1894–1896

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 350 DONDERDAG 4 Jan 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . ƒ 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Mijn anker ligt vast.

O, hoe zwierf ik voorhenen langs zeeën en stroomen,
En niet wetend, waar 'k eindlijk ter ruste zou komen,
Tot de stem van mijn God me in mijn vaart heeft verrast,
Mij de reê heeft doen zoeken, de reê heeft doen vinden,
Waar 'k uitrust, verzekerd in stormen en winden,
Mijn anker ligt vast!

Nu nog schudt wel mijn kiel op de wentlende baren,
En vooral, als de orkanen het luchtruim doorvaren
En bij donder en bliksem het noodweder wast,
Maar wat nood, zoo de kracht van de bindende keten
't Schip weêrhoudt, hoe door storm ginds en weder (gesmeten?
Mijn anker ligt vast!

Wis! de stroom, die mij draagt, is ontrouw en bedrieglijk,
En de boôm dien 'k betreed, o mistrouw' hem een ieg'lijk
De ijle plank, die haast zinkt met zijn kostlijken last!
En ikzelf, aan dien stroom en dien boôm zoo gelijkend,
Wat geeft rust aan mijn hart, in zijn zwakheid bezwijkend,
Mijn anker ligt vast!

Soms, wanneer 'k op mijn leger ter ruste mij strekte,
Zie, wat spook, dat me op eens uit mijn sluimering wekte!
't Is de Geest der gezichten, wiens hand mij betast,
Die mijn ziele verschrikt door den kreet: „gij gaat zinken!"
Niet gevreesd, o mijn ziel! Hoort ge 't troostwoord (niet klinken:
Mijn anker ligt vast?

En verhef ik van 't schip naar het havenstrand de oogen,
O, hoe zalig voel 'k dan mij den boezem bewogen,
Zie ik Hem, op Wiens wenk wind en stroomgetij past!
Hij bewaart me, en al stiet ook mijn scheepskiel in stukken,
'k Juich ook dan, als ik Hem weêr in de armen mag (drukken:
Mijn anker ligt vast!

J. P. HASEBROEK.

„Ik hef mijne oogen op naar de bergen."

Ps. 121.

(EEN REISLIED.)

Ik hef mijne oogen op. Heil u, lezer van „De Christen", als ge u bewust zijt *op reis* te zijn, als dit uw reislied is, en de tonen van dit lied de ontboezeming zijn van wat in uw hart leeft.

Is uw blik *opwaarts?* — Mozes (toen hij „groot" geworden was) zag *„herwaarts en gindswaarts"* (Ex. 2: 11, 12). Om dit af te leeren, moest hij 40 jaar in de woestijn op school. De Schrift zegt: *Laat uwe oogen rechtuit zien.* — Tot Abraham heet het: *„Abraham, Abraham,* ZIE OPWAARTS!" En gij, mijn lezer? — werwaarts richt zich uw blik? — naar de aarde? Nog steeds naar de aarde, in weerwil van zoo talllooze ervaring, dat men geen druiven van doornen en vijgen van distelen leest? — Ach, dat het u niet ga, als de rijke man in de gelijkenis, die heel zijn leven den blik nederwaarts had gericht als de dieren, die hun adem naar de aarde uitblazen, en eindelijk, ja eindelijk zijne oogen OPSLOEG . . . . *in de hel, zijnde in de pijn.*

Naar de bergen. Israël had zijne heilige bergen; Jeruzalem was er van omringd als van zoovele trouwe wachters, als van zoovele Godsaltaren, die zich van de aarde ten hemel verhieven. Van den top van den rookenden Sinaï had het geklonken: „Ik ben de Heere, uw God." Doch hoofdzakelijk was zijn oog naar Sion gericht, waarvan Jehova gezegd had: „Dit is de plaats mijner rust, dáar zal ik wonen." Dáár, waar het offerbloed vloeide tot uitdelging zijner schuld; daar, waar Jehova zijn' genade ten toon spreidde, daarheen was zijn hart gericht.

Lezer, hebt gij ook een venster op het Oosten? Staart ge ook op Gods heilige bergen? Hebt ge Golgotha in 't oog en ligt uw anker achter den kruispaal? Leert gij daar bestendig de les: „Gij zijt duur gekocht, zoo verheerlijkt dan God in uw lichaam en geest, welke Godes zijn?" — En ziet ge niet ver van Calvaria ook den Olijfberg, wel met Gethsémané aan zijn voet, maar met glanzende kruin als van den berg der glorie, die met den Olijvenhof en Calvaria eene drieëenheid vormt. Wel u, ja wel u, zoo ge uw oogen *opheft*, opheft naar de bergen, niet die van Basan, die trotsch omhoog springen en zich tegen Sions berg verheffen, maar naar de heilige bergen uws Gods.

„Van waar mijne hulp komen zal. Mijne hulp is van den Heere, die hemel en aarde gemaakt heeft." Er is HULP — gelukkig, want de pelgrim behoeft ze — de reis is lang en vaak bang, de weg moeielijk en zwaar. „MIJNE hulp", zegt de dichter, zij is voor hem weggelegd, zij is voor hem besteld, — is er geen hulpe besteld bij een held? Ook in Psalm 20 heet het: „Hij zende *uwe hulp* uit het heiligdom", niet: Hij zende *u* hulp, maar *uwe,* d. i. de hulp, die reeds voor u bereid is. Onuitsprekelijke genade; nog eer de nood daar is, is de hulp reeds bereid. En ze komt van een machtigen Helper, van niemand minder dan van Hem, *die de hemel en de aarde gemaakt heeft.* Wat buigt ge u dan neder, mijne ziel, en waartoe zijt ge onrustig in mij? hoop op God. Den Almachtige, uw Bondgenoot, wat wilt ge meer? Die arm, die het heelal schraagt, is u ten steun geboden. Hoe groot de nood ook worde, de Helper is grooter, en wat Zijn' liefde wil bewerken, ontzegt hem Zijn vermogen niet.

Hij zal uwen voet niet laten wankelen. Zij, die de bergen beklimmen, bedienen zich steeds van een gids. Roekeloozen en lichtzinnigen, die dit verzuimen, ondervinden daarvan de noodlottigste gevolgen. In den regel bevestigt de gids een touw, dat hij om zijn middel gebonden heeft, ook om de middel van hem, wiens leidsman hij is. Zoo ook mijn broeder, zijt gij met het koord van Gods trouwe aan uw God verbonden en jubelt:

'k Heb Jezus lief! Hij leidt mij langs zijn pad,
En stiert daarop mijn kinderlijke schreden,
Hij ziet vooruit het wankelen mijner treden,
En, eer ik val, heeft Hij mijn hand gevat.

„Uw Bewaarder zal niet sluimeren. Ziet, de Bewaarder Israëls zal niet sluimeren noch slapen. De Heer is uw Bewaarder." Onze Leidsman is ook onze Bewaarder. O, hoeveel zegt dit! 'k Herinner mij een grijzen broeder, een Evangelieprediker, die tot mij zeide: „Ik ben van een grooten last ontheven, n.l. van mij-zelven. Ge weet niet, hoe zwaar ik het had om mij zelven te bewaren, doch ik ben nu in de bewaarschool, want ik ben nog maar een klein kind."

Welk eene bewaring door God bewaard te worden. Staat er niet geschreven, dat Hij de Zijnen bewaart als de appel Zijner oogen? Wellicht is uw aandacht wel eens bepaald geworden bij het kunstig samenstel van het menschelijk oog en de deelen ter beveiliging, waarmede het is toegerust.

Inzonderheid wijst ons reislied op de trouw van dezen Bewaarder. Wij weten het, de trouwste waker is verschalkt geworden door den slaap, en zoo zij hier al aan ontkwamen, sluimering vond licht plaats als de zieke rustig was en geen hulp vroeg; doch het oog van Jehova is nimmer, neen, nimmer door slaap toegesloten of door sluimering beneveld. O, mijn christen! als gij slaapt, dan nòg waakt uw God. En het is noodig, want gevaar dreigt aan alle kanten, dat verkondigt ons ook de waakzaamheid van dezen Wachter.

De Heere is uwe schaduw aan uw rechterhand. De zon zal u des daags niet steken, noch de maan des nachts. Uw God is een God van nabij, niet van verre. Hij is u zóó nabij als uw schaduw, die u overal volgt. Maar ook: de Heer is uw schaduw, Hij beschut u tegen de brandende hitte der zon des daags en het helle schijnsel der maan bij nacht. En 't kan heet zijn — 't vuur des lijdens der verzoeking der beproeving, 't kan blakeren en bernen, maar uw God brengt de verkoelende schaduw voor uw amechtig hart, waar uw ziel dan lispelt: „Bij U schuil ik", en juicht: „Mij aangaande, 't is mij goed nabij God te zijn."

De Heere zal u bewaren van alle kwaad; uwe ziel zal Hij bewaren. De Heere zal uwen uitgang en uwen ingang bewaren, van nu aan tot in der eeuwigheid. Uwe bewaring is volkomen. Ook uwe ziel bewaart Hij. Hij bewaart u ten allen tijde, uw uitgang en uw ingang.

Wat dunkt u lezer, zijn de vertroostingen Gods te klein? Is Zijne genade niet genoeg? Ook u genoeg?

Welaan dan, met het oog op onzen God de reeds aangevangen reis voortgezet en bij al wat ons dreigt en ontmoet zij onze leuze:

Onze oogen zijn geduriglijk op den Heer!

En hiermede zij den lezer veel heil en zegen toegewenscht van

DE REDACTIE.

Een onderhoud tusschen Christiaan en Pelgrim.

27.

PELGRIM. Het zal waarschijnlijk de laatste maal in dit jaar zijn, br. Christiaan, dat we

samenkomen om ons onderhoud voort te zetten, en daar wij, naar ik meen, voorloopig ons onderhoud over het reeds in het breede besproken onderwerp denken te besluiten, wensch ik u nog wel aangaande een punt, dat mijn aandacht getrokken heeft bij het lezen van Jes. LII : 15 en Ezech. XXXVI : 25. Immers daar is sprake van „besprengen" van de heidenen, en in den laatstgenoemden tekst van rein water te „sprengen" op het teruggebrachte of verloste Israël. Vindt uw tegenpartij met betrekking tot den doop daarin niet eenigen redelijken grond?

Chr. Zoowel de gewone vertaling als de grondtekst van Jes. LII : 15 toont duidelijk aan, dat er daar geen sprake kan zijn van of gezinspeeld kan worden op den christelijken doop. Als het Hebreeuwsche werkwoord al door „besprengen" (het kan ook zijn „ontstellen") verschillen, dan wijst toch het logisch verband aan, dat het een besprenging met „bloed", niet met „water" aanduidt. Immers dit blijkt duidelijk, als we in het voorgaande vers van den lijdenden knecht des Heeren (Christus) sprake vinden, wiens bloed ter reiniging (besprenging) voor allen is gestort.

De meeste nieuwere uitleggers verwerpen eenparig de vertaling „besprenging" en nemen andere aan, als: „van vreugde opspringen", „uit eerbied van hun zetel opstaan", of ook „opspringen met verbaasdheid", of „met verbazing aangegrepen worden." Deze vertalingen zijn veel meer in overeenstemming met den grondtekst. De diepe vernedering en versmading van Christus is vooraf geteekend geworden: „Alzoo verdorven was Zijn gelaat, meer dan van iemand, en Zijne gedaante, meer dan van [andere] menschenkinderen" — en door een plotselinge, in het oogvallende wending wordt Zijn verheffing en alles overwinnende macht gezien; en wanneer de heidenen zulks zullen opmerken, zoo zullen ze met verbaasdheid opgewekt en getroffen worden, en „koningen zullen hun mond voor Hem sluiten", (uit eerbied voor Hem zullen zij zwijgen of zich rustig houden.)

Evenmin kan de plaats Ezech. XXXVII : 25: „En Ik zal rein water op u sprengen en gij zult rein zijn" iets tot bewijs van de kinderbesprenging of tot de besprenging, die men gewoonlijk doop noemt, bijdragen. Het is een figuurlijk gezegde, ontleend aan de beschrijvingen der reinigingswetten onder Israël, meer bepaald nog aan de reiniging van een onreine, die door aanraking van een doode of iets, dat met den dood in betrekking stond, verontreinigd was geworden; deze moest met levend water (bronwater), vermengd met asch van de verbrande roode vaars, besprengd worden (Num. XIX: 17—22). De bepaling „rein water" is niet gelijkluidend met „zuiver water", maar beteekent „reinigend" water. Iemand, die zich zoo liet reinigen of „ontzondigen", werd bij de wet rein verklaard. Het levend water, vermengd met de asch der verbrande vaars, was een bijzonder symbool van het leven, dat door den dood heengegaan is en dien overwon; daarom konden de door den dood onreinen er door gereinigd worden, en werden degenen, die zich niet lieten reinigen, met uitroeiing uit de gemeente bedreigd of gestraft. Ik zie geen weg om dit in eenig redelijk verband te brengen met den doop van onbewuste kinderen — echter wel met de diepste beteekenis van den doop der geloovigen.

Wij hebben nu, naar ik meen, al de voornaamste plaatsen betreffende den doop en die, welke gewoonlijk als bewijzen voor den kinderdoop aangevoerd worden, onderzocht, en wij hebben bevonden, dat er niet alleen alle bewijs van de kinderbesprenging ontbreekt; maar daarentegen, dat alle schriftuurplaatsen, die er voor aangevoerd worden, er absoluut *tegen* zijn.

P. Ik ben overtuigd, Christiaan! Ik hoop en verwacht, dat ons onderhoud ons en velen met ons tot voorlichting en alzoo ten zegen zal geweest zijn of zal worden!

God zegene u en mij bij de sluiting van dit jaar en geve ons een heilig voornemen om Hem en Zijn Woord getrouw te zijn, in Zijnen naam een nieuwen tijdkring binnentreden!

Chr. Amen!

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

SNEEK. Tot roem van 's Heeren genade, die Zijne kinderen liefheeft, en ook nog door hen aan het heil der wereld wil arbeiden, kunnen wij melding maken van de feesten, welke wij in de laatste dagen hebben mogen vieren. Op Donderdag 21 Dec. begon het eerste feest in de „Vredekerk" en wel van de Vrouwenvereeniging.

In 1879 begon zij met 4 leden, thans telt zij 24. De Voorganger, die op verzoek van de vereeniging de leiding had, sprak een openingswoord, na gelezen te hebben Luk. 1 : 39—56 over „*De geestelijke steun, welke vrouwen in elkander kunnen vinden.* Daarna werden de gebruikelijke verslagen door de drie bestuursleden uitgebracht. De zusters waren recht opgewekt en wat zij voorlazen werd met eene vroolijkheid des gemoeds aangehoord. Immers zij hadden véél goeds van den Heere mede te deelen. De vrouwen vergaderen elken Donderdagavond en dan onder nuttige arbeid voor behoeftigen en de Zondagsschool, spreken ze over het woord van God en lezen het een of ander tot stichting hunner zielen. Ze gaan dan in den regel met vreugde naar hunne huizen terug. Het feest begon om 8 uur en duurde tot 1 uur. Alles wat werd gesproken en voorgelezen en voorgedragen was van zulk eenen inhoud, dat de pelgrims hemelsch manna kregen en zwaargedrukten moesten opgewekt worden. Kortom het was een feest, zooals wij gewenscht hadden en waarvoor wij hadden gebeden.

God zegene verder deze Vereeniging, en sterke hare Presidente ook met lichaamskrachten, opdat zij verder gezegend voor onze vrouwen kan zijn.

Op de drie feestdagen werd door onzen Voorganger iederen morgen gepredikt en op Zondag 24 Dec. was er van 5—6 een voorbereidingsbidstond met het oog op de drie feesten, welke nog gevierd zouden worden.

Zondagavond om 7 uur begon het tweede feest en wel met 89 meisjes. Zuster De Hart heeft hier in het Zomerrak over onze Kerk eene kamer in huur, waarin des avonds verschillende vergaderingen door haar gehouden worden.

Aldaar heeft ze in twee avonden die meisjes, meest zeer armen uit de Achterbuurten van Sneek. Zij breien, naaien en haken daar; en alles, wat vervaardigd werd, is met het Kerstfeest uitgedeeld. Ook dit feest was zeer heerlijk.

De Kerk was vol met menschen. Over de meisjes zaten de moeders, gewis een schoon gezicht. Eenigen hadden de Kersttekst geleerd of een ander gedeelte der H. Schrift. Ook waren er onder, die een lied zongen. Op verzoek van zr. de Hart had ook hier onzen Voorganger de leiding. De Kerk was opgesierd met groote muurteksten, eenmaal door den vroegeren voorganger Br. Horn gemaakt, als met enkele vaandels van de Zondagsschool, en dan hadden de zonen van onzen Voorganger een keurig transpirant gemaakt. „Vrede op aarde, in de menschen een welbehagen." Op de kist, waarin de transpirant zich bevond, was nog versiering aangebracht en daarboven had men „Heere! zegen de jeugd." Op de gitaar werd een eigen gemaakt solo over de geboorte van den Heere gezongen door zr. De Hart met hulp van br. Jeltema. Orgel en twee blaasinstrumenten begeleidden zeer goed het gezang. Wij hopen, dat hier met den tijd een fanfarekorps tot stand zal komen. De meisjes gedroegen zich goed en er was groote opgewektheid. Ook van dit feest mag gezegd worden, dat de Heere alles heeft wèl gemaakt.

Het derde feest, 1e Kerstdagavond, was met de 300 kinderen onzer 4 Zondagsscholen. Het weer was voor den tijd van het jaar ongekend schoon. Om goed weer was gebeden en de Vriend van kinderen had het gegeven.

Van uit de „Vredekerk" gingen de kinderen weer in optocht naar de zaal „Amicia", alwaar de Kerstboom alreede was geplant. Een groote en schoone boom prijkte in die zaal. Een ontelbare stoet van menschen volgde de optocht. Eenigen der kinderen droegen een vaandel en drie meisjes, dochters van Voorganger, Ouderling en Diaken der gemeente, droegen een vaandel, waarop onze jeugdige Koningin prijkte. Voor het huis van onzen Burgemeester hield de stoet stil. Z.Ed. Achtbare kwam als voorheen op de stoep. De kinderen zongen een optochtslied, vervaardigd door br. Wegkamp. De Voorganger werd voor die attentie door den Burgemeester bedankt, de jongens namen hun pet af, allen groetten het Hoofd der stad en toen naar de feestzaal. De plaats, die de kinderen overlieten, werd meer dan kon door anderen ingenomen, zoodat het ontzettend veel moeite kostte om op tijd het publiek stil te krijgen. Ook daar werd gesproken en gezongen, ook een solo, en de kinderen werden, zoo goed en kwaad als het in een overvolle feestzaal kan, met het Evangelie bearbeid. Ook dit feest was een vrucht van de komst des Heilands op aarde om ons gelukkig te maken. Ook hier waren orgel, gitaar en twee blaasinstrumenten in den dienst des Heeren gesteld. Het dienstdoend personeel had het zeer afmattend en onze Voorganger is er niet treurig over, dat het Directeurschap van de Zondagsschoolvereeniging maar eenmaal in het jaar zulk eene inspanning vordert. Tevens is zulk een feest zeer nuttig voor zelfkennis, want het wordt dan wel eens openbaar, dat het nieuwe leven, zoo licht onder den druk van de afmattende inspanning komt en de eerste Adam ook nog wel eens een woord mede wil spreken.

Het vierde feest was, 2e Kerstdagavond, weer in de „Vredekerk" met 100 jongens van 11—18 jaar. Zr. De Hart begon bijna 3 jaar geleden zich het lot van de straatjongens aan te trekken, eerst in een kamer van eigen huis, later in het Zomerrak. Die jongens zijn haar al dien tijd trouw gebleven. Ze willen Donderdagsavonds samenkomst. Wanneer ze eens niet kan dan wordt er 's avonds gebeld door de jongens en gevraagd waarom er geen samenkomst is.

De Kerk was weer eivol. De groote jongens hadden een blauwe strik op de borst; de kleine een oranjestrik. Boven verwachting gedroegen zich de jongens uitnemend goed. De ouders, voorzoover zij opgekomen waren, zaten over hen. Op verzoek van onze zuster had onze Voorganger ook hier weer de leiding. Ook op zijn borst prijkte een blauwe strik. Daar heerschte groote opgewektheid. Ook hij heeft die jongens lief en had zich dien avond bij de „blauwen" aangesloten. Zr. de Hart droeg oranje en het dienstdoend personeel was ook aan een van die strikken te kennen. De tijd vloog voorbij en hoewel de kerk een oven geleek, ieder bleef zoolang hij maar kon.

Daar is hoop, dat deze geliefkoosde arbeid van zr. de Hart rijke vruchten zal dragen voor de toekomst.

Dit feest, zoo het niet de twee voorafgaande mocht overtreffen, zal het meest bij de gemeente in herinnering blijven. Ook het publiek en de politie hebben zich verwonderd. Met hartelijke handdrukken te geven gingen die jongens met hunne geschenken naar huis.

Op die 3 feesten bestond het onthaal der meisjes, kinderen en jongens in melk, koek, krentebroodjes en koekjes en zij kregen mede kleedingstukken en boekgeschenken. Een enkele kreeg speelgoed.

Het getal boekgeschenken, klein en groot, dat uitgedeeld is, bedroeg 430 ex. en 50 psalmboekjes.

Eigengemaakte kleedingstukken zooals hemden, borstrokken, sporthemden, kousen, sokken en dassen 300 en nog 160 winkelartikelen.

Het is de Heere, die harten bewoog hier in de stad om ons die arm zijn zoo te helpen, dat wij velen rijk konden maken door hen vreugde te bereiden.

De Heere zegene deze vrienden voor hunne hulp.

MUNTENDAM. Bij de vele goede berichten aangaande het laatstgevierde Kerstfeest, die uit verschillende Gemeenten, door „De Christen" tot ons kwamen, mogen we ook de onze voegen. Ook wij vierden op onze eenvoudige wijze hier een zeer genoegelijk feest. Niet het geringste deel daar aan hadden de kinderen onzer Zondagsschool. Een 50tal schaarden zich rondom een net versierden kerstboom. Het was ons daar goed uit zoo vele monden van de liefde Gods, in de zending Zijns Zoons te hooren getuigen; terwijl de kinderen van velerlei goeds werden voorzien. Ons lokaal was overvol.

Na het vertrek der kinderen, waren we nog eenigen tijd gezegend samen. Bijna ieder had een woord ten beste; de Heer was kennelijk in ons midden. Dit bleek bijzonder ook hieruit, dat ons dien avond nog twee zielen toegevoegd werden, die, ofschoon reeds geruimen tijd onder ons verkeerd hebbende, nu voor het eerst met ons den Heiland beleden. Wat zou ons meer vreugde hebben kunnen geven!

Vier van onze zusters woonden het „Liefdemaal" te Stadskanaal bij, die met blijdschap en goede tijding van daar weerkeerden.

Op al die vreugde en dat genot, volgde er rouw en droefenis. Onze jonge broeder Bolman, zoon van onzen Voorganger, werd aan den morgen van den 30e Dec., in den jeugdigen leeftijd van 20 jaar, van ons weggenomen. De beproeving voor onzen broeder en zuster Bolman is zwaar, en wij deelen in hunne smart; maar genieten ook mede uit de bron der vertroosting, bij de heerlijke wetenschap, dat onze jonge broeder in vrede heenging, ons slechts een weinig vooruit.

Vrome, vroeg gestorven vrinden!
Slechts zijt gij mij wat vooruit,
'k Zal u allen wedervinden,
Als mij Jezus 't graf ontsluit.

EEN FEESTGENOOT.

STAVOREN. Konden wij voor eenige weken aan onze Zustergemeenten berichten, dat een zestal leden tot de gemeente waren toegedaan: Zondag den 24 December verblijdde ons de Heer opnieuw, door een broeder en zuster tot de gemeente toe te voegen.

Na des voormiddags belijdenis huns geloofs in den gekruisten Christus te hebben afgelegd, werden zij des namiddags, ten aanschouwe van een tamelijk groote schare volks, met Christus begraven door den doop in Zijn dood en opgewekt tot een nieuw leven.

Vreugde is er in den Hemel over eenen zondaar die zich bekeert, en tevens is er feest voor Gods kinderen, waar de Heer hun geringen arbeid zegent, in het redden van zielen, en het bouwen Zijner Gemeente. Zulks mochten wij ook dien dag weer ondervinden.

Als wij ons na de prediking om des Heeren tafel schaarden, gevoelden wij bij vernieuwing de nauwe band, die ons als leden *één*s lichaams onderling en gezamentlijk aan ons gezegend Hoofd Jezus Christus verbindt.

Ook des avonds in onze samenkomst, gaven nog vele broeders en zusters getuigenis van het heil, dat in Jezus is.

De Heer heeft *meer* om ons te geven. Dat de liefde van Christus meer een drangrede worde in de harten van al Gods kinderen, opdat zij met innig medelijden en eenen heiligen ijver mogen vervuld worden, voor een stervende wereld.

F. A. K.

HAULERWIJK. De afgeloopen kerstdagen waren voor ons recht verkwikkende feestdagen. Onze Voorganger verkondigde met opgewektheid het heerlijke kerstevangelie aan een tamelijk goed opgekomen schare. Wij mochten in onze gedachten met Bethlehems herders gaan naar de nederige kribbe, om te aanschouwen in dat kind, dat wij daar in doeken gewonden zien nedergelegd, onzen Zaligmaker.

En een ieder, die bij dat zien zijn roeping heeft verstaan, zal ongetwijfeld met de engelen het „eere zij God" hebben aangeheven. Ook den namiddag van den tweeden Kerstdag werd bovenal 's Heilands geboorte herdacht, daar wij met ruim 90 kinderen van onze Zondagsschool feest vierden. Om half vier kwamen alle kinderen ten huize van br. de Vries samen, om daarna te gaan naar de plaats, die voor het feest was ingericht.

Onder leiding van den Voorganger der Gemeente, de onderwijzers en onderwijzeressen der zondagsschool, trokken de kinderen langs de anders zoo stille streek. Heinde en ver klonken de kerstliederen in het rond, wel tot spijt van Satan en zijne volgelingen, maar bovenal tot verheerlijking van Hem, wiens geboorte wij vierden. Eindelijk kwamen wij op de bestemde plaats en wel in de schuur van onze zuster de Wed. Planting, omdat bij zulke gelegenheden ons lokaal te klein is. Aangenaam was het zoo veel blijde gezichtjes te zien geschaard om den prachtig versierden Kerstboom. Velen hunner hadden nog nooit zoo iets mee bijgewoond. Geen wonder dan ook, dat zij onafgebroken hunne oogen vestigden op de vonkelende lichten en de heerlijke vruchten, die aan den boom pronkten. Het blijft dan ook steeds onze wensch, dat ook zij eens hunne oogen mogen vestigen op Hem, die het waarachtige licht is, want dat is ook het doel van hen, die den Heer in waarheid liefhebben, om de kinderen te leiden tot Jezus. Ook werden de kinderen goed onthaald op chocolade, koek enz., en bij het naar huis gaan werd aan elk nog een prijs geschonken, bestaande uit kousen, rokken, dassen, hemden, enz., die in het afgeloopen jaar waren vervaardigd door de jongedochters, die iedere week met 40 meisjes vergaderen, om die het naaien en breien te leeren. Met dankbare harten gingen allen huiswaarts. Ook gelooven wij, dat het woord, dat door onzen Voorganger het publiek werd toegesproken, niet ledig zal wederkeeren, maar voorspoedig zal zijn in datgene, waartoe het van God gezonden is. Ook brengen wij aan allen, die tot dat feest het hunne hebben bijgedragen, onzen dank, en bovenal danken wij onzen God voor Zijne groote genade.

FOXHOL. Wij christenen zijn een feestvierend volk. Dit kon weer blijken, toen we de vorige week „De Christen" ter hand namen en de verschillende verslagen over Kerstfeestvieringen lazen.

Ook te Foxhol, waar het overigens niet zoo heel feestelijk mag heeten, vierde men feest met de kinderen der Zondagsschool, wier aantal werkelijk verrassend was.

Nauwelijks was de eerste Kerstdag aangebroken, of men bemerkte in het kerkgebouw der Gemeente „Rehoboth" genaamd, eene buitengewone bedrijvigheid. Jong en oud beijverde zich n.l. om het gebouwtje een feestelijk aanzien te geven, en den Kerstboom te plaatsen en dien van een schitterenden feestdosch te voorzien en met vruchten te beladen. Toen dit gereed was, gevoelden de br. en zr. behoefte om een bidstond te houden, die zeer ernstig en opwekkend was, en waaraan door mannen en vrouwen getrouw werd deel genomen.

Toen het feestuur had geslagen, werden de kinderen binnen gelaten, die zich niet weinig blijde betoonden bij het zien van den prachtig versierden en verlichten boom.

Na een inleidend woord en gebed door een der oudsten had het feest een begin genomen. Dat het onderwijs den kinderen gegeven niet te vergeefsch was geweest, bleek uit hetgeen de kleinen opzeiden of beantwoordden. Vervolgens werden de kinderen van bij zulk eene gelegenheid passende spijs en drank voorzien, en onderwijl toegesproken of iets verteld, waaraan bijzonder br. de Haan van Sneek het zijne bijdroeg en ook andere broeders in deelden.

Eindelijk konden de kinderen welvoldaan en blijde huiswaarts keeren. En wij waren met hen verblijd, ziende hoe weinige oude menschen daar ter plaatse het Evangelie willen hooren, er nog zoo vele kinderen kunnen bearbeid worden.

Na het kinderfeest bleven de leden der Gemeente met eenige vrienden en vriendinnen feestelijk samen.

Ook daar was het zeer goed. Moge op alles een rijken zegen volgen!

N. B. J. S.

ZUTPHEN. Als 't vorige jaar kwamen de meeste leden der Gem. oudejaarsavond 11 uur bij elkander om den overgang des jaars in dankzegging en gebed door te brengen. Het was een geheiligde ure, trouwens er was ook stof te over.

Nieuwjaarsavond bracht ieder het zijne mede en werd gegeten en gedronken van goeder harte en menig goed woord gesproken, opwektend lied gezongen; het was met één woord een zeer gezellige bijeenkomst en met recht een liefdemaal, zooals de Bijbel daarvan spreekt. Jammer, dat niet alle leden er bij konden zijn en misschien sommigen niet wilden, doch die er waren (en het was verreweg het grootste deel) getuigden van een recht gezegenden avond.

Met heilbede en groete aan alle zustergemeenten binnen en buiten ons land.

Van het arbeidsveld.

Een breedvoerig schrijven ontving ik van br. Visser uit Stavoren, en hoewel ik anders wel een en ander meer uit zijn epistel zoude overnemen, meen ik, dat er nu te veel kerstfeestnieuws zal zijn om te veel plaatsruimte te vorderen.

De colportage met Bijbels in Friesland, wat de koop betreft, gaat zeer slecht; ook gaat het zeer moeielijk om bij de menschen in huis te komen, een klacht, die wij dikwijls hooren van hen, die in het Evangelie werkzaam zijn. Toch mag hun de moed niet begeven, want het woord Gods op het „pompe straatje" gesproken kan ook in het hart vallen van die enkelen, die zij dan spreken als een levend makend zaad.

Verschillende plaatsen als: Hindeloopen, Heidenschap, Gaastmeer, Heeg, Oudega, Sneek, Blauwhuis (geheel Roomsch) Wolsum, Deinum en Parrega. De vijandschap van velen werd weer dubbel vergoed door de vriendschap van enkelen en vooral de hartelijke ontvangst bij de broeders en zusters in die plaatsen heeft zijne ziel verkwikt en zijn hart verblijd. 14 Bijbels, 3 Testamenten en 29 Psalmboekjes werden door hem verkocht en circa 400 traktaten verspreid, dat alles gerekend bij de vele en onderscheidene mondelinge gesprekken ook bij wijze van prediking mogen wij vertrouwen, dat ook deze arbeid weer niet ijdel zal zijn geweest. *)

Laten onze broeders reizigers bij al de teleurstellingen maar trouw voortgaan, doende hun plicht biddend en Hij, die de Getrouwe heet, zal zich ook hun aldus betoonen.

Zutphen. B. ROELES.

*) Verblijdend was het ons, dat br. V. schreef: de bekendmaking van de blijde boodschap is mijn lust en leven.

Een tragisch einde.

Een van de grootsche scheppingen der menschelijke vindingkunst en kunst, waarop de kinderen dezer wereld bogen, gedurende 1893 is zeker geweest de „wereldtentoonstelling" te Chicago, en wat daarbij te aanschouwen gegeven is. Duizenden bij duizenden hebben zich daarheen begeven, en reisden van de einden der aarde om door hunne bewondering en getuigenis, of door het aanvoeren van hunne kunstproducten, aan dat wonder der 19e eeuw glans bij te zetten en zijn roem te verhoogen. IJdele, roekelooze lofredenaars vergeleken dat werk van menschen met de heilige stad, die eens van den hemel nederdalen zal. Elken dag gaf weer wat nieuws, grootscher en prachtiger, waarmede het ten vorigen dage vertoonde in de schaduw gedrongen werd. Al hooger verhief zich de hoogmoed, en luider klonk de snoevende taal der lofredenaars, die zich beroemden over de macht en wijsheid — om niet te zeggen „alwetendheid" der arme stervelingen, die menschen heeten. De verheven en gespannen verwachting deed echter nog naar grootere en heerlijker dingen uitzien — wat nog zou komen, zou al het vorige overtreffen. In den kring van opgewonden begunstigers der tentoonstelling verklaarde het hoofd der aanbidders van menschelijke grootheid, de burgemeester C. Harrison, dat Chicago thans reeds de hoofdstad der wereld was, met geen andere te vergelijken. Het meest treffende en overweldigende zou nu nog volgen. En waarlijk zijn woord is bevestigd, maar heeft hem zelf getroffen. De vinger des Onzichtbaren had reeds het „Mené, Mené, Tekel, Upharsîn geschreven, en dat schrift gold dien nieuwen grootsprekenden Belsazar. Hij was in Gods weegschaal maar te licht bevonden, want den volgenden dag, terwijl hij welgemoed in zijn huis zat, peinzende over de voltooiing zijner grootsche schepping, werd hij door een sluipmoordenaar overvallen en doodgeschoten. Op den zelfden dag, op welken hij zijne glansrijke overwinning gedacht had te vieren, werden de poorten der tentoonstelling gesloten, liet met de tallooze vlaggen neer of ze halfstoks hangen. En in plaats van triumtonen, lieten de muziekinstrumenten thans de droeve treurmare hooren: „De heerlijkheid van dezen dag is vervlogen, een sluipmoordenaar heeft ze in rouw doen verkeeren!" Inderdaad een treurig einde! Hoe dwaas is het op eigen macht of heerlijkheid of op die van menschen te bouwen. Het is waar, wat de schrift zegt: „al de heerlijkheid der menschen is als eene bloem des gras. Ernst en vreeze betoont ons meer dan ijdele roem.

N. v. B.

VAN WIJD EN ZIJD.

Wij zijn reeds 1894 ingetreden en „De Christen" wenscht als voorgaande jaren hare reis voort te zetten, in de overtuiging, eene roeping hebbende te vervullen bij al de dag-, week- en maandbladen, tijdschriften enz. enz., die er geregeld verschijnen. Wij willen vertrouwen en steeds weer hopen, dat ze bij de geachte lezers niet ongezegend zich week aan week aanmeldt en dat de Heere God voortdurend ook deze zwakke poging rijkelijk moge zegenen en Zijne belofte steeds worde bevestigd: „Mijne kracht wordt in zwakheid volbracht." Wat een voorrecht, dat God zich in den regel bedient van het zwakke; en waren wij daarvan niet overtuigd, wij zouden niet meer een pen op het papier durven zetten. „De Christen" blijft voortgaan om geregeld een kijkje rondom zich, nabij en verre te nemen, wat er alzoo in de wijde wereld plaats vindt, want zij mag nu eenmaal, evenmin als de geloovige, onverschillig zijn omtrent de gebeurtenissen van den dag. Ook in deze rubriek hoopt ze voortdurend een antwoord te geven op de klimmende vraag des ongeloofs:

„Wie zal ons het goede doen zien?"

Wij hebben als christenen vasten grond onder de voeten, want we staan krachtens onze beginselen op de vaste Rots; op Christus, den eeuwig onveranderlijken Getrouwe, en wat er nu ook kome in dezen nieuwen, pas ingetreden tijdkring: „de Heer zal voorzien!"

Neen, het zij verre van ons te meenen, dat dit jaar enkel heil en zegen, in dien algemeenen zin bedoeld, zal brengen; wij verwachten leed en beproevingen, die onafscheidelijk zijn van dit ondermaansche, zondige leven. God alleen is het bekend, wat in dit jaar zal gebeuren; want de brutaliteit dergenen, die de maatschappij willen omkeeren, neemt van dag tot dag toe. Voor ons is de toekomst nog met een ondoordringbaren sluier bedekt; doch niet voor Hem, dien wij aanbidden als onzen Heer en Heiland, want van Hem is 't gezegd, dat Hij waardig is het boek te nemen uit de hand desgenen, die op den troon zit (Openb. 5) en deszelfs zegelen open te breken.

Het Lam voor de zonde der wereld geslacht, die alle macht heeft in hemel en op aarde.

Wat nood de toekomst brengen mag,
Zijn liefde zal 't voorzien;

en daarop, geliefde lezers, volkomen vertrouwd en gesteund, zoowel in maatschappelijke als geestelijke zaken, evenzoogoed wat de politieke als godsdienstige aangelegenheden betreft, dat wij allen vóór alles mogen zoeken het Koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid, en daarin een goed en ernstig voorbeeld geven aan ieder, die met ons in aanraking komt — dan krijgen de kleinste dingen nog groote beteekenis.

Nederland. Het verblijdt ons zeer, dat wij mogen berichten, dat onze Koningin-Regentes elk jaar in het paleis een kerstboom doet verrijzen, waar zij haar eenigst kind, onze jeugdige maar zeer geliefde Vorstin

WILHELMINA,

als bij de hand leidt naar de kribbe van Bethlehem, waar eenmaal de Koning der Koningen als een hulpbehoevend arm kindje nederlag om een Zaligmaker te worden voor armen en rijken. Wij gelooven, dat dit een diepen indruk zal achter laten in het jeugdige hart van haar, die straks een zeer moeielijke taak heeft te aanvaarden, die zij alleen waardiglijk kan volbrengen, als ze heeft leeren bukken, gelijk als de wijzen uit het Oosten voor Jezus knielden. O, dat wij Christenen veel voor onze Koninginnen bidden en voor allen die met haar het Bestuur in handen hebben, opdat wij voortdurend een stil en gerust leven mogen leiden in de vrijheden, die God in Zijne liefde ons heeft geschonken.

Het Kerstfeest is op zeer droeve wijze gevierd door de arbeiders te vooral in Amsterdam en op deze wijze kan men hen leeren kennen en zien, wat te verwachten is als zij de overmacht krijgen.

In de 1ste Kamer is o. m. ook de begrooting van Indië behandeld, die op de leden een gunstigen indruk, zoodat de minister van Dedem tevreden kan zijn.

Hoewel het nog niet te voorzien is, toch zou het wenschelijk zijn, dat aan die onzalige Atjehoorlog eens een goed einde kwam en dat de ellendige opiumkit kon gesloten worden.

Frankrijk. Was het niet een droeve, diep treurige verschijning, wij zouden zeggen een gelukkie voor de dagbladschrijvers dat anarchisme, want alle dagen staan de couranten er vol van, hoe die bandieten worden ontdekt, welke plannen zij beramen en dreigementen zij laten hooren, vonnissen, die zij beloopen, brutaliteiten, die ze aan den dag leggen en maatregelen, die tegen hen genomen worden; maar alles doet zien, dat men er mede verlegen is. Men zou nu de lui, die men zoo van lieverlede allen godsdienstzin heeft ontfutseld, als met een tooverslag vroom willen maken; niet omdat de liberale Bewindvoerders nu overtuigd zijn, dat de vreeze Gods de menschen voor tijd en eeuwigheid gelukkig maakt, maar opdat zij zich wat vrijer konden bewegen, zonder bommengevaar. Mochten al de ongeloofpredikers eens leeren de Bijbelwaarheid: „Zaad en vrucht naar zijnen aard."

Italië. Behalve de treurige toestanden in de schatkist heeft de regeering ook de handen vol op **Sicilië**, weleer de voorraadschuur van Italië, thans gelijkend op wat Ierland voor Engeland is. De boerenstand die gebukt gaat onder zware lasten en weinige inkomsten, want ook op dit eiland als overal heerscht de landbouw, komt in verzet. Natuurlijk het melkboertje is opgedroogd en de baantjesjagers, de neven van de bezittende en regeerende personen, trekken niet meer die voordeelen als voorheen, waardoor de druk des volks zwaarder wordt. Het volk wordt onder deze omstandigheden wakker geschud en begint om zijn recht te roepen. Te Valgnanera ging het zelf vrij erg toe. Een woedende menigte van ongeveer een duizend man stak het Raadhuis, het Casino, de burgemeesterswoning, het Telegraaf- en Postkantoor enz. in brand.

Er zullen zeer strenge maatregelen genomen moeten worden, doch beter is het de lasten te verlichten.

Het moordproces tusschen de Fransche en Italiaansche arbeiders des vorigen jaars te Argues Mortes is nog niet ten einde, doch de algemeene indruk is, dat de Franschen schuld hebben, maar het is de vraag of ze zullen worden veroordeeld en of dit geen aanleiding kan geven tot een lange, treurige geschiedenis.

Engeland. Gladstone, die nu in zijn 85ste levensjaar is, doet zijn werk nog met een ijver, die vele mannen in de kracht huns levens moet beschamen. Hij laat de heeren in het Parlement weinig rust en staat geregeld zelf voor aan en niemand denke hem te verschalken, dat heeft de tegenpartij weer ondervonden, met hun interpellatie over den slechten toestand der Marine. De regeering heeft ook daarvoor een open oog en nog steeds lacht de „Oldman" het denkbeeld toe, Ierland vrij te maken.

Rusland. De cholera-berichten nemen toe en de ziekte neemt een zeer treurigen uitgebreiden omvang. Overigens schijnt het nog al vrij kalm te zijn in het Czarenrijk.

Bulgarije. De Bulgaren zullen gelden bijeenbrengen om voor den pas overleden Alexander van Battenburg, den eersten Vorst des lands, die de vrijheid bevocht en door alle onderdanen, behalve door de Russisch-gezinden, zoo zeer geliefd werd, een ruiter-standbeeld oprichten, dat een eereplaats zal krijgen op het Alexanderplein voor het paleis te Sofia.

Duitschland zit nog altijd met zijn tarievenoorlog over de invoerrechten met Rusland te worstelen. Erger nog is om de gelden te vinden voor den gewapenden vrede, die het volgens Caprivi en den Keizer noodzakelijk maakte om het leger belangrijk uit te breiden.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5½ uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOERMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia". Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Vrijdagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG SILO KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur Alles ten huize van J. Bolman.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Prediking* Vrijdagsavonds te 6½ uur, ten huize van J. Stavast. Te 5 uur Jonged.-Vereeniging.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 uur Volkssamenkomst, daarna *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur bij H. Smit.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

CORRESPONDENTIE.

Wij kunnen niet nalaten bij den aanvang van een nieuwen tijdkring, en alzoo met begin van een nieuwen jaargang van ons blad, onzen dank te betuigen aan allen, die ons met opoffering en moeite behulpzaam geweest zijn bij het inzamelen der abonnementsgelden etc. Zij hebben ons den arbeid aan de administratie verbonden, zeer veel vergemakkelijkt. Doch thans staan we weer voor een nieuwe jaarbaan en een nieuwe jaargang van ons blad, vraagt van ons nieuwen arbeid met vernieuwden moed. Wij hopen die bij onze correspondenten te vinden en houden ons zeer aanbevolen, ook wat betreft verandering van adressen etc.

En onzen lezers verzoeken we, och, maakt ons en de broeders, die ons helpen, zooveel mogelijk het werk gemakkelijk door geregelde betaling.

En voorts leggen wij het al onze broeders dringend aan het hart, niet te vertragen in den arbeid voor ons blad, ten einde het getal abonné's te doen vermeerderen. Daaraan is nog veel behoefte.

Laat ons het werk biddende verrichten en God zal ons zegenen.

DE ADMINISTRATEUR.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Col. op het feest der Chr. Jongel. Vereen. te Hengeloo *f* 3,65.

N. v. BEEK.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 351 DONDERDAG 11 Jan 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

IN HET LICHT.

Mijn hart ging open voor
der zonne zachten gloed,
En vroolijk zing ik weer:
o God, wat zijt gij goed!

Mijn tente ook wordt nu door
het vriendlijkst licht bestraald,
En zaal'ge vrede Gods
is er in neêrgedaald.

Mijn weg mede en mijn werk
wordt door den glans verlicht,
Die toestroomt, dag aan dag,
van 's Heeren aangezicht.

Dat nu die zelfde zon
ten einde toe maar schijn',
Dan zal dat einde óók licht
en eind'loos zalig zijn.

Blijf daartoe mij nabij
op reis naar d' eeuwigheid,
In ied'ren nood en dood,
o Heer der heerlijkheid!

Totdat ik bij U ben
en „als de zonne blink",
Waar 'k in aanbidding aan
Uw voeten nederzink.

Ja, in aanbidding, Heer!
dier gadelooze trouw,
Waar ik, met al Uw volk,
al mijne hoop op bouw.

V.

Bidden dat verhoord wordt.

(van George Müller.)

De eerste voorwaarde voor bidden, dat verhoord wordt is bidden om zoodanige dingen, die naar Gods wil zijn. Zijn we met Gods woord niet genoeg bekend om dat te kunnen onderscheiden, dan moeten we ons daartoe in de H. Schrift verdiepen en God bidden om verlichting.

Dan mogen we niet bidden op grond van eigen verdienste of waardigheid, maar enkel en alleen op grond der verdiensten van Christus. Wij verdienen niets dan straf. Ik heb, zeide spreker, op al mijn reizen door 42 landen gezien, dat er geen mensch is, die anders dan straf verdiend heeft, indien God naar waarde met ons wilde handelen. Alleen in vertrouwen op onzen Heer en Heiland Jezus, die waardig is het allerhoogste van God te ontvangen en alleen in Zijn naam mogen wij bidden en de allerkostelijkste gaven van God verwachten.

Ten derden moeten wij nooit aan Gods macht en bereidwilligheid ons te helpen, twijfelen. In mijne lange christelijke ondervinding heb ik altijd ontvangen wat ik bad, wanneer ik vertrouwde, dat God het geven zoude. Maar natuurlijk staat de eerste voorwaarde daarbij altijd vast.

De vierde voorwaarde is, dat we niet in de zonde leven. Ik wil daarmede niet zeggen, dat we niet zondigen, want gebedsverhooringen hebben ook zwakke ongeoefende en gebrekkige christenen. In de zonde leven beteekent in de zonde blijven. Wanneer men bijv. vorigen Dinsdag in een verkeerd gezelschap ging, waarvan men geestelijk schade leed, en we hebben het voornemen het weer te doen, dan bedroeven we den Heer en leven we in de zonde. We moeten ons van de zonde afzonderen, anders hebben we geen grond gebedsverhooring te verwachten. Wanneer we niet in de zonde leven, moeten we volharden in het gebed, totdat we verhoord zijn. Vele christenen volharden niet, al baden ze reeds lang.

Door aanhoudend gebed heb ik gedurende 65 jaar duizenden gebedsverhooringen ervaren. Wanneer dagen lang gebed niet helpt, dan moeten we weken, jaren aanhouden. (Denk aan Abraham, Izaäk, Zacharias enz.) Ik zeg dit vooral voor ouders die al jaren om de redding hunner kinderen baden.

Op mijn zendingsreizen kwam ik voor 14 jaar in D. Nadat ik daar twee dagen gepredikt had, kwam er een man tot mij en zeide: Ik heb zes zonen, voor wier behoudenis ik van hun geboorte aan heb gebeden. Ze zijn allen al in de 20 jaar, en nog onbekeerd. Ik vermaande hem nog ernstiger te bidden. Zes jaar later kwam ik weer in D. Na mijn eerste prediking kwam dezelfde vader naar mij toe en zeide: Twee maanden, nadat ik voor zes jaar met u sprak en gij mij vermaandet nog ernstiger te bidden, zijn in eene week vijf mijner zonen bekeerd en de zesde, mijn oudste zoon is ook op weg, want hij zoekt met allen ernst vrede voor zijne ziel.

Lieve vrienden! zou iemand uwer vertragen in het gebed, dien roep ik toe met allen ernst: „Bid inniger dan ooit, want de Heer hoort het gebed."

Moge deze onderwijzing en vermaning ons allen, ook voor de week der gebeden tot nut zijn.

Vredebode.

Het waarachtige licht.

Het licht schijnt in duisternis.
Joh. 1: 5*a*.
Dit was het waarachtige licht (vers 9*a*.)

Voor weinige dagen is alom in 's Heeren Gemeente de komst van den Zoon Gods in het vleesch, feestelijk herdacht. Licht en heerlijkheid was veelal de hoofdgedachte, zoowel in de prediking over de Kerstgeschiedenis, als bij het feestvieren met de kleinen, rondom een verlichten kerstboom. Hij, die in het vleesch kwam, verscheen als de „Opgang uit de hoogte", als *het* licht der wereld. Als zoodanig werd Hij oudtijds reeds profetisch aangekondigd: „Het volk, dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien; degenen, die wonen in het land van de schaduw des doods, over hen zal een licht schijnen", zoo luidt de verheven taal van den Profeet Jesaja (Hoofdst. 9: 1) en elders (Hoofdst. 60: 1) roept hij zijn in droefheid en als in nevelen neergezeten volk toe: „Maak u op, word verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid des Heeren gaat over u op." — Ziedaar, waarde lezer, profetische wenken, die ons de hooge beteekenis van Jezus' komst op aarde voor den geest schilderen. En als de Heer openbaar onder de menschen verschijnt, zegt Hij: „Ik ben het licht der wereld." Dit licht roept tot ontwaken, dewijl het den dag doet aanbreken, den dag der zaligheid en alleen nog verwachting overlaat voor deze arme, verduisterde wereld. Het licht schijnt in de duisternis; dat is een noodzakelijk feit geworden, geschiedt thans met een heerlijk doel, maar plaatst ook den mensch en bijzonder den christen voor eene ernstige roeping.

Een noodzakelijk feit, dit zien we in, als we geopende oogen hebben voor den toestand der volken dezer wereld, levende buiten het schijnsel van dat waarachtige licht. Daar bedekt inderdaad duisternis de aarde en zwarte donkerheid de volken. Dit is het duidelijkst gebleken, toen Hij in de wereld verscheen, die het „waarachtige licht" was, en toen de afstraling van die Zon, door de prediking der waarheid, de duisternis ging verdrijven. Hoe bleek toen de wijsheid dezer wereld dwaasheid en de schijn-gerechtigheid van den farizeër enkel ijdele snoeverij en een bron van geestelijken jammer, die doodelijk slangenvergif over het volk uitstortte. Zoo Israël als de volken was gezeten in donkerheid en schaduwen des doods. En tot heden toe leert ons nog de geschiedenis der zending in welke geestelijke en zedelijke duisternis, in welke akelige schaduwen des doods, de volken rondtasten of ingedommeld zijn, die nog van het licht van den Christus verstoken bleven. — En blikken we om ons heen in de zoogenaamde christelijke wereld, hoe duidelijk wordt het ons dan openbaar, dat Christus alleen het waarachtige licht is en waarachtig licht laat schijnen. Immers dit is kennelijk onder de volken, die sedert eeuwen door het licht des Evangelies bestraald zijn geworden, dat wie zich daar van den Christus en zijn Evangelie afkeeren, steeds dieper in de nevelen van on- en bijgeloof, van zelfverheerlijking en zedeloosheid, als in schaduwen des doods wegzinken. Ach, hoe vreeslijk is het de duisternis liever te hebben dan het licht!

En de christen, die een verleden heeft, en bij ervaring, wandelende in dat licht, eenigermate eigen hart leerde kennen, weet welk eene duisternis van onwetendheid, van zonde en wroeging dat hart vervulde en folterde. „Verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven Gods, door de onwetendheid, die in hen is, door de verharding huns harten," is de aangrijpende teekening, die de Apostel Paulus geeft van hen,

die buiten Christus leven. (Efeze 4 : 18.) Christus is *het* licht en buiten Hem is alles duisternis, een eeuwigen nacht! Zonder Hem, d. i. zonder geloof in Hem, zonder Hem aan te nemen of te buigen voor de waarheid, die uit Hem is, en Zijn licht te volgen, kan er bij den mensch geen zelfkennis en geene Godskennis aanwezig zijn. Het eeuwige Woord werd vleesch, werd ons in alles gelijk, uitgenomen de zonde; door hetgeen Hij voor ons geworden is in zijn leven, lijden en sterven en opstanding uit de dooden, is Hij der wereld het waarachtige licht, om nu door het Evangelie allen te verlichten. (Efez. 3 : 9)

Ziedaar het hoofddoel Gods, met de zending zijns Zoons in deze wereld. In dien Zoon liet Hij Zichzelve zien, Hij was God, geöpenbaard in het vleesch, het afschijnsel van 's Vaders heerlijkheid, en het uitgedrukte beeld zijner zelfstandigheid. (Hebr. 1 : 3)

Hij, die het licht was, kwam in den zwarten nacht dezer wereld, en vereenigde zich met de menschen, die in hunne droomerijen, dwalingen en ontuchtheden, als in doodsschaduwen neerzaten, om daar alles in dag te veranderen. De wereld moest verlicht, maar die verlichting begon en moet beginnen in het kleine hart van den mensch. Is door de zonde des menschen de duisternis in de wereld binnengedrongen, en door den mensch heerschende macht geworden, de verlichting moet eveneens weer bij den mensch persoonlijk beginnen. Wel is waar, is er ook in het algemeen in de wereld verlichting tengevolge van het Evangelie, ja, elke wezenlijke beschaving is een vrucht van hetzelve; maar die zou er niet zijn, als er geen menschen meer waren, die in hoogeren zin de verlichting des harten hadden. Het heeft God behaagd, om, wat door een mensch bedorven was, weer door een mensch goed te maken. De mensch Jezus Christus is het belichaamde licht, en komende in deze wereld schijnt Hij, en door dat schijnsel worden allen, die ootmoedig voor Hem buigen, verlicht en worden zelve lichtgevers. Dit belijdende zegt Paulus: „want God, die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis schijnen zou, is Degene, die in onze harten geschenen heeft, om *te geven* verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus."

De verlichting is de openbaring van de heerlijkheid Gods, die door de duisternis voor 's menschen oog bedekt was, en van welke ons geslacht steeds meer vervreemd was geworden. God te kennen is zien van Zijne heerlijkheid. Zijne wijsheid, gerechtigheid, heiligheid, trouw en almacht, en dat met aanvaarding er van, door de aanname van Jezus Christus, door het geloof. In Hem toch openbaart God niet alleen Zijne heerlijkheid, maar deelt ze der menschheid mede. Noemt Jezus zich het licht der wereld; Hij zegt ook tot Zijne jongeren, gij zijt het licht der wereld. Hij de Zon der gerechtigheid maakt de zijnen tot schitterende sterren in den nacht dezer wereld. (Slot volgt.)

Mr. R. KLICKMANN,

de vertegenwoordiger van onze Unie in Engeland, is met recht een practisch man, ook in hetgeen hij uit broederlijke liefde voor ons doet, om de sympathie der Engelsche Baptisten voor ons te winnen. Met allen ijver is hij steeds werkzaam om maar het doel, wat hij zich voorstelt te bereiken, ons in het land der bloedgetuigen te kunnen helpen. Zoo sprak hij verleden jaar in „Peckham Rije Tabernacle" en op het strooibiljet had hij het kerkje van Deventer laten drukken. Dit was eene goede uitvinding om de aandacht te trekken.

Zoo heeft hij ook nu weer een verslag geschreven voor hen, die hem geld zonden voor Holland, waarop dat zelfde kerkje weer prijkt.

Dat verslag begint met de mededeeling, dat het onzen lieven Broeder een „voorrecht" was, om den weinigen vrijen tijd, dien zijn kantoorwerk hem overliet, voor ons te gebruiken. Hij zegt daarin: „Ik heb getracht door het schrijven van brieven, door persoonlijke bezoeken, door in het openbaar op te treden en door advertenties in Christelijke bladen:

a. Bekend te maken den treurigen geestelijken toestand van Nederland, door den grooten afval van Zijne leeraren. (Onze Broeder denkt hier vooral aan de Doopsgezinde kerk.)

b. De dringende behoefte aan ware geestelijke leeraars.

c. Broederlijke belangstelling op te wekken voor de Baptiste gemeenten en haren Evangelisatiearbeid, door de gemeenten en door de reizende Broeders Colporteurs der Unie onder de verlatene massa.

Hoewel nog niet is verkregen, wat voor de Unie steeds meer eene vereischte is geworden, ging onze Broeder toch weer vooruit.

Op 4 na gaven de verkregen contribuanten weer hunne bijdrage; 5 hunner gaven het dubbele van vroeger en 37 nieuwe gevers kwamen er bij.

De geheele som van ontvangst heeft bedragen *f* 631.25, zijnde eene meerdere ontvangst bij verleden jaar van *f* 176.10.

In dit verslag komt nu verder voor de voortgang van den arbeid der Unie met al het bijzonder vermeldenswaardige, zooals de doop eener Jodin van 83 jaar te Stadskanaal.

Om te doen uitkomen voor de Engelsche Broeders wat wij geven, komt ook in het verslag voor de gezamentlijke som, die onze arme gemeenten hebben opgebracht.

Ook wist Br. Klickmann te verkrijgen, dat Dr. Clifford in een blad: „Revue of the Church" eene beschrijving gaf van den godsdienstigen toestand van Nederland.

Dr. Clifford zegt daarvan het volgende:

„Nederland heeft een heiligen bodem. Zijne akkers zijn betreden geworden door martelaren en niet weinigen van hen waren Baptisten en aan hunne zonen is de godsdienstige wereld veel verschuldigd, vooral nu, waar de vormdienst en onverschilligheid zoo sterk is heerschende."

„De Baptisten werken onder de verwaarloosde arbeidersklasse en daar zij zelve uit het volk zijn, hebben zij daar beter ingang."

Dr. Clifford noemt dan de gemeenten en haar ledental als arbeid en op die wijze worden wij meer in Engeland bekend.

Ook de Unieverg. te Groningen wordt genoemd, alwaar Br. Klickmann tegenwoordig was en al medegedeeld, dat D. V. het Amsterdam zal zijn, waar wij in dit jaar zullen vergaderen.

Wij zijn onzen trouwen Broeder recht hartelijk dankbaar voor zijn ijver in het verleden en hopen, dat de Heere hem in dit jaar rijkelijk zegene tot onzen steun en verheuging.

Ook zegene Hij Zijn' Zoon, die ook hier was te Groningen en verdere familie, ook in dit nieuw ingetreden jaar.

S. D. H.

Eenige wenken over het bidden in het openbaar.

1. Wanneer gij in den bidstond bidt, *vermaant* niet en *verwijt* dan ook niet de fouten van anderen; maar bidt. Bidden is de uitdrukking onzer wenschen, met belijdenis en dankzegging.

2. Zoekt niet naar schoone woorden en opgesmukte uitdrukkingen. Bidden is een zeer eenvoudige rede, die ook een kind verstaan kan.

3. Spreekt den Heere aan, maar niet de vergadering. Vergeet niet, dat Hij nabij is en het daarom onnoodig is te schreeuwen, alsof Hij ver weg en doof was.

4. Verkwist geen tijd, dat gij den Heere zegt, hoe groot, rechtvaardig en goed Hij is. Dergelijke eerebetuigingen zijn zeer recht, doch zij behooren eerder in onze binnenkamer dan in het openbaar.

5. Bidt voor een bepaald doel. Wat hebt gij noodig? Wat heeft uwe omgeving noodig? Wat behoeft de gemeente nu? Bidt daarom.

6. Vermijdt om uw gebed altijd met dezelfde woorden te beginnen, of het moet zijn, dat gij het gebed des Heeren Jezus bidt: „Onze Vader" enz.

7. Zegt niet zoo dikwijls: „O Heer! o God!" Dikwijls hoort men deze uitdrukking aan het begin van eenen nieuwen zin.

Weest niet te vlug, bidt langzaam en gij zult de noodige woorden vinden.

8. Zeg recht uit wat gij meent; zijt eenvoudig, natuurlijk en ernstig; maakt nooit uw verzoek welsprekend.

9. Maak uw gebed niet te lang. Gij kunt niet alle kleinigheden in één gebed te pas brengen. Gij zult daardoor anderen slechts vervelen en uw doel toch niet bereiken.

10. Het zou voor velen wenschelijk zijn, dat zij den aanvang en het einde van hunne gebeden weglieten en slechts het middelste gedeelte er van uitspraken. Vele van de jonge menschen weten reeds vooruit wat er komt, en zijn blijde, als de bidder met zijne verschillende punten klaar is. Daardoor wordt de aandacht gestoord.

11. Bidt *hoorbaar* en *duidelijk* genoeg, dat alle aanwezigen het verstaan kunnen. Welk nut heeft de vergadering er van, als zij u niet verstaat? Een luid gebed is altijd niet een ernstig gebed; doch een ieder bidder moet natuurlijk en verstandig in allen ernst bidden.

12. De Apostel beveelt het bidden in den Heiligen Geest. Laat ons van de volgelingen van Jezus leeren en met hen verzoeken: „Heere, leer ons bidden!"

Uit „Der Wahrheitszeuge."

Echt en onecht.

Verguld koper kan alleen de kenner van goud onderscheiden. Zoo ziet ook de kenner van paarden de gebreken van die dieren, die door mij menigmaal niet opgemerkt worden. Maar iemand, die zich knollen voor citroenen laat verkoopen, moet toch wel erg dom zijn.

En toch zijn er. De echte, oude waarheid des bijbels is: Verlossing van de zonde door Christus, wedergeboorte de ingang van het Koninkrijk Gods en allen, die niet wedergeboren zijn of worden, blijven buiten den Hemel; hunne plaats is in de buitenste duisternis, waar weening is en knersing der tanden.

Er is ook een nagemaakte, onechte leer, die, welke geen leer des Bijbels is, al komt ze er veel mede overeen, maar een leer van menschen, waarop, helaas! duizenden gerust de eeuwigheid ingaan, n.l. deze leer: een heil zonder Christus; vergeving zonder zoenoffer; geestelijk leven zonder nieuwe geboorte; wedergeboorte zonder geloof; geloof zonder werken; zekerheid zonder opwassen in de Heiligmaking.

Als nu een christen, hetzij in theorie of praktijk, in deze leer mede gaat, die is gelijk aan iemand, die zich knollen voor citroenen laat verkoopen. Wij, die wedergeboren zijn, moeten gedurig eens stilstaan en onze eigene waar bezien of ook misschien de bedrieger ons knollen voor citroenen verkocht heeft. Een christen moet zich dagelijks toetsen aan den bijbel; al ook zijn denkwijzen, spreken en wandelen. Ieder, die in den hemel wenscht te komen, moet weten, dat hij een verloren zondaar is, dat God heilig is, en dat Jezus de plaatsvervanger van hem is, die aan Gods heiligheid en strafeischende gerechtigheid voldaan heeft.

De mensch is een zondaar, zoodat de heiligste op de aarde nog zonde genoeg heeft om (als het verdeeld kon worden over al de tiend[illegible] zenden in den hemel) het geheele hemelsche he[illegible] leger in het verderf te doen storten. God [illegible] heilig, zoo heilig, dat als er een mensch [illegible] zijn, die 50 jaar werd, en dan stierf, [illegible] man nu *één* zondige gedachte, eenmaal had [illegible] koesterd, voor eeuwig zou moeten verloren ga[illegible] Maar ook het verlossingswerk van Christus [illegible] zoo voldoende, al had iemand de zonde der [illegible] heele wereld, hij komt in den Hemel als Jezus Zijn plaatsvervanger is. Velen zullen te di[illegible] dagen zoeken in te gaan, maar zullen niet kunnen; ik herhaal het woord *velen*, wie zijn to[illegible] die velen? zonder twijfel zijn het degenen, [illegible] onechte waar hebben. Zij zijn bedrogenen [illegible] gaan met een ingebeelden hemel naar het verderf.

De ware christen is gelijk een koopman, [illegible] goede paarlen zocht, hij zocht ze te koopen [illegible] gaf daarvoor alles, wat hij had.

Dat ieder begeerig zij naar de waarheid, z[illegible] als ze komt van de lippen des Heilands. [illegible] ieder de menschelijke theoriën leert te verachten, daaraan is behoefte in den tijd, waarin wij leven.

J. KATUIN, Hengeloo.

Werpt al uwe bekommernissen op Hem, want Hij zorgt voor u.

1 Petr. V : 7.

Het is een gezegende weg tot stilling der smart, wanneer wij kunnen gevoelen: „Hij zorgt voor mij." Christen! doe uwen godsdienst geen oneer aan door altijd een droef gelaat te toonen; kom, werp uwe bekommernissen op uwen Heer. Gij wankelt onder eenen last, dien uw Vader niet zou voelen. Hetgeen u een pak schijnt, om onder te bezwijken, zou voor Hem slechts zijn als een stofje aan de weegschaal. Niets is zoeter dan dat wij

Voor de toekomst willig blind,
Stil zijn als 't gespeende kind.

O, kind der smarte, wees geduldiger; God heeft u in zijne voorzienigheid niet voorbijgezien. Hij, die de vogelen voedt, zal *u* ook geven, wat gij behoeft. Zit niet in wanhoop ter neder, hoop slechts, hoop altijd. Doe aan de wapenen des geloofs tegen eene zee van moeite, en uw tegenstand zal weldra een einde aan uwen kommer maken. Een is er, die voor u zorgt. Zijn oog is op u geslagen, Zijn hart klopt met medelijden voor uw leed, en Zijne almachtige hand zal u nog de noodige hulp aanbrengen. De donkerste wolk zal zich oplossen in stroomen van genade. Hij zal, wanneer gij een der Zijnen zijt, uwe wonden verbinden en uw gebroken hart heelen. Twijfel niet aan Zijne genade, nu gij in beproeving zijt, maar geloof, dat Hij u evenzeer liefheeft in tijden van smart als in tijden van geluk. Welk een helder en kalm leven zoudt gij leiden, wildet gij u geheel verlaten op den God der voorzienigheid. Met een weinigje olie in de kruik en een handvol meel in het vat, doorleefde Elia den hongersnood, en gij zult hetzelfde doen. Als God voor u zorgt, waarom behoeft gij dan ook te zorgen? Kunt gij Hem voor uwe ziel en niet voor uw lichaam vertrouwen? Hij weigerde nimmer uwe lasten te dragen, Hij bezweek nimmer onder hunne zwaarte. Kom dan, ziel! eindig met uw droevig zorgen en laat al uwe nooden over in de hand van een genadig God.

SPURGEON.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Wederom zond mij ds. Adama v. Scheltema het volgende voor de „Vragenbus."

S. DE H.

Mij werd de vraag gedaan, of in Hand. XI : 26 door de vertaling: „genaamd werden" den zin van het oorspronkelijk Grieksch wel tot zijn volle recht komt.

Naar mijn oordeel, neen. Noodzakelijk is de gewone opvatting niet, die ook in de nieuwe vertaling van dr. Vos (in de noot) gevolgd wordt, dat de christenen uit de heidenen dien naam als schuldnaam ontvingen, en door de belijders van Christus, evenals door onze voorvaders, de naam Geuzen in een eernaam veranderd is. De gewone vertaling laat echter die opvatting toe, doch niet alzoo het Grieksch. Naar het taaleigen is de grondbeteekenis „eene Godspraak geven", b. v. Luk. 2 : 26, van Simeon: „Hem was eene Godspraak gegeven", bij afleiding later: „doen of zien gedragen, b. v. als koning", wat overging in: „Zich laten toespreken, den tekst aannemen."

Ik meen dus, dat de bedoeling kennelijk is, dat de belijders van Christus uit de heidenen onder de leiding des Heiligen Geest naar de profetie Jes. LXII : 2 en Jes. LXV : 15 den naam op Goddelijk gezag als een nieuwen en van God hun geschonken eernaam aannamen.

Zulk eene nadere bepaling is, dunkt mij, op zichzelf reeds niet onbelangrijk, maar ook niet onverschillig voor de beteekenis voor een blad, die den naam „De Christen" als tekst draagt.

Is in dien naam de profetie vervuld, de naam dus van Godswege geschonken, dan behoort de opvatting, dat „wat onze eeretitel is", zoo lagen oorsprong zou hebben als het scheldwoord: Geuzen, door lage kwaadwilligheid en spot uitgedacht.

C. S. A. v. S.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Onze Jongedochters-Vereeniging „Lydia" mocht Woensdag 3 Jan. haar twaalfde jaarfeest vieren. De Voorganger had de leiding. In zijn openingswoord wees ZEd. op *Jefta's dochter als voorbeeld en toonbeeld voor alle jonge dochters: a.* in hartelijke belangstelling in de zaken van het volk Gods; *b.* in kinderlijke liefde en onderdanigheid jegens hare ouders, en *c.* in besliste gehoorzaamheid aan al den wil van God, wat het haar ook koste.

De verslagen der bestuursleden waren opwekkend. De vereeniging bloeide; haar ledental was geklommen tot 38. Zij vergadert steeds onder leiding van den Voorganger, behalve de eerste verg. der maand, wanneer zij bidstond houdt.

Afgevaardigden van Stadskanaal, Appingedam, Haulerwijk en Foxhol droegen het hunne bij tot verhooging der feestvreugde. Aan voordrachten door jongelingen, jongedochters en ouderen ontbrak het niet. Er heerschte een ernstige toon, vrij van alle stijfheid. Kortom, het was er goed — zeer goed. De naam des Heeren zij daarvoor dank.

Zoo de Heer wil, beginnen Maandag a.s. de Evangelische samenkomsten. Deze week worden met het oog daarop bidstonden gehouden. Dat onze zustergemeenten met ons mogen bidden!

HAARLEM. Gelijk bekend is, werd indertijd in ons huishoudelijk reglement eene bepaling opgenomen, dat het lidmaatschap der onthoudersvereeniging onbestaan geacht werd met het lidmaatschap der gemeente. Dit kwam niet hiervan, dat de gemeente aan hare leden geen vrijheid liet tot vrijwillige onthouding, maar wijl er voorstellen ter tafel kwamen tot vaststelling eener tegenovergestelde bepaling, n.l. om de onthouding als eisch voor elk der leden te stellen.

In onze laatste vergaderingen evenwel werd er gedurig op gewezen, dat de aangenomen bepaling eveneens het geestelijk karakter der gemeente te na kwam en met de liefde in strijd was, waarom ze dan ook werd geschrapt, waarvan wij bij dezen den broederen elders kennis geven.

Voor 't overige mag de gemeente zich verblijden in de goedertierenheid des Heeren, die haar tot dusver heeft gedragen en geleid als een getrouwe Leidsman.

HENGELOO. Wederom hebben we de geboorte van onzen Heiland mogen gedenken. Tot eere van God mogen we getuigen, dat we rijk gezegend zijn. En dat er een opgewekte stemming onder de leden heerschte, getuigde de trouwe opkomst onder de prediking des Woords, die we des voormiddags hadden, alsmede onze vrije vergaderingen, die des namiddags plaats hadden, die mede goed bezocht waren en waar ernst en opgewektheid heerschte. Op den laatsten dag was het des middags feest met de kinderen der Zondagsschool, bij welke gelegenheid ons lokaal zoo vol was, dat zelfs elk staanplaatsje bezet was en we alzoo gelegenheid hadden om nog aan velen, die we anders niet bereiken, de blijmare des heils te verkondigen. De kleinen mochten zich rondom een goed verlichten en welbeladen kerstboom verblijden in de geboorte van den grooten Kindervriend. Met rijke geschenken keerden de kinderen huiswaarts. Wij waren hiertoe door de milde bijdragen van eenige onzer gegoede medeburgers, alsmede door de meisjesvereeniging, die steeds voor de Zondagsschool werkzaam is, in staat gesteld. Veel werd gesproken en gezongen en we mogen gelooven, dat ook dit feest rijke vruchten zal geven. Op 1 Januari des middags hadden we onze gewone Jaarlijksche Gemeentevergadering; uit het verslag van den secr. bleek, dat de Gemeente dit jaar was aangegroeid met een getal van 7 leden, 9 werden gedoopt, 1 kwam er bij met attestatie, terwijl 2 leden werden afgesneden. Slechts 1 zuster verloren wij door den dood. De Jongelingsvereeniging bloeit met een getal van 16 en de Jongedochtersvereeniging met 20 leden, terwijl de Zondagsschool 62 leerlingen telt. Weldra zal een 2de Zondagsschool in een der buitenwijken verrijzen, die aanvankelijk met 26 leerlingen zal beginnen en misschien bestaat er nog kans op een derde. Van de Blijde Boodschap worden hier in Hengeloo reeds geruimen tijd 220 exemplaren en in Borne 100 wekelijks verspreid, daarenboven zijn er dit jaar meer dan tienduizend traktaten Christelijke lektuur verspreid.

We mogen dus met recht van een geestelijke opwekking alhier getuigen voor hetgeen we reeds meldden, doch dit is nog niet alles, reeds heeft zich wederom een jongbekeerde gemeld voor den Doop en we mogen op goede gronden verwachten, dat weldra meer zullen volgen, daar in den laatsten tijd ongeveer 15 vrede hebben gezocht, en we mogen gelooven gevonden, aan den voet van Jezus' kruis. In het gevoel van eigen tekortkoming en schuld mogen we dus met dankbaarheid terugzien op het jaar, dat voorbij is en wenschen ons zelven en al onze Zustergemeenten Gods besten zegen toe in den tijdkring, die wederom voor ons ligt.

VALTHERMOND. De lezers van „De Christen" zullen misschien verblijd zijn iets van den Valthermond te hooren. Het gaat bij ons in de gemeente nog geregeld door. Zondags spreekt br. Bos en Donderdagsavonds broeder Bos of ook vaak br. Palsma, bijbel-colporteur. Broeder Grooten houdt een kinderschool, waarmede wij een genoegelijk feest mochten vieren in de kerstdagen. Wij hadden een prachtigen kerstboom, waarom zich ruim 60 kinderen geschaard hadden, hetwelk zooveel nieuwsgierigen trok, dat ons lokaal zoo vol was, dat het haast het volk niet kon bevatten. De kinderen werden op het Kindje gewezen in Bethlehems stal als den eenigen Kindervriend, die gekomen is om het verlorene te zoeken en zoo kon niet alleen aan kinderen, maar ook aan vele ouders een woord van troost worden toegesproken. Er was een opgewekte stemming, zoodat ieder met veel genot naar huis ging.

VAN WIJD EN ZIJD.

Heer Winter, die schijnbaar onder den machtigen invloed van zijn tegenstander Zomer het eerst waagde aan het einde van het vorige jaar ter sluiks zijn intrek te nemen, heeft zich in den nieuwen tijdkring duchtig laten gevoelen en voor de zooveelste maal bewezen, dat hij, wanneer hij het begrijpt, zeer grimmig en meedoogenloos despotisch kan zijn. Vooral van Donderdag op Vrijdag der vorige week liet hij zijne striemende geesels snerpend gevoelen en duizenden bibberden door de aanraking van zijn kille hand. Zelfs velen — en dat is hoogst treurig, in een land en maatschappij als de onze — bezweken door de koude. Van alle kanten — ook uit het buitenland — lezen wij van menschen, die òf in huis, òf op straat, òf op weg zijn bevroren, tot zelfs in Parijs en nog zuidelijker deelen van Frankrijk. In Engeland en Rumenië, hoe ver ook van elkander, alsook andere landen, hebben hevige sneeuwstormen gewoed, waar wij gelukkig van verschoond zijn gebleven. Gelukkig, die wat heeft om zich in zulke tijden te voeden, te dekken en te verwarmen. Moge dat tevens niet gevoelloos en koud maken tegenover minder-bedeelden, maar juist opwekken om te helpen.

Nederland. De eerste dagen gingen rustig voorbij en men hoorde niets buitengewoons, de rijken en armen treffen elkander op de ijsbaan en kunnen daar soms zeer vertrouwelijk zijn. Mocht dit immer meer in het werkelijk leven worden aanschouwd, er zou zooveel te minder progaganda-kans zijn voor hen, die het er nu eenmaal op gezet hebben om „de boel" om te keeren.

De tijd breekt spoedig aan, dat de „kieswet" weer in behandeling zal komen in de 2de Kamer en men vermoedt, dat de liberale partij daardoor uit elkander zal spatten, omdat de eene helft zeer wil bekrimpen en de andere met den minister Tak medegaan, om het kiesrecht aan velen toe te staan.

De 1ste Kamer kwam Dinsdag weer te samen om haar werkzaamheden in het nieuwe jaar aan te vangen.

België. Den 8sten dezer vereenigden zich te Brussel eenige afgevaardigden van koloniale mogendheden om te spreken over het oprichten van een „Internationaal Koloniaal Instituut," Nederland was vertegenwoordigd door de heeren: Franssen van de Putte (oud-minister van Koloniën) Lith, (hoogleeraar) en Pijnacker Hordijk, (pas-afgetreden Gouverneur van Indië.)

Het zou zeker een belangrijke stap zijn, wanneer deze wensch tot stand kwam, want dan zou men in een zeer kort bestek de aarde in al hare voortbrengselen bij elkaar zien.

Frankrijk. Gisteren (Woensdag 10 Jan.) had de terechtzitting plaats, waarin Vaillant zich moest verantwoorden, de bomwerper in het Parlementsgebouw des vorigen jaars. Vele dreigbrieven zijn geschreven door zijne vrienden, maar ook door de Regeering vele huiszoekingen gedaan en verschillende personen gevangen gezet, brieven en voorwerpen in beslag genomen.

De Paus — ondervraagd zijnde — heeft te kennen gegeven, dat het wenschelijk ware, dat men meer acht gaf op zijne raadgevingen en meer de partijschap liet varen om te letten op het heil des lands in het tegengaan van anarchistische misdaden om met des te meer kracht de hoogste goederen te verdedigen. De gebeurtenissen toch, wijzen het duidelijk aan, zoo sprak de „Vader"

dat de godsdienst alleen de maatschappij vrede en veiligheid kan waarborgen.

Hoewel wij veel van des Pausen woord beamen, kunnen we niet nalaten er bij op te merken, dat de (zoo vaag opgevatte) godsdienst blijkt niets te baten, maar alleen het nieuwe leven door Christus in het hart van ieder mensch afzonderlijk teweeggebracht en wanneer daarvoor de Roomsche en Protestantsche kerk eens oogen kregen om te zien die zij niet moedwillig weer toesloten, dan zou er zeker een andere en betere krachts ontwikkeling openbaar worden, waartegen geene machten der hel zijn opgewassen.

Zonderling is de vrijspraak van de rechtbank te Angoulême van 17 doodslagers, die bovendien niet gunstig bekend stonden. Zij zijn allen vrijgesproken van den moord, verleden jaar op de Italianen. Dit heeft de geheele beschaafde wereld in verbazing gebracht en wat zeer natuurlijk is het Italiaansche volk zeer verbitterd, zoodat op verschillende plaatsen reeds oploopen zijn geweest met den uitroep: „Weg met de Franschen!" Crispi zoekt met geweld deze volksuiting te onderdrukken, opdat het niet tot erger kome.

Italië. De toestand op Sicilië is zeer gespannen. Over het geheele eiland is de staat van beleg afgekondigd en de regeerende personen aldaar verantwoordelijk gesteld voor de daden des volks, wanneer zij die niet hebben pogen te onderdrukken of reeds geschikte voorzorgsmaatregelen genomen. Sommige gevangenissen zijn door de opstandelingen ontsloten en de gevangenen in vrijheid gesteld. De Regeering is voornemens om 36000 man gewapende troepen naar het eiland te zenden om de rust te herstellen.

Men beweert, dat bij dit alles wat aan den ouden Staatsman Crispi veel hoofdbrekens kost ook nog zijn minister van finantiën het hem moeielijk valt, die niet minder dan 110 millioen lire vraagt om het staatsschip in goede richting te sturen. De president Crispi stemt hem 80 millioen toe en dan is het ergste nog, dat men niet recht weet, vanwaar dat baggatelletje bij elkander te krijgen.

Engeland. De Regeering kan blijkbaar maar niet tot zekerheid komen of kap. Wilson nog leeft of gesneuveld is bij zijn vervolgen van Lobengoela, koning der Matabelen. Volgens bericht van Africaansche reizigers zouden op 7 na alle man zijn gesneuveld.

Bovendien komt het zonderlinge bericht, dat in West-Africa de Franschen, die verkeerd waren ingelicht, een Engelsche expeditie zou hebben aangevallen op de grenzen van de Soedan. Luitenant Maritz (Fransch officier) dacht de Sofia's, die in opstand zijn te treffen en gaf bevel om des nachts het legerkamp te omsingelen en te vuren. De Engelschen opgeschrikt zonder te weten wie hun aanvielen gaven vuur met dat gevolg, dat Maritz zelf en eenige minderen sneuvelden. Waarschijnlijk zal dit misverstand geen andere gevolgen hebben tusschen de twee machtige rijken.

Spanje. Een brigade van uit Marokko teruggekeerd om de in verzet gekomen Kabylen te onderwerpen, is met geestdrift te Cadex ontvangen; aan Martinez Campos, de opperbevelhebber, is opgedragen om met den sultan van Marokko de zaken af te doen en zoo mogelijk in der minne te schikken.

Rusland. Nu reeds wordt er druk gesproken en geschreven om in 1903 te Petersburg een wereldtentoonstelling te houden, in welk jaar deze stad dan haar 200jarig bestaan viert. Er moet evenwel nog al wat water door de rivieren van het Czarenrijk stroomen, eer deze zaak voor elkander is. Er kan nog zooveel gebeuren.

Hongarije. De Keizer schijnt bizonder ingenomen te zijn met de wet op het Burgerlijk, in plaats van Kerkelijk huwelijk en daarom zal zij wel worden ingevoerd.

Duitschland. Op de nieuwjaarsreceptie (bezoek) bleek de bizonder gunstige verstandhouding bij vernieuwing tusschen den Keizer en Caprivi. Had Z. M. zich tot hiertoe van iedere toespraak onthouden, ten de kanselier en echtgenoote voorbij kwamen haastte hij zich van zijn zetel op te staan om eenige woorden te wisselen met den 2de des rijks.

Griekenland. De Koning heeft zijne toestemming gegeven aan het staatsbankroet. Dit is zeer prettig voor de fondsenhouders, die natuurlijk met een kluitje in het riet worden gestuurd.

Perzië. Nasz-ed-Din, de shah van Perzië, komt met zijn oudsten zoon, den troonopvolger, a.s. zomer in Europa, om hem aan de verschillende hoven voor te stellen. Dit is weer een blij vooruitzicht voor degenen, die zoo bizonder belust zijn op een lintje, het onderscheidingsteeken van de zon van Perzië, die voor een paar jaren in grooten getale ook in ons land arriveerden, als dankbaarheid voor de genoten eer.

N. Amerika. Daar vecht men nog maar steeds door en met geen zekerheid kan gezegd worden wie de overwinnende partij is.

Z. R.

MUNTENDAM. Dinsdag 2 Jan. was voor ons een dag van diepen ernst en zalig genot. Het stoffelijk overschot van onzen jongen broeder Bolman werd ter aarde besteld. Tot onze vreugde had onze geliefde Broeder van Beek aan ons verzoek kunnen voldoen om tot ons over te komen en de begrafenis te leiden. Reeds bij tijds was ons lokaal met broeders en zusters, vrienden en belangstellenden gevuld, wachtende op den Voorganger, die hen zou toespreken. Na op ernstige wijze die begeerte was vervuld, ging men grafwaarts, de leden der zangvereeniging vooraan. Ongeveer 70 personen gaven van hunne deelneming blijk, terwijl eene groote menigte, vooral jongelieden, niettegenstaande de strenge koude, mede ter begraafplaats ging en stil toeluisterde, terwijl er bij het geopende graf gesproken, gezongen en gebeden werd. Reeds op dezen dag werd bevestigd, dat de gedachtenis dergenen, die in hun leven betoonden Jezus lief te hebben, tot zegening is. Moge dit onder ons nog verder blijken.

Teruggekeerd van de „groeve", waren we nog lang samen, biddende, dankende en prijzende God, terwijl menig ernstig en bemoedigend woord door verschillende broeders werd gesproken. Ook br. Hazeveld van Groningen was in ons midden en nam er deel aan.

EEN BROEDER.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Prediking* Vrijdagsavonds te 6½ uur, ten huize van J. Stavast. Te 5 uur Jonged.-Vereeniging.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Unie-cent.

Door br. de Vr. van J. S. te Ossendijk *f* 1.

J. HORN, penningm.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van C. B. te Spijkenisse *f* 1.80 (met 10 cent voor een boekje); van J. de V. te Leeuwarden *f* 4.50; van J. V. te Meppel *f* 0.90; van J. v. d. V. te Dantumawoude *f* 1.90.

N. v. BEEK.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 352 DONDERDAG 18 Jan 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45

Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20

De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30

Elke regel meer . . . . „ 0.03

Groote letters naar plaatsruimte.

Er is blijdschap voor de Engelen Gods over eenen zondaar, die zich bekeert.

Luk. 15: 10.

Wat blijde hymne rijst uit 's hemels Engelenrei;
Wat heerlijk lofakkoord — wat zoete harmony;
Wat gaan de Eng'len scharen
Op klank van stem en snaren,
Dus wuivend met den palm Gods glorietroon voorbij!

„Een zondaar is gered!" herhaalt het juichend koor;
„Een afgedwaalde zoon, die rust en lust verloor,
Kwam tot den Vader weder;
In tranen boog hij neder,
In vreugde rees hij op en koos het rechte spoor."

Mijn ziel, om uwentwil dat heerlijk harpgeruisch,
Voor u! die rust en lust hervondt bij 't kruis;
Voor u die jubelgalmen,
Voor u die zegepalmen,
Voor u dat vreugdefeest in 't zalig Vaderhuis.

O God, wat zijt Gij goed! Gij hebt mijn angst gestild,
Gij hebt mijn schuld gedelgd, Gij hebt mijn heil gewild.
Waar woorden mij ontbreken,
Laat daar mijn tranen spreken —
En 't juichen van dit hart, dat met der woestijn trilt.

Ook mij dat Paradijs van 't einde der woestijn,
Ook mij een plaats in 't licht, waar zonde heerscht noch pijn.
Ik zal den hemel erven,
En de ure van mijn sterven
Zal mijn geboortestond voor 't eeuwig leven zijn.

MALAN.

Jerobeam, Jadon en Micha,

drie leerzame figuren in de schaduw van het gouden Kalf te Bethel.

(1 Koningen 13.)

I. Jerobeam, de goddelooze.

Onze God is een ijverig God. Hij bezoekt de zonde; ook de zonde Zijner kinderen, Zijn liefste kinderen niet uitgezonderd.

Ook Salomo moest dit ondervinden. Zijn naam „'s Heeren lieveling"; kon dat niet weeren; zijn verkeerde wandel in de wegen Gods kon dat niet verhinderen, toen hij de rechte wegen Zijns Gods verliet en zich boog voor de afgoden zijner vrouwen, ontstak de toorn des Heeren — Zijn Koninkrijk zou niet bestaan. Zie, daar gaat reeds de profeet Ahia op Gods bevel op een der wegen buiten Jeruzalem, waar hij den jongeling Jerobeam ontmoet. Als hij diens nieuwen mantel neemt en scheurt in 12 stukken, zegt hij tot hem: „Neem u tien stukken: want alzoo zegt de Heere, de God Israëls: Zie, ik zal het Koninkrijk van de hand van Salomo scheuren, en u tien stammen geven. Daarom dat zij Mij verlaten, en zich nedergebogen hebben voor A'storeth, den god der Zidoniërs, Kamos, den god der Moabieten, en Milchom, den god der kinderen Ammons . . . . En het zal geschieden, zoo gij hooren zult al wat Ik u zal gebieden, en in mijne wegen zult wandelen, en doen wat recht is in mijne oogen, houdende mijne inzettingen en mijne geboden, gelijk als mijne knecht David gedaan heeft, dat Ik met u zal zijn, en u een bestendig huis bouwen, gelijk als ik David gebouwd heb, en zal u Israël geven."

Treffende ontmoeting en hooge onderscheiding, niet waar lezer? welke Jerobeam te beurt viel. Welk een indruk moest zij maken op zijn hart. Wierp hij zich niet voor God ter aarde? Riep hij niet: Wie ben ik, Heere! dat ik een voorganger uws volks zou zijn? — Woog hem niet het gewicht der verantwoordelijkheid, aan zulk eene roeping verbonden, dermate op het hart, dat zijn hart er onder verbroken werd en hij zich in het gevoel der diepste afhankelijkheid als een krachtelooze aan den Almachtige klemde: . . . . . De geschiedenis meldt ons dit niet. En zijn volgend gedrag bewijst het tegenovergestelde. Helaas, Jerobeams hart werd niet verbroken; noch de eere die hem van God te beurt viel, noch de aanschouwing van 'sHeeren misnoegen over het huis van David, werkte zulks bij hem uit. Integendeel . . . als met een zwarte kool is zijn naam in de geschiedenis van Israël geteekend en de „zonde Jerobeams, waarmede hij Israël zondigen deed" is spreekwoordelijk geworden.

Salomo is gestorven; zijn zoon Rehabeam is hem opgevolgd en diens eerste daad was voldoende om tien stammen van hem te verwijderen en Jerobeam tot hun heer en gebieder te doen kiezen.

Zoo is dan 's Heeren Woord aan Jerobeam bevestigd, en de God Israëls, die hem het koninkrijk gaf, zal het hem bevestigen, zoo hij in 's Heeren wegen zal wandelen.

Maar helaas! 't dacht Jerobeam niet goed God in erkentenis te houden. Volgde Rehabeam den raad van dwaze raadslieden, hij volgde de grondregelen van zijn onwedergeboren hart en de theoriën van zijn verduisterd verstand. Hij zal wijselijk handelen — Hij zal het eens verkregen koninkrijk door een listige daad voor zich bewaren en daarbij redeneert hij aldus: „Zoo dit volk opgaan zal om offeranden te doen in het huis des Heeren te Jeruzalem, zoo zal het hart dezes volks tot hunnen heer, tot Rehabeam, den koning van Juda weerkeeren; ja zij zullen mij dooden en tot Rehabeam, den koning van Juda wederkeeren. Dan houdt hij raad, maakt twee gouden kalveren, plaatst die aan de uiterste grenzen zijns rijks, bouwt er altaren en kiest er priesters voor en roept Israël toe: „Het is ulieden te veel om op te gaan naar Jeruzalem; zie uwe goden, o Israël! die u uit Egyptеland opgebracht hebben."

Arme Jerobeam! is dat Jehovah eeren? — is dat wandelen in Zijne wegen? — is dat het houden van Zijne inzettingen?

Wat dunkt u lezer, was ons opschrift te stout, toen we aan het hoofd van dit opstel Jerobeam een goddelooze noemde?

Inderdaad, hij is het.

Heel zijn openbaring, èn in den aanvang, èn bij den voortgang levert ons
een spiegel van het onwedergeboren hart.

Zulk een hart is godsdienstig, zie het maar bij Jerobeam, want hij heeft zijne kalveren met grooten ijver gediend, doch merk op *'t is een godsdienst van eigen maaksel.* Jerobeam vraagt niet aan God, *hoe* Hij gediend wil worden, neen, zijn godsdienst is eene *eigenwillige* en bij het najagen van deze, weerstreeft hij met schaamtelooze driestheid de heilige geboden en inzettingen des Heeren. Zegt Jehovah, op Sion is de plaats mijner ruste, daar zal ik wonen, Jerobeam zegt, neen! bij mijn kalveren te Dan en te Bethel, zal Israël u aanroepen. Zegt Jehovah: „Gij zult u geen gesneden beeld, noch eenige gelijkenis maken, ... gij zult u voor dien niet buigen," Jerobeam bekommert zich daar niet om, hij vergadert Israël om zijne kalveren en roept het toe: „Ziedaar uwe goden, o Israël, die u uit Egypteland hebben opgevoerd. Zoo deed Jerobeam, zoo doet elke goddelooze, hun godsdienst is: de verzaking van wat God heeft bevolen en de in de plaatsstelling van hun eigen maaksel.

Nog een tweede trek in Jerobeams' godsdienst kenmerkt het onwedergeboren hart. Immers wel bezien is Jerobeams' godsdienst slechts zelfdienst. 't Is bloot eigenbelang en berekening. Juist tegenovergesteld is het bij het door Gods Geest vernieuwde hart; zulk een hart kent maar ééne begeerte, n.l. de verheerlijking Gods. 't Wil zelf ondergaan, 't wil niets zijn, 't wil alles ontberen en lijden, zoo het den Naam des Heeren maar groot gemaakt ziet. De goddelooze zoekt zichzelven, ook in zijn eigen gemaakten godsdienst.

Hoe kenmerkt zich het onwedergeboren hart in Jerobeam, als een hart dat onaandoenlijk is voor de woorden, teekenen, oordeelen en uitreddingen Gods.

Onaandoenlijk voor Gods woorden, zie het in Jerobeam. Als hij gansch Israël te Bethel heeft vergaderd om het gouden kalf feestelijk in te wijden, verschijnt op eenmaal als een bliksemstraal aan een onbewolkten hemel een „man Gods" uit Juda en deze roept met luider stem vol majesteit: „Altaar, altaar! zoo zegt de Heere: Zie, een zoon zal aan het huis Davids geboren worden, wiens naam zal zijn Josia; die zal op u offeren priesters der hoogten, die op u rooken, en men zal menschenbeenderen op u verbranden."

En bij dat woord volgt hij een teeken, 't altaar wordt vaneen gescheurd en de asch afgestort.

En als Jerobeam dan de hand uitstrekt tot den man Gods, zeggende: „Grijpt hem!" zendt God hem een plaag — zijn arm verstijft —

hij kan haar niet meer naar zich toetrekken.

Dan nog valt hem, op het gebed van den man Gods, eene uitredding ten deel.

Met wat vrucht? .... Lees slechts vers 33: *„Na deze geschiedenis keerde Jerobeam zich niet van zijn boozen weg.”*

Rampzalige! wiens beeld zijt gij? Heeft God u gewaarschuwd en hebt gij niet gehoord! — Deed God een teeken, en gaaft gij geen acht! — Zond Hij zijn oordeelen en hebt ge u niet vernederd! — Gaf Hij uitredding en hebt gij Hem niet gekend!

Nog eens — Jerobeam — wiens beeld zijt gij?

Toch niet het uwe, lezer?

Zoo ja — bekeer u — om Gods wil — om Jezus' wil — om uw zelfs wil!

HORN.

Het waarachtige licht.

Het licht schijnt in duisternis.
Joh. 1: 5*a*.
Dit was het waarachtige licht (vers 9*a*.)

(Slot.)

Ieder mensch en bijzonder ieder christen wordt door het licht des Heeren voor eene roeping geplaatst.

Als de nacht voorbijgegaan is en de dag aanbreekt, wordt ieder tot ontwaken, opstaan van zijn legerstede en tot aanvangen van zijn taak geroepen. Waar Christus Zijn licht door Zijn woord laat schijnen, roept Hij den zondaar, die onder dat schijnsel leeft, op om de oogen te openen en zich op te maken met de ernstige vraag op de lippen: „wat moet ik doen om zalig te worden?” En een antwoord op die groote vraag blijft gewis niet uit; want Christus laat bij Zijn eigen licht zichzelven zien, als zijnde de Verzoener en verzoening der wereld, de Verlosser van zondaren, slaven der zonden, en de eenige, algenoegzame oorzaak van zaligheid voor allen, die Hem gehoorzaam zijn.

De meeste onzer lezers kennen waarschijnlijk Spurgeons verhaal aangaande zijne ervaring, toen het licht van Gods genade in zijne ziel opging. Spurgeon verhaalt o. m.: „Ik was zeer beangst in mijne ziel over mijne zonde, ik was hopeloos en kon niet denken, dat God mij behouden zou Ik was de slechtste uit de slechten — ik was ellendig. Ik bad zes maanden lang en vond geene verhooring, ofschoon ik met mijn gansche hart smeekte. Ik nam mij voor om al de plaatsen in onze stad, waar gepredikt werd te gaan bezoeken, ten einde den weg tot zaligheid te vinden. 'k Gevoelde mij tot alles bereid en alles wilde ik doen, als God mij maar vergeving wilde schenken.” Op die wijze gaat Spurgeon voort met te verhalen van zijn bange worsteling en zielestrijd en hoe hij te vergeefs verschillende kerken bezocht, waar hij wel groote en gewichtige waarheden hoorde verkondigen, maar toch niet vernam hoe hij, arm zondaar, vrede voor zijn hart kon bekomen.

„Eindelijk, op een sneeuwerigen dag”, — zoo gaat Sp. voort — „het sneeuwde erg, werd ik, toen ik op reis was naar eene kerk, die ik mij voorgenomen had dien dag te bezoeken, in mijn gang gestuit — ik kon vanwege het weer niet verder mijn weg vervolgen — het was inderdaad eene gezegende stuiting in mijn loop — want ik stond juist voor eene nauwe straat, die ik inging, tot ik een open plaats bereikte, waar eene kleine kapel stond. Zij was eene vergaderplaats van oorspronkelijke Methodisten. Ik had veel van dat volkje gehoord en dat ze zoo luid zongen, dat het bijna aan het hoofd niet uit te staan was; maar dat deed hier niets ter zake. Mij was het te doen om te weten te komen, hoe ik behouden kon worden, en of mijn hoofd dan al wat pijn deed, zou minder afdoen. Zoo zette ik mij in de kapel neer, de dienst begon, maar een predikant verscheen niet. Ten laatste betrad een schraal uitziend man het spreekgestoelte, opende zijn Bijbel en las deze woorden voor: Ziet op Mij *) en wordt behouden, alle gij einden der aarde (Jes. XLV: 22.) Nu richtte hij juist zijne oogen op mij, alsof hij wist, wat er in mijn hart omging, en zeide: „Jongeling! gij zijt bekommerd over uwe zonde.” En dat was ik werkelijk. Verder zeide hij: „Gij zult er nimmer van verlost worden, tenzij gij op Christus ziet.” Toen hief hij zijne hand in de hoogte en riep zoo luid, als alleen, naar ik mij voorstel, een oorspronkelijk Methodist roepen kon: „Zie! zie! zie! 't Is alleen een blik”, zeide hij. Daar zag ik op eens den weg van verlossing. Het ging mij als de Israëlieten in de woestijn, die op de koperen slang zagen, en terstond genezen werden.

*) Engelsche vertaling.

Ziedaar wat God bedoelt met het licht. Hij wil zondaren in de eerste plaats zich zelf doen zien en, daardoor ontdekt en bekommerd geworden, hun openbaren, wat Spurgeon leerde inzien. Maar de H. Geest roept allen toe: „zie! zie!” zie nergens anders heen, zie alleen op Jezus, gezooals Hij zich tot verlossing van zondaren gegeven heeft, gegeven tot in den dood des kruises; zie op Hem bij geen ander dan het waarachtige licht. Zie op Hem als uw offerlam, uwe zonden wegnemende, dewijl Hij zich in volmaakte gehoorzaamheid, volgens al de eischen van Gods recht en heiligheid, als in uwe plaats en ten uwen behoeve, Gode onbestraffelijk en onbevlekt opgeofferd heeft. Aan Hem u als schuldig, veroordeeld zondaar overgegeven en zoo door het geloof met Hem vereenigd te worden, is God, om zijnentwil, in betrekking tot u voldaan, zijn uwe zonden vergeven om zijns naams wil en wordt gij als kind aangenomen. O, ziet geloovig op Hem, ziet en leeft! — „Terwijl gij het licht hebt, gelooft in het licht, opdat gij kinderen des lichts moogt zijn.” En gij zingt:

„Een zondaar, een verloste,” Heer,
En nu geen zondaar meer!

En verlicht zijnde, laat uw licht schijnen voor de menschen, opdat zij uwe goede werken mogen zien. „Maak u op, schijn,” zoo heet het in Jes. LX: 1 (volgens de herziene vertaling.) Daar is dus een bevel om te schijnen. Bij redelooze, lichtgevende voorwerpen moge het een van zelfheid zijn te schijnen, niet alzoo de zelfbewuste en voor zichzelf verantwoordelijke christen. Hem wordt het schijnen of lichtverspreiden als eene taak of roeping voorgesteld. Ach, zoo weinige christenen strekken er zich naar uit, of hebben als hun hoogste ideaal of doel, altijd en overal waar zij vertoeven, licht te verspreiden! Velen meenen reeds goede christenen te zijn, als zij des Zondags geregeld onder de prediking komen en vergaderingen bijwonen. Zij meenen daarin God te dienen, terwijl eigenlijk God hen daar dient, opdat ze meer verlicht worden en in staat zouden zijn, in hunnen dagelijkschen levenskring meer licht te verspreiden

Het is treffend opgemerkt: wie verlicht is *kan* schijnen, om het even of de lamp van blik, van koper of van zilver is — als er maar katoen en olie in is.

Is Christus *het* waarachtige licht, dan moet uit Hem alle lichtstroomen, en is het onze roeping met Hem in gemeenschap en verbonden te blijven, gelijk de electrische lamp om licht te kunnen geven verbonden moet zijn met de batterij. Wij kunnen alleen uit Hem gevoed worden. De wetenschap heeft beproefd electrische stof te verzamelen in zoogenaamde accumulators en daaruit lampen te voeden, maar men heeft slechts een onbevredigend succes gehad. Wij moeten om goed licht te geven uit de batterij zelf gevoed worden. Gestel, dat uw prediker of voorganger een voortreffelijk verlicht man is, broeders het is een voorrecht voor u en voor de Gemeente, maar stel u er niet mede tevreden, dat ge veel van uw Voorganger houdt, gij kunt uit hem niet gevoed worden, hij kan slechts uw dienaar zijn om u nader met Christus, de geestelijke batterij, in betrekking te stellen. Gestel, gij behoort aan eene Gemeente, waarin veel electrische stof aanwezig is, of m. a. w. waarin een krachtig geestelijk leven openbaar wordt, — gelukkig wie aan zulk eene Gemeente verbonden is! Stelle zich echter niemand tevreden met het lidmaatschap van zulk eene Gemeente, zij kan slechts een accumulator zijn, uit welke gij niet gevoed kunt worden, als gij niet in persoonlijke gemeenschap leeft met Hem, die het waarachtige licht is.

Christus *is* het licht der wereld en Hij *zal* de wereld verlichten, hoe veel duisternis er nu nog zij. Laat ons, wien de zaak des Heeren gewichtig is, gelooven in het licht en veel er van verwachten. Het licht zal overwinnen en het rijk der duisternis zal tot eene eeuwige verwoesting overgegeven worden. En de kinderen des lichts zullen in het eeuwig licht gevoerd worden, daar waar geen zon of maan meer noodig zal zijn, maar waar het Lam als de Kaars, alles zal verlichten. Halleluja!

Daar zal na 't licht geen duisternis meer komen,
Daar wordt geen vreugd door droefheid weggenomen,
Daar heeft men voor geen krankhêen ooit te vreezen,
De zwakste zelfs zal daar heldhaftig wezen;
Daar heeft geen schoonheid vlek,
De liefde geen verkoeling;
Daar vreest de roem geen nijd,
Daar kent men geen verwijt
Van lage zelfbedoeling. (Gez. 190 :3)

St. N. v. B.

Van het arbeidsveld.

Br. De Haan schrijft:

„In aansluiting van het vorige verslag deel ik thans mede, dat ik van Valthermond reisde over Stadskanaal naar Foxhol. Onderweg werd ik overvallen door den bekenden sneeuwstorm, waardoor ik genoodzaakt was bij br. Stavast te logeeren, waar ik mij zeer goed thuis gevoelde.

Den 2den Dec. kwam ik behouden bij br. Ziekman te Foxhol, waar ik hartelijk werd ontvangen (onderweg maakte ik kennis met br. Van Beek en br. Bolman, voor den laatsten keer gesproken te Muntendam.)

Om alles weer te geven, wat ik in Foxhol heb ondervonden, is mij niet wel mogelijk, want men krijgt honderd maal hetzelfde te hooren. Een staaltje van de diepe onkunde, welke ook daar heerscht, wil ik mededeelen. Terwijl ik met een man sprak en hem op Christus wees, zeide hij:

„Ja ja, meneer, het is een rare boel, dat er tegenwoordig 2 bijbels zijn, en aan welke moet ik mij nou holden?”

Op mijne vraag, wat hij met de 2 bijbels bedoelde en welke die dan waren, enz., zeide hij, althans ik kon niet anders begrijpen:

„Daar zijn 2 bijbels, een oude en een nieuwe. Nu wil ik een van beide gelooven; maar wat is de beste? Waren ze gelijk, dan geloofde ik ze beide” enz.

Ik zeide hem, dat de oude bijbel, die hij bedoelde, eigenlijk het Oude Testament en dus het woord der beloften was, terwijl in de andere het Nieuwe Testament of de vervulling dier beloften is. Dat de een den ander aanvult en ze volstrekt niet in strijd zijn, enz. Ik kon het den man aanzien, dat hij het niet begreep en daarom liet ik dat onderwerp maar varen en wees hem op zijne zonden en op den Christus, welke hem wil zalig maken. Dit is een staaltje uit velen.

Van uit Foxhol bezocht ik Slochteren en Kolham. Om daar de menschen te bezoeken, gaat niet zoo gemakkelijk, vooral diegenen, die buiten Slochteren wonen, waar het boesemwater, dat over het land stroomt, de huizen heeft ingesloten. Gelukkig, dat ik een paar goede waterlaarzen aan had, waarom ik dan ook maar door 't water heen konde plassen. Mijn geleider, welke geen laarzen aan had, moest ik telkens door het water dragen. Kwamen wij weer aan een plaats, waar het land onder stond, dan nam ik hem op den rug en zoo kwamen wij, na een vermoeienden tocht, eindelijk bij de menschen. Ook moesten wij soms een roeiboot gebruiken, waar men loopende haast niet bij de menschen kon komen. Dat dezulken weinig worden opgezocht, laat zich begrijpen.

Tweemaal heb ik bij br. E. v. Timmeren gesproken en er was telkens zooveel volk, dat de menschen allen lang niet in de kamer konden. Den eersten keer dat ik daar sprak, heb ik de menschen aan huis opgezocht en hun gezegd dat er prediking was. Op die uitnoodiging kwamen dan ook velen op.

Op 't Hoogezand hebben wij, br. Ziekman en ik, 250 traktaten bij de voornaamste ingezetenen gebracht, en dat wij naar aanleiding daarvan nog al eens een gesprek hadden, laat zich begrijpen.

Op aanraden van eenige brs. bezocht ik ook al de leden der gemeente, en bij nadere kennismaking bleek het mij, dat een bezoek aan christenen vaak niet overbodig is, ja zelfs noodzakelijk. Met elkander heb ik 600 traktaten verspreid en 350 bezoeken afgelegd. Vijfmaal heb ik in het openbaar gesproken en wel: tweemaal te Slochteren, een keer te Muntendam en tweemaal te Foxhol. De laatste maal was daar zooveel volk, als in geen jaar geschied is, zooals de broeders zeiden.

Tusschenbeide kwam ik ook eens in aanraking met de Darbisten. Uit hunne handelingen is mij gebleken, dat zij nog al eenzijdig zijn, en wanneer zij aan de wereld het Evangelie moesten brengen, dan zou ik bang zijn, dat de menschen er niet veel van zouden genieten.

Met een eenigszins bezwaard gemoed verliet ik Foxhol, want ik wist van verleden jaar, wat mij in het „koude” Friesland stond te wachten. Doch de Heer troostte mij, wijl ik gedacht aan 's Heeren belofte, dat *Zijn* woord niet ledig tot Hem zal wederkeeren.

Wij bezochten (br. Raadsveld, die nu 3 weken met mij heeft gereisd) in de eerste plaats IJsbrechtum. Eene zuster der Gemeente stond ons hare kamer af om daar den volgenden avond te spreken. Wij schreven op de traktaten, dat er den volgenden avond bijbellezing zoude zijn en brachten die bij de huizen rond; hier en daar den Christus mondeling verkondigende. Op den opgegeven avond waren er weinig opgekomen. Er waren er, die wel wilden komen, maar niet durfden, want . . . vele spotters stonden voor de deur, terwijl er gesproken werd, waarom zij zich beangst terug hielden. Ook bezochten wij 35 gezinnen, welke zeer verspreid wonen (onder den naam van „Eeuwige Laene”) en brachten daar 70 traktaten. Het is hier bijna onmogelijk, om bij de menschen ingang te vinden, want het volk is over 't algemeen ongeloovig (modern); gelijk ook te IJsbrechtum, waar wij 40 gezinnen bezochten en 60 traktaten verspreidden. Hier en daar hielden wij een gesprek op de „strutte” (pompestraatje).

Woensdag 20 Dec. bezochten wij 't Heidenschap. Het plan bestond om Woensdag- en Donderdagavond bijbellezing te houden, maar door onvoorziene omstandigheden kon het niet doorgaan. Dien dag bezochten wij 25 gezinnen en deelden 50 traktaten uit. Vanwege den harden wind en regen wilden de menschen ons ook niet in huis ontvangen, want wij zaten als tot aan de ooren toe onder de klei. Gelukkig dat wij laarzen aan hadden.

Den volgenden dag bezochten wij Leeuwarden, waar wij ons tehuis hadden bij br. Joh. de Vries.

Van uit Leeuwarden bezochten wij Marsum, Engelum, Lekkum en Snakkerburen. Met elkander bezochten wij 350 *) gezinnen en lieten 500 uitnoodingen achter in den vorm van traktaten. De menschen zijn daar toch zóó vijandig, dat wij eerlijk moeten verklaren, *geen* 10 (zegge tien) christenen ontmoet te hebben. Het is hartverscheurend te hooren, hoe oude menschen van 60, 70 en 80 jaar spotten met God en Zijn woord, hoe zij ons belachten en uitscholden. Is het te verwonderen, dat wij terneergeslagen en ontmoedigd werden bij 't zien en hooren van dat alles? Wat heeft de duivel al een verblindheid teweeg gebracht.

Woensdag 27 Dec. vertrokken wij naar Hoorn. Bij br. Z. Groet te Berkhout en D. van Velden te Hoorn hadden wij een liefelijk tehuis. Het was ons daar aangenaam in die broederkring en wij hebben er ook vele genoegelijke uren gesleten, want de schriften zijn hun niet onbekend.

Van uit Hoorn bezochten wij Berkhout, een plaats, waar wij 300 bezoeken hebben afgelegd en ook zooveel traktaten verspreid. De bevolking over het algemeen is volslagen modern en daarom beschouwden zij ons als praatjesmakers. Wij konden dan ook niet anders doen dan hun kortweg de „blijde boodschap” verkondigen, hetwelk ons ongeveer in 200 gezinnen is gelukt. Dat daardoor de vijandschap ook niet uitbleef, spreekt van zelf, enkelen wilden ons zelfs de deur uitgooien, wat echter niet zoo vlot ging. Ook heerscht er een diepe onkunde aangaande den weg der zaligheid. Dat de Heer de gesprekken en de geschriften maar zegene, opdat er een vragen naar den Heer moge komen, dat is onze bede! Op onze reis naar Hoorn hebben wij ook bijbels enz. meegenomen. Met elkander is het gelukt om voor *f* 10 te verkoopen. 's Zaterdags hebben wij wat traktaten verspreid, omdat men dan niet best huisbezoek kon doen; wij deelden 125 traktaten uit. Oudejaarsavond en Nieuwjaar werden onze harten gezegend in de onderlinge vergadering. Inzonderheid de bidstond op oudejaarsavond is onvergeetlijk, gelijk br. Raadsveld mij vertelde. 's Dinsdag hebben wij nog eenigen bezocht. Wij waren wel genoodzaakt om maar naar Sneek te gaan, anders mochten wij eens bevriezen, wat wij dan ook deden. Tot zoo ver, later hopen we iets van onze verdere tochten mede te deelen.

Z. R.

*) Dit groot getal komt, omdat br. Raadsveld bij mij was, want het ging dubbel op.

GOD KLOPT AAN.

De bouwmeester van de stoutste spoorbaan van geheel Engeland en van het reusachtigste stoomschip, met name Insambart Brunel vertelde eens het een en ander uit den rijken schat zijner levenservaringen aan tal van vrienden, die hij op zijn uitnoodiging aan zijn welvoorziene tafel vereenigd zag. „Gelooft me,” sprak hij op diep ernstigen toon, „er zijn oogenblikken in mijn leven geweest, waarin God in Zijne Voorzienigheid duidelijk merkbaar aan mijn — hoofd heeft geklopt.” Verbaasd zagen de aanwezigen den als vrijdenker bekend staanden man bij deze toespraak aan en enkelen verklaarden daarvan gaarne iets naders te willen hooren.

„Ik wil u verhalen, wat ik onder dit aankloppen der Voorzienigheid versta,” ging hij op hun verzoek voort. Menigmaal ben ik op wondere wijze den dood ontkomen. Toen mijn vader de tunnel, onder de Theems door, bouwde, ben ik tweemaal in groot gevaar geraakt te verdrinken, doordien het zeewater een doortocht vond in de diepe gang; eens viel ik van mijn paard in een diepte van ongeveer 50 voeten; als bestuurder van een locomotief botste ik met een andere en kwam er heelhuids af; eens viel ik in het ruim van een ijzeren schip, 25 voet diep. Met mijn kinderen spelende wierp ik een geldstuk in de hoogte en ving het op met mijn lippen, op eens schoot het mij in de keel en — na verloop van zes maanden heeft mijn lijfarts en vriend — God vergelde 't hem! — het er uit gesneden, een operatie op leven en dood. Maar niets van dat alles heeft mij getroffen, als het kloppen van den vinger Gods.

„Toen ik op een winteravond peinsde over den bouw van een vuurtoren en de kracht der golven, was het mij, als vielen mij opeens de schellen van de oogen en ik zag de reden in van een vroegere raadselachtige ervaring en — Gods stem sprak zacht, maar nietemin duidelijk tot mij. Gij weet, hoe het mij gegaan is met het groote stoomvaartuig „Great Eastern,” in den mond des volks de „Leviathan,” het grootste dat ooit gebouwd is. Het was in zoover gereed, dat het van stapel kon loopen. Het was 600 voet lang en 120.000 centenaars zwaar en lag op spoorstaven om te water gelaten te worden. Duizenden menschen hadden zich op de oevers der rivier geschaard om het indrukmakende schouwspel te zien. Alle kettingen werden losgeworpen, de stutten weggeslagen, en de kolossus begon langzaam zijn hellende baan af te glijden — nog één minuut en ik zou het gewichtigste oogenblik mijns levens bereikt hebben onder het daverend gejubel der onafzienbare menigten — maar, daar houdt op eenmaal het glijden op, het vaartuig blijft roerloos staan en noch de kracht van den stoom noch die van hydraulische persen, noch de krachtsinspanning van honderden menschen en paarden vermochten het vooruit te brengen. Ik weet niet, hoe het kwam, dat ik er mijn verstand niet bij verloor; maar dit weet ik zeker en vast, dat God het afloopen van het vaartuig heeft verhinderd en dat, hetgeen ik voor mijn grootste ongeluk hield, de grootste weldaad was.”

Met ademlooze stilte luisterden alle gasten toe; aller blikken waren als geboeid aan het gelaat van den grooten bouwmeester. „Bedenkt eens,” zoo ging hij met stralende oogen rondziende voort, „welke de uitwerking der golven zou zijn geweest, wanneer dit reuzenschip plotseling in de wateren van de Theems ware gedoken! Over een streek van meer dan 600 voet zou het water 10 ja 20 voet gerezen zijn en de vlakke oever, waarop de honderdduizenden stonden, zou drie manshoogten onder het water bedolven en — geen enkele der toeschouwers zou den dood ontkomen zijn.”

Uit de Gemeenten.

ZUTPHEN. Zondag 14 Jan. ll. vierde de gemeente met haren geliefden voorganger, br. Roeles, feest.

Hoe was n.l. de dag, dat 25 jaren geleden hij zijn Heer en Heiland leerde kennen als zijn' Verlosser en Zaligmaker. ZEd. predikte over Ps. 4: 8*a*: „Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven.” Na te hebben uiteengezet het tekstverband, sprak hij voorts over deze vreugde, die zich grondde:

I. Op eene 25jarige ondervinding.
II. Op ervaringen van het leven.
III. Op de hoopvolle beloften der toekomst.

Na afloop der prediking en de breking des broods, verzamelden wij ons in het kleine lokaal, daartoe door den jarige uitgenoodigd. Door verschillende broeders werd menig vermanend en opwekkend woord ten beste gegeven, afgewisseld door toepasselijke liederen.

Natuurlijk ontbrak het hierbij ook niet aan eenige versnaperingen, die zich onder de opwekkende en blijde stemming, die er heerschte, des te smakelijker lieten gebruiken.

Prijst Zijn Naam, want God is goed! D.

SNEEK. Op Oudejaarsdag, werd des voormiddags nog eenmaal de doopvont geopend, en wel voor een broeder uit Leeuwarden. Van uit die stad werden er in het verloopen jaar drie gedoopt.

Het was eene heerlijke ure. Voor dien broeder was nu ook het oude voorbijgegaan en alles nieuw geworden. De Heere zegene hem met dat deel onzer gemeente, en geve, dat er in den nieuwen tijdkring nog meerdere door hem voor den Heiland en voor de gemeente worden gewonnen. Oudejaarsavond toen onze Voorganger sprak over Gen. 41: 9: „Ik gedenk heden aan mijne zonde”, was de kerk zoo vol, dat alle ruimte geheel was ingenomen. Het was ons eene verkwikking van den Heere, dat Hij ons in den laatsten dienst des jaars zoo veel menschen zond. Op de gemeente-vergadering, Zondag 7 Jan., werd het uit de verslagen openbaar, dat de gemeente thans 98 leden telt. Zij ging met 7 leden vooruit. Ook in de finantiën was er eene vooruitgang gekomen. Br. J. Has werd als penningmeester herkozen en met vreugde nam hij zijne herbenoeming aan. Hij heeft zijn werk steeds met groote trouw gedaan en twijfelen niet, of hij zal voortgaan ook verder zijn Heiland in dit niet aangename werk te dienen. 's Heeren zegen wordt dan ook daarom van den Heere zingende afgebeden (Ps. 134: 3.) Dien avond werd als lid van de Gemeente Bath (Engeland) overgenomen Br. K. M. Wegkamp.

GRONINGEN. Woensdag. De Evangelische Samenkomsten op Maandag en Dinsdag waren reeds rijk gezegend. De opkomst is talrijk. Er heerscht eene gewijde (naar wij vertrouwen) biddende stemming in de gemeente. Reeds bogen 7 à 8 voor den Heer. De broeders de Vries, v. Beek en v. Meerloo namen deel aan den arbeid, br. Roeles wordt heden verwacht.

Volharden wij in de gebeden.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. De winter, zoo buitengewoon streng opgetreden, heeft het spoedig moeten afleggen voor de zacht dompige weersgesteldheid, en het was naar onze meening ook maar goed, want velen hebben er bitter onder geleden en zouden wij al de wreedheden, die de nieuwsbladen ons hebben vermeld van nabij en verre, opsommen, vooral van dien bewusten Donderdag (4 Jan.), het zou een lijvig boekdeel vormen. Velen zal dit korte maar strenge wintertje nog lang heugen, vooral ook de soldaten te 's-Hertogenbosch, die nachtvelddienst moesten doen, waarbij een 30tal de ooren zijn bevroren. Ook dit bewijst op nieuw, dat de onzinnigheid der superieuren nog niet de wereld — ook niet ons Nederland — uit is. Zulke nachtelijke tochten zijn zeker om de manschappen te harden, doch

wij betwijfelen of de mannen met bevroren oor het in oorlogstijd langer zullen uithouden, dan die in die nachten op hun krib hebben gelegen.

Zoo'n barbaarschheid wil ons maar niet bevallen, en te hopen is, dat de hoogere autoriteiten hier niet zwijgen. Wat ons aangenamer stemt is, dat we bijna geen dagblad in handen krijgen, of wij lezen van giften der beide Koninginnen voor liefdadige doeleinden geschonken, en waar eene moeder zoo haar kind voorgaat en in die richting opleidt, daar geeft ons zulks hoop voor de toekomst, dat WILHELMINA eene mildadige vorstin zal worden.

De 1ste Kamer, die bijeen is geweest, heeft haren overgebleven arbeid van het vorige jaar ten einde gebracht en de begrootingen goedgekeurd, zoodat heeren ministers nu weer stilletjes hun gang kunnen gaan. Wat bij die begrootingen of naar aanleiding daarvan bizonder heeft getroffen, is, dat het werk der Christen-Zending meer op den voorgrond treedt en het nut daarvan erkend wordt, althans het Soerabaaische Handelsblad zegt er van:

Er is een ander en beter middel om de bevolking dier streken op te leiden en te ontwikkelen en dan ook met den besten wil ter wereld door bestuursambtenaren geschieden kan, n.l. de zending.

Indien de Regeering goedvond om dezelfde som, welke zij heeft willen besteden aan de voorgenomen bestuursuitbreiding, toe te kennen als subsidie aan een der Nederlandsche Zendinggenootschappen, dan zou dit daardoor in staat gesteld worden om een tiental goed onderlegde missionarissen te zenden naar Ceram, die waarlijk met meer vrucht en meer succes het volk zullen ontwikkelen dan controleurs of posthouders. De zendelingen blijven daar gevestigd, aan hen sluit de bevolking zich aan, zij leeren de taal van het volk, kiezen daaruit hunne helpers en zoo vormt zich geleidelijk en zonder schokken een kern, die weldra tot groote vrucht rijpen kan. Eerst als de zendeling — gesteund en niet tegengewerkt of verdacht gemaakt door het gezag — zijne taak heeft verricht, komt de beurt aan het bestuur, dat alleen heilzamen invloed kan uitoefenen, waar begrepen wordt, dat onderwerping aan hooger macht noodzakelijk is.

Van Indië gesproken, de zaken hebben volgens minister Van Dedem een gunstiger wending genomen, vooral heeft daartoe bijgedragen, dat de priestermacht in Atjeh, die zich zoozeer op den voorgrond wist te dringen en het volk gestadig ophitste tegen de Europeanen, nu meer naar achteren is geschoven geworden.

Boven alles is te wenschen, dat daar eens spoedig een gunstig einde kome aan den strijd, die voor alle partijen zeer schadelijk werkt.

Frankrijk. De nu reeds ter doodveroordeelde anarchist Vaillant blijft zoowat de hoofdschotel der berichten van onze verre zuiderburen. Er is een partij, die gratie voor hem wil verzoeken bij den president der Republiek. Sommigen meenen, dat het den heer Cornot hem moet schenken en daardoor zijn grootheid van hart tegen den schuldige toonen, anderen beweeren, de president zou dusdoende blijken geven van vrees voor het socialisme en anarchisme. Dit laatste gevoelen zoude ook ons oordeel zijn; te meer daar Vaillant met onverschillige doodsverachting spreekt over allerlei en nog steeds zijn leer predikt aan de bewakers in de gevangenis.

Er zijn menschen, die in de war raken en meenen werkelijk, dat de bommenwerper even moedig is als vroeger de christelijke martelaren. Dit is toch op verre na het geval niet en hierover zou een belangrijk epistel kunnen worden geschreven, doch met deze eene vergelijking hopen wij te kunnen volstaan en de twijfelende zielen aan denken te brengen, n.l.: Vaillant en zijns gelijken, die zich houden voor martelaren, sterven in gewetenlooze onverschilligheid met wraak in de ziel tegen hunne overheerschers en de maatschappij; de bloedgetuigen van Christus met stille onderworpenheid en de bede op de lippen: Heer! vergeef het de overweldigers, want zij weten niet, wat zij doen.

Italië. De rust keert zachtjes aan weder op Sicilië, er is vooral in den laatsten tijd dan ook zeer streng opgetreden door de Regeering, die niet ongenegen schijnt, om aan het zoo zeer verdrukte volk verlichting te brengen. De heer Crispi is zelf op het eiland geboren en zal zeker nog wel wat voorliefde gevoelen, toch moet eerst de orde hersteld, vóór dat hulp kan worden verleend. Het plan scheen te bestaan om de opstand van het eiland over te brengen naar het vaste land en zoo heel Europa in vuur en vlam te zetten. Men beweert thans, dat een complot socialistische onruststokers, dat tot de Internationale (d. i. over de geheele wereld verspreide) vereeniging behoorend, is ontdekt. Dit zou een belangrijke vondst zijn, waardoor hun booze plannen worden voorkomen.

Spanje. Het optreden der Spanjaarden om zich tegen de Kabylen in Morokko slagvaardig te maken, heeft maar eventjes 30 millioenen francs gekost, die, nu de Mooren zich hebben onderworpen, door hen zal moeten worden betaald, arm volk, dat reeds gebukt gaat onder zulke zware lasten.

Engeland. Volgens het regeeringsblad, „de Times", zullen dit jaar 5 eerste klasse oorlogschepen worden bijgebouwd, om aan de zoo sterke vloot toe te voegen.

Bij het uiteengaan van het Lagerhuis vroeg een der leden aan den minister van oorlog of de 8-uursche arbeidsdag, die op rijkswerkplaatsen zal worden ingevoerd, niet meer werkvolk zal eischen? Waarop de minister antwoordde: zulks niet te verwachten en dat de meerdere uitgaven van loon zouden vergoed worden aan meerdere uitgaven aan brandstof en slijtage der machineriën en dat het arbeidsvermogen der arbeiders zou winnen.

Uit officiëele opgaven blijkt, dat 31 personen in het rijkste gedeelte van Londen in 1893 den hongerdood zijn gestorven, waaronder 8 kinderen. Opmerkelijk dat, waar men de grootste rijkdom aantreft, men in den regel ook de schrilste armoede ziet.

Oostenrijk-Hongarije. De vorige week werd te Praag een soldaat begraven, wiens dood veroorzaakt is naar men meent door een politiebeambte. Drie duizend personen volgden den lijkwagen en de menigte werd steeds grooter, met dit gevolg, dat een opstand ontstond, onder de leuze: leve het anarchisme! leve de sociale republiek! De politie, hoewel met blanke sabels op de menigte ingaande, was niet bij machte de manifesteerenden uit elkander te drijven, tot er krachtiger hulp kwam opdagen. Van weerskanten zijn velen gewond.

Een Oostenrijksche ingenieur heeft een middel gevonden, om door messen het netwerk, wat de pantserschepen tot nog toe beveiling bood voor de zoo gevaarlijke torpedo's, door te snijden, zoodat het eenmaal geschoten projectiel ongehinderd zijn werking kan doen. Dus al weer „baas boven baas" — maar met dat al de oorlogsschatting wordt al hooger en hooger.

Duitschland. In Berlijn, gelijk reeds in bijna alle groote steden, heeft men lokalen, waar aan de werkeloozen kosteloos spijze en nachtverblijf wordt verstrekt. Onlangs is er op het Alexanderplein in één dier lokalen een heftige opstand geweest, doordat de buitenstaanden te lang naar hun zin moesten wachten om toegelaten te worden. De politie zelfs moest daarbij den sabel trekken. Het is waarlijk een zeer onrustbarend verschijnsel, die werkeloosheid over de geheele beschaafde wereld en redmiddelen om de werkeloozen gratis spijze te verstrekken, moge voor het oogenblik helpen, maar kan onmogelijk bevredigen, vooral niet hen, die werken kunnen willen.

Zwitserland zal door een volksstemming spoedig uitmaken of het „recht op arbeid" in de grondwet moet worden opgenomen. Dat wil zeggen, of de Staat moet zorgen, dat er voor alle onderdanen genoegzaam werk is om het brood te verdienen.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Prediking* Vrijdagsavonds te 6½ uur, ten huize van J. Stavast. Te 5 uur Jonged.-Vereeniging.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Van K. H. te Nieuwepekela *f* 6.60; van Z. G. te Berkhout *f* 2.80 (met inbegrip van *f* 1 voor een jaargang „Kindervriend.")

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Unie.

Door br. R. Klickmann te Londen van E. Rawlings *f* 37.80; Miss M. Pollard *f* 24.—; Alfd H. Baynes *f* 12.60; Thos H. Olney *f* 12.60; Samuel Thompson *f* 6.—; N. N. *f* 6.—; B. C. Burton *f* 3.—; Rev. J. J. Keudon *f* 3.—; Thos J. Snell *f* 3.—; H. W. Meredith *f* 3.—; J. Groon *f* 3.—; Henry Stubbs *f* 3.—; Norton Smith *f* 3.—; B. Chamberdain *f* 1.50; John Sandell *f* 1.50; Joseph King *f* 1.50.

J. HORN, penningm.

Voor de Zending.

Ontvangen door br. H. E. van de Jongelingen der Gem. 't Zandt *f* 4.—; van br. C. B. te Rotterdam van de broederschap aldaar *f* 10.—, bestemd voor br. Mensink.

N. v. BEEK.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 353 DONDERDAG 25 Jan 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

BIJ DE DOODSRIVIER.

De waat'ren zijn verbolgen,
Geweldig loeit de orkaan;
Daar zijn er wel verzwolgen,
Die meenden — in te gaan.

Mijn ziel! zult gij niet beven,
Bij 't jagen van dien vloed?
Of, treedt met ceuwig leven
Den dood gij te gemoet?

Ik? Neen! ik waar' verloren,
Mijn zinken waar' gewis,
Mocht ik, niet Hèm behooren,
Die zelf „Het leven" is.

Mijn Jezus! — Hij zal komen!
'k Heb in mijn stervenspijn
Zijn fluisteren reeds vernomen,
O! Christus Gods! verschijn! —:

Gij stilt deze baren,
Gij breidelt dien wind,
Neem zacht in uw armen
Het bevende kind.

Zet vriend'lijk aan de eeuwige kusten hem neer,
En spreek: Ga nu in tot de vreugd van uw Heer!

Jerobeam, Jadon en Micha,

drie leerzame figuren in de schaduw van het gouden Kalf te Bethel.

(1 Koningen 13.)

II. Jadon,*) de rechtvaardige.

Welk een contrast, lezer, is er tusschen Jerobeam en de man Gods, die uit Juda kwam om tegen Jerobeams altaar te profeteeren. Noemden wij den eerste „den goddelooze," den laatste durven wij met vrijmoedigheid „de rechtvaardige" noemen.

Wij bewonderen zijn moed. Het was voorwaar geen kleine zaak, die tocht naar Bethel te ondernemen. In Bethel aangekomen vindt hij heel de bevolking in feestelijke stemming. Het vreugdegedruisch klonk hem van alle kanten tegen. Juist was het toppunt van het feest bereikt. Welk een luister zal Jerobeam, van zijn rijksgrooten en staatsdienaars omringd, daar ten toon gespreid hebben. Zie, daar nadert hij, hij dringt door de menigte, houdt stand bij 't altaar juist tegen over Jerobeam en terwijl hij den vinger dreigend omhoog heft roept hij, onverschrokken rond om zich en de koning in het aangezicht ziende uit: *Altaar! altaar! alzoo zegt de Heere: Zie, een zoon zal aan het huis Davids geboren worden, wiens naam zal zijn Josia; die zal op u offeren de priesters der hoogten, die op u rooken, en men zal menschenbeenderen op u verbranden.*

Zulk een moed, waar wordt ze gevonden? Welk een vuur van liefde en ijver voor de eere Gods moet in dat hart gebrand hebben. Niets had hem kunnen afschrikken. Noch des volks misnoegen, noch Jerobeams toorn had hem kunnen weerhouden om den last zijns grooten Zenders niet stiptelijk ten uitvoer te brengen. Met heilige doodsverachting beleed hij den naam zijns Gods tot onder de schaduw van het gouden kalf, voor den machtigen en grooten der aarde en dat in eene ure, waarin dat het meest kon prikkelen. En als Jerobeam straks met zijne lekkernijen en geschenken komt, dan zien wij met welk een zelfverloochenaar wij te doen hebben, die, als het wezen moest liever van honger en dorst gekweld werd, dan ook maar eenigszins zijne roeping als man Gods te verzaken. En als wij dan eindelijk vragen: „Zeg ons toch, waarin het geheim van uwe kracht zij?" dan geeft de geschiedenis ons daarop het antwoord, als zij hem ons toont als een man des gebeds. Zie maar, als de verschrikte Jerobeam door het oordeel Gods is getroffen en zijn arm verstijfd is, en kermt: „Aanbid toch het aangezicht des Heeren uws Gods ernstelijk en bid voor mij, dat mijn hand weder tot mij kome!" Dan bidt hij en zijn God hoort hem. Ja, hij was een bidder, een vertrouweling des Heeren, geoefend in den omgang met God.

Lezer, de Jerobeams zijn ook in onze dagen menigvuldig en de gouden kalveren en Bethelsaltaren niet minder, maar waar zijn de Jadon's?... Om in den kring der vromen vroom te zijn, om in het bedehuis zijn psalm te zingen, o, die zijn er nog genoeg; om van God en Christus te getuigen voor ooren, die het begeeren en in kringen, waar dit zelfs nog eer en voordeel aanbrengt, o, dat gaat. Maar om op tijden en plaatsen als te Bethel den moed zijns geloofs te hebben, om met zijn God alleen te staan tegenover allen en alles .... om, als allerwege het gouden kalf wordt gewierookt en zulks met vorstelijke gunst wordt gekroond, om dan als een eenling, zonderling en spelbreker op te komen voor de eere Gods en Zijner waarheid. Zie, dat vermag hij alleen, die der wereld en zichzelven gestorven is en iets van dat vuur in Zijn boezem draagt, wat de groote strijder Gods eenmaal deed zeggen: „De ijver van uw huis heeft mij verteerd." O, driewerf gelukkig zij, wier leven Gode geofferd is — wien de eere van God en Zijn waarheid boven alles ter harte gaat. Die alles kunnen missen en ontberen, zoo zij dat éëne, de verheerlijking van den naam huns Gods, maar mogen bereiken. Maar deze helden, geloof het vrij, worden op de knieën gevormd. In den omgang met den Almachtige putten zij kracht en sterkte uit Hem en Zijne kracht wordt in hunne zwakheid volbracht.

Hoe vurig wenschten we hiermede tot het einde van Jadon's geschiedenis gekomen te zijn. Maar neen, de H. Schrift heeft niet alleen een Jadon „bij het altaar", maar ook een Jadon „onder den eik." Even als ze een Mozes heeft voor Faraö en een Mozes slaande op den rotssteen. Een David tegenover Goliath en een David voor de poorten van Gath. God legt Zijn genadeschat in een aarden vat en dat vat is soms ook nog gescheurd. O, ik weet, dat is de ergernis voor allen en alles, wat de dood nog niet leerde schrijven op vleesch en bloed; „Verdoemelijk voor God" is het onwraakbare vonnis over de verdorven Adamsnatuur, want het is eenmaal niet anders, als Israël overwint, is Jakob hinkende aan zijn heup.

Met groote beslistheid had Jadon Jerobeams lekkernijen afgewezen, zeggende: Al gaaft gij mij de helft van uw huis, zoo zou ik niet met u gaan en ik zou in deze plaats geen brood eten, noch water drinken; want zoo heeft mij de Heere geboden door Zijn woord, zeggende: „Gij zult geen brood eten, noch water drinken; en gij zult niet wederkeeren door den weg, dien gij gegaan zijt."

En hiermede verliet hij Jerobeam en zijn feestvierend volk. Welk een prediking: — 'k begeer niets van het uwe, noch uw brood, noch uw water; — wat gemeenschap heeft Christus met Belial? — het licht met de duisternis? — de gerechtigheid met de zonde? Zoomin Abraham van Sodom een draad en een schoenriem wilde, begeer ik een kruimel broods of een droppel waters van u. En wie het geschenk de oogen ook verblinde mij niet. En daarmede gaat hij, gehoorzaam aan het woord Zijns Gods.

Bij de hoogste bergen liggen de diepste dalen. Na een groote overwinning, ook op geestelijk gebied, dreigen meestal twee gevaren: geestelijke matheid, of overmoed door zelfvertrouwen, matheid als bij Simson, die smacht naar een teug waters, met diezelfde lippen, die nog pas geroepen hebben: één hoop, twee hoopen, met een ezels kinnebakken heb ik duizend Filistijnen verslagen, of als Elia, die klaagt: „Neem nu mijne ziel weg!" of overmoed door zelfvertrouwen als bij Petrus: „Al werden ze ook allen aan u geërgerd — ik geenszins!"

Wij treffen Jadon aan onder een eik op den weg, of liever: satan treft hem er aan, zich veranderende in een Engel des lichts. Wat was de zielsgesteldheid van den man Gods onder den eik? Moedeloosheid om dat zijn krachtig optreden zonder uitwerking bleef? — of zat hij daar neder in zelfvoldaanheid, dat hij het er zoo flink had afgebracht. Ach, in beide gevallen staat de schildwacht der „waakzaamheid" niet op post en zijn de grendelen des gebeds weggeschoven en ligt de stad voor den vijand open. Ootmoed en gebed houden elken vijand verre.

Daar nadert iemand. Hij gaat regelrecht op Jadon toe; 't is een grijsaard, met een eerwaardige gestalte wellicht. Hij vraagt hem, of hij de man Gods is uit Juda gekomen, en op diens bevestigend antwoord noodigt hij hem om met hem af te komen naar zijn huis en brood met

*) De namen Jadon en Micha komen in de Schrift niet voor, maar zijn ontleend aan de ongewijde geschiedenis.

hem te eten. Die bezoeker is Micha, wij zullen hem later leeren kennen. Wat van zelf sprak, Jadon weigert — wat anders toch kunnen wij, na zoo besliste taal als waarmede hij Jerobeams lekkernijen heeft afgewezen, van hem verwachten. O, zeker, maar toch . . . de weigering is minder positief. Wie goed luistert, hoort er niet meer in: „Ik wil niet!" maar: „Ik mag, ik durf niet!"

Nu weet de vijand, wat hem te doen staat. Micha zegt: Ik ben ook een profeet, gelijk gij, en een engel heeft tot mij gesproken door het woord des Heeren, zeggende: Breng hem weder met u in uw huis, dat hij brood ete en water drinke.

Helaas, de pijl had maar al te goed geraakt; de zwakke zijde van het hart (brood?) was ontdekt en daar gaat de held heen, maar als een kind, als een overwonnene, als een os ter slachting. „Ach, mijn broeder!" riep later de oude Micha, maar wij roepen ook: „Ach, mijn broeder!" Satan weet, dat dit een zwak punt van ons hart is, daarom werd ook Jezus *daarin* verzocht, opdat hij allen, die Hij eene oorzaak der eeuwige zaligheid is, daarin tehulp zou kunnen komen.

Waren er in deze verzoeking dan geen wapenen? O zeker! Sprak de verleider van een Engelenwoord, hij had Gods eigen woord. En immers God is geen God van ja en neen, maar van ja en amen.

Ach, had hij toch ook den rok gehaat, die van het vleesch besmet was?

En wat was de vrucht? In het huis der verkwikking werd het hem al spoedig zeer bang — want zijn God treedt hem tegen, en als Bileams ezel weleer, opent God de mond zijns verleiders en spreekt deze: *Zoo zegt de Heere: Daarom dat gij de mond des Heeren zijt wederspannig geweest en niet gehouden hebt het gebod, dat u, de Heere uw God, geboden had: maar zijt wedergekeerd, en hebt brood gegeten en water gedronken ter plaatse, waarvan Hij tot u gesproken had: Gij zult geen brood eten, noch water drinken; zoo zal uw dood lichaam in uwer vaderen graf niet komen."*

En weder verlaat hij Bethel — maar hoe anders dan straks. Hoe heeft hij door deze ongehoorzaamheid heel zijn optreden tegen Jerobeams altaar verzwakt. Maar nu ook moet hij tot een teeken dienen, dat Gods bedreigingen waarachtig zijn en God een ijverig God is, die de zonde bezoekt, niet het minst in Zijne kinderen. Reeds wacht de leeuw hem op om hem te dooden en weldra verspreidt zich de mare door Bethel, dat het doode lichaam van den man Gods uit Juda op den weg ligt.

Misschien zegt ge: „Handelde zijn God niet hard met hem? Wij antwoorden met de Schrift: „Dien veel gegeven is van dien zal veel geëischt worden."

Verre zij het van ons steenen op te nemen en die op hem te werpen. Neen, veeleer roepen wij elkander toe: „Die meent te staan, zie toe dat hij niet valle!" en bidden: „Houdt mijne gangen in uwe sporen, opdat ik niet wijke van het pad uwer geboden;" want waarheid blijft wat God zegt: „OP DIEN ZAL IK ZIEN, DIE VOOR MIJN WOORD BEEFT."

HORN.

De veldtocht in Chicago.

(Slot van Moody's Zendingswerk.)

De laatste weken van den voortreffelijken evangelisatiearbeid in Chicago, zijn, trots de honderden en duizenden, die naar de wereldtentoonstelling stroomden, met toenemende belangstelling bekroond geworden.

In October werd de opkomst nog grooter en het aantal bezoekers was de beide laatste Zondagen het hoogste.

Het bijbelinstituut werd tot een soort van uitgangspunt gekozen, waarin de gebeden opstegen en het vuur des ijvers onderhouden werd. Een toenemende schare van medearbeiders, onder welke Dr. A. T. Pierson, Brooks, Munhall, Joseph Cook, Hall, Wharton, de predikanten A. Dijon en G. Readham e. m. a. kwamen en gingen.

De voor studenten gehouden voordrachten werden zeer gewaardeerd en goed bezocht. De bijeenkomsten, welke dagelijks van elf tot één uur tot gebed, gezang en toespraken gehouden werden, vulden de Centraal-Muziekzaal. Dikwijls was de toeloop zoo groot, dat het noodig was, degenen, die nog verwachten binnengelaten te worden, de deur te sluiten. Tweemaal liet Mr. Moody langere bijeenkomsten aankondigen. Deze begonnen des morgens om tien uur en duurden tot 's namiddags drie uur. Vele honderden bleven er dien geheelen tijd door. De grootste belangstelling was bij de toehoorders te bemerken.

Nauwelijks was een plaats ledig, of zij werd oogenblikkelijk weer bezet. Ongetwijfeld waren velen gekomen, om Moody en den predikant Mac Neill te hooren.

Deze broeders spraken dagelijks tot de verzamelde scharen, en het is niet te ontkennen, dat in geen geringe mate aan de machtige persoonlijkheden dier beiden, de toenemende belangstelling is toe te schrijven, welke de Muziekzaal tot het meest bezochte gebouw in Chicago gemaakt heeft. De opvallende onbekendheid dezer dingen, omdat de dagbladen er niets van vermeldden, kon toch den geestdrift niet verdooven, ja, het is een publiek geheim, dat het aantal bezoekers van theâters en andere plaatsen voor vermakelijkheden niet te vergelijken was met de zoogenaamde Moody bijeenkomsten.

Naar veler oordeel hebben de geloovigen den rijksten zegen genoten. Uit alle deelen der Vereenigde Staten en Canada zijn er duizenden aangekomen. Zij hebben het grootste gebouw der stad bezet; velen hebben gezegd, dat zij veel versterking en bevestiging in het geloof van den Heiland bekomen hebben. Wij gelooven, dat menigeen vol des Heiligen Geestes naar zijn huis teruggekeerd is; en reeds hoort men van verblijdende opwekkingen. O, mocht zich dat vuur toch door het gansche land uitbreiden.

Onze geliefde broeder John M. Neill heeft buitengewoon voldaan. Zijn Schotsch dialect was voor onze Amerikaansche broeders een bijzondere aantrekkelijkheid. Zijn sterk ontwikkeld, geheiligd, gezond verstand, zijne eigenaardige wijze van doen en zijn bevallige geestigheid, hebben hem niet alleen tot eenen algemeenen beminde, maar ook tot een bijzonderen zegen gemaakt. Zijn ingrijpende toespraken zullen voor velen onvergetelijk zijn. O, mocht de geest van God de woorden van dezen geëerden broeder levendig en krachtig, scherper dan een tweesnijdend scherp zwaard maken! In ééne week zijn in die groote stad meer dan honderd bijeenkomsten gehouden en door ongeveer 10000 personen bezocht geworden. Moody was klaarblijkelijk niet moede, zijn energie scheen onuitputtelijk te zijn. Hij is niet slechts een hoofdleider, maar ook in het werk zelf het hoofd.

Gedurende de laatste drie Zondagen moet het getal zijner toehoorders niet minder dan 9000 beloopen hebben. Buitengewoon talrijker bijeenkomsten waren aan de orde van den dag.

Buitendien was er nog zeer veel bemoedigends. De „zesmaandelijksche geestelijke veldtocht" in Chicago is eene der merkwaardigste, welke gedurende de tweede helft dezer eeuw gezien is geworden. Bij de slot-bijeenkomst kon niet de helft der aanwezigen toegang verkrijgen. Het platform was stampvol; ook een aanzienlijk aantal van de geestelijken der stad waren verschenen. Naar de redevoeringen van Dr. Noble, Goedwin en Gifford luisterde men met gespannen aandacht. De redenaars legden het er oogenschijnlijk op aan, hunne dankbare liefde tegenover Moody uit te drukken; doch vooral trachten zij tot dankbaarheid aan te sporen voor de zichtbare hand Gods in dit zendingswerk. Zij wilden God verheerlijken en de vele broederen danken, die zoo trouw in de veldtocht mede uitgetogen en medegearbeid hadden.

Zeker zijn zelden treffender, aangrijpender toespraken gehouden geworden, als op de dagen der groote samenkomsten.

Wanneer er gesproken werd over het persoonlijk geloof in den Heer Jezus, en op de erkenning Zijner heerschappij werd aangedrongen, verhief zich ter bevestiging van dat getuigenis minstens 4/5 deel der vergadering. Uit schouwburgen, volkszalen, kerken en tenten zijn getuigenissen gekomen, dat de Heer Jezus verhoogd en de kracht van het zwaard des geestes is gevoeld geworden.

Duizenden hebben op verschillende wijze hunne persoonlijke belangstelling in dien Christelijken arbeid uitgesproken.

Wij zijn overtuigd, dat er eene innige overtuiging van zonde is opgewekt geworden en dat de Heer Jezus in veler harten ingang gevonden heeft. Het opgeven van cijfers betreffende de uitkomst, heeft men vermeden. Zooveel is echter zeker: de goede, onvergankelijke zaden van het woord Gods zijn, menigmaal ook in zwakheid en onder tranen, in wijden kring uitgestrooid. Wij hebben goede hoop, dat een rijke oogst volgen zal; immers er staat geschreven: „Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien. Die het zaad draagt, dat men zaaien zal, gaat al gaande en weenende; voorzeker zal hij met gejuich wederkomen, dragende zijne schoven." (Ps. 126: 5 en 6.)

Thans nadat de groote wereldtentoonstelling gesloten is, is een algemeene uittocht gevolgd. Het was een grootsch schouwspel. De meer dan twintig millioen verkochte toegangskaarten bewijzen, hoe groot de aantrekkelijkheid der wereldtentoonstelling geweest is. Hare laatste dagen werden intusschen zeer beneveld; een zwarte wolk beschaduwde plotseling de gansche bevolking, door den moord op den burgemeester gepleegd.

De weergâloos, snelle opkomst der merkwaardige stad Chicago, heeft helaas! een praalzuchtigen geest verwekt, een geest die, om het even, of hij zich bij een' enkelen persoon of in een stad of natie vertoont, noch schoon, noch edel is. Het valt niet te betwijfelen, dat het merkwaardig gevolg der tentoonstelling voedsel verleend heeft aan de stoutste zelfverheffing. De Zaterdagsavonds, den dag „die als burgemeestersdag" bekend staat, werd een groot aantal magistraatspersonen en beambten door Harrison den burgemeester der stad, feestelijk onthaald. In den loop van het onderhoud liet de gastheer zich onder meer het volgende ontvallen: „Ik denk, dat ik den dag beleven zal, wanneer Chicago de grootste stad van Amerika zal zijn. Ik tel mijne verleden levensjaren niet. Ik heb een nieuw levenstermijn genomen, en heb het uitzicht nog langer dan een halve eeuw te leven!!! Aan het einde dezer halve eeuw zal London met siddering vernemen, dat Chicago het overtreft, en New-York zal zeggen: „Laat het naar de hoofdstad van Amerika gaan!"

„Het zal niet lang meer duren, of ik laat op Chicago's scheepswerf een prachtige stoomboot bouwen, waarmede ik naar eene voorstad, New Orléans, de halve maanstad, reizen zal."

— En wat gebeurde? Acht uren later, had binnen eenige minuten de kogel van eenen sluipmoordenaar de aardsche loopbaan van dien man, die die snoefende taal gesproken had, doen afloopen.

Waarschijnlijk was Harrison de meest bekende man in geheel Chicago; hij was de hoofdpersoon, de belangrijkste, de aantrekkelijkste gestalte op de wereldtentoonstelling, en thans ligt hij daar neer. De stad is stil, als in verslagenheid; slechts de klank van den doodenmarsch verbrak gisteren de doodsche stilte in de straten en verkondigde luide de onzekerheid des levens. Aan de openbare begrafenisplechtigheid namen honderden en duizenden deel. De groote tentoonstelling werd onder de diepste stilte gesloten — ik mag bijna zeggen, met een schrikkelijk verwijt over Chicago's ongoddelijke praalzucht.

Waarlijk, in zulk een tijd is het noodig met bewogen harten met betrekking tot het woord Gods te hooren uitroepen: „het blijft in de eeuwigheid." Moge het al den lezers dezer regelen tot een zegen zijn!

(*Der Warheitszeuge.*)

Brief van zr. G. van der Molen

ALEXANDRIA, 7 Jan. 1894.

Waarde Broeder in Christus!

Het is Zondagavond. Ik heb juist een oogenblik tijd U eenige letteren te schrijven omtrent het werk hier. Miss Watson en mijn persoon hebben elken namiddag een klas voor meisjes. De kinderen schijnen bevreesd voor ons, en om goede vrienden te worden, gaven wij aan de eerste twaalf jurken, om ze zelf te maken. Dit gerucht was spoedig verspreid, zoodat de kinderen in menigte kwamen, zóó erg, dat we ze niet konden bergen.

Vrijdag 29 Dec. hadden we een feestje voor hen bereid. De kamer, waar ze dagelijks werken, was versierd en in het midden stond de kerstboom. De boom, die gewoonlijk gebruikt wordt, was alleen te bekomen voor een hoogen prijs, en onze beurzen lieten niet toe om 8 of 10 gulden te betalen alleen voor een boom, daarom besloten we maar eene andere soort van plant te gebruiken; nu was dat zekerlijk niet zoo mooi, maar toen hij gereed was, geleek het heel wat. De kinderen kwamen om twee uur; wij speelden met hen tot ongeveer vijf uur; toen werden de kaarsen aangestoken en de deur geopend. Mijnheer Summers en twee andere dames spraken tot hen. Van 50 tot 60 kinderen en eenige vrouwen zaten rondom den boom en schenen erg in hun schik. Doch toen het zoover kwam, dat de prijzen van den boom afgenomen werden, begon de een luider te schreeuwen dan de ander. We hadden ongeveer 8 poppen en ieder wou er een hebben; die er geen kregen, waren natuurlijk ontevreden. We vreesden, dat ze na het feest niet terug zouden komen, doch integendeel, we hadden verleden week meer dan te voren. Vrijdag hadden we 52 en morgen verwachten wij weer nieuwen. Ik vertrouw, dat ge mij wel niet vergeten zult in uwe gebeden, en bid ook voor de kinderen.

Een meisje, dat nu eenigen tijd bij ons kwam (nog maar 15 jaar oud), gaat trouwen, en zeer waarschijnlijk, nadat ze getrouwd is, zullen we geen gelegenheid hebben om haar te ontmoeten, omdat jonge vrouwen niet toegestaan wordt buiten te komen.

Mijnheer Summers spreekt elken Zondagavond van 7 tot 8 uur in het Arabisch, doch we zien niet veel vreemden. De menschen wantrouwen ons. Moge ons leven zóó zijn, dat we hen mogen winnen!

Ontvang de hartelijke groeten voor u-zelf, uw huisgezin en de gemeente van mij,

Uw zuster in Christus:
G. v. d. MOLEN.

Uit de Gemeenten.

STADSKANAAL. We mochten uit de mededeelingen aangaande de gemeente bij de sluiting des vorigen jaars vernemen, dat in dat jaar 20 verloste zielen door den doop in de gemeente waren opgenomen; twee van elders met attestatie waren ingekomen; dat een broeder (br. Planting) naar elders vertrokken en eene zuster overleden was, terwijl er 3 moesten uitgesloten worden. Het jaar 1893 was dus niet ongezegend voor de gemeente.

Op den eersten dezes jaars was het 50 jaar geleden, dat onze oudste broeder, br. Reiling, afscheid nam van de Herv. kerk in zijne tegenwoordige woonplaats en dus met dat kerkstelsel beslist brak. Wij verblijden ons zeer onzen ouden broeder, die gisteren (Woensdag) zijn 92ste levensjaar intrad, nog gezond in ons midden te mogen zien. Niettegenstaande de afstand van een uur, woont hij nog dikwijls de samenkomsten bij. En ofschoon de gevolgen des ouderdoms zich ook bij hem laten gelden, deelt hij toch nog in den strijd en de vreugde der gemeente. Aan hem wordt Ps. 91: 16 en 92: 15 en 16 vervuld.

Op Zondag 14 dezer was der gemeente het genot bereid de eerstelingen, twee broeders en eene zuster, door den doop tot haar te zien toetreden. Zingend rees daarbij onze bede ten hemel: „Och, dat men op deze eerstelingen een rijken oogst van voorspoed zag!"

Nog heeft een jonge broeder om den doop verzocht.

Den 19 dezer overleed onze broeder Martens te Drouwender-moeras, in den ouderdom van bijna 67 jaren. Hij was sedert 1870 lid der gemeente.

GRONINGEN. Hoe zielverkwikkend ter eener en hoe verootmoedigend ter anderer zijde is de ervaring, dat God op onzen weg is. Zulks is het geval voor elken verloste, maar evenzeer voor de gemeente. Ach, wij weten het, ook in de gemeente vindt de Heer redenen genoeg om Zijn aangezicht te verbergen en Zijn zegen in te houden. Als wij ons zulks bewust zijn, dan te meer brengt het groote vreugde in onze ziel, als wij mogen ondervinden, dat de Heer met Zijne gemeente niet doet naar hare zonden, maar Zijne gunstbewijzen rijkelijk over haar uitstort.

Zulks was het geval in onze gemeente in de laatste dagen. Langen tijd was de atmosfeer drukkend. Allerlei onreine dampen, opsteigende uit de moeras van de verdorvene Adams-natuur, hadden de reine dampkring bezoedeld. De booze geesten in de lucht deden zich stout en driest merken — Gods Geest werd bedroefd; velen werden verontreinigd en de oprechten zuchten in de binnenkamer tot God. Er werd besloten Evang. Samenk. te houden. Driemaal kwam de gemeente, eenmaal de Jongelingsvereen. en eenmaal de Jongedochtersvereen. tot het gebed samen. Bovendien wijdde de gemeente de Zondagavond-bijeenkomst, die aan de samenkomst voorafging, nog tot een ure van voorbereiding. Reeds die gebedsbijeenkomsten brachten hemelsche „koeltjes", verkwikkende „ademtochten." Er werd, voor wie oogen had, een wolk als eens mans hand zichtbaar.... deze werd grooter en grooter en.... God lof! de eerste druppelen vielen.

Van een „geweldigen regen" kunnen wij nog niet spreken. Och, mocht ze nog komen.

De broeders De Vries, v. Meerloo, Roeles en v. Beek kwamen op ongelijke dagen, elk met een retour van vier dagen tot ons. Br. De Hart en br. Kuipers bleven tot ons leedwezen absent.

De Heer sterkte Zijne getuigen. Aller woord ademde diepen ernst. Ook op de navergadering en bij huisbezoek werd met toewijding door de broeders gearbeid.

Door ruim 20 advertentiën was het Groninger publiek uitgenoodigd en.... 't liet niet op zich wachten. Reeds den eersten avond was onze ruime kerk goed bezet, op de beide laatste avonden moesten er banken bijgezet worden.

O, hoe verblijdend was het vijf avonden aaneen zulk een breede schare van aandachtige toehoorders te zien. Inderdaad, al ware geen enkele vrucht aanschouwd, dan mocht het feit, dat honderden in die week het Evangelie hoorden, reeds eene voldoende rechtvaardiging voor het houden dezer bijeenkomsten worden geacht.

Ook de namiddag-bidstonden, viermaal gehouden, waren, hoewel niet druk bezocht, gezegend.

De navergadering kenmerkte zich door ernst en wijding. De gemeente over 't geheel, de een meer, de ander minder, scheen te vatten waarom het ging. Reeds den eersten avond was er overwinning. Den tweeden en derden avond bogen er velen voor den Heer. Den vierden en vijfden avond scheen alles gesloten. Dit was hoogst pijnlijk. Velen vroegen: „Waarom?" En wij vertrouwen, dat die vraag in 't verborgene voor God herhaald is. Er waren benauwde zielen in de vergadering, bekommerden van hart, maar de verlossing bleef uit.

God lof! — zoo daar een „ban" geweest is, is ze weder opgeheven, want Zondagavond op de dankstond werkte de Geest des Heeren weder even liefelijk, ja wij zouden haast zeggen, nog liefelijker als op een der andere avonden.

De Dankstond begon Zondag reeds 's avonds 5 uur. Dit was maar gelukkig, want er kwam veel te doen. De kerk was weder geheel gevuld. In de banken vooraan, waar de broeders bestuurders anders zitten, zaten de toegebrachte zielen. Liefelijke aanblik. — Jongen en ouden, waaronder een echtpaar. Stille vreugde en heilige schuchterheid teekenden elks gelaat. Treffend was het te zien, toen de Voorganger vroeg of ieder op zijn plaats zat, hoe drie uit de menigte opstonden en zich bij de pasbekeerden voegden. Nog enkelen waren, naar wij vertrouwen buiten hun schuld, afwezig. Het getal toegebrachten zal ongeveer 20 bedragen. Elk hunner gaf nu, met veel of weinig woorden getuigenis zijner redding. Ook hadden vele hunner een toepasselijk lied. Toen allen gesproken hadden, vroeg de Voorganger of er nog niet in de vergadering waren, die tot den Heiland wilden komen, en o wondere goedheid Gods, voor en na kwamen er 4 naar voren, wierpen zich onder tranen op de knieën voor den Heer en vonden vrede.

Inmiddels was het reeds over 8 uur geworden — de vergadering werd gesloten, officieel althans, doch 't was reeds half tien, eer de laatsten de kerk verlieten.

Sedert druppelt het nog na — God geve stroomen.

Dat wij het danken niet vergeten. Dat we niet in de oude rust, die roest, terug zinken, maar dat we werken voor onzen Heiland, weldra komt Hij weer. Amen.

ROTTERDAM. Van heinde en ver lezen wij de berichten van onze Zustergemeenten en wij verblijden ons, dat wij niets lezen dan tijdingen van groote zegeningen, en ook wij kunnen melden: de Heer heeft groote dingen onder ons gedaan.

Eén jaar geleden was de Gemeente in Rotterdam vertegenwoordigd door twee leden, n.l. br. Brand en Echtgenoote, doch nu is dit tot negen leden uitgebreid. Zes hiervan werden het afgeloopen jaar in den Haag gedoopt (van welke Gemeente wij eene afdeeling zijn) en een in Groningen, aangezien haar ouders daar domicilie hadden. Wij danken daar God voor, en het eenige wat de hoop dier brs. en zrs. is, dat er vele tot onzen Heiland mogen komen, om daar vrede voor hunne ziel te erlangen, en ook dat er nog vele Christenen in Rotterdam tot de volle gehoorzaamheid gebracht mogen worden.

Met vele moeielijkheden hebben wij daarvoor te kampen, want het publiek in Rotterdam is bijzonder godsdienstig, doch het gaat bijna geheel op in kerkisme, waardoor de menschen voor ons haast niet te genaken zijn, en die op onze samenkomsten komen, worden van alle kanten aangevallen en bespot, zoodat zij spoedig aan 't wankelen gaan.

Dit is wel niet bemoedigend, maar wij weten volgens Gods beloften, dat het woord niet ledig zal wederkeeren, en Hij alleen zal het maken. Wij troosten ons: wetende, het is niet ons werk, maar het werk des Heeren en Hij zal Zelf daar wel voor zorgen.

Doch ook gij, geliefde brs. en zrs., kunt ons helpen, wij verzoeken u wilt ons op uwe bidstonden gedenken, het gebed is onze kracht.

Maandag 15 Januari l.l. was br. v. Meerloo uit Amsterdam in ons midden, om bij ons voor te gaan voor een openbare samenkomst en bediening van het avondmaal.

Aangezien deze br. denzelfden avond weer terug moest, werd eerst het Avondmaal gehouden, en al was het getal niet groot en bij een br. in huis, wij mochten ervaren, dat God aan tijd noch plaats verbonden is, en dat het kleine Hem toch welgevallig is.

Hierdoor versterkt gingen wij op naar de samenkomst, waar ons eerst een kleine teleurstelling wachtte, n.l.: Wij hadden daarvoor een mooi lokaal gehuurd, in 't midden der stad, en onze verwachting was nog al groot daarvan, doch helaas, een zeer kleine opkomst. Dit verhinderde echter niet, dat wij een gezegenden avond hadden.

Ds br. Voorganger sprak naar aanleiding van Psalm 87: 3—11. Hij wees ons vooreerst op den Godstad Jeruzalem, en ging door tot het nieuwe Jeruzalem vooral Gods kinderen, en wij mochten een blik slaan in de heerlijke dingen die zijn weggelegd, voor al degenen, die burgers zullen worden van deze plaats.

Vervolgens was de vraag: op welke wijze wordt men burger van die stad, en wij danken God er voor, dat wij getuigen, alleen het burgerrecht ontvangen te hebben door onzen dierbren Zaligmaker, en bij deze getuigenis gevoelden wij het laatste gedeelte: de vreugde, welke alleen daarin te vinden is.

En al was de opkomst niet groot, het was ons goed en opwekkend te overdenken de heerlijke erfenis, die voor ons wordt bewaard; en met het oog daarop hopen wij in de kracht des Heeren voort te gaan, tot verheerlijking van dien naam, die alleen te prijzen is.

Met hartelijke groete en heilbede aan alle broeders en zusters,

namens de Afdeeling Rotterdam:
De Secretaris.

P.S. Het correspondentie-adres is: aan A. M. HEEDERIK, Goudscheweg 45.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. De influenza, die gevreesde kwaal, heerscht weer alom. Door geheel Europa trekt ze heen, links en rechts hare slachtoffers nedervellend. Dikwerf treffend en altijd ernstig komt de roepstem weder tot ons: Bereidt uw huis, want gij gaat sterven! Bereidt uw huis, d. i. schikt u om uwen God te ontmoeten. En hoe zullen we hem ontmoeten? Dat deze vraag ons eens tot nadenken bracht en onderzoek. Want God heeft in Zijne genade zich niet onbetuigd gelaten aan den zondaar; maar heeft Zijn dierbaar Woord gegeven, dat levende Woord, dat de zonden der wereld wegneemt en de groote Medicijnmeester is.

Waarlijk, de Heere komt niet tevergeefs met zijne roede om de aarde te slaan.

Het menschdom week in driesten hoogmoed af van den Heere, en Zijn volk... ach, wat een treuren over de zonde, een klagen over de menigvuldige tekortkomingen; wat een afwijken van achter den Heere, een weer inzinken in de zonde; wat een toegeven aan de verleiding van Satan; wat een schuld voor God! De rechte verootmoedignig ontbreekt zoo menigmaal zoodat de Heere dan weer harde middelen moet gebruiken om Zijn volk op den rechten weg te houden en het nauwer aan Hem te verbinden.

Mocht dan ook deze tuchtroede strekken tot Zijns naams eere; tot heiliging en zaligheid der Zijnen.

De zonde toch is oorzaak van alle kwaad; laat ons dit nimmer vergeten.

— Werd de vorige week de liefdadigheid onzer Koningin-Regentes geroemd; wij geven nog een staaltje van hare milddadigheid.

Toen op een rijtoer de nieuwe as van de koets was heet gereden en onze Koninginnen moesten uitstappen, kwam oogenblikkelijk hulp opdagen uit den omtrek, waarop H. M. deze hulpvaardige hand eene rijke belooning beloofde.

— Naar gemeld wordt is het gewijzigd kiesrecht-voorstel van minister Tak in den ministerraad in behandeling geweest en komt het in de Tweede Kamer, wanneer die 13 Februari weer geopend wordt.

Duitschland. Verscheidene millioenen werden bijeengebracht, toen kort na den dood van den Duitschen helden-keizer Wilhelm I eene inschrijving geopend werd voor een grootsch gedenkteeken te zijner eere. Eene commissie werd benoemd om de plannen te onderzoeken, die door vermaarde kunstenaars uit Duitschland waren ingezonden. Het moest nationaal zijn, daarin waren de inzenders het volkomen eens. Doch de Keizer keurde alle ontwerpen af en niemand wist den zin des Keizers, tot eindelijk de tentoonstelling er van werd aangekondigd. Eenparig keurde men het gedenkteeken af om zijne eenzijdigheid. Men hoopt den Keizer van zijn plan te doen afzien en hem te overtuigen van de onmogelijkheid van zijn monument-ontwerp.

Frankrijk. Gelijk de lezers weten, heeft Vaillant, een berucht anarchist, den euvelen moed gehad, de vergaderplaats der volksvertegenwoordigers in de lucht te laten springen. Het gelukte hem niet; de dader werd gevat, voor de rechters gebracht en ter dood veroordeeld.

Zijn booze hart niet, maar de hersenen krijgen van de geleerden de schuld. Een krenking in de hersenen is oorzaak voor het kwaad, zoo wordt algemeen geleeraard door de ongeloovige beoefenaars der wetenschap.

Daarom doet men alles om den man te redden. Op verlangen zijner verdedigers zal het beroep in cassatie in de volgende week behandeld worden. Eerst na afloop van dit proces komt natuurlijk de beslissing over de aangevraagde gratie aan de orde. „Zij hebben Gods Woord verlaten, wat wijsheid zouden ze nog hebben?”

België. Te Brussel zijn berichten ontvangen van nieuwe gevechten tusschen de troepen van den Congo-staat en de Arabieren in het midden van Afrika.

De strijd kostte een dapper man het leven, Ponthier genaamd. Hij had vele jaren aan den Congo doorgebracht. De Arabieren waren ditmaal de aanvallers. De Engelschen doodden tweehonderd man en maakten zeven en zeventig krijgsgevangenen, terwijl een overvloed van wapenen en krijgsbehoeften werd buit gemaakt. Vierhonderd vrouwen en kinderen, die gevangen werden gehouden, werden door de Engelschen bevrijd.

Engeland. De Europeesche vrede nog bestendigd, maar de volken tot de tanden gewapend. De oorlogsuitgaven nemen jaar op jaar toe, maar de bittere gevolgen blijven dan ook niet uit. Steen en been klaagt men over de steeds klimmende belastingen; en de regeeringen, zij worstelen schier met tekorten. Engeland maakt geene uitzondering. Een 90tal parlementsleden hebben een adres gericht tot den minister Harcourt om eene ingrijpende financiëele hervorming voor te stellen. De Minister antwoordde dat denkbeeld te zullen overwegen. Later zullen we over deze zaak natuurlijk wel meer hooren.

Italië. Uit Rome wordt gemeld, dat de toestand in Carrara ernstig moet wezen. Een werkstaking n.l. brak er uit in de marmergroeven en de beweging dreigt hoe langer hoe meer naar andere plaatsen over te slaan. Carrara is in staat van beleg verklaard. De meeste bladen oordeelen, dat de agitatie van politieken aard is, hoewel de werklieden werkelijk in ongunstigen toestand verkeeren. In officiëele kringen maakt men zich terdege bezorgd; men ziet het oogenblik tegemoet, dat over geheel Italië een stilstand van handel en industrie zal aanbreken.

Crispi vraagt gedurende een jaar verlof hem de vrije hand te laten in het bedwingen van den opstand en het zoeken wegnemen van de oorzaken. We twijfelen of het hem met zijn vurig karakter zal worden toegestaan.

Brazilië. Uit Brazilië verneemt men weinig nieuws. Met tusschenpoozen wordt het bombardement der hoofdstad voortgezet, zonder veel schade aan te richten.

Iowa. Alhier werd eene oplichterij op groote schaal ontdekt. Een Panama-schandaal in het klein. De directeur n.l., benevens twee geneesheeren van de pensioenkas deden pensioenen toekennen aan gezonde lieden, die ze verminkt verklaarden. De gelden deelden zij met de gepensioneerden. Langs dezen weg wisten zij elk jaar 80.000 p. st. te verduisteren. Wat neemt de boosheid met reuzenschreden toe. Men krijgt bijna geen krant ter hand, of ze is met misdaden gevuld.

Ook hier weer bewezen, dat Gods Woord waarheid bevat, waar het zegt, dat geldgierigheid een wortel is van alle kwaad. Heer! leer ons vergenoegd te zijn met ons bescheiden deel.

G. K.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL” a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH”, *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia.” Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer” Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker. Te 5 uur Jonged.-Vereeniging

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Voor br. Planting in Hamburg in dank ontvangen van de gemeente te Haulerwijk *f* 5.00. Deze gift verblijdt ons. Zij is de eerste sedert het vertrek van onzen broeder, om in het belang van het werk en der gemeenten in ons land opleiding te ontvangen. Zij deze gift tevens eene herinnering aan alle gemeenten, die in eene degelijke opleiding van onze Voorgangers belang stellen, om de behoeften van onzen broeder en die der opleiding in 't algemeen niet te vergeten. Er zijn meer jonge broeders, die lust en bekwaamheid tot de opleiding doen blijken; maar er moeten middelen zijn, er moet hulp geboden worden.

N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen door br. T. N. te Grand Rapids van hem-zelf *f* 2.20, van J. S. *f* 2 20 en van D. L. *f* 2.20, van G. J. T. *f* 2.20, van H. B. te Vaals *f* 1.80, van N. L. te Nordlunde (Denemarken) *f* 2.20, van J. v. d. K. te den Haag *f* 8.55. Garfield (Amerika) E. S. 3 doll.

N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 354 DONDERDAG 1 Febr. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs: Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45. Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20. De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs: Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30. Elke regel meer . . . . „ 0.03. Groote letters naar plaatsruimte.

KEER WEDER.

Keer toch weder, keer toch weder!
Zondaar! wie gij zijn moogt, keer!
Werp u vol berouw ter neder
Voor uw Heiland en uw Heer!
Met uw schulden moogt gij komen;
Liefdrijk wordt gij aangenomen.
Zie! Hij wenkt u: eeuwig leven
Is wat u zijn liefde biedt,
Alles wil Hij u vergeven;
Keer dan weder, toef dan niet!

Keer toch weêr uit 's werelds zwoegen
Tot de rust der eenzaamheid,
Waar een nieuw, een rein genoegen,
Geestelijk genot u biedt.
Waar geen stormen 't hart beroeren,
Waar geen driften krijg meer voeren,
Waar het liefde[illegible] vermanen
Van den [illegible] Geest u leert,
En gij, onder vreugdetranen,
Trouw aan Jezus Christus zweert.

Keer toch weder, o verdwaalde!
God wil heelen al uw smart,
En biedt elk, hoe hij ook faalde,
Ruste voor het zondig hart.
Zie op Hem, die vol erbarmen
Met zijn wijd-geopende armen
Voor u aan het kruis wou hangen —
Keer toch weder, vrees toch niet,
Dat Hij u niet zou ontvangen,
Daar Hij al zijn liefde u biedt!

Keer toch weder! een nieuw leven
Stort Zijn groote liefde u in.
Hij, die alles wil vergeven,
Is zoo rijk aan zondaarsmin.
Met wat onspoed gij moogt kampen,
Hij biedt troost voor alle rampen;
Hij alleen kan tranen droogen;
Hij stilt honger; Hij lescht dorst.
Vestig dan op Hem uw oogen,
Werp u aan Zijn liefdeborst.

Keer toch weder, zonder dralen,
Dáár, waar heil'ge liefde u biedt,
Keer u van al 't rustloos dwalen
Tot een eeuw'ge zaligheid!
Keer van 't duister tot de klaarheid,
Van de leugen tot de waarheid,
Van den dood terug in 't leven!
Sluit met Jezus een verbond!
Wat Hij *heden* u wil geven,
Neem dat *heden* aan, — *terstond!*

SPITTA.

Jerobeam, Jadon en Micha,

drie leerzame figuren in de schaduw van het gouden Kalf te Bethel.

(1 Koningen 13.)

III. Micha, de aardschgezinde.

Ons rest nog een blik te slaan op den ouden Micha. Wat wij reeds van hem vernomen, was niet in staat onze verwachting met betrekking tot eene nadere beschouwing van zijn persoon, hoog te spannen.

Hoe toch, zoo vragen wij, indien Micha gelijk hij zegt „ook een profeet is”, hoe toch vinden wij hem in Bethel? — Of was het wellicht trouw aan zijne Goddelijke roeping, die, waar de vromen uit Bethel de wijk hadden genomen naar Juda, hem deed blijven? Helaas! lezer, zoo had het moeten zijn, maar van dat alles is geen spoor te ontdekken, wel het tegendeel. Had trouw aan God en zijne waarheid, had liefde voor het arme misleide volk hem aan Bethel gebonden, hoe zouden wij dan heel andere dingen van hem vernomen hebben. Dan was het ook niet noodig geweest, dat er een man Gods uit Juda kwam om tegen Jerobeams gruwelen te getuigen. Neen, moge Micha ook een profeet geweest zijn, dan was hij in elk geval een z w ij g e n d e . . . Welk eene tegenstrijdigheid — een zwijgende profeet! Jesaja zou zeggen: e e n s t o m m e h o n d, d i e n i e t b a s s e n k a n. Arme Micha, zijt gij eenmaal als een geroepene Gods een werktuig des Heiligen Geestes geweest? Hebben uwe lippen eenmaal de verborgenheden Gods verkondigd en zit ge nu als een s t o m m e daarneer? Zwijgt ge, juist nu, nu de vijand gekomen is en roepen plicht is? Weet, als de wachter het zwaard ziet komen en hij niet waarschuwt, het bloed der zielen op zijn hoofd is.

Wij meenen in Micha het beeld eens „v e r a c h t e r d e” te ontdekken en wij vertrouwen voor 't naast, dat verkleefdheid aan het goed dezer wereld, de worm was, die aan zijn zieleleven heeft geknaagd en dat gehechtheid aan zijne bezittingen in Bethel verworven, hem nu samen deden wonen met de kalverdienaars, wat alleen mogelijk was door te zwijgen. Hebt gij 't wel opgemerkt, lezer, in de gelijkenis van den zaaier, dat de Heiland de „zorgvuldigheden des levens” en de „verleidingen des rijkdoms” de doornen noemt, die het „goede zaad” verstikken? Klaagde Paulus niet over den afvalligen Demas: hij heeft de tegenwoordige wereld weder lief gekregen. Belijders des Heeren, getuigen Gods, wacht u voor de geldgierigheid, want zij is een wortel van alle kwaad. Weet het, zoo de liefde tot het aardsche goed uw hart binnensluipt, „ontrouw” daarvan het gevolg is, en eindelijk algeheele verachtering. Zulk eene zielsgesteldheid drukt haar stempel op heel onze omgeving. Zie het maar bij Micha, want is het ook al waar, dat hij zelf niet tegenwoordig was op Jerobeams offerfeest; Micha, waar zijn uwe kinderen!?... Zij waren naar het feest. Maar hoe kan het anders? Men hoort menigmaal christenen klagen over den wereldzin hunner kinderen, maar gaven zij als ouders hun een beter voorbeeld?

Micha zal natuurlijk zijne verontschuldigingen wel gehad hebben — „hij alléén kon toch de zaken niet dwingen”, misschien zeide hij wel met een zucht: „mocht het de Heere nog eens behagen betere tijden te geven”; want dit is veraehterde zielen eigen, de schuld in de omstandigheden te zoeken.

Niemand meene echter, dat Micha onder dat alles volkomen gerust was, verre van dat. Ook zijn hart heeft ongetwijfeld sneller geklopt, toen Jerobeams feestgedruisch in zijn woning doordrong. Maar denk u, waar een zijner zonen het huis binnenstormt, bleek van schrik, zeggende: Vader, — vader, — luister eens — juist toen de koning — en zijn rijksgrooten — bij 't altaar aangekomen waren — drong een vreemdeling — door de menigte — 't was een man Gods — uit Juda — hij riep — altaar — altaar enz. Toen, ja, toen schrikte de oude Micha uit den dommel op; en werd Jerobeams arm verstijfd, zijn hart dreigde te verstijven. Sprakeloos en vol ontzetting zag hij zijn zoon aan en toen hij wat bekomen was en weer spreken kon, zeide hij: Wat weg is hij getogen? — Zadelt mij den ezel!

Wat er toen volgde, weten wij. Misschien drong de gewetensangst hem om den man Gods op te zoeken. Misschien meende hij, bij zoo grooten moed als deze geopenbaard had, ook te moeten toonen, dat hij het toch eigenlijk ook met het gouden kalf niet eens was. Ook kon vrees voor Gods oordeelen hem tot dezen stap hebben gedrongen. In zijne ontmoetingen met den man Gods wordt weder heel zijn toestand openbaar. Wij verwonderen ons bijvoorbeeld, dat hij met betrekkelijk heilige bedoelingen deze ontmoeting gezocht had en er geen been in vindt, de man Gods tot ongehoorzaamheid aan God te bewegen en zich daartoe zeer handig van een leugen bedient. Doch weet, lezer, dat zich daarin juist den toestand eens verachterden kenmerkt. Dit was het begin der verachtering, dat men ophield nauwgezet te zijn tegenover de bevelen Gods, dat men het met waarheid en recht zoo precies niet meer nam. Heilllooze weg, zij loopt uit in het verderf.

Dat men zich èn voor dezen toestand èn voor de lieden, die in dezen toestand zijn, wachte. Hun krankheid is besmettelijk en zij zijn de uitverkoren werktuigen van Satan, om 's Heeren getrouwen te verleiden. En in Jadon is het ons gebleken, dat zij, die de goddelooze Jerobeams glansrijk weerstaan, door de vrome Micha's verleid worden. Nimmer is de verleiding sterker dan dat Satan zelf zich verandert in een engel des lichts. Hoe menigmaal en nog kort geleden kreeg ik, toen ik een christen over zijn zonde bestrafte, van hem ten antwoord: „A is toch ook een christen, hij ging er mij in voor.” Wij twijfelen er niet aan of de Micha's hebben menige Jadon verleid.

Micha's oordeel bleef niet uit. Als zijn slachtoffer hem volgt naar het huis der „verkwikking” — als ze gegeten en gedronken hebben, — kiest de Geest Gods hem tot werktuig om het voorwerp zijner verleiding Gods heilig misnoegen aan te zeggen. Voorwaar, dat was voor hem zelf een zware straf. De eigen mond, die verleid en gelogen had, moest het oordeel van waarheid en gerechtigheid uitspreken. Zoo komt 's Heeren Geest dan nog eenmaal over dezen gewezen profeet,

maar niet als gebruikmakende van hem als van een Hem toegewijd werktuig, maar in der voege als bij Biliam en zijn ezelin. Willoos moest hij de vrucht van zijn eigen gruweldaad in 's Heeren naam bestraffen.

Hoe moet het hem te moede geweest zijn. 't Schijnt hem zelf bang te zijn geworden in het gezelschap van den man Gods. Wij zien hem althans opstaan van de disch en zelf den ezel van den man Gods zadelen als om diens vertrek te bespoedigen.

En toen deze heengegaan was, heeft hij toen in dat alles Gods sparende en waarschuwende liefde over zich gezien? Heeft hij zich in het stof voor God verontmoedigd en de knoopen der ongerechtigheid losgemaakt? — Neen. — Al wat wij van hem weten is weinig meer dan een Biliams gebed. Zie maar, als straks zich het gerucht in de stad verspreidt, van wat den man Gods op weg wedervaren was, dan zien wij hem zich daarheen begeven en hooren hem klagen: „Ach, mijn broeder!" En als hij dan met behulp zijner zonen den man Gods heeft begraven, dan zegt hij zeer gemoedelijk: „*Als ik gestorven zal zijn, zoo begraaft mij in dat graf, waarin de man Gods begraven is, en legt mijne beenderen bij zijne beenderen.*"

En hij is gestorven, en misschien ook in het begeerde graf begraven, en als wij ons zulks voorstellen, dan is het of het woord uit den brief van Judas ons tegenklinkt: „*Deze zijn waterlooze wolken, die van winden omgedreven worden; zij zijn als boomen in het afgaan van den herfst, onvruchtbaar, tweemaal verstorven en ontworteld.*" En een ander schrift ruischt ons tegen, zeggende: TOEZIENDE, DAT NIET IEMAND VERACHTERE VAN DE GENADE GODS.

HORN.

Van het arbeidsveld.

Onze Bijbelcolporteur, br. H. J. Visser, schrijft:

Het is al weer een poosje geleden, sinds ik iets van mij hooren liet. Ja, al over den bepaalden tijd, dat ik een verslag moet inzenden. Zeer weinig heb ik sedert mijn laatste bericht in Friesland gedaan. De reden daarvan zijn, dat ik meer dan een week ongesteld ben geweest, en de snerpende koude mij noodzaakte thuis te blijven.

De colportage, waarover reeds iets gezegd is, was in Friesland alles behalve rooskleurig en niet alleen dat, maar om ingang bij het volk te krijgen gaat nog moeilijker. Dit bij elkaar genomen, verwekte bij mij dikwerf moedeloosheid. Maar God, die rijk is in barmhartigheid door Zijne groote liefde, verkwikte meer dan eens mijne ziel met Zijne liefelijke vertroostingen, zoodat ik dan weer gemoedigd voorwaarts ging, tevens biddende om in een andere prov. te werken, wat nu het geval is, daar ik in de prov. Groningen ben begonnen. Bij br. H. Moolman te Stadskanaal aangekomen, vond ik een zeer liefderijke ontvangst, alsmede bij andere br. en zr. Maandag 22 Jan. ving ik mijn arbeid te Stadskanaal en omstreken aan. Mijne ervaringen in deze week bemoedigden mij; om iets te noemen: Ik kwam o. a. bij eene weduwe, eene zuster, die zeer verheugd was, dat er een man met Bijbels bij haar kwam, want ze had er een noodig en er menigmaal om gebeden. Niets dan een Testament was in haar bezit en dat nog wel niet zuiver. Hoe verblijd was die over de verhooring van haar gebed, alsmede dat zij in staat was een van *f* 1.25, die ze begeerde, te koopen. Ik was met haar verheugd.

De daaraanvolgende dagen zijn met goed gevolg afgeloopen.

Sedert mijn laatste opgave verkocht ik 13 Bijbels, 11 Psalmb., 3 Nieuw Testam. Verspreidde ongeveer 500 Traktaten, bezocht 4 plaatsen en 30 gezinnen.

Van alles wat.

Dr. Buckley, een Methodist, kinderbesprenger, schrijft in zijn blad „Christian Advocate," waarin vaak zeer veel goeds te lezen staat, in een artikel over „De gesloten Avondmaalsviering," o.a. het volgende:

„De oprechtheid dringt mij hier uit te spreken, dat er geen redenen bestaan de Baptisten, die aan de hiervolgende punten vasthouden, eene bestraffing toe te dienen. Met die punten bedoel ik: 1. De Doop is noodzakelijk tot het lidmaatschap eener Christelijke gemeente; 2. de onderdompeling is de eenige ware vorm des doops; 3. des Heeren Avondmaal behoort in geen geval aan personen toegediend te worden, die nog niet tot eenige Christelijke gemeente toegetreden zijn. Wij kunnen mitsdien het Avondmaal niet houden met christenen, die zich aan bovenstaande vereischten niet onderwerpen.

Het standpunt der Baptisten schijnt mij toe slechts een logisch gevolg der drie genoemde hoofdstellingen te zijn, niets meer."

Eerlijkheid en trouw zijn schoone deugden, zoo bij geleerden als ongeleerden. N. v. B.

Uit de Gemeenten.

CARL AUGUST KEMNITZ.

Op 23 Januari ging tot de ruste zijns Heeren in de broeder, wiens naam hier boven geplaatst is. Hij was de waardige en eerwaarde 72jarige prediker van de Gemeente te Hamburg. Te midden van zijn dienstwerk wenkte zijn Meester hem thuis te komen. Slechts 9 dagen voor zijn sterven, Zondag 14 Januari, werd hij, terwijl hij voor de Gemeente predikte, door een beroerte getroffen. Bij ons bezoek aan Hamburg in 1891 mocht ik den ernstigen, liefderijken grijsaard ontmoeten. In No. 279 en 280 van ons blad, (1892) komt een schoon referaat van br. Kemnitz voor, getiteld: *Welke plichten heeft een lid jegens de gemeente.*

De groote Herder der schapen trooste zijne nu herderlooze kudde!

De Rechter de weduwe ondersteune zijne weduwe!

En wat de geliefde doode betreft:

DE LEERAARS NU ZULLEN BLINKEN, ALS DE GLANS DES UITSPANSELS, EN DIE ER VELEN RECHTVAARDIGEN, GELIJK DE STERREN, ALTOOS EN EEUWIGLIJK.

Daniël 12 : 3.

HAULERWIJK. De afgeloopen week was voor onzen kleinen kring eene week, die herdenkenswaardig is. Onze Jongelingsvereeniging „De Heer is onze banier" en onze Jongedochtersvereenig. „Maranatha" vierden gezamentlijk op den 21 Januari hun jaarfeest. De Voorganger der gemeente, tevens eere-voorzitter van genoemde vereenigingen, had de leiding op zich genomen. ZEd. sprak in de openingsrede, naar aanleiding uit Spreuken van Salomo, Hoofdstuk 15 : 21, deze woorden: „Want een iegelijks wegen zijn voor de oogen des Heeren." ZEd. wees vooral de jongelingen en jongedochters op hunne roeping tegenover de wereld. Dat de vereenigingen veel kunnen doen in 's Heeren wijngaard, opdat langs dien weg nog andere jongelui worden geleid aan Jezus' voeten, en de Heer, die eens iegelijks wegen kent, met welgevallen op het werk der jongelingen en jongedochters kan nederzien.

Ook de verslagen van beide besturen waren opgewekt. Niet één hunner kon anders getuigen, dan dat de Heer de vereenigingen rijkelijk had gezegend en daardoor de harten verblijd van hen, die hunne krachten hadden gewijd tot steun der vereeniging. Ook mochten wij het genoegen smaken, alhoewel zij (het Nazareth) Haulerwijk haast niet konden bereiken van wege het slechte weer en de moerassige wegen te dezer plaatse, nog 20 afgevaardigden in ons midden te zien, en wel uit drie provinciën van ons land, n.l. uit Friesland, Groningen en Drenthe, en wel van Leeuwarden, Groningen, Assen, Sneek, Stadskanaal, Foxhol, en ook eene zuster van Loppersum, die mede onze feestvreugde verhoogden. Ieder had, zoowel oud als jong, een hart vol dankbaarheid voor het goede, dat in het afgeloopen jaar was genoten, zoowel in als buiten de vereeniging. De verslagen der afgevaardigden waren liefelijk; het werd zóó gevoeld, dat een woord, van hart tot hart gesproken, verkwikt en opbouwt. En dan te hooren, dat een christenstrijd, hoewel op verschillende wijze, bij allen gelijk is, dat geeft aansporing om eendrachtiglijk te waken en te bidden, opdat de verzoeking wordt uitgedreven.

Ook de Martha's dienden op de wenken der gasten, zoodat wij naar ziel en lichaam beide verkwikt werden, en het dus geen wonder was, dat de meesten, hoewel het ver na middernacht was, nog aan geen heengaan dachten. Toch komt aan alles op deze aarde een einde, zoo ook aan ons feestvieren. Maar bij het heengaan konden wij elkander vertroostend toezingen:

„Eens zullen wij met Jezus leven en zullen dan eeuwig feestvieren.

Den daaropvolgenden avond hadden wij een heerlijke bidstond, die wij anders met de onderwijzers en onderwijzeressen der Zondagsschool houden, maar nu, omdat er nog veel afgevaardigden waren, met een groot getal. En ook daar ondervonden wij, hoe de Heer een verhoorder des gebeds is, en daarom een ieder ook thans den Heer kon danken, en bidden voor uitbreiding van Zijn werk, op welke wijze dat ook mocht geschieden.

Onze wensch is, dat deze vereenigingen mogen bloeien, opdat velen nog tot Jezus worden gebracht. Dat geve de Heer!

HARVEIJ (Amerika). Uittreksel eens briefs van br. J. C. de Klerk aan een broeder.

„Oudejaarsdag werden 13 en 7 Januari 2 personen na gedoopt te zijn, in de gemeente opgenomen; ons ledental klom tot 139, waarvan 126 in onze plaats woonachtig. Eene aanwas dus van 40 leden in 1½ jaar.

De wolk als eens mans hand kondigt stroomen aan; vlieden en mistrouwen doen wij niet. Laat ons meer van den Heer verwachten!"

STAVOREN. Het is ons grootelijks tot blijdschap, aan onze zustergemeenten — tot roem van Gods genade — te kunnen berichten, dat de Heere voortgaat ons te zegenen en Zijne gemeente onder ons te bouwen; ons overtuigd houdende, dat in dezen onze blijdschap uw aller blijdschap zij; en dat het groote werk Gods, waarover de hemelen zich verheugen, die harten niet ongeroerd kan laten, die weten, wat het zegt: overgebracht te worden van den dood in het leven.

Zondag den 21 Januari schonk de Heer ons hier weer een heerlijken feestdag. Acht doopkandidaten uit Workum waren tot ons overgekomen, om in de gemeente te worden opgenomen; terwijl ook hier zich drie tot den doop hadden aangemeld, zoodat een elftal voor de deur der gemeente stonden, begeerende binnengelaten te worden.

Na de voormiddag-prediking legden de doopcandidaten getuigenis af van de hoop, die in hen was. Hunne belijdenissen getuigden van armoede en rijkdom; van niets te hebben en nochtans alles te bezitten; van kennis aan dood en leven.

Des namiddags, toen de doopbediening zou plaats hebben, was ons lokaal eivol met belangstellenden en nieuwsgierigen; iets, wat hier wel wat ongewoons is, daar in het kleine Stavoren de doop niet meer zoo veel nieuwsgierigheid baart. De oorzaak, dat er zoo vele toeschouwers aanwezig waren, die anders nooit ons lokaal bezochten, was zonder twijfel het groote getal doopelingen. Het was dan ook een indrukwekkend gezicht 5 broeders en 6 zusters aan het geopende watergraf te zien staan, bereid om den Heer te volgen, Wiens stem hun in de ooren klonk. Aldus betaamt het ons alle gerechtigheid te vervullen.

Nadat de zegen en bijstand des Heeren over deze plechtigheid was afgesmeekt, werden zij allen gedoopt in den naam van den Drieëenigen God.

Ook aan de avondmaalsdisch met onze nieuwe leden werd nog weer in 't bijzonder des Heeren nabijheid ondervonden. Schouwende het verbroken lichaam en vergoten bloed onzes Heeren Jezus in zinnebeeldige teekenen, en daarbij de nieuwe paarlen, die aan de Middelaarskroon waren gehecht, werden wij bepaald bij de grootheid der liefde en de macht der genade en zonken in aanbidding neder.

Des avonds om 8 uur hielden wij nog een samenkomst, die tot half elf duurde; ook die avond was gezegend. Vele broeders en zusters gaven getuigenis van het heil, wat in Jezus is voor den zondaar. Het was ons daar bij vernieuwing goed. Harten werden getroffen door den hamer des Woords; en wij houden ons verzekerd, dat ook die avond niet vruchteloos was.

Wij staren nog in eene toekomst en hopen blijmoedig op onzen God, die onze zwakke pogingen tot redding van zondaren zegenen wil, vertrouwende, dat de Heer meer heeft om ons te geven.

Dat bij het licht van Gods Woord alle bewindselen worden weggenomen, waarmede zielen, die redenen hadden om van blijdschap op te springen in hunnen God, zóó zijn omwonden, dat hunne oogen beneveld zijn, waardoor zij zuchtende hun pad bewandelen. De liefde van Christus worde meer eene drangreden en heerschappij voerende macht in de harten van al Gods kinderen.

Maak den Heer met ons groot, en laat ons Zijnen Naam te zamen verhoogen!

F. A. K.

GRONINGEN. Het druppelt nog. Na onze laatste mededeeling kwamen nog twee zielen tot den Heer.

Zondagavond deden drie der nieuw bekeerden belijdenis voor de gemeente, ten einde a.s. Zondag te worden gedoopt. Twee dezer waren man en vrouw en de derde de man van eene zuster der gemeente.

Aan onze Stads-Evangelisatie „De Goede Herder" werd door den gemeenteraad de openbare school in de Visscherstraat afgestaan tot het houden eener Zondagsschool. 't Begin teekent gunstig — er zijn reeds 50 leerlingen. Behalve deze, stond de Raad vroeger aan onze Jongelingsvereeniging nog eene bewaarschool af, waar de Knapenvereeniging wordt gehouden.

AMSTERDAM. Wat 's dat? Nu, 't werd tijd hoor, dat die eens uit den hoek kwam! 't Is waar ook, dáár is ook een Baptisten Gemeente, maar wij waren het werkelijk haast vergeten, want van haar bestaan vernamen wij sedert langen tijd niets, niemendal!

Geliefde Broeders en Zusters! waar wij u dien uitroep op de lippen leggen, daar hebben wij, dunkt ons, het afdoende bewijs geleverd, dat wij van onze schuld in deze ten diepste overtuigd zijn, en ofschoon wij op vele verzachtende omstandigheden zouden kunnen wijzen, willen wij die in dit geval niet tot onze verdediging aanvoeren, maar volgaarne gelooven, dat deze korte schuldbekentenis ook door u zal worden aangemerkt als de eerste schrede op den weg ter verbetering.

Ja, tot de goede voornemens, waarmede wij het jaar 1894 zijn ingetreden, behoort ook deze, dat wij getrouwer wenschen te zijn in onze correspondentie met de zustergemeenten. Het spreekwoord: „geen tijding, goede tijding" worde nimmer onze leuze; veeleer zij de tegenstelling: geen tijding, slechte tijding, op gemeentelijk terrein ons wachtwoord! De Gemeenten hebben wederkeerig het recht om te vernemen niet alleen, wat òns bizonder vermeldenswaardig voorkomt, maar wij hebben ook noodig, dat wij elkander van tijd tot tijd eens een blik gunnen in ons innerlijk zijn; noodig, dat wij openhartig vertellen, hoe ons wedervaren is in den gemeenschappelijken strijd en hoe te midden van alles wat ons om beurt bedroeft en verblijdt, onze Heiland zich aan ons betoont, als een God die trouwe houdt tot in eeuwigheid.

Het is, dunkt ons, dan ook bepaald een fout, wanneer met het schrijven van eenig gemeentebericht gewacht wordt, totdat een in ons oog bizonder voorval ons daartoe aanleiding geeft. Alsof zonder dat niet altijd iets te vermelden ware! Wij zijn dan gelijk aan die vele briefschrijvers, die na eene dorre opsomming van eenige plaatselijke nieuwstijdingen, hunnen brief eindigen met het gestereotipeerde „meer nieuws heb ik niet." Dezulken hebben nimmer de juiste strekking van een brief begrepen. Deze toch moet uit het hart tot het hart spreken en moet ons den schrijver zelf weergeven, doordat hij ons een blik gunt in zijn hart. Zulk een brief nu, als wij zoo even bedoelden, geeft ons de ledigheid van den schrijver te aanschouwen en wij vinden dien aanblik te alledaagsch, dan dat wij wenschen zouden, dat er onder ons ooit zulke briefschrijvers zouden gevonden worden!

Waar wij dan ook gevolg geven aan den innerlijken drang van ons hart om u het een en ander uit onze Gemeente mede te deelen, daar moeten wij beginnen met de aanzegging, dat bepaald „nieuws" ons ontbreekt. Het woordje „nieuws" toch veronderstelt een inbreuk op den bestaanden toestand; iets dat vroeger niet was, en ziet, die hebben wij nu eenmaal niet te constateeren. Het is bij ons nog alles het oude. Aan de geachte redactie hebben wij o. a. nog geen verandering van adres behoeven op te geven; het is nog altijd Rozengracht 166 en in Amsterdamsche taal gesproken, verkeeren wij dus nog altijd in de landstreek der Jordaan. Was ons dit verblijf in werkelijken zin niet onwelkom, hier brengt het ons vaak eene bange klacht naar de lippen, want het is er benauwd! en ofschoon wij er ons nog altijd mede hebben kunnen behelpen, voor vreemdelingen schijnt de atmospheer bij ons in elk opzicht te benauwend. De menschen komen eenvoudig niet, want reeds aan den ingang valt hun de schrik als op het lijf! Het Bestuur zit dan ook niet stil in zijn pogingen om in dezen toestand verandering te brengen. Tot nog toe leden echter al die pogingen schipbreuk. Wat daarvan de reden is? De financiëele zijde van het vraagstuk speelt daarin natuurlijk eene groote rol, want ofschoon de Gemeente, sedert dit vraagstuk aan de orde is gesteld, al hare krachten op dit gebied heeft ingespannen, uit den aard der zaak blijven die krachten gering en ontoereikend. Het heeft wellicht zijn nut, dat wij dat ter kennis brengen door middel van dit blad, dat zijn lezers telt tot ver over den Oceaan. Waar wij doen, wat in ons vermogen is, daar mogen wij van Godswege ook op den steun van beter-bedeelden rekenen.

Het vraagstuk heeft echter nog eene andere zijde en er zijn sommigen onder ons, die daarop bizonder den nadruk leggen. Het is toch eene zekere waarheid, dat de zegeningen, die de Heer ons toezendt, in nauwere betrekking staan tot onze verhouding jegens Hem. Ernstig hebben wij ons dan ook te onderzoeken in hoever die verhouding oorzaak kan zijn, dat die zegen ons tot nog toe onthouden werd. Hoe dit echter ook zijn moge, wij kunnen met dank aan den Heer erkennen, dat de innerlijke drang des harten om in deze groote stad gemeentelijk tot betere openbaring te komen de behoefte bij ons heeft gewekt en levendig houdt.

Wij willen ons, afgezien van alles, in het heden verblijden, omdat dat heden, ondanks ons vele gebrek, ons toch nog zooveel te genieten geeft. De Heer heeft ons en onzen broeder Voorganger een niet te waardeeren schat geschonken en wij weten het, al komt het schier nimmer over de lippen, dat uit menig hart één danktoon oprijst naar den Hoogen, voor wat Hij ons in dien broeder schonk, voor de zorg aan onze zielen te koste gelegd, voor het woord waarmede hij ons al naar dat dit noodig is, weet te vermanen en te vertroosten. De Heer stelle hem nog langen tijd voor ons ten zegen. Hij geve Hem te zien, dat de Gemeente niet alleen in ledental toeneme, maar bovenal, dat zij toeneme in innerlijke kracht, opdat wij allen zijn mogen als eikenboomen der gerechtigheid, die van geen wankelen meer weten, die het fluisteren van de stem huns Gods verstaan en . . . . daarnaar handelen.

Aan ons gebrekkig optreden in deze stad schrijven wij het in den middelijken weg ook toe, dat ons ledental niet aanwast. In het vorige jaar werden slechts 2 leden der Gemeente toegedaan. Het deksel van de doopvont knarst op zijn hengsels. Toch werkt de Heer met zijnen Geest zichtbaar in ons midden waar het de overtuiging van zonde betreft, want in het afgeloopen jaar keerde een broeder die ons verlaten had, met berouw tot ons weer en bij eene zuster, die in de strikken des Satans verward raakte, mogen wij ook goede kenteekenen waarnemen.

Onze br. Mensink en echtgenoote zijn hier ook tweemaal opgetreden. De eerste maal hadden wij eene stampvolle zaal en moesten velen worden afgewezen. Ieder was voldaan en wij konden onzen br. een aardig saldo ter hand stellen. Aangemoedigd door dat succes, namen we gretig eene tweede aanbieding aan — maar och arme, wat een fiasco! Geen honderd menschen en dan een veel grootere zaal; het was dien avond dan ook bijster koud. Gelukkig, dat wij nog wat in onze zendingskas hadden en wij, na afdoening van onze schuld, onzen broeder nog iets konden meegeven. Dat potsysteem verdient aanbeveling! Wij hebben voor alle doeleinden eene aparte kas en op die wijze wordt de liefde voor die verschillende doeleinden beter onderhouden en de milddadigheid in de hand gewerkt.

Al voortpratende — of liever schrijvende, — bemerken wij tot onzen schrik, dat wij misschien met ons geschrijf meer plaats hebben ingenomen, dan ons in dit blad kan worden toegestaan. Waar wij dus zullen eindigen, daar hadden wij uit kracht onzer slechte gewoonte haast weder neêrgeschreven, dat wij nu, voldaan over ons lang epistel, voor geruimen tijd afscheid van u namen. Wij herinneren ons echter nog intijds ons goede voornemen en de daarop gebouwde belofte en breken dus af met de toezegging van spoedige hervatting, te meer, daar wij nog lang niet zijn uitgepraat. Voor ditmaal dus den Heer en Zijner genade bevolen!

DEVENTER. Beth-El was verleden Zondag vol blijkbaar van aandachtige toehoorders. Een broeder werd door den doop in de Gem. opgenomen.

Wij hebben hoop, dat er spoedig meer bij zullen komen, want er zijn eenigen door den arbeid tot het licht des Evangelies gekomen, die zich nu met ons in den Heiland van zondaren zich verblijden.

Een nieuwe Zondagsschool in een achterbuurt is weer geopend en geeft hoop van een goede opkomst.

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN

zullen, zoo God wil, gehouden worden in de week van 12 tot 16 Februari a.s. Deze arbeid wordt zeer in de gebeden der broeders en zusters aanbevolen.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Thans is weer aan de orde de besprekingen over den Midden-Europeeschen tijd en wij meenen, dat er dienaangaande reeds bij de Regeering een voorstel is ingediend door een der kamerleden.

Men wil daardoor eenheid zoeken te krijgen, wat natuurlijk zeer wenschelijk zoude zijn, want tegenwoordig is het een jammerlijke verwarring, waarin weinigen zich maar behoorlijk kunnen schikken. Immers men moet altijd optellen en aftrekken, als men met den trein wil en dan verschilt de eene stad nog weer zooveel in tijd met de andere. De nieuw-voorgestelde tijdrekening brengt den Amsterdamschen tijd 40 minuten en spoortijd een uur vooruit. Laat ons in kalmte afwachten.

Nu de 13de Februari nadert, waarop de kieswet opnieuw in behandeling komt, beginnen zich velen weer warm te gevoelen voor dit onderwerp van minister Tak. De liberale afgevaardigde voor Groningen, Van Houten, heeft daarover reeds zijn 8sten brief uitgegeven om zijn bezwaren den volke te verkondigen. Die man met zijn radicale gevoelens heeft veel beloofd aan het volk, doch nu het op geven aan komt, trekt hij terug zoo hard hij maar kan. Dit schijnt sommige menschen zeer eigen te zijn, groote beloften te doen, maar meer wordt dan ook niet verkregen.

Wij voor ons hopen, dat het kiesrecht zoo wijd mogelijk worde uitgebreid, opdat ieder belangstellend burger kan mede spreken in de zaken van algemeen belang.

Emmenes een der sociale leiders, die was opgeroepen om zijn 9 maanden gevangenisstraf te ondergaan heeft de plaat gepoetst en is naar België gevlucht, zoodat hij daar 16 jaar moet blijven, want mocht hij terug keeren vóór dien tijd, dan pakken ze hem nog in.

Frankrijk. Verleden Zaterdag ging het weer heel rumoerig toe in het Fransche parlement — een verschijnsel daar niet ongewoon. Een interpellatie-bom werd geworpen door het anarchistisch getinte lid Cloris Hugues genaamd, die de regeering de les ging lezen over de maatregelen tegen de anarchisten, hetwelk dien heer lang niet aanstond. Hij kan zich maar niet vereenigen met de huiszoekingen, het in beslag nemen van tijdschriften en dagbladen door de regeering. En al betoogde de minister van Binnenlandsche Zaken dan ook met nog zooveel klem, dat er reeds zoovele zaken aan het licht waren gekomen, die anders in 't duister voortwerkten, daarbij een massa ontplofbare stoffen gevonden; niets mocht baten om den interpellant tot bedaren te brengen. Opeens weergalmde de zaal van: „Leve de Commune!"

Het lid Thivrier, een werkman, bijgenaamd de blouseman, liet deze woorden door de zaal donderen, waarbij direkt door den voorzitter de censuur werd opgelegd. Hij weigerde de kamer te verlaten — het was een helsch leven, — totdat de militairen kwamen, met wien hij gedwee medeging. Hij is voor 14 zittingsdagen geschorst. Doch hiermede was de rust nog niet hersteld; een zekere Vaillant verheerlijkte daarna de commune en beschreef die als de grootste weldaad des volks.

Bij stemming werd de houding der regeering met overgroote meerderheid goedgekeurd.

Italië. Crispi is bezig om de schatkist in het reine te brengen, zal daartoe eene menigte ambtenaren en baantjesjagers opruimen en eene betere regeling brengen in de administratie, waardoor hij niet minder dan 23 millioen 's jaars zal uitzuinigen. Dit is een niet te versmaden buitenkansje voor de bevolking, die onder de belasting gebukt gaat.

Op Sicilië begint het vrij wat rustig te worden, de militairen worden teruggeroepen en ook hier behaalt de groote staatsman lauweren. Te hopen is nu maar voor die in vele opzichten uitgemergelde bevolking, dat er nu ook eene verademing kome en dat de minister-president nu niet tusschen de pakken zal gaan nederzitten de rust van verre ziende, dat zij goed is.

Spanje. De anarchist, die Murull, den gouverneur van Barcelona, trachtte te dooden, heeft bekend, dat hij een medeplichtige had, die dan ook door de regeering is ontdekt en achter slot en grendels gezet. Beiden bekenden, dat zij als anarchisten hadden gehandeld en zich ten doel stellen om alle vertegenwoordigers van het gezag te vermoorden. Ook uit deze verklaring kan men weer zien, wat deze onverlaten bedoelen. De geneesheeren hopen de gewonde bij het leven te behouden.

De Engelsche minister-president, de 84jarige Gladstone, had nog den moed om te San Bastiaan een heuvel te beklimmen (tot groote verbazing der gidsen) om de graven van zijne in 1813 en 1837 gesneuvelde landgenooten te bezoeken. Z.Ex. hield bij deze graven een korte toespraak.

Engeland. In Egypte hebben de Engelschen weer hun zin gekregen, de Khedive heeft toegegeven en in een officieel stuk de beschuldiging tegen het Engelsche leger in Opper Egypte ingetrokken en diens lof bezongen.

Nog steeds dringt het volk aan op versterking van de vloot, al is het ook, dat zij zich best meten kunnen met de grootste natiën. De Britten hebben het er nu eenmaal opgezet om de beheerschers der zee te zijn al kost dit ook nog zooveel ponden sterling, dat komt alles wel weer terug met rente en al, beweren zij. Toch zal aan Engelands overmacht ook eenmaal een einde komen zoo goed als bij voorgaande rijken, die de oppermacht bezaten.

Rusland. De influenza — Griep — heeft ook den Keizer aller Russen aangepakt, waartegen zijne soldaten, hoe groot het leger ook moge zijn, hem niet konden beschermen. Wat erger is, ook is de linker long ernstig aangedaan, vergezeld met vrij hevige koortsen.

Servië. De jonge Koning wandelt geenszins op rozen. De rust wil maar niet komen in het land en dagelijks komen er deputatiën aan het paleis om hunne grieven bloot te leggen. Vooral klagen de landbewoners, die door hun burgemeesters, die als kleine despoten optreden, op velerlei wijze worden verdrukt. Wat zal nog het einde zijn. De gewezen Koning Milaan, de vader van den tegenwoordigen vorst, speelt een machtige rol. Waren ze hem maar weer kwijt, doch dat zal weer sommen gelds moeten kosten, die hij dan weer gaat zoek maken op eene zeker niet koninklijke wijze.

Duitschland. Even verbaasd als het ontslag van Bismarck heel de wereld deed kijken met de vraag: „Wat wil dit zijn?” is men verwonderd, dat zoo in eens de verzoening tusschen den Keizer en den ouden Staatsman heeft plaats gehad. Het scheen een droom en toch is het waar, verleden Vrijdag deed als 't ware Vorst Bismarck zijn officieelen intocht in Berlijn en hij werd door duizenden bij duizenden begroet met het welbekende „HOCH!” Er heerschte een buitengewone geestdrift — waaruit is af te leiden, dat heel het volk verblijd is met deze openbare verzoening. Trouwens, het is een eer voor Duitschland en het zou een onvergefelijke zonde zijn geweest, wanneer deze twee grootsten des rijks zonder haar het wereldtooneel hadden verlaten. Wat de gevolgen hiervan zullen zijn, zal later wel duidelijk worden.

De Keizer vierde Zaterdag feest, ter herinnering, dat hij voor 25 jaar bij het leger werd ingelijfd.

Z. R.

Gijlieden moet wederom geboren worden.

Joh. III : 7.

De wedergeboorte ligt op den diepsten grond der zaligheid, en wij behooren nauwkeurig toe te zien of wij werkelijk „wedergeboren” zijn; want velen zijn er, die denken dat zij het zijn, en zijn het niet. Wees verzekerd dat de Christennaam nog niet de natuur eens Christens is, en dat het geboren zijn in een Christenland, en het erkend worden als een belijder van den Christelijken godsdienst hoegenaamd niets baat, tenzij daarbij iets meer worde gevoegd, namelijk „het wedergeboren worden” door de kracht des Heiligen Geestes. Te worden „wedergeboren” is zulk eene wondervolle zaak, dat geen menschelijke woorden het kunnen beschrijven. „De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet, van waar hij komt en waar hij heengaat; alzoo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is.” Het is evenwel eene verandering, die men *weet* en *voelt;* zij wordt gekend door werken der heiligheid, en gevoeld door eene zalige ervaring. Dit groote werk is *bovennatuurlijk*, en kan door geen mensch worden verricht; een nieuw beginsel wordt medegedeeld, dat in het hart werkt; de ziel herschept en den geheelen mensch doordringt. Het is geen naamsverandering, maar eene vernieuwing mijner natuur, zoodat ik niet meer de mensch ben, welke ik placht te zijn, maar een nieuw schepsel in Christus Jezus. Het is eene gansch andere zaak een lijk te wasschen en te kleeden, of het levend te maken; de mensch kan het eerste doen, God alleen het laatste. Indien gij dan „wederom geboren” zijt, zal uwe belijdenis zijn: „Gij, o Heer Jezus, Vader der eeuwigheid, zijt mijn geestelijke Vader; had uw Geest niet den adem van een nieuw, heilig en geestelijk leven over mij uitgestort, zoo ware ik nog heden „in zonden en misdaden” dood. Mijn hemelsch leven is geheel uit U ontsprongen, U alleen geef ik er de eer van. „Mijn leven is met Christus verborgen in God.” „Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij.” Moge de Heer ons eene vaste verzekering omtrent deze levensvraag geven, want onwedergeboren te zijn is verloren, zonder vergeving, zonder God en zonder hope te zijn.

SPURGEON.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL” a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH”, *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia.” Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer” Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker. Te 5 uur Jonged.-Vereeniging.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochtersvereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl verg*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

VARIA.

Gaarne geven wij plaats aan de volgende ontboezeming:

Een Vredepalm,

door een Roomsche hand nedergelegd op de lijkbaar van den moedigen Christus-belijder,

Mr. L. W. C. KEUCHENIUS,

Oud-Minister, Lid van de Staten Generaal, Ridder in onderscheidene Orden.

Ook ik, ik leg een twijg op uwe lijkbaar neder,
Al liep ons pad niet heen naar 't ééne bedehuis.
Wij zagen beiden op, en minden beiden teeder
Den Heer, die voor ons leed en stierf aan 't slavenkruis.

Vaak heeft mij 't hart getrild bij uw zoo fier belijden,
Te midden van een schaar, zoo dor, als die eens stond
Aan 's Kruises voet, toen 't Lam den doodstrijd had te strijden,
En in Diens stervensnood haar spot Hem tegenzond.

Een twijg die vrede ruischt wil 'k in den dood u brengen,
Een palm die spreekt van strijd — meer nog van zegepraal;
Kampioen des Heeren, moogt ge U in zijn Hofstoet mengen,
En med' aanzitten aan Zijn eeuwig Bruiloftsmaal!

MEVROUW BONGARTZ—SMEETS.

St. Elisabeths-Gesticht.
AMSTERDAM, 18 Dec. 1893.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van A. H. te Workum *f* 0.90 (voor ½ j.); van A. K. te Franeker *f* 0.90; van G. de V. te Haulerwijk *f* 4.50; van E. J. S. te Deventer *f* 6.42½.

BOEKAANKONDIGING.

Prof. Ribbing, „SEXUEELE HYGIÈNE” en „ME[illegible] WIE MAG MEN TROUWEN?” Uitgaven van A. H. Adriani, uitgever te Leiden. Prijs *f* 1.50 en *f* 0.50.

Bovengenoemde geschriften bespreken een tot hier toe te weinig besproken onderwerp. „Onkunde doe[illegible] dwalen” geldt niet het minst op dit gebied. En d[illegible] dwaling in deze is noodlottig, ook in hare gevolgen.

Hoewel genoemde geschriften geen studieboeken zijn, eischen zij bij den lezer toch eenige ontwikkeling, waarom wij de lezing inzonderheid dezulken aanbevelen. Wij voor ons zouden wenschen, dat door een bevoegde hand de inhoud dezer beide geschriften tot één werd verwerkt, met weglating van veel, waarbij „het volk” niet direct belang heeft. Zonder plat te worden, kon de voorstelling eenvoudiger zijn.

UITGELOOT.

Drie Aandeelen in de leening ten laste van de Gemeente van Gedoopte Christenen te Groningen, waarvan aan de betrokken Aandeelhouders heden door mij per brief kennis gegeven is.

J. v. DUINEN,
GRONINGEN 1 Febr. 1894. Penningm.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 355 DONDERDAG 8 Febr. 1894 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

ZENDINGSLIED.

Door de deinzende ochtendneev'len,
Die allengs de zon verjaagt,
Richte zich, mijn ziel, uw oogblik
Op de macht, die 't alles draagt,
Die de bergen
En de veldbloem schiep en schraagt.

't Is die heilmacht, die barbaren,
Negerras en Indiaan,
's Vaders raad in Jezus' kruisdood
Tot herschepping leert verstaan,
En herboren
De enge poort doet binnengaan.

Eeuwen nacht, wier tastbaar duister
Ontoegank'lijk scheen voor 't licht,
Wijken voor de hemelglanzen,
Tot de laatste sluier zwicht,
En aanbiddend
Aller hart zich opwaarts richt.

Wees gegroet, gij gulden morgen,
Die uw licht al verder drijft,
Tot van Oost naar Wester stranden
Niet één schuilhoek ov'rig blijft,
Waar Gods Geest niet
In het hart Gods wetten schrijft.

Loof zoo luid u vroomheids psalmzang,
Dat elk wereldsch lied verstom',
En uit aller menschen harte,
Gode een levend heiligdom,
't Juichen opga:
„Kom, Heer Jezus, haastig, kom!”

C. S. A. v. S.

Mozes en Christus, of Wet en Evangelie.

Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden.
Joh. 1 : 17.

Wij hebben in bovenstaanden tekst vooral acht te geven op de tegenover elkander gestelde personen en zaken — Mozes en Christus — wet en genade en waarheid — en dan nog de genoemde werkingen: *gegeven — geworden.* Johannes' doel was met die woorden de alles overtreffende rijkdom en heerlijkheid van Christus en daarmede van de nieuwe Bedeeling aan het licht te stellen. Het vleeschgeworden Woord — zoo roept hij uit — heeft onder ons gewoond, „vol van genade en waarheid.”

Mozes en Christus worden genoemd, als de twee hoofdpersonen in de Oud- en Nieuw-Testamentische Godsopenbaring. De aard van beide persoonlijkheden bepaalt en karakteriseert hun door God aangewezen werk, d. w. z. zoo groot verschil in de personen is, is er ook in hun werk. Onder „de wet” wordt ons te kennen gegeven, alles wat tot de grondslagen en den eeredienst der Oud-Testamentische bediening behoorde, „genade en waarheid” stelt ons de volheid van Christus voor oogen — dus het Evangelie:

I. Merk dan eerst de heerlijkheid en voortreffelijkheid van Christus boven die van Mozes — Mozes een naar het vleesch geboren feilbaar en gefeild hebbend mensch, en nochtans, als beheerscher in den naam des Heeren, boven het volk verheven; — Christus het vleeschgeworden Woord van God, de Godmensch, niet verheven boven, maar gegeven aan de menschen, hun in alles gelijk, uitgenomen de zonde. Mozes de door God aangestelde, Jezus Christus de uit den Vader voortgekomen Middelaar. De eerste de knecht, de laatste de Zoon. De briefschrijver aan de Hebreën daarop zinspelende, zegt: „En Mozes is wel getrouw geweest in geheel zijn huis als een dienaar, tot getuiging der dingen, die daarna gesproken zouden worden; maar Christus als de Zoon over zijn eigen huis; Wiens huis wij zijn. (Hebr. 3 : 5, 6.

Mozes was op Gods bevel de stichter van een theokratischen staat, maar samengesteld uit een zondig volk, dat nog dikwijls tot onderwerping moest gedwongen worden, waartoe de wet diende als „tuchtmeester.” Christus daarentegen is de oorsprong van een nieuw, herboren volk of geslacht — de Gemeente, die uit Hem is, gelijk de vrouw uit den man, wier leven Hij is. Hij maakt de zijnen een gewillig volk, zonder wettischen dwang. Het bestaan van Israël als volk was mogelijk; maar zonder Christus is het volk des Nieuwen Verbonds ondenkbaar.

Het is een der hoofddwalingen, die in de christelijke kerk opgenomen zijn, dat men de Gemeente des N. V. op ééne lijn gesteld heeft met Israël als volk. Daarmede heeft men het christendom van zijn geestelijk karakter beroofd en de Gemeente op vleeschelijken bodem trachten over te planten. De geschiedenis heeft echter bewezen, dat de Gemeente op dien materialistischen bodem groeien noch leven kan.

In die richting zijn er christelijke staten, regeeringen en staatskerken ontstaan, zijn er zelfs christelijke (?) oorlogen gevoerd!

Zoo is men ook, eenigszins consequent doordenkende, er toe moeten komen om, na de Hervorming, van de kerk in de kerk of van eene zichtbare en onzichtbare kerk te spreken. Immers — zoo redeneerde men — ook in Israël als volk was een kerk — het ware Israël — het Zion in de taal der profeten — zoo was of is er onder de groote massa van naam-christenen — gedoopten noemt men ze in den regel — die de christelijke kerk vormen een kerk, een onzichtbare kerk. Ach, wie zal 't beschrijven, het ontzettend zelfbedrog en de zedelijke verwoesting, die reeds door dat kerkstelsel, bewust of onbewust, teweeggebracht is. O, dat nog veler oogen mogen geopend worden, ook voor *dat* verderf in de wereld!

Israël als volk, zooals het onder leiding van Mozes gevormd werd, was ontegensprekelijk een stoffelijke, zinnelijke type van de Gem. des N. Verbonds; maar moet daaruit volgen, dat het wezen in aard en vorm gelijk moet zijn aan het voorafschaduwende beeld? — Neen, voor eene zoogenoemde „volkskerk”, of zooals men die noemt de „algemeene” of „historische” kerk, die, als weleer het Israëlitische volk, voor het grootste deel uit ongeloovigen bestaat, waaronder een klein deel van ware vromen als verscholen leeft, is onder het N. Verbond geene plaats. „Gij wilt een volmaakt heiligen kerkstaat” — zoo roept men ons toe — maar dat ideaal ziet gij toch nooit verwezenlijkt worden.” Wilt gij, die zoo spreekt, dan een onheiligen toestand in de Gemeente des Heeren voortplanten en ondersteunen? Is niet de eisch des Heeren voor ieder zijner kinderen: „wees heilig, want Ik ben heilig”? — Mag een belijder van den Christus voor zich een minderen eisch stellen, al moet hij tot zijne verootmoediging erkennen nog niet in alle opzichten aan dien eisch te hebben voldaan, het nog niet „gegrepen” te hebben? — En wat eisch is voor den christen persoonlijk, geldt dat ook niet voor de geloovigen gezamenlijk — voor de Gemeente? Heiligheid was ook de eisch der wet voor Israël, als volk, maar was geene bepaalde voorwaarde om tot het volk te behooren, dewijl men door vleeschelijke voortplanting er deel van uitmaakte. De afscheiding of „uitroeiing” uit het volk kon dan ook alleen geschieden door lichamelijk te dooden.

Zoo veel hooger als Christus staat boven Mozes, zooveel hooger staat de Gemeente boven Israël. En gelijk Christus' ambt of bediening als Verzoener en Herschepper der wereld, en door Wien „genade en waarheid GEWORDEN is”, hoog verheven is boven het ambt van Mozes, door wien de wet GEGEVEN is, even verheven is ook de roeping der Gem. in deze wereld, boven die van Mozes' volgelingen.

II. Zoo zijn we dan genaderd tot onze tweede hoofdgedachte. De heerlijkheid des Evangelies boven die der wet.

De wet is door Mozes gegeven aan een zondig, wederstrevig volk, om hetzelve in bedwang te houden en te bewaren, dewijl God er een plan mede had. Vandaar wordt door Paulus de wet een „tuchtmeester” (letterlijk vertaald „slavendrijver”) genoemd. Het Evangelie daarentegen predikt vrijheid, verlossing, vergeving, eeuwig leven i. e. w., volheid van genade in Christus Jezus. Genade en waarheid, die wel grondslag en doel der wet waren, maar niet door haar aan het licht gebracht of gegeven konden worden, zijn in Christus verpersoonlijkt geopenbaard en onder de menschen gegeven. Hij heeft onder ons gewoond, zegt Johannes, „vol van genade en waarheid.” Hij is *de* Waarheid. De wet, door Mozes gegeven (hoewel op Gods bevel en in den naam van Jehova) is voor den Christen geen wet meer, Christus is zijn hoofd en wet.

Niet het „rechtvaardig zijn (naar de wet) voor God” en het wandelen „in al de geboden en rechten des Heeren onberispelijk” kan oorzaak van iemands behoud zijn, maar alleen het geloof

in den Heere Jezus Christus, het gereinigd zijn in Zijn bloed, en het bezitten van het leven in Hem, een leven, dat alleen voor God gelden kan. Dit is „de openbaring van onzen Heere Jezus Christus, die den dood heeft teniet gedaan en het leven en de onverderflijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie" (2 Tim. I: 10). De wet ontdekt den mensch, slaat wonden in zijn consciëntie, toont de diepe klove tusschen God en zijne schepselen en de onmogelijkheid voor eenig mensch om tot God te naderen; het Evangelie spreekt van heiliging en predikt Christus als „de weg, de waarheid en het leven". De wet eischt en handhaaft het recht Gods, als Schepper, Onderhouder en Regeerder van zijne schepselen, bijzonder van den mensch, die zich door ongehoorzaamheid van Hem heeft afgewend. Vandaar ook het onverbiddelijk gestrenge karakter der wet, en het „vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al wat geschreven is in het boek der wet, om dat te doen." De uiterste consequentie der wet is: „weest gijlieden volmaakt, gelijk mijn Vader in den hemel volmaakt is." Dit is onmogelijk zegt ons bloot menschelijk, doch aan zich zelf ontdekt hart, dit is mogelijk zegt het geloovig hart, dat alleen in Christus Jezus vertrouwt en in Zijn kruis roemt.

De wet eischt gerechtigheid naar den eisch van Gods heiligheid, het Evangelie verkondigt rechtvaardiging door het geloof in Christus en heiliging des levens in de gemeenschap des H. Geestes. Wie zoo door het Evangelie bestraald in de vrijheid des Geestes leven, kunnen, met ongedekten aangezichte, de heerlijkheid des Heeren weerkaatsen of afspiegelen (2 Cor. III: 18 herziene vertaling), en worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest." O, dat onze voortdurende bede zij:

„Leer in Jezus ons aanschouwen
Uwe volheid van gena,
En op U ten eind toe bouwen,
Waar ons pad ook henenga;
Uw genade,
Vader, roemen vroeg en spa!"

III. Eindelijk zij nog opgemerkt, dat Mozes en Christus — wet en Evangelie, hetzelfde doel en dezelfde strekking hebben. In beiden zien we God geopendbaard, als de God der liefde en des behouds. Zijn hoofddoel is te behouden, en den gevallen, van Hem verwijderden, in den dood liggenden mensch weer tot zich te trekken en in Zijne zalige gemeenschap te herstellen; doch zoo, dat niets, geen jota of tittel van de eischen Zijns wezens in de wet uitgedrukt, kon losgelaten worden of vervallen. God kon niet ontrouw worden aan Zichzelven. En dit wordt ook tot het uiterste in het Evangelie gehandhaafd. De wet echter kwam in botsing met „het vleesch" — de Adamitische natuur des menschen, die zich niet *kan* onderwerpen aan de wet Gods. De wet staat alzoo *tegen* het vleesch, Christus komt *in* het vleesch en openbaart zich daarin „vol van genade en waarheid." In Hem treffen genade en waarheid samen. Door Hem — „de Middelaar Gods en der menschen — de mensch Christus Jezus", wordt al de volheid der genade den menschen geschonken en wordt dit het deel van allen, die Hem aannemen, in Hem gelooven; terwijl het recht en de waarheid Gods door Hem ten volle aan het licht treedt en gehandhaafd wordt. De eenige weg door de wet aangewezen om weer tot God te komen, met Hem verzoend te worden, is Christus voor ons geworden. Wie in Hem gelooft, is in Hem tot God gebracht, van zonde vrij en Gode welbehagelijk. Tot dat einde gaf Christus Zich voor ons, werd gehoorzaam tot den dood, ja den dood des kruises, droeg onze zonden in Zijn lichaam op het hout, en zijn wij door Zijne striemen genezen. „Hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vleesch krachteloos was, heeft God, Zijnen Zoon zendende in de gelijkheid des zondigen vleesches, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in 't vleesch; opdat het recht der wet vervuld zoude worden in ons, die niet naar het vleesch leven, maar naar den Geest." (Rom. 8: 3, 4.) Christus is onze groote Hoogepriestsr, die door de hoogepriesters der wet slechts afgebeeld kon worden, in Wien wij als vertegenwoordigd, voor God verschijnen; Hij is ons offer, van hetwelk de offeranden der wet slechts typen konden zijn. Al wat de wet met hare ceremoniën als noodzakelijk predikte, is door Christus verwezenlijkt. Al de beloften Gods, zoo velen er zijn, zijn in Hem „ja en amen" — Gode tot heerlijkheid. Wie Christus zóó door het geloof heeft aangenomen, roept met Johannes uit: „En uit zijne volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade!

St. N. v. B.

Hij heeft gezegd.

Hebreën XIII : 5.

Indien wij deze woorden slechts door het geloof kunnen aangrijpen, hebben wij een alles overwinnend wapen in de hand. Welke twijfel zal niet door dit tweesnijdend zwaard nedergeslagen worden? Van welken aard de vrees ook zij, zal zij niet, doodelijk gewond, door dezen pijl uit den boog van Gods verbond vallen? Zullen niet de droefenissen des levens en de angsten des doods, het bederf van binnen en de strikken van buiten, de beproevingen van boven en de verzoekingen van beneden ons allen slechts lichte verdrukkingen schijnen, wanneer wij ons zelven achter het bolwerk van het „Hij heeft gezegd" kunnen verschuilen? Ja, hetzij wij vragen om blijdschap in onze rust, of om kracht in onzen strijd, altijd moet het „Hij heeft gezegd" onze dagelijksche toevlucht zijn. En dit zal ons de hooge waarde van het *onderzoek* der Schriften leeren. Er is misschien eene belofte in het Woord, die juist voor uwen toestand geschikt is, maar gij kent haar niet, en mist er daarom den troost van. Gij zijt gelijk gevangenen in een kerker; er is misschien een sleutel aan den ring, die de deur kan ontsluiten, en gij zoudt vrij zijn; maar als gij er niet naar zoekt, zult gij toch een gevangene blijven, hoewel de vrijheid zoo nabij is. Er kan een krachtig geneesmiddel in de groote artsenij-zaal der Schrift staan, en toch zult gij krank blijven, tenzij gij de Schriften wilt onderzoeken en doorzoeken, om te ontdekken, wat „Hij heeft gezegd." Behoort gij niet, behalve het lezen des Bijbels, uw geheugen rijkelijk te voorzien met de beloften Gods? Gij kunt de gezegden van groote mannen onthouden; gij verzamelt de verzen van beroemde dichters: behoordet gij niet eene diepe kennis te hebben van de woorden Gods, opdat gij in staat moogt zijn ze onmiddelijk aan te voeren om eene moeielijkheid op te lossen of eenigen twijfel omver te werpen? Omdat „Hij heeft gezegd" de bron is van alle wijsheid en de fontein aller vertroosting, laat het dan rijkelijk in u wonen, als „eene fontein van water, springende tot in het eeuwige leven." Dan zult gij gezond, krachtig en gelukkig in het goddelijk leven opwassen.

SPURGEON.

INGEZONDEN.

OPGEWEKT

was het 2de Jaarfeest der Chr. Jongel. en Meisjes Vereeniging den 31 Januari j.l. in de Baptiste kerk te Zutphen gevierd. Ieder had zich dan ook beijverd om het feest zelve zoo aangenaam mogelijk te maken en de opkomst van belangstellenden overtrof dan ook de verwachting.

Afgevaardigden waren er uit Zutphen, Dieren, Gorssel, Deventer en Hengeloo, die allen het hunne bijdroegen tot de opgewekte stemming.

Er heerschte eene buitengewone vrijheid, zonder dat de perken werden overschreden, die ieder, die wat had voor te dragen, den moed gaf om het zijne ten beste te geven. De voordrachten en verslagen waren, wat van zelf spreekt, zeer afwisselend. Inzonderheid hadden de leden der Vereeniging, zoowel de meisjes als de jongelingen, zich hunne voordrachten eigen gemaakt, zoodat alles zeer goed van stapel liep. Bizonder trokken de samenspraken: *„naar Amerika"* — *„de vaccinatie"* — *„de proffessor"* — en *„het dansen"* — de aandacht.

Tevens zijn er ook vele ernstige toespraken gehouden, die, naar wij hopen, ingang zullen gevonden hebben bij al de aanwezigen en dat er nog heerlijke vruchten mogen worden aanschouwd.

De voorzitter der Jongel. Ver. die de 1ste openbare vergadering met een toespraak over 2 Tim. 2 : 22 c.

„Vliedt de begeerlijkheid der jonkheid"

had geopend, sloot de vergadering met een dank aan allen, waarna hij nog wees op de groote zegeningen Gods.

Een der begunstigers dankte den Heer en het was inmiddels 2 uur geworden, maar nog was men niet moede van te juichen, zoodat velen nog bleven staan zingen, alsof het feest nog in 't verschiet was.

Gode de eer van alles!

Een der blijde feestgenooten.

Zutphen Febr. '94.

Uit de Gemeenten.

MUNTENDAM. De Heer, die ons zoo dikwijls, ja voortdurend verblijdt en vertroost, heeft ons vooral daarin weder willen verblijden, dat we een broeder in volle vertrouwen op zijne belijdenis mochten aannemen en naar zijne begeerte tot den doop toelaten. Op den 28 Jan. l.l. werd hij gedoopt. De gemeente te Stadskanaal was ons daarbij weder behulpzaam met haar doopvont en dienst. Daar het reizen naar andere plaatsen met onze doopelingen voor onze broederschap, zooals men licht zal begrijpen, minder aangenaam en voor de betrokken personen, die met hen reizen, wel eenigszins moeielijk is, zou het ons zeer verblijden, wanneer 't eens zóó geleid werd, dat we hier ter plaatse een geschikt lokaal met doopgelegenheid verkregen. Doch ons oog is op den Heer, die alles het beste weet. Wij bevelen ons voortdurend in de voorbede der gemeenten aan.

STADSKANAAL. Na op den voorgaanden rustdag eene hartelijke belijdenis voor de gemeente te hebben uitgesproken, werd op Zondag j.l. een jonge broeder door den doop tot haar toegevoegd.

GRONINGEN. Zondag was een gezegende dag, de beide broeders en de zuster, van wie wij in ons vorig bericht melding maakten, werden bij de avondgodsdienstoefening gedoopt. De voorganger predikte naar aanleiding van Joh. 14 : 23 : *„Zoo iemand mij lief heeft, die zal mijn woord bewaren; en mijn Vader zal hem lief hebben, en wij zullen tot hem komen een woning bij hem maken."* De zitplaatsen waren tot het laatste toe bezet; ook bij de morgenprediking was de opkomst zeer talrijk. Na den doop namen 100 broeders en zusters deel aan de viering des Avondmaals. Diepen ernst en heilige vreugde openbaarden zich den ganschen dag in ons midden.

HENGELO. Met dank aan God, berichten wij het volgende aan onze Zustergemeenten. Dinsdag, Woensdag en Donderdag 30, 31 Jan. en 1 Febr. werden bij ons Evangelische Samenkomsten gehouden. Deze Samenkomsten waren door middel van de Nieuwsbladen en strooibiljetten bekend gemaakt. Ook ging er een week van gebed aan vooraf. De biduren waren behoorlijk bezocht, en er heerschte een ernstige stemming. Als sprekers traden op de broeders J. de Hart en J. de Haan van Sneek, D. W. Linthout van Nijverdal en J. Katuin van Hengeloo. Iederen avond was ons lokaal vol; velen moesten staan; er werd met veel ernst gesproken, en met eerbied geluisterd, en hoewel wij van geen directe bekeeringen kunnen spreken, toch kunnen wij zeggen, dat er menschen voor het Evangelie gewonnen zijn. Wij hebben kort geleden een goede oogst gehad, en nu is het goede zaad des Evangelies weer gezaaid, en waar het in de goede aarde gevallen is, daar zal de vrucht niet uitblijven. De navergaderingen waren opgewekt. De gemeente was kennelijk blijde, dat ze haar vroegeren Voorganger weer in haar midden konde begroeten, en Br. de Hart verheugde zich over zoovelen, die vroeger door hem onderwezen, nu vrede gevonden hadden voor hun ziel. De gemeente is meer dan ooit besloten, om alle werkzaamheden met hare gebeden te achtervolgen, daar toch de bekeering van zondaars alleen Gods werk is.

Vrijdag 2 Febr. hadden wij het voorrecht een vijftal te doopen, dat wij ons toen weer verheugden kan ieder begrijpen, doch hierbij ontbreekt ons altijd de ruimte, want door gebrek aan een doopvont moet dit geschieden in een huiskamer. Wij gevoelen bij die gelegenheid telkens de behoefte aan een nieuw lokaal, wij zouden zoo gaarne voor het publiek doopen, maar wat nu aangaat ons lokaal a.s. Mei, hoogstens Juni dan moeten wij beginnen te bouwen, de oude woningen die er mede in verband staan worden door den eigenaar afgebroken — en dan — ja, dan valt ons lokaal. Nu wordt de tijd korter, en wij hebben nog geen geld. Zijn er nog lezers van De Christen, die ons iets kunnen geven voor den bouw? Het is ons een zaak van gebed, bidt met ons om geld voor een nieuw lokaal.

Zondag 4 Febr. zaten de jonge leden mede aan het Avondmaal. Nadat de Gemeente een zegen over hen afgebeden had, werd hun het brood en den beker toegereikt. O, hoe groot is het voorrecht een plaatsje te hebben aan de tafel des Heeren! Dat ieder dit meer erkenne!

J. KATUIN.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Antwoord aan br. J. S. te W. Genoemde broeder begeert eene verklaring van Prediker 12 : 1—8.

Wij hebben hier eene schoone allegorie of zinnebeeldige voorstelling van het menschelijk lichaam.

Daar God hier voorkomt als Schepper, komt in dien naam tot ons de wet om Hem te dienen. Immers het schepsel moet den Schepper eeren. Dit geschiedt met de ziellooze schepselen, zooals zon, maan en sterren enz. In de beantwoording aan hunne bestemming dienen zij den Schepper. Ook de redelooze schepselen, zooals de dieren der aarde, de visschen der zee en de vogelen des hemels verheerlijken Hem, doordat zij aan hunne bestemming beantwoorden.

Nu is de mensch begaafd met eene rede, zoodat hij redelijk schepsel is. Zijn dienen van God is niet het bloot werktuigelijk nakomen van een natuurwet, waaronder men kwam, maar moet een welbewust nakomen zijn van de Godsopenbaring, welke men kent en waarnaar men als zedelijk verantwoordelijk schepsel zich heeft te gedragen.

Zoo moet dan de mensch God dienen naar Zijne openbaring en wil.

De tijd dat hij daarmede moet beginnen, is de jeugd; hij mag daarmede niet wachten, totdat hij oud is geworden. De jeugd is vóór alles de vormtijd, ook om God te leeren dienen.

Die tot op zijn' ouden dag met de bekeering wil wachten, ontsteelt God met bewustheid den besten tijd des levens, en zal ondervinden, dat het dan hoogst moeilijk, zoo niet onmogelijk wordt. Met den ouden dag komt voor zooveel een tegenzin en de begeerte om God te dienen, wanneer zij niet vroeger in den mensch kwam, blijft dan licht weg.

Begin dus, zegt de Prediker, uw God te dienen „eer dan de zon, = *onbekommerde levensvreugde*, en het licht, = *levenslust*, en de maan en sterren, = *ongestoord levensgeluk*, en de wolken wederkomen na den regen", = de toestand der natuur in den herfst. Nu komt van vers 2—6 de eigenlijke allegorie van het menschelijk lichaam. Wanneer wij oud worden, is dit de gewone staat.

„Wachters des huizes", = de *armen* en de *handen*. Zij beschermen het huis des lichaams.

„Sterke mannen die zich-zelven zullen krommen", = de beenen die het huis des lichaams dragen.

„Maalsters zullen stilstaan", = de tanden, die de spijzen vermalen.

„En die door de vensteren zien, zullen verduisterd worden", = de *oogen*. die door de *oogleden* heen zien en met den ouderdom minder worden.

„De twee deuren naar de straat zullen gesloten worden", = de *mond* met de *lippen*.

„Opstaat op de stem van het vogeltje", = het vroege ontwaken.

„En al de zangeressen nedergebogen zullen worden", = de opgewektheid en de kracht tot zingen is alsdan veel minder.

„Hoogten zullen vreezen", = doordat de kracht der beenen minder werd.

„Verschrikkingen zullen zijn op den weg", = omdat de kracht en vlugheid, om het gevaar te ontkomen, outbreken.

„Amandelboom zal bloeien", = de *grijsheid*. De amandelboom is in den winter, wanneer hij geheel van zijne bladeren beroofd is, bloeiende. De vroeger roodachtige of vleeschkleurige bloesems zijn dan gelijk witte sneeuwvlokjes.

„Sprinkhaan zich-zelf een last zal wezen", = de vermagering des lichaams met de moeite om zich te bewegen.

Tot zoover eene beschrijving van het lichaam uitwendig.

In vers 6 vinden wij het ophouden van de werking en de verbreking met den dood van het inwendige van den mensch, zooals de *longen* en het *hart* en den loop des bloeds. Dan ligt de mensch daar als een lijk. Het lichaam gaat naar het graf, de geest tot God. De rouwklagers vinden wij in de straat omgaan.

Is het dan niet noodig, dat wij zoo vroeg mogelijk Hem zoeken te dienen, die ons schiep, ja, die veemeer voor ons is; die het gevallen menschdom Zijn Zoon tot een Verlosser gaf, omdat wij niet voor den dood meer zouden hebben te vreezen, maar door het geloof in Hem zouden leven; eeuwig leven in het huis des Vaders, waar vele woningen zijn.

S. DE H.

VARIA.

Hodsgon Casson ging soms met den stoel, die hem bij zijn prediken tot preekstoel diende, op zijn hoofd om menschen bij elkaar te krijgen. Soms ging hij uit met hetzelfde doel met een het binnenste buiten gekeerde jas aan.

Toen Berridge, de vrome vicaris van Everton, door zijn bisschop op de vingers getikt werd, omdat hij „op elk uur van den dag" predikte, antwoordde hij: „Ik predik slechts op twee tijden nl. tijdig en ontijdig."

Waarheid te denken is godsdienst van het hoofd; goede werken in eigen kracht verrichten, de godsdienst van den wil; God en menschen lief te hebben en te vertrouwen, de blijmoedige godsdienst van het hart.

Als wij onze lafheid, ons geloof, onze wereldschgezindheid, onze koudhartigheid en onze onverschilligheid gesteenigd zullen hebben, zullen wij geen steenen meer vinden om anderen te steenigen.

De ware Godsdienst maakt ons gelukkig, hij verlicht het oog als een lamp des hemels, hij maakt onzen voet vast op deze moeielijke aarde en onze ziel veerkrachtig; zij, die den meesten Godsdienst hebben, hebben de minste ellende, want de Godsdienst verandert hunne bitterste tranen van smart in bekers vol vreugde.

SPURGEON.

Hetzij arm of rijk naar de wereld, wie een schat heeft in den hemel, kan de toekomst rustig verbeiden, al werd ook dezen nacht zijne ziel van hem afgeëischt, zijn beste deel is geborgen, en — geen oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord, in geen menschenhart is het opgekomen, wat God bereid heeft, dien die Hem liefhebben.

OOSTERZEE.

Het geloof is onstaan en is sterk geworden door de ondervinding van de liefde Gods. Het geloof van uw hoorder moet opgewekt worden door dat hij ziet, dat in u een liefde woont, die hij niet verstaat en die hij toch ondervindt. Dan zal hij ook aan de liefde Gods gelooven, die alle verstand te boven gaat. Die uit God is, gelooft alles, hoopt alles, verdraagt alles, maar zij kan ook alles, omdat zij uit God is. Gelooft gij dat?

FUNCKE.

Een vroom prediker werd door allerlei aanvechtingen en droeve gedachten gekweld. Hij had een nabuur, die ook genoeg droefheid, maar slechts uitwendige, namelijk armoede en zorgen had, want hij had een slechte standplaats en vele kinderen en moest zich met de zijnen gebrekkig behelpen. Aan dezen klaagde de predikant zijn toestand, maar deze viel er hem hard over, dat hij zulke booze, wonderlijke gedachten koesterde, waar hij anderen voor moest waarschuwen, omdat dit toch zijn ambt en zijn waardigheid vorderde, enz. Hierdoor werd de predikant meer in dwaling gebracht en bedroefd, dan verlicht en vertroost; en bleek weer, dat men het best doet zich in zijn nood tot een geoefend en ervaren hart te wenden, dat in gelijken nood geweest is. Het beste is, zich te wenden tot een vroom prediker, die zelf door 's Heeren trouw in aanvechting en droefheid gesterkt, vol geest en kracht is, en door langdurige ondervinding geleerd heeft, vriendelijk en troostrijk met bedroefde harten te spreken.

Eene geloovige ziel stelt de middelen op hoogen prijs, welke God verordend heeft, om haar verlangen te bevredigen. Zij vorscht ijverig in de Schrift en prent zich de hoofdteksten, in het bijzonder die van de genade Gods en van Jezus' handelen, diep in het geheugen. Zij is als eene bij, die met grooten ijver honing verzamelt. De bloemen zijn van menigerlei soort, de bijen onderzoeken allen en eenerlei honing is bij allen. De uitspraken der Schrift zijn velerlei, maar de honing der ziel, die zij in alles zoekt en verlangt is Jezus.

RIVIER EN BEEK.

Eene moeder ging met hare dochter door een veld, waar het kristalheldere water eener beek doorhenen vloeide. Niet verre van daar stuwde een majestueuze rivier hare golven langs eene vlakte.

„Zie, moeder, welk een onderscheid!" sprak de dochter, „hoe trotsch en stout ruischt de rivier, en hoe nietig en onaanzienlijk vloeit dit onbeduidende beekje."

„Mijne dochter, antwoordde de moeder, dat moge u het beeld van vele menschenlevens zijn. Menig leven is d'en stroom gelijk; hunne dagen gelijken die golven, die met gedruisch daarheen gaan. Maar die stroom bruist vaak verwoestend door het land, waar hij doorheen vloeit, en wordt de schrik en het verderf van hen die hem prijzen. Zoo is het ook vaak met hen, wier daden heinde en verre geroemd worden. Anderen zijn aan de stille beek gelijk, zij gaan zonder dat hun werken opzien baren door het leven, maar zij zijn ten zegen gelijk deze beek. Nochtans worden beiden door God geleid en beiden verliezen zich in den grooten oceaan, waar hun spoor niet meer is te vinden. Zoo hebben de menschen ook een oorsprong en een doel, hoe onderscheiden hun beroep op aarde ook zij.

Eenigen gaat het als de kinderen, die, wanneer zij het vele spelen moede, en hongerig geworden zijn, tot moeders schoot terugkeeren. Eenigen, als Salomo, die alle wereldlijke dingen doorzocht en een bestendig genoegen daarin geloofde te zullen vinden, maar ten slotte bekende, dat het extract van alle tijdelijke goederen en den wellust, niets dan ijdelheid en harteleed was, of zooals Mozes het noemt, moeite en arbeid. Zulken komen eindelijk met boetvaardige harten tot oefening in geloof en Godzaligheid en zeggen: Zie, wij komen tot U, want gij zijt de Heere, onze God. De hoogheid en heerlijkheid der wereld is enkel bedrog; er is geene hulp dan bij den Heere, onzen God.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Heel het land door en zelfs verre over de grenzen is er eene zekere spanning onder die menschen, die nog al eens met Bankpapier hebben te maken. En geen wonder, want er is ontdekt, dat in de vorige maand te Amsterdam maar eventjes voor DRIE HONDERD DUIZEND valsch papiergeld is gefabriceerd, bestaande in biljetten van *f* 100, *f* 200 en *f* 300, althans deze zijn outdekt. De hoofddaders heeten Thum, Krausse en van Liemt. De twee eersten zijn Duitsche letterzetters en de laatste een sigarenfabrikant. Bovendien zijn in deze zaak betrokken: een Assurantie-Agent van de Zutphensche Brandkast te Amsterdam, een Veehandelaar uit Haarlem, tappers en personen, die zich in deze zaak leenden, zoowel vrouwen als mannen, zulken, die het geenszins uit broodgebrek deden, maar wel om in een oogenblik rijk te zijn, want een zekere Frey, van wien gezegd wordt, dat hij zoo gewoonlijk *f* 7000 inkomen had per jaar, behoefde waarlijk niet uit armoede zulke stukken uithalen.

We lazen reeds van een, die in deze zaak betrokken was, dat hij zichzelf om 't leven heeft gebracht, voor dat hij in handen der Justitie viel. Hoe waar is ook weer het Bijbelwoord, 1 Timothëus 1 : 9. Dit valsche geld moet zoo nauwkeurig zijn nagemaakt, dat zelfs kenners moeite hebben het te onderscheiden, toch is er een oog geweest, (de chef van het Wisselkantoor, Johannes Kramer en Co. Amsterdam) dat direkt zag door zijn scherpen blik en volkomen kennis, dat hier misleiding plaats had. Wij worden en gevoelen ons door dit alles zeer ernstig gestemd, want hoevelen toch, die zich tevreden stellen met een valsch biljet voor de eeuwigheid. Hun deugden gelijken volkomen op die van hen, die door genade door de kracht des nieuwen levens goede werken voorstaan, maar toch zal dat alles doordringende Oog hen ontmaskeren en ze noemen werkers der ongerechtigheid, in weerwil van hun geroep: Heere! wij hebben in Uwen naam duivelen uitgeworpen en aan Uwe tafel gezeten enz. Gel. Lezers, willen wij aan den toetsteen van Gods woord en bij de lampe des H. Geestes ons biljet nog eens na zien? 't Kan nooit schaden. Zekerheid geeft rust. Dat niemand zich bedriege!

De heer De Savornin Lohman, lid der eerste kamer, heeft zijn afscheid genomen en is op verlangen van het district Goes, dat hem in plaats wijlen Keuchenius tot afgevaardigde verkoos, naar de Tweede Kamer vertrokken, waar hij zeker zijne anti-revolutionaire denkbeelden wel weer zal laten hooren.

De heer Asch van Wijk, gouverneur van Suriname, van wien gezegd werd, dat hij zijn ontslag heeft aangevraagd, heeft het nog niet verkregen, en volgens berichten van verschillende zijden is te wenschen, dat de Minister of beter H. Majesteit de Regentes het hem ook niet geeft, daar zijn beleid en verstandige regeering de toestanden in onze West zeer moeten verbeteren. God geve hem moed, lust en kracht, om alles, wat tegen is, het hoofd te bieden en voor land en volk nog tot grooten zegen te zijn, vooral voor den arbeid der Christen-Zending, die in hem een warmen voorstander vindt, want ook hij belijdt Christus als zijn Heer en Heiland.

België. In Brussel ziet men weer een staaltje van den tegenwoordigen tijdgeest, en ons bedunkens voorspelt dat niet veel goeds voor de toekomst. Professor Elisee Reclus was door den Raad der universiteit uitgenoodigd om zijne staatkundige denkbeelden te ontwikkelen aan de hooge school, doch toen de Academie-raad vernam, dat de professor anarchist was, trokken ze het voorstel in, uit vrees, dat er volksbetoogingen door zouden ontstaan. De andere professoren, behalve een, waren er ook sterk tegen, doch de studenten trokken partij voor den verongelijkte en er ontstond een niet kleine opschudding, zóó zelfs, dat de academie is gesloten en de studeerende jongelingschap nu vooreerst maar een ander onderkomen moet zoeken.

Wij kunnen ook hier slechts aanstippen, maar meenen er volstrekt in te zien: „Verzet tegen de Overheid", en dat van dezulken, die straks als leiders des volks zullen moeten optreden. Zij zoeken hunne kracht in opstootjes en betoogingen; hoe zullen ze later het volk in bedwang houden? Wij voor ons zien in deze en soortgelijke openbaringen een vreeselijk monster uit den afgrond.

Frankrijk. Maandagmorgen l.l. is Vaillant, de bommenwerper onthoofd. Zijn laatste woorden op het schavot moeten geweest zijn: Leve de anarchie! Weg met de maatschappij! Van verootmoediging en berouw dus geen sprake.

Bij het aanbreken van den dag wisselde hij het tijdelijk met het eeuwige, maar vreeselijk is het te denken, dat voor den man geen morgen weer aanbreekt, maar een eeuwige nacht zonder een enkele lichtstraal der hope geheel ontnuchterd en tot zich zelve gekomen, niemand zijne ellende kan wijten dan zich zelf.

Carnot, de president, heeft dus, niettegenstaande den aandrang om den man het leven te laten, beslist, ter wille van Staatsbelang de executie te laten doorgaan. Het onderhoud van den advocaat Labari, dat een uur heeft geduurd, mocht niets baten.

Er is nu onder de Franschen weer een andere manie losgebroken, n.l., om het kind, 't eenig dochtertje van Vaillant, op te voeden, niettegenstaande, dat er honderden achtergebleven kinderen van oppassende werklieden zijn, die om hulp roepen zonder de minste attentie worden voorbijgegaan.

In het Raadhuis te Versailles is een bom ontdekt, geladen met spijkers, glas, revolverkogels enz. De lont brandde nog en was reeds tot de helft verteerd, zoodat het niet lang meer had geduurd, of er was een ontploffing gevolgd. Bijtijds heeft men dit nog kunnen afwenden.

De president der Republiek Carnot lijdt aan rheumatiek, eene ziekte, die nog wel eens dikwijls bij ernstige gelegenheden bij de Staatslieden van 1ste rang voorkomt.

Italië. De Nederlandsche consul te Milaan, Struth Perstorf, is gevangen genomen wegens bedrog. Dat heer heeft maar eventjes een tekort in zijn kas van een millioen zevenhonderdduizend francs.

Spanje. De Sultan van Marokko schijnt nog maar niet geneigd om aan Spanje de volle eisch toe te staan van de gemaakte oorlogskosten en bood 10 millioen aan, en 30 was er geëischt. Nu zijn er 500 ruiters als voorhoede eener groote armee te Mililla binnengerukt en de Sultan zal een tocht door het land doen om de oorlogschatting aan Spanje verschuldigd in te vorderen. Nu weet elk van „de Christen" lezers wat dat zegt, die br. Mensink en Echtgenoote dezen winter over Morokko en de toestanden aldaar hebben gehoord, wat zoo'n reis beteekent. Hoevele onschuldigen weer achter slot en grendel zullen worden gezet, om aan naamlooze ellende prijs gegeven te worden, wijl hun vermogen wordt verbeurd verklaard. Arm volk! Ach dat Mooreland spoedig de innerlijke verlichting des harten en de uiterlijke beschaving des Evangelies mocht aannemen.

Engeland. Er ging een gerucht, dat de heer Gladstone zich uit alle staatszaken wilde terugtrekken, omdat hij zooveel tegenstand vond in zijn Home Rule voor Ierland, doch de Minister van Oorlog heeft verklaard, dat het kabinet er niet aan denkt het ontwerp prijs te geven, daar hij als gewezen secretaris van Ierland met land en volk heel goed bekend is en acht, dat deze wet voor het verdrukte volk boven alles noodzakelijk is.

Rusland. De toestand van den Keizer is ernstiger als men eerst voorgaf; de ontsteking der longen neemt nog niet in beterschap toe en de geneesheeren dringen er op aan, dat Z. M. naar warmer streken vertrekt.

Servië. Hier wordt de toestand bij den dag hachelijker en een burger-oorlog is voor dit ongelukkig landje te vreezen, daar een deel des volks den vader des Konings wil verwijderd hebben, en het leger zijn partij zoekt.

Creta. Dit eiland, uit de Handelingen der Apostelen zoo goed bekend, wil ook maar nooit tot rust komen. De Gouverneur trekt nu weer meer de zijde van de Mahomedanen, dan van het deel, dat zich Christenen noemt. De Christenen zoeken hun eigen recht.

Duitschland. Het bezoek van Bismarck aan den Keizer schijnt goed gewerkt te hebben. Z. M. wordt bij zijn bezoek aan Kiel ook te Friderichsruhe verwacht, de residentie van den ouden Staatsman. Als het eenigszins mogelijk is wil Wilhelm op zijn verjaardag den grijzen Staatsman weer te Berlijn hebben. Alles schijnt dus tusschen deze twee wereldgrooten vrede te ademen.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

UNIE-CENT-BUSJES.

De nieuwe Unie-cent-busjes zijn gereed, ook zijn er van het geïllustreerde Unie-cent-blaadje nog ruimschoots voorhanden. Wie wil helpen? De kas heeft er dringend behoefte aan.

Wie Unie-centen wil opzamelen, hij geve ons zijn adres en wij zullen hem een busje en inteekenbiljetjes zenden. Schrijf maar aan J. HORN te Groningen.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. W. P., Zutphen *f* 7.15; van Mej D. H., Arnhem *f* 0.90; van H. H. B. Hollum (Ameland) *f* 1.80; van B. A. Tjerkwerd *f* 2.15. N. v. BEEK.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 356 DONDERDAG 15 Febr. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

VERLANGEN.

Laat mij vrij
Jezus wacht en roept ook mij:
't Is mijn innigst zielsverlangen
Hem voor eeuwig aan te hangen,
Al mijn hoop en lust is Hij.

Zonneglans
Leven spieglend aan den trans
Wanneer zal de morgen dagen,
Dat mijn God ook mij doet dragen
Zijner kindren levenskrans.

Wilde eens mij,
Jezus, nit uw englenrij
Een zijn zilvren vleuglen leenen.
Aanstonds vloog ik naar U henen,
Niemand trekt mijn hart als Gij.

O hoe trekt,
Heer, de liefde, die Gij wekt!
't Hart, waarin Ge uw beeld doet kennen,
Kan op aard zich niet meer wennen,
't Heeft zijn paradijs ontdekt.

Heer, ik dorst,
Om te rusten aan uw borst,
Om mij zelf en de aard vergeten,
Dankend Broeder U te heeten,
Die mijn zonden hebt getorscht.

Blijde dag,
Eind van strijd en bang geklag,
O, hoe zalig zal het wezen,
Als ik uit den dood verrezen,
Jezus' voeten kussen mag.

C. S. A. v. S.

De Schepping des menschen.

Genesis 1: 27; 1 Corinthe 15: 47.

Wanneer wij aandachtig het gewijde geschiedverhaal van Mozes lezen, doen wij onwillekeurig deze vragen: Wat was het doel van des menschen schepping; waartoe diende de mensch? — Waarom schiep God den mensch alzóó? — Welke typische en hooge beteekenis heeft dit?

Immers, waar in de zich steeds meer en meer ontwikkelde typen, symbolen en profetiën de schepping des menschen niet alleen de eerste openbaring Gods is, maar ook hierin het eigenlijke doel van des menschen bestaan wordt voorgesteld, is het zeker niet van belang ontbloot, deze vragen aan de hand der Schrift te onderzoeken en zal het ons evenzeer doen wegzinken in bewondering Zijner wijsheid als van Zijne liefde, waar wij een blik slaan in Gods hart en zien, hoe Hij reeds hierin de typische profetie geeft van datgene, wat in deze laatste tijden eerst geopenbaard zou worden, namelijk, de mensch deelgenoot van de heerlijkheid des Scheppers.

Wat was het doel van des menschen schepping? waartoe diende de mensch?

De werelden waren geschapen, in de gewesten der heerlijkheid loofden millioenen engelen en troongeesten, den lof van Hem, den Oorsprong aller dingen. De Zoon, spelende voor Zijn aangezicht, dagelijks Zijne vermaking, een voedsterling bij Hem (Spreuken 8: 30.) Toch had het liefdevolle hart van den Schepper niet genoeg daaraan. Hij wilde zich verbinden met Zijn schepsel. Hij wilde een schepsel daarstellen, waarin en waaraan Hij niet alleen Zijn wijsheid en almacht, maar ook de volheid Zijner liefde kon openbaren; een wezen, dat Hem kon begrijpen, waarmede Hij kon omgaan en dat niet alleen eerbied en ontzag, maar ook vertrouwen en liefde jegens Hem gevoelde. Daarom was het woord, de raadslag des Almachtigen na de toebereiding der aarde „laat ons menschen maken naar ons beeld, naar onze gelijkenis." Het is eens gezegd en het is volkomen waar, alles is geschapen door een scheppings*woord*, de mensch is geschapen naar een scheppings*plan*. En waar nu de aarde het tooneel zou worden van den strijd tusschen den Zoon Gods en den Satan om de heerschappij dezer aarde, zoo luttel schijnbaar onder de wereldbollen en toch zoo gewichtig en zoo beteekenisvol in Gods oog, was het volgens Zijn Raad, dat deze strijd zou beslist worden in den mensch. De Almachtige wilde zich verbinden aan Zijne schepping op aarde, daartoe schiep Hij den mensch. Hij formeerde hem uit het stof der aarde, gelijk de dieren, die door de aarde voortgebracht worden (Genesis 1: 24) en alzoo was Adam, de eerste mensch uit de aarde, aardsch. (1 Cor. 15: 47.) Hij was dus uit de aarde genomen en behoorde dus tot haar, maakte daarvan het hoogste, heerlijkste en naar ziel en lichaam meest en veelzijdig ontwikkeld wezen uit, maar was toch niettemin uit de aarde en behoorde bij haar. Nu blies God in hem (in Adam) den adem des levens, en de mensch werd tot een levende ziel, namelijk een ziel, die *het* leven, het *eeuwige* leven in zich had en alzoo behoorde hij daardoor tot de eeuwigheid; was boven deze aarde verheven en was van Gods geslacht en wordt in Lukas 3: 38 zoon van God genoemd. Daardoor was de mensch de schakel, die de eeuwige Schepper en het geschapene aan elkander verbond, werd hij tot heer over de schepping gesteld als plaatsvervanger Gods en moest het werk Gods op deze aarde voortzetten. Hij werd in den hof van Eden gezet om die te bebouwen. De mensch moest volmaken, wat God had daargesteld en als het ware Gods werk met betrekking tot deze aarde overnemen. Misschien behoeft een en ander hiervoren gezegd eenige verklaring.

Gewoonlijk wordt gezegd „de mensch bestaat uit ziel en lichaam, maar dit is onjuist. De mensch bestaat uit *lichaam, ziel* en *geest.* Het lichaam vergaat tot stof, de ziel is in het bloed; in zoover is de mensch gelijk aan de beesten, die vergaan (Psalm 49: 13 en 21) ook dezen hebben een ziel en niemand, die eenigszins nadenkt, zal de dieren verstand ontzeggen, maar een geest, die zich ontwikkelt, denkt en doordenkt, en eeuwig is, hebben zij niet. Ware de mensch alleen ziel en lichaam, dan was het, zoo als de ongeloovige wetenschap van ons maken wil, de mensch het best ontwikkelde en verstandigste dier, maar ook niet meer. Nu heeft de mensch hooger waarde. Letten wij slechts goed op. Het lichaam van onzen Heiland werd verbroken, Zijn ziel uitgestort en Zijn geest beval Hij in de handen Zijns Vaders en Paulus spreekt van onzen geheel oprechten geest en ziel en lichaam. (1 Thess. 5: 23.)

Waarom schept God den mensch als man en vrouw en toch slechts één mensch? Waarom niet man en vrouw afzonderlijk? Omdat Hij zocht een zaad Gods, zegt de Schrift (Mal. 2: 15.) De God des hemels en der liefde had niet enkel de uitbreiding van het menschelijk geslacht op het oog. Hij wilde het geluk van den mensch en waar de mensch door den Geest van God bezield, ook goddelijk gevoelde en liefde, wist Hij, dat ook de mensch behoefte had aan een wezen, dat hoewel van hem verscheiden, toch aan hem gelijk was, één gevoelen met hem had en niet door de opwinding der hartstocht, maar door de band van gemeenschappelijk leven met hem vereenigd was. Daarom schiep God Adam en blies in hem den adem des levens en formeerde daarna de vrouw uit hem; vleesch van zijn vleesch en been van zijn been en een zelfde geest, en een hetzelfde leven, met hem deelachtig. De eisch der onderworpenheid en gehoorzaamheid van de vrouw aan den man komt eerst na den val. Bij de schepping volgde de vrouw den man niet, omdat zij moest, maar omdat zij wilde. Zij kon niet anders, want beiden waren één leven deelachtig, maakten tezamen één geheel uit en de mannine was een deel van Adam.

Welke typische en hooge beteekenis heeft dit alles? Wat zegt ons dit?

De mensch moest het werk Gods volmaken en kon dit doen, doordat de Geest Gods in hem was of liever, de adem des levens, die hem ingeblazen was, deed dit en stelde hem daartoe in staat: de vrouw was een deel van den man en deelde zoowel hierin als in alles met hem. — De Gemeente des Heeren is het middel, het werktuig, waarvan God zich bedient, om Zijn werk in de geestelijke schepping (de overwinning des Satans door het kruis behaald) verder te voltooien. Zij is de mannine van den Zone Gods uit Hem voortgekomen en is het lichaam, waarvan Hij het Hoofd is. — Ziedaar de hoofdgedachten, die ons onwillekeurig voor den Geest komen.

Reeds in de schepping des menschen heeft de Heer als het ware afgebeeld, wat Hij van den mensch maken wilde, Zijn beeld, Zijn vertegenwoordiger en tevens de metgezel, de bruid, de vrouw des Lams, dat geslacht is vóór de grondlegging der wereld. Hetgeen Petrus als het doel Gods beschrijft: opdat gij der goddelijke natuur deelachtig zoudt worden, was ook van Adam

waar vóór den val. Ware de mensch niet gevallen, hij was opgevoerd van heerlijkheid tot heerlijkheid, steeds meer ontwikkeld, meer volmaakt tot dat hooge en verhevene standpunt, waartoe God den mensch wilde brengen, een evenbeeld te worden van Hem. Dat de Heere God Zijn plan met den mensch volvoert, ondanks den val, de listen en voortdurende aanslagen des Satans, zal de voleinding der eeuwen en de toekomstige eeuwige heerlijkheid doen blijken. Ware Adam niet gevallen (als wij dit onderstellen mogen) was de mensch tot deze hoogte opgevoerd langs vreedzamen weg; nu wordt hij daartoe opgevoerd langs een weg van strijd en moeite. Daartoe blies God in den mensch den adem des levens, opdat eenmaal in den volmaakten mensch (Jezus) al de volheid Gods lichamelijk zou kunnen wonen en Hij de Schepper alzoo wezen zou, het hoofd van het menschelijk geslacht. De Zoon, die heerlijkheid had bij den Vader, eer de wereld was, had ook niet genoeg aan de aanbidding der legioenen engelen; het was Hem niet voldoende zich verheerlijkt te zien in de werken Zijner schepping (Psalm 33 : 6; Joh. 1 : 3); maar Hij zocht een metgezel, een wezen, met wie Hij dit alles deelen kon. Zij (de gemeente, waarin Gods scheppings-ideaal, als wij het zoo noemen mogen, tot vervulling komt) zullen met Hem heerschen; zitten in Zijnen troon.

Hoe veel overeenkomst is er tusschen het scheppen van de vrouw uit den man en het voortkomen der gemeente uit Christus!

God deed een diepen slaap op Adam vallen. — Sliep ook de Heer niet den diepen slaap des doods in het graf? — Zijn, die in Hem gelooven, niet de vruchten van het tarwegraan, dat sterft en in de aarde valt? Zijn zij niet met Hem begraven door den doop en met Hem opgestaan? — De vrouw komt voort uit de zijde, de ribbe van Adam, komt ons leven niet voort uit het bloed, uit de zijde des Heilands vloeide aan het kruis? — Hij het hoofd, uit den H. Geest ontvangen, zij, het lichaam, uit den H. Geest wedergeboren. — Was Adam niet volmaakt zonder de vrouw, ook het Hoofd der gemeente is niet denkbaar zonder Zijne gemeente. — Deelt zij in Zijne heerlijkheid, zij deelt ook in Zijnen strijd. De Heer was de man der smarte en is de geschiedenis der gemeente Gods (de bruid van Christus) iets anders, als één lijdensweg hier op aarde?

En dan. — Zie den Zoon des menschen, opgevaren ten hemel; Zijn Geest uitstortende op Zijne discipelen; overwinning op overwinning behalende op den vijand Gods, op Satan; wederkomende om de volken eerst te oordeelen en daarna te zegenen; en zij, (de gemeente, de bruid des Heeren) reeds nu met Christus gezet in den hemel, eerlang bij het bazuingeschal opgenomen ten hemel, met Hem wederkomende tot den laatsten strijd en daarna zij, de tabernakel Gods, het licht der volken, die zalig worden en op aarde wonen (Openb. 21: 3, 24). — Deelt zij niet volkomen in Zijn heerlijkheid, gelijk zij gedeeld heeft in Zijnen strijd? — Is het doel Gods niet bereikt met het scheppen van den mensch? — Hoe heerlijk zijn uwe werken, o Heer! Wie kan ze peilen of doorgronden? — De mensch, uit eene vrouw geboren, zat van moeite en onrust, opgeheven tot de hoogte Gods! Deelgenoot van Zijne heerlijkheid, ja, één geheel uitmakende met Hemzelf!

Maar niet met ieder en in iedereen wordt dit heerlijk doel Gods bereikt. De eerste Adam is gevallen en het verbond met hem is verbroken. Alleen, die met en in den tweeden Adam uit God geboren is, kan deelen in Zijne heerlijkheid.

Met deze vragen komt de schepping des menschen tot ons. Zal God met *u* Zijn doel bereiken, waartoe God *u* geschapen heeft? Zijt *gij* uit den H. Geest wedergeboren en behoort *gij* alzoo bij de nieuwe schepping? — Zijt *gij* uit den tweeden Adam? — Is Zijn leven *uw* leven? Al wat uit den eersten Adam is, zal en moet sterven, het is van God afgevallen en alzoo van de levensbron afgesneden. De tweede Adam en de nieuwe schepping alleen gelden voor God. De boom des levens, afgesloten voor Adam, bloeit weder in het Paradijs Gods en geeft zijne vruchten maand aan maand (Openb. 22 v. 2.) God heeft het maaksel Zijner handen niet verstooten, maar het moet sterven en een nieuw leven (dat van Christus) aannemen en met Zijnen Geest vervuld zijn.

Kent gij het?

Gij, die het kent, leeft gij er in? Wat leeft meer in u, de eerste of tweede Adam? Zijt gij van Adam of van Christus? Wie is uw stamvader? uit wien vloeit uw leven voort? O, wie weet het niet, wie der kinderen Gods ondervindt het niet, hoe zeer Adamitisch, hoe weinig van Christus wij soms zijn? — Toch niet gevreesd. Doodt den ouden mensch, gij die gestorven zijt, opdat Christus in u eene gestalte verkrijge. De overste Leidsman en Voleinder des Geloofs is door lijden geheiligd; de discipel des Heeren wordt ook door lijden beide afgezonderd en gereinigd, opdat hij de heerlijkheid Gods deelachtig zou kunnen worden. De mensch is gevallen, het beeld Gods is in hem verduisterd, maar hij wordt weder opgericht; hij wordt weder verlicht tot een woonstede Gods in den Geest, een tempel des H. Geestes, een priester des Allerhoogsten, een heerscher en koning met den Zone Gods. Zooveel meer als Christus (de tweede Adam) is als de eerste mensch, zooveel meer is de heerlijkheid van het wedergeboren kind Gods boven die van den eersten staat des menschen. Hebr. 1 v. 10 : 1 Petrus 3 v. 7 : Openb. 21 v. 1.

AMSTERDAM. OLTHUIS.

Van het arbeidsveld.

Br. De Haan schrijft:

„Daar mijn tijd als Unie-cent-reiziger weer voorbij is, haast ik mij het laatste verslag aan de lezers van „De Christen" te doen toekomen. Den 8 Jan. l.l. vertrok ik naar Deventer, waar ik bij br. Hulleman een welkom thuis vond en bovendien een der zonen gereed was, met mij te trekken van plaats tot plaats. In Deventer hebben wij vooral in de achterbuurten gearbeid en dan nog inzonderheid in de sloppen. Wij zullen geen beschrijving geven van wat wij daar aantroffen, anders zouden we heele tafereelen kunnen ophangen van: gebroken ruiten, tochtvrij gemaakt door oude lappen, stoelen zonder matten, tafels met vermolmde pooten, kasten zonder deuren enz. enz.; doch de goedwillige lezer, die daarvan meer verlangt te weten, ga maar eens zelf die stegen in, en zal hij zich voldoende kunnen overtuigen van de ellende van velen. Ons streven was om ook aan deze bewoners „de blijde boodschap" van Gods liefde in Christus te brengen, en waarlijk, wij vonden blijkbaar open ooren. Wij bezochten in 't geheel een 170 gezinnen en lieten daar circa 300 traktaatjes achter. Het was in dien tijd, toen ik te Deventer vertoefde, zeer aangenaam er te zijn, want de broeders en zusters waren allen druk in de weer met huisbezoek en dat bleef niet zonder zegen. Zelfs de jongens van de Knapenvereeniging waren zoodanig opgewekt, dat ze uitgingen om jongens te bezoeken en hun aan te sporen om mede naar de vereeniging en kerk te gaan. Soms stonden ze voor de kroegen om de menschen af te raden daarin te gaan.

Den 15 Januari bezochten wij, br. Hulleman (die van nu aan mijn trouwe metgezel was) en ik, Zutphen, waar het oude soldatenleventje weer opwaakte. Ik logeerde bij br. Du Pon. Van Zutphen uit gingen wij naar de Marschweide, Toldijk, Voorts, de Hoven, en niet te vergeten de Polsbroek (onder de christenen zoo bekend geworden door het werk der middernachtzending). Wij kunnen, wat van-zelf spreekt, niet van ieder plaatsje afzonderlijk spreken; de boodschap is altijd dezelfde, en de ervaringen loopen ook niet veel uiteen. Over het algemeen werden wij overal zeer vriendelijk ontvangen, en het zou wel wenschelijk zijn, dat op deze wijze de broeders en zusters, leden der gemeente, wat meer werk maakten van huisbezoek. De menschen schijnen dan meer op hun gemak, als wanneer de dominé komt.

Van Zutphen was onze reis naar HENGELOO, waar wij ook gastvrij werden ontvangen en ons gewone werk van huisbezoek deden, waardoor wij nog al eens met R. Katholieken in strijd kwamen en niet te vergeten telkens met socialisten in twistgesprek. Opnieuw is het ons weer duidelijk geworden, dat de grootste meerderheid van hen, eigenlijk niet eens weten, wat hun leiders willen en zij worden voortgedreven als een rustelooze zee. De leiders schelden op de godsdienstleeraars als misleiders der onkundige menigte en hoe harder zij schreeuwen des te meer maken zij zelf zich aan die zonde schuldig en ontzien niets om hun doel te bereiken: Bedrog en onrecht spreekt hun mond, verstand laat na den waren grond van 't weldoen op te merken (ps. 36.) Zij doen dan ook, wat ze kunnen om de menschen het eenige redmiddel, Gods Woord op allerlei wijze afhandig te maken, vooral door hun ijdel roepen: „wij zijn te veel ontwikkeld om ons door dat oude boek te laten gezeggen." En ach, de mensch is zoo ijdel en wil zoo gaarne geleerd schijnen.

Te Borne, waar ook vele Katholieken wonen hadden wij veel moeite om met de menschen in 't gesprek te komen; de traktaten wierpen zij ons dikwijls naar 't hoofd of verscheurden ze met te zeggen: „wij hebben het ware, oude geloof."

Br. Varenhorst verspreidt er wekelijks nog circa 100 „Blijde Boodschappen" (geillustreerde couranten van Dr. de Jong) in Hengeloo worden er geregeld 200 per week aan den man gebracht. Dit is een goed werk.

Te Hengeloo hadden we het voorrecht te mogen mede-arbeiden in de Volks- en Evangelische Samenkomsten en vertrokken van daar naar

FOXHOL, waar we het jaarfeest der Chr. Jongel. Ver. moesten leiden. Dit was een kolfje naar onze hand en waarlijk, wij hebben er veel genoten voor onze zielen. Er waren vele afgevaardigden en een zeer ernstige opgewekte stemming heerschte den ganschen duur van het feest wat, naar wij gelooven, zeer gezegende nawerking zal hebben.

Van hier werd br. Hulleman teruggeroepen daar hij thuis moest komen, zoodat ik nog alleen naar Friescheloo ging, waar ik nog drie dagen mocht werken op het uitgebreide veld van onzen welbekenden br. K. Kuiper, die daar een zware taak heeft. O, er heerscht nog zooveel onkunde en bijgeloof, maar des Heeren woord zal voortdurend zijn kracht doen.

Ook kregen wij telkens gesprekken in den trein want voor iemand, die het Evangelie van Christus zich niet schaamt is werk overal, waar hij menschen aantreft. Nooit behoeft er iemand ledig op de markt te staan. Een enkel traktaatje bracht dikwijls het geheele gezelschap in beweging, en gaf een wending in de gesprekken en opmerkelijk is het, dat men het niet zelden te kwaad krijgt met die soort godsdienstige menschen wiens kracht schijnt te zitten in „de onmachtleer". Ik wil weten, zei een koopman van die stempel, tegen ons, „wat dat voor blaadjes zijn" en als wij hem een en ander hadden duidelijk gemaakt, antwoordde hij: „Uw beginsel is regelrecht uit de hel, want gij redeneert de uitverkiezing weg." Wij wezen hem op Gods liefde in Christus, maar blijkbaar niet geheel zonder „spraakwater" zegt hij verder: „en wat het dragen van die blauwe knoop betreft is uit den afgrond."

„De waarheid door ongerechtigheid te onderhouden" noemt Paulus zulks.

Met een woord van dank eerstens aan God die mij weer bekwaamde om het zaad des Woords op vele plaatsen uit te strooien en tevens aan de vele broeders en zusters, die mij zooveel vriendschap en liefde bewezen en hen, die mij hielpen, eindig ik met de bede: och Heer! laat Uw woord voorspoedig zijn en zijn kracht doen.

Ik verkocht in 't geheel voor *f* 40 Bijbels en verspreidde 4600 traktaten.

Mogen wij de verzamelers van den Unie-cent aanmoedigen om met lust en ijver voort te gaan want zij zien, dat hun werk heerlijke vruchten afwerpt en dan zullen de gevers steeds gaarne bereid zijn hun gaven daarvoor af te zonderen.

Zutphen. B. ROELES.

Ik heb eenen uitverkorene uit het volk verhoogd.

Ps. LXXXIX : 20.

Waarom werd Christus uit het volk verkozen? Spreek, mijn hart, want de hartgedachten zijn de beste. Was het niet, omdat Hij *onze broeder* zou kunnen zijn in den heerlijken band der bloedverwantschap? O, hoe nauw is de betrekking tusschen Christus en de geloovigen. De geloovige kan zeggen: „Ik heb een Broeder in den hemel; ik mag arm zijn, maar ik heb een Broeder, die rijk en een koning is; en zal Hij het mij aan het noodige laten ontbreken, terwijl Hij op zijn troon zit? O neen! Hij heeft mij lief, Hij is mijn Broeder." Geloovige, draag deze heerlijke gedachte als een diamanten halssnoer om den hals van uw geheugen; steek haar als een gouden ring aan den vinger der herinnering, en gebruik haar als des Konings eigen zegel, door de verzoekschriften des geloofs met vertrouwen op welslagen te stempelen. Hij is een broeder in de benauwdheid, behandel Hem als zoodanig. Christus werd nog uit het volk verkoren, opdat Hij onze behoeften zou kennen en met ons medelijden zou kunnen gevoelen. „Hij is in alle dingen, gelijk als wij, verzocht geweest, doch zonder zonde." In al onze smarten hebben wij zijn medegevoel. Verzoeking, pijn, teleurstelling, zwakheid, vermoeidheid, armoede. — Hij kent ze allen, want Hij heeft ze allen ondervonden. Denk daaraan, Christen, en laat het u troosten. Hoe moeielijk en pijnlijk de weg ook zij, hij draagt het teeken der voetstappen uws Heilands; en zelfs, als gij zult gaan door de donkere vallei der schaduwe des doods en door de diepe wateren der zwellende Jordaan, dan zult gij ook daar zijne voetstappen vinden ingedrukt. Waarheen wij ook gaan, Hij is onze voorlooper; elke last, dien wij te dragen hebben, is eens gelegd geweest op de schouderen van Immanuel.

> Mijn Heiland leed veel zwaarder pijn;
> Zou ik dan ongeduldig zijn?

Schep moed! Koninklijke voeten hebben een bloedrood spoor op den weg achtergelaten, en het doornige pad voor eeuwig geheiligd.

SPURGEON.

De wijze en de dwaze Maagden.

(Matth. 25.)

Om de gelijkenis van de tien maagden wel te verstaan, moeten wij ze beschouwen in het licht van de *toekomst* des Heeren. „*Alsdan* zal het koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden", n.l. wanneer de heer des huizes zal wederkomen, gelijk uit het verband met het voorgaande in Matth. 24 blijkt.

Wij moeten de *toekomst* des Heeren niet verwarren met *den dag* des Heeren, en die beide wel onderscheiden van den dag des *laatsten oordeels.*

Door de *toekomst* des Heeren hebben wij te verstaan Zijn komst op de wolken des hemels, gelijktijdig met de eerste opstanding of de opstanding der rechtvaardigen, en met de opname van dezen en van de dan levende en voor den Heere bereide gemeente, Hem tegemoet in de lucht.

Door den *dag des Heeren* hebben wij te verstaan des Heeren wederkomst met de gemeente, als Hij aan de groote verdrukking een eind zal maken; als Hij den mensch der zonde zal verdoen; als Hij door alle geslachten der aarde zal gezien worden; als Israël in Hem zal gelooven en Hij zijn vrederijk op aarde zal stichten.

Door den *dag des oordeels* of jongsten dag verstaan wij het eindgericht na het duizendjarig rijk, aanvangende met de algemeene opstanding.

In deze gelijkenis wordt niet gedoeld op de twee laatste gebeurtenissen, maar op de eerstgenoemde, de toekomst des Heeren.

Onder het beeld van de *tien maagden* wordt voorgesteld, niet zooals men dat gewoonlijk meent, de belijdende kerk met haar bekeerde en onbekeerde lidmaten, maar de gemeente des Heeren Jezus, de geloovigen. Immers, hier wordt gesproken van het koninkrijk der hemelen, van maagden, dat is van dezulken, die met de besmettingen der wereld niet bevlekt zijn of die aan die besmettingen ontvloden zijn.

Doorgaans worden onder de *dwaze* maagden verstaan de onbekeerden, de naam-christenen of de huichelaren; doch ten onrechte. Immers ook deze vijf waren *maagden.* Zij hadden *lampen,* dat is, zij waren belijders van den Heer. Zij hadden *olie,* dat is, zij waren den Heiligen Geest deelachtig, anders konden zij niet roepen: „onze lampen gaan uit." Zij gaan uit den bruidegom tegemoet, dat is, zij verwachten de verschijning van den Heere Jezus. Nu, degenen van wie deze dingen kunnen gezegd worden, zijn toch geen schijn-christenen?

Maar waar ligt dan het onderscheid? De *wijze* — staat er — namen *olie* met zich in hare *vaten.* De wijzen hadden een volheid, waardoor zij ten allen tijde bereid waren voor de komst des bruidegoms. Dat door olie, de zalfolie der priesters, de vreugde-olie in de profetiën voorkomend, de Heilige Geest moet worden verstaan, zal wel geen schriftkenner betwijfelen. Welnu, om gereed te wezen voor de toekomst des Heeren Jezus, om, als Hij onverwacht zal komen, Hem vroolijk tegemoet te kunnen ijlen, moet de gemeente niet slechts in Hem gelooven, niet slechts, gelijk ieder geloovige, het zaad Gods in zich hebben, maar den doop, de verzegeling des Heiligen Geestes hebben ontvangen en vervuld zijn met den Heiligen Geest. Niet met alle geloovigen is dit het geval. Helaas, de meesten verstaan ter nauwernood, wat daarmede wordt bedoeld. Zij hebben hun Heer wel lief, zij komen ook soms wel voor Hem uit, zij hebben ook wel eenige geestelijke ervaring en eenig geestelijk leven, zij hopen ook wel door den Heer te zullen worden erkend en aangenomen, maar zij zijn niet bereid. Hun toestand is niet rein voor God. Hun ontbreekt zoo veel. Hun geestelijk leven, in plaats van toe te nemen, wordt al minder. Hun lampen gaan uit.

Daar komt het geroep: de Bruidegom komt! En nu eerst ontwaren ze met angst, dat ze niet gereed zijn. Te vergeefs keeren zij zich tot hun medegeloovigen. Wat jarenlang werd verzuimd, kan niet in één oogenblik worden hersteld. De wijzen gaan in. En als de dwazen aan de feestzaal komen, kloppen zij aan, maar vinden de deur gesloten. En de Bruidegom, in plaats van ze welkom te heeten, zegt: Ik ken u niet!

De deur wordt gesloten. Dat wil niet zeggen, dat voor altijd de ingang in den hemel voor hen wordt afgesneden. Neen, maar tot de bruiloft, tot de toevergadering der gemeente bij zijn komst kunnen ze niet worden toegelaten.

„Ik ken u niet." Dat wil niet zeggen: Ik wil nimmer meer iets met u te doen hebben. Neen, zoo spreekt de Heer tot hen niet. De Heer zegt ook niet: Ik heb u nooit gekend! Zegt niet: Gaat weg, gij werkers der ongerechtigheid! Zegt niet: Werpt ze in de buitenste duisternis! Maar: Ik ken u niet. In den toestand, waarin gij nu zijt, kan Ik u niet erkennen en, ontoebereid gelijk gij zijt, in de bruiloft opnemen.

En nu, daar blijven ze achter in de koude, onverschillige, vijandige wereld, verstoken van het gezelschap en van den steun hunner geestelijk-gezinde medegeloovigen. In plaats van in te gaan in de vreugde, komen zij in dien ontzaglijken tijd van de openbaring van den antichrist en van de groote verdrukking, door den Heer voorzegd, waaruit ze gelouterd, maar als door vuur, te voorschijn komen, als de Heer ter Zijner ure zal verschijnen om hen te verlossen en in Zijn Koninkrijk op te nemen.

Ziedaar, zooveel als dit in zoo klein bestek kon geschieden, de gelijkenis beschouwd in het licht der profetie, in het licht van 's Heeren toekomst. Wellicht zijn er onder onze lezers, die zich met deze uitlegging niet kunnen vereenigen. Wij willen daarover geen strijd voeren. Maar hierin behooren wij het allen eens te zijn, n.l. dat wij ten allen tijde bereid zijn, en daartoe behoort, dat wij gedoopt zijn met den Heiligen Geest, vervuld met den Geest, vervuld tot al de volheid Gods.

(*Het eeuwig leven.* Nov. 1880.)

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Onze Jongel.-Vereeniging „JOËZER" met 24 leden en eene Knapen-Vereeniging mocht Woensdag 7 Febr. haar zesde jaarfeest vieren. Haar eere voorzitter, de Voorganger der gemeente, was feestleider. In zijn openingswoord wees hij op DE WAPENRUSTING GODS, den christen aanbevolen in Efeze 5. Er was eene talrijke schare ter feestviering bijeen en van 't begin tot het einde heerschte er een uitnemende stemming. Wat voorgedragen werd, alsmede de verslagen van de Afgevaardigden en van Bestuursleden was waardig aangehoord te worden. Er waren Afgevaardigden uit Sneek, Haulerwijk, Stadskanaal, Veendam en van nog drie Jongel.-Vereen. uit deze stad. Zulk eene feestviering kan niet onvruchtbaar zijn. Gode zij daarvoor dank.

Zondagavond deden een jongeling en eene jongedochter belijdenis, de eerste was met de Samenkomsten, de laatste op Oudejaarsavond tot den Heer gebracht.

MUNTENDAM. Andermaal verblijdde het verheerlijkt Hoofd der Gemeente ons door een broeder en zuster (een echtpaar), die we op hunne belijdenis met blijmoedigheid konden aannemen, aan ons toe te voegen. Zij werden Zondag j.l. te Stadskanaal gedoopt.

VAN WIJD EN ZIJD.

Zoo'n enkele maal hoort men hier en daar nog wel eens den uitroep: „Wat bemoeit een christen zich toch met die politiek! Hij, die inderdaad deze aarde is ontvallen en het eigendom van Zijnen hemelschen Vader werd, hij mag zich niet inlaten met die zondige berekeningen en moet slechts voor den hemel leven." Deze klachten berusten dan schijnbaar op des Heeren Woord, dat zegt, dat we slechts vreemdelingen en gasten hier op aarde zijn en dat de wereld in het booze ligt. Met eerbied voor den vromen zin zouden we dien broeder moeten toeroepen: Dat Gij bij alles streeft naar Gods onfeilbaar Woord, achten we groot, maar vergeet dan niet dat andere even gewichtige en tegelijk geldende Woord door den grooten Meester tot Zijne jongeren gesproken: Gij zijt het zout der aarde... en het licht der wereld. (Matth. 5 : 13*a*, 14*a*).

We zullen evenwel deze lijn thans niet mogen doortrekken, daar we dan allicht ons doel zouden voorbijstreven. Onze rubriek staat ongetwijfeld eenigszins met de politiek in verband en daarom meenden we, dat een enkel woord er over, niet kwaad kon, maar eer zijn nut zou hebben.

Nederland. De valsche Bankpapieren verwekken nog heel wat sensatie. Voor het grootste deel zijn de misdadigers achter slot en zullen hun welverdiende loon wel niet ontgaan. Maar daarmee zijn de valsche banknoten nog niet opgeruimd, hoewel we vernamen, dat een zeer belangrijke som is onderschept. Gelukkig, dat de meesten onzer geene kapitalisten zijn en behooren tot „de kleyne luyden", die zich al weinig ongerust behoeven te maken over de valschheid hunner geldswaarden.

— De aanvrage om ontslag van den Gouverneur van Suriname neemt een ander verloop dan het gewone. In den regel toch wordt het ontslag terstond toegestaan. Ditmaal werd eene uitzondering gemaakt. De heer Asch van Wijck vond bij den geringen ruggesteun van regeeringswege zich gedrongen tot heengaan. Men gevoelde dit alras. De pers van alle richtingen wees derhalve op de dringende noodzakelijkheid om krachtige ondersteuning en verheugt zich reeds in zijn behoud. *)

— De zaak „Neerbosch" is Zaterdag te Arnhem voor de rechtbank behandeld. Veel kunnen we nog niet mededeelen. Ons vermoeden van leugen en overdrijving bij Van Deth is kennelijk bewezen.

Duitschland. Het nieuwe handels-tractaat met Rusland houdt hier de gemoederen thans wakker. De tarieven voor in- en uitvoerrechten, die jaren achtereen steeds klommen, zullen nu met 50 % worden verminderd. Rusland heeft belangrijke concessiën gedaan. De Agrariërs (de bevolking, die van den landbouw leeft), zijn heftig in hun tegenstand; maar de Keizer, die verleden jaar in een vreemdelingen-boek te Munchen nog schreef: „de wil des Konings is de hoogste wet", zal zeker dit woord ook thans toepassen. Op een feestmaal bij den rijks-kanselier is dit dui-

*) De laatste berichten melden echter, dat de Gouverneur bij zijn besluit blijft.

delijk gebleken. Bismarck, die als een heftig strijder voor de Agrariërs bekend stond, hangt (dit bleek reeds) om de vriendschap des Keizers de huik niet naar den wind, een schoone karaktertrek in den „ijzeren" man. Hij is echter in zijn orgaan minder scherp en zulks siert een onderdaan als dezen ouden staatsman. Frankrijk is blijkbaar minder in zijn schik over die overeenkomst. De lezer begrijpt allicht het waarom. Denk aan het Russisch bezoek in de Fransche havens, en hun feestelijke intocht te Parijs.

Engeland. Dat Gladstone een aartsvijand heeft in Salisbury, zijn voorganger, is bekend; dat deze alles doet om den grijzen staatsman den genade-slag te geven, blijkt meer en meer, doch dat de grand old man bezwijken gaat voor de krachten van den steeds wassenden stroom der tegenstanders, is uit de lucht gegrepen. Hij verheugt zich nog steeds in een goeden welstand en blijkt den strijd nog niet moede, zijn volhardings-vermogen is daarvoor borg.

Waarschijnlijk bewerken zijne vijanden hun eigen ondergang.

Frankrijk. Terwijl Duitschland en Rusland hunne handels-tarieven verlagen, gaat Frankrijk voort de zijne te verhoogen, noodwendig treft het daarmee ook Rusland. Hier is men dan ook niet het minst gesticht over die handelwijs van het bevriende Frankrijk. Verschillende bladen verwijten de Fransche regeering, dat zij door deze scherpe invoering het werk van Kroonstad en Toulon zoekt ongedaan te maken.

Parijs werd wederom opgeschrikt door een geweldigen anarchistischen aanslag, welke gepleegd is in een der voornaamste koffiehuizen. Breton n.l. heeft den dood van Vaillant willen wreken en daartoe wierp hij een bom, die bestond uit kogels en spijkers, in het café Terminus. De ontploffing gaf een geweldigen slag en veroorzaakte een panischen schrik. Hij snelde de straat op, maar werd weldra gevolgd door een menigte, die gilde: „Slaat hem dood!" Deze aanslag doodde één persoon, 24 werden min of meer gekwetst. Voor den commissaris gebracht, legde hij de onbeschaamdste brutaliteit aan den dag. Men vermoedt, dat hij twee medeplichtigen heeft. Waar voert blinde hartstocht al niet heen!

Creta. De rust schijnt op het eiland weer te keeren. De beloften der overheid, dat ze geen doodvonnissen op christenen zal voltrekken, heeft hier krachtig toe medegewerkt. En dat die belofte haar ernst was, bleek uit het feit, dat ze reeds 14 ter dood veroordeelden gratie verleende.

Spanje. Een uitstekend middel met den gewenschten uitslag bekroond. Een afgevaardigde uit Catalonië deelt mede, hoe onlangs bij eene terechtstelling van anarchistische oproerlingen deze tot bekentenis hunner wandaden werden gebracht. Men gaf hun n.l. zoutevisch met brood zonder water. De meesten konden geen weerstand bieden aan den brandenden dorst, die daarop volgde en beleden hun schuld met de geheele openbaarmaking van hunne aanslagen.

Servië. De toestand van dit rijk, in ons vorig nummer reeds hachelijk genoemd, blijft nog steeds stabiel.

De onverantwoordelijkheid waarmee Milan nog verblijf houdt te Belgrado is buitengewoon. Wel doet de nieuwe koning Alexander alles om den vrede te bewaren, doch zoolang hij niet ophoudt, wat wij, gewone menschen, „met twee maten te meten" noemen, zoolang zal ook de lang gewenschte orde niet wederkeeren.

Amerika. In een der Canadeesche provinciën (Ontario) is eene volksstemming gehouden over het verbod van gebruik van sterken drank. Met eene groote meerderheid werd het verbod wenschelijk verklaard. Zou hieruit voor het Christelijk Nederland ook wat te leeren vallen?

G. K.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. S. te O. Van uw bericht hebben we nota genomen, doch u zult verplicht zijn het blad nog tot het einde van *dit* kwartaal te behouden.

N. v. BEEK.

CORRECTIE.

In het stuk: „Mozes en Christus" etc. is eene zinstorende fout geslopen. (Zie ons vorig no.) In de 2de kol., regel 32 v. b., staat: „Het bestaan van Israël als volk was mogelijk", moet zijn: „Het bestaan van Israël als volk was zonder Mozes mogelijk enz.

GEDACHTEN.

God heeft dikwijls eene groote plaats in een klein huis, en slechts eene kleine plaats in een groot huis.

Het is beter kwaad te lijden dan kwaad te doen.

Schrijf beleedigingen in het zand, en vriendschapsbewijzen in marmer.

Arm is niet hij die weinig heeft, maar hij die veel begeert.

Er is geene vreugde zoo groot, dan van andere gelukkig te maken.

Wie verkeerd begint, eindigt slecht.

Onze genoegens moeten in de eerste plaats *onschuldig*, en in de tweede *gematigd* zijn.

Een tevreden hart is beter dan een volle beurs.

Het is gemakkelijker een eerste mensch tot zwijgen brengen, dan al de volgende te bevredigen.

Denk liever aan de ontelbare zegeningen die gij geniet, dan aan de beproevingen die gij wel tellen kunt.

Kleine beekjes vormen groote stroomen.

Soberheid spreidt een zacht bed voor den ouden dag.

God is ons leven; wij sterven slechts dan, wanneer wij *Hem* verliezen.

De drukste praters zijn niet altoos de diepste denkers.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Unie.

Met hartelijken dank ontvangen door br. Klickmann te Londen van R. Cory *f* 25.20; Henry Wood *f* 12.—; Char Price *f* 6.30; Dr. J. Angus *f* 6.—; Wm. S. Oncken *f* 3.—; H. Marnham *f* 6.—; T. Blackmore *f* 6.—; H. Ernest Wood *f* 6.—; Dr. S. G. Green *f* 3.—; Rev. Wm. Brock *f* 3.—; Rev. Wm. Moyo *f* 3.—; W. Lovegrove *f* 3.—; A. Parker *f* 3.—; E. W. Meredith *f* 3.—; R. Redman *f* 3.—; Miss C. Belham *f* 3.—; Miss Kennaby *f* 3.—; W. A. Klickmann *f* 1.50; H. R. Hammond *f* 1.50; H. Hiscock *f* 1.50; Wm. Jones *f* 1.50; Wm. Payne *f* 1.50; Miss Freeman *f* 1.50; R. Clent *f* 1.20.

J. HORN, Penningmeester.

Voor de Zending.

Door br. W. J. W. te Sneek *f* 25.—; door br. P. de W., namens de Gemeente te 's Gravenhage *f* 15.—.

N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. K. te Vriescheloo *f* 3.60; van J. B. te Muntendam *f* 2.70, van J. S. te N. Buinen *f* 3.85; van S. Barteling te Helder voor ½ Jaargang *f* 0.90.

N. v. BEEK.

UNIE-CENT-BUSJES.

De nieuwe Unie-cent-busjes zijn gereed, ook zijn er van het geillustreerde Unie-cent-blaadje nog ruimschoots voorhanden. Wie wil helpen? De kas heeft er dringend behoefte aan.

Wie Unie-centen wil opzamelen, hij geve ons zijn adres en wij zullen hem een busje en inteekenbiljetjes zenden. Schrijf maar aan J. HORN te Groningen.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 357 DONDERDAG 22 Febr. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

IMMANUËL.

Er is een heil'ge naam, dien 'k onder al de namen
Van 't vleeschgeworden Woord lofzingend medetel;
Een naam, die overal de kind'ren Gods te zamen
Doet jubelen in één ten hemel rijzend amen:
Immanuël!

Ja, amen: *God met ons!* zoo mogen wij U noemen,
Gods eigen een'ge Zoon en eeuw'ge Metgezel!
U, die verlorenen met blijden dank doet roemen:
Wij zijn verlost; *niets* kan ons meer verdoemen.
Immanuël!

Ons aller zonde en schuld deed hoofd en hart U bloeden
In d'ongelijkbren strijd, dien Gij, naar Gods bestel,
Doorstreedt voor armen en ellendigen en moeden,
Maar die ge troosten kwaamt en voor 't verderf behoeden,
Immanuël!

Gij hebt U, ook voor ons, in 't rijk des Doods begeven
Ter overwinning van de donkre macht der Hel,
Opdat we voor geen zonde en dood meer zouden beven
Maar zingen van genade en eeuwig zalig leven,
Immanuël!

Daar nu maar ieder van de met Uw bloed gekochten
Uw grooten naam belijde, Uw roem alom vertel'!
Zij, die tot redding van hun ziele niets vermochten
En nu U zoeken, als het eerst door U gezochten,
Immanuël!

Dan paar' zich aan dien roem in Uwen naam, de bede
Dat overal Uw trouw en goedheid ons verzell'
Gaat Gij toch, *God met ons!* maar alom met ons mede,
Dan woont in onze ziel, in 't sterfuur ook, Uw vrede,
Immanuël!

In leven, ja, èn sterven vrede in U! Dies loven
En prijzen wij Uw naam; want nu is — *alles wel!*
Dat heilgeheim kan niets of niemand ons ooit rooven,
En vrij en blij, ruischt ook ons psalmgezang naar boven:
Immanuël!

Een Baptisten-Congres in Amerika.

In de Vereenigde Staten van Amerika, als ook in Britsch Noord-Amerika, bestaan onder de Baptisten in kleinere deelen des lands (counties) vereenigingen van gemeenten (ringen zouden wij ze hier noemen) en in iederen staat weder wijdere vereenigingen, die van tijd tot tijd conferenties houden, niet ongelijk aan onze Unie-vergaderingen. Deze corporaties nemen besluiten en maken schikkingen, die voor de door hen vertegenwoordigde gemeenten gelden.

Van geheel anderen aard daarentegen is een sedert elf jaren bestaande, jaarlijks éénmaal samenkomend Baptisten-Congres, dat bloot tot bespreking van gewichtige vragen dient; echter geen besluiten daarover neemt, maar zich met eene vrije gedachtenwisseling vergenoegt. Voor iedere vraag worden door den Secretaris van het congres twee beroemde redenaars uitgenoodigd, van wie men aanneemt, dat die beiden juist tegenovergestelde inzichten over de betreffende vraag hebben. Ieder hunner mag 25 minuten spreken. Na hen mag de een of ander der leden van het congres het woord nemen, maar niet langer dan 10 minuten.

Van 5 tot 7 December j.l. was dit congres vergaderd te Augusta, in den Staat Georgia. De Gouverneur van Georgia is baptist en fungeerde gedurende dien tijd als president of voorzitter. Hij hield aan het slot een schoone toespraak over de waarde van een godzalig leven, welke, (zoo heet het in het bericht in „Der Sentbote") te meer daar ze van dezen hooggeplaatsten en algemeen geachten man kwam, eenen diepen indruk maakte.

Secretaris van het congres is sedert twee jaren de predikant Walther Rauschenbusch, zoon van professor August Rauschenbusch. Hij staat als predikant in eene Duitsche Baptisten gemeente in New-York, en is onzen lezers bekend als redacteur van het maandblad „Jugend-Herold" en uitgever van de liederenbundel „Evangeliums-Sänger."

Het eerste onderwerp, dat in behandeling genomen werd, was: „De gemeente (kerk) en de geldmacht." W. H. P. Faunce, predikant der Baptisten-gemeente in de vijfde avenue in New-York (de rijkste Baptisten-gemeente der wereld), was de eerste, die als redenaar optrad. Hij wees op de gevaren, die de christelijke gemeenten van den rijkdom te duchten hebben en meende echter, dat deze niet van anderen aard zijn, als die, waartoe geestelijke en vormelijke aangelegenheden dikwijls aanleiding geven, n.l. om tot zelfzuchtige doeleinden, in plaats van tot algemeen nut aangewend te worden.

De tweede redenaar, W. Rauschenbusch, beweerde daarentegen, dat de gemeente en de geldmacht in hun wezen elkander vijandig zijn, want de gemeente heeft als hare roeping het rijk Gods en den tegenwoordigen toestand dezer wereld van grondsop te veranderen; daarentegen gaat de rijkdom er steeds van uit het bestaande, waaruit hij ontstaan is, te sterken en te verheffen. Hij trachtte uit de kerkgeschiedenis aan te toonen, dat de gemeente in haren bloeitijd zich steeds tegen den invloed der geldmacht, en slechts in tijden van haar verval met die macht een verbond had gesloten. Hij bewees verder uit verschillende feiten uit het christelijk leven in Amerika (b.v. daaruit, dat nooit iemand wegens hebzucht of gierigheid uitgesloten werd), dat men nog altijd sterk onder den invloed der geldmacht staat, en wees eindelijk de weg aan, die men ter verbetering er aan had in te slaan.

Wegens gebrek aan plaatsruimte zien wij ons genoodzaakt het verder behandelde slechts kortelijk aan te stippen.

De tweede hoofdgedachte in de overwegingen was: „De waarde van het gevoel in het Christendom." Hierbij maakte zich geen zoo scherpe tegenstelling geldend als bij het voorgaande onderwerp. De twee redenaars wezen beide het gevoelsleven eene hooge plaats in het christendom aan. Zij, die nog met kortere toespraken optraden, maakten, met het oog op het noodige evenwicht, meer op het gevaar eener bloote gevoels-godsdienst opmerkzaam, als waneer geen duidelijke overtuiging, een gevestigd plichtsgevoel en een vast karakter den voortdurenden grondslag van het gevoelsleven vormden.

Thans volgde de praktische vraag: „Moet onze jongelingschap tot christelijken arbeid georganiseerd worden?" De gedachten werden daarmede bijzonder bij de Jongelings-vereenigingen bepaald, de Vereenigingen tot algemeen christelijken arbeid en dergelijken. In de Zuidelijke Staten vinden vele dezer Vereenigingen geen bijval, dewijl men het er voor houdt, dat de gemeenten alle christelijken arbeid behooren uit te voeren. In de Noordelijke Staten is men over 't algemeen van een tegenovergesteld gevoelen. Het was zeer verblijdend, dat meerdere achtbare mannen uit het Zuiden optraden, die het hunnen Zuidelijken broederen in alle oprechtheid zeiden: in deze zaak zijt gij den Noordelijken ver ten achter.

Een zuiver theologische vraag kwam nu aan de orde, n.l.: „Wat beter is, het Christelijk heil in den regel voor te stellen met zinspelingen, die aan de rechtsplegingen ontleend zijn, als schuld, straf, boete, verdoemenis, rechtvaardiging, of met uitdrukkingen, die van het zedelijke, n.l. het familieleven genomen zijn." Over het geheel hielden de redenaars zich het meest aan de laatste opvatting.

Op den laatsten dag werd de met betrekking tot de Zuidelijke Baptisten gewichtige vraag behandeld: „Wat is vereischte voor een geldigen doop?" In het Zuiden zijn er n.l. velen van gevoelen, dat tot de geldigheid van den doop vereischt wordt niet slechts, gelijk ook de Noordelijke Baptisten handhaven, dat de doopeling op belijdenis zijns geloofs en wel door onderdompeling gedoopt zij, maar dat ook voor den dooper zulks gevorderd wordt. Dit laatste standpunt werd door ds. Moody uit Owenton in Kentucky (niet den bekenden opwekkingsprediker) met nadruk verdedigd; door anderen daarentegen, bijzonder door H. C. Vedder, redacteur van „de Examiner" in New-York (het meest gelezen Baptistische tijdschrift), echter ook door Zuidelijke redenaars uit het Zuiden bestreden.

Het laatste en schoonste onderwerp was: „Christus in ons." Hiervoor hield ds. Jones uit Louisville eene wonderschoone rede, vol geestkracht en innigheid. De helft zijner toehoorders stortte tranen. Ook de Gouverneur, die daarna, gelijk boven gezegd is, met een aangrijpende toespraak volgde.

Zoo sloot het congres. Naar een schoonen slechts in de Zuidelijke Staten gebruikelijken regel, zetten zich na de voorzitter, de secretaris en de predikant der kerk, in welke de vergaderingen gehouden waren, nevens elkander; en nu gingen alle vergaderden bij hen langs, om hen de hand, te schudden ten afscheid, terwijl de vergadering zong:

Gezegend zij de band,
Die ons in God vereent!
Geknoopt door Christus' liefdehand,
Houdt eeuwig ons vereend.

(*Der Wahrheitszeuge.*)

Afwijkingen van den vorm der sacramenten.

door

W. T. WHITLEY, M. A.

Directeur van het Baptistisch Seminarium te Victoria.

In betrekking tot de leering, die de beide instellingen des Heeren, Doop en Avondmaal, bevatten, stellen wij de volgende vraag: „In hoeverre mag van hunnen oorspronkelijken vorm worden afgeweken?" — Wij antwoorden daarop: Zoo ver, dat de leering, welke door middel derzelven gegeven wordt, niet verduisterd wordt. Zelfs onder het Oude Verbond zagen de Joden in, dat het hun was overgelaten den vorm der uitwendige ceremoniën te veranderen, in verband met tijd en gelegenheid, zoodat zij b.v., toen ze in het beloofde land binnengekomen waren, het Pascha niet meer staande aten, als „voorttrekkenden," maar als in eene ter ruste neergezette houding. Hierbij sloot zich onze Heer later aan, ofschoon Hij geen letter van de wet liet vallen. Wanneer wij dit gezond grondbeginsel op den vorm des Doops toepassen, dan zien we, dat er geen wezenlijk verschil bestaat, of er in eene rivier, in een meer, in de zee of in een vont gedoopt wordt, en dat of er warm of koud water gebruikt wordt geheel aan onze verkiezing blijft overgelaten. Of hij, die de handeling verricht een erkende prediker of Voorganger is of niet, doet aan de zaak zelf niets toe en af; hoewel boven alles vast moet staan, dat de dooper een Christen is. Wij vinden geen reden om tot de bediening van den Doop de eene dag boven den anderen te verkiezen, noch om te bepalen, hoe veel onderricht aan de toelating tot den Doop moet vooraf gaan. In betrekking tot al deze pnnten zijn wij geroepen, ieder afzonderlijk geval naar gelang van omstandigheden en gelegenheden te beoordeelen en te behandelen; wij zijn niet gebonden de enkele gevallen, die ons in de schrift vermeld worden, letterlijk na te doen.

Wanneer wij echter de vraag daar tegenover stellen, mogen wij in de plaats van onderdompeling in en weder uitheffing uit het water, besprenging of begieting stellen? Dan moeten wij die vraag terstond met neen beantwoorden, aangezien wij daardoor alle verband met de begrafenis en opstanding van Christus in de handeling verliezen, en gelijktijdig ons zouden zien ontfutselen, ons geloof, dat wij de noodzakelijkheid van eene innerlijke reiniging of vernieuwing, moeten betuigen en handhaven. Deze punten in de leer zijn voor ons van het hoogste gewicht en raken het wezen der zaak; en zoolang wij nog meer nadruk leggen op den dood dan op het leven van Christus, zoolang bij ons het gevoel van de macht der zonde nog niet verzwakt is geworden, kunnen wij aan het zoet gefluit van den vogelaar slechts voor een oogenblik gehoor verleenen.

Nog minder kunnen wij aan een zoodanige verandering denken, die den kinderdoop toelaten wil; want wij weten, dat deze noch bekeering, noch geloof kunnen hebben, en alzoo zou door daarin toe te geven een ander gewichtig moment van de instelling verloren worden. Er is eene algemeene overeenstemming onder de christenen, dat de Doop maar eenmaal aan denzelfden persoon moet voltrokken worden. Grond daarvoor vinden we in de waarheid, dat er slechts eenmaal eene geboorte uit den Geest kan plaats vinden en daarmede moet het uitwendige symbool overeenstemmen. Natuurlijk kan iemand, die besprengd of ook ondergedompeld werd, zonder eerst wedergeboren te zijn, gedoopt worden, wanneer hij de vernieuwing des harten ervaart; want immers de voorafgegane ceremonie was geen christelijke Doop.

Wat des Heeren Avondmaal betreft, zoo vinden we daarbij een menigte nevenzaken. Wij achten het b.v. minder van gewicht of het daarbij gebruikte brood wit of bruin, gezuurd of ongezuurd zij; want in iederen vorm en kleur dient het om het lichaam des Heeren af te beelden. De Heer nam de stoffelijke spijze, die Hem het naast voor de hand lag, om ze tot heilig gebruik te doen dienen. Uitgaande van dit grondbeginsel, staat het ons ook vrij welken wijn we gebruiken, gegisten of ongegisten. Ja, in landen, waar men geen wijn als gewonen drank heeft, is zelfs wel water gebruikt; en daar dit wel wat vreemd klinkt, zoo wordt er toch feitelijk niets, wat de leering in die instelling vervat betreft, door verloren *) en is er in zoo ver niet tegen te zeggen.

Voorts weten we, dat in de bijbelsche symboliek „water en bloed" als twee van elkander zeer verschillende zinnebeelden worden genoemd (zie 1 Joh. V: 6e. v.) (*Vertaler.*)

*) Het komt ons voor, dat door 't gemis van den wijn, die de levenssap der vrucht is, en door uitpersing van druif of bes verkregen wordt — dienende als symbool van Christus' bloed, veel van het zinrijke der handeling verloren is.

Mijne genade is u genoeg.

Corinthe XII: 9.

Indien geene van Gods heiligen arm en in droefheid waren, zouden wij de vertroostingen der goddelijke genade niet half zoo goed kennen. Wanneer wij een zwerver aantreffen, die niet heeft om zijn hoofd op neêr te leggen en die toch kan zeggen: „Ik zal evenwel op den Heere vertrouwen;" wanneer wij een arme van gebrek zien sterven, die toch in den Heere Jezus roemt; wanneer wij eene bedroefde weduwe van droefheid overstelpt zien en niettegenstaande hare droefenis op Christus betrouwende — welk eene heerlijkheid kaatst daardoor op het Evangelie terug! Gods genade wordt geopenbaard en verheerlijkt in de armoede en beproevingen der geloovigen. De geloovigen volharden onder elke ontmoediging, geloovende dat alle dingen hun medewerken ten goede, en dat uit oogenschijnlijke moeielijkheden ten laatste een wezenlijke zegen zal onstaan; dat God òf weldra hunne verlossing bewerken, òf hen zeker in de beproeving ondersteunen zal, zoolang het Hem goeddunkt hen daarin te doen blijven. Deze lijdzaamheid der heiligen bewijst de kracht der goddelijke genade. Aan den zeekant staat een vuurtoren, het is een kalme nacht, ik kan dus niet zeggen, of het een hecht gebouw is; de storm moet er omheen woeden en dan zal ik weten, of hij daartegen bestand is. Evenzoo is het met het werk des Geestes; ware het niet bij zoo menige gelegenheid door woedende golven omringd, wij zouden niet weten, dat het waar en machtig was; waren er geen stormwinden overheen gegaan, wij zouden niet weten, hoe vast en zeker het was. Gods meesterstukken zijn zulke menschen, die in het midden der moeilijkheden standvastig, onwankelbaar staan,

In 't heetste strijdrumoer gerust,
En zich de zegepraal bewust,

Hij, die zijn God wenscht te verheerlijken, moet rekenen op vele en velerlei beproevingen. Niemand kan een roem van den Heer zijn, zoo hij niet veel strijd heeft. Wanneer er dan op uw pad vele beproevingen zijn gestrooid, verblijd u daarin, omdat gij des te beter Gods algenoegzame genade zult openbaar maken. Denk nooit, dat Hij u zal verlaten; haat die gedachten. De God, die u tot hiertoe genoeg was, moet ten einde toe vertrouwd worden.

SPURGEON.

ZENDING:

Verrassend nieuws uit Magelang.

In verscheiden weken vernamen wij niets van br. Van der Steur, noch van zijne zuster en hun beider gezegenden arbeid onder de militairen te Magelang, toen in den avond van 3 Februari een brief vol goede boodschap alle bezorgdheid van ons wegnam en ons zeer verblijdde. Br. V. d. Steur toch meldde ons, d.d. 27 December:

„Reeds lang had ik moeten schrijven, maar ik kon er met geen mogelijkheid toe kome Voor veertien dagen geleden was ik aan ee brief begonnen, maar moest weer staken.

Ons Tehuis werd den laatsten tijd zoo dr bezocht, dat wij plaatsen te kort kwamen en telkens niet wist, hoe door mijn werk te kome Onze boeken worden zoo druk gelezen, dat iederen dag bijna $1\frac{1}{2}$ uur noodig heb om no te houden van de ingekomen en uitgegeven bo ken. Dagen achtereen zat ik brieven te schri ven voor soldaten aan hunne ouders, broede of zusters. Dit is oorzaak, dat ge in zoo la niets van mij hoordet.

Thans is het Kerstfeest voorbij en daarme groote drukte. Met Kerstfeest hebben wij fee kunnen vieren. De verschillende dames, die Holland aan ons denken, hadden ons heel ve gezonden voor onze kinderen en voor de Zo dagsschool. Al de pakjes kwamen op den rec ten tijd, zoodat wij nog gelegenheid hadde alles op ons gemak in te pakken en er name op te zetten. Door de vriendelijke hulp va mejuffrouw K. en hare helpsters hadden wij n mooie kleederen en door andere dames allerl mooie en zeer nuttige zaken voor jongens meisjes. Wij hadden overvloed. Voor de ki deren hebben wij *thans geen* gebrek aan kleedin Op heden zijn allen voorzien. Dat neemt ni weg, dat er voortdurend behoefte komt en h ons zeer welkom zal zijn, wanneer men iets vo ons wil maken. Buiten onze weesjes en verl tenen, die wij bepaald in huis hebben, zijn nog zoovelen, die in de schaduw van ons hu opgroeien en die hier, daar thuis menigma voeding en kleeding ontbreekt, dikwijls kome eten. Er zijn op onze Zondagsschool vele kinde ren, die vaak niet kunnen komen, omdat hu eenige pakje moet gewasschen worden. De kinderen hebben nu met Kerstfeest een en and gekregen, zoodat er *heden* geen gebrek is. zeg dit zoo van *nu*, omdat er ook anderen zij die gebrek aan kleeding hebben en wij dan 't gevaar zouden komen van opzouten. Spee goed hebben nu eveneens onze kinderen genoe Zondagsschoolkaartjes en boekjes, met die welk onderweg zijn, hebben wij vermoedelijk wel ee half jaar genoeg. Papier waarschijnlijk nog vie maanden, enveloppen nog wel een maand acht. *Boeken blijven steeds zeer welkom*, wa er wordt zeer veel gelezen en ik ben soms b zorgd om boeken naar andere plaatsen te zende uit vrees niet aan de vraag hier te kunnen vo doen.

Wat ik zeer gaarne zou hebben, wanneer me die eens voor onze jongens kon krijgen, zijn bundeltjes „Zangvogeltjes," daar die liederen zoo gaarne gezongen worden. Wat goede le boeken voor de Lagere School, b.v. „de Tore wachter" en „de Bouwsteenen" eveneens. So mige soldaten hebben daar al eenige malen na gevraagd.

Zooals ik reeds schreef is ons bezoek tege woordig zeer druk. Opmerkelijk is het dat veel Roomschen komen. Onze Jongelingsveree ging breidt zich zeer uit evenals de Onthoude vereeniging. Wij hebben vele nieuwe leden kregen en verheugen ons voortdurend in e uitnemende opkomst. Ons Tehuis is meerma te klein.

De kerk wordt veel meer bezocht dan vr ger. Eersten Kerstdag mocht ik voor een h derdvijftig soldaten het Evangelie verkondig Wij hadden onze veertig Zondagsschoolkinder medegenomen en eveneens de kinderen van on Javaansche school. De Javaantjes zongen ond leiding van Esser Naftali, mijn helper, in Maleisch: „Wij prijzen U God voor de kom van Uw Zoon," en andere liederen.

De Militaire Zangvereeniging, gecombinee met de oudste weesjes, zong een schoon Kerstlie

Ik had een aandachtig gehoor, meest bestaan uit soldaten, ook eenige weinige burgers sam 4 of 5. De dienst van God schijnt hier vo de soldaten alleen te zijn. Vermoedelijk acht de burgers zich te voornaam om met de sold ten samen te zitten.

Wij hebben hier een nieuwen Kolonel, do wiens vriendelijke hulp ik nu Nieuwjaarsmorg voor de arrestanten van den krijgsraad mag sp ken. Oudejaarsavond zal ik nu ook godsdien oefening houden. De Kolonel heeft dit èn van de Kerstdagen èn van Oudejaarsavond en Nieuwjaarsmorgen laten bekend maken.

Onze Scheurkalenders had ik ingepakt en tekstkaarten eveneens en die des avonds, toen wij met een 150 militairen bij elkander waren uitgegeven. Bij de drukte met de kinderen, die eersten Kerstdag allen bij ons kwamen eten, en waardoor wij toen met een veertigtal aanzaten, hielpen eenige soldaten ons heel trouw in het bedienen.

Thans gaat het ons zeer goed. Er komen van alle kanten meer bewijzen van belangstelling en waardeering, bijzonder van officieren. Er zit juist een soldaat bij mij, die opgetogen van blijdschap uit de kazerne thuis komt en mij mededeelt, dat een luitenant de onthouding en het bezoek van het Tehuis aangeprezen had. Hij had op degenen die hier getrouw komen, gewezen, zeggende: „Wij moeten een leger hebben, dat altijd klaar is, maar niet uit nathalzen bestaat, die vandaag in de provoost zitten en morgen in 't hospitaal liggen." Van allerlei zijde hoor ik de militairen zeggen: er moeten meer Tehuizen komen, maar dan — zij drukken zich soms zoo leuk uit — niet met bokken er in, maar menschen die vriendelijk zijn.

Ik voor mij geloof, dat wanneer men in garnizoensplaatsen meer werkte onder Europeesche soldaten en soldatenkinderen, Amboineesche soldaten en Amboineesche kinderen dit de baan zou breken voor groote zegeningen op het gebied der zending.

Er zit hier juist iemand bij mij, die zegt: „Laat mijnheer V. toch hier komen of laat hij menschen sturen, maar middernachtzendelingen, want die zijn flink en niet zoo saai."

Laat ons God om arbeiders en geld bidden om weer nieuwe Tehuizen te beginnen, want de nood is groot'....

Zoo zien wij, dat wij alle reden hebben tot dank aan God, die tegenstanders van het werk van br. V. d. Steur bij 't gadeslaan van den gezegenden uitslag van zijn arbeid in voorstanders heeft verkeerd. Ja, ook onder onze kolonialen, op wie zoovelen met verachting neerzien, blijkt 't Evangelie te zijn een kracht Gods tot zaligheid.

Wie helpt ons de handen van br. V. d. Steur in zijn gewichtigen arbeid te sterken! Met uw gebeden, uw geld, met boeken of al wat gij verder voor hem zoudt kunnen doen! Uit alle plaatsen van ons vaderland bijna vertrekken jongens als koloniaal in deze tijden van werkloosheid. Onze jongens staan in Indië aan verschrikkelijke verleiding bloot. Het werk onder hen, recht aangevat, blijkt zoo gezegend. Nu bestaan er in nog maar weinige plaatsen Centsvereenigingen tot ondersteuning van br. V. d. Steur. Wie wil b.v. het initiatief nemen tot oprichting van zulk een vereeniging in de plaats zijner inwoning?

Tot het verstrekken van inlichtingen en tot ontvangst van alle bijdragen, (welke in ons orgaan „de Middernachtzendeling" zullen worden verantwoord en zoo spoedig mogelijk overgemaakt) is volgaarne bereid,

Uw dienstw. dienaar,
G. VELTHUYSEN JR.

Bureau der Middernachtzending:
Prinsengracht 638, Amsterdam.

Bovenstaande werd ons door een vriendenhand toegezonden in den vorm van een blaadje. Vooronderstellende, dat onze lezers ernstig belangstellen in den arbeid van br. V. d. S., besloten wij het in ons blad te plaatsen. N. v. B.

INGEZONDEN.

Zondag 11 Februari j.l. vierde de Zendingsvereeniging „Het Mosterdzaadje" te Sneek haar 26jarig bestaan.

Talrijk waren leden en gasten opgekomen om in deze feestvreugde te deelen en te hooren, wat God met het kleine en geringe kan doen, als 't maar Zijne goedkeuring kan wegdragen.

De vergadering werd geleid en geopend door den president, br. S. Gorter, met gebed en gezang en het lezen van 1 Cor. vs. 13. Hij wees op de groote verantwoordelijkheid van elk der leden, om mede te werken tot der heidenen heil, maar bovenal toe te zien, dat men misschien zelf niet buiten geworpen wordt.

De secretaris, br. Wielinga, sprak in zijn verslag over de groote uitgebreidheid der Zending en hare vrucht; en tevens op de uitgestrekte velden, die wit zijn om te oogsten, indien maar mannen en vrouwen, jongelingen en jongedochters zich gaven voor het werk der Zending, dan was de Heere bereid ze te gebruiken in Zijn werk.

De penningmeester, br. J. Has, deelde mede, dat de Zendingsvereeniging „Het Mosterdzaadje" in 't verloopen jaar had ingezameld de som van f 146.64½. Br. C. Mensing en echtgenoote had hiervan ontvangen f 85; het overige was besteed aan onkosten, en ook bleef er nog in kas f 17.23.

Alles werd afgewisseld door het zingen van een Psalm, Gezang of Sankey-lied, en in de pauze verkwikte men zich aan koffie en koek. Er heerschte een opgewekte stemming, die nog verhoogd werd door een lezing van br. S. de Jong en br. K. Wegkamp.

De vergadering werd gesloten met het zingen van Gezang 43 : 6: „Och, dát aller menschen tongen" enz., en dankzegging door den president.

EEN FEESTGENOOT.

In onzen tijd hoort men algemeen den kreet der revolutie uit het midden der volkeren opstijgen. Uit den mond van jong en oud hoort men den kreet weerklinken: „Wij willen geen Heer, wij willen geen knecht", of overgezet: „Wij willen niets anders dan een verregaande bandeloosheid." Ja, zoo gaat het, als men God verlaat en zich niet meer stoort aan de wetten Gods; dan zinkt men al dieper en dieper; dan wil men rust en vrede zoeken buiten God, welke nimmer wordt gevonden. Treurige toestand! een hemel te willen scheppen van een aarde, welke eenmaal door God is vervloekt; zich idealen te scheppen, welke eenmaal in een vreeselijke werkelijkheid zullen veranderen. Want het Woord des Heeren blijft in eeuwigheid, hetwelk ons zegt: „Wie deze wereld liefheeft, zal eenmaal met deze wereld vergaan."

Is het niet vreeselijk, een handvol stof liever te hebben dan een eeuwige zaligheid?

Ja, mijne lezers, vreeselijk moet het zijn verloren te gaan te midden van het licht des Evangelies. Vreeselijk zal het eenmaal klinken uit den mond van hen, die verloren gaan: „Ik heb zalig kunnen worden, maar ik heb niet gewild." O gij, die nog zijt in het heden der genade, vlucht tot Jezus, die gekomen is om verlorenen te redden, opdat gij niet eenmaal met den stroom der revolutie verloren gaat en alsdan geen redding meer mogelijk is. Buigt uwe knieën niet meer voor de afgoden dezer wereld, maar buigt ze voor Christus. Ouden van dagen! wordt wakker uit uwen revolutie-droom, het is nu nog de tijd, vóórdat gij eenmaal de oogen zult opendoen in die plaats, waar weening is en knarsing der tanden. Jongelingen! welke met mij nog het pad der jeugd bewandelen en nog zijt in de kracht uws levens, wijdt uwe krachten niet meer in den dienst des satans, maar geeft u geheel aan Hem, welke ook voor u geroepen heeft: „Het is volbracht." Dan zult gij vinden, wat gij nu zoekt, namelijk: vrijheid, gelijkheid en broederschap.

BOLSWARD. H. A. B.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. De zuster die de vorige week belijdenis deed, werd Zondagavond ten getuige van een talrijke schare gedoopt.

DEVENTER. Zij die met ons gebeden hebben voor het welslagen der

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN,

in de vorige week te Deventer gehouden, zullen zeker ook gaarne iets omtrent den afloop hooren.

Laat ons beginnen te zeggen, dat behalve de Voorganger der Gemeente, br. G. de Vries van Haulerwijk en br. Zerbst van Ede des Maandagsavonds de bijeenkomsten opendden. Den eersten avond was het zeer gedrukt, het een met het ander werkte tegen, zoodat er groote verslagenheid des harten bij allen gezien werd. Er was te weinig bekendheid aan de zaak gegeven, zoodat in der haast werd besloten TWEE DUIZEND strooibiljetten te laten drukken, die des Dinsdags werden verspreid. (Mogen wij nog eens zeggen, dat overal waar zulke Samenkomsten worden georganiseerd, nooit te veel ruchtbaarheid aan de zaak gegeven kan worden.)

Dinsdagavond was reeds de opkomst beter. Als sprekers waren mede op den platvorm br. van Meerloo en br. Henning, beiden van Amsterdam, wijl br. Zerbst was vertrokken. Er was groote aandacht in de vergadering.

Woensdagavonds begon de oogst. Een bejaarde vrouw, wier dochter ten vorigen jare op de Samenkomst vrede had gevonden in Christus en nu reeds is ingegaan in de rust, die er voor Gods volk overblijft, was gekomen met het opzettelijk doel haar hart aan den Heere Jezus te geven en vol blijdschap keerde zij huiswaarts.

Daar werd ons van één verteld, die als te Kapernaum weleer, de geraakte jongeling, door vier gedragen, ook door een viertal geloovigen werd gebracht met het doel om hem aan Jezus' voeten neer te leggen en hun geschiedde naar hun geloof.

Een meisje van de catechisatie kwam onder tranen tot den Heiland en later bekende ze, dat ze in den laatsten tijd zoo boos was geweest tegen God en Zijn dienst, maar nu verstond welke macht haar had beheerscht.

Br. Horn uit Groningen was ook tot ons overgekomen om als mede-getuige op te treden. Ook kwam dien avond eene jonge vrouw tot bewustzijn van vergiffenis van zonden en opstaande van hare knieën haastte zij zich naar huis om het haar man te vertellen, die den volgenden avond tot overgave kwam. Zou zouden wij door kunnen gaan, want elken avond was er doorbraak en overgave des harten. Dat alles jubelde en opgetogen was van blijdschap zal ieder verstaan, die iets van de vreugde der kinderen Gods verstaat, als er zondaren bekeerd worden; maar ook buiten werd de vijandschap openbaar, want tot een broeder der Gemeente werd het verwijt gedaan: „Zoo! in Beth-El is de bekeering van hoeren en dronkaards weer druk aan den gang. Het is mij er een boel!" Gelukkig, dat wij uit den Bijbel weten, dat zulke *op*- en *aan*merkingen nooit zullen uitblijven en dat Christus een Heiland is van zondaren.

Het was reeds besloten, dat een Echtpaar Zondag 18 Febr. door den doop der Gem. zou worden toegevoegd, doch in den loop der week vroeg ook nog een broeder gedoopt te worden en daarna eveneens zijne vrouw, zoodat in der haast Zaterdagavond nog een Gem. Verg. moest worden belegd, waar ze belijdenis konden doen. Op deze Vergadering kwam ook een br. terug met de begeerte in de Gem. te worden opgenomen, wijl hij eenige jaren buiten de gemeenschap had geleefd.

Zoo was dan Zondagmorgen weer een voortzetting van de feestweek.

Het viertal woonde betrekkelijk nog maar kort in Deventer. Een der broeders was een Duitscher, uit het Hartzgebergte en zijne vrouw uit Frankfort am Main. Over Namen (België) zijn ze in Holland gekomen, waar ze hunne knieën leerden buigen voor den Heere Jezus.

Gods wegen zijn wonderlijk, wij doorgronden ze niet.

VAN WIJD EN ZIJD.

Het is niets bevreemdend, dat na een storm van vele dagen en sneeuwbuien tot besluit mijnheer de winter zich nog eens laat gevoelen, doch dat hij zoo streng optreedt, kunnen wij niet in hem prijzen. „Alles op zijn tijd" zeide een reiziger in het spoor en zijn hoogedel geleerde hield een toespraak over het nuttige en niet nuttige van de weersgesteldheid en daarbij komende zaken, dat men zou het haast jammer vinden, dat zulk een verstandige kop het roer van het heelal niet in handen heeft.

Wat verbeeldt zich niet de ijdele mensch en aan welke dwaasheden stelt hij zich bloot en dat nog het allerergste in de meening van een groot verstand te bezitten.

Dat ieder meer bedacht het woord van den grooten profeet des ouden dags: „die met U (God) twisten zullen vergaan," en dat is inzonderheid waar voor wat betreft de eeuwige belangen. Doch de mensch is over het algemeen zoo gewoon geraakt aan het met den Heer twisten, dat men ziet daarin niet eens zonde, zelfs christenen maken zich niet zelden boos, als zij in dezen opmerkzaam worden gemaakt en willen volstrekt niet altijd toestemmen, dat ze verkeerd deden,

maar maken er zich dan vaak af met algemeenheden. Dit woord moest mij van het hart en God geve dat wij, die den naam des Heeren belijden, niet toegeven aan dat algemeene gemor, maar ook in dezen betoonen te gelooven in het Albestuur van God.

Nederland. Overal hoort men nog (ook in het Buitenland) van werkeloosheid en het weer der laatste dagen heeft daaraan geen goed gedaan. In onze Tweede kamer der Staten Generaal daar is het tegenwoordig: werk, werk, werk!!! want er valt heel wat te doen om de kieswet in exploitatie te brengen en als men dan straks zegt: zie zoo, nu is het klaar, dan begint eigenlijk het ergste pruttelen nog.

Ik heb wel eens hooren beweren, dat brand in Amsterdam weinig meer te beteekenen heeft, nu de brandweer zoo goed is afgericht en op alle voorkomende onheilen is voorbereid; doch de brand der vorige week in de Nieuwe Kerkstraat heeft het tegenovergestelde getoond, waarbij vier slachtoffers zijn gevallen en twee, die hoogst bedenkelijk zijn, hoopt men echter nog in 't leven te behouden. Het in den weg staan van karren was oorzaak, dat de brandweer niet zoo vlug kon optreden als hij wilde.

Het schijnt voor de Justitie geen moeielijke taak te zijn om de valsche munters en uitgevers der biljetten tot volkomen bekentenis te brengen, zoodat dit zaakje wel tot een volkomen einde zal gebracht worden. De hoofddader Kraus is zeer mild in zijne mededeelingen; men denkt, dat hij het doet om verlichting van straf daardoor te krijgen.

België. Uit Namen komt het gerucht, dat aldaar de cholera een maand lang geheerscht heeft en dat er reeds 49 personen zijn gestorven en 75 ziek liggen, zonder dat de overheid van de stad daarvan kennis gegeven heeft aan de hoogere autoriteiten. Men ziet, dat men bij onze zuiderburen nog wel wat durft wagen. De burgervader zal zijn roekeloosheid wel met ontzetting uit zijn ambt moeten boeten.

Frankrijk. De anarchisten-geschiedenis speelt hier tegenwoordig een vreeselijke rol; men is eigenlijk nergens meer veilig, vooral niet in Parijs, want als een Emile Henry (zoo heet eigenlijk de laatste dynamiet-werper) goedsmoeds, zonder eenige aanleiding, zijne bommen afschiet in een koffiehuis, waar vele personen aanwezig zijn, dan durft men zich niet langer op plaatsen vertoonen, waar meer dan drie personen bij elkander zijn. Kerken, schouwburgen enz., al deze plaatsen beschouwen ze als hun akker, om op eene vreeselijke wijze te bewerken. Natuurlijk, deze Henry is weer ingerekend, maar het complot is groot genoeg om heel Parijs in de lucht te laten vliegen. Het zijn met één woord gevoellooze en onbeschaamde kerels, die nergens om geven.

Engeland. Daar zijn de heeren anarchisten aardig in hun eigen val geloopen en de politie te Londen heeft weer blijk gegeven, dat ze niet te vergeefs haar oogen laat gaan. Een zekere Bourdin (Fransche anarchist) zet het op een loopen, doch daar hij een hoeveelheid ontplofbare stoffen in een fleschje bij zich droeg, sloeg dat uit elkander in het Greenwichpark, waarvan hij zelf het slachtoffer werd. Eerst meende men, dat hij een aanslag had willen doen op het observatorium, wat niet is bevestigd. Bij onderzoek bleek, dat hij behoorde tot de Autonomy-Club, het vereenigingslokaal der Londensche anarchisten. De politie haastte zich daarheen, drong de deur binnen, vond daar slechts eenige leden der Club, die zij verwijderden en bleef zelf in de zaal met gesloten deuren. Spoedig kwamen de andere leden opdagen, niets kwaads vermoedende, op hun geheimzinnig kloppen werd de deur geopend en zoo waren al spoedig een tachtig bij elkander, waaronder ook een Hollander en vele Duitschers en Bremers. De hoofdcommissaris en detectives onderwierpen alles en alles aan een streng onderzoek en vonden vele papieren, die hun geleidelijk den weg wezen naar huizen, die ook doorgezocht werden en zoo kwamen ze op 't spoor van personen, die tot hiertoe vergeefs zijn gezocht. Onder de papieren werd een bloedrood manifest gevonden met een doodsbedreiging aan den heer Carnot, Fransche president. Al deze gevangenen zijn direct op vrije voeten gesteld, daar de Justitie zich volkomen op de hoogte acht.

Gladstone heeft de Lords van het Hoogerhuis al aan het lijntje. Wilden zijne aanhangers reeds ten vorige jare een reorganisatie in het leven roepen bij de verwerping van de Home Rule Bill, de oude Staatsman was daarvoor niet te vinden, doch nu ze ook de arbeidswetten enz. tegenwerken, komt onder de liberale partij de vraag weer met kracht te boven, of die heeren in het Hoogerhuis dan maar steeds het recht zullen behouden om het werk van de Volksvertegenwoordigers met een enkele pennestreek ongedaan te maken. Het is een oude strijd tusschen deze twee huizen, daar het Hoogerhuis alleen leden toelaat uit de hoogste standen, het is een soort erfrecht en vaderschap om de vooruitstrevende volkspartijen de voet dwars te zetten; nog wat erger dan onze 1ste Kamer.

Italië. Er is voor de Duitsch-Evangelische kerk te Rome reeds een som van 132.500 Mark saamgebracht, het nog ontbrekende hoopt men te krijgen door een collecte te houden in Duitschland.

Spanje. De Keizerin van Oostenrijk, die met het jacht Freia op de Middellandsche zee rondzeilde, is aan een groot gevaar ontkomen, daar het schip bijna was verongelukt op de Spaansche kust. Een stoomboot bevrijdde nog bij tijds het jacht uit de gevaarlijke positie.

Rusland. Prof. Sacharin uit Moskou, die over den Czaar practiseerde bij diens laatste ziekte, waarvan Z. M. schijnt hersteld te zijn, kreeg daarvoor als belooning maar eventjes 70.000 gulden. Z.H.Gel. behoeft waarlijk op deze wijze geen werkstaking te houden om loonsverhooging. Evenwel rijst bij ons de vraag of het billijk is met het oog op zooveel ellende, om zulke personen zoo grof te betalen?

Het ijs in de Finsche Golf is losgescheurd en vele personen drijven op de groote ijsvlakten in zee; te hopen is, dat het ijsbreken gelukt hen te redden.

Servië. Nog steeds is de vraag in dit ongelukkige land: Wie zal heerschen? De koningin-moeder Nathalie is uit Parijs vertrokken en wil wel in het land komen, maar dan op zijn minst als regentes het bewind voeren. Milaan, haar echtgenoot, wordt weer in de Fransche hoofdstad verwacht en zal er zeer welkom zijn, als hij, gelijk voorheen, een vetten buidel heeft, die ongelukkige, maar tevens roekeloos verkwistende man.

Duitschland. De Keizer is Maandag 19 Febr. bij vorst Bismarck op soupé (avondeten) geweest. Dat het feest was te Friederichsruhe (buitengoed van Bismarck), laat zich begrijpen en de oude man vooral is weer in zijn schik. Ook in den nu geëindigden strijd heeft de ijzeren man weer getoond, dat hij een machtig strijder is, die van geen wijken weet.

Engelands Koningin denkt bij het huwelijk van haar kleindochter Victoria van Saksen-Coburg met den Hertog van Hessen op 22 April a.s. tegenwoordig te zijn, waaruit blijkt, dat H. M. op haar ouden dag nog niet tegen een reisje opziet.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur Alles ten huize van J. Bolman.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van br. Henning te Amsterdam *f* 40.02; van K. H., Tilburg *f* 0.95; van H. v. D., 't Zandt *f* 2.55.

N. v. BEEK.

Evangelieprediking

te Foxhol, Zondag 25 Febr. door br. HAAN van Sneek.

UNIE-CENT-BUSJES.

De nieuwe Unie-cent-busjes zijn gereed, ook zijn er van het geïllustreerde Unie-cent-blaadje nog ruimschoots voorhanden. Wie wil helpen? De kas heeft er dringend behoefte aan.

Wie Unie-centen wil opzamelen, hij geve ons zijn adres en wij zullen hem een busje en inteekenbiljetjes zenden. Schrijf maar aan J. HORN te Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 358 DONDERDAG 1 Maart 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Zijt gij de Christus?

Luk. 22: 67.

In de zaal des Hoogepriesters
Stond de Heiland voor den raad;
Lastertale moest Hij hooren
Van zoo menig onverlaat.
Hoe vijandig is de houding
Van het joodsche Sanhedrin,
Dat, door wraakzucht aangeprikkeld,
Is ontbloot van menschenmin.
„Zeg ons," vraagt de Hoogepriester,
„Is het waar? verklaar het vrij,
Zijt gij werkelijk de Christus?"
„Als ik 't zeg, gelooft gij Mij?
Aan Gods rechterhand gezeten
Zult ge zien des menschenzoon,
In zijn heerlijkheid en luister,
Naast den Vader op Zijn troon."
„Zijt ge dan Jehova's Zone?"
Plechtig oogenblik voorwaar,
Waar de Waarheid onbewimpeld
Spreekt: „Hetgeen gij vraagt is waar."
Die getuig'nis doet hen, Heere!
Die in U gelooven, goed,
Gij, o Godmensch! altijd dierbaar
Voor het dorstende gemoed;
Die belijd'nis geeft hen krachten,
Hoe het ongeloof ook woedt,
Om op U te steunen, Heere!
Die beschermt, bewaart, behoedt.

B. V. D. M.

De Paradijsbelofte.

(Gen. 3: 14—19)

Alzoo was de mensch dan geschapen als toonbeeld van Gods wijsheid, almacht en liefde en tevens was in zijn tweevoudig bestaan (man en vrouw) de groote gedachten Gods: de vereeniging van den mensch met Zijn Schepper, (welke zijne vervulling erlangt in de gemeente van Christus) afgebeeld. Maar de mensch viel van God zijnen Maker af. Wij weten hoe en op welke wijze en juist de zucht om, zonder God, Gode gelijk te zijn was hem ten verderve en door de begeerte om vrij te zijn viel Adam en in hem zijn gansche geslacht in de macht en slavernij des Satans. Adam verbrak het verbond en het doel Gods met den mensch scheen verijdeld. Het spreekt van zelf, dat wij hier van slechts kunnen spreken op menschelijke wijze; God had in Zijn liefde en wijsheid den val voorzien. Immers het Lam is geslacht van de grondlegging der wereld en reeds *voor* den val was het middel tot opheffing reeds daar en had de Schepper des Hemels en der aarde reeds geordineerd, dat juist door den val en de gevolgen daarvan Zijn heerlijkheid en macht zou worden getoond; dat Zijne scheppingsplan niet zou worden verijdeld, ja, dat juist door de opheffing van den mensch uit den diepen poel des verderfs Satan zou worden vernietigd. God laat den mensch niet liggen in zijn val en voltrekt het uitgesproken vonnis niet dadelijk. Integendeel, Hij, de eeuwige liefde zoekt den mensch op: „Waar zijt gij?" zoo klinkt het in den hof en waar Adam en de vrouw, hoewel zich verontschuldigende, schuld bekennen, daar geeft Hij de belofte van wederopheffing van den mensch in de vernietiging van hem, die de oorzaak is van dit alles. Zoowel Adam als de vrouw worden gestraft, evengoed als de slang, maar tevens de Satan aangezegd, dat juist uit zijn slachtoffer (de vrouw) Hij zou voortkomen, die hem (Satan) voor eeuwig onschadelijk maken zou.

Gaan wij deze Paradijsbelofte na. Het is toch de bron en wortel, waar God de verdere openbaring van Zijn raad op voortbouwt.

Merkwaardig is het zeker, dat in deze moederbelofte, hoegenaamd geene belofte als zoodanig voortkomt. De man als straf zwaren arbeid en moeitevol leven, de vrouw, moedersmarten en onderdanigheid aan den man, de slang veroordeeld om in het stof te kruipen, Satan vernietiging aangekondigd, ziedaar den inhoud. Wel een bewijs van Gods toorn en groot misnoegen. Groot was de zonde die Adam bedreef. Door God gesteld tot heerscher over de gansche aarde en al wat er in of op was, toegerust met de uitnemendste gaven van lichaam, ziel en geest, was dit niet genoeg? Wat wilde Adam nog meer hebben, daar hij alles bezat? God richt zich niet tot Adam, evenmin als tot de vrouw met eene belofte. God heeft voortaan met den mensch als mensch niets meer te maken. Voor den mensch en wat uit hem voortkomt, geene belofte, geen hoop, enkel oordeel en straf. Adam heeft het verbond verbroken en zich losgemaakt van Zijn God en Schepper, hij wilde vrij zijn van God, welnu, hij zij vrij. Hij zal wederkeeren tot het stof, waaruit hij is genomen. Al wat uit Adam is, moet sterven en blijft buiten gemeenschap met God. De Heere God herstelt den mensch weer, maar buiten hem om en slechts door den dood heen. Zij, die gelooven, voor hen is de eisch, sterven aan en in zich zelf; zij, die niet gelooven gaan en den geestelijken en lichamelijken dood tegemoet. Voor allen is de eisch: alles wat van en uit Adam is, is den dood gewijd. Alleen in en door den tweeden Adam, alleen in de nieuwe schepping is er sprake van leven. Met Adam, zooals hij was geschapen, heeft God afgerekend. De aarde zal hij bouwen, maar niet meer door God gezegend, zal zij doornen en distelen voortbrengen en de grond, die in Edenshof als van zelve vruchten voortbracht, zal daartoe door Adam als in het zweet zijns aanschijns worden gedwongen. „Vervloekt is de aarde om uwentwil," alzoo is het oordeel Gods en van toen af wacht de aarde slechts daarop, dat de nieuwe scheppingsdag daar is, om te vergaan, evenals de gansche menschheid slechts zoolang zal duren, totdat de nieuwe menschheid uit den tweeden Adam, uit haar te voren treedt. Behoeven wij nog veel te zeggen over Adams straf en het lot der vrouw? Ieder lijkwagen, die door de straten gaat, predikt ons het onherroepelijk vonnis Gods en wie der zonen en dochteren Adams gevoelt het niet, dat het brood gegeten wordt met kommer? En het lot der vrouw, daar waar Christus geen invloed heeft, dus de mensch enkel Adamitisch is, wie weet het niet? Als vee verkocht, als lastdier gebruikt, als slavin behandeld ook zelfs bij de beschaafde heidensche volken, bij de Turken beschouwd als geen ziel hebbende, dus zonder toekomst voor de eeuwigheid. Ook de slang ontkomt niet aan het oordeel: „Op uwen buik zult gij gaan en stof zult gij eten al de dagen uws levens. Had de slang zich tot werktuig gesteld des Satans en alzoo zich tegen God verheven, vernederd zal ze worden tot de aarde. Alzoo heilig is God, dat zelfs het redelooze dier niet ontkomt aan Zijn oordeel en zoudt gij ontvlieden, o mensch! die met zelfbewustheid u tegen God durft verzetten? Zoo er zijn, die meenen, dat God te veel liefde is om het kwaad te straffen en enkel medelijden heeft met de zondaren, maar niet toornt; zie het dan, God straft zelfs de slang, die zeker de minst schuldige is in al haar verscheidenheden en in al haar geslachten met dit woord: „op uwen buik zult gij gaan en stof zult gij eten en steeds blijft de slang een voorwerp van afschuw en schrik.

Vóór God Zijn oordeel uitspreekt over de schuldigen, keert Hij zich tot de oorzaak van alles, tot Satan. Deze dacht Gods werk te vernietigen, welnu, hij zal zelf worden vernietigd en juist Hij, die hem (den Satan) den kop verpletteren zou, zou voortkomen uit haar, die hij verleid had. De mensch zou zijn vonnis niet hooren, vóórdat hij vernomen had, dat God eenmaal de gevolgen zijner misdaad zou te niet doen en in Zijne genade, zij het ook in den weg van oordeel en strijd, zijn schepsel zou verlossen van de heerschappij des Satans.

„Ik zal vijandschap zetten tusschen u en deze vrouw, tusschen uw zaad en tusschen haar zaad"; de gansche wereldgeschiedenis is in deze woorden geschetst. Is deze niet een voortdurende strijd tusschen het rijk des lichts en dat der duisternis? Is ze niet voortdurend een pogen des Satans om alle kennis Gods van de aarde weg te nemen? Eerst, na den val, de mensch verdorven door de vermenging der kinderen Gods met de kinderen der menschen, waarop het schrikkelijk oordeel der zondvloed; daarna de volkeren meer en meer van God afgedwaald en in afgoderij verzonken; God stelt echter Abraham en zijn geslacht als een fakkel der waarheid en een licht in de duisternis. Van twee kanten tracht Satan de kennis Gods geheel van de aarde weg te nemen, eerstens door dit volk voortdurend tot afgoderij te brengen en alzoo de oordeelen Gods over hetzelve te brengen, tweedens door gedurig, te beginnen met Egypte, de groote machten der aarde te gebruiken om Israël als volk te vernietigen en alzoo Gods raad te verijdelen. Maar juist daardoor, dat Israël verstrooid wordt onder de volken wordt de zoo goed als uitgedoofde kennis Gods onder hen verbreid en

spreken zoowel Rachab, de hoer in Jericho, als later Nebukadnezar en Cyrus (Joz. 2 : 11; Dan. 2 : 47; Dan. 4 : 27, 28; Ezra 6 : 10) van den God van Israël als den God des hemels, terwijl uit de wijzen uit het oosten (Matth. 2 : 2) genoegzaam blijkt, dat de verwachting van een groot Koning over Israël niet vreemd was aan het heidendom. Toch schijnt Satan te zegevieren. Israël, als volk door en onder de Maccabeën weêr hersteld, wordt onderdanig aan Rome en genezen van afgoderij, vervalt tot vormdienst en mist alle geestelijk leven, terwijl het heidendom zat van de afgoden, en wars van de beuzelachtige fabelen der godenleer allen godsdienst loslaat, alle besef van hooger leven verliest en slechts jaagt naar macht, rijkdom en genot en meer en meer wegzinkt in het gruwelijkst zedenbederf. Toen was de tijd daar der vervulling van de belofte Gods. Aan het kruis wordt de Satan overwonnen, door Hem, die de Zone Gods en tevens het zaad der vrouw is, die slechts wacht op zijne vernietiging. De strijd is nog niet geëindigd. Hoewel overwonnen en verslagen door Christus aan het kruis en in de opstanding, geeft Satan het niet op. Pas is de gemeente gesticht, of hij gebruikt de joodsche overpriesters en Herodes om haar te verwoesten. (Hand. 8 : 1, 4); maar inplaats dat het licht des Evangelies wordt uitgedoofd wordt het hierdoor meer verbreid; de vervolgde discipelen gaan van stad tot stad en overal wint de leer van het kruis en zoo gaat het voort alle eeuwen door. Het heidensche en z.g. Christelijk Rome vervolgt de belijders des Heeren keer op keer op steeds bloediger wijs. Daardoor worden de Christenen alom verstrooid en het Evangelie alom verbreid. En in deze laatste tijden, waar Satan zijn macht toont door de volken ten afval te voeren, toont ook de Heer Zijn kracht, door alom en overal Zijn Woord te doen verkondigen. Er is wellicht geen tijd geweest, waarin het Evangelie sneller voortgang maakte, maar ook geen tijd, dat de goddeloosheid, het loslaten van God, meer vorderde, als deze eeuw. — Wat zal het einde zijn? Gods Woord zegt het. — De afval der volken is nabij, daarna ook het Rijk Gods. Als Jezus komt om Zijn Rijk te vestigen, schijnt de strijd beslist. Satan gebonden en de gansche aarde onderworpen aan de heerschappij van den Middelaar Gods en der menschen — maar, na de duizend jaren gaat hij weder uit om de volken te verleiden, en zij zullen zich laten verleiden, doch — dan is ook het einde. — De Satan en die hem volgden geworpen in den poel des vuurs, de dood te niet gedaan, de hemel en de aarde, die nu nog ten vure bewaard worden (2 Petr. 3 : 7) vergaan; een nieuwe aarde en nieuwe hemel (Openb. 21 : 1); het nieuwe Jerusalem daalt van den hemel Satan is voor goed vernietigd, en het koor der engelen en gezaligden juicht.

De Heere God heeft getriomfeerd, en de gemeente des Heeren, de bruid des Lams, heerscht met het Lam, dat haar kocht met zijn bloed, Gode tot koningen en priesters. De zaligheid dergenen, die God hebben gediend is onaantastbaar, want de kop der slang is verpletterd, hij is teniet gedaan. De overwinning is aan het zaad der vrouw en eeuwige vrede; rust en zaligheid woont en heerscht in de gansche schepping Gods.

„Het zaad der vrouw zal u den kop vermorselen, en gij zult het de verzenen vermorselen of verwonden; alzoo, gelijk wij hierboven gezien hebben en de geschiedenis bewijst het, zou de overwinning op Satan in zwaren strijd behaald worden. De eerste voor de hand liggende verklaring van dit woord is duidelijk genoeg. Het zaad der vrouw (de Christus) zou de Satan overwinnen en vernietigen, maar tengevolge daarvan verwond worden in dat deel van Hem, dat de aarde raakt (de verzenen). Beiden zijn geschied aan het kruis. Aldaar heeft Christus den Satan overwonnen en zijne vernietiging was van toen af slechts een kwestie van tijd, maar ook daar is de Christus verwond, ja verwond ten doode toe, daar is Zijn lichaam verbroken en Zijne menschheid (de verzenen vermorseld), schijnbaar te niet gedaan.

Maar heeft dit niet dieper en voor ons als gemeente des Heeren hooge en heerlijke beteekenis?

Eerstens, is de Satan aan het kruis vernietigd, is de slangenkop daar verpletterd? — In eigenlijken zin niet. — Ware dit zoo, dan zou Satan geen macht meer overgehouden hebben, en de geschiedenis der wereld, en der gemeente en het leven van ieder Christen is een bewijs, dat, hij, de menschenmoorder van den beginne, de wederpartijder Gods, rondgaat als een brieschende leeuw; ware dit waar, dan kon Paulus niet schrijven aan de gemeente te Rome (Rom. 16 : 20) „de God des vredes nu zal den Satan haast onder uwe voeten verpletteren. — Het verpletteren van den kop der slang is het werk, wat de Heer door Zijn lichaam (zijn gemeente) en wel door de verzenen (dat gedeelte der gemeente, dat op aarde is) doet. Dat de Christus, met deze zijne verzenen (de gemeente op aarde) op den kop der slang staat, heeft tengevolge, dat zij steeds wordt verwond, aangevallen, vermorzeld, totdat de slangenkop geheel is verpletterd en God de Heer in en door haar de volkomen overwinning behaald heeft op Satan. De volharding der geloovigen in strijd, vervolging en verzoeking, en de redding en verlossing van zondaren zijn zoovele nederlagen voor den Satan, waardoor zijne macht verbroken en vernietigd wordt. Daarom kon ook Paulus zeggen, dat hij de overblijfselen des lijdens van Christus voor de gemeente vervulde in zijn lichaam. — Neen, de gemeente zal niet deelen in de zegepraal, zonder te deelen in den strijd. Nu het Hoofd onttrokken is aan zijn haat; nu hij niet meer woeden kan tegen den Gezalfde des Heeren, die opgevaren is; nu Deze hem overwonnen heeft; nu hij het Hoofd niet meer bereiken kan, richt hij alle woede tegen het lichaam, verscheurt en verdeelt het door zijne listen en lagen, tracht het machteloos te maken en vermorzelt het de verzenen. Juist de gemeente op aarde hindert Satan; haar invloed als tempel des H. Geestes vreest hij, daarom juist richt hij zijn gif (dwaling en ketterij), zijne vurige beten als vervolging en verdelging tegen haar; want zij staat hem op den kop en drukt hem. Van pijn kromt hij zich, en kronkelt zich van woede, bij iedere overwinning, die behaald wordt, bij iedere ziel, die voor God behouden wordt, en dus voor hem verloren is, en zijn laatste stuiptrekkingen zullen vreeselijk wezen: „hij heeft groote toorn, wetende, dat zijn tijd kort is (Openb. 12: 12.) Iedere overwinning op eigen zonde of zwakheid, iedere zelfverloochening in den dienst des Heeren, iedere ziel voor Jezus gewonnen, is een verpletteren van den kop der slang. En het zal eenmaal de roem van Gods wijsheid en genade zijn, dat door Zijn kracht, en juist hierin zal blijken *alleen* door Zijn kracht, Jezus Christus de Heer, door middel van Zijn in zichzelf zwakke, gescheurde en vermorzelde gemeente, ondanks het gif van ketterij en dwaling, dat hij over haar uitspuwt, ondanks de hevige beten der vervolging, hem vernietigen zal.

Ook zal zij (de gemeente) deelen in den laatsten strijd; Hij, de getrouwe en waarachtige Getuige, gezeten op een wit paard, zij, evenals Hij, op witte paarden, hunne kleederen wit gemaakt in het bloed des Lams, God hun de overwinning gevende door Christus Jezus — Wie met Hem overwinnen wil, moet met Hem strijden; wie met Hem verheerlijkt wil worden, moet met Hem lijden. — Er is geene overwinning op Satan mogelijk, tenzij men zich blootstelt aan de woede der slang. — Voor de wonden van den strijd is er genezing: „Hij zal alle tranen van de oogen afwisschen, en geen rouw of moeite zal er meer zijn.” Alles vrede, het Paradijs op aarde is gesloten voor den mensch, de toegang tot den boom des levens hem belet. Het wordt weder geopend; de boom des levens bloeit niet alleen, maar geeft zijne vrucht van maand tot maand. Satan geworpen in den poel des vuurs, voor goed machteloos gemaakt; de kop der slang verpletterd; dan geen vermorzeling der verzenen meer. De mensch, niet de oude uit Adam, maar de nieuwe uit Christus en de gemeenschap met God, onafgebroken zaligheid tot in de eeuwen der eeuwigheid. Openb. 5 : 13*b*; Openb. 20 : 6.

AMSTERDAM. OLTHUIS.

Evangelische Samenkomsten te Stavoren.

De Gemeente van Gedoopte Christenen alhier vatte het besluit op om 19, 20 en 21 Febr. eene eerste driedaagsche Evang. Samenkomst te houden. Als sprekers waren uitgenoodigd de broeders Voorgangers Karssiens van Franeker, de Hart van Sneek en Horn van Groningen. Reeds verblijdden wij ons, maar ziet: beide eerstgenoemde broeders schreven, dat zij verhinderd waren en br. Horn antwoordde: „als ik eenigszins kan, kom ik.” Wij zagen ons genoodzaakt, de zaak uit te stellen en gaven de broeders daarvan kennis. Doch wat geschiedt — nog eer br. Horn onze kennisgeving in handen had, zond hij bericht: „ik kom.” Toen besloten wij een telegram aan hem te zenden: (wat ook geschiedde) „uw komst wordt verwacht.”

En jawel, op Maandag 19 Febr., namiddags 4 uur, kwam tot ons een mensch van God gezonden, wiens naam was Horn. Deze kwam tot ons om van het L i c h t te getuigen. Hij was het licht niet, maar verkondigde het, opdat allen in dat licht gelooven zouden. En ziet, zijne begeerte werd ten deele vervuld. Het behaagde den Heer zijn arbeid te zegenen, wat Hij ook belooft aan allen, die op Zijn naam vertrouwen. Mochten wij daarom toch allen getuigen worden bevonden door het Evangelie van den Gekruisten en Opgestanen Heiland te verkondigen, die toch het Licht der wereld en het Brood des levens is. Twee zielen kwamen tot volkomen overgave aan den Heer en openbaarden daarover groote blijdschap. Zij konden er niet van zwijgen, wat de Heere voor hen gedaan had, maar maakten Zijn naam groot, niet slechts onder de broeders en zusters, maar ook voor de ooren der wereld. Ook zeiden zij tot hiertoe gemeend te hebben, dat zij wel gered wilden worden, maar, o wonder! door de verkondiging van het Licht kwamen zij tot de ontdekking, dat de Heer *wel*, maar zij *niet* wilden. Maar meer nog: nu zij zich eerst aan den Heer gaven, gaven zij zich daarna ook nog aan ons en vroegen den doop aan.

We gelooven niet, dat het bij deze twee zal blijven, want nog anderen bekwamen een geduchte steek in hun conscientie, wat hen doet kermen; onze hoop en verwachting is, dat dit kermen weldra in juichen zal veranderen.

Ook voor de gemeente hier ter plaatse was het niet ongezegend, dat God dien mensch tot ons zond, om van het Licht te getuigen, want door vele broeders en zusters hier werd dit voorheen anders bezien. Daarom wenschten wij wel, dat al de broeders en zusters, die nog niet met de gemeenten der Unie vereenigd zijn, eens ernstig gingen onderzoeken, wat daarvan de reden is. Is het betamelijk? Kan het met Gods woord bestaan? Of is het alleen maar vooroordeel, dat hier in 't spel is? O, laat ons toch niet strijden voor het onze, want dat is toch niets, maar laat ons strijden voor Gods Woord, om alzoo met vereende krachten de wereld te overwinnen en de banier des Kruises hoog te verheffen. Dit kan alleen geschieden als Gods kinderen staan als een eenig man. Mocht daarnaar ons aller streven zijn, want ook dan zullen wij het ondervinden: „Waar liefde woont, gebiedt de Heer den zegen.”

Drie avonden hield onze broeder Samenkomst. Ons voorstel dat hij, nu hij alleen was, maar preeken zou, sloeg hij af; hij wilde slechts vertellen en plaatste zich niet op, maar voor den predikstoel. Vooral de navergaderingen waren onder ons eene vreemde verschijning. Op Dinsdag- en Woensdagmiddag hielden wij ook nog een bidstond. Ook van de wereld waren onder het gehoor, waaronder zeer onverschilligen. Om het bekend te maken, hadden wij den eersten dag briefjes rondgebracht, terwijl wij den laatsten dag nog per tromslager onze medeburgers uitnoodigden. Des daags deed onze broeder huisbezoek.

Als wij een blik achterwaarts slaan op wat God hier al heeft willen werken, hebben wij stof van dank. Ruim 14 jaar geleden was br. H. de Vries uit Workum het middel in Gods hand dat br. Aukema tot den doop kwam. Die was hier de eerste Baptist, die tot op heden door een 60tal gevolgd is. Drie zijn sedert ontslapen, 4 vertrokken naar andere gemeenten, niemand kwam tot ons over; ook behoefden wij niemand uit te sluiten, zoodat er nu nog 53 leden zijn. Met Workum verbonden zouden wij op 78 leden kunnen komen.

Voorts, ons oog is op den Heer, die de dooden levend maakt, de dingen die niet zijn, roept alsof ze waren. Wij zullen niet beschaamd uitkomen, als wij van God verwachten, dat Hij in Stavoren, dikwijls Nazareth genoemd, vele zondaars zal bekeeren.

Geve de Heer ons en al Zijne kinderen wat noodig is om goede krijgsknechten van Jezus Christus te zijn.

Namens de Gemeente:
J. BANDSTRA, Ouderling.

God zal ook degenen, die ontslapen zijn in Jezus, wederbrengen met Hem.

1 Thess. IV : 14.

Laat ons niet denken, dat na het sterven, de *ziel* in gevoelloosheid slaapt. „Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn,” fluistert Christus iederen stervenden geloovige toe. Zij „rusten in Jezus,” doch hunne zielen zijn bij God, Hem dag en nacht prijzende in zijnen tempel, en voor den troon halleluja's zingende voor Hem, die hen van hunne zonden gewasschen heeft in zijn bloed. Het lichaam slaapt in zijn eenzaam bed van aarde onder het grastapijt. Doch hoedanig is die slaap? Het denkbeeld, dat aan slaap is verbonden, is *rust*, en dit is de gedachte, welke de Geest van God ons wenscht mede te deelen. De slaap maakt van elken nacht een Sabbat voor den dag. De slaap sluit de deur der ziel goed toe, en verzoekt alle indringers eene wijle te wachten, opdat het innerlijke leven zijn zomertuin der ruste moge betreden. De moêgezwoegde geloovige slaapt rustig, gelijk het vermoeide kind aan de borst zijner moeder sluimert. O, zalig zij, die in den Heer sterven! Zij rusten van hun arbeid en hunne werken volgen met hen. Hunne stille rust zal nimmer verbroken worden, totdat God opstaan zal om hun het volle loon te geven. Door engelenwachters bewaakt, achter de gordijnen van eeuwige geheimen verborgen, slapen zij als erfgenamen der heerlijkheid voort, totdat de volheid des tijds de volheid des verlossing zal aan het licht brengen. Welk een ontwaken zal het hunne zijn! Zij werden vermoeid en afgetobd in hunne laatste rustplaats nedergelegd; maar zoo zullen zij niet opstaan. Zij gingen met een gerimpeld voorhoofd en vervallen gelaatstrekken naar hunne rustplaats, doch zij ontwaken in schoonheid en heerlijkheid. Het gerimpelde zaad, zoo ontbloot van vorm en schoonheid, rijst op uit het stof als eene heerlijke bloem. De winter des grafs maakt plaats voor de lente der verlossing en den zomer der heerlijkheid. Gezegend is de dood, omdat hij ons, door de goddelijke kracht, van dit dagelijksche werkkleed ontdoet, om ons met het bruiloftskleed der onverderfelijkheid te bekleeden. Zalig zijn zij, „die in Jezus rusten.”

SPURGEON.

NEERBOSCH.

Ongetwijfeld is niemand onzer lezers onkundig gebleven, hoe de Weesinrichting te Neerbosch en inzonderheid hare Directeur, br. Joh. van 't Lindenhout, in de laatste maanden op zeer boosaardige en lasterlijke wijze is aangevallen. Vele, zoo niet alle christenen hebben daaronder gezucht en mede geleden.

Op verzoek van br. van 't Lindenhout heeft zich toen een commissie van onderzoek saâmgesteld, bestaande uit algemeen bekende en geachte mannen van verschillende kleur op staatkundig als godsdienstig gebied. Deze commissie heeft herhaaldelijk vergaderd en alles nauwkeurig onderzocht. Van haar bevindingen heeft zij een rapport uitgebracht van 204 bladzijden druks, dat in den boekhandel voor *f* 1 verkrijgbaar gesteld is.

Uit dat rapport nu blijkt wel, dat er op de inrichting wat viel aan te merken en er nog heel wat verbetering kan aangebracht worden, doch heel de commissie kon als eind-conclussie het volgende verklaren:

„De Commissie verklaart, dat haar bij haar onderzoek geen enkel bewijs is voorgekomen, dat de directeur van *Neerbosch* het oogmerk zou hebben gehad om zich zelven of zijn gezin ten koste der instelling te verrijken en eveneens dat door hem eenige onzedelijke handeling zoude zijn gepleegd.

Zij spreekt ten slotte als hare meening uit, dat in het belang van *Neerbosch* niet langer gedraald mag worden met eene wijziging van de Statuten der Vereeniging, waardoor deze op veel breederen grondslag gevestigd wordt en een bestuur optreedt, dat als raad van toezicht voortdurend contrôle uitoefent op de handelingen der directie.”

Voor ons staat vast: „Is er een kwaad in de stad, dat de Heere niet doet?” dat wil zeggen: Wij gelooven, dat God om wijze redenen dit alles over Neerbosch heeft toegelaten. Hij, de Vader der weezen, waakt over Zijn werk en kinderen. Blijke het maar voor den Directeur en de Inrichting, dat alle dingen mede werken ten goede, dengenen die God liefhebben. HORN.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Op onze huishoudelijke vergadering van Zondagavond zagen wij ons tot ons leedwezen genoodzaakt vier leden af te snijden.

Een had als Demas de tegenwoordige wereld weder lief gekregen, een ander was vervoerd geworden door het Darbisme en de twee overige, een echtpaar waarvan men betere dingen had mogen hopen, gaven veelvuldig reden om Jak. 1 : 26 en Galaten 5 : 12 op hen toe te passen. Aan geduld en vermaning van de zijde der Gemeente tegenover hen heeft het niet ontbroken. God zij hen genadig.

Maar ook blijdschap was ons bereid. Een jongeling uit Adorp, die voor 14 dagen belijdenis deed, werd gedoopt en op het alleronverwachts verscheen een jonge man in de vergadering, die een hartelijke belijdenis deed. Zoo weet de Heere God het evenwicht te bewaren tusschen droefheid en blijdschap.

STADSKANAAL. Eene lang gekoesterde begeerte, die menigmaal voor het aangezicht Gods werd uitgesproken, is thans vervuld geworden. Sedert eenige jaren werd er door ons te Musselkanaal meer of minder geregeld geëvangeliseerd, door middel van openbare prediking en anderszins. Tot nu toe moest de prediking in een particulier huis of woonkamer geschieden; doch de toenemende belangstelling in de prediking deed echter al meer behoefte gevoelen aan een lokaaltje. Er werd herhaaldelijk over gesproken en gebeden en eindelijk de zaak aangepakt, gelden door rentelooze aandeelen samengebracht en binnen weinige dagen was er een lokaaltje gereed, verbonden aan een huis, dat eigendom der gemeente is.

Zondagavond j.l. mochten wij het onder biddend opzien tot God in gebruik nemen. De ruimte, welke ongeveer 100 personen kan bevatten, was tot in elk hoekje gevuld. Er was aandacht en opgewektheid, en wij verwachten, dat die eerste samenkomst in onze nieuwe vergaderplaats niet ongezegend is geweest. Nog lang, nadat de openbare prediking was geëindigd, waren we met broeders, zusters en belangstellenden bijeen, om, onder het gebruik van een kop koffie etc., den Heer te loven en te danken voor deze verwijding van de deur der Evangelisatie daar ter plaatse.

VAN WIJD EN ZIJD.

Voor wie niet geheel onbekend is met onze historie, zal het duidelijk zijn, dat dàn ons volk waarlijk groot en machtig was, als het de Kruisbanier hoog hield. Wanneer het als regel voor geloof en wandel stelde het Evangelie, hiermede niet slechts bedoelende het Nieuwe Testament en van het N. T. alleen de vier Evangeliën, maar heel de Heilige Schrift. Die tijd was met recht ons glorietijdperk. Bezien we dan onzen tijd daarbij, slaan we bijv. onze wetboeken op, dan slaakt het hart onwillekeurig een bange klacht bij het bemerken van zooveel achteruitgang, zooveel schijn-wijsheid, zooveel tegenstand, zooveel smaad en spot. En mocht wel ieder, die zich schaart onder Christus' kruisvaan zich wapenen als eenmaal de tempelbouwers te Jerusalem: in de eene hand de troffel, in de andere het zwaard. De goedwillige lezer werke in gedachten ons bedoelen verder uit.

Nederland. Die verloochening van Gods Woord komt zelfs in onze grondwet uit. Duidelijk bleek dit de laatste dagen bij de bespreking der *kieswet*.

De Minister had de Kamer voorgesteld om art. 3 en 4 zijner wet op het kiesrecht te behandelen, eer men aan art. 1 begon. Niet zonder reden was Z.Ex. daartoe overgegaan. Het beginsel n.l. der wet lag opgesloten in art. 3 en het volgende vloeide er uit voort. En nu zag de heer Tak heel wel in, gelijk ieder staatsman dat behoort te doen, dat het op het beginsel der dingen aankomt. De vraag, die wij vroeger eens terloops behandelden, n.l. of onze Staat bestaat uit vrije personen (ingezetenen) dan of hij is eene vereeniging van huisgezinnen, is thans in de 2e Kamer besproken. Onze grondwet kent helaas slechts ingezetenen en heeft daarmede verklaard het Bijbelsche standpunt niet te aanvaarden. Wij, anti-revolutionairen, erkennen het huisgezin als een schepping Gods en meenen, dat het voor den grondslag van den Staat behoort beschouwd te worden.

Onze oud-Minister Mackay nu en de heer Van Alphen hadden samen een amendement op genoemde artikelen. Een kieswet voor gezinshoofden kon nu eenmaal niet om art. 80 der grondwet (wat we boven noemden) maar toch was hun toeleg om dit grondbeginsel zoo dicht mogelijk nabij te komen. Dit zou zeker zijn gelukt, daar er eene meerderheid voor te vinden was, maar de Regeering verklaarde met den christen-staatsman niet mee te kunnen gaan, waarom de voorstellers het wijselijk introkken, anders waren de jammeren allicht niet te overzien geweest.

Dat dit ons christenvolk leed doet, is duidelijk. Grondwetsherziening voornamelijk op art. 80 is volstrekt niet overbodig en wenschelijk mag het wel heeten, dat onze christelijke mannen in de Kamer steeds in die richting sturen.

Over het verder gesprokene in de 2e Kamer moeten we om de beperkte ruimte wel zwijgen.

Het Neerbosch-rapport is verschenen en geeft een alleszins bevredigenden uitslag. (Zie verder het stuk „Neerbosch” in dit No. opgenomen.

Frankrijk. Het regent hier bommen, de meeste zijn onschadelijk. Men denkt aan flauwe grappen; toch is de toestand zorgelijk. Sedert 1 Januari zijn 300 verdachte voorwerpen aan het laboratorium te Parijs onderzocht. Voortdurend worden nog dreigbrieven verzonden. De anarchist Rabardy wordt nog steeds gezocht; ook Ortiz, die een „vriend” van Henry en een zijner medeplichtigen bleek te zijn.

Henry verklaart ook schuldig te staan aan eenzelfde feit, gepleegd reeds in November des vorigen jaars. Het plan was destijds om het Parijsche kantoor der mijn-maatschappij van Carmaux in de lucht te laten vliegen. De bom werd echter gevonden en naar een politie-bureau gebracht, waar nog vier slachtoffers gemaakt werden. Naar beweerd wordt, is er onder de Fransche anarchisten een diepgaande oneenigheid ontstaan over de gevoerde taktiek; natuurlijk, het kan ook niet anders.

België. Bij de behandeling der oorlogsbegrooting in de kamer heeft generaal Brialmont eene uitvoerige rede gehouden, waarin hij zeer scherp wraakte de slechte verdedigings-middelen, welke België moeten beschermen voor een Europeeschen oorlog en de neutraliteit ongeschonden bewaren. Zijne voorliefde voor den persoonlijken dienstplicht, zegt men, doet hem streven naar versterking der legermacht.

Vóór eenige dagen meldde men, dat te Brussel een congres zou worden samen geroepen om krachtiger maatregelen te nemen tegen de anarchistische woelingen, doch het bleek een los gerucht te zijn. Wel houden de politie-rechercheurs elkander op de hoogte en bewijzen ze elkander gewichtige diensten, maar van een algemeene samenkomst ter overlegging en beraadslaging van nieuwe plannen tegen de misdadigers zal vooralsnog wel niets komen.

Engeland. Het Huis der Lords heeft heel wat te verduren; steeds staat het vijandig tegenover de hervormings-plannen van Gladstone. Dat er nu een krachtig protest uitgaat van de liberalen en de arbeiders, is licht te begrijpen.

Te Londen zal den 17en Maart eene conferentie worden gehouden van alle Trades Unions (arbeiders-vereenigingen), waarin beraadslaagd zal worden om de wet, die de belangen der werklieden bevorderde, in een volgende parlementszitting er door te brengen. Den volgenden dag zal men eene groote demonstratie houden in het Hyde Park. Van het niet krachtiger optreden tegen de Lords wordt al meer en meer Gladstone een verwijt gemaakt. Het ontwerp op de kerspelraden zal vermoedelijk wel worden aangenomen. — Te Londen werd een telegram ontvangen uit de hoofdstad van het Engelsche eiland Mauritius, waarin gemeld wordt van een hevigen orkaan. De kracht was *zóó* groot, dat zelfs een trein in de nabijheid der stad uit de rails werd gelicht en in de rivier geworpen werd. Er verloren 50 personen het leven, terwijl velen gewond werden.

Spanje. Ook hier onrust en verwarring. In Navarra n.l. wordt voor de zooveelste maal, op grond van vroegere privileges, het betalen van zekere belastingen geweigerd. De Regeering doet alles om de verdeeldheid weg te nemen, maar de ontevredenen weigeren elke toenadering. Er wordt thans voorgesteld om de Navarreezen verstoken te laten van rechtspleging, politie, post en telegrafie, omdat ze halsstarrig hunne belastingpenningen weigeren te betalen. Voorwaar, een hard middel!

Duitschland. De Rijksdag bepaalde de eerste lezing van het handelsverdrag met Rusland op Maandag j.l. De conservatieven willen voorstellen den duur van het verdrag van tien op twee jaar terug te brengen.

Het is nog niet met zekerheid te zeggen, wat er van deze voorstellen zal komen. Het contract vindt algemeen veel tegenstand.

Brazilië. Thans heet het, dat de kansen voor de regeerings-partij zeer slecht staan.

Bij een gevecht, door de landing der opstandelingen bij de voorstad van Rio, Nictheroy, uitgelokt, werd zij, na een hevigen strijd waarin 1000 man sneuvelden, verslagen. Thans wordt uit Buenos-Ayres geseind, dat op de verwachte versterking uit Amerika blijkbaar niet valt te rekenen. Torpedobooten voor president Peixoto, die tot Pernambuco gevorderd waren, zijn tengevolge van de onbekwaamheid der bemanning genoodzaakt te wachten op een stoomboot uit Bahia, die ze zuidwaarts zal moeten slepen.

G. K.

CORRESPONDENTIE.

Br. v. d. S. Wij hebben geen ander adres dan het in „De Christen" genoemde. Mij dunkt, het zal voldoende zijn.

Br. K. te F. Inplaats van uw stukje op te nemen, achtten wij het beter het aan den schrijver br. O. op te zenden, die u ongetwijfeld van antwoord zal dienen.

Aan hen, die ons naar een of ander vragen en daarop per brief of briefkaart antwoord begeeren, zij herinnerd, dat wij dit alleen kunnen doen, wanneer men ons per dubbele briefkaart schrijft of een postzegel voor antwoord bij den brief insluit. RED.

Br. G. J. F. te T. Ten einde uwe bezwaren in ons blad beantwoord te zien, heb ik uw schrijven aan br. de Hart gezonden, met verzoek, in de rubriek „vragenbus" de vraag te beantwoorden:

Is het bestaanbaar met Gods Woord te zeggen, dat Jezus voor alle menschen aan 't kruis heeft uitgeroepen: „het is volbracht?" Indien Hij dit voor allen geroepen had, zou daar dan niet noodwendig uit volgen dat allen zalig werden?

Ik hoop, dat het antwoord hierop u licht zal brengen.

RED.

50 gulden te kort.

In de kas van de Unie-cent is *vijftig gulden te kort*, hoe moet dat?

Misschien zegt ge: „dan heeft onze Penningmeester de tering niet naar de nering gezet." ..... Weet iemand nog wat....? Help me maar, dat is beter.

Luister eens:

1. De ontvangst was minder dan anders.

2. In plaats van een of twee colporteurs reisden er *vijf*.

't Is waar, slechts twee ontvingen salaris, maar allen ontvingen traktaten bij *duizenden* en een hunner ontving voor zijn bijbelcolportage een voorschot van ƒ 50 om aan den gang te komen.

't Werk ging mooi. Er werd voor meer dan 300 gulden aan bijbels verkocht.

Nog reizen twee van de vijf broeders, die af en toe bij mij aankloppen, zeggende: Mijn traktaten zijn op!

Ik vraag nu

een extra gave,

want het reeds door u verzamelde moet voor den komenden winter blijven.

Wij hebben dringend nieuwe verzamelaars noodig. Beproef het eens — gij zult ervaren, dat met weinig moeite nog veel te doen is. Ik nam de vorige week een busje en Unie centblaadjes mee naar Stavoren, nu reeds kreeg ik bericht: „Ik heb al 17 inteekenaars."

Busjes en blaadjes gratis te bekomen bij den Penningmeester der Unie

J. HORN te Groningen.

De Algemeene Vergadering

DER

UNIE van GEM. van GED. CHR. in Nederland zal D. V. worden gehouden te **Amsterdam** den **20sten** en **21sten Juni** a.s.

Reeds nu maken wij daarop de Gemeenten opmerkzaam, om zoo vroeg mogelijk de AGENDA in gereedheid te kunnen brengen, die volgens de Statuten half Mei aan de Gemeenten moet worden verzonden en dit kan onmogelijk, wanneer de Gemeenten of hare Secretarissen in begin van Juni of nog later met voorstellen, vragen en de namen der Afgevaardigden komen aandragen, gelijk dat (met enkele gunstige uitzonderingen) gewoonlijk plaats heeft. Iedere Gemeente heeft toch de Unie-Statuten? en anders zijn ze gedrukt te bekomen bij br. VAN BEEK, Stadskanaal en br. HORN te Groningen, ook voor gewone leden en *niet*-leden der Gemeente verkrijgbaar.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur Alles ten huize van J. Bolman.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Van br. C. Schoemaker te Muscatine (Amerika) ƒ 11.— voor 5 ex. „De Christen.

N. v. BEEK.

Van br. Nienhuis, Grand-Rapids ƒ 3.58 voor „De Kindervriend" '94.

J. HORN.

LIEFDEGAVEN.

Unie-cent.

Van eene zuster te Groningen ƒ 1.—; van br. C. Schoemaker te Muscatine ƒ 1.19.

J. HORN.

ADVERTENTIËN.

FOXHOL.

De broeders die door mij uitgenoodigd zijn te Foxhol op een Zondag te dienen, worden verzocht die uitnoodiging als **niet ontvangen** te beschouwen, daar de Gemeente op andere wijze in den dienst heeft voorzien.

J. HORN.

Aan de Gemeenten.

Br. DE HART heeft gemeend te moeten bedanken als lid der Commissie van de Unie en daarom is hij ook als President afgetreden, waarvoor br. W. PANJER van Amsterdam in plaats gekozen is. Br. E. H. DE GROOT van N. Pekela is als vice-Secretaris benoemd.

ZUTPHEN Febr. '94. B. ROELES, Secr. der U.

UNIE-CENT-BUSJES.

De nieuwe Unie-cent-busjes zijn gereed, ook zijn er van het geillustreerde Unie-cent-blaadje nog ruimschoots voorhanden. Wie wil helpen? De kas heeft er dringend behoefte aan.

Wie Unie centen wil opzamelen, hij geve ons zijn adres en wij zullen hem een busje en inteekenbiljetjes zenden. Schrijf maar aan J. HORN te Groningen.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 359 DONDERDAG 8 Maart 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . ƒ 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer. . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Ontdekkingen.

Ik vond een man, een man van staal,
Een man van stalen moed,
Een man van onvermengd metaal —
En toch van vleesch en bloed.

Ik vond een man met ijs omschorst,
Voor lof- en naspraak koel —
Maar, in het binnenst van zijn borst,
Vond ik een warm gevoel.

Ik vond een man ten strijd gereed,
Een vaardig toe te slaan —
Maar, schoon hij van zijn wang niet gleed,
Zag 'k in zijn oog een traan.

Ik vond een man met vrijen nek,
Van eedlen geest bezield —
Juist kwam hij uit zijn bidvertrek,
Hij had voor God geknield.

BEETS.

GOD en de GODZALIGE

DOOR

Dr. ALEXANDER MACLAREN.

„Zijne gerechtigheid bestaat in eeuwigheid." Psalmen 111: 3 en 112: 3.

Deze Psalmen zijn klaarblijkelijk met een bepaald doel samengevoegd. Ze zijn op dezelfde wijze ingericht, d. w. z. zijn beide alphabetisch opgesteld, hebben een gelijk getal verzen en komen zelfs meermalen letterlijk met elkander overeen.

De algemeene, doorloopende hoofdgedachte in die beide Psalmen is, de overeenkomst tusschen een godvreezende en zijn God. Deze overeenstemming komt op verschillende punten in die Psalmen merkwaardig uit, en dezelfde gedachtengang in beiden is in het oog vallend. De twee gelijkluidende volzinnen, die ik hierboven als mijn tekst aanwees, zijn er de eerste en treffenste voorbeelden van. Echter denk ik mij toch niet alleen met die beide volzinnen bezig te houden, maar ook met een paar andere, welke in deze Psalmen voorkomen, en die wij bij onze behandeling ontmoeten zullen.

Het algemeene gronddenkbeeld is bijzonder merkwaardig. De aanbidder moet gelijk zijn aan zijn God. Zoo is het bij de vereerders van afgoden; zoo behoort het bij ons te zijn. Aanbidden is, of moet zijn, vereering van en innerlijk verlangen naar het hoogste en voortreffelijkste, wat voor ons denkbaar is. Waar wij zulk een standpunt innemen, moet dit noodzakelijk leiden tot navolging van Hem, die men aanbidt, en zulks wordt bekroond met gelijk worden met Hem. Liefde doet gelijk worden met haar voorwerp, en zij die God aanbidden zijn daartoe met Hem verbonden, en zeker zullen zij, naar de mate hunner vereering, en bepaaldelijk naar hunne toewijding, gelijk worden aan Hem, dien zij vereeren. Zoo wensch ik u dan thans te bepalen bij de overeenstemming of het parallelisme (vergelijking), welke de Psalmist zoo sterk laat uitkomen.

I. De eerste van die is het in de woorden van onzen tekst zoo vooruitspringende punt n.l. God en de Godzalige komen overeen in eeuwige gerechtigheid.

Dit schijnt een stout gezegde, bijzonder als wij in aanmerking nemen, hoe verheven en krachtig de Oud-Testamentische opvatting van de gerechtigheid Gods was. Maar hoe verheven deze ook was, deze Psalmist hief zijne blikken onverschrokken ten hemel op en zegt van Hem, die daar woont: „Zijne gerechtigheid bestaat tot in eeuwigheid, en onbevreesd keert hij zich tot den godzalige op deze lage aarde en verklaart hetzelfde van hem. Ons eindig, zwak, broos leven wordt vergund werkelijk vervormd te worden naar het beeld van den Hemelsche. De dauwdrop met zijn kleine regenboog is een miniatuur van de groote boog, welke de aarde omspant en zich tot in den hemel verheft. Alzoo kan er verschil bestaan, een diep onoverzienbaar verschil, tusschen dat, wat we de gerechtigheid des menschen noemen kunnen, en dat, wat onder denzelfden naam in den hemel bekend staat; het feit echter, dat het den zelfden naam draagt is eene verzekering voor ons, dat er eene wezenlijke gelijkheid bestaat tusschen de gerechtigheid Gods in zijne luisterrijke volmaaktheid, en de gerechtigheid van zijn kind in zijn onvolmaakten toestand.

Maar hoe kunnen wij het wagen eenige overeenkomst te treffen tusschen den eeuwigen duur der gerechtigheid van den een met die van den andere? Gods gerechtigheid, wij kunnen 't verstaan, duurt eeuwiglijk, omdat zij onafscheidelijk met zijn Wezen verbonden is; omdat zij de onafgebroken openbaring en het kenmerkende is van al de daden, die eeuwig van dat eeuwige Wezen, als van het middelpunt van alles, uitgaan, en omdat zij en hare werking onwankelbaar vast blijft bij het voorbijsnellen der eeuwen en het vergaan der dingen en der werelden. Maar is er niet, en moet er niet zijn eene eeuwige terugwerking van en instemming in ons hart met de Goddelijke gerechtigheid, ook als deze dient om eenmaal rechtvaardig te oordeelen en te straffen? En zoo ja, is dan het groote Woord eeuwige gerechtigheid niet van toepassing op beide gevallen van onzen tekst? — En is het niet mogelijk, dat er onder den drang der beproeving en wandelende onder tegenheden, nochtans in ons hart en leven eene eenswillendheid met God gezien wordt? En is het niet mogelijk, dat het vluchtige van ons aardsche leven en onze voortbrengselen juist medewerkt om het hart te verheffen tot het eeuwige en tot de zalige bewustheid der gerechtigheid?

Rechtshandelingen geven geur
En bloeien in het stof.

En moge 't al zijn, dat de Psalmist nog geen duidelijk geformuleerd leerbegrip had over het eeuwige leven, hij heeft toch wel gevoeld, en dat terecht, dat er iets heerlijks overbleef ook bij het sterven, en dat het ondenkbaar was, dat eene ziel, welke in betrekking stond tot en in overeenstemming was met de gerechtigheid Gods, geheel aan de wet der vergankelijkheid en verderving kon overgelaten worden. Dat wat rechtvaardig is, is eeuwig om het even, of het in de handelingen van den onveranderlijken God of in de bedrijven van een sterfelijk mensch openbaar wordt. En wanneer al het andere zal voorbij gegaan zijn, en de elementen door een vuurgloed zullen versmolten zijn, dan zullen hij, „die den wil van God doet," en de werken, die hij deed, voor eeuwig blijven bestaan. — „Zijne gerechtigheid bestaat in eeuwigheid!"

Zoodan, broeders, er doen zich twee gezichtspunten aan ons voor, die wij in verband met het gestelde evenbeeld in onzen tekst, in acht hebben te nemen; het eene is een dringende eisch, het tweede een voortdurend vasthouden aan een sterk verlangen naar en een verwachten van de gerechtigheid. Eerst dan een dringende eisch. Uw godsdienst, als die goed is, bestaat maar niet in het vasthouden aan eenige geloofsbelijdenis. Uwe godsdienst is niet volkomen door vrome plechtigheden, beminnelijkheid en gemoedelijke handelingen in den vorm van gemeenschaps- en vriendschapsoefeningen met God. Er moet meer zijn dan dit. Die dingen moeten er bij zijn; want een mensch moet zich redelijk uitdrukken, en het eerste daarvan moet wezen eene geloofsbelijdenis. Vervolgens moet er wederzijdsche gemeenschap zijn. Belijdenis en gemeenschap moeten tezamen dienen om de raderen des levens in beweging te houden. Maar de wandel eindelijk is de kroon op een godsdienstig leven, de kracht der godzaligheid. Zij, die gemeenschap met God oefenen zijn gehouden hun levenswandel naar Zijn voorbeeld in te richten. „Kinderkens, dat u niemand verleide!" Laat ook uw eigen hart u niet verleiden. Gij zijt niet een christen, alleen omdat gij de waarheden des Evangelies gelooft. Iemand is geen christen, gelijk hij behoort te wezen, als zijn godsdienst meer openbaar is in een voorgewende liefde tot de waarheid, dan in werkelijke gehoorzaamheid, welke door de waarheid gewerkt wordt. „Wie de gerechtigheid doet, die is rechtvaardig." Indien gij uit God geboren zijt, gij zult worden gelijk God is. Gebruik den toetsteen voor uw leven en beproef uw christendom door op uwen wandel acht te nemen, dit is een eenvoudige en meest in het oog vallende proef.

Maar, ten anderen, laat ons de tweede gedachte: de verwachting der gerechtigheid, ons voor den geest roepen. Ik zal geen poging aanwenden om Oud-Testamentische schrijvers N. Testamentische waarheden te laten zeggen. Dit zou eene misrekening zijn, wat den tijd betreft;

en het zou eene ongerijmdheid zijn den Psalmist aansprakelijk te stellen voor het geven van een helder evangelisch begrip, aangaande den weg, waarlangs een mensch tot een rechtvaardige gemaakt wordt. Dit wachtte op de volheid des tijds en meer bepaaldelijk op den Heere Jezus Christus. Maar het zou als eene groote fout moeten beschouwd worden, de woorden van hunne eenvoudigheid te berooven en ze zoo te ontwijden. En wanneer de dichter het een naast het andere stelt, licht en weerkaatsing van hetzelve, God en den godzalige ons voorstelt, dan schijnt zulks mij geheel overeenkomstig zijne bedoeling te zijn, terwijl de gedachte hem bezielt, en hij niets minder tracht aan het licht te stellen dan, dat het eigenaardige en de vorm van de gerechtigheid des godzaligen geheel gelijk is aan de bron, waaruit zij ontsproot. Hij laat dit uitkomen aan het begin van onzen tweeden Psalm, waar hij „de vreeze des Heeren" als de bron van zegening voorstelt, terwijl hij aan het einde van den vorigen Psalm, die als „het beginsel der wijsheid" had aangeprezen.

Ik spreek hier als mijn overtuiging uit, dat de dichter wel gevoelde, dat met volle zekerheid bestaat, dat niemand door eigen pogen of arbeid ooit voor zich eene gerechtigheid kan bekomen, die aan zijn eigen geweten voldoening geven kan, en dat het eerste, wat hij te doen heeft is zich tot God te wenden, ten einde van Hem te verkrijgen, dat wat hij zelf niet scheppen kan.

Ach! broeders, het fijne, reine en witte lijnwaad, hetwelk is de rechvaardigmakingen der heiligen" wordt niet in aardsche weverijen vervaardigd; en den heerlijken glans, met welke het schittert, is zoo, dat geen „voller op aarde het zoo wit maken kan", ten behoeve van het leven des menschen. Een ander Psalmist heeft gezongen van den man, die kan staan in de heilige plaats; — „hij zal den zegen *ontvangen* vsn den Heere, en gerechtigheid van den God Zijns heils." En al wordt er in onze beide Psalmen al niet zoo letterlijk melding van gemaakt, hoe dat ontvangen voor ons mogelijk is, toch laten zij duidelijk uitkomen het wachten op God, als voorwaarde om aan Hem gelijk te worden. Wij vertolken de gevoelens van den Psalmist volgens hooger waarheid, die wij nu kennen, wanneer het de begeerte van ons hart is „dat wij in Hem (Christus) mogen gevonden worden, niet hebbende onze gerechtigheid, die uit de wet is, maar die uit God is, door het geloof."

Tot zoo ver dan het eerste punt van overeenstemming in onze beide teksten.

(Slot volgt.)

Een en ander over het openbaar gebed.

1. Bij het bidden in eene vergadering vermane men niet, maar bidde! Bidden is het uitspreken onzer begeerten, met smeeking en dankzegging.

2. Zoek niet naar schoone woorden en gezijkte termen. Bidden is eene eenvoudige, duidelijke wijze van spreken, die door een kind kan verstaan worden.

3. Spreek den Heer aan en niet de vergadering. Vergeet daarbij niet, dat Hij nabij is, en gij dus niet noodig hebt zoo hard te schreeuwen, alsof Hij ver weg of hardhoorig ware.

4. Verbruik geen tijd om den Heer te zeggen, hoe groot en rechtvaardig en goed Hij is. Passende eerbiedsbetuiging is geoorloofd, maar zij past nog eerder in de binnenkamer dan in het openbaar.

5. Bid om een bepaald iets. Wat hebt gij noodig? Wat is er voor uwe omgeving thans noodig, wat voor de gemeente? Bid daar om.

6. Tracht te vermijden, dat uwe gebeden altijd met dezelfde woorden beginnen, tenzij gij de aanwijzing des Heeren Jezus volgt en zegt: „Onze Vader" etc.

7. Zeg niet zoo herhaaldelijk: „O Heer! o God!" Somtijds moet men hooren, dat elke nieuwe zin met die uitroepen begint. Wees niet te haastig — spreek langzaam en gij zult licht de noodige woorden vinden.

8. Spreek bepaald uit, wat gij bedoelt. Wees eenvoudig, natuurlijk en ernstig; doe nimmer poging om welsprekend te wezen.

9. Maak uwe gebeden niet te lang. Gij kunt niet alle bijzonderheden in een gebed uitspreken. Gij zoudt daardoor anderen slechts vermoeien en zelf uw doel niet bereiken.

10. Er wordt aangaande eenige bidders opgemerkt, dat zij wèl zouden doen het begin en het einde hunner gebeden weg te laten en slechts het middelste gedeelte over te laten. Vele van de jongelieden weten reeds wat er volgen zal en zijn blijde als de bidder zijn verschillende punten afgehandeld heeft. Hierdoor wordt echter de aandacht verstoord, — zoo niet erger.

11. Spreek u luid en duidelijk genoeg uit, om u door alle aanwezigen te doen verstaan. Wat heeft eene vergadering er aan, als zij u niet verstaat?

12. De Apostel beveelt het bidden in den H. Geest aan. Laat ons van de jongeren des Heeren leeren en met hen vragen: „Heer, leer ons bidden!"

St. (Apologeet). N. v. B.

DE MAALSTROOM.

Langs de bevroren kusten van Noorwegen vindt men ergens den Maalstroom, een vreeselijken draaikolk. Hij vormt zich tusschen de eilandjes door een voorbeeldeloos snelle strooming, juist als de vloed opkomt. Deze kolk verzwelgt alles, wat in de nabijheid komt en is juist bij 't mooiste weer het gevaarlijkst. De zeelui kennen dit gevaar en zijn op hun hoede. Toch verongelukken er nog wel eens slecht bestuurde schepen. Ze raken langzamerhand in de zuiging en worden dan onwederstaanbaar meegesleept. Eerst beschrijven ze een cirkel, die gedurig kleiner wordt en naderen zoo meer en meer 't midden van de kolk.

„Kapitein" — riep een oude stuurman, zich tot een jong officier wendend, die voor 't eerst deze koers uitkwam, — „wij moeten dadelijk 't anker uitwerpen. De wind is gevallen en sinds een half uur heeft ons schip een kwart cirkel beschreven! De kapitein antwoordde: „Vrees niet! 't Schip is sterk, 't zal wel uithouden!"

De stuurman keerde moedeloos naar 't kompas terug. Een oogenblik later schreeuwt hij: „Kapitein, in 's hemels naam, laat 't anker uitwerpen, totdat de wind zich verheft; wij zijn in de Maalstroom. Ziet gij daar dat onbewegelijke vaartuig niet, dat noodseinen geeft?" De kapitein antwoordde: „houdt U kalm!" Het kompas duidde echter meer en meer aan, dat 't schip in den geheimzinnigen en noodlottigen cirkel gekomen was. Een kreet stijgt ten hemel! De bemanning heeft 't gevaar bespeurd en wil het afwenden. Noch zeilen, noch de vereende pogingen van de zeelui en de passagiers kunnen het schip van een wissen ondergang redden. 't Is te laat. De Maalstroom voltooit langzaam, zeer langzaam, maar zeker zijn werk.

Ziet ge het mooie vaartuig, het draait, het draait met een vreeselijke snelheid. Een laatste wanhoopskreet klinkt. Verdwenen is het schip. Enkele planken en wrakhouten vertoonen zich op de oppervlakte van de zee. Het treurspel is afgeloopen.

Ook voor U zal het treurspel eens eindigen. Ziet ge niet in, dat de wereld U meesleept, dat ge in den draaikolk der zonden zijt geraakt? Een afgrond opent zich onder uwe voeten. Dat fraaie schip verongelukte, ondanks 't mooie weer. Ook gij kunt evengoed sterven te midden van voorspoed en vermaken, als van armoede en ellenden. Geen enkele der verdronken schepelingen heeft de diepten des Maalstrooms kunnen beschrijven. Geen enkele van hen, die in hun zonde zijn gestorven, is teruggekomen om van de eeuwige wanhoop en de wroegingen zonder einde te verhalen. Ook voor U zal 't te laat zijn, als ge daar zijt, waar geen berouw meer helpt.

Doch — het is nu nog niet te laat! Ook voor U is Jezus de Vriend, en de Bevrijder, die U nog op dit oogenblik wil en kan redden. Neemt uw toevlucht tot Hem. Uw verleden van zonden en ellenden zal door Christus worden weggenomen. Hij zal U redden uit den draaikolk der zonde, die U anders ten verderve voert. En — ge vaart dan met Jezus naar de kusten van „'t land der zaligheid, waar Gods verlosten leven."

En wie zóó vaart, vaart veilig; wie zóó vaart, vaart wel.

ZENDING:

Br. en zr. Mensink reisden 25 Febr. l.l. van Engeland uit om naar hun arbeidsveld in Morocco terug te keeren. Br. M. ging direct naar Tetuan, doch zijne echtgenoote bleef te Tanger, om daar eenigen tijd te blijven.

Uit Egypte komen bemoedigende berichten. Te Alexandrië heeft de arbeid onder de kinderen door zuster G. v. d. Molen en zuster Watson goeden voortgang en doet wat goeds voor de toekomst verwachten. N. v. B.

Van het arbeidsveld.

Onze colporteur Visser schrijft: Op aanzoek van mijn collega Smallegange verliet ik Stadskanaal — met het idee daar later terug te komen — en ging met hem naar N. Pekela. Hij was toen werkzaam in O. Pekela, zoodat we geen hinder van elkaar hadden in de colportage. Met dank vermeld ik deze zijne belangstelling in mij.

Bij br. De Groot aangekomen, die met de zijnen, alsook de andere brs. en zrs., mij zeer liefderijk ontvingen, waren onze harten vereenigd in ons Hoofd, ofschoon we elkaar nooit gezien hadden. Dit deed mij denken aan een zeker dichter, die zegt: Al komen ze van uit de verte, hunne harten smelten ineen.

De colportage gaat vrijwel en daar ik er nog niet heb geëindigd, omdat ik moet wachten op bijbels, hoop ik als ze mij geworden, hier gedaan werk te maken. Nu daar zijnde, stond mij een ander werk voor de deur, want voor den volgenden Zondag verzocht br. De Groot mij om des morgens voor hem te spreken. Des namiddags kwam het verzoek tot mij van de gemeente wijlen den heer Kloekers, om des avonds ten hunnent te spreken. God lof, het liep alles met goed gevolg af: de Heere bereidde ons een zegen.

Ook zijn we naar de zoogenaamde Tange geweest. Br. Hesseling was mijn leidsman. De weg, voor mij onbekend, liep door onbebouwde streken, die dor en zwart met weinig heidegewas begroeid was. Ons doel was eenige huisgezinnen te bezoeken, hetwelk ook gebeurde. Hoe zalig het is voor de arbeiders des Heeren, om met het volk te spreken over den vollen rijkdom der genade Gods in Christus, werd ook daar weer door ons genoten. Des avonds, toen er prediking was in een hut op de heide, was het mij bij vernieuwing goed, dat er in zoo eenvoudige woning het Evangelie gepredikt werd.

Br. De Groot gaat er elke week naar toe, ook dien avond was hij er, en onze ziel werd verkwikt. Wij bidden, dat ook de arbeid, die daar geschiedt, niet ijdel mag zijn; want bovendien is er ook nog eene Zondagsschool, die door twee brs. gehouden wordt. Een zalige troost is het, lieve lezer, voor de arbeiders, dat zij weten uit het Woord Gods, dat het welbehagen des Vaders door Christus' hand altijd zal voortgaan.

Eenmaal hielden we in het lokaal van br. De Groot een volkssamenkomst. Er was een tamelijke opkomst. Sprekers waren: br. De Groot, br. Hesseling, br. De Haan en uw verslaggever. Ook die avond was voor ons niet ongezegend. God geve, dat het zaad, 't welk gestrooid is, opkome en vruchten drage!

Gepasseerden Zondag werd mij, op verzoek, te Muntendam de gelegenheid geschonken tweemaal het Evangelie te prediken. Die dag zal bij mij in onvergetelijke herinnering blijven. Het is de machtige arm des Heeren, die richt en die Zijne kinderen in alle omstandigheden nabij is en geeft te spreken naar dat noodig is; dit hebben we ook dien Zondag weer ondervonden. Ook God is verrassend, Hem zij alle lof en eer toegebracht. Hiermede sluiten we tot een volgenden keer. Ik verkocht achttien bijbels, vijf N. Testam., dertien Psalmb., maakte dertig bezoeken en verspreidde zeshonderd traktaten.

Uit de Gemeenten.

VRIESCHELOO den 26 Febr. 1894. Heden avond hebben wij in de Baptiste kerk Rehobôth alhier, een vreugdevollen avond genoten. De Jongel.-, Jonged.- en Meisjes-Vereen. alhier hadden het genoegen heden avond hun zoogenaamd jaarfeest te vieren.

Hoewel het weder ons niet gunstig was, werd onze reeds niet groote feestzaal toch zoo goed met een belangstellend publiek gevuld, dat wij, al hadden wij het voor het wenschen gehad, niet minder maar ook niet meer zouden begeerd hebben. Van heinde en verre hadden wij afgevaardigden uitgenoodigd, echter door slechts 3 vereenigingen werd daaraan gehoor gegeven, n.l. door die der Herv. kerk alhier, der Vrij Evangelische kerk van Winschoten en der Baptisten van Bellingewolde. Door de flinke leiding van onzen president en de gewillige medewerking van alle aanwezigen, liep alles in de beste orde af, hoewel het feest tot na middernacht duurde.

Wij konden in dat alles gevoelen en bemerken, dat de Heere zelf in ons midden was. Hem komt dan ook alle lof en dank toe, voor al het goede, door ons op dit feest genoten. Grooter werd nog de feestvreugde, toen eene jongedochter aan het gansche publiek getuigenis gaf, dat zij dienzelfden morgen den Heer Jezus als haren Zaligmaker had leeren kennen, terwijl een oude man, die lange jaren een tegenstander van Gods Woord was, nu echter naderbij gekomen, na 't feest betuigde, dat hij wel gewenscht had, dat 't maar den ganschen nacht geduurd had en nu drie dagen na 't feest nog steeds als de Moorsche Kamerling zijn weg bewandelt. Moge de Heere geven, dat er nog vele Godverheerlijkende vruchten uit mogen voortvloeien.

Voor flinke bediening werd gezorgd door de jongedochters, welke als Martha's werkzaam waren, om ons eenige ververschingen toe te dienen.

Wij mogen dan van harte met den Psalmdichter uitroepen:

Een volle beek van wellust maakte
Ons hier in liefde dronken.

Een feestgenoot.

GRONINGEN. De broeder, waarvan wij in ons voorgaand bericht melding maakten, werd Zondagavond ten aanschouwe eener groote schare gedoopt. En ziet, alweder werden wij verrast: Eene zuster uit Winschoten, lid der gemeente, zat met ons aan; haar man, geen lid der Gemeente, was mede tegenwoordig. Toen het Avondmaal geëindigd was, vroeg en verkreeg hij het woord, en beleed met een geroerd gemoed, dat hij nu reeds een jaar lang van den doop overtuigd was, en die overtuiging in gehoorzaamheid aan den Heer wenschte te volgen. Wel viel het hem niet gemakkelijk in dat opzicht te breken met de broederschap der Vrije Gemeente te Winschoten, maar hij verstond, dat waar de Heer spreekt, alle andere stemmen moeten worden afgewezen. Hij deed belijdenis en werd aangenomen.

SNEEK. Zondag was 't voor ons een dag van groote opgewektheid. De Heere had Zijn volk vreugde bereid. Is er ook in het leven der Gemeente dikwijls veel dat ontstemt en het harte droefheid geeft, de trouwe en liefdevolle Heiland vergeet niet de Zijnen te zegenen.

Des voormiddags de kerk vol hoorders, en een jonge broeder uit Heeg, alsmede een jonge zuster uit Leeuwarden werden door den doop in de Gemeente opgenomen. Het is zoo heerlijk als jonge menschen in de kracht van hun leven tot den Heere komen; dit is zoo geheel naar Zijn wil. Het Avondmaal was goed bezocht. Ook broeders en zusters van elders waren daar. En daarbij kwam dat een zuster, voor een geruimen tijd afgesneden, weer in ons midden kon worden opgenomen. Wij hebben de onveranderlijke liefde des Heeren aan zijn tafel in ruime mate mogen genieten.

Om 5 uur onder de prediking een goed gehoor. Maar om 8 uur met de Openbare Verg. van de Geheelonthouding waren er meer menschen dan er plaats was. Weer enkelen teekenden. In den laatsten tijd gaat de Afdeeling hier goed vooruit. Het wordt een nieuwe tak van Evangelisatiearbeid. De Geest schept gedurig nieuwe vormen om het Evangelie onder de menschen te brengen. Het is goed, als wij daarvoor oogen hebben en met den weg des Geestes medegaan.

Het volk zinkt steeds dieper; daarom is het goed, dat wij bij de gewone wijze van werken ook steeds iets anders hebben, dat evenzeer met het groote doel, de bekeering van zondaren en den bloei der gemeente in verband staat.

Hartelijke groete aan onze Zustergemeenten.

VAN WIJD EN ZIJD.

Wanneer we ons thans nogmaals nederzetten om de lijst der volkeren na te gaan en hare handelingen met betrekking tot zich zelven en in verband met de overige Staten te bespreken, dan lokt zulks onwillekeurig de zucht van het gemoed, dat onze God toch wel groot moet zijn. De Heere groot, lezer! Hij toch (denk het eens in) heeft het opperbestuur over alle, alle dingen. De natiën, volken en tongen zijn Hem, den Heere der Heeren onderworpen. Het hart des konings is in Zijne hand. Hij, de Gebieder der vorsten, vernedert die Hij wil en verhoogt die Hij wil. Hem zij alle macht in hemel en op aarde. Dat is groot. Maar duizelt het u dan niet, wanneer ge in uwen bijbel leest, dat diezelfde God ook de haren uws hoofds alle telt? Dat Hij de muschjes op uw dak voedt, de leliën des velds bekleedt? Waarlijk, onze God, die zich ook tot zulke eenvoudige en in ons oog nietige zaken neerbuigt, moet wel oneindig groot zijn. En wij, Zijne schepselen, moeten ons wel onuitsprekelijk klein gevoelen, wezenlijk nietig bij het aanschouwen van al die wonderwerken Gods, vol majesteit en heerlijkheid; zoodat het ons past vol aanbidding met diep ontzag voor Zijne heiligheid neder te buigen. Die grootheid en ontferming toonde de Heere wel het meest aan

Nederland. Art. 3 en 4 der nieuwe kieswet zijn nog steeds in behandeling. Wel is art. 3 door de kamer aangenomen, maar voor art. 4, dat nauw verwant is aan het vorige, hadden zich gisteren nog 9 sprekers aangemeld. Wel een bewijs, hoe ernstig en nauwgezet men den nationalen tijd uitkoopt. Blijkbaar mogen vele heeren gaarne zich-zelven eens hooren. Het is verwonderlijk om te vernemen, hoe ver sommige heeren het gebracht hebben in de rhetorica. Hun beweren gelijkt veel op wat ik onlangs een vlieg zag doen, toen ik de lamp had ontstoken; zij vloog gestaâg om de vlam heen, tot ze eindelijk, eindelijk geheel verzengd op mijn schrijftafel viel. Het leven was er uit.

— Dikwijls krijgt men van het kazerne-leven zeer ongunstige berichten; niet te verwonderen valt het dan ook, dat onze christelijke ouders noode hunne zonen daar henen zien trekken. Menigeen gaat de ouderlijke woning verlaten met een angstig hart en komt weer thuis geheel bedorven, van God vervreemd en soms ongevoelig voor wat in zijn kindsche jaren hem zoo veel belang inboezemde. Het goede zaad verstikte.

Thans wordt uit Hellevoetsluis weer meegedeeld, dat aldaar gruwelijke onzedelijkheid is gepleegd, gelijk onlangs in Den Haag.

Is het niet een voorrecht Militaire Tehuizen in onze meeste hoofdplaatsen te hebben, waar de soldaat, beveiligd tegen booze invloeden van buiten, ongestoord genieten kan, wat de christelijke liefde voor hem deed? Dat dan een ieder, die met de wereld niet meegaat, zulke inrichtingen op prijs stelle en met zijne gaven en gebeden die steune!

— Naar men uit goede bron verneemt, zullen met den aanstaanden zomerdienst, 1 Mei, alle goederentreinen bij de Staatsspoor op Zondag worden opgeheven. Een stap op den goeden weg, maar ook slechts één!

— Door de Provinciale Staten van Gelderland is voor de 1e kamer in de plaats van jhr. mr. De Savornin Lohman, die lid der 2e kamer werd, gekozen baron Schimmelpenninck v. d. Oye, lid der 2e kamer.

Frankrijk. Over de anarchisten schijnt tegenwoordig niets meer te zeggen. De Fransche bladen hebben evenwel weer eene nieuwe onthulling gedaan omtrent den President der Republiek. Het is openbaar geworden, hoe de President heimelijk, geheel zonder opdracht en buiten weten zijner Ministers, onderzoek doet naar de gevoelens en bedoelingen van Rusland opzichtens de Fransche republiek. Hij deed dit door tusschenkomst der Deensche prinses Waldemar, die tegelijk een prinses van Orleans is en deelt in de bijzondere gunst van den Czaar.

Het blijkt weer, hoe Frankrijk aanstonds gereed staat om hare overheid alle gezag te ontnemen om zich meer en meer in de diepste ellende te storten.

— Toch is het eene feit van beteekenis, dat dezer dagen zelfs de Figaro, een Fransch blad, bij monde van Jules Simon voor terugkeer tot God en zijn dienst begon te pleiten. Voorwaar, een gelukkig teeken. Moge die prediking geopende ooren vinden en weltoebereide harten.

— De anarchist Henry zal vermoedelijk in de tweede helft dezer maand terecht staan voor beide door hem gepleegde aanslagen (zie vorig nummer.) Van eene vervolging zijner medeplichtigen, zoo hij ze gehad heeft, schijnt men te hebben afgezien.

Engeland. Wat reeds eenige dagen werd vermoed, doch ook weer tegengesproken, is thans bevestigd. Het telegram dat we hier woordelijk afschrijven, maakt aan alle gissingen een einde: „Tot ons leedwezen moeten wij mededeelen, dat er niet langer reden is te hopen, dat de heer Gladstone in de volgende zitting zijn taak zal kunnen voortzetten."

Het officieel bericht luidt thans, dat de grand old man zijn ontslag *heeft* genomen als eerste minister en is opgevolgd door Rosebery volgens beslissing der Koningin.

Gladstone blijft lid van het Lagerhuis. In 1838 begon hij zijn staatkundige loopbaan en thans verdwijnt deze grootsche figuur van het staatstooneel. Niemand van zijne vrienden, noch zijner tegenstanders kan zich met hem meten in genie en prestige. Zijn aftreden is zelfs voor Europa van groot gewicht. Over de reden tot zijne aftreding zijn allen het niet eens. We weten, dat Gladstone leed aan eene oog-ontsteking, door zijne vijanden hem op reis berokkend. Zijne geneesheer verklaarde, hem den 84jarigen grijsaard, tot het laatst toe overigens volkomen gezond. En daarom meenen sommigen in dit heengaan een gevolg te zien van den krachtigen tegenstand zijner plannen onder de Lords, hetwelk den staatsman geheel moet hebben ontmoedigd.

Wij kunnen natuurlijk dit beweeren met bewijzen niet staven en hopen weldra zekerder te worden onderricht.

Duitschland. In den Rijksdag zijn de algemeene beraadslagingen over het handelsverdrag met Rusland geëindigd. De kansen op de aanneming heeten nu zeer gunstig te staan. Verder is het ontwerp gesteld in handen eener commissie.

— Binnenkort treedt eene nieuwe wetsbepaling in voor den fabrieksarbeid van minderjarigen. Kinderen van 13 à 14 jaar worden in de fabrieken niet langer toegelaten.

— Te Berlijn gaat het gerucht, dat de verhouding tusschen den Keizer en Bismarck weer minder goed is. Toen de monarch te Friedrichsruhe den oud-kanselier een bezoek bracht, werden beiden het oneens over de staatkundige kwesties van den dag. Men voegt erbij, dat de Keizer heenging zonder van zijn gastheer afscheid te nemen. In hoeverre deze geruchten nu waarheid bevatten ligt nog in het duister. Wel is niet onopgemerkt gebleven, dat de Keizer bij zijn vertrek, op den terugweg naar het station, niet in gezelschap ging van Bismarck; men hechtte er toen evenwel geene beteekenis aan.

Italië. We herinneren ons niet, dat in dit blad gesproken werd van de huidige onlusten op Sicilië, en daarom zij ons vergund met een enkel woord dat verzuim te vereffenen. Op Sicilië dan, een eiland in de Middellandsche zee en behoorende bij Italië, braken onlangs onlusten uit. De Italiaansche regeering meende krachtig te moeten optreden om haar gezag te handhaven en het eiland rust en vrede weer te geven. In de kamer werd dit beleid nog al heftig gewraakt; thans is het zoover met de onrust, dat de regeering verlegen wordt met den tegenstand, en eene ontbinding onvermijdelijk is. Het Vaderland, zoo verluidt het, rolt een bodemlooze afgrond tegemoet. Zou het Italiaansche karakter hier ook meespreken?

— In de provinciën Messina en Catanië, zoo wordt nog van het oproerige Sicilië gemeld, hebben vreeselijke sneeuwstormen gewoed, die allerwegen groote schade hebben aangericht. Door den wind werden 56 huizen vernield op de eene

en 43 op de andere plaats. De regeering zond het geteisterd land krachtige hulp.

Brazilië. Tegen den 3en Mei is het Braziliaansche congres bijeengeroepen. Zijn eerste bezigheid zal moeten zijn om uit te maken de geldigheid van de verkiezing der heeren Moraes en Pereiro tot president en vice-president der republiek. Er bestaat geen twijfel of het congres zal beider verkiezing accepteeren. Twee maanden van burgerstrijd zijn dus nog te wachten. En het zal nog de vraag zijn, of de burgertwisten dan geëindigd zullen zijn met het aftreden van Peixoto, den tegenwoordigen bewindvoerder. De wrok zal daarmee uit het hart niet zijn gebannen en dat is jammer.

G. K.

De Bijbelkiosk.

Dinsdag stond voor de eerste maal onze bijbelkiosk op de weekmarkt te Groningen. Het is een nette achtkante tent, geheel van hout behalve de kap, die beschilderd doek is. Twee van de acht kanten zijn open, waarvoor de toonbank is en waarboven staat: „HET WOORD DES HEEREN BLIJFT IN EEUWIGHEID.” Op de toonbank waren alle soorten van bijbels uitgestald en van binnen was zij versierd met fraaie tekstkaarten, waarop toepasselijke teksten.

De marktmeester had ons een uitstekende plaats aangewezen, juist op een kruispunt waar veel verkeer was. Buitendien behoeft men er niet lang naar te zoeken, want zij steekt boven alle markttentjes uit.

Het getal bezoekers was legio. Meer dan *drie duizend* traktaten werden uitgereikt. Ook werden eenige bijbels verkocht. Br. Mostert Sr., die mij in dit werk helpt, en ik, hadden de handen vol.

Als wij herinneren, dat de kiosk circa *honderd gulden* kost; dat de 3000 traktaten, deze eerste maal uitgereikt, eene waarde van *tien gulden* vertegenwoordigen, dat de helpende broeder dit werk niet zonder belooning kan doen en er nog patentgeld, kosten van vervoer en berging bij komt en er al met al goed *twintig gulden* aan giften indertijd door mij is ontvangen, dan weet ieder, die gaarne deel in den buit wil hebben, dat hij ook hier nog een plaats als medearbeider des Heeren kan bekomen door ons voor dit werk een gave te zenden.

Groningen. J. HORN.

VARIA.

EEN COLPORTEUR.

Eens stond een Colporteur met eenige Bijbels op de markt van eene Spaansche stad en na lang wachten gelukte het hem een Bijbel in groot formaat te verkoopen. Maar juist kwam er een priester aanloopen, die het boek den kooper uit de handen rukte en het op straat smeet, uitroepende: „Die kettersche boeken zullen hier in onze stad niet komen.” En niet lang duurde het, of de Colporteur moest voor een hagelbui van steenen de vlucht nemen en mocht zich gelukkig achten, toen hij er het leven afbracht.

Vijf weken later kwam hij op een avond door dezelfde plaats. Hij meende, men zou hem niet erkennen, en ziet, de eerste man, dien hij ontmoette, vroeg hem, of hij de „Bijbelman” was.

Gedrongen door de waarheid, maar met groote vrees, gaf hij een toestemmend antwoord, en hoe groot was zijne verrassing, toen het volk, in plaats van hem te steeningen, als om strijd zijne boeken begeerde.

Wat was er dan geschied? Een winkelier had dien Bijbel, dien de priester op den grond had geworpen, opgeraapt en de bladen er van gebruikt, om er zijn waar in te wikkelen. Te huis was later de aandacht der koopers getrokken geworden door die groote letters en men was aan het lezen gegaan en vervolgens liep men weer naar den winkelier om meer van die bladen, en toen de voorraad uitgeput was, had men God gebeden, dat Hij dien Colporteur met Bijbels weer terug zou zenden, en daar was hij nu.

Spoedig had men hem al zijne boeken afgekocht; men bad hem te blijven en hen te onderwijzen in de waarheid, welke in dat boek vervat was.

BID EN WERK.

Een heer stapte in een bootje om zich naar een schip in de haven te laten roeien.

Terwijl het bootje met krachtigen riemslag over het spiegelgladde water werd gedreven, vielen de oogen van den reiziger op de riemen, die elk een opschrift droegen. Op de rechter riem stond bid en op de andere werk.

„Geloof ge nog aan bidden?” vroeg hij met een uitdrukking van spot en minachting in het gelaat, „zoudt gij niet denken, dat werken alleen voldoende is en dat bidden best achterwege kan blijven?”

Neen, dat geloof ik niet, antwoordde de bootsman, „en ik zal u daarvan dadelijk het bewijs geven,” en terwijl hij dit zeide, liet hij de linker riem rusten, maar bleef met de andere voortroeien. Het gevolg daarvan was, dat de boot wel in beweging bleef, maar niet vorderde. Zij bleef in een kring ronddraaien.

Zoo gaat het met den mensch, die zijn heil slechts in arbeid zoekt, en God vergeet. Hij is wel in beweging, maar hij brengt niets blijvends tot stand. „Zonder Mij kunt gij niets doen,” zegt de Heer.

Is arbeid zonder gebed niet voldoende, gebed zonder arbeid leidt ook niet tot het doel.

Gebed en arbeid moeten samengaan en dan zullen wij ervaren, dat we veel kunnen doen in de kracht van onzen Heer.

Een groote taak beminnen,
Gelooven en beginnen,
Volharden kloek van zinnen —
Verwint het al!

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL” a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH”, *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia.” Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer” Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur Alles ten huize van J. Bolman.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van br. S. U. J. te Middelstewehr *f* 4.40; van Trau U. S. J. te Hamwehrum *f* 4.40 (voor twee jaargangen).

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor **het te kort, groot 50 gulden** in de Uniecent-kas van een geredde, die daarvoor zijn Heiland dankbaar is, *f* 2.50.

J. HORN, Penningmeester.

Unie-cent.

Contributie van 4 contribuanten te Tjerkwerd *f* 2.08. HORN.

Van br. S. U. J., Middelstewehr *f* 1.20.

UNIE-CENT-BUSJES.

De nieuwe Unie-cent-busjes zijn gereed, ook zijn er van het geillustreerde Unie-cent-blaadje nog ruimschoots voorhanden. Wie wil helpen! De kas heeft er dringend behoefte aan.

Wie Unie-centen wil opzamelen, hij geve ons zijn adres en wij zullen hem een busje en teekenbiljetjes zenden. Schrijf maar aan J. HORN te Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 360 DONDERDAG 15 Maart 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

AAN JEZUS.

O, Hoofd vol bloed en wonden,
Bedekt met smart en hoon!
O, Hoofd, ten spot omwonden
Met eene doornenkroon!
Eertijds gekroond met stralen
Van meer dan aardschen gloed,
Waarlangs thans drupp'len dalen,
'k Breng zeeg'nend U mijn groet.

Gij, edel aangezichte,
Waarlangs iets godd'lijks zweeft,
Waarvoor in 't jongst gerichte
Geheel de wereld beeft;
Wat deed U zoo verbleeken?
Wat heeft dat vriend'lijk licht
Der oogen U doen breken,
Waar elke glans voor zwicht?

De levensblos der wangen,
Der lippen liefd'rijk rood,
Is thans door 't blauw vervangen,
Der lijkkleur van den dood;
't Is alles U ontnomen,
Wat sieraad gaf voorheen;
Uw doodsuur is gekomen;
Uw laatste kracht verdween.

Van al den last dier plagen,
Met goddelijk geduld,
O, Heer! door U gedragen,
Heb ik, heb ik de schuld!
Ai zie, hoe 'k voor Uw oogen
Hier als een zondaar sta,
En schenk vol mededoogen
Me een blik van Uw genâ!

Wat stof tot zielsverblijden!
Wat rijke gaaf is 't en goed,
Dat 'k in Uw bitter lijden
Mijn redding vinden moet!
Ach, mocht ik in mijn leven,
Daar 'k voor Uw kruishout kniel,
Mij zelf ten offer geven,
Wat winste deed mijn ziel!

U zij de dank des harten,
U, Jezus, dierbre Vriend!
Voor 't doorstaan van die smarten,
Alleen door mij verdiend.
Ach blijf — wat troost ik derve —
De hope op U mij bij,
Opdat, wanneer ik sterve,
In U mijn einde zij!

Als 'k eens van de aarde scheid',
Ach! wijk dan niet van mij!
Als ik den doodsnik beide,
Ach! sta dan aan mijn zij!
En wordt mijn strijd het bangste,
Laat dan Uw angst en pijn,
Bij hoog geklommen angsten,
Mij tot vertroosting zijn!

Verschijn dan aan mijn sponde,
Stort laafnis in mijn nood!
Wijs me in mijn laatste stonde
Op uw verzoeningsdood!
'k Houd dan in stervenssmarten
Den blik naar 't kruis gericht,
En klem dan vast aan 't harte —
Zoo valt het sterven licht!

(PAUL GERHARD).

De beteekenis van het kruis van Christus.

Nu is het oordeel dezer wereld; nu zal de overste dezer wereld buiten geworpen worden.

En ik, zoo wanneer ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot mij trekken. (En dit zeide hij, beteekenende hoedanigen dood hij sterven zou). Joh. 12: 31—33.

I. Voor de eigengerechtige wereld.

Het veroordeelt de wereld *als eene Gode vijandige — als eene verlorene wereld.*

ALS EENE GODE VIJANDIGE. Hoe?.... veroordeelt het kruis van Christus de wereld?... en de Heiland is niet gekomen om de wereld te veroordeelen, maar haar zalig te maken? Bleek Zijne reddende liefde jegens haar wel krachtiger dan juist in Zijn kruis? Nochtans, de Heer zelf zegt het in die gewichtige stonde, als Hij staat voor Zijn kruis: *„Nu is het oordeel dezer wereld.”*

En zoo is het, lezer; het kruis van Christus, de hoogste openbaring van Jezus' liefde voor de wereld, is tegelijkertijd haar vonnis. Het veroordeelt de wereld in haar *godsdienstigheid, schijnvroomheid* en *huichelarij.* En wie allereerst in het kruis zijn vonnis niet erkent en dat in verbrijzeling des harten aanvaart, kan er nimmer zijn vrijspraak vinden.

Hierin toch lag de jammer van Adam's geslacht, niet zoozeer dat het van zijn God afviel, maar dat het gevallen zijnde, zijn val l o o c h e n d e. Van af de poorten van het paradijs heeft de mensch met God getwist, ontkennende dat hij een verloren zondaar zou zijn, hulpeloos en krachteloos door de zonde en verdoemelijk voor God. In de uitgelezenste zijner kinderen is Adam's geslacht voor Gods aangezicht getreden, alleszins als godsdienstiger, Hem toeroepende: „Waarom vasten wij, en Gij ziet het niet aan? Waarom kwellen wij onze ziel, en Gij weet het niet?” Zie de heidenen in hun veel-godendom; zie Israël in zijn godsdienstpraal; — zie, welk een roemen in Mozes, een roepen voor wet en tempel; onafgebroken stijgt de rook zijner offers hemelwaarts; wat wil God nog meer? En opdat nu het geslacht Adams niet in zijne gruwelen, maar in zijn godsdienst geoordeeld zou worden, laat God het toe het kruis te planten, waaraan ze haar oordeel aan den Heiligen Gods voltrekt, maar tegelijk ook met het bloed van dien Heilige zijn eigen vonnis teekent.

Als in een spiegel had de Heer in de gelijkenis van de booze landlieden (Luk. 20) Israëls beeld geteekend. Hoe boos was het gedrag dier landlieden tegenover de knechten van den heer des wijngaards, en hoe voltooien zij hun boos gedrag ook eindelijk door den Zoon niet te ontzien. God zond zijne knechten niet te midden der Kanibalen, neen, te midden der godsdienstigen en beschaafden; en zij hebben hen mishandeld en gedood. Tot Jeruzalem, het middelpunt en brandpunt van den godsdienst, sprak de Heiland: „Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt en steenigt, die tot u gezonden zijn!” Dat Jeruzalem stond gereed ook Hem te dooden; op een zijner heilige feesten zou het Hem als een zuurdeesem uitzuiveren; buiten zijne poorten zou het Hem tusschen hemel en aarde hangen; Hem zou het smaden en honen meer dan alle andere godsgezanten tezamen; en het zou zulks doen in zijne uitnemendste, in den keur zijner vromen, zijn Sanhedrin, heel den raad zijner 72 oudsten, met Kajafas den plaatsbekleeder Gods aan het hoofd, zou het plechtig het doodvonnis over Hem uitspreken en aan Hem voltrekken. En waarom dit alles? Wat voor kwaad had Hij gedaan? Om welke Zijner werken geschiedde dit?.... OMDAT HIJ GOD GEOPENBAARD HAD IN WOORD EN WANDEL EN DE MENSCH VAN NATURE EEN VIJAND GODS IS. Zulk een vijand, *dat hij zijn dolk wet om er God mede te vermoorden.* Zoo is dan het kruis de schandpaal voor ons geslacht, zijn vonnis hangt er aan, het heeft het er eigene hand aan geklonken en dit vonnis is: *De mensch, op zijn best genomen, is een hater, een moordenaar van zijn Schepper en Weldoener.*

Niet anders is het, als wij het kruis bezien als „naar den bepaalden raad en voorkennis Gods.” Is Jezus voor ons tot zonde gemaakt, was de straf, die ons den vrede aanbrengt, op Hem, is Hij een vloek geworden voor ons, is Vorst Messias uitgeroeid, maar niet voor zich zelf, dan predikt ons het kruis, hoe God over de zonde denkt, wat zij is in Zijne heilige oogen. De hoogmoedige mensch wil niet *verloren* zijn; de zonde noemt hij zwakheden, dwaasheden, gebreken. Uit dat beginsel predikt hij zelfverbetering. Maar waartoe dan de Rechtvaardige als een misdadiger gehangen, de Eeuwig-gezegende een vloek, de Vorst des Levens een kind des doods, en dit alles naar den raad Gods? Hoogmoedige wereld! verneemt gij hier niet de gedachten Gods over u? Die gedachten zijn: „VERDOEMELIJK VOOR GOD” — „DES DOODS SCHULDIG.”

II. Voor den Satan.

Van niet minder beteekenis is het kruis voor Satan. De Heer zegt niet alleen: „Nu is het oordeel dezer wereld” maar ook: *„Nu zal de overste dezer wereld buiten geworpen worden.”* 't Kruis zou Satan beschamen, zijn macht verbreken.

„Overste der wereld”, helaas, dat was Satans naam sints het hem gelukt was den beelddrager Gods ten val te brengen. „Overste” toonde hij zich door den mensch al dieper en dieper te doen zinken en hem op zinnen en zonden hoe langer hoe verder van zijn God te verwijderen. De aarde overdekte hij met afgoderij en ook zelfs Gods uitverkoren volk Israel boog voor die verfoeiselen. Hoe schrikbarend was de openbaring zijner macht, vooral tijdens 's Heilands omwandeling, in tal van bezetenen. De Heiland kon ter nauwernood een voet verzetten, of Hij stuitte op die ongelukkigen, die Hem toeriepen: „Onze naam is legio, want wij zijn velen.”

„Overste der wereld.” Ja, dat was hij, zie het maar in de tallooze graven, die als zoovele trofeën zijner macht bij den dag vermeerderden.

Juist toen zijn macht het grootst scheen, verscheen de Zoon des menschen als zijn geduchte wederpartijder. Maar ook dezen spant hij zijne strikken, doch vruchteloos. Herodes' dolk heeft gemist. In de woestijn wordt hij tot driemaal afgeslagen. Daar week hij „voor een tijd." Wel laat hij niet af met allerlei listen en lagen, doch de groote aanval zou eerst nu volgen. De Heiland had reeds gezegd: „Dit is de ure van de macht der duisternis." En „de overste dezer wereld komt en heeft aan mij niets."

Zijn laatste aanval was geducht. 't Is of Satan heel de macht der hel in het strijdperk brengt. Hij zal den Levensvorst dooden. Hij zal Hem van de aarde verdoen. Zie, hoe hij alles voorbereidt. Zie, hoe hij zich een keurbende uit de menschheid verzamelt en haar bewerkt tot zijn doel. Kajafas en Annas zijn onder zijne handlangers. Pilatus en Herodes leenen hem hunne diensten en zelf vaart hij in Judas en . . . . het kruis van Golgotha is de uitkomst zijner pogingen, de eerzuil zijner overwinning.

Wee hem, die eerzuil zijner overwinning zou het gedenkteeken, ja de oorzaak zijner nederlaag worden. Satan, wat hebt gij gedaan? — gij hebt een rechtvaardige gedood, hiermede boet ge niet slechts uw *macht*, maar ook uw *recht* op Adams geslacht in. — Heeft Satan zulks begrepen? — heeft hij, de listige, zijn dwaasheid om Christus aan het kruis te brengen ingezien — en heeft hij daarom zijne dienaren uit alle macht doen roepen: „*Kom af van het kruis!?* — 't Is mogelijk, maar 't was vruchteloos. Want juist daartoe was Hij des vleesches en des bloeds deelachtig geachtig geworden, opdat Hij sterven kon, en „*door den dood teniet zou doen dengene, die het geweld des doods had, dat is, de duivel.*" Ja, door zijn kruis triomfeerde Hij over hel en dood, daarom zegt Jezus: „Nu zal de overste dezer wereld buiten geworpen worden."

III. Voor het verloren zondaarshart.

Liefelijk is het, dat de Heer ons in dit veelzeggend woord niet slechts de beteekenis van zijn kruis schets met betrekking tot de eigengerechtige wereld en Satan, maar ook wijst op de kracht, die het zou uitoefenen op het zondaarshart. De Heer zegt: „*Zoo wanneer ik van de aarde verhoogd zal zijn, zal ik hen allen tot mij trekken.*" En ten bewijze, dat hij zulks niet zegt van Zijne verhooging aan 's Vaders rechterhand, laat Johannes er op volgen: „en dit zeide Hij beteekenende hoedanigen dood Hij sterven zou."

Hoe heerlijk! van dat kruis, dat de eigenrechtige wereld veroordeelt, en satan beschaamt, zou een aantrekkingskracht uitgaan tot het arm zondaarshart.

En zoo is het: de wortel van Isaï staat als een banier der volken. En zulks niet in weerwil van Zijn kruis, maar juist door Zijn kruis. Christus moest alle volken gepredikt worden als den GEKRUISTE. Dat is van nu aan zijn eeretitel; als zoodanig wordt Hij in hemel en op aarde gekend, bemind en beleden.

En merk het maar op, waar de eigengerechtige mensch een Christus wil, maar zonder zijn kruis, waar ze Hem van zijn bloedstriemen wascht, daar verliest Hij tegelijk zijne aantrekkelijkheid voor 't zondaarshart. Het keert zulk een Christus den rug toe en de priesters van dezen nieuwen godsdienst, zij staan weldra in ledige kerken en hunne schapen dolen op alle bergen.

En geen wonder! het zondaarshart aan zichzelven ontdekt door het licht van Gods Geest, schreiende om verlossing, smachtende naar verzoening, hongerende naar vergeving, vindt alleen in een gekruisten Christus wat het behoeft. In Hem ziet het zijn schuld, naar eisch der gerechtigheid geboet, dat geeft een vasten grond der hoop, want de mensch, die de zonde zag in het licht van Gods gerechtigheid, wordt dermate van de strafwaardigheid zijner schuld doordrongen, dat hij liever verloren ging dan eene behoudenis te aanvaarden, die het recht zou schenden. Maar waar hij in het kruis van Golgotha ziet „hoe de goedertierenheid en waarheid elkander ontmoeten, en de gerechtigheid en vrede elkander kussen," daar jubelt zijn ziel over de vervulling van dat woord: „Mijn volk zal door *recht* verlost worden." Daar ziet hij, hoe „genade heerscht *door rechtvaardigheid.*"

Wonderbaar is de aantrekkingskracht, die uitgaat van het kruis; voor wie ze ervaart, heeft wereld en zonde alle aantrekkingskracht verloren. Dat wij ze niet wederstaan. Dat wij het kruis nader komen en wij met klaarder bewustheid, dan tot nu toe, aanbiddend stamelen: „O, GIJ SCHOONSTE BOVEN TIENDUIZENDEN! AL WAT AAN U IS, IS GANSCH BEGEERLIJK!

HORN.

GOD en de GODZALIGE

DOOR

Dr. ALEXANDER MACLAREN.

„Zijne gerechtigheid bestaat in eeuwigheid." Psalmen 111: 3 en 112: 3.

2.

II. De tweede overeenstemming, die in onzen tekst vermeld wordt, bestaat in het genadig en barmhartig zijn.

Wanneer gij uwen bijbel opslaat en de slotwoorden van de beide vierde verzen leest, zult ge dadelijk bemerken, hoe duidelijk dit uitkomt. Eerst heet het: De Heere is genadig en barmhartig", daarna lezen wij: „Hij (de oprechte) is genadig en barmhartig en rechtvaardig."

Ik behoef u niet te vermoeien met de aanwijzing van bepaalde moeielijkheden, die bij de vertaling van het laatste vers voorkomen. Het zij genoeg, dat ik zeg, dat die moeielijkheden zoodanige zijn, dat ze des te nadrukkelijker de treffende overeenstemming tusschen den godzalige, die in dit en zijnen God, die in het voorgaande vers beschreven wordt, doet uitkomen. Van beiden wordt gezegd: „genadig en barmhartig" te zijn.

Nu, het verheven denkbeeld, van hetwelk ik sprak, de gerechtigheid Gods, is te vergelijken met de schitterende sneeuw op den top der Alpen, hoog verheven, maar koud; zij is vreeslijk en afstootend, wanneer ze geheel op zichzelf staande gezien wordt. Ons hart heeft aan meer dan een rechtvaardigen God behoefte om Hem eeuwig te eeren en te aanbidden. Juist zooals de witte sneeuw op de hooge bergtoppen noodig heeft door het morgenrood beschenen te worden om hare lieflijk-zachte rozenkleur te bekomen en zich aantrekkelijk te maken, zoo moet ook de gerechtigheid van den grooten Witten Troon geverfd worden met de roode kleur van het hart vol van genade en barmhartigheid, evenals ook menschen (door liefde) moeten bewogen worden tot aanbidden en liefhebben. En zoo verheft het een het ander. Wat God te zamen gevoegd heeft in Zichzelven, scheide de mensch niet; noch spreke van den harden God des Ouden Testaments om Hem te stellen tegenover den barmhartigen Vader van het Nieuwe. Hij is rechtvaardig, maar de verkondigers van zijne gerechtigheid oudtijds vergaten nimmer gerechtigheid en genade samen te voegen; en de samenvoeging dier beide verhoogt de schoonheid van de beide kleuren.

En dezelfde combinatie is volstrekt noodzakelijk in het hier gegeven voorbeeld, zooals in onzen tekst zoo nadrukkelijk uitkomt door de bijvoeging, in betrekking op den mensch, van „en rechtvaardig." Want terwijl bij God die beide eigenschappen onafgebroken vereenigd en in volmaakte harmonie blijven, is bij ons menschen gevaar aanwezig, dat de eene het terrein van de andere betreden zal, en dat hij, die er toe gebracht is jammeren en zonden met een oog van ontferming en genade aan te zien, iets verliest van de kracht om ze ook in verband met gerechtigheid te beschouwen. Derhalve verkondigt onze tekst meer nadrukkelijk met betrekking tot den mensch, dan zulks noodig is met betrekking tot den volmaakten God, dat steeds de hoogste waarde en schoonheid der barmhartigheid bestaat in het verbonden zijn met gerechtigheid, en de wezenlijke kracht der gerechtigheid moet gevonden worden in hare vereeniging met barmhartigheid.

Maar behalve dit merken wij op, dat hoe eenvoudig en kinderlijk die beschouwing omtrent God ook zij, er toch eene overeenstemming (analogie) met zijne volmaaktheid in onze barmhartigheid kennelijk is. Wij zijn vernieuwd geworden door aanschouwing (met den geestesblik) van Hem, die vernieuwt. De zon weerkaatst haren glans in een armoedig klein raampje in een woninkje, zoodat het tot op verren afstand schittert, en die glans heeft overeenkomst met die der zon en werpt een licht over de vlakte. De mensch, wiens aangezicht naar God gekeerd is, zal zulk een glans op zijn aangezicht hebben, dat ieder, wie hem aanziet, „zijn aangezicht zal zien als dat eens Engels."

Als ons waarlijk en in hooge mate genade bewezen is, dan zullen we genadig zijn. Herinner u de gelijkenis (Matth. 18: 22—32), die ik u voorlas. De knecht had zich aan de voeten zijns heeren geworpen en verkreeg kwijtschelding van zijn schuld, en ging heen en greep zijn mededienstknecht bij de keel en zette zijn nagels op zijn strot; met zijn „betaal mij, wat gij schuldig zijt", had hij alle pardon ontzegd en al de schuldenlast op de schouders van zijn mededienstknecht gedrukt. Als wij al onze hoop en vrede aan een vergevend God te danken hebben, hoe kunnen wij iets anders tot regel van ons eigen leven maken, dan gelijk wij genade ontvangen hebben, ook alzoo genade te verleenen. De proef of gij vergeving ontvangen hebt is uwe vergevensgezindheid. Er is geen ontkomen aan dat eenvoudig beginsel, hetwelk een klare uitdrukking is van de vrijmaking door Gods volle genade.

Maar ik verzoek vervolgens uwe aandacht nog voor eene zeer opmerkelijke illustratie van dit verband tusschen den genadigen en barmhartigen Heer en zijn knecht, in de twee volgende verzen, meer bepaaldelijk die, over welke we nu spreken, waarin wij zien, hoe dezelfde gedachte in twee verschillende vormen wordt uitgesproken. In den Psalm, handelende over het karakter en de werken Gods lezen wij, onmiddelijk na de verklaring, dat Hij „genadig en barmhartig is":

„Hij heeft hun, die Hem vreezen spijs gegeven"; en in den tweeden onzer Psalmen heet het dan in hetzelfde verband — juist vertaald — „Het is wel met den man, die gunst betoont en uitleent." Zoo dan 's menschen milddadigheid in betrekking tot stoffelijke goederen is in verband gebracht met Gods milddadigheid en het geven van spijs aan hen, die Hem vreezen. En wederom in het negende vers van ieder der beide Psalmen zien we denzelfden gedachtengang in een ander opzicht: „Hij heeft zijn volk verlossing gezonden", zegt de een, „hij strooit uit, hij geeft den nooddruftige", zegt de andere. Dit beteekent dus: ons luttel geven, loopt evenwijdig met de onuitsprekelijke giften, welke God heeft geschonken, naar de grootheid zijner liefde. Het doet niets af, of onze gaven al klein zijn en de Zijne groot, er is overeenstemming. Het scherfje kristal heeft werkelijk gelijkheid met het grootste voorwerp van die stof. God stelt ons in 't bezit van dingen, opdat wij er de weelde van zouden genieten, die een van de elementen is in de zegeningen van een zegenend God, die zelve gezegend is, omdat Hij zegening geeft, en dit is de weelde van het geven. Wij mogen zoo klein denken over hetgeen wij bijbrengen, als ons betaamt, het is toch niet ongelijk aan wat Hij doet. De kleine heide-brand vormt zijn eigen baan en volgt zijn eigen richting, dezelfde wetten drijven de wateren der Amazone, en iedere val, die het maakt over een rotsblok van een voet hoog is een miniatuur Niagara.

III. Eindelijk dan hebben we nog een punt, niet zoo zeer van overeenstemming, maar van onderling verband in de vastheid van de woorden Gods en die van het hart des godzaligen.

In den eerste van onze twee Psalmen, in het zevende vers lezen wij: „al zijne bevelen zijn *getrouw.*" In den tweede lezen wij in hetzelfde vers: „zijn hart is *vast*, betrouwende op den Heer." In den eersten Psalm heet het vervolgens: „zij (de bevelen) zijn *ondersteund* voor altoos en in eeuwigheid", in den volgenden Psalm, in het correspondeerende vers staat: „zijn (des godzaligen) hart is wel *ondersteund.* Ook in het oorspronkelijke staan dezelfde woorden voor beide gevallen. De Psalmist denkt dus aan het onderling verband tusschen de zekerheid van Gods Woord en die van het hart desgenen, die hetzelve geloovig aangrijpt.

Zijne bevelen zijn niet alleen voorschrift ter aanwijzing van plicht. Al wat God zegt is wet, hetzij het direkt het karakter van gebod te kennen geeft, hetzij het in den vorm van openbaring, of als belofte tot ons komt. Het is getrouw, vertrouwbaar en ten volle aannemenswaardig. Wij mogen er zeker van zijn, dat het ons den rechten weg aanwijst, dat het ons volstrekte (absoluut) waarheid openbaart en dat het geen vleierij aanwendt of valsche beloften voorspiegelt. En het is „ondersteund" d. w. z. gefondeerd. Het eenige vaste punt midden onder snel wentelende dingen is de geopenbaarde wil van God.

Zoodan het hart, dat daarop bouwt, bouwt zeker. En er behoort een onderling verband te zijn, hetzij het er is of niet, tusschen de getrouwheid van den Spreker en het geloof van den hoorder. Iemand, die twijfelt aan de soliditeit van de borstwering, welke hem moet weerhouden van in eene peillooze diepte te storten, zal er langszaam en behoedzaam tegenaan leunen tot hij de sterkte er van beproefd heeft. Iemand, die de kracht kent van hetgeen waar hij op rust, leunt er sterk op. — Leun zoo sterk op uw God, leg er u met uw volle gewicht op neer. Gij kunt niet te veel, niet te sterk op Hem leunen. Hoe krachtiger hoe beter, des te aangenamer is het Hem, en des te meer verkwikking en kracht deelt Hij ons mede. En, broeders, als wij aldus een gefondeerd geloof bouwen op dat ware fondament, in verband brengende de onveranderlijkheid van God in Christus met de standvastigheid van ons geloof in Hem, dan „zal hij, die gelooft, niet haasten." En als mijn Psalm zegt, „Hij zal voor geen kwaad gerucht vreezen; zijn hart is vast vertrouwende op den Heer."

De uitkomst der geheele zaak is — wij kunnen voor ons zelven geene gerechtigheid bewerken, die bevrediging aan onze eigene conciëntiën zal geven, noch ons zekerheid en kracht zal kunnen verleenen; zoodat ons hart alleen vrede en ons leven alleen versterking zal kunnen vinden door zich vast te klemmen aan de openbaring Gods in Christus.

Wij hebben de beeltenis van het aardsche zinnelijke reeds lang genoeg gedragen; laat ons nu onze harten ontsluiten voor God, gelijk Hij Zich in Christus ons geopenbaard heeft. Laat ons onszelven Hem overgeven; laat ons onafgebroken een smeekenden blik op Hem gevestigd houden, en ons beijveren als ons eigendom te bekomen, wat Hij ons wil schenken. Zoo nabij Hem levende, zullen wij ons baden in zijn licht, en voortdurend iets van zijne heerlijkheid vertoonen. Godzaligheid is God-gelijkheid.

Het beteekent niets te zeggen, dat we Gods kinderen zijn, als we geene familie-trekken hebben. Wanneer gij „Abrahams kinderen waart, zoo zoudt gij Abrahams werken doen", zeide Christus tot de Joden. Indien wij Gods zonen en dochteren zijn, dan zullen wij de werken Gods doen. „Weest gijlieden volmaakt, gelijk mijn Vader in den hemel volmaakt is", weest gij barmhartig, gelijk uw Vader barmhartig is. En als wij dus hier met Christus wandelen, worden we naar zijn beeld veranderd, ja, zullen er mede „verzadigd" worden, als wij „opwaken zullen naar zijne gelijkenis."

St. (*Naar het Engelsch.*) N. v. B.

ZENDING.

De Secretaris der Noord-Afrikaansche zending maakt in zijn laatste schrijven aan de begunstigers en medearbeiders in die Zending melding van de bekeering van een wel ontwikkelden Mohammedaan in Tunis, eene bijzonderheid, die ook op andere plaatsen gezien is. Hij verzoekt voor deze en andere bekeerlingen uit de Mohammedanen de bijzondere voorbede der christenen. Hij heeft dikwijls de ontdekking opgedaan, dat de eerste belijdenis des geloofs voor hen minder moeielijk is dan het standvastig blijven op den duur. Van de Apostelen lezen wij, dat zij, toen ze uit de gevangenis bevrijd waren, tot de hunnen gingen; maar een bekeerde Mohammedaan heeft in den regel niemand als de zijne overgehouden. Wel is waar heeft hij geestelijk gemeenschap met de Zendelingen, doch maatschappelijk staat hij alleen. En het gebeurt niet zelden, dat de eene bekeerde bevreesd is voor den andere, als verdacht wordende, niet oprecht te zijn en als verspieder in dienst der priesters te zijn. Deze vreesachtigheid vindt men overal in landen, waar geloofsvervolging geleden wordt. Toen ik voor weinige weken geleden door Madrid trok, vertelde mij mr. Tenn, dat dezelfde gevoelens in Spanje opgemerkt werden. Bekeerlingen gevoelden zich wel gedrongen om te belijden en openhartig met hunne medegenooten te spreken, maar vrees weerhield hen, omdat een broeder hoe getrouw, het licht aan zijne vrouw kan mededeelen, en deze weer de priesters er mede in kennis stellen.

Er zijn meer gevallen van bekeering in Tunis, die wij in de gebeden aanbevelen.

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

HAULERWIJK. Zondag den 4 Maart was voor onze kleine gemeente weer een dag van innige vreugde en opgewektheid, doordat er weder twee jeugdige zusters door belijdenis en doop in de gemeente werden opgenomen. Bij deze gelegenheid was ons lokaal goed bezet en hoewel er velen uit nieuwsgierigheid waren gekomen, gelooven wij toch, dat het woord bij die plechtigheid gesproken, op vele harten een indruk heeft gemaakt, want 's Heeren beloften zullen stand houden tot in alle eeuwigheid. Onze br. Voorganger mocht zich bovenal verblijden, doordat hij onder de doopelingen zijn jongste dochter telde, wat toch geeft het ouderlijk hart grooter blijdschap, dan dat zij hunne kinderen zien wandelen in gehoorzaamheid aan 's Heeren wil.

Nadat de doop aan genoemde zusters toegediend was, vierde de gemeente 's Heeren Avondmaal. Wij blijven nog uitzien naar de andere zuster, die zich ook voor den doop heeft aangemeld, maar door omstandigheden ditmaal is verhinderd geworden. God geve ons daarom meerdere genade, opdat wij allen getrouw onze roeping vervullen, temidden van eene wereld vol zonde en ongerechtigheid. Dat is onze wensch.

VAN WIJD EN ZIJD.

Wanneer Maart in het land komt met zijne zoo gewenschte lenteboden, dan begint de natuur zich in een nieuw kleed te vertoonen. Wel kunnen gure stormen uw hoop voor een oogenblik aan 't wankelen brengen; langdurige en hardnekkige regenvlagen u voor een poos moedeloos doen nederzitten, maar komt de vriendelijke voorjaarszon met haar purperen gloed en koesterende stralen veld en akker beschijnen, dan is alles weer vroolijkheid en verrukking. Want die zonneschijn predikt u den aanvang van een nieuwen morgen; een ontwaken uit den langen, bangen winterslaap. Nauwelijks is dan ook de natuur wat kalmer geworden, of de landman betreedt, gewapend met spade en ploeg, den langverlaten akker. Wat een bedrijvigheid allerwegen. 't Is of een geheimzinnige afspraak allen doet graven naar een verborgen schat. Om strijd wordt alles omgedolven en weer geëgd, totdat het veld wèl toebereid is om het zaad te ontvangen. Het zaad, dat straks moet sterven in de aarde, weer ontkiemen, opschieten uit haar schoot, bloeien en vruchten dragen, om mensch en beest te voeden. Wat een rijken overvloed zal Gods zegen de nijvere hand weer bieden. Gods zegen, mijn lezer. Van Hem toch daalt elke goede gave, iedere volmaakte gift. Aan Zijnen zegen, Ge weet het, is 't al gelegen. Denkt Ge daaraan altijd? Ook wanneer ge u naar buiten begeeft en daar de landman volijverig bezig ziet? Gij behoort dat te doen en daarom bestaat bij vele christenen de goede gewoonte, in het voorjaar dien zegen van den almachtigen en genadigen God af te bidden. De gemeente komt dan samen om in stille afzondering een „bidstond voor 't gewas" te houden. Zij belijdt daar voor het heilig oog des Heeren alle zegening diep onwaardig te zijn; alles te hebben verbeurd; en verdiend, dat God de Heere allen wasdom inhield. Zij bidt, dat het Gode believen moge om Christus' wille nog het aardrijk te doen uitspruiten en zijn vrucht geven. Zie, zulk eene bijeenkomst is nuttig om ons te herinneren aan onze diepe afhankelijkheid van Hem. Zoo ver onze inleiding.

Nederland. Dat die zegen van Boven evenmin kan gemist in ons staatsbestuur en onze verdere volksbelangen, is meer dan eens aangetoond. Dat de vervulling onzer wenschen niet altijd *zegen* is, zal ieder christen mij toestemmen. Dat achteruitgang, ramp of leed niet altijd saâmgaat met het *ongenoegen* des Heeren over den mensch is evenzeer waar. Tegenspoed en nood kunnen een rijken zegen verbergen. Voorspoed en vreugde kunnen ten verderve zijn. Voor vele levensomstandigheden geldt dan ook het woord der Schrift: „Na dezen zult gij het verstaan!"

Zoo ongeveer liepen veler gedachten, toen alom het bericht werd verspreid, dat Minister Tak in naam der Koningin de nieuwe kieswet ingetrokken had.

Sedert de vorige week was een amendement ingediend op art. 4 van den afgevaardigde De Meyier. Dat amendement is door de Kamer aangenomen met 57 tegen 41 stemmen en hare aanneming heeft den Minister de wet doen intrekken. Wat de gevolgen zijn zullen, kunnen we met zekerheid niet zeggen. Van tweeën een: òf de Regeering legt hare portefeuilles neer, òf de Kamer wordt ontbonden. Gebeurt het eerste, dan verkeeren we in een ministriëele crisis, heeft het laatste plaats, dan zal straks van Noord tot Zuid de stembus weer opengaan om een nieuwe Kamer van honderd te verkiezen.

Gewis, een tijd van onrust en gejaagdheid; wie zou dien begeeren!

Naar met vrij groote zekerheid vernomen wordt, heeft het ministerie tot dusver geen ontslag aangeboden.

Frankrijk. Ondervond dusver de Parijsche politie bij de arrestatie van anarchisten weinig of geen verzet, een dezer laatste dagen, toen ze den anarchist Heurtault wilde inrekenen, had ze met veel tegenstand te worstelen.

Heurtault was niet in zijn woning, en daarom ging een commissaris van politie met vier gendarmes naar de fabriek van Christofle, waar de man werkzaam was. Ze werden daar met gejouw ontvangen; en toen men zich van Heurtault meester maakte, deden de werklieden een poging om de gendarmes in de kuipen met zuur te werpen. Het zou zeker slecht met hen afgeloopen zijn, als er niet bijtijds versterking was gekomen, waardoor de agenten uit hun neteligen toestand bevrijd werden. Behalve Heurtault werden vijf van zijn kameraden gearresteerd.

Iedere dag brengt een nieuwe bezending anarchisten in de Parijsche gevangenissen. Maandag zijn wederom 9 „compagnons" daar gebracht. Een hunner is de bekende François, die reeds vroeger, onder verdenking het restaurant Véry te hebben doen springen, gearresteerd werd. Destijds was hij naar Engeland uitgeweken, maar werd op grond der vermoedens die op hem drukten, uitgeleverd. Of men nu zijn medeplichtigheid aan de gepleegde misdrijven zal kunnen aantoonen, moet de tijd leeren. Bij zijne gevangenneming weerde hij zich duchtig; men moest hem feitelijk naar buiten sleepen.

Tot de gearresteerden behoort ook zekere Bécu, die als erg gevaarlijk te boek staat. Twee anderen, die de politie gaarne had medegenomen, met name Bourgeois en Clauman, hadden zich tijdig uit de voeten gemaakt.

Duitschland. Met tamelijke zekerheid kan worden meegedeeld, dat de derde lezing van het handelstractaat met Rusland Donderdag zal zijn geëindigd in den rijksdag. Met een zeer gunstigen uitslag wordt de eindbeslissing verwacht. De beraadslagingen waren de laatste dagen niet zeer belangrijk. Uit den aard der zaak viel er ook niets nieuws meer over te zeggen, zoodat de discussies over kleinigheden liepen. De tegenstand der Polen is voor een deel overwonnen.

— Thans wordt het bericht uit Berlijn van het nieuwe conflict tusschen den Keizer en vorst Bismarck weer tegengesproken. Zorg voor diens gezondheid had den Keizer „binnen” van zijnen gastheer afscheid doen nemen. Dat de grijze staatsman achteraan kwam, was slechts een beleefdheidsvorm, niets meer.

— De bekende Ahlwardt, die om zijne antisemietische beginselen een gevangenschap van eenige maanden moest ondergaan, is thans in vrijheid gesteld.

Engeland. Na een week van rust komt het Lagerhuis thans weer samen om den arbeid voort te zetten. Met zekere spanning wordt verwacht, hoe de opvolger van Gladstone, lord Rosebery, zich zal doen kennen. Men beweert, dat drie belangrijke wets-ontwerpen zullen worden aangekondigd; n.l. een ontwerp op de herziening der kiezerslijsten; de oplossing van het verschil met de Iersche pachters, die uit hunne woningen zijn gezet; en de regeling der kerkelijke verhoudingen in Wales.

— Dit rijk heeft tegenwoordig weer een harden dobber in het „zwarte werelddeel.” In Afrika zijn n.l. onlusten uitgebroken tusschen den slavenjager Fedi-Silah en de Engelschen. Gonjur is gebombardeerd en daarmee de kracht van het slavenhoofd gebroken.

In het Zuid-Oosten van Afrika hebben evenwel nog ernstiger gebeurtenissen plaats gehad. De moeielijkheden ontstonden over het leggen van een telegraafkabel met de Portugeezen aldaar. Het is te hopen, dat Rosebery weldra met vredelievende bedoelingen een eind gaat maken aan den strijd.

— De berichten over Gladstone's gezondheidstoestand luiden weer minder gunstig. Op zulk een hoogen leeftijd vooral kunnen kleine oorzaken groote gevolgen hebben.

Spanje. In Spanje heeft het ministerie zijn ontslag genomen. Men weet, hoe de toestand weken lang dreigende was. Eindelijk barstte het onweder los, gelijk dit meermalen langen tijd te voren wel te voorzien is. Men noemt deze huidige crisis nog al van groot gewicht voor de toekomst.

Italië. Ook in het gebouw van de Italiaansche kamer is een aanslag gepleegd. Een bom, een blikken bus met ontplofbaar poeder gevuld, was in de kamer gelegd, juist op de plaats, waar de begrootings-commissie hare zittingen houdt. Het voorwerp was overdekt met een hoogen hoed en veroorzaakte bij de ontploffing een zeer heftigen knal. Van de afgevaardigden, die pas de kamer hadden verlaten, is niemand getroffen. Toch hebben er jammerlijke verwondingen plaats gehad. Onder de gewonden bevond zich ook een metselaar, die als anarchist bekend staat.

Brazilië. De onlusten zijn nog niet geeindigd; wel wordt van zekere zijde een naderend einde gemeld, maar die berichten schijnen maar al te vaak uit de lucht gegrepen. Drie schepen der opstandelingen zijn in de haven van Rio in den grond geboord. Wel toonen zij zich ongevoelig voor zulk een nederlaag, maar het valt licht te begrijpen, dat zulks aan trotschen overmoed moet worden toegeschreven. Door hun aanval op een Duitschen walvischvaarder hebben ze zich van levensmiddelen voorzien.

China. In dit rijk heeft een schrikkelijke aardbeving gewoed, zoodat hier en daar de grond scheurde. Tal van gouden en bronzen Buddhabeelden zijn te voorschijn gekomen, die men lang verloren waande.

G. K.

INGEZONDEN.

CHICAGO (Ill.) 't Zal, naar inzender-dezes vertrouwt, de lezers van „De Christen” en inzonderheid de Ged. Chr., verblijden wederom goede tijding uit een ver land te hooren. Zooals sommige van onze broederschap weten, bevindt zich in genoemde stad de weduwe Aukema met 5 dochters, waarvan de jongste (11 jaar) op 11 Februari is opgenomen in de Duitsch Bapt. Gem.

Een paar bijzonderheden dienen hier vermeld. De doopeling hoort, in doopgewaad gezeten, eerst de prediking aan, daarna wordt door den leeraar, br. Broekma, reeds staande in het doopvont, den doopeling gevraagd: „Gelooft gij, dat Jezus Christus de Zoon van God en uw Heiland is?” wat met een duidelijk „ja” wordt beantwoord, zoodat hij aan het andere eind der kerk verstaan wordt. „Dan”, dus sprak de leeraar, „doop ik u op de belijdenis uws geloofs, in den naam des Vaders”, enz.

Een jongeling, die toen ook gedoopt werd, was in zwart doopgewaad. De zusters zijn steeds in 't wit.

Nog kan vermeld worden, dat de zich daar bevindende Holl. Baptisten zich alle aansluiten bij die Duitsche Gem. Ook die zich in Harvey bevinden, denken zich te laten opnemen in een Duitsch Bapt. Gem. aldaar, iets, wat ons ten voorbeeld mag strekken hier te lande.

Laat ons naar éénheid streven, met weglating van *A.* en *B.* Dat Gods volk één zij vóór de dood hen scheide, want één Jezus, één hemel hebben wij in 't verschiet!

TJERKWERD. B. AUKEMA.

MEDEDEELING.

De gemeente te Valthermond, aangesloten aan de Unie, heeft br. K. Hesseling van N. Pekela als haar Evangelist aangesteld. Van den ongenoemden Duitschen broeder is door tusschenkomst van br. D. Janssen uit Halle de helft van het door de gemeente gestelde salaris toegezegd, op de bekende conditie.

J. HORN.

De Algemeene Vergadering

DER

UNIE van GEM. van GED. CHR. in Nederland zal D. V. worden gehouden te **Amsterdam** den **20sten** en **21sten Juni** a.s.

Reeds nu maken wij daarop de Gemeenten opmerkzaam, om zoo vroeg mogelijk de AGENDA in gereedheid te kunnen brengen, die volgens de Statuten half Mei aan de Gemeenten moet worden verzonden en dit kan onmogelijk, wanneer de Gemeenten of hare Secretarissen in begin van Juni of nog later met voorstellen, vragen en de namen der Afgevaardigden komen aandragen, gelijk dat (met enkele gunstige uitzonderingen) gewoonlijk plaats heeft. Iedere Gemeente heeft toch de Unie-Statuten? en anders zijn ze gedrukt te bekomen bij br. VAN BEEK, Stadskanaal en br. HORN te Groningen, ook voor gewone leden en *niet*-leden der Gemeente verkrijgbaar.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL” a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH”, *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl. bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia.” Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer” Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Wie nog abonnementsgelden verschuldigd zijn, worden vriendelijk verzocht ons die te zenden.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor het **tekort van vijftig gulden** in de Unie-cent-kas van N. N. te Groningen 25 cent; door br. J. v. d. K. te 's Hage *f* 6.55 en wel: van een dienstmeisje buiten de gemeente door haar verzameld bij eenige vriendinnen *f* 3.70, van mej. S. v. R. *f* 1.—, van br. en zr. uit de gemeente *f* 1.85. Van br. J. te Middelstewehr (Oost-Friesland) 20 mark (*f* 12.—).

J. HORN.

Voor de Bijbelkiosk.

In de bus geplaatst in de Kiosk *f* 1.58½.

J. HORN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 361 DONDERDAG 22 Maart 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

BERICHT.

Zij, die zich met den 1 April a.s. op dit blad wenschen te abonneeren, ontvangen de nog vóór dien tijd verschijnende nummers gratis.

Nieuwe abonnementen worden dagelijks aangenomen.

Opzagen van een abonnement kunnen nà het intreden van een nieuw kwartaal niet plaats hebben.

DE ADMINISTRATEUR.

PAASCHZANG.

Strijgt hemelwaart, ô Jubelgalmen!
Stijgt, Lof- en Dank- en Zegepsalmen!
De dood der zonde ligt geveld.
Zingt, aarde, hemel, wereldsfeeren,
Buigt neder voor den Heer der Heeren,
Den uit het graf verrezen Held!
Hij heeft, Hij heeft volbracht!
Aan Hem zij lof en kracht!
Halelujah!
't Heelal verbreidt
Zijn heerlijkheid,
Aan Hem behoort de macht.

Ja, aarde, dal van eindloos treuren,
Thans moogt gij 'thoofd ten hemel beuren:
Gij zijt geen dal des jammers meer.
Des afgronds kerker is verbroken,
De vloek des Rechters losgesproken
Het licht, het leven keerde weêr.
Het graf hergeeft zijn buit,
De macht der hel heeft uit,
Hallelujah!
De Heer regeert,
Hij triomfeert!
Aan Hem alleen zij eer!

Wat zoude ons thans verschrikking geven?
Laat de afgrond, laat zijn slaven beven
Voor Hem die eeuwig, eeuwig leeft!
Wij, Christnen, zijn 's Verwinnaars leden,
Voor wie Hij hel en dood vertreden
En zich in 't stof vernederd heeft,
Voor ons is 't dat Hij leed!
Voor ons dat Hij volstreed!
Hallelujah!
Vermeetlen, beeft,
Die hem weêrstreeft.
Uw Heer, uw Overwinnaar leeft.

Thans durft geen twijfelmoedig treuren
Het edelmoedig hart verscheuren;
De steenrots des geloofs staat pal,
In 't buldren woên van wind en golven,
Getrouw, onwrikbaar, onbedolven,
En overwinnaar van 't heelal,
Ja aarde en hemelrond,
Hallelujah!
Maar niets verkracht
Gods oppermacht,
Noch breekt Zijn heilverbond.

Verga dan alles, wij, wij blijven.
Ons lichaam moge in 't graf verstijven
En tot verstuivende asch vergaan.
Mijn Heiland leeft; mijn dor gebeente
Waakt eenmaal op in 't grafgesteente,
Om onverderflijk op te staan.
Onsterflijk als mijn God!
Ziedaar mijn heerlijk lot!
Hallelujah!
Ja, Jezus leeft,
Hij is ons voorgegaan.

(Bilderdijk.)

„Het is volbracht!”

Het zesde kruiswoord onzes Heeren bestaat in onze taal uit drie woorden; maar in de Grieksche taal bestaat het slechts uit één woord: t e t e l e s t a i.

O, dat ééne woord is het hoofdwoord van den Bijbel en het voornaamste woord, dat van de lippen van den Vriend van zondaren kwam.

De taal is te arm om de heerlijkheid van het gevoel onzes harten uit te spreken, wat wij hierin genieten

Daar is geen boek, schooner dan onze Bijbel, in taal, beelden, feiten, leeringen en licht. Alle letterkundige voortbrengselen der oude en nieuwe wereld worden door dat Boek der boeken in de schaduw gesteld. Ieder deskundige gevoelt, hier zijn wij op een T h a b o r; bij alle heerlijkheid welke bestaat, blijft de Bijbel alleen over. O, ongeloovige letterkundigen, moet gij niet ondanks uw afkeer tegen den inhoud van dat Boek uitroepen, dat zijn letterkundige waarde éénig is!

Maar met de schoone taal kan geen zonde versierd worden; de heerlijkste beelden geven ons hart geen vrede; de merkwaardigste feiten bewerken in ons geen blijvende hoop; de verhevenste zedeleer vernieuwt niet het hart van den gevallen mensch, en alle licht daarin is niet voldoende om de oogen der blinden te openen.

De geheele Bijbel zou toch eenmaal ons moeten ontvallen en radeloos verlegen doen staan voor den doodsjordaan, als dit eene woord in hem ontbrak: t e t e l e s t a i.

Dit woord is het nu, dat de waarde van dat Boek zoo groot maakt. Alles heeft daardoor waarde en beteekenis, en dit woord houdt dat Boek in zijn geheel voor ons, het Boek van God, opdat wij, duisterlingen, het licht des levens zouden hebben.

Al de profetiën zouden zonder dat woord voor ons als kometen verdwijnen, maar nu blijven zij de plaats van vaste sterren behouden.

Al de offeranden zouden voor ons eene dwaze ongerijmdheid zijn; maar nu vinden wij in het bloed dier offerdieren het licht van Gods rechtvaardigheid, liefde en wijsheid schitteren.

De geheele eeredienst van Israël verliest hare goddelijke waarheid en wij blijven bij Mozes en de Priesters staan; maar nu klimmen wij opwaarts tot Hem, die de vervuller is van Gods raad.

De geschiedenis veler godsmannen begrijpen wij niet; maar nu zien wij het licht van Hem, die komen zou, in hun leven schitteren. Wij zien ze in de lichtwolk Zijner heerlijkheid.

De geheele godsregeering wordt alsdan een doolhof, waarin wij verdwalen; maar dit woord doet ons in de Godsregeering een paradijs binnengaan.

Ja, dit kruiswoord, hoe klein ook, is voor ons, verlorenen, in ons zelven het grootste, het heerlijkste en zaligste wat te kennen is.

Het is de zegekreet des Heilands, die de overwinning had behaald op alle machten tegen God zijnen Vader: zonde, duivel, dood en hel. Het is de ontboezeming van het zielsgenot van onzen Plaatsbekleeder, nu het licht van 's Vaders welbehagen weer door de donkere wolken des kruises heendrong.

En voor ons is dat woord de muziek des hemels, het Evangelie Gods, de eenige troost in leven en in sterven.

Wij blikken als verdrevenen uit het Paradijs, en nu levende op een doornachtige aarde, omhoog tot onzen gekruisten Vriend.

„Dat woord is ook voor mij, mijn Heiland!” zoo spreken wij tot Hem, en Hij antwoordt: „Ja, ook voor u!” O, hoe heerlijk! ik kan Gods wet niet volbrengen, al wil ik het ook, ik kan de vloek der wet niet dragen zonder in wanhoop te vergaan; ik kan zelf als wedergeborene den Vader niet volkomen dienen, ik kan mij niet door den doodsjordaan heenvoeren, om het Kanaän des hemels te beërven.

Ik kan het niet volbrengen, het is mij totaal onmogelijk. Mijn staat is daarom eene hopelooze. Christus, Gods en der menschen Zoon heeft een volbracht werk. Alles heeft Hij gedaan, wat de Vader van Hem eischte, en wat Hij deed, was voor zondaren, in hunne plaats.

Ik, arme, heb nu mijn rijkdom in Hem. Ik, schuldige, ben nu gewasschen in Zijn bloed. Ik, gebondene, ben nu door Hem vrij. Ik, onrustige, als een voortgedrevene zee, heb nu in Hem vrede. Ik, afkeerige van God, heb nu Zijn leven, en dien met liefde den Vader. Ik, slaaf, ga nu de Koninklijke heerlijkheid tegemoet. Ik, onvolmaakte, zal nu ook eenmaal volmaakt worden, en als ik eenmaal bij Hem ben, aan 's Vaders troon, dan zal ook ik kunnen uitroepen niet meer in geloof zooals hier, maar in werkelijkheid: „H e t i s v o l b r a c h t!”

S. DE H.

Een bezoek aan Duitsche Zuster-Gemeenten.

Het was mij een niet gering voorrecht, dat ik in de gelegenheid werd gesteld de Zustergemeenten in OostFriesland nader te leeren kennen en in haar midden werkzaam te zijn. Ik kan dan ook niet nalaten om direct te zeggen, dat ik hoop, dat al de Hollandsche Broeders, Voorgangers, van de gelegenheid ter bekwamer tijd

gebruik zullen maken. Immers wij behooren bij elkander en de afstand is niet zoo ver, evenmin is de taal eene hindernis, daar ik volgens getuigenis door allen goed ben verstaan geworden.

Via Salzbergen ging ik 26 Febr. l.l. naar Ihrhove en werd ten huize van br. Mechels (älteste der Gem.) en familie zeer hartelijk ontvangen. Dien avond sprak ik in de kerk te Ihrer op denzelfden kansel, waar de nog steeds in het hart der Oost-Friesche broeders en zusters voortlevende br. Willems zoo menigmaal het Evangelie der genade had gepredikt. Daar ging zoo iets door mijn ziel, wat ik niet recht onder woorden kan brengen. Meer dan ooit gevoelde ik toen de smart, dat ik dien rijkbegaafden Broeder niet persoonlijk had leeren kennen. Met zichtbare aandacht werd naar de blijde boodschap geluisterd en het psalmgezang door hoornmuziek begeleid. Onze jonge broeders bliezen er lustig op los, zoodat de wanden daverden.

Den volgenden dag ging ik naar Weener en vond een gulle ontvangst bij de schoonouders van onzen broeder Horn. Br. en Zr. Bronleewe zijn reeds grijs geworden in den strijd voor onze beginselen en op hen is van toepassing Spreuk. 16 : 31 en Ps. 92 : 14—16.

De bij velen reeds in Nederland bekende br. Popkes, Voorganger der Gemeente, wilde dat ik bij hem logeerde en alzoo geschiedde het. Des avonds sprak ik over Gods liefde in het zeer nette kerkje, wat eigendom is der gemeente, hoewel ze het niet op haar naam heeft, doordat de Duitsche Regeering niet dan onder zeer bezwarende omstandigheden en hooge eischen rechtspersoonlijkheid verleent. Van hier vertrok ik per trein via Emden en verder met de omnibus naar Hanswherum, waar de oude zuster Janssen alles in gereedheid had om mij te verkwikken. In het zeer net en doelmatig lokaal predikte ik het Evangelie voor een gehoor niet zoo talrijk als men verwacht had, maar het regende ook, dat het een aard had en dan is het op de klei bij donkere maan ook alles behalve aangenaam. Vooral ondervonden wij dat, toen we 's avonds nog naar Groothuisen moesten en de sneeuwvlokken ons om de ooren warrelden, aangedreven door een fellen wind. Hier maakte ik aangenaam kennis met br. Borchert, colporteur, en logeerde dien nacht bij br. en zr. Brüns.

Den daaropvolgenden dag ging het weer verder op en wierp ik het anker neer bij br. Hansen, waar klein en groot in de weer waren mij een hartelijk te huis te bereiden. Zr. Hansen zelf was ernstig krank, gevolgen van de influenza. Het was een heerlijke avond. De plaats van samenkomst was gevuld en ik sprak met opgewektheid over de woorden Hand. 8 : 39 „want hij vervolgde zijn weg met blijdschap." Daarna vierden wij het heilig Avondmaal en op aandringen der Broeders ging ik ook daarin voor.

Eene eigenaardige gewoonte is, dat na de samenkomsten meestal gemeenschappelijk thee wordt gedronken en daarbij over de preek gesproken en nog menig opwekkend lied gezongen wordt. Zoo waren wij telkens een geruimen tijd 's avonds bij elkander en werd mij de gelegenheid geboden om de leden der Gemeente van nader bij te leeren kennen.

Den volgenden avond sprak ik te Pilsum, waar de welbekende br. Janssen, die ook eenmaal de Holl. Gem. bezocht, mij afhaalde. Vreeze had de bewoners van dit dorpje aangegrepen, want de diphtheritus had daar intrek genomen en de dokters schijnen ook daar vooral, niet minder dan bij ons, slag te hebben om de menschen beangst te maken, zoodat zelfs de christenen door eene zeer af te keuren wijze zich daardoor lieten beheerschen. Ik kon niet nalaten om daarover eens zeer ernstig met hen te spreken en ik hoop niet geheel zonder goed gevolg. Het was 's avonds laat of beter na middernacht, toen wij ten huize van br. Janssen aankwamen. Hier mocht ik voor een dag of drie mijne pennen vastzetten, wat mij zeer tot blijdschap was en ik gevoelde mij dan ook zeer op mijn gemak, als overal waar ik ben geweest, want dit is een feit, de Oost-Friesche broeders zijn zeer gastvrij, vooral niet minder dan de Hollanders, al hebben die dan ook den naam.

Zondag 4 Maart predikte ik tweemaal te Jennilt, waar de Gemeente haar vergaderlokaal heeft. Een eigenaardig gebruik, dat van al de stations uit den omtrek de zusters en broeders daar samen komen, 's middags een boterham bij zich, zoodat ze elken Zondag een soort liefdemaal vieren. Onder leiding van br. Janssen, Voorg. der Gem., vierden wij den dood des Heeren, waarbij tevens een hartelijk woord van afscheid werd gesproken tot de naar Amerika vertrekkende Broeders en Zusters. Het was een zeer aandoenlijk oogenblik. De Gemeente heeft reeds vele harer leden in de nieuwe wereld, waardoor haar getal zeer is gedund.

's Maandags sprak ik op een dezen winter nieuw geopend station, met name Visquart, in een keuken zeer laag van verdieping, toch was het er goed in deze nederige stulp.

De Gem. Jennilt is zeer uitgebreid en heeft vele stations en daar voor zijn vele predikers benoodigd, doch die vindt zij in de verschillende Broeders, die zich daarvoor vrijwillig aan den Heer geven en waardoor het mogelijk wordt gemaakt zooveel arbeid te doen, daar deze kosteloos arbeiden. Hierin valt voor ons Hollanders nog wel wat te leeren, al bevalt ons ook rechtstreeks de uitgebreidheid der Gem. niet. Er zijn bij ons ook wel — zelfs zeer vele — bruikbare krachten voor den Evangeliearbeid, en het zou van groot belang zijn, daarop eens wat meer de aandacht te vestigen.

In Emden — een oude stad van Hollandsch type — teruggekeerd sprak ik in de kerk met haar hooge preekstoel. Vroeger behoorde zij aan de Gem. „onder 't Kruis," doch deze is tijdens wijlen br. de Haan, die daar Dr. was, met haren Voorganger overgegaan tot de Baptisten. Ik zeide tegen de Broeders: In Holland (van waar deze Kruisgemeente herkomstig is) zou mij zulks onmogelijk schijnen, want wat afstand ligt er niet tusschen ons en die oude Gereformeerden, doch bij God is geen ding onmogelijk.

Bij juffr. de Haan vond ik een zeer hartelijk tehuis en deed het ons Hollanders goed nog eens samen te kunnen spreken over land en volk.

Thans nam ik eene andere richting: van de klei naar de zandstreken. In Moorhusen sloeg ik het eerst weer mijne tente op en werd zeer gul ontvangen bij br. Wills, waar ook de samenkomsten aan huis zijn, een niet kleine opoffering, want de groote voorkamer voor de vergadering ziet er na de bijeenkomst anders uit dan voor dien tijd. Des Zondags is er tweemaal bijeenkomst en dat alles uit liefde voor de zaak des Heeren. Ook diens broeder te Regtsopweg, waar ik den volgenden avond sprak, zet zijn huis open en man en vrouw zijn het ook daarin geheel eens. Trouwens de Heer zal den arbeid der liefde niet onvergolden laten.

In deze streken wordt veel tegenstand ondervonden van de Luthersche predikanten, waarvan sommigen ¾ roomsch zijn en met niet minder fanatisme bezield. Sommigen hebben nog de biecht en het Avondmaal als oliesel bij de sterfbedden.

In Norden, een flinke stad, diende ik des Zondags tweemaal en vond een zeer gezellig te huis bij br. F. Smith. Ik had dan ook niet te veel gezegd tegen iemand, die mij in het begin van mijn reis vroeg, of ik in deze streken familie had: „ja een heele groote zelfs betrekkingen mij zeer na, Broeders en Zusters!" Vreemd keek hij mij aan — waarop ik antwoordde: „ik behoor tot de Baptisten," en begon verder met hem te spreken, doch hij scheen genoeg te hebben, ook toen ik hem het blauwe lint verklaarde, daar hij een vurig aanbidder scheen te zijn van Bachus (drankgod.)

Over het geheel heb ik een zeer aangenamen indruk gekregen van de Gemeenten en het komt mij voor, dat er innige vroomheid en vreeze Gods onder de Broeders en Zusters is. Er is tevens een hartelijke belangstelling in het Woord Gods en bij zeer velen een liefde voor het werk des Heeren, wat zich in daden bevestigt. Onze Duitsche Broeders zijn vol moed; want zeggen ze: „het Baptisme is gegrond op de H. Schrift en heeft een groote toekomst." Dit zijn wij met hen eens, vooral met het oog op de naaste tijden, maar dan ook oprecht God vreezende in dienende liefde ons geoefend.

Onverwachts werd ik in de gelegenheid gesteld br. Jelten, een der reizende predikers, te hooren. Deze broeder is niet zonder gaven en predikt met ernst en kracht Christus als den eenigen en volkomen' Behouder. Ik kon van ganscher harte amen zeggen op zijn toespraak.

In Weener predikte ik voor 't laatst en mocht door hun bezoek nader kennis maken met de leden der Gem. Over Groningen keerde ik huiswaarts, waar alles in den besten welstand werd aangetroffen.

Het waren drukke, maar voor mij zelf ook niet ongezegende dagen geweest.

Zutphen, Mrt. 94, B. ROELES.

Afwijkingen van den vorm der sacramenten.

door

W. T. WHITLEY, M. A.

Directeur van het Baptistisch Seminarium te Victoria.

Of wij des morgens of des avonds communiseeren, noch of wij het vieren des Avondmaals tot eene bijzondere godsdienstoefening verheffen, of die op een andere laten volgen, doet niets ter zake. Of wij aan een gewonen tafel zitten om daarmede uit te drukken, dat we des Heeren gasten zijn, of wij ten teeken van aanbidding van Hem, die zichzelven voor ons gaf, knielen, dan of wij bij de verkondiging Zijns doods als bij de prediking des Woords op onze zitplaatsen blijven; of wij ons de door Paulus, Mattheus of Markus neergeschreven woorden bij de handeling herhalen, zijn allen ondergeschikte vragen, die de kern der zaak niet raken.

Wanneer wij echter bemerken, dat er zich een traditie aandient, die leert, dat niet alle uit den beker mogen drinken, maar dit alleen aan den leider der plechtigheid vergund is, dat de viering ook niet te vaak mag plaats hebben, omdat de handeling daartoe te heilig is, dan zien we daarin weer eene verstoring van het symbool. Evenzoo, wanneer slechts één persoon alleen dat maal geniet, dewijl het steeds eene onderlinge gemeenschap moet aanduiden. Het is een feit, dat met nadruk moet aangewezen worden, dat hij, die zulk een misbruik van deze voortreffelijke instellingen te voorschijn riep, geene bijzondere heiligheid kan hebben bezeten.

Wij weten voorts niet met zekerheid, of de Apostelen in hunne dagen zelf doopten; wij weten evenwel, dat Paulus slechts door een eenvoudigen discipel gedoopt werd. Wij weten ook niet, of destijds een Apostel bij de broodbreking als dienaar optrad. Wij weten echter wel, dat als Paulus onderscheidene misbruiken, die met het maal des Heeren in verband stonden in Corinthe, bestrafte, hij toch nergens van een voorzittenden ambtsdrager melding maakt.

Zelfs Roomsch-Katholieken stemmen zulks toe, als zij zeggen, dat de doop geldig is, om het even, wie die ook voltrokken moge hebben.

Nog voor korten tijd schreef een presbyteriaansche zendeling in Indie: „Wij moeten ons van onze opgevatte meeningen losmaken en moeten eene beschouwing aanvaarden, die op de praktijk der apostolische Gemeenten berust. Maar men zal vragen: hoe moet het dan met de bediening der sacramenten aangelegd worden? Ik zou de gordiaanschen knoop willen doorhakken en laten de ouderling uit de inboorlingen mede die bediening waarnemen. Het is waarlijk voor een nuchter verstand en hart zeer zwaar het onderscheid en de onderscheiding van het breken des geestelijken broods in de prediking en het breken van het stoffelijke brood, dat het verbroken lichaam des Heeren in het Avondmaal voorstelt, te begrijpen. Wanneer er eene ambtelijke waardigheid of heiligheid voor het laatste gevorderd wordt, welke voor het eerste niet noodig is, dan vindt deze vordering, noch een plaats, noch eenigen grond in het N. Testament."

Aangezien wij ieder, hetzij (ambtelijk) predikant of niet, gaarne als predikers des Evangelies welkom heeten, achten wij 't ook eveneens passend, dat de zoodanigen tot de bediening der sacramenten gerechtigd zijn; natuurlijk geldt dit alleen onder beding, dat de handelende personen christenen zijn is en alle dingen eerbaar en met orde geschieden. *)

Deze beide plechtige instellingen bestemde Christus uitsluitend voor zijne discipelen en beval ze hun.

*) In principe stemmen we wel met bovenstaande in, maar bij ons staat het boven allen twijfel verheven, dat de eerste Gemeente (zooals dat ook onder ons gebruikelijk is) reeds om de orde te bewaren, ook wel eenvoudige, waardige mannen, die niet geordend waren, de opdracht gaf, Doop en Avondmaal te bedienen. Hare ervaring had haar geleerd, dat er wanorde en verwarring volgt, waar ieder naar willekeur doopen en Avondmaal bedienen kan, zonder daartoe een opdracht van de Gemeente te hebben.

(*Red. van Der Wahrheitszeuge.*)

ZENDING.

Tangier, Maart 1884.

Geliefde Broeders en Zusters!

Wij zijn gelukkig weer in het Moorenland. Den 28sten Februari l.l. zijn wij hier in goeden welstand aangekomen. Wij hadden een zeer voorspoedige reis en werden hier door velen met blijdschap ontvangen.

Wij betuigen door dezen onzen besten dank aan onze vrienden voor de liefde, ons bewezen gedurende ons verblijf in Holland. Mogen wij elkander voortdurend in den gebede blijven gedenken!

Uw br. en zr. in Christus:
C. en E. MENSINK.

P.S. Mijn adres is: Mr. C. MENSINK, Tangier, Morocco, Noord-Afrika.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Wat heb ik in den laatsten tijd een vragen van verschillenden aard ontvangen; en daaronder zijn er, die heel wat studie vorderen om ze naar eisch te kunnen verklaren. Ik ben er recht blijde mede, dat men zoo veel belang in die rubriek van ons Blad stelt; daarom spijt het mij zéér, dat ik in de verloopene weken geen tijd kon vinden, door dezen voor mij aangenomen arbeid. Nu, ik hoop het zal verder weer geregeld kunnen doorgaan. Maar nu is de vraag, met welke vraag zal ik nu beginnen? Mij dunkt de redactie van ons Blad geeft het aan, zie „De Christen" van 1 Maart onder Correspondentie, en zij zond mij het schrijven van Br. G. T. F. te T.

Br. H. A. B. uit Bolsward schreef een stukje voor ons Blad, dat opgenomen is in No. 357. Dat stukje eindigt met de woorden: „Jongelingen! die met mij nog het pad der jeugd bewandelen en nog zijt in de kracht Uws levens, wijdt Uwe krachten niet meer in den dienst des Satans, maar geeft U geheel aan Hem, die ook voor U geroepen heeft:" „Het is volbracht!" *

Br. F. komt in zijn schrijven daar tegen op. Hij vindt, men heeft geen recht om hen, die nog onbekeerd leven, nog geen zondeberouw hebben, nog geen vermoeidheid der ziele gevoelen, toe te roepen: „De Heere heeft ook voor U aan het kruis uitgeroepen:" „Het is volbracht!"

Zij, die nog geen behoefte naar den Heere openbaren, mogen wij dit niet toeroepen. Wij moeten hen veel eer wijzen op hunne zonden, en op de noodzakelijkheid van bekeering. Dit is de korte inhoud en bedoeling van den brief van onzen Broeder.

Hoeveel waars er in het schrijven van onzen vrager ook gevonden wordt, zal hij toch moeten inzien, dat het eenzijdig is opgevat.

Het is hier de oude strijd tusschen *algemeene* en *beperkte* verzoening.

Heeft Christus aan het Kruis geleden voor de menschheid òf alléén voor hen, die tot het geloof komen? Onze vrager stelt het laatste, gelijk de schrijver van het genoemde stukje het eerste gevoelen is toegedaan. Wie heeft nu gelijk?

Het offer van Christus is niet een offer voor een zeker getal personen; maar een offer voor Adam, het hoofd der menschheid.

Wanneer Adam alleen was gebleven, had toch Christus om hem in den hemel te kunnen brengen evenveel moeten lijden. Nu was in Adams lendenen de menschheid. Toen hij de belofte van het vrouwenzaad ontving, gold dit de menschheid. Zoo staat dus Christus' dood met de menschheid in verband en niet tot een deel.

*) Ik cursiveer.

In Christus' dood aan het kruis is de Schepper en Wetgever bevredigd, door dat Hij daar droeg den vloek der wet. „Want God was in Christus de wereld met Zich zelven verzoenende, hunne zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd." (2 Cor. 5 : 12) „En hij is eene verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonde der geheele wereld. (I. Joh. 2 : 2)

Lees ook: Rom. 5 : 18 en vóóral: 2 Petr. 2 : 1.

Daar kan immers geen sprake zijn van het Evangelie aan alle menschen te verkondigen; van uit te roepen: komt, want alle dingen zijn gereed, als de zoendood van Christus geen voldoeningsdood was voor de menschheid? De algemeene roeping tot bekeering is immers de vrucht van Christus' dood? Als U dit niet stelt, dan weet gij niet, tot wie gij moet zeggen: Komt tot Jezus!

Het is dus schriftleer om aan te nemen, dat Christus aan het kruis het *voorwerpelijk* volbracht voor het gansche menschengeslacht. In Christus is de wegneming van schuld en straf. Maar dit is evenzeer waar, dat *onderwerpelijk* alleen zij er deel aan hebben, die hun val leerden betreuren, het eigen werk tot redding opgaven, zich zelven veroordeelen, door het geloof in de armen van Jezus vielen. Zij erkennen Hem. Die in hun val blijven voortleven en Christus verwerpen, gaan voor eeuwig verloren, omdat zij Hem verwerpen. De Vader oordeelt niet meer; Hij deed dat op Golgotha. De Zoon zal eenmaal oordeelen en dat oordeel zal in verband staan met Zijne *aanname* of *verwerping*.

Verblijd U, mijn broeder, in het volbrachte werk van Golgotha en zoek daar dagelijks in de vrijmoedigheid en de kracht om het in de wereld uit te roepen: O, gij gevallen kinderen Adams, die buiten God nooit gelukkig kunt worden, wilt gij nu nog langer buiten Hem in de zonde voortleven, daar Hij uit liefde tot U Zijn Zoon voor U overgaf? Zie eens welk een liefde God tot U heeft. Wilt gij die liefde versmaden en het bloed van Christus vertreden?

Immers dan alléén kunt gij met ijver tegen de zonde opkomen en de menschen tot bekeering leiden; anders weet gij niet, welke menschen gij de *wet* en welke gij het *Evangelie* moet verkondigen. De bazuin, als die een onzeker geluid geeft, wie zal zich dan tot den Heere kunnen wenden?

Ik hoop, Broeder, het zal U nu wel wat duidelijker zijn.

S. D. H.

„Aan de deur."

Gen. IV : 7; Openb. III : 20.

Aan de deur ligt de zonde en klopt Christus, en de groote vraag is, wie binnengelaten zal worden. Het verschil is, dat de zonde als eene slang binnen tracht te sluipen, als de deur maar even op een kier komt. Christus klopt. Hij moet welkom geheeten worden, en vraagt eene wijd geopende deur en eene ontvangst als gast.

De gedachte, dat wij in deze wereld zóó geplaatst zijn, dat de zonde altijd gereed staat ons hart binnen te sluipen, om daar haar werk van onreinheid en smart en dood te doen, staat tegenover die, dat de Heer altijd bereid is en er op wacht om in ons hart Zijn werk van reinheid en blijdschap en leven te volbrengen. Hierin ligt het vraagstuk van ons aardsch bestaan. Iedere ziel heeft de keuze te doen. Het is eigenlijk een wonder, dat, waar de Zoon van God met al Zijn rijkdom en hooge waardigheid onze Gast wenscht te zijn, er nog iemand is, die aarzelt Hem binnen te laten; en nog meer, dat hij de voorkeur zou geven aan het bezoek van een leelijk monster. En toch is het zoo.

Laten wij het goed bedenken. Wanneer wij de zonde in ons hart toelaten en ons door haar laten beheerschen, dan zullen wij ook de eeuwigheid met haar doorbrengen in de hel. Openen wij ons hart voor Christus, dan zullen wij voor eeuwig met Hem zijn en Zijne heerlijkheid deelen.

(Vrij naar het Engelsch). A.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Een jongeling en drie jongedochters deden Zondagavond in de gemeente belijdenis en zullen, zoo God wil, Zondag a.s. gedoopt worden. Alle vier zijn kinderen der gemeente.

Onze Zondagsschoolvereeniging, op uitbreiding bedacht, mocht Zondag in een der buitenwijken weer eene nieuwe school openen met circa 40 leerlingen.

VAN WIJD EN ZIJD.

„De Heer is waarlijk opgestaan!" zoo klonk het op den eersten Christen paaschfeestavond. — „De Heer is waarlijk opgestaan!" zoo wordt al verder en verder gehoord over de lengte en breedte der aarde en wij kunnen ons recht verblijden om met zoovele duizenden en millioenen een van hart en ziel in den geest ons te verheugen over dit heugelijke feit, dat nieuw leven en bezieling instort. Te vreezen is echter, dat duizenden bij duizenden in

Nederland zich niet zullen en helaas! niet kunnen verblijden, dat de Heer is opgestaan, maar liever treuren, dat de kieswet is ingetrokken en ook ons smart zulks, niet dat het invloed zal hebben, naar we hopen, op onzen Paaschzegen en vreugde, maar het smart ons, omdat weer aan duizenden onrecht wordt gedaan door dezulken, die zich als volksleiders aandienen. Wat al beweging — de een roept: hulde aan Minister Tak; neen, zegt de ander, Z.Ex. is lang zelf niet onschuldig. Werklieden en Kiesvereenigingen beijveren zich om hun af- en goedkeuring te laten hooren. Goedkeuring aan de Regeering, maar afkeuring aan de leden der Kamer, die Z.Ex. noopten de kieswet, waar duizenden guldens aan zoek gemaakt is, weer in te trekken. Vooral — en te recht — hebben het de liberale heeren, die met de Meijier stemden, hard te verantwoorden, om straks het hoofd weer in den schoot leggend gekozen te worden, want H. M. de Koningin-Regentes heeft den moed gehad om de 2de Kamer der Staten-Generaal te ontbinden en daarmede hare afkeuring te kennen gevende, dat de heeren niet behoorlijk zijn opgekomen voor het goed recht der werkende stand, die nu nog altijd kunstmatig buiten het huishoudelijk leven wordt gehouden, namelijk als het geldt samen te overleggen.

Terwijl wij dit schrijven, wordt alles in gereedheid gebracht en ieder is bezig om zijn koffer etc. te pakken, want heden middag 3 uur wordt de zitting gesloten.

Nu wordt het weer een stemmerij van belang en gesteld, dat er werkelijk eene andere Kamer komt, dan zal het Ministerie het weer op andere punten behalve de kieswet te kwaad krijgen — Waar is het einde?

België. Uit Antwerpen komen geruchten van vergiftiging in eene der voornaamste familiën des lands en dat op regelmatige wijze 1892—93 en 94, waarvan een hooggeplaatst ambtenaar verdacht wordt, die het te doen moet zijn, op deze wijze allen af te maken, omdat hij dan volgens de wet eenige erfgenaam wordt van het geheele, groote vermogen.

Frankrijk. Men viert commune-feesten en werpt er bommen. Ze worden gestraft, sommigen ter dood veroordeeld, velen in de gevangenis geworpen en zoo spoedt alles zich tot den ondergang, totdat de oordeelen Gods alles voleindigen.

Verleden week werd de bevolking der hoofdstad en heel de wereld weer opgeschrikt — er is een bom gesprongen in de Magdalena-kerk te Parijs. Een Belg, met name Pauwels, is zelf slachtoffer geworden van zijne brutale ondeugd. Het schijnt, dat het te lang heeft geduurd vóór de kerk aanging en dat het dynamiet onverhoeds is gesprongen, zoodat het slachtoffer zelf uit elkander gescheurd is. Op zijn lijf hebben ze een menigte brieven gevonden, die de regeering allerlei aanwijzingen geven, zoodat weer druk huiszoekingen worden gedaan.

„Van waar", zoo vraagt men, „hebben die lui al dat geld!" Die hierop een duidelijk antwoord kan geven, doet de regeering een dienst.

Italië. Ook hier is de politie een bende anarchisten op 't spoor gekomen. Zij ontdekte nu vele aanslagen, die waren beraamd, en natuurlijk verhinderd zijn geworden, maar de leden zijn achter slot en grendel gezet.

— De olijvenolie-oogst heeft het vorige jaar in dit land in ronde cijfers 2,000.000 H.L. opgebracht.

Engeland. Gladstone is beterende; — de oude staatsman, hoewel afgetreden, kan nog maar

niet rusten en stelt levendig belang in alles wat er in de wereld omgaat. Moge ook ieder christen naar de mate zijner gaven zoo op zijn post zijn! 'k Geloof dan zeker, dat er nog wel wat meer zou gedaan worden om de wereld de blijde boodschap te brengen, die hun van zonde-banden verlossen. Vrijheid zonder waarachtige heiliging des harten, zal ook de Ieren niet veel geluk aanbrengen.

Lord Rosebery gelooft, dat bij eene volgende verkiezing de tegenstand tegen de Home-Rule wel veel zal wegvallen, doch het Hoogerhuis houdt veel goeds tegen.

De betooging in het Hydepark is verleden Zondag tegen het huis der Lords door de werklieden-partij heel rustig afgeloopen.

Duitschland. De Keizer heeft een openbare hulde gebracht aan zijn eersten minister Caprivi, door verleden Vrijdag naar Z. Exc. te rijden om hem te danken voor het belangrijk aandeel in het tot stand brengen van het handelstractaat met Rusland, dat den 20sten Maart j.l. 's morgens 8 uur in werking is getreden.

De minister-president ontving de keten der huisorde van Hohenzollern.

Afrika. Uit Sidney wordt gemeld, dat er belangrijke ontdekkingen gedaan zijn van goudvelden in den onmiddelijken omtrek van de stad, die zich uren gaans uitbreiden. Meer dan 3000 zoekers zijn aangekomen om hun geluk (?) te beproeven, die, door de gouddorst gedreven, geen oor en oog hebben voor wat zoo treffend in Openb. 3 : 18 wordt gezegd.

Amerika. De opstandelingen in Brazilië hebben het hoofd in den schoot moeten leggen, zoodat het land nu wel spoedig tot eenige rust zal komen.

President Peixoto, die menig netelig uur heeft doorgebracht, viert nu zijn victorie en doet groothartige beloften. Het is voor land en volk te wenschen, dat ze den vrede vinden; doch het zou niet te verwonderen zijn, dat spoedig een ander volksleider weer opstond, want er is geen overwinning, die zekerheid geeft voor de regeering, slechts een onderdrukking door overmacht.

Z. R.

VARIA.

WEES NIET BEZORGD.

In een klein, oud huisje woonde eene jonge dochter. Zij was ongeveer dertig jaren oud, arbeidde in haar tuintje, verdiende met naaien en spinnen haar bescheiden, dagelijksch brood en was in 't algemeen onder den naam van „gelukkige Liesbeth" bekend. Zij had noch familie, noch vermogen, was bovendien bijna blind en had een zwak, vergroeid lichaam. Er was dus uiterlijk niets schoons aan haar en toch in dit onaanzienlijk en verminkt lichaam, had God, Wiens vreugde het is, de zwakken kracht te geven, Zijn koninklijke woning gevestigd.

„Welzoo, Liesbeth al weer aan 't zingen". zeide eene vriendelijke dame bij het binnentreden in het bouwvallige hutje.

„O ja, dat doe ik altijd." „Ik wou wel graag uw geheim opgelost zien, Elizabeth! Gij zijt geheel alleen, moet druk arbeiden, hebt geene behagelijke omgeving — zeg mij nu toch eens, hoe gij altijd zoo vroolijk kunt zijn?

„Dat komt wellicht daar van daan, dat ik niemand heb dan mijn God, antwoordde de gevraagde. Rijke lieden, zooals gij, hebben te veel met hunne huizen, huisgenooten en goederen te doen en maken 't zich steeds met allerlei zorgen lastig. Ik heb echter voor niets te zorgen, omdat ik alles aan mijn Heer overlaat. Ik denk, wanneer hij dag aan dag de zon laat schijnen, de sterren lichten en jaar op jaar mijn vruchten in mijn tuintje wassen en vruchtbaar maken kan, zoo is hij zeker wel in staat, zulk een arm, ellendig schepsel, als ik ben, te verzorgen. Zoo stel ik alles den Heer voor en Hij zorgt voor mij."

„Alles wel, Elizabeth, maar wanneer eens nachtvorsten komen in den bloeitijd, of wanneer de teere planten uit de aarde spruiten, als . . ."

„Ik kwel mij niet met zulke zorgen, maar weet, dat de Heer alles wel maken zal. Dat gedurig zorgen is oorzaak, dat zoovele menschen niet gelukkig zijn. Waarom wacht men dan niet, tot het gevaar daar is en zoeke het zich dan zoo mogelijk ten nutte te maken?"

„Elisabeth, ik geloof gewis, dat gij in den hemel komt, terwijl menigeen van ons met alle wereldsche wijsheid buiten blijven moet."

„Dat is het juist weer", merkte Liesbeth hoofdschuddend op. Waartoe altijd om te zien naar een zwarte wolk. Tracht de vijand ingang in mijn hart te vinden, zoo zorg ik er voor hem zoo ver mogelijk van mij verwijderd te houden. Hij richt ongetwijfeld veel onheil aan."

En had niet de kinderlijk eenvoudige, jonge dochter gelijk? Wij laten helaas, te dikwijls den boozen geest der zorg, des ongeloofs, der zwaarmoedigheid of ondankbaarheid in ons hart binnendringen en vergallen al ons genot door bange vrees voor het naderend onheil. Maar hoe zelden verwachten wij zegeningen of begroeten we met dankbare harten de ons toevallende weldaden. In plaats daarvan verbergen wij ze onder den mantel van vrees en klein geloof. Hoe goed was het, indien wij, gelijk de gelukkige Liesbeth, ons niet met zorgen kwelden. Ziet gij een donkere wolk, wees dan niet terstond beangst voor hevige regenbuien, die komen zullen. Alles wat uwe hand vindt om te doen, doe dat en laat het overige aan God over.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „Beth-El" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „Rehoboth", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. Kerk Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl. bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. Silo-Kapel. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. Vrede-Kerk. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Voor het tekort in de Unie cent kas, groot vijftig gulden:

Niets....!

Voor de Bijbelkiosk.

Van ds. C. P. van E. te A. *f* 5.—.

J. Horn.

Voor de Unie.

Met dank ontvangen door br. R. Klickmann te Londen: E. Pocock *f* 12.60, Jno. Wilson *f* 12.60, Morgan & Scott *f* 6.30, Rev. T. Spurgeon *f* 6.30, S. B. Turtle *f* 6, Tom Smith *f* 3, Miss Wilkin *f* 3, J. Hartog *f* 3, H. H. Birt *f* 1.50, A. F. J— *f* 1.50, Jas. N. Hubble *f* 1.50, Miss Fuller *f* 1.20.

J. Horn, penningmeester.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. H. M. te Hengeloo *f* 11.75 (geboekt 23 Febr.)

N. v. Beek.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
Matth. XV: 9.

No. 362 DONDERDAG 29 Maart 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
Mark. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. van BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Komt herwaarts tot Mij.

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
Omdat Ge uit deernis met mijn nood,
Uw heilig bloed voor mij vergoot,
En roept: „Verloren schaap, kom weêr!
Kom rusten in mijn schoot!"

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
En worstel niet in blinden waan
Om zelf mij van de straf te ontslaan;
Want Gij alleen, en niemand meer,
Hebt al mijn schuld voldaan.

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
Belast en moê naar geest en vleesch;
Van binnen strijd, van buiten vrees,
Geslingerd als een ruischend meir,
Waarop de noodstorm rees.

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
Ellendig, blind, en arm, en naakt,
Bewust, dat Gij mijn boeien slaakt,
Mij kleedt met heiligheid en eer,
En ziende en zalig maakt.

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
Gij, die geen boetling ooit verstiet,
Ik weet, dat Gij mij 't welkom biedt;
Want storten ook gebergten neêr,
Uw heilwoord wankelt niet.

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
Uw liefdemacht en majesteit
Heeft mij verteederd en bereid;
Gij wierpt den laatsten slagboom neêr;
'k Ben de Uwe in eeuwigheid.

Abraham - Melchizédek.

Gen. 14 : 18—20; Hebr. 5 : 10, 11; Hebr. 7 : 1—3.

Circa 20 eeuwen waren verloopen, sinds God den mensch schiep en deze van Zijn Schepper afviel. Al dien tijd was er, zoover de Schrift ons meldt, geene openbaring geweest, als verdere belofte of toezegging en uitbreiding van dat Woord in het paradijs gesproken tot de slang „het zaad der vrouw zal u den kop vermorzelen." De dood heeft geheerscht van Adam af en het geslachtregister van Adam predikt in hoogen en soberen eenvoud de vervulling van het woord „ten dage als gij daarvan eet, zult gij sterven." Gansch Genesis 5 is één somber graflied. — Hoe hoog de leeftijd der menschenkinderen ook klom, hoe sterk ook van levenskracht, het einde is, „en hij stierf, en hij stierf." — Bleef het menschengeslacht zonder waarschuwing al dien tijd? — Neen, Henoch, de zevende van Adam, predikt en wordt weggenomen. Misschien ligt hierin een type van de opname der gemeente aan het einde der eeuwen; zeker is het, dat God hiermede wilde aantoonen, dat er nog een leven na dit leven bestond en dat, hoewel allen den dood onderworpen waren, er nochtans hoop op verlossing en redding was voor al diegenen, die evenals Henoch met God wandelden, ten einde zoo mogelijk het hand over hand toenemend zedenbederf tegen te houden. Maar ook dit baatte niet. Noach, de prediker der gerechtigheid, bouwde de ark, maar in de 120 jaren van uitstel bekeerden zij zich niet, zoodat God genoodzaakt was, om de aarde, in en uit water bestaande, door de wateren van den zondvloed te verderven en alzoo het gansche geslacht der menschen, uitgezonderd het huisgezin van Noach te verdelgen. Maar ook dit weerhoudt de volgende geslachten niet, om hoe langs hoe meer weg te zinken in afgoderij, hoewel God in de verhindering van Babels torenbouw nogmaals getoond had, dat Hij acht sloeg op hunne handelingen en hun hoogmoedig opzet verhinderd had.

Duister wordt het op aarde; God wendt zich van den volken af en vóór dat zij gansch wegzinken in afgoderij, verkiest en stelt Hij Abram tot stamvader van het volk, waaraan Hij Zijne wetten schenken zal en waarin de kennis van God bewaard zal blijven, en schenkt hem tevens de belofte, dat in zijn zaad alle volken gezegend zullen worden. — De Heer God stelt alzoo dadelijk met de roeping van Abraham (Gen.: 12 : 1—3) deze twee zaken vast: — eerstens, God zou hem maken tot een groot volk, waarop Zijn oog in het bijzonder rusten zou. („Ik zal zegenen, die u zegenen, en vervloeken, die u vervloekt,") tweedens, dat niet alleen dit volk zou gezegend worden, maar ook alle volken zouden gezegend worden in *het* zaad van Abraham, in Hem, die komen zou, die eer en meerder dan Abraham was, en die eenmaal, zooals Paulus het uitdrukt, alle dingen weêr tot God zou brengen. — Deze twee lijnen loopen steeds in de profetiën door, eersten het verbond, dat God met Abraham maakte ten opzichte van zijn nakomelingschap (Israël;) tweedens, het verbond tot heil van alle volken en zijn zaad, niet als van velen, maar van éénen; namelijk Christus (Gal: 3.)

Alzoo hebben wij hier reeds eene verdere uitwerking en verklaring van de bedreiging in den hof van Eden tegen de slang uitgesproken, dat uit de vrouw (niet het zaad des mans) Hij zou voortkomen, die hem (Satan) zou overwinnen en vernietigen. En even vast als het eene is, even zeker is ook het andere. God gedenkt eeuwig Zijn verbond. Voor er nog sprake is van wetten of inzettingen, doet God zien, dat niet om hetgeen Abram doet, of hetgeen Abraham is, maar dat Zijn verbond uit genade, en alleen uit vrije genade is, zonder de werken der wet en werd Abraham gerechtvaardigd uit het geloof, omdat hij de belofte aangaande het bezitten van het land Kanaän (Gen. 15 : 6,) geloovig aanneemt, waarmede de hoogere geestelijke belofte nauw samenhing. De dwaling wordt hier dadelijk teniet gedaan, namelijk deze, alsof het verbond in Christus met de geloovigen afhankelijk was van dat met het volk Israël, en het verbond in de belofte met Abraham aangaande zijn vleeschelijke nakomelingschap een begin was van het hoogere en geestelijke omtrent Christus. Het verbond met Israël zal stand houden, zoolang deze aarde staat, het verbond met Christus als Middelaar en Verzoener der wereld, houdt stand, totdat Hij (de Zoon) zelf onderworpen wordt Dien, die Hem alle dingen onderworpen heeft (1 Cor. 15 : 24—28) en dan zal het einde zijn. Tot zoolang blijft Hij, die het zaad Abraham is, die de wortel uit het geslacht Davids is, de middelaar Gods en der menschen, tot zoolang blijft Hij de Koning Israëls, de Heerscher der gansche aarde. Alzoo tweevoudig verbond, tweevoudige waardigheid, tweevoudige heerlijkheid, maar het natuurlijke is eerst, daarna het geestelijke. Het eerste belooft in de eerste plaats aardsche heerlijkheid voor het aardsche zaad (Israël) het tweede vooral geestelijken zegen voor het geestelijke zaad. Het aardsche verbond op Israël werd eerst geopenbaard en uitgevoerd in de uitleiding uit Egypte en de wetgeving op Sinaï en van toen af werd de wijze, hoe het geestelijke verbond met Christus tot stand zou komen, steeds duidelijker en omvangrijker, steeds heerlijker geopenbaard en afgebeeld, evengoed als de uitgestrektheid, overgroote heerlijkheid en zegening van hetzelve.

Om deze redenen wordt de zegen Gods op het aardsche zaad van Abraham ook meer uitvoerig aan hem beloofd, terwijl er slechts een korte aanduiding wordt gegeven, echter duidelijk en beslist genoeg, van het heil voor alle volken, welke twee beloften aan Izak en Jakob herhaald. (Gen. 26 : 4; Gen. 28 : 14,) in de verdere profetiën vooral in die der psalmen en profeten worden uitgewerkt.

Uit deze feiten blijkt alzoo ten volle, dat het verbond der genade voor en over alle volken, en het verbond met Israël als volk wat later door de wetten en inzettingen op Sinaï gegeven, bevestigd is, wel naast elkander blijven voortbestaan, maar dat nooit het een in het ander opgaat. Terwijl nu en het verbond met Israël en de zegen voor alle volken uitdrukkelijk worden genoemd, blijft de heerlijke, heilige en eenige betrekking der gemeente tot den Heer verborgen en wordt niet geopenbaard als in deze laatste tijden. Wel een bewijs, dat het verbond met Israël nooit voor een begin van het genadeverbond met de gemeente in Christus kan aangemerkt worden, maar slechts een afschaduwing en type daarvan is.

Dit spreekt dan ook van zelf. De twee verbonden met Abraham waren uit den aard der zaak voor deze aarde en zullen hun volkomen vervulling erlangen in de regeering van onzen Heer Jezus Christus op aarde. De betrekking van den Heer Jezus tot Zijne gemeente is hemelsch en geeft geen heerlijkheid op deze aarde (in dit leven.) Daarom is deze betrekking reeds afgebeeld in de schepping van den mensch als man en vrouw vóór den val, als zijnde het eeuwig raadsbesluit Gods, wat eerst in de eeuwigheid tot zijne volvoering komt.

Abraham ontving het teeken der besnijdenis als een teeken des verbonds, door God gesloten met hem en al zijne geslachten en, waarvan deze besnijdenis een teeken is, wordt (en hier dient wel op gelet te worden) in dit gansche hoofdstuk (Gen 17.) niet gesproken van den zegen in het zaad van Abraham voor alle volken, maar wordt enkel en uitdrukkelijk genoemd het verbond met Abraham en zijn zaad in alle geslachten om ze te geven het land Kanaän tot een eeuwige bezitting. Om deze redenen kan er ook nooit sprake zijn, dat de wetten en inzettingen door God op den Sinaï aan Israël gegeven, even als de besnijdenis te eeniger tijd of op eenige wijze toepasselijk zijn voor diegenen, die niet uit Israël zijn. Deze waarheid heeft de H. Geest zóó nadrukkelijk en krachtig door Paulus uiteengezet, dat het overbodig is meer hiervan te zeggen en verdere verklaring en uitgebreider uitlegging zou slechts dienen om de zaak te verduisteren.

Wat zegt ons de verschijning van Melchizédek aan Abraham?

Dit: dat het vervullen der beloften Gods aan Abraham gedaan niet het hoogste was wat God geven zou, maar dat nog een beter verbond, hooger heerlijkheid te wachten was, welke zijn grond had in het eeuwig raadsbesluit Gods, zijn uitvoering zou verkrijgen in den weg der verzoening en tot vrucht zou hebben het zegenen van het geestelijk zaad van Abraham, door iemand (Christus), die boven Abraham stond. In alles is Melchizédek de meerdere, — Abraham een herdersvorst; Melchizédek de koning der stad Salem. Beiden zijn dienaars van één God. Abraham, offerende voor zich-zelven; Melchizédek, priester, offerende ook voor anderen. Abraham tienden gevende, Melchizédek zegen gevende. Waar God aan Abraham Zijn belofte schenkt, wordt tevens vertoond, dat nog iets beters wacht, dat er nog iets hoogers is, als het verbond met Abraham, hoe heerlijk, hoe rijk ook, een verbond, wat boven de aarde is, en van eeuwigheid af gesloten, tot in eeuwigheid duurt. Gij zijt Priester in eeuwigheid; naar de ordening van Melchizédek (Ps. 110: 2) is het woord tot den Zoon. Vóór God het verbond met Abraham verzegelde met de besnijdenis, ja vóór Hij het verbond vastmaakte (Gen. 15), geeft de Heere God voor alles en voor allen te kennen, dat Hij eens een verbond zou oprichten boven en beter als ooit voor deze aarde gelden kon. Niet slechts als een teeken, dat het hooger stond, maar ook, dat het gesloten was met den eeuwigen Priester Gods, welke waardigheid oorzaak zou worden van het eeuwig Koningschap volgens de verklaring van Psalm 110.

Melchizédek — type van den eeuwigen Hoogepriester onzer belijdenis en in zijne handeling den Zoon van God gelijk geworden.

Voorzoover hij in de Schrift voorkomt, zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtrekening, alzoo zonder begin of einde des levens; de priester, offerende voor de zonden van anderen, een koning der gerechtigheid en des vredes, den zegen uitsprekende over hem, Wiens geloof hem tot rechtvaardigheid gerekend wordt, hem tegenkomende met brood en wijn. — Is niet iedere trek volkomen, en daarom is het, dat alleen ook hij, die de type van den eeuwigen Koning en Priester is, het kon en ook moest wezen; maar na dien tijd was het aan niemand vergund deze twee waardigheden tegelijk te bekleeden. Alleen Melchizédek en onze Heer Jezus Christus waren èn Koning èn Priester.

Letten wij op zijne handeling en ook hierin zal het blijken, dat gelijk ook in den brief aan de Hebreën duidelijk gemaakt wordt, Melchizédek hier niet alleen, de type is van den Heer Jezus als Priester-Koning, maar bovenal in zijne handeling afschaduwt, dat eenmaal, het geestelijk verbond met Abraham zou gewerkt worden door iemand wel van zijn geslacht maar die meer dan Abraham was, priester zou zijn, offerende voor de zonden van anderen, alzoo verzoening aanbrengende, waarom hij ook aan Abraham als vader der geloovigen de teekenen des verbonds geeft (brood en wijn) die eenmaal de Christus, de vervulling van Melchizédek, het zaad van Abraham, waarin alle volken zullen gezegend worden, aan Zijn discipelen verordent.

Alzoo is het brood en wijn; welke Melchizédek aan Abraham geeft, eene *voor*afschaduwing van het lichaam en bloed des Heeren, gelijk het Avondmaal in de gemeente eene *na*afschaduwing van hetzelve is. [Immers ook de doop, de eene inzetting des Heeren, is ondergaan (op symbolische wijze) door het volk Israël en Mozes (1 Cor. 10 : 2.)] Van zelf spreekt, dat het Avondmaal der gemeente ver staat boven hetgeen Abraham van Mechizédek ontving, het is meer als symbool, het is eene gemeenschap des lichaams en bloeds van Christus; het is in den geloove een eten van des Heeren vleesch, een drinken van zijn bloed. Het Avondmaal is meer en ver verheven boven het brood en wijn van Melchizédek, gelijk de vervulling verheven is boven de schaduw. Beiden zijn in zoover gelijk, als symbolen, verder gaat het ook niet, evenals Mechizédek en de Heer Jezus daarin gelijk zijn, dat zij beiden Priester en Koning zijn, maar Mechizédek als type, de Heer als de vervulling der belofte en het einde der wet. Tevens wordt hierin aangetoond, in deze handeling van Melchizédek, dat eenmaal het verbond der genade verheven zou blijken te zijn boven, en losgemaakt zou worden van het verbond ten opzichte van Abrahams nakomelingsschap. Tot op Christus was het voor den Jood niet genoeg tot zaligheid van het zaad van Abraham te wezen, indien hij niet evenals Abraham geloofde tot rechtvaardigheid, en was het voor den Heiden plicht, als hij tot het geloof in den God van Israël kwam, zich ook in te doen lijven bij het volk Israël. Volksverbond en genadeverbond gingen tot op Christus samen, van toen af werden zij gescheiden.

In de geneente des Heeren geldt geen Jood of Griek, en wanneer nu een Jood tot de gemeente des Heeren komt, zal het noch hemzelf, noch een der geloovigen, wie dan ook, in den zin komen, dat hij gehouden is de wetten van Mozes te onderhouden. Met zijn ingaan in de gemeente verliest hij tevens zijn nationaliteit, om beter te gewinnen. Vóór Christus waren wet- en genadeverbond vereenigd, na Christus zijn zij gescheiden, ja voor het verbond der wet en der werken is geen plaats meer in de gemeente. Het eerste verbond maakt plaats om deszelfs onprofijtelijkheidswil voor het tweede. Hierom blijft het evengoed van kracht voor Israël, ten opzichte van de belofte Gods. Als Israël eenmaal bekeerd zal zijn tot God en David, hun Koning, zal het volk der Joden genieten van den zegen aan Abraham geschonken ten opzichte van zijn aardsche nakomelingschap, en tevens deelen in den geestelijken zegen.

De Gemeente des Heeren, en dit wordt in Melchizédek, uitgevende brood en wijn, als type van Christus, getoond, heeft deel aan den geestelijken zegen van Abraham, maar is tevens er boven verheven.

Vatten wij in het kort onze gedachten samen, dan zien wij; Abraham wordt beloofd een groote nakomelingschap, en in zijn zaad zou gezegend worden alle volken der aarde (Gen. 12 : 2, 3), welke eerste belofte is uitgebreid en bevestigd in Gen. 13 : 14—17. Daarna komt Melchizédek, (Gen. 14 : 18—20) als type van Christus, die eerder en meerder dan Abram was, om aan te toonen, dat er nog iets hooger was dan de aardsche, maar ook als de geestelijke zegen van Abraham. In Gen. 15 wordt het geloof van Abraham hem tot rechtvaardigheid gerekend (vers 6) en wordt de belofte aangaande het bezitten van het land Kanâân plechtig bevestigd (vers 9—21;) terwijl in Gen. 17 de besnijdenis wordt ingesteld als teeken des verbonds tusschen God en tusschen Abraham en zijn zaad.

Eenige verklaring behoeft zeker een en ander, hierboven geschreven, bovenal over het standpunt der gemeente als boven den geestelijken zegen staande. Juister gezegd is misschien: zij zullen eenmaal dezen zegen in zijn hoogste mate genieten. Alle geloovigen zijn het geestelijk zaad van Abraham (hij is vader der geloovigen,) dit staat buiten twijfel, maar behooren *alle* geloovigen bij de gemeente of liever zijn zij er aan toegevoegd? In de Schrift wordt geen onderscheid gemaakt tusschen gemeente en geloovigen, maar de dwalingen en afwijkingen der geloovigen zelf hebben het veroorzaakt. Aan Abraham werd gezegd, dat al wie niet besneden werd, dus een ieder, die het teeken des verbonds niet bezat, zou uit zijne volken uitgeroeid worden (Gen. 17 : 14) en zou, waar nu Israël de type der gemeente is, gansch onschuldig gehouden worden, die, hoewel overtuigd, weigert het teeken des N. Verbonds, den doop, die de Heer zelf samengevoegd heeft met het geloof als de twee voorwaarden tot zaligheid (Marcus 16 : 16) te ontvangen? — Zeer gewisselijk niet, want de Heer is rechtvaardig en onze God een verterend vuur. — Zullen zij zalig worden? „wie in Mij gelooft" zegt de Heer „zal niet beschaamd worden en: Al wie den naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden, maar — waar spreken de Apostelen, als zij zich tot de gemeente des Heeren richten? tot *on*gedoopte geloovigen? — Denkt hier eens over, broeders en zusters, die u nog steeds buiten de gemeente des Heeren houdt. Het is één Heer, één geloof, maar ook één doop. Gij kunt den zegen Gods van Abraham voor alle volken genieten, maar zijt gij *geheel* in Christus, die boven Abraham staat en waarvan Melchizédek een type is? — Zijt gij één plante met Hem geworden in de gelijkmaking Zijns doods en opstanding?

Zet uw hart op uwe wegen en overdenkt uwe gangen. De besnijdenis heeft geen kracht evenmin als de voorhuid, en evenmin als de besnijdenis zonder geloof kon behouden, kan ook de doop het doen zonder geloof, maar — staat een ongedoopte discipel niet gelijk met een onbesneden Israëliet? Wat zal uw antwoord zijn, als de Heer wederkomt, spoediger wellicht als menigeen denkt of vermoedt? — Kunt gij Hem dan ontmoeten in dit opzicht? — Gehoorzaamheid is beter dan slachtoffer, en opmerken dan het vette der rammen, en het is bijna zeker, dat geen twijfeling aangaande deze waarheid, maar in den grond der zaak menschenvrees en valsche schaamte de meesten terughoudt.

Die Mij liefheeft, bewaart Mijne geboden, zegt de Heer. Ps. 139 : 23, 24.

Amsterdam. OLTHUIS.

De Gemeente in de „Metropolitan Tabernacle."

Dat is, zooals de meeste lezers weten, de gemeente van wijlen den beroemden Baptistenpredikant C. H. Spurgeon te Londen.

Er heerschte in den laatsten tijd weer zeer veel spanning in die groote gemeente. In deze maand moest er weder gekozen worden voor het Voorgangerschap. Een groot deel wil de jonge Spurgeon, die thans de gemeente tijdelijk dient, als leeraar behouden; een ander deel acht hem minder voor die grootsche taak berekend en wenscht een man als dr. Pierson. De eersten wijzen op de menigte, die week aan week de tabernakel vult om Spurgeon te hooren en op de velen, die onder zijne prediking gezegend worden; de tweede partij zegt: „alles goed, maar de gemeente komt er voor een deel niet — de kudde wordt niet gevoed." Van den uitslag der stemming vernamen we nog niets.

Uit de statistiek, die in de laatst gehouden gemeentelijke vergadering werd medegedeeld, bleek o. m., dat er in het vorige jaar (van Mei tot December) 200 personen gedoopt werden en het tegenwoordig getal leden 5098 bedraagt. De gemeente heeft 21 stations, in welker verschillende lokalen plaats is voor 3785 personen. In 29 Zondagsscholen met 658 onderwijzers worden 8078 kinderen onderwezen.

N. v. BEEK.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Br. J. H. uit M. zond mij al in Sept. van het vorige jaar de volgende vraag: „Is het geoorloofd, dat vrouwen in de gemeente-vergaderingen spreken, stemmen" enz.

Deze Broeder begint zijn schrijven met de woorden: „Vele discussies zijn reeds over deze zaak gevoerd." Wij geven hem dit volkomen toe en voegen er bij

daar zal nog zeer veel over dit onderwerp worden gesproken.

Volgens de Schrift neemt de man in het huwelijk de plaats in van regeerend hoofd en de vrouw, die van onderdanige gehoorzaamheid. Beiden evenwel moeten zich laten leiden door dezelfde wet en wèl de wet der volmaaktheid, die der liefde.

Bestaat nu ook dat verschil in de gemeente van Christus?

Immers in Christus Jezus is noch man of vrouw, daar beiden tot Zijne bruid behooren. Die bruid bestaat evenzeer uit mannen als vrouwen. Zoo vervalt in de gemeente de man, want hij is met de vrouw één in Christus en even als de vrouw onder dat Hoofd. De gemeente nu, niet alleen de mannelijke leden, maar ook de vrouwelijke, moeten Zijne deugden verkondigen, niet alleen in de wereld, maar ook in de vergaderingen der gemeente. Wanneer nu de geloovige vrouwen dat zullen kunnen doen, dan moeten ze ook vrijheid hebben, om in die vergaderingen te mogen spreken.

Van de bedeeling des N. Testaments luidt het: „Uwe zonen en uwe dochters zullen profeteeren." (Hand. 2 : 17.) Niet alleen zonen, maar ook *dochters*. Profeteeren is toch spreken, en wel spreken in heilige verrukking en hooge geestvervoering.

Filippus, de Evangelist, had vier dochters, nog maagden, die profeteerden (Hand. 21 : 8, 9). Dus die vier maagden hebben gewis ook in de gemeente gesproken.

In I Cor. 11 : 5 lezen wij, dat de vrouwen in de gemeente baden en profeteerden, maar wanneer zij dat deden, moest haar hoofd gedekt zijn. In vs 10 lezen wij, dat zij eene macht (bedekking) op het hoofd moesten hebben om der engelen wil.

Het is dus niet tegen de Schrift, dat ook de vrouw in de gemeente haar geestelijk leven openbaart in *spreken* en *bidden*. Ook het leven in haar moet tot zijn recht komen.

Daar nu de vrouw in iedere plaatselijk georganiseerde gemeente, even als de man geroepen is om hare talenten te gebruiken, moet zij ook het recht hebben om te stemmen, wanneer leden aangenomen of uitgesloten moeten worden. Zoo ook, waar het geldt, het verkiezen van Bestuursleden der gemeenten en verder alles, wat zoo in het gemeenteleven voorkomt. Niet alleen zijn er Diakenen, maar ook Diakonessen. (Rom. 16 : 1)

Zoo handhaven wij het recht der vrouw om ook in de gemeente te bidden, te spreken en te dienen en de man mag haar niet verstooten.

Paulus zegt in I Cor. 11 : 12 om dit tegen te gaan: „Want gelijkerwijs de vrouw uit den man is, alzoo is ook de man door de vrouw." (door geboorte)

Toch vinden wij van dienzelfden Paulus twee uitspraken welke te kennen geven, dat het scheppingsverschil tusschen man en vrouw, ook in de huishouding der nieuwe schepping (gemeente) niet geheel mag weggenomen worden. Die plaatsen zijn: 1 Cor. 14 : 34 en 1 Tim. 2 : 12. „Dat uwe vrouwen in de gemeenten zwijgen: want het is haar niet toegelaten te spreken, maar bevolen onderworpen te zijn, gelijk ook de wet zegt. En zoo zij iets willen leeren, laat haar te huis hare eigene mannen vragen; want het staat leelijk voor de vrouwen, dat ze in de gemeente spreken."

„Eene vrouw late zich leeren in stilheid, in alle onderdanigheid. Doch ik laat de vrouw niet toe, dat zij leere, noch over den man heersche, maar wil, dat zij in stilheid zij."

Wij hebben hier twee sterk sprekende plaatsen en daarover mogen wij maar zoo niet heengaan. Hoe gaarne wij de vrouw in de gemeente het recht der verlossing en aanname tot mede-erfgename willen laten behouden, vinden wij toch hier de uitzonderingen op den regel. De gemeente is wel eene bovennatuurlijke stichting, maar geene *onnatuurlijke*. Zij leeft wel naar de wet des Geestes, maar zij mag niet de letterlijke wet des huwelijks opheffen.

Zij moet dus ook in de gemeente *vrouw* blijven; mag geen *man* worden.

Dit toe te laten zou eene verbreking der scheppingswet zijn en zou haar adel en schoonheid wegnemen.

In hare handen mag geen *regeermacht* zijn. We mogen geen vrouwelijke ouderlingen hebben. Ook mogen zij niet in het karakter eens leeraars werken. Zelfs in hetgeen haar geoorloofd is, moet steeds de vrouw uitkomen. Het mannenkarakter in den zin van *leeren* en *regeeren* veroordeelt de Schrift in de vrouw. Het valt niet te ontkennen, dat wij in geheel andere tijden leven als waarover de Schrift spreekt. De vrouw onder ons neemt een andere plaats in dan in de oude tijden. Toch zijn er blijvende wetten, wier overtreding zich steeds wreekt. Zoo komen wij dan tot de volgende uitkomst van ons onderzoek in dezen:

De vrouw heeft in de gemeente het volgende recht niet alleen, maar ook de roeping, om haar nieuw leven te openbaren in bidden, spreken en profeteeren, als in het stemrecht en allerlei dienend werk; maar zij mag niet leeren en regeeren, waardoor zij haar vrouwelijke natuur verliest en den man als haar hoofd verdringt. In dien onwettigen en onnatuurlijken weg verbreekt ze Gods orde en dat is haar val.

Als de vrouw werkelijk in het geestelijk leven is en Gods eere zoekt, zal zij zich daar niet tegen kanten. Onze mannen worden bewaard voor despotisme der oudheid en onze vrouwen voor de emancipatie der 19de eeuw.

Ook in de gemeente blijve de man *man* en de vrouw *vrouw*.

Br. H. moet nu maar denken, beter laat dan nooit, en ik hoop een weinig licht over dit onderwerp te hebben ontstoken.

S. D. H.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. De Heer gaf der gemeente een blij Paaschfeest. De herdenking van het groote feit van 's Heeren verrijzenis vervulde onze harten met vreugde, temeer waar wij mochten ervaren dat Hij leeft, door Zijn genadige tegenwoordigheid onder ons.

1e. Paaschavond was het doop. De kerk was geheel bezet. De vijf doopcandidaten zaten voor de platvorm; van de vier, die gedoopt zouden worden, was één verhinderd, doch inmiddels hadden een jonge man en zijne echtgenoote, toegebracht op onze laatst gehoudene Evang. samenk., den doop begeerd en Zondagmorgen na de prediking nog belijdenis gedaan, zoodoende was het getal doopcandidaten nu vijf. De Voorganger sprak over „Des Christens Pascha", naar aanleiding van Efez. 2: *„En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart."* Dit woord was aangrijpend, eveneens toen de doopcandidaten opstonden en afzonderlijk toegesproken werden, daarna met den Voorganger neerknielden en eindelijk een voor een in het watergraf afdaalden. Met de viering des Avondmaals, waaraan 101 brs. en zrs. deelnamen, werd deze zegenrijke dag besloten, nadat de Voorganger nog kon mededeelen, dat zich weder twee voor den doop hadden aangemeld.

Ook de tweede dag bracht Paaschvreugde. De gemeente gaf daaraan uiting vooral op de feestelijke bijeenkomst, des avonds vijf uur. De drie lange tafels waren geheel met aanzittenden bezet; een kop koffie met een stukje koek werd gebruikt en de onkosten daarvan door eene collecte gedekt, met een aardig overschot ten behoeve der armen. Toen ging het aan het zingen van lofliederen, aan het uitstorten van gebeden voor kranken, afgedwaalden, bloedverwanten enz., en menig getuigenis van blijdschap in God werd uitgesproken. Het sluitingsuur was op 8 uur bepaald, doch 't scheiden viel moeielijk, maar een navergadering was niet verboden; ook die duurde nog een goed uur. Zoo eindigde de tweede feestdag, en wij hebben hope, dat er nog een gezegende nawerking zal zijn.

STAVOREN. Zondag 18 Maart was voor de gemeente alhier weer een aangename en gezegende dag, daar 2 broeders, wiens echtgenooten reeds lang tot de gemeente behoorden, en voor wie reeds zoovele gebeden waren opgezonden, des namiddags, na afgelegde belijdenis van hun geloof in den gekruisten Christus, door den doop in de gemeente werden opgenomen; terwijl ook door onzen br. Voorganger dienzelfden namiddag nog een huwelijk werd ingezegend.

Aan den Avondmaalsdisch mochten wij nog wederom de nauwe gemeenschap smaken, die er bestaat tusschen Christus en Zijne gemeente, en tusschen de leden Zijns lichaams onderling. Ook eenige broeders en zusters uit Workum, Tjerkwerd, Gaastmeer en Franeker waren in ons midden.

Onze avondbijeenkomst was gezegend. De Geest des Heeren was in ons midden. Een zoekende ziel kwam tot overgave aan den Heer en meldde zich voor den doop aan. Wij verwachten dat meer zullen volgen.

Maakt den Heere met ons groot en laat ons Zijnen naam samen verhoogen. A. K.

SNEEK. De opgestane Heiland heeft ook ons met vreugde Zijn opstanding doen herdenken. Wij hadden tweemaal prediking, ééumaal Volksbijeenkomst, Doop, Gemeenteverg. en het 8ste Jaarfeest der Christelijke Jongelingvereeniging: „De Vriendschap."

Daar was dus in ons midden eene groote afwisseling; de Heere gaf zijnen kinderen te genieten, en vele menschen werden bearbeid om tot den éénigen Verlosser te kunnen komen.

De doop werd voltrokken aan eene zuster uit Leeuwarden. Haar man was voor eenigen tijd tot de Gemeente gekomen. Hoe heerlijk dat die beiden nu te zamen den Heere Jezus kunnen dienen! Hij zegene hen en stelle hen tot eenen zegen in het midden van de Broederen, als in het midden der wereld.

Op de gemeenteverg. werd in de plaats van Br. Johannes De Vries te Leeuwarden, die metterwoon naar Stadskanaal hoopt te gaan, zijn Broeder F. J. De Vries gekozen. Wij hopen en bidden, dat de Heere met het gezin van den afgetreden Broeder Ouderling De Vries zal zijn. Hij zegene hen voor tijd en eeuwigheid

Niet aangenaam is het voor ons, dat tijdsomstandigheden hen nopen om van woonplaats te moeten veranderen; maar daar alles onder het bestuur staat van den eenig waren Wereldregeerder, berusten wij er in. Dat zijn Broeder waardig zijn plaats als ouderling mag innemen, en ook door hem de eenheid mede bewaard blijve onder de kleine kudde, en de kring grooter worde, dat is onze wensch en bede voor hem.

Ook werd in de plaats van den afgetreden secretaris Br. T. K. Van Tuinen, die met nauwgezetheid zijn functie waarnam, gekozen Br. H. Kalsbeek. Wij hopen, dat deze Broeder zijn voorganger mag evenaren in dit niet gemakkelijk werk.

Het Jongelingsfeest begon 2en Paaschdag, des avonds om 6 uur en duurde tot 's nachts 1 uur.

De kerk was voor zulk een feest te vol. Het was er ernstig en vroolijk.

Alles mede te deelen, wat daar plaats vond, zou te veel van de ruimte van ons Blad vorderen.

Daar waren afgevaardigden uit 4 plaatsen. Samenspraken zijn zeer goed gehouden door Knapen en Jongelingen, en velen vernamen, dat het ware geluk van een mensch alléén in Jezus is. Die Heere ontvange dan ook de eere van alles. Wij eindigden dan ook met te zingen: B. 72 : 13 „Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen" enz.

STADSKANAAL. Zondag j.l. hadden we weder het voorrecht een jongen broeder getuigenis te hooren geven van de hoop, die in hem was, zoodat de Gemeente hem aan kon nemen om Zondag a.s. gedoopt te worden. Worde zijn voorbeeld nog door velen, die ook reeds beleden in Jezus hun heil te hebben gevonden, gevolgd!

Onze oude broeder Harm Werkman is niet meer met ons op deze aarde. Hij overleed in de hope des eeuwigen levens, vertrouwende op zijn Heer en Heiland, dien hij liefhad en diende gedurende vele jaren. In Juli 1859 werd hij hier gedoopt; later vertrok hij en was eenige jaren lid der Gemeente te Weerdingermond, doch keerde in 1889 hier weer terug. Niet onbegaafd en steeds ijverig in de prediking des Evangelies, overal waar zich de gelegenheid aanbood, was hij een werkzaam lid der Gemeente. Menige moeielijke tocht werd door hem ondernomen om het Evangelie in afgelegene streken te verkondigen, en op vele plaatsen worden thans nog menschen gevonden, die bij ervaring kunnen betuigen: Br. Werkman was mij ten zegen. Tot kort voor zijn sterven predikte hij elken Zondag in een der Exloërmonden en ondervond daar veler belangstelling. Zijn heengaan zal daar het meest worden gevoeld.

Worde zijne plaats in de Gemeente waardig aangevuld, en geniete onze oude zuster, zijne weduwe, de vertroostingen, die God beloofd heeft en schenken kan en wil.

VAN WIJD EN ZIJD.

Het is natuurlijk niet zeer aangenaam, wanneer nog de feesttoonen nagalmen en liefelijk in de ooren ruischen, en men zijne gedachten op een bepaalde zaak heeft gevestigd van het allerhoogste belang, de plicht dwingt tot het aardsche en alledaagsche terug te keeren. De laatste regel van het laatste vers van het 189 Evangelisch Gezang gewoonlijk, vooral ook bij het scheiden, zoo gaarne gezongen in onze christelijke gezelschappen, omdat het opvoert naar hooger sferen, geeft het tegenovergestelde van hetgeen nog in de practijk wordt doorworsteld.

Neen! wij zijn nog niet in het Vaderland — hier is het land der ruste niet — en het is ook maar goed ook, want wie op den tweeden Paaschavond vooral gedwongen was de straten onzer steden te passeeren, die werd zeer pijnlijk aangedaan bij het uitgieren van allerlei onzin en nog zooveel erger. Ik dacht, en zeide het ook: dat is nu dat christenvolk, alszoodanig uit christen-ouders geboren, gedoopt (?) en opgevoed, hoevelen zijn er niet bij, die pas, wat men gewoonlijk noemt, belijdenis van hun geloof hebben afgelegd en zoo het heet aan des Heeren tafel hebben gezeten en dat wel op aanraden van zeer ernstige orthodoxe predikanten, gelijk ik het zelf Goeden Vrijdagavond uit den mond van een hunner hoorde, toen hij de gemeente (?) van Christus uitnoodigde om aan te schikken aan den disch.

Vergeef mij, lezer! dit behoort eigenlijk niet tot deze rubriek en daarom verontschuldig ik mij met de woorden uit Mark. 13 : 14.

Toch is het waar, wij hebben hier het land der ruste niet, want wat een drukte staat weer voor de deur met de verkiezing van de HONDERD kamerleden, die den 10 April moet plaats hebben en zoo noodig den 24sten de herstemming.

Ik denk, dat vele afgevaardigden kippevel zullen krijgen van schrik en angst, omdat er in de openbare meetings en in de verslagen der Dagbladen met al de beslistheid wordt gesproken, dat die het amendement op Art. 4 der kieswet door den heer Meijier hebben gesteund, niet herkozen mogen worden. Doch de heeren zullen er wel een kunstje op vinden om de kiezers opnieuw voor zich te winnen, want beloften zijn niet duur en men zegt, dat de politiek het toelaat de waarheid te verbergen, en vanzelf, het is een aardig redmiddel wat sommigen reeds gebruiken, dat ze gaarne willen medewerken aan de uitbreiding der kieswet, zoover het de Grondwet toelaat. Maar nu komt het er op aan, welke ruime of bekrompen opvatting men daarvan heeft en dan doet het ieder naar eigen zienswijze, zooals dat te pas komt, gelijk in sommige kringen het Evangelie wordt verkondigd en de Schriften uitgelegd, overeenkomstig de gereformeerde geloofsbelijdenis en dan is er voor ieder wat wils.

Wij hopen dat de nieuwe kamer, zoo spoedig mogelijk is, de uitgebreide kieswet in werking stelle, opdat ook minder met aardsch goed bedeelde belangstellenden in onze Staathuishouding een werkzaam aandeel kunnen nemen. Het is onzes inziens altijd beter en het pleit meer voor de autoriteiten zoowel als voor ouders, dat ze hun kinderen het recht geven, wat hun billijkerwijze toekomt, dan dat het hun afgedwongen wordt. Het onrecht wreekt zich.

België. Ook hier als in ons land en vele andere Europeesche Staten is het aanblijven of aftreden van de Regeering het onderwerp van behandeling. In ons land, zoo zagen wij, zijn de Kamers ontbonden en ook Spanje kon de crisis niet ontkomen. In andere landen is het bijgelegd, maar bij onze zuiderburen is het ministerie afgetreden, niettegenstaande de Koning alle moeite deed om de ministers, vooral de heer Beernaert, te behouden.

Frankrijk. Hier houdt men zich hoofdzakelijk onledig, wat althans politie, justitie en regeering betreft, om de anarchisten in hun meest verborgen schuilhoeken op te sporen en gevangen te nemen; zelfs als men, zij het ook onwetend, met een anarchist heeft staan te praten, of dat er vermoedens zijn, zij het ook op geheel onschuldige wijze, dat men met hem in betrekking staat, wordt men aangehouden en ondervraagd, en wanneer men niet genoegzaam zijn onschuld kan bewijzen, dikwijls in bewaring gezet.

Het Fransche volk, hoofdzakelijk de leiders, begint te oogsten, wat ze gezaaid hebben, doch nu het brandkoren blijkt te zijn, willen ze met alle macht het veld afmaaien, zonder dat eigenlijk de verderfelijke wortel wordt uitgeroeid. De vorige week is een zekere Ortiz gevangen genomen, die op zeer listige wijze is gevat door de politie-agenten, verkleed in werkmanskielen, anders zou het hun misschien slecht zijn afgegaan, omdat dit jongmensch niet minder dan drie geladen revolvers bij zich droeg.

De Ortiz schijnt een wel onderwezen (christelijke en maatschappelijke deugden) wel opgevoed mensch te zijn, en een bij uitstek net heertje, dat zich immer zeer fijn voordoet; zelfs als hij voor den rechter moet verschijnen, vergeet hij niet zijn glacé handschoenen aan te trekken, en de gevangeniskost is hem te min, daarom laat hij het eten voor eigen rekening klaar maken.

Hij moet het hoofd zijn van een zeer uitgebreide dievenbende, die zich door inbreken en stelen veel geld weet te verschaffen ten voordeele der anarchie, zoowel te Londen als te Parijs. Een medeplichtige is een valsche munter, die nu ook achter 't slot zit, en zijn kunst uitoefende ten voordeele hunner beginselen.

Engeland. De minister Harcourt beweerde, dat de uitbreiding der vloot noodzakelijk was om Engeland buiten de Europeesche verwikkelingen te houden. Wanneer de vloot grooter en sterker is dan van eenig andere mogendheid, was dat voor hen een waarborg, even als de Atlantische oceaan een waarborg is voor de onzijdigheid van Amerika. Engeland moet zich weten te verdedigen, hoewel het zich niet met zaken zal bemoeien, waarmede het niet te maken heeft. De heeren kunnen toch werkelijk mooi praten en men zou het haast gelooven, lag er niet een jarenlange geschiedenis achter den rug en kostte het ons lieve Nederland niet de millioenen in Atjeh, juist tengevolge van Engelands bemoeizucht in andermans zaken.

Duitschland. Bij het in gebruik nemen van een nieuw oorlogsschip heeft Caprivi te Danzig eene rede gehouden, die o. m. eene aanhaling des Keizers bevat, dat het tolverbond met Rusland niet alleen een nieuwe waarborg is voor den Europeeschen vrede, maar dat het zelfs een wijdere strekking heeft voor een volgende eeuw, waarin Europa zich moet aaneensluiten, om op de komende dingen voorbereid te zijn, waar zeer waarschijnlijk mede bedoeld is de overmacht van Amerika.

Amerika. Beunes-Ayres. Was men de vorige week van meening, dat de opstandelingen het hoofd in den schoot hadden gelegd en de vrede gesloten was tusschen burgers en boeren, spoedig bleek het tegendeel. Admiraal De Mello is vast besloten om den strijd verder voort te zetten tegenover de tegenwoordige regeering van president Peixoto — dus altijd nog maar bloed vergieten, totdat de overmacht van den sterkste het recht meent te hebben land en volk te mogen regeeren.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl. bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

CORRESPONDENTIE.

P. T. te Roseland (Ill.) Uw vrees is ongegrond. — Wat u voorstelt zou te omslachtig en te duur zijn.

Ik stuur u proefn. van ons blad — kunt gij er niet wat inteekenaars op krijgen? De conditie voor 't Buitenland is: *f* 2.20 bij vooruitbetaling.

RED.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. de V. te Leeuwarden *f* 5.85, van S. de J. te Sneek *f* 10.65, van K. H. te Nieuwepekela *f* 8.79.

Wij verzoeken allen, die nog moeten betalen, zulks zoo spoedig mogelijk te doen.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Zending.

Groningen. Uit de bus der gemeente *f* 7.21½.

N. v. BEEK.

Voor het te kort van vijftig gulden in de Unie-cent-kas . . . Niets.

Voor de Bijbelkiosk van Mej. N. L. te D. f 5.

Uit de bus in de Kiosk 58 cent.

Voor het Weezenfonds.

Collecte in de Vrede-kerk te Leek, 1e Paaschdag, *f* 7.34½.

J. HORN.

ADVERTENTIËN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 363 DONDERDAG 5 April 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer. . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Stemmen van ontslapenen.

Eerst sinds ik stierf,
sterf ik niet meer;
Mijn sterven was
't ontwaken bij den Heer.

Wel had ik harde lijdensdagen,
Vol lichaamsnood en zielepijn;
Maar hadde ik lichter kruis gedragen,
Zou dan de kroon zoo heerlijk zijn?

Gescheiden zijn wij niet.
De God van ons vertrouwen
Is immers Hij, die aard
en hemelen gebiedt?
In Christus zijn wij één:
Ik wandel in aanschouwen,
Gij wandelt in geloof,
totdat ook gij Hem ziet!

(TEN KATE.)

Zij zullen zingen van de wegen des Heeren.

Psalm CXXXVIII: 5.

De tijd, dat de Christenen van de wegen des Heeren beginnen te zingen, is eerst wanneer zij hun pak aan den voet van het Kruis verliezen. Zelfs de lofzangen der engelen klinken niet zoo liefelijk als het eerste vreugdegezang, dat stroomt uit de diepte der ziel van het kind Gods, dat vergeving heeft gevonden. Gij weet, hoe John Bunyan dit beschrijft. Hij zegt, dat toen de arme pelgrim zijn pak bij het Kruis verloor, hij van vreugde driemaal opsprong en zijnen weg vervolgde, terwijl hij aanving te zingen:

Gezegend kruis! gezegend graf!
Gezegend meer nog Hij,
Die zich zoo willig overgaf,
Aan kruis en graf voor mij!

Geloovige, herinnert gij u den dag, toen *uwe* boeien afvielen? Herinnert gij u de plaats, waar Jezus u ontmoette, zeggende: „Ik heb u liefgehad met eene eeuwige liefde; Ik delg uwe overtredingen uit als eenen nevel en uwe zonden als eene wolk, en Ik gedenk ze in eeuwigheid niet?" O, welk een lieflijk oogenblik is dat, waarin Jezus de smart der zonde wegneemt. Toen de Heer mij voor het eerst mijne zonden vergaf, was ik zoo vroolijk, dat ik mij bijna niet kon onthouden van op te springen. Ik meende, toen ik van de plaats, alwaar ik tot ruimte was gekomen, huiswaarts ging, dat ik aan de straatsteenen de geschiedenis mijner bevrijding moest vertellen. Mijne ziël was zóo overstelpt van vreugde, dat ik iedere sneeuwvlok, die uit den hemel viel, wel wilde verhalen van de wonderbare liefde des Heeren Jezus, die de zonden van een der voornaamste zondaren had uitgedelgd. Evenwel slechts aan het begin van het Christelijk leven hebben de geloovigen reden om te zingen; zoo lang zij leven vinden zij oorzaak om van de wegen des Heeren te zingen, en hunne ervaring van Zijne altoosdurende goedertierenheid doet hen zeggen: „Ik zal den Heer loven te allen tijd; zijn lof zal geduriglijk in mijnen mond zijn!" Tracht er naar, mijn broeder, uwen Heer *heden* te verheerlijken.

Gewis, zoolang de reis zal gaan door dees
woestijn,
Zal daar voor elken dag eene nieuwe
dankstof zijn.

SPURGEON.

De kunst om uws leeraars werk krachteloos te maken.

1. Wees nalatig in hem te ondersteunen naar zijne stoffelijke behoeften. Gij weet, hoe licht het kan gebeuren, dat de vragen: Wat zal ik eten? Wat zal ik drinken? Waarmede zal ik mij kleeden? een mensch kunnen bekommeren. En gelukt het u dien kommer te helpen bevorderen bij uwen leeraar, dan helpt gij er aan mede, dat hij belemmerd wordt zijne beste gedachten en krachten te geven aan zijn evangeliearbeid. Hoe licht kan daarvan het gevolg zijn, dat hij ontmoedigd wordt, dewijl geen grooter gevolgen van zijn werk gezien worden.

II. Verzuim de bedestonden en samenkomsten, zoodra er ook maar iets in den weg komt; b.v. als een wolk als eens manshand doet vreezen voor regen, of als het alreede begint te druppelen. Ga nit, als gij hier of daar een bezoek wilt brengen; maar waag uzelven niet op de straat om naar de samenkomsten te gaan bij minder mooi weer. Gij mocht eens natte voeten krijgen, of uw kleed, misschien wel uwe gezondheid, schade doen.

III. Ga niet naar de bijeenkomst, als gij bezoek hebt. Laat vooral niet aan uwe bezoekers blijken, dat juist op dien tijd prediking of bijbelklasse is. Het mocht eens gebeuren, dat als gij gingt, uwe vrienden uw voorbeeld volgden en dan zou uw leeraar het genoegen smaken een of twee vreemde gezichten meer te zien in de vergadering.

IV. Val in slaap onder de preek of bij de bijbelbespreking. Of ga wat lezen voor uzelven. Ook kan dienen: wat te gaan fluisteren met wien naast u zit; uw hoofd nu eens links en dan eens rechts te keeren, of wel achterom te draaien, als gij hoort dat iemand binnenkomt. Ja, er zijn nog veel meer middeltjes om uwen leeraar kenbaar te maken, dat gij weinig aandacht schenkt aan zijne woorden; ik kan ze hier niet alle opnoemen. De zaak is maar, dat gij zorgt, dat uw blik zich niet richt op den prediker.

V. Heeft uw leeraar iets goeds gezegd in zijne preek, zorg dat hij nooit bemerke, dat het u goed deed. Sprak hij een woord minder juist uit, maakte hij een fout in den stijl, mankeerde er iets aan zijn kleed, toon daarover uw leedwezen, door nadat ge er uwe ziel over gekweld hebt tijdens de preek, ook daarna anderen te doen opmerken, hoe diep betreurenswaardig zulke verkeerdheden zijn en vooral, hoeveel gij daar onder te lijden hebt.

VI. Opdat anderen niet tot de dwaling vervallen kunnen, dat uw leeraar een volmaakt man is, laat zoo nu en dan zijne gebreken en fouten uitkomen voor uwe vrienden. Spreek met weinig achting en oneerbiedig van hem en zeg minder aangename dingen van zijn huisgenooten. Zoodoende vestigt gij de aandacht op uwe eigene uitnemende eigenschappen, en verlamt gij tegelijkertijd den goeden invloed van uwen leeraar.

N. B. *Indien instede van uws leeraars invloed tegen te werken, uwe bedoeling is hem te helpen en zijnen invloed te verbreeden, doe dan het tegenovergestelde van deze raadgevingen.*

Uit de „SABBATH RECORDER."

(*Boodschapper.*)

Afwijkingen van den vorm der sacramenten.

door

W. T. WHITLEY, M. A.

Directeur van het Baptistisch Seminarium te Victoria.

De Doop beteekent den aanvang des christelijken levens, des Heeren maal de voortzetting er van; de Doop herinnert ons aan de noodzakelijkheid van het feitelijke der verlossing en der zondevergeving; het Avondmaal aan de voortdurende genade ter vergeving. De Doop is een recht voor ieder geloovige afzonderlijk, en betuigt alzoo, dat ieder voor zich persoonlijk tot den Heiland komen moet. Aan den disch des Heeren vereenigen wij ons te samen, naardien wij werkelijk in Jezus broeders zijn. De Doop is een beeld van de opstanding tot een nieuw leven; het Avondmaal de voortzetting van hetzelve. Maar in andere betrekkingen geven zij getuigenis van dezelfde zaak. Zij wijzen ons op Christus; Christus' dood, begrafenis en opstanding, als den eenigen grond van ons geloof. Zij verklaren deze feiten, terwijl zij aantoonen, dat wij der zonde sterven en weder tot een nieuw leven opstaan moeten, dat wij bestendig van de genade onzes Heeren Jezus in dit nieuwe leven afhankelijk zijn, en in Hem ons vereenigingspunt met God en menschen moeten vinden.

Zij bepalen onze opmerkzaamheid bij de toekomstige, volkomene redding, die bij Zijne tweede komst voleindigd zal worden, en verder op de opstanding des lichaams en de inzameling der Gemeente. Voor vele christenen maakt dit de waarheid des Evangelies uit, ja, voor velen is het zelfs „de blijde boodschap." Velen beminnen die leer en wenschen ze immer weer te hooren, of roemen er in, dat God hen verwaardigd ze voortdurend te verkondigen. Allen, die in Christus gelooven, zijn broeders, maar de naastbestaanden van den Zoon zijn zij, die den wil Zijns Vaders volkomen gehoorzaam zijn. Er zijn

reeds velen, die het bevel van Christus in zoover gehoorzamen, dat zij het Evangelie aan de volken prediken en hen dan leeren alle voorschriften des Heeren te onderhouden. Mogen zij er toe komen, ook die twee Zijner gewichtigste verordeningen, Doop en Avondmaal, niet te vergeten; want deze twee stellen het gansche Evangelie voor oogen. Degene nu, die zijn Meester lief heeft en bereid is, alles te doen, wat zijn Heer hem beveelt, kan niet anders dan een zeker man nazeggen, die, zoodra hij zijn plicht begreep, vroeg: „Wat verhindert mij gedoopt te worden?" — of ook hij moet zich spoeden tot den disch des Heeren, om zijne gemeenschap met den Vader en met Zijnen Zoon, Jezus Christus, te betuigen. W. D.

(Der Wahrheitszeuge.) N. v. B.

ZENDING.

Brief van zuster G. v. d. Molen.

ALEXANDRIE, 25 Maart '94.

Geliefde Broeder in den Heer!

Voor ongeveer zes maanden ontving ik van een van mijne vrienden hier 1 shilling en later eveneens 1 shilling van een ander, doch was tot nu toe nog niet zoo ver gekomen om het te zenden. Ik dacht, het was haast der moeite niet waard en om het te vermeerderen, dat liet mijn beurs niet toe; doch nu ik op 't oogenblik wat zakgeld heb, zal ik het terstond maar afzenden, vóór dat het weer verdwenen is. Ik zend de som van 5 shillings (*f* 3.—). Het spijt mij, dat ik niet meer kan zenden voor de Unie-cent. — Het weêr is nu prachtig. De koude hebben we achter den rug en het is nog niet te heet.

Gisteren zijn wij allen naar Aboukir geweest, een dorp, waar Nelson de Franschen versloeg; als ik mij niet vergis, was het in 1791. Het doel van ons bezoek daar was, om rond te zien of de plaats geschikt was, om daar voor 1 of 2 maanden onze tent op te slaan, en zoo in de gelegenheid te zijn om het volk te bereiken en hun het Evangelie te brengen. Wij zijn echter nog tot geen besluit gekomen.

Maandag 26 Maart. We hadden gisteren twee bezoekers van Amerika. De een was een voorganger en de ander een professor. Hun doel is om wetenschap op te doen van verschillende godsdiensten; ze zijn ook van plan om Holland te bezoeken.

Onze school voor de meisjes is in getal verminderd.

De Mohammedanen vasten in deze maand; ze eten des avonds na zonsondergang en des morgens voor zonsopgang; des daags doen ze niets liever dan slapen, wat wel te begrijpen is.

Mr. en mrs. Hogge hebben ons verlaten. Ze zijn weer naar Engeland teruggekeerd, zoodat wij nu nog met ons zessen zijn.

Dr. Smith ontvangt de menschen drie keer in de week. Verscheidene vrouwen en kinderen komen niet alleen medicijnen halen, maar hooren ook het Evangelie, doch het is zeer moeilijk om het hun onder 't verstand te brengen. Soms, als men denkt dat ze luisteren, komen ze geheel onverwacht met de vraag, hoeveel uw jurk kost, of waarom de een heur haar niet als de andere heeft enz. Soms vertellen ons onze leerlingen, dat hunne harten zoo wit zijn als melk en dat, als wij niet worden zooals zij, wij allen naar de hel gaan. Liegen en bedriegen is bij hen aan de orde van den dag, en het is moeilijk om hun onder 't verstand te brengen, dat dat zondig is.

Ik vertrouw, dat gij ons hier in uwe gebeden gedenkt.

N. N. heeft mij voor eenigen tijd geschreven, dat ze ook zendelinge wenschte te worden. Het is waarlijk geen kleinigheid om alles te verlaten en in het midden te leven van een volk, dat geheel vervreemd van God is; doch in hun eigen oogen den alleen waren God dient. De bedelaar roept in de straten: God is genadig!

Ik zou niemand aanraden om naar de heidenen te gaan, vóórdat zij zeker zijn, dat God hen zendt. Ik voor mij gevoel mijne onwetendheid en onbekwaamheid om anderen te onderwijzen; doch de zekerheid, dat de Heer mij gezonden heeft, geeft mij moed. Gelukkig, dat alle niet zoo onwetend zijn als ik; doch aan de andere zijde zou wetenschap alleen weinig nut hebben, bizonder als men soms menschen ziet, die in hun wetenschap roemen. — Ik denk, dat 'k u zal vermoeien en zal dus maar eindigen.

Ontvang de hartelijke groeten voor u zelf en uwe huisgenooten, alsook voor de gemeente.

Uw zuster in Christus:

G. VAN DER MOLEN.

Van alles wat.

De Bijbelkiosk te Groningen. En hoe gaat het wel met de Bijbelkiosk op de weekmarkt te Groningen? O, door 's Heeren genade zeer goed. Broeder Mostert en ik verblijden ons zeer, dat God ons genade gaf om ons met Zijn Woord midden in de massa te werpen en daar te staan als zijne getuigen. Aan bezoek ontbreekt het ons niet. De fraaie tekstkaarten, die ons tentje versieren, worden door honderden gelezen. Ook hier wordt het weder krachtig openbaar, dat er verband bestaat tusschen het woord Gods en de gewetens der menschen. Niet onbelangrijk is het van uit ons tentje het gelaat der vele toeschouwers waar te nemen. En dat het onvernieuwde menschenhart zich tegen God en zijne waarheid kant, blijft mede niet verborgen. 't Blijft niet bij blikken alleen, neen, woorden en gebaren geven de boosheid en vijandschap maar al te duidelijk te kennen. Wij hebben menigmaal reden om tot elkander te zeggen: „Hoe goddeloos is toch de wereld," of „Het is een Sodom." Soms gaat het er „spaansch" toe; en dit lijdt geen twijfel, als onze kiosk niet zoo stevig gebouwd was, hadden wij al meer dan eens met de heele boel onderst boven gelegen.

De traktaten worden gretig aangenomen. Met minder dan twee duizend elken keer kunnen wij het niet doen. Het moet niet een onaardig gezicht opleveren, dat men gedurende de markt in geen straat kan komen, waar men geen lieden ontmoet, die al loopende een traktaat lezen. 't Is een hoopvolle gedachte aan den avond van zulk een dag al die zaadkorrels te gedenken, die door de marktbezoekers naar heinde en verre meegevoerd zijn.

Ook de christenen kijken ietwat verwonderd naar dit alles. Een enkele komt nader en geeft zijn blijdschap te kennen, of doet iets in de bus voor gratis-verspreiding. Den voorlaatsten keer trad een buitenman op mij toe, na lang op een afstand de zaken in oogenschouw te hebben genomen, en drukte mij een gulden in de hand.

De Bijbelverkoop zegt nog weinig.

HORN.

Palestina. Spoorwegverbinding.

De sultan van Turkije begint belangstelling te toonen in de Doode zee, waarover hij als souverein, gelijk als over het geheele Joodsche land, gebiedt. Het schijnt, dat hij van meening is, dat er eenig profijt uit deze wateren voor de schatkist is te trekken. Hij heeft twee schepen laten maken om de Doode zee te bevaren; één bestemd voor het vervoeren van goederen, dat daarom groot en zwaar is, en één van lichter kaliber voor het vervoer van passagiers. Het schijnt, dat de Doode zee tot het kroondomein behoort en dat de Sultan van oordeel is, dat de Doode zee en haar omtrek een schat van zout, asphalt en zwavel bevat. Voortaan zullen dus zij, die Palestina doorreizen, ook uitstapjes kunnen maken op de Doode zee. Dan zal een iegelijk overtuigd worden van de onwaarheid van de legende, dat de Doode zee zoovele gevaarlijke dampen uitwasemt; dat geen vogel er over kan vliegen zonder er dood in te vallen.

Weldra zal Palestina niet moeielijker te bereiken zijn dan bijv. Rusland. Er is namelijk een spoorweg van Jaffa naar Jeruzalem gelegd, die vijftig mijlen lang is en voorbij twintig steden en dorpen met eene gezamentlijke bevolking van 100.000 menschen gaat. Wanneer de geprojecteerde lijn van Begrath of Damascus tot Suez gereed is, zal Palestina in verband gebracht zijn met het wereldverkeer. De spoorweg, die men leggen wil, zal langs de kust loopen en zijtakken of aanvoerlijnen van uit het binnenland hebben. Daarom beginnen velen te hopen, dat vroeg of laat het Joodsche land door de Joden zal bewoond worden. Zekere heer Lourence Oliphant is van oordeel, dat de streek rondom de Jordaan zeer geschikt is voor kolonisatie, want ook hij meent, dat de Doode zee schatten bevat, die slechts op de hand van een ondernemenden geest en van het kapitaal wacht om haar die te doen geven.

(*Heraut.*)

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Br. W. Zw. te M. las in „De Christen", dat in het gemeentenieuws van de gemeente Groningen voorkwam, dat er een ouderling en diaken was afgetreden en weer herbenoemd. Hij vond dit vreemd, want in de gemeente Franeker bestond deze gewoonte niet. Zijne overtuiging is, dat ouderlingen en diakenen evenals de voorgangers (leeraars) in het ambt zijn, en dat gelijk de leeraar geroepen is zijn ambt levenslang uit te voeren, zoo ook de ouderlingen en diakenen.

Die vraag zond onze broeder naar de Redactie van ons blad. De Redactie evenwel zond ze weer aan mij.

Ik wil eerlijk bekennen, dat, hoewel de „Vragenbus" mijn rubriek is, de Redactie mij niet uit mijn humeur had gebracht, van in dit geval mij te passeeren.

Het is eene moeilijke vraag. Volgens de statuten onzer gemeenten, die tot de Unie behooren en naar de wet op de vereenigingen rechtspersoonlijkheid verkregen, treden de ouderlingen en diakenen af, evenals de andere leden van het bestuur. De leeraren daarentegen, die tevens de voorzitters zijn in de gemeentevergadering, treden niet af. Nu is het de groote vraag, of hierin onze gemeenten recht handelen of niet. Kan dit door de H. Schrift worden uitgemaakt? Onze broeder wil dat nu weten.

Laat ik ten eerste zeggen, dat ik mij niet voor den geest kan brengen, dat er in het N. Testament eenige bepaling dienaangaande is.

Daar die letterlijke bepaling nu hier ontbreekt, hebben wij eene vrijheid om, met het oog op den tijd, waarin wij leven, naar onze beste inzichten te handelen. Nu is het waar, dat de periodieke aftreding van ouderlingen en diakenen in de kerken plaats vindt.

Wij zullen nu toch niet zoo bekrompen zijn om nu alles maar af te keuren, wat daar eenmaal een regel werd. Alles wat daar geleerd en gedaan wordt tegen de Schrift, dat keuren wij terstond af. Evenwel, wat de kwestie van handelingen zooals in dit geval aldaar plaats vindt, is ook maar niet zoo vanzelf ontstaan. Daar zijn kerkvergaderingen geweest, alwaar men tot dit besluit kwam

Het is bekend, dat Calvijn zeer bevreesd was voor de hierarchie der leeraars, en daarom in zijn consistorie te Genève meer ouderlingen had dan leeraars, uit vreeze, dat de leeraars door hunne meerdere ontwikkeling en invloed de ouderlingen zouden kunnen overstemmen. Toch werd de inrichting dier kerk zóó, dat ouderlingen op gestelde tijden moesten aftreden.

Dit is dus voor ons niet van belang ontbloot.

De Darbistische beschouwing is, dat met de verbrokkeling der gemeente het ambt van ouderling verviel. Ook mag de gemeente volgens die beschouwing geen ouderlingen kiezen. De ouderlingen hebben de regeermacht. Die macht is hun door Christus verleend. Aan die macht moest zich de gemeente onderwerpen.

De Apostelen stelden zelf de ouderlingen aan, of wanneer zij het niet deden, dan geschiedde dit op hun last, zooals Titus dit werd opgedragen. (Titus 1 : 5; II Tim. 2 : 2. Lees ook Hand. 14 : 23.) *)

*) De meening der Darbisten, als zouden slechts de Apostelen of de door hen gezondenen, als Timotheus en Titus, ouderlingen hebben aangesteld, deelen wij niet en achten wij weersproken door Hand. 14 : 23. Daar toch lezen wij, dat het kiezen van ouderlingen „met opsteken der handen" (door stemming) plaats had. Te beweeren, dat hier alleen sprake zou zijn van de handen van Paulus of Timotheus, zou belachelijk zijn. De gemeente koos onder leiding van één hunner.

De Darbistische beweering, dat na het verstrooid worden van de Christenen, nu geen sprake meer kan zijn van „de gemeente", achten wij evenzeer door de Schrift weersproken, daar deze niet slechts het geheel, maar ook *een deel* der geloovigen met de naam „gemeente" bestempeld. Immers de Heiland zelf noemt zeven groepen in Klein-Azië met die naam, terwijl het moeielijk zal zijn te bewijzen, dat onder de kerkterijen, waarvan tot die gemeenten gesproken werd, geen christenen gevonden werden. RED.

Zoo hebben onze Darbistische broeders geen ouderlingen. Het ambt van diaken kan blijven, omdat zij het geld der gemeente beheeren; op hen mag de gemeente invloed hebben, door ze te kiezen (Hand. 6.)

Ook de Roomsche kerk heeft geene ouderlingen. De leerende broeders onder de Darbisten worden erkend in hunne hooge goddelijke roeping, even als in Rome de priesters. Het behoeft ons dus volstrekt geene verwondering te baren, dat ook bij hen de hierarchie over de geloovigen kan zijn.

Wij hebben dus voor twee gevaren in onze gemeenten ons te wachten.

De leeraars kunnen tot priestermacht vervallen, daarom de ouderlingen, om mede de kudde te regeeren en hen daarvoor te bewaren. De ouderlingen kunnen tot eene te groote macht worden tegen de leeraars en daarom is het goed, dat ze aftreden.

Ook om andere redenen kan dit wenschelijk zijn. De Heere kan in den loop van tijd broeders geven, die veel beter het ambt van ouderling kunnen hebben, dat ook door de dienstdoende ouderlingen wordt ingezien. Nu moet het voor die ouderlingen geen bezwaar zijn van te mogen aftreden, noch voor de gemeente om andere te kiezen. Zijn er geen andere, dan is de herbenoeming, hetzij dan ook in den vorm van acclamatie of vrije stemming, tot een nieuwen steun voor de herkozen ouderlingen, om verder den Heere en de gemeente in dat ambt te dienen.

Onder het schrijven komt mij in de gedachte, dat wij dit onderwerp op een onzer Unie-vergaderingen hebben behandeld. Ik ben aan het zoeken gegaan in de jaargangen van ons blad, of ik er ook iets van kon vinden, en met dat gevondene wil ik dan deze vraag als beantwoord beschouwen.

In „De Christen" van 15 Juni 1889 komt de agenda voor van de jaarvergadering, destijds gehouden te Groningen. Wij vinden in die agenda:

Sneek. „*Is de gebruikelijke jaarlijksche aftreding van ouderlingen en diakenen, ook al zijn zij terstond herkiesbaar, niet in strijd met den geest der Schrift? Zoo neen, waarom wordt zulks dan ook niet op den leerenden ouderling of voorganger toegepast?*"

Nu lezen wij in „De Christen" van 15 Juli 1889, door de hand van broeder Horn, het volgende van de bespreking daarover:

„'t Voorstel Sneek, over het al of niet schriftuurlijke der jaarlijksche aftreding van ouderlingen en diakenen, werd onder meer op verdienstelijke wijze toegelicht door den president, zoodat met algemeene stemmen, die des voorstellers niet uitgezonderd, (br. S. Gorter van Sneek, zijnde toen al in het ambt van ouderling, leidde dit onderwerp in), de volgende motie werd aangenomen:

„*De vergadering vindt geen reden om in het bestaande gebruik wijziging te wenschen, te minder, wijl de H. Schrift voor de al of niet aftreding geen enkele bindende uitspraak bevat.*"

Van harte hoop ik, dat in al de gemeenten de voorgangers en de ouderlingen niet hun eer, maar die van het Hoofd der gemeente zoeken.

S. DE H.

Uit de Gemeenten.

VALTHERMOND. Eben—Haëzer! De 25ste Maart was voor de gemeente te Valthermond een dubbele vreugdedag, dewijl zij een br. voorganger voor het eerst in haar midden mocht ontvangen en wel br. K. Hesseling van N. Pekela. Sinds haar ontstaan in 1881 heeft zij zich in dat voorrecht niet mogen verheugen; dat het dus een blijde dag voor ons was, kan een iegelijk begrijpen, die weet, wat een herderlooze kudde is. Br. Stavast van N. Buinen was verzocht en tot ons overgekomen om br. H. tot zijn arbeid in te leiden.

ZEd. had tot tekst Mark. 6 : 34*b*: „Zij waren als schapen, die geen herder hebben; en hij begon hun vele dingen te leeren."

Het was voor ons een blijde dag, vooral ook, dewijl het de opstandingsdag van onzen Heer en Heiland was.

Spreker zeide onder meer: „Maria, toen zij bij het ledige graf stond, was een schaapje zonder herder, en ook zal de gemeente Valthermond dat gemis gevoeld hebben." „Thans", zeide spr., „is dat gemis aangevuld en zult gij u des te beter kunnen verheugen."

Na 't een en ander in het algemeen te hebben gesproken, wendde spreker zich tot den voorganger, hem vooral zijne dure roeping en plicht aanwijzende, volgens 1 Tim. 4, om vervolgens zich tot de ouderlingen te wenden, teneinde hen er op te wijzen, hoe de gemeente den br. voorganger trouw ter zijde behoorde te staan, om hem te steunen vooral in gemeenschappelijk gebed. „Indien gij in liefde samen woont", zeide spr., „dan zult gij ervaren, dat God met u is. Staat uwen voorganger zóó ter zijde en ondersteunt hem zóódanig, dat hij zijne werkzaamheden met blijdschap mag volbrengen."

Ten laatste merkte spr. op: „God heeft u een voorganger gegeven: leef gij, gemeente, voor uwen voorganger, en gij, voorganger, voor de gemeente, opdat na verloop van tijd ook van u kan gezegd worden: „Ziet, hoe lief zij elkander hebben.""

Daarna zongen wij Ps. 134 : 3 en hiermede was de eerste plechtigheid afgeloopen.

In onze tweede samenkomst op dien dag, des avonds te 5 ure, verbond onze voorganger zich aan de gemeente door eene hartelijke, ernstige toespraak.

Hij had tot tekst Luk. 24 : 29: „Blijf met ons" enz. „Het is heden een vreugdedag", zoo begon spr. „ook voor u, gemeente, daar gij op dezen opstandingsdag uwen voorganger voor het eerst voor u ziet optreden. Wilt met en voor hem bidden en ook hij zal voor u bidden. Laat ons strijden voor Jezus' gemeente. O, wat zullen de Emmausgangers niet hebben gevoeld; en wat gevoelt gij thans, gemeente? Laat ons naar de gave, die wij bezitten, onzen God groot maken."

Na elkander tot getrouwheid te hebben aangespoord, werd er nog een hartelijk woord van dank tot br. Stavast gericht, waarna wij nogmaals Ps. 134 : 3 zongen. En daarmede was dezen dag voor ons met opgewektheid ten einde gebracht.

JAN RENGERS, Secr.

VRIESCHELOO. Als er iets is, wat den Christen moed geeft, dan is het voorzeker dit, dat men ondervindt: de Heere werkt mede.

Wanneer onze zaak gesteund werd door de grooten der aarde, dan was dit wel aangenaam, maar dit kan niet genoemd worden bij de ondervinding, dat de Heer onze God met ons is, en voor ons strijdt. Het is ons dan ook een groot voorrecht, dit laatste te kunnen meedeelen.

Zondag 25 Maart 1e Paaschdag was voor ons allen hier een heerlijke dag.

Een oude Broeder en twee jeugdige zusters werden door den doop der Gem. toegevoegd. 't Deed ons harte goed, als we die drie doopelingen aanzagen, blijdschap straalde van hun gelaat en hoewel de oude Broeder veel leed, vanwege benauwdheid in de borst, hij kon nu wel springen, zoo gelukkig was hij. 't Plan was, dat er 4 gedoopt zouden worden, doch eene zuster was door ongesteldheid verhinderd geworden.

Ons lokaal was zóó vol, dat ware het nog eens zoo groot geweest, dan was nog alles bezet geworden. De menschen stonden dan ook aan beide zijden, en voor de deur van 't lokaal, in en buiten, was alles ordelijk en stil, zoodat, daar de beide zijdeuren ook open waren, buiten alles kon gehoord worden.

Br. Moolman van Stadskanaal sprak (door onzen voorganger daartoe verzocht) een gepast woord tot de doopelingen, waarna de doop door hem voltrokken werd; dit geschiedde vóór de prediking. Toen sprak onze voorganger over de woorden uit Rom. 6 : 5, en besloten we dien morgen met 't vieren van 's Heeren Avondmaal.

Wij gelooven echter, dat er nog meerderen zullen volgen, want er is tegenwoordig veel beweging.

Ook onder het jonge volkje gaat het gezegend. Gedurig komen er, die beslist willen breken met alle bedwelmende dranken en een blauwe knoop verlangen.

Dat dit een verblijdend teeken is, valt niet te betwijfelen, vooral in een plaats als deze, waar men zooveel jong volk Zondagsavonds de herbergen ziet vullen.

Ons harte is dan ook vervuld met ootmoedigen dank, en we hopen spoedig weer goede tijding te kunnen brengen.

HEEG. Konden wij voor eenige weken met vreugde naar Sneek reizen, opdat daar de doop zou worden voltrokken aan een jongeling, zijnde een zoon van een Broeder en Zuster der Gemeente; Zondag werd er van hier een jongedochter gedoopt.

Zij kende al vele jaren den Heiland; maar de toestanden hadden haar zoo lang buiten den doop gehouden.

Wij zijn recht blijde daarmede en hopen, dat de Heere Zijne kleingeworden gemeente hier, gedurig mag uitbreiden.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Het is eigenlijk niets te verwonderen, dat vele oude Amsterdamsche juffers bang beginnen te worden in hunne anders zoo hoog opgehemelde stad, en niet de alleen, of te zamen wonende oudjes, maar de burgers over het geheel genomen, vooral in de nieuwe gedeelten der stad trekt de griezel over de grauwel, als ze er aan denken hoe het mogelijk is, dat personen kunnen vermoord worden, zonder dat de daders worden gevat en dat bij zoo'n leger van politie.

De moord op Schut, Paaschmorgen, heeft eens weer opnieuw in herinnering gebracht, hoevele soortgelijke wandaden tot hiertoe nog ongestraft zijn gebleven — althans ongestraft door den aardschen Rechter, die geen bewijsstukken in handen heeft om den moordenaren aan te wijzen. Hiertoe behooren:

1. de moord op de boerenvrouw te Oudeschoot.
2. op de twee oude vrouwtjes te Haarlem.
3. de dienstbode van den heer Viotta te Amsterdam
4. een huismoeder te Gouda.
5. op den rijksontvanger te Nieuwersluis.
6. de moord in het Asser bosch.
7. dan heeft men daar nog de geschiedenis van de vermiste vrouwen van de Jong — dit zijn alle misdaden, die nog versch in 't geheugen liggen — en dan nog die vele moorden die reeds beginnen vergeten te worden als verouderd en dat in een landje als het onze, waar het bloed zoo langzaam door de aderen stroomt der burgers, dat ze zelfs bij eene verkiezing, gelijk die thans moet plaats hebben, waarbij zal worden uitgesproken het *voor* of *tegen* der uitbreiding van kies- en stemrecht — het bloed nog niet eens zoo dun wordt, dat het naar buiten springt, gelijk dat bij de Amerikanen gedurig, maar ook niet zelden bij onze Zuiderburen, de Belgen en Franschen, plaats heeft, vooral bij zulk een actiek onderwerp, waarmede het belang des volks zoo nauw samenhangt. Op vele plaatsen in ons land schijnt het o zoo rustig en kalm te zijn omtrent de verkiezing, wat daarvan de redenen zijn, is velen niet duidelijk, wijl op andere plaatsen de partijen weer scherp tegen over elkander positie hebben genomen. Met spanning wordt de volgende week tegemoet gezien, het gaat dan ook als het ware over 70 à 80000 kiezers, die bij de nieuwe kieswet een stem mede in het kapittel krijgen, die dus voor de toekomst een machtiger stemmenarm leveren voor de partij, die er gebruik van kan maken en waardoor het oude liberale conservatisme haar macht zal worden ontnomen, tenzij dat het weer listig en slim als het is wat bijdraait en dan toch weer het schip van staat in de oude troebele wateren stuurt.

De, en dat terecht, zoo zeer gevreesde pokziekte in Rotterdam neemt nog steeds toe; in de week van 27 tot en met 31 Maart deden zich 62 nieuwe gevallen voor. Zouden dit nu allen niet-ingeënte personen zijn, of zou de inënting niet deugen, dat de dokters weer nalatig geweest zijn of zou misschien de vaccinatie zelf een wassen neus zijn? het laatste gelooven wij het liefst.

Frankrijk. Ter afwisseling misschien, want het was in den laatsten tijd altijd het nieuws betrekking hebbende op de anarchisten en hunne gevangenneming enz., is er tusschen den Gemeenteraad der wereldstad en de Regeering des lands een quaestie ontstaan over het wel of niet blijven zitten van den prefectuur der Seine in het Florapaviljoen, een gebouw, dat het Rijk toebehoort, maar de stad Parijs jaren in gebruik heeft. De Regeering is dat gebouw nu noodig voor het nieuw ingestelde ministerie van koloniën. Waar de Franschen niet bang voor schijnen te zijn, om elkander eens geducht uit te schelden, heeft zulks niet weinig plaats gehad in de vergadering der Edel-Achtbaren op de Hoogmogenden. Besloten is met de bedreiging, dat kunnen zij hun zin niet krijgen, dan de geheele Gemeenteraad zal aftreden. Het komt ons dood leuk voor, dat, doen ze zulks, eenvoudig een nieuwe Raad gekozen worde en dan roept de Engelschman: „all richt!"

De overwonnen en onttroonde koning Behanzin van Dahomey, die naar Partenson is overgebracht met zijne vier vrouwen, kinderen en vier bedienden, ontvangt een jaarlijks inkomen van 12.000 francs van het Fransche gouvernement en zal zich dus heel zuinigjes moeten behelpen.

In Marseille is weer een twist ontstaan tusschen Fransche en Italiaansche werklieden, waarbij de veten van het vorige jaar werden gerapporteerd. Dit kan nog wel eens aanleiding geven tot treuriger verwikkelingen.

Italië. De opening van het geneeskundig congres is door den koning en de koningin bijgewoond, die hunne bizondere tevredenheid hebben betoond over hetgeen prof. Virchow te Berlijn en prof. Stokvis (meen ik) te Amsterdam gezegd hebben. De laatste werd door den koning de hand gedrukt. Er waren een 4000 leden opgekomen uit vele landen der wereld.

Spanje. Bij Vigo, een Spaansche stad, heeft men een partij dynamiet ontdekt van niet minder dan 360 kisten, die afkomstig moeten zijn uit een daar 10 jaar geleden verongelukt schip.

Engeland. De heer Mather, lid van het parlement, heeft een statistiek rondgedeeld aan de regeeringsleden en afgevaardigden, directeuren van ijzerfabrieken, besturen van werkliedenvereenigingen enz. enz., waar in de 12maandsche uitkomst wordt medegedeeld van den 8uurschen werkdag, met behoud van vroeger loon, ingevoerd door de directie van de fabriek:

SALFORD IRONWORKS.

De uitkomst is alleszins bevredigend en er is niets minder werk geleverd, als voorheen bij langer uren-arbeid. De stemming van het werkvolk liet ook volgens het verslag niets te wenschen over, zoodat de firma besloten is om voort te gaan op den ingeslagen weg.

Te Londen is voor een hotel te Greenwich een dynamietbom gevonden, waarvan de lont reeds brandende was, die echter bijtijds nog door den logementhouder is gedoofd. Wat wel de oorzaak is van dezen aanslag, is nog niet bekend, evenmin de dader opgespoord.

Rusland. De Czaar schijnt volgens de berichten eene leverandoening te hebben overgehouden uit zijne laatste ziekte en zal te dien einde dezen zomer naar een buitenlandsche badplaats gaan.

Er zijn te St. Petersburg weer 19 studenten van de militaire academie gevangen genomen, omdat zij deelnamen aan eene revolutionaire vereeniging, en te Odessa moeten dagelijks arrestaties plaats hebben van personen verdacht van nihilisme. Uit een ander wordt duidelijk, dat, al is het soms stil, het kwaad nog steeds voortwoekert en zoo nu en dan weer losbreekt.

De Russische vrouwen hebben tegenover hunne Fransche zusters eens weer iets van zich laten hooren ter gedachtenis van het bezoek der vloot te Toulon, alsook de ontvangst te Parijs, en toonen hunne dankbaarheid voor de gulle hartelijkheid, die hunne mannen en zonen hebben ondervonden bij de Franschen.

Zij hebben niet minder dan 10.000 roebels samengebracht voor een nationaal aandenken, waarbij een album, kostelijk gebonden, met paarlen afgezet enz. enz. en van 5000 handteekeningen voorzien. Zoo weten ze van weerszijden den geest levendig te houden, ook al is er geen officieel verbond tusschen deze twee rijken.

Oostenrijk. Kossuth, de onvermoeide strijder voor de Magyaarsche zelfstandigheid, is dan toch eervol en op staatskosten begraven. Hij heeft een veel bewogen leven geleid, maar de liefde voor zijn land en volk heeft hem niet de zelfstandigheid terug kunnen geven.

In Weenen zijn groote werklieden-vergaderingen gehouden, waarbij 100 sprekers zich lieten hooren, en beraadslaagd werd, of het wenschelijk was door werkstaking het algemeen kies- en stemrecht der regeeringen zoude worden afgedwongen. In beginsel is daartoe besloten, de wijze van uitvoering moest dan later worden geregeld. Ook werd besloten om zooveel mogelijk 1 Mei als dag van betoogingen vast te houden en voortdurend op een acht-urigen werkdag aan te dringen.

Duitschland. Bismarck heeft 1 April zijn verjaardag bizonder feestelijk gevierd. Zelfs liepen extra treinen naar Friederichs-Ruhe. Dagen te voren kreeg hij al een menigte geschenken, brieven, telegrammen en bezoeken in groote menigte. Ook het gewone geschenk uit Jever, de honderd en een kievitseieren, ontbrak niet, en bovendien nog 400 flesschen van de fijnste wijnen (dus, Z.Exc. is nog geen geheel-onthouder.) In één woord, de oude man moet zeer op zijn dreef zijn geweest, en het Duitsche volk heeft weer ondubbelzinnig getoond, dat ze hem hoogachten en dat het verblijd is over de verzoening tusschen den Keizer en vorst Bismarck.

Z. R.

VARIA.

Aan de Jongelingsvereeniging „De Vriendschap" te Sneek.

Gij blijft mij onvergeet'lijk dierbaar,
Gij negen en twintigste van Maart,
Toen 'k in ons vredig vrede-kerkje
Een schaar van jongeren zag vergaard.

Een jongeling had vijf jaar gebeden,
Dat deze stonde komen mocht;
Toen gaf God antwoord op dat heden,
Zijn hand was 't, die dat alles wrocht.

En sinds verliep een achttal jaren:
„De Vriendschap" stond, en hield ook stand,
God wilde, wat Hij gaf, ook sparen
En voortgeleiden aan Zijn hand.

En daarom, edele jongelingen,
Viert blijde feest in 's Heeren Naam;
Zijn' liefde moge uw hart doordringen,
Zijn lof doen jubelen al te zaâm.

En in mijn Gruno zing ik mede,
Want ware vriendschap wankelt niet, —
En klinkt tot God mijn ziele-bede:
„O Heer! verlaat „De Vriendschap" niet!"

Uw eerelid J. HORN.

GRONINGEN, Maart '94.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl. bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochtersvereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Bijbelkiosk.

Dankoffer van S. V. te L. *f* 1.—.

J. HORN.

Voor het tekort in de Unie-cent-kas.

Dankoffer van S. V. te L. *f* 1.—. Van schipper M. *f* 1.

Alexandrië door zuster G. v. d. Molen *f* 3.—.

J. HORN.

De Algemeene Vergadering

der Unie van Gemeenten van ged. Christenen in Nederland zal D. V. worden gehouden te Amsterdam den 20 en 21 Juni a.s.

Wij hopen, dat de Gemeentebesturen nu niet te lang zullen wachten met het inzenden van VRAGEN en VOORSTELLEN voor de Algemeene Vergadering, opdat de AGENDA behoorlijk op tijd kan verschijnen.

☞ Zeer te vreezen is, dat *nagekomen* voorstellen niet zullen kunnen worden behandeld, daar in den regel tijd tekort schiet, dit zou voor de inzenders onpleizierig zijn, daarom is het iedere Gemeente in haar eigen belang aan te raden om zoo spoedig mogelijk, minstens op tijd, in te zenden. (Zie statuten.) ☜ *)

De Broeders die een REFERAAT wenschen te houden, worden eveneens verzocht spoedig daarvan kennis te geven.

Namens de Commissie:
B. ROELES, Secr. der U.

ZUTPHEN, April '94.

*) P.S. De Gem Amsterdam heeft haar afgevaardigde gekozen en voorstellen ingezonden. Ieder neme daaraan een voorbeeld.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 364 DONDERDAG 12 April 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

„Hoedanig is uw leven?"

Jac. 4: 15.

Toespraak van Dr. R. GLOVER, predikant te Bristol.

Ik wensch nu tot de jonge lui te spreken, en wel over *het leven.* Jacobus vraagt: „Hoedanig is uw leven?" en hij geeft er één antwoord op. Ik wensch de vraag te herhalen, en er eenige antwoorden aan toe te voegen. Hoedanig is uw leven? Mijn leven? Wat zal het in de toekomst zijn? Wat behoorde het te zijn? Het is de moeite wel waard om hierover na te denken, want in zeker opzicht hebben wij de vorming van ons leven in onze eigene hand.

Ik heb eens eene machine gezien, waar iets in gestopt werd als klei, en er uitgenomen als baksteenen, en eene andere machine, waar iets in gestopt werd als lompen, en er uitgenomen als vellen papier. Gij zijt allen machines. Er is iets, wat in uwe ziel gaat: TIJD, en wat er uitkomt is LEVEN.

De levens, die door de verschillende ziel-machines gevormd worden uit dezelfde soort van klei (*Tijd*) zijn van zeer onderscheiden aard. Want sommigen worden onderwezen, hoe zij hun leven waarlijk goed kunnen maken, anderen hebben goede voorbeelden, terwijl sommige arme stumpers erg gehinderd en gehaast worden bij hun werk.

Ik dacht, ik moest u eens eenige staaltjes geven van de verschillende soorten van leven, die de menschen zich vormen. Ik herinner mij eenige voorstellingen, die ik in het huis van *Uitlegger* zag, waar Christen *den man met den hark* zag, die geen acht gaf op de kroon, die boven zijn hoofd hing, waar hij *Nijd* zag, en *Geduld*, en *den man in de ijzeren kooi.* Dit zijn alle voorstellingen van verschillende soorten van leven.

Ik dacht, zou *Uitlegger* ook nog meer hebben om te laten zien, en zou ik het wel mogen zien als ik het vroeg, toen zie! daar kwam *Uitlegger* aan, en zeide, dat hij altijd blij was iemand te vinden, die onderwezen wilde worden, vooral iemand, die aan jonge lui en kinderen wenschte te leeren om hun leven in waarheid gelukkig te doen zijn. Hij noodigde mij uit om in huis te komen, hetzelfde huis, dat Bunyan beschrijft, en ik zag heel spoedig eenige dingen, die ik dacht, dat u belang zouden inboezemen.

En nu zal ik u al die dingen als in een soort van tooverlantaarn laten zien, en ik hoop, dat gij heel nauwkeurig acht zult geven op de voorstellingen, die ik u zal schilderen, en uw best zult doen om die te verstaan.

VOORSTELLING I.

Het eerste gezicht, dat ik zag, leek heel vreemd. Het was een ouderwetsch kerkhof. Er waren geene prachtige monumenten en bloemen en kransen, maar vlakke grafsteenen, met mos begroeid, naar alle kanten heenhangende, alsof zij zóó in de graven zouden wegzakken. Het gras was lang en het onkruid tierde; de lucht was bewolkt, de atmosfeer kil. Eene klok luidde langzaam, en een man, die midden op het kerkhof stond, bracht zijn tijd door met zuchten, geeuwen, brommen en grafgraven.

Het scheen, dat *Uitlegger* met eene verkeerde voorstelling was begonnen, of dat hij mij verkeerd verstaan had en meende, dat ik gevraagd had: „Wat is de dood?" in plaats van: „Wat is het leven?" Maar toen ik mijne verwondering te kennen gaf, wees hij mij dadelijk terecht. „Gij moet u niet verwonderen over deze voorstelling van het leven. De graf-gravers maken een van de talrijkste klassen uit van ieder volk in de wereld.

Als gij den man naar zijn werk vraagt, en van nabij beschouwd was hij uitvoert, dan begrijpt gij terstond, dat gij hier eene zeer algemeene voorstelling hebt van het leven. Eer gij met hem spreekt, moet ik u evenwel zeggen, dat hij, gelijk de meeste menschen, zijn waren naam niet kent, en u ter nauwernood zijn eigen leven beschrijven kan. Hij heet GEMAKZUCHT."

Ik ging naar hem toe, en vond hem dadelijk bereid om te praten en mij alles te vertellen wat ik vroeg. Hij zeide, dat zijn leven zeer droevig was, hoewel hij tot eene zeer goede familie behoorde. Zijn naam was Mijnheer VERKEERDBEHANDELD. Eens was hij een vroolijke knaap geweest, hoewel hij meer van spelen hield dan van leeren. Hij was het slachtoffer van het ongeluk. Hij had een groot fortuin geërfd van zijn vader, maar de persoon, die hij met de zorg er voor belast had, had het verloren. Volgens zijne beschrijving was hij door iedereen mishandeld geworden en had hij een zeer ongelukkig leven.

Ik dacht, ik wil eens een blik slaan op de grafzerken, en las op de eerste den naam „VRIENDSCHAP," en den datum van haren dood. Een andere, die blijkbaar aan de nagedachtenis van een hooggeacht vriend gewijd was (het opschrift was zoo lang en de letters zoo groot) had den naam GELD er op gebeiteld, en een zeer aandoenlijk verhaal van deszelfs deugden. Een andere steen droeg het opschrift: GEZONDHEID, een andere GOEDE GEWOONTEN, nog een andere MATIGHEID, en weêr een andere TROOST. Het graf, dat hij nu bezig was te graven, was voor een vriend, waarmede hij eerst onlangs kennis gemaakt had, maar ook bijna terstond weêr verloren, wiens naam was GOEDE BETREKKING.

Ik begon de beteekenis van dit gezicht te verstaan, en begreep, dat alle luie menschen hun leven doorbrengen in het lijden van verliezen, en ik dacht, dat ik niet gaarne mijn geheele leven graven zou maken.

VOORSTELLING II.

Deze was bijna even vreemd als de vorige. Ik zag een man met een heel onrustige en onaangename uitdrukking op zijn gezicht, schijnbaar heel druk aan het werk. De kamer, waarin hij was, scheen een donkere, ongeriefelijke slaapkamer te zijn, en in den eenen hoek stond een ouderwetsch, laag ledikant. Maar het was een allervreemdst bed. De matras was niet gevuld met paardehaar of iets dergelijks, maar met braam en distelen. Bovenop lagen allerlei stekelige dingen. Scherpe steenen met de punten naar boven gekeerd; eene plank, waarin spijkers geslagen waren, die er eveneens boven uit staken, en een groote vlakke steen, die met kalk besmeerd was en waarin tallooze stukken gebroken glas gestoken waren, wier scherpe punten en snijdende kanten mij deden huiveren, terwijl oude sporen, doornstruiken en verroeste, ijzeren pennen tusschen dit alles verspreid lagen. De peluw was een bos pasgesneden distels, zóó geschud en geschikt, dat het onmogelijk was ze aan te raken zonder zich te bezeeren.

Zonder *Uitleggers* verlof te hebben gevraagd, ging ik naar den man toe, en vroeg hem, wat hij uitvoerde. Hij schrikte, en keek mij aan met eene soort van blijf-van-mij-af uitdrukking in zijne oogen, alsof hij boos was gestoord te worden, maar zich bedwingende zeide hij: „kunt gij dat niet zijn? Ik schud mijn bed." Het was nog niet recht gemakkelijk, voegde hij er bij, hij zou eerst rustig kunnen slapen, als hij die en die voor zijn gemeene streek betaald gezet had. Bemerkende, dat zijne handen gescheurd waren, en zijn rug bezeerd was en pijnlijk scheen, vroeg ik of ik een dokter zou halen om zijne wonden te verbinden, maar hij ontkende verontwaardigd eenige hulp te behoeven. Het was waar, hij had per ongeluk zijne hand bezeerd, maar hij voelde niet de minste pijn. Hij zeide, dat hij ZELFGENOEGZAAM heette, en hij behoorde niet tot die menschen, die zich door anderen laten regeeren.

Ik keek nu nog eens naar het bed, waarmede hij aan 't schudden was, en zag dat de vreemde dingen die er op lagen, allen namen hadden. De plank met spijkers droeg het opschrift PROCES, en de steen met glasscherven FAMILIETWIST. Op de scherpe steenen was geschreven TWISTEN MET DIENSTBODEN. Een mes, dat met den scherpen kant naar boven stak, heette GEAARDHEID VAN DEN ZOON, terwijl de distelen en doornen, die zijn hoofdkussen uitmaakten, verscheiden opschriften droegen: SCHAAMTE, VREES, ARMOEDE.

Ik meende dit zoowat te begrijpen, maar vroeg *Uitlegger* om zeker te zijn. Hij zeide, dat 's mans ware naam TWISTGIERIGE was, dat er heel velen waren, die op hem geleken, die nooit op streek waren dan in ellende en nooit tevreden dan, wanneer zij oorlog hadden; dat niemand er iets aan doen kon, als hij zijn bed zoo vol legde van al die dingen en dat hij toch altijd anderen de schuld gaf.

Ik dacht bij mij zelven, dat, als ik een stil en vreedzaam leven wilde leiden, het raadzaam zou zijn om mijne driften een weinig in toom te houden.

VOORSTELLING III.

Toen ik mij van hem afkeerde, zag ik een geheel ander gezicht, dat mij groote belangstelling inboezemde. Het was dat van een vlug, ijverig man, die hard aan het werk was. Hij bouwde aan een huis, dat er vreemd uitzag, en dat zeker nog al veel kosten zou, want er was een hooge muur rondom heen. Toch was het eigenlijke huis klein en leelijk; het had geen ander uitzicht dan op dezen steenen muur; er was slechts één kleine deur in en de kamers waren klein en ongeriefelijk.

Op hem afgaande, vond ik hem terstond bereid om een gesprek te voeren en „in staat", volgens zijn beweren, „om mij raad te geven, waarnaar het wel der moeite waard was te luisteren. Mijn naam is, zeide hij, Mijnheer DE WIJZE." Hij had eenige zeer roemrijke voorouders gehad.

Hij zorgde altijd voor no. I. Doet no. II ooit iets voor u? Sommige dwaze menschen geven altijd hun geld maar weg, terwijl niemand hun er ooit voor bedankt. Zijn motto was: „Ik zorg voor niemand, want niemand zorgt voor mij." Hij had altijd goed op zijn geld gepast; als hij dit niet gedaan had, zou hij nooit dit prachtige kasteel hebben kunnen bouwen, dat nu bijna gereed was.

Ik keek eens in eenige van de vertrekken, die het eerst afgewerkt waren en reeds door hem bewoond werden. Zij zagen er zeer ongezellig uit. Noch vrouw, noch kinderen verlevendigden die door hunne tegenwoordigheid. De dienstboden, die ik zag, beschouwden blijkbaar hun meester met een gemengd gevoel van vrees, onverschilligheid en minachting. Er was geen vroolijkheid, geen warmte in de kamers, en volstrekt geen uitzicht. Het geheele gebouw deed mij huiveren.

Naar *Uitlegger* terugkeerende, vroeg ik naar 's mans waren naam. Die was ZELFZUCHT. *Uitlegger* vroeg mij, of ik niet vond, dat het kasteel, zooals hij 't noemde, veel op eene gevangenis geleek.

Ik dacht, dat het er bijzonder veel van had, en er hoe langer hoe meer op leek, vooral toen ik vernam, dat de man, toen het gebouw voltooid was, aan de werklieden gelastte, om den kleinen ingang dicht te metselen, om, zooals hij zeide, „de lastige, hebberige lui er uit te houden." Ik verwonderde mij niet weinig, dat iemand zich zoo in eene soort van gevangenis kon laten inmetselen, en het bevreemdde mij neits, toen *Uitlegger* op ernstigen toon zeide: „Er zal een tijd komen, wanneer hij wenschen zal uit die gevangenis te gaan en niet zal kunnen."

Ik dacht dit gezicht verstaan te hebben, en besloot meer waakzaam te zijn tegen de *zelfzucht*, die zich zelven *insluit*, door *'t uitsluiten* van degenen, die men behoort lief te hebben; want ik begreep, dat, wanneer wij de armen, de bedroefden, onze naasten, arme bloedverwanten, de zaken, die hulp behoeven, van onze harten *uitsluiten*, wij eigenlijk onszelven *insluiten* in den kerker van een onbevriend en eenzaam leven.

(Slot volgt.) A.

De Gemeente in de „Metropolitan Tabernacle."

Tot onze vreugde lazen wij het bericht in „The British Weekly," dat Mr. Thomas Spurgeon als opvolger van zijn beroemden vader, dus als Pastor der Tabernacle-gemeente gekozen is. Van de 2.676 stemmen werden er 2.027 op Spurgeon uitgebracht. Er stond geen ander candidaat tegenover hem; de stemming geschiedde alleen over de vraag voor of tegen Spurgeon's pastoraat, die door „ja" of „neen" schriftelijk werd beantwoord. „Die stemmen-meerderheid was voor de Spurgeons-vrienden verblijdend, doch naar we gelooven" — zegt genoemd blad, „niet zoo groot als men verwacht had. Doch de meerderheid is beslissend en wij hebben alle reden te gelooven, dat beide partijen met christelijke grootmoedigheid en gemeenschappelijke bedoeling de welvaart dier groote Gemeente zullen trachten te bevorderen, met eerbiediging van de groote meerderheid."

Het moet toegestemd, dat Mr. Thomas Spurgeon niet op gelijke hoogte staat als waarop zijn vader stond; maar bedenken we wel, dat er eeuwen in de christelijke kerk kunnen verloopen, eer men zulk een alleszins uitnemend leeraar weer vindt, als de stichter van den „Tabernacle" geweest is. Het is algemeen erkend, dat de jeugdige dienaar des Woords zijn werk gedurende 8 maanden met tact, getrouwheid en voorzichtigheid heeft verricht, en dat hij gerekend kan worden tot de meest populaire predikers dezer dagen te behooren. Hij heeft een moeilijke taak te vervullen, en heeft aanspraak op onze hartelijke deelneming om bemoedigd te worden. Wij wenschen hem een langen, eervollen en zegenrijken dienst toe in de verheven en gewichtige positie, die hij geroepen werd in te nemen.

Op Zondag 25 Mrt. trad Mr. Spurgeon voor het eerst als de eigen leeraar der Gemeente, voor eene talrijke schare, waaronder vele vreemden, op, sprekende over den tekst Joh. XX : 28 „En Thomas antwoordde en zeide tot hem: Mijn Heere en mijn God," maar zinspeelde noch in zijne gebeden, noch in zijne rede direct of indirect op zijne benoeming als leeraar der Gemeente. Vóór hij echter aanving het lange gebed uit te spreken, merkte hij op: „Ik wensch u te herinneren aan een bijzonderheid die eenigen uwer reeds in gedachte zullen hebben. Op den 25 Maart 1861, werd deze Tabernakel voor de prediking des Evangelies geopend. En op dezen zelfden datum drie en dertig jaar geleden verkondigde de onvergetelijke overleden leeraar dezer Gemeente voor het eerst het Evangelie van Christus en dien gekruist binnen deze wanden, en ik wensch thans, dat wij onze diepgevoelde dankbaarheid voor God uitspreken voor alles, wat sedert geschied is. Ook tusschen den jongen predikant en zijn Oom Dr. James Spurgeon, die aan het hoofd der „Pastors' College" (Opleidingsschool voor toekomstige leeraren) staat, schijnt een minzame verstandhouding te bestaan. Evenals wijlen de oude houdt ook deze jonge Spurgeon iederen Vrijdag-namiddag eene lezing voor de studenten.

Ten slotte geven we nog weer, als uit ons hart gesproken, wat een der diakenen, die reeds veertig jaar aan den arbeid verbonden was geweest, o.a. zeide: „Ik ben zeker, dat de verkieziging van Thomas Spurgeon met vreugde door de christenheid in 't algemeen, en bijzonder door de Baptiste Gemeenten zal begroet worden.

St. N. v. B.

Zelfverloochening.

Er bestaat een verband tusschen de zelfverloochening en de geestelijke kracht, de eerste is de voorwaarde van de tweede. De uitstorting des H. Geestes *volgt* op de kruisiging, maar gaat haar niet vooraf. De macht des levens, die zich ook naar buiten werkzaam betoont, komt eerst als de door Christus verloste zondaar in Diens gemeenschap der wereld gekruisigd, der zonde gestorven is.

Van den eenen kant ontvangt hij de redding als een gave Gods in het offer van Christus, maar de macht om die redding met een levenwekkend gevolg aan anderen te kunnen prediken, ontvangt hij niet, zonder zich zelven als een dankoffer Gode te wijden, met lichaam en ziel.

„Zoo iemand Mij volgen wil, die neme zijn kruis dagelijks op en *volge Mij*."

Gered door het kruis van Christns, moeten wij het kruis op ons nemen, om als getuigen van Jezus' liefde met woord en daad anderen ook ten zegen gesteld te worden voor den kring, waarin wij door God ons zien geplaatst. De zelfverloochening nu, daartoe vereischt, is tweeërlei. Vooreerst de verloochening en kruisiging van het *zondig vleesch*, zonder welke geen deelgenootschap aan Christus kan bestaan; en ten andere de verloochening van *onszelven*, geheel en al. De eerste is *verplichtend*, zij is ons *bevolen*; de tweede is *vrijwillig*, wij worden er toe *uitgenoodigd*.

De eerste is het afstand doen van hetgeen *ongeoorloofd* is; de tweede, het verloochenen van 't geen, op zich zelf beschouwd, *niet zondig* is: ons natuurlijk, menschelijk leven, waar o.a. behoort: de natuurlijke afkeer van lijden sterven in iederen zin.

Hoe nu komt het tot zelfverloochening? Z op Jezus! Door geen van buiten opgelegde is onze Heiland er toe gebracht, zich op te feren voor het heil der wereld; Hij deed h gedrongen door de wet der *liefde*.

Brengen wij ons nu voor den geest de schi breuk, die de wereld geleden heeft; den t stand van verlorenheid, waarin zij zich bevin

Als een vaartuig schipbreuk lijdt op on kusten, als een huis in brand staat, wat da Dan verbiedt de *wet der liefde*, onverschillig blijven. De wetten des lands zouden nieman kunnen veroordeelen, die zulk een schouwsp ongevoelig aanstaarde; maar — de *wet liefde*?

Wanneer wij oprecht zijn, kan er in onze geest geen twijfel overblijven aangaande de eische van de *wet der liefde* tegenover een wereld, d ten verderve holt.

De Heere Jezus Christus heeft deze zaa eens voor al uitgemaakt. Heeft Hij niet *zich zelven* gegeven? en zegt Hij niet: Ik heb u een voorbeeld nagelaten, *opdat* gij in mijne voetstap pen zoudt wandelen?

Ons natuurlijk leven moet het dagelijks of zijn, dat onzen Heer wordt aangeboden in Zijn dienst. En die aldus *zijn leven* verliest, z het terugvinden. Hij verliest het, zooals me de brandstof in het vuur verliest, maar hij her vindt het in den vorm van *geestelijke kracht*, zooals men de brandstof terugvindt in den vorm van *stoffelijke kracht*, van *warmte*.

Mijne vrienden! op deze wijze, maar o alleen op deze wijze wil God, ook door on werken tot heil der wereld.

Een bloote *zedeleer* is daartoe in 't geh niet in staat. Er moet *leven* zijn: goddel leven, dat is de liefde Gods in onze harten u gestort door den Heiligen Geest.

Nog iets! Wij moeten het kruis *dagelijks* opnemen.

De zelfverloochening van gister helpt ni voor van daag.

Men kan dezelfde brandstof niet tweemaal branden.

De zelfverloochening moet dag op dag wor den vernieuwd.

Wij moeten *ons leven* overgeven aan den ve terenden gloed der goddelijke liefde. En la ons daarbij bedenken, dat men te krachtig vuur onderhoudt, naarmate men meer brandst levert!

Dat wil zeggen: hoe vollediger onze overga aan den Heere Jezus is, hoe meer Hij voor o wezen en, door ons, ook voor anderen do wil.

Uit den vreemde.

HOE ONTZETTEND!

„Op een vulkaan dansen" is eene dikw gebezigde uitdrukking, die te kennen moet gev hoe vaak men zich aan het genot overge zonder te vermoeden in welk groot gevaar m verkeert. Dit geschiedde ook voor vijftig ja te Hamburg, waar een heel gezelschap nog het laatste oogenblik bewaard werd voor ee catastrophe, die ontzettend had kunnen worde De handelaar L. organiseerde namelijk ter v ring van de verloving zijner dochter een fee waarbij meer dan honderd personen tegenwoo waren. Zij dansten en vermaakten zich in gelijkvloers, onmiddelijk boven de kelders g gen vertrekken van het groote huis, niet moedend, dat onder hen het verderf in de g daante van eenige vaten kruit op den loer l

De heer des huizes evenwel wist het, m was niettemin de vroolijkheid en zorgeloosh zelve. Er kon immers niets gebeuren. De k der was goed gesloten, en kruit ontploft e dan, als het met vuur in aanraking komt. wie zou met vuur in den kelder gaan? No tans verschrikte de heer een weinig, toen h op de gang komend, eene eerst onlangs in nen dienst getreden dienstbode ontmoette, een paar bestoven wijnflesschen droeg.

„Was je in den kelder?" vroeg hij het jonge meisje.

„Ja, mijnheer," was het antwoord.

„Maar toch zonder licht, zooals ik bevolen heb?" vroeg de handelaar verder.

Nu gaf het meisje een ontkennend antwoord. Zij had de kaars meegenomen en, daar zij nog eenige flesschen moest halen, haar beneden gelaten. De koopman werd een weinig bang. Zijn hart begon sneller te kloppen, en zonder nog een woord te verliezen, ijlde hij naar den kelder, om de kaars te halen, die naar hij vreesde, in de nabijheid der kruitvaten, waarvan een geopend was, kon branden.

In het volgende oogenblik reeds was hij in den kelder en zag zijne vrees verre overtroffen. Het licht, eene vetkaars zonder kandelaar, brandde niet alleen in de nabijheid der kruitvaten, maar was in het geopende kruitvat gestoken, welks inhoud de meid, zooals later bleek, voor zand of zoo iets gehouden had. En in de roodachtige vlam der kaars was reeds een lang stuk afgebrande pit zichtbaar.

Deze aanblik deed den koopman bijna van schrik verlammen. Hij was niet in staat, een stap voorwaats te doen. Doch nu drong het vroolijke gelach van het gezelschap boven hem in zijn oor, en onmiddelijk daarop hoorde hij de walstonen. De dans was begonnen; het keldergewelf dreunde, en de op de rekken liggende flesschen rinkelden zacht. Ook de kaars daar in het kruitvat, wankelde zij niet? Ja, ja, de koopman meende te zien, dat zij helde! Nu kon zij vallen, en zoodra dit geschiedde, zou het huis met eenen vreeselijken knal in de lucht vliegen, en waar nu gulle vroolijkheid heerschte, zou in de volgende seconde een rookende puinhoop met bloedige lijken te zien wezen.

De heer L. gevoelde, hoe zijne haren te berge rezen, en door nameloozen angst aangegrepen, snelde hij naar de kaars toe, greep haar als een vijand met beide handen en nam haar, de vlam uitblazend, uit het vat. Droomend als 't ware verliet hij nu de kelder.

Het gezelschap was gered, maar hij, die dit werk volbracht had, zonk op de bovenste trap bewusteloos neer en verviel in eene koorts, die hem eerst na weken weer verliet.

Onbekeerde zondaar! dit is uw beeld.

Wondervolle wegen.

Wij hadden haar verloren, zij was tot haar afgoden en heidensche zeden teruggekeerd, nadat wij haar jarenlang in ons zendingstation in Indië onderwijs gegeven en daarna haar gedoopt hadden. Zij was namelijk op eenmaal met een heiden gehuwd en met hem naar een ver verwijderd dorp vertrokken — voor ons verloren. Lang nog treurden wij om het meisje, wier hart zich zoo snel en zoo beslist voor het Evangelie had geopend, dat zij met zooveel warmte had omhelsd.

Vijftien jaren later kwam een der zendelingen op een zijner reizen door een vergelegen dorp. Nadat hij daar, zooals hij gewoon was te doen, in een vergadering in de open lucht had gesproken, kwam na verloop van eenige weken een man tot hem met het verzoek, dat hij nog eens terug mocht komen in de bezochte plaats en wel *om de kerk aldaar in te wijden, die de menschen zelve gebouwd hadden*. En toen hij den volgenden dag met den man vóór de van palmbladeren gebouwde hut stond, waarop deze als zijn kerk wees, vernam de zendeling tot zijn niet geringe verwondering, dat in dit armoedige afgelegen dorpje sinds jaren in stilte de christelijke leer verbreid was.

Het meisje, waarover men in het zendelingshuis zoo lang had getreurd en dat men als voor de gemeente van Christus verloren had geacht, had met haar heidenschen echtgenoot eerst gelukkig samengeleefd, maar was later al treuriger en stiller geworden. Zij had den Heiland, wien zij eenmaal trouw beloofd had, niet weer kunnen vergeten. Eerst vertelde zij in stilte haar kinderen van Hem, toen werd de man daarop opmerkzaam en luisterde heilbegeerig toe. Sinds jaren hadden ook de vrienden en buren het blijde nieuws vernomen.

Toen nu de zendeling hier kort geleden gepredikt had, was het zaad in een wonderbaar toebereiden akker gevallen en nauwelijks was hij weder vertrokken, of er werd besloten gemeenschappelijk een bedehuis op te richten en een boodschap aan den zendeling te brengen, of hij wilde komen om het in te wijden.

Zoo had de Heer datgene, wat voor de zendelingen een zaak en reden van droefheid scheen, ten zegen doen strekken van vele zielen. Het gedoopte heidenmeisje was niet verloren gegaan, maar zij had man en kinderen en nog velen meer tot den Heiland geleid. — Wie eenmaal door het waarachtige licht is beschenen, wordt ook zelve een licht, schijnende in de wereld, een teeken en getuigenis voor een verkeerd en verduisterd geslacht, als het licht maar met geen korenmaat blijft bedekt.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Broeder B. te S. zond mij eenige vragen over verschillende Bijbelplaatsen. Ik kan die onmogelijk alle in één No. van „De Christen" beantwoorden. Die broeder moet dus wat geduld hebben.

De eerste vraag is over Gen. 3 : 22 : *Toen zeide de Heere God: „Ziet, de mensch is geworden als onzer een, kennende het goed en het kwaad! Nu dan, dat hij zijne hand niet uitsteke, en neme ook van den boom des levens, en ete en leve in eeuwigheid."*

De Satan had door de hulp der listige slang den mensch verleid, door hem voor te spiegelen, dat hij zou komen in een staat van hoogere kennis. Zijn helsche taal was: *„Maar God weet, dat, ten dage als gij daarvan eet, zoo zullen uwe oogen geopend worden, en gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad"* (vs. 5).

De mensch was eenmaal door God geschapen met de zucht naar ontwikkeling; hij begeerde een hoogere trap van weten te bereiken. Dit was goed; hij was er door den Schepper op aangelegd, om door Hem steeds onderwezen te worden en door openbaringen het onbekende eenmaal te leeren kennen. De Duivel had in den mensch geen aanknoopingspunt in zijne zondige natuur, zooals bij ons gevallene wezens. Nu ging hij werken op de ingeplante neiging naar volmaking (Gen. 2 : 2). Hij stelde den mensch voor, dat hij, door van de vrucht te nemen van den boom der kennis, des goeds en des kwaads, plotseling zal bereiken de bevrediging van die neiging. Maar helaas! zoo kwam de mensch, door het kwade te doen, tot de kennis van het kwade. De praktijk gaf hem de begeerde theorie.

Nu was de mensch aan den Drieëenigen God gelijk („de mensch is geworden als onzer een.")

Bleef nu de mensch de vrijheid behouden, om van den boom des levens te blijven eten, dan zou hij in dien zondigen staat eeuwig op de aarde zijn gebleven.

God wil dat niet, vandaar de verdrijving uit het Paradijs. Buiten het Paradijs zou de mensch sterven. Maar de liefdevolle Schepper en Wetgever had al vóóraf de belofte gegeven van den ware Levensboom in het zaad der vrouw. Door in die belofte te gelooven, zou de mensch naar den geest hier levend worden en zou later het gestorven lichaam ook door den Beloofde tot opstanding worden gebracht.

Ik eindig dit met de bestaande sage (volksoverlevering) van Adams dood.

„Toen vader Adam negen honderd en dertig jaren oud was, gevoelde hij zich op zekeren dag zeer ziek. Zijne krachten namen gevoelig af en hij bemerkte wel, dat de dood hem naderde. Nu herinnerde hij zich plotseling den levensboom uit het Paradijs weder, die vruchten gaf van maand tot maand en waarvan hem vroeger de vrucht niet was verboden; maar God had daarbij na den zondeval een engel geplaatst met een vurig zwaard, dat zich omkeerde om dien weg te bewaken. Nu was de levensboom niet alleen verboden, maar ook ontoegankelijk. Vader Adam riep nu zijn zoon Seth. „Mijn zoon", zeide hij, „loop spoedig naar de plek, waar het Paradijs stond, en nader eerbiedig den engel, die den weg naar den levensboom bewaakt. Zeg hem, dat uw vader stervende is en smeek om een enkele vrucht van den levensboom, opdat ik eeuwig leve."

Seth volbracht zijns vaders boodschap met haast en nauwkeurigheid. Maar hij verkreeg niet letterlijk wat hij wenschte. De engel moest het verzoek afslaan en weigerde eene enkele vrucht van den boom des levens voor den stervenden aartsvader te plukken.

„Het is mij verboden", zeide hij. „Maar het eenige wat ik voor u doen mag, is dit: Ik zal u een zaadkorrel van den levensboom halen. Poot dien zorgvuldig in de aarde, en daaruit zal een boom groeien, die heel uw geslacht het leven geven kan."

Dankbaar nam Seth dien zaadkorrel aan, ofschoon hij wel twijfelde, of vader Adam nog lang genoeg leven zou om van de vruchten des booms te eten, die hij nu zaaien ging. Hij had zich niet vergist, want toen hij terugkeerde, was vader Adam reeds een lijk. Hij had den laatsten adem uitgeblazen in verlangen naar den levensboom, maar dien niet mogen aanschouwen. Doch Seth plantte dien korrel nauwkeurig en zorgvuldig. Hij zelf zag hem echter evenmin groot als zijn vader, en geslacht aan geslacht stierf weg, altijd starende op dien boom, die groeide en groende, maar geen vrucht droeg. Eindelijk was de volheid des tijds gekomen en Jezus Christus, de Levensvorst, verscheen. Hij eindigde zijn loopbaan aan een schandhout. Het moest een sterk hout wezen waar de zwaarte van het lichaam aan hangen zou.

En ziet, de Romeinsche soldaten, zonder het zelf te weten, gebruikten voor Jezus' kruispaal den boom, die uit de zaadkorrel gegroeid was, welke de engel uit het Paradijs vóór eeuwen aan Seth gegeven had. Zoo werd Jezus' kruis de levensboom voor alle verloren kinderen Adams, die reikhalzend uitzagen of uitzien naar een vrucht van den levensboom uit Gods Paradijs.

De beteekenis dezer sage of gelijkenis is doorzichtig genoeg. De zaadkorrel van den levensboom is niet anders dan de Paradijs-belofte, en het kruis is de levensboom. Da Costa zong:

Als een held're sterre
Straalt een kruis van verre
Alle volken aan.
't Is de boom des levens,
Meng'lend in zijn blaân.
Wie verrukt
Die spijze plukt,
Die is rijk en begenadigd,
Eeuwiglijk verzadigd.

S. DE H.

VAN WIJD EN ZIJD.

Terwijl ik mij rustig nederzet om deze rubriek te vullen, is heel ons volk over het gansche land in beweging; want vandaag wordt de groote slag geslagen en naar wij vermoeden, de beslissing verkregen of de kieswet van minister Tak van Poortvliet, waarom de kamers zijn ontbonden, een plaats zal vinden in onze Nederlandsche wetten, of wel geheel zal worden verworpen, waardoor de uitbreiding van kies- en stemrecht op slakkengangswijze zal worden bevorderd.

Niettegenstaande ons van zeer bevriende zijde nog bijtijds een artikel werd gezonden over grondwettige bezwaren tegen Tak's kieswet, dat, naar het ons wil voorkomen, als een ernstige waarschuwing moet dienen, kunnen wij toch niet anders dan onze hoop uitdrukken, dat ook het volk een rechtvaardig deel krijgt om mede te spreken in die landszaken, waarin het op zoo velerlei wijze blijk heeft gegeven van hartelijk belang te stellen. Wat de grondwettige bezwaren betreft, daarover kunnen wij niet genoegzaam oordeelen. Er is door achtenswaardige en zaakkundige mannen reeds zooveel gesproken en geschreven over het vóór en tegen, dat men er op 't laatst van begint te duizelen; en ontnuchterd van al de spreek- en schrijfbedwelming komt men weer tot zijn eigene opinie.

Deze 10de April wordt ongetwijfeld als *eenige* dag in de geschiedenis geboekt, want hier staan niet rechtstreeks de gezworen vijanden: liberalen, radicalen, anti-revolutionairen, roomschen enz. als partijen tegenover elkander, maar zelfs vriend tegenover vriend. Het is een burgeroorlog, waar slechts twee partijen VOOR of TEGEN elkander bekampen, want het komt ons voor, dat zelden edeler bij de stembus werd gestreden.

Ten slotte willen wij hier opmerken, dat de dag ons boven allen welkom zou zijn, waarop eens de strijd met zoovele toewijding zal gestreden worden voor de grondwettigheid der waarheden der H. Schrift, die nu zoo lichtvaardig door gewoonte en overlevering worden ter zijde gesteld door belijders van den Christus, die thans met zooveel gemoedsbezwaren hebben te worstelen in zake eener wet, door menschenvernuft opgesteld.

Onze Koninginnen met gevolg bezochten verleden Zaterdag Haarlem en omstreken, om de bloemen-velden te bezichtigen en de bloemencultuur van de wereldberoemde firma Krelage

van naderbij te leeren kennen. Dat H.H. M.M. voldaan zullen geweest zijn over dit bezoek, gelooven wij gaarne, begunstigd met het schoonste voorjaarsweder, en dan al de velden en bakken in de volste pracht te zien, een gezicht, eenig in Europa.

— Het oordeel over den drievoudigen moord te Marolleput in Zeeland, des vorigen jaars gepleegd, is thans geëindigd. De dader is met levenslange hechtenis gestraft. Hartstocht voor een 19jarig dienstmeisje, met wien hij zoude vluchten, deed hem besluiten zijn eigene vrouw, schoonmoeder en schoonzuster te dooden. Voor de rechtbank vertelde hij alles even koelbloedig en gaf niet de minste blijken van berouw. Hoe diep kan de mensch zinken, die zich aan vleeschelijke hartstocht overgeeft. Weer een ernstige waarschuwing om voor den eersten stap op den verkeerden weg te vreezen en te waken.

België. Naar het gerucht loopt, zou prinses Clementine, de jongste dochter des Konings, haar troost gaan zoeken in de afzondering in het klooster van de dames van het heilige Hart, bij Brussel. Ontroostbaar schijnt H. K. H. over het verlies van haar neef, prins Boudewijn, die tot troonopvolger bestemd was. Arme ziel, waarom niet gevlucht tot Hem, die rust en troost geeft aan al de vermoeiden van hart? Helaas! dat velen zoo onkundig worden gehouden van den éénigen Troostbron!

Frankrijk. De Europeesche mogendheden hebben een conferentie gehad te Parijs, waar de gezondheidsmaatregelen zijn besproken, om vooral de verspreiding van de cholera tegen te gaan. Met veel eenstemmigheid zijn middelen en plannen beraamd om die gevreesde vijand perk en paal te stellen. Toch vreezen wij, en zeker niet ten onrechte, dat, in weerwil van alle wetenschap, de kleine baccil zich weinig zal storen aan de besluiten in Frankrijks hoofdstad en dat de commissie en allen, die hun hoop op hen stellen, telkens beschaamd zullen worden; want er is een Hand, machtiger dan alle wijsheid der wereld, die ook de microbe bestuurt en dikwijls als dienstknecht gebruikt.

Nog steeds heeft de politie den pleger van den laatsten dynamietaanslag niet op 't spoor. De scheikundige dhr. Girard beweert, dat de bom is vervaardigd door een zeer geoefende hand en ware zij zoowel binnen als buiten ontploft, allen die in het koffiehuis Foyot waren geweest zonden het met den afgrijselijken dood hebben moeten bekoopen.

Italië. De keizer van Duitschland heeft bij zijn bezoek te Venetië, dat geheel in feestdosch was, koning Humbert ontmoet alsook de Aartshertog, Karel Stephanus van Oostenrijk. Toosten werden er geslagen en terwijl de opgewonden menigte jubelde waren de vorstelijke personen bij elkander, waardaar ongetwijfeld de drievoudige bond weer is versterkt.

De heer Crispi betoogde in het parlement, dat de regeering geen inkrimpingen van finantieelen aard meer koude doen op legeruitgaven, er is in dat opzicht reeds meer dan genoeg bezuinigd. Een en ander geeft veel te denken.

Spanje. De regeering heeft een wetsvoorstel ingediend tegen de anarchisten, dat kras mag genoemd worden. In hoofdzaak komt het op het volgende neer:

„Alle aanslagen tegen personen en gebouwen door ontplofbare stoffen, zullen worden gestraft met den dood of levenslangen arbeid, wanneer dood of verwonding er het gevolg van is geweest. Dezelfde straf zal worden toegepast, wanneer de ontplofbare stof is geplaatst in gebouwen of bewoonde plaatsen, waar personen zouden kunnen worden getroffen. Met tijdelijken dwangarbeid zal worden gestraft, wanneer de ontplofbare stof niet op de genoemde plaatsen is neergelegd en niemand is getroffen geworden. Het bezit van ontplofbare stoffen, wanneer geene voldoende opheldering wordt gegeven, wordt gestraft met dwangarbeid. Dezelfde straf is gesteld op den verkoop van stoffen, bestemd voor het vervaardigen van helsche machines. De propaganda en de aanmoediging van misdaden zullen correctioneele straffen tengevolge hebben en wanneer de schuldigen als medeplichtigen kunnen worden beschouwd, treffen hen dezelfde straffen als de hoofddaders. Anarchistische vereenigingen zijn onwettig; hare leden worden correctioneel gestraft."

Rusland. Ook heeft dit land met Oostenrijk een handelsverdrag gesloten, waardoor de vriendschapsbanden nauwer zijn toegehaald. De Csaar zelf gaf daartoe den doorslag. Dit kan nog zeer gewichtige gevolgen hebben voor de toekomst, waarover Frankrijks misschien minder in schik is.

Hongarije. De begrafenis van den patriot Kossuth met zooveel statie volbracht heeft menigeen een kwetsuur bezorgd. Circa 250 personen werden gewond en twee sterfgevallen kwamen er bij voor. Anderhalfduizend brandspuitgasten dienden dien dag als hulp van den politiedienst.

Noord-Amerika. De wet op den verkoop van sterken drank heeft te Darlington ongeregeldheden uitgelokt. De branders, brouwers en kroeghouders doen alles om de wet onmogelijk te maken. Deze quaestie zal nu voor de opperste rechtbank der Vereenigde Staten gebracht worden. Wat het volk verbitterd: dat de Gouverneur een man, die een vrouw had mishandeld, omdat zij in stilte sterken drank verkocht, heeft vrijgesproken. Het is de politie aangevallen, waarbij vele dooden zijn gekomen.

Te Pynselvanië hebben door een werkstaking eveneens ernstige ongeregeldheden plaats gehad.

Zuid-Amerika. Admiraal de Mello houdt nog steeds vol in zijn tegenstand tegen de Regeering en de burger-oorlog is nog geenszins beslist. Telegrammen zijn verboden te zenden uit Brazilië.

Ned. Oost-Indië. Te Melaboeh heeft een ernstig gevecht plaats gehad tusschen de onzen en de Atjehers, waarbij 7 soldaten zijn gesneuveld, 15 gewond en bovendien nog twee officieren, kapt. Krull en luitenant Schut vrij ernstig gewond. Men ziet hier weer uit, dat het land der pepermannen nog verre is van zich te onderwerpen.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur; *Onderl. bijeenkomst* 's avonds 8 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van Joh. de Vries, Weerklank-Hulsbuurt.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van Z. G. te Berkhout *f* 1.80; — door br. Ph. B., Hamburg voor 15 abonnementen 1893 in Zuid-Afrika *f* 33; van J. B. te Muntendam *f* 2.91.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

voor de Zending.

Door br. P. de W. te 's Gravenhage *f* 20.

N. v. BEEK.

Voor het tekort in de Unie-cent-kas een postwissel, postmerk Amsterdam *f* 2.50; van N. N. te W. *f* 1.—.

Voor de **Bijbelkiosk.** *f* 2.50 van N. N. te Groningen. Uit de bus in de kiosk *f* 2.71½.

J. HORN.

PINKSTERCOLLECTE.

Onze gemeenten vergeten toch zeker onze predikerschool te Hamburg niet?

Gelijk bekend is, zag het Comité der school zeer gaarne, dat elke gemeente minstens zooveel maal 30 cent per jaar bijdroeg, als ze leden telt. Ziet men daar geen kans toe .... ware dan het houden eener te voren aangekondigde Pinkstercollecte niet gewenscht?

Dat wij toonen de voorrechten, die ons in de school geboden zijn, op hoogen prijs te stellen.

J. HORN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 365 DONDERDAG 19 April 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

„Hoedanig is uw leven?"

Jac. 4 : 15.

Toespraak van Dr. R. GLOVER, predikant te Bristol.

VOORSTELLING IV.

De man, dien ik vervolgens zag, leek heel veel op Mijnheer ZELFZUCHT, alias DE WIJZE. Ik dacht stellig, dat hij er een neef van was. Zijn vermagerd gelaat, spitse neus en kleine oogen deden aan eene rat denken, met deze uitzondering, dat de meeste ratten er beter uitzien.

Hij besteedde zijn geheele leven in het goud zoeken, en vond het een heerlijk iets om centen op te sparen, totdat hij er een stuk goud voor koopen kon, en als hij weêr een stuk had, liep hij er hard meê naar huis, en soldeerde het aan een hoop goud, die hij thuis had liggen. Ik merkte op, dat hij, om den hoop grooter te doen lijken, hem hol en langwerpig gemaakt had, totdat hij eigenlijk op een doodkist leek, en niet op een klomp goud, zooals hij hem noemde.

Toen ik hem naar zijn naam vroeg, zei hij, dat hij SPAARZAAMHEID heette. „Een heel goede naam," voegde hij er bij, „de meeste menschen zijn zoo vreeselijk roekeloos." Hij wilde niet graag in een armhuis sterven, vooral omdat de menschen zooveel hooger van iemand denken, naar mate hij geld heeft.

Hij had geen tijd om te blijven praten, maar vroeg en laat zag ik hem zoeken naar korreltjes goud.

Uitlegger zeide, dat zijn ware naam GIERIGHEID was, en dat hij, hoe dikwijls ook gewaarschuwd, zijn geheele leven besteedde in het maken van een gouden doodkist voor zijne ziel. Zijne ziel was maar klein; er was dus geen groote kist voor noodig. „Om de waarheid te zeggen," zeide hij, „het grootste gedeelte van zijne ziel ligt reeds in de kist." Ik ging er eens naar toe om te zien, en hoewel de reuk zeer onaangenaam was, keek ik er toch eens in, en waarlijk, ik zag omstreeks zeven achtste van eene doode ziel in de kist liggen, die nauwelijks een voet lang was. Zijne liefde was dood, zijne genegenheid voor kinderen was dood, en alle vermogen om te genieten, zijne hoop, zijn vrede, zijn blijdschap — allen waren dood.

Uitlegger vertelde mij, dat er heel velen waren, gelijk deze man, en toen hij dit zeide, bad ik, dat ik niet zoo aan het geld gehecht mocht worden, dat ik mijn geheele leven door zou brengen met het maken van eene gouden doodkist voor mijne ziel.

Ik kan u al de vreemde voorstellingen niet beschrijven, die op deze volgden, omdat ik u ook nog van een paar aangename moet vertellen, die aan het einde van deze reeks van voorstellingen waren. Nog één vreemde echter, die wel heel wonderlijk was.

VOORSTELLING V.

De man in deze voorstelling vertelde, dat zijn naam was RECHTMATIGE TROTS: „iedereen behoorde zijn best te doen om vooruit te komen in de wereld." Hij besteedde zijn tijd in 't maken van een prachtigen troon voor zich zelven, die nog mooier zou worden dan die van Salomo. En hij was dan ook inderdaad prachtig, bijna geheel van goud en ivoor. Maar er was eene eigenaardigheid bij. Hij kon er geen goede, sterke pooten onder krijgen. Als hij ze van steen maakte, dan kruimelden zij; gebruikte hij hout, dan sprongen zij. Telkens als hij meende, dat alles in orde was en hij wilde gaan zitten, dan kantelde de troon en was onbruikbaar.

Eindelijk ging hij in een winkel, waar flinke, gemakkelijke stoelen te koop waren en vroeg om vier sterke pooten voor een troon. „Hadden zij die, of konden zij hem zeggen, waar ze te krijgen waren?"

De winkelier antwoordde: „Goede pooten voor een troon worden niet gemaakt — die moet gij laten groeien. Poot onder den eenen hoek een zaadje *Liefde,* onder een anderen een zaadje *Wijsheid;* onder den derden een zaadje *Geestkracht* en onder den vierden een zaadje *Hulpvaardigheid,* en van deze zaden zullen vier sterke pooten groeien, sterk genoeg om den troon van den grootsten koning te dragen."

Maar de man zeide, dat hij geen tijd had om te wachten op pooten, die nog groeien moesten, en ging naar een snuisterijen-handelaar, en kocht van hem tegen hoogen prijs vier pooten, die sterk genoeg schenen. Hij schroefde die aan zijnen troon, en kocht toen eene massa menschen om, teneinde in hun beste kleeren te komen en hem toe te juichen, als hij zich op zijnen troon zou zetten. Maar juist toen zij begonnen te juichen, kwam er een hond aan en streek langs een der pooten van den troon, en dewijl die maar zwak waren, en het gewicht, dat er op rustte nu dubbel zwaar was met den man, die er op zat — krak! daar ging de poot, en kantelde de troon om met den man er op, beiden tuimelden naar beneden en — de man werd verpletterd onder het gewicht.

Uitlegger zeide tot mij: „Verstaat gij dit gezicht? De naam van dien man is EERZUCHT. *Alle* troonen zijn wankel, behalve die, welke God voor de menschen maakt. Leef voor Hem, en Hij zal er u een geven; maar besteed uw leven niet in het maken van een wankelen troon."

VOORSTELLING VI.

Dit was een lief kind — niet rijk, maar met een gelaat, dat straalde van geluk. Een kind, zooals ik opmerkte, dat geen tijd had om groot te worden, maar alleen rijpte voor den hemel.

Zij scheen vreugde om zich heen te verspreiden, evenals een leeuwerik de atmosfeer met gezang vervult. Ik zag, dat er als 't ware een licht van haar uitstraalde; dat een gloed bracht op het gelaat van ieder, die met haar sprak. Zelfs de honden sprongen van vreugde op, als zij haar zagen. Als zij uit was, zagen de dienstboden allen droevig, maar een glimlach kwam op hun gelaat, als zij haar weêr zagen of maar haar voetstap hoorden. De arme bedelaar veegde een traan weg, als zij hem den stuiver gaf, waarvoor zij iets voor zich zelve zou koopen, en haar vriendelijke woorden bleven als hemelsche muziek den geheelen dag in zijne ooren weerklinken. De oude straatveger, voor wien zij dassen breidde, vroolijkte geheel op, als zij voorbij ging, en de arme oude vrouw, voor wie zij dikwijls haar versjes ging opzeggen en zingen, noemde haar een kleine engel. Zelfs het gelaat van Jezus verhelderde, wanneer zij bad. Ik vroeg haar, hoe zij heette, en zij zeide, VEEL BEMIND, „en", voegde zij er bij, „het is zoo'n gepaste naam, want iedereen is even lief voor mij."

Zooals ik reeds zeide, leefde zij maar kort, maar toen ik haar nastaarde, zag ik hare ziel groeien, totdat zij een heerlijke ster werd, en ik hoorde eenigen van de engelen zeggen: „Dit is een juweel voor de kroon van den Heiland, die daar voor eeuwig schitteren zal."

Uitlegger vertelde mij, dat haar ware naam LIEFDE was, en zeide, dat ik ook op anderen den warmen en verkwikkenden zonnestraal der liefde moest laten schijnen, als ik bemind en gelukkig wilde zijn.

VOORSTELLING VII.

Deze laatste voorstelling was de vreemdste van alle. Het was een oud man, wiens glimlach echter even helder was als die van een kind. Hij had blijkbaar even *goed* geleefd als lang. Eene uitgestrekte vlakte, waarop hij zich bevond, en die hem scheen toe te behooren, bloeide als een hof des Heeren, van bloemen, planten en boomen van allerlei aard. Waarheen hij zich wendde, schenen de menschen onder zijn invloed te veranderen. De zieken werden gezond, de ouden als verjongd, de jongen verstandig en de slechten boetvaardig. Ik zag, dat er gedurig engelen met hem spraken, en hij richtte vaak den blik omhoog, en of de hemel boven hem dan juist open was, of dat de wolken zoo dun waren, dat hij er door kon zien, kon ik niet recht uitmaken, maar zijn gelaat zeide iederen keer duidelijk, dat hij een blik in het Paradijs genoten had. Ik merkte op, dat hij over dag altijd geleid werd door eene wolkkolom, en 's nachts door eene vuurkolom, en dat hij in een paleis woonde, schooner en heerlijker dan ik mij ooit als mogelijk had kunnen voorstellen. Hij deelde mij mede, dat zijn naam was „GERINGER DAN DE MINSTE VAN ALLE HEILIGEN." Toen ik vroeg, hoe hij zoovele veranderingen om zich heen had kunnen bewerken, zeide hij, dat hij daar niet recht eene verklaring van geven kon, maar dat hij veel liefhad, omdat hem veel vergeven was, en dat al deze heerlijke boomen en bloemen ontsproten waren uit zaden van liefde, die hij al voortgaande gestrooid had, en

dat de Heiland. dien hij diende, zóó gaarne alle menschen wel deed, dat hij zelfs de geringste werktuigen wilde gebruiken, die zich voor Hem beschikbaar stelden.

Ik dacht, dat ik deze voorstelling wel verstond, vooral toen *Uitlegger* mij nog zeide, dat de naam van den ouden man was „GOEDE EN GETROUWE DIENSTKNECHT.” En ik wenschte, dat mijn leven zich mocht kenmerken door het liefelijke en goede, dat ik hier zag, en dat de „schuilplaats des Allerhoogsten” het paleis mocht zijn, waarin ik, evenals hij, mocht wonen.

Ik was niet moe, toen ik deze dingen gezien had, hoewel ik vrees, dat ik u vermoeid heb met mijn lang verhaal. En toen hij van mij scheidde, zeide *Uitlegger*, dat ik u zeggen moest om toch het „goede deel” te kiezen, en u dagelijks door den Heiland te laten besturen en Hem in u te laten werken, door Hem uw leven te laten vormen en zóó de voetstappen te drukken van goedheid en barmhartigheid, die de Heere der heerlijkheid in het „voetspoor der tijden” heeft nagelaten.

HOEDANIG ZAL UW LEVEN ZIJN?

A.

De Doop aan het veer te Isleham. *)

DOOR

C. H. SPURGEON.

In Januari 1850 werd mij, terwijl ik het Evangelie hoorde verkondigen te Colchester, door Goddelijke genade kracht geschonken, om Jezus Christus aan te nemen als mijn Zaligmaker. Door Gods voorzienigheid geroepen zijnde om te Newmarket als onderwijzer aan eene school werkzaam te zijn, trachtte ik mij te voegen tot de gemeente der geloovigen in die stad; doch, overeenkomstig hetgeen ik in de Heilige Schrift las, moesten de geloovigen in Christus met Hem begraven worden in den doop, en zoo hun leven als Christen openlijk voor de wereld aanvangen. Ik zag rond naar een Baptisten prediker, doch vond er geen nader bij dan Isleham, waar een zeker heer W. W. Cantlow woonde, die vroeger zendeling op Jamaica geweest was, doch toen voorganger van een der Baptisten gemeenten te Isleham was.

Mijne ouders wenschten, dat ik mijne overtuiging zou volgen, de heer Cantlow was bereid mij te doopen, en het hoofd der school, waaraan ik verbonden was, gaf mij een dag vrij daarvoor.

Nooit kan ik den 3en Mei 1850 vergeten; het was de jaardag mijner moeder, en ik zelf zou binnen eenige weken zestien jaar oud zijn. Zeer vroeg stond ik op, om eenige uren voor stil gebed en toewijding aan God te hebben. Daarna moest ik ongeveer acht mijlen ver loopen om de plek te bereiken, waar ik ondergedompeld zou worden, in den naam der Drieëenheid, naar het heilig gebod. Welk eene wandeling was dat! Wat gedachten en gebeden verdrongen zich in mijne ziel gedurende mijn tocht op dien morgen! De dag was in het minst niet warm, en daardoor des te beter geschikt voor de voetreis van twee à drie uur, die ik afleggen moest. De aanblik van het vriendelijk glimlachend gelaat van den heer Cantlow was een belooning voor die wandeling. In mijne gedachten zie ik den goeden man bij het turfvuur staan, sprekende tot mij over de plechtige handeling die voor ons lag.

Wij gingen te zamen naar het Veer, want de vrienden te Isleham waren nog niet zoover ontaard, dat zij een bad door kunst gemaakt, bezigden tot indompeling binnenshuis, maar gebruikten de stroomende rivier als ruimere doopfont.

Het veer van de rivier de Lark te Isleham is eene zeer stille plek, een halve mijl van het dorp, en in alle tijden van het jaar zelden verstoord door het handelsverkeer. De rivier zelve is een heldere stroom, die Cambridgeshire van Suffolk scheidt, en door de hengelaars in die plaatsen zeer gewaardeerd wordt. Tusschen Bury St. Edmunds en de zee te Lynn zal deze kleine rivier weldra voor de scheepvaart geopend worden, maar te Isleham is zij nog meer in hare kindsheid.

Het veerhuis, op de plaat door de boomen verborgen, wordt vrijwillig afgestaan tot gebruik van den prediker en den candidaat tot den doop. Waar men de schuit op den oever getrokken ziet, is de standplaats van den prediker, wanneer de doop op een gewonen weekdag plaats vindt en er weinig toeschouwers zijn. Maar op Zondag, wanneer zij in grooten getale samenkomen, staat de prediker op een schuit, die in het midden des strooms ligt, en richt het woord tot de schare op beide oevers. Dit kan des te gemakkelijker geschieden, omdat de rivier niet zeer breed is. Waar men de drie mannen ziet staan op de afbeelding, is de plek, waar men gewoonlijk het water in gaat. De vereischte diepte, waar men vasten voet krijgt, wordt weldra gevonden, en zoo heeft de heerlijke dienst plaats in de zacht stroomende rivier. Over een afstand van zeven of acht mijlen van zijn loop, dient de Lark niet minder dan vijf Baptisten gemeenten, en zij zijn om geen enkele reden te bewegen van den doop in de open lucht afstand te doen. De eerste doopsbediening te Isleham wordt aldus vermeld: — „13 Sept. 1798 John Webber Sen., John Webber Jun., William Brown, John. Wibrow en Mary Gunstone werden door den heer Fuller van Ketterng gedoopt aan het veer te Isleham.”

Mij scheen het toe, dat er eene groote toeloop was op dien weekdag. Gekleed, als ik mij wel herinner, in een buis met omgeslagen boord, als jongens droegen, woonde ik den dienst bij, die de plechtigheid voorafging; maar alle herinnering daaraan is mij ontgaan; mijne gedachten waren in het water, nu eens in vreugde bij mijn Heer, dan weder in schrik en beving bij mij zelf, daar ik zulk een openbare belijdenis aflegde. Eerst werden er twee vrouwen gedoopt en mij werd verzocht haar door het water naar den prediker te geleiden, maar dit weigerde ik, zeer verlegen. Het was eene nieuwe ondervinding voor mij; ik had nog nooit eene doopsbediening bijgewoond, en vreesde den een of anderen misslag te begaan.

Een snerpende windvlaag streek langs de rivier, toen mijne beurt kwam om den stroom te doorwaden, maar nadat ik eenige passen afgelegd had en de lieden in de veerschuit, in booten en op de oevers opgemerkt had, gevoelde ik mij alsof de gansche hemel, aarde en hel op mij mocht nederzien, want ik schaamde mij niet, op die plaats en in dat uur te belijden, dat ik een volger van het Lam was. Mijne verlegenheid was geweken, nauwelijks heb ik haar na dien tijd meer gekend. Duizend vreezen verloor ik daar in de rivier de Lark, en ik ondervond dat: „in het houden van Zijne geboden is groote loon.” Het was een Driewerf Gelukkige Dag voor mij. God zij geprezen voor Zijne goedheid, die mij bewaarde, en mij vergunt na een tijd van veertig jaar met vreugde hierover te schrijven!

> Vele dagen zijn vervlogen,
> Veel verandering mocht ik zien,
> Dat ik staande bleef tot nu,
> Wien toch dank ik het dan U?

Aan den heer Wilson, den tegenwoordigen predikant te Isleham, dank ik het volgende briefje, dat mij doet denken aan een uitnemend makker, dien ik bijna vergeten had:

„De heer W. H. Cantlow, een waardig diaken der Baptisten te Ipswich herinnert zich dat, toen hij nog een schooljongen was, hij met den heer Spurgeon van Newmarket naar Isleham, een afstand van acht mijlen liep, om bij den doop te zijn. Hij zegt: „Ik denk dikwijls aan de ernstige gesprekken, die hij met mij had, en herinner mij altijd eene opmerking, die hij op onzen weg naar de wekelijksche godsdienstoefening maakte, over de behoefte om geestelijk voedsel te verkrijgen gedurende de week, daar het zoo lang was om van den eenen Zondag tot den anderen te wachten. De herinnering van den dienst aan den oever der rivier wordt dankbaar bewaard door verscheidene nog levende personen, die zich verheugen, dat zij dien bijwoonden. Maar de dierbaarste herinnering aan dien dag is die aan de bedestond des avonds in de consistorie, waar de heer Spurgeon bad, en de hoorders zich verbaasden, en weenden van vreugde, als zij naar den knaap luisterden. Het is verschoonbaar, dat men degenen benijdt, die tegenwoordig waren.

In den gevel van het nieuwe sshoolgebouw, naast de kapel, staat het volgende opschrift:

DEZE STEEN WERD GELEGD
DEN 19en SEPT. 1888
DOOR G. ATHORPE
TER NAGEDACHTENIS VAN
WIJLEN DEN EERW. W. W. CANTLOW
WELKE ALS LEERAAR DER GEMEENTE DEN
EERW. C. H. SPURGEON
DOOPTE,
AAN HET VEER TE ISLEHAM
OP DEN 3en MEI 1850.

Het graf van den heer Cantlow is slechts eenige schreden van daar.

De heer Wilson beschrijft ook onze gravure en voegt een vermakelijk verhaal daar aan toe.

„Voor het veer staan een rijtuig en een kar te wachten om de rivier over te steken door middel van de veerboot. Een oude lichter rot weg in het water, en een andere ligt op den oever om hersteld te worden. De vischkaar dient om paling te bewaren, totdat die naar de markt gezonden kan worden, en de lange boot dient om de rivier over te steken in de kleine boot, die ge ook zien kunt, zoo gij er naar zoekt.

De nu overleden predikant der Staatskerk, een zeer ernstig man, ontmoette aan het veer een diaken, die zeer gevat was, en begon tegenover hem aanmerkingen te maken over een doop, die daar kort te voren bediend was. De predikant zeide: „Ik veronderstel dat dit de plaats is, waar de lieden den vorigen Zondag heen stroomden, toonende hoe weinig zij den Zondag telden.”

„Daar was waarlijk eene groote menigte,” antwoordde de diaken, „maar allen waren zoo stil en aandachtig als in het huis Gods.” „Is het waar, dat de man J. S. gedoopt werd?” vraagde de predikant verder. „Volkomen waar,” zeide de diaken, „en hij scheen vervuld te zijn van vreugde daarover.” „Wat!” riep de dominé uit, „een man, die nooit de school bezocht heeft, en geen woord lezen kan! Wat kan hij weten van den godsdienst, dien hij hier kwam belijden?” — „Wel,” antwoordde de diaken, met een glimlach, „zeer waarschijnlijk weet de man nu nog heel weinig. Toch heeft hij ons verteld, hoe hij den Zaligmaker heeft gevonden, en gelukkig geworden is in Zijne liefde. „Maar,” voegde de diaken er bij, „doopt gij niet kleine kinderen, verklarende dat gij hen tot kinderen Gods maakt, terwijl gij u volkomen bewust zijt, dat de kinderen in het geheel niets weten?

Zoo iemand vraagt: waarom ik dus gedoopt werd, antwoord ik: omdat ik geloof, dat het eene instelling van Christus is, in het bijzonder door Hem verbonden met het geloof in Zijn naam. „Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn zal zalig worden.” Ik had geen bijgeloovig denkbeeld, dat de doop mij behouden zou, want ik was behouden. Ik zocht niet mijne zonden te doen afwasschen door water, want ik geloofde, dat mijne zonden mij vergeven waren door het geloof in Christus Jezus. Maar ik beschouwde den doop als het teeken der reiniging voor den geloovige, het beeld van zijne begraving met zijn Heer, en de zichtbare belijdenis van zijne wedergeboorte. Ik vertrouwde niet *in* den doop, maar omdat ik vertrouwde in Jezus als mijn zaligmaker, gevoelde ik mij verplicht, Hem als mijn Heer te gehoorzamen en het voorbeeld te volgen, dat Hij ons gaf in den Jordaan in Zijn eigen doop. Ik vervulde de ordonnantie niet om bij eene partij te hooren, en Baptist te worden, maar om een Christen te wezen naar de wijze der apostelen, want toen die geloofden, werden zij gedoopt.

De vraag wordt nu besproken of John Bunyan ooit gedoopt werd; maar dezelfde vraag kan nooit rijzen, wat *mij* betreft. Ik, die nauwelijks tot eenige sekte behoor, wil, niettegenstaande dat, in het minst niet, dat men in toekomende tijden zal betwijfelen, of ik al dan niet de overtuiging van mijn hart volgde. Ik las het Nieuwe Testament voor mij zelf en vond daarin den Doop der Geloovige; en ik had geen lust te verwaarloozen, wat ik zag dat een bevel des Heeren was. Zoo anderen niet zien wat ik zie, zij staan of vallen hun eigen Heer, maar mij was het licht, dat mijn verstand mij in geestelijke dingen schonk, tot levenswet, en ik hoop dat dit altijd zoo zijn zal. Lieve lezer, laten wij het Lam volgen, waar dat ook henen gaat!

*) Uit het boekje „Een Driewerf gelukkige dag” met toestemming der bewerkers br. G. Velthuysen Sr.

DE EERSTE STAP.

Er zijn ongetwijfeld vele menschen, die wel waarlijk wenschen de zaligheid, die in Christus is, deelachtig te worden, maar niet weten hoe er toe te komen, of den eersten stap er toe te doen. Hun geweten is ontwaakt; hun innerlijk gevoel is opgewekt. Zij zouden zich wel wenschen te bekeeren, en ware christenen willen worden; maar zij vatten niet, wat de eerste stap op dien weg moet zijn.

Lezer, als dit de gesteldheid uwer ziel is, vergun mij dan, u door dit blaadje *) eenige voorlichting aan te bieden. Ik wensch u te zeggen, welken stap gij het eerst hebt te doen, en moge die dan heden door u gedaan worden!

Een eerste stap, gij weet het, beteekent o, zoo veel in 't leven, hetzij die ten goede of ten kwade gedaan wordt. Bij iedere reis, die men ondernemen wil, moet een eerste stap gedaan worden: er moet eene handeling geschieden, die van stilzitten in voorwaartsspoeden veranderd wordt. De reizen der kinderen Israëls van Egypte naar Kanaän waren lang en vermoeiend: er liepen 40 jaren over heen, eer zij den Jordaan doortrokken; nochtans was ééne stap de eerste, en de eerste reis die van Raämses naar Sukkoth. Hoe en wanneer doet nu een mensch eigenlijk zijn eersten stap om te scheiden van de zonde en de wereld om zich tot Christus te wenden? Hij doet dit op het oogenblik, *als hij het eerst met het oog op zaligheid met een vertrouwend hart bidt.*

Bij de stichting van een gebouw, hetzij klein of groot, moet een eerste steen gelegd, een eerste slag geslagen worden. Aan Noachs Ark werd 120 jaar gebouwd; toch was er eens een tijdstip, toen Noach de bijl ophief om den eersten boom om te houwen, om zijn groot schip te vervaardigen. De Tempel van Salomo was een grootsch en sierlijk gebouw; maar er was eens een dag, dat de eerste groote steen neergelegd werd aan den voet van den berg Moria.

Wanneer heeft de herschepping des H. Geestes in het hart des menschen werkelijk een aanvang? — Dan wanneer, voor zoover wij waarnemen kunnen, *hij het eerst zijn hart uitstort voor God.*

Lezer, als gij begeert zalig te worden, en wenscht te weten, wat gij hebt te doen, ik raad u op dezen dag, terwijl ge dit leest, de eerste de beste verborgen plaats op te zoeken en u daar tot den Heere Jezus Christus te wenden en Hem in een waar en eenvoudig gebed te smeeken om de behoudenis uwer ziel.

Zeg Hem, dat gij gehoord hebt, dat Hij zondaars ontvangt en hun verzekert: „Wie tot mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen”; belijd Hem, dat ge een arm, diep bedorven zondaar zijt, en dat gij tot Hem komt vertrouwende op Zijn eigen uitnoodiging; zeg Hem, dat ge u geheel en al in Zijne handen wenscht te stellen — dat gij slecht, hulpeloos en hopeloos zijt in uw zelf, en gij, tenzij Hij u behoudt, op geene behoudenis durft hopen. Smeek Hem u uwe schulden te vergeven en u van de kracht en gevolgen der zonde te verlossen; smeek Hem om genade en reiniging door zijn eigen dierbaar bloed voor God; smeek Hem om een nieuw hart en de mededeeling des H. Geestes in uwe ziel, ten einde zijn discipel en dienstknecht (of dienstmaagd) te zijn, van dien oogenblik aan en voor altijd. O, lezer of lezeres, ga zoo nog heden tot den Heere Jezus Christus en zeg Hem alles wat in uw hart is, indien het u ernst is met het heil uwer kostelijke ziel.

Zeg Hem alles op uw eigen wijze en met uw eigene woorden. Als gij ziek waart en de dokter u kwam onderzoeken, zoudt gij hem zeker zeggen, waar gij pijn gevoeldet. Als zoo uwe ziel gepijnigd en beangst is, zult ge toch zeker wel iets aan Christus, den geneesheer der zielen, hebben te zeggen.

Twijfel niet aan Zijne bereidwilligheid om u zalig te maken, ofschoon gij een groot zondaar zijt. Het is Christus' werk zondaren te behouden. Hij zegt zelf: „Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekeering. (Luk. V : 32.)

Aarzel niet, dewijl gij u onwaardig gevoelt. Wacht op niemand en op niets; uitstellen is uit den duivel. Ga tot Christus juist zooals gij zijt; hoe slechter gij zijt, des te noodiger is het voor u, u te haasten tot Christus. Gij zult nimmer iets winnen, wel alles verliezen, door tegenstand te bieden.

Bekommer u niet om het stamelende van uwe gebeden, en de armoede uwer taal. Jezus kan u wel verstaan. Evenals eene moeder het eerste stamelen van haar lieve kleine verstaat, zoo verstaat de verheerlijkte Zaligmaker de verzuchtingen eens zondaars. Hij leest in het hart en weet de diepste bedoelingen, eer ze uitgesproken zijn.

Word niet moedeloos, al blijft de verhooring langer uit dan gij verwachtet, wees er zeker van, dat als gij spreekt Jezus luistert. Als Hij verwijlt met het geven van een antwoord, doet Hij zulks om wijze reden en om uwen ernst te beproeven. Volharden en het antwoord zal gewisselijk komen.

O, lezer, als gij eenigszins begeert behouden te worden, herinner u den u heden gegeven raad. Volg dien eerlijk en van harte geloovig op en gij zult zalig worden.

Zeg niet, *ik weet niet, hoe ik bidden zal,* of *ik kan niet bidden.* Bidden is het eenvoudigste van alle godsdienstige handelingen: het is eenvoudig spreken met God. Het behoeft niet aangeleerd te worden en vereischt geen hooge geleerdheid of belezenheid om er mede te beginnen: het vereischt alleen hart en wil. Het teederste kind kan schreien wanneer het honger of pijn lijdt; de armste bedelaar kan zijn hand ophouden om een aalmoes te ontvangen, en hij wacht niet, tot hij schoone woorden gevonden heeft. De onkundigste mensch zal wel iets vinden om aan God te zeggen, als er maar begeerte in het hart is.

Werp niet tegen: *ik heb geen afzonderlijke plaats* om te bidden. Wie het er om te doen is, zal licht een plaatsje vinden. Onze Heer bad op de bergen, Petrus op het dak, Izaäk in het veld, Jona in het ingewand van den visch. Al is de plaats waar gij bidt nog zoo eng en onaanzienlijk, ze zal eene bidkapel, een Beth-El voor u zijn, waarin gij de tegenwoordigheid Gods smaakt.

Zeg niet: *ik heb geen tijd.* Al is uw beschikbare tijd nog zoo kort, hij zal lang genoeg zijn om te bidden.

Lezer, de zaligheid ligt u zeer nabij. Neem ze heden aan, *doe den eersten stap!*

(Vrij naar 't Engelsch.) N. v. B.

*) Wij denken dit stuk als tractaat te laten drukken.
N. v. B.

Van alles wat.

De Bijbel-Kiosk in den rommelhoek.

Dat de oude bijbel zijn kracht nog niet verloren heeft op de conscientiën der menschen, is gedurig waar te nemen. Wat is er al tegen dat oude boek gekampt! Wat zijn er al plassen bloeds om vergoten, en nog immer blijft hij de troostbron der ellendigen; maar ook de steen des aanstoots voor elk hart, dat weigert voor den levenden God te bukken.

Gelijk wij vroeger mededeelden, hadden wij de beste plaats op de markt. Dit was een eere voor die markt, want de bijbel komt overal de beste plaats toe. Maar ziet, het werd anders. Toen br. MOSTERT Dinsdag voor 14 dagen juist de Kiosk opgebouwd had, kwam de majoor-marktmeester en gelastte weder af te breken, en verwees ons naar.... **den rommelhoek.** Zoo noemt men hier een verborgen hoekje, waar de markt-kooplui hunne karren brengen, waarmede zij hunne stalletjes etc. naar en van de markt brengen; ook de schaarslijpers verrichten daar hun werk.

De marktmeester betuigde ons zijn leedwezen; de commissaris van politie begreep evenmin waarom, doch „van hooger hand” was daartoe bevel ontvangen. Wij hebben ons nu tot den burgemeester gewend, hoewel een eerste en tweede onderhoud met ZEd.Achtb. ons weinig hoopgevend voorkomt.

J. HORN.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. De stemming der vorige week voor de leden der 2de Kamer der STATEN-GENERAAL heeft ons als velen zeer teleurgesteld, we hadden verwacht en gehoopt, dat er een flinke meerderheid zoude zijn voor finale uitbreiding, wat echter niet zoo is, zelfs de tegenstanden der Kieswet, waarover het ging, hebben bij eerste stemming een kleine meerderheid van 4, zoodat het thans staat: 31 tegen 33 wat bij de herstemming a.s. Dinsdag naar algemeen vermoed wordt, zal omkeeren, zoodat de Regeering op eene kleine meerderheid kan rekenen en dan is de vraag, of zij daarmede opnieuw den strijd aanbinden zal voor kieswet-uitbreiding. Wij hopen van ja! Temeer, daar het thans gebleken is, dat nauwelijks de helft der kiezers van het geheele land zijn opgekomen en daarom is het werkelijk van belang, dat er een nieuw kiezerscorps worde toegevoegd, dat besef heeft van plicht, om de gemeenschappelijke belangen zich mede aan te trekken. „Ieder hart ons eigen” een spreekwoord, wat nog wel vaak wordt gebruikt, zou hier van toepassing kunnen zijn. Omdat ik geen belang heb hoe de dingen vallen, kunt gij er ook geen belang bij hebben. Ik blijf op de verkiezingdagen thuis en daarom moogt gij ook niet ter stembus, want dan worden wij in onze nietsdoende vadsige rust gestoord en opgeschrikt en zouden werkelijk gedwongen worden door de thans niet — of niet voldoende in belastingbetalenden ook maar het stembureau te gaan en zoodoende zou het volk beginnen te regeeren.

Het wil ons voorkomen, dat het monsteradres door den heer Tijdens van Bellingwolde besproken, nog volstrekt niet zoo slecht is uitgedacht, dan zou men althans kunnen zien of werkelijk het volk als volk in zijne verschillende rangen voor finale kieswet-uitbreiding is.

De reeds maar al te bekenden de Jong heeft de vorige week te Amsterdam wegens „oplichterij” terecht gestaan en weer staaltjes gegeven van zijn verregaande laffe brutaliteit en tevens van zijn ongevoeligheid omtrent bedreven kwaad. De officier van het Openbare Ministerie eischte, dat ook niet minder dan 4 jaren gevangenisstraf; in mindering daarvan zoude komen de voorarrest, die hij reeds in hechtenis had doorgebracht. Hij beweerde voor de rechtbank, „dat de geheele maatschappij tegen hem in opstand was gebracht door den officier van justitie en door den rechter commissaris.” Zoo'n brave Hendrik! Jammer echter dat hij niet langer kan worden gestraft, want heeft hij tijd van leven, dan zal nog menigeen 't slachtoffer worden van zijn sluwheid.

België. In de provincie Antwerpen is eene nog steeds aanhoudende werkstaking onder de steenbakkers, zelfs is de houding der duizenden soms zeer dreigend; zoodat in de stad Rumpst en andere plaatsen een daartoe ontboden millitaire macht de rust moet bewaren. De vrouwen schijnen hier de hoofdrol te spelen, die haar mannen en zonen opzetten. De hoofdzaak is, dat het werkvolk gedwongen is hun winkelwaren te halen bij de bazen, die circa 50 procent meer laten betalen en dan nog slechter waar. Deze afzettingen moeten de regeeringen van alle landen zoo spoedig mogelijk doen ophouden, niet

alleen door wetten te maken, maar ook de hand er streng aan te houden, want op deze wijze zal een werkman nooit iets vooruit kunnen komen in de maatschappij; onmogelijk het noodige zich kunnen aanschaffen.

Frankrijk. Van de 285 door de politie gevangen genomen anarchisten zijn 180 terstond losgelaten; zoodat er 105 in hechtenis blijven, tegen wie een zeer streng en nauwkeurig onderzoek zal worden ingesteld.

Een schrikaanjagende gedachte, evenals onlangs in Engeland, gaat nu door Frankrijk, doordat Lockroy, voorzitter der enquête-Commissie, die een onderzoek heeft ingesteld naar den toestand der oorlogs-marine in het parlement heeft verklaard, dat de toestand nog veel slechter en bedenkelijker was als de commissie zich had voorgesteld. Dit zal wel ten gevolge hebben, dat er weer ettelijke millioenen op de begrooting worden gebracht.

Italië. Nog bijtijds is te Rome een wijdvertact anarchisten-complot ontdekt, dat op het punt stond uitvoering te geven aan haar helsche plannen.

De opstand te Sicilië onlangs door de regeering nog bijtijds en krachtig onderdrukt, heeft een staartje. De vorige week stonden dan aanvuurders van den burgeroorlog te recht. Bewezen werd, dat hetgeen hier zou worden afgespeeld een begin zoude zijn van het Europeesche drama van algemeenen opstand en omverwerping van alle machten en troonen. Thans is deze onheilspellende geest in de geboorte ontdekt, maar het geeft toch te zien, wat er voortdurend broeit.

Spanje. Te Andalusië, een der schoonste en vruchtbaarste provinciën van het door de natuur zoo rijk bedeelde land, heerscht de hongertyphus, waardoor een opstand onvermijdelijk is, die een allerdreigendste houding aanneemt. De landeigenaars (en dat zijn enkelen, die de geheele provincie in hun macht hebben) laten den grond braak liggen vanwege de lage opbrengst der vruchten, zoodat het volk geen werk heeft, want eigen grond bezitten ze niet om op te bouwen en landbezitters laten niets doen. De gemeentekassen enz., die eerst ondersteuning boden, zijn thans totaal uitgeput en de Staat geeft niets dan beloften.

Wat is het opmerkelijk, dat over het algemeen in Europa op den vruchtbaarsten bodem, tegenwoordig de meeste armoede wordt geleden. Zou hier niet een oordeel Gods in openbaar zijn?

Engeland. Werkstakingen zijn ook hier weer uitgebroken onder de wevers te Nelson, op de Juta-fabriek te Dundee, op de scheepswerven te West-Hartlepool enz., zoodat weer eenige duizenden werkeloos rondloopen. Het schijnt, dat men maar niet kan inzien, dan na harde lessen, dat werkstaking een der grootste rampen onzes tijds is, waar het werkvolk zelf de grootste schade van heeft. Dit bewijzen ze ook weer in

Amerika, waar de Hongaren in de mijnen het werk staakten, die nu aan de grootste ellende zijn overgeleverd, temeer, daar Engelschen hun arbeid vervangen. Vele ongeregeldheden hebben plaats gehad en zelfs zijn er dooden bij gevallen.

De berichten doen thans de rondte in de nieuwsbladen, dat mevrouw Austin te Pleasanton (Staat Kansas) burgemeester(esse) is geworden. Zij is de eerste en heeft haar strenge orders gegeven ten opzichte van den drankverkoop (smokkelhandel), tegen de onzedelijkheid enz. enz. Nieuwe politieagenten zijn aangesteld, in wie ze vertrouwen kan hebben.

Wij juichen dit verschijnsel niet toe en zijn van meening, dat de plaats der vrouw niet is om te heerschen, doch waar de mannen nalatig zijn om voor het recht en de volksbelangen op te komen, is het niet vreemd, dat straks de vrouw voor goed het roer in handen krijgt.

Zuid-Amerika. Het schijnt, dat eindelijk ook admiraal de Mello zich heeft moeten overgeven — zoodat het nu dan toch waarschijnlijk is, dat de burgeroorlog spoedig in Brazilië zal geëindigd zijn.

Zuid-Afrika. De kwestie in het Swaziland neemt weer bedenkelijker verhoudingen aan. De moeder van den jeugdigen Vorst wil haar zoon, die 18 jaren staat te worden, den troon doen bestijgen en dat gaat gepaard met bloedstorting, zoodat de koning een roode assagaai moet dompelen in het bloed van de raadsleden zijns voorgangers. Natuurlijk zijn die daarmede niet vereerd en dringen er sterk op aan, dat het land bij Transvaal worde ingelijfd, wat hoogstwaarschijnlijk wel gebeuren zal, doch zeker weer niet zonder verzet van de zijde der Vorsten.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur. Alles ten huize van J. Bolman.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van E. J. S. Deventer *f* 5.34½; van G. F. Tjerkwerd *f* 0.90; van A. K. te Franeker *f* 0.90, van J. G. de H. Foxhol *f* 3.79.

N. v. BEEK.

Liefdemaal te Groningen.

Zoo de Heer wil hoopt de gemeente als gewoonlijk tweeden Pinksterdag Liefdemaal te houden.

Door deze roept zij broeders en zusters van verre en nabij op, om dien dag tot haar over te komen en in geloof en liefde in 's Heeren naam saâm te komen teneinde in Zijne gemeenschap en in die Zijner kinderen gezegend te worden.

Laat ons reeds nu dien zegen van Hem afbidden.

Namens de Gemeente
J. HORN, Voorganger.

ADVERTENTIËN.

⁎ Door Gods goedheid werd ons heden een *ZOONTJE* geboren.

Gass. NIJVEEN 13 April 1894.

E. CORPORAAL,
J. CORPORAAL—KRUIT.

Heden trof ons de pijnlijkste slag des levens door het plotseling overlijden, ofschoon na een langdurig lijden, van onze onvergetelijke echtgenoote en moeder, TRIJNTJE BAAS, in den ouderdom van bijna 55 jaren. Diep door smart getroffen staren wij haar na, maar de zekerheid, dat het leven haar Christus en mitsdien het sterven haar gewin was, is ons eene ware vertroosting.

GASS. NIJVEEN 17 APRIL 1894.

L. WOLTERS A.z.
A. WOLTERS.
H. WOLTERS.
R. WOLTERS—HUGES.
H. J. WOLTERS.
H. J. WOLTERS.
T. WOLTERS.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 366 DONDERDAG 26 April 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Het plaatsbekleeden onzes Heeren.

Jes. 53: 5.

Jezus van Nazareth: de Zoon van God.

God heeft geen honger of dorst. (Ps. 50). Gods Zoon behoefde dien ook niet voor zichzelven en toch heeft Hij gehongerd en gedorst. Dit moet dus voor een ander geschied zijn!

God is Geest en heilig. Een heilig God lijdt niet; Jezus, Gods Zoon, heeft geleden. Het kan niet voor Hemzelven zijn. Daarom moet het voor een ander wezen.

God is onsterflijk; Jezus, Gods Zoon, is gestorven, stierf echter niet voor zichzelven. Hij moet voor een ander gestorven zijn.

Dit zijn de eenvoudigste waarheden, die geheel voor de hand liggen, en toch worden ze hoe langer hoe meer ontkend in stellige en verbloemde termen.

Wie niet loochenen wil, moet belijden.

Jezus zelf heeft getuigd: „Alzoo moet de Christus lijden en in Zijne heerlijkheid ingaan. De profeet Jesaja zag Hem in den geest, zag Hem verworpen, gesmaad, in krankheid, beladen met zonden, dragende de straf der zonde en dacht: „Hij is van God geplaagd"; maar bij hooger licht zag hij de waarheid der zaak, en beleed: „Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld. De straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijne striemen is ons genezing geworden.

Waar de zonde ontkend wordt, wordt de beteekenis van het lijden van Christus natuurlijk dadelijk verkracht.

Er is veel ontkenning van zonde. Wie Christus niet als zondedelger door zijn dood aanvaardt; wie niet gelooft: Alzoo moest de Christus lijden, opdat ik zalig worden mocht, die loochent het Bijbelsch begrip der zonde.

De komst van Christus in zijn geheel is plaatsbekleedend. Hij is gekomen voor u en mij, ja, maar gelijk wij, gij en ik, in Adam onzen vader erkennen. Adam is niet uw vader of mijn vader, maar onze vader. Jezus Christus is plaatsbekleedend verschenen in Adams plaats.

In Adam lagen we allen. Uit hem zijn wij gesproten, gesproten als uit zondigen zade: onreinen uit den onreine. In Adam viel de menschheid. Had Adam zijn val kunnen te niet doen, dan had hij dien voor al zijne nakomelingen opgeheven.

In onzen vader Adam ging het niet. Nu kwam Gods Zoon en trad in zijn plaats. In Christus, de tweede Adam, is de menschheid gerekend, gelijk ze in Adam uit het Paradijs te rekenen is.

Adam, onze eerste vader, heeft het Paradijs voor zijn nakomelingen zoo goed als voor zichzelven toegesloten. Dat Christus, de andere Adam, het geopend heeft, bewijst Zijn Woord tot den boetvaardigen moordenaar aan 't kruis: „Heden zult gij met Mij in 't Paradijs zijn."

Van Adam tot op Christus is het Paradijs dicht. Aan het kruis is het geopend, en van daar vinden we den weg, die er heen leidt.

Er zijn bezwaren tegen het plaatsbekleedend lijden van Christus.

Bijv. Men vraagt: Hoe! kan de een voor den ander sterven? Is dat recht?"

Welk recht zal gelden: dat gij als recht predikt, of dat de rechtvaardige God aan 't licht gebracht heeft? Gij hebt hooge gedachten? Gods gedachten zijn hooger! Gij hebt rechte wegen? Gods wegen zijn van hooger orde, beter dan de uwen.

Of laat gij hetzelfde recht, dat Christus in eens anderen plaats liet sterven, niet spreken, als gij voor een ander betaalt, of als een ander voor u betaalt?

Er is een recht, dat men recht noemt, 't welk zegt: Die de schuld gemaakt heeft moet zelf betalen", maar daar spreekt meer eigenzin dan recht. Of is het recht in tegenspraak met de barmhartigheid? Gods recht en Gods barmhartigheid staan niet tegenover elkander, maar gaan hand aan hand in één lijn, waarin de liefde, die alles beheerscht, beiden stuurt.

Een ander bezwaar: „Hoe," zoo vraagt men, „kan God den onschuldige voor den schuldige straffen?" Dat kan God in overeenstemming met den onschuldige. Of staat God niet boven u en mij? Gij moogt het niet, ik evenmin; maar mag God dat niet, die met zijn Zoon het eens geworden is tot de redding der wereld?

Niet geringer is een bezwaar, dat zich uit in deze woorden: „Kan een onschuldige voor een schuldige voldoen?"

Dat kan, omdat dit volgens Gods recht geschieden kon. Volgens de openbaring van het recht, dat voor God geldt, is deze mogelijkheid aan 't licht gekomen, en, in de vrijstelling van Bar-Abbas, die door Jezus vrij kwam, is dit handtastelijk geworden.

In gunstigen zin spotten hier die feiten met der ongeloovige stelsels.

Voor wie hongerde, dorstte, leed en stierf de Heiland, als dat niet voor een ander was? Waartoe dat alles, als het niet plaatsbekleedend was? Hoe kan God dat gedoogen, indien het niet tot behoudenis was?

Maar voor wie leed de Christus dat?

Jezus stierf voor U aan 't hout,
„En Zijn dood is uw behoud.
„Op Zijn zoenbloed dan vertrouwd —
„Zie en leef!

Waartoe moest anders de Christus lijden? Of acht gij Hem van God geplaagd, verslagen en verdrukt als een kwaaddoener, die het misnoegen Gods moet ondervinden? Meent gij, dat Hij een zondaar is?

Jesaja getuigt: „Hij heeft geen onrecht gedaan en er is geen bedrog in Zijn mond gevonden. Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld."

O ja, wij kunnen lang tegenstreven, eer we erkennen:

„Ik kostte Hem die slagen,
„Om mij moest Hij daar staan;
„Ik deed door mijne zonden,
„Hem al die jammeren aan. —

Wij zijn zoo licht genegen onzen toestand te bedekken en het kwaad te verkleinen, maar, als wij de zonde leeren zien, gelijk God die beschouwt, dan kunnen we met geen ander offer toe, dan dat God in Christus bracht, als Hij Zijn Zoon ten kruisdood overgaf. Dan danken we Hem, dat Hij Zijne ziel tot een schuldoffer in onze plaats gesteld heeft.

Men verhaalt het volgende: Aan een kruisweg stond ik voor een kruis, waaraan een beeld hing, dat Christus voor moest stellen. Onder aan den voet las ik: „Du", dat is: Jij! m. a. w. Dàt is uw plaats, dáár hoort ge. Iemand dit ziende, nam zijn potlood, schrapte dat Du! (Jij) door, en schreef er voor in plaats: „Ich!" dat beteekent: Ik.

Ziet, dat is het verschil: De een ziet Jezus aan het kruis voor zichzelven, of als iets beter, als een martelaar, de andere ziet Hem daar in zijn plaats hangen.

Erkent gij: Voor mij!? Dan zegt het Evangelie: Gij zijt dus vrij!

(*Vredebode.*)

VAN DEN DOOP.

I.

Christus werd gedoopt in de rivier den Jordaan. *)

Aangaande den doop van Jezus Christus kunt gij in het breede lezen in Matth. III: 13—17. „*Toen kwam Jezus van Galilea naar den Jordaan tot Johannes om van hem gedoopt te worden.*" Elk woord heeft hier zijn beteekenis.

Toen — Eer Hij optrad in Zijne openbare bediening, gelijk gij leest in Matth. IV: 17 „Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken."

Kwam — Hij zou Johannes hebben kunnen bevelen tot Hem te komen, als Zijn dienaar; maar tot teeken Zijner onderwerping komt Hij.

Van Galilea — Een groote afstand, en dat hoogstwaarschijnlijk te voet; elke stap, dien wij om Gods wille doen is Hem aangenaam, en zal eenmaal heerlijk beloond worden.

Naar den Jordaan — De rivier, waarin honderden gedoopt waren; want het was een

*) Dit en nog 9 volgende artikelen ontleenen wij met toestemming van den bewerker br. G. Velthuijzen Sr. aan het boekje, „Een Driewerf gelukkige dag", waarin het voorkomt onder den titel: De Doop, duidelijk en getrouw verklaard naar het Woord Gods, door John Norcott, naar de nieuwe uitgave, verbeterd en gewijzigd door C. H. Spurgeon.

geschikte plaats voor Johannes om Christus in te duiken, onder te dompelen, te begraven, te doopen.

Nu wil uw aandacht vestigen op acht zaken in betrekking tot den doop van Christus.

Eerstens. — Op Zijnen Leeftijd. Er staat geschreven: dat toen *Jezus gedoopt was* (Luk. III : 21,) *Hij begon omtrent dertig jaren oud te wezen* (vs. 23.) Dus ziet ge, dat Christus zelf gedoopt is op volwassen leeftijd. Indien iemand als kindje mag gedoopt worden, waarom dan Christus niet? Christenen, schaamt u niet en zijt niet verlegen, Uw Leidsman ging u voor. Hij was dertig jaar oud, toen Hij gedoopt werd, Christus schaamt Zich niet u Broeders te noemen (Hebr. II: 2.)

Ten tweede. — Een ander punt, waarop ik u nu wijs in den doop van Christus, is de Bedienaar van deze heilige ordonnantie, JOHANNES. Deze man beleed van zichzelven, dat hij niet waardig was den riem te ontbinden van de schoenen dezes zijns doopelings. Mark. I : 7. Welnu, indien de Heere Jezus den doop wilde ontvangen door zulk een onwaardig instrument, zoo leere een iegelijk daaruit, dat hij deze ordonnantie niet gering schatte om de onwaardigheid van den dienaar. Zie ook hier op Christus, uw voorbeeld.

Ten derde. — Merk op de afwijzing: Doch Johannes weigerde Hem zeer, Matth. III : 14. Bezwaren en een opzien tegen, wat God van ons vraagt, kunnen niet tot verontschuldiging dienen. Zoo wij Gode gehoorzamen willen, komt geen dienstweigering te pas. *Strijd om in te gaan door de enge poort!* Matth. VII : 13.

Ten vierde. — Let op, wat Johannes aanvoert: „Mij is noodig van U gedoopt te worden, en Komt Gij tot mij?" Matth. III : 14. Sommigen willen niet gedoopt worden, tenzij men hun bewijs levere, dat zij er niet buiten kunnen. Hunne — inderdaad vleeschelijke — redeneering loopt aldus: „Zou ik niet in den hemel komen, al ben ik niet gedoopt? Is de doop noodig tot zaligheid? — Nu, al zulke redeneering is zelfzuchtig en onheilig. Heeft uw Heer en Meester ooit zoo overlegd of gehandeld? Had Hij, de Zoon des Menschen, niet den Geest zonder mate? Was hij niet volmaakt? Hij had waarlijk geen behoefte aan afwassching van zonden. En toch liet Hij Zich doopen. Zie dan toch op uw voorbeeld, Christen! Hij deed het niet uit behoefte, maar uit gehoorzaamheid aan 's Vaders wil.

Ten vijfde. — Merk op, met wat heerlijke bewoordingen de Heere Jezus de ordonnantie des doops benoemt. Hij noemt ze: *Gerechtigheid*, Matth. III : 15. Het is recht en goed, dat ik doe, wat de Vader verlangt. 2. Hij noemt ze: betamelijk: *Het betaamt ons.* Voorzeker is het een hoogst betamelijk ding bij Gods kinderen, eerbied te bewijzen aan alle geboden van God. 3. Hij noemt ze een verbintenis tusschen Hem zelven en Zijn volk. Dit ligt in het woordje *ons* — *Aldus betaamt ons.* Hij wil zeggen: u, en Mij, en al mijne volgelingen: „*Indien iemand Mij dient, die volge Mij; en waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn.*" Joh. XII : 26. 4. Hij spreekt er van als een volmaking; het is eene *vervulling.* Het betaamt ons alle gerechtigheid te *vervullen.* Wij vinden hier eene toepassing en verklaring van 2 Cor. X : 5, 6 „*alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus, en gereed hebben hetgeen dient om te wreken alle ongehoorzaamheid, wanneer uwe gehoorzaamheid zal vervuld zijn.*" Zoo ziet: Gehoorzaamheid moet vervuld worden. 5. Hij gebruikt den algemeenen term *alle gerechtigheid.* De doop is een deel van dat alle. Christus rekent het zoo. Gij kunt niet in al de geboden wandelen, noch alle gerechtigheid vervullen, indien gij deze ordonnantie verwaarloost.

Ten zesde. — Let bij den doop van Christus op den vorm der toediening. „En Jezus gedoopt zijnde, is terstond opgeklommen uit het water. TERSTOND — omdat de Doop een onderdompeling is. *Opgeklommen* — ware Hij niet neergedaald in het water, er zou niet gezegd zijn, dat Hij er uit opklom. *Hij is opgeklommen*, en dus niet in de armen gedragen, gelijk het geval is met kleine kinderen; *uit* het water — indien Hij uit het water opklom, moet Hij er in geweest zijn; wij zeggen nooit, dat iemand uit het huis gaat, als hij er niet in was; alzoo kon van Christus niet gezegd worden, dat Hij uit het water opklom, als Hij er niet in geweest was. *Hij klom op uit.* Ware een weinig waters tot Hem gebracht in een schaal of bekken, of ware het water uitgestort over Zijn hoofd, gelijk zoo vaak ook in prentenbijbels afgebeeld staat, dan zou niet geschreven kunnen staan: Hij is opgeklommen uit het water. *Uit het water* — dit water was de rivier de Jordaan. De Heere verwaardigt Zich tot het doen mededeelen van op zich zelf geringe bijzonderheden, omdat deze betrekking hebben op en deel uitmaken van eene Goddelijke ordonnantie.

Ten zevende. — Aanschouw, hoe de Vader Zijn welbehagen toont in den Doop van Christus. „*De hemelen werden geopend* Matth. III : 16. Menig volgeling van Christus heeft den Doop een heerlijke opening des hemels bevonden. *De Geest Gods daalde neder* — dezelfde Geest, en geen andere, die aan de geloovigen in hunnen doop is beloofd: *Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt en gij zult den Heiligen geest ontvangen.* Hand. II : 38.

Hier hoor ik een bedenking opperen in dezen vorm: „Maar ontvangt iedereen, die gedoopt wordt den Heiligen Geest? Antwoord: — Zoo niet, dan ligt de fout niet in den doop, maar in het gebrek aan geloof en boete (bekeering) zonder welke geen ordonnantie kracht heeft.

En zie, eene stem uit de hemelen, zeggende: Deze is Mijn *Zoon*, *Mijn Geliefde.* — Christus, als het hoofd Zijner Gemeente, werd verzegeld voor het geheele lichaam; en in den Doop wordt het kindschap Zijner leden gepredikt. *In denwelke Ik mijn welbehagen heb.* Niet slechts in alles, wat Hij heeft gedaan en doet, maar in deze daad des doops zelve, als een betooning van gehoorzaamheid aan Mijnen heerlijken wil, heb ik Mijn welbehagen. En zoo heeft de Heere een welbehagen in dezelfde daad van gehoorzaamheid bij alle geloovigen, als daarin *van harte gehoorzaam geworden zijnde, aan het voorbeeld der leer, tot hetwelk wij overgeleverd zijn.* Rom. VI : 17. Deze zelfde stem gaf ook getuigenis aan den gezegenden Zone Gods op den berg, zeggende: „*Deze is mijn geliefde Zoon, hoort Hem!* Luk. IX : 35. Hoort Hem in Zijne geboden en voorschriften. Hoort Hem ook nu in Zijnen doop. O, zeide Christus, aldus betaamt het *ons;* ulieden, die mijnen Vader hebt als uwen Vader; ulieden, die mijnen God hebt tot uwen God. Aldus betaamt het *ons* gedoopt te worden en alle gerechtigheid te vervullen. *Hij is Gods geliefde Zoon, hoort Hem!*

Ten Achtste. — Merk op, hoe in Christus' doop de Drieëenheid als het ware zich zichtbaar en hoorbaar openbaart. De Vader spreekt met eene stem; de Zoon wordt in persoon gedoopt; de Heilige Geest daalt neder als een duif. Voorzeker is dat een reden, waarom de doop bijzonderlijk bediend moet worden in den Naam des Vaders, èn des Zoons, èn des Heiligen Geestes, omdat de mensch, die in waarheid gedoopt is: Vader, Zoon en Geest, de geheele Drieëenheid tot Zijn deel heeft. De volheerlijke Eenheid der Drieëenheid in den doop van Christus, wordt in den doop van elken geloovige herdacht, en daarom behooren wij er alle eerbied aan te bewijzen. Hij die eene ordonnantie veracht, in welke die heilige Naam genoemd wordt, neme zich in acht, en zie toe, of hij ook schuldig bevonden zal worden den Naam des Heeren ijdel gebruikt te hebben.

De macht der Overlevering.

Dat de macht der overlevering van onberekenbaren invloed is op ons leven, en ons in onze godsdienstige overtuiging schaden kan; wie die den Heer leerde kennen, en voor zijn woord buigen, heeft niet hiervan de treurige ervaring ondervonden?

Maar ook, hoe sterk doet zij zich gevoelen, waar wij tegenover mede Christenen, de onvoorwaardelijke eisch stellen om dien Heer, wien zij door het Geloof als de hunne tot zaligheid omhelsden, nu ook naar den eisch van Zijn woord te gehoorzamen.

Op treurige wijze werd ik bij vernieuwing hieraan herinnerd, toen ik voor eenige dagen op reis zijnde, een mijner vrienden ontmoette, en met hem over die roeping van den Christen sprak.

Met hoeveel gloed van overtuiging werd ik gewezen op het verbond der genade, dat de Heer met Abraham en zijn zaad had opgericht, en hoe toch ook dat verbond in den Doop ons reeds van Godswege was verzegeld.

Het bate niet, of ik dien vriend dat verbond der genade naar 's Heeren woord verklaarde, veel min, dat Abraham zelf de voorwaarde van het zelve had aanvaard, noch dat hij het teeken der besnijdenis niet voor, maar op het geloof had ontvangen, het alles voor hem afdoend bewijs was, dat toch onze catechismus duidelijk zegt, dat de Doop is gekomen in de plaats der besnijdenis, en de belofte niet alleen aan Abraham, maar ook aan zijn zaad is geschied.

En wat de bewering aangaat, dat deze van menschen geschreven is, welnu, de Bijbel en de gezangen zijn dit immers ook. De Heer toch heeft de schrijvers en dichters allen door zijn Geest geleid.

Waarom ik, mijn waarde lezer, u dit een en ander mededeel, daar zij toch een van de vele ervaringen is, die op dit gebied met nog wel duizenden kan worden vermeerderd?

Omdat ik juist hierdoor weer bij vernieuwing werd bepaald bij het onschatbaar voorrecht, dat als gemeente ons deel mag zijn, dat de Heer ons in Zijne genade uit deze verwarring heeft uitgeleid, en ons voor Zijn woord heeft leeren buigen, om alzoo te staan in de vrijheid, waarmede Christus ons vrijgemaakt heeft.

Doch ook niet minder deed mij deze weldaad de dure roeping weer gevoelen om toch onwankelbaar getrouw te zijn in het leeren en vermanen, aangaande deze heilige roeping voor ieder, die den Heer belijdt, opdat zij ook hieruit als zijn lichaam voor de wereld kenbaar worden.

En steeds met blijdschap te getuigen van den vrede, en de zaligheid in de kinderlijke gehoorzaamheid aan zijn bevel door ons ondervonden.

Laat ons, Broeders en Zusters, ook in dezen heiligen strijd meer getrouw zijn voor den Heere. Meermalen is mij gebleken, hoe een vroolijk getuigenis van deze zaligheid, door mij ondervonden, toen ik den Heer in den Doop leerde belijden, toch tot jaloerschheid verwekte, ook daar, waar men voor het heilig bevel voor Zijn woord niet wilde bukken.

O, zij er een ijver des Heeren in onze harten om door de eenheid des geestes onderling, en de liefde tot onze nog dwalende mede-Broeders en Zusters, het te toonen, hoe goed en zalig het is, met verloochening van alle eigen wil en wijsheid onzen Heiland te dienen naar Zijn woord.

Opdat nog velen hunner uit de macht der Overlevering ontkomen en met ons deelen in de vrijheid der gemeente, door den Heer haar geschonken; dan zal zich met u verblijden,

U in Christus liefhebbende Broeder;

AMSTERDAM. MOLENAAR.

ZENDING.

DE STUNDISTEN.

In het zendingsorgaan „Missiannary Review of the World" van Maart j.l. komt een zeer belangrijk overzicht voor betreffende den oorsprong der Stundisten in Rusland. Het is van de hand van den zoon des in waarheid vroomen Evangeliedienaars Bonnekemper, die in eenige opzichten als de stichter van die tak der Christelijke Gemeente kan beschouwd worden. In 1824 werd hij beroepen uit het zendingshuis te Bazel als predikant in een Duitsche Kolonie onder het Russische Gouvernement te Rohrbach, ten noorden van de Zwarte Zee.

„Stunde" wil zeggen uur, en het godsdienstiggezinde volk, dat steeds op een bepaald uur of stunde tot onderlinge stichting vergaderde, bekwam diensvolgens den naam van „Stundisten." De schrijver van het artikel in de „Review" verving in het jaar 1865 zijn vader in den dienst der Evangelische kerk te Rohrbach. Hier maakte hij kennis met den eersten Russischen Stundist, Michael Ratushnie van Passiko. In 1892 werd deze tronwe man krachtig opgewekt en werd de krachtigste verbreider van de leer en de praktijken der Stundisten. De nieuwe gezindte werd verdacht en beschuldigd van hoogverraad. Hunne rustige samenkomsten tot christelijke gemeenschapsoefening werden aangemerkt als te worden gehouden tot samenrotting tegen de regeering en de rust van den Staat. Dit was spoedig weerlegd en die weerlegging gedrukt verspreid. De Russische Stundist, Michael Ratushnie, stond in 1865 nog alleen; thans zijn er meer dan twee millioen Stundisten in Rusland, en de eisch, die zij zich stellen is: „iedere ademtocht, iedere polsslag moet den lof van den Heere Jezus vermelden." — Kus in den geest zijne voeten" zeggen ze „gelijk de vrouw, die vroeger eene zondares was, het deed."

*) Wij merken hierbij op, dat de Stundisten in werkelijkheid meestal Baptisten zijn, behoudens enkele eigenaardigheden, die zij in onderscheiding van anderen hebben. N. v. B.

Van alles wat.

C. L. B. C.

In Engeland bestaat eene „Vereeniging van Christelijke Zeelieden", die de bevordering van het Koninkrijk Gods ten doel heeft. Om daarvan lid te zijn, moet men de volgende verklaring teekenen:

„Ik wensch vurig in de mogendheid des Heeren alles te zijn en te doen, wat ik maar kan, om zielen voor Christus te winnen, en met deze naar de haven der heerlijkheid te roeien, hoewel wind en stroom ook tegen mochten zijn."

De Vereeniging heeft hare vertakkingen in alle werelddeelen. De leden hebben ook een insigne. Op hun kraag zijn de letters C. L. B. C. geborduurd, beteekenende: „Christian Life-Boat Crew" of „Christelijke Reddingsboot-scheepsvolk." Ook hebben zij een gouden koord om een knoopsgat.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Br J. S. te N. W. kan nog maar geen begrip krijgen van de vijf dwaze maagden, dat die nog zouden kunnen zalig worden.

In No. 356 van „De Christen" komt een stuk voor over: „De wijze en dwaze maagden", en het is naar aanleiding daarvan, dat onze broeder zich wendt tot de vragenbus om opheldering.

Het spreken van den Bruidegom: „Voorwaar, zeg ik U, ik ken U niet". Matth. 25 : 12, wordt door velen in den zin opgenomen van Matth. 1 : 23: „Ik heb U nooit gekend, gaat weg van mij, gij, die de ongerechtigheid werkt."

Dit nu is de groote fout. In het *eerste* geval spreekt de Heiland als *Bruidegom;* in het *andere* als *Rechter.*

Met een paar kleine voorbeelden uit het familieleven wil ik dit trachten op te helderen.

Als gij getrouwd zijt; dan is de vrouw uwer keuze, iemand, die een eenige plaats inneemt in uw *hart* en *huis.*

Denk nu, dat andere vrouwen, diezelfde plaats zouden willen innemen, dan zoudt gij immers zeggen: Ik ken u niet. Ik als *man* ken u niet als *vrouw.*

Zoo ook, wanneer gij kinderen hebt. Die kinderen komen met andere kinderen naar uw huis. Uw eigen laat gij binnen; maar tot de anderen zegt gij, wanneer zij binnen zouden willen zijn: Ik ken u niet. Ik als *vader* ken u niet als mijne kinderen.

Zoo nu ook in de gelijkenis beteekent het spreken van den Heiland tot de dwaze maagden: Ik, de *Bruidegom*, ken u niet als mijne *Bruid.*

Wanneer het nu gebeurt, dat op een avond een arme vrouw met een paar kinderen aan uw woning komt met de bede om een nachtverblijf in het hooi en om wat eten, dan neemt gij ze immers in uw huis op. Gij verstoot ze immers niet.

Welnu, als de vijf dwaze maagden later tot berouw komen in den grooten druk van den anti-christelijken tijd, dan vergeeft de Heere de zonden en neemt hen, die alzoo tot Hem om genade riepen, in Zijnen hemel op, als geredde onderdanen niet deelende in het *voorrecht* van tot Zijne *Bruid* te behooren.

Zoo ook die vrouw en die kinderen genoten wel alles in uw huis, uitgezonderd u als *man* en *vrouw.*

Ik hoop, het zal zoo door u worden verstaan.

S. D. H.

Uit de Gemeenten.

MUNTENDAM. Wij zien ons gedrongen bij deze aan onze zustergemeenten te berichten, dat J. Bolman van de gemeenschap is uitgesloten, en verzoeken alles, wat in betrekking tot de broederschap geschreven of gezonden wordt, te adresseeren aan br. J. Bosma alhier.

STADSKANAAL. Wederom ontviel der gemeente een harer getrouwste leden, onze zuster Trijntje Wolters, geb. Baas. Zij was sedert het jaar 1860 een deelnemend lid. Gelukkig te weten, dat wij straks met haar, als met allen, die den Heere Jezus in waarheid hebben liefgehad, eeuwig vereenigd rondom den troon van het Lam zullen staan. Worde haar open plaats in de gemeente waardig aangevuld!

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Thans wordt de beslissende slag geslagen tusschen degenen, die een finale kieswetuitbreiding willen, en die er van lieverlede toe willen overgaan op die oude slakkengangswijze nu wat en dan wat en eigenlijk nooit wat een fermen sprong vooruit. Wat wij er dan trouwens over hebben gelezen (dat is niet weinig) en wat er over hebben gehoord, toch zijn wij niet van opinie in deze zaak veranderd en wij zullen ons verblijden, wanneer de stembus ons deze week verkondigt: *uitbreiding van finaal kies- en stemrecht is verzekerd.* Laat ons nog ten slotte mogen zeggen, dat ook wij deze toekenning volstrekt niet beschouwen als een welwillende genadegifte van de Regeering en de tegenwoordige kiezers, maar als een recht des volks, dat hun maar al te lang is onthouden.

Maandag 25 Mei zullen volgens berichten H.H. M.M. zich naar Soestdijk begeven om het gerestaureerde paleis in het schoone park te gaan bewonen en dat wel, naar men meent, voor den heelen zomer. Het is zeer begrijpelijk, dat de koninginnen afgezien hebben van het gewone bezoek aan Amsterdam, wijl er reeds gefluisterd werd, dat een oratie des volks zou worden gehoord als een bewijs van dankbaarheid en erkenning voor de Kamer-ontbinding.

Even als alle meisjes houdt onze jeugdige Vorstin dol veel van poppen en hare kamers getuigen er dan ook van, dat ze een zeer belangrijke huishouding heeft van dien aard. Nu is het te begrijpen, dat de Vorstinnen met hare hofdames een kijkje gingen nemen in de Gothische zaal, waar een poppententoonstelling werd gehouden, of beter een verzameling van poppen in Indische kleederdrachten ten aanschouwe gegeven als een hulde aan H. Majesteit.

België. Antwerpen heeft dit jaar een internationale wereldtentoonstelling; dat is eene ziekte van groote steden geworden in deze eeuw, en hoewel zulk eene groote volksophooping in de 99 van de 100 gevallen een treurigen nasleep heeft, toch schijnt men maar geen weerstand te kunnen bieden aan de verzoeking om zulk een kermis op groote schaal te organiseeren, en het is te voorzien, dat het zedelijk karakter der Antwerpenaren er niet beter door zal worden, al hebben ook sommige burgers er financieel voordeel bij.

Een zekere dame in genoemde stad, met name Joniaux, heeft in de laatste jaren niet minder dan vier harer familieleden vergiftigd en dat alleen om zich te verrijken met de gelden, waarvoor ze verzekerd waren in die zoogenaamde „levensverzekeringsbanken." Deze dingen hebben al wat ellende gebracht over de maatschappij, en nog steeds door verrijzen ze als paddestoelen uit den grond.

Het is een zeer treurig verschijnsel in onzen tijd — de zucht om rijk te worden. Hoe of men er aan komt, daarover bekommert men zich weinig; geld en nog eens geld is het parool van onze eeuw — voor den christen een hoogst ernstige waarschuwing, om de wereld niet gelijkvormig te worden, want God dienen en Mammon, gaat ook in deze zich noemende verlichte 19de eeuw niet. En toch is het te vreezen, dat vele Christus-belijders in onzen tijd maar al te zeer beheerscht zijn met den tijdgeest, om zich te verrijken met aardsche goederen en daarbij de hemelsche schatten verwaarloozen.

Frankrijk. De overbrugging der Noordzee (het zoogenaamde Engelsche kanaal, waar de zee op het smalst is tusschen Engeland en het vaste land) komt weer ernstig ter sprake, althans een paar ingenieurs zijn weer druk bezig; zelfs is een Engelsch parlementslid, die deze zaak tot een studie heeft gemaakt, te Parijs. Den 24 April wordt een vergadering te Londen gehouden, om nader over het plan te spreken. De begrooting is gemaakt op 820 millioen francs, zoodat hier wel het spreekwoord: „Bezint, eer gij begint" te pas komt.

Een zekere anarchist en nog wel een instituteur, die pas gevat is, verklaarde voor den rechtbank, dat zijn geestverwant de moordenaar Ravachal zijn eenige Christus was. Deze onderwijzer heeft een boek geschreven over scheikunde en de bereiding van dynamiet, opdat ieder zoude weten, hoe hij bommen moest klaar maken in den strijd om den tegenwoordigen toestand om te keeren.

In zijne geschriften, die gevonden werden, ademde boven alles uit, hangt de burgers op en steekt alle kerken in brand en snijdt de pastoors in tweeën. Hij werd veroordeeld tot 3 jaar gevangenisstraf.

Italië. Heeft de volksvertegenwoordiging er nog steeds op aangedrongen op bezuiniging van leger en vloot, thans schijnt de minister-president Crispi dan toch zijn wil door te zetten om niet meer in te krimpen. Dit zal zeker wel weer in verband gebracht worden met de platte uitlatingen, die de correspondent der Figaro (een der grootste Fransche bladen) over Koning Umberto heeft geplaatst naar aanleiding van een samenspreking met Z. M.

Engeland. Een zeker Italiaansch anarchist, met name Giuzeppa Ferrara, is te Londen gevat. Men meent, dat hij de persoon is, die in 1891 te 's Gravenhage benoemd werd om in de Engelsche hoofdstad aan de anarchisten geld uit te deelen. Vele bezwarende geschriften zijn bij hem gevonden. Niettegenstaande velen de droeve gevolgen van hun ijdel pogen ondervinden, schijnen die heethoofden toch maar door te gaan met dood en verderf rondom zich te verspreiden zoo mogelijk.

Turkije. Dit arme en ongelukkige land wordt weer op verschillende wijzen geteisterd. Sneeuwstormen, regens en daardoor overstroomingen alsook de cholera-epedemie eischen vele slachtoffers. De wegen naar de Perzische grenzen zijn geheel verspreid en groote karavanen, waardoor gebrek heerscht aan levensmiddelen, kunnen niet voorwaarts.

Te Oostenrijk (Neder) heeft men juist het tegenovergestelde; de droogte is oorzaak van groote branden. Te Obritz werden meer dan 100 huizen in de asch gelegd, waarbij ook menschenlevens zijn te betreuren.

Duitschland. De prinses van Saksen—Coburg, die de vorige week met den groothertog van Hessen in het huwelijk trad en waar een groot getal Europeesche Vorsten en Vorstinnen (o. a. de Koningin van Engeland) bij tegenwoordig waren, kreeg voor een groot kapitaal aan diamanten, parelen en edelgesteenten in allerlei vorm en grootte, zoodat dit jeugdig paar onder zeer gunstige omstandigheden het huwelijksbootje is ingestapt, doch ook zij zullen verstandig doen te rekenen op storm en velerlei tegenspoeden, waarvoor het allerminst de grooten dezer wereld worden bewaard.

Amerika. De Amerikanen hebben de gewoonte, al wat ze doen, op groote schaal te doen. Zoo bestaat thans het plan, dat de werkeloozen een monster-optocht zullen houden — niet „straatje om" als hier te lande, maar van uit heel Amerika zijn karavanen op weg om naar Wassington (de president-residentie) te gaan en hun nooden aan de regeering bekend te maken. Wat men

zich aldaar zeer bezorgd maakt over het bezoek van die ettelijk duizenden werkeloozen, is wel te verstaan; maar of ze met recht te keeren zijn? De spoorwegen weigeren het vervoer, de burgemeesters der steden, waar ze langs en door trekken, zijn hun tegen, maar toch geven ze daardoor den moed niet op. Zelfs op sommige plaatsen zijn ze al aan 't plunderen gegaan van bakkers, winkels enz.

Brazilië. Daar de burgeroorlog nu voorloopig is teneinde gebracht, heeft de president gezegd, zal de handel en welvaart wel spoedig weer hersteld worden. Het is te hopen.

Atjeh (Ned. Indië.) Op verraderlijke wijze schijnen onze manschappen weer door eenige Atjehers te zijn aangevallen en velen hunner gewond, hoewel de pepermannen het bijna allen met den dood moesten bekoopen, toch blijkt er weer uit, dat de stand van zaken nog zeer weinig verbeterd is. Wie weet, hoe lang deze krijg nog duurt.

Z. R.

VARIA.

HET VERLOREN KIND.

Verleden zomer, tijdens de tentoonstelling te Chicago, huurde Moody een der groote tenten van den circus, waarin hij tot een groot aantal toehoorders predikte over den tekst: „Want de Zoon des menschen is gekomen om zalig te maken, dat verloren was." Na de preek bracht een agent van de politie een knap kind naar het spreekgestoelte, om het der vergadering voor te stellen, om reden hij het onder de menigte ronddwalende had gevonden. Mr. Moody nam het jongske op zijne armen en verzocht zijne toehoorders er naar te kijken.

„Dit kind", aldus begon mr. Moody de schare aan te spreken, „heeft ongetwijfeld eenen vader, die op dit oogenblik vlijtiglijk en met de grootste bezorgdheid naar hetzelve zoekt. De vader stelt meer belang in het kind te vinden, dan het knaapje verlangt gevonden te worden. Insgelijks is het met onzen hemelschen Vader en ons gesteld. Hij zoekt ons vandaag; zoekt naar ons met de grootste bezorgdheid. Jarenlang heeft Hij reeds naar u, verloren zondaar, gezocht; Hij is het zoeken nog niet moede, Hij roept u heden!"

Op datzelfde oogenblik zag men een man naar voren dringen, die er bleek uitzag en zijn oog strak op iets gevestigd had. Toen hij het spreekgestoelte genaderd was, liep het knaapje onmiddellijk naar hem toe, en viel hem in de armen. Deze bewegingen werden door de menigte met een gespannen belangstelling gadegeslagen en ten blijke van hartelijke deelneming toegejuicht.

„Alzoo," vervolgde Mr. Moody, „wil God ulieden heden ontvangen, als gij uzelven maar in Zijne armen werpt; „ "want de Zoon des menschen is gekomen om zalig te maken, dat verloren was."

Dit vooral maakte een diepen indruk op velen, zoodat niet weinigen de plaats met betraande oogen verlieten. God schonk Zijnen dienstknecht de gelegenheid, om het met een treffend beeld op te helderen, hoe bereidvaardig Hij is degenen te ontvangen, die zich tot Hem wenden.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Bijbelkiosk. Uit de bus in de Kiosk 17 April, 59 cent; 24 April, 22 cent.

J. HORN.

Voor het **tekort in de Unie-cent-kas:**

Niets....!

J. HORN.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. K. te Vriescheloo *f* 2.70, van H. J. M. te Ommelanderwijk *f* 12.85.

N. v. BEEK.

PINKSTERCOLLECTE.

Onze gemeenten vergeten toch zeker onze predikerschool te Hamburg niet?

Gelijk bekend is, zag het Comité der school zeer gaarne, dat elke gemeente minstens zooveel maal 30 cent per jaar bijdroeg, als ze leden telt. Ziet men daar geen kans toe.... ware dan het houden eener te voren aangekondigde Pinkstercollecte niet gewenscht?

Dat wij toonen de voorrechten, die ons in de school geboden zijn, op hoogen prijs te stellen.

J. HORN.

Liefdemaal te Groningen.

Zoo de Heer wil hoopt de gemeente als gewoonlijk tweeden Pinksterdag Liefdemaal te houden.

Door deze roept zij broeders en zusters van verre en nabij op, om dien dag tot haar over te komen en in geloof en liefde in 's Heeren naam saâm te komen teneinde in Zijne gemeenschap en in die Zijner kinderen gezegend te worden.

Laat ons reeds nu dien zegen van Hem afbidden.

Namens de Gemeente
J. HORN, Voorganger.

ADVERTENTIËN.

Unie-Vergadering.

Vóór Pinksteren hoop ik de AGENDA op te maken. Willen daar de Gemeenten en Afgevaardigden s. v. p. rekening mede houden?

Deventer, Zutphen en Foxhol kozen ook hun vertegenwoordigers. Waar blijven de anderen?

Tot nog toe kwam geen één REFERAAT in.

Mag ik vriendelijk en dringend verzoeken om bijzonderheden voor het

JAARVERSLAG?

ZUTPHEN. B. ROELES, Secr. der Unie.

Nationale Christen-Geheelonthouders-Vereeniging,

Afdeeling Muntendam.

Vergadering 's Donderdags om de andere week, 's avonds te 7 ure, in het lokaal EMMANUËL.

Toegang vrij.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 367 DONDERDAG 3 Mei 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post... *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar .... „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels .... *f* 0.30
Elke regel meer .... „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

HEMELVAART.

Het uur is daar om heen te gaan,
O Heiland! naar Uw' hemeltroon.
Gij kwaamt op aarde als menschenzoon,
Om als een mensch voor God te staan,
Die, vrij van zonde en sterflijkheid,
Zich zelf een volk bereidt.
Gij, Mensch en God!
Gij ondergingt ons lot.
Gij hebt, voor ons gestorven,
Het leven ons verworven,
Gij, Mensch en God!

Thans is het priesterwerk volbragt,
Dat eeuwen lang reeds was voorspeld:
Ge ontnaamt den Satan 't doodsgeweld.
Als Middelaar op 't kruis geslagt,
Hebt Gij gehoorzaamheid betoond,
En wordt Ge ook nu gekroond:
Gij vaart omhoog,
De wereld uit het oog.
Gij hebt haar overwonnen;
Haar oordeel is begonnen,
Gij vaart omhoog.

Gij keert ten hemel als Gods Zoon
(Met alles wat Ge als mensch verwierft);
In 't ligchaam, waar Ge op aarde in stierft,
En plaatst U op des Vaders troon.
Nu troont Ge als heilig Mensch naast God,
En de Uwen wacht Uw lot.
Gij, heem'len! juicht,
Gij eng'lenlegers! buigt!
Hij zij met zegezangen
Bij U terug ontvangen.
Gij, heem'len! juicht.

Een wolk onttrok U, Heere! aan 't oog
Der broed'ren, die U zagen gaan.
Toen zagen ze eng'len bij zich staan.
„Hij keert, gelijk Hij henen toog!"
Zoo luidde 't troostrijk eng'lenwoord.
Wij hebben 't ook gehoord,
En wachten U.
Een wolk slechts scheidt ons nu;
Die wolk wordt weggenomen,
Dan zien we U wederkomen,
En zijn bij U.

(J. F. SCHIMSHEIMER.)

Jezus met eer en heerlijkheid gekroond.

Hebr. 2: 8. Nu zien wij nog niet, dat hem (den mensch) alle dingen onderworpen zijn.

9. Maar wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond, die een weinig minder dan de engelen geworden is, van wege het lijden des doods, opdat hij door de genade Gods voor allen den dood zou smaken.

Welk eene heerlijke tegenstelling. Wij zien nog niet dat alle dingen den mensch onderworpen zijn — maar — dit is beter, dit is genoeg. — *Wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond!* Wanneer wij hier beneden zien op de zonde en ellende waarin de mensch verkeert, dan lijkt het waarlijk niet, alsof hij bestemd is om hooger dan de engelen te wezen, en over alle Gods werken te heerschen. Maar wanneer wij bedenken, dat Jezus mensch geworden is van wege het lijden des doods, opdat Hij den dood voor alle menschen smaken zou, en dat hij nu leeft als onze Borg, onze Verlosser, ons Hoofd, dan is het ons genoeg om Hem te zien met eer en heerlijkheid gekroond. Dit is ons het onderpand, dat Hij den mensch ook eenmaal tot die eer en heerlijkheid zal brengen. Dit is ons een waarborg, dat Hij al die eer en heerlijkheid ook nu gebruiken zal tot onzen dienst en zegen. Wij zien nog niet alle dingen den mensch onderworpen, *maar* — wij zien Jezus, met eer en heerlijkheid gekroond. Welk eene heerlijke tegenstelling.

Die tegenstelling is de ware grond van het geloofsleven. „Wij zien nog niet alle dingen den mensch onderworpen" — dat woord beschrijft de bittere ondervinding van den verloste als zijne eerste vreugde begint te vergaan. Hij ziet dat de zonde meer macht heeft, dan hij gedacht had, dat de wereld en de zonde, dat zijn eigen geest en zelfs zijn lichaam, nog niet zich voor hem buigen. Het is hem dikwijls, alsof de beloften Gods en de blijde verwachtingen, die zij bij hem gewekt hadden, ijdel zijn. Of anders, dat, indien God al getrouw is om ze te vervullen, de weg om dit te verkrijgen voor iemand zoo zwak als hij, en in zijne omstandigheden, te hoog en te moeielijk zij. Er zijn wel heerlijke beloften, denkt hij, dat God den geloovige overwinnaar zal maken, maar helaas! de bittere ondervinding komt altijd weer — wij zien nog niet alles onderworpen.

Gelukkig hij, die weet, om alsdan in een levend geloof te zeggen: *Maar wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond!* Gelukkig hij, die weet om af te zien van het gebrekkige, dat hij in zich vindt, en op te zien naar het volmaakte, dat hij in Jezus vindt. Gelukkig hij, die zijn lust en leven daarin vindt om te zeggen: Wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond! Dat is mij genoeg! De schrijver van onzen brief wil in wat volgt ons gaan aantoonen, waarom de Zoon van God een weinig minder dan de engelen geworden is. De redenen voor deze zijne vernedering waren drie. De eene dat Hij door de genade Gods voor alle menschen den dood zou smaken. Hij moest door den dood de straf dragen en de zonde verzoenen, en zoo den dood te niet maken. De tweede dat Hij, als Leidsman onzer zaligheid een weg zou openen in welken wij, even als Hij konden wandelen. De derde reden was, Hij moest als mensch beproefd en door lijden zelf geheiligd worden, opdat Hij in den hemel een barmhartige en medelijdende Hoogepriester kan zijn. Maar voordat de schrijver van Zijne vernedering spreekt, wijst hij ons eerst op Zijne heerlijkheid. Daarin bestaat de meerderheid van het Nieuwe Testament boven het Oude, daarin de eigenlijke kracht en heerlijkheid van het Christendom, dat wij Jezus zien aan de rechterhand van de Majesteit Gods. Deze is de hoofdgedachte van geheel den zendbrief, de eene groote les, die hij den Hebreën leeren wil: Jezus, die voor ons geleden heeft, Jezus, die als Leidsman voor ons den weg heeft gebaand, Jezus, die met ons medelijden heeft en ons helpen kan, *Jezus is met eer en heerlijkheid gekroond!* op Hem moeten wij zien.

Verlangt gij op de groote zaligheid naar behooren acht te geven; begeert gij de volkomene zaligheid die Christus geven kan, en die in den zendbrief ons zal worden aangeboden, geheel te bezitten; is het u er waarlijk om te doen om alles te weten, wat God van u hebben wil; hier is het begin en het uitgangspunt, tegenover al uwe zwakheid en zonde, tegenover alle moeielijke vragen en teleurstellende ondervinding, houdt vast aan dat eene: wij zien nog niet alles onderworpen, maar wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond.

En wilt gij weten hoe dit te doen, bedenkt dan, dat dit zien van Jezus nog meer beteekent dan de bepeinzing van het woord, of de uitstorting van het hart in het gebed. Deze zijn noodig als de voorbereiding; het eigenlijk zien van Jezus is meer. Onder de overtuiging van de ongeoegzaamheid van de werkzaamheid des verstands laat het geloof in u sterk worden, dat God op verborgene, bovennatuurlijke wijze door Zijn Geest den Zoon aan u en in u openbaren kan; dat hij het leven des Zoons van u kan laten bezit nemen. Wees in uw gemoed zeer stil voor God. Laat het geloof zich oefenen in de verzekering, dat de Goddelijke heerlijkheid van Jezus een van de dingen is, die het hart niet kan bedenken, maar die God bekend maakt aan die op hem wachten. Laat Jezus in Zijne heerlijkheid het voorwerp zijn van verlangen, van vertrouwen, van aanbidding, van liefde. God zal u al meer in de stilte geven te zeggen: *Wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond!* Gij zult dat woord gedurig uitspreken; onder dat uitspreken zal uw hart vervuld worden met de zalige overtuiging, dat in dat zien al uwe vrede en al uwe zaligheid is. *(Murray.)*

VAN DEN DOOP.

II.

Van de groote lastgeving tot den doop der geloovigen.

Nadat gij een en ander hebt gehoord omtrent uw groot Voorbeeld, den Heere Jezus; zoo wil ik u nu eene wijle bezig houden met Zijn gebod in Matth. XXVIII : 19. En ik bidde u wel acht te nemen op hetgeen van onzen Heer gezegd wordt in Hand. I : 1. Wij lezen daar van Christus' „doen en leeren;" het is goed voor Leeraars hunnen Heer na te volgen, in beiden: te doen en te leeren. In het 2de vers lezen wij: „*Hij is opgenomen, nadat Hij door den Heiligen Geest aan de Apostelen bevelen had gege-*

ven, van welke bevelen, dat van den Doop der Geloovigen er voorzeker een was, gelijk gij zien kunt in Matth. XXVIII : 19, 20. De groote God gaf Hem *een Gebieder en Leidsman van Zijn volk* te zijn. Jes. V : 4 (Eng. Vert.) Christus is eene gave als Gebieder. O, welk een genade is het zulk een wijzen gebieder te hebben, wiens geboden niet hard en ondragelijk zijn voor de geloovigen; *in het houden van Zijne geboden is groote loon.* Ps. XIX : 11.

In dit gebod nu zijn acht zeer opmerkenswaardige zaken. Wij willen het in zijn geheel lezen, opdat wij ze alle mogen zien: „*En Jezus bij hen komende, sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan henen, onderwijst al de volkeren, dezelve doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes, leerende hen onderhouden alles wat ik u geboden heb. En ziet, ik ben met u al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen.*

Ten eerste. — Merkt op, vanwaar Christus *kwam*, toen Hij deze gewichtige lastgeving deed hooren. Immers, Hij kwam uit het graf! Een opgewekte Jezus! „*God heeft Hem opgewekt uit de dooden en Hem gezonden om ons te zegenen.*" Hand III : 26. Voorwaar, deze gezegende Jezus zou niet eenig ding willen bevelen, dan wat alleen goed is voor Zijn volk; Hij is een zaligmakende Jezus, en Hij geeft zaligende geboden: *Zalig zijn zij, die Zijne geboden doen, opdat hunne macht zij aan den boom des levens, en zij door de poorten mogen ingaan in de stad.*" Openb. XXII : 14. Vergeten wij het nimmer, dat het een opgestane Heiland is, die zeide: „*Gaat, onderwijst en doopt.*"

Ten tweede. — Ziet, Christus zelf „*komende, sprak tot hen.*" Indien een engel kwame en den menschen gebood gedoopt te worden, wie zou zich daartegen verzetten? Maar hier hebt gij den heerlijken Zoon van God, in eigen persoon verschijnende, en zeggende: *Gaat henen, onderwijst en doopt.*"

Ten derde. — Let op, in wat macht en met wat gezag Hij komt. Matth. XXVIII : 18. „*Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde;*" alle macht om te bevelen, beide in den hemel en op de aarde is aan Mij overgegeven, en alle macht om over hemel en aarde te beschikken. Engelen en menschen staan te Mijner beschikking; Ik kan u beschermen: u bijstaan en met u zijn, beide in het vuur en in het water, *gaat dan* (daarom) *henen, onderwijst alle volken;* Ik heb alle macht, *daarom gaat henen, onderwijst en doopt.* Vreest niet, zijt niet beducht voor vijanden, maar „*Gaat henen, onderwijst en doopt.*"

Ten vierde. — Geeft wel acht op het gebod zelf. Matth. XXVIII : 19. Christus zeide, „*Gaat dan henen, onderwijst en leert.*" Hij zeide tot de legioenen duivelen: „*Gaat henen* „Matth. VIII : 32, en zij voeren haastelijk uit. En zullen geloovigen minder gehoorzaam zijn dan duivelen? Zullen de geloovigen niet een gewillig volk zijn in den dag Zijner heirkracht? De hoofdman over honderd zeide eenvoudig: *Ga!* tot den eenen krijgsknecht, en hij ging; en tot den anderen, *Kom!* en hij kwam, en tot zijnen dienstknecht: *Doe dat!* en hij deed het. En zullen Christus' dienaren Hem minder onderworpen zijn, dan de ondergeschikten van den hoofdman over honderd hunnen Meester waren? Neen, laat ons zonder verwijl gehoorzamen, want Christus zegt: „Gaat henen, onderwijst en doopt."

Ten vijfde. — Bedenkt, wat den Doop heeft vooraf te gaan: „*Gaat henen, onderwijst;* er moet onderwijzing zijn. God is een geest, en Hij zoekt voor Zijne aanbidding of vereering, zulken, die Hem aanbidden (vereeren) in geest en waarheid" Joh. IV : 24. Derhalve moet *Onderwijs* v o o r a *fgaan aan Doop*, of anders zal de doopeling Hem nimmer aanbidden in geest en waarheid. *Gaat henen, onderwijst en doopt.* Ik weet, hoe vele geleerden zeggen, dat het woord „*Onderwijzen*" in het Grieksch is „*Disci pelen maken,*" 1) ik durf daar niets tegen in te brengen, want ik zie, dat Jezus Christus juist zoo en niet anders handelde. Eerst maakte Hij door onderwijzing, door prediking, discipelen, en dan doopte Hij ze. Zie Joh. IV : 1 „*Jezus maakte en doopte meer discipelen dan Johannes;*" hier ging vooraf het maken van discipelen en dan volgde het doopen van die discipelen.

Hoe vele arme, onwetende zielen doopen in hunne onwetendheid zulken, die nooit tot discipelen gemaakt werden; maar Christus zeide: *Onderwijst en doopt ze.*

Ten zesde. — Wijdt uwe opmerkzaamheid aan den omvang en de uitgebreidheid van het gebod. „*Onderwijst al de volken en doopt ze.*" Gaat henen tot alle volken, waar dan ook, *in heete of koude luchtstreek. Gaat tot Joden en Heidenen, tot Mannen en Vrouwen*, en als gij ze door onderwijs hebt tot discipelen gemaakt, doopt ze dan. Nu is de middelmuur des afscheidsels gebroken. Nu is God geen aannemer des persoons. Nu meene niemand iets te kunnen roemen, omdat hij Abraham tot een vader heeft. Neen, neen, gaat henen tot alle volkeren, brengt de blijde boodschap des Evangelies tot alle schepsel; Mark. XVI : 15, 16. „*Die gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn. zal zalig worden.*" „Als gij ze geleerd zult hebben, doopt ze dan. *Gaat henen, onderwijst alle volken, ze doopende.*" 2)

Ten zevende. — Merkt op de woorden der instelling Matth. XXVIII : 19: *Gaat dan henen, onderwijst al de volkeren, dezelve doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes.*" Merkt ten eerste op (*Hen doopende in den naam des Vaders*) voor zulken als den Heere Jezus aannemen overeenkomstig het Evangelie, wil God tot een Vader zijn, en zij zullen in Zijnen Naam gedoopt worden. Gaat henen, en roept hun toe: „*Komt uit het midden van hen*, uit het midden van ongeloovigen, en dergelijken, *en scheidt u af, en ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult mij tot zonen en dochteren zijn*" 2 Cor. VI : 17, 18.

Staat een weinig stil, en denkt eens na, gijlieden, die zoo onverschillig zijt omtrent de gezegende ordonnantie des Doops. Hier beneden een zaak te verrichten in den naam des Konings geeft macht en kracht; maar hier is de Naam van den grooten God; ja, hier is de Naam van de Heilige Drieëenheid: *Vader, Zoon en Heilige Geest*, en meent gij, dat de Doop niets inhoudt, wanneer hij bediend wordt in dien heerlijken Naam, die zoo waardig is aangebeden en geprezen te worden? Toeft niet langer, maar hoort naar Hem, die gezegd heeft: „Gaat dan henen, maakt onder alle volken discipelen, hen doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes."

Ten achtste. — Slaat acht op de heerlijke belofte aan dit bevel toegevoegd. — „*Ziet, ik ben met u alle dagen tot de voleinding der wereld. Amen.* Hij zegt: *Gaat henen, doopt, en Ik zal met u zijn* (v. 20.) Christus mag toch waarlijk een goed gezelschap heeten. Gij, die Zijn gezelschap bemint, zoekt het, waar Hij het heeft beloofd: „*Vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin, en gij zult rust vinden voor uwe zielen*" Jer. VI : 16. Is er eenige rust te vinden voor de ziel zonder Jezus? Neen, neen, *verzadiging der vreugde is in Uwe tegenwoordigheid*, maar nergens elders. Wilt gij Zijne tegenwoordigheid, Zijne gemeenschap hebben, doet gelijk Zacheüs. Stelt u in den weg: Gelooft en wordt gedoopt, want „langs dien weg komt Hij." *Doopt* — en ik zal met u zijn, alle dagen, tot de voleinding der wereld, *Amen* — een *Amen* volgt; dat zijn de afscheidswoorden van onzen besten Vriend. Zullen wij deze laatste woorden van den Welbeminde niet eeren en gehoorzamen?

1) Zie de kantteekening op de *Staten vertaling* „Matth. 28 : 19, en de verklaringen te dier plaatse bij *v. d Palm, Dächsel's Bijbel* door *v. Lingen, Gerlach* e a.

2) Prof. *A Kuyper* zegt: In de Statenvertaling maakt het den indruk alsof de woorden „*dezelve* doopende, terugslaan op „alle volken, en dus willen zeggen; „alle volken doopende." Dit is intusschen niet zoo. Er staat aitous en niet aita d w. z een mannelijk en geen onzijdig voornaamwoord, terwijl toch „alle volken" in het Grieksch evengoed als in onze eigen taal van onzijdigen geslachte is. Dezelve mag dus, zonder meer, volstrekt niet van „alle volken," in absoluten zin verstaan worden.

INGEZONDEN.

De Sabbath met den dag des Heeren verwisseld.

Op eene stoomboot, die van San Francisco naar China voer, bevonden zich eenige Baptisten en Adventisten. Wat de heilswaarheden aanbetreft, waren zij 't eens, ook wat den doop betreft. Slechts met betrekking tot de Sabbathviering liepen hunne inzichten uiteen. Dewijl vele plaatsen des O. T. voor de heiliging van den zevenden dag spreken, zoo werd in het bijzonder over deze zaak ijverig gedisputeerd:

„Wij houden den zevenden dag, den Sabbath, gelijk God in de wet verordend heeft", zoo spraken de Adventisten met nadruk herhaaldelijk, waarop de Baptisten antwoordden:

„En wij heiligen den dag des Heeren, den dag, op welken Christus opgestaan is van de dooden, om ons vrij te maken van de wet."

Het trof nu, dat het schip juist op Vrijdag de middaglinie, 180 Meridiaan, bereikte, waar dan één dag uit de berekening valt. Zoo kwam het, dat de eerstvolgende dag voor Zondag of eersten dag der week gold, ten einde met den kalender in China overeen te stemmen.

De Adventisten beweerden, het was de zevende dag of Sabbath; de Baptisten daarentegen namen de bepaling des kapiteins aan en vierden den dag des Heeren. Zoo vierden zij nu hun godsdienstoefening te zamen, hoewel de Adventisten niet toegeven wilden, dat het de eerste dag der week was, maar stijf en strak volhielden, dat het de zevende dag was.

Als nu het schip aankwam, was hun eerste werk zich omtrent de plaatselijke tijdrekening te vergewissen; maar hoe groot was hunne verbazing, als zij nu toch moesten inzien, dat hunne tot hiertoe gevierde zevende dag of Sabbath volgens den kalender tot eersten dag der week geworden was.

Dat werd eene moeilijkheid, waarin niet licht te beslissen was. Wanneer zij gelijk tot hiertoe den zevenden dag vierden, dan vierden zij met de Baptisten te zamen den eersten dag naar den kalender. Wilden zij evenwel, volgens aanname hunner leeraars in Amerika, den zevenden dag naar den kalender houden, dan bleef hun geen andere keuze overig, dan ten minste éénmaal den zesden tot zevenden dag der week te verheffen. Dan echter zou het de vraag voor hen worden: „Is onze Sabbath wel waarlijk de zevende dag?"

Geen enkele tekst uit den Bijbel gaf hen in deze verlegenheid duidelijke oplossing. Zij namen hunne toevlucht tot het gebed en baden om voorlichting des H. Geestes. En ziedaar, nu werd hun het woord der Schrift klaar: „W a n t h e t e i n d e d e r w e t i s C h r i s t u s, t o t r e c h t v a a r d i g h e i d e e n i e g e l i j k, d i e g e l o o f t" (Rom. 10 : 4.)

Van nu aan lieten zij zich niet meer oordeelen in 't stuk des Sabbaths. Zij verlieten „de schaduw der toekomende dingen" en keerden zich tot 't lichaam zelf (Christus), Kol. 2 : 16, 17. De opstandingsdag des Heeren was voortaan hunne vreugde.

Overgenomen uit „*Der Sentbote.*"

Zouden niet vele Sabbathtisten in Holland en elders, die in hun wettisch drijven, hetwelk weinig tot heil van zondaren bijdraagt, degenen, die door de prediking des Evangelies zondaren aan Jezus' voeten zoeken te brengen, in 't openbaar van zonde tegen 't vierde gebod durven beschuldigen, het voorgaande eens in ernstige overweging mogen nemen?

In Paulus' dagen wilden die wettische ijveraars de christenen van Galatië door de besnijdenis onder 't juk der wet, dat zij, noch hunne vaders hadden kunnen dragen, terugvoeren; nu beproeft men hetzelfde met de Sabbathsviering. Maar laat ons op onze hoede zijn en liever naar Paulus' raad luisteren: „Staat dan in de vrijheid, met welke u Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met 't juk der dienstbaarheid bevangen", Gal. 5 : 1. Ik meen: de Sabbath behoort niet tot „de noodzakelijke dingen, die ons christenen uit de heidenen voorgeschreven zijn", Hand. 15 : 20, 29.

V. K.

Van alles wat.

God laat zich niet bespotten. Voor eenigen tijd had er, zoo lazen we in een onzer bladen, een treffende gebeurtenis te Maassluis plaats. Eenige jongelieden waren in een herberg, om den tijd door te brengen in het botvieren van alle goddeloosheden. Men wist, na alles reeds uitgevonden te hebben, bijna niets meer te doen, toen eindelijk een hunner op de gedachte kwam, om al spottende het H. Avondmaal te vieren. De herbergier werd verzocht de tafel te overdekken met een wit kleed en brood er op, maar in plaats van wijn moest een kan jenever op gezet worden. Een der goddelooze voorwerpen zou het brood breken, en een ander zou dan den wijn of liever den jenever in een beker schenken. Terwijl nu alles in gereedheid was gebracht, en allen om de tafel plaats hadden genomen, ging een opstaan, die het brood zou breken, om daarbij een toespraak te houden. Met het brood in de hand staat die man gereed. Men hoorde niets. God de Heere had den spotter op zijn goddeloos werk gestraft; de man werd stom; een ander, die den jenever, die wijn moest voorstellen, inschonk, werd op dat oogenblik krankzinnig; de andere, het oordeel Gods ziende, vluchtte in allerijl de herberg uit. Zoo kan men zien: O, verwaand menschenkind! God laat zich niet bespotten.

— Pater Chiniquy schrijft aan *The Christian* uit Montreal op 1 Jan. dezes jaars: Er zijn duidelijke teekenen, dat de macht van Rome hier in Canada tot haar fundamenten wordt geschud. Op den laatsten dag van het jaar zaten 80 leden mijner gemeente met mij aan de Tafel des Heeren. Op eenige uitzonderingen na, zijn allen bekeerlingen uit Rome's dwalingen.

— In de *Hope Israëls* leest men het volgende omtrent het tegenwoordige Palestina:

De poorten van Jeruzalem staan thans dag en nacht open. Men vindt thans geheele wijken met huizen, winkels, synagogen enz. buiten de muren der stad, waar men voor 10 à 12 jaar niets anders dan landerijen vond.

Wie denkt hierbij niet aan het woord der profetie, dat wij vinden in Zacharia 2: 4: „Jeruzalem zal dorpsgewijze bewoond worden, vanwege de veelheid der menschen en der beesten, die in het midden derzelve wezen zal?" Gedeeltelijk is dit reeds vervuld. Er wonen ongeveer 50.000 Joden te Jeruzalem, en meer dan 100.000 in Palestina. Volgens Ezra 2: 64 bedroeg het geheele aantal der Joden uit de eerste ballingschap teruggekeerd slechts 42.300. Wanneer men hierbij de zangers en de dienaren, de vrouwen en de priesters en Levieten voegt, krijgt men in het geheel 48.000 zielen. In onze dagen zijn in weinig jaren meer dan 70.000 Joden teruggekeerd naar Palestina.

Dat de Joden evenals in de dagen van ouds wel den landbouw verstaan, blijkt uit het feit, dat er nu steden, dorpen, gehuchten, boerderijen enz. zijn, die voor 10 jaar niet bestonden en die geheel het eigendom van Joden zijn en door hen bearbeid worden. Deze menschen waren voor het meerendeel winkeliers en kleermakers in Rusland.

Met de meeste dezer koloniën gaat het goed. Duizenden bunders land worden door de Joden bebouwd. Woeste streken zijn thans met wijngaarden, vijgeboomen, amandelboomen, granaatappelboomen, moerbeziënboomen en andere boomen beplant. Men aanschouwt lange reeksen van huizen, synagogen, scholen en hospitalen en het land er om heen gelijkt een bekoorlijken tuin. Zijn de Joden nog niet in elk opzicht tot den landbouw bekwaam, binnen korten tijd zullen zij het zijn.

Wij denken ons Palestina van Dan tot Berseba. Het land, door God aan Abraham beloofd, reikt van den Euphraat in het noorden tot de grenzen van Egypte in het zuidwesten en is tien Palestina's groot, zoo niet grooter. Daarin is zeker ruimte voor het gansche Joodsche volk.

Het woord der profetie is vervuld, wordt vervuld en zal vervuld worden.

Israël en Palestina behooren bij elkander. Israël kan enkel in Kanaän Israel zijn en Kanaän is enkel Kanaän, wanneer Israël daar woont; Jesaja 62 vs. 6, 7.

Br. B. PLANTING.

Van onzen jongen broeder, thans de e e n i g e kweekeling voor onzen arbeid in Holland, vernemen wij van tijd tot tijd veel goeds, zoowel aangaande zijn persoon en studie, als van zijne ervaring betreffende de school en het verkeer onder zijne mede-studenten. „Er heerscht een goeden geest onder" — zoo bericht hij.

Voorts blijkt het, dat voor onzen broeder Hollands bodem nog steeds „een dierbaar plekje grond" blijft.

Hij schrijft: „Ik ben mij, tijdens ik hier in Duitschland vertoef, eerst recht bewust geworden, dat ik een Hollander ben. In stille uren zweeft mijn geest in den regel over Hollands bodem, en ik verlang reeds sterk naar den tijd, wanneer ik mijn geliefde broeders aldaar zal mogen ontmoeten. „De Christen" is mij dikwijls bij zijn aankomst als een bode des hemels, en bijzonder als hij de heerlijke tijding brengt van bekeering van zondaren en het welvaren der Gemeenten in mijn Vaderland. 'k Gevoel dan zoo iets van de vreugde der Engelen. — En brieven uit Holland, die echter maar zoo zeldzaam zijn, zijn mij steeds zeer verkwikkend en bemoedigend. Doch dat weinig o n t v a n g e n zal wel mede zijn oorzaak hebben in het door mij weinig z e n d e n van brieven. Doch mijn tijd is zoo bezet, dat mij het brievenschrijven bijna onmogelijk is. Ik hoop en vertrouw echter, dat de broeders mij niet vergeten."

Vervolgens schrijft hij: „doch Gode zij dank, nog sterker dan naar mijn aardsch vaderland is mijn heimwee naar het hemelsche; daar is ons eigenlijk tehuis! O, hoe zalig die uren, gedurende welke men in den geest daar reeds verwijlt! Men gevoelt zich dan vrij van den druk des levens. Hoe heerlijk zal het zijn, wanneer we daar eens zullen zijn, vereenigd met al Gods kinderen, en eeuwig bij Jezus, onzen Heiland!"

Zeer verblijdend is het onzen broeder ook reeds iets te mogen mede-arbeiden in de Evangelisatie. Hij predikte eenige malen en te S t e l l e, waar hij de Paaschdagen l.l. vertoefde en predikte, werd de arbeid gezegend met bekeering van zondaren. „Of ik ook blijde was!" — schrijft hij.

Ziedaar een en ander aangaande br. P., waarmede ik meende vele lezers van ons blad een dienst te kunnen bewijzen; terwijl het zal kunnen bijdragen ter bevordering van de belangstelling in onzen broeder en zijne behoeften van verschillenden aard, alsmede ter meerdere waardeering der opleidingsschool.

St. N. v. B.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Zondagavond deden weder 4 belijdenis huns geloofs in het midden der gemeente. Zoo de Heer wil, worden ze Zondagavond a.s. gedoopt.

VAN WIJD EN ZIJD.

1 Mei, dag van betooging, feestdag der socialisten en consorten en dat blijkbaar over heel de beschaafde wereld. Reeds Zondag 29 April werden op vele plaatsen voorbereidingsmeetings gehouden, bij voorkeur in de openlucht. Te vreezen is, dat deze bijeenkomsten weer vele werkstakingen tengevolge hebben tot groote schade van de arbeiders zelve, als ook voor den zoogenaamden 3den stand.

In ons land wordt op dezen dag op verscheiden plaatsen vergaderd ter verkrijging van den ACHTUURSCHEN werkdag en vooral in Amerika schijnt deze dag een zeer ernstig karakter te zullen dragen, daar de duizenden bij duizenden werkeloozen uit alle noordelijke staten in Wassington (de regeeringszetel) elkander willen ontmoeten om eene betooging te houden voor het kapitool, om arbeid af te dwingen. De regeering heeft er zich reeds mede bemoeid, daar de optrekkende werkeloozen door armoede en baldadigheid gedreven zich van spoortreinen hadden meester gemaakt, waarmede zij op gevaar af van botsingen 25 à 30 uren gaans voorwaarts stoomden. Op sommige plaatsen waren door regeering en spoorwegmaatschappij de lijnen opgebroken, die weer werden hersteld door de overweldigers, in wier midden vele spoorwegbeambten en werklieden zich bevonden, die dus goed op de hoogte waren. Kolonel Page was met 300 man troepen tegen hen opgerukt en ontnam hen den trein weer en de hoofdaanvoerders werden achter slot en grendel gezet, maar de groote menigte zette hun reis te voet voort.

Dat van al die onrust, die er heerscht onder het volk, heel weinig goeds is te verwachten, is zeer licht te begrijpen en laten wij thans hier onbesproken, toch is het noodig, dat ook de christen acht geeft op „de teekenen des tijds."

Nederland. De uitslag der stemming voor leden van de 2de kamer heeft ons — wij willen dit niet ontveinzen — bitter teleurgesteld, wij hadden gedacht en gehoopt, dat de meerderheid van het tegenwoordig kiezerscorps voor de finale uitbreiding van KIESRECHT zoude zijn, doch de stembus heeft het tegenovergestelde ten duidelijkste bewezen, er zijn 55 tegenstanders verkozen en 45 voorstanders, zoodat het tegenwoordig ministerie gedwongen is af te treden, wat dan ook verwacht wordt, zelfs vóór de opening der kamers.

Wat een geld en tijd weer te zoek gemaakt, en toch MOET deze kolossale uitbreiding van kiesen stemrecht komen, die, nu ze niet goedwillig is gegeven, zal worden afgedwongen of misschien wel met geweld genomen.

Er is immer een gebazel van „liefde voor het volk", en als datzelfde volk om zijn rechtmatige en billijke eischen komt vragen, dan worden ze als onmondigen terug gestooten door die afschuwelijke macht van heerschende overmacht.

Frankrijk. Emile Henry (de anarchist) is door de rechtbank te Parijs ter dood veroordeeld. Met de meeste onverschilligheid hoorde hij zijn doodvonnis voorlezen en beroemde er zich op een martelaar voor de revolutie te zijn. Dit slag lieden schijnt geheel gevoelloos te zijn voor datgene, wat ieder levend wezen het dierbaarste is. In hun verblinde vervolgingswoede schijnt alle gevoel uitgedoofd te zijn, en ze nemen blijkbaar geen tijd om eens met ernst te luisteren naar de stem van hun geweten, en luisteren nog veel minder naar de ernstige roepstemmen van Gods Woord, waarmede ze voor goed hebben gebroken; en daarom is het ook, dat ze geen dageraad zullen hebben, maar als kinderen der duisternis gaan ze zonder de minste hoop de eeuwigheid in. Arme menschen! die zoo beneden het redelooze vee verdwaald konden worden.

De politie is nog dagelijks druk bezig met het naspeuren van deze onruststokers, wier eenige lust het schijnt te zijn om zichzelven en anderen ongelukkig te maken.

Portugal. De regeering heeft er met nadruk op gewezen, dat de cholera-epidemie te Lissabon wel degelijk cholera is en niet, zooals beweerd wordt, cholarine. Er worden dan ook vele voorzorgsmaatregelen genomen en aangewend.

Engeland. Niet alleen zijn het de Ieren, die een eigen bestuur verlangen om hun zoo zeer verarmd, hoewel van natuur vruchtbaar land te beheeren, maar ook de Schotten vragen meer deze vrijheid, en in Wales heeft men jaren lang er op aangedrongen om kerk en Staat te scheiden, dit tweehoofdig monster moest dan ook maar zoo spoedig mogelijk vallen, niet alleen bij het anders zoo vrije Engelsche volk, maar overal; doch dan zal er wel meer beginnen te tuimelen, dat nog als een niet begeerig erfstuk van Rome is overgebleven in de protestante kerken. De Christen moet er altijd op aansturen zoor zich zelven en anderen om de vrijheid, waarmede de Zoon vrijmaakt te bemachtigen, want die door Hem zijn vrijgemaakt, zullen waarlijk vrij zijn.

Wij beleven een zonderlingen tijd, aan den eenen kant is het Vereenigingen en verbonden tot in het uiterste, veel erger dan in de dagen van Babels torenbouw, toen het volk zeide: „Kom aan!

laten wij ons vereenigen en zoodoende ons sterk maken, en aan de andere zijde wil men losmaking van eeuwenoude banden, omdat, zooals men beweert, die te knellend zijn. Men wil vrij zijn, verscheurende en verwerpende alle touwen en banden, dit bewijst ook weer

Noorwegen, dat zich van Zweden wil losmaken en nu worden er geen middelen onbeproefd gelaten, zelfs kwaadspreken van koning en erfprinses en om het doel te bereiken. Toch schijnt de tijd nog niet geheel gekomen tot deze breuke, maar er wordt aan gewrikt en dan wordt door aanhouden het sterke ijzer zelfs vaneen gescheiden.

De koning zal een bezoek gaan brengen aan het Engelsche Hof.

Met groote meerderheid werd het voorstel van geld voor de legeroefeningen, door de regeering aangevraagd, door de Storthing verworpen.

Hoogstwaarschijnlijk gaat de Duitsche keizer een zeereis doen naar Noorwegen.

Oostenrijk. Niet minder dan 30000 ambachtslieden hebben het werk gestaakt. Zij willen korter werkdag.

Een liefdadigheid (?) voorstelling bracht *f*100000 op ten behoeve van een te stichten ziekenhuis voor teringlijders. Wel een bewijs, dat die ziekte ook daar sterk aanwezig is. En toch gaan de menschen zonder ernst maar hun weg, alsof er geen dood heerscht en geen eeuwigheid wacht.

Duitschland. De Zuid-Duitschers, die wel ietwat met jalousie waren bevangen omtrent des Keizers gunst, werden bizonder verrast door Z. M., namelijk, dat hij besloten heeft om de schilderijennalatenschap, door graaf Schack vermaakt, niet naar Berlijn laat komen, maar te München laat blijven. Daarover zijn de Münchenaars zoo verheugd, dat de stad een afzonderlijk gezelschap zal zenden, die uit hun naam den Keizer zullen danken.

Griekenland. De aardbevingen, die hier in den laatsten tijd hebben plaats gevonden, heeft niet enkel schrik en ontsteltenis teweeggebracht, maar ook vele slachtoffers geëischt. Zelfs zijn er dorpen geheel verwoest en een menigte huizen op vele plaatsen ingestort.

Te Larissa werd de gevangenis zóó van elkander gewoeld, dat de gevangenen konden ontvluchten (evenals destijds in Filippi, Hand. 16). Eenigen zijn er ontsnapt, wijl de anderen door de soldaten werden tegen gehouden.

De groote kerk te Athene, die vol kerkgangers was, stond te schudden op hare grondvesten, zoodat er haast eene paniek ontstond, die gelukkig werd afgewend door den minister Tricoupi, die tegenwoordig was, en in kalme bezadigdheid aanmaande toch niet opgewonden te worden; zoodoende liep deze zaak gunstig af.

Brazilië. Nog steeds is de opstand niet voor goed onderdrukt; wel is admiraal de Gama gevlucht, om zich bij andere opstandelingen weer aan te sluiten.

Swaziland (Z.-Afrika). Hoogstwaarschijnlijk is het bestuur van dit land opgedragen aan de regeering van Transvaal; dat zou voor de oud-Hollandsche boeren een groote vermeerdering van macht zijn. Of het ten goede is, zal later moeten blijken.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochtersvereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van E. v. D. S. Haarlem *f* 2.95.

N. v. BEEK.

PINKSTERCOLLECTE.

Onze gemeenten vergeten toch zeker onze predikerschool te Hamburg niet?

Gelijk bekend is, zag het Comité der school zeer gaarne, dat elke gemeente minstens zooveel maal 30 cent per jaar bijdroeg, als ze leden telt. Ziet men daar geen kans toe .... ware dan het houden eener te voren aangekondigde Pinkstercollecte niet gewenscht?

Dat wij toonen de voorrechten, die ons in de school geboden zijn, op hoogen prijs te stellen.

J. HORN.

De Gemeenten

worden nog ten slotte herinnerd, dat de volgende week, zoo God wil, de AGENDA wordt opgemaakt. Gelieve voorstellen en de namen der Afgevaardigden in ieder geval vóór Dinsdag 8 Mei te zenden, alsook belangrijkheden voor het JAARVERSLAG.

ZUTPHEN, Mei '94.

B. ROELES, Secr. der Unie.

Liefdemaal te Groningen.

Zoo de Heer wil hoopt de gemeente als gewoonlijk tweeden Pinksterdag Liefdemaal te houden.

Door deze roept zij broeders en zusters van verre en nabij op, om dien dag tot haar over te komen en in geloof en liefde in 's Heeren naam saâm te komen teneinde in Zijne gemeenschap en in die Zijner kinderen gezegend te worden.

Laat ons reeds nu dien zegen van Hem afbidden.

Namens de Gemeente

J. HORN, Voorganger.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 368 DONDERDAG 10 Mei 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

PINKSTERLIEDJE.

(VOOR KINDEREN.)

Gebed.

Ach, 't is zoo koud daar binnen,
Zoo hard en dor en dood.
Ik weet U niet te minnen
En ben van liefde ontbloot.
Hoe lang is 't in mijn harte
Al wintertijd geweest!
Heer, maak het mij tot smarte,
En schenk mij Uwen Geest!

Hoe heb ik Uwe liefde
Al dikwijls wederstaan!
En schoon mijn zonde U griefde,
Weer telkens kwaad gedaan!
Heer, wil het mij vergeven,
Hoe groot mijn zonde ook zij!
En schep het nieuwe leven,
Het voorjaar ook in mij!

Stort over mij Uw zegen,
En doop mij met Uw' Geest;
Dan vier ik, door Uw zegen,
Ook waarlijk Pinksterfeest.
Dan, door U aangenomen,
Zing ik verheugd en blij:
„Het voorjaar is gekomen,
De winter is voorbij."

Dan, door Uw' Geest geheiligd,
Reis ik, aan Uwe hand,
Voor alle kwaad beveiligd,
Naar 't hemelsch Vaderland.
En eenmaal ter bekroning
Van al Uw teederheid,
Vind ik in 's Vaders woning
Een plaatsje ook mij bereid.

(P. HUET.)

PINKSTERDAGEN.

Voor ieder onzer is 't onmisbaar noodig een Pinksterdag te beleven. Niet alleen, dat wij Pinksteren vieren in den gewonen zin des woords; maar wij moeten voor ons zelven ook zulk een Pinksterdag verwachten en beleven, een dag, waarop de H. Geest over ons komt, ons met zijn licht vervult, in al de waarheid leidt, van alle ongerechtigheid verlost, de liefde in ons hart uitstort, zoodat wij openbaar worden te behooren tot een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk. Want de beloften, die hierop betrekking hebben, zijn niet voor eenige weinigen, maar voor alle ware geloovigen gegeven. Petrus zegt: deze belofte komt u toe en uwen kinderen en allen die daar verre zijn.

Wanneer wij maar een klein vonkje der goddelijke liefde in ons hart hebben, zal het ons, en vooral den bekommerden, tot grooten troost zijn te vernemen, dat in onzen geestelijken nood overvloedig voorzien kan worden door de invloeden van den Heiligen Geest, en dat ons kracht uit den Hooge beloofd is, om dàtgeen in ons te bewerken, waartoe menschelijke kracht geheel tekort schiet. Deze gedachte moet met grooten ernst ons aangrijpen, opdat wij, geloovende, verzegeld worden met de gaven ons in Christus toegezegd. O, mocht van elk onzer eens gezegd kunnen worden: vol van den H. Geest! Daartoe mogen de volgende vermaningen door de genade diens zelfden Geestes geheiligd worden.

1. Men moet op de kleinste bewegingen des H. Geestes achtslaan en ze niet wederstaan, opdat we Hem niet bedroeven.

2. Men moet niet blijven staan bij wat men bezit, maar steeds naar meerdere gaven geloovig uitzien.

3. Men moet den omgang met andere kinderen Gods zoeken en innig met hen verbonden zijn.

4. Men moet zich uit- en inwendig tot het gebed schikken, zonder nalaten.

1. Wanneer wij op de werkingen des H. Geestes wachten, moet ons dat eene ernstige gewetenszaak zijn.

De eerste werkzaamheid des H. Geestes is bestraffing. Daaraan moeten wij ons onderwerpen en de waarheid onder de oogen zien; onze ellende en diepe verdorvenheid recht laten blootleggen, eer wij ooit den H. Geest als Trooster in ons hart kunnen ontvangen. Wij moeten ons zoowel in kleine als in groote dingen voor Zijne bestraffing buigen en van harte bereid zijn, daarnaar te handelen. Wil Hij b.v. dat wij onzen vleeschelijken zin, eigen wil, ongeregelden lust of liefde verlaten zullen, dan moeten wij niet daarover heen springen en denken: dat komt te zijner tijd van zelf wel in orde. Neen, zóó komen wij niet verder. Wanneer wij de eerste werkingen des H. Geestes wegens onachtzaamheid, traagheid of gebrek aan zelfverloochening niet volgen, dan wordt dat de oorzaak van groote verachtering in plaats van een opwassen in de genade des Heeren.

2. Een tweede vereischte is, dat wij niet tevreden zijn met het volgen der eerste bewegingen, zoodat wij daarbij zouden blijven staan. Hebben wij eenige trouw bewezen, en reeds iets der vriendelijkheid en liefelijkheid onzes Heeren gesmaakt, dan moeten wij vooral niet meenen, dat wij het doel bereikt en reeds begrepen hebben, wat de Heer ons heeft toegedacht, maar integendeel met des te meer ernst en ijver en gebed naar het doel jagen. God belooft ons wel is waar iets groots, n.l. dat wij door de inwoning des H. Geestes der goddelijke natuur deelachtig zullen worden, maar nu verlangt Hij ook wat groots van ons. Hij wil, dat wij nu ook om Zijne belofte te kunnen ontvangen, zullen verloochenen, wat ons het liefste is; Hij wil, dat wij met Christus sterven en alles schade achten om Zijnentwil, opdat Hij alleen ons hart geheel moge bezitten om het met Zijnen Geest te kunnen vervullen.

Het kan mij zeer bedroeven, wanneer ik bedenk, dat terwijl God zoo rijk in erbarming is en ons door Christus' bloed den toegang tot Hem ontsloot; dat terwijl een zoo overrijke mate des H. Geestes nog in dit aardsche leven kan verkregen worden, er toch zoovelen zijn, die met grooten ernst begonnen, maar plotseling lauw en traag zijn geworden, alsof zij het al gegrepen hadden. Zal 't ons niet allersmartelijkst zijn, wanneer wij in de eeuwigheid moeten zien, dat het water des levens tot aan onze lippen gekomen is, maar wij uit traagheid schandelijk verzuimd hebben te drinken? Wij kunnen niets verdienen; maar hetgeen ons uit loutere genade wordt aangeboden, moet toch ook worden aangenomen.

3. Ten derde moet men met andere kinderen Gods een oprechten, eenvoudigen en hartelijken omgang hebben en innig met hen vereenigd zijn, naar het voorbeeld der eerste christenen. Wanneer wij alléén bidden, kunnen wij vertroost worden; maar het gemeenschappelijk gebed van vele christelijke zielen heeft eene bijzondere waarde en ook eene bijzondere belofte van zegen. Hebben wij echter geen lust ons met andere kinderen Gods te vereenigen, dan ontbreekt ons iets noodig is om die bijzondere gaven des H. Geestes te ontvangen. Wij verhinderen zelf Hem den toegang. O, laat ons toch „de gemeenschap der heiligen" zoeken te betrachten! Laat ons onvermoeid naar eenheid en innige aansluiting streven!

4. Het vierde vereischte is gebedsoefening. „Zij waren eendrachtig in bidden en smeeken." Tot waren eerst hierin kunnen ons de woorden des Heeren aansporen: Matth. 7 en Luk. 11. Hoe vreeselijk zou het toch zijn, wanneer wij schade leden aan onze ziel! Wij moeten in ons beroep zóó bezig zijn, dat wij tijd vinden, om ons nu en dan tot het gebed af te zonderen. Want in heilige stilte en eenzaamheid kan de H. Geest het best en meest zegenbrengend met ons spreken, en wij kunnen dan antwoorden: „Spreek Heer, want uw knecht hoort!"

Wij moeten ons dus zeer bepaald, uitwendig tot het gebed schikken, door het zoeken van eenzaamheid en stilte zonder eenige afleiding: maar dit uitwendige is slechts een voorbereiding, de inwendige toestand is het voornaamste. Ook kan men zich niet altijd uitwendig afzonderen, maar wel inwendig, wanneer men zich door 't overdenken van Gods Woord en den invloed der genade daartoe voorbereidt. Maar in welken toestand moet men dan inwendig zijn? Men moet bidden, niet slechts om te bidden, maar ook zich met heilige begeerte uitstrekken naar 't geen waarom men bidt. Wij moeten van harte zoeken, zooals de liefhebbers der wereld naar aardsche vreugde en rijkdom trachten. Wij moeten onze harten door God laten verheffen. Zal de H. Geest woning in ons maken, dan is 't volstrekt noodwendig, dat ons hart grondig ledig worde en tot een woning des H. Geestes toebereid. Als wij ons in 't gebed door den H. Geest laten bewerken en ledigen, dan zullen

wij weldra een Pinksterdag beleven en vervuld worden door den H. Geest.

Zoo moeten wij dan volharden in 't gebed en het wachten op den H. Geest. Zal echter ons bidden en wachten gezegend worden, dan moeten wij al het andere schade achten en met een ontledigd hart, dat naar genade hongert, voor God verschijnen, zoodat wij naar waarheid kunnen: Heer, hier is mijne arme hart, vervul Gij het met Uwen Geest: 't zij biddend, blijf ik voor Uw aangezicht en wacht op den ons beloofden zegen met kinderlijk vertrouwen, dat Gij op Uw tijd Uw Woord zult waar maken.

Wanneer de ziel aldus van het zichtbare afgekeerd, naar God hongert en dorst, dan zal zij met de goederen des heils, ja met den H. Geest vervuld worden.

In Jesaja 6 worden deze woorden door God gesproken en in Jes. 1 kunnen wij zien, waarom God het gericht der verstokking over Israël had doen komen, vs. 2, 3. De kinderen Israëls hadden weerstreefd. Zij kenden den wil van God, zij hadden Zijne trekkingen gevoeld, Zijn vermanende stem gehoord — maar zij weerstreefden zóólang, dat zij rijp werden voor het gericht der verstokking. Wanneer ik dus in twee woorden zou uitdrukken, wat een zondig mensch doen moet, om gered te worden, dan zou ik zeggen: niet weerstreven! Hij moet de genadetrekkingen zijns Gods, de stem des H. Geestes, die hem tot bekeering en geloof wil brengen, niet afwijzen, maar hij moet zich overgeven en zich laten redden. En als ik een geloovig Christen in twee woorden zou zeggen, wat hij doen moet om in geestelijk leven vooruit te gaan, vrede en vreugde te genieten en in de kracht des Heeren te wandelrn, dan zou ik ook zeggen: niet weerstreven, den H. Geest nauwgezet volgen.

Gij, mijn lezer, hebt voorzeker de zoekende en lokkende stem des goeden Herders wel vernomen, maar — hebt gij haar gevolgd? Hebt gij nooit ten antwoord gegeven: „Wij willen niet, dat Deze over ons heersche! — of wel: ik kan niet — of: „nu niet, maar later!" O, zoo gij Zijne stem hoort, zoo verhard uw harte niet, mijn lezer! opdat het niet eenmaal van u heeten moet: „God heeft zijn hart verstokt." Weerstreef niet de liefdebetrekkingen des Heeren, wiens wil het is, arme zondaren zalig te maken.

Volkomen weerstaan sleept het gericht der volkomen verstokking na zich. Maar ook bij een kind Gods, dat zich aan den Heer heeft overgegeven, is alle gevaar nog niet voorbij. Ook dan kan men nog weerstreven op fijner of grover wijze en hoewel dan geen verstokking volgt, omdat het weerstaan niet volslagen is, zoo heeft het nochtans treurige gevolgen. Het verzwakt den inwendigen mensch, maakt den gang onzeker en het hart gedrukt, verlamt de kracht en bedroeft den H. Geest.

Daarom, mijn lezer, wilt gij in alle dingen opwassen in Hem, die het Hoofd is, wilt gij Hem blijmoedig nawandelen, wilt gij blijvend Zijn vrede genieten, wilt gij Hem in de wereld verheerlijken en moedig getuigen van uwen Heer; wilt gij blijven in eenen innigen omgang met Hem — zoo let op deze woorden: niet weerstreven. Wanneer Zijn heilige vinger uw hart aanraakt en u de wondeplek toont, die uw kracht verlamt; wanneer Hij u innerlijk vermaant, het woord, dat juist over uw lippen glijden wil, niet uit te spreken; wanneer Hij u trekt tot inkeer en gebed: weerstreef dan niet, geef gevolg, gehoorzaam snel en blijmoedig. Och, dat gij naar Mijne geboden geluisterd hadt: zoo zou uw vrede geweest zijn als een rivier en uwe gerechtigheid als de golven der zee! Jesaja 48: 18.

Naar Terstegen.

NOG IETS OVER DE WET.

Voor eenigen tijd ontving ik, naar aanleiding van mijn referaat: de wet en de sabbat; een zeer gewaardeerd schrijven, van een hooggeacht broeder uit Duitschland, waarin hij zijne vrees te kennen gaf, dat wij Hollandsche Baptisten tot de Antinomianen moesten gerekend worden. Hij had met deze secte kennis gemaakt in Amerika, en de indruk, die hij van hen had ontvangen, noodzaakte hem, tegen Antinomisme te waarschuwen. Zij toch, die deze dwaling waren toegedaan, achtten Zendingsarbeid niet noodig, terwijl veeleer achteruitgang dan vooruitgang in het geestelijk leven was op te merken, en bovendien de noodzakelijkheid van den geestelijken strijd, als gevolg van het bezit der Adamsnatuur, werd voorbijgezien of vergeten.

Daar onze broeder omtrent ons standpunt in dwaling verkeerde, tengevolge van misverstand in de beoordeeling van genoemd referaat, achtte ik het noodig, door een persoonlijk aan hem gericht schrijven, zooals ook begeerd was, omtrent ons standpunt hem nader in te lichten, het misverstand weg te nemen, en aan te toonen, dat de vrees, die hij koesterde, ongegrond was, bij de verzekering, dat ook wij met hem, het Antinomisme ten strengste veroordeelen. Dit schrijven vinde nu ook, voor onze Gemeenten eene plaats in „de Christen," om, waar soms bij enkelen soortgelijke bezwaren zich mochten voordoen, alle bezwaar en misverstand moge worden opgeheven.

't Zij mij echter vergund, daar sommigen zullen vragen: Wat zijn Antinomianen? vooraf, omtrent deze secte een omschrijving te geven.

De Antinomianen, (een naam afkomstig van twee Grieksche woorden *anti* tegen *nomos* wet,) schijnen de leer der toegerekende rechtvaardigheid van Christus en der zaligheid door het geloof zonder de werken zoover te hebben gedreven; dat zij de zedelijke gehoorzaamheid weinig of niets achten.

Het Antinomisme dagteekent uit de dagen der hervorming. Johannes Agricola, een leerling van Luther was dezelfs oorspronkelijke prediker. De R. Catholieken dreven, in hunne twisten met de Protestanten van die dagen, de verdienstelijkheid der goede werken zoo buitensporig ver, dat een groot gedeelte van hunne tegenstanders, daardoor er toe kwamen in een tegenovergesteld uiterste te vervallen. Rechvaardiging door het geloof, dat geene goede werken behoeft voort te brengen en eene aan zoodanig geloof toegerekende rechtvaardigheid die tot behoudenis genoeg is, zijn de leerstukken door welke de Antinomianen zich hoofdzakelijk onderscheiden.

Gedurende het Protectoraat van Olivier Cromwell, ontstond deze secte in Engeland. Daar waren sommige hunner het gevoelen toegedaan, dat, daar de uitverkorene nooit van de genade kan vervallen, noch Gods gunst verbeuren, het kwade dat hij doet, niet wezentlijk zondig is, noch voor verkrachting der goddelijke wet te houden: dat zij dientengevolge niet worden opgeroepen, om hunne zonden te belijden, of die, door berouw gedreven te betreuren en na te laten.

Mosheim zegt: dat de Antinomianen eene strenge soort van Calvinisten zijn, die de leer van Calvijn nopens Gods volstrekt besluit tot de slechtste oogmerken hebben verdraaid, door er gevolgen uit af te leiden, die voor de belangen van den waren godsdienst en godvrucht uiterst nadeelig konden worden.

Dit Antinomisme wordt door ons ten strengste veroordeeld.

Tegen de wet, zullen wij, hoop ik, nimmer zijn en evenmin *voor* een geloof, bij het welk de zedelijke gehoorzaamheid niet geteld of geacht wordt, zooals een deel der Antinomianen geleerd hebben.

Wij verwerpen de Antinom. leeringen van een geloof zonder de noodzakelijkheid der goede werken, en dat het kwade, dat de uitverkorenen bedrijven, niet voor wezenlijk zondig en verkrachting der goddelijke wet moet gehouden worden.

Dat zulke leerstellingen hoogst gevaarlijk zijn, en den geestelijken wasdom, zoowel naar binnen als naar buiten, op zijn zachtst gesproken moeten belemmeren, spreekt van zelf, en het kan alleen misverstand zijn, ons, naar aanleiding van genoemd referaat, met dezulken op éene lijn te stellen, omdat daarin vooral nadruk gelegd wordt op de gewichtige waarheid, dat wat onder de bedeeling der wet negatief was, in de nieuwe bedeeling positief is geworden in den hoogsten zin des Woords, door het leven en de leiding des H. Geestes.

Wat dan ook de door u genoemde gevolgen betreft, wij mogen den Heer danken, dat de gemeenten deel nemen aan den zendingsarbeid, en die arbeid hoe langs hoe meer georganiseerd wordt, en dat, hoewel de Hollandsche gemeenten arme gemeenten moeten genoemd worden, zij er naar streven, spoedig een zendeling voor eigen rekening te mogen zenden naar de Heidenwereld.

Tevens wordt in de Gemeenten nadruk gelegd op den geestelijken wasdom, de heiligmaking èn als inwendig geestelijk leven èn als uitwendige openbaring, door het bewaren (beleven) van 's Heeren Woord. Wij kennen den strijd, die er is tusschen den nieuwen en den ouden mensch Gal. 5 : 17; en zijn ons bewust, dat wij wordende Christenen zijn, die den strijd zullen hebben te voeren tot onzen laatsten ademtocht, maar mogen ook den Heer danken, dat wij in dien strijd aangevuurd en geleid worden door den H. Geest, zoodat waar die Geest ons leidt, wij *niet* zijn onder de wet. Gal. 5 : 18.

Wij begeeren *niet* ons schuldig te maken aan ondankbaarheid, door een deel der Goddelijke Openbaring (de bedeeling der wet) te miskennen of gering te achten, maar zouden wij niet ondankbaar handelen, wanneer wij het kostelijk deel der openbaring, de bedeeling des Geestes, waarmede de Heer de Gemeente en niet Israël begiftigde, zouden miskennen en niet in zijne hooge waarde en beteekenis zouden schatten, en waar de Heer ons het volle licht der zon, de H. Geest heeft gegeven, zouden beweren, dat wij ook het licht der maan (de wet) nog noodig hadden, om te kunnen zien?

Wij moeten voorzeker met Gods woord in de hand, onderscheid maken tusschen de *bedeeling* en het *wezen* der wet. Met het oog op het laatste is de wet een lichtstraal van het Goddelijk wezen, en toont ons de heiligheid Gods die de zonde veroordeelt. Het spreekt wel van zelf, dat zoomin als in het wezen Gods, verandering of schaduw van omkeering is, dit licht, dat in de wet van God uitstraalt, eeuwig hetzelfde blijft, en nimmer in duisternis veranderen kan; zoodat dan ook de zonde, die in de wet veroordeeld wordt, ten allen tijde veroordeeld is, onverschillig of dit *vóór* of *onder* of *na* de bedeeling der wet is, vandaar, dat de Apostel in Rom. 7 zegt: de wet is heilig, rechtvaardig en goed, ook 1 Tim. 1 : 8.

Dat de wet dus niet veracht, maar als eene openbaring van Gods heilig wezen erkend moet worden en als zoodanig, als deel dier openbaring, als woord van God, gelijk het geheele woord, middel van onderwijzing, verlichting, ontdekking en heiliging, in de hand en macht des Geestes kan zijn, moet dunkt mij ieder ware Christen beamen.

Blijft nu het licht, dat in de wet van het Goddelijk wezen ons tegenstraalt, *altijd hetzelfde* licht, de *wijze waarop* dit licht ons bestraalt, is daarom niet even gelijk; juist door dat verschil, ontstaat het onderscheid der bedeeling. Niet het licht is een ander licht, maar de *wijze waarop* en de *mate waarin* datzelfde licht, van denzelfden God tot ons komt, is onder de nieuwe bedeeling (die des Geestes) toch geheel anders dan onder de oude bedeeling (die der wet:)

In de bedeeling der wet, straalt dat licht van buiten en doodt.

In de bedeeling des Geestes, straalt dat licht van binnen en maakt levend.

Wanneer wij de wet als bedeeling beschouwen, is het, alsof zij dat dubbele kenmerk reeds draagt, waar de schrift niet alleen op de uiterlijke, maar ook op de innerlijke beteekenis der wet wijst en dat innerlijke als het einddoel der wet laat doorschemeren.

Uiterlijk spreekt de wet zich uit in de 10 geboden, dat is: de Goddelijke eisch, die God den zondaar stelt, n.m. de werken, die hij niet doet, zoodat de vloek over hem komt.

Innerlijk spreekt ze zich uit: Gij zult liefhebben den Heer uwen God, met geheel uw hart èn met geheel uwe ziel en met geheel uw verstand en: gij zult uwen naaste liefhebben als u zelven.

Daarom zegt de Apostel: zoo is dan de liefde de vervulling der wet.

Wanneer nu onze Heiland in de wereld komt, wordt Hij aan het kruis een vloek voor ons, zoodat hij ons van de *uiterlijke* wet (bedeeling der wet) d. i. de eisch en vloek der wet verlost, en schept het nieuwe verbond, waardoor het *innerlijk* wezen der wet tot haar recht komt, dat de wet geschreven is in onze harten, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest.

Wanneer nu de Apostel over de wet spreekt, treedt onwillekeurig dat tweeledig karakter te voorschijn, en zoo zeer als hij er met nadruk op wijst, dat de bedeeling der wet een einde heeft genomen, zoozeer zal hij ook het innerlijk wezen der wet handhaven, wij zullen daartoe eenige plaatsen der Schrift, als bewijs aanvoeren.

In Rom. 3 : 20 en 21 zegt Paulus, dat *uit de werken der wet* geen vleesch gerechtvaardigd zal worden, en dat de rechtvaardigheid Gods geopenbaard is *zonder de wet* en toch antwoordt hij op de vraag: doen wij dan de wet te niet door het geloof? dat zij verre, maar wij *bevestigen de wet*, immers door de liefde, die de vervulling der wet is.

In Rom. 6 : 14 en 15 toont de Apostel aan, dat de zonde niet over den geloovige heerscht, dat hij niet zondigen zal juist omdat hij, *niet is onder de wet*, want *onder de wet* was men krachteloos, maar nu de wet in het hart is, is de macht der zonde verbroken.

In Rom. 7 : 4 en 6 toont de Apostel, dat de *geloovige der wet gedood is*, opdat hij het eigendom van den Opgestane zou worden, *om Gode vruchten te dragen*, zoodat, waar hij *vrijgemaakt is van de wet* door zijn sterven met Christus, hij dienen zou in *nieuwigheid des Geestes* en NIET in de *oudheid der letter*. Toch zegt hij vers 12, dat de wet heilig is en het gebod heilig, rechtvaardig en goed, zoodat die wet, die goed is, in hare dubbele strekking, buiten den mensch verdoemende *vóór* Christus; in den mensch als nieuw leven der liefde *dóór* Christus, voorgesteld wordt.

Dit stelt de Apostel in het licht, ook in Rom. 8 : 2, 4, waar hij zegt, dat de *wet des Geestes*, vrijgemaakt heeft van de *wet der zonde* en *des doods* — maar, opdat het RECHT DER WET vervuld zou worden in ons, die *naar den geest* en niet *naar het vleesch* wandelen! Vrijgemaakt dus van de openbaring der wet op Sinaï, opdat het recht der wet, d. i. hare innerlijke beteekenis, leven der liefde, des geestes, vervuld zou worden.

In I Tim. 1 van vers 5 tot 9 doet de Apostel dit zeer duidelijk uitkomen, en laat hij gevoelen, dat de gemeente zich niet mag stellen onder de wet der 10 geboden, alsof die wet nog buiten haar was, maar dat het einddoel der wet, de liefde, haar leven en streven moet zijn;

in vs. 5 zegt hij: dat het *einde des gebods de liefde* is;

in vs. 6, dat daarvan sommigen zijn afgeweken;

in vs. 7, dat die afgewekenen *leeraars der wet* willen zijn;

in vs. 8, dat de wet goed is als wet (wettelijk) gebruikt, maar

in vs. 9, dat men bedenken moet, dat de *rechtvaardigen de wet niet is gezet*, maar de onrechtvaardigen enz. Gelieve voorts nog te lezen Rom. 10 : 4; 2 Kor. 3 : 7, 8, 11 en Gal. 5 : 18.

Indien wij dan, wanneer wij met het oog op de bedeeling der wet op Sinaï, welke de vloek over den mensch uitspreekt, zeggen: wij zijn niet meer onder de wet, Antinomianen moeten heeten; zouden wij dan niet mogen vragen: of ook Paulus een Antinomiaan moet genoemd worden? Toch zijn wij in onze beschouwing alleen Paulus nagevolgd. En Paulus is het, die, waar hij aantoont, dat wij van de wet verlost zijn, omdat Christus die voor ons de wet vervulde, ons van de vloek der wet verlost heeft, opdat wij met God verzoend en vereenigd, het leven Gods door den H. Geest in onze harten zouden ontvangen, juist duidelijk doet uitkomen, dat wij alzoo bekwaam gemaakt zijn, de wet te bevestigen en het recht der wet te vervullen.

En zie! dit beamen wij van harte.

Geve de Heer, dat door de kracht des Heiligen Geestes dat leven der goddelijke liefde, steeds meer in Gods kinderen moge zichtbaar zijn, opdat onze openbaring, de waarachtigheid en heerlijkheid van het Goddelijk licht der nieuwe bedeeling moge bevestigen, en waar wij de wet vervullen, de dienst des Heeren als een dienst *niet* van vreezen en beven, maar als een dienst van leven, vrede en zaligheid, mogen aanbevelen.

Amsterdam. F. J. VAN MEERLOO.

Van alles wat.

Gevolgen van het te Chicago gehouden Godsdienstcongres.

In een buitenlandsch tijdschrift wordt het volgende gemeld:

„De slechte vruchten van het zaad, dat door het veel besproken godsdienstcongres te Chicago is uitgestrooid, beginnen zich van lieverlede te vertoonen. Volgens de jongste berichten uit Amerika begint aldaar eene beweging, welke onder den naam van „Universeele Kerk" een nieuwe godsdienstige sekte stichten wil. Aan het hoofd der beweging staan een rabbijn, een unitarisch geestelijke, een prediker uit de volkskerk en een universalistenprediker. „Op den breeden grondslag der humaniteit wil men een tempel van den Universeelen godsdienst oprichten, die zoowel aan den onderzoekenden geest van den vooruitgang als aan de helpende liefde gewijd is.

Zeker zonder dat het alzoo bedoeld was, is het congres te gemoet gekomen aan een neiging des tijds, welke er op uit is den godsdienst van zijnen dogmatischen inhoud te ontdoen en dien te beperken binnen de grenzen van een algemeen godsdienstig gevoel en eene oppervlakkige moraal. De geesten, die het congres wakker geroepen heeft, zullen nog lang beroering stichten.

Amerikaansche zendingbladen klagen bovendien over een verkoeling van den zendingsijver in menigen kring. Wanneer — zoo spreekt men — wanneer de heidensche godsdiensten zooveel goeds hebben, wanneer belijders van deze godsdiensten met onze Christelijke predikers zich tot een congres vereenigen en samen het „Onze Vader" bidden en Heilands Hallelujakoor zingen kunnen, — waarvoor hebben wij dan Christelijke zending noodig?

Een Baptisten-zendeling uit Japan bericht over de Japanneesche priesters en geleerden, die van het congres terugkeerden, het volgende: „Spoedig na den terugkeer der Boeddhistische vertegenwoordigers werd onder de leiding der „Vereeniging van jonge Boeddhisten" te Yokohama eene volksvergadering samengeroepen. Van 's morgens tien tot 's avonds zeven uren werden door verschillende sprekers achtereenvolgens toespraken gehouden over hun wedervaren in Amerika bij het Wereldgodsdienst-congres, en de indrukken, die zij ontvangen hadden. Deze geleerden zeiden: „Toen wij de uitnoodiging tot het godsdienstparlement ontvingen, wilden onze Boeddhistische bestuurders ons niet als hunne vertegenwoordigers zenden. De groote meerderheid meende, dat het eene bedriegelijke beweging der Christenheid was, om ons daar heen te krijgen en dan belachelijk te maken, of om te beproeven ons te bekeeren.

Maar welk eene wonderbare verrassing wachtte ons! Wij hadden ons geheel verkeerde voorstellingen gemaakt. Het congres was eigenlijk bijeengeroepen om de Westelijke natiön van de dwaasheid des Christendoms te overtuigen; zij wilden iets van onzen godsdienst hooren, om te beslissen, welke godsdienst de beste ware. Er is geen plaats in de wereld, waar de leer van het Boeddhisme een betere opneming vindt dan in Amerika. Tijdens de vergaderingen van het congres werd een zeer rijk man uit New-York tot het Boeddhisme bekeerd. Hij is een man van grooten invloed, zijne bekeering is van grooter beteekenis dan de bekeering van duizend gewone menschen. . . . . . Het Christendom is hoofdzakelijk niet meer dan een sieraad van de maatschappij in Amerika. Slechts weinigen gelooven er ernstig aan. De meesten drinken en leiden verder een liederlijk leven, ofschoon het Christendom wijd en zijd verbreid is en tot den goeden toon van het gezellig verkeer behoort. De samenkomsten te Chicago stelden de verhevenheid van het Boeddhisme boven het Christendom in het licht, en het bleek een feit te zijn, dat de Amerikanen en andere Westerlijke volken hun geloof aan het Christendom verloren hebben en bereid zijn de leer van onzen verheven godsdienst aan te nemen."

Alzoo versterking hunnerzijds, verzwakking aan onze zijde, dat is over 't geheel de slotsom der treurige ervaring, waarmede de Christelijke wereld door dat congres is verrijkt. Het is te hopen, dat het leergeld niet te vergeefs is betaald."

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Zondagavond had de doop plaats van de 4 zusters, waarvan we in ons vorig bericht spraken. Drie hunner waren jongedochters, waaronder twee kinderen der gemeente, die van kindsbeen af de Schriften geweten hebben, die ons wijs kunnen maken tot zaligheid. Dit gaf onzen Voorganger aanleiding te prediken over Timotheüs en wel in het bizonder over de vermaning van Paulus aan hem: „O, Timotheüs! bewaar het pand u toevertrouwd." Een groote schare, en onder deze een menigte jongelingen en jongedochters, was tegenwoordig.

Ook werden wij nog verblijd, doordien eene zuster, vroeger van de gemeente afgesneden, met berouw wederkeerde.

STADSKANAAL. Zondag j.l. werd de Gemeente weder verblijd, door dat zij drie zusters door belijdenis en doop aan haar zag toegevoegd worden.

De arbeid heeft een gezegenden voortgaug en de Gemeente leeft gelukkig in den Heer en in onderlinge gemeenschap.

HENGELOO. De dag van Donderdag 3 Mei, Hemelvaartsdag, was voor ons een heerlijke en onvergetelijke dag. Des morgens in de vroegte (5 uur) gingen wij met onze onthouders-vereeniging op marsch, den weg op naar Enschedé onze Onthoudersvrienden uit Enschedé te gemoet, die ons weldra tegenkwamen met ontplooide vaandels. Voorts ging het onder het zingen van Onthouders en andere Christelijke liederen naar een in die nabijheid gelegen boerenerf, daartoe bereidwillig afgestaan, waar de brs. Meuleman van Zwolle, daartoe door de afdeeling Enschedé uitgenoodigd, J. Katuin en G. H. Varenhorst, voor een schare van eenige honderden menschen uit Onthouders en nieuwsgierigen bestaande, het woord voerden en achtereenvolgens wezen op des christens plicht in zake de Geheelonthouding. Nadat nog de optocht door een photograaf was afgephotografeerd verlieten we ongeveer 9 uur wederom het feestterrein, wel voldaan over dezen eersten Onthouders-propaganda-tocht, die wel geslaagd mag heeten en waarvoor een woord van dank niet mag onthouden worden aan den heer Meuleman, die op uitstekende wijze het feest leidde. Nadat we ongeveer kwart voor tien te Hengeloo aankwamen, begaven we ons onder de prediking des Evangelie, waar we wederom bij vernieuwing werden herinnerd aan het voor den christen zoo heerlijke feit: de Hemelvaart van onzen Heiland, die nu nog gezeten aan de rechterhand des Vaders, pleit voor de Zijnen. Vervolgens begaven we ons des namiddags half drie naar onze doopvergadering, waar opnieuw een drietal in het watergraf werden begraven, om vervolgens in nieuwigheid des levens te wandelen. Bij die gelegenheid werd door onzen ouden br. Kuipers herinnerd, dat nu 21 jaar geleden op Hemelvaartsdag de eerstelingen alhier werden gedoopt en dat God de Gem. sedert gezegend heeft, daar ze thans uit ongeveer 100 leden bestaat en velen reeds zijn iugegaan in de eeuwige rust (br. Kuipers behoorde zelf tot die eerstelingen.)

Nadat de Doop was afgeloopen, begaven we ons wederom naar ons lokaal, waar onze jongelingen- en jongedochters-vereenigingen ons gastvrij ontvingen op een feest door hen bereid, waar de avond verder, onder genot voor lichaam en ziel recht gezellig werd doorgebracht, zoodat om ongeveer negen uur, toen de tijd van scheiden daar was, een ieder moest getuigen: het was ons goed daar te zijn, want de Heer was in ons midden.

Met recht mogen we dus zeggen, dat deze Hemelvaartsdag voor ons onvergetelijk en een der rijkgezegenden van den laatsten tijd mag genoemd worden. Geve de Heer ons verder Zijne genade en doe Hij ons wandelen in Zijn licht.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. De door den Staat gekozen commissie tot onderzoek van de droogmaking der Zuiderzee, waar reeds jaren over is gesproken, is met haar verslag te voorschijn gekomen. De groote meerderheid (21 van 27 leden) dier commissie is van oordeel, dat het in 's lands belang is, dat er een indijking kome van Piaam naar Wieringen. Allen zijn het eens, dat de Staat zelf dit werk onder handen moet nemen en het niet in handen stellen van een particuliere maatschappij. De kosten zijn geraamd op HONDERD NEGEN EN TACHTIG MILLIOEN, zegge 189,000.000 gulden, waarbij komt de renten van dit kapitaal tijdens den arbeid, waardoor de uitgaven vermeerderen tot 315 millioen, maar waarvoor dan 190.000 hectaren grond ter bebouwing openbaar komt, die tegen een matigen prijs berekend wordt op een waarde van 326 millioen, behalve de voordeelen, die het indirekt aan arbeid enz. enz. oplevert.

België. Verleden Zaterdag werd de tentoonstelling in Antwerpen geopend door koning Leopold. Z. M. werd door de onafzienbare menigte zeer toegejuicht bij aankomst. Slechts kon er stapvoets worden gereden, vanwege de dichte opeengedrongen schare menschen.

Met bizondere belangstelling moet de Vorst kennis hebben genomen van hetgeen Nederland op koloniaal gebied te zien gaf, en zijn hooge tevredenheid daarover hebben betuigd. Er zal ongetwijteld wel wat voor de Belgen vallen te leeren, nu zij ook pogingen aanwenden om een koloniale mogendheid te worden. Of echter de Congo ooit voor onze zuiderburen zal worden, wat Indië is geweest en nog is voor Nederland, valt hard te betwijfelen. Neêrlands Indië moet een zeer goed figuur maken op deze wereldkermis, die zeker voor een deel der Antwerpenaren een groot voordeel aanbrengt, maar ook ongekende ellende veroorzaakt en zedelijke achteruitgang.

De dynamietaanslag te Luik heeft vreeselijker gevolgen, als men eerst dacht. Dr. Renzen lijdt ondragelijke pijnen, beide oogen heeft hij verloren en hij snakt naar den dood.

Zijne vrouw lijdt eveneens veel, is echter niet zoo gevaarlijk ziek. De toestand van dr. Rosart is gunstiger. De dader nog onbekend.

Frankrijk. Cornelius Herz, de hoofdpersoon in de financieele schandalen der Panamageschiedenis, die zooveel beruchtheid heeft gekregen, wist op slimme wijze zich voortdurend ziek te houden in Engeland, totdat de aandeelhouders er in bewilligden, om met hem te liquedeeren, wat onlangs is geschied, zoodat hij nu weer vrij man is en niet in de gevangenis komt. Hij heeft een millioen en vijfhonderd duizend francs, maar houdt natuurlijk wel zooveel over, dat hij tijdelijk gedekt is. Maar of de man vreugde zal beleven, na zoovele weezen en weduwen en kleine burgers, die hun spaarpenningen verloren door deze afzetterij op groote schaal, ongelukkig te hebben gemaakt, valt zeer te betwijfelen, evenwel gewetenlooze menschen hebben het vergebracht in gevoelloosheid en verharding. Toch komt er eenmaal een ontwaken en God zal zich tegen dezulken betoonen een Rechter der weduwen en een Wreker der verdrukten te zijn.

Italië. De vorige week werd te Rome het bankschandaal voor de rechtbank behandeld. Uit het onderzoek bleek, dat er meer dan 40.000.000 aan bankbiljetten waren uitgegeven met valsche (dubbele) nommers. Natuurlijk zijn dit allen groote heeren, o. a. de direkteur bij het ministerie van koophandel enz. enz. Deze heer moest toezicht houden, doch was niet streng in zijn contrôle, omdat hij „diefjesmaat" was. Misschien krijgen deze schelmen een of twee jaar gevangenisstraf (?), om dan als banjerheeren hier of daar op lustslot hun dagen door te brengen, levende van het geroofde. De beschaving moge de wereld niet minder gemaakt hebben, maar beter ook niet, of men moet slimheid om anderen af te zetten vooruitgang noemen.

Engeland. In het Hydepark werd Zondag 6 Mei een socialistische meeting gehouden, al de sprekers, waaronder een Hollander, drongen aan op de invoering van den 8 uur werkdag en algemeen stemrecht over heel de wereld; de orde werd niet gestoord. Uit verschillende proefnemingen moet blijken, dat de 8 uur werken per dag eer voor- dan nadeelen oplevert.

Eenige anarchisten zijn verleden week tot dwangarbeid veroordeeld, waaronder een zekere Tanara, die vergenoegd lachte toen de rechter 20 jaren dwangarbeid uitsprak. „Leve de anarchie!" liet hij er op volgen en seinde voorts tot de rechters: „vandaag maakt gij nog de wetten, maar de tijd zal komen, dat wij die maken." Heel leuk liet de president daarop volgen: „zoover zijn wij toch nog niet?"

We zien, hoe die menschen verblind door hartstocht en lust tot vernieling worden voortgedreven door een geest, die uit den afgrond is. Zoo ooit, dan mag de Christen in onzen tijd wel de vermaning ter harte nemen en beoefenen: „beproef de geesten of ze uit God zijn."

Rusland. Uit Petersburg wordt bericht, dat de a.s. bruid van den kroonprins in den Grieksch orthodoxen godsdienst zal worden onderwezen door den aarts-priester Janischew. Wij weten niet of hij ook een aartsvijand is van de Stundisten, die nog steeds daar mishandeld worden en zelfs bij massa's naar Siberië gebannen om des geloofs wille. Toch ligt ons een vraag op het hart en wel deze, zouden die keizerlijke personen meenen, dat zij het recht hebben God te dienen naar hun zin en keuze, in plaats zich te onderwerpen aan Zijnen wil in gehoorzaamheid aan Zijn woord? Niemand vergete, dat er één God is, die voor edelman en bedelman dezelfde eischen stelt en zeker van de meer ontwikkelden vordert. Wij kunnen dan ook niet de minste eerbied of achting gevoelen voor zulk een wijze van doen.

Servië. In dit op finantiëel gebied zeer berooide land gaat het zonderling toe. De gewezen koning Milan heeft zijn rechten indertijd aan den Staat verkocht voor een paar millioen. Van zijn vrouw later gescheiden en nadat hij dat bagatelletje had verbrast, weergekeerd, is onlangs de echtscheiding weer opgeheven en de jonge koning heeft een wet uitgenoodigd, dat zijn vader weer in alle rechten is erkend. De eene rechtbank erkent zulks en een ander weer niet, zoodat er groote verdeeldheid heerscht onder de Staatsburgers.

Oostenrijk. De werkstaking der werklieden bij het bouwvak blijft aanhouden, wel zijn een massa bereid te werken, doch de stadsregeering te Weenen is niet genoeg en om bij machte hen te beschermen door de politie. Men vreest, dat de werkstaking nog wel eenige weken zal duren.

Griekenland, dat zoo zeer geteisterd is door de laatste aardbevingen, heeft op sommige plaatsen, als Aidjeso en Euboea meer dan honderd heete bronnen er bij gekregen, waarin het water tot 180 graden Fahrenheit heet is. Vele menschenlevens zijn te betreuren, afgezien de materiale schade.

Duitschland. Bismarck heeft de vorige week een bezoek gehad van een 500tal Zuid-Holsteinsche krijgers en spoorde hen aan getrouw te zijn aan den oppersten veldheer (d. i. de Keizer), zonder zich te veel in te laten met de staatkunde. Wat hem-zelf betrof, hij was tevreden met zijn tegenwoordige positie, verlangde naar geen rang en titels. Trouwens, hij heeft zich in zijn tijd duchtig laten gelden; nu mag hij zich ook wel wat rustig houden en eens toezien, dat de wereld ook bestuurd kan worden zonder hem.

Z. R.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. W. P. te Zutphen ƒ 10.25.
Voor 1894 van H. G. B.; E. t. H.; H. O. L.; A. H. te Weener.

N. v. BEEK.

N. N. te Weener abon. Kindervriend.

J. HORN.

ADVERTENTIËN.

Aan de Gemeenten.

De Gem. Amsterdam verzoekt om zoo spoedig mogelijk de *namen* en het *getal* der Afgevaardigden te weten en dat vooral met het oog op logies. Wij willen hopen, dat niet altijd de sleur: „*'t kan nog wel — tijd genoeg*" door de onzen worde gevolgd.

Vreemd, dat niemand wat inzendt voor het JAARVERSLAG en daar is toch veel vermeldenswaardigs gebeurd, waarover ik nader wensch ingelicht. Laat ieder Secretaris der Gem. zich er nu eens toe zetten om een jaaroverzicht te schrijven en het aan ondergeteekende op te zenden.

ZUTPHEN Mei '94. Uw br. in Chr.:
B. ROELES, Secr. der U.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 369 DONDERDAG 17 Mei 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . ƒ 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.
Elke regel meer. . . . . „ 0.
Groote letters naar plaatsruimte.

PINKSTERHYMNE.

Hoe heilig straalt des Konings Bruid!
Gelijk een duive blinkt zij uit
Met zilverwitte veêren.
Wat bloeit ze in stille majesteit,
Vol schoonheid en ootmoedigheid,
De jonge Kerk des Heeren!
Keer weêr, gij vroegste Christentijd!
In de eerste lentestralen;
En Gij, die 't Licht der waereld zijt,
Doe weêr den Trooster dalen!

Hij houdt Zijn woord, Hij blijft getrouw,
Hij, die de zwakken sterken zou
En zaligen die treuren;
Zijn Jongren buigen biddend neêr:
Daar dreunt het huis, daar komt de Heer
Uit Sions open deuren!
Daar daalt gelijk een stormgeluid,
De Heilige Geest van Boven,
En stort zich als een vuurdoop uit
Op allen die gelooven!

Ja, Godswoord! ja, úw adem ruischt:
Een moker, die de rotsen gruist,
Tweesnijdend zwaard, dat zijt ge!
Uw scherpte dringt door merg en been;
De diepste zielsverborgenheên,
Gemoed en geest doorsnijdt ge!
Gestorvnen rijzen, waar gij spreekt,
Tot bidden en tot boeten!
Gevangenen, wier kluister breekt,
Omhelzen Jezus voeten!

Dàt had de stoutste niet gehoopt:
Drieduizend door den Geest gedoopt!
Een graanoogst op de klippen!
Wat Godgewijde Heldendrom!
Wat meer dan Vorstlijk Priesterdom,
Vernieuwd van hart en lippen!
Op cherubsvleuglen zweeft de maar',
Om alle vleesch te zeegnen;
De Joëlsprofecy wordt waar —
Gods almachtsteeknen reegnen!

In allen klopt één zelfde hart,
Wat zondelust en zondesmart
Hen vroeger ook verdeelde;
Terwijl hun ziel één Koning vreest,
De tempel is van éénen Geest,
En blaakt van ééne weelde.
In 't duizendstemmig Hallellied
Mengt elk zijn jubeltonen:
Zij wijken of bezwijken niet,
Zij deelen wonde en kroonen!

Hoe heilig straalt des Konings Bruid!
Gelijk een duive blinkt zij uit
Met zilverwitte veêren.
Wat bloeit ze in stille majesteit,
Vol schoonheid en ootmoedigheid,
De jonge Kerk des Heeren!
Keer weêr, gij eerste Christentijd!
In de eerste lentestralen;
En Gij, die 't Licht der waereld zijt,
Doe weêr Uw heilgeest dalen!

(Vrij gevolgd.) TEN KATE.

„Waakt en bidt."

Matth. 26 : 41.

Br. R. uit V. begeert van mij, dat ik een stuk zal schrijven over het *verband* en tevens *verschil* tusschen het *waken* en *bidden*. Hij acht dit voor hem zelven als voor de andere lezers van „De Christen" zeer noodig, daar eens bij bepaald te worden.

Toen de Heere Gethsémané met de Zijnen was ingegaan en Zijn eenig groot lijden aan het kruis met de ingrijpende voorbereiding en wijding, aldaar zou beginnen, spoorde Hij ze aan, om toch te waken en te bidden.

Wij hebben dus hier eene vermaning van den Heiland, die zelf ook in dien nacht heeft *gewaakt* en *gebeden*. De Hoogepriester Israëls moest den nacht die den Grooten Verzoendag voorafging in waken, gebed en het lezen van dat deel der wet, dat den volgenden dag met zijn heilig dienstwerk in verband stond, doorbrengen. Hij moest dit doen tot voorkoming van Levitisch onrein te worden en om nauwkeurig Zijn verheven werk te doen naar de wet Zijns Gods.

Zoo begeerde de Heere hier in Gethsémané, dat Zijne discipelen zich dien nacht van slaap zouden onthouden en met Hem bidden, opdat, wanneer straks de vijand kwam, zij dan zouden voorbereid zijn en geen gevaar loopen van in verzoeking te komen. Hij vroeg van hen in dien nacht het offer van lichamelijk met Hem te waken en door het gebed de hoogere kracht te vinden om de neiging des lichaams tot den slaap te kunnen overwinnen.

Het gebed was dus voor hen noodig om boven de eischen des lichaams te komen en tevens om in 's Heeren gemeenschap de noodige kracht te vinden om staande te blijven in die groote verzoeking, wanneer de Herder zou worden geslagen.

Hoe veroordeelend voor hen, dat zij zoo slecht aan de wensch en vermaning huns 's Heeren hebben beantwoord. Zij gaven steeds toe aan de begeerte des lichaams en verzuimden het gebed. Wat heeft de Heere toch weinig genot van de Zijnen gehad en juist in zulk een lijdensnacht.

Zal een moeder, al is ze zwak, niet waken, als haar kind krank is en hulp in den nacht noodig heeft?

Wat vriend is er niet, die een nacht aan de sponde van zijn vriend wil doorbrengen, om hem een weinig verzachting te kunnen geven?

Wordt zelfs een misdadiger in het gevangenhuis des nachts aan zijn lot overgelaten, wanneer hij hulp van anderen moet hebben?

En gaan niet iederen nacht de nachtwachten rond om hunne medeburgers veiliger te doen rusten?

Onze Heiland moest in dien nacht alléén waken en bidden. Hij moest klagende uitroepen: „Kunt gij dan niet één uur met mij waken?"

Maar daar is ook een *geestelijk* waken, gelij er een *geestelijk* slapen is.

De gelijkenis der tien maagden geeft dit zo sterk gekleurd aan. Zij vielen *allen* in slaap Die gelijkenis heeft vooral betrekking op onze tijd, die zoo duidelijk nabij de wederkomst de Heeren is. Is er niet een slaap over de ge loovigen gekomen? Springt dit niet in onz dagen sterk in het oog? Zelf terwijl de tijde zoo ernstig zijn en de dagen zoo boos, ziet me zoo weinig opgewekt, geestelijk leven.

De herinnering van vele trouwe geloovige zegt; wij gaan achteruit in de gemeenten. Bi alle werk, dat tegenwoordig veel meer da vroeger werd gedaan, vinden wij toch die rein bezielde opwekking des geloofs zoo schaarsch Even als de poëzie in het huiselijk werk bij d vrouwen en jongedochters schijnt verdwenen t zijn, als ook bij onze mannen en jongelingen i hun werk in de maatschappij, zoo zegt het gevoel veler geestelijke geloovigen, dat ook de poëzie uit het gemeenteleven is.

Zoo krijgen wij den val van het huisgezin, van de maatschappij en van de gemeente.

Ontzettend is de vleeschelijke gerustheid, die langzamerhand tot onverschilligheid voor het goddelijke overgaat. Daar komt verstomping en verstokking, eer men het vermoedt.

Het is om moedeloos te worden, hoe weinig dikwijls de arbeid tot opwekking geeft. Daar is een valsche rust des geestes gekomen, waardoor zoovele geloovigen geen geloofsleven meer schijnen te bezitten. Dat maakt onze dagen zoo zwaar.

„Een gerust mensch is nalatig, gevoelloos; de oogen van zijn gemoed zijn gesloten, zoodat hij niets van een zielsgevaar ziet; de ooren zijner ziel zijn toegestopt, zoodat hij naar geen waarschuwende stem hoort. Al wordt hij ook eens uit zijne gevoelloosheid opgewekt, hij komt niet tot helder bewustzijn en wordt spoedig weer door den slaap overmand.

En gelijk voor een slapende de slaap zoet is (Pred. 5 : 11), gelijk hij zich daarbij in liefelijke droomen wiegt, zoo vindt een gerust mensch zijn Paradijs in de zonde en vleit zich met de ijdele inbeelding, alsof het zeer goed met hem staat, alsof het hem als een kind Gods aan niets ontbreekt.

Laat ons niet slapen, zooals de wereldlingen; maar laat ons waken en nuchteren zijn.

Gij weet het, zelfs door eigen ondervinding, dat wien het om aardsche dingen te verkrijgen recht ernst is, die doet dikwijls aan zijn slaap te kort, daarom is waken in dezen ook zooveel als vlijtig, wakker, zorgvuldig zijn, geen gelegenheid verzuimen om iets te bereiken (Spr. 8 : 34.)

„Evenals men bij 't lichamelijk waken een open oog heeft voor alles, wat om ons gebeurt, zoo beteekent het waken in geestelijken zin, het opene geestesoog, dat men zorgvuldig acht geeft op alles, wat in en buiten ons omgaat om een gevaar te ontgaan of een geestelijk voordeel

verkrijgen. Hiertoe behoort vooral opmerkzaamheid op alle bewegingen en werkingen der bedorvene natuur, bizonder op de lievelingsneigingen, die vóór de bekeering heerschappij voerden, als ook op de aanvallen en vurige pijlen van den vorst der duisternis. Verder geeft een ontwaakt christen acht op de genadetrekkingen van Gods Geest, op Zijne bestraffingen, waarschuwingen, onderwijzingen en vertroostingen, op de werken van God in 't rijk der natuur en der genade, op de openbaringen Zijner liefde en gerechtigheid en op alle hulpmiddelen, om zich tegen de verleidingen te wapenen."

Ieder christen, van wat leeftijd of stand, heeft te waken. De verzoeking ligt als een verscheurend dier aan de deur van het hart. Ook zij, die de heilige dingen bedienen en zoo gewoon aan het geestelijke en goddelijke worden, hebben vóóral te waken.

Hoe verkeerd werd het soms met de priesters in Israël en hoe verkeerd is het met vele leeraren in de christenheid. Wat ontzettende dingen werden in den laatsten tijd openbaar.

Hoe noodig is het steeds in de tenten Gods te zijn. Hoe dringend noodig is het geregeld gebedsleven. In de gemeenschap des Heeren ziet men zich zelven en al de zondige geaardheid; leert men de zwakke zijden van het hart kennen; gevoelt men, hoe vreeselijk de zonden in de oogen Gods zijn; wordt men bewaard voor de aangeboren zinnelijkheid; kunnen de onreine harsttochten en driften worden overwonnen; ziet men de gevaren in het leven, in de wereld; leert men onderscheid kennen tusschen eigen inzichten en Gods raad; komt men tot het instinctmatig gevoel om de fluisteringen des Satans en die des H. Geestes te onderscheiden.

Het waken kan door het bidden steeds bij ons voortgang hebben.

„Bidt zonder ophouden." In den Heere is licht om alles te zien, in Hem is kracht om alles te laten, in Hem is ons leven en de bewaring en de volmaking. Ja, in Zijne handen zijn wij alléén veilig.

Laat ons dan naar Zijn bevel waken en bidden. De Heere komt!

„Ontwaakt, gij die slaapt! en staat op uit de dooden, en Christus zal over u lichten." Ziet dan, hoe gij voorzichtiglijk wandelt, niet als onwijzen, maar als wijzen; den tijd uitkoopende, dewijl de dagen boos zijn.

(Efez. 5 : 14—16.)

S. D. H.

Wat wij boven alles behoeven.

(PINKSTERGEDACHTEN.)

Welken indruk bekomen wij, als we een blik slaan over het christendom in 't algemeen en over onze Gemeenten in 't bijzonder? Wij kunnen de gedachten van anderen niet weten, tenzij ze uitgesproken worden; wij kunnen onze gedachten te kennen geven, en dat kan zijn nut hebben. Stelt men belang in de zaak des Heeren, in het heil der Gemeenten, dan denkt men onwillekeurig aan de bestaande behoeften en aan de middelen om in die behoeften te voorzien.

Te spreken over de verschillende behoeften gaat moeielijk, omdat men ze niet van allen kent, en zou bovendien licht onvruchtbaar zijn. De vraag is, welke is de algemeene behoefte, wat is boven alles voor allen noodig? — Is het geld? 't Kan niet gemist worden in den arbeid voor Gods koninkrijk. Maar is dat de eerste en hoogste behoefte? Mogen wij er onze eerste en meeste gedachten aan wijden? Neen, duizendmaal neen! — want het zal de val van ons persoonlijk christendom en de ondergang der Gemeente berokkenen!

Hooge en diepe wetenschap dan? Nu, deze kan in sommige gevallen wel zeer goed te pas komen, maar alleen als middel of als werktuig. Doch wat heeft men aan een middel, als de rechte persoon niet is om dat middel aan te wenden, zooals het behoort? De wetenschap wordt, op christelijk of godsdienstig gebied gedacht, dan licht een wapen, waarmede men zichzelven en anderen doodelijk verwondt. De prachtigst bewerkte machine doet geen nut, als er geene kracht aanwezig is om ze in werking te brengen. De prachtigste locomotief zonder stoom, brengt ons geen schrede nader tot ons doel.

Hebben we misschien behoefte aan door menschen samengestelde, afgeronde leerstellingen, door wijze menschen recht getrokken dogmatische lijnen? Ach, wat heil heeft de poging daartoe nog aangebracht? De bijbelsche christen gaat van de zekerheid uit, dat we dat alles hebben, dat God rechte lijnen betreffende de waarheid getrokken heeft. Hoofdvereischte is, dat wij verlichte oogen hebben en steeds meer bekomen om ze te zien.

Alzoo, wij hebben boven alles behoefte aan de verlichting des H. Geestes. Naarmate „de belofte des Vaders" aan ons wordt vervuld, zijn wij bekwaam om als christenen te leven en te werken tot verheerlijking van den naam des Heeren en tot heil van elkander en van de wereld. Door den Heiligen Geest wordt alles geheiligd en Gode dienstbaar gemaakt, wat ons als mensch geschonken is. Zijn iemand aardsche schatten toevertrouwd, hij zal er mede ten zegen kunnen zijn, wanneer de Heilige Geest zijn hart vervult en zijn wil bestuurt. Heeft iemand kennis en wetenschappen opgedaan door de bezieling en onder de leiding des H. Geestes, dan zal hij zeer veel nut kunnen stichten. De aardsche natuur des menschen werkt, door eigen neiging gedreven, nimmer iets goeds uit. De aardschgezinde mensch bedenkt aardsche dingen, heeft aardsche berekeningen, die hun aanleiding en grond hebben in zelfzucht en hoogmoed. Daarom moet ieder mensch, om het eeuwige leven te kunnen bezitten, door hartelijk geloof in den Heere Jezus — die het leven is — en door zichzelven te verliezen en Christus te gewinnen, van boven geboren worden. Hun, die belijden, misschien ook door den doop hebben beleden, wordt gezegd: „Indien wij door den Geest leven, zoo laat ons ook door den Geest wandelen, en niet zijn zoekers van ijdele eer, elkander tergende, elkander benijdende" (Gal. 5 : 25, 26) en elders: „doet aan den Heere Jezus Christus en verzorgt het vleesch niet tot begeerlijkheden.

De Heere Jezus „beval" zijnen discipelen, meldt ons Lukas (Hand. 1 : 4) te verwachten de belofte des Vaders, die zij van Hem hadden gehoord. Hieraan hebben zij gehoorzaamd, terwijl hun verlangen naar de vervulling der „belofte" sterker werd, naarmate zij meer den Heer in zijne opstandingsheerlijkheid zagen en kenden. Zij zagen in die heerlijkheid het treffendst, toen hun Heer van hen opvoer ten hemel. Van toen aan bleven zij in het vereenigd gebed, totdat de Pinksterstroom tot hen afdaalde en zij in den H. Geest werden gedoopt.

Is het zoo, of vergissen wij ons, dat er thans onder de christenen, al te weinig ernstig verlangen, dringend smeeken vernomen wordt om de vervulling van de belofte des Vaders? Wel is waar, die belofte is vervuld aan de Gemeente; maar toch moet elk persoonlijk deelgenoot van dien zegen worden. Waarom strekt de begeerte zich wel sterk naar velerlei uitwendige, stoffelijke dingen uit, terwijl er zoo zelden een brandende begeerte kennelijk, naar dat, wat ieder belijder persoonlijk en wat de Gemeenten boven alles behoeven? Immers de begeerte naar des Geestes gaven is eene heilige begeerte, die zeker vervuld, en die bepaald zijn moet. Zij is een uitvloeisel van de wezenlijke zielsgemeenschap met den gekruisten, maar nu verheerlijkten Heiland. Het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus; door welken de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld." Waar zulk een waarachtig geestelijk leven gevonden wordt, zal er zich ook geestelijke behoefte openbaren, en zal men zich uitstrekken naar de grootste aller gaven voor Jezus' Gemeente — den Heiligen Geest.

Er is op vele plaatsen dorheid en machteloosheid in de Gemeenten en de band der innigste gemeenschap — in weerwil van alle kunstmiddelen — te zwak. Vandaar ook weinige geestesgaven in de Gemeenten en weinig bezieling voor het werk des Heeren. Waar zijn de mannen en vrouwen, de jongelingen en jongedochters, die met geestelijke gaven aangedaan, zich geheel belangeloos en met ware toewijding aan den Heer en zijn werk met lichaam en ziel willen overgeven? Waar is de bereidwilligheid om in blijmoedigheid het werk des Heeren te helpen steunen? Vanwaar komen er krijgen en vechterijen onder u? O, dat er een antwoord gezocht worde op die vragen, dan zal er een ontwaking en verootmoediging komen, en eene dringende behoefte ontstaan aan een rijken Pinksterzegen.

Zie daar, waar wij boven alles behoefte aan hebben. En wij mogen met zekerheid op de verhooring onzer gebeden rekenen, want Hij, die veel meer is dan een aardsch vader onthoudt zijnen kinderen die „goede gaven" niet. Wat ons ook, om wijze redenen, moet onthouden worden; die gaven geenszins, welke in waarheid worden begeerd.

Meer geloof in en liefde voor Jezus, moet bij ons gezien worden, en de Vader zal ons geven de begeerte onzes harten.

St. N. v. B.

VAN DEN DOOP.

III.

Voorbeelden.

De H. Schrift geeft ons voorbeelden van duizenden, die in rivieren werden gedoopt; allen lieden die hun geloof beleden en hunne zonden erkenden, en die op een leeftijd waren, dat zij voor zich zelven konden antwoorden.

Eerste voorbeeld. — Waar wij lezen van hen, van welke gezegd wordt, dat zij gedoopt werden door Christus, Joh. IV : 1, vinden wij dit vermeld: „*Hij maakte hen discipelen, en doopte hen.*" Eerst waren zij discipelen, en daarna werden zij gedoopt; zij werden tot discipelen *gemaakt.* (Jezus maakte discipelen,) zij waren geen geboren discipelen, d. i. zij werden tot discipelen gemaakt door de prediking van Gods Woord, en daarop werden zij gedoopt.

Tweede voorbeeld. — Dit vindt gij in Hand. II : 41: „*Die dan zijn woord gaarne* (van harte) *aannamen, werden gedoopt.*" De aanleiding daartoe vindt gij in het 37e vers: „*Zij werden verslagen in het hart,*" zij waren verlegen van wege hunne schuld; zij wisten niet wat te doen; de bewustheid van zonde lag hun zwaar op het hart, en zij riepen uit: „*Wat zullen* wij doen, Mannen broeders?" De Apostel antwoordde hun: „*Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.*" *Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt.*" Genade is zoet voor een gewonde ziel. Zulk een ziel onttrekt zich aan geen verplichting; neen, nu aarzelt die mensch niet meer, maar laat zich op het bevel van Christus vol vreugde in het water dompelen. De blijmoedige geloovigen zijn bereid den Heere terstond te gehoorzamen. „*En er werden op dien dag tot hen toegedaan omtrent drie duizend zielen*" (vers 41.)

Derde voorbeeld. — Een ander voorbeeld hebt gij in Hand. VIII : 12: „*Maar toen zij Filippus geloofden, die het Evangelie van het Koninkrijk Gods en van den naam von Jezns Christus verkondigde, werden zij gedoopt, beiden mannen en vrouwen.*"

Merkt op: Toen *zij* geloofden — *zij, in Samaria* (vs. 5) en, voor zooveel wij weten, sommigen van die, over wie de discipelen eenigen tijd te voren vuur van den hemel hadden willen afroepen, Luk. IX : 52, 54. Doch toen dezen *geloofden, werden zij gedoopt, beiden mannen en vrouwen.*" O, al waart ge nog zoo nabij de hel, gelooft toch en laat u doopen; er is genade voor u. Maar, let wel op, dat zij, die gedoopt werden, beleden geloovigen te zijn, en dat zij mannen en vrouwen waren.

Vierde voorbeeld. — Een ander voorbeeld hebt gij in den doop der geloovigen in Hand. VIII : 35. Wij lezen van den kamerling: „*Filippus verkondigde hem Jezus.*" In het 36e vers lezen wij: *Zij kwamen aan een zeker water, en de kamerling zeide: „Zie daar water; wat verhindert mij gedoopt te worden?*" Waarop Filippus antwoordde (vs. 37) „*Indien gij van ganscher harte gelooft, zoo is 't geoorloofd.*" Dit *Indien* is het *Indien*, waarop wij staan; *indien* gij de allerellendigste, de allersnoodste zijt, en *indien* God u eenmaal tot het geloof brengt, dan moogt gij gedoopt worden; maar anders niet. Het was niet om zijne geloovige ouders; het was niet om zijn Bijbellezen, het was niet om zijn opgaan naar Jeruzalem om te aanbidden; het was niet om zijne bereidwilligheid tot den doop; maar het was op zijn geloof — *indien gij gelooft, zoo moogt gij gedoopt worden*, dan is het geoorloofd, d. i. overeenkomstig het gebod van Christus. Het is alleenlijk geoorloofd aan geloovigen om gedoopt te worden.

Verder lezen wij: „*Zij daalden beiden af in het water, zoo Filippus als de kamerling en hij doopte hem*" (vs. 38.) Ziet een man, de schatmeester van Ethiopië's Koningin, een rijk man, een geëerd man, een godsdienstig man; een man, die zulk een groot gevolg om zijnen wagen heeft. Hij doet den geheelen stoet ophouden, en gebiedt allen te vertoeven, totdat hij gehoorzaamheid zal bewezen hebben aan Zijnen Heer en Meester in den Waterdoop. Hij kan nu in het water gaan voor Hem, die om zijnentwille uit den hemel was komen afdalen; hij rekent het zich geene oneer Christus te gehoorzamen, die tot hem spreekt door Zijnen geringen dienstknecht Filippus. O, die gewillige vernedering van de waarlijk begenadigde zielen! Geenerlei redeneering of bespreking zoo krachtig als de liefde! „Daarom zegt Jezus: *Indien gij mij liefhebt, zoo bewaart mijne geboden.*" Hier is een afdalen, en een opkomen, even als de heerlijke wegen van Christus; eerst werpt Hij terneder, dan heft Hij op; eerst brengt Hij in het graf, en dan wekt hij op, zeggende: Staat op, gij menschenkinderen!

Verder lezen wij van den gedoopten kamerling: *Hij reisde zijnen weg met blijdschap* (vs. 39). O, welk een overwinning is er in Christus' weg; *in* het houden (hoewel niet *om* het houden) van Zijne geboden *is* (evenals er zijn zal) groote loon. Wij lezen: *hij reisde zijnen weg*, en waarlijk, hier zien wij bevestigd: „*De rechtvaardige zal zijnen weg vasthouden, en wie rein van handen is, zal de sterkte toenemen* Job. XVII : 9. Hoe velen zuchtten op hunnen weg, weenden op hunnen weg, kwijnden op hunnen weg; maar gedoopt zijnde, gingen hunnen weg *met blijdschap.* De kamerling mag wel een droevig hart gehad hebben, hoewel hij een rijke schatmeester was. Rijkdommen konden hem geenen vrede geven, maar „*gedoopt zijnde, reisde hij zijnen weg met blijdschap.* Dit zelfde was ook het geval met den stokbewaarder, die, gedoopt zijnde, „*zich verheugde, dat hij met al zijn huis aan God geloovig geworden was*" Hand. XVI : 33, 34.

Vijfde voorbeeld. — Nu hebben wij het voorbeeld van den doop des grooten Apostels Paulus. Leest Hand. XXII : 16. „*En nu wat vertoeft gij? Staat op en laat u doopen, en uwe zonden afwasschen.*" Begeert gij, dat uwe ziel vervuld zij met vreugde? Wilt gij Christus aannemen voor uwen Heer? Waarom vertoeft gij dan? Staat op en laat u doopen. „Hij, die u verschenen is op den weg, dien gij kwaamt, toen gij een vervolger waart, en die u staande hield op den weg naar de hel, toen gij daarhenen voortjoegt, heeft mij gezonden," zeide Ananias, Hand. IX : 15, 17. „*En nu wat vertoeft gij? Sta op, en laat u doopen.*" Hand. XXII : 16. Gij waart een vervolger, en nu moet ik u toonen, dat gij een prediker zult zijn en een, die veel voor de goede zaak zult lijden. Hand. IX : 15, 16. Een daarom, „*wat vertoeft gij? Sta op, en laat u doopen.*" Aanvaard terstond de bedingen en de barmhartigheden der genade; laat die genade u welkom zijn, en wijs ze niet af, ook niet voor een enkelen dag. Waarom zoudt gij vertoeven? Acht gij uzelven onwaardig en toeft ge daarom? Laat u daardoor niet weerhouden; ik zeg u, als die het van den Heere hebt ontvangen, dat gij een uitverkoren vat zijt. Hand. IX : 15. De Heere is gewillig al uwe vroegere zonden te vergeven, en u aan te nemen in Evangelischen weg, „*en nu, wat vertoeft gij, sta op, en laat u doopen, en uwe zonden afwasschen.*"

Zesde voorbeeld. Ook de Doop van den Stokbewaarder (Hand. 17 : 30—32) strekt u tot een voorbeeld. Hij begaf zich te bed in zijne zonden, en zou hebben kunnen ontwaken in de hel; maar bewarende en voorkomende genade ontmoette hem, toen hij alreeds het zwaard trok, en redde hem beide naar lichaam en ziel. Paulus riep luide: „*Doe uzelven geen kwaad*, „er is hope voor u. En de bevende man antwoordde: „*Wat moet ik doen?*" De ziel, die voor den Almachtigen God beeft, roept niet slechts alleenlijk uit: Wat zal ik hebben? maar wat zal ik *doen?* „*Geloof*" zegt Paulus, „*Geloof in den Heere Jezus Christus.*" En om zijne bereidwilligheid, om den Heere Jezus te gehoorzamen, te bewijzen, en Hem in den weg des Evangelies aan te nemen, liet hij zich in die zelfde ure van den nacht doopen (vs. 33.) Merkt ook op (vs. 34) dat *zijn geheele huisgezin geloofde en gedoopt werd.* Zoovelen er geloofden, zoovelen werden gedoopt.

Zevende voorbeeld. — Een ander voorbeeld hebt gij aan *Lydia*, Hand. XVI : 14, eene godvreezende vrouw, een biddende vrouw. God opende haar hart om acht te nemen op Zijn woord door Paulus, en bij de rivier zijnde, werd zij gedoopt. Als het hart gesloten blijft, hoe houden zich de zielen terug van Christus te gehoorzamen! Eene trekking van Christus doet de ziel loopen. (Hoogl. I : 4) „*De Heere opende haar hart en zij werd gedoopt.*

Indien de Heere uw hart geopend heeft om het Evangelie te gelooven, dan moogt gij gedoopt worden, en anders niet."

Achtste voorbeeld. — Wij hebben een ander geval in Hand. XVII : 8. *Crispus*, de overste der Synagoge, geloofde in den Heere Jezus met zijn geheele huis; en velen van de Corinthiërs, (hem) hoorende, geloofden, en werden gedoopt.

Crispus *geloofde*, zijn huisgezin *geloofde*, — het kwam bij allen op het geloof aan, en daarop werden zij gedoopt. Al de voorbeelden dragen een en hetzelfde karakter.

Aldus hebt gij voorbeeld en voorschrift; indien gebod of voorbeeld eenige kracht heeft, hier zijn ze beide. Ziet toe, dat gij niet zondigt tegen zoo duidelijke onderwijzing in. Die zondigt beide tegen voorschrift en voorbeeld, zondigt inderdaad.

STATISTIEKEN.

De statistiek over 1893 van den Duitschen Bond der Baptisten-Gemeenten in Duitschland en eenige omliggende landen, is onlangs verschenen. 't Is een tamelijk omvangrijk en met zorg uitgevoerd werk, waarin alle bijzonderheden betreffende de statistische opgaven te vinden zijn.

De eigenlijke of de Bond binnen het Duitsche rijk bevat 116 gemeenten, van welke 5 in 1893 ontstonden, die weder 7 vereenigingen vormen en einde '93 24021 leden telden, tegen 22958 aan 't einde van 1892, een toename dus van 1063 leden. Eene langzame uitbreiding is alzoo merkbaar. Het getal leeraren bedraagt 162, het getal colporteurs en Evangelisten 65, te zamen dus 227 dienende broeders. Van dit getal traden 8 broeders in 1893 in het arbeidsveld. Acht broeders werden uit hun aardschen werkkring opgeroepen, om de rust bij hun Heer te gaan smaken.

Voor Zondagsscholen doet men in Duitschland veel; binnen den Bond zijn 1462 onderwijzers en onderwijzeressen werkzaam en deze hebben 17076 kinderen onder hunne leiding. De leden dragen per hoofd gemiddeld *f* 10.41½ voor verschillende takken van arbeid in en door de Gemeenten bij.

Tot den wijderen Bond behooren de gemeenten in de volgende landen en steden: 1. Oostenrijk-Hongarije, 2. Weenen, 3. Zwitserland, 4. Holland (Unie) en de Gem. Franeker met hare stations, 5. Rumenië en Bulgarije, 6. Zuid-Afrika. Deze wijdere Bond omvat 33 gemeenten met 5535 leden, en wel:

in Oostenrijk-Hongarije	2575	leden.
„ Weenen	165	
„ Zwitserland	491	
„ Holland (Unie)	806	
„ Franeker e. a.	203	
„ Rumenië en Bulgarije	367	
„ Zuid-Afrika	928	

Hierbij valt nog op te merken, dat er in genoemde landen nog eenige gemeenten zijn, die zich niet bij den Bond hebben aangesloten, en voorts betreffende ons land, dat er te Vriescheloo, onder leiding van br. Kuipers, een broederschap bestaat, naar wij meenen van ruim 70 leden, die in de statistiek bij de gem. Ihren geteld worden, ofschoon ze toch geheel op Hollandschen bodem thuis behooren. Voorts zijn er in ons land nog 5 gemeenten met ruim 325 leden, die zich niet bij de Unie hebben aangesloten en in de statistiek niet zijn genoemd.

Het getal Baptisten in Holland bedraagt alzoo ruim 1200.

St. N. v. B.

Uit de Gemeenten.

DEVENTER. Op den 1sten Pinkstermorgen hielden wij eene collecte voor den Evangelie-arbeid van br. v. d. Daele in België, die *f* 5 opbracht. Voor de school te Hamburg betalen wij de gestelde contributie, 30 cent per lid en per jaar.

ZUTPHEN. Zondagavond, 1sten Pinksterdag, collecteerden wij, als zeker al de gemeenten, voor de opleidingsschool te Hamburg.

Op den 2den dag hadden we een opgewekt en, naar wij hopen, een gezegend LIEFDEMAAL.

Een twintigtal broeders, zusters en vrienden waren van Deventer tot ons overgekomen, alsook 4 uit de gemeente Hengeloo, zoodat we met circa honderd personen samen waren. Als gewoonlijk was ook nu de tijd weer te haastig verstreken, zoodat het als 't ware op een draf naar 't station ging, om ter bestemder tijd met den trein te vertrekken.

GRONINGEN. Door 's Heeren genade mochten wij een gezegend Pinksterfeest vieren. Op den eersten dag hadden wij tweemaal prediking en aan den avond nog een bidstond, ter voorbereiding van den tweeden dag, zijnde de groote dag van het feest. En die tweede dag, de dag van het liefdemaal, was groot; groot in genade, liefde en ontferming. Wat 'n volle kerk reeds onder de morgenprediking. De Voorganger sprak naar aanleiding van de bede uit Psalm 51: „Neem uwen Heiligen Geest niet van mij", en wees aan, hoe een biddende stemming de rechte was, ook voor onze feestviering.

Na de prediking vond de wederzijdsche begroeting plaats. Aan handdrukken scheen bijna geen einde te komen. Van vele plaatsen mochten wij brs. en zrs. in ons midden zien. Br. de Vries van Haulerwijk was er met zoovelen, als er in het rijtuig geborgen konden worden. Er waren brs. en zrs. van Muntendam, Foxhol, Nieuwe Pekela, Winschoten, zelfs een broeder uit Workum, br. H. de Vries.

Om half een schaarde ongeveer een 230 feestgenooten zich aan den disch. Blijdschap was op elks gelaat te lezen. Toen volgde de eene toespraak de ander, afgewisseld door gezang. Woorden van stichting en opbouwing werden gesproken. Waarlijk, het was er goed.

Toen de maaltijd geëindigd was, volgde er een kleine pauze, en toen wij weder in de kerk kwamen, stond de avondmaalstafel gereed. Vóóraf echter moest nog een andere plechtigheid plaats vinden, n.l. den doop van een jeugdige zuster van hier en van een meer bejaarden broeder uit Winschoten. Toen vierden wij 's Heeren Avondmaal en gingen te ruim zes uur dankbaar uiteen. Wij eindigen onze mededeeling met den wensch, dat bij alle feestgenooten ervaren worde, wat br. de Vries uit Workum begeerde, als hij zeide: „Ik hoop van wat ik hier smaakte, langer genot te hebben, dan van daag." Dan ook zal de naam des Heeren eere ontvangen.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Onder begunstiging van het schoonste Meiweder, werd het Pinksterfeest gevierd — GEVIERD? ja, zoo heet het althans.

De spoortreinen en andere reisgelegenheden hebben het overdruk gehad, want „uitgaan" is de mode van den dag en bij al de klacht van slechte tijden zou men denken, dat het niets anders is dan een algemeene fopperij, een modeklacht. Velen keerden bij deze gelegenheid voor een wijle tot de hunnen terug, daar de werkzaamheden hen anders noodzaken gescheiden te leven van hunne familiën; anderen bezochten aanverwante betrekkingen, vrienden of kennissen, of zochten op andere wijze zich te verlustigen in de schoone natuur met haar jeugdig groen en nu reeds veelkleurige bloemen. Nu, de maand Mei handhaaft haar bijnaam.

Jammer, dat op een heerlijk feest nog steeds wordt geofferd aan den monsterachtigen afgod, die zijn herkomst heeft uit de hel, die juist het tegenovergestelde vertoont, wat op het Pinksterfeest MOET herdacht worden; zal althans het doel van dit feest tot haar recht komen.

Het is een vreeselijke geest, die der dronkenschap en naamlooze ellende gaven ook weer de Pinksterdagen te zien en te hooren. Zelfs de in dien geest meegaande dag- en nieuwsbladen gaven weer tal van feiten, waaruit blijkt, dat in plaats, dat het feest een vrede- en vereenigingsfeest is geweest, deze dagen waren van twist en verscheuring.

Velen, die vromelijk den naam van Jezus belijden, konden zeker niet met vrijmoedigheid, gelijk Petrus, de beschuldiging van zich werpen: „wij zijn niet dronken, gelijk gij vermoedt." Gelukkig degenen, die de raad des Apostels hebben betracht: „wordt niet dronken in wijn, maar wordt vervuld met den Geest en moge, geliefde lezers en lezeressen van „de Christen!" die H. Geest ons allen zoo vervullen, dat er geen plaats over is in ons hart voor den onheiligen en onreinen, boozen geest.

De vorige week is het nieuwe Ministerie opgetreden, waarvan zeker geen ingrijpende kiesrecht-hervormingen zijn te verwachten, want de bekende liberale Groninger afgevaardigde, Mr. Van Houten, was een zonderling felle tegenstander van den pas gevallen Minister Tak van Poortvliet, wiens plaats hij vervult. Hij staat ook bekend als een vijand van Christus en Zijnen dienst. Er is dus op het zuiver christelijk terrein weinig van dezen staatsman te hopen, doch het verblijdt ons te weten, dat het geloovig volk het sterkste is, wanneer het gebogen gaat onder 't kruis en door de nood gedrongen de toevlucht moet nemen tot den God Jakobs.

Luik. De laatste berichten zijn gunstig, wat betreft de patiënten der laatste dynamiet-slachtoffers, er is een verbetering op te merken in den treurigen toestand der lijders.

De Justitie meent een prachtige ontdekking te hebben gedaan door de overeenkomst der spijkers in de bom en die bij een werkman-anarchist in huis gevonden. Kleine oorzaken hebben dikwijls groote gevolgen; moge het ook hierzoo zijn, opdat zooveel mogelijk die monsterachtige wezens onschadelijk kunnen worden gemaakt.

Frankrijk. Henry, de ter dood veroordeelde anarchist, heeft een onverschilligheid aan den dag gelegd niet alleen tegenover de rechters, maar ook aan zijne moeder, wier borsten hij heeft gezogen, en die eertijds ook met teedere bezorgdheid over hem waakte en die nu nog een poging aanwendde om hem te bewegen tot toestemming, opdat zij naar mevrouw Carnot (presidentsvrouw) zoude kunnen gaan, om op de knieën haar te verzoeken haar invloed bij het hoofd van den Staat te laten gelden, om ontheffing van den doodstraf, doch niets mocht baten, zelfs de tranen van zijne diep bedroefde moeder bij het afscheid konden hem nog niet vermurwen en hij wees elk vriendelijk woord verachtelijk af, zoodat wij in dit jongmensch kunnen zien het treurige en noodlottige voor de leer der revolutie, wanneer die tot rijpheid is gekomen.

Reeds wordt van nieuwe dynamiet-aanslagen te Parijs gemeld.

Tot groot ongenoegen van den graaf van Parijs, die altijd nog als gebannen in het buitenland verkeert, heeft de Paus, den bisschoppen in Frankrijk aangezegd, dat zij zich aan de wetten op de kerkgebouwen hebben te onderwerpen, waaruit het duidelijk wordt, hoe de vader te Rome zich schikt naar de omstandigheden en de vroegere verklaarde toegenegenheid tot de republiek steeds bevestigt.

Hongarije. De wet op het verplichtend burgerlijk huwelijk in plaats van het tot dusver toe bestaand kerkelijk is door het huis der Magaten (de hoogste Staatsmacht) verworpen. Evenwel zal het Ministerie niet aftreden, maar opnieuw een wet indienen om het zoover te brengen, dat het huwelijk door de Staatsautoriteiten of huiselijke ambtenaren moet worden gesloten.

Duitschland. De vorige week zijn te Berlijn processen gevoerd en vonnissen gewezen, die nog al opspraak hebben gemaakt tot ver over de grenzen van het machtige keizerrijk.

De zaak liep over het ongemotiveerd optreden der politie bij gelegenheid van een spijsuitdeeling in den verloopen winter. Het hongerige volk des wachtens moede, begon onrustig te worden en te dringen met dat gevolg, dat er opstootjes kwamen en daarna ontevreden over een mislukte meeting optocht hielden, die de politie wilde verhinderen en direkt van hun wapenen gebruik maakten. Van dat alles waren een getal van getuigen voor de rechtbank ten ongunste van de politie en toch ging de rechtbank er toe over om vonnissen te vellen tegen de Dagbladcorrespondenten, die positie hadden genomen tegen de zonen van Hermandad.

Amerika. De uitwerking van de groote betooging der werkeloozen schijnt niet de minste gunstige resultaten te hebben opgeleverd en die hoofdaanvoerder Concey met zijne onderchefs zullen zich hebben te verantwoorden voor den Rechter over een voortdurend verzet en overtreding der wetten. Zij zijn gevangen genomen, doch onder borgstelling weer op vrije voeten gesteld.

Z. R.

VARIA.

PINKSTER IN DE ZIEL.

Zonder Vader leefde ik eertijds,
Zonder Christus, zonder God,
O, ik sidder als ik denk
Aan mijn vroeger vreeselijk lot.

Met een Vader in den hemel,
Ver verwijderd boven mij,
Leefde ik daarna lange jaren
Meestal treurend, soms eens blij.

Met een teeder Vader bij mij,
Liep ik later 's levens pad,
Onuitsprekelijk gelukkig,
Meenend dat ik alles had.

Maar nog beter, zaalger leven
Is mij thans van God bereid;
Met mijn Vader in mij leef ik,
Nu en tot in eeuwigheid.

P. H.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. R., Gilman, (Am.) een dollar voor 1894.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

voor de „Predigerschule."

Van de Gem. Haarlem *f* 10.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 370 DONDERDAG 24 Mei 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Strijd en Zegepraal.

O hoe schoon
Is de kroon,
Welk' een ieder wacht,
Die zich wijdt
Aan den strijd
In des Heeren kracht!

Wij zien van ver die krone hangen;
Geen damp uit 's afgrond helsche krocht
Mag immer onzen geest bevangen;
Weg, weg met elk bedwelmend vocht!

Wel dan hem,
Die de stem
Van zijn Heiland hoort,
En het zwaard
Heeft aanvaard
Naar des Heeren Woord!

Wij strijden in den naam des Heeren,
Die met Zijn bloed ons heeft gekocht,
Tot allen met ons Hem vereeren:
Weg, weg met elk bedwelmend vocht!

Bid en waak,
Tot uw taak
Roemrijk zij volbracht,
En 't geweld
Zij geveld
Van des Boozen macht.

Ja, strijdend bidden wij en waken
Tot onzen laatsten ademtocht.
Zoo zien w' alree de zege naken:
Weg, weg met elk bedwelmend vocht!

Heil'ge schaar!
De ure is daar,
Dat de Heer u kroont,
Wiens genâ,
Hosanna!
Uwen arbeid loont.

Wij zingen juichend nu den Heere,
Door wien het alles is gewrocht
In 't hemelhof, Zijn Naam ter eere:
Hier, hier is geen bedwelmend vocht!

A. J. J. P. V.

VAN DEN DOOP.

IV.

Doopen is onderdompelen of met water bedekken.

1. Het Grieksche woord *Baptizo* beteekent indompelen, onderdompelen, overstelpen. Zoo werd Christus in het water gedompeld, Matth. III: 16. Zoo werd hij overstelpt of gedompeld in lijden, Luk. XII: 50: *„Ik moet met eenen doop gedoopt worden; en hoe word ik geperst, totdat het volbracht zij!"*

2. De Voorlooper of Wegbereider des Heeren, *Johannes,* heeft in de Schrift den bijnaam of ambtstitel „de Dooper", Matth. III: 1; en in Joh. III: 23 lezen wij: *„Johannes doopte in Enon, omdat daar vele wateren waren."* Wat behoefte was er aan veel water, zoo het niet is voor indompelen. 1)

3. Zij doopten in rivieren. *„Zij kwamen tot Johannes, en werden gedoopt in den Jordaan"* Matth. III: 6. *„Johannes doopte in Enon, omdat daar vele wateren waren"* Joh. III: 23. Waartoe was het noodig in eene rivier te doopen, en daar, waar veel water was? Is niet een weinig waters *in een bekken,* voldoende om het *voorhoofd* te besprenkelen, of om het *hoofd* te begieten?

4. De doop is een afbeelding van de begrafenis van Christus. *Wij zijn met Hem begraven door den doop in den dood"* Rom. VI: 4. *„Met Hem begraven zijnde in den doop"* Col. II: 12. Nu, wij houden er niet voor, dat iemand begraven is, wanneer een weinig aarde op Zijn gelaat is *gesprengd;* maar hij is begraven, wanneer hij *overdekt* met aarde, rondom daardoor *ingesloten* of *omgeven* is; zoo wordt gij *in den doop begraven.*

5. Het lijden van Christus wordt „een Doop" genaamd Luk. XII: 50. *„Ik moet met eenen doop gedoopt worden; en hoe word ik geperst, totdat het volbracht zij."* Toen Christus leed, werd Hij overstelpt. Waren Zijne smarten alleenlijk op Zijn hoofd of voorhoofd? Neen, neen; geen deel was er vrij; Hij was van hoofd tot voetzool in smart en pijn; Zijn hoofd was gekroond met scherpe dorens; Zijne handen en voeten waren aan het kruis doornageld; en Zijn geheele persoon was zoo aan het kruis uitgerekt en uitgestrekt, dat men *al zijne beenderen* zou hebben kunnen *tellen,* Ps. XXII: 17. Geen enkel deel was vrij. De mensch had gezondigd, Lichaam, Ziel en Geest, en daarom moest de geheele Christus voor de zonde lijden. Christus werd in smart en pijn gedoopt; in droefenis verzonken, geheel en al, zonder dat eenig deel vrij bleef, overstelpt; en dit noemt Hij zelf eenen Doop. Derhalve wordt iemand, die gedoopt wordt, in het water gedoken, om aan te duiden, hoe Christus in droefenis gedompeld werd om onzentwil.

6. De doop is een aandoen van Christus. *Zoovelen gij in Christus gedoopt zijn, zoovelen hebt gij Christus aangedaan"* Gal. III: 27. Deze tekst wil zeggen, dat, gelijk een huisknecht zijn heeren livrei draagt, t. w. een gewaad, hetwelk hem kennen doet een dienstknecht te zijn, van zulk een groot personaadje, wij in den doop zoo onzes Heeren en Zaligmaker's livrei aandoen, en Hij zelf ons van hoofd tot voet kleedt. Aldus is het, dat wij in den doop Christus aandoen.

7. *Toen Christus gedoopt was, klom hij op uit het water.* Matth. III: 16. Werd de doop Hem toegediend, doordat Zijn *gelaat* besprenkeld werd met *een weinig waters?* Dan zou Hij niet in het water geweest zijn, en kon Hij er niet uit zijn opgeklommen; maar omdat Hij gedoopt werd in het water, daarom klom Hij, gedoopt zijnde, uit het water op. Filippus en de kamerling *daalden beiden af in het water,* en — terwijl zij beiden daar in het water waren — *doopte* Filippus den kamerling. Beiden *kwamen uit het water op.* Hand. VIII: 39; maar waartoe zijn zij beiden afgedaald, indien Filippus den kamerling slechts besprengde, of water op zijn hoofd uitstortte?

Dus ziet gij, dat *de plaats,* waar deze verschillende personen gedoopt werden, een rivier, een zeker water was; *hunne handeling* zelve was aldus: zij gingen af in het water; *dan,* in het water zijnde, werden zij gedoopt. Dit geschiedde in plaatsen, waar veel water was. Het doel van den doop was de begrafenis van Christus te verkondigen; nu, indien er geene begrafenis onder water geschiedt om Christus' begrafenis te verkondigen, dan gaat de groote beteekenis van de ordonnantie verloren; maar begrafenis wordt zeer goed voorgesteld door indompeling onder het water.

Vraag: Maar waarom zou het besprengen met water, niet even goed dienst kunnen doen, als met water overstelpen? Wat kan er meer goed te vinden zijn in eene groote hoeveelheid waters, dan in een weinig?

Antw. Besprenging kan niet even goed dienen als in water onderdompelen.

1. Omdat God een ijverig (jaloersch) God is en gesteld op kleine dingen in zake Zijnen eeredienst. Waarschijnlijk hebben Nadab en Abihu gedacht, toen zij vuur in hunne wierookvaten deden, dat het even goed dienen kon, al was het juist geen vuur van het altaar; maar God noemt het „vreemd" vuur en daarom doodt hij hen met vreemd vuur. Lev. X: 1, 2. Merkt op, dat Mozes daarop zeide: „Dat is het wat de Heere gesproken heeft, zeggende: *In degenen, die tot Mij naderen, zal ik geheiligd worden, en voor het aangezicht van al het volk zal ik geheiligd worden."* God gebood aan Mozes tot de rots te *spreken,* en Mozes *sloeg* de rots, en daarom moest hij sterven, zonder Kanaän te betreden. Num. XX: 8—12. Hoe nauwlettend hebben wij dus acht te geven op 's Heeren bevel tot in de kleinste dingen.

2. Besprengen kan niet dienen, om dat daarbij het doel van de ordonnantie verloren gaat; het doel toch, is de verkondiging van des Heilands Dood, Begrafenis en Opstanding. Rom. IV: 4. *„Wij zijn dan met Hem begraven door den doop in den dood, opdat gelijkerwijs Chrtstus uit de dooden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzoo ook wij in nieuwheid des levens wandelen zouden."* Nu, noch besprengen, noch begieten kan een beeld genoemd worden van begraven, en daarom kan geen van beide beantwoorden aan het doel.

3. Besprengen kan niet dienen, omdat het

1) De Kantteekening van onze Statenvertaling wijst op de ongetrouwe vertaling van den tekst; zie aldaar Matth. III: 16: „In het Grieksch staat in het water; waarom zoo niet vertaald als God het gaf?

niet is wat God heeft bevolen. Naäman de melaatsche achtte de wateren van Damascus even goed te zijn (of beter) dan de wateren van Israël, en daarom vroeg hij *„Zou ik mij in die niet kunnen wasschen en rein worden?"* 2 Kon. V: 12. God had hem aangewezen zich te wasschen *in den Jordaan;* niet omdat er eenige meerdere geneeskracht was in dat water; maar God *gebood* hem desniettemin zich *in den Jordaan* te doopen, en daarom werd hij, gehoorzaam zijnde, gereinigd. Doopen is Gods aanwijzing, en daarom mag in de plaats daarvan geen besprengen of begieten, of welke andere vorm dan ook gesteld worden.

4. Besprengen kan niet dienen, omdat het niet is naar het voorbeeld. Christus ging af in het water; want Hij klom op uit het water. Matth. III: 16. Filippus en de kamerling daalden af in het water Hand. VIII: 38, *Zie, dat gij het alles maakt naar het voorbeeld* Hebr. VIII: 5. Het staat niet aan ons, ceremoniën uit te vinden, maar wij zijn geroepen, het ons voorgehouden voorbeeld te volgen, opdat wij niet schuldig bevonden worden aan eigenwilligen godsdienst.

5. Besprenging kan niet dienen, omdat het veranderen van Gods ordonnantiën eene trotsche verwaandheid is. Is de Heere niet wijs genoeg Zijnen eigenen eeredienst aan te geven, en te verklaren, hoe die zal worden ten uitvoer gebracht? Jesaja zegt; *„Het land is bevlekt van wege zijne inwoners; want zij overtreden de wetten en veranderen de inzetting"* Jes. XXIV: 5. Het betaamt ons niet een jota of tittel te veranderen van onzes Heeren gebod.

6. Besprengen kan niet dienen, omdat besprengen geen doopen is; het is niet wat door God bedoeld wordt. Doopen is *indompelen* of *onderdompelen*. Doopen is niet besprengen; daarom kan besprengen niet dienen. *„En al het volk (hem) hoorende, en de tollenaars, die met den doop van Johannes gedoopt waren, rechtvaardigden God. Maar de Farizeërs en de wetgeleerden hebben den raad Gods tegen zichzelven verworpen, van hem niet gedoopt zijnde."* Luk. VII: 29, 30. Gods raad is doopen of onderdompelen; verwerp die niet.

Van het arbeidsveld.

In aansluiting op mijn laatste mededeelingen, bericht ik nog (schrijft br. Visser, colporteur) dat ik in de Boven Pekela een man ontmoette, die zich als een streng socialist voordeed.

Onder ons samenspreken vroeg hij mij gansch onverwachts „wat kosten uw bijbels?" Ik liet er een zien van 80 cts. Hij ging er mede naar zijne vrouw en samen stemden ze overeen een Bijbel te koopen. Ik wees hem op den Hoofdpersoon — het Lam Gods voor de zonde geslacht — en dankte God, dat ook onder dit dak Zijn woord was binnengekomen, waaraan ze geheel onkundig waren.

Telkens stuitte ik in deze buurt op de socialistische denkbeelden en leerstellingen, maar God gaf mij moed, lust en kracht om door te gaan en naar ik hoop en verwacht niet zonder zegen.

Van hier ging ik naar Buinermond en ondervond in het spreken met de menschen over het eene noodige Gods goede gunste.

De lust om ook de Gemeente in Vriescheloo te leeren kennen, kon ik niet weerstaan en kwam ter goeder ure bij br. Kuiper, die krank was, aan, en kon alzoo voor hem dienst doen te Wijmeer.

Over de grenzen zijnde rijpte de begeerte bij mij om naar Weener te reizen en van daar de broeders te Ihrhove en Ihren te bezoeken, waar ik overal even hartelijk en gul werd ontvangen en mijn zijn daar een indruk op mij maakte, die ik niet licht weer zal vergeten. Het was voor mij een alleraangenaamst uitstapje. Eindelijk keerde ik naar de stoere Friezen en de mijnen te Stavoren terug, God dankende voor het vele goede, wat Hij mij heeft geschonken in dezen niet gemakkelijken, maar toch aangenamen arbeid.

Thans moet ik ter wille van ander werk de colportage laten rusten en het zal nog wel eenigen tijd duren, eer de bijbeltaak door mij kan worden opgenomen.

Alzoo D. V. tot later.

Z. Mei. B. ROELES.

Uit de Gemeenten.

VRIESCHELOO. Mochten wij l.l. van een heerlijk Paaschfeest melding maken, opgeluisterd door de zinnebeeldige begrafenis en opstanding van drie nieuwgeboren zielen'; ons Pinksterfeest was niet minder gezegend en verblijdend. Als vruchten van het werk des H. G. in ons midden waren 't nu wel niet, zooals op den 1sten Pinksterdag, toen 3000 zielen het Woord gaarne aannamen; maar toch een viertal, die deswege door den doop in de gemeente konden worden opgenomen.

't Was een heerlijk gezicht. Eene stampvolle kerk, een geopend graf, aan welks eene zijde eene moeder met haar zoon, aan de andere zijde een vader met zijn zoon gereed stonden; hoewel in wit doodsgewaad, toch met een glans van blijdschap op 't aangezicht, om zich voor de wereld en de zonde dood te verklaren, en te betuigen, dat zij nu voortaan door en voor Jezus wenschten te leven.

Br. Moolman voltrok, na een toepasselijk woord tot de verzamelde menigte gesproken te hebben, den viervoudigen doop, naar de wijze van Gods Woord; waarna de Voorganger der gemeente, naar aanleiding van de woorden: „Die dan Zijn Woord gaarne aannamen" enz., verklaarde, hoe de H. G. de uitbreiding der gemeente van Christus bewerkstelligde, door middel van Jezus' discipelen. Daarna verzamelden wij ons nog rondom de tafel des Heeren, om „Zijnen dood voor ons" te gedenken, waaraan eene groote schare van Jezus' volgelingen deelnam, op wier aangezicht de blijdschap te lezen stond. Vooral de nieuw toegebrachten gevoelden zich nu eerst recht tehuis in ons midden, en voorzeker zal die ééne jongeling, hoewel in militaire kleeding, nu wel meer aan zijn Koning Jezus gedacht hebben, dan aan onze geëerbiedigde Koningin.

Wij hopen echter, dat hij, ook in 't getrouw dienen van de laatste, zijne gehoorzaamheid aan den eersten zal toonen, en dat ook de andere drie in hun volgend leven 't zullen bewijzen, dat de H. G. hen allen tot zijne tempelen heeft gemaakt, en dat men op deez' eerstelingen een rijken oogst van voorspoed zag.

Hallelujah, prijst met ons den Heer!

STAVOREN. Zondag, 1sten Pinksterdag, mochten wij het genoegen smaken 2 jeugdige zielen — een broeder van hier en eene zuster uit Wolsum — door den doop in de gemeente op te nemen.

Verscheidene broeders en zusters van Tjerkwerd, Wolsum en Workum waren tot ons overgekomen, en wij mochten de waarheid van Ps. 133: 1 nog weer bij vernieuwing ondervinden.

Onze geliefde broeder en zuster L. Bandstra en vrouw, die van woonplaats verwisselden en na de Pinksterdagen naar Heeg zouden vertrekken, waren dien dag voor 't laatst in ons midden. Dat God hen aldaar rijkelijk zegene en tot een zegen stelle, beide voor de gemeente en voor de wereld, is ons aller bede!

Wij sloten dien dag met een aangenaam liefdemaal, hetwelk naar wij hopen en vertrouwen, niet ongezegend zal zijn.

De Heer doet groote dingen aan ons, dies zijn wij verblijd!

F. A. K.

STADSKANAAL. De Pinksterdagen waren ons goed en naar wij verwachten mogen niet ongezegend. Den eersten dag werd door onze Voorganger voor eene talrijke schare het veelomvattende Pinkster-evangelie gepredikt. Eenigszins vreemd was het voor ons gevoel, dat we ditmaal hier geen „Liefdemaal" hadden. Dat gemis werd evenwel rijkelijk vergoed op den 2den dag. Reeds vroeg in den morgen zag men verschillende groepjes van broeders en zusters langs den weg, om zich te begeven naar het met groen en de hollandsche driekleur versierde schip van br. J. Olieslager, die dat gaarne beschikbaar gesteld had om de br. en zr. naar Ter Apel te voeren, terwijl br. R. van Nijveen en onze vriend K. van Musselkanaal er geheel belangeloos hunne paarden voor spanden. Een en ander vermelden wij met dankbaarheid.

Dat we gedurende de reis de aandacht van de bewoners langs het kanaal, vooral door ons gezang, tot ons trokken, is licht te vermoeden. Wij waren gelukkig zoo in het openbaar den lof van onzen God en Heiland te mogen bezingen.

De hartelijke ontvangst door de broeders te Weerdingermond en het aangenaam samenzijn met de Gemeente aldaar op het „Liefdemaal", maakte dat we op de terugreis niet minder vroolijk konden zingen dan des morgens, en dat we met eene liefelijke herinnering en de verwachting van eene gezegende nawerking, huiswaarts keerden.

Te Musselkanaal, waar de arbeid in ons lokaaltje een vrij goeden voortgang heeft, werd onlangs ook eene Zondagsschool opgericht, onder leiding van br. H. Blaak. Dit gaat aanvankelijk zeer goed en de br. en zr. aldaar vonden aanleiding om br. B. eenige hulp te bieden, teneinde op den 1en Pinksterdag zijnen leerlingen een feestje te bereiden. Dat was voor de kleinen eene ware verrassing, en hetgeen er werd aangeboden voor lichaam en geest, verblijdde kleinen en grooten.

Ook op onze andere Zondagsscholen, werden de kinderen, mede door hetgeen zij kregen, er aan herinnerd, dat het feest was, en dat God een God van mildheid is.

TER APEL. Nog onder den indruk van ons heerlijk samenzijn, is het mij een genoegen in deze regelen iets mede te deelen van het vele goede, dat de gemeente alhier den 2den Pinksterdag mocht genieten.

Sedert vijf jaren mocht ons kerkgebouwtje zulk eene schare niet binnen zijne wanden zien; want helaas, het is reeds zoolang, dat er een spanning heerschte tusschen de voorheen zoo bevriende en in elkanders lief en leed deelende gemeenten, en hoewel onze gemeente op zichzelve daarin juist niet den meesten invloed oefende, was nochtans de invloed dezer spanning wel van die kracht, dat wij er in werden meêgesleept, misschien in weerwil van ons zelven.

Voor wie het nog niet weten, beteekent het woord „spanning" evenveel als „verwijdering", en ik geloof niet te veel te zeggen, als ik beweer, dat onder die verwijdering de gemeenten in het Noorden van ons land gebukt hebben gegaan. Dit was ook het getuigenis van meerdere sprekers, die er nu echter gelukkig mochten bijvoegen, dat de band der éénheid, die door te sterke spanning op meerdere punten bezweken was, thans weder belooft aaneengehecht te worden. Het begin althans is er, en wel een zeer goed begin van hereeniging.

Om tot het feest terug te keeren, waarvan ik spreken wilde, moet ik zeggen, dat wij zulk eene schare van broeders en zusters niet hadden durven verwachten. Wij hadden de gemeenten te Stadskanaal en te Nieuwe Pekela uitgenoodigd, en ontvingen bericht, dat men gaarne zou overkomen — en waarlijk, wij waren verrast door de aloude hartelijkheid en vriendelijkheid, met welke een honderdtal broeders en zusters uit Stadskanaal, de Pekela, Exloërmond en Muntendam ons begroetten.

Op verzoek van onzen voorganger, br. Smid, was de openingsrede en de leiding der vergaderingen en van het liefdemaal opgedragen aan br. v. Beek van Stadskanaal. Z.Eerw. had tot uitgangspunt zijner rede „het vervuld worden met den Heiligen Geest, in tegenstelling van het vervuld zijn met den geest dezer wereld en het dronken zijn van wijn of alcohol." Hij schetste, hoe de Geest des Heeren, die de Heilige Geest is, ons vervullende, ons aftrekt van het aardsche, ons behoudt van ons-zelven, ons reeds hier overzet in het hemelsche leven, — hoe die Geest alle twist en verdeeldheid doet verdwijnen, doordat Hij de liefde in onze harten aankweekt. Liefde onderling en ook tot Hem, die ons uit de duisternis heeft geroepen tot Zijn wonderbaar licht, zoodat er geen plaats voor hoogheid of hoogmoed overblijft.

Het eigenlijk Liefdemaal kenmerkte zich door een recht opgewekten toon. Vele goede woorden werden gesproken, vele liederen gezongen — alles getuigde van de blijdschap des harten, doordat de zoolang ontbeerde eenheid weder zichtbaar begon te worden.

Moge ook datgene, wat nog niet geheel weder één is, met elkaâr spoedig ook opleven en herstellen. Moge deze aanvankelijke hereeniging ook anderen tot jaloerschheid wekken, om, welke struikelblokken er ook zijn, tot elkaâr te komen in den geest der liefde, welke de Heilige Geest is.

Te vroeg was het feest afgeloopen, zoo wel voelde men zich. De avondmaalsviering besloot dezen voor ons en zoovelen aangenamen en gewichtigen dag, die God nog tal van jaren voor ons allen doe wederkeeren.

J. W. B.

VALTHERMOND. Door de goedheid onzes Gods kunnen wij berichten, dat wij een heerlijk Pinksterfeest hebben gevierd; vooral met onze beide Zondagsscholen.

Te Valthermond hadden wij een 60tal kinderen, die onthaald werden op chocolade, koek en krentebroodjes. Ook waren de ouders der kinderen gekomen, om de feestvreugde der kleinen te verhoogen. Door het weder begunstigd, mochten wij een wandeling langs den weg maken en door het zingen van Sankey-liederen werden velen aangenaam verrast. Daarna keerden wij in ons lokaal terug, waar nog eens hartelijk met elkander werd gesproken, ook tot de ouderen, over hetgeen de Heer ons heeft gegeven; waarna velen met een zegen huiswaarts keerden.

Eveneens te Valtherdijk mochten wij ons verheugen. Wij hadden nog maar zelden zooveel kinderen daar gezien, want wij zijn daar op de uitgangen der wegen; ons getal was dan ook geklommen tot ruim 45. Evenals te Valthermond werden de kinderen onthaald op chocolade, koek en krentebroodjes en toen wij dan een wandeling maakten langs de dijk, werden zeer velen verrast, zulks hadden ze nog nooit gezien. Aangenaam klonken dan ook onze liederen langs de velden en dreven; zeer vele voorbijgangers namen eerbiedig de pet af. Daarna keerden wij tot de feestwoning terug, waarna nog ernstig tot de saamgekomenen gesproken werd over de Pinkstergave en toen dan ten laatste een ieder nog een boekje ontving, kende hunne blijdschap geen palen. Zeer velen getuigden: wij hebben nog nooit zulk een Pinksterfeest gevierd.

Geve God, dat, hoe gebrekkig ook gesproken, alles door Zijn Geest mag bedauwd worden en wij bidden dan ook:

„Heere! blijf met ons."

Uit naam der Gem.:
JAN RENGERS.

'sGRAVENHAGE. Op het Pinksterfeest werden een broeder en zuster uit Rotterdam gedoopt en in de gemeente opgenomen.

Eenige broeders en zusters uit Rotterdam waren dien dag met hen in ons midden, alsook een broeder, lid der gemeente Sneek, thans te Dordrecht woonachtig, en broeder De Boer van Ameland, ook lid der gemeente Sneek.

Het was ons goed bij vernieuwing te ervaren, dat de Heer Zijne gemeente bouwt, waar weer 2 nieuwe leden ons werden toegevoegd.

Ons lokaal was goed bezet met blijkbaar belangstellende hoorders; ook van buiten de gemeente. Een groote reden tot dankbaarheid voor ons, dat we op die wijze ook getuigenis kunnen geven niet alleen van de blijde boodschap des Evangelies, maar ook bizonder van 's Heeren wil met betrekking tot den doop. Dat de Heer ons bekwaam make en verwaardige nog tot zegen te arbeiden voor velen onzer stadgenooten, is onze innige bede.

Het gaat over het algemeen in de gemeente wel; we ondervinden, dat we door de menschen, ook door christenen, liefst op een afstand worden gehouden; doch wij verblijden ons, dat we ons mogen vereenigen om den Heer, die ons liefheeft, Wiens genegenheid tot ons is. Onze krachten zijn klein; de Heer stelle ons in staat Zijn Woord te bewaren.

Wij wenschen alle broeders en zusters in alle gemeenten in ons Vaderland en daarbuiten des Heeren onmisbaren zegen toe, waar we allen onze hartelijke broedergroete hiermede aanbieden, in de hope en verwachting, dat we weer spoedig goede tijding van ons kunnen doen aannemen.

„Ja, allen, die U verwachten, zullen niet beschaamd worden" (Ps. 25: 3*a*).

DEVENTER. Zondag l.l. hadden wij het voorrecht door den doop een broeder in de gemeente op te nemen. Zijn belijdenis was ongekunsteld hartelijk; hij is één der toegebrachten van dezen winter, doch de meesten blijven verre, daar de doop altijd nog als een smaad door de groote meerderheid wordt beschouwd.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Niettegenstaande de vaccinatie en revaccinatie, gaat de pokken-epidemie haar gang. In Rotterdam zijn vele lijders en men zegt, van daaruit verspreidt de ziekte zich naar andere plaatsen. Wij kunnen natuurlijk niet uit een wetenschappelijk oogpunt het voor of het tegen beoordeelen, maar wat ons immer zeer vreemd voorkomt is: dat wanneer een ingeënte voor goed de pokkens krijgt, dan is hij niet goed gevaccineerd en toch had de dokter verzekerd, dat hij tegen de kwaadaardige ziekte was gevrijwaard. In ieder geval is het een melkkoetje voor de heeren medici en zij zullen wel zorgen (de goeden niet te na gesproken) dat de statistieken zoo ingericht zijn, dat de Overheid het dwangmiddel blijft handhaven. Een dwangmiddel van de ergste soort en dat in het zoo hoog geroemde vrije Nederland. Van de tegenwoordige Regeering is het allerminst te verwachten, vooral onder deze omstandigheden, dat die kwellende banden worden losgemaakt.

Bij de opening der Kamers heeft de voorzitter in de troonrede medegedeeld, dat uitbreiding van kies- en stemrecht allereerst de aandacht zoude trekken van het pas opgetreden Ministerie. Zij wil echter nog verder gaan dan het vorige Bewind, vooral ook de verkiezingen der Gemeenteraden en voor de Provinciale Staten gelijktijdig regelen, doch men vreest, en niet ten onrechte, dat het zooveel hooi op de vork neemt, dat ze er zelf onder bezwijkt en dan? nu ja, weer nieuwe ministers, weer een kieswet, weer verwerpen enz. enz. en zie, dan wordt immers het volk wijs gemaakt, dat de kiesrecht-uitbreiding ernstig wordt gemeend, maar met dat al: men roeit maar steeds door met het oude bootje tot zoolang misschien, dat men voor goed te water gaat en . . . . . . ?

België. De justitie is toch de anarchisten op 't spoor, die onlangs op zoo'n laaghartige wijze drie slachtoffers maakten te Luik. Er zitten reeds eenige achter slot en grendel, waaronder een paar studenten. Een zekere Rus, met name baron Sternberg, die nog gezocht wordt, schijnt de hoofddader te zijn. Het is maar te hopen, dat zulke booswichten geheel onschadelijk worden gemaakt, want zij ontzien niets en niemand. De heele maatschappij beschouwen ze als haar vijandin.

Frankrijk. Werden ten vorige jare eenige Italiaansche werklieden vermoord te Aigues Mortes, thans schijnt het weer de lust te zijn van het Fransche werkvolk, althans te Estagel werden weer eenige Italianen aangevallen en hun beroep bij burgemeester en bevelhebber der gendarmerie bate niets; die hun weigerden handelend op te treden

Zoo werden dicht bij Parijs de Belgen aangevallen, die de vlucht moesten nemen ter wille van lijfsbehoud.

Dit zijn schijnbaar kleine oorzaken; ware het nog bekend welk een verontwaardiging het ten vorige jare in Italië wekte en het zou niet onmogelijk zijn, dat uit zulke kleinere vechterijen grootere te voorschijn traden, want de wreede engel des oorlogs zoekt altijd naar een aanleiding, waarop hij zich beroept als noodzakelijk den vrede te verstoren.

Italië. Wat den minister-president Crispi zich staande te Londen uit de terechtzittingen over de bankschandalen is gebleken, dat er vele Regeeringservaring zijn geweest, die debet zijn aan de verduistering der millioenen, waaronder heel het volk gebukt gaat. Het bekende spreekwoord van „de groote en kleine stelen" handhaaft zich ongelukkig nog altijd op zeer treurige wijze.

De ongeregeldheden op het eiland Sicilië, die een zeer bedenkelijk karakter aannamen, maar nog bijtijds in de geboorte zijn gesmoord geworden, zijn andermaal ter sprake gekomen en wel voor de rechtbank, de procureur-generaal eischte niet minder dan 22 jaren opsluiting van de afgevaardigden San Felice, een der grootste aanvoerders en na de 22 jaren gevangenisstraf nog 3 jaren scherp toezicht door de politie. De overige beschuldigden kregen van 8 tot 18 jaren gevangenisstraf.

Het blijkt in ieder geval, dat er niet mede gesold wordt, zoodat de nieuwe onruststokers zich nog wel eens zullen bedenken, voor ze weer aan het ophitsen gaan.

Engeland. De huurkoetsiers in Londen staakten het werk, omdat zij niet in staat waren aan de eischen van de stalhouders te voldoen. En hoewel hunne gerieven rechtmatig moeten zijn, is toch te vreezen, dat zij schipbreuk lijden in hun plan, daar er weer anderen genoeg klaar staan hun plaats in te nemen.

Rusland. De Kroonprins denkt niet vóór November a.s. met prinses Alin van Hessen in het huwelijk te treden. Zij is een kleindochter van Koningin Victoria; maar hoe de Vorstenhuizen ook door huwelijken vermaagschapt worden, toch zal de uitlegging Daniëls blijken recht te zijn (Daniël 2: 41—43.)

De pas ontdekte samenzwering te Petersburg, heeft weer vele geheimen aan het licht gebracht. Zij had hare vertakkingen als 't ware over het geheele land en in verschillende groote steden zijn aanhoudingen gedaan en velen gevangen genomen, waaronder mannen, die in Staatsdienst waren, geleerden, studenten en zelfs vele getrouwde dames, maar ook ongehuwden.

De regeering echter gaat door met haar ijzeren vuist te treffen dezulken, waarvan ze veel steun konden verwachten en zendt ze naar Siberië wie niet voor de Staatskerk zijn, maar uit heilig plichtbesef en eerbied voor Gods Woord daarnaar wenschen te leven.

China. De Keizerin-wed. hoopt dit jaar haar 60sten verjaardag te vieren; er is reeds een som van 36 millioen gulden daartoe bijeengebracht, maar dit bedrag is niet voldoende, er moet minstens nog 6 millioen bij. Als die som gebruikt werd tot lotsverbetering der andere weduwen, die op schandelijke wijze daar worden miskend, verwaarloosd en vertrapt, zelfs door de minste bloedverwanten, wij zouden het plan van heeler harte toejuichen, maar als het enkel gebezigd wordt om de ijdelheidswaan bot te vieren, dan moeten we het verafschuwen.

America. In het westen van Wisconsin is een groote overstrooming geweest, de schade daardoor aangericht wordt op 5 millioen geschat alleen in het Cheppewa-dal. Heele streken liggen verwoest.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.*

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Unie.

Met dank ontvangen door onze br. R. Klickmann te Londen van zr. A. Pauly (Frankfort a/m) *f* 18, J. B. Meridith *f* 12.60, G. Pedley *f* 12, W. J. Benham *f* 6, A. S. Macdiarmid *f* 6, S. Chick *f* 6, J. Howard *f* 3, C. English *f* 3, Jas Jackson *f* 3, F. Tarrant *f* 3, T. Allen *f* 3, Mrs. Williams *f* 1.50, Mr. S. Young *f* 1.50, R. A. Forster *f* 1.50, aan postzegels *f* 1.20, W. Bath *f* 1.80.

J. HORN, penningmeester.

Collecte te Hoorn en Berkhout voor de Predikerschool te Hamburg *f* 4.38.
Te Den Haag - 10.—.
„ Heeg - 2.80.

Voor br. Planting:

Van eene zuster te Groningen *f* 1.—.

J. HORN.

Voor het tekort Unie-centkas:

Van br. R. Klickmann te Londen *f* 4.50.

J. HORN.

Voor de Bijbelkiosk:

Uit de bus in de kiosk 8 Mei 22 ct.; 15 Mei *f* 2.14½.

J. HORN.

Voor de Zending:

Door br. J. O. te Nieuwe-pekela uit de zendingskas der gemeente *ƒ* 7.20.

Voor de „Predigerschule:"

Pinkster-collecte in de gemeente Stadskanaal *ƒ* 15.97. N. v. BEEK.

Voor de Gemeente Heeg:

Van de Gemeente Vriescheloo *ƒ* 4.—. J. ZOETHOUT.

ABONNEMENTSGELDEN.

Van br. B. Klickmann te Londen abonn. „De Christen" 1894 *ƒ* 2.20. Idem „De Kindervriend" *ƒ* 1.40. J. HORN.

ADVERTENTIËN.

AGENDA.

14DE ALGEMEENE VERGADERING

DER

Unie van Gemeenten van gedoopte Christenen in Nederland, te houden te Amsterdam 20 en 21 Juni 1894.

1ste Dag.

's Morgens 9 uur Bidstond en 10 uur opening der Vergadering door den President.

I. HUISHOUDELIJK GEDEELTE.

a. Voorlezen der Notulen der vorige Vergadering door den Secretaris.

b. Nazien der Presentielijst en vaststelling der Algem. Verg. 1894—1895.

c. **Jaarrekeningen.**

1. Penningmeester { Unie-kas. Unie-cent-kas. Weezenfonds.
2. Administrateur { „De Christen" en Zendingskas.

d. **Benoemingen.**

Door den Voorzitter { 1. Comm. van Rapport om de Rekeningen na te zien. 2. Stemopnemers.

e. **Jaarverslag**

door de Comm. der Algem. Verg. aangeboden.

f. **Mededeelingen**

de Unie betreffende door de Commissie.

g. **Aftreding**

van drie Comm.-leden volgens rooster: G. de Vries, B. Roeles en J. Horn.

h. **Keuze Bedienaren.**

1. Drie Comm.-leden.
2. Redactie voor „De Christen."

2de Dag.

II. COMMISSIE-VOORSTELLEN.

a. De president treedt voortaan elk jaar af en wordt vervangen door den vice-president.
Inleider de vice-president.

b. Zal de Unie één of twee afgevaardigden zenden naar de Bondsvergadering te Berlijn in de maand Augustus a.s.?
Inleider de Secretaris.

c. Wat kan er worden gedaan om de jaarlijks wederkeerende tekorten betreffende ons blad te voorkomen? Inleider de Administrateur.

d. De Unie-cent worde, bij wijze van proefneming voor den tijd van 3 jaar, aangewend tot het uitgeven en verspreiden van geschriften. (Eene publications-vereeniging, gelijk onze broederen in 't Buitenland hebben.)

De uit te geven geschriften bepalen zich voorloopig tot

1. *De Christen*, (waardoor dan de onhoudbare financiëele positie van deze is opgeheven.)

2. *Traktaten* om mede te Evangeliseeren.

Aan elke contribuant worde jaarlijks een aantal traktaten gratis verstrekt. Aan elke gemeente een korting op den prijs toegestaan.

Een commissie van 3 leden worde gekozen ter beoordeeling van de uit te geven traktaten.

De Bijbel-colportage blijve voortgang hebben met onbezoldigde, maar gesteunde colporteurs.

Inleider de Penningmeester.

GEMEENTE-VOORSTELLEN.

HAULERWIJK. Een onderzoek in te stellen naar den Evangeliearbeid door br. van der Daele in België op kosten der Uniekas. Inleider br. S. v. d. Mey.

AMSTERDAM. Er worde een onderzoek ingesteld in hoeverre de op de vorige Unie-Verg. genomen besluiten, omtrent Weezenfonds en Zendingskassen door de Gemeenten zijn nageleefd en of de nadere regeling der zaken kan worden ter hand genomen. Inleider br. F. J. van Meerloo.

GRONINGEN. Van wege de Unie worde uitgegeven en verkrijgbaar gesteld, een geschriftje, dat beantwoordt aan den titel: „De beteekenis van den doop voor den gedoopte."

ZUTPHEN. Door een reeds lang bestaand verschil tusschen hare leden, gelijk ook in andere Gemeenten schijnt te zijn, over het stemrecht der zusters, komt de Gem. Zutphen met de vraag tot de Algem. Vergadering of een bevredigende oplossing niet mogelijk is en geldend voor alle Gemeenten aan de Unie behoorend, en die later tot haar zullen toetreden. Inleider R. van Dragt.

HEEG. Zou het in de toekomst voor den bloei der Gemeenten niet wenschelijk zijn, hun die roeping meenen te hebben de Gemeenten als Voorganger in het Evangelie te dienen, den eisch te stellen, ook de noodige toerusting van kennis te bezitten? En daarvan blijk te geven, zoo mogelijk aan het Bestuur der Unie of aan eene Commissie, daarvoor door de Algem. Verg. benoemd. Inleider br. J. de Vries.

VERTEGENWOORDIGERS der ALGEM. VERGADERING.

a. **Commissieleden:**

W. Panjer, President.
G. de Vries, vice President.
B. Roeles, Secretaris.
J. Horn, Penningmeester.
E. H. de Groot, vice Secretaris.

b. **Afgevaardigden der Gemeenten:**

Gemeente	Afgevaardigden
Amsterdam.	F. J. van Meerloo (Voorg.) M. J. Verhorst. W. F. Henning.
Deventer.	C. Peters. E. J. Schoneveld.
Foxhol.	
's Gravenhage.	K. D. van Leeuwen. P. J. L. de Wit.
Haulerwijk.	S. van der Meij.
Heeg.	J. de Vries. J. Zoethout.
Hengeloo.	J. Katuin (Voorg.) G. Teesink. G. M. Mokkelencate.
N. Pekela.	J. Olieslager. H. Molenaar.
Groningen.	K. van der Baaren. D. Klooster. H. Hut. J. v. Duinen. R. Meijer. W. Hazeveld.
Sneek.	J. de Hart (Voorg.) T. K. van Tuinen.
Valthermond.	K. Hesseling (Voorg.) J. Grooten.
Zandt.	(?)
Zutphen.	G. W. Prost. R. van Dragt.

c. **Uit het Buitenland.**

(Nog geene opgave.)

Gemeente-bericht.

Dinsdagavond 8 uur ontvangst der afgevaardigden in het Volkskoffijhuis „de Hoop," Ruiterkade achter het Centraalstation, waar ook de Vergaderingen worden gehouden en den 1sten dag gemeenschappelijke maaltijd zal zijn, waaraan Gemeenteleden, die geen Afgevaardigden zijn, deel kunnen nemen à 60 cents.

Woensdagavond 8 uur aldaar Avondmaal.

Donderdagavond 8 uur in de Noorsche kerk Evangelische Samenkomst.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 371 DONDERDAG 31 Mei 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *ƒ* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *ƒ* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE JOOD.

Ik zal zegenen, die u zegent.
Gen. 12: 3.

Ver van Sion, ver van God,
Steeds veracht, gesmaad, bespot,
Zonder hoop en zonder troost,
Zwerft sinds eeuwen Jakobs kroost.

Prooi van Satans list en macht,
Vreemd aan Jezus' reddingskracht,
Draagt het naar 't onfeilbaar Boek
D' achttien-eeuwen-ouden vloek.

Steeds in donk'ren nacht gehuld,
Zonder offer voor zijn schuld,
Zonder Heiland voor zijn hart,
Doolt het rond in schande en smart.

Toch, o christen, 't is de Jood,
Uit wien al uw heil ontsproot,
't Is uit Isrêl naar het vleesch,
Dat het licht voor u verrees.

Christen, bloedt u 't harte niet
Voor den blinden Isrêlliet?
Ach, verkond hem Gods genâ
In het bloed van Golgotha.

„Wie u zegent", zegt de Heer,
„Zal Ik zeegnen immer meer",
Deel uw zegen, deel uw vreê
Dan aan 't dolend Isrêl meê.

(P. Huët.)

Izaäk—Ismaël.

(Gen. 21: 10—13; Gal. 4: 22—31.)

Hetgeen reeds opgesloten lag in de beloften aan Abraham gegeven, volgens Gen. 12: 2—3; namelijk, dat er een groote nakomelingschap zou voortkomen uit Abraham en tevens, dat alle volken zouden gezegend worden in zijn zaad; maar vooral hetgeen door de verschijning van Melchizédek wordt aangetoond, dat er nog iets hoogers en beters zou worden geopenbaard en geschonken als den zegen, voortspruitende uit de afstamming van Abraham, wordt in deze twee zonen van hem op sprekende wijze getoond; ook tevens, dat deze twee beloften, de grond der twee verbonden, wel naast elkander blijven bestaan, maar niet vereenzelvigd mogen worden. — De geschiedenis kennen wij — Hagar (de slavin van Sarai) schenkt Abraham een zoon, Ismäel, die door de besnijdenis, evengoed als ieder, die tot het huis Abrahams behoort, in het verbond Gods wordt ingelijfd; toch alhoewel hij de zoon van Abraham is, zal het zaad Abrahams in Izaäk genoemd worden. — Niet de zoon uit het vleesch, maar die naar de belofte is, deze is de erfgenaam, toch wordt ook hij gezegend, omdat hij de zoon van Abraham is.

Twee waarheden worden hier aangetoond: eerstens, dat de zegen Gods alleen geschonken wordt op het geloof en naar de belofte Gods; tweedens, dat God Zijn woord waar maakt en ook tijdelijken zegen geeft aan hen, die de voorwaarden vervullen daaraan verbonden. De geestelijke en hoogste zegen is alleen voor hen, die kinderen van den geloovigen Abraham zijn, maar ook Ismaël en zijne nazaten, de Arabieren, die het teeken der besnijdenis als afstammelingen van Abraham bewaren, genieten den aardschen zegen, zoowel aan Hagar als aan Abrabam beloofd. Zij zijn een groot volk geworden, machtig en invloedrijk. Hun hand is tegen allen, en zoowel het volk Israël als de Arabieren zijn de eenige volken, wier bestaan rechtstreeks tot zoo hooge oudheid opklimt en die steeds als volk onvermengd zijn gebleven. Immers, de fabelachtige tijdrekeningen der Chineezen en Hindoes zijn te verward en te onzinnig om medegerekend te worden. Merkwaardig is het, op welke wijze de Schrift hier de groote waarheid, die Paulus aan de Galaten ontwikkelt, hier op typische wijze voorstelt. Immers, Ismaël, de zoon des vleesches (die buiten de belofte staat en zonder wet is) is type van het volk des verbonds en der wet; Izaäk, de zoon der belofte en stamvader van het volk, dat de wet ontving, is type van de gemeente des Heeren, de kinderen des verbonds met Christus; het groote heilgeheim, dat alle eeuwen verborgen bleef, en aan Paulus werd geopenbaard. Ook hierin schaduwt het mindere het meerdere af.

Tevens werd hier reeds van te voren de hoogmoed en eigenwaan van het joodsche volk van later tijd tegengegaan, want waar zij zich beroemden op hunne afstamming van Abraham, wijst de Heer Jezus hen terecht met de woorden: „indien gij kinderen Abrahams waart, zoo zoudt gij de werken Abrahams doen"; en in de geschiedenis van Izaäk en Ismaël bleek het reeds ten volle, dat vleeschelijke afstamming van Abraham nog geen reden tot roemen gaf.

Hoeveel gedachten komen er bij ons op, bij het beschouwen dezer broeders en deze broedervolken. — Ismaël is een zoon van Abraham, daarom wordt hij gezegend, en houdt God het volk van Arabië in stand, ja stroomen van veroveraars zijn uit hen voortgekomen; na eeuwen van ongeloof en afgodendienst door Mahomed teruggebracht tot den dienst van den God van hunnen vader Abraham, hebben ze geschitterd in kunsten en wetenschappen, hebben geheerscht van den Indus tot aan de kusten der Atlantische Oceaan; van de oevers der Donau tot aan en in de woestijn van Sahara. — „Ik zal hem tot een groot volk stellen" (Gen. 21: 18.) — Is het niet vervuld? Steeds blijft ook dit woord waar „de zoon, die uit het vleesch geboren is, vervolgt dien, die naar den geest geboren was, alzoo ook nu." (Gal. 4: 29.) Grooter vijand van het kruis van Christus bestaat er niet als de volgeling van Mahomed, tenzij het wezen moest, het volk, op wien de belofte rust, maar wat tot nog toe slechts naar den vleesche Abrahams zaad is, het volk der Joden. Steeds zwerft de Arabier nog in zijn woestijn. En deze afzondering, die hem bewaart voor vermenging, heeft hem o[illegible] behoed voor overheersching en noch Cyrus of Alexander de Groote, noch het machtige Rome heeft ooit den Arabier in zijn geboorteland kunnen bereiken. Vrij zijn ze gebleven, deze zonen der woestijn, welke machtige heerschappijen ook zijn opgestaan en de overblijfselen van Granada, evengoed als de ruïnen van Bagdad, getuigen de waarheid van dat woord: „Ik heb Ismaël gezegend," „Ik zal hem tot een groot volk maken". (Gen. 17: 20.) Het is nog de vraag, wie grooter waren in de middeleeuwen, zoowel in macht als in wetenschap, maar ook wiens godsdienst minder onzuiver was, de Arabier onder Harin- al Raschid in het oosten en Abder-Rahman in het westen (Spanje), die èn den gemartelden jood en den vervolgden belijder van Christus een wijkplaats aanbood, of de Roomsche Christenheid, die beiden ten bloede vervolgde.

Welk verschil van geschiedenis? Israël, het volk der belofte, steeds verscheurd, aangevallen, veracht — maar ook steeds dwalende en van Zijn God afvallende, toch hebbende de belofte, welke zeker vervuld wordt, niet om hunne waardij, maar op grond van het verbond met Abraham; heerlijkheid verwachtende en onder alles door, hoewel overgegeven aan den moedwil der volken, bewaard voor vernietiging. — Ismaël (het zaad des vleesches) ongedeerd, vrij blijvend, na Mahomed uit zijne afzondering te voren tredend, de wereld veroverend en in den nacht der middeleeuwen de wereld verlichtend met zijn sterrenlicht van wijsheid en wetenschap, en hoewel verflauwend van kracht, nog steeds voortdringend, eenmaal zich ook buigend voor Hem, die niet alleen een groot profeet, maar de Koning der koningen, ook Priester, ook de Verzoener voor de zonden van Ismaël is. Dan zullen de zonen van Hagar zich vernederen voor Hem, die het zaad Abraham is. In Izaäk zal het zaad zijn, en de zoon der dienstmaagd zal niet erven met den zoon der vrije, maar ook Ismaël zal deelen in den zegen Abrahams voor alle volken en de rammen van Kedar en Nebajoth zullen den Heer toegebracht worden.

Zijn deze tweelingvolken niet het afbeeldsel van de gemeente Gods en de Christenheid in den loop der eeuwen?

Zie, de gemeente Gods, op wie de belofte der heerlijkheid rust.

Reeds spoedig verdeeld, door dwalingen bezoedeld, verscheurd, onder de volken der Christelijke aarde haast verloren. — Efraim tegen Manasse, Manasse tegen Efraim en te zamen tegen Juda; — maar toch verwachtende en uitziende naar de heerlijkheid voor haar weggelegd en door de trouw Gods onder alle schokken en stormen bewaard — de Christenheid, uitwendige macht en glans, vorsten en gebieders, groot van naam, groot van daden, uit haar voortkomende, ondanks al hare zonden door God gebruikt om de kennis van Zijn woord uit te breiden, maar kwij-

nende door gebrek aan innerlijke kracht — Is er geen gelijkenis? Zal de Christenheid zich buigen voor den Heer der gemeente, of zal ze wegzinken in het verderf en vergaan door het oordeel? — Heeft niet gelijk Ismaël, Izaäk vervolgde en bespotte, de Christenheid steeds de gemeente des Heeren tegengestaan en tot eene aanfluiting gesteld? Is niet de godsdienstige wereld, die zich beroemt op haar Christelijke afkomst, evengoed als de Arabier, die zich beroemt op zijn afstamming van Abraham, de sterkste tegenstander van het Evangelie des kruises? — Heeft ook Ismaël en zijn zaad niet het teeken der besnijdenis, maar op 13jarigen leeftijd, ofschoon God aan Abraham reeds beval: (Gen. 17 : 12) „een zoontje van 8 dagen zal besneden worden", dus niet zooals God zelf het ingezet had? en heeft de Christenheid niet het teeken des doops, maar niet zooals Christus ze heeft ingezet? — Nogmaals, zal dit Ismaël zich buigen voor de inzetting van den Christus Gods, of handelen naar eigen goedvinden? Zal het wederkeeren in de tent van Sarai, of eenmaal uitgedreven worden door God zelf in erger dan aardsche zandwoestijn?

Des Heeren trouw blijft. Ismaël zal wederkeeren tot God en zich buigen voor Zijn Messias, de volken der aarde bukken voor den Gezalfde des Heeren en onder Zijne heerschappij gezegend, de gemeente Gods verheerlijkt met de heerlijkheid van Haar Hoofd. De raadselen Gods onthullen zich en de dag der openbaring nadert. Niet alleen de bruid des Heeren, maar het gansche schepsel zoekt naar verlossing. Op uwe zaligheid, o Heer! wacht niet alleen uw gemeente, maar ook Israël, ook de volken, ook de schepping, op dien dag blijve het oog gevestigd, naar dien dag ga ons hart uit. Hij zal komen tot heerlijkheid van Zijn volk, tot een licht der volkeren, tot verlossing der gansche schepping van het juk der slavernij en der gebondenheid. Bereid gij zelf het hart Uwer kinderen, maak Gij zelf ons gereed! Kom, Heere Jezus, ja kom haastelijk! Amen.

Amsterdam. OLTHUIS.

VAN DEN DOOP.

V.

De waterdoop moet worden aangehouden tot de tweede komst van Christus.

Opdat het duidelijk worde, dat de Waterdoop moet blijven en door de geloovigen in de praktijk geëerd worden tot de tweede komst van Jezus Christus, overwege men deze zes punten:

1. Bedenk, dat de Waterdoop eens geboden werd, en nooit is herroepen; en geene macht kan een gebod van Christus herroepen, dan dezelfde macht van Christus, door welke het gebod werd gegeven. Zie Judas vers 3: „*Dat gij strijdt voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is.*"

2. Bedenk, dat de Waterdoop bediend werd vóór en na de Opstanding van Jezus Christus.

1. Vóór de Opstanding van Christus, Matth. III : 16; Joh. III : 23; IV : 1, 2.

2. Na de Opstanding van Christus. Hand. II : 44; VIII : 12, 38; X : 47, enz.

3. Bedenk dat de Waterdoop werd bevolen na de Opstanding van Christus, Matth. XXVIII : 19: „*Gaat henen, onderwijst alle volken, dezelve doopende.*" Indien de Waterdoop geeindigd ware met den dood van Christus, dan zou hij niet geboden en toegediend zijn geworden na zijne opstanding.

4. Bedenk, dat het doel van de ordonnantie blijft, even als het geval is met des Heeren Avondmaal. Het doel van het Avondmaal is den Dood des Heeren te verkondigen, totdat Hij komt, en dit te doen tot Zijne gedachtenis. Zoolang het ons noodig is Christus' dood te verkondigen, zoolang hebben wij deze ordonnantie te handhaven als eene gedachtenis van Hem, tot aan Zijn tweede komst toe. En even zoo is de Doop om den Dood, de Begrafenis en de Opstanding van Christus te verkondigen. Rom. VI : 35. En daar het doel en voorwerp blijft, zoo blijft de ordonnantie tot Zijne tweede komst.

5. Bedenk, dat de Doop in alle eeuwen is aangehouden door Christenen, sedert de Heere Jezus dit gebod aan Zijne heiligen naliet. Waarom dan toch zijn er, die twijfel opwerpen aangaande den duur dezer ordonnantie?

6. Vraag u zelven af, of niet dezelfde redeneering, welke den Waterdoop ter zijde stelt, indien zij wordt toegestemd, alle ordonnantiën te niet maakt; want, indien gij toestemt dat, toen de Geest gekomen is, de Doop ophield, kunt gij dan niet even goed zeggen, dat, toen de Geest gekomen is, de Prediking ophield, en het Gebed ophield, enz. Zulke redeneering kan alleen uit 's menschen verdorven hart voortkomen; want zij zou leiden tot de verwaarloozing van alle Christelijke ordonnantiën. Hoedden wij ons tegen zulke gevaarlijke redeneering, die op ongehoorzaamheid aan onzen Heer zou uitloopen. Laat ons doen, wat de Heere Jezus ons gebiedt; en Hij zeide: „*Gaat dan henen, onderwijst alle volken, dezelve doopende in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes, leerende hen onderhouden alles wat ik u geboden heb. En zie, ik ben met u alle dagen tot de voleinding der wereld. Amen.*"

STATISTIEKEN.

De statistiek der Zweedsche Baptisten over 1893 is pas verschenen. Zij vermeldt geen bijzondere vooruitgang. Het afgeloopen jaar was voor de Gemeenten aldaar een beproevingstijd. Aan het einde des jaars waren er 36291 leden, verdeeld in 550 Gemeenten, van welke er 19 in het vorige jaar gesticht werden. De gemeenten zijn weer verdeeld in 19 Vereenigingen. Er werden gedurende het jaar 1922 personen gedoopt, maar er moesten er daarentegen 1420 uitgesloten worden en 509 vertrokken naar Amerika.

In de Zondagsscholen zijn 3063 Onderwijzers werkzaam; het getal leerlingen bedraagt 37.254.

In de Gemeenten arbeiden 647 leerende Ouderlingen en Predikanten. Het getal kerken en lokalen bedraagt 286.

De Gemeenten brachten voor hunne verschillende behoeften een som bij elkander van *f* 279.294.

Is echter — zoo schrijft een broeder — het afgeloopen jaar minder gunstig geweest, dit jaar schijnt rijk gezegend te zullen worden. Op verschillende plaatsen in dit land hebben opwekkingen plaats gevonden. Ook andere christelijke gemeenschappen berichten van genadelijke verfrisschingen. Er is een Pinkstertijd in Zweden aangebroken, en onze Gemeenten zijn gedurenden dezen winter aanmerkelijk in ledental toegenomen. In enkele gemeenten werden op één dag 20—30 bekeerlingen gedoopt. Wij verwachten groote dingen van den Heere in 1894.

De Amerikaansche Baptisten.

Het „American Baptist Year-Book" (Jaarboek der Am. Baptisten), ook voor eenige weken verschenen, biedt zijnen lezers, behalve vele wetenswaardigheden van den arbeid onzer Gemeenten, eene belangrijke statistiek aan. Zij spreekt van 38122 Gemeenten, van welke ten vorigen jare niet minder dan 1329 gesticht werden. Deze Gemeenten vormen 1498 vereenigingen. Het getal gemeente-leden bedraagt 3.496.988, eene toename van 133.828. Zij worden bediend door 25354 geordende leeraren, wier getal in 1893 met 556 vermeerderd werd. Er werden gedurende dat jaar 176047 personen gedoopt, d. i. 10755 meer dan het jaar te voren.

Verbazende sommen werden weder voor verschillende takken van arbeid samengebracht, met welker opsomming wij onze lezers niet zullen vermoeien.

Wij vermelden nog, dat 54 liefdadigheidsgestichten tot de eigendommen der Gemeenten behooren; 128 tijdschriften van verschillenden aard worden uitgegeven, en dat 7 Theologische seminaries met 54 leeraren en 776 studenten, gedeeltelijk door de Gemeenten worden onderhouden. Voorts staan onder leiding der Baptisten 35 colleges met 701 leeraren en 9088 studenten en een aantal inrichtingen voor hooger en lager onderwijs meer.

Wij voegen hier nog bij een citaat uit een particulier schrijven van een broeder te Minneapolis:

„Geliefde broeder! Het doet immer mijne ziel goed, als ik uit „De Christen" vernemen mag, dat de Heere zijn woord ook in Holland nog believt te zegenen, met de bekeering van zondaren. Ook hier in Amerika doet de Heere groote dingen, dies zijn we verblijd. Voor 10 jaar werd ik in de rivier de Mississippi gedoopt en zoo met de Duitsche gemeente hier verbonden. Ook mijne vrouw, die eerst zeer tegen was, en dat voor mij een zeer moeielijk weg en zware strijd was, werd — God zij dank — eveneens tot inkeer gebracht en verkreeg, twee jaar na mijn doop, vergeving van hare zonde in het bloed des Lams en werd gedoopt. En toen een paar maanden geleden 14 personen door den Doop der Gemeente werden toegevoegd, mocht ik onder hen ook twee mijner dochters zien.

Onze Duitsche Gemeenten telden voor twee jaar 16000 leden; thans is dit getal reeds tot 20000 gestegen. In eene Gem. te Detroit, Mich., zijn in dit jaar reeds 100 menschen bekeerd. Men had er om 50 gebeden en de Heere heeft dat getal willen verdubbelen. De eerste Gemeente in Chicago heeft sedert 't begin dezes jaars 50 bekeerlingen. En zoo is in vele Gemeenten, ook in die, welke eene andere taal spreken. Alom vindt men reden om den Heer te prijzen."

„South Africa", een tijdschrift, dat in Zuid Afrika verschijnt, deelt mede, dat de Z. Afrikaansche Baptiste Unie thans vijftig kerken en lokalen bezit, voor hare Gemeenten en stateons; 24 predikanten en een ledental aan de Gemeenten van 2404.

Er is opgemerkt, dat uitbreiding van ledental niet de rechte maatstaf is om den toestand en wezenlijke vooruitgang te beoordeelen. Nu wij zijn overtuigd, dat op christelijk gebied even als op al ander gebied, de qualiteit meer zegt dan de quantiteit; maar evenzeer weten we, dat er zonder quantiteit van geene qualiteit sprake kan zijn.

Het is ons tot blijdschap te zien, hoe de beginselen, die wij, Baptisten, liefhebben en voorstaan, steeds meer en meer ingang vinden bij de christenheid, en vele geloovigen, onder welke ook vele predikanten, vooral van de Methodisten en Presbyterianen, tot inzicht van den Doop en daarmede tot andere inzichten betreffende het gemeentelijk leven komen, en zich door zich naar Gods woord te laten doopen bij de Baptisten voegen.

Moge alles, wat uit God en op Zijn Woord gegrond is, steeds meer en krachtiger doorbreken in deze zondige wereld!

St. N. v. B.

Geven verarmt niet.

In de Engelsche stad Reading bestaan twee der grootste inrichtingen van nijverheid en handel. De kollossale Biscuit-fabriek van Huntley en Palmers, die aan meer dan 1000 menschen werk verschaft en de groote in geheel Engeland bekende zaadhandel bevinden zich daar. De opzichter van den laatste was een arme jongen, die eens geen geld genoeg had om van Reading naar Londen per postkar te reizen. Hij was echter godvreezend en geloofde aan den zegen Gods, en nam het besluit om, als hij eens een middel van bestaan zoude hebben, een zeker deel daarvan aan den Heere te geven. God hoorde deze afspraak en zegende zijne onderneming zoo, dat zijne zaak weldra een van de grootste van dien aard was. Toen hij eens aan 't einde des jaare zijn belans opmaakte en volgens gewoonte des Heeren deel afzonderde, fluisterde hem de duivel in het oor: „Och wat, waarom zoudt gij al dat geld den Heer geven! Thans, nu ge zulk een groot bedrijf en zooveel inkomen hebt, wordt de som volgens uwe gewonen regel veel te hoog, ge zijt wel verplicht wat te verminderen. Eenige dagen was hij hier toen in strijd, overdacht, wat hij dan verder wel geven zou. De overwinning evenwel werd op de knieën verkregen, en hij bleef bij zijn vroegere belofte. Hij behield ook den zegen, en zijn bedrijf breidde zich immer meer uit. N. v. B.

(Der Wahrheitszeuge.)

Van alles wat.

De Bijbelkiosk. Door 's Heeren genade zetten wij tot heden vol moed onzen arbeid op de weekmarkt voort en worden er hoe langs zoo meer in bevestigd, dat het de Heer is, die ons tot dit werk heeft geleid. Wij komen, naar onze wensch, met de massa in aanraking, verspreiden 2000 traktaten elken keer en hebben menig belangrijk gesprek. Ook van de zijde der christenen, inzonderheid onder het buitenvolk, ontvangen wij betuigingen van instemming. „Vijftien jaar", zoo sprak een boer, nadat hij alles in oogenschouw had genomen, „vijftien jaar bezoek ik de markt, maar dit vond ik er nimmer." Ons de handdrukkende ging hij heen, doch kwam spoedig met een gulden in de hand terug, zeggende: dat kost ook geld.

Voor eenige weken, toen het stil was, viel ons oog op een jongeling, die op eenigen afstand stond, wij wenkten hem en gaven hem een traktaat: „Er is nog plaats." Terwijl wij 't hem overreikten, baden wij, dat God hem mocht bekeeren. Slechts eenmaal hadden wij hem ontmoet en zeer ernstig met hem gesproken over zijn eeuwig heil.

Met het traktaat in den zak ging hij naar huis, werd op 't zelfde oogenblik ziek en stierf 9 dagen later. Vóór zijn sterven lag hij 4 dagen te bidden; met Psalm 42 stierf hij als een geredde. Kort voor zijn dood sprak hij over het traktaat en vertelde aan zijn moeder, waar hij 't geborgen had, de laatste regels luidden:

Nog is er plaats! — Komt, laat u vinden,
't Zij jong of oud, maakt toch wat haast;
God wil uw dood niet, — haast u, vrinden:
Misschien noodt Hij u thans voor 't laatst!

dus geheel op zijn toestand gepast.

Door onze traktaatverspreiding bereiken wij ook de hoogere standen, de leerlingen van Hoogere burgerschool, Gymnasium, de studenten etc. verzuimen niet een traktaat te komen halen.

De laatste beide marktdagen hadden wij het zeer druk, 't was kermis hier.

Wij staan nog in den rommelhoek en hebben er het zwijgen toegedaan, voor een gesprek heeft dit ietwat afgezonderd plekje wel wat voor.

Ons tekort groeit bij de week, wij hopen in den verkoop van kerkboeken, waarnaar wij gedurig vraag hebben, eenige baat daartegen te vinden. *Wij hebben van uit de kiosk reeds twintigduizend traktaten gratis verspreid* en een enkele maal een Nieuw Testament om niet gegeven.

Kruimeltjes zijn ook brood. Gelijk uit de opgaven in ons blad is gebleken, is in verscheidene gemeenten de collecte voor *onze school* te Hamburg reeds gehouden. Of zulks in alle gemeenten reeds plaats vond, weten wij niet. Zeer gewenscht ware het, dat niet één gemeente achterbleef, want . . . . *de school is het belang van alle gemeenten.* Mocht evenwel in sommige gemeenten de collecte *niet gehouden worden* om welke redenen dan ook, dan herinneren wij de broeders en zusters aldaar, dat kruimeltjes ook brood is — dat wil zeggen: dat, zoo een broeder of zuster in zulk een gemeente eene gave, hoe klein ook, wil en kan afzonderen, wij die in dank zullen ontvangen. Dit geldt ook voor die broeders en zusters die, toen de collecte in hunne gemeente gehouden werd, niet tegenwoordig waren.

Men kan ons dat bedrag naar verkiezing ook in postzegels zenden.

Wie dit lezende denkt, ja, 't is ook mijn roeping en begeerte die zaak te steunen, hij stelle niet uit, maar doe op staande voet, wat hij gelooft in deze zijn roeping te zijn voor God.

J. HORN.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Broeder G. V. uit Gr. zond mij de volgende vragen, in betrekking tot de toekomst onzes Heeren. Hij begeert eerst verklaring van Luk. 13 : 35:

„*Ziet, uw huis wordt Ulieden woest gelaten. En voorwaar ik zeg U, dat gij mij niet zult zien, totdat de tijd zal gekomen zijn, als gij zult zeggen: Gezegend is hij, die komt in den naam des Heeren.*"

De Heere kondigt hier de verwoesting van *Jeruzalem* aan en den ondergang van den Joodschen staat. Zij, de Joden, meenden hun huis te zullen behouden door Hem te verwerpen; maar juist daarom verloren zij het. (lees Joh. 11 : 48.)

In *gerechtigheid* zou zich nu de Messias van Zijn volk terugtrekken, omdat zij Zijne liefde, beschermende liefde (hen, kiekens, vs. 34) hadden verworpen.

De verwerping van Israël zou de aanneming der Heidenen wezen. (Rom. 9—11.)

Uit de Heidenen zou nu de Heere Zijn Bruid nemen met een overblijfsel uit Israël. De voltalligheid der Bruid is de „*volheid der Heidenen.*" Zij, de Bruid, wordt voor de heerschappij van den Antichrist opgenomen in heerlijkheid. Israël neemt dan den Antichrist als den Messias aan. (Joh. 5 : 43). Als de Heere een einde aan hem en zijn vernielingswerk heeft gemaakt, komt het tijdperk van Israël weer. Dan zullen de Joden Hem niet met een voorbijgaand Hosanna! begroeten, maar dan zal Israël als volk worden gered, en Jezus zal de Koning der Joden zijn. Zoo gaat het ongelukkige Israël nog een heerlijke toekomst te gemoet.

Een tweede vraag van onzen Broeder is, of Lukas 17 : 30: „*Even alzoo zal het zijn in den dag op welken de Zoon des menschen geopenbaard zal worden,*" op datzelfde tijdperk ziet?

Als de Heere wederkomt om de Messias van Israël te worden, dan moet Hij eerst den valschen Christus overwinnen en al de ergernissen uit zijn rijk wegdoen. De wereld zal alsdan in denzelfden staat van onverschilligheid zijn, als het met de tijdgenooten van Noach en Lot het geval was. Daarop slaan de woorden: „*even alzoo.*" Hij oordeelt dan de levenden, zooals de tijdgenooten van Noach en Lot geoordeeld zijn. Dit *oordeel* over de vijanden valt met het *herstel* van Israël samen.

Dan zal ook Jes. 63 tot vervulling komen, want de Sabbathruste van duizend jaar, zal worden voorafgegaan door groote strafgerichten. Jezus komt dan ook (Openb. 19) op het „*witte paard,*" uitgaande tot overwinning Zijner vijanden.

S. D. H.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Zondagavond deed een jongedochter belijdenis. D. V. wordt zij Zondag a.s. gedoopt.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Nadat de 2de Kamer der Staten-Generaal een paar malen met het nieuwe Ministerie is vergaderd geweest om eenige regeling te brengen in den toekomstigen arbeid, is ze weer uit elkander gegaan tot de leden weer opnieuw zullen worden opgeroepen en dan staat de zomer-vacantie weer vlak voor de deur, zoodat niet te verwachten is, dat dit jaar veel nieuws op de politieke tafel zal gebracht worden. De loopende dingen zullen wel worden afgehandeld, maar meer ingrijpende maatregelen liggen wel in 't verschiet, doch wachten, wachten en nog eens wachten zal verreweg het beste zijn en reden zoeken tot afleiding eene nuttige bezigheid. Zonderling, als de heeren als minister plaats nemen aan de groene tafel, dan zijn ze allen zoo mild in toezegging, maar om hunne beloften uit te voeren, schijnen ze meestal traag.

Het *wel* en *niet* waar wordt tegenwoordig druk besproken omtrent het bezoek, dat Keizer Wilhelm weer aan Nederland zal brengen. Z. M. schijnt van plan te zijn, om met zijn sierlijk stoomjacht zeereizen te maken en dan ook aan ons Hof eenige dagen door te brengen. Hij zal er zeker van harte welkom zijn.

Nog steeds wordt er gezocht naar de verdwenen vrouwen van den in de gevangenis zittenden beruchten de Jong. Nu weer heeft de Burgemeester van Naarden met eenige agenten de Laarderheide doorzocht op last van den officier van Justitie te Amsterdam, die een brief had ontvangen, waarin de plek werd aangewezen. Doch ook dit zoeken leverde weer niets op.

België. Thans, zoo beweert de politie te Luik, is zij voldoende op de hoogte van het complot, dat de aanslagen met dynamiet uitvoerden; zij kennen den dader, een Muller (Duitscher) die reeds gevangen zit; Gauche (Franschman) is de rijke geldschieter, evenzoo Guérin, den agent en den Rus, baron Von Sternberg, den ontwerper, die echter nog steeds voortvluchtig is — nu weer vermoedt men, dat dit lastige personaadje naar Amerika is gevlucht.

Frankrijk. Het is op nieuw gebleken, dat de groote meerderheid in Frankrijk volstrekt niet gezind is om de doodstraf voor moordenaars enz. af te schaffen, zooals dat in Nederland is; zelfs bleek de partij in minderheid, die deze terechtstellingen in de gevangenissen wilden uitgevoerd hebben, in plaats van in het openbaar voor het publiek toegankelijk.

Het wil ons ook steeds voorkomen, dat de doodstraf niet alleen eene meer afschrikkende (zelfs de pas onthoofde anarchist Henry heeft daarvan blijken gegeven), maar ook gerechte straf is, en dat levenslange gevangenisstraf, hoe afgrijselijk op zichzelf, toch veel verzachtends heeft, want de mensch gewent aan alles. Die een medemensch moedwillig of door hebzucht doodt, tast daarin de eere Gods aan en verwoest het beeld van God, en dat mag niet ongewroken blijven. „De mensch, die bloed vergiet, diens bloed zal vergoten worden."

Gemakkelijk gaat het president Carnot niet af om een nieuw ministerie in 't leven te roepen; men brengt dat in verband met de aanstaande presidents-verkiezing, — het kon zijn val zijn.

Een professor heeft van turfveen watten laten fabriceeren, die hij gebruikt op de wonden na de operaties. Zij worden zelfs veel toegepast in hospitalen en ziekenhuizen.

En een ander heeft proeven genomen om er onderkleederen van te maken, die warmer en gezonder moeten zijn dan flanel. Hierin zou een toekomst kunnen schuilen ook voor onze maar al te gedrukte veenstreken.

Engeland. De grijze Gladstone heeft op zijn ouden dag nog eene zeer ernstige en pijnlijke operatie moeten ondergaan aan zijn oog. De toestand van den patient moet echter zeer gunstig zijn. Ook hij kan met Jakob getuigen: „De dagen mijner jaren des levens zijn weinig en kwaad."

Koningin Victoria vierde den 24 Mei j.l. haar 75sten verjaardag. Slechts twee Engelsche Vorsten beleefden dien ouderdom, namelijk George II en III. Mogen haar nog vele jaren gegeven worden door Hem, in Wiens hand onzer aller leven is.

De werkstaking der huurkoetsiers schijnt nog steeds te worden voortgezet te Londen, daar de verhuurders beweren, dat zij op de geëischte voorwaarden niet alleen niets zouden verdienen, maar ook zelfs er hun kapitaal zouden bij verspelen. Zij zoeken zooveel mogelijk andere koetsiers, die weer zeer bemoeilijkt worden door de werkstakers.

Rusland. Het complot nihillisten voor eenige dagen ontdekt, dat een zeer ernstigen aanslag had beraamd op het leven des Czaren, was reeds met de loopgraven begonnen, die dienen moesten om het dynamiet onder de kerk en het keizerlijk slot te Smolensk te brengen, waar de keizer dit jaar tijdens de maneunes dacht te vertoonen.

Vele spoorwegambtenaren, ingenieurs, zonen van generaals en dames uit den eersten stand waren daarbij betrokken en nog dagelijks worden er arrestaties gedaan door de Justitie.

Opmerkelijk, dat de miskende, zoozeer verongelijkte en gevreesde Polen niet in dezen aanslag zijn betrokken.

De politie te Petersburg is voorgelicht geworden door die van Berlijn, Brussel en Londen, de ontdekte brieven bestonden meest in cijferschrift.

Zwitserland. De socialisten, c. s. hebben een voorstel ingediend bij de Bondsvergadering „recht op werk", waarin de Regeering moet zorgen, dat ieder werk hebbe. 3 Juni zal hierover worden gestemd. Men verwacht met zekerheid, dat het voorstel, hetwelk de geheele huishouding zou omkeeren, door de natie zal worden verworpen.

Oost-Indië. Generaal Boots zal zijne operaties ook openen op Java, waarvoor hij voorloopig *f* 5000 noodig heeft. Reeds moet van eene Holl. dame hem 2000 gulden zijn toegezegd.

Het is wel vreemd, dat het leger altijd nog zooveel geld kan krijgen en geeft wel het bewijs, dat er op godsdienstig gebied nog immer vele exentrike personen worden gevonden,

In Atjeh schijnt de toestand nog onveranderd te blijven. Nu zal de Regeering een expeditie zenden naar Lombok om de Sassaks, die tegen hun vorst in opstand zijn, tot reden te brengen.

Z. R.

VARIA.

De Kroeg.

(Nederlandsch uit de dertiende eeuw.)

Die taverne [kroeg] is des duvels scole, daer syn discipulen vlitelyk in studeren, ende het is properlic syn capelle of kerke, daer men hem dach ende nacht in dient, en daer hi syn miraculen doet, als sulken heer toebehoert, als die duvel is; want in der kerken so pleghet onze lieve here syn miraculen te doen, als wi in veel steden geweten hebben, daer blinde ende siende worden, crepel gaende, rasende ende sinnch [verstandig] ende ghesont, stomme ende sprekende, dode ende opverstonden van den doot ende vele des ghelycs.

Mer die duvel doet in syne kerken, dat die taverne is, al contrari hier of, want luden, die ghesont in der taverne gaen, comen dicker siek ende qualic om haer herte daer weder wt [uit], dat men niet te meer en verstaet van dien ghenen die te voren wel spraken wat si segghen, dan of si ebreeusch spraken; siende en comen daer dicke weder wt, dat hem haer staen als enen verdronckene calve . . . .

. . . .

Aldus is die taverne des duvels scole, ende des duvels kerc of een slot des duvels.

De Jong b.

Een droog boek.

„De Bijbel is zoo'n droog boek!" wordt er wel eens gezegd. Nu, misschien is dat wel zoo. Daar hebt ge b. v. oude Jan Willems, die vroeger altijd zoo'n verschrikkelijke dronkaard was. De dokter placht wel eens van hem te zeggen, dat hij er juist de rechte man voor was om te sterven door zelfontbranding, en hij was altijd en immer zóó dronken, dat de buren hem gewoonlijk een wandelend jenevervat noemden. Door bemiddeling van den een of anderen welmeenenden vriend werd hij er toe gebracht, den Bijbel te gaan lezen; en onder Gods zegen werd hij een gehoorzaam volgeling van hetgeen er in dien Bijbel geleerd wordt, — en het gevolg hiervan was, dat hij verschrikkelijk „droog" werd. Dagen achtereen streed hij tegen een dorst, die hem scheen te verteren, en zelfs nu nog blijft hij van tijd tot tijd niet verschoond van verzoekingen; maar zij worden langzamerhand toch minder veelvuldig en zwaar, zoodat hij goede hoop heeft, dat de alcohol uit zijn bloed begint „op te drogen."

En daar hebt ge b. v. zijne vrouw, die vroeger altijd halve nachten opzat en brandende tranen liet vallen op de afgedragen kleederen, die zij verstelde, tewijl zij met angst en vrees dacht aan zeker iemands nachtelijk uur van thuiskomst. Sedert baas Willems (zoo wordt hij nu genoemd) in den Bijbel is gaan lezen, is de fontein harer tranen geheel opgedroogd; en haar gelaat, dat vroeger zoo bezorgd en mistroostig stond, ziet er nu uit als de zonneschijn na een regenbui.

En de kinderen, die vroeger op regenachtige dagen met gescheurde schoenen uit de school thuis kwamen en met hunne natte voeten in de koude kamer zonder kachel zaten te bibberen, — sedert hun vader den Bijbel in plaats van zijn bittertje ter hand is gaan nemen, hebben die kinderen „droge" voeten en sterke, warme kleeren.

Zelfs het oude huisje heeft een verandering ondergaan. De sneeuw en de regen hadden er vroeger vrijen toegang door het bouwvallige dak en de gebroken ruiten; maar dat alles is heel en dicht gemaakt en het huisje is nu even „droog" als zijn eigenaar.

En zoo was er vroeger ook een klein zilveren stroompje, dat op de bepaalde, veelvuldige tijden uit Jan Willems' zak in de geldlade van den kroeghouder vloeide; doch sedert de Bijbel hem een boek van gezag is geworden, is die stroom opgedroogd. Ja, de Bijbel schijnt wel een zeer „droog" boek te wezen! Hij droogt ten minste heel wat dingen op!

(*Pniël.*)

IETS OVER DE KERMISSEN.

Het is met de woorden onzer taal dikwerf zoo gegaan als met de opschriften der oude gedenkstukken. Het eene verloor of kreeg met den tijd een kopje, het ander een staartje, een derde onderging eene taalkundige uitsnijding. Dit laatste was ook het lot van het oude woord kerkmis, dat bij ons met verlies van de *k*, kermis geworden is. De lettergreep *mis* heeft bij de samenstelling van het woord kerkmis, de beteekenis van samenkomst. De Frankforter mis b. v. is de samenkomst van handelaren te Frankfort, de Leipziger mis, die te Leipzig enz. Maar in welk verband staat nu eene kerkelijke samenkomst met eene kermis? Deze laatste toch mist alles wat naar kerkelijks of godsdienstigs gelijkt. En toch bestaat er een allernauwst verband, schoon tijden en zeden dat verband schijnbaar hebben uiteen gerukt. Beschouwen wij dit wat nader.

De Katholieke kerk leert niet alleen dat ieder harer leden eene beschermheilige heeft, maar stelt ook geheele parochiën, steden en landen onder bescherming van een door haar heilig verklaarde. Zoo is bijvoorbeeld Willebrordus de beschermheilige van Nederland, Bonifacius die van Duitschland. Zoo is Nicolaas aan Amsterdam, Jacobus aan den Haag en Gouda, Johannes aan Schiedam, Laurentius aan Rotterdam ten patroon gegeven.

Het behoeft geene herinnering, dat de gedachtenisviering van die mannen bijna zoo oud is als de Katholieke kerk zelf, en dat de gedenkdagen der patronen van parochiën en steden als de Zondagen gevierd worden. Dat vieren van zulk een patroonsdag bepaalde zich niet enkel tot de parochie of stad, maar ook uit naburige gemeenten en steden vloeide de menigte naar de feestvierenden om deelgenooten te worden van de aflaten door de kerk aan die gedachtenisviering verbonden. Zoo werd bij die feesten de kerkmis verbazend talrijk. Wie ter mis geweest was, bracht gaarne voor huisgenooten of vrienden het een of ander uit de feestvierende stad of gemeente mede; en zoo ontstond daar eene meer dan gewone drukte, die met het verloop der tijden, eerst uitstallingen van waren aan de winkeliers zelve en vervolgens in kramen en kraampjes op de markten ten gevolge had.

De luiheid, uitgeleerd in listen om zonder werken aan den kost te komen, zat ook bij die meer dan gewone drukte niet stil; zij vond het eene jaar dit en het andere weer wat anders uit om te vermaken, om wat vreemds te vertoonen, om geld te vergaren. Zoo werd de kerkmis van vroegere eeuwen de tegenwoordige kermis, en de verandering die de naam ondergaan heeft, komt alzoo niet in vergelijking bij de veel grootere veranderingen die de zaak zelve ondergaan heeft. De tijd van duur, de wijze van viering en nog veel meer zaken, hebben hierbij wijziging ondergaan; de tijd van viering is nog op sommige plaatsen standvastig gebleven. Schiedam b. v. heeft nog kermis in of na de week van Sint Jan, Gouda in of na die van Sint Jakob.

Gelukkig zien wij het aantal plaatsen waar kermis gevierd wordt jaarlijks verminderen.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

N. BUINEN. *Bidstond* Vrijdagsavonds te 6 uur, ten huize van C. Beuker.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van F. J. de V. te Leeuwarden *f* 4.02½.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de gemeente Heeg nog met dank ontvangen van de gemeente te Amsterdam *f* 10.—.

J. ZOETHOUT, Penningm.

ADVERTENTIËN.

Aan de Gemeenten.

Wij zijn verzocht te herinneren, dat leden der Gemeenten — niet afgevaardigden — het recht hebben de Algemeene Vergadering bij te wonen. Zij hebben natuurlijk geen recht om te stemmen.

Zuster-gemeenten, niet tot de Unie behoorend, zijn — of worden nog door dezen — verzocht een vertegenwoordiger te zenden ter bevordering der meerdere éénheid.

B. ROELES, Secr.

ZUTPHEN Mei '94.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 372 DONDERDAG 7 Juni 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer. . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

De Baptisten in betrekking tot andere Christenen en tot eenige bijzondere vragen van den dag.

Bovenstaande is de titel of het opschrift der rede van den nieuwen President, Rev. G. Short, B. A., der Baptiste Unie in Engeland, uitgesproken bij gelegenheid der Mei-vergadering dier Unie l.l. De ernstige en leerrijke inhoud dier rede maakt haar overwaard vertaald en ook door onze lezers genoten te worden.

Wij geven haar hier in hoofdzaak weer. *)

Na gewezen te hebben op het eervolle en menigmaal belangrijk aandeel, dat de Baptisten in Engeland gehad hebben in de bevordering van beschaving en wetenschap, deed hij uitkomen, hoe zij in den strijd om godsdienst-vrijheid en het recht der conciëntie, en vooral ook op zendingsgebied eene eerste plaats hadden ingenomen. Spr. herinnerde aan de beroemde namen als: Thomas, Carey, Mashman en Ward, welke namen onafscheidelijk verbonden zijn aan de Heidenzending dezer eeuw, en aan eene theologie, die de Gemeente opwekt en verbindt om het Evangelie alom te prediken. Terwijl het voorts — zeide spreker — ons voorrecht is onder de onzen te mogen noemen een John Bunyan Roger Williams, Andrew Tuller, Robert Hall, John Foster, Charles Haddon Spurgeon en vele anderen, die „in hun tijd den raad Gods gediend hebben." En nog zijn de mannen onder ons, „die lof hebben in al de Gemeenten", en wier namen lang bij het nageslacht voortleven zullen.

De vraag is gerezen, merkte Spr. verder op, of onze zending niet als voleindigd moet beschouwd worden? En of het niet beter zou zijn voor de Gemeente van Christus, als wij onze afzonderlijke gezindheid opgaven? Onze congregationalistische vrienden schijnen dit wel van ons te verlangen; zij zijn dikwijls tot ons overgekomen, even als de discipelen tot hunne medegenooten in het andere schip gingen „om hen te helpen" of om ons te bewegen ons schip te verlaten. Van andere, ook bevriende zijde, worden we beschuldigd van scheurmakerij en het tegenhouden van vereeniging der christenen. Wat zullen wij van zoodanige ontboezemingen zeggen? Wij hebben met onze broeders uit de vrije gemeenten steeds in eene hartelijke betrekking gestaan. Met hen wandelden wij in één spoor en stonden schouder aan schouder, waar het gold het handhaven en bevorderen van godsdienstvrijheid en gelijke rechten voor alle gezindten, en op hen verlieten wij ons met vertrouwen bij iederen naderenden strijd. Zij zijn steeds onze standvastigste vrienden meest aanmoedigende bondgenooten geweest.

Maar toch dwalen onze broeders, wanneer zij het laten voorkomen, alsof het verschil tusschen ons en hen van weinig importántie (belangrijkheid) — alleen een verschil b. v. tusschen meer of minder water — zoude zijn, en een glimlachje over hebben voor ons luttel verschil met het groote veeltongig genootschap van kinderdoopers. Voor ons is de zaak in quaestie geen geringe, maar

EEN, DIE ALS GETROUWHEID AAN CHRISTUS,

geldt en van getrouwe getuigenis aan de waarheid, welke in den doop zichtbaar wordt voorgesteld. Wij koesteren geene bijgeloovige ideën met betrekking tot den doop. Hij is ons tegelijkertijd eene belijdenis en eene toewijding — eene belijdenis van ons persoonlijk geloof in den Heere Jezus Christus en eene toewijding, persoonlijk vrijwillig, van harte en beslist. Wij wijzen alle inbreuk op [illegible]gewetens van hen, vanwie we verschillen af, en het doet ons leed, waar het somwijlen is voorgekomen.

Zijn broeders uit andere Gemeenten niet voor velen onzer een middel geweest om ons tot Christus te leiden? Hebben zij niet velen onzer onderwezen, verlicht en bezield door de kracht hunner talentvolle woorden? Hebben wij niet dikwijls de warmte van hun altaarvuur gevoeld, en met bewondering hunne toewijding en zelfopoffering getracht na te volgen? Ja, de waarheid moet gezegd: ze brengen ons menigmaal tot staan en in pijnlijke verlegenheid. Hun handhaven van den kinderdoop echter verbaast ons. Wij kunnen het niet verstaan. Wij onderzoeken de Schrift om iets van den kinderdoop te vinden, wij vorschen in de kerkgeschiedenis der eerste twee eeuwen, maar nergens vinden wij er eenig spoor van; wij zoeken en zoeken herhaaldelijk, maar al te vergeefs. Wij vragen, welk nut doet de kinderdoop? op welke authoriteit geschiedt hij? Onze broederen, even als wij, verwerpen de leer van wedergeboorte door den doop, en toch als de kinderdoop niet eenig wezenlijk heil aanbrengt, is ze dan niet eene quasi-wedergeboorte. Zij verwerpen even als wij kerkelijke authoriteit, en vanwaar, dan van die alleen, kunnen zij den kinderdoop hebben? Het mag aan onze onnoozelheid en gebrek aan doorzicht liggen, maar ons schijnt de handhaving van den Kinderdoop toe, wat ze voor Pascal was, eene betreurenswaardige afwijking van de leer des Nieuwen Testaments, en met de eerbiediging daarvan begeven onze broederen zich in een der ergste gevaren van onzen tijd, en van welke zich verre te houden plichtmatig is.

Wij wenschen te volharden in de liefde tot allen, die den Heere Jezus Christus liefhebben — wij blijven bidden om meerdere geestelijke eenheid — de eenige eenheid, die, naar wij meenen, waard is aangehouden te worden — onder allen, die behooren tot Christus' ware kerk. Wij zullen trachten naar eene stiptelijk schriftuurlijke opvoeding en een goddelijk onderwijs. Waar onze innige overtuiging ons leidt willen wij volgen. Hier staan wij; wij kunnen niet anders! God helpe ons! Voor zoover mogelijk zullen we [illegible]en de eenheid des geestes door den band des vredes. Maar deel of lot te hebben, met wat wij weten dwaling te zijn willen, noch kunnen wij.

Wij zijn nu genaderd tot een punt van behandeling met hetwelk zich ieder denkend gemoed — van niemand meer dan van Baptisten — behoort bezig te houden. Ik bedoel de

BIJBELSCHE CRITIEK.

Het boek, dat de meeste onzer hebben leeren kennen als te zijn van begin tot eind eene goddelijke openbaring, en dat door ons allen beschouwd wordt als een uitermate gewichtige, volkomene, eenig in zijn aard zijnde boodschap van onzen hemelschen Vader, dat boek heeft in deze dagen eene scherpe proef door te staan. In betrekking tot oorsprong en grammatica (taalkunde), op punt van Philologie (taal- en oudheidkunde) en historische navorsching is deze proef voorbeeldeloos. Ook reeds vroeger was dit boek aan vele en zware proeven onderworpen. Het vuur der vervolging heeft het te trotseeren gehad; de woede van het gepeupel, de banvloeken van de machtigen der aarde, geleerde twijfelaars (Scepticus), zich verheffende wetenschap en beschaving door alles is het beproefd geworden. Dichters en historici, intellectuëele en litteradische grootheden, zooals een Voltaire, hebben hunne krachten er op beproefd; van den tijd van Juliaan den Afvallige tot de regeering van Frederik den Grooten heeft de staatsmacht het zoeken te vernietigen — maar te vergeefs; het was geen mensch mogelijk het licht des hemels uit te blusschen. En zij zullen het nooit kunnen. Maar in menig opzicht in betrekking tot den grooten ernst der tegenwoordige vereenigde critiek, staat die uit het verleden hierbij ver ten achter!

Wij zijn echter verplicht op te merken, dat niet alle critiek als vijandig aan de waarheid mag aangemerkt worden. Ze ontspringt uit de rustelooze zucht tot onderzoek en de onverzadiglijke begeerte onder onze tijdgenooten om van ieder ding den oorsprong en den diepsten grond na te speuren. Doch beweegt zich de critiek steeds en overal in eene goede richting? Wie zal niet moeten toegeven, dat b. v. de critiek op het vaste land van Europa zich gekant heeft tegen het boven-natuurlijk element in den Bijbel? En moet het niet toegestemd, dat ook hier te lande (Engeland) menige critici in dezelfde richting gevoerd wordt?

Vindt men ook onder ons geen menigvuldige critiek, die zich als een aanval op den Bijbel voordoet en in welke men met smart de zelfvoldoening van den criticus bespeurt, die zich niet ontzag een schendige hand aan de Ark des Heeren te leggen? Gode zij dank, dit geldt niet allen critici! De verdediging is intusschen genoegzaam tegen den aanval opgewassen, en critiek, mits met eerbied gevoerd, zooals door de

*) Wij laten alleen weg, wat bepaaldelijk op Engelsche belangen en toestanden betrekking heeft.

beste geleerden uit onzen tijd geschiedt, verplicht de geheele Gemeente des Heeren tot dankbaarheid. Zulke bijbelcritiek geeft geen oorzaak van tranen. Het karakter onzer eeuw is zoo, men vraagt naar autoriteit en oorkonde, en de Bijbel kan oorkonden toonen, welke noch gunst behoeven te verzoeken, noch onderzoek hebben te vreezen; het eenige wat zij eischen is bevoegdheid en oprechtheid. Het meest dwaze, wat de vrienden des Bijbels ondernemen kunnen is de navorsching tegen te staan. Gedachte moet met gedachte, onderzoeking met onderzoeking vergeleken worden, zoo niet in het groot dan toch in mindere mate. De tegenpartij moet hoffelijk behandeld worden; men moet hen volgen in alle eigenaardigheden van taal en stijl, in manuscripten (oude handschriften des Bijbels,) herziene vertalingen, aanhalingen, godsdienstvergelijkingen, geschiedenis, wetten, gedenkteekenen, munten, kortom in alle hoeken en geheimnissen, waarin maar eenige tegenwerping gevonden kan worden.

Wij verlangen in geen geval verdedigingen of verdedigers van het eenvoudig, ernstig Evangelie, het getuigenis der goddelijke, eeuwige liefde; wat wij verlangen is grondige Bijbelkennis, niet minder dan rechtsgeleerden de wetboeken en Artsen met de geneesmiddelen vertrouwd moeten zijn. Onze predikanten moeten veel meer dan tot heden het geval was, l e e r a r e n zijn, zoowel als predikers; mannen, die niet alleen in staat zijn eene krachtige, overtuigende rede te houden, maar die ook met eene grondige Schriftkennis toegerust zijn; mannen, die niet alleen bekwaam zijn de vestingmuren te bewaken en de garnizoenen rustig te houden, maar ook gereed om de jeugdige onderzoekers om de muren van Zion te leiden en te zeggen met de bezieling van den Psalmist (Ps. 48 : 13:) „Gaat rondom Zion, en omringt haar; telt hare torens?"

Derhalve opnieuw tot onzen Bijbel terug met geopende harten en met gevoel van afhankelijkheid van den H. Geest! De Heilige Israels moet niet beperkt worden. Hij heeft ons nog veel te zeggen. Jezus zeide: „Ik heb u nog vele dingen te zeggen, maar gij kunt die nu niet dragen." (Joh. 16 : 12.)

Wat beteekent dat n i e t k u n n e n?" Het heeft eensdeels betrekking op den verborgen zin des Woords en anderdeels op het begrip der zijnen. Wij bestudeeren menigmaal het woord Gods zóó, dat wij onze eigene beschouwingen er in brengen. Gevolg daarvan is, dat onze inzichten geheel verward zijn en wij ongeschikt bevonden worden om anderen te leiden en te onderrichten. Gods wegen zijn hooger dan onze wegen, en Zijne gedachten dan onze gedachten. Dat hebben wetenschappelijke mannen ervaren, toen ze met hunne Telescopen den hemel beschouwden en ontdekten, dat niet, zooals men tot heden gemeend had, de zon om de aarde, maar de aarde zich om de zon bewoog. Laat ons hunne dwaling door allerlei vooronderstellingen niet navolgen. Wij vermogen geenszins Gods gedachten te doorgronden, wij kunnen ze allen door Hem en bij Zijn licht verstaan. En dan zal de uitkomst van veel arbeid en volharding, veel lijden en gebed, en van een ootmoedigen geest zijn, dat een lust verwekt wordt om niet slechts Zijn wil te k e n n e n, maar ook te d o e n. „Hij heeft het den kinderen geopenbaard; de hongerigen vervult Hij met goederen; de rijken zendt Hij ledig weg.

(Slot volgt.)

Ons Gemeentenieuws.

Geen rubriek in ons blad, die gretiger gelezen wordt dan die, waar 't gemeentenieuws in voorkomt. Daar is geen mis op. Als de post „De Christen" brengt, wordt de kruisband verbroken en koers gezet naar de bladzijde, waarop het gemeentenieuws voorkomt, en hoe druk men het dan ook heeft, dàt moet men toch even lezen. En dan wordt het blad weer terzijde gelegd tot later.

Dat zulks het geval is bij de broeders en zusters, die in de verstrooiing zijn (doch wier hart niet verstrooid is, maar medeleeft met de gemeente, hoewel van haar gescheiden), laat zich begrijpen. Toch zijn het dezen niet alleen, die bij zichzelven zeggen: „Gauw eens zien of er ook wat van onze gemeente in staat"; neen, al wat meeleeft in onze gemeenten, stelt belang in wat er onder ons omgaat.

Daarom te meer is de traagheid veler gemeenten in het inzenden van berichten zoo dubbel schuldig. De redeneering: „Ik houd er niet van alles aan de groote klok te hangen", of: „er valt in onze gemeente zooveel bizonders niet voor", kan deze traagheid niet verontschuldigen. Als uw gemeente niet dood is, maar leeft, bidt en werkt, dan heeft zij ervaringen van de trouw haars Gods, die het geloof doet uitroepen: „Ik zal de daden des Heeren vertellen."

Indien de Secretaris of de Voorganger der gemeente zich niet met de opzending van het gemeentenieuws belasten, dat de gemeente daarvoor dan een broeder stelle, opdat aan de nalatigheid of traagheid van sommige gemeenten in dezen voor goed een einde kome.

En om allen daartoe op te wekken, diene de mededeeling van het volgende feit:

In September des vorigen jaars bezocht een burger-jongeling, werkzaam in Gelderland, zijne ouders, hier woonachtig. Hoewel van een onbesproken wandel, leefde hij zonder de vreeze Gods. Zulks was vooral zijne moeder, die den Heiland beleidt, tot groote droefheid. Geen wonder dus, dat zij in hare brieven, en vooral nu hij bij haar was, hem op het heil zijner ziel wees. Bij zijn vertrek zocht ze eenige traktaatjes bij elkaar en deed die, zonder zijn weten, in zijn overjas, en zoo vertrok hij.

Drie maanden lag dat zaad verborgen (niet in de akker), maar er nog maar bij. In December ging hij op Zondag met 't spoor om ... koopmanschap te verrichten.

In den trein gezeten, verveelde hij zich. Hij dacht, had ik maar iets te lezen, tastte in de zakken van zijn jas en vindt... „De Christen" van 31 Augustus. Al spoedig landt hij aan bij 't gemeentenieuws, en daar leest hij de aangrijpende mededeeling van de bekeering, het sterven en de begrafenis van „lange Reinder." Dit grijpt hem in de ziel. Ook hij is een goddelooze, die een Heiland behoeft. Hij merkt ter nauwernood, dat hij in den trein zit — hij is bij de jongelingen, die Reinder begraven. Hij leest, dat ze bij zijn graf zongen Ps. 119 : 5. Wat zou dat voor een psalmvers zijn? Weer tast hij in zijn zak en ja, daar vindt hij ook zijn psalmboekje; hij zoekt het op en leest — 't is alsof God regelrecht tot hem spreekt:

Waarmede zal de jongeling zijn pad,
Door ijdelheid omsingeld, rein bewaren?
Gewis, als hij het houdt naar 't heilig blad.

Toen de trein aankwam, was hij een nieuw mensch.

Van zijn koopmanschap op Zondag kwam nu niets meer.

Al dolende door de stad, vond hij een zaal van het Leger des Heils, waar hij nog veel hoorde, wat hem juist toen zoozeer te pas kwam.

Tot zoover ons verhaal. De jongeling volhardt tot op dit oogenblik in de vreeze Gods.

God wil dus ook ons gemeentenieuws gebruiken tot verheerlijking Zijns Naams.

HORN.

VAN DEN DOOP.

VI.

Geen mate van Genade of van den Geest geeft gegronde aanleiding, dat iemand zich onttrekke aan den Waterdoop.

Dat geene mate van Genade of van den Geest redelijke aanleiding zijn kan om zich zelven den Doop te onthouden, zal u klaar en duidelijk voorkomen, als gij bedenkt:

1. Dat de Doop uit den hemel is, gelijk gij lezen kunt in Matth. XXI :25. Welnu, wat mag ons tegenhouden een hemelsch gebod te gehoorzamen?

2. Dat de Heere Jezus *alle* genade had, en den Geest *zonder mate;* zie Joh. III: 34. En toch werd Hij gedoopt in de rivier den Jordaan, gelijk gij lezen kunt in Matth. III : 13, 15. Is Christus den geloovigen niet een goed voorbeeld tot navolging?

3. Dat God nergens den Doop heeft beperkt tot personen, die geringere genade, of weinig des geestes hebben. Neen, integendeel, heeft God Zijnen Geest niet beloofd, opdat gij Zijne ordonnantiën houden mocht en ze doen? *„En Ik zal hun eenerlei hart geven, en zal een nieuwen geest in het binnenste van u geven, en Ik zal het steenen hart uit hun vleesch wegnemen, en zal hun een vleeschen hart geven, opdat zij wandelen in mijne inzettingen, en mijne rechten bewaren en ze doen en zij zullen mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn."* Ezech. XI : 19, 20.

4. Dat de Apostel het ontvangen van den Geest als een bepaalde reden en eene aanmoediging tot den Doop aangeeft: *„Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet zouden gedoopt worden, die den Heiligen Geest hebben ontvangen, gelijk ook als wij?"* Hand. X : 47. Nu, bedenk eens: dezen waren den doop des Geestes zóó deelachtig, dat zij met (vreemde) talen spraken en profeteerden en bedenk daarbij, dat met talen spreken en profeteeren eene zoodanige mate des Geestes is, als in onze dagen niet genoten wordt en toch: *de Apostel gebood, dat zij zouden gedoopt worden in den Naam des Heeren.* vs. 48.

Dr. A. KUYPER over den Doop.

In een van de nieuwste werken van dr. Kuyper, getiteld: *E Voto Dordraceno*, leest men in het 2de deel bl. 502 en v.v.:

„En komen we nu na dit korte woord ter inleiding tot de zaak zelve, dan trekt het eerst de *naam* van den heiligen doop onze aandacht. Nu is dit woord „doop" voor ons geen vreemde klank, maar uit het woord „indoopen", bijvoorbeeld nog voor een ieder, die onze Nederlandsche taal kent, recht goed in zijn zin en bedoeling herkenbaar. Als er bij de ontdekking van Judas' verraad door den Heere gezegd wordt: „Wie de hand met Mij in den schotel *indoopt*, die is het", kan een ieder zich zonder nadere uitlegging van dit „indoopen" een volkomen duidelijke voorstelling maken. En zoo nu komt ook in de Heilige Schrift dit *doopen* of *indoopen* gedurig voor, geheel afgescheiden van het heilig Sacrament des doopsels. Jozef's broeders *doopten* den veelvervigen rok in bloed; de priester in den tabernakel moest zijn vinger in het bloed van het offerdier *doopen*; van de twee vogels bij het reinigingsoffer van den melaatsche moest de vogel die vrij uit zou gaan *gedoopt* worden in het bloed van den geslachten vogel, enz. „Indoopen" is dan ook in den grond hetzelfde woord als ons „indompelen", en geeft te verstaan, dat men een stuk goed of huisraad of wat ook in eenig vocht, hetzij dan water, bloed, olie of dergelijke, eerst doet *inzinken* en het er daarna weder uit *optrekt*.

„Besprenging" met eenige droppelen vochts ligt dus in het woord als zoodanig niet in. „Doop" is een woord, dat rechtstreeks samenhangt met ons woord „diep", en mag daarom niet anders verstaan dan als een neerlaten, neerduwen, doen zinken in het water; echter nooit met de bedoeling om het onder water te doen blijven. Dat heet bij ons „verdrinken", nooit „doopen." Wie een bete broods in den schotel maar doopt, doet dit met de bedoeling om het er slechts eens in te steken, en er dan weer uit te trekken; wie een rok in bloed doopt, om het voor te stellen, alsof de drager van dien rok door een boos dier verscheurd was, steekt hem eenige oogenblikken slechts in de kan met bloed, en trekt er hem dan weer uit. En zóó nu verstaan we *alleen* indoopen, doopen of indompelen. Het is altoos even onder het vocht zetten, en dan weer uit dat vocht laten opkomen. Toegepast op het heilig Sacrament van den doop volgt hier dus uit, dat de naam op een handeling wijst, waardoor de te doopen persoon in het water wordt neergelaten, even onder water is, en dan terstond weer uit het water opkomt. Wie inzinkt in het water, er even in is en er dan weer uit wordt opgetrokken, die is in letterlijken zin in dat water ingedoopt, of, zonder nadere bijvoeging gedoopt.

Toch zou deze eigenlijke beteekenis van het Nederlandsche woord *doopen* hier nauwelijks in aanmerking mogen komen, zoo het Grieksche woord, dat de Heilige Schrift hier bezigt, een afwijkenden zin had. Daar toch alle berichten omtrent den Heere Jezus en zijne apostelen in de Grieksche taal tot ons zijn gekomen en niet in het Nederlandsch, springt het in het oog, dat de afleiding van onze Nederlandsche taal slechts in zooverre mee mag spreken, als ze in hoofdzaak met de afleiding van het Grieksche woord overeenstemt. Anders niet.

Dit is hier intusschen het geval. Het Grieksche woord, dat het Nieuwe Testament bezigt, om het Sacrament van den heiligen Doop uit te drukken, stemt metterdaad in grondbeteekenis en afleiding geheel met ons Nederlandsch woord Doopsel overeen. Dit woord is Baptismos, voor een ieder die Fransch of Engelsch kent, licht herkenbaar uit het Fransche *baptême* of het Engelsche *baptism*. Ook dit Grieksche woord toch komt van een stam, die letterlijk hetzelfde beteekent als ons Nederlandsch *indoopen*, en die evenzeer met het begrip van *diep* saâmhangt. Zelfs is ook dit gelijk, dat het Grieksche woord evenals het Nederlandsche zoowel op het neerlaten in het vocht ziet, als op het straks weer uit dat vocht optrekken. Wel is deze laatste nevenbeteekenis in het Grieksch niet zóó vast als bij ons, maar in de gewone alledaagsche opvatting van het woord klonk deze nevenbeteekenis toch zeer stellig meê.

Eenigszins anders is dit in het Oude Testament, waarin natuurlijk wel geen sprake is van het Sacrament des Doopsels, maar waarin toch het begrip van *indoopen* gedurig voorkomt. Daarvoor nu bezigt het Hebreeuwsch een woord *Fabal*, dat oorspronkelijk niet op het neerlaten in het vocht, maar op het nat worden of vochtig worden ziet. In de rabbinistische taal heeft men van dit woord Fabal een woord *Febilah* afgeleid, ter aanduiding van den Proselytendoop.

In den ouden strijd met de Baptisten over de vraag, of de heilige Doop door besprenging of door indompeling zij toe te dienen, moet dus, wat de afleiding van den naam en het woord betreft, zonder omwegen geantwoord, dat zoowel het Grieksche, als het Nederlandsche woord, waarmeê de handeling van dit Sacrament wordt aangeduid, niets hoegenaamd met besprenging te maken heeft, maar zeer stelling doelt op „indompeling"; en dat wel het Hebreeuwsche woord het denkbeeld van „indompeling" niet in zich sluit, maar toch ook evenmin het denkbeeld van besprenging, daar het alleen op het feit doelt, dat het te doopen voorwerp met het vocht in aanraking komt. Natuurlijk volgt hieruit volstrekt niet, dat daarom de Baptisten ontvankelijk moeten verklaard in hun eisch, dat ook nu nog alle doop door „indompeling" zou moeten plaats hebben. Hierover wordt later gehandeld. Thans volstaan we met een te duiden, dat de afleiding van den naam zeer zeker met het begrip indompeling saâmhangt, en dat de Doop door indompeling altoos een vollediger acte zal zijn, dan doop door eenvoudige besprenging. Daarbij vergete men niet, dat volstrekt niet enkel de Baptisten deze indompeling in stand houden, maar dat ook de geheele Grieksche kerk, die thans ruim 100 millioen zielen telt, ook den Doop van kleine kinderen nog steeds door indompeling doet plaats hebben.

Dat men na zoo bondige uiteenzetting ook nog weer de besprenging weet goed te praten, gaat ons eenvoudig menschenverstand te boven. Hoe dat bestaanbaar is met karakter en waarheidszin, wij weten het niet. In elk geval ook Dr. K. heeft, die hem oordeelt. Wij meenden onzen lezers geen ondienst te doen, dit betoog onder hunne aandacht te brengen. Ons dunkt krasser pleit voor de doop bij *onderdompeling* is nooit geleverd dan door dezen *bespreger*.

RED.

Aan de jeugdige verzamelaars van de Unie-cent.

Goeden morgen, vrienden! hoe gaat het? — Zoo ontmoeten wij elkander dan na een jaar weer. Ik weet, ge hebt mij verwacht. Ge hebt gezegd, pas eens op, in de eerste Christen van Juni zal onze penningmeester wel wat met ons komen keuvelen, en een ieder weet wel waarom.

'k Maak dus maar niet veel complementen. Een echte Unie-cent-verzamelaar is een bedelaar en een echte penningmeester is zulks eveneens en gij weet de spreuk: de eene bedelaar weet, wat de andere om het hart heeft.

In de eerste plaats hebben wij reden om God te danken, die ons weder een jaar heeft willen sparen en zegenen. Ongetwijfeld zijn er van de leden onzer Unie cent-vereeniging in dit jaar door den dood weggenomen, misschien ook een verzamelaar, wij evenwel bleven gespaard. Mogen wij maar op de dienstknechten gelijken, die op hunnen Heer wachten in getrouwe vervulling van datgene, wat Hij ons op de hand gezet heeft.

'k Heb een druk jaar achter den rug. Denk eens, er werkten dit jaar vijf colporteurs: *Bolman, de Haan, Hesseling, Visser* en *Hulleman*. De eerste twee ontvingen geregeld salaris en reiskosten — de andere drie alleen meer tegemoetkoming — de laatste colporteerde maar een korten tijd.

Gij weet, dat onze Unie-cent nu ook de Bijbelcolportage ter hand genomen heeft met welwillende hulp van het Ned. Bijbelgenootschap. Dit past er zoo geheel bij, want er is niets belangrijkers, dan dat het Woord Gods verbreid wordt. Wie zal zeggen, wat zegen de bijbels en N. Testamenten uitwerken, door onze broeders verspreid. Die verspreiding had al iets te beteekenen, er werden reeds meer dan 1000 exemplaren van de H. Schrift of van gedeelten daarvan onder het volk gebracht en circa *twaalf en een half duizend traktaten.*

Ja, druk, erg druk had ik het om al die kleine en groote tasschen onzer colporteurs maar steeds weer te vullen. Maar ik deed het met liefde en lust; 't ging mij naar den zin tot dat..., ja, raad eens! tot dat ik op den bodem van mijn geldkist krabde, tot mij de nagels er zeer van deden. Awaai, awaai! riep ik, 't is op, al op, geen roode duit is er meer in. En toen rekende ik uit, hoe lang het nog duurde, eer 't Juni was en toen schepte ik een weinig moed, maar ach, ach, toen kwam op het onverwachts een sommatie ten laste mijner kas om te betalen de som van vijftig gulden, zegge 50 gulden. — Hu! dat was wat en . . . 'k was het eerlijk schuldig en ik had het niet. In mijn ijver om de tasschen onzer colporteurs te vullen, had ik mijn laatste penning uitgegeven. Wat nu te doen. Nu, ge weet er alles van. Als redacteur van „De Christen" hing het touw van de brandklok dicht bij en gelijk u bekend is, deed ik er een paar ferme rukken aan: Brand! Brand! klonk het in onze kamp. De meesten staken het hoofd op — vroegen: waar is de brand?" en . . . toen ze hoorden, dat het in de kas van de penningmeester was, trokken ze de neus op en krulden de lip en zeiden: hm! hm! is 't anders niet en zij trokken hun venster weer dicht. Slechts een enkele, een heel enkele kwam met een emmer water aandragen om mij te helpen blusschen.

En hoe 't nu staat, vraagt ge. Och, ik heb nog een beetje krediet, ziet ge, en daarom is de Unie-cent-bank niet gesprongen.

Toch kom ik u zeggen, dat ik blij ben, dat Juni in 't land is en ik weldra naar de hoofdstad des rijks kan reizen om u of uw zaakgelastigde voor mij te zien verschijnen met de vruchten van uw arbeid.

Alzoo, mijne vrienden, de penningmeester wacht u. Ziet alles nog eens goed na, of ge ook nog wat te beuren hebt en zorgt, dat het verzamelde op den bestemden tijd bij den afgevaardigde is, als 't u blieft, met een briefje er bij, het bedrag vermeldende, benevens de namen der verzamelaars en alles wat gij meent, dat ik moet weten.

Tot zoolang dus gegroet,

Uw vriend:

J. HORN.

Van alles wat.

VEREENIGING TOT HANDHAVING VAN GODS ONFEILBAAR WOORD IN DE DOOPSGEZINDE GEMEENTE TE AMSTERDAM.

Zij onder onze lezers, die van het bestaan van bovengenoemde vereeniging geen kennis droegen, zijn, door het lezen van dezen titel ongetwijfeld verrast.

De Baptisten, niet het minst die in Nederland gevoelen zich met Menno Simons en zijne ware volgelingen ten zeerste verbonden, ja wat meer is, de meeste onzer beschouwen zich als de *echte* Mennisten en zijn van oordeel, dat Menno Simons, zoo hij nu in ons midden verscheen, niet die zich naar hem noemen, maar de Baptisten als zijne geesteskinderen zou erkennen.

Is deze veronderstelling historisch bewijsbaar, dan leed het geen twijfel, of Menno zou de leden van bovengenoemde vereeniging wel niet om hun goede bedoelingen laken, maar hen ongetwijfeld wijzen naar onze gemeenschap. En wij, wij zouden ons verblijden als elke geloovige Mennoniet in onze gemeente de schaapskooi kon erkennen door den oppersten Herder hem bereid, nu zijn huis hem woest gelaten is.

In elk geval onze geloovige Mennoniete-broeders hebben onze hartelijke sympathie — wij hebben behoefte zulks hier uit te spreken en wij maken mitsdien met ingenomenheid melding van hun arbeid voor den Heer.

Uit een jaarsverslag van dien arbeid, ons dezer dagen welwillend toegezonden, blijkt: dat het aantal leden dier Vereeniging met 30 is toegenomen en thans 70 bedraagt. Geregeld om de 14 dagen werden godsdienstoefeningen gehouden in het lokaal „Eensgezindheid" bij het Spui. Ook vierde men tweemalen met elkander het Avondmaal, waarvoor een eigen stel is aangekocht. Voorganger was hierbij Ds. C. P. van Eeghen Jr., een enkelen keer br. W. Schopenhauer Jr. Behalve deze godsdienstoefeningen hadden in verschillende buurten een achttal bijbellezingen plaats, mede onder leiding van Ds. van Eeghen. Catechetisch onderwijs werd gegeven aan 40 kinderen. Een poging der V. om wegens het aftreden van Ds. Loosjes invloed te oefenen op de keuze van een nieuwen leeraar had geen gunstig gevolg, zoodat ze dan ook besloot als zoodanig geen deel te nemen aan de verkiezing van opzieners der gemeente. De leden kwamen maandelijks bijeen in een gehuurd lokaal van de schotsche Zendingskerk, waartoe al de leden der D. gemeente vrijen toegang hadden.

Deze vergaderingen dienden tot onderlinge bijbellezing en ter overweging van huishoudelijke belangen. De V. schonk eene bijdrage aan de D. Zendingsvereeniging. Het bestuur der V. bestaat thans uit Ds. Van Eeghen Jr., Eere-Voorzitter, W. Schopenhauer Jr., president, R. v. d. Ploeg, vice-president, R. Wijnstok, penningmeester, D. van Wijk, Secretaris en D. M. Obbes, vice-secretaris. Al blijft de toekomst in menig opzicht nog duister — zoo besluit het verslag — men gaat met vertrouwen voorwaarts.

De Zondagsschool-vereeniging nam in bloei toe. Voortdurend melden zich nieuwe leerlingen aan. Het onderwijzend personeel werd met eene helpster vermeerderd. Op den 1sten Augustus deed men met de kinderen een uitstapje naar de omstreken van Haarlem. Op den 2en Kerstdag had eene feestviering plaats, waarbij een sierlijke kerstboom werd ontstoken. Het aantal kinderen, dat van de scholen gebruik maakt, bedraagt 154. De rekening sluit met een batig saldo van ƒ 29.25$\frac{1}{2}$.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. De jongedochter, van wie wij in ons voorgaand bericht spraken, werd Zondag j.l. gedoopt. De kerk was goed gevuld, ook des morgens hadden wij een goede opkomst; de Heer was zegenend in ons midden. Met honderd broeders en zusters vierden wij Avondmaal.

STADSKANAAL. Zondag j.l. werd de Gemeente weder verblijd door den doop van eene zuster.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. De vorige week gingen onze Koninginnen met heur gevolg op reis naar Zwitserland, om eenigen tijd te Vulpera te vertoeven, waar de natuur buitengewoon schoon moet zijn en het klimaat bizonder gezond. Wij hopen, dat het hun daar wèl zal gaan, en dat ze

verfrischt en gesterkt terugkeeren mogen onder de hoede onzes Gods, die de Koninginne in alles moge bekwamen voor hare steeds naderbij komende, moeielijke positie, opdat zij waarlijk eene Vorstin moge zijn en worden tot heil van land en volk. Dat het op gezegende wijze in het verre Oosten en Westen worde ondervonden door die millioenen menschen, die nog steeds worden miskend en gebogen gaan onder een knellend juk van overheersching, in plaats van te genieten de vrijheid des Evangelies, waarop zij ten volle recht hebben, en wat het bestuur aldaar en hier met opzet hun hebben onthouden, waardoor een groote schuld en een verschrikkelijk oordeel op ons volk rust, — denk maar eens enkel aan den onveranderlijken Atjeh-oorlog.

— De maker van valsche bankbiljetten, Krausse en degenen, die hem daarin behulpzaam zijn geweest, hebben de vorige week zich moeten verantwoorden in openbare terechtzitting. Vele getuigen werden gehoord. Eene groote volksmenigte verdrong zich dagelijks om daar bij tegenwoordig te zijn. Tien personen — een veekoopman had zich reeds in de gevangenis om het leven gebracht — zijn veroordeeld. Voor Krausse, de hoofdpersoon, heeft het openbaar ministerie 9 jaar en 6 maanden geëischt en overigens 7, 6, 5½ en 4 jaar gevraagd. Vooral in deze zaak is weer gebleken, hoe al die personen met hun goeden aanleg en sommige met financieel gunstige posities nochtans door een redeloos leven in geldverlegenheid verkeerden, en zich nu voor alles in staat achtten. Het werpt weer een treurige lichtstraal op het lage peil der zedelijke en maatschappelijke toestanden.

De strijd tegen de ontucht is geen liefhebberij van enkele godsdienstige menschen, maar eene dringende en gebiedende eisch ter wille van heel het maatschappelijke leven, even goed als voor het zedelijk bewustzijn. Geen Christus-belijder mag in dezen strijd achter staan en nog veel minder aan deze zonde mede doen.

België. Nog steeds wordt de zoogenaamde baron Ungern van Steinberg gezocht, die zooals men nu vermoedt, niemand anders is dan de zoon van den gewezen Comune-generaal Dombrowski, welke eveneens naar de laatste ontdekkingen in Rusland ook door de politie aldaar wordt gezocht, omdat ze in hem den hoofdleider meenen te hebben van den aanslag op het leven van den Czaar.

Frankrijk. Het nieuwe Ministerie heeft het reeds hard te verantwoorden; er zijn alweer zoovele interpelaties van allerlei aard (d. i. om de Regeering vragen te doen) aangevraagd, dat het is te voorzien, dat de heeren niet lang zitting zullen aan de groene tafel.

Een niet te versmaden postje voor den minister van Financiën is de opbrengt der lucifers, wat Staatsmonopolie is geworden. Het jaar 1893 bracht niet minder dan in ronde som ZES EN TWINTIG MILLIOEN francs op, waarvan 19½ millioen zuivere winst. Hierbij gerekend, dat de Staat altijd duur fabriceert, is het bij zulk een winst eenigszins na te gaan, wat de particuliere heeren fabrikanten aan dat simpele doosje lucifers verdienen.

Italië. Heel het land door hoort men eene roep en deze is: „Bezuiniging!!” De Regeering heeft heel wat te doen om met het tegenwoordige inkomen rond te springen, trouwens de mannen van het laatje zijn ook zoo gewoon om maar in te beuren en uit te geven, alsof er geen eind aan komen kan.

Crispi, de minister-president, weet van geen toegeven en hij zet alles op haren en snaren, om toch de eischen er door te halen en dan moet men maar zien door middel van belasting enz. hoe het bij elkander komt en anders leeren, doch het laatste loopt niet best van stapel, want dat koetje is al reeds zoo uitgemolken, dat de Staat bitter weinig crediet meer heeft binnen-, noch buitenlands en geen wonder; als er niet in kas is, dan wordt er maar eventjes beraadslaagd om geen rente uit te keeren en de couponnetjesknippers zitten met de handen in 't haar en dat komt voor een groot deel weer ten laste van de neringdoenden.

Onder het venster van den minister van Justitie ontplofte een bom, en evenzoo bij zijn collega van Oorlog, doch de schade is niet groot en menschenlevens zijn gelukkig niet te betreuren.

Toen in openbare terechtzitting het Bank-schandaal werd behandeld, trokken de rechters ter beraadslaging een oogenblik zich terug in een afgezonderd lokaal, inmiddels werden tal van papieren van tafel gestolen, die in betrekking stonden met de zaak, waar het over ging, zoodat de bewijzen van zware beschuldingen zijn weggemoffeld, zeker door diefje en diefjesmaat.

Spanje. Eindelijk zullen dan de Spanjaarden ook inzien, dat stierengevechten een barbaarsch vermaak is, bij de Cortes (regeeringhuis) is reeds een wetsontwerp ingediend om de stierengevechten met daartoe gedresseerde menschen enz. te verbieden; bij dit ontwerp is opgenomen, dat de belanghebbenden bij deze gevechten schadeloos zullen gesteld worden.

Rusland. Bij het Russische hof zijn al de koks ontslagen, doordat in hen wantrouwen is gewekt, door de ontdekking van het reeds nader vermelde komplot, dat zich had voorgesteld den Keizer te dooden.

Men ziet er weer uit, hoe treurig de toestand is en hoe angstvol dit gekroonde hoofd zijn weinig benijdenswaardig leven voortsleept. En zie, de nood is hem opgelegd.

Rumenie. Stambuloff, de grondvester van Bulgarije's vrijheid, de man die Prins Ferdinand op den troon hielp en hem al die jaren wist staande te houden, is op eens ontslagen en dat tengevolge zijner benijders, die zeer waarschijnlijk onder Russischen invloed staan. Dit ontslag heeft ten gevolge, dat het volk partij trekt voor den gewezen minister-president, die verklaarde dat de vorst hem tot heengaan had gedwongen en reeds nu loopt het gerucht, dat Stambuloff van plan is Ferdinand het regeeren onmogelijk te maken, waarvan een burger-oorlog het gevolg zou zijn, want nu reeds staan voor- en tegenstanders scherp tegen over elkander en oproeren moeten gedempt worden door overmacht.

Duitschland. Uit het garnizoen te Brandenburg wordt gemeld, dat de typhus onder de soldaten epidemies is uitgebroken — meer dan 1000 ziektegevallen deden zich voor, sommigen met doodelijken afloop.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL” a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH”, *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia.” Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer” Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. v. d. K., den Haag, *f* 9.30; van P. M. D. te Amersfoort *f* 0.45; door J. de H. te Sneek *f* 9.60.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de school te Hamburg.

Groningen: „Kruimeltjes is ook brood” van een broeder *f* 1.—; van eene zuster *f* 1.—; van eene zuster 50 cent.

J. HORN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 373 DONDERDAG 14 Juni 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Ter Unie-vergadering.

Die den Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen, zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden. Jes. 40: 31.

Mogen wij, lezer, voor een wijle uw aandacht vragen voor bovenstaand schriftwoord? Welk eene eigenaardige benaming voor de geloovigen, zij heeten, degenen „die den Heere verwachten”, niet slechts *wachten*, maar verwachten, dus, *zekerlijk op Hem vertrouwen.* Van de zoodanigen zegt onze tekst: „zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden.” Een verheven beeld, voorwaar!

Het vaderland der arenden zijn de berglanden van de IJszee tot de zandwoestijn; hij vliegt rondom den top der bergen en doet zijn wild geschreeuw hooren. Er is leven en kracht in zijn gevederd lichaam. Scherp is zijn oog, sterk zijn zijne klauwen, en machtig zijn wijd uitgestrekte vleugels. Sommige worden honderd jaar en ouder. Hij onderscheidt zich boven alle schepselen door scherpheid van blik. 't Menschelijk oog kan de zonnestralen niet verdragen, maar de adelaar zoekt ze en verlustigt zich in het felste licht. Het ruischende woud, het lage struikgewas, de kabbelende beek, noch de groene weide kan hem bekooren, neen het lagere ontvliedt hij, zijn weg is in de wolken, hij scherpt zijnen snavel aan de rotsen, duizend voet boven den zeespiegel, stijgt hooger en hooger, of strijkt op een uitstekend rotspunt neer . . . . . En als de stormwind opsteekt, de orkaan door de bosschen huilt, de golven opzweept en de donder de eeuwige heuvelen doet sidderen, dan zoekt elke vogel in zijn nest een schuilplaats, alleen de arend niet, hij trotseert den storm.

Bij dien koning onder het gevederte, lezer, vergeleek de Heer, allen die gelooven.

Zijt gij een hunner?

En past dit beeld op u?

Misschien zucht ge — misschien zegt ge, ach! zoo daar een gelijkenis zij in Gods groote schepping, dan zie ik mijn beeld eer in de slak, dan in den arend.

„Maar verwacht” ge den Heer dan wel?

Misschien is uwe beschouwing wat al te zwaarmoedig. — Toont de arend u dan ook niet een beeld uit uw verleden? . . . . .

Wellicht geeft een blos op uw gelaat het antwoord en zucht ge, „toen was het mij beter dan nu.”

Maar er staat nog een woord in onzen tekst, wellicht dat het u ook past, 't is dit: „*Zij zullen de kracht vernieuwen*,” dit is mede aan de arenden ontleend.

Zoudt gij 't wel gelooven, dat die zelfde konings-arend, die in de wolken zijn weg kiest, tijden kent, dat hij in diepe donkere rotskloven machteloos ter neder zit, van zijn verdedos en slagpennen beroofd? 't Is het tijdperk van „kaalheid” (Micha 1: 16)

Maar . . . . 't is slechts een overgangstijdperk. Een verlies, dat hem tot winste wordt, want zijn jeugd wordt vernieuwd. Heb maar een weinig geduld. Wel is waar, zijn verderdos, ja zelfs zijn vervaarlijke slagpennen laat hij vallen, maar 't is om voor nieuwe plaats te maken. Als zoodanig is hij onder het gevogelte eenig — want bij geen der vogelen komt het ooit weer tot vliegen, zoo hij eenmaal zijn slagpennen mist, alleen de arend bekomt nieuwe slagpennen en dan, ja dan verheft hij zich weder uit zijn „diepte” en „donkerheid” en zoekt weer het „hooge” en „verhevene” en waar zijn oog het licht zoekt, glanzen zijne nieuwe vederen in het schijnsel der zon.

Zoo nu doet God ook zijnen kinderen en daarvan gewaagt hun lied als zij zingen:

Looft Hem, die u vergunt uw zielsverlangen,
En 't goede tot verzading doet ontvangen;
Uw jeugd vernieuwt, gelijk eens arends jeugd.
(Ps. 103.)

En wat heeft al het gezegde nu uit te staan met het opschrift: Ter Unie-vergadering? dit:

't Is een niet onbelangrijk feit, dat de Unie haar 13e algemeene vergadering mag houden;

dat ze niet alleen in stand bleef, maar uitgebreid werd;

dat ze in het nederige Foxhol opgericht, in de hoofdstad des rijks mag bijeen komen;

dat er in die hoofdstad zelve eene gemeente is, die met open armen haar wacht;

dat ze een broeder uit Engeland vol liefde en belangstelling, die het zich een eere rekent haar vertegenwoordiger te heeten, daar mag verwachten en naar wij hopen, ook een of meer afgevaardigden van den grooten Duitschen Bond, waarvan de kleine Unie een onderdeel mag zijn.

Belangrijk is het, dat 13 gemeenten met 806 leden, 1195 Zondagsschoolleerlingen, 216 leden van jongelings- en jongedochtersvereen. hunne vertegenwoordigers afvaardigen:

a. Om zich gezamenlijk voor God te verootmoedigen over menigvuldige ontrouw in zijn heilig en heerlijk werk, erkennende: „Het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet vernield zijn.”

b. Om God gemeenschappelijk dank te brengen, betuigende: „Hulpe van God ontvangen hebbende, staan we tot op dezen dag.”

c. Om te smaken, dat het goed en liefelijk is, dat broeders samen wonen, elkander de handen sterkende in den heiligen strijd.

d. Om bij eenparig overleg, met heilig beven, in alle naarstigheid te beraadslagen, wat het werk Gods onder ons ten zegen mag komen.

Moge het zoo zijn!

Doch dit kan God alleen geven. — En Hij wil het geven, maar wil erom gebeden zijn. God wil het — ja God wil het!

Unie van gedoopte Christenen! God heeft groote dingen bij u en door u gedaan.

God betrouwde u een grootsche en groote taak toe.

't Gemeentelijk leven naar den woorde Gods ging in het kerkendom te loor.

Aan u is het opgelegd, Gods kinderen aan te zeggen: dat er geen gemeenschap is tusschen Christus en Belial; dat de menschelijke instelling van de besprenging van zuigelingen de heilige instelling des doops voor zijne geloovigen niet langer mag verdringen. Het *zuivere* Evangelie hebt gij der wereld te verkondigen — dat Evangelie, dat den zondaar buiten Christus verloren stelt en hem in Christus redding biedt.

God gaf u, vooral in de eerste jaren van uw optreden, zeldzame veerkracht, moed en volharding. Met schier onoverkomelijke bezwaren hadt gij te worstelen, maar uw God sterkte u en gaf u de overwinning.

In ledental en omvang zijt ge toegenomen. Ook in innerlijke kracht en godzaligheid? — Leeft ge nog, dat leven van toewijding voor 's Heeren zaak en werk? Of kwam er verslapping?

Hoe staan de verhoudingen in de gemeenten onderling. Tusschen leden en leden, tusschen leden, opzieners en voorganger? Ademt alles liefde en vrede door den H. Geest? Acht de een door ootmoed den ander uitnemender dan zichzelven? Is ieder op zijn post? Is alles nog gericht op het eene punt: de verheerlijking van den Heer en elkanders heil? Leeft men voor elkander? Offert men blijmoedig voor 's Heeren zaak? — Dringt de liefde van Christus om het verloorne te zoeken?

Gewichtige vragen, broeders en zusters, die een ieder onzer wel ter harte mag nemen.

O, zoo daar eene verflauwing onder ons is waar te nemen — zoo de liefde verkoelt — zoo wij elkander verbijten en vereten en — zulks kan niet anders — 's Heeren werk ongedaan laten. Dan, schande over ons, ja dubbel schande, als dezulken, die zooveel genade geschonken werd en zoo heerlijke taak werd opgedragen.

Zelfonderzoek leide tot ootmoed. In ootmoed zij ons samenzijn.

Dat wij allen, die ter vergadering gaan, ons recht bewust mogen zijn, waartoe?

Toch niet om het in menig opzicht interessante Amsterdam, ook al gaan we dat bezien.

Ook niet slechts om de broeders van elders te ontmoeten.

Neen, om het werk Gods — daarom alleen.

Met dat doel in de ziel reizen wij derwaarts. Daarop stellen wij ons hart. Daaraan willen wij trachten te beantwoorden.

Met al de vergaderde broederen willen wij, als een eenig man, tot God gaan en gemeenschappelijk van Hem een bizonderen zegen begeeren voor ons zelven en voor zijn werk onder ons.

Wij willen letten op de gangen des Geestes in onze onderlinge beraadslagingen en letten op wat Hij spreken zal.

Maar ook, dan is een plaatsen van ons zelven onder de tucht des H. Geestes eisch.

Dan moet de breidel worden aangelegd aan

alle betweeterij, zelfverheffing en zoeken van eigen eer. Geen langgerekte discussiën. Niet herhalen wat door anderen reeds gezegd werd. Geen doordrijven van eigen idee. — Kort en krachtig. — En boven alles bedacht, dat het zachtste woord de meeste indruk maakt.

Dat wij dat naarstig zoeken, vurig van God begeeren, zoowel zij die thuis blijven, als zij die heengaan.

Dan mogen de dagen der „kaalheid" een einde hebben en ONZE JEUGD VERNIEUWD WORDEN, ALS DIE EENS ARENDS.

Dat geve God Almachtig, Amen.

HORN.

De Baptisten in betrekking tot andere Christenen en tot eenige bijzondere vragen van den dag.

(Slot.)

Als iemand, wien het ambt van Prediker en zielenzorger toevertrouwd is, en diensvolgens niet ervaren is in alle punten der critiek, veroorloof ik mij een paar opmerkingen.

Eerst deze: Wanneer onze wetenschappelijke broeders „hunne zinnen geoefend hebben ter onderscheiding, beiden van goed en kwaad", zijn wij geroepen hun in hunne navorschingen na te gaan en niet te vergeten of te miskennen, dat wij ter verklaring der H. Schrift ernstige schriftonderzoekers moeten hebben, vrome geleerden, die werkelijk begaafd zijn en een rijke christelijk ervaring hebben. Het mag niet van ons verwacht worden, dat wij ons geloof zouden gronden op voorlichtingen van mannen, die onder den klinkenden naam van „Philosophen" zich aanmelden, maar niet eens aan een persoonlijk God gelooven en den Heere Jezus Christus en Zijne leer afhankelijk stellen aan heidensche tooverkunst en den Joodschen tijdgeest. Wij begeeren geen honderste part van hunne geleerdheid of van hunne critische bedrevenheid, waarmede zij eene verhandeling of voordracht critiseeren; zijn wij waarlijk kinderen Gods door het geloof in Jezus Christus, dan zijn wij in vele gevallen beter geschikt om te oordeelen, dan zij, die dat zoonschap missen. „De Bijbel," zegt wijlen Bisschop Goodwin, „is een boek niet voor geleerden, maar voor gewone menschen." Wordt hij niet goed gelezen, dan wordt op treffende wijze het Woord des Heeren bevestigd, als Hij zegt: „deze dingen zijn voor de wijzen en verstandigen verborgen en den kinderkens geopenbaard (Matth. 11: 25.) „De natuurlijke mensch verstaat niet de dingen, die des Geestes Gods zijn, ze zijn hem eene dwaasheid; hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden." Slechts het oog heeft het vermogen om te zien, slechts de geestelijke mensch onderscheidt alles." Wanneer wij de zalving missen, van welke de Apostel spreekt, dan is het onmogelijk, dat wij *alle dingen zouden weten*.

Er is nog iets anders, dat onze ernstige overweging verdient. Het is, dat onze broeders, de leeraren aan onze Seminaries, die uitleggers der goddelijke waarheden, in zekeren zin eenigermate leiders en vertegenwoordigers der publieke meening zijn, bijzonder onder de jongelieden, bij het behandelen van de autoriteit der H. Schrift uiterst voorzichtig dienen te zijn. Er komen enkele gevallen in de oude bijbelsche traditie voor, welke blijkbaar op bepaalde aanwijzing des Heeren zóó geschreven zijn. Daar nu zulke tradities de moderne critiek in den weg staan, wil men ons doen gelooven, dat Christus óf niet boven de algemeene dwalingen van zijn tijd verheven was, óf, bijaldien Hij het was, Hij het wenschelijk achtte te spreken, alsof Hij het niet was. Beide deze gevolgtrekkingen moeten ons verschrikkelijk voorkomen. Onzin, onzin en niets meer! Hij kan niet deelen in de dwalingen van zijn tijd en tegelijker tijd onze Zaligmaker zijn. Bij hem kan noch van een enge gezichtskring, noch van eenig gebrek sprake zijn. „Wie van de menschen weet hetgeen des menschen is, dan de geest des menschen, die in hem is?" (1 Cor. 2: 11). Wanneer dit reeds waarheid is met betrekking tot een gewoon Adamskind, hoe veel te meer geldt dat van Hem, die was „uit den zade Davids naar het vleesch, maar krachtiglijk bewezen is de Zoon van God te zijn." Men wachte zich toch voor een haastig filosofeeren over zulk een teeder onderwerp, en wat bedenkelijk is, moet worden vermeden. En dan die andere vooronderstelling, die men er bijvoegt — de Heer zou gesproken hebben, wat Hij niet meende! Waarlijk zulke denkbeelden doen pijnlijk aan! En toch het feit moet onder de oogen gezien. Niets vreemds dus, dat sommigen onder het volk gaan vragen: als Christus werkelijk een feilbaar persoon is en hij werkelijk in staat geweest is te spreken, wat hij niet meende — *is zulk een Christus dan wel te vertrouwen?* Is Hij een leeraar, wien men onvoorwaardelijk geloof kan schenken, of moeten wij zijn woord zoo aannemen, gelijk wij de uitspraken van een mensch aannemen, met voorbehoud van het recht om te beoordeelen, in hoever het aan te nemen is? Blijft het een ieder overgelaten om te beslissen, in hoeverre Jezus de behoeften der ziel vervult, in hoeverre wij Hem geloof schenken en ons aan zijne leiding naar de eeuwigheid toevertrouwen kunnen?

Voorzeker heeft Hij de Oud-Testamentische wonderen en Profetiën bevestigd en erkend als goddelijke feiten, en hoe zou het ook anders hebben kunnen zijn? Zijn niet wonderen en Profetiën voor God natuurlijke zaken? Is het dan iets zoo ongelooflijks, dat God ze gedaan en door den mond Zijner Profeten gesproken en dat Christus ze geloofd heeft?

Doch laat ik thans nog een ander onderwerp in behandeling nemen, een onderwerp wel van geheel anderen aard dan het afgehandelde, maar toch niet minder belangrijk voor ons Baptisten; ik bedoel

het sociaal oogmerk in de christelijke leer en opvoeding.

Staatslieden, moralisten, Philosophen van verschillende soort, godsdienstige mannen, verschillend van kleur en met verschillende gedachten, alsmede zulken, die geenerlei godsdienstige denkbeelden hebben, stijfhoofden en gevoelsmannen, allen wijden hunne opmerkzaamheid aan de sociale vragen, zooals nooit te voren. Het zou waarlijk niet passen, dat wij, „die verstaan en weten, wat Israëls plicht is", ons daartegenover van verre hielden. De christelijk gemeenschap, hoe orthodox zij ook moge zijn, en welk eene hooge ontwikkeling zij bereikt hebbe, maar die zich aan de sociale beweging onttrekt, verwondere zich niet, als men haar een spoedig einde voorzegt. Nooit gingen er luider en eenpariger stemmen op, om de groote, wijdstrekkende quaestie in christelijken geest op te lossen, dan thans; nooit werd er eene betere gelegenheid aangeboden om de massa's en klassen met de ware beginselen des christendoms te doordringen, dan in onzen tijd. Niet dat wij ons hoofd hebben te breken met politieke quaesties, of zouden moeten zijn, wat Ghristus niet was: „uitdeelers van erfenissen"; maar wij moeten Hem meer gelijk worden in het „weldoen aan alle menschen zooveel mogelijk en om niet, gelijk wij het om niet hebben ontvangen. Dat is het, wat Hij zijnen discipelen opdroeg, toen Hij nog met hen op aarde was, en dit is het, wat Hij beveelt en van de Zijnen op aarde verlangt, nu Hij in den hemel is verhoogd Hij heeft gezegd: Die in mij gelooft, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen, en zal meer doen dan deze, omdat Ik tot mijn Vader heenga."

Hebben wij ze gedaan? Daar is b.v.

de demon der drinkgewoonte,

die jammerlijke volkszonde, die bijna het dubbele van onze broodproductie verslindt en minstens 75 procent van de bedreven misdaden op zijn rekening heeft. Hebben wij ons des Apostels woord als leefregel gesteld: „Zoo de spijze mijn broeder ergert, zoo zal ik in eeuwigheid geen vleesch eten, opdat ik mijn broeder niet ergere?" (1 Cor. 8: 13.) Daar is de demon der vleeschelijke lust, die blijkbaar vreeslijk toeneemt. Hebben wij met de noodige bemoeiing de stem verheven tegen den toestand van de woningen der armen, de ellendige hutten op het land, de huizen met doorlekkende daken, vochtige vloeren en bedorven drinkwater. Voorts hebben we te doen met den zich waardig vertoonenden demon, de gierigheid; hebben we dien uitgedreven uit onze Gemeenten? Zijn wij niet voor dien demon teruggeweken, in plaats van te doen, evenals de Profeten van ouds, die tegen de zonde getuigden van hen, die akker aan akker trokken, huis aan huis bouwden en schatten bij schatten opgehoopt hadden voor de kinderen, die ze verkwistten? Hebben wij ons niet teruggetrokken, wanneer ons om eene bijdrage voor de zending of voor het inkomen van uw leeraar gevraagd werd? Dr. Young noemt de gierigheid:

„De luidste lach der hel,
De trotsche van 't doodenrijk."

Onze verantwoordelijkheid is inderdaad groot, en onze tegenstanders spotten met ons, evenals weleer de schriftgeleerden met de jongeren, terwijl hun Meester afwezig was en zij onmachtig waren om den duivel uit het maanzieke kind uit te werpen. Ook de volksmenigte begint zich al meer en meer met de vragen van den dag bezig te houden. Zij zijn noch beter, noch minder dan de hoogere klasse, uitgenomen, dat men hen liet wegzinken in onwetendheid, totdat zij onder den druk der tijden tot bitterheid overslaan. Het is ontegenzeggelijk minder aangenaam dien demon onder de oogen te moeten nemen. Doch aangenaam of niet, het moet geschieden. Velen uit het volk vragen: „Hoe komt het, dat de predikers en vertegenwoordigers der christelijke Gemeente zoo weinig voor ons doen om ons te helpen? Zij wijzen op den ellendigen toestand van den werkman en op het goud en zilver, waarmede vele kasten van bevoorrechten gevuld zijn en op het toenemend aantal van hen, die in overdaad elken dag vroolijk en prachtig leven, terwijl duizenden bij duizenden met de grootste krachtsinspanning nauwelijks zooveel kunnen verkrijgen, dat ze lichaam en ziel bij elkander houden. Ja, die armen vermeten zich te vragen: is dat recht? en voegen er misschien op eene wijze, die men niet billijken kan, aan toe: waar is nu Gods goedheid jegens ons? Hij moge zeer goed zijn voor den adelijken heer, den rijken koopman, den millionair enz., maar wat bekommert Hij zich over ons, onze half uitgehongerde vrouwen en onze bleeke, ellendige kinderen. En hoe onbetamelijk wij menigmaal hunne uitingen ook mogen achten, het zou ons toch niet verwonderen, als wij, in hunne plaats staande, hetzelfde vroegen.

Het is niet voldoende voor ons te zeggen, als Farao tegen de Israëlieten: „Gij gaat ledig, ledig gaat gij!" Evenmin zijn wij er mede vrij door te wijzen op de onrechtvaardige en valsche middelen, die zij aanwenden. Ik zal zeker niet noodig hebben te zeggen, hoe zeer ik de eischen van nationaliseering van den bodem, van banken en spoorwegen enz. en vooral het opheffen van privaat eigendom en de vernietiging van het invidualisme ten voordeele (zoo het heet) van de massa, verre van mij werp. Zulke plannen zijn, naar ik meen, niet naar Gods wil, en tegen de wezenlijke belangen der menschen. Ongerechtigheid, van welke zijde ze ook komt, zal steeds door ons worden tegengestaan. Ik ben echter overtuigd, dat wij het allen hierin eens zijn, dat wij ons behooren te houden aan de beginselen en voorbeelden van onzen Heer Jezus Christus.

Is er in de profetie van Zijne wederkomst (Jes. II) wel iets duidelijker uitgedrukt, dan dat Hij zou denken aan de armen, en hunne rechten handhaven; dat Hij niet zou oordeelen naar „het gezicht zijner oogen," en niet bestraffen „naar het gehoor zijner ooren;" maar met gerechtigheid richten (oordeelen) en de zachtmoedigen (zwakken) des land met rechtmatigheid bestraffen?" Toen de waarlijk moedige held, misschien aan Elia gelijk, Johannes, de dooper, in zijne sombere gevangenis moede en mat werd, zond hij twee van zijne dicipelen tot Jezus met de vraag: „Zijt gij degene, die komen zou, of verwachten wij een anderen?" antwoordde de Heer met krachtige werken der barmhartigheid, die Hij in dat zelfde uur verrichtte, en zeide: „Gaat heen en zegt Johannes de dingen, die gij gezien en gehoord hebt. *Dat* zou de vraag beantwoorden. Zóó zal het thans nog zijn. Die goede werken waren de geloofsbrieven van den Heer en Meester, en zij zullen het zijn en moeten het zijn van Zijne oprechte volgelingen.

Wat is nu

ONS EIGENLIJK MIDDEL OM ONZE MEDEMENSCHEN TE WINNEN

en gerechtigheid en welstand onder hen te bevorderen? Het is niet te loochenen, dat de menschen steeds rusteloos naar iets nieuws grijpen, en maar weinig tot het ware Christendom geneigd zijn; terwijl belijdende christenen vaak maar al te gewillig zijn om verdragen te sluiten, verbintenissen en gewoonten te aanvaarden, die voor het minst bedenkelijk zijn. Gelijk eertijds Israël, wenden zij zich tot Egypte om hulp, of huren de Syriërs om met hen den strijd des Heeren te strijden. Eenigen willen ons tot de liturgie der kerk terugbrengen en onze vrije openbaring en aanbidding prijsgeven; anderen verlangen, dat wij minder geloofsleer en meer zedeleer prediken, nog anderen stellen ons voor, meer ons naar den algemeenen smaak te schikken en dien overeenkomstig uitwendige pracht, kunstmatig gezang enz., in acht zouden nemen. Het volk, zeggen zij, moet in onze kerken geinteresseerd, zoo niet geamuseerd worden. Dat schijnt velen onzer — en terecht — oppervlakkig en onverstandig toe; men let daarbij wel op de uitwendige verschijnselen der kwaal, maar niet op den oorsprong, het hart van dezelve. Wij zijn er vast van overtuigd, dat het onze roeping is, de wonden des volks niet slechts oppervlakkig te heelen; maar veeleer het kwaad bij den wortel te moeten aanvatten, en zoo den boom goed maken, opdat de vrucht goed zij. — „Weet dan en ziet, dat het kwaad en bitter is, dat gij den Heere uwen God verlaat."

De wetenschap is goed, wij spreken er met eerbied over; zij kan ons van dienst zijn en onze gedachten aangaande God verheffen. Doch de onderzoekingen der natuur van het voorwereldlijk tijdperk af tot deze eeuw toe, heeft hare jongstgeboorne zonen nog niet verder gebracht dan zooals zij gedwongen worden te doen, te spreken van een groote, eerste oorzaak. Op de bange vragen van het hart heeft zij geen antwoord en het eenige, wat zij aan den dag kan leggen is wet, wet, niets dan wet en voorschrift. Uitzicht op vergiffenis biedt zij niet. De zondaar vraagt: Kan God genadig zijn? en de wetenschap zegt: „gij moet lijden." Ga al de verschillende godsdiensten der wereld na, en gij ontdekt, dat, om zoo te spreken, bij allen dezelfde grondtoon te vinden is: zaligheid door werken. Petrus zegt: „in allen volke, die Hem vreest en gerechtigheid werkt is Hem aangenaam," en Paulus zegt: „door de werken der wet zal geen vleesch gerechtvaardigd worden voor God." En wij allen gevoelen wel, dat onze werken en die van onze mede-schepselen een te gevaarlijken grond vormen, dandat wij er op zouden kunnen staan voor God.

Ja, vele uitwendige verbeteringen mogen er aangebracht worden, DE GAPENDE WONDE DER WERELD BLIJFT BIJ DAT ALLES ONGENEZEN. Tot genezing van die is meer noodig dan dichterlijke phantasie. Het kruis alleen is het groote, radikale geneesmiddel voor de menschheid! In een der kerken, die de beroemde Thorwaldsen met zijn kunst verrijkt heeft, vindt men een groep van lammen, blinden, kranken, stervenden, mannen, vrouwen en kinderen in allerlei leed en smart. In het midden daarvan staat de Christus Gods, kalm, met majesteit, met blikken der liefde, herhalende zijne treffende noodiging: „Komt tot mij, allen, die vermoeid en belast zijt!" Het is tot Hem, dat de volken hebben te komen, op Hem moeten zij zien, om van hunne velerlei kwalen genezen te worden; op Hem te wijzen is ons bijzonder voorrecht!

Broeders! daatoe hebben wij allen noodig

EEN HOOGERE WIJDING.

De rijke moet zich zijne verantwoordelijkheid bewust zijn, de handel moet minder gewin- en zelfzuchtig gedreven worden, de geleerde meer ootmoedig zijn, i. e. w. allen moeten gevoelen, dat het de grootste eere is, de zaak des Heeren te mogen dienen. Geloofsformulieren, kapellen, kerken, genootschappen en zendingsorganisatiën, alles moet op den achtergrond, opdat Christus te beter gezien worde. Predikanten, zendelingen, redenaars en professoren, allen moeten hun stem verheffen en roepen: „Zie het Lam Gods!"

Allen moeten bidden om een alles overwinnend geloof, geloof, niet geloofsbegrippen, geloof niet werken. Deze zullen op het geloof volgen, als de avond op den morgen. Geen levendiger en onfeilbaarder kracht dan het geloof in een levenden, liefhebbenden, goddelijken, alomtegenwoordigen Christus. Dit geloof stelde eenige Joodsche visschers en landlieden in staat, om met een tentenmaker in vereeniging, de wereld alshetware van gedaante te doen veranderen, zoodat zelfs de machthebbers en wijzen dezer wereld moesten buigen voor hen. Dit geloof was het, dat een arme monnik in een klooster te Erfurt de macht verleende, om Rome en het Pausdom te doen sidderen. Dit geloof was het, door hetwelk onze vaderen en broeders, van wie wij in 't begin spraken, zoo veel moed bekwamen en hen veel groots deed verrichten. En dit geloof ook zal ons sterken. „Heer, vermeerder ons geloof!" Laat het u behagen, dat door ons en door onze broeders van andere christelijke corporatiën, Christus moge geleefd en gepredikt worden, en de geheele wereld wete, dat Gij Hem gezonden hebt!

St. N. v. B.

Van alles wat.

Br. Klickmann komt, zoo God wil, ter Unievergadering. Zijn echtgenoote met nog eene dame zullen hem vergezellen. Zij denken reeds Zaterdag in 's Gravenhage te arriveeren.

De Duitsche Bond, onze bond, laat niets van zich hooren. Bang voor reizen zijn de Duitsche broeders niet, want de meer dan 70-jarige voorzitter, br. Braun, reisde voor een paar jaar in gezelschap van br. Bickel, die ook al grijs is, naar en door Amerika, en nu weer Hongarije — maar Holland? — Nederduitschland, neen, daar wijst het kompas niet heen. Doch laat ik er niet meer van zeggen — ik kon eens beschaamd worden. Nu, dat heb ik er voor over.

HORN.

Thomas Spurgeon. Een toehoorder schrijft aldus over zijn bezoek aan den Spurgeons-Tabernakel in Londen, alwaar Rev. Thomas Spurgeon voorging. „De tabernakel is reeds dikwijls beschreven. Het is een langwerpig ovaal, met twee gaanderijen boven elkaar van rondom, en vijfduizend zitplaatsen. Noch kansel, noch tribune, noch lessenaar, maar een platform met een salontafel en sofa op zijde; met een balustrade, dienende tot steun voor de handen. Het gehoor komt langzamerhand in de kerk tot het vier duizend bedraagt. Des avonds zeide men, zijn er vijf duizend. Niettegenstaande den dood van hem, die dit alles stichtte en er de ziel van was, gaat het werk dus voort. Thomas Spurgeon kan 35 jaar oud zijn. Hij is beter van voorkomen dan zijn vader, maar het gelaat heeft noch hetzelfde karakter, noch dezelfde geestkracht. Het is open, goedaardig en beminnelijk. Het bovengedeelte alleen herinnert aan den vader, doch de gelijkenis van gesten en stem is treffend. Ieder oogenblik herinnert eene postuur of eene beweging aan Spurgeon, die niet meer is. Sluit men de oogen, dan meent men hem nog te hooren. Het is dezelfde soort van prediking, alhoewel de zoon het genie des vaders niet geërfd heeft. Alles beviel mij in den nieuwen Tabernakel-prediker. Men kan niet anders, dan hem liefhebben. Zijne gebeden hebben mij zeer gesticht. Daar legt hij geheel zijn hart in, en toch blijft hij in alles ever natuurlijk. Het zijn, in één woord, ware *gebeden*, en wat zijn deze zeldzaam!

De godsdienstoefening in den Tabernakel kwam mij altijd als zeer voorbeeldig voor om haar degelijkheid en eenvoudigheid, zonder dat vorm of gewoonte de ware bezieling er aan ontneemt."

Uit de Gemeenten.

MUNTENDAM. De vraag zal ongetwijfeld zich wel eens vaak laten hooren in dezen tijd: hoe is het in Muntendam? Nu, wij moeten bekennen, dat wij wel wat schaarsch geweest zijn met onze mededeelingen in ons blad. Het had ook weer zijn oorzaak. Bemoedigende dingen hadden we bijna niet te vermelden en smartelijke maakt men niet zoo gemakkelijk openbaar. Of zulks goed is, zij daargelaten. Het smartelijke heeft toch veelal ook zijn nut, want alle dingen werken mede ten goede, dengenen, die God liefhebben. Moest de broederschap hier veel smartelijks beleven in de laatste maanden, toch mochten we daaronder menigerlei vertroosting genieten. Wij werden uitgedreven tot gebed en verzuchting tot den Heer, die ons, onwaardigen, in Zijne groote genade zoo veel geschonken had en steeds overvloediger schenken wil. En ons gebed bleef niet onverhoord. Wij werden verblijd door het terugkeeren eener zuster, die na vermaand te zijn als eene berouwhebbende over hare afkeering onder ons kon opgenomen worden. Een jonge broeder, die uitgesloten was, 'maar toch medereisde om op het Liefdemaal te Groningen te zijn, betoonde daarmede berouw over zijn afdwaling en beleed zulks voor de broeders, en wij hopen, dat hij ook in alle oprechtheid voor den Heer heeft beleden. Wij, die geen hartenkenners zijn, konden niet anders dan hem weer aannemen.

Voorts hebben we nog melding te maken van een broeder, die reeds geruimen tijd ernstig krank is, waardoor de stoffelijke nood steeds hooger stijgt. O, dat we den broeder konden helpen! Wij deelen dit mede op hoop, dat er misschien elders broeders gevonden worden, die een weinig ter leniging in dien nood zouden kunnen bijbrengen.

God leide het zoo. J. BOSMA.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Verleden Vrijdag waren de tribunes der Eerste Kamer overvol van nieuwsgierigen of belangstellenden, daar de heer Fransen van der Putte, lid der Kamer, een interpellatie hield over de laatste Kamer-ontbinding, door de intrekking van de kieswet ontstaan. Hij kon deze ontbinding maar niet billijken, te meer, daar de vorige Regeering met opzet de stukken, gewisseld tusschen de Kroon en de Regeering, had terug gehouden, in plaats van te publiceeren, wat naar den regel is. Spreker meent, dat deze Regeering moet publiek maken, wat de vorige bewindsmannen (inzonderheid Tak van Poortvliet) terug hielden, want dit zal noodig zijn om bij de verschillende partijen toenadering te brengen. Voorts wijst hij er de Regeering op, dat zij niet uit vrees voor radicalisme de wateren van het conservatisme ga bevaren, waarmede Z.H.M. wil zeggen, dat kieswet-ontbinding in den ruimsten zin mogelijk is. Hij wil dus allereerst overlegging dier stukken, betreffende de Kamer-ontbinding, wat door den Minister Roëll werd beloofd, indien er na nader onderzoek geen bezwaren mochten zijn bij de Regeering.

Hiermede liep alles af en men kon bevredigd of onvoldaan huiswaarts keeren, toch zal er weer aan een Kieswet gewerkt worden, dit is duidelijk, wie weet hoelang, om dan wellicht weer heel spoedig te worden verworpen of omgetrokken.

De heer Pijnacker Hordijk vroeg den Minister van Koloniën of het gerucht waarheid bevatte, dat er naar Lombok een millitaire expeditie was of zal worden gevonden? Tevens vraagt hij, of onze legersterkte voldoende is, met het oog op Atjeh en Tamiang om voor Lombok troepen af te sturen.

De Minister zegt: op 't oogenblik is er nog geen expeditie gezonden, doch het zou niet onmogelijk zijn, wanneer het volk zich blijft verzetten tegen den vorst, den brief van den Gouverneur Generaal en de terzijdezetting van onze souvereiniteit. Bovendien schijnt vrees voor hongersnood mede aanleiding te zijn voor den opstand.

Voorts zeide zijne Excellentie, de verantwoordelijkheid, hoe groot ook, neem ik volkomen op mij.

De interpellant kon zich nog maar niet begrijpen de noodzakelijkheid eener expeditie, maar zou trachten zich nader op de hoogte te stellen.

De 2de Kamer zal den 19 Juni a.s. weer bijeenkomen om haren arbeid te hervatten.

België. Na vele maanden beraadslaging zijn eindelijk de Belgen gereed gekomen. Met 70 tegen 44 stemmen werd de beslissing genomen en daarmede is de grondwet-herziening geëindigd.

De Commissie, die het bezoek van Neder-

landers op de Tentoonstelling aanmoedigt, doet alles, wat zij kan, om het vooral de werklieden zoo gemakkelijk en goedkoop mogelijk te maken. (*f* 7.50 met inbegrip van een retour 3de klasse, 1 nachtlogies en verteering voor 2 dagen is zeker niet veel van Amsterdam uit gerekend; mits een gezelschap van minstens 20 personen.) De aanbiedingen blijven dan ook niet ongebruikt en zeer zeker zullen nog velen uit Nederland worden opgewekt om een kijkje te nemen in de Scheldestad.

Frankrijk. Naar gemeld wordt, zijn weer cholera-gevallen ontdekt te Parijs.

Bovendien is thans aan de orde een onderzoek in te stellen naar een moordwerktuig in tijden van oorlog, uitgevonden door een zekeren Turpin, waarvoor reeds een commissie is benoemd.

In Duitschland heeft men het veiligheidspantser van Dowe; deze twee groote naties zoeken elkander steeds de pas af te snijden. Door de overwinning in Dahomey zijn de Fransche koloniën belangrijk uitgebreid. Dit land zal door twee Gouverneurs worden geregeerd. Op deze wijze tracht ook Frankrijk een kolonialen Staat te worden, waarnaar ook Duitschland streeft.

Italië. Behalve de minister-crisis, die vooral aan Crispi veel hoofdbrekens berokkende, bestaat er gevaar, dat er een 2de opstand zal plaats hebben op het eiland Sicilië, waar 30.000 arbeiders uit de zwavelgroeven, door de grootste ellende gedreven, zich verzetten tegen de eigenaars der mijnen.

Engeland. De oog-operatie bij den ouden staatsman, Gladstone, schijnt goed gelukt. Hij schrijft zelf alweer brieven en kan bij rijtoertjes de voorbijgangers onderscheiden.

De rijtuigverhuurders en de huurkoetsiers zijn in overleg getreden om hun verschil door een scheidsrechter te laten beslissen. Dit is immers het verstandigst, vooral wanneer onpartijdige eerlijkheid en trouw voorzitten.

Noorwegen. De volksvertegenwoordigers liggen nog maar altijd in strijd met de regeering van beide vereenigde (?) landen, Noorwegen en Zweden, en daar deze de Nooren steeds tegenwerkt om in minnelijke schikking de band tusschen deze twee rijken te versterken, gaan er stemmen op uit het midden van de Nooren: „De regeering moet door den Koning worden ontslagen." Het slot van alles zal wel zijn, dat mettertijd de breuke een geschiedenis wordt.

Oostenrijk-Hongarije. De minister-crisis, die zeer lang duurt, brengt vele moeiten en zorgen met zich. Vast schijnt te staan, dat de afgetreden kamerformeerder thans weer aan het hoofd zal staan, en dan zal ongetwijfeld het burgerlijk huwelijk weer op den voorgrond worden geplaatst.

— Alleen aan vensterruiten wordt de schade, die de vorige week door hagelslag te Weenen is aangericht, op 50.000 gulden geschat. Het getal gebroken ruiten wordt op meer dan een millioen geschat.

Duitschland. Een eigenaardige strijd heerscht er reeds weken in Berlijn; de socialisten zijn boos, omdat enkele werklieden zijn ontslagen. Vele biergebruikers willen van die fabrikanten geen bier meer drinken en dwingen daartoe ook de verkoopers. Deze daarentegen hebben zich vereenigd om aan socialisten geen bier te verkoopen; dus een dwingen van weerszijden.

Wanneer zal de tijd nog eens aanbreken, dat beide partijen, bierdrinkers en verkoopers, tot het inzicht komen om vrijwillig afstand te doen van een vocht, dat zoo schadelijk werkt op het volk.

Te Hamburg moet een complot valsche munters zijn ontdekt, die reeds een voorraad van ponden sterlings en dollars ter verzending gereed hadden.

China. Te Honkong is de pestziekte uitgebroken; meer dan 1500 Inlanders en 6 Europeanen zijn er al aan bezweken.

Z. R.

VARIA.

IETS OVER DEN PAUS, OVER PAUSEN EN PAUSINNEN.

Het blijkt uit de instelling in het paradijs, namelijk het Huwelijk, dat een mensch eigenlijk vier oogen noodig heeft, om de dingen hier op aarde te kunnen bekijken zooals het behoort. De paus heeft er echter maar twee, en daarom ziet hij alles maar ten halve. Is het dus nu wel te verwonderen, dat hij met de geheele getrouwde wereld overhoop ligt? Hij weet volstrekt niet wat een huishouden kost en wat er al in omgaat. Aan het wiegetouw heeft hij, — ik geloof het ten minste niet — nooit getrokken, en meent dat een pantoffel goed genoeg is om gekust te worden. Hij is volstrekt geen man van ondervinding en werkelijkheid. De wereld is voor hem zulk een ding als hij met zijn kardinalen op het papier teekent, en wat daarmede niet overeenkomt, is in zijn oog verfoeilijk en daartegen stuurt hij de eene bul na de andere af, om het omver te werpen. Men behoeft echter niet naar Rome te reizen, om een paus te zien. 't Wemelt ook onder ons van pausen. De paus is wel geen getrouwd man, maar menig getrouwd man is toch een paus, die zelfs een driedubbele kroon draagt en zijn vrouw niet eens een nachtmuts gunt. Ook zijn er pausinnen in menigte, die de pantoffel dadelijk opheffen, zoo de man zich niet voor haar buigt. Daaruit ontstaat veel ellende, want een paus is in een welgeordend huisgezin wat het vijfde rad aan een wagen is. Ook zit in menig hart een paus, die uit verwaandheid 's menschen lot wil besturen.

Hoe raken wij echter van paus, pausen of pausinnen verlost? Het eenigste middel is een hervorming, een herschepping, zooals die reeds begeert werd in Psalm 51: 12.

Naar J. DE LIEFDE.

GENADEBROOD ETEN.

Een jeugdig man, opzichter eener plantage, had eens met een ouden negerslaaf het volgende gesprek:

„Je bent een oud man en zult weldra sterven. Ik kan je niet meer gebruiken en laat je daarom met rust. Wat je dus eet en drinkt ontvang je, omdat je zoolang de firma hebt gediend."

„Dat weet ik, Massa! — was het antwoord — maar het genadebrood, dat ik eet, smaakt bitter."

„Gij krijgt toch hetzelfde eten en drinken als de andere slaven. Als men u vergeet, dan zal ik — — —

„Massa! ik ontvang meer dan mij toekomt, wees dus niet boos. Ik wilde alleen zeggen, dat het mij hard valt, niet als de andere slaven te kunnen arbeiden. Toch weet ik, dat wanneer mij God oproept, ik niet anders dan genadebrood zal eten. Dat zal zoet zijn."

„Man, je bazelt!"

„Neen, Massa! Ik weet dat, zoodra ik sterf, mijne ziel tot God gaat, en ik uit genade den hemelpoort zal binnen gaan. Massa! mag ik u eens vragen, waarheen gij gaat, als gij sterft. Ik zou u zoo gaarne voor den troon van God zien. Gij zijt blank en zult een schoon figuur maken, als gij in het wit gekleed, een kroon op het hoofd, een palmtak in de hand hebt, en uitroept: „uit genade ben ik zalig geworden." Waarheen gaat gij?

„Waarheen! waarheen! dat gaat je niet aan.

„Jawel, Massa. Ik zal bidden dat gij naar het hemelsch paradijs gaat, waar men door genade binnenkomt."

De opzichter kon het woord van den slaaf niet vergeten. „Waarheen?" vraagde hij gedurig zich zelf. En toen de slaaf reeds lang ontslapen was en de opzichter op zijn leger lag nabij den dood, antwoordde hij op de vraag: „Waarheen?" „Naar Jezus, daar zal ik genadebrood eten en Hem eeuwig verheerlijken."

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. Reitsma, Zuid Brouwerstr., 32 rood A. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8½ uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Unie-cent.

Verzameld door Adriana Kruisinga en Hendrikje Houkes *f* 5.62; te Muntendam *f* 7.17; te Adorp door J. H. *f* 2.20; Groningen van een zr. *f* 1.—. Valterveen, verzameld door Jan Rengers *f* 6.28.

J. HORN, Penningm.

Voor de predikerschool.

„Kruimeltjes is ook brood", Groningen, br. en zr. D. een dankoffer 50 cts; zr. H. 50 cts. Haulerwijk collecte *f* 7.50.

J. HORN.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 374 DONDERDAG 21 Juni 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DES ZONDAGS.

Des Zondags, als 't licht van den morgen
Zoo zacht door mijn vensterken schijnt,
Dan is het, of al mijn bekomm'ring
Met 't nachtelijk duister verdwijnt;
Dan klopt 't mij zoo rustig hierbinnen,
Dan ben ik zoo blijde te moe,
Dan jubelt en juicht heel mijn harte
Het wondervol scheppingswerk toe!

Des Zondags, als 'k neêr ben gezeten,
Waar loflied en beê klimt omhoog,
Dan trillen soms plots'ling mijn lippen,
Dan welt vaak een traan mij in 't oog.
Dan ruischt uit de Heilige Schriften
Een hemelmuziek mij in 't oor;
Dan is 't mij, of 'k zacht ook de stemmen
Van lang reeds ontslapenen hoor!

Des Zondags, wanneer 'k in gepeinzen
Mijn schreden vaak richt naar het veld,
Waar immer door al, wat daar wemelt,
Gods goedheid den mensch wordt verteld,
Dan vlij 'k, tusschen bloemen en vlinders,
In 't donzige gras mij ter neer,
En luister verrukt naar het kweelen
Van 't jubelend vogelenheir.

Des Zondags, als 'k onder den treurwilg
Op 't eenzame kerkhof mij zet,
En dan op wiss'ling des levens
En d' Almacht des Eeuwigen let;
Dan is 't mij, als klinkt uit de graven:
„Werp steeds op den Heer al uw nood;
Voor u ook komt eenmaal de ruste
Van 't leven bij God na den dood!"

Des Zondags, wanneer in de verte
Dan 's avonds het dorpsklokje klinkt
En, of 't in een zee waar van purper,
De zon in het Westen weer zinkt,
Dan kniel ik, geroerd en getroffen,
Aanbiddend en dankend vaak neer,
En stamel: „Niet mijn wil geschiede,
Maar d' Uwe, o liefderijk Heer!"

L. J. F.

Doe iets voor Jezus! *)

(IS TE ARBEIDEN VOOR JEZUS UW LEVENSDOEL?)

Matth. 24. 2 Tim. 3.

Wij leven in een veelbewogen tijd. Op elk gebied zien wij de grootste krachtsinspanning; de politieke partijen wedijveren met elkander en schromen niet groote sommen ter bevordering hunner doeleinden uit te geven. De werklieden onder de roode socialistische banier, welke groote offers brengen zij niet, onvermoeid ijverende voor hunne twijfelachtige plannen eener ingebeelde toekomstige verbetering der wereld, door de revolutie! De comité's en vereenigingen voor schouwburg, concert, tentoonstelling en volksvermakelijkheden van allerlei aard — zij geven millioenen uit. Welke ongehoorde sommen worden door rijken en armen voor bedwelmende dranken en den nutteloozen en schadelijken tabak, voor vuile romans, voor nieuwe modes bestendig verkwist. Wat groote sommen worden voor allerlei twijfelachtige speculatie's en loterijen weggeworpen! Waarlijk, de sommen geld, die de wereld aan hare goden offert, zijn niet te tellen; en menigeen zou voor den werelddienst en de wellust nog veel meer willen offeren, als zij 't maar hadden. Voorts: Hoeveel moeite, hoofd- en handenarbeid en — kostbaren tijd wordt aan deze ijdele dingen gewijd! En wat brengen zij den menschen aan, welk nut hebben zij er van? Ach! het is om te weenen; want daaruit groeit niet slechts voor velen tijdelijk ongeluk en ellende, maar wat veel erger is: HET EEUWIG VERDERF, waar hun worm niet sterft, en hun vuur niet uitgebluscht wordt. Mark. 9: 44. — Loon naar werk.

Doe iets voor Jezus.

„Alles, wat gij doet met woorden of met werken, doet 't alles in den naam des Heeren Jezus, dankende God en den Vader door hem." Col. 3: 17.

Wij hebben hierboven in 't kort gezien, hoeveel tijd, arbeid en geld de kinderen dezer wereld offeren om hunnen vleeschelijken God te dienen en welke reusachtige vorderingen het booze dientengevolge in de wereld maakt.

Gij ware belijders van Christus, ik bid u, veroorloof mij de ernstige vraag: Zullen wij 't rustig mee aanzien, hoe de wilde stroom van ongeloof en tijdgeest, de arme van Satan en zonde overheerschte menschen, die immers naar 't vleesch onze broeders en zusters zijn, gestadig 't eeuwig verderf tegemoet voert, zonder eens met ernst er aan te denken: Wat kunnen wij doen, om een dam tegen dezen stroom op te werpen? Deze gedachte houdt menig medelijdend christenhart wel bezig, maar dat is bij velen ook alles. Een medelijdend schouderophalen alleen helpt en redt echter niemand; evenmin als wanneer iemand zeggen zou: Gaat henen in vrede, wordt warm en verzadigd, en gaf hun niet de nooddruftigheden des lichaams." Jak. 2: 16.

De christelijke godsdienst is een godsdienst der liefde, en de liefde kan 't kind niet zien sterven. Gen. 21: 16. Wie in waarheid Jezus liefheeft, die heeft ook zijne naasten lief, en wien men liefheeft, bewijst men goeds. Ziet, hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden! En welk een liefde heeft ons Jezus bewezen, dat Hij ons gekocht heeft met Zijn dierbaar bloed. Allen, die Hij verlost en van hunne zonden gereinigd heeft, zijn duur verplicht voor hun Heer en Meester iets te doen.

Velen verkeeren in den waan, dat de arbeid voor Jezus alleen den predikers en andere daartoe aangestelden personen toekomt. Daarin dwalen zij evenwel zeer. Het is de roeping van ieder gered zondaar, groot of klein, rijk of arm, geleerd of ongeleerd, iets voor Jezus te doen en anderen te redden, waar hij slechts kan. Gelijk ieder geloovige persoonlijk voor zich zijn' Heiland noodig heeft, zoo heeft ook Jezus de persoon van ieder geloovige noodig. Zeer velen, die God met allerlei heerlijke gaven bedeeld heeft, verheugen zich daarin en maken zich hun aardsche leven zoo aangenaam en gemakkelijk mogelijk, om een gelukkig bestaan te hebben, vrij van alle aardsche zorg, verblijd een' Heiland te bezitten, maar vergetende voor den Heer te werken. Zij meenen met 't ondersteunen van liefdadigheidsstichtingen, met 't reiken van een aalmoes aan de armen, of met 't beoefenen van een weinig herbergzaamheid reeds genoegzaam hunne schuldige plicht te doen. Is dat toereikende voor uwen stand, is dat een christendom, zooals de Bijbel voorschrijft? Zooals 't den Heiland kan behagen? Geenszins! Dezulken doen evenals wijlen de kinderen Israëls, die in gewelfde huizen woonden (Hagg. 1: 4) en veronachtzaamden den bouw van 's Heeren huis, hetwelk woest lag. Daarom op, gij trage, lauwe en gierige christenen, op en ga aan den arbeid voor den Heer Jezus! Neem plechtig het heilig besluit: Van nu aan wil ik voor Jezus en zijn rijk onvermoeid arbeiden, totdat ik in de eeuwige ruste inga. Ik wil mij niet langer door de ongeloovigen laten beschaamd maken, die voor hunne doeleinden duizenden offeren; maar ik wil mijne krachten, mijn tijd en vermogen in den dienst van Christus besteden, mij Hem toewijden met alles, wat ik ben en wat ik bezit.

Wat is het arbeidsveld?

Het arbeidsveld behoeven wij niet ver te zoeken, want overal, waar wij ons bevinden, is een veld tot arbeid voorhanden. Wij mogen tehuis of op reis zijn, op 't land of op de zee, bijna overal zijn wij van menschen omgeven. Ieder mensch heeft eene onsterflijke ziel, die den Heiland behoort toegevoerd en gered te worden; want God heeft geen lust in den dood des zondaars, maar daarin, dat de zondaar zich bekeere en leve. Waar wij met onbekeerde menschen te zamen komen, daar wil de Heer ons als werktuigen gebruiken. Evenals de landman den ploeg, de smid den hamer, de timmerman de schaaf, de schilder het penseel en de schrijver de pen gebruikt, zoo verschillend wil God ook ons gebruiken. Ieder moet met de gave of 't talent, dat hij van den Heer ontvangen heeft, dienstbaar zijn, hij moet zijn pond op woeker geven en 't niet in den zweetdoek begraven. Bidt, ja bidt ernstig, bidt aanhoudend, bidt geloovig, dan zal u de Heer uw arbeidsveld aan-

*) Onder deze titel gaf een Duitsche broeder (hoogstwaarschijnlijk die broeder, die zoo mild de vermeerdering van arbeiders onder ons wil steunen) een geschriftje in het licht, welks inhoud wij allen christenen ten zeerste ter behartiging aanbevelen. 't Is een juweel. Wij willen het voor geringe prijs afzonderlijk in den vorm van een boekje doen verschijnen en wachten reeds nu bestellingen. RED.

wijzen. Hij zal u toebereiden, u geschikt en bekwaam maken tot den arbeid: Hij zal u moed en lust geven, zoodat Zijn Naam door u verheerlijkt worde.

De geringste handwerksman, daglooner of koetsier, het zwakste dienstmeisje, de armste vrouw, de eenvoudigste christen, evenals de rijkste koopman en de geleerdste professor: ieder kan iets voor Jezus doen, hetzij op 't land of op de straat, in de stad, in den winkel, in den spoortrein, in den ziekenkamer of waar dan ook: overal kan men een ernstig woord van vermaning, onderwijzing of vertroosting aanbrengen, vooral kan men eene hand ter hulpe uitsteken.

De huisvrouw kan in haar huis dikwijls veel voor Jezus doen. Zij kan de zon des huizes worden. Met liefde, wijsheid, geduld en een goed voorbeeld kan zij hare kinderen tot Jezus leiden, haar gezin op den Heiland wijzen, hare vrienden en geburen op 't heil hunner onsterflijke ziel opmerkzaam maken en haar man eene getrouwe hulpe zijn in allen strijd en moeite des levens. Zij kan zich in 't bijzonder nuttig maken bij 't ziekbed, door de kranken te troosten, de pijnen door medelijdende liefde te verzachten en voor de armen eene geopende hand te hebben. Eene vrouw, die zich den Heere geeft, kan onnoemelijk veel voor Jezus doen. Zij kan door haren heiligen wandel en goed voorbeeld veel zegen aanbrengen. Als zij geene praatzieke, twistzoekende lasteraar is, maar integendeel eene biddende, weldadige, vlijtige, ordelievende, reine christin, kan zij in navolging van haren Heiland een licht voor hare omgeving worden en een wegwijzer ten hemel voor velen.

Jezus' arbeidsveld is zeer groot. Werpen wij een blik op de wereldzendingskaart. Daar hebben wij niet alleen de vijf groote werelddeelen, maar ook een menigte door menschen bewoonde eilanden voor oogen. Naar de jongste volksstellingen is 't met den godsdienst onder de wereldbevolking volgenderwijze gesteld:

Roomsch Katholieken	229	millioen.
Grieksch Roomschen	88	„
Verschillende Protestanten	139	„
Israëlieten	8	„
Mohammedanen	171	„
Boedisten (Heidenen)	486	„
Brahmadienaars „	139	„
Fetisch aanbidders etc.	294	„
Zamen	1554	millioen. *)

Deze getallen toonen ons, waar 't arbeidsveld is en hoeveel arbeid op ons wacht. In eigen omgeving en in 't Buitenland roept de nood: Komt en helpt!

Hoe behoort de arbeid voor Jezus gedaan te worden?

Het komt er niet alleen op aan, dat wij arbeiden, maar vooral, hoe wij voor Jezus arbeiden. Velen werken volgens hun ambt, naar zij voorgeven voor Jezus; — velen echter, helaas! slechts schijnbaar; in werkelijkheid werken zij voor zich zelven en niet voor Jezus. De arbeid voor Jezus eischt onvoorwaardelijk:

1. *Zelfovergave aan den Heer.* Wie voor Jezus werken wil, moet voor alle dingen Zijn knecht en dienaar zijn; een wedergeboren, bekeerd, verlicht en begenadigd mensch. Hij moet door de enge poort binnengegaan zijn; vergeving van zonden door Jezus' bloed verkregen hebben; vrede des harten en den H. Geest bezitten. Wie deze ervaringen des harten gemaakt heeft, bezit ook ware liefde tot God, die is met zijn' God verbonden en deswege ligt hem niets op aarde zoo na aan 't hart, als dat Gods Rijk mocht gebouwd worden en komen met groote kracht en heerlijkheid. Hij, die Jezus door 't geloof in zijn hart heeft wonen, heeft 't Rijk Gods in zich. Zulk een mensch gevoelt dagelijks zijne onwaardigheid *voor* God en zijne afhankelijkheid *van* God. Hoe meer hij zich door 't geloof dagelijks zijnen God toewijdt, zoo veel te meer ziet en voelt hij ook den geestelijken nood zijner medemenschen, die hem zoodanig ter harte gaat, als of hij zijne eigene ware. Wien de nood van anderen nog nimmer zoodanig ter harte gegaan

*) Predikt 't Evangelie allen creaturen! Jezus.

is als zijne eigene *), dien is de redding van arme zondaren ook nooit recht ernst geweest. Bedenk, hoe Jezus over den nood en den aanstaanden ondergang van Jeruzalem weende, zoo ook over uw verloren toestand. — Eene volkomene overgave aan den Heer maakt ons bekwaam en waardig om iets voor Hem te doen.

2. *De arbeid voor Jezus eischt zelfverloochening.* Wie gij ook zijt, 't zij rijk of arm, gij moogt u de arbeid voor Jezus, al is 't ook de geringste arbeid, niet schamen. De Heiland zegt: Matth. 10 : 33: „Zoo wie Mij verloochend zal hebben voor de menschen, dien zal ik ook verloochenen voor mijn' Vader, die in de hemelen is" en Luc. 9 : 26: „Zoo wie zich mijns en mijner woorden zal geschaamd hebben, diens zal zich de Zoon des menschen ook schamen, wanneer Hij komen zal in Zijne heerlijkheid en in de heerlijkheid Zijns Vaders en der heilige Engelen." Paulus schrijft: „Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet, want 't is eene kracht Gods tot zaligheid" enz.

Eene vrijmoedige en openhartige belijdenis van Christus voor iedereen is God welgevallig. Wordt gij daarom bespot en gehoond, bedenk dan, dat de Heer Jezus ook bespot werd en dat Hij allen spot en hoon geduldig verdroeg. Het geloovig opzien tot Jezus zal u sterk maken, voor Hem werkzaam te zijn. Wees van harte bereid, zaken en genietingen, die u lief zijn, ter wille van Jezus, van zijn werk en van uwe naasten te verloochenen. Kunt gij genot smaken, terwijl uwe naasten in armoede en ellende versmachten, dan ontbreekt u de rechte liefde tot God en uwen broeder. Ontbeer gaarne, om Jezus wil, den overvloed, zooals bijv. lekkere spijzen, onnoodige kleederpracht, het omhangen van goud en edelgesteente, het schadelijke gebruik van tabak enz. en offer 't daardoor bespaarde voor Jezus' Rijk. Zoudt gij niet met vreugde al deze onnoodige uitgaven vermijden en 't bedrag derzelve aan Jezus voeten leggen, wanneer Hij eens persoonlijk voor u stond en u daarom smeekte? Welnu, Jezus bidt daarom, Hij bidt door zijne boden, Hij bidt door deze letteren: Verloochen uzelven en ondersteun Jezus' Rijk met blijdschap: Omdat Hij de Koning aller Koningen, de Heer aller Heeren is, moest 't ieder eene bijzondere eere zijn, als hij gelegenheid heeft om iets voor Jezus te doen, want dat voorrecht valt niet allen ten deel.

3. *De arbeid voor Jezus vereischt volharding.* Velen beginnen dezen arbeid met grooten ijver, maar niet zoodra ontmoeten zij zwarigheden, of zij laten den moed zakken en houden op. Anderen geven het op, omdat zij niet den gewenschten bijval ondervinden, of wanneer zij door onverstandige menschen berispt worden. Echter het spreekwoord zegt: „Ondank is 's werelds loon." Doch wij arbeiden immers niet voor de wereld of voor ondankbare menschen, maar voor Jezus en Hij weet, wat ons drijft om voor Hem te werken; Hij erkent elken arbeid en beloont ze, al is 't ook slechts een beker koud water om Zijnentwil uitgereikt (Matth. 10: 40—42.) Wij moeten het vaste beginsel hebben; onder alle omstandigheden, strijd en versmading voor Jezus' werken, niet moede worden, eenerlei, of wij bijval vinden van menschen, of niet. Het einde brengt de overwinning, de trouw wordt gekroond en zwaait den palmtak. Wees niet versaagd, niet moedeloos, maar smeek om kracht van boven, om in spijt van alle hindernissen met vreugde Gods werk te volbrengen. Zulk een voorbeeld zal bij anderen navolging vinden, derhalve geef zulk een voorbeeld.

*) Hebt uwe naasten lief als u zelven! Jezus.

(Wordt vervolgd.)

Beroepskeuze voor jonge christenen.

Niet zelden baart de beroepskeuze aan ware christelijke ouders en opvoeders voor hunne kinderen en pupillen veel strijd en zorg. Het zal derhalve menigeen onzer lezers niet onwelkom zijn, goeden raad van een ouden vriend der jeugd te vernemen. Hij schrijft:

„Wordt u door kinderen, die tot den leeftijd gekomen zijn, dat ze een beroep moeten kiezen, raad gevraagd, weiger dien dan niet; doch geef niet terstond een beslist antwoord.

Het is vooral noodig, dat gij op de geschiktheid der kinderen acht geeft en daarmede zoo veel mogelijk rekening houdt.

Zie toe, dat ge hen geen beroep laat kiezen, waarvoor zij de geschiktheid niet of slechts ten deele bezitten. De mensch, ook de geloovige, strekt zich licht uit naar wat hoog en aanzienlijk is. Waar daarnaar gehandeld wordt, gaat het zelden goed. Waarom niet liever een beroep gekozen, waarvoor de kinderen werkelijk aanleg en gaven hebben, en waarmede zij dan iets degelijks in het leven uitvoeren kunnen, dan een zoodanige, die reeds vooraf laat zien, dat zij er niet het minst in zullen slagen.

Dit houden helaas velen niet in het oog. Die fout heeft niet alleen reeds vele christenen benadeeld en in hun vooruitgang in 't leven gehinderd, maar heeft ook het christendom reeds veel schande berokkend. Daarom is het veel beter een nederig (?) beroep te kiezen en daarin trachten een meester te worden en zich achting te verwerven, dan een meer aanzienlijk beroep te aanvaarden, waarvoor de noodige geschiktheid niet aanwezig is.

Ook mogen we niet vergeten, dat voor een christen niet *ieder* beroep aanneembaar is. Want wie zou meenen, als ware christen ook een tooneelspeler, dansmeester, kroeghouder of kellner te kunnen zijn, geeft te kennen, dat hij noch voor het een, noch voor het ander geschikt is. Daarom wees ook daarin verstandig en ga met uwe kinderen en leerlingen in het gebed tot God. En meent gij dan het rechte voor hen gevonden te hebben, tracht hen dan tot de keuze daarvan te bewegen. Zeg hun dan ook, dat niet het beroep den man maakt; maar dat de man er naar streven moet zijn beroep eer aan te doen. En het is mijne meening, dat het beter is voor een christen in het geringste beroep een meester te zijn, dan in een hooger zich slechts eene onbruikbare kracht te betoonen.

Is de keuze dan eindelijk geschied, ondersteun en bemoedig dan uw kind of kweekeling, zoo veel ge kunt; bid voortdurend voor hen, en zie in 't bijzonder uit naar de voor hun beroep gewenschte middelen, boeken en tijdschriften. Acht die dingen niet gering; want wie zich, zonder van die hulpmiddelen gebruik te maken, toch op de hoogte van zijn tijd wil houden, en wie niet met den meesten ijver en met stalen vlijt arbeid, zal een sukkel en een dwaas blijven bij al zijne vroomheid! En hij zal dan ook in zijn beroep achter moeten staan bij de kinderen dezer wereld. Wanneer zij dan lijden moeten en op den achtergrond geschoven worden, dan zal in den regel hun geloof en hun christendom als de oorzaak daarvan beschouwd worden. Dit is echter veelal inbeelding. Hoe vele van zoodanige ingebeelde martelaars treft men in deze wereld niet! — Daarom vooruit en naar hooger! Wij zullen dan bevestigd vinden, dat de godzaligheid de belofte ook voor dit, evenals voor het toekomende leven heeft.

Dat ouders, leeraren en gemeenten geen gering aandeel in die opleiding der bekeerde leerlingen en kinderen hebben, en òf een gezegenden òf een belemmerenden invloed kunnen uitoefenen, zal ik wel niet behoeven te zeggen.

God geve, dat niemand een deze kleinen een aanstoot of hindernis op hunne levensbaan in den weg legge!"

(Der Wahrheitszeuge.) N. v. B.

ZENDING.

Goed nieuws van Malta.

Op Malta — het eilend, waar de Apostel Pauls schipbreuk leed, en dat toen Milete heette — waren tot voor korten tijd wel christelijke kerkgenootschappen, maar geene Baptisten Gemeenten. De wijze, waarop daar de waarheid van den doop der geloovigen bekend werd, is een treffend bewijs van de wonderbare leidingen Gods.

In de jaren 1892 en '93 was het West Surrey regiment in Dinapore (Engelsch Indië) en de Baptisten zendeling Samuel Jones verkondigde ook aan die soldaten het evangelie, en de Heer zegende die prediking tot bekeering van velen, waarvan verscheidene gedoopt werden. Tegen het einde van verleden jaar verliet het regiment Indië, en een gedeelte er van ging naar Engeland en een ander gedeelte naar Malta. De heer Jones gaf aan de gedoopten brieven van aanbeveling mede aan de gemeenten in Engeland en ook aan de christelijke gemeenten op Malta. Onlangs ontving de heer Jones een brief van een van die soldaten, met zulke goede berichten, dat de gemeenten in Nederland die ook wel mogen weten. Hij schreef:

„Ik dank God voor al Zijne goedheid jegens mij, sinds ik hier op Malta ben. Toen wij hier kwamen, was er slechts één christen in het eerste bataillon, nu zijn wij door Gods goedheid achttien, en ik kan u verzekeren, dat wij gelukkig zijn; wij zijn allen ééns geestes, één Heer, één geloof, één doop is ons motto. Ik heb geen hooge gedachte van sommige christenen hier, want zij zijn zoo bang voor het water. Wij hebben hier nu een kleine schare mannen, die tot God bekeerd zijn en wenschen gedoopt te worden, maar hier is geen predikant om dat te doen. Vijf van hen kwamen onlangs op een avond bij mij en vroegen mij, als een gedoopte geloovige, om met hen te gaan naar Paulusbaai en hen te doopen. Zij haalden Matth. 28: 19 en 20 aan, en zeiden, dat het de plicht was van alle geloovigen om daaraan gehoorzaam te zijn. Ik heb tot hen gezegd, dat ik u er naar vragen zou, en als gij dacht, dat het goed was, dan zou ik met hen gaan naar Paulus-baai en hen daar in de zee doopen."

„Ik behoef u niet te zeggen, voegt de heer Jones er bij, „dat ik dezen lieven broeder heb geschreven, en hem aangedrongen om in dit goede werk voort te gaan. Ik deel u dit mede om anderen aan te moedigen. Deze soldaat kwam ongeveer twee jaren geleden naar Dinapore als een goddeloos mensch, door de genade des Heeren werd hij bekeerd en nu door Hem gebruikt als een middel om anderen te behouden."

F.

Van alles wat.

Het eerste Groninger Geheel-Onthouders Koffiehuis werd de vorige week, Woensdag 13 Juni, geopend. Dat die eere voor het Baptisme was weggelegd, dat mijn zwager en ik daartoe het initiatief mochten nemen, doet ons vol dank uitroepen: *„Niet ons o Heer, niet ons, maar Uwen naam alleen zij eer!"* Het was een schoone avond, die avond van de opening, doch geven wij het woord daarover aan anderen.

De liberale Prov. Gron. Courant vaa 15 Juni schreef:

„Gisteren avond werd het eerste geheelonthouders-koffiehuis in onze provincie plechtig ingewijd. Het is een eenvoudig, net ingericht gebouw ten zuiden van de nieuwe veemarkt. In de z.g. jachtweide, waarin stellig een 70 personen plaats kunnen vinden, staat een zeer net buffet met het karakterstieke opschrift: „zijt nuchter en waakt!" wat stellig een voor de marktbezoekers uitstekenden raad inhoudt. Verder behoort er eene veestalling bij voor pl.m. 20 koeien, terwijl bij eventueele noodzakelijkheid daaraan nog eene kan worden toegevoegd, die ruimte zal krijgen voor 30 koeien. Verder komt er ook gelegenheid voor logies.

Verscheidene belangstellenden waren opgekomen, om den eigenaar, den heer Mulder, blijk van sympathie te geven. De heer J. Horn sprak naar aanleiding van Lukas 10, vers 25 eenige woorden over het doel en het ontstaan van de inrichting. Het is eene openbaring in den strijd tegen den alcohol en, hoewel het spreekt, dat de stichter hoopt op succes, toch is winstbejag niet in de eerste plaats, wat er mede wordt beoogd. Men is dan ook netjes en goedkoop uit. De bediening zal even goed zijn en misschien beter dan elders; terwijl de prijzen van een kop koffie en thee 5 cts. en van spuitwater en gazeuze dranken per fleschje slechts 10 cts. zal bedragen. Die dus de akelige drankwalm in de drukke café's minder aangenaam is, zal daar eene vrijplaats vinden, en we vertrouwen dat zeer velen er gebruik van zullen maken. Na het welkom en de verdere toespraak van den heer Horn voerden nog het woord de heeren P. U. Hofstra, prov. correspontent der afsch. vereeniging, J. Klootsema, hoofdbestuurslid der Ned. Ond. propagandaclub, en J. van Bruggen, voorzitter der Chr. Nat. geheelonthouders, die allen de drankbestrijders geluk wenschten met dit blijk van vooruitgang en de oprichters dankten voor hun moed, om in dezen tijd iets te doen zoo geheel ingaande tegen den stroom. De heer Hemsen, muziekonderwijzer te dezer stede, was zoo welwillend geweest aan het verzoek van den eigenaar te voldoen, om den avond op te luisteren met keurig pianospel. Heden is het koffiehuis voor het publiek opengesteld."

En met evenveel waardeering schreef de Nieuwe Prov. Gron. Courant (Red. Ds. Brummelkamp.)

„Gaarne voldeden wij aan het verzoek om de opening van het Chr. Geheel-onthouders koffiehuis, aan de Zuidzijde der veemarkt staande, bij te wonen. Aan den voorgevel van dit logement staat met groote letters: „Geh. Onthouders koffiehuis." De gelagkamer is eenvoudig maar netjes ingericht, vooral het buffet ziet er keurig uit en draagt het opschrift in gothische letters: „Zijt nuchteren en waakt." Gepaste wandteksten versieren de muren, zoodat de eerste indruk reeds het vermoeden bevestigt, dat hier geen bedwelmende dranken geschonken worden. Aan het logement is eene veestalling verbonden. Mocht dit onthouders-koffiehuis, thans nog eenig in onze stad en provincie, opgang maken, dan kan dit huis worden vergroot.

Temidden van een vriendenschaar, hoofdzakelijk alcoholbestrijders, werd door Ds. Horn, na psalmgezang, de bijeenkomst geopend met gebed, waarna een gedeelte van Gods Woord voorgezen werd. Namens den ondernemer, den heer A. Mulder, heette hij de aanwezigen hartelijk welkom, en sprak zijn blijdschap uit, dat zoovelen aan de uitnoodiging gevolg gegeven hadden, terwijl het meerendeel deelneemt aan den alcohol-strijd, welke het welzijn van ons volk beoogt. Het verrijzen van dit nederig koffiehuis is een openbaring van dien strijd. Wat spr. aangaat, hij heeft altijd den afschaffersstrijd medegemaakt. Op de school reeds werden daarvoor door zijn onderwijzer de eerste indrukken op hem gemaakt. Van Jezus, zeide spr., lezen wij, dat Hij den beker der bedwelming weigerde te drinken. Als Evangeliedienaar heeft spr. in zijn arbeid gedurende bijna 30 jaren onder de heffe des volks gedurig reus Alcohol op zijn weg ontmoet. In den strijd tegen hem heeft hij veel teleurstelling ondervonden, maar ook menigen zegen ervaren. Hij heeft het genoegen voorganger te zijn van een gemeente, waarvan de leden drinken noch schenken. Spr. wees daarna op het voorbeeld van den barmhartigen Samaritaan, sprak over de liefde Gods, en verklaarde des Christens roeping onbestaanbaar met de leuze: „Ben ik mijns broeder hoeder?" Zijne roeping is die van den barmhartigen Samaritaan. Men verwijte ons niet, dat wij de leer huldigen: Raakt niet, smaakt niet en roert niet aan, dat wij menschen zijn, die in onze maatschappij niet tehuis behooren, dezulken zijn wij niet; maar spr. wees op het staande leger van dronkaards, 30.000 mannen, dat wel dagelijks afneemt door de dronkenmans graven, maar telkens uit de kweekschool van Alcohol de matige drinkers weer aangevuld wordt. De sterke drank bezoedelt den mensch, ontneemt hen zijn karakter. Tegen dit kwaad komen de bestrijders op. Spr. wees er vervolgens op, dat vooral jonge kooplieden op de veemarkt door bedwelmende dranken bedorven worden. Voor hen bestaat er nu gelegenheid deze verleiding te ontgaan. De consumptie zal goedkoop en degelijk zijn. Met het uitspreken van zijne beste wenschen en Gods zegen over dit huis eindigde de heer Horn zijne toespraak.

De heer Hofstra, onderwijzer, bracht als afgevaardigde van de Afschaffersvereeniging, zijne wenschen over, dat deze inrichting mocht bloeien. Hij veroordeelde de drinkgewoonten en juichte het toe, dat in dit koffiehuis met deze verkeerde gewoonten gebroken wordt.

De heer J. Klootsema, afgevaardigde van de afd. Groningen en van het hoofdbestuur van den Nederl. onderwijzers propagandeclub, sprak zijne blijdschap uit over deze stichting en gaf lucht aan zijn gevoel, dat eenmaal de alcohol uit onze maatschappij mocht verbannen worden.

De voorzitter van de afd. Groningen van de Nat. Chr. Geh.-onthouders vereeniging sprak daarna over den drankstrijd, en deelde mede, dat eerlang een tweede geh.-onth. koffiehuis in deze stad en een te Stadskanaal zouden verrijzen. Na psalmgezang en dankgebed was de bijeenkomst afgeloopen.

De dames De Ranitz hadden een waardeerend schrijven toegezonden, terwijl Ds. Brummelkamp had laten weten, dat hij verhinderd was de vergadering bij te wonen."

Met nadruk bevelen wij deze stichting in de voorbede der kinderen Gods aan.

Kerk en Herberg is er — wanneer zal de Gemeente hier haar eigen christelijke school hebben? — Wij vragen zulks te eer, omdat de hier bestaande christelijke scholen vol zijn en het schoolgeld voor de meesten onzer leden nog te hoog is. J. HORN.

Uit de Gemeenten.

FRANEKER. Woensdag den 13en Juni vierde onze Meisjesvereeniging haar jaarfeest. Ook onze Jongedochtersvereeniging zou mede deelnemen aan de feestvreugde. Gelijk de beide voorgaande jaren, was besloten ook nu weer een uitstapje met eene stoomboot te maken.

Des morgens te half zeven kwamen al de meisjes, pl.m. 60 in getal, met nog eenige gemeenteleden en dienende Martha's in de kerk te zamen, waar wij gezamentlijk des Heeren zegen en Zijne begeleiding afsmeekten. Van daar ging het naar de reeds gereed liggende en met vlaggen versierde stoomboot (kapt. Van der Werf), en onder het zingen van het lied: „Heiland, als een Herder, leid ons", verlieten wij Franeker.

Dit jaar was onze reisroute over Leeuwarden naar Bergummerdam en vervolgens het Bergummermeer op naar de aanlegplaats, genaamd: het Zwarte Kruis, vanwaar wij eene aangename wandeling hadden naar Bergummerheide.

Wat nog de feestvreugde verhoogde was, dat wij een bruidspaar in ons midden hadden — de bruid was de presidente der vereeniging, die menige zegenwensch door gezang, voordracht en samenspraak werd toegebracht.

Te Bergummerheide werden wij door broeder en zuster Kuiper gastvrij ontvangen, die alles gedaan hadden, wat in hun vermogen was, om het jonge volkje het zoo aangenaam mogelijk te maken; zoodat het ook daar, eveneens als op de boot, aan versnaperingen voor het lichaam niet ontbrak. Na nog eene wandeling door het bosch gemaakt te hebben, verlieten wij, wel voldaan, omstreeks vier uur Bergummerheide, aanvaardende de terugreis. Vele liederen werden gezongen en tot het laatste toe was ons reisje opgewekt en levendig. Op onze heen- en terugreis maakten wij nog een uitstapje in Leeuwarden en kwamen omstreeks 9 uur des avonds in Franeker terug.

Bij onze terugkomst was er eene groote schare menschen van allerlei soort, die reeds lang onze komst hadden verbeid, en ons verwelkomden.

Van daar ging het weder naar de kerk, waar tevens de ouders der meisjes en vele belangstellenden werden toegelaten, zoodat de kerk in één oogenblik voor een groot gedeelte gevuld was. Hier werd onder vele zegenwenschen het bruidspaar een geschenk van de vereeniging vereerd, en met dank aan God konden wij dezen dag sluiten. De Heer had onze bede verhoord en ons boven verwachting aangenaam weêr geschonken — 's morgens zag het zoo donker uit — en werden wij van alle rampen en onheilen bewaard, zoodat allen hoogst voldaan huiswaarts keerden met den wensch, om op een volgend jaar, zoo God wil, weer een dergelijk feest te mogen vieren.

Moge de Heer onze Meisjesvereeniging zegenen, opdat hare zinspreuk: „Die de Heer vroeg zoeken, zullen Hem vinden", bevindelijk worde voor velen van, ja voor *al* hare leden. Dit is onze bede.

VAN WIJD EN ZIJD.

Vaderlandsliefde, heerlijk woord, schoone deugd, christens plicht! Als jonge kinderen zongen we daarvan, en gewis niet tevergeefs klonk het van de lippen, dat schoone lied: „Ze zullen het niet hebben, de goden dezer eeuw!"

Hoe bezielde ons dat lied! Hoe voelden we ons sterk en machtig, als het moest gaan om den Bijbel en de Vrijheid. En ja, dat we thans zoo weinig vernemen van die deugd, die men

liefde tot het Vaderland noemt, zou het niet hieraan liggen, dat de ouders dikwijls te weinig tijd, maar ook te gebrekkige kennis hebben van onze historie en dat de school, vele scholen althans, er weinig aan doen? Het kan toch niet tegengesproken worden, dat er zijn, die zich opvoeders der jeugd noemen, die blijde den dag tegemoet zien, dat de geschiedenis van den rooster van lesuren wordt weggenomen. Opvoeders, die heusch verkondigen, dat het geen deugd is, liefde te bezitten voor het land onzer geboorte, meer dan voor andere landen. Zij noemen het dan ook eenvoudig toeval, dat wij juist op dezen grond zijn geboren. En de geschiedenis, ach, die geschiedenis! Ze zitten er grootendeels mee verlegen. Hoe dat komt? Ze hebben den God van Nederland verlaten, wat wijsheid zouden ze nog hebben?

Laat ons niettemin de geschiedenis willen behouden, gedachtig aan dat Woord van ouds, dat we het onzen kinderen zouden vertellen, wat God gedaan heeft in vroeger eeuwen en wat Hij nog dagelijks doet, opdat ook ons zaad zal weten, dat de Heere God is. Om dat nimmer te verzaken, is ook in ons blad eene kolom afgezonderd voor dàt nieuws, hetwelk rondom ons en tot aan de einden der aarde zelfs, merkwaardig mag worden geacht.

We beginnen, als naar gewoonte met

Nederland. Eene droeve tijding, voorwaar, trof ons, toen voor eenige dagen het telegram werd ontvangen van den Gouv. gen. van Ned. Indië, betreffende Lombok.

Lombok is een volkrijk eiland der Oost-Indische archipel en behoort tot de kleine Soenda-eilanden. Het is zoo groot als onze provincie Gelderland en bevat 900.000 inwoners, alle Mohammedanen. En die droefheid verkeerde weldra in onrust, toen uit een tweetal brieven van de hoofden der bevolking aan den resident van Bali en Lombok gericht, bleek, dat ze vreeselijk mishandeld werden en nu eerbiedig en dringend hulp verzochten.

Naar het ons voorkomt, lijdt de bevolking onschuldig en is een krachtig optreden om recht en gerechtigheid te handhaven, dringend noodig. Reeds werd besloten, een expeditie heen te zenden, die 2 Juli a.s. vertrekken zal.

Wat uit dezen strijd zal voortkomen, kunnen we niet gissen. Wel te bejammeren mag het heeten, dat onze regeering nu twee legers heeft uit te zenden, (denk aan Atjeh). Maar als we geroepen worden ter handhaving van recht en wet, daar mag niemand achterblijven, of zich onttrekken, maar de uitslag veilig ter beschikking geven aan Hem, die recht en gerechtigheid te doen ons als eene eerste plicht gebiedt.

— Onze Koninginnen genieten te Vulpera nog geregeld eene goede gezondheid. Den 15en Juni werd H. D. H. prinses Elisabeth van Waldeck Pyrmont, jongste zuster van H. M. de Regentes, voor eenige dagen de gast van Hare Majesteiten.

België. De grondwets-quaestie is van de baan. De regeering heeft verklaard, dat de beraadslaging in de Kamer onmogelijk was geworden.

Het ontwerp op de invoerrechten, dat den handel van de Scheldestad (Antwerpen) dreigt te verzwakken, heeft tot die verklaring aanleiding gegeven.

Engeland. Gladstone is bijna geheel hersteld. Hij bevindt zich nu te Willesden op het buitenverblijf van Lord Aberdeen, waar hij eenige weken zal vertoeven. Voorloopig moet de „grand old man" zich nog onthouden van allen arbeid.

In het noorden van Ierland hebben weer ernstige ongeregeldheden plaats gehad. Te Belfast wilde een troep nationalisten, die een optocht hadden gehouden, ook door de protestantsche wijken trekken, hetgeen de politie belette. De betoogers vielen de agenten terstond met steenen aan, terwijl dezen er duchtig met den wapenstok op insloegen en verscheiden belhamels inrekenden.

Een deel der rustverstoorders keerden toen per spoor naar hun woonplaats terug en koelden hun woede op niets kwaads vermoedende personen aan de stations, die met ledige flesschen naar het hoofd geworpen werden. Te Lurgan ging het zelfs zoo ver, dat de betoogers een protestantschen begrafenisstoet tegenhielden, wat een bloedige vechtpartij tengevolge had.

Frankrijk. Het nieuwe Fransche Kabinet heeft er nu bepaald van afgezien, om voor zijn rekening te nemen het gewichtige financieele hervormingsplan van minister Burdeau. Men mag dit betreuren, maar de verantwoordelijkheid ervan komt toch niet voor rekening der heeren ministers. De budgetcommissie heeft zich uitgesproken tegen den woning-census, alhoewel de tegenwoordige minister, Poincarré, zich er meê had vereenigd, enkele wijzigingen voorbehouden. De grondgedachte, waarvan het ontwerp uitging, werd door de commissie veroordeeld, en zoo moest de Regeering het laten schieten.

Overigens is de minister met de commissie tot overeenstemming gekomen over het cijfer der bezuinigingen op de uitgaven voor 1895. Dat bedrag zal 30 millioen frs. groot zijn; Regeering en Kamer zien dus beide in, dat 't hoog tijd is paal en perk te stellen aan de steeds voortdurende stijging van het budget, tengevolge waarvan voor 1895 een tekort dreigde.

Italië. Men beweert, dat de oplossing der ministerieele crisis vertraagd wordt door de gespannen verhouding tusschen den koning en Crispi. Laatstgenoemde wil de Kamer ontbinden, maar koning Humbert durft de zaak, volgens het blad, niet aan, wijl in den laatsten tijd de oppositie zoo veel aan kracht heeft gewonnen.

Rusland. De Russische regeering heeft een nieuw reglement vastgesteld, rakende de beslechting van geschillen tusschen officieren, Daarbij wordt bepaald, dat een uit officieren samengesteld eeregerecht zal beslissen of een duel onvermijdelijk is. In geval van bevestiging dier vraag krijgt de officier, die een duel weigert, zijn ontslag.

Zou deze poging het zedenbederf in Rusland wellicht te keer gaan?

Amerika. Te Panama heeft een hevige brand gewoed, waardoor een derde gedeelte van de stad is verwoest. Meer dan driehonderd gebouwen, waaronder de prefectuur en al de huizen in de Chineesche wijk, zijn verbrand; een paar duizend menschen zijn daardoor zonder onderkomen. De schade wordt op 2 à 3 millioen dollars geraamd.

China. Blijkens berichten uit China over Vancouver, is de pest, die thans te Hongkong woedt, in het einde van April uitgebroken in Canton, waar schrikbarende verwoestingen moeten zijn aangericht. Schier geen gezin is daar gespaard. De geheel ontzenuwde bevolking vlood uit de stad naar de omstreken, waar echter de sterfte ook groot was.

De ziekte werkt vreeselijk snel en noodlottig; de meeste aangetasten sterven, bewusteloos, binnen den tijd van vierentwintig uren na de eerste verschijnselen. Deze zijn zware hoofdpijn, hevige koorts en ijlhoofdigheid. Daarna vertoonen zich pestbuilen aan den nek of in de oksels.

Het verwondert nogal, dat men nu in eens van de ziekte hoort. Zij schijnt plotseling de stad Victoria te hebben aangetast, die feitelijk de kolonie vertegenwoordigt. Er wonen eenige honderden Europeanen, een paar duizend Eurasiers en omstreeks 200.000 Chineezen.

G. K.

VARIA.

EEN GOEDE RAAD.

Twee werklieden gingen van een fabriek huiswaarts. De een zag er morrend en ontevreden uit, terwijl er op het gelaat van den ander een blijmoedige trek zichtbaar was.

„Hoe komt het toch," vroeg de eerste „dat gij zoo vergenoegd en onbezorgd zijt, terwijl ik wel honderd redenen heb, om het tegendeel te zijn en inderdaad verre van tevreden en gelukkig ben? Wij verdienen even veel geld; gij hebt een vrouw en vier kinderen; ik ook; gij zijt gezond, mij mankeert zelden wat — en toch heb ik dagelijks zooveel te tobben en zooveel lasten te dragen, dat ik er schier onder bezwijk, zoodat het waarlijk geen wonder is, dat ik soms mor en ontevreden ben. Gij daarentegen huppelt, om zoo te zeggen, het leven door. Ik wou het recept wel kennen, dat u zoo tevreden maakt."

„Laat mij u zeggen," zei de ander, dat ik niet altijd vergenoegd ben. Ik kan soms zeer verdrietig zijn. Maar als tegenspoed mij drukt, kommer dreigt, de nood op den drempel is, dan doe ik als wijlen koning Hiskia. Ik neem dien heelen bundel op, breid ze voor het aangezicht des Heeren uit en zeg: „Heer, daar zijn ze!" En als ik dat gedaan heb, volgt gewoonlijk een dankpsalm."

TE LANG.

Eene dame, die gaarne op alles aanmerking maakte, zat eens bij haren predikant en gaf hem een duchtige berisping over een witte strik, die hij des Zondags gedragen had, en die volgens haar idee veel te lang was.

„Welnu," sprak de goede predikant, hoe lang moet zij zijn, hier is de strik, verkort haar naar uw believen.

De onbeschaamde juffrouw nam een schaar uit haar zak en liet werkelijk de strik deze operatie ondergaan, waarnaar zij haar den prediker weer overreikte.

„Maar," zeide daarop de goede man, „nu moet ge mij ook gelegenheid geven u wederkeerig een liefdedienst te bewijzen.

„Met genoegen, heer prediker," was 't antwoord, waarin zal 't bestaan?"

Welnu, gij hebt iets aan u, dat ik ook zoo gaarne wat korter zag", sprak de prediker.

De dame bood hem hare schaar aan en gaf hem volkomene vrijheid naar believen af te knippen.

Welaan, sprak de predikant, wees zoo goed en steek nu uwe tong uit.

Hoe 't verder is afgeloopen, ben ik niet gewaar geworden, maar als lange tongen en lange vingers op die wijze te helpen zijn, dan is een schaar toch wel een nuttig instrument.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. D. te Foxhol *f* 2.70, van mej. J. V. te Meppel *f* 0.90, door br. A. te Tjerkwerd voor mr. B. te Chicago *f* 2.20.

N. v. Beek.

LIEFDEGAVEN.

In dank ontvangen voor de gemeente Heeg *f* 5.— van de gemeente te Stadskanaal.

J. Zoethout, Penningm.

Voor den zieken broeder te Muntendam van br. A. te G. *f* 1.—. J. Horn.

Voor de Predikerschool van br. M. H. te A. 60 cent. J. Horn.

Voor de Predikerschool van br. B. A. te Tjerkwerd *f* 0.30. N. v. Beek.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
Matth. XV: 9.

No. 375 DONDERDAG 28 Juni 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
Mark. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. van BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

JAARVERSLAG

DER

Unie van Gemeenten van gedoopte Christenen in Nederland.

1893–1894.

Aan de Algemeene Vergadering aangeboden door de Commissie der Unie Amsterdam, 21 Juni 1894.

Waarde Broeders, Afgevaardigden, Leden der verschillende Gemeenten, Belangstellenden en allen hier tegenwoordig!

Het is de Commissie der Unie van Gemeenten van gedoopte Christenen in Nederland steeds eene aangename taak in uw midden telken jare, zij het ook een kort en zeer sober verslag uit te brengen van de verrichtingen der Unie en hare Gemeenten, dat als 't ware als eene beknopte geschiedenis voor het nageslacht bewaard blijft.

Thans *zullen* en *moeten* wij ons beijveren om zeer kort te zijn, wijl er zooveel werk op de Agenda voorkomt en wat bovendien nog zal moeten ter tafel worden gebracht door de Commissie, dat iedere spreker van den aanvang af er wel rekening mede moge maken, dat kortheid gebiedende eisch is.

Wanneer wij ons op dezen jaardag der Unie *tweemaal zeven jaren* terugdenken en ons in den geest verplaatsen aan de boorden van het meestal onbekende en weinig beteekenende

Foxholster meer,

waardoor de zuchtende stoom-salamander zijn weg heeft gekozen en met woeste vaart de reizigers langs den spoorbaan voert, en waaraan het naar de wereld zeer onaanzienlijke en in vele opzichten armoedige Foxhol is gelegen, waar de

Unie

in een dompig, onooglijk lokaaltje, op een donkeren, kouden Januaridag haar eerste levenslicht aanschouwde, wat bemerken wij dan een groot verschil bij *toen* en *thans*.

Heden voor de eerste en naar wij hopen geenszins voor de laatste maal vergaderd op de door kunst en met veel zorg aangelegde kaden van het door handel en scheepvaart wereldberoemde IJ, de trots der Amsterdammers. In de hoofdstad des lands met haar talrijke en trotsche paleizen, onnoemelijke schatten en wonderschoone instellingen.

Toen slechts met enkele afgevaardigden, waarvan hier nog eenige aanwezig zijn — maar ook sommige hebben reeds het tijdelijke met het eeuwige verwisseld, — en nu? met in vergelijking met een schare vertegenwoordigers uit alle oorden des lands, ja zelfs van verre over de grenzen uit het Buitenland.

In dat Amsterdam, waaruit indertijd van bevriende zijde vinnige, scherpe pijlen zijn geschoten op het waggelend Unie-kindje, maar gelukkig — hoewel soms wondend — toch nooit doodelijk getroffen; en thans door de gemeente hartelijk en met groote blijdschap ontvangen op eene wijze, die ons tot hiertoe geheel vreemd was, overeenkomstig het groot-steedsche, wat ons echter als buitenmenschen wondervol bevalt.

De Unie heeft in deze 14-jarige loopbaan heel wat moeten doorworstelen, en het is enkel de genade onzes Gods, dat zij niet alleen staande bleef, maar ook nog zwoegend vooruit kwam.

Toen zij haar bescheiden intrede — zonder kanongebulder of schetterende muziek — deed in de wereld, waren er velen, die, evenals met de verschijning van Johannes den dooper, de vraag deden: „Wat zal toch dit kindeken wezen?" (Luk. 2: 66). Niet alleen vroegen dit onkundigen of verre-afstaanden, maar zelfs velen van de naaste bloedverwanten konden die vraag niet weerhouden, en telkens hoorden wij de verzuchting, waarbij meêwarig de schouders werden opgehaald: „allemaal nieuwigheden."

Wat wij echter nu na een reeks van jaren betreuren is, dat er nog gemeenten en corporatiën gevonden worden in ons kleine landje, die door geestes-gemeenschap zich behoorden aan te sluiten, maar uit wantrouwen of kortzichtigheid liever op zichzelve blijven staan.

Wij willen blijven hopen, dat allen nog eenmaal zullen toetreden, daar zij zich toch niet langer kunnen verschuilen achter de zoozeer geliefde spreuk der oude vromen: „eerst eens laten overzomeren en overwinteren", want beiden heeft de Unie doorworsteld: de hitte der brandende kritiek en de koude der onverschilligheid, en toch is zij bij dat alles vooruitgegaan en heeft zich regelmatig ontwikkeld. Daarmede willen wij echter niet zeggen, dat ze de gewenschte hoogte en breedte heeft bereikt, geenszins, maar zij is ook nog steeds in de wording. Moge zij nooit hare jeugdige frischheid verliezen en nimmer het hoogtepunt bereiken, dat zeker een stilstand zou teweegbrengen, wat voor haar hetzelfde zou beteekenen, als een teringachtige achteruitgang.

Velen zullen ongetwijfeld zeggen: „De Unie had toch veel meer *kunnen*, meer *moeten* zijn en doen, dan tot hiertoe geschiedde."

Hoe gaarne hadden wij zulks van haar aanschouwd, doch bij het zien op den veelzijdigen tegenstand en miskenning, en dan nog gelet op de weinige middelen, die haar ter beschikking staan, dan gelooven we, dat er redenen te over zijn, om dankbaar te zijn, ja zelfs om te roemen.

Gaarne nemen wij hier een gezegde over van een waardig en zeer geacht christen: „Tegenstand van den duivel en boos verzet van menschen is een bewijs van het goddelijke in uw werk en geeft zekerheid van overwinning."

Zien wij nog eenmaal achterwaarts op het geloopen pad; wat een begonnen

arbeid!

die nog steeds met lust en ijver wordt voortgezet — en hoewel sommigen oordeelen, dat er al te veel hooi op de vork is genomen, — toch zijn er weer nieuwe werktakken te voorschijn getreden, waaraan zelfs nooit zou zijn gedacht, hadden de gemeenten zich niet vereenigd en bleven ze niet eenparig met het doel voor oogen de handen in elkander leggen om te trachten de

Beginselen

op grond van Gods getuigenissen, die ons allen meer dienstbaar en heiliger zijn dan alle dwaze en vernuftige menschenleer en eigen inzichten, die wij steeds aan dat woord hebben te toetsen. Dat de beginselen, welke wij voorstaan zich uitbreiden en dieper wortelen onder alle standen der maatschappij, meer dan wij ons hadden durven voorstellen, wordt ons telkens door verschillende en vertrouwbare getuigen bevestigd. En geen wonder, als al de kinderdoopers, bij wie nog eenige eerbied voor den Bijbel is overgebleven, met een dr. A. Kuyper moeten bekennen: „dat het Grieksche zoo min als het Nederlandsche woord *doopen* niet het minste begrip in zich sluit van besprenging en daarmede hoegenaamd niets te maken heeft, maar het enkel indompelen beteekent, dan kan het niet anders, of het belijdend Christendom moet er wel de oogen voor open gaan, en dan zal vanzelf onze verschijning als beoefenaars van de praktijk zachtkens aan een welkome zijn.

Er zijn er reeds in ons land uit de hoogere standen, die zich in het Buitenland hebben laten doopen, doch die hier de vreesachtigheid van Nicodemus en van Jozef van Armithea maar al te veel beoefenen tot hun eigen geestelijke schade. Dat wij zulk een smokkelwijze, als het beginsel geheel onwaardig, afkeuren, behoeft geen nader betoog, maar spore het ons des te meer aan, met moed en opgewektheid, zonder overdrijving, voor de waarheid uit te komen en pal te staan, zooals dat ten doode gedoopte christenen voegt; niet alleen met de belijdenis der lippen, maar inzonderheid door een gewijden en nauwgezetten levenswandel.

Dit zijn wij verschuldigd aan onze mede-menschen, maar inzonderheid aan Christus, die voor ons is gestorven en opgestaan, door Wiens leven ook ons de kracht deszelven wordt geschonken.

Wij blijven nog steeds betreuren, vooral om hunnentwille, dat er nog zoovelen worden gevonden, die uit menschenvrees van verre blijven staan en daardoor zichzelven vele treurigheden over hunne zielen brengen; maar ook onberekenbare schade doen aan anderen.

Bovendien worden er ook nog leden gevonden die blijkbaar niet genoeg van de beginselen der Gemeenten zijn doordrongen en daardoor veel kwaad aanrichten, terwijl er helaas! ook nog zijn die door eigen liefde, wereldzin en wat meer

de Tucht

noodzakelijk maken. Dit zal wel immer in de Gemeenten van Christus, zoolang als zij hier in den onvolmaakten toestand verkeerd blijven, dat zelf sommigen het lidmaatschap moet worden ontzegd. Dit is wel hoogstbedroevend en zeer smartelijk maar toch gebiedend, als er geen blijken zijn, van lust en liefde voor God en Zijn dienst om naar 's Heeren woord en Geest te leven.

De Doop

mocht aan onderscheidene personen van verschillenden leeftijd worden toegediend. Over het geheel is er weer eene — zij het ook kleine — vooruitgang te constateeren.

De prediking

op de verschillende plaatsen, waar de gelegenheid werd geschonken — ook in het verloopen jaar — is niet ongezegend gebleven en bij vernieuwing werd duidelijk, dat het Evangelie een zaad der wedergeboorte is en eene kracht Gods, die zalig maakt — gelijk vooral aanschouwd werd bij hen, die door den doodsengel werden aangegrepen maar vol vertrouwen de doodsjordaan ingingen, alleen steunende op de *Zoen-* en *kruis*verdienste van Christus.

Wij zullen thans geen opsomming geven van de verschillende

Werkzaamheden;

dat zou ons te ver leiden, toch kunnen wij niet nalaten om onze vreugde uit te spreken, dat Rotterdam, een afdeeling van 's Gravenhage, nu een geregelde prediking heeft en wij hopen, dat zij spoedig in bloei mag toenemen en zich krachtig moge ontwikkelen, dat het weldra tot eene zelfstandige Gemeente kome in deze drukke handelstad met een Voorganger aan het hoofd, die zich geheel aan hare belangen kan wijden, maar ook genoeg Evangelist zal zijn, om dat werk te verrichten.

De roepstem

uit België: „Kom over en help ons" klinkt al luider en steeds krachtiger. Maar hoe? ziedaar een hoogst moeielijke vraag, die straks nader en wel met grooten ernst mag overwogen worden.

De Unie-cent-

reizigers togen ook dezen winter als naar gewoonte uit, hoewel de tevredenheid over hun wijze van optreden niet zoo groot is, als voorgaande jaren. De Bijbelcolportage daarentegen heeft boven verwachting voldaan, en daar zij eveneens een uitvloeisel is van de Unie-cent, zoo meent de Commissie ook voor 't vervolg hierop bizonder de aandacht te mogen vestigen.

Het is zeker niet van belang ontbloot, nog eens de reeds vermelde cijfers van de gratis verspreidde traktaten en de verkochte Bijbels te noemen. Klom het aantal Bijbels en gedeelten tot een *duizendtal?* dat van traktaten en kleine geschriften niet minder dan *twaalf en een half duizend*, die onder het volk werden rondgedeeld.

Met smart maken wij melding, dat Bolman, die aanvankelijk met zegen heeft gewerkt, vooral te

Muntendam

het lidmaatschap der Gemeente aldaar is ontzegd moeten worden, dewijl zijn wandel niet rein bleek te zijn voor God en de menschen, zoo zelfs, dat hij hierdoor zich zelven voor altijd bij de Unie onmogelijk gemaakt en het geestelijk en maatschappelijk welzijn van zijn talrijk gezin verwoest heeft. Moge hij voor een ieder onzer, zij het ook als een hoogsttreurig voorbeeld daar staan, dat ons in al den ernst des levens toeroept: „die meent te staan, zie toe dat hij niet valle" er is toch minder dan eene schrede noodig, om in de zonde te vallen en daardoor naamlooze ellende over zich zelven en de naasten aan te richten, waardoor het Koninkrijk Gods smaadheid wordt aangedaan.

De Haan heeft door dwaze opgewondenheid en jeugdige zelfverheffing eveneens zijn toekomst om in het Evangelie te dienen bedorven. Dit is zeer jammer, vooral voor den persoon zelf en al weer een ernstige les voor vele leden der Gemeenten, waar jeugdige en vreemde broeders voor de eerste maal verschijnen, hen niet te hoog op te heffen bij een eerste kennismaking of bekomen indruk, want er zijn weinig menschen verstandig genoeg om dwaze verheffing te weerstaan. Moge ook hij niettemin er uit geleerd hebben, wat Jakobus zoo met nadruk van den tong zegt: hoofdst. 1 : 26 en volgens kapitt 3.

Valthermond.

meende in br. Hesseling de bekende Unie-centreiziger en later Bijbelcolporteur een gewenschte Voorganger te vinden en zij beriep hem als zoodanig. In no. 363 in ons blad wordt zijn wijze van optreden vermeld. God stelle hem voor die streken tot een rijken, een uitgebreiden zegen en geve hem voortdurend gepasten moed tot volharding en de noodige draagkracht en wijsheid om ook de Gem. te dienen en te leiden.

Geldelijke hulp wordt der Gemeente verstrekt door dien broeder uit Halle op de bekende voorwaarden, die steeds bereid is om alle pas beginnenden voort te helpen.

De Christen

deed als een oude welbekende zijn wekelijksche omgangen door de wereld en de varieerende inhoud maakte hem tot een welkome vriend. Doch of hij genoegzaam levensonderheid vindt bij de vrienden, dat zal de administrateur straks moeten verantwoorden.

De Finantiën

zijn en blijven steeds een groote belemmering in onzen arbeid en de Commissie zal — hoe noode zij daartoe ook overgaat — wel aan de Algem. Verg. moeten voorstellen om de contributie volgens Art. 12 alinea 3 te verhoogen, of dat er andere bronnen van inkomsten worden gevonden of dienstbaar gesteld.

De kerkbouw

in Hengeloo wordt, naar wij meenen, ook steeds opgeschort van wege onvoldoend kapitaal, daarvoor benoodigd. Dit is ook de reden, waarom wij thans hier in een gehuurde localiteit onze vergadering moeten houden en dat nog wel in het zoo rijke

Amsterdam.

Is er eene Gemeente, die behoefte heeft, vooral met het oog op de vreemdelingen en ook betreffende de eer van ons beginsel aan een betere gelegenheid voor openbare Samenkomsten, dan is het wel de wijd vermaarde Amstelstad, met eene bevolking van bijna een half millioen.

Het zou ons zeker allen bizonder aangenaam geweest zijn, wanneer wij bij deze gelegenheid getuigen hadden kunnen zijn van de inwijding der nieuwe

Kerk.

Doch laat ons moed houden, wij zijn thans bijeen in de

„Hoop";

moge zij spoedig in vervulling treden en ook hier het schriftwoord bevestigd worden: de hoop beschaamt niet. Evenwel altijd in de hoop te blijven leven, zou vermoeiend en teleurstellend werken en het woord, door Salomo gesproken, zou maar al te zeer bewaarheid worden: „teleurgestelde hoop krenkt het hart. Dat de Gemeente ook in dezen het drievoudige snoer wete te grijpen: geloof — hoop — en liefde.

De reeds jaren lang gekoesterde begeerte om te Musselkanaal een geschikt lokaal te hebben voor Evangelisatie en gemeente-arbeid, werd den 25 Febr. l.l. vervuld door de Gem. Stadskanaal, dat het nog voor vele zondaren een Pniël moge worden en br. van Beek gesterkt, om met lust ook daar den arbeid voort te zetten.

Br. Klickmann,

thans weer als een welkome vriend in ons midden, heeft ook dit verloopen jaar met veel opofferingen de belangen van Holland bepleit bij de Engelsche zuster-gemeenten. Moge zijn arbeid nog eens zoo worden gezegend, dat de Unie hare vleugelen wijder kon uitslaan. Als wij dezen wensch uitspreken is dit niet een uiting van ondankbaarheid, maar een uitdrukking van de hoogste waardeering, daar inzonderheid de Commissie weet, welke ontzettende moeite onze broeder zich getroost bij al de ondervonden teleurstellingen ten gelieve van het werk, dat hij heeft lief gekregen.

Wij zijn verzekerd, dat niemand vuriger begeerte koestert voor het welzijn van Holland en België, dan ZEd. en dat het hem met ons tot onuitsprekelijke blijdschap zou zijn, wanneer ook hier de geheiligde voortgang der Waarheid werd gezien, als in den eersten Pinkstertijd te Jeruzalem.

De redenen, waardoor een tusschentijdsche verandering van

de Commissie

noodzakelijk werd, is, dat br. de Hart meende te moeten bedanken als president, om redenen geheel buiten de Unie gelegen, en was van oordeel, dat hij haar beter kon dienen door niet langer in de Commissie zitting te hebben. Toen hebben de overige bestuurders op grond van art. 8 der statuten en naar ze vertrouwen geheel in den geest der Algem. Verg. br. de Groot benoemd, die het om de wille van de goede orde bereidwillig heeft aangenomen.

Het optreden van br. Mensing en Echtgenoote in den laatsten winter in de meeste Gemeenten ligt nog te versch in 't geheugen om daarover breedvoerig te zijn. De liefde tot den arbeid der

Zending

is er gelukkig niet weinig door opgewekt, op sommige plaatsen hebben jongelieden en kinderen zich opgemaakt voor het werk in het duistere Africa geregeld te collekteeren. Deze bijeengebrachte gelden komen mede ten goede aan

zr. G. van der Molen,

die in Egypte werkzaam is en van wie het ons zeker allen zeer aangenaam is gedurig iets te hooren door middel van „De Christen." Zij is echter zeer schaarsch in hare mededeelingen, evenals

br. Planting

te Hamburg, die met lust en ijver zich toelegt om zijn studiën te voleinden en dan niet alleen, naar wij hopen, met de noodige kennis, maar ook met een hart vol liefde en waarachtige godsvrucht tot ons zal wederkeeren, om mede te arbeiden in het werk, dat de Heer ons op de hand heeft gezet.

Broeders! Laat ons in onderlinge liefde en trouw met lust voor de waarheid en het recht, met moed en ijver voortgaan, doende wat heilige plicht ons gebiedt.

Moge dan het volgende jaar, waarin de Gemeenten haar gouden

jubeleum

zullen vieren, met innige vreugde en hartelijke blijdschap door ons allen worden beleefd om op dezelfde plaats, waar het eerste zevental den heiligen doop ontving, ons met een groote schare, broeders en zusters, die dit jaar nog belangrijk moge toenemen te vergaderen, gedenkende de weldadigheden en menigvuldige trouwe onzes Gods, die het goede werk heeft begonnen, en het zal voleinden op den dag van

Jezus' wederkomst.

Zijn w' hier dikwijls moede,
Daar boven wacht ons rust,
Die rust biedt God zijn kind'ren,
Aan 's hemelsch zalige kust.
Daar omhoog!
Dat zij zoo!

De Commissie.

P.S. De gemeente Haarlem werd in de Unie opgenomen. Amsterdam kocht grond aan voor een te bouwen kapel en Hengeloo heeft bestek en teekening gereed en den dag der aanbesteding gepubliceerd.

De Algemeene Vergadering.

Reeds aan den vooravond (19 Juni) was het een verkwikking des harten reeds zoovele Broeders en Zusters en belanstellenden te zamen zien gekomen tot gemeenschappelijk gebed en dankzegging.

Nadat gelegenheid was gegeven om elkander de hand te drukken of voor het eerst kennis te maken, nam de Voorganger der Gemeente,

br. van Meerloo

het woord, en deelde bij zijn welkomstgroet met nadruk mede, dat het der Gemeente in de hoofdstad een voorrecht en eere was de Unie-Vergadering dit jaar in haar midden te mogen ontvangen. De blijdschap en overeenstemming, waarin alles was voorbereid verzekerden dan ook, dat, hoewel Amsterdam lang van verre had gestaan, zij nu in volle overtuiging aan de Unie was aangesloten. Bovendien legde hij klem op het voorgelezene, waar de Heer vermaant: „werpt al uw bekommernissen op mij enz." Zeker niet alleen voor ons persoonlijk en huiselijk leven, maar ongetwijfeld ook voor de geünieerde Gemeente betreft. Zijn de nooden en behoeften vele, de Heer zal steeds en voortdurend bewijzen, dat Hij is de vervuller Zijner beloften en waarmaker van Zijn woord.

Nogmaals riep hij al de vertegenwoordigers der Gemeente en leden van elders in naam der Gemeente Amsterdam een hartelijk welkom toe.

Bij afwisseling werd er nu met begeleiding van orgelspel gezongen, gedankt en gebeden; maar ook door enkele broeders nog een kort woord gesproken, zoodat deze zeer aangename ure spoedig voorbij ging. Het was met recht een liefelijke voorbereiding en opnieuw werd ervaren:

Ai ziet, hoe goed,
Hoe liefelijk is, dat zonen
Van 't elfde huis,
Met dochters samen wonen, enz.

Hoewel wij (met het oog op de beknopte ruimte in ons blad) de volgende week een overzicht wenschen te geven van de eigenlijke Unie-Vergadering, kunnen wij nu toch bij voorbaat zeggen, dat we tot hiertoe niet zulk een druk bezochte jaarvergadering hebben gehad. Er heerschte bovendien een recht broederlijke geest en bij alle verschil van gevoelens was er toch een eenheid op te merken, die in onzen tijd van scheuring weldadig aandeed.

Zutphen, Juni '94. ROELES, (Secr.)

Van alles wat.

Hoe het getal abonné's op ons blad vermeerderd kan worden. Daarvan geven de broeders te Rotterdam een navolgenswaardig voorbeeld. Een broeder van daar schrijft ons: „Door br. Visser van Dordrecht opmerkzaam gemaakt op de behoeften van ons blad, besloot ik direct onze vrienden daarop te wijzen, die van stonden aan besloten, niet langer samen te lezen, maar elk voor zich „De Christen" te ontbieden, weshalve ik U verzoek aan de volgende adressen ons blad te zenden." (Hier volgen 6 adressen.) **Wie volgt dat voorbeeld?**

Het geheel-onthouders-koffiehuis a/d veemarkt te Groningen gaat aanvankelijk boven verwachting. 't Is nu twee marktdagen [geopend geweest. De eerste maal kwamen er 80 boeren en kooplieden, de tweede maal (gister) meer dan honderd. 't Is bemoedigend om te zien hoe ingenomen de bezoekers zich met alles toonen. De een nog meer dan den ander prijst de netheid, degelijkheid en goedkoopheid der bediening. Een oude, vrome boer was als in verrukking; hij zeide: „Ik heb het in de courant gelezen en toen zeide ik tegen mijn vrouw, daar wil ik eens zien, en nu zeg ik, ik kom hier altijd, ik ben blij dat ik nu niet meer in die ellendige kroegen behoef te zitten. 't Doet weldadig aan dat nog geen enkele vloek is gehoord en men nu en dan christelijke gesprekken hoort voeren. De veestalling deed nog geen dienst — de tijd van 't jaar brengt zulks mee, men brengt nu het vee in 't land; toch werden reeds toezeggingen gedaan.

De Redacteur van de N. Prov. Gron. Courant, Ds. Brummelkamp besprak het koffiehuis in een hoofd-artikel, onder den titel: *Overwin het kwade door het goede* en beval het zeer warm en dringend aan.

Wanneer zal de tijd komen, dat de Christenen de eere Gods en het heil hnnner medemenschen meer ter harte gaat dan hun geld. O, hoeveel goeds blijft ongedaan uit liefde tot den Mammon. Gode alleen de eer!

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Een vraag van br. C. B. uit S. hebben wij getracht te beantwoorden en wel de verklaring van Gen. 3 : 22 in „De Christen" van 12 April. Die broeder zond ons een groot getal moeilijke schriftuurplaatsen. Nu moeten wij Openb. 22 : 2 hebben: *„In het midden van hare straat, en op de eene en andere zijde der rivier was de boom des levens, voortbrengende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijne vrucht; en de bladeren des booms waren tot genezing der heidenen."*

Die broeder schrijft, vooral waar gezegd wordt: *„en de bladeren waren tot genezing der heidenen. Zijn daar nog kwalen, die genezen moeten worden, en zijn daar nog heidenen?"*

Het valt niet te ontkennen, dat wij hier geene gemakkelijke vraag hebben, en om die nu in weinig woorden zóó te beantwoorden, dat de vrager voldaan zal zijn en wij den rechten zin der woorden geven, is hoogst moeilijk.

Een uitkomst in dezen is voor mij het belangrijke werk van H. C. Voorhoeve: *„Beschouwing over de Openbaring."* Zijne beschrijving hiervan deelt zich zóó aan mij mede, dat ik geloof, dat genoemde schrijver hier het rechte licht over ontsteekt.

Ten eerste weten wij, dat de verdeeling des Bijbels in hoofdstukken en verzen niet oorspronkelijk is, maar later om het gemak zijn ontstaan. Ezra zou alreeds daarmede een begin hebben gemaakt. Anderen, zooals Hieronymus, Ammónius, Enthalius, Kardinaal Hugo (1240) Mowechai Nathan (15e eeuw) vervolgden dit, totdat de geleerde Robert Etienne boekdrukker van den Koning van Frankrijk in 1545 dat werk voltooide, (zie Loomans Bijbelgids, bladz. 24 en 25.)

Nu moet toch de Bijbel worden gelezen, zonder op die verdeeling in Hoofdstukken en verzen te letten, daar die verdeeling niet altijd juist kan worden genoemd.

Voorhoeve zegt in het genoemde werk, dat Hoofdst. 21 : 1—8 bij Hoofdstuk 20 moest geweest zijn. Dan hadden wij de gebeurtenissen van 's Heeren komst op aarde tot aan het einde aller dingen in eene aaneengeschakelde reeks bij elkander gehad. Met een weinig nadenken zullen wij dit moeten toestemmen.

Met Openb. 21 : 9 begint de beschrijving van de gemeente tijdens het duizendjarig rijk, onder het beeld van een groote stad, het heilige Jeruzalem, tot Openb. 22 : 5.

Welk eene heerlijkheid zal alsdan de gemeente hebben, welke hier nu nog in een staat des lijdens zich bevindt.

Wij weten, dat in het duizendjarig rijk Israël een plaats zal innemen, als hoofd der volkeren met Koning Jezus aan het Hoofd. De geheele wereld komt alsdan onder de regeering van Christus.

Alles bukt onder Zijn Schepter. De zaligwording voor eeuwig evenwel wordt niet teweeggebracht door de wetten van Christus, maar door Zijn persoon en werk.

Vinden wij in Genesis in het Paradijs een levensboom en rivieren, zoo ook in het nieuw Jeruzalem. Christus is de levensboom en van Hem is het water des levens.

De volken, die zalig worden, worden dat door Hem. Maar alles komt tot de aarde door het kanaal van het nieuwe Jeruzalem, de heilige stad, de bruid, de vrouw des Lams.

Van Christus wordt gezegd, dat Hij komen zou, met genezing onder Zijne vleugelen."

Die van dezen levensboom eet, zal leven in eeuwigheid.

S. D. H.

Uit de Gemeenten.

AMSTERDAM. 20 en 21 Juni, de dagen der Unie-vergadering, zoolang met klimmend verlangen door ons verbeid, liggen weder achter ons; ieder is weder naar het zijne teruggekeerd en niets is ons overgebleven dan de herinnering aan eenige dagen, in hoogst genoegelijk samenzijn doorgebracht. Ofschoon het verslag van den Secretaris de lezers in het breede op de hoogte zal brengen van al het verhandelde en bovendien, naar wij vertrouwen, de broeders afgevaardigden aan hunne gemeenten volledige mededeeling zullen hebben gedaan van alles, wat zij gezien, gehoord en genoten hebben, toch wenschen ook wij aan deze zaak nog enkele regelen te wijden. Neen, wij kunnen er niet van zwijgen, want daartoe was het genot te groot, de indruk te overweldigend!

Het was voor de Gemeente te dezer plaatse een eer en een genoegen, de Unie-vergadering in haar midden gehouden te zien en zij keurde dan ook haar lokaal niet waardig, de broeders afgevaardigden binnen zijne muren te ontvangen. Vandaar dat wij in het Volkskoffijhuis „de Hoop" vergaderden.

In zijn welkomstgroet, aan den avond van den eerstgen., sprak onze geachte Voorganger dat dan ook uit, en ofschoon het van eene leemte getuigde, dat nu pas de eerste Unieverg. te Amsterdam gehouden werd, ofschoon de Unie reeds zoolang bestaat, thans werd op ondubbelzinnige wijze getoond, dat de scheidsmuur gevallen was. Dit is een verblijdend verschijnsel, want voor den arbeid naar buiten is aaneensluiting noodig, en elke scheuring nadeelig.

Behalve de broeders Voorgangers der verbonden Gemeenten, waren ook de brs. Karssiens en Klickmann tegenwoordig. De verschillende besprekingen hadden een gewenscht verloop; vooral de gemeenschappelijke maaltijd en de avondmaalsviering waren bizonder gezegend en opwekkend. Verscheidene broeders voerden het woord en de grondtoon bij allen was deze: het is ons goed hier te zijn, konden wij hier maar tabernakelen maken. Maar dan werd er ook op gewezen, dat dan onze roeping zou worden verzaakt, en wij veeleer met wat wij hebben genoten woekeren moesten in het belang der wereld.

Door br. Horn werd nog op het belangrijke van het feit gewezen, dat de Unievergad. hier steeds gehouden werd. Ieder gevoelde: dat *moest* er toe komen!

Spreker herinnerde er aan, dat wij hier in betrekking tot het Baptisme, op klassieken bodem zijn en wees op het werk van wijlen ds. de Liefde, dat met den arbeid der Duitsche broeders hier te lande is samengevlochten en op welke stam het Baptisme zich hier heeft ontwikkeld.

De Evangelische Samenkomst werd voor het meerendeel alleen door de Gemeente en de afgevaardigden bijgewoond, wat wij dan ook trouwens wel hadden verwacht. Voor de Gemeente hier was het echter hoogst aangenaam en opwekkend de brs. van elders te hooren.

Zoo behoort dan ook dit weder tot de geschiedenis. Was het voor het eerst, wij hopen, dat er nog vele volgen zullen. Was het ons in elk opzicht goed in onze gehuurde woning, de volgende maal kunnen wij de broeders op eigen terrein ontvangen; doch hierover later.

ROTTERDAM. De Heer doet groote dingen onder ons, wat ons in blijdschap doet leven, en ons aanwakkerd steeds meer te verwachten. Het is nu ruim één jaar geleden, dat de eerste onderlinge vergadering werd belegd met 5 à 6 personen, doch nu telt dit vooral Zondagavonds 20 à 25 personen, ook onze bidstond wordt uitstekend bezocht, en dit is opmerkelijk, gedoopten en ongedoopten komen met evenveel lust en toewijding.

Maar nu staan wij voor een groote stap: n.l. de woningen waar onze samenkomsten gehouden worden, kunnen de menschen haast niet bevatten, en zooals l.l. Zondag met een goede zomerwarmte, zaten wij als haring gepakt, dit is onhoudbaar.

Wij hopen nu spoedig een ander lokaal te huren, doch om hiertoe te geraken is geld noodig voor de meubileering enz., de eerste steen hiertoe is gelegd met wekelijksche contributie en met biddend opzien tot Hem, die alle dingen bestuurt, hopen wij spoedig geslaagd te zijn.

Wij gelooven en verwachten alles van onzen Heer, daarom verzoeken wij U, gedenk onzen kleinen kring in Uwe gebeden.

Hartelijke groete aan alle broeders en zusters.

Uw liefh. Br. in Christus
A. M. Heederik,
Goudscheweg 45.

HENGELOO. Het zijn niet altijd dagen van vreugde, dit ondervonden wij ook, 18 Juni, toen een van onze trouwe leden door den dood werd weggenomen, n.l. Br. G. J. Varenhorst. Hij was ruim 67 jaren, is den 6den Dec. 1882 gedoopt, en was sedert dien tijd lid der gemeente. De laatste jaren was hij mede bestuurslid der gemeente en werd zoowel door het bestuur als door de gemeente bemind. In zijn leven was hij een wakkere strijder tegen den sterken drank. Zijn heengaan was in het volkomen bewustzijn eeuwig bij Jezus te zullen zijn. Het laatste jaar is hij in het bijzonder door lijden geheiligd. Hij had een smartelijke ziekte van een jaar lang, en wij hebben hem dikwijls hooren zeggen: „de zalige vrede, die ik nu smaak, kende ik in mijn gezondheid niet." Wij hebben in onzen Br. Varenhorst gezien, wat de dichter zingt: „Hoe zacht zien wij de vromen, Den dood hier zonder schromen, Blijmoedig tegengaan.

Vrijdag den 29 Juni wordt het bouwen van het nieuwe Lokaal publiek aanbesteed, tot zoolang ligt voor ieder bestek en teekening ter inzage; de begrooting is *f* 4000. Als er nu nog Br., Zs., of Vrienden zijn, die ons iets hebben toegedacht voor den bouw, die verzoeken wij vriendelijk om het over te maken, in acht nemende, dat kruimelkes ook brood is.

J. KATUIN.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nu wij ons neder zetten om deze rubriek als naar gewoonte te vullen, weten wij haast niet waar wij mede zullen aanvangen, Moord, moord en nog eens moord klinkt het door heel Europa, doch laat ons beginnen met

Nederland, waar men nu nog wel niet de anarchisten de eerste viool spelen in moorden en doodslag, maar waar de reus Alcohol nog steeds zijn macht doet gelden, gelijk de vorige week Vrijdag weer op Steenwijkerwold eenige bruiloftgangers, die een 25jarig jubileum hadden gevierd bij hun naar huis gaan onder den invloed van die akelige Staats-Vergunning, ruzie kregen, waarvan het gevolg was, dat de één den ander doodstak. Nauwelijks was het feit gebeurd, of de dader lag schreiend en ontnuchterd over het

ontzielde lijk gebogen, de komst van de politie afwachtend. Denk wat een toestand, waarin nu anders zeer bevriende familie 's zijn gedompeld en wat moet het een gewetenswroeging zijn voor die ouders, die het feest en den drank gaven, waarvan het slot is, dat hun zoon als moordenaar achter slot en grendel zit.

Lezers, wat zult gij in 't vervolg doen? Nog maar weer doorgaan, voorzooveel gij niet beslist onthouders zijt, met de gewone uitvlucht: in een borreltje of een glas bier zie ik geen kwaad! De liegt u zelven en anderen zoolang voor, tot dat gij op treurige wijze met zelfverwijt overladen, misschien ook wel neer zijgt bij het ontzielde lijk van uw slachtoffer — zoo niet offers — die door Uw verleidelijke redeneeringen en slecht voorbeeld tot en diepen val zijn gekomen.

Frankrijk. Even treurig is de doodelijke aanval op den president der Republiek, die verleden Zondag avond halftien uit reed naar het theater te Lyon, waar te zijner eere een galavoorstelling zou gegeven worden. Een jongeling van 22 jaar, geboren Italiaan, met name Cesare Giovanni Santo begaf zich tot het rijtuig, als wilde hij een verzoekschrift aan den heer Carnot overhandigen, doch toen den verradelijken dolk van onder zijn kleederen haalde en vóór dat het iemand verhinderen kon, den president in het hart stak. Eerst hoopten de geneesheeren nog op herstel, doch spoedig bleek, dat de dood het gevolge der wonde was ingetreden. Direkt ging deze doodsmare per draad de heele wereld door en heeft een ontzaggelijke ontsteltenis teweeg gebracht en geen wonder, want Carnot leidde een vredelievende politiek en het is van het menschelijk standpunt uitgerekend mede zijn toedoen, dat de Europesche vrede zoolang bleef bewaard.

De dader werd direkt gegrepen en de politie had heel wat te doen om hem uit de handen der woedende menigte te verlossen, die hem niets minder dan uit elkander wilde scheuren, en daarna hun wraak koelden op de Italiaansche Kellners en koffiehuizen en zelfs, waren ze niet door de overheid verhinderd, op het Romeinsche consulaat. Te hopen is. dat deze moordgeschiedenis geen andere verwikkelingen zal geven, want het is al niet zoo pluis tusschen deze heetbloedige volken, opdat de dood van dezen man des vredes niet tot oorlog moge leiden.

Wel is het te wenschen, dat de overheid leere inzien, dat tegen de anarchie een andere macht overgesteld moet worden, dan tot heden gehandhaafd wordt — die macht is niet minder dan het Evangelie der genade. O, gingen eens de oogen open voor het verderfelijk stelsel des ongeloofs en wilde men het zondige in de volksopvoeding erkennen, om weder te keeren tot de beproefde paden, in plaats van het volk nog meer los te rukken van God en Zijn dienst.

Rusland. Ook is weer pas een aanslag op het leven van den Czaar ontdekt. Men had een mijn gelegd onder den spoorweg, die den Keizer zou passeeren bij gelegenheid van de plechtige inwijding der kerk te Borshi, waar de Vorst voor eenige jaren op gelukkige wijze ontkwam aan een dreigend spoorwegongeluk en uit dankbaarheid daar een kerk liet bouwen.

Servië. De jonge Koning Alexander is met zijn vader Milan naar Konstantinopel gereisd, om den Sultan een bezoek te brengen. Het ministerie heeft weer ontslag gevraagd en zal voorloopig aanblijven, tot de Vorst is wedergekeerd. De toestand is er allertreurigst, want de afgekochte koning Milan, die er de millioenen heeft doorgebracht en verspeeld, voert er het grootste woord en oefent zijn schadelijke macht uit.

Bulgarije. Stambuloff, de grondlegger van de Bulgaarsche vrijheid, maar die onverwacht in ongenade verviel bij Vorst Ferdinand, vanwege onderkruiping, is door den ex-minister van oorlog tot een duel uitgedaagd. Dus die twee zullen hunne veten op heidensche wijze uitvechten met het zwaard en dan heeten ze nog wel christenen. Beter was het, dat ze eens met ernst luisterden naar het vermaan van Paulus: 1 Cor. 6, 7*b*.

Duitschland. De gevangenneming van den hof-ceremoniemeester, den heer Von Kotze, heeft vele pennen en tongen in beweging gebracht. De oorzaak van zijn opsluiting moet hierin gelegen zijn, dat er in de laatste dagen ongeteekende brieven werden geschreven en verspreid, waarin hooggeplaatste personen valschelijk werden beticht en beleedigd en zelfs de Keizer niet gespaard werd. Sommigen beweren, dat de Keizer, die zeer met hem bevriend was, zelf bevel gaf tot zijne in hechtenisneming, wijl anderen zeggen, dat Von Kotze zelf verzocht opgesloten te worden, om zijn onschuld te bewijzen, daar de brieven ook nu nog steeds verschijnen.

De verdachte wordt voor krankzinnig gehouden een uitvlucht in onzen tijd, waar men velen mede beschermt en immer kan toepassen, want zoo redeneert men: „verstandige menschen doen zulke dingen niet."

Engeland. Hoogstwaarschijnlijk is de werkstaking in Schotland uitgebroken, of nog ter elfder ure moet een minnelijke schikking zijn getroffen, die echter niet verwacht wordt en wel zal afstuiten op de mijneigenaren; dus hier ontstaat weer een bron van naamlooze ellende.

Italië. De toestanden op Sicilië, het schoone eiland, waar nog maar kort geleden een opstand is gedempd, worden bij den dag ernstiger. Generaal Morra di Laniano trekt het land door en oefent strenge tucht, wel eenigszins gelijkend op die der middel-eeuwen, terwijl hij met andere hand brood en levensbehoeften uitdeelt, daar het volk door en door is uitgemergeld.

De heer Colajanni, afgevaardigde in het parlement, wil, dat de Regeering door betere maatregelen de toestanden verbetert, anders vreest hij het ergste, daar de arbeiders in de zwavelmijnen tot het uiterste zijn gekomen.

Morokko. De troonbestijging van den nieuwen Sultan schijnt een gewenscht verloop te hebben, uit alles blijkt tot hiertoe, dat zijn optreden geen verdere verwikkelingen zal hebben. Hij gaf bevel, dat de oorlogschatting aan Spanje moest worden uitbetaald en dat zoo spoedig mogelijk; dit zal natuurlijk de arme bevolking moeten worden afgeperst. Gelukkig echter, dat het land bewaard blijft voor een inlandschen oorlog, waardoor echter de toestanden nog ellendiger zouden worden.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. H. M. te Hengeloo *f* 11.10; van A. K., Grandhaven, Mich., *f* 7.31; van H. v. D., 't Zandt, *f* 2.21.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Van br. S. P. te Zutphen *f* 3.21, van D. ter B. te Hengeloo *f* 0.40, van de kinderen der Zondagsschool te Hengeloo *f* 2.50.

Door den Penningmeester der zendingszaak te Deventer: 1. restant contributie voor de opleidingsschool te Hamburg *f* 1.27½; 2. uit de zendingsbus van Tienus Hulleman *f* 2.77½; 3. uit de zend.bus van Bertus Hulleman *f* 0.20; 4. uit de zend.bus van v. Veelen *f* 0.40; 5. uit de zend.bus van Bouke de Vries *f* 0.85, te zamen *f* 5.50. N. v. BEEK.

Voor de Predikerschool.

Van R. E. te 't Zandt *f* 0.30.

N. v. BEEK.

Predikerschool te Hamburg.

Ontvangen van de gemeente Deventer voor 32 leden elk 30 cent (*f* 9.60); van de gemeente Amsterdam *f* 17.40; van de gemeente Nieuwe Pekela *f* 5.37½; van de gemeente Zutphen *f* 5.60; van de gemeente Haulerwijk *f* 7.50.

Voor het Weezenfonds.

Vier driemaandelijksche collecten in de gemeente te 's Hage *f* 8.77½, idem in de gemeente te Amsterdam *f* 43.68½.

Unie-cent.

Zoo God wil, in 't volgende nummer.

J. HORN, Penningm.

Voor den kranken broeder te Muntendam van br. G. H. te D. *f* 2. J. HORN.

In dank ontvangen voor den kerkbouw te Hengeloo van 23 April tot 23 Juni:

Van br. E. Millard te Wiesbaden *f* 6, van br. W. Haupt te Ottenzen *f* 9.44, van N. N. te Rebbelroht *f* 1.76, van W. Nieboer te Dalfsen *f* 10, van Aug. Meijer te Zurich *f* 22.12, van N. N. te Hengeloo *f* 5, van J. Jochimsen te Altona *f* 14.50. J. KATUIN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 376 DONDERDAG 5 Juli 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs: Per kwartaal, franco per post . . *f* 0.45 Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20 De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs: Een tot vijf regels . . . . *f* 0.3[illegible] Elke regel meer . . . . „ 0.0[illegible] Groote letters naar plaatsruimte.

Doe iets voor Jezus!

II.

(IS TE ARBEIDEN VOOR JEZUS UW LEVENSDOEL?)

Matth. 24. 2 Tim. 3.

Werk praktisch.

Vele van Gods kinderen werken wel voor Jezus, maar zij gaan niet praktisch te werk en daarom gedijt het niet. Er zijn van die goedaardige lieden, die zich laten uitmergelen van anderen, welke er slag van hebben om te klagen en te jammeren en toch bestendig in nood verkeeren. Menigeen is het klagen tot een tweede natuur geworden, ook wanneer de nood slechts schijnbaar is. Dat ook in dezen zeer veel gezondigd wordt, is openbaar. Door die bestendige Jeremiades wordt de goede God niet verheerlijkt, maar veel meer ligt daarin een verwijt, alsof Hij geen zorgdragend liefdevol Vader, geen Hoorder des gebeds ware. Menig weekhartig persoon wordt door zulke kwelgeesten bedrogen. Zeker predikant, die wat al te spoedig tot medelijden bewogen was, werd op deze wijze zoo uitgeput, dat hij diep in de schulden geraakte; wijl alle bedelaars, vagebonden en leegloopers in den omtrek wisten, dat hij zijn laatste kleedingstuk weggaf, wanneer zij hem maar wat vroomheid voorhuichelden. Dat was geen praktische arbeid voor Jezus. Ook hier is 't woord van toepassing: „Beproeft de geesten, of zij uit God zijn". Praktisch is alleen de arbeid naar de voorschriften van Gods Woord.

1. Den ongeloovigen het geloof in den gekruisten Jezus, den onbekeerden de ware hartsverandering en den boetvaardigen de vergeving der zonden door des Heilands bloed gepredikt. De wereld is zoo vol van schande en boosheid van allerlei aard, zoo vol huichelarij en ondeugd: moord, echtbreuk, hoererij, dieverij, valschheid, lastering, dronkenschap, leugen en bedrog, dat zij groot gevaar loopt, eenvals weleer Sodom en Gomorra, door Gods toorn vernietigd te worden. Denk aan Abrahams voorbede voor Sodom en leer van hem.

2. Verkwist uw tijd niet met allerlei beuzelingen met luieren en lediggang, maar gebruik hem tot heil van onsterflijke zielen. Bezoek de kranken, lees hun Gods Woord voor en bid met hen. Noodig de menschen uit om de prediking des Evangelies te bezoeken. Deel op uwe wandelingen tractaten en christelijke geschriften uit; want daardoor zijn reeds velen tot den Heiland gekomen en voor Jezus gewonnen geworden.

3. Wees jegens iedereen bescheiden, vriendelijk, liefdevol, voorkomend. Een vriendelijk woord, een hartelijke handdruk, een liefdevolle bejegening wint de harten, verwerft vertrouwen en is bevorderlijk tot den arbeid voor Jezus.

Liefde wekt wederliefde. Denk aan Jezus en Zijne apostelen, vooral aan den discipel, dien Jezus lief had, Johannes. Hoeveel goeds hebben zij uitgewerkt! Lees dikwijls het Hooglied des N. T.: 1 Cor. 13. Daar noemt Paulus de liefde de voornaamste van allen. Vermijd daarentegen zorgvuldig harde woorden, critiseeren, afstootende handelingen, donkere blikken en gebaren. Dezen doen schade aan de zielen en aan 't Rijk Gods en laten zich bezwaarlijk weer goed maken. Vermijd ook elke zonde en leid zulk een recht christelijken levenswandel, dat iedereen met achting op u ziet. Een ergerlijke wandel breekt 't opgebouwde weer af en bereidt schande en smaad voor Jezus en Zijn Rijk. Wie met de eene hand opbouwt en met de andere afbreekt, brengt nooit iets tot stand. Laat uwe bede zijn, dat Gods Geest u leide en regeere.

4. Wees niet hardvochtig en gierig. Liefde tot 't geld is afgoderij. De Heer heeft u tot rentmeester over uwe goederen gezet en de rentmeester moet het geld aanwenden, daar, waar 't nuttig kan zijn, naar de aanwijzing zijns heeren. Hierin komt de gelijkenis van de toevertrouwde ponden ook tot zijn recht. Luc. 19: 12—27. Gij behoort 't geld, dat gij niet bepaald voor uw lichaamsonderhoud noodig hebt, niet op te hoopen, zooals de rijke man (Luc. 16) en de rijke jongeling (Matth. 19: 16—24), maar 't in de wisselbank Gods te doen, opdat gij in alle eeuwigheid van deszelfs rente kunt teeren en gelukkig leven.

Het is recht practisch in huis een zendingsbusje of offerkistje te hebben. Buig dan uwe knieën en wijd u den Heere in ernstig en geloovig gebed. Is dat geschied, dan zal 't u ook duidelijk worden, hoe duur gij met Jezus bloed zijt gekocht en Gods Geest zal u zeggen, hoeveel gij wekelijks van uwe verdiensten in 't busje kunt leggen. Beloof den Heer een bepaald gedeelte en wijk nimmer daarvan af, want er staat geschreven: „Houdt den Heere uwe geloften." Komen er aanvechtingen en verzoekingen; overwin dezelfe in de kracht Gods. Paulus zegt: „Ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft." Bestrijd uit die offerbus uwe uitgaven voor 't Godsrijk. Gedenk in de eerste plaats het werk der Evangelisatie. Ondersteun de gezanten van Christus, opdat velen kunnen worden uitgezonden om den verlorene 't Evangelie te prediken, opdat zij van de duisternis tot Christus bekeerd en zalig mogen worden. Verder gedenk Bijbel- en traktaatgenootschappen, de armen, kranken, vervolgden en elken tak van arbeid voor Jezus naar vermogen.

Richt een gedenkteeken op.

Reeds van af de vroegste tijden hebben de verschillende volkeren onderscheidene gedenkteekenen opgericht, om de groote daden van dezen of genen uitstekenden mensch bij het nageslacht in aandenken te houden. Maar de tand des tijds vernietigt elk aardsch gedenkteeken; eindelijk stort 't in elkander. Geheel anders is 't met de gedenkteekenen, die God Zijne kinderen opricht, zij blijven in Eeuwigheid bestaan.

Wij weten, dat geen mensch door de werken gerechtvaardigd of zalig wordt. Rom. 3: 28, maar wij weten ook, dat een geloof zonder werken, (der liefde en barmhartigheid) dood is. Jak. 2: 17. Een levend geloof en werken behooren bij elkander en zijn zoo nauw met elkander verbonden, als de boom en zijne vruchten. Een christen, die voor zich zelf en niet voor Jezus leeft, is inwendig verstorven en geestelijk dood; zijne vruchten zijn wilde druiven, die weggeworpen en vertreden worden als onbruikbaar. Hij heeft zijnen loon weg.

Van Maria, de zuster van Lazarus en Martha, wordt ons door de Evangelisten eene groote en edele liefdedaad, die zij Jezus, haren beminden Heiland, bewees, medegedeeld. Wij lezen: Joh. 12: 3: „Maria dan genomen hebbende een pond zalf van onvervalschten, zeer kostelijken nardus, heeft de voeten van Jezus gezalfd en met hare haren zijne voeten afgedroogd; en het huis werd vervuld van den reuk der zalf." Judas Iskarioth, de hebzuchtige en heimelijke dief, berispte deze edele liefdedaad van Maria en schatte de waarde der zalf op 300 penningen (Denare). Een Denar heeft een waarde van ongeveer *f* 0.40. De waarde der zalf bedroeg alzoo *f* 120. Evenals Judas, denken ook alle hebzuchtige en gierige menschen; wat voor Jezus uitgegeven wordt, dat is onnutte verkwisting. Denkt gij ook zoo, waarde lezer?

Jezus evenwel prees en rechtvaardigde hare daad en sprak: „Voorwaar, ik zeg u, waar dit Evangelie gepredikt zal worden in de geheele wereld, daar zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft. Matth. 26: 13. Maria heeft zich alzoo onwetend en onwillens een eeuwig gedenkteeken opgericht. Van haar wordt gezegd: „Zij heeft gedaan, hetgeen zij konde." Heerlijk klinkt het, als een heldere klokkentoon door de landen, welks echo voor den troon Gods zal weerklinken.

De hoofdman te Kapernaum heeft zich een blijvend gedenkteeken opgericht, doordat hij Gods volk lief had en hun eene synagoge bouwde. Luc. 7: 5. Hij heeft eene niet geringe som voor het Godsrijk uitgegeven. Mocht zijn goed voorbeeld naar velen tot navolging aansporen!

De discipelin Tabitha te Joppe gaf niet alleen vele aalmoezen aan de armen, maar zij heeft ook weduwen en weezen met rokken en kleederen, die zij eigenhandig vervaardigde, bekleed en op deze wijze zonder het te vermoeden een heerlijk gedenkteeken opgericht. De gebeden en aalmoezen van den hoofdman Cornelius waren voor God in gedachtenis gekomen. Hand. 10. Zoo is den Heer elk geloovig gebed, elke goede daad welgevallig en aangenaam.

Heeft u de Heer met aardsche goederen gezegend, waarde lezer, wordt er niet gierig bij maar wend ze aan tot eere Gods. Richt u een gedenkteeken op door rijke gaven aan Jezus te offeren. Doe het bij uw leven en vergeet ook in uw testament het Rijk Gods niet. Jezus heeft immers ook u na zijn' dood een heerlijk testa-

ment nagelaten, dat u eene eeuwige erfenis op de nieuwe aarde verzekert; want Hij zegt:

„Deze beker is het N. T. in mijn bloed; doe dit, zoo dikwijls gij hem drinken zult, tot mijne gedachtenis." 1 Kor. 11: 25. Welaan dan, doe iets voor Jezus met vreugde; want God heeft den blijmoedigen gever lief. 2 Kor. 9: 7.

(Wordt vervolgd.)

De Algemeene Vergadering.

(Vervolg.)

Dinsdagmorgen 9 uur kwamen de Broeders samen om Gods zegen af te smeeken. Br. v. Beek leidde de bidstond en er waren velen, die voorgingen.

Om tien uur opende de Voorzitter, br. Panjer, de vergadering, las Cor. 12 voor en hield naar aanleiding daarvan eene geïmproviseerde rede van ongeveer 20 minuten lang. Vooral wees hij er op, hoe noodig het was, dat alle Gemeenten in een verband kwamen en zoodoende tot samenwerking. Sprak zijne groote vreugde uit, dat Amsterdam er ook eindelijk toe was gekomen en hoopte, dat alle anderen, nog van verre staanden, spoedig zouden volgen. Hij herinnerde, hoe in de Gem. te Corinthe vele geestesgaven tegenwoordig waren, maar ook, dat geen Gem. in de H. Schrift vermeld, meer Apostolische bestraffing heeft gehad dan juist deze. Dat vooral in onzen tijd een zucht openbaar is naar uiterlijke gaven, die dikwijls zeer opgezweept worden, zoodat velen zich iets diets maken te bezitten, wat bij nadere en kalme beschouwing niets anders blijkt te zijn dan opgeschroefde zelfverbeelding, en zulk een verkeerde actie, heeft een allertreurige reactie, die zeer doodend werkt.

Voorts wijst ZEd. op de Gem. te Philadelphia, die slechts kleine kracht had, maar juist in eigen zwakheid de waarheid van Gods woord haar boven alles dierbaar bewaarde. Moge zij voor ons steeds een voorbeeld ter nastreving zijn.

De presentielijst toonde, dat er 27 geldige stemmen aanwezig waren uit 11 Gemeenten, Foxhol, Valthermond en 't Zandt ontbraken. Haarlem werd met algemeene stemmen aangenomen, als 14de Gem. op de 14de jaardag der Unie. Bovendien waren nog vele Br. en Zr. als belangstellenden aanwezig.

Van het Comité van den Duitschen Bond werd een schrijven gelezen, dat het een volgende maal een paar broeders uit haar midden hoopte af te vaardigen en nu de broeders Janssen en Popkes uit Oostfriesland had aangeschreven den Bond op de U. V. te vertegenwoordigen; laatstgenoemde evenwel verontschuldigde per kaart hunne afwezigheid, naardien gezegde opdracht hen te laat was geworden. Ook werd nog een belangstellend schrijven gelezen van Prediker B. Weerts te Frankfort a/M en van de gemeente Hoorn en Berkhout. Alsmede een brief namens de gemeente te Foxhol, welks beantwoording der commissie werd opgedragen.

De Notulen werden gelezen en goedgekeurd, eveneens het jaarverslag (zie vorige Christen) door de Commissie aangeboden welwillend door de Algem. Verg. ontvangen.

De rekeningen van Penningmeester en Administrateur waren boven verwachting gunstig te noemen. Nochtans heeft de Unie zich niet bezorgd te maken in welke bank of papieren zij haar overschot zal beleggen, daar zij altijd nog met tekorten heeft te worstelen.

Br. Klickmann wordt met aller instemming voor zijn ijver en toewijding een woord van dank toegebracht.

Besloten, dit jaar de gelden voor de zending inkomende, aldus te verdeelen: br. Mensink 2/3, zuster van der Molen 1/3, tenzij dat er met opzet een andere bestemming worde aangewezen door de schenkers.

De Commissie had heel wat mededeelingen, o. a. dat van Daele uit Luik nog bij tijds openbaar werd, dat hij in Sabbathist was, zoodat de Unie zich met hem niet verder kan en wil inlaten, en als zoodanig trok Haulerwijk haar voorstel in.

Br. Horn werd benoemd, om de Unie op 12 Juli a.s. en nog eenige malen daaropvolgend in Londen te vertegenwoordigen in de daartoe vrijwillig afgestane kerken. ZEd. zal vertaald worden door den WelEd. Heer Oosterwijk Bruin, die bereid is, alles te doen, wat de arbeid hier ter plaatse kan bevorderen.

Br. Horn neemt nog drie meisjes en een broeder met zich, die eenige liederen zullen ten beste geven.

Br. Panjer werd gekozen om de Unie dit jaar te Berlijn op de Duitsche Bondsvergadering te vertegenwoordigen.

De aftredende leden der Commissie werden allen herkozen, alsook de Redactie voor „De Christen."

Voorts werden de Voorstellen der Commissie met eenige wijzigingen aangenomen.

Uit het onderzoek door Amsterdam gewenscht of er aan de besluiten der Algem. Verg. door de Gem. is voldaan, bleek, dat alleen de Gem. Amsterdam, den Haag en Sneek gedeeltelijk een bevestigend antwoord konden geven, zoodat opnieuw die besluiten den Afgevaardigden werden medegegeven naar hunne Gemeenten, opdat het in ieder Gemeente tot uitvoering kome.

Wij zullen die besluiten ten overvloede nog eens vermelden, zij zijn:

a. de Algem. Verg. juicht het voorstel Amsterdam toe, om VIER maal per jaar eene collekte te houden voor de Weezen en hoopt, dat alle Gemeenten dat zullen opvolgen;

b. de Algem. Verg. acht het wenschelijk, dat er in alle Gemeenten maandelijks eene Zending-Vergadering worde gehouden en contributiën geïnd en dezelve storten in de Zendingskas der Unie.

Br. van Beek is weer als correspondent gekozen.

De vraag door Zutphen opgeworpen om een beslissing te nemen omtrent het stemrecht der zusters, verklaarde de Algem. Verg. zich niet bevoegd, toch bleek uit het ingestelde onderzoek, dat bijna alle Gemeenten (gelijk ook in Duitschland) de zusters, even als de broeders, stemrecht hebben, zoodat genoegzaam is gebleken, dat, had de Algem. Verg. de positieve beslissing kunnen nemen, ten gunste van het stemrecht ook voor de zusters, zich zou hebben uitgesproken.

De Avondmaalviering was zeer opgewekt en verkwikkend; de Evangelische Samenkomst in de Noorsche kerk minder bezocht, toch is het te hopen, dat dit de Gem. in de hoofdstad niet hebbe afgeschrikt, maar dat ze er nog eens toe kome, om een geheele week op die wijze te arbeiden, vooral in den komenden winter.

Hiermede meen ik in hoofdzaak te hebben weergegeven, wat wij in die zeer genoegelijke dagen in de IJstad hebben genoten. God geve, dat het nog tot rijken zegen der Gemeenten moge worden en dat heiligende kracht overal worde gezien en ondervonden, opdat er een machtige uitdrukking naar buiten moge openbaar worden, waarin bevestigd wordt:

„Mijne genade is U genoeg, Mijn kracht worde in zwakheid volbracht."

ZUTPHEN Juli '94. B. ROELES, Secr. der U.

DE UNIE-CENT.

De mijmering van den Penningmeester afgeluisterd.

(Voor de Jongelui.)

De Penningmeester is tehuis gekomen van de Unievergadering en zit op zijn kamer. Zijn reistasch staat naast hem. De tafel ligt vol papieren. Zijn kasboek ligt voor hem, en daarbij eenige munt- en bankbiljetten en een zakje met zilvergeld, waarop hij zoo af en toe met welgevallen zijn blikken laat rusten. Eerst overziet hij alles zwijgend en dan vervalt hij in eene mijmering en zegt:

Hu, Hu! — dat was m'n 'n zit Maandag 18 Juni 's morgens half acht uit Groningen en eerst 's avonds 5 uur in Amsterdam — zoo heb je pleizier van je geld veel meer, als dat ge per sneltrein in 4$^1/_2$ uur oversnort — die Meppelerboot doet het zich aan tijd. En de terugreis op Zaterdag 23, 's morgens 9.15 uit Amsterdam en 's avonds 8 uur in Groningen, dat zegt wat. Maar . . . 't is twee gulden goedkooper en dat is niet om mee te gekken. En die 160 maaiers en hooiers op de boot gaven gelegenheid voor traktaat-verspreiding en gesprek — gelukkig, dat ik 200 traktaten bij mij had.

Maar mijn leege kas, dat was het ergste en het allerergste was . . . . de schuldeischers op de hielen . . . . Doch ik moet bekennen dit schrikbeeld, dat mij al weken verontrust heeft, was zoo goed als geweken, immers 68 centen te kort, dat was een bagatel.

Een goed adres in mijn omstandigheid: het koffijhuis „de Hoop." — 'k Liet niet lang op me wachten. Wat keken ze, toen ik riep: Men kan bij de Penningmeester klaar worden. — Toen begonnen ze te rollen, de achter- en voorwielen, terwijl een gouden willempje er vriendelijk tusschen door gluurde en de banknoten als bekoorlijke illustratie's er bij kwamen. Inderdaad — mijn Penningmeestershart kwam in verrukking.

Doch laat me nu alles eens kalm overzien en de brieven, die sommige jongelui mij schreven, eens nauwkeurig nalezen . . . Goeie jongens! . . . Wat hadden ze een medelijden met den Penningmeester. — Edele knapen en meisjes, wat hebben ze geijverd — wat deden ze hun best — cent voor cent — week op week — 't is toch maar waar, wat het spreekwoord zegt: „alle dagen een draadje is een hemdsmouw in een jaar" — bestaat de zee niet uit druppeltjes en de aarde uit zandkorrels. — Ja, ze hebben zich kranig gehouden — echter niet allen — mij dunkt, er is zelfs een enkele luiaard onder. — Zal 'k hem naar Amsterdam ontbieden en naar de apenkooi in Artis zenden, waar die verfoeielijke luiaard zit? — hm. wat 'n leelijk dier is dat toch!

Als 'k wel heb dan gaan we voor uit. 't Is maar gelukkig ook, want we waren aan 't zakken en onze schoone Unie-cent moet bloeien tot eer van God en tot heil van zondaren.

Maar laat me de lijst eens nagaan.

Amsterdam *f* 40. — Bravo! 't vorige jaar *f* 22.50. — Nu, zulk een vooruitgang past de hoofdstad des rijks met zijn half millioen inwoners. Verzameld door Anna Diepenbos *f* 19.32$^1/_2$; Anton Eikenaar *f* 17.37$^1/_2$; Mijntje de Boer *f* 2.19$^1/_2$, Hendrik Kreijenbroek 32 cts en N. N. 78$^1/_2$. Die Anton schijnt een kranige jongen; maar Anna snoepte het hem af — dat zou me als jongen geen tweemaal gebeuren; Mijntje en vooral Hendrik komen in gezelschap van de slak. Misschien begonnen ze laat — hierna beter schrijft de almanak.

Deventer *f* 18.44$^1/_2$ — 't vorige jaar *f* 15.75 — ferm jongens, vooruit is de weg. Verzameld door Antoon Schooneveld *f* 17.14$^1/_2$ en Albert de Vries *f* 1.03. — Alweer een Antoon; ditmaal met twee o's — de Amsterdammer was een *ton* en dit een *toon* — 'k heb er niet op tegen, beide woorden klinken welluidend in de ooren van een penningmeester — een ton(ne goud) is *f* 100.000 — en edele metalen zijn te kennen aan hun zuiveren toon of klank. Albert geeft goede verwachting — ik ken hem — hij heeft zijn busje nog maar kort.

's Gravenhage *f* 45.83$^1/_2$ (9.66.) Is dat niet loffelijk voor de residentie? Zoo ziet men „eendracht maakt macht"; want tot hiertoe stond onze ijverige broeder v. d. Kam alleen, maar nu heeft hij hulp, zie maar.

Verzameld in het busje van br. Aandewiel *f* 4.70; v. d. Kam *f* 9.15; v. Leeuwen *f* 8.22$^1/_2$; v. d. Linde *f* 3.44$^1/_2$; Louw 40 ct.; Motla *f* 2.46; Morsing *f* 2.33$^1/_2$; de Ruiter *f* 3.07; Streeder *f* 1.42$^1/_2$; de Wit *f* 2.14$^1/_2$ en Ydo *f* 8.48.

Groningen *f* 23 — (27.33$^1/_2$.) Sober — en dat de stad, waar de Penningmeester woont en waar de grootste gemeente is — en dan nog minder dan verleden jaar — en ook niets voor de school gecollecteerd, evenmin voor 't weezenfonds, 't is sober. — Maar deze medaille heeft ook een keerzijde. Groningen heeft haar zwakke zijde, maar ook haar sterke, waarin zij andere gemeenten te boven gaat — desniettemin het kan beter en zal wel beteren. Verzameld door Joh. Boetes *f* 14.18; Adriana Kruizinga en Hendrikje Houkes *f* 5.62; Jantje Horn te Adorp *f* 2.20 en zr. N. N. *f* 1.—.

Haarlem *f* 7.— (6.—) één gulden vooruit. Verzameld door C. Groet en G. J. v. d. Steur.

Haulerwijk *f* 13.68 (*f* 12.35.) 'k Geloof waarlijk, dat de brandklok, die ik luidde, ook daar is gehoord. Haulerwijk houdt zich altijd dapper, maar geeft het nog niet op.

Heeg *f* 7.28 (*f* 8.34.) Apropos, dat is wasdom op de manier van de koestaart. Beteekend *Heeg* niet *Hoog?* — welnu, dan niet omlaag — een klein slagje vooruit riep de kapitein op de Meppelerboot en . . . . het geschiedde.

Hengeloo *f* 15.07$^1/_2$ (*f* 16.82.) „Gezakt", zei de zang-directeur „van voren af aan", en 't gezelschap maakte het beter. Wij hebben daar anders onder het jonge volkje een keurbende, zie maar: Verzameld door Herman Haverkate *f* 3.55; Derk ter Braak *f* 2.93; Marinus Stenvers *f* 3.38; Paulina Dolleman (Delden) *f* 1.25; Dina Varenhorst (Borne) *f* 1.56$^1/_2$; H. ter Horst *f* 1.30; H. Völkner 56 ct; J. Jonkman 54 ct. Dus Herman, Derk, Marinus, Paulina, Dina, H. H. en J. moed gevat! Voorwaarts!

Hoorn en **Berkhout** *f* 7.44$^1/_2$ (*f* 2.88). Zoo gaat het beter. Klein, maar dapper.

Muntendam *f* 7.17 (*f* 7.25.) Na een paar zoo vol beproeving een belangrijke bijdrage.

N. Pekela *f* 4.75 (6.—) en dat in de „*nieuwe*" pekel was 't nog „*oude*", dan zoudt gij zeggen „de kracht is er uit." En hier is zeker het station „Kibbelgaren" en „Tange" ook onder begrepen. Neen, maar dat kan niet zoo! — Zijn daar geen jongelui? Dit bedrag vertegenwoordigt 9 unie-centen per week — is 't mogelijk!

Rotterdam *f* 12.— (*f* 10.74.) Wij klimmen in de Maasstad.

Sneek *f* 20.— (*f* 15.13.) Flink zoo. — Sneek was eenmaal een van onze beste stations, maar het daalde, nu wordt het weer beter. Verzamelaars zijn Joh. v. d. Kamp, Folkert en Frederik v. d. Werf.

Stadskanaal *f* 16.45$^1/_2$, verzameld door Everdina *f* 5.50; Geertruida *f* 4.59; Geesje K. *f* 6.36$^1/_2$.

Valterveen. *f* 6.28 (*f* 5.40.) Ook hier vooruitgang. Nu, dat laat zich verstaan, nu de oude Unie-cent-Evangelist daar gevestigd is.

Vriesscheloo *f* 2.75 (*f* 1.03$^1/_2$. Verblijdend, dat ook daar de Unie-cent gedacht wordt.

Workum *f* 3.33. Verzameld door P. Hornstra; W. de Vries en A. Piersma. 4 × 3 dus. Wel, wel, wat schoone getallen: 3 het getal van God, 4 het getal der wereld en 12 het getal des verbonds. — 't Is hier pas in z'n begin en deze bloeisem belooft vrucht.

Zutphen *f* 30.36$^1/_2$ (*f* 30.47$^1/_2$.) Dat is de stad van het driemanschap, die 't eenmaal boven de *f* 50 bracht. Er schijnt nu een jonger driemanschap te zijn, dat in deze belangrijke som toont ijver te bezitten, hun namen zijn Steven Prost *f* 17.20; Herman Roeles en Richard Brendel *f* 13.16$^1/_2$. Ik zie, het stevent er goed op los.

't Was me inderdaad een genot de lijst eens na te pluizen en mij de jongelui eens voor den geest te plaatsen. — 'k Zou ze allen gaarne de hand eens drukken.

En de som — welk eene belangrijke som — samen **f 280.86** en nu ontbreken er nog opgaven van Foxhol, Leeuwarden, Ameland en 't Zandt. Een schoon vooruitzicht. Hoe goed is toch de Heere God, die ons tot Zijne werktuigen en mede-arbeiders wil gebruiken. Hem zij daarvoor dank en aanbidding toegebracht! J. HORN.

Van alles wat.

Jaarvergadering der Middernachtzending-vereeniging. Gaarne deelen wij onzen lezers iets mede van bovenstaande jaarvergadering, j.l. Donderdag (28 Juni) te Zetten gehouden. Tegenwoordig waren TIEN afdeelingen met 27 stemgerechtigde leden. Na een lied gezongen te hebben, opende de voorz., ds. Pierson, de vergadering met gebed en 't lezen van een gedeelte uit Gods Woord, doch hield geen toespraak tot inleiding, omdat er zooveel was te bespreken.

Na het lezen der notulen door den Secretaris, die goedgekeurd werden, kwam de Penningmeester aan het woord, die ons mededeelde, dat hij in het boekjaar had ontvangen *f* 1606.92^5 en uitgegeven *f* 1850.69, dus alweer een tekort, dat, naar ik meen, staande de vergadering door een aanwezigen vriend is gedekt.

De heer Roelants (de welbekende middernachtzendeling-officier, waarover indertijd zooveel is gesproken, vanwege het hem aangedaan onrecht door de Regeering, omdat hij zich in dit waarschuwende werk had begeven) kon zich niet herkiesbaar stellen tot lid in het Bestuur wegens drukke bezigheden. Voor hem werd mr. Van Lennep te Amsterdam gekozen, dewijl eerstgenoemde het eerelidmaatschap zal worden aangeboden.

De tegenwoordige aanhangige zaak van den ontslagen politieagent te Leeuwarden, omdat hij was en is een vriend van de middernachtzending, tegen den zin zijner superieuren, werd breedvoerig besproken, waarvan spoedig wel meer zal worden gehoord. Maandag 25 Juni is over deze zaak een volksvergadering in Frieslands hoofdstad gehouden en eene motie aangenomen door meer dan duizend personen, die aandringen op nader onderzoek, openbaarheid en herstelling van gepleegd onrecht.

De afgevaardigden van Zutphen deelden o. m. mede, dat in een zaak van mishandeling door de Madam uit het bordeelhuis een der middernachtzendelingen aangedaan, tweemaal voor de rechtbank drie getuigen het bevestigden, waarop zij dan ook veroordeeld werd, doch in Arnhem voor het hof werd vrijgesproken door gebrek aan bewijs. (?) Trouwens, het staat bij ons vast: al wat voor het hof komt uit het bordeelhuis, wordt vrijgesproken of, om den vorm, een nietsbeteekende geldboete opgelegd. En het hof geeft geen rekenschap van zijne daden. Belangrijke wenken werden nog gegeven, die, naar wij hopen, de afdeelingen ten goede zullen komen.

De noodzakelijkheid van een tweede, vaste zendeling is gebleken, en eenige afgevaardigden namen dan ook op zich om te zien, daarvoor de benoodigde gelden te vinden.

Over het algemeen was er wel belangstelling bij de christenen, maar weinig medewerking in dezen arbeid, want het laatste is toch boven alles noodig. Harlingen staat aan het eindje van ons land als een éénling en dat in zeer gunstigen zin, waar het bordeelhuis, dat meer dan 100 jaar in dienst van de zonde is geweest, nu tot een bidkapel is ingericht, waarin de middernachtzending enz. vergadert.

DE NAMIDDAGVERGADERING

over Steenbeek was even belangrijk. De heer Velthuizen gaf een uitvoerig verslag van zijn onderzoek naar het Leipziger stelsel: de verpleging van onwettig geboren kinderen. Uit alles bleek, hoe treurig onze wetten zijn op dit gebied en wat droevige nawerking de revolutie der vorige eeuw en de overheersching van Napoleon in ons land hebben. Op nieuw werd door de zeer talrijke vergadering met klem uitgesproken, om bij de Regeering aan te dringen op een wet tot onderzoek van het vaderschap.

Ds. Heldring uit Rotterdam gaf een wenk ook voor niet-middernachtzendelingen, van belang tot bescherming vooral van vreemde meisjes, meestal kellnerinnen, om bij de politie te vragen naar de herkomst, en dan aan de ouders te schrijven of ze weten, dat hunne dochters in zulk eene betrekking zijn; waarvan hij dikwijls treffende resultaten heeft gehad, doordat de ouders hunne dochters op staanden voet terugriepen.

Op de verg. was een zeer goede, opgewekte, broederlijke geest, die zeer weldadig aandeed.

Daar ik over geen plaatsruimte meer durf beschikken, eindig ik met de bede, dat nog vele leden, ook uit onze gemeenten, in dezen strijd zullen optreden.

ZUTPHEN, Juli 1894.

B. ROELES, president en afgevaardigde, afd. Zutphen.

INGEZONDEN.

Volle Verlossing.

Steeds leefde de begeerte in mijn ziel om geheel voor God te leven. De gedachte, hoe dat te doen, hield mij dagelijks bezig.

Ik gevoelde steeds, dat ik niet degene was, die ik zijn kon.

Vijftien jaar

kende ik Jezus als den Borg voor mijn ziel. Daarin was ik eerst gelukkig. Maar als ik mij voor de vraag stelde: „Wat was Jezus voor u en wat zijt gij voor Hem?" dan gevoelde ik, dat ik niet was, zooals het behoorde. Wanneer ik in mijn bijbel las: „Gij zijt het licht der wereld" en „het zout der aarde," dan dacht ik, „o Heer,

ik moet anders worden!"

* * *

Ik maakte kennis met het Leger des Heils. Daar ontwaarde ik, dat sommigen iets bezaten, wat ik miste. Daar hoorde ik getuigen van volkomen vrede en volkomen geluk.

O, die

Heiligings-Samenkomsten

waren mij steeds alles!

Maar het bezoeken daarvan ging altijd gepaard met moeielijkheden, die de duivel gebruikte om mij terug te slaan.

De Heer gaf echter uitkomst.

* * *

Toen ik voor eenigen tijd mijn geboortedag vierde, stelde ik mij met mijn geheele hart voor God en riep uit: „O Heer, geef mij nu op dezen dag datgene, waar mijn ziel naar smacht. Ik kan zoo niet langer — help mij om Jezus' wil!"

En God betoonde zich aan mij een Waarmaker van Zijn woord: „En gij zult Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij zult vragen met uw gansche hart," (Jeremia 29: 13) te zijn.

De Hemelsche Vader hoorde naar mij en zond mij een afgezant van Hem uit het Leger des Heils, die mij duidelijk maakte, dat ik gebonden zat aan vormen en mijzelven in den weg stond om te staan in de vrijheid, met welke Christus mij heeft vrijgemaakt. Gal. 5: 1. Dit deed mij uitroepen: „Heer, verbreek den keten, waarmede ik gebonden ben." En, — o wonder van genade! — God hoorde mij. Nu kan ik getuigen: „Hij maakt waarlijk vrij."

Ik leef nu dicht bij Jezus en ben gelukkig in Zijn gemeenschap.

Ik heb nooit kunnen denken, dat zulk een blijdschap mijn deel kon zijn. Ik kan nu uit den grond van mijn hart zingen:

„Als 'k ooit u beminde, dan is 't Heiland, nu!"

Nu wordt het mij dagelijks meer duidelijk, hoe ik alles kan opgeven. Wat mij vroeger het onmogelijkst toescheen, is mij nu iets geworden, dat van zelf spreekt.

O, waren alle menschen eerlijk!

Waar ik mij vroeger troostte met de woorden: „Wij struikelen allen in velen," klem ik mij nu aan Hem,

Die machtig is, mij voor struikelen te bewaren.

O zalige blijdschap, die nu mijn deel geworden is. Ik roep allen, die gebonden zijn, toe: Gaat tot Hem! Hij is machtig om u volkomen te verlossen!

HENGELOO. Zr. A. G. H.

OPMERKING.

Nu van twee zijden te gelijk bovenstaand ons uit de gemeente Hengeloo wordt toegezonden, komen wij er toe te zeggen, wanneer een dergelijk getuigenis, door de br. en zr. te H. als iets bizonders beschouwd wordt, dan zou ons dit zeer bedroeven. Ruim 20 jaar toch is het volle vrije Evangelie door br. de Hart daar verkondigd en op duizendvoudige wijze door hem betuigd, dat wij in Christus *hebben* de verlossing van den *schuld* der zonde en van de *macht* der zonde en dat die verlossing ons deel wordt door volkomene overgave van onszelve aan Hem.

't Benieuwt ons daarom ten zeerste, dat zr. H. *eerst nu* deze dingen leert kennen en dat zij dat in het L. d. H. moest leeren.

Wat ons betreft, wij kennen die zuster en nemen niet aan, dat zij eerst nu gekomen is tot de aanvaarding dezer volle verlossing. Wel kunnen wij aannemen, dat zij in een afgezakten toestand verkeerende teruggekeerd is, waarvan zij uitgevallen is. Wij hopen althans dat het dieper en wezenlijker bij haar mag zijn dan gewoonlijk met de leger-bekeeringen het geval is.

Juist dit is het, wat die zoogenaamde Heiligingssamenkomsten, door haar zoo hoog geprezen, zoo bedenkelijk maakt dat die „geheiligde," „ten volle verloste," „zondelooze" gedurig weer die heiligingssermonie doormaken, dat riekt ons wel wat naar de biechtstoel. En als iemand zich zoo vaak „geheel aan den Heer geeft," rijst bij mij de vraag, of hij het wel ooit *naar waarheid* deed. Door Gods genade ben ik verlost en behoor met lichaam ziel en geest mijn Heiland toe en elke smet, die Zijn Geest mij ontdekt, belijd ik voor Hem, mijn barmhartigen en medelijdenden Hoogepriester, die mij genadig vergeeft en reinigt.

Er komen uitdrukkingen in dit getuigenis voor, die wij achten niet zoo bedoeld te zijn. Immers niet een ieder is het gegeven precies uit te drukken in woorden, wat hij meent; bijv. onze zuster zegt: „*Ik gevoelde steeds, dat ik niet degene was, die ik zijn kon.*" *Als ik mij voor de vraag stelde: „Wat was Jezus voor u en wat zijt gij voor Hem?" dan gevoelde ik, dat ik niet was, zooals het behoorde.* Dan zouden wij

vragen: Acht ge dan nu, dat gij zijt wat gij zijn kunt? — Zijt gij dan nu, wat gij behoort te zijn? Als gij dat meendet, dan was uw toestand treuriger dan ooit te voren. Want hoewel wij het met u eens zijn, dat het voor een christen die tot Heiligmaking geroepen is een slechte troost is te zeggen: „Wij struikelen allen in velen,” valt het echter niet te ontkennen, dat het toch helaas maar al te waar is, *„dat wij in velen struikelen”* en zulks dan het meest onder diepe verontmoediging ontdekken, naarmate wij het dichtst bij den Heer; dat is: bij het licht wandelen.

Dat we ons wachten voor alle opwinding en inbeelding, dat we nuchteren zijn en waken, geduriglijk vreezen en ons vastklemmen aan Hem, die ons een God is van volkomene zaligheid en machtig is ons van struikelen te bewaren.

In de liefde van Christus, uw broeder,

J. HORN.

CORRESPONDENTIE.

Een broeder, geïnteresseerd evenals wij, door de degelijke, bondige wijze, waarop Dr. Kuyper den doop der Schrift voorstelt en verdedigt, is nieuwsgierig te weten, hoe ter wereld diezelfde Dr. K. nu ook nog de zuigelingen-besprenging weet goed te praten, en vraagt, of wij dat niet broksgewijze kunnen opnemen. Om aan dit verzoek te kunnen voldoen, zouden we daarvoor *a.* eerst de toestemming des auteurs behoeven en *b.* een buitengewone algemeene vergadering moeten beleggen, ten einde eene vergrooting van ons blad er door te krijgen, want onze broeder begrijpt wel, dat, waar Dr. K. zóó kras heeft beweerd en bewezen, dat wit, wit is, al zijn woordenschat (en die is niet klein) noodig geweest is om al knutselende, disteleerende en filosofeerende het te durven neerschrijven, dat: hoewel wit wit is, wit daarom evengoed toch wel zwart kan zijn. Hoe de geleerde Doktor zich hier door alle moeielijkheden heeft zoeken door te wurmen, kan niet anders dan medelijden wekken. Wij voor ons, toen we aan 't eind waren, hadden den indruk, dat wie onder K.'s vrienden den moed had gehad het te lezen, de zucht, waarmede de schrijver aan het eind gekomen de pen neêrlei, duidelijk kon hooren: *„Nog zulk een overwinning en ik ben verloren.”*

HORN.

VAN WIJD EN ZIJD.

Hoewel iedere dag genoeg heeft aan zijn eigen kwaad en niettegenstaande er geen nieuws voorvalt onder de zon, toch wil het ons soms voorkomen, alsof de dagen grootelijks van elkander verschillen en dat er heel wat nieuws plaats heeft. Dit komt, omdat wij in den regel het groote geheel met onze eigene ervaringen en gevoelens gaan vergelijken. Is men in droefheid, dan meent men, dat alles behoort te treuren. Is men in een opgewekte stemming, dan kan men zich niet verbeelden, hoe anderen bedroefd kunnen zijn. Het is dus een groote levenskunst om het Apostel-vermaan recht te beoefenen: „Weenen met de weenende en blijde zijn met de blijden.” Ook thans zal bij onze wekelijksche rondwandeling verschillende gevoelens zich aan ons voordoen.

Nederland. Onze Vorstinnen, zoo schrijft men uit Tarasp-Schuls, gaat het bizonder goed. H.H. M.M. schijnen geheel op hun gemak zonder eenige vreeze zich te bewegen onder den naam Gravinnen van Buren, en of het goed weer is, of minder gunstig, zij doen geregeld hare wandelingen naar de in de diepte gelegene bron. Te hopen is maar, dat ze de dagelijksche gang, bij al het natuurschoon en de zorg voor hare lichamen, naar de Levensbron, die zooveel hooger ontspringt, niet vergeten en mogen ook wij, geliefde Lezers, hen niet vergeten voor den troon der genade, want waarlijk, het is geen te benijden plaats, die de Vorsten en Overheden in onzen tijd hebben in te nemen.

De onlusten te Utrecht, die zich de vorige week vrij dreigend lieten aanzien, hebben een zeer kalm verloop. De Belgen, die de Hollanders opvolgen, moeten, naar men zegt, in dezen arbeid bij de ijzeren overkapping van het spoorwegperron knapper zijn dan onze eigene landgenooten, en dat is oorzaak, waarom de aannemer zich van vreemden bevriend.

België. De zoozeer gevreesde cholera schijnt in de stad Luik te zijn uitgebroken en moet een zeer kwaadaardig karakter vertoonen.

Frankrijk. Het treurig einde van den heer Carnot, dat in de geheele wereld diepen indruk heeft gemaakt, heeft ook menige gedachte ontlokt van de meerdere of mindere geestverwanten van den misdadiger. Bij zulke gelegenheden komt het eens recht voor den dag, wat wij te wachten hebben van de revolutionairen. Zoo moet de welbekende socialist A. Cornelissen te Amsterdam bij het venten van couranten langs de straat geschreeuwd hebben: „lees en herlees de welgeslaagde moord op den grootsten ploert van Frankrijk n.l. president Carnot; Emile Henry, Vaillant en Ravachol zijn gewroken!” Tegen Cornelissen is procesverbaal opgemaakt. De heer Carnot heeft volstandig geweigerd aan deze misdadigers gratie te schenken.

De begrafenisplechtigheid had Zondag 1 Juli plaats, geheel op Vorstelijke wijze en onder belangstelling en nieuwsgierigheid van honderdduizenden. Velen hebben door gedrang en hitte een ongeluk bekomen, overigens heeft er geen stoornis plaats gehad.

De Duitsche Keizer heeft niet alleen een krans laten leggen op de kist van den vermoorde, maar zelfs aan twee Fransche officieren, die in Duitschland om staatkundige redenen gevangen zaten, gratie verleend. Deze Keizerlijke daad, die spoedig van mond tot mond ging, maakte een diepen indruk en er blijkt uit, dat Wilhelm den vrede wil, evenzoo de pas benoemde president Casimir Périer, die ook een zeer vredelievend man moet zijn.

Wat kan er toch in één week tijd wat gebeuren; Zondag 24 Juni reed onder daverende toejuichingen president Carnot naar de Schouwburg en Zondag 1 Juli werd zijn stoffelijk overschot onder een tranenvloed der menigte begraven. Wel mag de gewijde dichter zingen: „gelijk een bloem is ons kortstondig leven” en Lezer, het kan ook ons treffen! En dan? want daarop komt het bizonder aan, de plaats hier op aarde wordt weer door anderen ingenomen (immers drie dagen later was al weer een nieuwe president benoemd) maar in de eeuwigheid blijven de toestanden onveranderd en daarom is het boven alles noodig, ons gedurig ernstig af te vragen, niet slechts wat de menschen van ons zeggen — maar wie wij voor God zijn?

Italië. De minister-president Crispi kan tevreden zijn. Zijne hervormingsplannen, die eerst hevig bestreden werden en vooral geen kans hadden van slagen, zijn nu met een overgroote meerderheid aangenomen; doch overigens heeft hij alle redenen om zeer voorzichtig te zijn. Pas van een aanslag op zijn leven ontkomen, is verleden Vrijdag al weer een man in een werkmanspak gevat, die den minister tot in diens huis was achtervolgd en bij onderzoek bleek, dat hij een zeer groot mes in den zak had.

Waarlijk, het zijn geen tijden voor de machtigen dezer wereld, om luchthartig door het leven te gaan.

Engeland. De ramp te Wales in de Albion-kolenmijn, heeft honderden personen in droefheid gedompeld. Men is zeker, dat meer dan 300 personen zijn omgekomen; reeds zijn 266 lijken naar boven gebracht, die alleen door de familieleden waren te erkennen door bizonderheden aan de kleeding, overigens waren ze niet van elkander te onderscheiden, zoo deerlijk verminkt.

De treurige toestand is niet te schetsen, ook is de finantieele schade der maatschappij ontzettend groot en wordt geschat op 70.000 p. st.

Rusland. In weerwil der bedreigingen en de bij tijds ontdekte aanslagen, hebben toch de Czaar en Czarin de inwijding der kerk te Borki bijgewoond.

Oostenrijk. Tegen Keizer Frans Jozef is ook een moordaanslag beraamd, die gelukkig nog tijdig is ontdekt en verhinderd. Te Praag is een proces begonnen tegen een complot jongelieden, „die zich de wrekers van Boheme noemen.” Dus in de grond der zaak overal het zelfde verschijnsel.

Marokko. De aanvankelijke voorspoed, die de nieuwe Sultan had op zijn reis naar Te[illegible] schijnt in eens veranderd te zijn, daar de Arabierenstammen zich verzetten en den Keizer der Mooren omsingeld hebben.

Z. R.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen door br. Z. G. te Berkhout *f* 1.80

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Door br. Z. G. van de Gem. Hoorn en Berkhout *f* 19.42½. N. v. BEEK.

Voor de Predikerschool te Hamburg.

Groningen br. en zr. S. 60 ct.; br. en zr. K. 50 ct.

Bijbelkiosk, gift Haarlem 50 cts.

J. HORN.

Voor den zieken broeder in Muntendam gecollecteerd in de gemeente Haarlem *f* 3.25.

J. HORN.

Kerkbouw Hengeloo.

Van br. Griguszies te Raukutten *f* 6.49; van K. K. te 's Hage *f* 1.—. De bouw van kerk en huis is aanbesteed voor *f* 4600.—.

J. KATUIN.

Aan de Gemeenten.

☞ Mag ik mij elken dag verzekerd houden van de ernstige voorbede der gemeenten, tijdens mijn reis naar en verblijf in Londen? Ik gevoel daaraan grootelijks behoefte. Dinsdag denken wij af te reizen en Donderdagavond de eerste bijeenkomst te houden.

HORN.

ADVERTENTIËN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 377 DONDERDAG 12 Juli 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Doe iets voor Jezus!

III.

Hoeveel moet ik voor Jezus geven?

Deze vraag laat zich gemakkelijk beantwoorden; want de H. S. en de Geest Gods geven ons nauwkeurig bescheid. Dat ieder christen, arm of rijk, heilig verplicht is, voor Jezus te werken en te offeren, zoo lang het heden genaamd wordt, behoeft geen nadere toelichting, want wie niets voor Jezus doet of wil doen, die heeft ook geen aanspraak op Zijne heilige Persoon, noch op het erfrecht van dat heerlijke leven, dat Hij ons zoo duur verworven heeft. Er zijn lieden, die zich bestendig verontschuldigen door te zeggen: Ik zou wel gaarne iets voor Jezus doen en voor den opbouw van 't Godsrijk, maar ik heb geen geld en ook geen tijd. Mijne omstandigheden veroorlooven mij niet iets te geven; als ik rijk was, dan zou ik gaarne iets bijdragen, maar nu is 't mij onmogelijk. Andere brengen in, dat naar hunne zienswijze met 't geld voor 't Godsrijk niet op de rechte wijze gehandeld wordt enz. en daarom geven zij niets. Wie zoo denkt, doet en spreekt is zeer beklagenswaardig en bewijst daarmee, dat hem de liefde tot Jezus ontbreekt, want zulke lieden hebben voor alles geld, behalve voor den arbeid in 't Godsrijk. Zij willen *bekeerde* menschen zijn, en zij zijn niets minder dan *verkeerde* mondchristenen en huichelaars. Als 't hart, 't hoofd en de geldbuidel bekeerd zijn, dan is de gansche mensch bekeerd, maar eerder niet. Men hoort vaak dat schoone lied zingen:

Nun danket alle Gott
Met Herzen, Mund und Handen.”

Met den mond danken wel zeer velen, dewijl dat hun niets kost, maar met 't hart danken slechts weinigen. En met de handen? Ja, de handen behooren den Heer ware dankoffers toe te brengen voor de rijke zegeningen en menigerlei weldaden. Maar welke dankoffers komen er op 't dankofferaltaar? Dikwijls slechts — kopergeld: „Schaamt gij u niet daarmee voor uwen God te verschijnen? Klopt u 't hart niet geweldig? Beschuldigt u uw geweten niet? Gij kunt wel de menschen, maar niet God bedriegen, die in 't verborgene ziet. Gij wilt weten, hoeveel gij voor Jezus moet geven. Wij willen zien, wat de Schrift zegt.

In 't oude Testament had God voor zijn bondsvolk de tienden verordend. Wij lezen Lev. 27 : 30—32: *„Ook alle tienden des lands van 't zaad des lands, van de vrucht van 't geboomte, zijn des Heeren, zij zijn den Heere heilig. Maar zoo iemand van zijne tienden immers iets lossen zal, hij zal zijn vijfde deel daarboven toedoen. Aangaande alle tienden van runderen en kleinvee, alles wat onder de roede zal doorgaan, het tiende zal den Heere heilig zijn.*

Verder heet het in Num. 18 : 21. *„En zie, aan de kinderen van Levi heb ik alle tienden in Israël ter erfenis gegeven, voor hunnen dienst dien zij bedienen, den dienst van de tent der samenkomst.”* Ieder Israëliet moest van zijn' ganschen oogst enz. elke tiende garve, het tiende rund, schaap etc. afzonderen en den Leviten geven, welke van het hunne weder de tienden aan den Priesteren tot levensonderhoud moesten afstaan. De rijke had dus meer, de arme minder tienden af te staan, maar uitgesloten van de tiendengave was niemand.

Buiten deze tienden van alle inkomsten, kelder, schuren en vee, kwamen nog de vele offers; eerstelingen en eerstgeborenen, armentienden, de reiskosten met betrekking tot de hooge feesten te Jeruzalem en dergelijk meer, zoodat de gezamentlijke uitgaven voor godsdienstige doeleinden wel 't vijfde tot 't derde deel der inkomsten bedroegen. De ware Israëliet bracht zijne tienden en offers met vroolijken dank jegens God, die geboden had: *„men zal niet ledig voor mijn aangezicht verschijnen.”* Exod. 23 : 15. Verder lezen wij: Spr. 3 : 9, 10: *Vereer den Heere van uw goed en van de eerstelingen van al uwe inkomst. Zoo zullen uwe schuren met overvloed vervuld worden en uwe perskuipen van most overloopen.” „Beproeft mij nu daarin; zegt de Heere”.* Mal. 3 : 11: *„of ik u dan niet openen zal de vensteren des hemels en u zegen afgieten, zoodat er geen schuren genoeg wezen zullen.”*

Jehova zegende zijn volk met allerlei tijdelijke en geestelijke weldaden, als zij zonder terughouding, onverkort en met vreugde de tienden brachten en strafte hen op allerlei wijze met verliezen, misgewas, krankheid enz., wanneer zij hunne verplichtingen niet nakwamen en zijne knechten lieten gebrek lijden.

In 't N. T. vinden wij weliswaar niet, hoeveel een kind Gods moet geven, wijl 't Evangelie niet zegt: „Gij zult”: of „Ga heen en doe dat”, gelijk in de wet geschreven staat, maar lieflijk noodigt: „Komt, en ik zal u rust geven enz.” In 't N. T. heet de wet des geestes en der liefde. Heeft ons God 't beste, wat Hij had, Zijn' lieven Zoon, gegeven, dan is 't te verwachten, dat wij vrijwillig, door de liefde Gods gedrongen, niet minder dan de wet voorschrijft, maar veelmeer voor Jezus zullen doen. Vele schriftuurplaatsen vinden wij in 't N. T., die ons den arbeid voor Jezus in alle manier, zoo ook in 't geven, dringend aanbevelen en aan 't volbrengen derzelve tijdelijke en eeuwige zegeningen en weldaden Gods verbinden. Er staat geschreven: „Geeft, en u zal gegeven worden”. „Die spaarzamelijk zaait, zal ook spaarzamelijk maaien en die in zegeningen zaait, zal ook in zegeningen maaien. 2 Cor. 9 : 6—10. Op deze aarde zullen wij zaaien en op de nieuwe aarde oogsten. Zaai veel, zaai rijkelijk, dan zult gij ook veel, ja zonder ophouden oogsten. Paulus schrijft: *„Want indien te voren de volvaardigheid des gemoeds daar is; zoo is iemand aangenaam naar 't geen hij heeft; niet naar 't geen hij niet heeft.” „Geven is zaliger dan te ontvangen.”* Betreffende de geboden van Christus schrijft hij: 1 Cor. 9 : 14: *„Alzoo heeft ook de Heere geordineerd degenen, die 't Evangelie verkondigen, dat zij van 't Evangelie leven* en in Gal. 6 : 6: *„En die onderwezen wordt in 't Woord, deele mede van alle goederen dengenen, die hem onderwijst”* en verder vers 9 en 10: *Laat ons goeddoende niet vertragen . . . . aller meest echter aan de huisgenooten des geloofs.”*

Voor alle dingen is eene bepaalde orde en regelmatigheid aan te bevelen. Paulus schrijft aan de geloovige Corintiërs: *„Op elken eersten dag der week legge een iegelijk van u iets bij zich zelven weg, vergaderende eenen schat, naardat hij welvaart verkregen heeft, opdat de verzamelingen alsdan niet eerst geschieden, wanneer ik zal gekomen zijn.”* 1 Cor. 16 : 2. Naar Stiers' overzetting heet het: Liefdesbelasting voor het Rijk Gods behooren alzoo elken dag des Heeren verzameld te worden. Als het volk Gods vergadert en zegen afsmeekt, dan zal men ook dankbaarheid toonen en een offer op 't altaar leggen. Geen Israëliet, rijk of arm, verliet den Tempel zonder eene vrijwillige offergave achter te laten. Wij lezen: Luc. 21 : 1—4: „En opziende zag hij de rijken hunne gaven in de schatkist werpen. En hij zag ook eene zekere arme weduwe twee kleine penningskens daarin werpen. En hij zeide: Waarlijk, ik zeg u, dat deze arme weduwe meer dan allen heeft ingeworpen. Want deze allen hebben van hunnen overvloed ingeworpen tot de gaven Gods, maar deze heeft van haar gebrek, al den leeftocht dien zij had, daarin geworpen.” Hieruit zien wij:

a. Dat allen, die in den tempel waren hunne gaven in de schatkist wierpen. *b.* Dat de rijken veel inwerpen. *c.* Dat de arme weduwe allen overtrof: want zonder bange zorg wierp zij uit liefde tot God al haren leeftocht daarin. Hare zelfverloochening, opoffering en oprechte liefde tot God wordt ons door den Heer ten voorbeeld gesteld. *d.* Dat niet de pracht en heerlijkheid des Tempels zoo zeer eenen aangenamen indruk op Jezus maakte, als wel de vroomheid en liefdadigheid dezer arme weduwe. *e.* Ofschoon God niet afhankelijk is van menschen in de ondersteuning en uitbreiding des Evangelies in de wereld; zoo heeft Hij toch verordend, dat dit door middel van menschelijke medewerking zal geschieden; en als de mensch zijne gaven op Gods altaar legt, ontvangt hij veel meer dan hij geeft. De ondersteuning van het werk Gods is een groot voorrecht. — Een geloovig christen, wiens het Rijk Gods dierbaar is en hetzelfde naar vermogen ondersteunt, schrijft: „Wie Jezus liefheeft en Hem navolgt, verloochent zichzelve als Jezus het wil.” Hij heeft zijne naasten lief als zichzelven, arbeidt voor hen en geeft tot hunne redding, alsof het zijne eigene betrof. Jezus werd arm om der menschen wil. Hij heeft hen lief en gaf Zichzelf voor hen ten offer. Wie dit voorbeeld volgt, kan het geld niet liefhebben

en ophoopen voor zich zelf, maar wendt het aan tot heil des naasten. Wie daarentegen de wereld (het geld) liefheeft en ophoopt, in dien is de liefde des Vaders niet, gelijk ons de Heer in Zijn Woord zegt: Een ieder zal in zijn aardsch beroep trouw en vlijtig arbeiden, maar niet om darmee rijkdommen te vergaderen, die de mot verteert, die de roest verderft en die de dieven doorgraven en stelen en om een gemakkelijk leven te leiden, maar om het Godsrijk te steunen en de dorstigen te geven Efeze 4: 28.

Daar de geestelijke nood over 't algemeen veel grooter is, dan de lichamelijke en de godzaligheid tot alle dingen nut is, hebbende de belofte van dit en van het toekomend leven, zoeken de christenen, die zelve dit heerlijke goed bezitten en boven alles waardeeren, tot bevordering deszelfs gezanten te ondersteunen, opdat deze hunne gansche kracht aan de verkondiging des Evangelies in woord en geschrift binnen en buitenlands onder alle volkeren der aarde kunnen wijden, en het Rijk des Heeren, dien zij dienen en navolgen te helpen bouwen. Dat is hun geen zware plicht, maar louter vreugde en genade van God.

Deze heilgezanten naar vermogen te ondersteunen is veel meer dan het geven der tienden, het is Jezus woord in vervulling brengen; wijl Hij in de Bergrede Matth. 5—7 veel meer van de Zijnen verlangt, dan „wat tot den ouden gezegd is" het is niet naar eigen goedvinden over zijne goederen te beschikken, maar veel meer zijne werkkracht have en goed in Jezus dienst te stellen. Dat is eigenlijk: „Heb uwe naasten lief gelijk u zelven." „Mijne kinderkens, laat ons niet liefhebben met den woorde, noch met de tong, maar met de daad en waarheid. 1 Joh. 3: 18.

Waarde lezer, ga moedig aan den arbeid voor Jezus; neem vol vreugde dien kostbaren last op uwe schouder en denk niet: „Laat anderen dat werk maar doen!" Neen, toon gij anderen, hoe men voor Jezus iets kan doen.

(Slot volgt.)

De strijd om het bestaan.

„Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den booze." Joh. 17: 15.

Wanneer wij zeggen, dat wij bange tijden beleven, dan zeggen wij volstrekt niets nieuws. Veeleer herhalen wij dan slechts de klacht, die reeds door duizenden vóór en met ons, met het oog op de treurige maatschappelijke toestanden, is geuit geworden en waarmede wellicht nog door duizenden ná ons zal worden ingestemd. Ja, die strijd om het bestaan neemt in onze dagen wat hoofden en harten in beslag! Vruchteloos wordt door de mannen der wetenschap naar eene oplossing gezocht van het sociale vraagstuk, en ondertusschen neemt de strijd in hevigheid toe, en doemt daar eene macht op, die de tegenwoordige maatschappij op hare grondvesten doet sidderen en die zich openbaart in werken der duisternis.

Nu dan ook de wateren van ons strand onheilspellend beginnen te ruischen, ons den storm verradende, die achter den horizon woedt, mag het ons, geloovigen, wel eene ernstige vraag worden, welk standpunt wij tegenover dien strijd hebben in te nemen.

Ja, Gode zij dank, wij weten het, eenmaal zal voor ons het uur der verlossing slaan, en zullen zij, die de verschijning des Heeren Jezus Christus in onverderfelijkheid hebben liefgehad, aan de groote verdrukking, die te komen staat, worden onttrokken, door in een punt des tijds te worden veranderd. Doch ofschoon die verwachting onze toekomst verheldert en onze horizon voor totale beneveling bewaart, het doet niets af aan het feit, dat de naakte werkelijkheid ons tot de proza van het leven terugroept; ja, ons midden in den strijd des levens plaatst, en wij ons in dien strijd zien gewikkeld. De vraag: wat zullen wij eten, wat zullen wij drinken en waarmede zullen wij ons kleeden, zij schettert den geloovige niet alleen van alle zijden in de ooren, maar de omstandigheden zijn vaak van dien aard, dat zij zich ook bij hem als met geweld naar de lippen dringt! En bleef het daar nu maar bij, dan was het gevaar nog zoo dringend niet. Want immers geeft de Heiland op die vraag het meest afdoende antwoord, waar Hij spreekt: „Uw Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft; weest dan niet bezorgd." Al moge hem, door de vele tegenspoeden en beproevingen dezes levens overmand, het geloof aan deze uitspraak voor een oogenblik ontzinken, schier onbewust blijft hij er zich aan vastklemmen en op den bodem zijner ziel wenscht hij: Heer, begeef mij niet!

Doch er is meer. Er dreigt ons in dezen strijd gevaar van eene zijde, waarvan wij het allerminst verwachten. Wij moeten niet vergeten, dat ook bij helderen hemel gevaren kunnen dreigen, gevaren des te grooter, naarmate zij minder in het oogvallend zijn; verborgen klippen, waarover eene zich verheffende zee u heenzet, maar waarvoor, wanneer de wateren kalm zijn, alleen eene geoefende hand u beveiligen kan. Waarin dan dat gevaar bestaat? Letten wij daartoe op het Schriftwoord, dat wij hierboven plaatsten. Het is ontleend aan de bekende bede des Heeren, door Hem uitgesproken vóór den aanvang van Zijn lijden. Het is de bede, waarin de Heer in het bizonder Zijne discipelen en allen, die door hun woord in Hem gelooven zouden (dus ook ons), aan Zijnen Vader opdraagt. De Heiland vergunt ons door die bede een bizonderen blik te slaan in Zijn liefdevol hart en woord, nu hij weldra van het tooneel dezer wereld, dus ook van Zijne jongeren scheiden zal; nu is het ook die liefde, die Hem de bede op de lippen legt: „Vader, ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den booze." Neen, geen onttrekken aan den strijd, geen besparing van den vaak bitteren beker des lijdens vraagt de Heiland voor degenen, die Hem volgen, en waarom niet? omdat dit hunne eigenlijke vijanden niet zijn. Neen, veeleer zijn dat middelen in de hand des Heeren, om hen te louteren en te heiligen en voor den hemel geschikt te maken. Bovendien, hun zijn hier in deze wereld is noodig, want immers zijn zij het zout der wereld! Denk u voor een oogenblik die christenheid (en daarmede alle Gods-openbaring) uit die wereld uitgenomen, — maar dan is immers die wereld een prooi van het verderf. Is het niet de gemeente des Heeren, die de alverwoestende macht van den anti-christ tegenhoudt?

De geloovigen moeten dus in deze wereld verkeeren, opdat zij die wereld ten zegen zouden zijn. Hoe zullen zij echter aan die roeping beantwoorden? De bede geeft het antwoord: Wanneer zij bewaard worden van den booze! Het gevaar voor het tegendeel is echter ontzettend groot, en van de vele wapenen, waarmede de vijand onzer ziel zich bedient om ons onzer roeping ontrouw en tot een (wellicht onbewust) dienaar van hem te maken, is in onze dagen de strijd om het bestaan, het meest doeltreffend. En waarom? Wel daarom, omdat hij dat verderfelijk wapen heeft verguld en het toen hen zelven in de hand heeft gegeven, opdat zij zich met vele smarten zouden doorsteken.

Ofschoon allen, die zich ook maar eenigszins op het gebied van den handel bewegen, of die door hun beroep gedurig met de maatschappij en hare toestanden in aanraking worden gebracht, dus reeds aanstonds zullen hebben begrepen, achten wij het noodig ons hier toch nog nader uit te spreken. Voor den geloovige toch bestaat er in den eigenlijken zin slechts ééne strijd. Ja, zijn gansche koers is één lange worsteling, en de woorden „christen" en „strijd" zijn dan ook synoniem.

Het is daarom een vanzelfsheid, en er aan ontkomen kan hij niet, want alles wat hem omringt, is er op aangelegd hem van zijne hemelsche bestemming af te trekken, en waar hij dat niet wil, daar ziet hij zich tegenover machtige vijanden geplaatst, wien te bekampen, hem is opgedragen. Gods Woord vat dit alles samen in de opwekking: „Strijdt den goeden strijd des geloofs." Nu is het echter een eigenaardig kenmerk, dat de geloovige, wanneer hij gaat verflauwen in dien strijd, dat dan de vragen van den dag, in het bizonder met betrekking tot zichzelven, veel meer zijn aandacht beginnen te genieten.

En o, dat gaat zoo van lieverlede en zoo gemakkelijk, want die afwijking is christelijk getint. Als christen begint hij het tot zijn roeping te achten, mede te werken tot verbetering der maatschappelijke toestanden, door lid te worden van een vakvereeniging. De Verg., zal zij werkelijk haar doel nabijkomen, moet zich ook een weinig met de politiek inlaten, want zoo zegt men, daar zit de kwaal. Hadden wij maar algemeene stemrecht, dan waren wij al een heel eind gevorderd op den weg ter verbetering, want dan konden wij mannen kiezen uit het volk, die de nooden des volks van nabij kennen. Christelijk democratisch wordt de leuze, de een zegt het den ander na, (zonder wellicht de juiste beteekenis er van te vatten) en eer men het vermoedt, is men op een terrein gekomen, waar de hartstochten op het felst bewogen, en de hoofden heet, maar de harten koud gelaten worden. Voor de waarheid hiervan behoeven wij slechts te wijzen op den jongsten verkiezingsstrijd. In welk een treurig licht vertoont zich daar die zoogenaamde christenheid aan ons oog! Wij herinneren aan de bede des Heilands en zouden schier geneigd zijn te vragen: waar is de vervulling? De christenheid in het algemeen is niet *in* de wereld, maar *van* de wereld en dat betoont zij door het standpunt, dat over het algemeen door haar in den strijd om het bestaan wordt ingenomen. Ja, wij weten het wel, er zijn toestanden in het samenstel onzer tegenwoordige maatschappij, die hemeltergend genoemd moeten worden en daarvoor met een enkele machtspreuk het oog te willen sluiten is (om geen scherper uitdrukking te gebruiken) onmenschelijk. Dat ligt dan ook volstrekt niet in ons bedoelen. Neen, wij hebben te strijden voor de handhaving van recht en gerechtigheid; tegen alles wat indruischt tegen de ordonnantiën Gods. Wij willen echter hier van dat woordje „strijd" afscheid nemen, want dat wordt door allen, en vooral op het besproken gebied, in verkeerden zin opgevat. Velen vatten dat op in den zin van „achten," „handgemeen worden," het elkander toevoegen van beleedigende uitdrukkingen. Veel liever bezigen wij daarom het juistere woord „getuigen." Ziet, daarmede worden wij aan onze roeping herinnerd; met dat enkele woord wordt het ons duidelijk op welk standpunt wij ons hebben te plaatsen. Ja, te getuigen is onze roeping! Daartoe liet onze Heiland ons in de wereld. Te getuigen en de eerste plaats in onze onmiddelijke omgeving door Woord en wandel, dat wij met de wereld hebben afgerekend en wij boven den druk der tijden zijn, omdat wij in een God gelooven, die ons voor tijd de eeuwigheid voor Zijne rekening nam, en die alle ongerechtigheid des menschen eens oordeelen zal. Te getuigen over de liefde eens Heilands die al ons denken te boven gaat, met andere woorden dus: brengers van goede tijding, belijders en daardoor predikers des evangelies van Jezus Christus. Wanneer wij in die roeping getrouw zijn, dan is er geen sprake van een zich onttrekken aan den strijd. Veeleer plaatsen wij ons op de voorste gelederen en bevinden wij ons op de meest bedreigde punten.

Wij treden dan echter niet op om te wonden, maar om te heelen en te verbinden; om hen die gevaar zouden loopen in dien strijd om te komen, intijds voor dat gevaar te behoeden, door het dezulken toe te roepen: „ach, wat ik u bid den mag, begin toch eens den strijd tegen uzelven; tegen dat alles, wat u van den weg ter eeuwige gelukzaligheid terughoudt, en laat de andere maar aan God over."

Wij kunnen vastelijk aannemen, dat wanneer de christenheid in het algemeen in deze haar roeping meer nabij was gebleven, dat het er in de maatschappij op verre na niet zóó ongunstig zoude uitzien, als thans het geval is.

Een blik op de maatschappelijke toestanden biedt dan ook aan de gemeente des Heeren rijke stof tot verootmoediging. Zij toch had het bederwerend element in de wereld moeten zijn, want zij is bestemd om het zout der aarde te zijn. Maar wanneer nu het zout smakeloos geworden is, wat dan? De mond der waarheid geeft daarop het antwoord: het deugt nergens meer toe, men werpt het weg.

Waar dan de strijd om het bestaan in felheid toeneemt, daar zij dat voor de gemeente des Heeren een spoorslag om het in de eerste plaats zichzelve toe te roepen: „Houdt moed, de Heer is met ons en onze verlossing is aanstaande", en in de tweede plaats, om in de wereld met klem te getuigen van een goed, dat blijft tot in alle eeuwigheid en welks bezit ons reeds hier dermate gelukkig maakt, dat geen strijd of lijden van deze wereld ons de blijdschap daarover kan ontroeven.

Laten wij het in alles toonen, dat wij, ofschoon in de wereld zijnde, toch niet van haar zijn, want dat is het eenige wapen, waarmede wij den geest van den anti-christ van ons af kunnen houden.

A. V.

Van alles wat.

Uit Engeland. Het Britsch Buitenlandsch Bijbelgenootschap heeft sedert zijn ontstaan, thans 90 jaar geleden, 136000 Bijbels uitgegeven in 340 talen en dialecten. Welk een wijd veld is alzoo met dat kostelijke zaad bezaaid geworden! En wie zal de rijkdom van den oogst bepalen?

De welbekende christen-philantroop, Dr. Barnardo te Londen, ontving voor zijne gestichten voor verwaarloosde en verlaten kinderen een som van *f* 15360. Ongeveer 25000 van die arme schepsels zijn daar verzorgd en christelijk opgevoed en velen hunner bekleeden belangrijke betrekkingen in de maatschappij, en velen zijn er niet slechts lichamelijk, maar ook naar den geest gezegend. Zoodanige arbeid is inderdaad een lichtpunt in de duisternis dezer wereld.

Palestina. Volgens „L' Echo de la Verité" zijn er thans in het heilige land 24 joodsche kolonie's, van welke eenigen 150 familie's bevatten. De Sultan van Turkije zou thans verlof gegeven hebben aan de joden om land in eigendom te bezitten. Dat zou eene belangrijke wending in de geschiedenis van dat volk teweegbrengen, en is als een gewichtig teeken des tijds te beschouwen.

Mildheid voor de Zending. Regel is, dat een klein deel van de door eene Gemeente samengebrachte gelden voor de Heidenzending wordt afgezonderd en verreweg het grootste deel voor eigen zaken gebruikt wordt. Alzoo niet de Baptiste Gemeente te Boston, welker leeraar Dr. Gordon is. Deze bracht ten vorigen jare de som van 7000 pond sterling = *f* 84000. Van die som werd *zestig duizend Gulden* voor de Zending gegeven. N. v. B.

Den leden der Middernacht-zending-vereeniging te Groningen wordt herinnerd, de vergadering van heden Donderdagavond in het Militair Tehuis, precies ten half negen. Behalve het verslag van den afgevaardigde naar de jaarvergadering te Zetten en mededeelingen van het bestuur, komt ook het concept-reglement in behandeling; de vergadering belooft dus belangrijk te zullen zijn.

Ook niet-leden, die doel en strekking van dezen arbeid beamen, worden verwacht.

Laat ons goeddoende niet vertragen, maar doen wat onze hand vindt om te doen met a l l e m a c h t.

ZENDINGSFEEST te Middachten, 5 Juli 1894.

Wat men ook zegge — de zendingsfeesten blijven nog maar steeds dagen van aangename ontspanning en hebben nog voortdurend de aantrekkingskracht voor de duizenden. Het was een schoone dag l.l. Woensdag en het heeft iets eigenaardigs, de velen uit alle oorden des lands te zien samengestroomd, en doet zoo onwillekeurig denken aan de optochten der kinderen Israëls; vooral dat vertrouwelijke nederzitten op het gras bij troepjes heeft iets origineels, ongedwongens, en het was mij maar steeds, alsof ik in die plaats was, waar de Heiland de duizenden met het wonderbrood voedde. Wij gelooven dan ook, dat de Heer waarlijk in het midden was, want bij al de verscheidenheid en uiteenloopende richtingen hoorden wij zelfs niet een enkelen wanklank. Wat vooral onze aandacht trok, was wel dit, dat de overgroote meerderheid behoorde tot den geringeren burgerstand, en er steeg een dank uit ons hart op, dat de Heere God juist uit die klasse, die eigenlijk maatschappelijk onder den zwaarsten druk verkeert, Zichzelf een volk heeft voorbehouden, dat Hem vreest en dat een geopend oog heeft voor de dingen des hoogeren levens.

De verschillende sprekers, die wij hebben gehoord, hebben ons niet alleen voor een oogenblik geboeid, maar ook gesticht, vooral de oude zendeling Zimmer, die 40 dienstjaren heeft. Hij is een der getrouwe strijders van Borneo, waar hij het grootste deel zijns levens en de beste krachten heeft gewijd aan de bekeering der kopsnellende Dajakkers.

Neen, niet de voordracht noch zijn gebroken Hollandsch boeide (hij is Duitscher van afkomst), maar zijne vele ervaringen, zijn gemoedelijk trouw hart en zijn kinderlijke toon, in weerwil van de grijze haren, die zijn hoofd sierden, deden gedurig een traan in het oog wellen. De plaatsruimte laat ons niet toe uitvoerig te zijn en de belangstellenden kunnen misschien de geschiedenis van Borneo bij de hun bekende zendingsvrienden wel te lezen krijgen; maar toch is het nog heel wat anders, als men het zelf hoort uit den mond van hen, die het zelf hebben doorleefd. Dat is de perzik onder den boom gegeten.

De heer Zimmer vertelde ons onder meer, dat, nadat ze de Dajakkers een weinig voor zich hadden gewonnen en vertrouwen gekregen onder deze woeste volksstammen, die bijna naakt liepen en wiens grootste lust het was, anderen te vermoorden en op te eten, begonnen ze hun schoolonderwijs, en zóó werd gezegend, dat het aantal kinderen tot duizend wies. Vol hoop bouwden ze scholen, kerkjes en huizen, en het getal zendelingen en inlandsche helpers vermeerderde jaar op jaar.

Doch daar breekt de opstand uit tegen het Holl. Gouvernement, met dit gevolg, dat de sultan van het zoo schoone eiland, die een Mohammedaan was, en vervolgens woede predikte tegen de zendelingen en bekeerde heidenen en tot eisch stelde: òf de zendelingen te verdrijven, òf ze te vermoorden. 's Heeren dienstknechten bleven op hun post, waar dan ook 3 zendelingen met hunne vrouwen en kinderen op eene niet te beschrijven, afgrijselijke wijze werden vermoord. De lijken werden aan stukjes geslagen en afzonderlijk aan boomstammen in het woud opgehangen, dat niets minder beteekende dan opwekking tot vernieling en moord. De andere zendelingen vluchtten, doch Zimmer bleef waar hij was, en moest de ervaring doorleven, dat het laatste huis boven zijn hoofd werd verbrand, zoodat hij met zijne vrouw als naakt op straat kwam te staan. Dat waren dagen van lijden, toen zijn arbeid van 26 jaren in moeite, strijd en groote opoffering als in een oogenblik werden vernield, en hij het moest aanzien, dat God zijn eigen werk vernietigde.

„Ik kon dan ook", zoo ging hij voort, „niet meer bidden op mijn knieën, maar moest plat op den grond liggen, als een worm in het stof."

„Van wege het Holl. Gouvernement werd mij het zwijgen opgelegd, en het waren 6 bange jaren wachtens, eer ik mijn mond mocht openen van de liefde mijns Heilands. Ik schreef aan mijn bestuur: „Er is hier niets meer voor mij te doen, neem mij hier weg. Het schijnt, dat God met Borneo gebroken heeft." Nauwelijks was deze brief weg of daar komen eenige Dajaksche hoofden tot hem, met de bede: „Blijf bij ons." Dit trof mij zoo, dat ik direkt naar Duitschland schreef: wat ik u in een voorgaande heb bericht, beschouw dat als niet geschreven, God heeft nog niet met zijn volk gebroken; ik ben door de stamhoofden gevraagd in hun midden te blijven werken enz. Van het Gouvernement kreeg ik toestemming om te leeren klein en groot en de arbeid gaat nu gezegend voort."

Toen liet hij ons als in vogelvlucht de vele stations zien over heel het eiland verspreid, die verschillende gemeenten van 200 tot 400 christenen telden, waaronder vele, zeer lieve, vrome kinderen Gods waren.

„Zoo is duidelijk bewezen", zeide hij, „dat de zending op Borneo geen menschen-, maar Gods werk is; het is door diepe vernedering tot stand gekomen en zal geenszins verbroken worden."

Dat hij in zijne vrouw, die hem thans nog ter zijde staat, een ware hulpe en steun heeft gehad, blijkt genoegzaam uit dit eene feit, dat, toen hij in die dagen van vervolging op een middag haastig naar huis kwam loopen om haar het droeve nieuws mede te deelen, dat ze dien avond om zes uur zouden vermoord worden, zat zij aan het naaien en bleef met haar werk voortgaan.

„Vrouw, verstaat gij niet, wat ik gezegd heb? Om zes uur worden ook wij vermoord!"

Ja, man, ik hoor het!"

„Maar legt dan toch uw naaiwerk neer", sprak haar man verbaasd en ontroerd.

„O neen, volstrekt niet", antwoordde zij, „want de Heer heeft gezegd: „Werk zoolang het dag is, de nacht komt, dat niemand werken kan." God kan ons bewaren; doch heeft Hij ook over ons anders besloten — Zijn wil geschiedde!"

Door een wonder Gods zijn ze dan ook bewaard gebleven, zeker ook als loon hunner trouw, om te zien, hoe Gods wegen door de diepte tot heerlijkheid leiden.

Ds. Bronsveld uit Utrecht sprak in eene schoone rede over: „De zending en het lied." Vatte het geheel in drie hoofdgedachten samen: 1. wat de zending vindt; 2. wat de zending brengt; en 3. wat de zending geeft.

In het eerste punt zette hij uiteen, dat de zending bij al de heidensche volken niets anders vindt dan, òf sombere klaagzangen, die de treurige, geestelijke armoede deden hooren, òf de hartstochtelijke, woeste krijgszangen, die tot niets anders aanspoorden, dan tot wrake nemen en bloedvergieten. Ten tweede schetste spreker, hoe de Christen-zending daarin verandering bracht en in de taal des volks overbracht: „Er ruischt langs de wolken een liefelijke Naam, en Jezus neemt de zondaars aan", waarmede een zendeling onlangs werd begroet door de Papoea's, onder welk volk hij zijn arbeid zoo gezegend had.

Kortom, het lied der Gem. van Jezus Christus, zooals zij alle eeuwen gezongen heeft in strijd en zegepraal, wordt door de Zending in de vele talen vertolkt, waardoor de waarheid Gods eene diepe plaats verkrijgt in de harten. Ten slotte wees hij er op, dat de Zending ook een leed geeft, want dat kan niet anders; wanneer men hoort van de uitbreiding van het koninkrijk des Heeren Jezus, moet dit een christen tot blijdschap en dank stemmen en dat spreekt hij gaarne uit in een lied, waardoor dan ook als van zelf Zendingsliederen ontstaan. Het was echter met ons Nederl. Christen-volk in dezen treurig gesteld, want het heeft nog geen bundel zendingsliederen gelijk de Duitschers enz.

Zou dat niet het gevolg zijn, doordat de zending eigenlijk in zoo weinig harten nog leeft? Hoe gaat het op Zendingsbidstonden toe? Wat zingt gij daar? Of hebt ge geen zendingsbidstonden in uw Gemeenten? Vragen, die naar ik meen, bij ons gedoopte Christenen ook wel eens ernstig overwogen mogen worden.

Hoe is het op **onze** bidstonden? (R.)

Ds. M. Mooy van Dordr. sprak over: „Onder de Banier" onder den verschen indruk van de plechtigheid van de pas te Utrecht geordende en uitgezonden zendelingen. Op zijne welsprekende wijze ontplooide hij verschillende vaandels, terwijl hij met kracht waarschuwde tegen het revolutionaire, bloedroode socialisten-vaandel, en zijne hoorders opwekte, zooals men dat van een Evangelist mag verwachten, om zich te scharen onder de banier van Christus Jehova Nisse.

Hier hadden wij weer het vrije gezonde Evangelie, zoo als wij dat gewoon zijn, tevergeefs bij die andere kerkelijke sprekers gezocht. Hier gevoelde en tastte men, dat niet de Dominé, maar de Christen aan 't woord was, die een scherpe onderscheiding maakte tusschen geloovigen en onbekeerden.

Met kracht drong hij er op aan, dat ieder kleur zou bekennen, niet alleen op kerkelijk en politiek gebied, maar inzonderheid in christelijken zin, n.l.: Wie behoort gij toe, Christus of

de wereld. Ik twijfel niet, of dit goede woord zal velen tot nadenken brengen en naar ik hoop bij allen den doorslag geven om Christus te kiezen. De laatste spreker Ds. Visser uit Amsterdam, die de slotrede uitsprak en waarom de duizenden zich hadden geschaard, bepaalde zijn talrijk gehoor bij twee gedachten om ter overdenking van dit heerlijke feest mede te nemen.

Ten 1sten, God heeft u lief en ten 2den, hebt gij ook God lief? dit zal dan ook blijken uit het hart, wat gij de Zending toedraagt.

De slotzang, Gez. 96, begeleid door hoornmuziek, maakte een plechtigen en aangrijpenden indruk op de menigte, die onwillekeurig deed uitzien naar dien strijd, waarin de ontelbare schare zal staan uit alle natiën en volken aan de glazen zee, zingende het lied van Mozes en het Lam. Zoo ging dan ook deze feestdag weer haastig voorbij, gelijk alles hier een einde neemt. Moge hij bijdragen tot verhaasting van de komst van Christus in heerlijkheid!

ZUTPHEN, Juli '94. B. ROELES.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Onze Vorstinnen zijn van Vulpera, waar ze eenigen tijd hebben vertoefd, weer op heur terugreis, die zij bij gedeelten zullen afleggen, om Donderdag 19 Juli te Soestdijk aan te komen. Wat zeker verblijdend is te vernemen voor elk goed Nederlander, is, dat de Koningin zeer gezond moet zijn, alsook hare Moeder.

In verschillende steden van ons land schijnt de pokziekte slachtoffers te maken, dagelijks althans leest men, dat hier en dan daar, enkele personen door deze zoo zeer gevreesde ziekte worden aangetast en niet zelden met doodelijken afloop.

De Maas bij Maastricht is besmet verklaard, zoodat er niet meer baden mogen genomen worden. Dit tengevolge van de cholera, die in België (Luik) heerscht. Op verschillende plaatsen in de provincie breekt de ziekte uit en hoewel alle voorzorgsmaatregelen schijnen in acht genomen te worden, toch laat de baccil zich niet zoo gemakkelijk overmeesteren. Haar vreesaanjagende macht zal zeker bestaan in haar verregaande zwakheid.

Frankrijk. De moordenaar van den heer Carnot, Santo Caserio, doet nog steeds van zich spreken en dat het nog maar steeds niet aan brutaliteit ontbreekt, bewijst wel zijn schrijven aan den nieuwen president der Republiek, wien hij op hoogen toon verzoekt om wat geld, waardoor zijn lot in de gevangenis zoude worden verzacht; klaagt voorts „over de slechte voeding." Hij is van oordeel, dat de president het wel aan hem verplicht is, want „gij hebt het aan mij te danken, dat gij president der Republiek zijt geworden. Het strenge onderzoek heeft de Justitie voldoende overtuigd, dat deze anarchistische booswichten een complot vormen, dat zich over al de landen van Europa heeft verspreid en de laatste aanslagen op den Czaar, op Crispi, de moord der vorige week op Bandi, een dagbladschrijver, die zich zeer ongunstig over hen had uitgelaten, alsmede de moord op den directeur der trammaatschappij te Pisa komen allen op rekening van dit complot, waaruit men kan zien, dat men eigenlijk nergens en dat niemand veilig is voor het moordend staal van deze onverlaten, wiens eenigste geluk het schijnt te zijn, om dood en verderf rondom zich te verspreiden. Zij worden door het lot aangewezen om hun booze plannen te volvoeren en die zich onwillig betoont, heeft het ergste te duchten.

De politie te Konstantinopel, hoofdstad van **Turkije**, heeft zes personen gevangen genomen, die een aanslag hadden gesmeed tegen het leven van den daar verblijfhoudenden, jeugdigen koning Alexander van Servië.

Denemarken. De socialisten hebben 8 Juli een jaarvergadering, waar een Afgevaardigde van den Rijksdag, Knudson genaamd, mededeelde, dat er eene Vergadering zou worden belegd, waar afgevaardigden van alle landen hunne vertegenwoordigers zullen zenden, om gezamentlijk te beraadslagen tot invoering van den 8-uurschen werkdag.

Duitschland. Op last van den Keizer is de ceremoniemeester, Von Kotze, die eenige dagen in de gevangenis heeft doorgebracht, omdat hij beschuldigd werd van het schrijven en uitgeven van schimp- en smaadbrieven, waarin ook de Keizer werd aangerand, op vrije voeten gesteld. Een schriftvergelijking heeft aangetoond, dat de bewuste brieven niet van de hand zijn van den gunsteling des Keizers. De huisminister, van Wedel, en nog eenige hooge hofbeambten stonden den heer Von Kotze bij de gevangenispoort op te wachten en groetten hem hartelijk, doch in weerwil van dit eere-bewijs vertrok de beschuldigde direkt naar zijne familie.

Mevrouw Von Kotze zegt, een brief te hebben ontvangen, waarin haar wordt aangeboden, dat iemand voor 60.000 gulden haar den schrijver wil aanwijzen. Zij heeft deze som ter beschikking gesteld en spoedig zal blijken, wat van deze zoo geruchtmakende zaak waar is.

America doet alles op groote schaal, zoo het een als het ander, overeenkomstig de uitgebreidheid van het land. Thans is er een werkstaking onder het spoorwegpersoneel, die een ontzaggelijken omvang heeft genomen. Bijna alle treinen door heel de nieuwe wereld, zooals bericht wordt, hebben hun loop moeten staken, ook doordat de werkstakers de door de maatschappijen nieuw aangenomen beambten dwingen, om het werk er neer te leggen.

In Californië heerscht een volkomen oproer en Chicago moet veel overeenkomst hebben met Parijs in de dagen der commune. (Deze stad beleeft ook nog niet veel vreugde na de groote wereldtentoonstelling en het gehouden internationale godsdienstcongres).

Generaal Miles kon met zijn 1500 manschappen weinig uitrichten tegenover de menigte werkstakers, die aangevuld door circa 100.000 leegloopers. Zij werden teruggeslagen, totdat ze bevel ontvingen, om er op in te mogen vuren, waardoor verscheidene personen werden gewond en sommige gedood. De toestand moet zeer ernstig zijn, daar werkstakers noch maatschappijen iets willen toegeven.

In vele plaatsen moet het zeer onveilig zijn van wege de vele werkeloozen, die door dieverij en plundering aan den kost trachten te komen.

Korea. Geheel tegen de verwachting in van den Keizer en zijne rijksgrooten van het hemelsche rijk (China) heeft zich Japan machtig ontwikkeld in de krijgskunst, zoodat deze regeering meer dan 10.000 geoefende troepen, afgericht op Europeesche wijze, naar Korea gezonden heeft, om hun recht te handhaven. Japan heeft eerst een minnelijke schikking aangeboden, doch waarvan China niets wilde weten, wat hun wel eens duur zou kunnen komen te staan.

Men verwacht, dat de Europeesche Staten, die veel belang bij den vrede hebben van wege de groote handel op beide landen en het onderhoorige eiland, een oorlog wel zullen verhinderen. Dit is te hopen, want anders zal er weer een massa bloed stroomen van dezulken, die niets over zichzelven hebben te beschikken.

Nederl.-Indië. De Gouverneur-Generaal telegrafeerde aan den Minister (7 Juli): De wensch der Koninginnen is met groote geestdrift ontvangen door de troepen voor Lombok van land- en zeemacht. De gezondheid der manschappen is zeer goed. Aan den Sultan is een ultimatum gezonden, en wanneer dit niet gunstig wordt aangenomen, zal het andere natuurlijk volgen. De Lombeksche vlag is verwisseld met de Hollandsche.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochtersvereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Van S. de J. te Sneek *f* 10.93; van A. K. en A. R. te Franeker *f* 90.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Van A. R. te Franeker *f* 1, van de gemeente Amsterdam *f* 30.

N. v. BEEK.

Unie-cent.

Leeuwarden *f* 16.75.

J. HORN.

UITGESTELD.

Hiermede berichten wij aan onze Gemeenten, dat onze reis naar Londen, op voorstel van br. Klickmann, is uitgesteld, misschien tot September.

Aan wie 't belang der zaak vatten, blijven wij de dagelijksche voorbede vragen, mede uit naam van br. Klickmann.

J. HORN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 378 DONDERDAG 19 Juli 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

MARK. 16: 15.

„Gaat heen", zoo sprak des Heilands mond,
„Naar Oost en West, naar Zuid en Noord,
En predikt over 't wereldrond
Aan alle volk, aan elk geslacht,
Dat neerzit in den duist'ren nacht,
Het heil van 't Evangelie-woord."

Gaat heen, discip'len van den Heer,
Volbrengt 't bevel, dat Hij u geeft;
Spreekt tot de volken van Zijn' leer,
En zegt, dat Hij voor hun gemoed
Verzoening door Zijn' dierbaar bloed
Op Golgotha verworven heeft.

Gaat heen! uw Heiland is nabij;
Hij geeft u kracht in elke strijd;
Spreekt van genade, rijk en vrij.
Valt dan niet al het zaad in d' aard,
Dat vruchten geeft — toch wordt gespaard
Een deel, dat rijpt te zijner tijd.

Gaat heen, o rijken, in de stulp,
Gaat met uw gaven, met uw geld
Tot d' arme, wachtend op uw hulp;
Biedt hulp en lenigt zijne smart,
Geeft hem het Woord, dat ook zijn hart
Verkwikt en eeuw'gen rijkdom meldt.

Gaat heen, discip'len, klein van kracht —
Weest toch getuigen op deez' aard'
Van Hem, die 't al voor u volbracht;
Getuigt van Zijne zondaarsmin,
Stort and'ren ook Zijn liefde in —
Belijdt Hem trouw: Hij is het waard.

Gaat heen, gij allen, aan het werk —
Nog is uw dagtaak niet volbracht —
Brengt zielen toe tot Christus' kerk.
Millioenen leven zonder God;
Gaat heen, uit deernis met hun lot,
En luistert naar hun droeve klacht.

Gaat heen! haast daalt de avond neer!
Der heid'nen volheid breekt eens aan,
En Isr'el buigt voor Sions Heer.
Bergt uw talent niet in den grond,
Maar woekert tot den laatsten stond, —
Ja, Jezus komt! bereidt de baan.

Doe iets voor Jezus!

IV.

(Slot.)

Hunne werken volgen met hen.

Als de H. S. van verdienstelijke werken spreekt bijv. in den brief van Jakobus, dan bedoelt zij het niet gelijk de Roomsche Kerk het opvat, om door die werken zalig te worden, want door de werken der wet zal geen vleesch gerechtvaardigd worden, daar niemand in staat is, de gansche wet te vervullen. Konden wij zulks, dan konden wij ook op deze wijze de zaligheid verwerven, en Christus had niet behoeven te komen om te lijden en te lijden. Nu echter worden wij uit genade zalig, d. w. z. als wij van God genade verkregen hebben en in de genade leven. Hebben wij onze schuld voor God beleden, vergeving der zonden ontvangen en vrede in Jezus' bloed gevonden, dan zijn wij door God begenadigd en zulke beganadigde zielen kunnen iets doen en behooren iets te doen voor Jezus. Van dezulken heet het: Openb. 14: 13: „Hunne werken volgen met hen." Wie geen genade bezit, bazuint al zijne daden voor armen en andere weldadige doeleinden luide uit, opdat hij den bijval en den lof van anderen ontvange. Van dezulken zegt Jezus: „Zij hebben hunnen loon weg." Wij hebben genade noodig; 1e. om niet ons zelf, maar Jezus te leven; 2e. daarbij nederig te blijven; 3e. niet onze zaligheid daarop te bouwen. De linkerhand moet niet weten, wat de rechter doet. God, die in 't verborgene ziet, zal 't in 't openbaar vergelden. Matth. 6: 1—4.

Liefdewerken voor Jezus kunnen ons eerst navolgen als wij gestorven zijn, namelijk, indien wij ze vernield hebben; werden ze door ons niet verricht, dan kunnen ze ons ook nimmer navolgen. Daar ieder wenscht, dat hem bij den dood goede, (geen booze) werken zullen navolgen, zoo is 't onvoorwaardelijk noodig, dat ieder in dit leven goede werken geloofswerken voortbrenge. Wie in den zaaitijd niet zaait, die kan in den oogsttijd ook niet oogsten. Onze geheele levenstijd op aarde is een zaaitijd en de eeuwigheid? Daar zal een iegelijk oogsten, wat hij gezaaid heeft. God beloont een iegelijk naar zijne werken, dikwijls reeds in dit leven, maar zekerlijk in de eeuwigheid hiernamaals. Rom. 2: 6.

Dat hebt gij Mij gedaan.

In de inleiding hebben wij gezien, welke ongehoorde geldsommen de kinderen dezer wereld vrijwillig voor hunne liefhebberijen uitgeven, zonder eenige hoop om daarvan eenig gewin te zullen hebben; want zij hebben hoegenaamd geene beloften Gods, maar wel schrikkelijke bedreiging. Matth. 13: 41, 42. Behoorden dan de geloovigen, waar 't den arbeid huns Heeren Jezus betreft, minder offerwaardig te zijn en zich te laten beschamen door de wereld. Bedenk, hoeveel gij in uw onbekeerden toestand voor nuttelooze dingen hebt uitgegeven. Voor concerten, bals, kaartspel, drinkpartijen en dergelijke ijdelheden. Dat heeft u meer gekost dan gij thans voor Jezus' Rijk offert? Dat is een slechte dank; gij behoordet voor Jezus meer te doen, dan gij voor de wereld gedaan hebt. — Lees eens Matth. 25: 31—46. Hoe beteekenisvol en ernstig zijn Jezus' woorden! De geloovigen noemt Hij: „Gezegenden mijns Vaders.": zij zullen het koninkrijk beërven, dat hen van de grondlegging der wereld bereid is.

„Want ik ben hongerig geweest en gij hebt mij te eten gegeven. Ik ben dorstig geweest en gij hebt mij te drinken gegeven. Ik was een vreemdeling en gij hebt mij geherbergd. Ik was naakt en gij hebt mij gekleed. Ik was krank en gij hebt mij bezocht, en in de gevangenis en gij zijt tot mij gekomen." En dan voegt hij daartoe: „Waarlijk, ik zeg u; wat gij een mijner minste broederen gedaan hebt, dat hebt gij mij gedaan." Deze woorden zijn zoo klaar en duidelijk, dat zij geene nadere verklaring behoeven.

In 't jongste gericht zal Jezus niet zeggen: Gij gezegenden mijns Vaders, komt en beërft dat Koninkrijk, want gij hebt in mij geloofd de godsdienstoefening bezocht, doop en avondmaal ontvangen: neen, Hij zal de werken der liefde als vruchten des geloots in aanmerking nemen en beloonen. Daden verlangt de Heer en niet bloot woorden: want ook Hij heeft met der daad bezegeld en bewezen, dat Hij de menschen liefheeft. Denk aan zijn bitter lijden en sterven. Kon Hij nog meer doen, dan Hij gedaan heeft? Neen, het gansche verlossingswerk heeft Hij volbracht door zich zelf te geven; dat verlangt Hij ook van Zijne volgelingen: Eene zelfopoffering voor Hem, de hongerigen voeden, de dorstigen te drinken geven, de naakten kleeden, de treurigen troosten, de ellendigen en vervolgden steunen, de weduwen en weezen in hun leed bezoeken: Jezus, die in hen woont, wiens eigendom zij zijn, spreekt: „Dat hebt gij mij gedaan."

God beloont elk liefdewerk, ieder stukje brood, iedere dronk waters, iedere gang om Zijnentwil, elk tijdverlies, in 't kort; alles wat gij voor de eere en uitbreiding van 't Godsrijk, tot welzijn en heil uws naasten verricht.

Nog eene zaak van groot gewicht.

Snel spoedt ons leven daarheen. Elke dag waarop wij niets voor Jezus gedaan hebben, is in betrekking tot de Eeuwigheid als verloren aan te zien. Jezus heeft geen dag ledig op de markt dezes levens doorgebracht, daarom zegt Hij: „Werkt, zoo lang het dag is, eer de nacht komt, waarin niemand werken kan." Volgt zijn voorbeeld.

Gij hebt onbekeerde kinderen, of eene onbekeerde echtgenoot, ouders, broeders en zusters, onderhoorigen, of vrienden nabij of verre; wat doet gij voor het heil hunner onsterfelijke zielen? Gij bidt voor hen. Dat alleen is niet voldoende, gij moet meer doen. Kunt gij hen persoonlijk bereiken, vermaan hen dan in de grootste liefde, laat hen gevoelen, dat u aan hunne zaligheid veel gelegen ligt. Vertel hen met vreugde, wat de Heiland aan uwe ziel gedaan heeft, hoe Hij u zocht, u vond en u gelukkig maakte. Zoek hen van hunne zondigheid en de groote middelaarsliefde van Jezus te overtuigen. Kunt gij hen *niet* persoonlijk bereiken, zend dan brieven en wijs hen 't grootste geluk aan, dat in 't vereenigd zijn met Jezus gelegen is. Schaf u christelijke geschriften en traktaten aan, die billijk te bekomen zijn, en verspreid dezelve, want door dat middel zijn reeds velen aan Jezus' voeten ge-

bracht. Rust niet, eer dat gij minstens eene ziel uit de klauwen des Satans ontvoerd hebt. Wend zooveel mogelijk allen ijver aan, waar gij u ook bevinden moogt, om toch iets voor Jezus te doen.

Hoe heerlijk, wanneer gij eens in dien dag der dagen zeggen kunt: Mijne arbeid is niet vergeefs geweest in den Heer, Hij heeft mijne gebeden verhoord, mijne bemoeiingen gezegend: door middel van mijnen arbeid zijn allen, die mij dierbaar zijn en ook anderen gered geworden. Denk eens, welk een vreugde, welk een heerlijkheid zal het zijn, wanneer gij het werktuig tot redding van vele zielen zijt geweest." Uw loon zal groot zijn; de Heer zal u over velen zetten. Matth. 25: 21.

Hallelua! Amen.

Zij werden vermist.

Eens op een avond hadden wij bij den huiselijken godsdienst 1 Thess. 4 gelezen. Nog lang zat ik in gedachten daarover verdiept in mijn leuningstoel en sliep eindelijk in. Daarop had ik een wonderlijken droom, dien ik hier verhalen zal.

Ik droomde namelijk, dat ik 's morgens ontwaakte en tot mijn verrassing, niet als naar gewoonte, mijne gade bij mij vond. Ik dacht, dat zij in een zijkamer zou gegaan zijn, en wachtte geruimen tijd op haar. Daar zij echter niet kwam, stond ik op en kleedde mij aan. Hare kleeren lagen nog, waar zij ze den avond tevoren gelaten had, en ik hield mij overtuigd, dat zij ergens in huis zijn moest. Nu ging ik in de kamer mijner dochter Julia, en na op mijn herhaald kloppen geen antwoord te hebben bekomen, trad ik binnen en vond tot mijn verbazing mijne dochter insgelijks verdwenen. „Wel, dat is vreemd," sprak ik tot mijzelf: „Waar mogen die beiden toch wel zijn?" Ten laatste begaf ik mij naar het vertrek van mijn' zoon Frans, die reeds uit bed en aangekleed was, ofschoon dat voor hem nog ongewoon vroeg was. Hij vertelde mij, een onrustigen nacht doorgemaakt en daarom zoo vroeg het bed verlaten te hebben. Ik deelde hem mijne bevinding mede en verzocht hem naar zijne moeder en zuster uit te zien, wijl zij zonder twijfel in huis moesten zijn. Hij keerde weldra terug, zonder hen gevonden te hebben, en zeide, dat al de buitenmuren goed gesloten waren. De zaak was mij onverklaarbaar en ik wist niet, wat ik verder doen zou. Wederom liep ik de kamer van Julia in en vond een veelgebruikten Bijbel geopend op de tafel liggen. Eene onderstreepte bewijsplaats daarin trok mijn aandacht en ik las: „Waakt dan, want gij weet niet in welke ure, uw Heer komen zal." Mijne vrouw had immer beweerd, dat deze plaats in de Schrift op de wederkomst van onzen Heer betrekking had om Zijne heiligen tot zich te nemen, zooals het in 1 Thess. 4: 14—17 beschreven staat; ik daarentegen liet dit gedeelte op den dood slaan. Doch ik dwaal af. Frans en ik overlegden, wat ons verder te doen stond, en besloten terstond naar eenige bloedverwanten en dichtst bij wonende vrienden te gaan, om naar de vermisten onderzoek in te stellen.

Wij sloegen verschillende richtingen in; en ik vervoegde mij ten huize van Mrs. E. —, eene zuster mijner echtgenoote, die met haren man tot ééne gemeente behoorde, maar daarbij zeer wereldschgezind was. Nadat ik herhaald aan de bel getrokken had, verscheen zij eindelijk en verontschuldigde zich, dat zij mij zoolang had laten wachten; zij had zelve het ontbijt moeten gereed maken, aangezien hare dienstmaagd eensklaps op gansch onverklaarbare wijze verdwenen was. Hetgeen het feit nog raadselachtiger maakte, was, dat alle buitendeuren zorgvuldig gesloten waren en de sleutels er in staken.

Toen ik haar daarop mededeelde, dat mijne vrouw en dochter evenzoo spoorloos verdwenen waren, werd zij zóó ontsteld, dat ik gaarne het gesprek op een ander onderwerp leidde, overmits ik haar zeide, nog niet ontbeten te hebben, en haar aan den morgendisch gezelschap wilde aandoen. Mr. E— lachte over deze geschiedenis en maakte de opmerking, dat de vrouwen zich wel hier of daar in het huis zouden verstoken hebben. Toen we ons voor 't ontbijt aan tafel zetten, zeide Mrs.— dat we onze koffie zwart moesten drinken, daar haar melkman, die anders zeer regelmatig aankwam, hedenmorgen uitgebleven was.

Plotseling kwam Frans in groote opgewondenheid aanstuiven, zeggende, dat hij de vermisten nergens ontdekken kon. In ieder huis, waar hij geweest was, ontbraken een of meer der familieleden. De straten waren vol van lieden, die vermiste nabestaanden zochten. Terwijl Frans deze inlichtingen verschafte, werd Mr. E— zichtbaar ontroerd, en verhaalde ons een gesprek, dat hij daags tevoren met een vriend gehouden, en wiens godsdienstige inzichten hij altoos voor dwaling aangezien had. Deze vriend verklaarde, dat de meeste gemeenteleden bloot zoogenaamde Christenen waren, doch in werkelijkheid de wereld meer liefhadden dan God. De Schrift leerde klaar en duidelijk, wanneer het volle getal der gemeente van Christus gered was, zou Christus onverwachts verschijnen, als een dief in den nacht, en die bereid waren, zouden Hem tegemoet gevoerd worden in de lucht, en in een oogenblik veranderd (met onsterfelijke lichamen aangedaan) worden. En hoewel een geroep des Archangels (Aartsengels) en de stem der bazuin Gods weêrklinken zou, zoo zouden het toch slechts diegenen vernemen, voor wie het bestemd was. Alsdan zou men gewaar worden, wat de Heer bedoelde, toen Hij sprak: „Alsdan zullen er twee op den akker zijn; de een zal aangenomen (medegenomen) en de ander verlaten (achtergelaten) worden. Er zullen twee in den molen malen; de een zal meegenomen en de ander achtergelaten worden." „En ik vrees," sprak Mr. E— ten slotte," die tijd is thans aangebroken, en wij behooren tot de verlatenen."

Daar intusschen de morgen reeds ver heen was, besloten wij aan 't werk te gaan. En onderwijl ik met een bezwaard gemoed er heen ging, ontmoetten wij een groote menigte menschen, wier aangezichten niets dan smart en kommer uitdrukten. In het drukke deel der stad bemerkte ik vele gesloten handelshuizen, en die er van open waren, schenen niets te doen te hebben. De drankholen stonden open als altijd, en groepen van mannen stonden er voor in ernstig onderling gesprek. Bij het stadhuis slenterden als gewoonlijk vele lanterfanters en werkeloozen rond. In mijn winkel gekomen, ontbraken de boekhouder en een trouwe oude knecht, die sinds lang in mijn dienst geweest was. De beide winkelbedienden waren aanwezig, maar hadden nochtans niets te doen.

Hierop begaf ik mij naar mijn Advokaat, waar ik een man besteld had, dien ik den vorigen dag een stuk land verkocht had, doch de kooper kwam niet opdagen. Nu richtte ik mijne schreden naar de kamer van koophandel, waar ik een buitengewoon groot aantal kooplui verzameld vond. In plaats van luidruchtig geschreeuw heerschte heden een plechtige stilte. Men kwam overeen alle beroepzaken 3 dagen op te schorten, wegens de groote ramp, welke de stad getroffen had.

Des avonds was bijna elke kerk toegankelijk en opgevuld met menschen, die verlangend waren om de oorzaak dezer zware bezoeking gewaar te worden, en te vernemen, of er nog voor de verlatenen eenige hoop was overgebleven. Menige leeraar was met „de vermisten" verzwonden, doch eenigen vulden hunne kansels. De gewone orde der godsdienstoefening werd opgeheven, hetgeen groote verwarring ten gevolge had. Predikanten en kerken beschuldigden elkaar van weerszijden, De kerkleden beweerden, indien de predikers hun het eenvoudige Evangelie verkondigd hadden, instede van ze in slaap te sussen met hooggeleerde voordrachten over filosofie en moraliteit (wijsbegeerte en zedeleer,) dan waren zij thans niet in deze groote ellende geraakt.

In de kerk, waar ik lidmaat was, bevonden zich, behalve de aanwezige predikant en zijne aanhangers, nog vele personen, die anders geen kerk bezochten. Nadat de voorganger het volk met moeite eenigszins tot bedaren gebracht had, begon hij het volk toe te spreken als volgt: „Mijn hart bloedt uit medelijden voor dit zwaar getuchtigde volk. Het leedwezen, welk ik daarover draag, dat ik ten deele aan dit onheil schuldig sta, is onbeschrijfelijk. Niemand uwer kan zich een voorstelling maken van de teleurstelling, die mijn hart vervult, over het mislukken van mijnen arbeid. Ik word aangeklaagd te veel van de zichtbare en tijdelijke dingen gepredikt te hebben en niet genoeg van de eeuwige, en dat ik u in onkunde gelaten heb over de schrikkelijke bezoeking, die ons heden overkomen is.

Als antwoord op deze aanklachten kan ik slechts zeggen, dat ik u geleerd heb, wat mij op het Seminarium onderwezen was en hetgeen ik voor de leer van Gods' Woord aanzag. Doch nu moet ik bekennen, dat ik ten aanzien van menig stuk in dwaling verkeerde, en volgens hetgeen thans plaats gegrepen heeft, ben ik genoodzaakt te gelooven, dat God in Zijn Woord oprecht meent, wat Hij zegt. Mijn ambtswerk als predikant der kerk heeft mijn tijd zoo in beslag genomen, dat ik geen oogenblik overhield om de Profetiën nauwkeurig te bestudeeren. Toch verheugt het mij, u tot geruststelling te kunnen mededeelen, dat wij in onzen huidigen toestand niet zonder hope verkeeren." Hier riepen vele toehoorders uit: „Gode zij dank daarvoor!" De prediker ging voort: „Ofschoon ons de heerlijke voorrechten en zegeningen der opgenomen en verhemelde heiligen thans ontgaan zijn, zoo hebben wij toch nog tijd en gelegenheid de verlossing aan te nemen, die ons in Christus aangeboden wordt. Al moeten wij dan door grooter verdrukkingen henen dan de wereld ooit gezien heeft, wie echter volhardt tot het einde, zal zalig worden. Hetgeen ons thans overblijft, is, onze gemeente opnieuw te organiseeren in den geest van ware heiliging, en de Heer zal ons genadig zijn en ons zegenen."

Hier ging plotseling het licht uit en ontstond er zulk een opschudding, dat ik opsprong—en—ontwaakte.

Mijne vrouw, die in een aangrenzend vertrek was en mij gehoord had, kwam ijlings toeloopen om te zien, wat mij scheelde. O, hoe blijde was ik, haar weer te zien en te ontdekken, dat mijne ontzettende ondervinding slechts een droom geweest was. Doch hoemeer ik er over nadacht, des te meer besefte ik het groote gewicht der woorden des Heilands: „Zoo waakt dan, want gij weet niet in welke ure uw Heer komen zal."

(De Evangeliebode.)

INGEZONDEN.

Doe iets voor Jezus,

OF:

Propaganda voor het Koninkrijk Gods.

Hoe heerlijk, hoe zalig is het, iets te doen voor Jezus, nietwaar, geachte lezers van „De Christen"? Immers, onze geliefde Zaligmaker deed zoo oneindig veel voor ons. Hij verliet de heerlijkheid des hemels, om in deze wereld van ellende in de gestalte eens slaafs neder te dalen, om aan het vloekhout van Golgotha ons te verlossen, en vrij te maken van alle zonden en slavenboeien, waarin we van nature allen geklonken zitten.

O, wanneer we het gevoelen, overgeplaatst te zijn uit het rijk der duisternis in dat des lichts, in het rijk van waarachtige vrede en vrijheid, dan kunnen we niet slechts „iets voor Jezus doen", maar gevoelen ons gedrongen al onze gaven en krachten te besteden in Zijnen dienst, beproevende wat Hem welbehagelijk zij.

Door Gods groote genade mochten ook wij „iets doen" in gehoorzaamheid aan het bevel van onzen Goddelijken Meester, waar Hij, even voor Zijn hemelvaart, de Zijnen den lastbrief of, zoo men wil, marschorders gaf: „Gaat dan henen in de geheele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen", enz. Welnu, iets van dit „doen" mede te deelen, tot verheerlijking van Gods grooten Naam, tot lof en prijs Zijner genade, is het doel van dit schrijven; en tevens, dat de christenen door gebed en, kon het zijn, door hunne gaven ons zouden steunen. Want waarlijk, onze arbeid is het hoog noodig, daar het socialisme, communisme en anarchisme, met alle haar ten dienste staande middelen, hare geschriften onder het volk brengen; zoodat, indien God het niet verhoedt, het maar een kwestie van tijd is, en onze maatschappij zal door dolk en dynamiet in bloed en vuur ondergaan, waarvan we in de beruchte September-dagen der vorige eeuw een voorspel hebben gezien. Doch ter zake.

In de plaatsen Borne, Hengeloo, Almeloo, Delden, Oldenzaal en Enschedé mochten we in de eerste zes maanden van dit jaar duizenden geschriften door colportage, kroegzending en gratis verspreiding onder het volk brengen. Het doel van al deze lectuur is, tegen de volkszonden te waarschuwen en een rijken Christus aan arme zondaars te brengen.

Ook hebben we groote en gezegende volkssamenkomsten in Hengeloo en Enschedé mogen organiseeren. Als spreker hiervoor was door ons uitgenoodigd onze geliefde broeder de heer F. Keijzer, stads-zendeling te Amsterdam, welke als leider voor dergelijke samenkomsten buitengewone gaven van den Heer heeft ontvangen. De samenkomsten in Hengeloo zijn gehouden op Zondag 3 en Maandag 4 Juni, in de wachtkamer en aan de fabriek van de heeren C. T. Stork & Co., ons daartoe bereidwillig afgestaan. De drie vergaderingen des Zondags waren zeer goed bezocht; we hadden juist dàt publiek, wat we zoo gaarne op dergelijke samenkomsten zien, n.l. het niet godsdienstige. Des Maandagavonds was de zaal geheel gevuld. In al de vergaderingen heeft het volk met buitengewoon gespannen aandacht geluisterd naar de woorden van genade en leven, door broeder Keijzer met diepen ernst gesproken. Ieder, die deze samenkomsten had bezocht, getuigde een zegen te hebben ontvangen. Er zijn zelfs christenen, die gezegd hebben, dat ze er spijt van hadden, dat ze deze vergaderingen verzuimd hebben.

Vijf weken later mochten we door bizondere hulp van een paar broeders in Enschedé daar volkssamenkomsten houden en wel op Zaterdag, Zondag en Maandag 7, 8 en 9 Juli. Door de broeders was voor goede publiciteit gezorgd. Reeds des Zaterdagsavonds was het geheelonthouders-koffiehuis, toen we om 8 uur aankwamen, geheel gevuld met ongeveer 180 personen; en daar het juist jaarfeest der Christelijke jongelingsvereeniging was, waren weinig christenen tegenwoordig; dus juist het volk, dat door het Evangelie moet bereikt worden. Diepe ernst kenmerkte ook deze vergadering. Tevens was het mij vergund broeder Keijzer in te leiden.

Zondagsmorgens van 9 tot 10 uur hadden we een gezegend biduur, alwaar ongeveer 80 broeders en zusters tegenwoordig waren. We gevoelden het toen reeds: God de Heer zou dien dag groote dingen doen.

Des namiddags 3 uur hadden we een openlucht-meeting. Vóór dat we heengingen, droegen we ons zelf en de schare, die komen zou, op in diepe afhankelijkheid van de hulp van den levenden God. Om drie uur opende broeder Keijzer de samenkomst, door te laten zingen Psalm 68: 10: „Geloofd zij God met diep ontzag", enz. Honderden keelgaten hieven dezen psalm aan, die plechtig langs bosch en akkers klonk. Ondertusschen kwamen nog velen aan, zoodat alle wegen als bezaaid waren met menschen. Ik verplaatste mij in den tijd der hagepreken, toen ook alles uitging om te hooren naar de woorden des levens. Toen de vergadering geheel geopend was, waren ruim 2000 belangstellenden en nieuwsgierigen om ons verzameld. Broeder Keijzer las Jesaja 61: 1—3, om vervolgens te spreken over de slavernij in Nederland. Allen, ook de meest onverschilligen, luisterden met gespannen aandacht. Twee malen mocht ook ik het woord tot deze schare richten. We gevoelden den ernst van het oogenblik; de Heer sprak tot onze zielen: „Geef gij hen te eten." Is het wonder, dat we bijna niet konden eindigen? Als een bewijs van den diepen ernst, die er heerschte, kan ik melden, dat br. Keijzer, midden onder zijn spreken, plotseling de vraag tot de ruim 2000 richtte: Wie van hen allen met de hand ten hemel durfde zeggen, dat er geen God was. Eenige seconden van ademlooze stilte volgde, en br. Keizer kon God de Heer danken, dat allen, ook de meest onverschilligen, overtuigd waren, dat God hier tegenwoordig was. Met groote kracht mochten we de slavernij des ongeloofs en de vrijheid en heerlijkheid der kinderen Gods aantoonen. Het volk dronk als het ware de woorden des levens; en we gingen van deze plaats in de vaste overtuiging, dat hier zielen voor de eeuwigheid zijn gezegend geworden.

Des avonds te 7 uur hadden we de groote zaal van Evangelie en Vrijheid, alwaar br. Keijzer eene lezing hield over: „de slechte toestand van den werkman en de voornaamste oorzaak er van." Eene schare van ongeveer 450 personen waren tegenwoordig en hebben $2^1/_2$ uur lang met spanning naar het lezen en spreken van br. Keijzer geluisterd. Het gelezene en gesprokene meê te deelen, zou te veel zijn.

Des Maandagsavonds weer vergadering in het koffiehuis „Volkswelvaart," het onderwerp zou zijn „De deur der eeuwigheid," en toen we om 8 uur aankwamen, was het gebouw reeds geheel gevuld. De vergadering werd door mij met gezang en gebed geopend, en mocht ik broeder Keijzer inleiden door een woord over de ernst des levens en der eeuwigheid te spreken. Het was als of de natuur aan deze vergadering kracht wilde bijzetten, daar de bliksemschichten de lucht doorkliefden en het ratelen van den donder telkens werd gehoord. Onderwijl trad broeder Keijzer op met een afgemat en zwak lichaam, maar om met klimmenden ernst de vergadering toe te spreken, allen hingen als aan zijne lippen, totdat zijne stem hem bijna begaf. Door mij werd nog opgegeven te zingen: Zijn naam moet eeuwig eer ontvangen enz. En een ander broeder gaf op, broeder Keijzer toe te zingen: Dat s' Heeren zegen op U daal enz. Waarna broeder Keijzer met dankzegging en gebed de vergadering sloot. Lof en dank aan den Hoorder des Gebeds vervulde onze ziel. En naar waarheid gezegd, we hebben deze drie dagen een voorsmaak van den Hemel gehad en dat we van deze samenkomsten in den Hemel de vrucht zullen aanschouwen, is ons aller vaste overtuiging. Wij zijn vervuld met nieuwen moed en besloten meer dan ooit te voren den strijd aan te binden tegen alle machten der duisternis, in diepe afhankelijkheid van en in de kracht van onzen geliefden Heiland Jezus Christus. Zijn Naam tot eeuwige eere.

Zoo de Heer ons de krachten en de middelen geeft, zullen we nog vele plaatsen bezoeken met geschriften, en zien zalen te huren om Volkssamenkomsten te houden, ten einde in onzen tijd van brutaal ongeloof en schaamtelooze goddeloosheid de zilveren trompet van het Evangelie des kruises, der verlossing en vrijmaking te doen hooren, verstaanbaar voor vriend en vijand. En daarom, waar ge kunt broeders en zusters, kinderen Gods, steunt ons door gebed en gaven ook van lectuur, traktaten, volksbladen, blijde boodschappen enz.

Nogmaals „doe iets voor Jezus" en de heerlijke belooning in dit leven, de zalige zielevrede Gods, en de onmiddelijke nabijheid des Heeren zal uw deel zijn. En wanneer ge deze aarde moet verlaten, hebt ge de bewustheid, niet te vergeefs geleefd te hebben.

Ziedaar eenige mededeeling van onzen arbeid in veel zwakheid en gebrek verricht, moge het geweest zijn tot verheerlijking van Gods Naam, en vele zielen tot een eeuwigen zegen.

Uw broeder in den strijd voor
God en de zielen:
G. H. VARENHORST.

BORNE, 15 Juli 1894.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Br. S. B. uit S. komt met de vraag: „Zou het merkteeken aan de rechterhand en het voorhoofd, waarvan sprake is in Openb. 13: 16 en 20: 4, ook door sterfelijke oogen kunnen waargenomen worden? Of zou zulks alleen duidelijk zijn voor hoogere, geestelijke orden?"

In Openbaring 13 vinden wij de beschrijving van het herstelde Romeinsche rijk. In Daniël 7 vinden wij de wereldrijken onder het beeld van wilde dieren voorkomen, omdat die rijken evenals de wilde dieren zouden verderven. Daarvan was het Romeinsche wereldrijk het ergste. In het rijk der wilde dieren was er zelf niet éen, om de groote vernieling van dat rijk te kunnen aangeven.

In Dan. 7: 7 lezen wij: „Daarna zag ik in de nachtgezichten, en ziet, het vierde dier was schrikkelijk en gruwelijk, en zeer sterk; en het had groote ijzeren tanden; het at en verbrijzelde, en vertrad het overige met zijne voeten; en het was verscheiden van al de dieren, die voor hetzelve geweest waren, en het had tien hoornen."

Dat Romeinsche rijk zal weer hersteld worden. Het komt als een beest uit de „zee" voort (zee = beeld van groote volksberoeringen, revolutie).

In Openb. 13: 11 en verv. komt een ander beeld voor, en wel een lam met twee hoornen, sprekende als de draak.

Het eerste beest is dus het Romeinsche wereldrijk en het tweede de antichrist. Beiden ontvangen hun macht van den duivel.

De geestelijke macht van den antichrist, in wien de satan persoonlijk woont, gebruikt de wereldlijke macht, om allen godsdienst op de aarde te doen ophouden en de aanbidding van den mensch der zonde te bewerken.

Wij krijgen alsdan de hoogste machtsontwikkeling van den satan. Die hem niet willen dienen, worden gedood en buiten de maatschappelijke voorrechten gedreven. Zij mogen niet koopen of verkoopen (vs. 17).

De dienaars van den antichrist krijgen een kenteeken, dat zij tot hem behooren, aan hunne voorhoofden en aan hunne rechterhand.

Onze broeder wil nu weten, of die teekenen door de menschen op aarde kunnen gezien worden, of alleen door wezens tot hoogere, geestelijke orden behoorende. Hij bedoelt hiermede zeker de Engelen en de gemeente, die dan al in den hemel is.

Mij dunkt, die teekenen zouden geene beteekenis hebben, wanneer zij door de menschen op aarde niet konden gezien worden. Immers vs. 17 maakt vs. 16 duidelijk. Die het teeken van het beest niet hebben, mogen niet koopen of verkoopen.

Dit staat toch met het leven op aarde in verband. Zij die het teeken hebben, behooren tot de bevoorrechten van de partij van den antichrist, maar zullen later met Christus, wanneer Hij een einde aan den antichrist en het Romeinsche rijk gemaakt heeft, niet deelen in Zijne regeering (Openb. 20: 4).

„De merkteekenen bestonden eertijds uit geschilderde figuren, welke b. v. den slaven en soldaten ingeëtst werden."

Welk een vreeselijke tijd zal het dan zijn. Hoe noodig is het om voor die groote verdrukking bewaard te worden, dat wij olie in onze vaten hebben. Een lamp is niet genoeg, zij moet branden.

Geest des Heeren! vervul ons, opdat wij in de opname der gemeente mogen deelen.

S. DE H.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Onze Vorstinnen komen volgens de laatste berichten Donderdag 19 Juli 's morgens 9 uur te Soestdijk aan van haar buitenlandsche reis. Zij reizen in het strengste incognito, onder den naam van Gravinnen van Buren.

Hare Majesteiten hebben zich voorgenomen, om dit jaar een bezoek te brengen aan Zeeland en daarmede zijn de stoere Zeeuwen zoo ingenomen, dat de gemeenteraad te Middelburg aan Burgemeester en Wethouders een blanco crediet hebben verleend, d. w. z., zij hebben niet op eenige guldens te zien, wat bij die gelegenheid de versieringen zullen kosten. Ook de burgerij beraamt reeds plannen om de Koninginnen blijk te geven van hunne gehechtheid, evenzoo is men in de stad Vlissingen druk in de weer, om niet bij de hoofdstad der provincie achter te staan. Wij houden ons overtuigd, dat ieder onzer lezers met deze blijken van hulde, waarop de Zeeuwen zich voorbereiden, zal instemmen door de liefde voor het huis van Oranje.

Minder aangenaam is te vermelden, dat nog steeds nieuwe gevallen van pokken zich voordoen en dat ook de cholera intrek heeft genomen in ons land. Wij lazen van twee gevallen in de provincie Limburg en één geval in den Helder, alzoo wordt ons land van de beide uiterste zijden door de cholera-baccil aangevallen. Te hopen is het, dat zij zich niet verder zal uitbreiden.

België. De cholera neemt in de prov. Luik nog steeds toe, alle dagen komen nieuwe gevallen van lijders voor.

De tentoonstelling te Antwerpen, hoe druk ook bezocht, zal naar men meldt, wel weer het lot van hare voorgangers deelen, namelijk een niet onbelangrijk tekort.

Bij een bezoek aan Brussel door de vertegenwoordigers der drukpers werd er ook een audientie verleend door het Koninklijk echtpaar; de heeren werden op het kasteel te Laeken ontvangen. Bij deze gelegenheid sprak de koning over de nauwe verwantschap tusschen Holland en België en de koningin hoopte, dat zij onze Koningin nog eens in België mocht zien.

Frankrijk. De vorige week, Donderdag, verliet mevrouw Carnot het Elysée, om plaats te maken voor den nieuwen president. Zij werd geleid door haar oudsten zoon, doch zij was zóó overstelpt van aandoeningen en smartelijke herinneringen, dat zij geen woord kon spreken tot de bedroefde beambten, van wien ze afscheid nam en wien zij allen de hand gaf.

Rijkdom en eere kunnen smart en lijden niet verhoeden; hier waren ze aanleiding tot naamlooze ellende. Gelukkig, die in dagen van lijden den weg weet van troost; de christen zoekt en vindt ze in God — moge het ieder meer betrachten.

Met alle scherpheid wordt door de regeering en politie acht gegeven op de handelingen der bekende anarchisten, en met argusoogen de vreemdelingen bespied, zoodat telkens arrestatiën plaats hebben; niet zelden van dezulken, die zelfs niet eens een flauw begrip hebben van anarchie, die dan trouwens ook spoedig weer worden losgelaten.

Te Marseille werden 16 Italianen en 2 anarchisten gevangen genomen.

De verscherpte wetsvoorstellen met betrekking tot de anarchisten vindt heftige tegenkanting bij de socialisten en radicalen in het parlement, want het schijnt daarmede in Frankrijk niet zoo goed te zullen vlotten als in

Italië, waar Crispi de wet heeft door gekregen met overgroote meerderheid. Toch is het de ernstige vraag, of de sabel bij machte zal zijn om dien boozen geest uit den afgrond te bezweeren. Wij zijn ook van oordeel van niet, maar dat alleen bestand zal blijken te zijn het Evangelie — niet *naar*, maar *voor* den mensch. Doch daarvoor schijnt het oog der tegenwoordige bewindsmannen nog geheel gesloten, en door diepe wegen zullen ze er eindelijk toe moeten komen, dat de vreeze Gods het beginsel der wijsheid is, maar ook de waarborg voor vrede en rust.

Er is thans een wet in bewerking, om de vruchtbare gronden op het eiland Sicilië zoodanig onder beheer te brengen van den kleinen burger, dat niet alleen de groote grondbezitters baas zijn, maar dat eigenlijk hun overmacht gefnuikt wordt, die nu zoovele ellende onder de bevolking teweegbrengt.

De tegenwoordige strooming tegen het groote grondbezit bewijst duidelijk de wijze instellingen der maatschappelijke wetten onder Israël, die door de liberalistische wetgevers, helaas, maar al te weinig bekend zijn; deze staan dan ook in den ouden Bijbel, die door hun ten eenenmale tot hunne schande en algemeen nadeel is weggeworpen.

Spanje. De hoofdschuldige, Salvador Tranch, die de bommen wierp in het Licco-theater in Barcelona, is veroordeeld om geworgd te worden aan een paal, en heeft nog bovendien voor elk der 20 slachtoffers 17 jaren, dat is 340 jaren galeistraf gekregen.

De hitte moet in het Oranjeappel-land verschrikkelijk zijn, zoodat de asphaltbestrating daardoor te Madrid week werd.

Turkije. Verleden week is te Konstantinopel en aan de kust van de Bosporus enz. een vrij hevige aardbeving waargenomen, die zich telkens herhaalde en een vreeselijke verwarring en groote verwoesting aanrichtte, waarbij tevens verscheidene menschenlevens zijn te betreuren. Ook zijn spoorlijnen verwoest.

Rusland. Behalve dat de cholera epidemisch is verklaard te Petersburg, die zich nog verder moet uitbreiden dan dat de overheid daarvan officieel kennis geeft, is er ook weer een nieuwe samenzweering ontdekt tegen den Keizer. De Engelsche politie waarschuwde de Russische regeering, die een Poolsch student gevangen nam, welke een bom in zijn bezit had van Engelsch model. Hij was gouverneur bij een zeer aanzienlijke familie.

Duitschland. De socialisten gaan nog steeds door om de bierbrouwerijen en bierhuizen te boycotten — d. i., zij willen het bier van genoemde inrichtingen niet drinken uit boosheid, dat er arbeiders door hen zijn ontslagen, die geen werk weer kunnen krijgen. Wij zouden het plan toejuichen, als het een beginselstrijd tegen alcohol gold.

America. De groote werkstaking, die in heel de wereld opzien baarde, en meer dan half America in beroering bracht, en een zeer dreigend aanzien had, is weer geheel ten nadeele der stakers uitgeloopen, wat trouwens wel te voorzien was. De spoorwegmaatschappijen en de industrie heeft veel tijdelijke schade, maar zullen zich wel weer herstellen, doch de nood onder het dienstpersoneel en het geleden leed laat zich niet zoo gemakkelijk, of in het geheel niet, restaureeren.

Gebleken is, dat de heele beweging (en dit teekent onzen tijd) onder den invloed stond van een zekere Debs, die reeds een paar jaar in het krankzinnigengesticht is opgesloten geweest. Met schade en schande zijn de oogen des volks opengegaan.

Korea. De oorlog tusschen Japan en China schijnt onvermijdelijk. Japan wil nu niet toegeven, of zijn gestelde eischen moeten worden ingewilligd.

Nederl.-Indië. De expeditie naar Lombok heeft doel getroffen, de rust is hersteld en de vorst (Sultan) heeft verdere onderwerping aan ons Gouvernement toegezegd. De bastaardzoon, het hoofd van de oproerlingen, heeft zich zelven het leven benomen, zoodat de schuldige zich zelven heeft gestraft.

Z. R.

VARIA.

EENE GEWETENSZAAK

„Verleden Zondag," zeide een predikant tot de vergadering, „heeft iemand een knoop in de collectebus gedaan. Ik zal geene namen noemen. Ik wil alleen zeggen, dat slechts één persoon in de vergadering in staat was dit te doen, en ik verwacht, dat die persoon na de godsdienstoefening zijn knoop voor een geldstuk zal komen ruilen."

Na den dienst kwam een welgesteld, maar zuinig heer bij den predikant in de consistorie.

„Ik—ke," begon hij aarzelend, „moet verschooning vragen voor—e die knoopengeschiedenis, het was een ongeluk. Ik had toevallig een knoop in mijn vestzak met een kwartje, en bij vergissing nam ik den knoop. Hier is het kwartje."

„Dank u," zeide de predikant, terwijl hij het kwartje aannam, en hem den knoop teruggaf.

„Maar mijnheer," zeide de man, „ik begrijp toch niet, hoe u weten kon, dat ik het was, die—e die ongelukkige vergissing beging."

„Ik wist het niet", antwoordde de predikant.

„Wist het niet? maar u heeft toch gezegd, dat er slechts één persoon in de vergadering was, die dat doen kon."

„Dat is ook zoo. Ziet gij, mijnheer, het is niet mogelijk, dat twee personen één knoop in de bus deden, wel?"

De knoopgever kon zooveel gemakkelijker „goeden dag" zeggen, dan deze lastige vraag beantwoorden, dat hij een buiging maakte en vertrok.

Als de beweegredenen altijd zichtbaar waren, zouden de menschen zich dikwijls schamen voor de schitterendste daden.

Eenigen tijd geleden vroeg Dr. Talmage aan Gladstone, of zijn geloof in het christendom ook gewankeld had op zijn hoogen leeftijd.

„Hoe langer ik leef," antwoordde Gladstone, „hoe sterker mijn geloof in God wordt, en mijn eenige hoop voor de wereld is, dat het menschelijk geslacht meer in aanraking moge komen met de Goddelijke openbaring."

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „Beth-El" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „Rehoboth", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. Kerk Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavonds 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. Silo-Kapel. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur

MUSSELKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. Vrede-Kerk. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van E. J. S. te Deventer *f* 6.24.

N. v. Beek.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Gemeente Groningen. Uit de bus *f* 6.—.

N. v. Beek.

Voor de Bijbelkiosk.

Van br. R. E. te Groningen *f* 1.—.

J. Horn.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 379 DONDERDAG 26 Juli 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. van BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

De God des Hemels en de Machtigen der aarde. Mozes en Pharaö.

Zoo was dan het tijdperk der Aartsvaders afgesloten en in den uitroep van Israël op zijn sterfbed: „op Uwe zaligheid wacht ik, o Heer!" was de uitdrukking gegeven van het innig zielsverlangen van hen, die een beter vaderland zochten, die bekenden en gevoelden, dat zij vreemdelingen en bijwoners op aarde waren. Abraham zag den dag van Christus en is verblijd geweest en met innig en vast geloof klemden de aartsvaders zich vast aan datgene, wat hen geopenbaard was: verlossing van het juk der zonde, vernietiging van de macht des Satans en het weder deelen in den zegen Gods door het gansche menschengeslacht, en dat alles door Hem, die uit het geslacht van Abraham zou voortkomen; Hij, die als de Vredevorst (Silo) heerschen zou over alle volken, uit Juda's stam, uit het volk Israëls, het zaad Abrahams, het zaad der vrouw. Zij hadden geloofd, dat God, de Almachtige, met hunne nazaten Zijn verbond zoude oprichten en de tijd der vervulling dezer belofte naderde. Israël was 400 jaar in het vreemde land geweest en de ongerechtigheid der Amorieten was volkomen. De wereld was verzonken in afgoderij, de machtigste rijken waren ontstaan, en de afval van den Schepper was in de godsdienststelsels der oude volken volkomen geworden. (Rom. 1: 20—23, 25.) Zal God de natiën overgeven aan het verderf; overlaten aan hun dwaasheid en zonder waarschuwing Israël uit hun midden roepen, waartoe Hij het had gesteld? Neen, eer en tegelijk, dat de Heere God, het verbondsvolk afzondert, om het Zijne wetten te geven, te begiftigen met Zijne openbaring, en in hun midden Zijnen dienst instelt, waardoor Hij het geheim der verlossing af zal beelden; doet de barmhartige God des Hemels nog een laatste poging, om te zien of deze machtigen der aarde buigen willen voor Hem, hun Schepper en Formeerder, en doet Hij, nu het noodzakelijk blijkt, op krachtige wijze zien en ondervinden, dat Hij, de Almachtige nog bestaat, waar zij zelfs de herinnering aan Hem verloren hadden; dat Hij Meester was en bleef over de natuurwetten; dat Zijne hand sloeg, wien Hij slaan wilde en verschoonde, wien Hij verkoos en dat de dood en het leven stonden onder Zijn bestier. Geen wetenschap der menschen weêrhield Hem, geene kunsten en geleerdheid konden Hem volgen en geen krijgsmacht, hoe geducht ook, zou Hem kunnen weêrstaan. „Ik zal zien of zij het uiterste gedaan hebben", sprak de Heere van Sodom. In de geschiedenis van Pharaö is het, of wij de Heere God hooren zeggen: „Ik zal beproeven, of zij nog buigen willen voor Mij, en zoo niet, Ik zal het weten." Een getuigenis en waarschuwing voor alle heidensche machten, een sterksprekend bewijs, waardoor de God des Hemels, die op aarde zoo goed als vergeten was, toonde niet alleen, dat Hij bestond, maar ook regeerde en dat alle afgoden niets en ijdelheid waren, werd gegeven in den strijd tusschen den God der Hebreën en den Pharaö van Egypte — Pharaö, koning van Egypte, machtig en groot, wiens wapenen verre hadden gezegevierd, koning van een volk, beroemd in alle wijsheid en wetenschap, volgens hun godsdienstleer, een zoon der goden, hoofd der priesterschap; — Mozes, de knecht des Heeren, de herder uit Midian, weliswaar onderwezen en alle wijsheid van Egypte, maar zonder glans, alleen met een staf, zendeling van den ongezienen God; — ziedaar de twee personen tegenover elkander.

Krachtig sprekend is het geschiedverhaal. „Alzoo zegt Jehova, de God Israëls, laat mijn volk trekken!" Met dezen last komt Mozes tot Pharaö. Alzoo werd hier aan den Pharaö, den opperste der priesters, afgeëischt om zich zelf en zijn volk, met al zijn macht te onderwerpen aan den God van het slavenvolk, dat zuchtte onder zijne ijzeren hand. — Zal Pharaö buigen? Zal hij de oppermacht erkennen van Hem, die in den Hemel troont? of zich verzetten en den strijd aanvaarden? — „Wie is Jehova, dien ik gehoorzamen zou, ik ken geen Jehova, en ik laat ook Israël niet trekken", alzoo is het trotsche antwoord van den monarch, en hij verzwaart de lasten van het volk Israëls. Weder worden Mozes en Aaron tot hem gezonden, ditmaal met teekenen om te bewijzen, dat de God der Hebreën machtiger was, dan de toovenaars van Egypte. Tevergeefsch. — Tien achtereenvolgende keeren daalt de hand van God op den koning en zijn volk neer, zoodat ten laatste zijne huizen verontreinigd, zijn oogst vernield, zijn land verwoest, en tot dat alles en boven dat alles zijn eerstgeboorne gedood; en eindelijk bukt Pharas voor den geduchten God der Hebreën en hij laat Israël gaan. Maar zijn hart is even trotsch, even verstokt gebleven, hij had het moeten overgeven op aandringen zijner raadslieden, maar nauwelijks zijn de lijken der geslagen eerstgeboornen in de graven der vaderen bijgezet en zijn de rouwklachten der Egijptenaars verstomd; — of — in verblindheid des harten waagt hij het, Israël te achtervolgen tot in het hart der zee. Den God der Hebreën zou hij tegenkomen met ijzeren strijd, wegens geoefende ruiterscharen en een groote krijgsmacht — als lood zonken zij in de wateren neer. Hij, de God der natuur blies op des konings legerscharen, en zij verdronken. De gansche heidensche wereld wist het nu, dat hoe groot, hoe machtig de trotsche Pharaö van Egypte in de hand van den God der Hebreën, als een vlasstoppel werd verbroken. De gansche wereld aanschouwde het, hoe deze geweldige werd verbroken zonder hand, en de God des Hemels had Zijn macht en majesteit getoond voor de oogen der heidenen — Hebben zij gehoord naar deze waarschuwing? Gebogen voor Zijn macht? Hem erkend als hun Heer? Neen; ze hebben volhard in hunne gruwelen en van toen af gold het woord: Hij liet ze wandelen in hare wegen. (Hand 14 : 16.)

Hij maakt Jakob zijne woorden bekend, Israël zijne inzettingen en zijne rechten. Alzoo heeft Hij geen volk gedaan (Ps. 141: 19, 20). En het Heidendom zonk al dieper en dieper in de dwaasheid en gruwel der afgoderij weg.

De geschiedenis der eeuwen is een spiegel der tijden.

Wij staan aan den afloop der eeuwen en van deze bedeeling Gods. Hand over hand neemt niet afgoderij maar ongodisterij toe en wéér klinkt de kreet, niet uit het hart der vorsten, maar uit dat der volken: „wie is de God des hemels, dat wij Hem zouden dienen, wij kennen Hem niet en willen Hem niet kennen!" Welnu, de Fransche revolutie, nu 100 jaar geleden, heeft het doen zien, wat er van komt, als in plaats van God, de menschelijke rede op den troon wordt geplaatst. Hebben de volken geleerd? — Neen, ze hebben gedronken van den zwijmelbeker der revolutie.

Mannen van geleerdheid en geestkracht hebben zich aan het hoofd gezet en alom is in den grond der zaak dit de kreet: „laat ons hunne banden (van God en Zijn Gezalfde) verscheuren, en hunne touwen van ons werpen!" De nederlagen van Frankrijk en de gruwelen der Commune in 1870 en 71 hebben het bewezen, hoe Gods oordeel gaat over een volk, dat Hem den rug toekeert, en wat de gevolgen zijn der vrijheidskreten van deze eeuw. De vlammen van het brandende Parijs hebben het getoond, nog in onze dagen — Hebben zij zich bekeerd? — Steeds driester en stouter treden de machten der hel te voorschijn. Vernieling en ellende is op al hun wegen, den weg des vredes kennen zij niet — totdat, ook zij verpletterd worden door de hand van den Almachtigen God en versmoord worden, niet in een tweede schelfzee, maar in den stroom van Gods oordeelen, die gaan zullen over de aarde. — Wat past den Christen? Wat past de gemeente des Heeren? — Door te gaan in de woestijn des levens, naar het land der rust, waar niet Mozes, maar Jozua binnenleidt. Col. 3 : 2; Openb. 22 : 11, 12.

Amsterdam. OLTHUIS.

VAN DEN DOOP.

VII.

De Hooge Waarde van den Doop der Geloovigen.

De grootheid van de ordonnantie van den Doop der geloovigen zal door u erkend worden, als gij let op deze zeven bijzonderheden:

1. De doop is eene ordonnantie, welke het *Voorbeeld* tot bevestiging heeft; want de Overste Leidsman onzer zaligheid, liet zich doopen, zooals ons wordt verhaald in Matth. III: 13: „*Toen kwam Jezus om gedoopt te worden.*" Christus zegt: *Indien iemand mij dient, die volge Mij: en waar Ik ben, daar zal ook mijn dienaar*

zijn." Joh. XII: 26. Christus is het beste voorbeeld. Wilt gij het Lam niet volgen, waar het ook henen gaat?

2. De doop wordt bediend in eenen *Grooten Naam* Matth. XXVIII: 19, 20. *Dezelve doopende in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes.*" Deze Naam worde niet geminacht; het is de Naam van den grooten God.

3. De doop is een *Groote Zaak;* hij wordt door Jezus zelven *Gerechtigheid* genoemd. Gerechtigheid is iets groots; Christus spreekt er van als een betamelijke en betamende zaak (Matth. III: 15.) „*Aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen;*" eene vervulling van alle gerechtigheid is inderdaad niet gering te schatten.

4. De doop is vervat in de *Groote Lastgeving;* en hij is een van de laatste verordeningen van onzen gezegenden Zaligmaker na Zijne Opstanding, juist vóór Zijne hemelvaart, zooals blijkt uit Matth. XXVIII: 19, 20: *Gaat henen en doopt.*"

5. Aan den Doop zijn *Groote Beloften* verbonden. Matth. XXVIII: 19, 20. „*Gaat henen en doopt, en ziet, Ik ben met U, alle dagen tot de voleinding der wereld.*" Hier is de Belofte van de heerlijke tegenwoordigheid van Christus met hen, die onderwijzen en doopen. Dan is er ook nog de belofte des Heiligen Geestes: „*Bekeer u en laat u doopen, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.*" Hand. II: 38. Ook hebt ge de Belofte, de Verzekering of het Teeken van de afwassching der zonden. Hand. XXII: 16: „*Sta op, en laat u doopen, en uwe zonden afwasschen.*" De Waterdoop op zich zelf reinigt niet, want Simon, de toovenaar, was gedoopt en is toch een gansch bittere gal en samenknooping van ongerechtigheid; evenwel als de Doop in den geloove wordt ontvangen, dan is hij den gedoopten geloovige een levendig zinnebeeld, een verfrisschend teeken van de afwassching zijner zonden. Ongetwijfeld wil het zeggen, dat de wassching door den Doop het uitwendige teeken is van de afwassching der zonde door het bloed van Jezus; maar het is duidelijk, dat in het Woord van God, daarvan alleenlijk bij den geloovige sprake is. Voorts vindt gij de belofte der Zaligheid verbonden aan den Doop in verband met het geloof. Mark. XVI: 16. „*Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.*" Nu Christus' tegenwoordigheid, de Heilige Geest, Vergiffenis van zonde en de gift der zaligheid — al deze zijn groote Beloften, en elk van die en alle te zamen zijn met den Doop verbonden in het Woord der Waarheid.

6. Let op de Uitnemendheid van den Doop. Elk woord van God is hoogst gewichtig, maar de Doop heeft de bijzondere eer, dat hij onmiddellijk naast het geloof geplaatst is, als er sprake is van de Zaligheid. De Schrift zegt niet: *Die geloofd zal hebben en het Avondmaal zal gevierd hebben, die zal zalig worden.* Ook geeft de Bijbel geene andere ordonnantie zulk eene uitnemende plaats, maar zeer duidelijk en onderscheiden zegt de Heer: *Die geloofd zal hebben* EN GEDOOPT *zal zijn, zal zalig worden.* Mark. XVI: 16. Is dat niet iets *groots*, wat aldus verbonden is aan het geloof, die Wortel en Moeder van alle genade, waardoor de mensch gerechtvaardigd wordt en waarbij hij leeft?

7. Nadat Christus ten hemel is gevaren, heeft Hij geboden te doopen. Hand. VIII: 29. De Geest gebood Filippus zich bij den wagen van den Kamerling te voegen, en dit geschiedde met de bedoeling, dat hij Christus prediken en den Kamerling doopen zou. „*En als hij gedoopt was, reisde hij zijnen weg met blijdschap.*" Hier hebt ge een roeping van den hemel om te doopen; Filippus werd er toe geroepen.

Een ander bevel uit den hemel om te doopen, na de hemelvaart van Christus, hebt gij in de zending van Ananias door den Heere Jezus tot Saulus. Hand. IX: 10, 11. De Heere roept Ananias in een gezicht, en zendt hem tot Paulus; en gekomen zijnde, zeide Hij: „*Wat vertoeft ge? Sta op, en laat u doopen.*" Hand. XXII: 16. Zoo, verhaalt Paulus ons, waren de woorden van Ananias; dus hebt gij hier weder een roeping van den Hemel om te doopen. Nog eens in Hand. X ontmoet ge dezelfde zaak weêr. In vers 4 en 5 leest ge, dat Cornelius een engel van den hemel gezonden werd, die hem gelastte Petrus te ontbieden, die hem woorden der zaligheid verkondigen zou. Petrus ontving eene roeping uit den hemel om naar Cornelius te gaan, vs. 19, 20: „*Ga daarom, niet twijfelende.*" Hier ontvangt Petrus zijne lastgeving uit den hemel, om woorden te spreken, waardoor Cornelius zalig zou worden. En toen hij bij Cornelius gekomen was, en zijne prediking vergezeld was geworden met het vallen van den Heiligen Geest op de hoorders, bevindt gij (vs. 48), dat *hij gebood, dat zij zouden gedoopt worden.* Dus ziet gij, dat de Doop bevolen werd na de hemelvaart van Christus; hetwelk klaarlijk bewijst, dat de Doop eene *Groote Ordonnantie* is.

Tegenwerpingen.

's Menschen hart is zoo bedorven, dat hij tegenwerping durft te opperen tegen de duidelijkste waarheid in het gezegende Woord van God, en daarom worden er ook bestrijdingen vernomen van den doop der geloovigen. Maar dit moet ons niet verbazen; want welke van Gods waarheden is niet bedild en tegengestaan? Ja, wordt God zelf niet bestreden en tegengestaan? Maar van den doop mogen wij wel zeggen, wat Paulus eenmaal sprak: „*Deze zaak is in geen hoek geschied.*" Ik wijs alleen maar op deze schriftuur; er staat geschreven van sommigen: „*Hunne oogen hebben zij toegedaan, opdat zij niet te eeniger tijd zouden zien en zich bekeeren en ik hen geneze.*" Zie toe, dat gij uwe oogen niet sluit, Maar indien gij gewillig zijt de waarheid te zien, dan ben ik er zeker van, dat gij gewillig zult gemaakt worden om deze ordonnantie te gehoorzamen ten dage van Gods heirkracht. Evenwel, indien gij in uw geweten nog wat twijfelachtig staat en wat meer licht en zekerheid begeert, let dan op de antwoorden, die hier gegeven worden op de volgende tegenwerpingen.

1e Tegenwerping. — *Sommigen leeren, dat de waterdoop slechts voor een zeker tijdsverloop was, en dat de tijd nu ten einde is gekomen; want — zoo zeggen zij — in Matth. XXVIII:* 19, 20 *staat tot aan de voleinding der wereld en daarmede wordt bedoeld het einde van dien tijd, of van die eeuw, of van die bedeeling — en niet langer.*

Hierop antwoord ik: Dit kan de zin van den tekst niet wezen, — ten eerste: omdat Christus den Apostelen gebiedt hun te leeren „*te onderhouden alles wat Ik u geboden heb*", Matth. XXVIII: 20. Houdt gij het er nu voor, dat alles wat de Apostelen hun moesten leeren te onderhouden, alleenlijk maar tot het einde van dien tijd of van die eeuw duren moest? Christus heeft zoowel gesproken van bekeering, van geloof, van heiligheid, evengoed als van gedoopt te worden; en hebben wij nu de bekeering, en het geloof, en de heiligmaking voor niet verder strekkende dan het einde van die eeuw te houden? — Ten tweede: Christus beloofde Zijne tegenwoordigheid tot de voleinding der wereld. Welnu, heeft Christus Zijne tegenwoordigheid alleenlijk tot het einde van de Joodsche bedeeling beloofd? Dit zou een verschrikkelijke en noodlottige leer zijn. Hij heeft gezegd: „*Ik zal u niet begeven; Ik zal u niet verlaten*" Hebr. XIII: 5. De belofte Zijner tegenwoordigheid is bestemd om van kracht te zijn door alle tijden, en eeuwen, en bedeelingen heen. Christus zeide: *Ik zal met u zijn tot de voleinding der wereld,* d. i.: Ik zal met u zijn in alle tijden, en alle eeuwen tot het einde van alle tijden en eeuwen; daarom *onderhoudt alle dingen tot het einde der wereld.*

2e Tegenwerping. — *Maar de waterdoop was de doop van Johannes.*

Antwoord. — Was de doop van Johannes uit den hemel of uit de menschen? De doop van Johannes was uit den hemel Matth. 21: 25. Voorts: Johannes had slechts den weg te bereiden voor Christus henen. Luk. I: 76: „*Gij zult voor het aangezicht des Heeren henengaan om zijne wegen te bereiden;*" zoodat Johannes alleenlijk de wegbereider van Christus was; derhalve was dit Christus' weg, niet Johannes' weg. Maar voorts: is niet de doop door Christus geboden, en door de gemeenten uitgeoefend na Johannes' dood en Christus' opstanding? Zeide Christus niet: *Gaat henen, onderwijst en doopt;* en lust het u om te beweren, dat dit de doop van Johannes was?

3e Tegenwerping. — *Maar noch besnijdenis heeft eenige kracht, noch voorhuid, maar een nieuw schepsel.*

Antwoord. — Eens beteekende de besnijdenis iets, want de Heere zou Mozes gedood hebben, omdat hij verzuimd had zijn zoontje te besnijden. Zie Exod. IV: 24—26. Daarenboven: de Heer zeide: *Die niet zal besneden worden, die ziel zal uitgeroeid worden uit het volk* Gen. XVII: 14. Onder het Evangeliie heeft de besnijdenis geene kracht, omdat zij afgeschaft is, Gal. V: 2. „*Indien gij u laat besnijden, zal Christus u niet nut zijn.*" Maar wilt gij daarom besluiten dat, daar de besnijdenis niets is, omdat God ze heeft afgeschaft, daarom de doop niets is, dien Hij niet heeft afgeschaft, maar bevolen? Dit zou waarlijk een zeer dwaze en gansch ijdele redeneering wezen. De doop is een bevel van den Heere Jezus, Matth. XXVIII: 16. Zoudt gij willen beweren, dat dit gebod niets is? Dit zij verre van u!

4e Tegenwerping. — *Ik ben met den Geest gedoopt, dat is de hoofdzaak en het wezen; de waterdoop is maar een vorm, een schaduw.*

Antwoord. — Hetzelfde kunt gij evengoed zeggen van alle andere ordonnantiën; zij zijn slechts schaduwen; het Avondmaal is maar eene schaduw; het gebed, het hooren en de prediking zijn slechts schaduwen; en wanneer gij zoover gekomen zijt, en al deze dingen hebt opgegeven, waar zult ge dan belanden? Maar verder: de vraag is niet of de doop een schaduw is, dan niet; maar of Christus hem heeft geboden? Indien ja, verzet u toch niet tegen den Zone Gods, opdat Hij niet toorne. Of Zijne inzetting een schaduw of geen schaduw is, dat is niet uwe zaak. Twist niet met uwen Heer en Meester, maar volg den raad van Maria: „*Al wat Hij tot u zal zeggen, doe dat.*" Maar nog iets: noem, als het u goeddunkt, den waterdoop een schaduw; doch bedenk dan tevens, dat Christus zich eraan onderwierp, en wie zijt gij, die weigeren zoudt? Wilt gij wijzer zijn dan Christus? En dan nog iets: — In Hand. X: 47, 48 lezen wij van die in het huis van Cornelius: „*Zij werden gedoopt met den Geest, en spraken vreemde talen,*" en toch werden zij in water gedoopt. „*Toen antwoordde Petrus: Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet zouden gedoopt worden, die den Heiligen Geest hebben ontvangen, gelijk als wij. En hij beval dat zij zouden gedoopt worden in den naam des Heeren. Toen baden zij, dat hij eenige dagen bij hen bleef.*" Vergeet niet, dat hij, die in het minste getrouw is, in het groote getrouw is.

5e Tegenwerping. — *Is de doop niet in de plaats van de besnijdenis geworden?*

Antwoord. — Volstrekt niet; want er is niet een enkel woord in den Bijbel voor zulk een gevoelen, en gij moogt niet wijs zijn, boven hetgeen geschreven is. En herinner u dan, dat de besnijdenis alleen het manlijk geslacht betrof; maar in Hand. VIII: 12 staat geschreven: „*Toen zij geloofden, werden zij gedoopt; beide mannen en vrouwen.*"

6e Tegenwerping. — *Maar zijn niet zeer geleerde mannen voor den kinderdoop?*

Antwoord. — Er is geen dwaling, die geene voorstanders en verdedigers heeft gehad onder hen, die den roem van geleerdheid bezaten; terwijl meestal de Waarheid schade leed onder hunne behandeling. De Farizeën en de Schriftgeleerden — de geleerde mannen van dien tijd — verwierpen den raad Gods tegen zich zelven, van Johannes niet gedoopt zijnde. Luk. VII: 30. Spreek toch niet gelijk zij spraken: „*Wie van de oversten heeft in hem geloofd?*" Hoor naar het antwoord van Christus: *Jezus antwoordde: „Ik dank u, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat gij deze dingen den wijzen en verstandigen hebt verborgen, en hebt ze den kinderkens geopenbaard.* Matth. XI: 25. En voorts, indien geleerdheid in dit geval eenige bewijskracht heeft, zoo vraag ik: Zijn niet vele Roomsche Kardinalen en Jezuiten zeer geleerde mannen? Zult ge daarom Roomsch worden?

7e Tegenwerping. — *Maar zijn er niet vele godzalige mannen, Leeraars in de Kerk, die den Kinderdoop voorstaan?*

Antwoord. — Ongetwijfeld is dit zoo; maar gij hebt niemand, ook zelfs niet een Apostel verder te volgen, dan hij Christus volgde of volgt. Paulus zegt, 1 Cor. XI: 1 „*Weest mijne navolgers, gelijk ik een navolger van Christus ben.*" Beroep u niet op voorbeelden van vrome lieden tegen een uitgedrukt woord van God; want ook vrome lieden kunnen dwalen. Gij hebt in Hand. VIII: 12 een duidelijk uitgedrukt bericht Gods: „*Toen zij geloofden, werden zij gedoopt; beide mannen en vrouwen,*" en daartegenover kan geen voorbeeld van vrome menschen en godzalige leeraars een oogenblik opwegen. Elias was een godzalig man; hij bad om vuur van den hemel; maar *wij* moeten zoo niet doen. Josafat was een vroom koning; maar onder zijne regeering werden de hoogten niet weggedaan, 1 Kon. XXII: 43. Volg geene voorbeelden na tegen het uitdrukkelijk Woord van God in. *Gij zult de menigte in booze zaken niet volgen.* Exod. XXIII: 2.

8e Tegenwerping. — *Maar er staat in de H. Schrift niet een woord tegen den Kinderdoop.*

Antwoord. — Nadab en Abihu werden met vuur verbrand, omdat zij deden, wat de Heere niet geboden had, Lev. X: 3. Zie toe, dat gij den Heere niet vereert in eenigen weg, dien niet uitdrukkelijk geboden is. En wederom, indien gij hier bedoelt door „een woord," een uitgedrukt woord, waar hebt ge, dan, een woord tegen de uitvindingen van Rome. Staat ergens in den Bijbel te lezen: „Gij zult geene klokken doopen?" Waar hebt gij een woord, hetwelk zegt: *Gij zult geen speeksel, geen room of geen zout bij den Doop gebruiken,* gelijk de Roomschen doen? Een Roomschen priester zoudt gij tegenkomen, als hij voor zijnen godsdienst zulk een bewijsvoering ging gebruiken, en waarom gebruikt gij zelf het dan? Gij moest weten, dat het om den Kinderdoop te veroordeelen, genoeg is, dat de Heer hem niet heeft verordend.

9e Tegenwerping. — *Maar werden niet geheele huisgezinnen gedoopt?*

Antwoord. — Dan wordt er ook duidelijk bij gemeld dat: *Zij allen werden gedoopt.* Van den Stokbewaarder lezen wij (Hand. XVI: 33) „*Hij werd terstond gedoopt, en al de zijnen,* maar in vs. 34 lezen wij, dat *hij zich verheugde, dat hij met al zijn huis aan God geloovig was geworden.* Hand. XVIII: 8. Crispus, *de Overste van de Synagoge, geloofde in den Heer met zijn gansche huis; en velen van de Corinthiërs geloofden en werden gedoopt.* Hand. XVIII: 8. Lydia *en haar huis werden gedoopt.* Hier wordt geen melding gemaakt van een man of van kinderen; evenmin vernemen wij, of zij eene maagd of een weduwe was; alleenlijk diegenen, welke in het huis van Lydia waren, worden „*broederen*" geheeten (vs. 40.) Er zijn vele gedoopte huisgezinnen in onze dagen, in welke geen kleine kinderen zijn, en dat was ook zoo in de dagen der Apostelen, want Lukas zegt ons, dat zij allen geloofden, hetgeen kleine kinderen niet kunnen doen.

Het werk des Heeren in België.

Een Duitsche zuster schreef daarover 't een en ander aan de redactie „Der Wahrheitzeuge." Zij zegt o.a.: Reeds sedert elf jaren ben ik in België, het land vol van on- en bijgeloof. Al dien tijd was mijn vurige wensch, met br. en zr., respectievelijk baptisten, in aanraking te mogen komen, doch zocht te vergeefs. Eindelijk vernam ik door br. Meyer, prediker der bapt. Gem. in Parijs, dat nabij Liége (Luik) een kleine bapt. gemeente bestond. Den 2den Pinksterdag had ik het voorrecht deze kleine gemeente te bezoeken. Zeer hartelijk werd ik ontvangen en in liefde waren wij te zamen, zoodat 't scheiden ons zwaar viel.

Deze evangelisatie-arbeid is nog jong; zij bestaat ongeveer anderhalf jaar. De Heer heeft dit werk echter boven bidden en denken gezegend. Ik geloof, dat de Heer hier in br. Brogniez de rechte man op de rechte plaats gesteld heeft, terwijl hij eene edele, vrome vrouw aan zijne zijde heeft, die hem in zijn moeilijken arbeid trouw ter zijde staat. De gemeente telt thans ongeveer 40 leden. Den eersten Pinksterdag werden zes mannen en een jongeling gedoopt. Met Paaschfeest waren er eveneens tien en kort voor 't kerstfeest elf personen na afgelegde belijdenis gedoopt en nog eenigen zullen misschien spoedig volgen. De Gemeente heeft eenige stations, waar iedere week een avond geregeld wordt gepredikt. Hier is de dichtste bevolking van België, 't eene dorp grenst aan 't andere, ieder met ongeveer 4000 inwoners, waaronder ook vele Duitschers. De gemeente heeft echter nog geen geschikt lokaal, zoodat de prediking tot nu toe in kamers gehouden werd, hetgeen zoowel voor den spreker als voor de hoorders ongezond is. De gemeente heeft nu besloten een eenvoudige, doch doelmatige kapel te bouwen met 400 zitplaatsen en een doopfont. Deze kapel moet ongeveer *f* 2500 kosten. Men is reeds met den bouw begonnen en in 't laatst dezer maand zal ze wel voltooid worden. Het terrein is betaald en een broeder heeft in Engeland *f* 1500 gecollecteerd, zoodat er nog *f* 1000 aan ontbreekt. De broeders doen echter wat zij kunnen.

Als ergens in eenig land on- en bijgeloof zich krachtig vertoont, dan is 't wel hier. De toestand der jeugd laat zich niet beschrijven Ik ben zeer blijde, dat het werk der baptisten hier te lande begonnen is, en 'k hoop en vertrouw, dat door getrouwen arbeid nog menige ziel gered zal worden. Sedert Paschen lijdt br. Brogniez, aan overspanning der zenuwen en is op 't oogenblik nog niet veel beter. Hoe meer het werk zich uitbreidde, des te meer werkte hij. Hij voelde wel, dat zijne krachten afnamen, doch hij ontzag zich niet, totdat hij na 't houden van een vergadering in onmacht viel. De dokter heeft hem dringend rust bevolen, en allen arbeid verboden, men mag hem zelfs niet bezoeken. De broeders en zusters hebben hun prediker lief; 'k merkte zulks aan de hartelijkheid, waarmede ze om zijne genezing baden. Eenige vroegen, of ze niet even zijn aangezicht zien mochten, dan waren ze voldaan. Door Frankrijk werd hem een flinke, jonge prediker ter hulpe gezonden, totdat hij weer geheel genezen zal zijn.

1869. 8 Augustus. 1894.

Den 8 Augustus a.s. is het, zoo de Heere God hem het leven spaart, voor onzen geliefden br. J. Horn te Groningen een hoogst belangrijke gedenkdag. Dan toch is het 25 jaren geleden, dat hij door br. F. J. van Meerloo te Amsterdam in het dienstwerk des Evangelies te Sneek is ingeleid geworden en nadat hij circa daar 21 jaren heeft gearbeid naar Groningen is geroepen, waar hij nog steeds met onvermoeiden ijver bezig is om het verlorene op te zoeken en naar Jezus te leiden.

Wij behoeven enkel aan te stippen voor de lezers van ons blad en zie, veel en velerlei komt in herinnering, dat ons allen zeker met den jubelaris tot dank aan God zal stemmen, die ons den broeder zoo vele jaren schonk.

Niet altijd ging zijn pad over de zonnige hoogten der bergtoppen, maar hij moest ook diepe en donkere valeien van beproeving doorworstelen, doch de Heer ondersteunde hem veelvuldig, zoodat hij tot op den huidigen dag, getrouw aan zijn beginsel, der zaak van het Koninkrijk Gods met ijver diende.

Meer dan eens was hij in levensgevaar, maar God heeft het verhoed, dat de hand des boozen hem niet velde.

Sedert de oprichting der Unie is hij penningmeester van haar geweest en tevens een der eerste afgevaardigden bij den Duitschen Bond, die de opname der Unie met warmte hebben bepleit. Ook was hij van af de verschijning mede-redacteur van ons blad en het is zeker niet zonder zijn toewijding, dat het blijven bestaan is tot heden.

Nam hij op de Evangelische Samenkomsten gewoonlijk (een zijner geliefkoosde werkzaamheden) een eerste plaats in; hij kon evenmin zich buiten den strijd der geheel-onthouders houden en op zijn initiatief is het eerste christelijk geheel-onthouders koffiehuis in de provincie Groningen tot stand gekomen. Niet anders ging het met het werk der Middernachtzending. Lang heeft hij, wat ons immer verbaasde, zich daar van terug getrokken, doch eindelijk gaf hij toe aan den innerlijken drang des harten, als hij de tot de hemelschreiende nood van vele ongelukkige meisjes en verdwaalde jongelingen gadesloeg, zoodat hij ook dien arbeid mede opnam in zijn werkprogram en nu als mede-bestuurslid van de Afdeeling Groningen optreedt.

Wat de Heere God door dezen dienstknecht gedaan heeft en nog doen zal; en de velen, die door hem tot Jezus geleid zijn, zal de eeuwigheid openbaren, maar het geeft ons reden om met hem den Heere te danken en tevens te bidden, dat Hij hem nog lang spare voor zijne trouwe gade en kinderen voor de Gemeente en de Unie en moge de 8ste Augustus waarlijk een vreugdedag voor hem zijn, die hem tevens tot innerlijke verootmoediging stemme bij de vele blijken van liefde uit al de deelen des lands.

Wij vertrouwen, dat ook de Gemeente Groningen niet het minst dien datum haren geliefden Voorganger zal maken tot een

ZILVEREN FEESTDAG.

ZUTPHEN Juli 1884. B. ROELES.

P.S. Dat wij nu reeds dezen dag in herinnering brengen is, omdat wij wisten, dat br. Horn buitensland is, zoodat hij zelf dit eerst onder de oogen krijgt, als „De Christen" verschijnt, wat anders niet zoo gemakkelijk gaat, daar alles eerst bij hem terecht komt. R.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Het bezoek van onze Koninginnen aan het eiland Walcheren zal van den 21 tot den 25 Augustus a.s. plaats hebben. Middelburg en Vlissingen weeren zich om het hardst, wie aan H.H. M.M. de meeste hulde zal betoonen; en daar het reeds jaren en jaren geleden is, dat er een officiëel koninklijk bezoek heeft plaats gehad, is het te begrijpen, dat de Zeeuwen in de wolken zijn met de komst van Wilhelmina. Het zullen feestdagen zijn, doch de vrees, dat de ellendige koning ALCOHOL er ook zijne triomphen zal vieren, werpt reeds een bedenkelijk floers over de feestvreugde. De groote en kleine kroeghouders zullen weer zaken maken en zich verrijken met het geld der onnoozelen. Wanneer zal ons volk toch eens wijs worden om zonder bedwelmende opwinding vroolijk te zijn?

Prins Carl van Denemarken heeft een bezoek gebracht aan Rotterdam en heeft verleden Zaterdag aan het Hof te Soestdijk gedineerd. Hij is een jongeling van 21 jaar en 2de luitenant op de Marine. Het eigenaardige van de Deensche Vorsten is, dat ze alle rangen moeten doorloopen; zoo is ook deze prins eerst scheepsjongen geweest, daarna adelborst enz. Menig verwaand burgertje zou daarvoor de neus optrekken en toch is het te begrijpen, dat, die van den grond opklimmen, niet alleen de degelijkste, maar ook de meest geschikste gezagvoerders zijn, die rekening kunnen houden met aller toestand.

België. De vorige week had weer een dynamiet-aanslag plaats in een dorp bij Luik in het huis van den bankier Francotte De bom ontplofte met een hevigen slag in het voorhuis, richtte heel wat materieele schade aan, doch had verder geen gevolgen. De dader is nog niet bekend; toch schijnt de justitie niet hopeloos te zijn, daar ze reeds eenige aanwijzingen heeft.

Officiëel is nu aan de Belgische regeering mededeeling gedaan, dat de lang gezochte baron van Sternberg in Servië is gearresteerd en ter beschikking van de justitie wordt gesteld.

Zwitserland. Het land der vrijheid heeft eindelijk zeer strenge wetten gemaakt en aangenomen tegen de anarchisten, wat die heeren niet wel zal bekomen, wijl zij hier ongehinderd hunne vergaderingen konden houden en hunne booze plannen overwegen. Tot hiertoe was het hun eldorado (land van belofte). Dat is thans nit, want elk, die met kwade bedoelingen ontplofbare stoffen gebruikt, zal minstens met 10 jaar verblijf in

het tuchthuis worden gestraft; vijf jaar staat voor hen, die de stoffen bereiden voor misdadige doeleinden en die ze bewaart, of aan anderen ter hand stelt, krijgt 6 maanden hechtenis enz. enz. Te vreezen is echter, dat ook deze zware straffen op den duur niet bestand blijken om het kwaad te beteugelen; de haat is bij velen te diep ingeworteld tegen de maatschappij.

Frankrijk. De moordenaar van Carnot zal deze week terecht staan en de volgende maand een dertigtal van zijne geestverwanten.

De regeering schijnt de verscherpte wet er door te zullen krijgen, al is het ook, dat zij veel bestrijding heeft van de radicalen en uitterste linkerzijde der liberalen.

Niet minder dan 2 millioen francs wordt er door de Italianen in Lyon geëischt van wege de schadevergoeding hen veroorzaakt door de opgewonden volksmenigte na den moord op president Carnot.

Italië, die met de Derwischen in oorlog was, heeft deze volksstam zoodanig overwonnen, dat zij nu begint te denken om hare koloniale bezittingen uit te breiden in Africa.

Het zwarte werelddeel wordt verdeeld onder de Europeesche Staten en ieder vecht er om een been. Wanneer de zedelijke en eeuwige belangen der Inlanders zoo goed behartigd werden als de zucht naar winstbejag beoefend, dan zouden wij met alle recht uit een christelijk oogpunt deze overmeestering kunnen toejuichen, omdat het dan de afstammelingen van Cham meer tot vrijheid zou voeren, daar ze reeds eeuwen achtereen hebben gezucht onder de slavenzweep hunner despotische drijvers, doch helaas!

Rusland. De berichten omtrent de cholera worden steeds ongunstiger en vooral de hoofdstad St. Petersburg heeft veel te lijden van deze zoo gevreesde ziekte.

Bij Moskou op de rivier Belaja zonk een veerboot met bedevaartgangers, meer dan 100 personen verdronken.

De graanoogst moet veel beloven.

Turkije. De aardbeving, waarvan wij de vorige week ook melding maakten, heeft zich later nog gedurig herhaald. Er ontstond zulk eene paniek onder het volk, dat de winkels werden gesloten en de menschen buiten de stad vluchtten, alles achterlatende ter wille van levensbehoud, want nergens gevoelden zij zich veilig. Vele huizen stortten in en een massa personen zijn gedood. De schokken schijnen nu opgehouden te zijn.

Oostenrijk. De Keizer laat proeven nemen met Australisch vleesch voor de troepen, dat met schepen, in ijs verpakt, wordt ingevoerd en een zeer belangrijke handel beloofd te worden. Zelfs de slagers in Weenen verkoopen het al voor versch vleesch, alsof het pas geslacht was, en zoodoende wordt Europa op allerlei wijze bestookt en zal heel wat hebben te kampen om de toongevende stem in de wereld te behouden. Bijna is het al geheel overvleugeld door Amerika en de Engelschen laten ook uit Australië duchtig hun invloed gelden.

Amerika. De werkstaking heet geëindigd, doch de gevolgen laten zich nog op velerlei wijze gelden, waarvan in hoofdzaak de arbeiders zelve de slachtoffers zijn.

De leiders Debs en consorten zullen zich voor den rechter hebben te verantwoorden. Het is te voorzien, dat ze niet jufferachtig zullen worden behandeld.

China. De pest in Honkong moet zich weer schrikbarend verheffen en maakt vele slachtoffers.

De oorlog met Japan op het schiereiland Korea schijnt te zullen doorgaan. Reeds zijn Engelsche en Amerikaansche matrozen ontscheept ter bescherming hunner landgenooten en diens bezittingen.

Noord-Africa. In Marokko moet het volgens de laatste berichten ook lang niet pluis zijn. Wel is de nieuwe Sultan te Fez, doch moet daar bestookt worden door de oppositie partij. Wat echter geruststellend is, is dat de Kabylen (bergbewoners) hun hulde hebben gebracht aan den nieuwen Vorst.

Zuid-Africa. De Transvaalsche Generaal Joubert voert oorlog met den Kafferkoning Melapoch en niet dan met moeite kunnen de boeren de zwarte wereldbewoners ten onder brengen. Joubert heeft nu besloten, om alle krachten in te spannen en samen te trekken en dan hen te onderwerpen. Zoo heerscht dan nog steeds de macht van den sterkere op deze door de zonde gevloekte aarde, waar het woord recht op zoo veler lippen ligt, maar zoo weinig wordt beoefend.

Z. R.

CORRESPONDENTIE.

Wij ontvingen in de laatste dagen eenige opzeggingen van abonnementen. Het schijnt nog noodig te zijn, onzen vrienden te herinneren, dat opzegging aan het einde of direct aan het begin van een kwartaal behoort te geschieden, en niet eerst dan, als reeds eenige nommers in een kw. verschenen zijn; zulks is niet billijk.

Wie van onze vrienden wenscht ons nog te HELPEN, om de leemten door bedoelde „bedankjes", in onze adressenlijst ontstaan, weer AAN TE VULLEN?

Wie bladen verlangen om er mede te werken, hebben daarvan slechts kennis te geven aan ondergeteekende.

Zij, die ons solide abonné's bezorgen, kunnen daarvoor eenige vergoeding bekomen.

Adres voor alle zaken, de administratie betreffende,
N. v. BEEK.
te Stadskanaal.

Br. C. M. Tetuan — We received your pepers of June Please accept mij best thanks for it.
With Kind regards
Yours
N. v. BEEK.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 380 DONDERDAG 2 Aug. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer. . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

MOZES.

(Joh. 1 : 17)

Waar wij genaderd zijn tot de bedeeling der wet en de openbaring Gods aan Israël, valt als van zelf ons oog op dezen man Gods, die verwaardigd werd, dat God tot hen sprak van aangezicht en welke de H. Geest door den mond van Paulus vergelijkt bij den Heer Jezus Christus en hem een getrouw dienaar noemt, alhoewel als dienstknecht, terwijl de Heer ook in dezen verre verheven is boven wien ook, als de eenige Zoon.

Het is nog wel de moeite waard, om dezen man Gods eens nader te bezien, en dan vinden wij zeker deze bijzonderheden, ten eersten: Zijne opvoeding (van 's Heeren wege); ten tweeden: Zijn persoonlijkheid en karakter; ten derden: Zijn ambt en roeping en verder is Mozes en hoever is hij eene tijpe van den Heer Jezus?

1e. Zijne opvoeding.

Ternauwernood van den dood gered; geboren toen Jacobs nakroost met algeheele uitroeiing werd bedreigd; hij, de zoon van het slavenvolk der Hebreën, opgevoed aan het hof van Pharao, en wederom, onderwezen in alle wijsheid der Egyptenaren, 40 jaar lang als begraven in de Arabische zandwoestijn, de prins uit Egypte, herder in Midian, vervolgens de man, die het zelf uitsprak: „de dagen onzes levens zijn zeventig, zoo wij zeer sterk zijn, tachtig jaren," begint op 80jarigen leeftijd zijne roeping; hij, de leidsman Israëls, hun wetgever, en uitleider uit Egypte, blijft voor de poorten van het land Kanaän, en sterft, zonder dat zijne voeten het beloofde land betreên. Welke wonderlijke tegenstellingen en leidingen Gods Hoe zien wij in dezen man Gods, het woord bewaarheid: „Mijne wegen zijn hooger dan uwe wegen en Mijne gedachten hooger dan uwe gedachten." En toch, hoe zien wij, dat het alzoo wezen *moest*. Eerst moest de druk zoo zwaar worden, dat de kinderen Israëls kermden naar verlossing, zonder Egypte te willen verlaten. En de koning van Egypte zelf moest het werktuig Gods gereed maken, dat God gebruiken zou om Zijn macht aan Hem te toonen. En waarlijk, Mozes had ze later noodig, zoowel de regeerkunst als de krijgskunst van dit beschaafde volk, om deze ongeregelde en ongeordende massa, zoowel tot een geregeld volk, als tot een goedgeordend krijgsleger te vormen. Waar immers de H. Schrift ons vermeldt, dat Mozes werd opgevoed in alle wijsheid der Egyptenaren, vermeldt ons de ongewijde geschiedenis, dat de zonen des konings van Egypte steeds de aanvoerders van het leger waren en hoe zou Mozes de taak, door God hem toebedeeld, vervuld hebben, had hij bij de wijsheid van staatsman, volksregeerder en legerhoofd, ook tevens niet het geduld van den herder gehad? Veertig jaar keurde God noodig voor het een, maar ook niet minder voor het ander. Niet toen zijn driftige natuur het noodig oordeelde; niet toen Mozes in de kracht des levens was; maar toen volgens menschelijk oordeel zijne levensdagen ten einde spoedden, toen was Gods tijd daar; toen was Mozes door God voorbereid. Toen Mozes in eigen kracht het wilde ondernemen, toen niet; — Veertig jaar later, toen Mozes klein was in zichzelf en hij bezwaren opwierp en als opzocht, toen was het werktuig gereed, waarmede God den strijd tegen Pharaö zou aanbinden en tevens Israël tot volk zou vormen.

2. Zijn persoonlijkheid en karakter;

„de man Mozes nu was gansch zeer zachtmoedig; ziedaar zijn karakter door de Schrift zelve geschetst. En toch, dapper van aard, wij zien het aan de waterbron van Midian, geen onrecht kunnende zien of dulden en toch vol barmhartigheid voor den dwalenden en schuldigen. Hoor zijne bede op Horeb, waar hij bidt, „delg mij uit uw boek," (Exod. 32 : 62). Zoo iets kunnen groote zielen alleen, even als Paulus in Rom. 9 : 3. Wel zijn zij hierin ook de mindere van den Heer. Mozes en Paulus konden zulks alleen slechts *zeggen*, de Zone Gods, de Middelaar Gods en der menschen vermocht zulks te *doen*. Hoor zijn voortdurende voorbede voor het volk, hoe het ook hem gedurig weêrstond en wij zien in hem een groot karakter geroepen tot een groote taak.

3. Zijn ambt en roeping.

Geroepen op buitengewone wijze. Te midden der brandende braambosch, beeld van Israël, dat niet verteerd, maar gelouterd wordt door het vuur der verdrukking, ook beeld van de gemeente van Christus en van ieder geloovige in vervolging of beproeving, verschijnt God aan hem. Zij worden niet verteerd door de vlammen, want God is bij en met zijn volk, Christus is met zijne gemeente, de Geest des Heeren is in ieder geloovige, maar zij zijn bestand tegen alle vuur. Is het niet opmerkelijk, dat de man, die door God tot het heerlijkste werk onder het O. V. zou worden gebruikt, als het ware, door God zelf moest gevraagd worden, wij zouden haast zeggen overgehaald? Wat al bezwaren, wat bekommering, wat al zorgen? Eindelijk gaat hij, maar — nu staat hij ook voor goed. Hij staat tegenover het volk, oproerig en weêrspannig, hij staat ook tegenover den Heer als voorbidder voor het schuldige volk, pleit voor hen, smeekt voor hen en laat niet af, totdat God hem verhoort en de toezegging geeft: „Ik zal voor uw aangezicht optrekken," Exodus 32: 9—13; Exod. 33: 1—17.

Zijn ambt even groot als de opvoeding wonderlijk. Middelaar des ouden Verbonds; door God met buitengewoon gezag bekleed; staande voor en in plaats van God bij het volk; maar ook voor dat volk in zijn hardnekkigheid en zonde tusschen beide komende bij God en den toorn des Heeren afbiddende, door God belast met het inrichten van den tabernakeldienst in zoover zelfs boven den Hoogepriester staande, wien hij inwijden moest in zijn ambt, en die van hen (Mozes) moest hooren, wat hij te doen had. Voorganger in Israël, dat naar hem luisteren moest. De grootste der godsmannen had niet minder tot ambt, als om den dienst der schaduwen in te stellen en in te richten, in welken dienst de God van Israël af zou beelden het heilgeheim der zaligheid, en tevens, dat het scheppingswonder der Nieuwe schepping, de gemeente, van eeuwigheid verkozen tot bruid van den zone Gods, erfgenaam der volle heerlijkheid des eeuwigen Gods, in wien het scheppingsplan Gods met den mensch tot volle en ware vervulling zou komen. En waar de gemeente zoo eenig en ondeelbaar één geheel met haar Hoofd en Heer is, de typische en symbolische eeredienst zeker in de eerste en voornaamste plaats het werk des Heeren tot verzoening der zonden en tot heiliging der zijnen, maar ook het wezen en karakter der gemeente van Christus werd afgebeeld.

Behoort Mozes als persoon bij de typen des O. Verbonds? Door de H. Geest wordt hij eensdeels tegenover Christus gesteld (Joh. 1 : 17) en als zoodanig in zijn voornaamste werkzaamheid, als wetgever is hij geen type maar een tegenbeeld en tegenhanger. Immers, Mozes begon met de oordeelen Gods uit te voeren over Egypte en diens koning, die Jehova dorst te wederstaan. En wanneer hij later de wet van den Heer op den berg ontvangen heeft, is zijn eerste werk Israël te kastijden voor het oprichten van het gouden kalf. Als vertegenwoordiger der wet staat hij tegenover Christus. Mozes begint met te veroordeelen, de Heer Jezus Christus met zegeningen uit te strooien — Mozes gaat zelf het land Kanaän niet in; hij brengt het volk slechts tot de grenzen er van; — de Heer leidt ons binnen het land der rust en zijn eerste woord is tot de zielen: „Vreest niet,"

Maar verder — hoeveel overeenstemming! Mozes gaf het manna in de woestijn — de Heer geeft zich zelf als het brood des levens; Mozes, voorbidder voor het volk — Christus de voorspraak der zijnen; — Mozes van aangezicht sprekende met God; — de Heer slechts dat doende, wat Hij den Vader ziet doen. In één woord; waar Mozes optreedt als verpersoonlijking der wet, staat hij tegenover Christus; waar hij daarentegen als tusschen God en het volk staat, hoeveel trekken van overeenkomst heeft zij dan niet?

En nu Mozes kon, hoe hoog hij ook stond, niet ingaan in het land Kanaän; — de wet brengt niet in het land der rust. Wel kan ze alles in en voor ons voorbereiden, Sihon overwinnen: Og ter neer vellen en ons brengen tot aan de Jordaan; Jozua alleen overwint de vijanden, en doet het geloovige zaad Abrahams de erfenis bezitten, door God hun toegezegd.

(Hebr. 3: 5, 6; Hebr. 11: 23, 29; Hebr. 12: 25; Luk. 9: 35*b*).

DE WETGEVING.

(Exod. 15—32; Hebreën 7 : 22; Gal. 3 : 12).

Alzoo was dan het volk Israël uit het diensthuis uitgeleid en door God verlost, op weg naar het land, reeds aan Abraham beloofd. Het Pascha was reeds ingesteld, niet alleen om zijn diepe typische en symbolische beteekenis, maar ook tot steeds weerkeerende herinnering aan deze groote daad der almacht Gods in alle geslachten voor het volk van Israël. Waar nu de Heer in Zijne vrijmacht en om des verbonds, met Abraham gesloten, dit volk uit alle natiën verkoos, als lichtdrager te midden der steeds dieper zinkende heidenvolken, en tevens hen wilde stellen als een teeken en bewijs, hoe gezegend en heilrijk de dienst van Jehova, den eenigen God, was boven die der afgoden; wilde God hen niet daartoe dwingen, maar vrijwillig moesten zij Hem ook van hunne zijde verkiezen, als hunnen Heer en Gebieder. „Die *wil*, die kome", is de taal des Nieuwen Verbonds; en vóór de wetgeving op Sinaï, komt eerst het woord des Heeren tot Israël (Exod. 15: 26): „Is het, dat gij met ernst naar de stem des Heeren hooren zult" enz., en in Exod. 19 : 3—8 verbindt de Heer zich van Zijn' kant het volk boven alle andere volken te verheffen; het volk van hun kant zegt (vers 8): „Al wat de Heer spreekt, zullen wij doen." Alzoo eene verbintenis van weerszijden. Dit bepaalt geheel het karakter der wet, en vooral springt dit in het oog, als men nauwkeurig nagaat, hoe de gebeurtenissen zich hebben toegedragen van af de doortocht door de Roode zee, totdat Mozes de volledige wetten en instelling van den tabernakel-dienst van God ontving.

Als wij dit achtereenvolgens nagaan, zien wij in Exod. 15 de voorloopige belofte Gods; in Exodus 16 toont de Heer aan het volk, dat Hij bij machte is ook in de woestijn hen te voorzien van brood en vleesch; terwijl tevens in vers 29 uitdrukkelijk wordt gezegd: „Zie, omdat de Heer *ulieden* (Israël) den sabbat heeft gegeven, daarom geeft Hij u aan den zesden dag voor twee dagen brood."

In Exodus 17 doet de Heer water uit den steenrots springen en doet hen tevens de overwinning behalen op Amalek.

Alzoo had de Heere God, de Jehova van den Braambosch, daadwerkelijk aan het volk getoond, dat zij, als zij Hem volgden en dienden, in 't minst niet bevreesd behoefden te wezen, dat het hun aan iets zoude ontbreken; en tevens hadden zij gezien in de vernieling van Egypte's macht en in de overwinning op Amalek, dat zij voor geen vijand, hoe machtig of listig ook, behoefden te vreezen, waar zij Jehova als hun banier hadden.

In Exodus 19 komt nu eerst in vers 4—8 de aanbieding Gods en de aanname daarvan door het volk, waarop de Heer aan Mozes gebiedt, den berg te heiligen door afsluiting en het volk voor te bereiden om de wetten Gods van Hemzelven te ontvangen.

Alzoo aanvaardde God hiermede de heerschappij over Israël, nadat het volk beloofd had, Hem te willen dienen en gehoorzamen, en kondigt hun dientengevolge Zijn' wetten en inzettingen, zoowel zedelijk als maatschappelijk, godsdienstig af. Immers, en daar dient wel op gelet te worden, worden wel alleen de 10 geboden voor het volk hoorbaar door God afgekondigd, maar is het op verzoek van het volk zelf, dat God verder met Mozes spreekt.

Hierop volgen in Hoofdstuk 21 en 22 verschillende burgerlijke wetten over rechtspleging, ontucht, woeker enz., terwijl in Hoofdstuk 23 : 1—9 de rechtspleging wordt behandeld; in vers 10 en 11 het braakleggen van het land in het zevende jaar; in vers 12 den sabbatdag wordt herhaald; in vers 14—17 de drie groote feesten worden genoemd, en in vers 24 de afgoderij wordt verboden enz.

Wij zien dus, dat de wet der 10 geboden in deze drie Hoofdstukken en de andere wetten als door elkander heen worden genoemd en te zamen als het ware de grondwet vormen, waarnaar God zijn volk zou regeeren.

Overbodig meen ik om op te merken, dat waar al deze dingen zaken zijn, die de christen als vanzelf, uit kracht zijner wedergeboorte, doet, er toch ook geen reden is om aan te nemen, dat de wet der 10 geboden als wet nog gelden zou voor den christen, waar toch niemand stellen zou, dat men *verplicht* is b. v. om drie keer 's jaars den Heer een feest te houden, noch de eerstgeboornen van mensch en beest den Heer toe te wijden, of in het zevende jaar het land braak te laten liggen. Wat de christen in zulke zaken doen *mag*, is daarom nog geen *verplichting* (Hand. 15 : 10).

Nu daalt Mozes van den berg af en verhaalt aan het volk al de woorden des Heeren en al de rechten, — waarop het volk met ééne stem antwoordde: „Al deze woorden, die de Heer gesproken heeft, zullen wij doen." Israël nam met deze woorden den Heer, den God zijner Vaderen, als Opperheer aan en stelde zich onder Zijne wetten (Exod. 24: 3).

Waar nu alzoo het verbond gesloten is, bouwt Mozes een altaar, de *jongelingen des volks* offeren; het altaar en het boek des verbonds, mitsgaders het volk worden met het bloed besprengd, waarna de hoofden des volks opklimmen, en als zekere bevestiging van het verbond eten en drinken als in tegenwoordigheid Gods (Exod. 24: 9—11).

Zoover de eigenlijke wetgeving, waarna Mozes weder op den berg klimt en gedurende 40 dagen blijft om den tabernakel-dienst en inrichting derzelve te ontvangen, in welke tijd het volk ongeduldig wordt en het gouden kalf opricht.

Opmerking verdient zeker, dat, hoewel er in deze Hoofdstukken (28 : 1 enz.) wel gesproken wordt van het priesterschap van Aäron en zijne zonen, in het geheel niet gerept wordt van de stam Levi; waarom niet? doch hierover later.

Deze gansche eerste wetgeving wordt besloten met de nadrukkelijke aanmaning Gods aan Israël om den sabbat te onderhouden, als zijnde deze een teeken des verbonds tusschen den Heer en het volk Israël. (Exod. 31 : 13—17)

Gaan wij nu na welke beteekenis deze dingen voor ons hebben. Welke waarschuwingen zijn er voor ons, maar ook, welke heerlijkheid heeft het Nieuwe ook hierin boven het Oude? Welke beteekenis heeft de wetgeving op Sinaï in de ontwikkeling der openbaring Gods en wat was haar doel?

Uit de geschiedenis der wetgeving blijkt alzoo haar karakter duidelijk genoeg, als te zijn in de eerste plaats dit: De Heer vraagt tot driemaal aan het volk, of zij zijne wetten willen onderhouden, belooft ze Zijnen zegen en bescherming en toen eerst kreeg de wet haar kracht als wet en werd het verbond tusschen God en het volk Israël met bloed ingewijd en door een maaltijd en de tegenwoordigheid Gods, van en bij den God van Israël bevestigd. Jehova nam de regeering over het volk aan op de driemaal herhaalde betuiging van het volk „al wat de Heer spreekt, zullen wij doen." Tevens ontving het als teeken van dit verbond den sabbat als zegening Gods en heeft God het nooit aan de heidenen euvel geduid, als ze geen sabbat vierden, maar is het steeds een der ernstigste beschuldigingen en hartroerendste klachten van den God Israëls tegenover Zijn volk: „Zij hebben mijne sabbatten ontheiligd." (Jer. 17 : 21—27; Ezechiël 20 verv.) Was de besnijdenis een teeken des verbonds tusschen God en het zaad Abrahams en een zegel der rechtvaardigheid des geloofs (Rom. 4 : 11); de sabbat was een teeken des verbonds tusschen God, als den Koning Israëls en het volk als Zijne onderdanen. Drie keeren 's jaars moest het volk verschijnen voor het aangezicht des Heeren, als Hun Verlosser uit Egypte (Pascha); hun Onderhouder en Weldoener (Pinksterfeest) het feest der eerstelingen; en eindelijk als Hem, die hun overvloed en vreugde gaf (Loofhuttenfeest), terwijl één dag iedere week aan Jehova als hun Vorst en Heer toegewijd moest zijn.

Hoe blijkt reeds hierin de heerlijkheid van het Nieuwe Verbond boven het Oude. Israël werkte eerst en mag dan rusten van zijn arbeid ja, *moest* dan rusten; is het hierin geen beeld van den zondaar, die medegewerkt, eindelijk rust vindt bij God? maar dan ook gaat hij (de zondaar) over uit de zwerftocht van eigen wijsheid of banden van den wettischen vorm en werkheiligheid in het leven des nieuwen Verbonds en rust eerst, waarna hij gaat arbeiden in den dienst Zijns Heeren, door de kracht Zijns Gods. — De wet zegt, eerst werken, dan rusten; de leer des Evangelies spreekt: eerst ruste vinden bij Hem, die het einde der wet is, daarna arbeiden, tot in eeuwigheid in Zijn dienst zijn, want zelfs daar dienen Zijne dienstknechten Hem dag en nacht.

Toen het volk de wet ontving, stond het van verre en beefde zeer — als God de wet des Geestes in het harte inschrijft, is het harte hoe dichter bij God, hoe zaliger.

Van een zooveel beter verbond is Jezus borg geworden.

Wat is de plaats der wet in de ontwikkeling der openbaring Gods? Zegt Paulus het niet met deze woorden: „de wet is ons een tuchtmeester (opvoeder, wegwijzer) tot Christus." Gal. Veel woorden zijn er niet noodig. Waar God reeds aan de aartsvaders had gezegd, dat er verlossing zou komen, toonde God nu aan, dat dit zou geschieden; eerstens door vrijwillige onderwerping aan de wil Gods, maar ook, dat dit zou plaats vinden (de verlossing) door verzoening, want dat er schuld was, dat deze schuld scheiding maakte, (door de wet is de kennis der zonde) en waar nu God de offers instelde, welker bloed op het altaar hun gegeven werd in hun plaats om verzoening te doen voor hunne zielen, maakte Gods Geest hun zelf kenbaar, gelijk blijkt uit de woorden van Samuel (1 Sam. 15 : 22), uit Psalm 40 en 50 en 51 : 18, 19, dat dit bloed der offers noch het vervullen der verschillende plichten, hun voorgeschreven, voldoende was om de breuk tusschen den Schepper en Zijn schepsel te heelen, terwijl uit de woorden van Mozes „een Profeet als mij, uit het midden uwer broederen, zal de Heer, uw God, verwekken en naar hem zult gij hooren" duidelijk genoeg bleek, dat ook Mozes, hoe verheven, hoe gemeenzaam met God niet de hoogste openbaring van het heil Gods, waarmede niet alleen Israël, maar ook alle volken der aarde zouden gezegend worden, gaf, maar er nog een hooger en heerlijker openbaring te wachten stond. Alzoo werd door de wet zelt en den mond van den wetgever (Mozes) reeds gezegd, dat de wet slechts een voorbereiding was van beter bedeeling. Tevens was de wet de grondslag, waarop God het heerlijke en schitterende gebouw zou optrekken, dat in zijn verschillende lijnen en afmetingen weerkaatsen zou en af zou beelden niet alleen het werk van Christus, maar ook het beeld der gemeente Gods, als zijnde priesters des Heeren, onder den waarachtige en eeuwige Hoogepriester, naar de ordening van Melchizédek. Ik bedoel dit aldus: door de wet was de overtreding openbaar, van wege de overtreding was de offerdienst noodig, en in den ganschen tempeldienst werd niet slechts het werk van Christus als Hoogepriester en Offerlam afgebeeld, maar ook tevens het karakter en wezen der gemeente als priesters en toegewijden aan den Heer afgespiegeld.

Welke waarschuwing voor ons, gemeente des Heeren, heeft de geschiedenis der wetgeving? Slaan wij het oog op deze twee zaken; eerstens wordt er voor het gouden kalf wel van Aäron en zijne zonen als priesters, maar niet van de stam Levi gesproken; tweedens wordt in Exodus 19 vers 6 de belofte gegeven van een priesterlijk volk te zijn en offeren dientengevolge (Exodus 24 : 5) de *jongelingen des volks*, brand- en drank- of lofoffers, terwijl later, na het gouden kalf, op straffe des doods, ieder Israëliet verboden was de heilige dingen aan te roeren. Groot verschil zeker. Israël had met het gouden kalf, ofschoon het meer op voorbede van Mozes in genade werd aangenomen, voor goed het voorrecht verloren, om God in Zijn heiligdom te dienen, het volk mag alleen in den voorhof komen, verder niet en alleen de stam Levi, die getrouw gebleven was, mocht bij de diensten medehelpen. Ook de gemeente des Heeren wordt een koninklijk priesterdom genoemd, evenals Israël (1 Petr. 2 : 9) maar ook met deze voorwaarde, met dit doel, om Zijne deugden te verkondigen. Kan dit voorrecht, deze zegen, deze bedoeling Gods ook worden verloren, ook worden verbeurd? Israël werd ongeduldig, omdat Mozes op den berg bleef, maakte het gouden kalf, en verloor zijn voorrecht. Als een christen zijn Heer, zijn Middelaar niet meer verwachtende is, Zijn komst uit het oog verliest en zich overgeeft of toegeeft aan wereldschgezindheid in welken vorm ook, loopt hij dan geen gevaar, om dat voorrecht te verliezen, dat God hem in Zijn dienst gebruiken wil en kan? „Dat niet iemand van u schijne achtergebleven te zijn," vermaant ons de H. Geest. „Al deze dingen zijn hun overkomen, ons tot voorbeelden, opdat ook wij niet in hetzelfde voorbeeld der ongeloovigheid vallen." Voorwaar, ook hier is het woord van onzen Heer van kracht: „Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt."

Uit het land der slavernij van zonde en dood zijn wij verlost; door 's Heeren Geest heeft Hij ons vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods. Ons Pascha is voor ons geslacht. Niet als koning regeert, maar als ons Hoofd bestuurt ons de Heiland. Geen gedwongen diensten maar alleen vrijwillig volgen vraagt Hij van ons. Volgen wij Hem dan, waar Hij ons leidt. Ook in de woestijn van dit leven is het goed, mits Hij met ons optrekt, ons overdekt en verlicht, en dat wil de Heer, dat zal Hij zeker doen, als wij ons niet tegen Hem verzetten. Zijnen heiligen Geest geen smarte aandoen; niet het gouden kalf volgens de wijze van Egypte vereeren, dan, ja, dan mogen wij Hem dienen als priesters, ons Hem toewijden. Niet van verre behoeven wij te staan. Niet voor ons is de vreeze en dienstbaarheid. *Onder* Israël woonde God, en dat was hun voorrecht; God is *met* ons, dat is de zegen, die God ons schonk; Hij wil woning bij ons maken. Het is Zijn belofte. Hij wil ons verkiezen en maken tot Zijn tempel, tot woning van Zijnen H. Geest; niet alleen verheerlijkt worden te midden van ons, ook in ons, ook door ons. De volkeren der aarde moesten de heerlijkheid Gods zien aan en in Israël — door de gemeente van Christus, moet aan de overheden en machten in den hemel bekend gemaakt worden de veelvuldige wijsheid Gods (Efeze 3 : 10. Hoe hoog is onze roeping, hoe hoog onze heerlijkheid, maar ook, hoe duur onze verplichting, ook groot onze kracht, want de sterke God is bij ons, is in ons door Zijn Geest.

Staat dan (Efeze 6 : 14—17); Waakt en bidt, want de tijd is nabij!

Joh. 1 : 17; Gal. 3 : 24; Rom. 8 : 15.

ZENDING.

De Secretaris der Noord-Afrikaansche Zending berichtte voor eenige weken van een vriend, die veel belang stelt in het zendingswerk in Egypte, honderd pond (*f* 1200) te hebben ontvangen voor de huur en verdere benoodigdheden voor een bewoonbaar vaartuig voor de zendelingen, om langs den Nijl en verschillende kanalen te arbeiden. De arbeiders in Egypte zijn daardoor zeer verblijd en hopen er binnenkort een dankbaar gebruik van te maken.

Een later bericht van een der zendingszusters, miss Rose Johnson, doet ons zien, dat reeds een schip in gebruik genomen is. Zij schrijft:

„Gedurende de laatste dagen heeft de Heer ons weder in een nieuwen arbeid geleid, om in wijderen kring te kunnen werken. Reeds eenigen tijd hadden wij verlangend uitgezien naar eene gelegenheid om onzen arbeid tot de Delta *) uit te breiden. Dit werd ons door den Heer in de laatste dagen vergund. Mr. Summers gelukte het een vaartuig te bekomen, en nu zijn wij reeds aan de vaart — die „wij" zijn: mr. Summers, dr. Smith, zr. G. v. d. Molen en ik. Ons scheepje, oorspronkelijk voor goederenvervoer bestemd, is niet groot en heeft op een eind een roef met zeildoek overdekt. Deze dient des daags als woonvertrek en 's nachts als slaapkamer voor de mannen. Wij hebben onzen algemeenen dienaar bij ons en het schip wordt bestuurd door de oude kapitein, een zeer godsdienstig man, terwijl deze nog wordt bijgestaan door een jongen, die het schip moet trekken als de wind ons niet dienstig is.

Op elke aanlegplaats stellen wij onze tenten op, de een dient als ons slaapvertrek, de andere om de menschen dier plaats te ontvangen."

In hun verder verhaal van hunne tocht maakt miss Johnson melding van onderscheidene dorpen en groote boerderijen, waarop zich ook de hutten der arbeiders bevinden. Bijna overal kwamen zij met de menschen in aanraking en spraken met hen over den weg des heils. Mr. Summers en dr. Smith handelden met de mannen, de schrijfster en zr. van der Molen met de vrouwen en kinderen. Dr. S. behandelde tevens eenige kranken. Op de meeste plaatsen kwamen eenige menschen hen bezoeken in hunne tent, waar zij dan met hen spraken. Ook gingen ze uit om de lieden vóór en in hunne huizen of hutten toe te spreken. Vooral de zusters vonden veel werk, want de meeste vrouwen in die plaatsen zitten liever, afschuwelijk vuil als zij zijn, met elkander buiten hunne huizen te praten, dan daar binnen iets te doen. Het inwendige der huizen ziet er dan ook alles behalve behagelijk uit en de woningen gelijken in den regel meer op zwijnehokken dan op verblijven voor menschen. Dom, vuil en lui zijn onder de menschen, die zij ontmoetten, de meest kenmerkende eigenschappen. Doch hoe kan het anders onder een volk, waar de duisternis van on- en bijgeloof heerscht. Alleen het Evangelie, het licht van de zon der gerechtigheid, kan ook daar verandering brengen. Gelukkig worden er onder dat ongelukkige volk nog begeerige harten naar iets hoogers en hoorende ooren gevonden. Er is alom behoefte aan meerdere zendingsmiddelen en de rechte personen in het arbeidsveld.

Alleen Neder-Egypte, waartoe de Nijl-Delta behoort, bevat 8411 steden en dorpen; omtrent negen tiende zijn dorpen en gehuchten met minder dan 1000 inwoners. Doch gesteld, dat door elkander elke plaats 600 personen telt, dan hebben we reeds eene bevolking van 5,000.000 (5 millioen), die geheel zonder het Evangelie leven.

Het eerste station der Noord-Afrikaansche zending is Alexandrië, met eene bevolking van 250.000 zielen, onder welke 180.000 Mohammedanen en 12.000 Joden zijn. Moge de arbeid, mede door andere christenen aldaar verricht, alsmede die van onzen Hollandschen broeder Spillenaar en zijne helpers te Calioeb, nog zoo gezegend worden, dat gansch Egypte voor Jezus worde gewonnen!

Een goed getuigenis.

Ds. W. Major Paull, een der medebestuurders van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap, bezocht onlangs Noord-Afrika en zag daar het werk der zendelingen. Deze gevoelde zich gedrongen aan den Secretaris der N. A. Z. V. den hier volgenden brief te schrijven:

„Red Hill, Surrey, 23 April 1894.

Waarde Mr. Glenny!

Pas teruggekeerd van een officiëel bezoek in Noord-Afrika, in verband met het Britsch en Buitenl. Bijbelgenootschap, gevoel ik mij gedrongen u het volgende te schrijven. Ik bezocht op mijne reizen Tunis, Constantinië, Algiers en Tlemcen, en had het voorrecht kennis te maken met de zendelingen en zendingszuster uwer vereeniging. Ik maakte meest kennis met hun werk onder de Arabieren. Evenwel was het mij tot blijdschap te vernemen, dat ook Joden en Europeanen, bijzonder jonge menschen, acht namen op de boodschap der zendelingen. De denkbeelden, zoowel als de maatschappelijke (sociale) en godsdienstige gewoonten des volks, zijn daar zóó uiteenloopend, dat de arbeid onder hen wel velerlei bezwaren en moeilijkheden voor den zendeling moet opleveren. Het was mij een waar genot overal Arabische huizen aan te treffen, waarin aan de zuster tot een bezoek toegang verleend werd, meer zelfs dan zij in staat zijn te bezoeken; terwijl ik hier en daar Bijbelklassen voor Arabische mannen en jongelingen aantrof, waar men met belangstelling den Bijbel onderzocht.

Een zeer nuttig (popular) deel van den arbeid is de medische zending in Tunis, welke een middel is om een groot aantal menschen onder de bearbeiding der zendelingen te brengen, die anders niet te bereiken zouden zijn. Geen patiënt gaat terug zonder met het Evangelie bekend gemaakt te zijn, hetzij door woord of geschrift.

Eene eigenaardigheid van deze zending, die zeker gunstig op het volk werkt, is, dat de zendelingen zoo vertrouwelijk met het volk omgaan, die binnen de Arabische kwartieren en in de huizen der inboorlingen wonen. De Arabieren gevoelen zich meer vrij zulke huizen binnen te gaan, dan in een Europeesch huis buiten een stad of dorp.

Een duidelijk bewijs voor den gunstigen invloed, die de zendelingen onder het volk teweegbrengen, is te zien in de achting, die zij onder hen wegdragen. In Tunis, waar ruim 60.000 Arabieren wonen en eveneens in Constantinië, kunnen de zusters met vertrouwen door alle deelen der stad wandelen bij dag of bij nacht, en menig vriendelijk dienstbetoon wordt haar alleen uit hoogachting bewezen.

Ik kan niet nalaten mijne oprechte bewondering te kennen te geven over al de arbeiders, met wie ik het voorrecht had kennis te maken en bijzonder de zusters, voor wie de omgeving, in welke zij moeten verkeeren, wel hoogst onaangenaam moet zijn. Alles wordt echter blijmoedig voor Christus verdragen. Waarlijk, door voorbeeld en belijdenis wordt onder die arme, onwetende Arabieren Christus gepredikt.

Het doet mij zeer veel genoegen hierbij eene kleine gift te mogen zenden voor uw fonds, met toebidding van succes op uw goed werk.

Geloof mij te zijn,

Uw getrouwe:

(was get.) W. MAJOR PAULL."

St. N. v. B.

---

*) De Delta is een groot eiland in het stroomgebied van den Nijl. Het ontleent zijn naam aan de Grieksche D, (Δ) welker vorm het heeft.

VERTALER.

„Mijn Vader geeft, verkoopt niet."

Eene arme moeder lag doodelijk krank; hare lippen brandden en erge dorst deed haar naar iets verfrisschends verlangen. Naast haar bed stond haar dochtertje, ongeveer 14 jaar oud, die veel medelijden met hare moeder gevoelde. Op eens valt haar eene gedachte te binnen. Zij heeft n.l. in de kasten der koninklijke tuinen heerlijke druiven zien hangen. „Kom aan", denkt zij, „ik zal even wegloopen en aan den Koning vragen, hoeveel zulk een tros wel moet kosten. O, als ik er eens een voor mijne moeder kon krijgen." Fluks verwijdert zij zich en stond weldra voor de hoofdpoort van het vorstelijk slot. De schildwacht hield haar natuurlijk staande en vroeg haar, wat zij wilde. „Ik moet den koning zien", was haar kort antwoord. „Dat kan onmogelijk," gaf de soldaat op strengen toon te kennen. „Maar mijne moeder is stervende en heeft aan iets behoefte", merkte de kleine op. „Ik mag niemand door deze poort laten", hernam de krijgsman.

Arm kind! Haar hart scheen te breken en zij barstte uit in tranen. Juist op dat moment kwam des konings zoon aanrijden, en merkte de droefheid van het kind op en onderzocht het voorgevallene met haar. Hierop komt hij tot haar en vraagt haar vriendelijk: „Wel kind, wat wilt gij bij den koning doen?" „Met verlof mijnheer, mijn moeder is doodelijk ziek en heeft brandende dorst, en nu wilde ik onderzoeken, wat ik moet betalen voor een tros druiven", en onderwijl vloeiden hare tranen al overvloediger. De prins verzocht haar nu hem te volgen en nam haar mee naar een der kasten, plukte met eigen hand een schoone tros van de vrucht en reikte dien het verbaasde meisje over met de woorden: „Mijn vader verkoopt niet — Hij geeft!"

Welk een heerlijk beeld. Ook de Vader in den hemel verkoopt niet, maar geeft. De gave des eeuwigen levens is om niet. Alzoo lief had God de wereld, dat Hij zijn eeniggeboren Zoon gaf. God gaf Zijn Zoon om voor ons te sterven. — „Hij, rechtvaardig voor de onrechtvaardigen." En de zaligheid is in geen anderen,

want er is ook onder den hemel geen anderen naam onder de menschen gegeven door welke wij moeten zalig worden. (Hand. 4: 13.)

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

GODE DE EER!

GRONINGEN. De gemeente zal, zoo de Heer wil, den 8en Augustus, des avonds te 8 uur, feestelijk samenkomen, ten einde met hunnen voorganger den Heer groot te maken, die hem nu 25 jaren verwaardigd heeft in den arbeid voor zijn Koninkrijk werkzaam te zijn.

Wij wekken den leden op deze vergadering zoo mogelijk bij te wonen.

Ook belangstellenden worden toegelaten.

1 Thess. 5 : 13*a*.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Zonneschijn, onweder en regen, waarbij niet zelden geweldigen hagel, wisselen elkander zoo snel af, dat men met recht mag zeggen: niets onbestendiger dan het weer. Van alle zijden melden de nieuwsbladen ons ongelukken, door den bliksem veroorzaakt, waarbij ook menschenlevens te betreuren zijn, doch wanneer men de statistiek nagaat dan is het getal door het onweder gedoodden klein te noemen tegen diegenen, die door onvoorzichtigheid of op andere ongelukkige wijze het leven verliezen.

De veld- en tuinvruchten lijden onder den vloed van hemelwater, en vooral het late hooi en het maar niet droog te krijgen graan, om van de aardappels, waarin de ziekte reeds onrustbarend zich vertoond, niet te spreken. Te voorzien is, dat de prijzen weer veel hooger zullen worden als eerst met recht mocht verwacht worden.

Verleden Zaterdag zijn de Koninginnen bij de wedrennen tegenwoordig geweest en met eigen hand, zoo wordt medegedeeld, reikte de jonge vorstin de prijzen uit aan de overwinnaars en vertrokken daarna onder 't gejuich der menigte per rijtuig naar Soestdijk.

Toen ik dit las en er mij een weinig in verdiepte, kon ik de vraag niet onderdrukken: Wanneer zal onze KONINGIN WILHELMINA aan de naar onze Oost- en West-Indië vertrekkende Evangelieboden met eigen hand eens den Bijbel uitreiken? die millioenen volken zijn toch ook Hare Majesteits onderdanen, en waarlijk, het hart der christenen zou juichen, wanneer de eerste van de Staat eens zoo vrij en blijmoedig de Evangelie-Zending steunde, die helaas! zoovele jaren stelselmatig is tegengewerkt door de Regeering.

Wij raakten natuurlijk door deze overpeinzing ook in een andere geestesstrooming en verplaatsten ons in dien dag, waarin de

KONING DER KONINGEN,

onzen Heere Jezus Christus, de prijzen zal uitdeelen aan allen, die getrouw en wettiglijk hebben gestreden en overwonnen; maar daarna ook de verschrikkelijke vergelding des loons derzulken, die bloot nieuwsgierige en, wat niet minder erg is, onverschillige toeschouwers zijn geweest; doch ook over hen, die niet hebben volhardt tot het einde, hoewel ze een tijd langer of korter Zijnen naam beleden.

België. Op de tentoonstelling te Antwerpen zijn voor 18 à 20.000 francs juweelen enz. gestolen, dus ook dáár nog zijn de schatten dezer wereld niet veilig. De dader is ontdekt en wel een inzender zelf.

Frankrijk. Een der ingrijpendste gebeurtenissen bij onze verre zuiderburen is zeker de aanneming der anarchisten-wet, die niets minder bedoelt dan de geheele uitroeiing van die schrik- en angst-aanjagende wezens. Of het gelukken zal? Deze vraag is niet eens twijfelachtig; wel zal het in de eerste tijd schijnbaar iets beteugelend werken; maar wat jaren is gezaaid en in het duister zich heeft ontkiemd en vastgeworteld is in de harten der menschen, laat zich niet zoo ineens door een tooverslag — ook niet al heet zij wet — uitroeien. Het moge een wijle worden vertrapt, doch daarna verheft het zich op nieuw of langs een gansch anderen weg treedt het te voorschijn.

De advocaat van den moordenaar des presidents zal aantoonen en met feiten staven, dat drie bloedverwanten van Caserio krankzinnig zijn geweest en dat de moordenaar deze krankheid heeft overgeërfd, en natuurlijk moet hij dan ontoerekenbaar beschouwd worden. Dit is zulk een prachtige uitvinding in het laatst dezer eeuw, waarmede men bijna altijd den grootsten deugniet als het onschuldigste lammetje kan voorstellen, vooral als de dokter en advocaat in zulke gevallen arm in arm gaan. De oorzaak tot deze onzinnige stelling en dwaze redeneering ligt hem hierin: Het liberalisme WIL nu eenmaal, dat de wereld verbeterd zal worden, dat de zonde meer inbeelding is dan werkelijkheid; en nu er dagelijks zulke verschrikkelijke uitbarstingen zich openbaren, tracht men die luidjes, als bizondere gevallen, krankzinnig te verklaren.

Wat moet men al wat doen om zijn godsdienstig en politiek stelsel te redden als men afwijkt van de waarheid van Gods woord.

Italië. Door de pas in werking getreden anarchisten-wet zijn in een oogenblik 500 bekende anarchisten gevangen genomen, terwijl een duizendtal haastig de vlucht namen over de grenzen.

De beschuldigden in het proces der Romaansche Bank zijn vrijgesproken. Dat het hart des volks daardoor wordt geschokt laat zich verstaan, en het vertrouwen in het recht zeer verzwakt.

Roovers-geschiedenissen behooren daar nog volstrekt niet tot het verledene, zoo telkens leest men, dat er weer een bende roof en plundering heeft gepleegd, personen gevangen neemt, die men niet dan tegen een hoog losgeld in vrijheid laat. Niemand meene, dat deze struikroovers arme drommels zijn; de aanvoerders wonen meestal in villa's of op buitenplaatsen en verkeeren met de voornaamste standen in het land, van zelf onder een anderen naam.

Engeland. In Londen is men weer begonnen met een nieuwe spoorweg onder den grond, die onder straten en huizen en rivieren doorloopt, waardoor een belangrijk deel van de grootste wereldstad als mollen in den grond hun leven slijten. Wij voor ons verkiezen onze lijnen, al loopen die ook over heivlakten en door 't stuifzand, het is er vrij wat frisscher en gezonder in.

Het Lagerhuis zal zich onledig houden met het wetsontwerp tot herstel van de verdreven Iersche pachters in hunne woningen en als men nu bedenkt, dat reeds 300 amendementen door de leden zijn ingediend, dan is dit wetje een kluwentje, dat niet zoo spoedig zal afgesponnen zijn en wanneer de pachters dan zoo lang onder den blooten hemel moeten verkeeren, hebben ze tijd te over om met hun heele familie te verkleumen.

Noorwegen. Na langdurige en zeer ernstige overwegingen heeft de 2de kamer met 96 tegen 7 stemmen besloten om de 8-uursche werkdag niet als verplichtend in de Rijks werkinrichtingen in te voeren.

Duitschland. Niet minder dan 12 millioen personen in het Keizerrijk hebben zich verzekerd tegen invaliditeit en ouderdom, waarvoor gezamentlijk in de assurantie-kassen worden gestort een jaarlijksche inlage van meer dan honderd millioen Mark.

De Keizer vertrekt den 5 Augustus naar Engeland en zal den 7den te Cowes blijven. Bij Z. M. schijnt dus de liefde tot reizen nog niet verminderd.

Amerika. De laatste werkstaking van het spoorwegpersoneel en aanverwante vakken heeft het baggetelletje van 20 millioen hollandsche guldens schade teweeggebracht, waarvan het grootste aandeel natuurlijk ten nadeele der werklieden komt, want de maatschappijen herstellen zich wel weer of betalen heel eenvoudig geen rente.

Oost-Azië. Hoewel het nog niet bevestigd is, dat de oorlog tusschen Japan en China is verklaard, toch hebben de eersten de laatsten aangevallen en dat met een nederlaag voor de Chineezen.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur, Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van A. M. H. te Rotterdam *f* 3.60 (benevens *f* 3 voor boekjes.)

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Uit de Zendingsbus van de Gemeente Stadskanaal *f* 20.

N. v. BEEK.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 381 DONDERDAG 9 Aug. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Zijn goede werken een vereischte tot Zaligheid?

Heeft, alvorens de reformatoren Luther, Calvijn e. a. door God gezonden als sterren in een donkeren nacht, alles onder Rome's heerschappij gezucht, en werden de zielen in een nacht van onkunde gehouden, doordat hun het woord Gods ontnomen was; en hun geleerd werd om door uiterlijke vormen — menschenwerk van 't begin tot 't einde — den hemel te verdienen. Zoo meen ik thans uit vele gesprekken te vernemen, en het gevaar te zien dat men in een tegenovergestelde richting wegzinkt met zijne gedachten. Rom. 3 : 20—21, waar wij lezen, dat de rechtvaardigheid Gods geopenbaard is geworden zonder de wet; en dat voor God niemand uit de werken der wet zal gerechtvaardigd worden; schijnt door sommigen *zoo* te worden verstaan: Goede werken zijn geen vereischte tot zaligheid, onder den dag des Nieuwen Verbonds. Men stemt toe, dat zij er bij behooren, omdat het recht en billijk is God dankbaar te zijn en te gehoorzamen; doch tot de zaligheid zijn ze niet noodig. want wij moeten toch door genade ingaan, en Christus, die zijn bloed voor ons vergoten heeft, is immers onze gerechtigheid.

Treurig is deze leering, deze schriftopvatting, zoo *ver* buiten de waarheid, die niets anders bewerken kan, dan dat het christendom verwereldlijkt; vleeschelijke neigingen worden gevoed; en de vreeze Gods uit het harte wordt verbannen; waardoor de zonde eene heerschappij voerende macht inneemt in de harten dergenen, die zich noemen naar den naam van Jezus.

Hoe dierbaar en onomstootelijk deze waarheid ook wezen mag, dat er alleen in het offer van Jezus gerechtigheid te vinden is; zoo dragen nochtans de planten der genade vaste kenmerken; en Christus die hunne gerechtigheid is, *is* hun ook geworden tot heiligmaking en verlossing.

De enge poort en de nauwe weg zijn onafscheidelijk aan elkander verbonden. Alle boom, die geen goede vrucht voortbrent, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen. Zoo *was* het in de dagen van Johannes, den dooper. Zoo *is* het; zoo *zal* het zijn.

De vraag komt nu: Wat zijn goede vruchten of goede werken?

Wij hebben bij deze overdenking deze vaste grondregels voor onze aandacht te houden: 1e. *Al* het goede komt van God; 2e. *al* het verkeerde of zondige komt direct of indirect van den duivel. Lees: Luk. 18 : 19 — 1e Joh. 1 : 5 — 1e Joh. 4 : 16, Joh. 8 : 44 en Rom. 3 : 12.

Er zijn drie soorten van het goede: 1e het *natuurlijk* goede of de goedaardigheid als een aangeboren iets, waardoor veel goeds in het maatschappelijk leven wordt gedaan, en dat voor dit leven groote waarde heeft; daaraan knoopt zich 2e het *zedelijk* goede, uit kracht der opvoeding of zedelijke ontwikkeling, waardoor het natuurlijk goede wordt verhoogd. 3e het *geestelijk* goede. Zonder dit geestelijke goede te bezitten, kan het natuurlijk of zedelijk goede niet *waarlijk* goed zijn; want de bron is verkeerd en de vruchten zijn onnatuurlijk gescheiden van den stam.

Dat Gods woord ons krachtig heen wijst om goede werken voort te brengen; Ja, dat naar Gods woord, goede en booze werken, de scheiding maken tusschen mensch en mensch is duidelijk; de schrift is er vol van. Lees onder meer: Matt. 25 : 31—46, Luk. 8 : 21, Joh. 5 : 29, Joh. 9 : 31, Joh. 15 : 1—2.

Hoor, hoe de Geest de zeven gemeenten in Azie — Openb. 2 en 3 — Uitdrukkelijk wijst op de werken; en toch is het volgens datzelfde woord Gods wederom waar, dat al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleed — Jes. 64 : 6.

Indien wij nu Jes. 64 : 6 lezen, dat al onze gerechtigheden — onze beste werken — zijn als een wegwerpelijk kleed, plaatsen naast openb. 20 : 12—13, waar wij aldus lezen: En de dooden werden geoordeeld naar hetgeen in de boeken geschreven was, naar hunne werken, dan bemerken wij dadelijk, dat hier twee soorten van werken bedoeld worden.

Er zijn werken, die elkander evenaren bij een oppervlakkig gezicht, en toch tegenover elkander staan, als: dood en leven; schijn en werkelijkheid; leugen en waarheid. Eerstgenoemden schijnen heerlijk en goed te zijn, doch zij moeten in schemerdonker blijven, en op een afstand gezien worden; zij kunnen den toets des lichts niet doorstaan. Zij missen het wezen; zij zijn wormstekig in hun hartader. En hoewel zulke werken, in het maatschappelijke leven goed zijn, geven ze geen vrede aan 't eigen hart, en zijn aangaande de zaligheid voor God als een wegwerpelijk kleed. Zulke werken worden door het licht bestraft (Joh. 3 : 19), hoe schoon zij uiterlijk ook schijnen mogen.

Daar tegenover staan de werken, die in God gedaan zijn — Joh. 3 : 20 — Zij moeten bij het licht beschouwd worden; want daardoor wordt juist hunne heerlijkheid geopenbaard. Deze werken zijn een bewijs van heiligheid des harten; het kenmerk van geestelijk leven; het teeken der wedergeboorte. Zij bevestigen de rechtvaardigmaking door de schulduitdelgende gerechtigheid van Jezus Christus, door welke hun geweten gereinigd is van doode werken en ceremoniën om den levenden God te dienen. Hebr. 9 : 14. Deze werken, hoe gebrekkig dezelve ook mogen zijn in hunne uitwerking, ze zijn in hun beginsel volkomen; het is een offerande Gode — Rom. 12 : 1 — omdat zij alleen verricht kunnen worden, door kruisiging van datgene, wat zich de wil van God niet onderwerpt.

Deze offeranden zijn Gode wel aangenaam door Jezus Christus. Deze werken zij voor God niet vergeten, noch wegwerpelijk; waar wij in den Heer sterven, zullen deze werken volgen.

Als de boom door God goed gemaakt is, zal de vrucht daarvan getuigen, en de eeuwige God het als *Zijn* werk beschouwen; die daarin ook alleen verheerlijkt worden kan.

Ik hoor echter de vraag opwerpen: Wat is de maatstaf? Waaraan kunnen wij weten, of onze werken, werken der natuur, dan of zij werken des Geestes zijn?

De mensch is van natuur dood door de zonde en de misdaden; de schrift beschrijft hem als een vijand van God en Zijne naasten. De zonde is zijn levenselement; en hij is van het *ware* goede geheel ontbloot. Eigenliefde, zelfzucht en hoogmoed zijn in hoofdzaak de drijfkrachten van al zijne werken; het goede wordt betracht om die drie genoemde eigenschappen door dezelve te voeden.

In zoover haat hij ook het kwade niet, uit de vreeze Gods, omdat het zonde is en opstand tegen God, niet dat hij de zonde haat, maar omdat hij door openbare zonde zijn goeden naam zou bevlekken, omdat het den stand, waarin hij geplaatst is en de beschaving te na zou komen; en het beneden den trap zijner levensontwikkeling staat.

Waar echter de mensch door God is wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden. 1 Petr. 1 : 3, daar heeft het kindeken Jezus, met al Zijne volmaaktheden, een intrek genomen in het hart, en de heerschappij is bij aanvang op Zijne schouders gelegd. Daar is het evenzoo als in het begin bij de vorming der aarde; waar God alles goed — d. i. volmaakt — geschapen heeft, maar om te volmaken. Gen. 1 : 31 — 2 : 3.

Die ziel, die gestorven is aan Zijn eerste stamhoofd, (Adam) gestorven aan de zonde, is van de zonde gerechtvaardigd Rom. 7. Als een eerstgeboren kind staat hij in de volle rechten, van den opgewassen zoon in het vaderhuis; hoewel hun de volheid en heerlijkheid des Vaders nog onbewust is; en hij nog met zoovele grafdoeken omwonden is, waarvan hij ontdaan moet worden, zal hij komen tot de volle vrijheid der kinderen Gods. De vermaning is, om de zelfszaligheid uit te werken met vreeze en beven, daar het God is, die in hen werkt, het willen en het werken naar zijn welbehagen, Filip 2 : 12.

De Apostel vermaant hier om door de kracht van God, die werkt in 't hart der geloovigen, Gods welbehagen te vervullen; door hunne leden te doopen, die op de aarde zijn, naar den Geest te wandelen, en de begeerlijkheden des vleesches niet te volbrengen; want hierdoor zullen zij hunne zaligheid uitwerken, d. i. verhoogen. Zoo is dan op grond der Heilige Schrift de tegenovergestelde richting ook waar, n.l. dat diegene, die den Heiligen Geest bedroeft en wederstaat, de zonde koestert en naar 't vleesch leeft sterft (Rom. 8 : 13) dus de zaligheid ontbeert

Ziedaar nu de twee machten, die strijd tegen elkander voeren; naarmate wij in den eenen opwassen zal de andere verzwakken; naarmate onze wandel is in de hemelen — d. i. geestelijk — (Filipp. 3 : 20,) naar die mate zullen wij los gemaakt worden van de wereld met hare begeerlijkheid.

Wij vinden als maatstaf: In zoover wij de zonde haten, daarom, dat het zonde is, opstand tegen God — die een plaats heeft in het hart — schending der hemelsche majesteit, in zoover is het goede bij ons werkelijk goed. Als het beeld van Jezus, die de spiegel voor ons leven is zich *zeer weinig* in ons openbaart, in het verafschuwen der zonde, dan kunnen wij evenzoo verzekerd zijn, al staan wij hoog in eigen schatting, of voor 't oog van anderen, met onze goede werken; er echter *zeer weinig* van zal overblijven, indien wij voor den goddelijken toetssteen zullen komen. O, dat wij ons stellen voor het aangezicht Gods, dat wij ons zelven nauw doorzoeken. De grondslag ligt vast; het eenmaal gelegde fondament zal de eeuwigheid verduren, de stormen des levens; de donders der Sinaï, de wateren des doods zullen hetzelve niet doen wankelen.

Lees Rom. 8 : 1 met aandacht. Zoo is er dan nu geene verdoemenis voor diegene, die in Christus Jezus zijn — en let nu op het volgende, niet als een voorwaarde tot de Zaligheid, maar als een vrucht van de goedgemaakte boom; als een onfeilbaar kenmerk, als een eisch Gods — die niet naar het vleesch wandelen maar naar den Geest.

Matt. 7 : 22 diene ons tot waarschuwing. Velen zullen te dien dage tot mij zeggen: Heere, Heere hebben wij niet in Uwen naam geprofiteerd, in Uwen naam duivelen uitgeworpen en in Uwen naam vele krachten gedaan? En ik zal hen openlijk antwoorden: Ik heb u nooit gekend, gaat weg van mij, gij, die de ongerechtigheid werkt!

> Wie zich op dat bloed verlaat,
> En de zonde schuwt noch haat,
> Zal zijn snood vertrouwen boeten.
> Hij vertreedt dat bloed met voeten.

Franeker. A. KARSSIENS.

VAN DEN DOOP.

VII.

De Hooge Waarde van den Doop der Geloovigen.

(Vervolg.)

10e Tegenwerping. — *Kinderen waren vroeger leden van de Kerk, en wij lezen niet, dat zij afgesneden werden.*

Antwoord. — Het Joodsche volk, die de natuurlijke takken waren, werd afgebroken door het ongeloof. Indien zij komen te gelooven, dan zullen zij weder ingeënt worden; maar tot zoolang zijn zij afgebroken, Rom. XI : 20, 21. Zoodat alle voorrecht, hetwelk den Joodschen kinderen door de vleeschelijke afstamming ten goede kwam, voorbij is gegaan; niemand mag zich daarop beroepen, omdat onder het Evangelie de bijl is gelegd aan den wortel van den boom; en elke boom, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen, Matth. III : 9. *Daarom, zegt niet bij uzelven: wij hebben Abraham* (of eenig ander geloovige) *tot een vader*, maar verstaat dat gijzelven moet gelooven, indien gij macht zult hebben kinderen Gods te worden. Dit is het zekere Woord van God, en naar dien regel is van ouds af gehandeld, want de *Sadduceën* werden verworpen, toen zij tot den doop kwamen, meenende te zeggen, dat *zij Abraham tot hun vader* hadden. Matth. III : 7—9.

Voorts: kinderen waren leden van de Nationale Kerk der Joden; maar waar ergens waren leden van eenige Christelijke gemeente? Indien kinderen leden waren, dan waren de met geld gekochte dienstknechten ook leden (Gen. XVII : 12) want de Heere gebood Abraham al zijne dienstknechten te besnijden, zelfs ook die niet van zijn zaad waren. Is er iemand, die wil beweren, dat gelijk alle knechten Abrahams besneden werden, daarom al de dienstbaren van een geloovige moeten gedoopt worden en tot leden gemaakt van de gemeente, om 't even of zij gelooven dan niet?

God zoekt nu in het Evangelie dezulken, die Hem aanbidden; *die Hem aanbidden in geest en waarheid*, Joh. IV : 23; hoe dan kan hier vleeschelijke afkomst gelden? En verder; eenmaal was er een middelmuur des afscheidsels tusschen het natuurlijke zaad van Abraham en het overige menschdom; maar deze middelmuur des afscheidsels is verbroken, Ef. IV : 14. En nu is God geen aannemer des persoons, maar in allen volke, die hem vreest en gerechtigheid werkt, is Hem aangenaam" Hand. X : 34, 35.

11e Tegenwerping. — *Maar is het voorrecht van de kinderen der Geloovigen onder het Evangelie minder, dan het was onder de wet?*

Antwoord. — Wat verstaat gij onder „voorrecht?" Was het een voorrecht onder de Wet te zijn? Is het niet een grooter voorrecht, het Evangelie te hooren? Of verstaat gij onder „voorrecht," de beloften te hebben, van welke de Apostel ons spreekt? Zoo ja, lees dan eens Rom. VIII : 9: *De kinderen des vleesches zijn niet de kinderen der Belofte.*" Of meent gij het een groot voorrecht geweest te zijn deel te hebben aan de zichtbare ordonnantie der besnijdenis, en zoo te komen onder de ceremoniëele wet? Is dat een voorrecht, hetwelk de Apostel noemt een juk, hetwelk noch onze vaders hebben kunnen dragen, noch wij; is dit het door u genoemde of bedoelde voorrecht? Hand. XV : 10.

12e Tegenwerping. — *Maar het zaad was in Verbondsbetrekking. God maakte een verbond met Abraham en zijn zaad.*

Antwoord. — Wat verstaat gij onder „Verbond?" Bedoelt gij daarmede het Verbond, 't welk gemaakt werd aan den berg Sinaï, of het Verbond der Werken? Zijt gij zoo begeerig uw kind onder dat Verbond te brengen? Of bedoelt gij het Verbond der Genade, waarin God beloofde hun God te zijn. En oordeelt gij, dat Ezau, Saul, Absalom en Jerobeam, de zoon van Nebat, en al de zoodanigen, in het Verbond der Genade waren, omdat zij besneden waren? Of zoudt ge misschien willen beweren, dat zij hun aandeel in het Verbond der Genade verloren, zoodat gij dat genadeverbond gaat omzetten in een warnet, waar ge niet kunt uitkomen. Let toch op wat de Schrift zegt. God maakte met Abraham en zijn natuurlijk zaad een verbond, om hem het land Kanaän te geven, Gen. XVII : 7, 8; maar de Belofte van Leven en Zaligheid werd gegeven aan Abraham en zijn geestelijk zaad. Gal. III : 16. „*Nu zijn de beloftenissen tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen; maar als van één: En uwen zade, hetwelk is Christus.* Indien gij dezen tekst wilt erkennen als waarheid, dan is er weinig moeilijkheid in de tegenwerping, want „*de kinderen der beloftenis worden voor het zaad gerekend.*" Rom. IX : 8. De geloovigen zijn het zaad van Abraham, en dezen, al zijn ze ook slechts zuigelingen in de genade, komen de geestelijke zegeningen, naar Gods bestelling, toe; want wat uwen kinderen naar het vleesch aangaat, dezen worden niet voor het zaad gerekend.

13e Tegenwerping. — *Maar zij waren in zooverre in het Verbond als waardoor hun een recht gegeven werd op de ordonnantie.*

Antwoord. — De Besnijdenis werd gegeven aan Abraham en zijn zaad, en zijne dienstknechten, maar waar wordt de Doop gelegd op het natuurlijk zaad van den Geloovige? Wijs dat aan, en anders geef uw redeneering op.

Het Priesterschap was, door een verbond, vastgemaakt aan den stam van Levi en hun zaad, zooals gij kunt lezen in Jozua XVIII : 7; Num. XXV : 13; wilt gij nu de Bediening des Woords ook vastmaken op de Predikanten en hun natuurlijk zaad? Het geval is toch vrij gelijk. Maar om op den Doop terug te komen: Waren er niet velen, die tot den Doop kwamen, en tot wie Johannes zeide: „*Meent niet bij u zelven te zeggen: wij hebben Abraham tot een vader*" Matth. III : 9? Bleek daaruit niet duidelijk, dat hun vleeschlijk recht door het Evangelie werd te niet gedaan? *Alzoo is ook nu de bijl aan den wortel van de boomen gelegd; alle boom, die geen goede vrucht voortbrengt wordt uitgehouwen, en in het vuur geworpen.* De godsdienst is nu een persoonlijke zaak, en de natuurlijke geboorte brengt nu geen voorrang mede. En bedenk daarbij, dat Abraham een uitdrukkelijk en duidelijk uitgedrukt Woord van God had voor de wettigheid van het besnijden zijner nakomelingschap; maar waar is een Woord voor het doopen van kindertjes?

14e Tegenwerping. — *Maar Christus zeide toch: Laat de Kinderkens tot Mij komen; want derzulken is het Koninkrijk der hemelen.*"

Antwoord. — De tekst leert u duidelijk, dat deze kinderen niet tot Jezus gebracht werden, om gedoopt te worden, maar *opdat Hij hun de handen mocht opleggen, en voor hen bidden* Matth. XIX : 13; Mark. X : 16. Wat vindt gij hier, dat naar doopen zweemt? Geen spoor of schaduw, hoe gering ook. Ja, wij gaan verder, wij durven er op staan, dat Jezus ze niet doopte, immers *Jezus zelf doopte niet, maar Zijne discipelen.*

15e Tegenwerping. — *Maar er staat: u komt de belofte toe en uwen kinderen.*

Antwoord. — Wees zoo rechtvaardig voor uwe eigene ziel om den geheelen tekst te lezen; en dan zult gij bevinden, dat er gezegd wordt: *U komt de belofte toe en uwen kinderen, en allen die daar verre zijn, zoovele als er de Heere, onze God, toe roepen zal.* Gij ziet, de belofte is dus voor dezulken, die *geroepen* worden, om het even of het uwe kinderen zijn of dezulken die daar verre zijn. Indien gij nu wilt beweren, dat dit Woord „*Roepen*" geen betrekking heeft op de kinderen maar op degenen, die ver af zijn, dan antwoord ik: het moet noodwendig betrekking hebben op de kinderen en hunne ouders, en allen die daar verre zijn, omdat Petrus zegt: (Hand. II : 16, 17.) „*Dit is het wat gesproken is door den profeet Joël: Ik zal uitstorten van Mijnen Geest op alle vleesch, en uwe Zonen en uwe Dochteren zullen profeteeren.*" In Joël II : 32 volgt: „*En het zal geschieden, al wie den Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden; want op den berg Zion en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, gelijk de Heere gezegd heeft; en dat bij de overgeblevenen, die de Heer zal roepen.* Nu, als de Belofte des Geestes tot de kinderen is, alhoewel niet geroepen, dan staat de zaak zoo, dat òf de Belofte faalt, en dat is een schrikwekkende gedachte; òf alle kinderen van de geloovigen hebben deel in dezen heerlijken Geest. Maar dewijl deze laatste veronderstelling door de dagelijksche ervaring te schande gemaakt wordt, daar vele kinderen van geloovigen vleeschelijk gezind zijn, den Geest niet hebbende, en deze belofte alleenlijk aan dezulken wordt vervuld, die de Heere, onze God, er toe roept.

Van alles wat.

Scheurkalenders, in welk huis vindt men ze niet? Een scheurkalender is bijna in alle woonkamers van armen en rijken en op kantoren een onmisbaar meubelstuk geworden. Men treft ze aan van verschillenden vorm, kleur en inhoud. In verband met dit laatste moet ons een enkel woordje van 't hart. Wij twijfelen niet, of de inhoud van menige christelijke scheurkalender werkt in vele gezinnen mede tot stichting, vertroosting en een meer geregeld lezen van Gods woord, terwijl zeker dikwijls de opmerkingen en toelichtingen, die bij den dagtekst gevoegd zijn, velen, vooral minontwikkelden, helpen tot het verstaan van den zin van den tekst.

Dit nu echter is o. i. z. van zeer veel gewicht en maakt het noodzakelijk wel te bedenken, welken kalender men koopt of verkoopt. Geen boek wordt zoo algemeen en zoo nauwgezet gelezen als een scheurkalender, en dat wel door velen, die weinig onderscheiden kunnen. Zulk een kalender is een prediker en verteller, en dat immer door van 't begin tot het einde des jaars; elken morgen weer iets anders. Hoe belangrijk is het, dat hetgeen hij opdist degelijke, gezonde kost zij!

Dikwijls blijkt het, dat niet alles wat bijbelsch en christelijk heet, aan zijn schoonen naam beantwoordt, waardoor er iets in huis wordt opgenomen of bij anderen gebracht, wat men zich op andere tijden en bij andere gelegenheden geroepen acht te bestrijden of te weerleggen. Dit is zeer bedenkelijk, ja verdient sterke afkeuring.

Dit woord geldt vooral broeders, die met scheurkalenders colporteeren en meer de vraag voorop schijnen te plaatsen, aan welke kan ik het meeste verdienen, dan te onderzoeken, welke soort lever ik den menschen. Somtijds komt men in gezinnen van christenen, die een kalender hebben, welke in 't geheel of bijna niet gelezen wordt, omdat men er niets aan heeft. Waarom dan gekocht? „Wel, 't was een broeder, die er mede colporteerde en die wilde gaarne iets verdienen", — zoo merkt men op.

Wij weten, het gaat om iets te verdienen, en dat is vaak zeer noodig; maar dit mag bij een christen niet het zwaarste wegen.

Wel is waar er bestaat ook op het gebied van scheurkalenders veel verschil van smaak, en WIJ kunnen en willen hier niet bepalen, welke er verkocht moeten worden, maar wij raden onze broeders, colporteurs, sterk aan om, als zij zelve er niet over oordeelen kunnen, met hunne voorgangers of de ouderlingen der Gemeenten te raadpleegen, (zij immers zijn uwe raadslieden) ten einde te voorkomen, dat zij door middel van kalenders leeringen en begrippen onder de menschen verspreiden, die zij volgens hun eigen overtuiging moeten verwerpen.

N. v. B.

Mij bij bovenstaand aansluitend, had ik gewenscht, dat onze broeder een paar aanbevelenswaardige kalenders genoemd had.

Als *ik* er maar al vast een zou noemen dan is het „*De Olijftak*", onze kleine vertrooster, uitgave Bureel „De Vredebode" te Dordrecht, prijs 40 of 45 cent. Deze kalender kenmerkte zich, voor zoo ver wij er kennis mede maakten, steeds door een gezonden Evangelischen geest.

Laat onze colporteurs zich bij dat adres vervoegen, de provisie zal hen niet tegen vallen.

HORN.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Een broeder vraagt verklaring van 2 Petr. 2 : 1: „En er zijn ook valsche profeten onder het volk geweest, gelijk ook onder u valsche leeraars zijn zullen, die verderfelijke ketterijen bedektelijk invoeren zullen; ook den Heere, die hen gekocht heeft, verloochenende, en een haastig verderf over zich zelven brengende."

Hij wil weten:

1. hoe het bedektelijk invoeren der ketterijen geschiedt;
2. wie in dezen tekst de Heere is; en
3. wat hier onder het gekocht zijn moet worden verstaan.

De voorstanders van de leer der algemeene verzoening, of juister, algemeene voldoening, meenen in deze tekstwoorden een rots te hebben, waartegen al de bestrijdingen van hen, die aannemen, dat Christus alleen voldeed aan het kruis voor de geloovigen, uiteenspringen. En wij gelooven, dat dit ook zoo is. Hier is sprake van gekochte menschen, die door loochening van den Heere, hun kooper, een haastig verderf over zich brengen. Nietwaar? duidelijker plaats is er niet. Wij hebben hierin een onomstootelijke grondstelling, dat het werk van den Heere Jezus buiten den mensch geschied is, in het dragen der zonden, niet voor een deel, maar voor het geheel.

Immers, het genot van het leven en den rijkdom der zegeningen, genoten door het grootste deel menschen, dat verloren gaat, is ook buiten de juiste taal der Schrift een bewijs, dat God de wereld in het offer van Zijn Zoon aanziet. God draagt de zondige menschheid op de doorboorde hand des Middelaars.

Ook het verlorengaan vindt eveneens als het zaligworden zijn oorzaak in de komst en het werk van Christus. Door geloof wordt Zijn werk ons persoonlijk eigendom; door ongeloof brengt men zich onder den toorn van het Lam. Het Lam zou niet kunnen toornen naar Goddelijk recht, als Hij niet het voorwerp des geloofs was, en Hij kon geen voorwerp des geloofs zijn ook voor hen, zonder de algemeene geldigheid van Zijn offer.

De bestrijders van deze leer verkeeren voor een deel in groot misverstand. Zij denken, dat wij stellen, dat nu ook alle menschen zalig worden. Dit is geheel valsch door hen gedacht.

Zonder geloof heeft men geen persoonlijk deel aan het volkomene werk des Zoons buiten ons aan het kruis volbracht en kan er geen sprake zijn van wedergeboorte, zijnde de keerzijde van het geloof en met het geloof verwant, evenals de roos met den stengel, waaruit ze groeit.

Alles is beproefd om maar dezen tekst van kracht te ontzenuwen, om zoodoende de leer van de beperkte voldoening maar te kunnen behouden.

Ik meen, dat zelfs dr. A. Kuyper, toen hij zijne artikelen schreef: „Dat de genade particulier is", door een waardig mij bevriend geloovige op deze Schriftuurplaats gewezen werd, daarop antwoordde, dat de 2de brief van Petrus in den eersten tijd der christelijke kerk niet voor echt werd erkend.

Deze tegenwerping is geheel zonder kracht, want later is deze brief met den brief aan de Hebreërs, den tweeden en derden brief van Johannes, als het boek der Openbaring van Johannes, door al de kerken als ingegeven Schriften van Christus' Apostelen aangenomen en in den kanon opgenomen.

1. Hoe het bedektelijk invoeren der ketterijen geschiedt.

Ketterij in te voeren, moet altijd door de dwaalleeraars op listige wijze geschieden. Openlijk voor den dag te komen met het kwade, dat ze eigenlijk willen, zou geen ingang bij de menschen vinden. Onder den naam van waarheid de volkomene waarheid, de waarheid in het hoogste licht gezien, gelukt het hun met hunne dwaalleeringen ingang te vinden. Wanneer dan de menschen slapen (Matth. 13 : 25), kan de duivel door hen het kwade zaad zaaien.

Verkeerde leeringen, waardoor de waarheden der H. Schrift worden ontzenuwd, als het leven door de Schrift geëischt wordt, geloochend. Ook de leeringen tot verwerping van het staatsgezag, waardoor de revolutie ontstaat, worden onder den naam van waarheden, deugd en heil der menschheid, op listige wijze ingevoerd. Da Costa zeide eenmaal: „Met de waarheid-locomotief voorop, komt de leugen-trein binnen."

De ketterijen bestaan veelal daarin, dat men eenzijdig met de een of andere grondwaarheid drijft. Dit eenzijdig drijven neemt de kracht der waarheid weg en leidt van Christus en de Schrift af. Alle ketterijen komen daarin overeen, dat de mensch gekroond en de Heere Jezus, den eenigen Zaligmaker, onttroond wordt. De duivel kan nooit anders werken, dan Hem te verdrijven. Waar nu de duivel de leugen brengt, moet eerst de waarheid zijn. De waarheid nu door leugen te verdrijven, vereischt steeds de listigheid der oude Paradijsslang.

Zoo wordt dan de leugen binnengebracht in het schitterend kleed van de zuivere opvatting dier waarheid, welke door haar wordt geloochend. Op die manier worden steeds de menschen verleid.

De naam „ketterij" is ontleend aan de Katharen en komt het eerst bij de minnezangen der 12de eeuw voor. „Het woord „hairetikos", dat in het N. Test. eenmaal voorkomt, beteekent een scheurmaker, een mensch, die dwaalleering omhelst, deze hardnekkig verdedigt en verder zoekt uit te breiden, en zich hiermede een aanhang zoekt te verwerven."

2. Wie in onzen tekst de Heere is.

Wij vinden hier niet het overal gebruikte woord „kurios", dat voorkomt in het N. Test., als naam van Jezus als Heere; maar wel het woord „despotes", hetwelk uitdrukt de macht, welke meesters hebben over hunne slaven. Nu zijn er, die hier willen vinden God den Vader, omdat dit woord steeds in betrekking tot Hem voorkomt. Toch zijn er anderen, die hier in onzen tekst den Heere Jezus vinden, zooals V. d. Palm e. a. Ook wij nemen aan, dat hier van niemand anders dan van Jezus sprake kan zijn, omdat hier tevens in voorkomt, dat de valsche leeraars den Heere verloochenen, die hun gekocht heeft.

„Gij zijt duur gekocht, zoo verheerlijk dan God in uw lichaam en in uwen geest, welke Godes zijn" (I Cor. 6 : 10).

Nu is het koopen des Zoons wel met dat hooge doel om ons weer den Vader terug te geven als een dienend, Hem liefhebbend kind, waar Hij toch de eigenlijke kooper is door Zijn offerbloed. Zijn bloed is het rantsoen of de losprijs.

„Wetende, dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uwe ijdele wandeling, die u van de vaderen overgeleverd is; maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam" (I Petr. 1 : 18, 19).

Waar nu hier sprake is van de loochening van Jezus, die kooper is, door de geheele overgave van Zijn persoon, door de geheele wijding van Zich aan den Vader, is het dan vreemd, dat de Apostel tegenover hen het meer krachtige woord despotes gebruikt voor Jezus, om aan te geven: gij behoort Hem toe als een slaaf, die niet het minste recht op uwzelf heeft.

Te meer vermoeden wij, dat, omdat wij hier, als in den brief van Judas, met eene verloochening van den Heere Jezus te doen hebben, niet als had Hij aan het kruis Zijn bloed niet gegeven om ons te ontheffen van de straf der gerechtigheid Gods door onze wetsvertreding; maar juist een eenzijdig drijven met deze groote hoofdwaarheid der Schrift, en wel zóó, als zou het leven der heiligmaking niet tevens eene vereischte voor den geloovige zijn.

Wij hebben hier eene verloochening van Jezus door verkeerd leven (anti-nomisme), gelijk veelal de verloochening Zijns werks voorkomt door het nieuwe leven in ons, door Hem gewerkt, te stellen boven Zijn werk buiten ons. Die niet steeds vasthoudt: Christus vóór ons en in ons, maar met een van de beide waarheden drijft, vervalt in ketterij. Met de eene waarheid te leeren, loochent men de andere waarheid. Zoo wordt men van Christus afgevoerd.

Ik herinner mij nog altijd levendig, dat ik in een gezelschap deze tekstwoorden bezigde, om de algemeene voldoening te bewijzen. Een uit dat gezelschap zeide daarop, dat in die tekst niet den naam „kurios", maar „despotes" voorkwam, en dat die naam onmogelijk op Jezus, maar wel op den duivel kon toegepast worden.

„Goed", antwoordde ik daarop, „dan zullen wij in plaats van „Heere", „duivel" lezen."

Doch hoe vreemd zag die dwaze man op, dat men dan een haastig verderf over zich bracht, als men den duivel verloochende.

„En", ging ik verder, „als dan hier het woord „despotes" duivel beteekent, dan ook in Luk. 2 : 29: „Nu laat Gij, Heere! uwen dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord." Ook hier staat „despotes"; lees daar nu eens duivel, wat een onzin is dit dan."

3. Wat hier onder het gekocht zijn moet worden verstaan."

Wij moeten met de beantwoording van deze vraag kort zijn, anders wordt dit stuk te lang; toch dient het ineens gedrukt te worden.

Alreeds wezen wij er op, dat het gekocht zijn dáárin bestaat, dat Christus zich geheel voor ons opofferde, omdat wij Hem en den Vader tot een volk des eigendoms zou zijn.

O, dat wij den Christus in Zijn' heerlijk werk eeren en dienen, door alles voor Hem te willen zijn. Hij is dat waard, dat wij Hem in alles zoeken, en verre van leer- en levenswaarheid de heerlijkheid van Zijn persoon belijden in de wereld, opdat de wereld het wete, dat er een Gekruiste is, die haar liefheeft en Zich over haar wil ontfermen.

Ik hoop, onze broeder zal hiermede voldaan zijn.

S. De H.

Uit de Gemeenten.

„ZUTPHEN. Wanneer de vacanties op de verschillende scholen zijn ingetreden, is de tijd aangebroken voor het houden van kinderfeesten in de open lucht en schier dagelijks ziet men gezelschappen de stad door- en uittrekken, om zich op gepaste wijze te vermaken, een uitspanning, waar reeds geruimen tijd te voren reikhalzend door de kleinen naar wordt uitgezien.

Zoo trok ook heden Woensdagmiddag weder een gezelschap van kleinen, zij n.l., die de Zondagsschool, die gehouden wordt in de Baptistenkerk op het Rijkenhage alhier, *) bezoeken, in optocht door de stad, vergezeld van hun onderwijzers en getooid met vlaggen, om hun jaarlijksch uitstapje te maken. Het doel van hun tocht is het buitenverblijf „de Boedelhof" van den heer Addink, in Eefde onder Gorssel, waarheen het meerendeel zich te voet zal begeven; doch de kleinen, voor wie de tocht te bezwarend zoude zijn, zullen in de gelegenheid worden gesteld om met wagens van af de stad heen en terug te worden gebracht.

Moge het weder, dat zich uitstekend laat aanzien, ook dit kinderfeestje begunstigen!"

Tot zoover de Zutph. Courant.

Het weêr hield zich den geheelen dag uitstekend; en de ontvangst op „de Boedelhof" was bizonder hartelijk, want de heer Addink en echtgenoote (beide christenen) ontvingen den kleinen in den geest van Mark. 9 : 36, 37. Wij waren er voor goed in het land der belofte, onder de appel- en pereboomen spelende, waarin br. Addink zoo nu en dan inklom om te schudden en waaronder dan groote en kleine kinderen lagen te rollebollen, om elkander de gevallen buit te betwisten. Bovendien was er overvloed van krentebrood, koek, noten en zoete melk, zooveel als men lustte. Geen wonder, dat het middagje spoedig voorbij was, en het was zelfs de oude menschen aan te zien, dat ze evenveel schik hadden in de vrije natuur dan de kinderen.

---

*) En op de Marschweide. Zondag 12 Augustus a.s. zal er een derde in een andere buitenwijk van de stad worden geopend.

Waren we met blijdschap gekomen, vroolijk ging het, na de Heere God gedankt te hebben, onder gezang weer stadwaarts, waar velen reeds onze komst verbeidden. 's Avonds om 8$^1/_2$ uur waren we in de kerk terug, waar nog een afscheidslied werd gezongen met dankzegging, en ieder ging opgeruimd naar huis.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Hoort men gelukkig thans niet zooveel van de met recht zoozeer gevreesde pokziekte, daarentegen wel van de toenemende cholera-verschijnselen. Gelijktijdig werden op de beide uiterste punten van ons land, Helder en Maastricht, cholera geconstateerd, doch thans wordt die ziekte ook in het midden des lands aangetroffen, en zelfs zijn vele plaatsen verklaard besmet te zijn.

De verjaardag der Koningin-Regentes is niet alleen op de gebruikelijke, maar zelfs met toenemende belangstelling gevierd, wel een bewijs, dat H. M. invloed op het volk een gunstigen indruk maakt.

Onze Regeering heeft in de Staatscourant kennis gegeven van den oorlog tusschen Japan en China en alle Nederlanders ten sterkste aangeraden om zich van alle inmenging te onthouden. Alleen kan op de bescherming der Regeering gerekend worden, wanneer elke schending der neutraliteitsplichten wordt voorkomen, anders loopt men gevaar op gevoelige wijze door den Nederlanschen of vreemden rechter tot zijn plicht te worden gebracht.

België. Hoe vaak men ook beweerd heeft, dat de dynamietaanlegger, de zich noemende baron Von Sternberg, al achter slot en grendelen zat om zijn gerechte straf af te wachten, toch blijkt het, dat al die geruchten niet alleen zeer overdreven, maar ten eenenmale onjuist zijn, want de Belgische Justitie looft nu fr. 10.000 uit voor een voldoende aanwijzing van dit heertje.

Te Gent werden twee rechercheurs het slachtoffer van een dronken anarchist, die zich op zeer lage sluiperige wijze op hen wierp, en de een een messteek in de zijde en de dij toebracht, terwijl hij ook de andere een steek gaf. Spoedig kwam er hulp en werd hij in bewaring gebracht; zijn eenigste spijt, die hij bij den Rechter openbaarde, is geweest, dat hij niet beter zijn revolver heeft kunnen gebruiken om velen meer neer te vellen. Uit alles blijkt, dat die kerels eigenlijk niets anders bedoelen, dan de lust om te moorden.

Frankrijk. De rechtbank te Lyon heeft het doodvonnis over den presidents-moordenaar uitgesproken. Caserio wil niet in hooger beroep gaan, noch om amnestie vragen, want hij beeldt zich in, een weldaad te hebben bewezen aan de maatschappij. Van berouw over zijn gruwelijke daad is dan ook geen sprake bij hem; toch heeft hij nog geschreid tijdens de terechtzitting en wel, toen de advocaat sprak over de wanhoop zijner moeder. Later heeft hij beweerd zich daarover te schamen; en wat zouden zijne kameraden wel zeggen van zooveel kleingeestigheid! Dus, uitschudding van alle gevoel en van datgene, wat menschelijk is, schijnt bij de anarchisten de hoogste trap van volmaking te zijn. Maar dan, arme wereld! die door zulke gevoelloozen zal worden bestuurd.

Toen des namiddags, na het uitgesproken doodvonnis, de priester hem nog op verzoek der familie tot andere inzichten poogde te brengen, wees hij alles van de hand, onder de betuiging: „ik ben niet bang voor den dood, dat zal ik toonen."

Toch zou het niet vreemd zijn, als hij straks stond te huiveren en te weenen. Mochten het dan tranen zijn, die getuigden van droefheid tot God, die onberouwelijke bekeering teweegbrengen.

Italië. Sicilië trekt nog steeds de aandacht der regeering. Nu wordt bericht, dat de Koning de staat van beleg heeft opgeheven en met kracht gewerkt wordt aan verbeterde wetten ten nutte des volks, waardoor landverdeeling onder de kleine burgerij de noodzakelijke gevolgen zal zijn en hierdoor veel ellende in de toekomst voorkomen.

Uit Venetië wordt bericht, dat de Egyptische Khedive over Milaan en Zurich naar Scheveningen reist, om in Holland eenigen tijd te blijven en zelfs Friesland zal bezoeken. De onderkoning zal het natuurlijk aan kruisjes en lintjes niet doen ontbreken, en hoe gastvrijer hij wordt ontvangen, des te milder zal hij zijn in het uitdeelen.

Engeland. In Londen werd de vorige week eene vergadering gehouden van dokwerkers, waarin de leider Ben Tilett op alles behalve voor hem aangename wijze werd begroet. De arbeiders verweten hem, dat hij zijn 3600 gulden salaris opstreek en als een heer leefde, terwijl velen hunner moesten hongerlijden. Het geschreeuw, „neem je ontslag," nam steeds toe, zoodat onder groot tumult de vergadering werd gesloten. Dit bewijst voor de zooveelste maal, dat de oorzaken van de slechte toestanden dieper liggen dan oppervlakkigen beweeren, die meenen met eenige regeeringspersonen en andere in hoogheid gezeten mannen uit den weg te ruimen door dolk of dynamiet, de maatschappij gered zal zijn.

In het vorige jaar zijn volgens officieele berichten, niet minder dan 475 mijnwerkers in Engeland bij mijnrampen omgekomen.

Finland. De beeren moeten daar in zoo'n groot getal huishouden en zulke groote vernielingen onder het vee aanrichten, dat de Regeering heeft besloten er de soldaten op af te zenden om dit roofgedierte door kruit en lood tot zwijgen te brengen.

De oorlog tusschen **Japan** en **China** is niet alleen verklaard, maar ook reeds in vollen gang en naar den eersten indruk te oordeelen, zullen de Japanners de langstaarten wel overwinnen, daar de legers der eersten ook beter geoefend zijn en bovendien grooter zijn dan die der Chineezen. Doch gedurig wisselen de oorlogskansen; de houding van Rusland en Engeland zal niet weinig gewicht in de schaal leggen en daardoor kon deze krijg nog wel eens hoogst belangrijk worden.

Amerika. In de Staat Wisconsin is het zoo vreeselijk heet in de laatste dagen, dat er groote boschbranden door zijn ontstaan en die weer zijn oorzaak, dat vele dorpen en steden door de vlammen zijn vernield. Zoo zijn van de stad Thillips slechts 37 huizen van de 800 overgebleven. Ook zijn reeds verkoolde lijken gevonden.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10$^1/_2$ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9$^1/_2$ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9$^1/_2$ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1$^1/_2$ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8$^1/_2$ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9$^1/_2$ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9$^1/_2$ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8$^1/_2$ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9$^1/_2$ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8$^1/_2$ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9$^1/_2$ uur *Prediking*, 's nam. 1$^1/_2$ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9$^1/_2$ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9$^1/_2$ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6$^1/_2$ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7$^1/_2$ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8$^1/_2$ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ADVERTENTIËN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 382 DONDERDAG 16 Aug. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . ƒ 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Evangelisatie-werk in Marokko,

DOOR

C. MENSINK.

Een der colporteurs van het „Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap" en ik ondernamen voor eenige weken een tocht door een deel van Marokko, de eerste tot verkoop van Bijbels en boeken, ik voor Evangelisatie-arbeid. Wij bezochten de steden Arzila, Alkazar, Wazan en eenige dorpen. Reizen in 't algemeen heeft zijne onaangenaamheden en genoegens; bijzonder is dit het geval in half beschaafde of geheel onbeschaafde landen. Marokko behoort naar mijn oordeel tot de eerstgenoemden. Onze beker was gedurende onze reis steeds gevuld met een mengsel van bitter en zoet.

Wanneer men geregeld in eene plaats vertoeft, wordt men niet zoo met den toestand van land en volk bekend, als wanneer men verschillende deelen des lands bereist. Ditmaal bekwam ik weer denzelfden indruk, als toen ik voor de eerste maal van Tanger naar Tetuan reisde en voelde de begeerte in mij opreizen, dat ik een militair officier ware om aan de spitse van een leger het land te annexeeren. Het is een schoon, vruchtbaar land, ja een lust der oogen.

Maar had ik niet een hoogere, betere, edeler roeping, dan een militaire officier? Vergat ik niet voor eenige oogenblikken mij zelf? Immers ik was niet gezonden om het land te annexeeren, maar zielen te winnen; ik was niet gezonden door een aardschen koning of koningin, maar door den Koning des hemels, Wiens ik ben en Wien ik dien.

Onder de onaangename ontmoetingen, welke we op onzen tocht hadden, was ook deze, dat ons muildier, op hetwelk we eenige van onze benoodigdheden geladen hadden, midden in eene rivier rust ging nemen, zoodat eenige van onze zaken letterlijk gedoopt werden. Inderdaad, mijn schoon linnengoed en andere kleeren waren er niet door verbeterd. Doch voor dat oogenblik was er niets aan te doen dan het met een leuk gezicht aankijken en het beschouwen als een bijkomend geval!

Thans zijn wij in het arme Arzila, een klein, vuil stedeke, ofschoon er slechter plaatsen in Marokko gevonden worden, terwijl het blijkt, dat Arzila betere dagen gekend heeft. Na dit besloten stedeke (want deze kleine plaats is door een wal omringd van 4$^1/_2$ meter breed) doorgewandeld en met eenigen uit het volk te hebben gesproken, de gevangenis bezocht en eenige exemplaren der H. Schrift uitgereikt te hebben, waren wij onder den indruk, dat deze kleine stad, de bevolking en hun toestand allertreurigst, ja, diep ellendig is; al wat men er ziet tot in elken hoek, draagt de kenmerken van armoede en jammer. Het is uit alles duidelijk dat hier, evenals in andere plaatsen van Marokko, de zonde onbeperkt heerschappij voert. En toch weten de bewoners niet, dat zij zijn ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt. Zij vertoonen een duidelijke schildering van een volk, dat God niet kent, en zoo eigengerechtig zijn, als zich dat maar van een farizeër laat voorstellen. Spreek met hen over geld, koeien, paarden, slaven, vrouwen etc., dan zijn zij een en al gehoor. Spreek over hunne onsterfelijke ziel en hoe zij behouden kan worden, dan zijn op eens allen doof en kunnen ze u niet begrijpen.

Een uur voor zonsondergang arriveerden wij op een dorp, Gharoshefa genaamd, midden in het veld, halfweg tusschen Arzila en Alkazan gelegen. De plaats zag er zeer woest uit en eveneens scheen ons het volk geheel verwilderd toe. Omtrent middernacht hoorden wij, dat er roovers in de nabijheid waren. De honden blaften onophoudelijk en waakten den geheelen nacht door een vreeselijk misbaar, terwijl de mannen schreeuwende rondliepen. 's Morgens verschenen velen rondom onze tent en luisterden met zeer veel aandacht naar het Evangelie, verscheidene hunner kochten een gedeelte der Schrift, anderen gaven wij er een. Het was inderdaad treffend te zien hoe velen, terwijl wij heengingen, het Woord Gods lazen. Hier zat er een op een steen, daar een op een stuk hout en ginds lag er een plat op den grond, maar allen met een Evangelie in de hand. Natuurlijk waren 't niet allen welonderwezenen, vandaar dat niet allen de beteekenis van wat zij lazen verstonden. Een hunner hield zijn Evangelie in de hand en zeide: „ik wil dit behouden, totdat mijn zoon tehuis komt, die kan lezen."

Zegene de Heere zijn eigen Woord aan de harten van dit onwetende volk!

Een hunner vroeg: „is dit boek goed voor mij te lezen, of hebt gij nog iets beters voor mij?" Het beviel hem goed, toen ik hem zeide, dat de inhoud van dit boek zoeter was dan suiker.

Als ik vervolgens zeg, dat ik de smerigste stad van geheel Marokko gezien heb, zullen allen, die hier gereisd hebben, weten, dat ik Alkazar bedoel, de stad, waarin wij thans gekomen zijn. Wij hadden ons voorgenomen in eene herberg onze intrek te nemen, maar de stank was er zoo erg en het ongedierte zoo veel, dat we van ons voornemen moesten afzien, en weer onze tent moesten spannen. Wij bleven hier een paar dagen en reisden toen af naar Wazan.

De dag onzer afreis naar Wazan was erg heet en onze dieren werden zeer vermoeid, daarbij kwamen we nog van den weg af tusschen de bergen, waardoor ons het uitzicht ontnomen werd om nog vóór den avond aan te komen. Het gelukte ons echter om nog even vóór zonsondergang de stad te bereiken, die daar zonder wallen, schilderachtig tusschen de bergen voor ons lag. Deze stad is meerendeels Moorsch, er wonen slechts eenige Joden, die daar weinig meer dan de slaven van de Mooren zijn. Er zijn geen christenen in Wazan, en wordt zelden door Europeanen bezocht; zij, die er komen, moeten een schriftelijk bewijs ter introductie aan den Sheriff (magistraatspersoon) der stad vertoonen. Wij waagden het echter zonder zulk een stuk; want wij konden toch niet denken, dat het doel onzer komst goedkeuring zou kunnen verwerven. Toen wij de stad binnen gingen, hoorden we eenige kinderen zeggen: „Zie eens, een Jood met een hoed op!" (de Joden dragen daar uitsluitend zwarte kappen). Daarna werden wij verwelkomd met allerlei uitgezochte benamingen, die een Moor weet uit te vinden om een christen te schelden, als: Hond! bastaard! zwijn! ezelskind! enz. enz.

Het ging ons echter te Wazan nog beter af dan Paulus te Lijcaonië, want zij steenigden hem daar, hier moest alleen onze tent het ontgelden. Het was onder het volk bekend, dat wij zonder aanbevelingsbrief gekomen waren, dit maakte 't niet beter voor ons. Wij trachtten onder dak te bekomen, maar er was voor ons geene plaats in de herberg. Zij bespotten ons en wezen ons een besloten plaats aan, waar hooge hoopen mest lagen; die plaats, zeiden zij, was voor ons zeer goed. Dit kwam dan ook wel overeen met den scheldnaam, „zwijnen!" Wij wendden ons vervolgens tot den Sheriff, doch deze sprak ons zeer ruw toe en wilde niets met ons te doen hebben. Na nog eenigen tijd gewacht en rondgeloopen te hebben werd het ons vergund onze tent op een marktplein op te slaan; een troep soldaten was gezonden om gedurende den nacht òf ons te bewaken òf te waken voor ons. Wat hunne verschijning eigenlijk beteekende weet ik nog niet. Zij kwamen alleen voor dien eenen nacht. Den overigen tijd van ons verblijf daar werden wij aan ons zelven overgelaten. Een flink aantal uit het volk verzamelde zich rondom onze tent, maar openbaarden zich zeer afgetrokken jegens ons.

Maandag, marktdag. De stad was vol van bergbewoners; sommige waren bereid te luisteren naar wat ik had te zeggen; anderen waren zeer verwonderd, dat ik met hen sprak over God en den hemel; want hun ideé is dat Christenen volstrekt niets van God weten. „O" zeiden zij „hij weet van God, van den hemel en van allerlei dingen, van onzen profeet weet hij echter niets.

Ik had nog een interessant onderhoud met een „taleb" (een Mohammedaanschen student) over het Woord Gods. Hij bekende dat het leven van de christenen en de leeringen der Schrift verhevener waren dan hun leven en leer. Hij had mij uren lang gevolgd om gelegenheid te vinden een gesprek met mij aan te knoopen; hij vroeg mij om een boek en beloofde het getrouw te willen bestudeeren. O Heer, sta dat jonge mensch bij!

Een weinig van het woord Gods hebben wij alzoo in de zoogenaamde heilige stad Wazan achtergelaten, moge de bevolking er door leeren

verstaan, dat zij werkelijk zondaren zijn, en dat Christus de Zaligmaker der wereld is!

Op den 13en brachten wij den nacht door in een dorp, genaamd Melodat, bewoond door een goedaardig volk; zij hielpen ons onze tent opslaan, zorgden voor voeder voor onze dieren, brachten ons brood en water en melk, terwijl wij tot laat in den avond met hen konden spreken. Ook daar lieten wij het Woord achter; en nadat wij die plaats pas eenige uren hadden verlaten, vernamen wij het nieuws, dat de Sultan overleden was. Het volk was geheel verslagen; niet omdat ze droevig waren, maar omdat zij vreesden van hun leven en hun bestaan. Wij vernamen van alle zijden, dat het thans niet vertrouwd was landwaarts in te reizen. Wij maakten ons aldus gereed om naar Tanger terug te keeren. Wij werden echter op onzen weg gestuit en waren genoodzaakt voor een nacht onze tent te spannen in een z.g.n. koekamp, waar wij den nacht overbrachten. Den volgenden morgen werden we door Moorsche soldaten medegenomen naar Tanger. Aldus was deze onze tocht spoediger afgeloopen, dan wij ons hadden voorgesteld.

Zegene de Heere God dit weinige, dat wij voor zijn naam deden. Zijn Woord is gebracht tot verschillende deelen des lands, en Hij is volgens zijne beloften gehouden zijn Woord te zegenen Jes. 55 : 11. Er wonen ongeveer 6,000.000 Mohammedanen in dit land. Bid met ons, lezers, dat de dag weldra kome, dat dit volk mag wandelen in het licht van het Evangelie!

(Vertaald). N. v. B.

VAN DEN DOOP.

VIIc.

De Hooge Waarde van den Doop der Geloovigen.

16e Tegenwerping. — *Maar ik ben gedoopt geworden in mijne kindsheid; waarom heb ik dan noodig gedoopt te worden.*

Antwoord. — Het is niet eenig water op gelaat of voorhoofd gesprenkeld, hetwelk de Doop maakt; maar het is eene vrije en vrijwillige overgave en onderwerping aan Christus, overeenkomstig zijnen regel, die den doop maakt. Nu, toen gij een kindeken waart, hebt gij geene toestemming gegeven; gij weet van de gansche zaak niets dan van hooren zeggen; gij weet niet, wanneer het was; gij hadt geen geloof in de handeling; ja waarlijk, de handeling was niet de uwe. Naar de wet van Christus zijt gij nog ongedoopt.

Sla eens gade, wat feilen er aan uw kinderdoop waren. Ten eerste: er was geen bevel om u als kind te doopen. Ten tweede: gij waart niet het rechte voorwerp voor den doop, want gij behoordet te gelooven en gedoopt te worden; ten derde: gij werdt slechts besprenkeld, en geenszins in den doop begraven, gelijk Christus begraven werd en gelijk Hij den geloovigen heeft geboden. En wilt gij dat nu *een doop* noemen, wat niets meer is dan een overlevering, die gij hebt ontvangen van uwe vaderen, terwijl de Heere Jezus Zijn zoo dierbaar bloed heeft gestort om ons te verlossen van uwen ijdelen wandel, die u van de vaderen is overgeleverd? (1 Petr. I: 19).

17e Tegenwerping. — *Maar velen leggen zoo'n groot gewicht op den doop, dat wij er door afgeschrikt worden.*

Antwoord. — Kan er meer gewicht op gelegd worden door iemand, dan geschied is door Christus, die zeide: *„Is het niet onze plicht te strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen is overgeleverd."* Zij leggen er te veel gewicht op, die zich verbeelden, dat kindertjes worden wedergeboren door den doop; maar niet zij, die den doop stellen ter plaatse, welke de Meester daarvoor aanwees.

18e Tegenwerping. — *Maar de kinderen der geloovigen zijn heilig; daarom behooren zij gedoopt te worden.*

Antwoord. — Ter plaatse waar gezegd wordt dat de kinderen heilig zijn, daar wordt ook gezegd, dat de ongeloovige man heilig is, of geheiligd door de geloovige vrouw. Deze heiligheid heeft alleen betrekking op het huwelijksleven, want de Apostel spreekt te dier plaats over het huwelijk (1 Cor. VII: 14) en of zij die tot het geloof gekomen waren, zouden blijven samenwonen met ongeloovige echtgenooten, of niet (vs. 13). Zoodat de hier besproken heiligheid alleenlijk op dat punt betrekking heeft, en niet verder mag uitgebreid worden; of anders hebben wij hier dan evenzeer het bewijs, dat de ongeloovige mannen en vrouwen gedoopt moesten worden, om hunne geloovige vrouwen en mannen; hetwelk niemand wil beweren. Daarenboven: In Zach. XIV : 20 staat geschreven: *„Op de bellen der paarden zal staan: De heiligheid des Heeren, en al de potten in Jeruzalem en Juda zullen den Heere heilig zijn."* Zijt gij nu van oordeel, dat wij hier een aanwijzing hebben gekregen, om de klokken te doopen, zooals de Roomschen doen? In denk van neen. Er is een geheiligd of heilig zijn ten gebruike van den geloovige, daar: *alle schepsel geheiligd wordt door het woord van God en het gebed.* 1 Tim. IV : 4, 5. En *„den Reine zijn alle dingen rein"* (Tit 1 : 15) dat is: tot hun gebruik. Dus zijn de kinderen heilig, en ongeloovige echtgenooten zijn heilig, d. i. Geheiligd tot hun gebruik. Maar indien gij meent, dat de kinderen van geloovigen aanklevende heiligheid deelachtig zijn, leert dan uwe eigene ondervinding u niet het tegendeel? Hebt gij nog nooit opgemerkt, dat somtijds vrome menschen goddelooze kinderen, en wereldsche lieden godvreezende kinderen hebben? Zoodat de meening van den tekst is dat de mannen en vrouwen heilig zijn voor de huwelijksgemeenschap, en dat aan de geboorte van hunne kinderen geene smet kleeft van onreinheid, dat die geboorten niet onwettig zijn.

19e Tegenwerping — *Toen zij in het eerst besneden werden, waren het mannen op leeftijd, die besneden werden; maar later werden kinderen besneden. En zoo is het ook onder het Evangelie; toen in het eerst de doop bediend werd, werden mannen en vrouwen gedoopt, maar later werden kinderen gedoopt.*

Antwoord. — Dat is zoo niet; want toen God het eerst de besnijdenis gebood, beval Hij dat die inzetting zou bediend worden ook aan kinderen. Gen. XVII : 10. *„Al wat mannelijk is zal u besneden worden,"* vs. 12 : *„Een zoontje van acht dagen zal u besneden worden."* Maar toen Christus den doop beval, gebood Hij, dat de personen eerst moesten worden onderwezen, en als zij geloofden, dan gedoopt worden; maar nooit gaf Hij bevel om kinderkens te doopen. Bedenk dan verder, dat wij het leven en de handelingen der Apostelen en oorspronkelijke gemeenten gedurende een tamelijk tijdsverloop hebben, en niet één kinderdoop aantreffen. Paulus werd eenigen tijd na 's Heeren hemelvaart bekeerd, en hij schrijft van *veertien jaar geleden* sedert hij een *mensch in Christus* was 2 Cor. XII : 2. In deze veertien jaren zijn ongetwijfeld kinderen geboren; maar wij lezen niet, dat er een gedoopt werd.

20e Tegenwerping. — *Die in de dagen der Apostelen gedoopt werden, waren heidenen geweest.*

Antwoord. — Was de Heere Jezus een heiden? Hij werd gedoopt. Was de kamerling een aanbidder van den waren God? Werd hij niet gedoopt op de belijdenis van zijn geloof? Cornelius, wiens gebeden en aalmoezen waren opgeklommen tot God, was die een heiden? Neen, doopen niet zij, die kindertjes doopen, heidenen? *Wij zijn van nature kinderen des toorns.* Ef. II : 3. De kinderdoopers maken zich druk voor den doop van heidenen; wij verdedigen den doop der geloovigen.

21e Tegenwerping. — *Maar,* Paulus *zegt* (1 Cor. I : 17) *Christus heeft mij niet gezonden om te doopen, maar om te prediken.*

Antwoord. — Laat ons eens voor een oogenblik aannemen, dat die woorden beteekenen wat gij meent, en *Paulus* dus niet gezonden was om te doopen, dat zou toch niet wegnemen, dat u, die gelooft in Christus, het bevel raakt om u te laten doopen. Uw Heer mag in deze ook wel tot u zeggen: *Wat gaat dat u aan? Volg gij Mij.* Maar — en daarmede valt uwe opvatting van deze woorden — *Paulus* doopte wel, 1 Cor. 1 : 14, 16. Hij doopte *Crispus* en *Gajus*, en het huisgezin van *Stephanus*, en verscheiden anderen. Nu wat hij deed, dat deed hij volgens lastgeving of op eigen hand; maar op eigen hand deed hij het niet, derhalve deed hij het bij lastgeving. Hij was gezouden om te prediken, en de doop viel in als een deel van zijn predikambt. *Filippus* was een gekozen diaken, toch doopte hij den kamerling: de doop viel in als een deel van zijn werk. (Hand VIII.) Zoodat de man, die geroepen is tot den predikdienst niet noodig heeft geroepen te worden tot bediening des Doops, want de doop valt in als een deel van zijn werk. Hij zou door zwakheid des lichaams er toe geleid kunnen worden om de werkelijke bediening van den Doop in den regel over te laten aan anderen, die met hem medearbeiden, maar wat zegt dat? De doop is even zeer Gods ordonnantie, al mag hier of daar een Prediker zijn, die niet in staat is met eigen hand geloovigen te doopen. Er zal wel eenen gevonden worden, die *u* wil doopen, als gij maar zoo iemand zoekt.

22e Tegenwerping. — *Maar waar op eenen dag drie duizend gedoopt werden, hoe konden die allen op eenen dag ondergedompeld worden? Besprengd konden zij worden, maar niet gedompeld?*

Antwoord. — Zij konden wel gedoopt worden, want er waren twaalf Apostelen en zeventig Discipelen, gelijk wij zien in Luk. IX : 1 en X : 1; dat is ten minste 92 mannen. Deze konden heel wel 3000 personen op éénen dag doopen. En dan konden zij, die eerst gedoopt waren, weder anderen doopen. Doopen is niet zoo moeilijk werk, als zij, die er niet van houden, er zoo graag van maken. De besprengers hebben even veel tijd noodig voor hunne besprenkeling, als er vereischt wordt om te doopen.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Het 25jarig jubelé van onzen Voorganger is door den Heere God rijkelijk gezegend geworden. De gemeente besefte en niet het minst de jongelui (er zijn circa 60 jongelingen en jongedochters onder ons) de beteekenis van dezen dag voor haar en haren Voorganger, waarom zij zich dan ook beijverde dien vereenigd voor het aangezicht des Heeren te gedenken. En de liefde — zij is vindingrijk, zij vermag veel, ja alles, want zij is uit God en van God gezegend. Dit hebben wij op bizondere wijze op dit feest mogen ervaren. Ja, Gods zegen was er over en daalde in onze harten.

Aan onze mede-verbondenen alles mede te deelen is niet wel mogelijk, doch om het verlangen van velen toch eenigermate te bevredigen, weten wij niet beter te doen dan de mededeeling over te nemen, die daarvan in een ter dezer stede verschijnend Antirevolutionair dagblad voorkwam. De Nieuwe Provinc. Groninger courant, onder redactie van Ds. A. Brummelkamp, schrijft het volgende:

„Woensdag j.l. was het voor den heer J. Horn, voorganger bij de Baptisten gemeente alhier, een hoogst belangrijke gedenkdag. Het was n.l. 25 jaren geleden, dat hij in het dienstwerk des Evangelies te Sneek was ingeleid geworden en nadat hij aldaar bijna 21 jaren had gearbeid naar Groningen werd geroepen, waar hij nog steeds met onvermoeiden ijver werkzaam is.

De kerk was aan den avond van 8 Aug. smaakvol versierd met groen en bloemen, waartusschen schoone teksten, als: „Loof den Heer, mijne ziel!" „De Heer zegene u uit Zion!" „Die den Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen" enz.

Eene groote schare feestvierende gemeenteleden en vrienden waren opgekomen. Onder het spelen van het orgel kwam de jubilaris met zijne familie binnen en werden door een paar leden van het bestuur naar de voor hen bestemde plaatsen geleid. Nadat de vergadering Ps. 68 vs. 10 had gezongen, opende een der ouderlingen het feest met gebed, het lezen van Psalm 103 en sprak daarna den jubilaris en de feestgenooten aan. Hij wees op den grooten zegen Gods, waarvan deze ure getuigde en drukte als zijne vurigste begeerte uit, dat het „Loof den Heere, mijne ziel" de feesttoon van aller hart mocht zijn.

Den jubilaris werd daarna eene fraaie schilderij als aandenken aan dezen dag aangeboden, namens de Jongelings- en Jongedochters-vereeniging. Deze schilderij bevat een gedicht door ds. C. S. A. Adama van Scheltema van Arnhem, opzettelijk voor dit doel vervaardigd.

OP HET VIJF EN TWINTIG-JARIG GEDENKFEEST VAN ONZEN GELIEFDEN HERDER EN LEERAAR J. HORN.

Een danktoon klimt tot God omhoog,
Geliefde leeraar, op deez' dag;
Van vreugd getuige ons hart en oog,
Die elk met u ervaren mag,
Nu vijf en twintig jaar de Heer
Uw dierbaar leven ons gespaard,
En tot ons heil en Christus' eer
U tot deez' feeststond heeft bewaard.

Ook and'ren heeft uw herderstaf
Met liefdevolle zorg gehoed —
En waar de Heer uw taak u gaf,
Waart ouderen en jeugd gij goed.
Niet maar een deel van 't herderswerk
Lag u aan 't hart: uzelf gaaft gij, —
Een held in 't geest'lijk worstelperk,
Doch teergezind door medelij.

Beproeving, krankheid, tegenspoed
Bracht u der jaren wiss'lend rad;
Maar tot den Heer hebt ge uw gemoed
Gericht ook op het doornigst pad.
In vreugde en droefheid u gewend,
En moed en troost bij Hem gezocht,
Die bij hun naam Zijn dienaars kent,
Den Vader met zijn bloed gekocht.

Zoo staat gij daar steeds onvermoeid
Op 't akkerveld u toebetrouwd,
Waar, wat daar Gode als tarwe groeit,
Uw onverpoosde zorg vermeldt.
O, moge wat nog achterbleef,
En u met vrees en zorg vervult,
Erkennend welk een liefde u dreef,
Een kroon eens zijn voor uw geduld!

Geliefde leeraar, wien de kroon
Van zilver nu den schedel kroont,
Ontvang ons jub'lend dankbetoon
Voor al de liefde aan ons betoond;
Word onder ons in voorspoed oud,
Dezelfde in ijver, liefde en kracht,
Tot hier u eens de kroon van goud
En boven rijker schat nog wacht.

Zie ons, uw kudde, eenmaal vergaard
Met u vereend in 't Vaderhuis,
Waar niets meer zorg of kommer baart
Bij 't jub'len in des Heilands kruis.
Mis daar uw oog van ons niet één
Bij 't juichen op uw kroningsfeest:
„Zie, Heer, de vrucht van mijn gebeên,
Mijn kind'ren door Uw bloed en Geest!"

Aangeboden door de Jongelings- en Jongedochters-vereeniging van de Gemeenten van Ged. Christenen te Groningen. 8 Aug. 1894.

Ook de gemeente te Sneek, waar de jubilaris 21 jaar had gearbeid, was vertegenwoordigd. Een hunner, een ouderling, verkreeg het woord. Het was een hartelijke en bezielende toespraak, waarin de grondtoon was: dank aan God, inzonderheid voor hetgeen door den jubilaris te Sneek was tot stand gekomen.

Een andere spreker, vertegenwoordigende de gemeente te Heeg, bracht in herinnering, hoe de jubilaris ook dáár had mogen arbeiden en eene gemeente stichten; hij herdacht tevens zijn arbeid in het Heidenschap (Fr.), de vijandschap en het doodsgevaar daar geleden.

Daarna werden onderscheidene toespraken gehouden, afgewisseld door gezang, waaronder ook twee schoone nummers, uitgevoerd door de zangvereeniging.

Eindelijk verkreeg de jubilaris het woord. ZEd. zeide onder meer: Er is eene stomme smart, maar er is ook een stomme vreugde, er is ook een lofzang in stilheid. Ik weet de gewaarwordingen mijns harten niet beter uit te drukken, dan met de woorden van David, toen hij door Gods onverdiende goedheid overstelpt, inging in het huis des Heeren en bleef voor des Heeren aangezicht: „Wie ben ik, Heere, Heere! en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt?" en: „Wat zal ik nog meer tot U spreken? want Gij kent mijn hart" (2 Sam. 7).

Na eene en andere bijzonderheid in herinnering gebracht te hebben, zeide spreker: De slotsom van alles is: „Al het verkeerde in deze 25 jaar was van mij — al het goede van God." Voorts dankte hij voor de schoone versiering der kerk.

Voor den jubilaris lagen een zeventig felicitatiën uit verschillende plaatsen des lands, alsmede uit Engeland en Duitschland. Het geheele samenzijn droeg het stempel van het openingswoord: „Loof den Heere, mijne ziel."

Tot zoover de beknopte mededeeling van de N. P. G. Courant. Alleen nog dit: Van de versiering zeide de jubilaris: „Haar waarde zoek ik in den wortel van dit afgesneden groen; die wortel is de liefde — daarop rust Gods welgevallen. Wat op deze wortel bloeit moet Gode vruchten dragen. Die vruchten voor 's Heeren werk onder ons zie ik hoopvol tegemoet." — Dat zij zoo!

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Broeder J. A. uit H. komt tot mij met de vraag: „Mag een christen meedoen in eene loterij?"

Ook geeft hij bij die vraag zelf zijn oordeel, dat het voor hem in strijd is met den geest van het christendom, dat zijne belijders zich aan zulke dingen overgeven.

Het kan zijn nut hebben, dat wij ons eens hiermede bezig houden.

Nu weten wij, dat de loterij op verschillende wijze kan plaats vinden. Zij, die een lot nemen, kunnen het te doen zijn om geld te verkrijgen of dieren te winnen, of andere voorwerpen, welke ter verloting zijn aangeboden.

„De loterij is een der belangrijkste kansspelen, die gewoonlijk onder het staatstoezicht en bestuur staat. De loterijen kwamen aan het einde der middeleeuwen in gebruik; aanvankelijk met weldadige oogmerken gehouden. Later, toen het geldgebrek bij de regeeringen toenam, maakten zij de loterijen tot staatsmonopolie; dus, om voor den staat er voordeel van te hebben. Men onderscheidt ze in klassen-loterijen en getallen-loterijen. Bij de klassen-loterijen, waartoe de Nederlandsche Staatsloterij behoort, wordt een bepaald aantal loten vastgesteld, waaronder prijzen en premiën, het overschot nieten zijn. Bij ons heft de Staat een recht van 15 pct. van prijzen van *f* 100 of meer, en 10 pct. van prijzen beneden de *f* 100. De getallen-loterijen, Lotto of Lotto d.i. Genua genaamd, ontstonden te Genua."

Over het geheel komen de geloovigen tegen de N. Staatsloterij en ook van andere landen, waar het uitsluitend om gewin van geld te doen is, er tegen op. Het: „die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in den strik", werkt alsdan nog te machtig op het geweten. Hoe gaarne men ook zijne financiën vermeerderd zag, ook uit eene zekere behoefte tot het drijven van zijne geoorloofde zaken, heeft men toch niet den moed een lot in de loterij te nemen.

Dit winstbejag, waardoor men anderen, de verliezers, benadeelt, keurt men toch niet goed.

En niet alleen de geloovigen komen tegen deze loterijen op, evenals tegen de speelbanken, maar zelfs ook niet-geloovigen. Ook onder hen zijn er, die betuigen: „Alle loterijen, en vooral de getallen-loterijen, zijn in het belang der openbare zedelijkheid af te keuren, omdat zij de speelzucht voeden."

Maar als het nu eene loterij is in een winkel om nuttige voorwerpen te verkrijgen, is het dan ook af te keuren? Immers, daar neemt men geen lot om rijk te worden, maar op het een of ander, dat men anders zou moeten koopen voor zijn huisgezin. Dit is alles wel waar, maar men voedt ook hier de speelzucht, en zulk een winkelier handelt heel verkeerd. Hij vernedert zichzelf daardoor als handelaar. Wij moeten hiertegen opkomen.

Wat wij voor ons leven noodig hebben, laten wij dat koopen. Dan verkrijgen wij dat door eenigen van onze medemenschen te hebben bevoordeeld. Hun arbeid hebben wij betaald voor datgene, wat wij niet konden maken, maar zij voor ons deden. Dit is zijn geld goed besteden, onder de oogen Gods. Maar verkrijgen wij voorwerpen door loterij, dan hebben wij ook anderen benadeeld.

Ik wil dit door een voorbeeld ophelderen. Daar is bij een winkelier eene verloting van een klok. Die klok heeft eene verkoopswaarde van *f* 15. De winkelier geeft loten voor 50 cent, 40 in getal; zoo ontvangt hij *f* 20 van de loters. Zijn verdienste van die klok is boven den regel der koopprijs, en alzoo woekerwinst. Hij geniet de voordeelen van de dwaasheid der spelers. De loterij vindt plaats. Gij wordt de winner; op uw lot valt de klok. Wat een vreugde voor u, een klok van *f* 20 (edoch *f* 15) waarde voor maar 50 cent.

Die klok wordt met vreugde aan den muur gehangen. Wat slaat ze mooi; wat wijst ze goed! Maar, neem mij niet kwalijk, wanneer ik zeg, dat ieder keer als die klok slaat, zij spreekt tot uw geweten: „39 menschen hebt gij ieder van 50 cent beroofd!" Het is wel eene berooving, waar de wet u niet voor straft; maar voor het Goddelijk recht, geloof ik niet, dat gij onschuldig zijt, daar gij u niet moogt bevoordeelen ten koste van anderen tegen de Goddelijke ordonnantie.

Wij keuren dus ook deze loterij af, welke door sommigen zeer oneerlijk wordt gedreven.

Maar als nu de loterij uit een weldadig oogmerk wordt gehouden, zooals de oorsprong der loterij is, mogen wij er dan ook niet aan mede doen?

Nu wordt het voor mij niet gemakkelijker. Werkelijk, ik kom in de klem.

Eene jonge dochter ziet mij aan en toont mij een pop of eene sprei; een ander komt met een tafelooper, o zoo fijn; een derde laat mij een lappendeken zien. Als uit éénen mond roepen die drie ijverige dames mij toe: „Die nuttige en fraaie handwerken hebben wij gemaakt voor eene arme vrouw, om die te helpen; voor de weezen van vader Van 't Lindenhout; voor het tekort van een Zendingsvereeniging. Nu zullen wij die verloten, om dat geld voor dit goede doel te besteden!"

Ik heb bewondering en dankbaarheid voor dien ijver der liefde van deze vriendinnen. Niet gaarne doe ik hun smart; dit zou wreed zijn.

Daarbij hebben zij de algemeene opinie op hunne zijde. Geloovigen van allerlei richting en kerken willen loten nemen voor dat goede doel. Wat moet ik nu zeggen? Ik veroordeel: „het doel heiligt de middelen", uit beginsel. Is hier nu niet eene uitzondering?

Op deze manier krijgt men nu eenmaal veel gemakkelijker het geld. Zelfs de begaafde ds. J. de Liefde, schrijver van: „Gij hebt het om niet ontvangen; geeft het om niet", noemt aan het slot van dat kostbare geschrift, dat men de toestanden maar niet altijd kan beheerschen, maar onder de macht daarvan steeds eenigermate blijft, zoodat onze hulp aan anderen ten deele nog in verband kan staan met voordeelen voor zichzelven. In dit geval wil ik over de loterij geen beslist oordeel uitspreken, maar het overlaten aan het geweten der geloovigen.

Alleen wil ik nog dit zeggen: De geloovigen moeten het geweten voor de wereld zijn. Zij moeten door hunne openbaring aangeven wat recht voor God en menschen is.

Nu kwam de loterij aan het einde der middeleeuwen voort uit zucht tot weldoen. Deze wijze van doen kreeg de ontaarding in de Staatsloterijen. Nu wij met alle macht daartegen opkomen, zou het dan niet beter zijn, als wij zóó liefde bewijzen, zonder de mogelijkheid daarin te hebben ons te bevoordeelen? Zou dit beginsel allengskens niet een macht worden tegen de speelzucht der menschen? Denk daar eens over na.

S. DE H.

Naschrift van de Redactie.

Onze bezwaren tegen loterijen van allerlei aard, waarvan de zoogenaamde tombola's niet uitgesloten zijn, liggen dieper. Voor ons is alle loterij een verlaten van het gebied des geloofs, en een zich begeven op een terrein waar God buiten gesloten is, en men de werking van een andere macht huldigd, die men met den naam „geluk", „succes" of „fortuin" bestempeld.

Het lot in dienst des geloofs en onder aanroeping van 's Heeren naam wijst precies naar het tegenovergestelde heen, maar bedoelt dan ook juist wat God kan behagen, desnoods met prijsgeven van eigen wil en voordeel.

HORN.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Er is zeker geen land ter wereld, waar meer vereenigingen worden gevonden, dan in onze elf provinciën. Vereenigingen van dit en van dat in zoovele verscheidenheid, kleur en vorm, als de bloemen des velds; en nog is lang het einde niet te voorzien, want dagelijks als 't ware komen er nog nieuwe bij. Zoo is ook weer in deze dagen een belangrijke scheur gekomen in de sociaal-democratische partij, waarvan een afscheiding het gevolg is.

De oorspronkelijke vereeniging met Domela Nieuwenhuis als woordvoerder en leider, wil in de rechte lijn vooruit en is reeds genaderd aan het station der anarchisten, wier leer en handelwijze door hem wordt gehuldigd en geprezen. Nog eenige schreden en zij zijn anarchisten van de daad, d. w. z. zij dreigen niet alleen, maar beginnen met bommen te werpen en dolken te steken, overal, waar hen maar eenigszins de gelegenheid schoon schijnt en dan zijn er geen gruwelen voor hen te afzichtelijk om toe te passen, als zij hun doel van moord en wraak maar kunnen bereiken.

Geen wonder, dat de meer gematigden daarvoor terugdeinzen en woordvoerders als Troelstra, Van Zinderen Bakker, Vitus Bruinsma en zoovele anderen nog, hebben aan D. N. hun gehoorzaamheid opgezegd en treden heftig tegen hem op. Deze mannen willen ook totale maatschappelijke omkeeringen, maar langs een meer geleidelijke, sommigen langs een parlementairen, d. i. wettelijken weg.

Niemand meene echter, dat zij zooveel minder gevaarlijk zijn en dat van die zijde geen kwaad te vreezen is, want als de strijd losbrak, dan zou men zien, dat ze te zamen de wapens op-

grepen om schouder aan schouder „de maatschappij" (want tegen dat ding èn het kapitaal èn den godsdienst, niet te vergeten, zijn zij zeer gebeten) te bestrijden en na overwinning een socialistischen staat te vormen van geweld, dwingelandij en kibbelarij.

De liberale bladen juichen over deze scheuringen en vergeten blijkbaar, dat de sociaaldemocratie de tak is van den ongeloofs-boom, waarvan zij de wortels zijn. Als de wortel werd gedood, d. w. z. wanneer zij ophielden de geopenbaarde waarheid in Christus te bestrijden, maar zich in overgave des harten geloovig aan den Redder der wereld in gehoorzaamheid onderwierpen, dan zouden vanzelf ook de takken sterven en wij ongetwijfeld een beteren toestand verkrijgen, dan nu zal worden bereikt. Zoo blijft dan nog immer de roeping van

DE CHRISTEN

om de banier des Evangelies hoog te houden en het vaandel driest te ontplooien, waarbij het heldere geklank des bazuins niet mag ontbreken.

Verleden Zaterdag-avond is te Schagen (N.-H.) weer een schrikkelijke moord gepleegd op eene juffrouw en haar 17jarig nichtje. De laatste lag reeds te bed, terwijl de tante op de stoel vermoord is. Diefstal schijnt aanleiding te zijn geweest tot deze gruwelijke misdaad. Opmerkelijk, dat ook van deze moord de dader of daders nog niet bekend zijn.

België. Nog steeds droomt men bij onze Zuiderburen om de hoofdstad Brussel tot een zeehaven te maken, wijl zij zeer naijverig is op Antwerpen, de eerste koopstad des rijks aan de Schelde. Thans is weer een ingenieur met een plan voor den dag gekomen en de heer Redouté is zelfs bij den Koning ontboden om zijne plannen den vorst uit te leggen.

Frankrijk. Het anarchisten-proces is ten einde; van de 30 terechtstaanden zijn drie veroordeeld wegens diefstal. Ortiz tot 15 jaren dwangarbeid, Chericotte tot 8 jaren en Berlain tot 6 maanden gevangenisstraf. De andere werden allen vrijgesproken. Het moeten bijna allen flink ontwikkelde mannen zijn, waarvan sommigen staatsbetrekkingen — zelfs een aan het ministerie — bekleeden.

Duitschland. De socialisten zetten hun strijd tegen sommige bierbrouwers en bierhuizen door, waar ze niet willen koopen en zelfs niet drinken, als het hun bij anderen gegeven wordt, wanneer ze weten, dat het van een der brouwerijen afkomstig is, die op de lijst der veroordeelden staan. Zij hebben van een rijken socialist te Berlijn 300.000 mark ontvangen om hun strijd voort te zetten. Doch nu blijkt van achteren, dat dit een financieële streek is, om de aandeelen te laten dalen, die op te koopen en dan straks, als de strijd is uitgestreden, tegen groote winsten weer van de hand te doen. Men ziet, dat de heeren socialisten volstrekt niet zoo'n hekel aan het groote kapitaal hebben, als zij beweeren.

Servië. De gewezen Koning Milaan is weer op reis (wellicht al aangekomen) naar Rijnland, om den verjaardag van zijn zoon, den tegenwoordigen Koning, te vieren en naar men wil zal hij er zelfs blijven. Wat staat dan dat ongelukkige land weer te wachten van allerlei kuiperijen!

Oostenrijk-Hongarije. De Hongaarsche regeering is bezig door wetsbepalingen de welbekende en in alle landen van Europa beruchte Zigeuners tot een geregeld leven te dwingen. Er zijn van dat volkje nog zoo'n 270.000, zoodat er nog heel wat noodig zal zijn om die diefachtige ketellappers en berenleiders tot rede te brengen.

Rusland. De aziatische cholera is volgens mededeelingen van regeeringswege aan het afnemen. (In ons land verspreidt zich de ziekte over heel Nederland, hoewel zij zich tot nog toe bij enkelen bepaalt. Belangrijk is het een opstel voorkomend in het Nieuwsblad voor Nederland, Dinsdag 14 Aug., over de homoöpatische geneeswijze te lezen.)

Japan en **China.** De oorlog tusschen deze twee rijken trekt nu boven alles de aandacht, waarbij de voortdurende krijg in Midden-Amerika geheel op den achtergrond treedt.

Wie de overwinnaars zullen zijn, is nog niet uitgemaakt, toch zal het van groote beteekenis zijn voor de toekomst. Behaalt Japan de zege, dan zal de Westersche beschaving met kracht zich uitbreiden in O. Azië, daarentegen zal China, als zij de overmacht krijgt, het hemelsche rijk meer sluiten voor alle vreemdelingen, vooral wat handel en zending betreft.

Men beweert, dat Engeland meer de belangen van China voorstaat, terwijl Rusland naar Japan overhelt. Deze twee rijken zullen ten slotte hun invloed krachtig laten gelden, daar zij allereerst belang hebben in den oorlog te Korea. Het zullen wel de honden zijn, die elk met een been wegloopen.

Z. R.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. v. d. K., den Haag, *f* 9,71; van R. v. D., Zutphen, *f* 9.45; van Prof. A. J. R., Rochester (Am.) *f* 4.40; van H. M., Nieuwepekela, *f* 5.85.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 383 DONDERDAG 23 Aug. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Het Pascha.

(Exodus 12, 13; Joh. 6 : 53; 1 Cor. 5 : 7; Joh. 1 : 32.)

Zoo had Pharao dan zijn nek verhard en hoewel in de negen eerste plagen Gods hand zwaar had gerust op hem en zijn volk, hoewel gansch Egypteland was verwoest, weigerde hij Israël te laten gaan en op straffe des doods had hij Mozes en Aäron verboden bij hem te komen. Hij, de vorst van gansch Egypte boog niet voor den God der Hebreën en bedreigde Zijn dienaars met den dood. — Kon het erger? — Voorwaar, ontzettend teeken van verharding. — De monarch van Egypte dorst het na alles nog opnemen tegen den God des hemels en wilde niet buigen. Welnu, hij zou moeten bukken, ja, verpletterd worden onder de machtige hand Gods. De tiende plaag komt, welke hem zou neêrslaan en niet alleen hem, maar gansch zijn volk zou doen ondervinden wat het was, om Jehova, den Verbondsgod van Israël, te weêrstaan. Te middernacht sloeg de Heer al de eerst geboornen van Egypte van den koningszoon tot het slavenkind, ja van al het vee en toen, — ja, toen liet hij Israël gaan, dreef hij het volk uit, beladen met geschenken, zoodat zij de Egyptenaren beroofden. De dag was daar, door God reeds aan Abraham beloofd, en Israël trok uit met groote have, even op den zelfden dag na 430 jaar (Exod. 12 : 41.) Niet slechts als een woeste hoop, neen, in geregelde orde (bij vijven of zoo als anderen vertalen in vijf deelen) trok Israël uit het diensthuis. Waar God werkt of Zijn Geest stuurt en leidt, gaat het werk geregeld voort. Hij overhaast zich niet, al wordt ook een volk van zes maal honderd duizend weêrbare manschap uit het slavenjuk uitgerukt. God is een God van orde, ook al gaat het vlug. Terwijl in Egypte de jammerklachten opstegen over den dood der eerstgeboornen, ging het volk van Jehova vrij uit het diensthuis en maakten zij zich op om te gaan naar het land hunner vaderen.

Vóór dat Israël optoog, vierde het eerst het feest des uittochts. Naar den last des Heeren, door Mozes aan het volk overgebracht, zouden zij den Heer dit feest op het vlijtigste houden. — Was het enkel, omdat nu het volk Israël werd verlost van het slavenjuk? Neen want met het Pascha, begon Israëls bestaan als volk. — Gaan wij de inzetting van het Pascha na, en zien wij zoover wij kunnen, welke plaats dit feestmaal bekleedt in de ontwikkeling der openbaring Gods aangaande Zijn verlossingsplan. — Letten wij op de instelling en wijze van uitvoering.

Welke plaats bekleedt het Pascha bij den typische eeredienst van Israël?

Het behoort niet bij de eigenlijke offers en toch, 't geeft de eindbedoeling van alle offers terug. De andere offers stellen den *weg* der verzoening voor (bedekking der zonde, wegneming om voor het oog des Heeren van dezelve) ook prediken zij de toewijding aan God (beweegoffers;) eindelijk herstel in de gemeenschap met God. Het Pascha stelt het *einde* of doel der verzoening voor, de volkomen vrijheid en algemeen priesterschap der kinderen Gods (ieder huisvader slachtte zijn eigen offer) en deze groote hoofdwaarheid, dat wil men verlost, waarlijk verlost worden van de slavernij der zonde, men Christus geheel noodig heeft. Het Paaschlam moest geheel gebruikt worden. Niet slechts sommige deelen; in zijn geheel moest het worden gebraden, geen been mocht daaraan worden gebroken, ook het bloed moest niet worden uitgestort, het moest worden gebruikt. Werd door de andere offers afgebeeld, *hoe* de zonden vergeven werden, namelijk door bloedstorting en gaan in den dood van het offerdier in plaats van den mensch; het Paaschlam beeldde af, wat daar de vrucht van zou zijn; gesterkt door het vleesch van het lam, welks bloed hen had beveiligd van den verderfengel, aanvaardde Israël de reis naar het land der rust — verzoend door het bloed van Christus en alzoo beveiligd voor den dood, ten leven gesterkt door het eten van Zijn vleesch (Hem in ons opnemen, leven door Zijn kracht) rust de discipel des Heeren naar het betere land, waar een betere rust overblijft voor het volk van God. — Waar wij nu hebben gezien, dat reeds in de Paradijs-belofte (die geen eigenlijke belofte is,) wordt voorzegd, dat er scheiding zou wezen tusschen de kinderen Gods en de kinderen der wereld, wordt hier aan het begin der eigenlijke openbaring Gods aangetoond, waardoor dit zou veroorzaakt worden, namelijk door bloed van het lam, wiens vleesch levenskracht gaf. Wie binnen de bedekking van het bloed was, was veilig voor het verderf; wie er buiten was, viel onder de slagen van den toorn Gods. Geen vreemdeling mag daarvan eten, enkel die tot het volk des Heeren behoort. Geen ongeloovige heeft deel aan de verlossing, ook al is het een bijwoner. Alzoo werd in dit Paaschlam, dat aan den ingang der 2e bedeeling stond, tegelijk de bedeeling der typen en voorzeggingen der eerste bedeeling der aartsvaders verduidelijkt, maar ook de beteekenis der 2e bedeeling, die der wet als symbool der volle bedeeling des N. T. met al haar symbolen) als in 't kort samengetrokken; namelijk en vooral als dit Paaschlam gezien wordt onder en te midden alle woorden van Jehova bij die gelegenheid. Te gelijk wordt toch ingesteld het toewijden der eerstgeboornen van mensch en beest, en het wegdoen van al het gedeesemde of zuurdeeg uit de woningen der Israëlieten.

Alzoo zien wij in de instelling van het Pascha deze waarheden als 't ware belichaamd: 1°. beveiliging van den dood, door het bloed van een onschuldig en volkomen rein, volkomen wezen; het lam moest zijn een mannetje, zonder gebrek, één jaar oud — Christus, *het* Lam Gods, was volmaakt en werd geofferd in de volle kracht des menschelijken leeftijds (ieder gevoelt zeker het onmogelijke, dat de Heer, zoowel op jongelingsleeftijd of op den leeftijd des ouderdoms zijn ziel zou gegeven hebben als een rantsoen voor velen;) — het bloed moest worden gestreken aan de boven- en zijposten der deuren, — alleen het bloed beveiligt voor den dood, al at men van het paaschlam, het was niet genoeg, maar het was ook voor iedereen zichtbaar — deze dingen zijn in geen hoek geschied, zegt Paulus tegen Agrippa (Hand. 26: 26) ook ieder geloovige moet zichtbaar zijn als een vrijgekochte des Heeren, het bloed en de leer der verzoening door hetzelve mag niet worden verborgen gehouden.

Tweedens: volkomen afzondering van en scheiding tusschen het volk Gods en de kinderen der wereld; geen vreemdeling mag daarvan eten, alleen de Israëliet en de ingeboorne van zijn huis of de met geld gekochte slaaf. Al wie niet tot het volk Gods behoort, niet uitgaat uit het land der slavernij, of het teeken des verbonds (de besnijdenis) niet ontvangen heeft, heeft ook geen deel aan het paaschlam, wiens bloed verlost van den dood — al wie niet gereinigd is door het bloed van Christus en daarachter veilig, zich opmaakt voor de reis naar het land der rust, heeft ook geen deel aan de vertroostingen en versterkingen, welke God in Christus, het ware paaschlam, geeft.

Derdens: gelijkheid en gelijkstelling voor het oog van God. Immers ook de met geld gekochte slaaf moest daarvan eten. Ook hij behoorde bij het volk Gods. Liefelijk denkbeeld; hoe hard ook zijn lot was, eenmaal in het jaar stond hij gelijk met zijn heer en bezitter. Waar gedachtenis wordt gevierd van de verlossing Gods, valt alle onderscheid weg. In Christus is geen dienstknecht of vrije, geen geleerde Griek of onwetende Scijth, maar gij zijt allen één — en

ten vierde deze waarheid: dat ieder Israëliet een priester was, of liever het gansche volk een priesterlijk geslacht; immers, ieder huisvader moest zelf het lam uitkiezen en ieder huisvader moest het slachten. Ieder lid der gemeente is een priester en koning, er is geen onderscheid onder het volk Gods.

Letten wij voorts op de verdere instelling van het pascha. Niet slechts moest als tijpe van Christus, het Lam Gods, dat beveiligt voor den verderfengel met Zijn bloed en het leven der ziel sterkt met Zijn vleesch, een lam der bokken of schapen worden genomen; ook de eerstgeboornen van mensch en beest werden geheiligd en het eten der ongezuurde brooden gedurende een volle week werd toen ingesteld. Welke beteekenis heeft dit?

Waarom werden de eerstgeboornen geheiligd, waarom waren deze voor den Heer? Als de eerstelingen heilig zijn, is het gansche deeg heilig, zegt de Schrift; hiermede verklaarde God het gansche volk met al wat het bezat voor Zijn eigendom, maar ook dat het niet verlost werd om in ongebonden vrijheid te leven, maar dat

het werd verlost om tot Zijn volk te wezen en Hem te dienen. Later, bij de wetgeving, werd de stam van Levi in plaats der eerstgeboornen gesteld. (Num. 8 : 18) Waarom Egyptes eerstgeboornen werden gedood, werden de eerstgeboornen van Israël den Heer toegewijd. Ook Israël had de beschikking over zichzelven niet, maar behoorde aan den Heer toe, en Hij kon over hen beschikken naar welgevallen. Zij waren zich zelfs niet meer en het was niet hunne waardij, dat God hen redde en tot Zijn volk verhief, maar om het verbond, gesloten met Abraham en vooral ziende op het bloed van het lam. — Houden wij, gemeente des Heeren, het altijd vast voor oogen, dat het niet om onzen 't wil, maar om Zijns Naams wil is, dat Hij ons ten eigendom verkiest? — Toonen wij het steeds, dat wij den Heer geheiligd en toegewijd zijn en niet meer ons zelf? — Gevoelen wij werkelijk altijd, dat *alleen* de bedekking van het bloed van Christus ons beveiligt van den verderver onzer zielen en van den dood? Want waarin zijn wij onderscheiden van anderen als alleen daarin, dat wij, door 's Heeren genade, ons gesteld hebben onder en achter het bloed van het Lam Gods en eten van Zijn vleesch, Hem maken tot onze levenskracht?

Maar niet slechts redding en verlossing, niet alleen een toewijden aan God, ook volharding in het geloof, ook steeds en voortdurend vermijden van alles wat onrein is, beeldt ons het pascha af. — Welke geregelde volgorde teekent ons dit deze instelling! Eerst het bloed gestreken aan den dorpel, daarna eten van het vleesch, dan heiliging der eerstgeboornen, en eindelijk het feest der ongezuurde brooden gedurende een geheele week.

Wat zegt ons het eten der ongedeesemde brooden? Ze moesten een volle week worden gegeten. Niet slechts éénmaal, maar voortdurend. Niet slechts rein worden en rein zijn, maar ook blijven is de plicht, neen, het voorrecht van den verloste. Alle zuurdeeg moest uit het huis verwijderd worden. Niets onreins, waar dan ook, mocht overblijven. Van Egypte mag niets worden meegenomen als teerkost, enkel wat God zelf geeft, en later mag er geen zuurdeesem zijn in de gansche landpaal van Israël.

Wat beteekent het wegdoen van het zuurdeeg voor den Christen, voor ieder lid der gemeente onder het Nieuwe Verbond? „Wacht u voor den zuurdeesem der Pharizeën en Herodes," spreekt de Heer Jezus tot zijne discipelen in Matth. 16 : 6 en Mark. 8 : 15; „zuivert den ouden zuurdeesem uit," zegt Paulus (1 Cor. 5 : 7;) Wacht u dus voor alle besmetting, hetzij door het zondige toe te laten (2 Cor. 5), hetzij door verkeerde leering, of ook zelfs de leer, die wij vroeger hebben gevolgd, vóór dat het volle licht des Evangelies ons bestraalde, nog aan te hangen. Voorwaar, ernstige les ook in dezen tijd voor de leden der gemeente. Waar kwam de tegenstand vandaan, die de Apostel Paulus ontmoette ook bij zooveel geloovigen? — Waarom en waardoor hadden de Galatiërs den rechten weg verlaten? Was het niet, doordat ze den zuurdeesem der joodsche leeraren niet loslieten, of liever deze aannamen? Toen deze Christenen zich bogen voor het kruis, en Jezus den Heer als Messias erkenden, konden zij niet vergeten, datgeen, wat zij vroeger van de rabbijnen en joodsche wetgeleerden hadden gehoord. Des te gevaarlijker, omdat niet alles dwaasheid was, wat deze leeraars der wet zeiden, maar ook zeer veel treffelijke dingen bij hen waren. Met dit al verloren deze geloovigen juist daardoor het verheven standpunt der gemeente en moest Paulus ze toevoegen, gij zijt van de genade vervallen. Vooral geldt dit de oudere leden der gemeente, die door God verlost en uitgerukt uit de verwarring der kerken, ofschoon in veel gevallen meer bekend en geoefend in de Schriften, toch juist daardoor gevaar loopen om het nieuwe deeg des geloofs te verzuren met de leeringen der oude en nieuwe godgeleerden van de verschillende kerken. Men heeft lange jaren soms de waarheid en dwaling der kerken te zamen geleerd en verbonden en is bang de waarheid, die er soms in is, te verwerpen, alsof deze toch niet in de Schrift is vervat. Al wat de kerk nog goeds heeft; heeft zij van de gemeente des Heeren overgehouden; alwat de gemeente verkeerds en zwaks heeft, spruit daaruit voort, dat zij uit de kerk iets overneemt. Ik weet wel, dat het moeite kost, om alle kennis, die men meent te bezitten, als men tot de gemeente Gods komt, weg te rekenen, en te achten als een nietig en ijdel ding; maar moest ook Paulus niet zoowel zijn afkomst als Israëliet uit de stam Benjamin, zijn vroomheid als Phariseër, en zijn kennis als leerling van Gamaliël schade achten, opdat hij Christus mocht gewinnen? Zou hij er schade bij gehad hebben? Goed gezien, misschien is het scherp, maar het is, geloof ik, toch waar — past het de gemeente des Heeren, de bruid van Christus noch een der leden niet, om te leeren noch wijze van doen af te zien van haar, die in de Openbaring de groote hoer en haar kinderen wordt genoemd. Deze oneer en schande moeten wij onzen Heiland niet aandoen. Wij zijn niet alleen uit het Egypte der zonde-slavernij maar ook uit het Babylon der verwarring gered, laat ons geen zuurdeesem daaruit medenemen, dat is niet goed. Een weinig zuurdeeg verzuurt het geheele deeg. Zij, die in den rechten weg des geloofs (door prediking tot het geloof, en op het geloof door den doop) tot de gemeente zijn gekomen, loopen dit gevaar niet. Zij weten van geen kerkelijke leerstellingen of instellingen; hen kan de Satan niet in den weg komen hiermede. De ouderen, die soms lang in den Heer geloofd hebben, vóór zij tot de gemeente kwamen, deze verzoekt de Satan met deze list, en het zijn de gevolgen van den geestelijk onnatuurlijken toestand, waarin wij soms jaren geleefd hebben. Laat ons op onze hoede wezen „zijne listen zijn ons niet onbekend."

Gereinigd door het bloed des Heeren en beveiligd voor het verderf; Gode gewijd en geheiligd; verlost zoowel van den zuurdeesem van het Egypte der zonde als de besmetting der leeringen van het Babylon der verwarring; — een nieuw deeg, in nieuwigheid des Geestes, dat geve de Heer en Zijn genade door Zijn Geest, ziende op het Lam Gods, dat onze zonden wegnam en ons Pascha is, voor ons geslacht; opdat wij feest mogen houden den ganschen duur der levensweek totdat de groote Sabbat der rust aanbreekt voor het volk van God.

Amsterdam. OLTHUIS.

Per abuis werd het stuk over de wetgeving, dat op dit had moeten volgen, eerst geplaatst.

RED.

Aan Moeders.

De wakkere Pelgrim van Schaffhouen heeft een vriend toegestaan zijne geschiedenis te vertellen. Wij willen den wakkeren Pelgrim hooren; want wie verstaat de kunst van vertellen beter dan hij?

„De Pelgrim", zoo vangt hij aan, „is van nu aan voornemens zijn hoed op de eerbiedigste wijze af te nemen, wanneer hij eene rechtgeaarde moeder met haar kind of kinderen ontmoet; waarmede hij wil te kennen geven, dat zoodanige moeder op Gods aardbodem een even zoo gewichtige persoon is, als menig raadsheer, ja menigmaal nog veel gewichtiger. Eens had hij in zeker boek de volgende zeldzame woorden gelezen: „De geschiedenis der wereld ligt in de kinderkamer", en lang had hij maar niet kunnen begrijpen, dat dit woord waarheid behelsde.

Maar nu denk ik zoo. De gebeurtenissen der wereld liggen ten eerste in Gods handen.

Deze zijn evenwel als achter een voorhang verborgen, omdat God zijne daden meerendeels door de kracht der natuur of door het doen en dichten Zijner menschen-kinderen ten uitvoer brengt, alhoewel zij tevens voor dit hun doen verantwoordelijk zijn. De booze menschen brengen het booze voort uit den boozen schat huns harten tot onheil van anderen, zooals: onrecht, onderdrukking, krijg, moord, brand enz.; dit maakt de schaduwzijde der geschiedenis. En de goede menschen brengen uit de schat huns harten het goede voort, namelijk: recht en gerechtigheid, vrede en allerlei werken des vredes, honderden, ja duizenden tot nut; dit is de lichtzijde der geschiedenis.

Of de menschen nu goed of boos worden, dit hangt in vele gevallen af van hunne opvoeding, en dus van de kinderkamer. In de kinderkamer zijn de moeders regentessen, zielzorgeressen, en wanneer zij zulks verzuimen, laden zij eene groote verantwoordelijkheid op zich.

Er zat eenmaal in zware boeien een zondaar, die den volgenden dag de doodstraf zou moeten ondergaan. Daar gaat de deur der gevangenis open en de moeder van dien zondaar treedt binnen, om van haar ongelukkigen zoon afscheid te nemen; de zoon, vergramd zijn ketenen rammelende, strekte zijn arm uit en riep: Moeder, gij zijt schuldig aan mijnen dood! Ik ga heen en zal u voor Gods rechterstoel aanklagen, want toen ik voor de eerste maal rapen uit onzen buurmans tuin te huis bracht, hebt gij gelachen en gezegd: „je bent een slimme jongen", en ik ben op dien weg voortgegaan, die morgen aan de galg zal eindigen. Vervloekt, vervloekt zijt gij! En die moeder vliedt van daar, roepende: wee mij! wee mij!

Eene andere moeder had anders gedaan, toen haar zoontje van de jaarmarkt te huis kwam met een houten aapje op een stokje, waar hij zich recht vroolijk mede maakte en waarvoor hij geen geld besteed had. Zij ondervroeg den jongen en bemerkte al ras, dat hij het niet gekocht, maar gestolen had. Daar de jongen de daad erkent en bereid is om de kramerin het geld er voor te brengen, nam de moeder den knaap bij de hand, liet hem het begeerde speelgoed terugbrengen en vergiffenis vragen. Tehuis gekomen, legde de moeder hem het gebed uit: „gij zult niet stelen", en na hem de broek te hebben afgestreken, gaf zij hem een gevoelig aandenken voor zijne overtreding van dit gebod. Nu de jongen groot geworden is en een man, die velen tot zegen strekt, dankt hij nog immer uit den grond zijns harten zijne moeder voor den ernst harer liefde.

Welk eenen invloed heeft eene rechtgeaarde moeder niet zelfs op den ruwsten zoon! Waarom hangen de zoons veel inniger aan de moeder dan aan den vader? Ach, de naam van moeder is zoo zoet en klinkt zoo liefelijk; één woord van moeder, of een moeders gebed of moeders tranen of moeders trouw zijn nooit te vergeefsch geweest; dat zal in de eeuwigheid openbaar worden, hoewel het hier menigmaal verborgen blijft.

Voor eenige jaren geleden waren er in Noord-Amerika 120 zielzorgers bijeen, en nadat zij hunne werkzaamheden geëindigd hadden, raakten zij in meer gemeenzaam gesprek en verhaalden elkander hunne lotgevallen en wegen. Toen bleek het, dat een 100tal het aan hunne godvreezende moeders te danken hadden, dat zij van de dwaling tot de waarheid gebracht waren. Droeg een getrouwe moeder Monica meer dan twaalf jaren haar losbandigen zoon aan den barmhartigen God op in dagelijksch gebed en vele tranen, een zekere bisschop troostte haar met de woorden: „Goede moeder, bekommer u niet te zeer; een zoon door zooveel gebed en tranen kan niet verloren gaan!" Eindelijk verkreeg zij de verhooring harer gebeden. Haar zoon, de welbekende Augustinus, werd een vroom man en een groot licht der kerk van Christus. Zeker schrijver van vele godvruchtige boeken belijdt, dat zijne moeder gewoon was hem, eer hij slapen ging, de hand op het hoofd te leggen, hem zegende en met hem bad; zoodat het hem in de verzoeking tot de zonde menigmaal geweest was, alsof hij de hand zijner moeder op zijn hoofd voelde drukken, en men hem zeide: Christiaan, doe uwe brave moeder geen verdriet aan, of maak haar niet te schande.

Nu nog eene geschiedenis op de Groote Oceaan. Tusschen Europa en Amerika stormde het eens vijf dagen lang, zoo hevig, dat de bemanning van het schip Cornelia niet anders dacht, dan dat hun laatste uur geslagen had. Het schip werd geslingerd van de hoogte der baren tot in de diepte, zoodat alles kraakte, de naden vaneensprongen en de masten als gezweept werden, en dreigden met het geheele tuig neder te storten. Te midden van dat alles geraakte er iets boven in de groote mast onklaar, het moest verholpen worden. In deze oogenblikken in het want te klimmen scheen een ieder onmogelijk, althans een waagstuk op leven of dood. In weerwil van dit noodweer beval de stuurman een kleinen scheepsjongen, nauwlijks dertien jaar oud, naar boven te gaan, zonder in aanmerking te nemen, dat de jongen het eenige kind zijner moeder was, en die het eenige, wat zij had, naar zee had laten gaan, omdat voor haar als weduwe, nauwlijks zooveel te verdienen was om niet van honger om te komen. Toen de jongen dit bevel vernam, schoof hij zijne muts wat op zijde, zag omhoog naar den top van den mast en omlaag in de schuimende golven, die als woedenden over den voorboeg rolden, en hunne koude armen als het ware naar den knaap uitstaken; en staarde toen den stuurman aan, of deze zijn bevel misschien ook zou intrekken. Deze bleef echter onbewegelijk. Toen sprak de kleine Johannes: Ik kom zoo met een, en sprong gezwind in de hut. Een minuut later was hij terug en klom onverschrokken en zonder aarzelen naar boven.

De man, die ons deze geschiedenis verhaalt, stond beneden aan den grooten mast, en hield zich vast om niet door den wind of golven over boord geslagen te worden en volgde den knaap met zijn blikken tot het hem voor de oogen begon te schemeren. Toen vroeg hij den stuurman, waarom zendt gij dien jongen naar boven, hij komt niet weder levend beneden. De stuurman antwoorde droogjes: mannen vallen, jongens niet. De jongen klautert zoo goed als een eekhoorn. Inmiddels zag onze verhaler weder omhoog naar den armen jongen. De jongen is nog klimmende en klautert juist rond den mast en langs het stengenwand naar den top. Nauwlijks was een kwartier uurs verloopen, of de jongen stond behouden weder op het dek en lachte vroolijk, terwijl het hart van den toeschouwer gedurende al dien tijd scheen stil te staan van angst. Nog dienzelfden dag vroeg de verhaler aan den jongen: Johan, waart ge niet bang, toen gij zoo even naar boven moest? Ja zeker, mijnheer. Toen gij in de hut gingt, toen hebt gij u zeker bedacht, of gij gaan zoudt of niet. Dat juist niet, maar ik wilde eerst bidden, want ik dacht, ik kom niet weer levend beneden. Maar toen ik gebeden had, was de angst weg.

Waar hebt gij dat bidden geleerd? Toen ik nog tehuis was, heeft mijne moeder het mij geleerd, en toen zij mij de afscheidskus gaf, zeide ze: Johan, bid elken dag, dan zal God u in het gevaar bewaren, en nu kan ik het nimmer laten. Hebt gij het gehoord, moeders, die dit leest? Hebt gij het gehoord? Ook uwe kinderen zullen eenmaal de wijde wereld in moeten. O, wilt hen niet laten trekken, voor hun bidden geleerd te hebben. Hebt gij een moederhart, dan zult gij dit niet nalaten.

(Vertaald door wijlen br. H. G. Tekelenburg.)

VAN DEN DOOP.

VIII.

De Doop der Geloovigen en de Kinderdoop vergeleken.

1. De Doop der Geloovigen is geboden door den Heere. Matth. XXVIII: 19, 20.	1. *De Kinderdoop heeft zulk een gebod niet.*
2. De Doop der Geloovigen is naar Christus' eigen voorbeeld. Matth. III: 13 enz.	2. *De Kinderdoop kan niet wijzen op zulk een Voorbeeld.*
3. De Doop der Geloovigen heeft vele voorbeelden in de H. Schrift. Hand. VIII: 12; II: 37, 41, 42 enz.	3. *De kinderdoop heeft geen voorbeeld in de H. Schrift.*
4. De Doop der Geloovigen is uit den Hemel. Matth. XXI: 25.	4. *De Kinderdoop is uit de menschen.*
5. De Doop der Geloovigen is heerlijk verzegeld geworden door God. Matth. III: 17.	5. *In de H. Schrift wordt nergens verhaald, dat de kinderdoop ooit door God verzegeld werd.*
6. In den Doop der Geloovigen oefent de Doopeling geloof.	6. *Maar in den Kinderdoop oefent het kind geen geloof.*
7. In den Doop der Geloovigen doet de Doopeling eene daad van Gehoorzaamheid.	7. *Maar in den Kinderdoop bewijst het kind geenerlei gehoorzaamheid.*
8. In den Doop der Geloovigen weet de Doopeling, wanneer hij gedoopt werd.	8. *Maar zuigelingen weten niets van hunnen (zoogenaamden) doop.*
9. Geloovigen herinneren zich hunnen doop.	9. *Kindertjes kunnen zich niets herinneren van hunnen doop.*
10. Geloovigen worden met Christus begraven door den Doop. Rom. VI: 4.	10. *Kinderkens worden niet begraven* 1) *maar slechts besprenkeld.*
11. Alle gedoopte geloovigen zijn in het Verbond der Genade.	11. *Alle (z.g.) gedoopte kinderen zijn niet in het Verbond der Genade.*
12. Alle gedoopte geloovigen hebben vergiffenis van zonde. Hand. II: 37, 38.	12. *Maar alle (z.g.) gedoopte kinderen hebben geen vergiffenis van zonden.*
13. God heeft beloofd, dat allen die gelooven en gedoopt zijn, zullen zalig worden. Mark. XVI: 16.	13. *God heeft niet beloofd, dat alle gedoopte kinderen zullen zalig worden.*
14. Geloovigen verheugen zich, wanneer zij gedoopt zijn geworden. Hand. VIII: 39; XVI: 34.	14. *Kindertjes verheugen zich niet; maar schreien nog al dikwijls, wanneer zij besprenkeld worden.*
15. De Doop der Geloovigen heeft het duidelijke WOORD VAN GOD voor zich. Matth. XXVIII: 19.	15. *De Kinderdoop rust op menschelijke redeneering en afleiding.*
16. De geheele wereld stemt zonder tegenspraak toe, dat geloovigen gedoopt werden door den Apostel 1 Cor. I: 14, 15.	16. *Maar niemand in de geheele wereld kan in waarheid verzekeren, dat ooit een kindje is gedoopt door een van de Apostelen.*
17. Allen, die den Kinderdoop uitoefenen, erkennen, dat de Geloovigen gedoopt werden.	17. *Maar alle gedoopte geloovigen ontkennen, dat kinderkens gedoopt werden.*
18. Gedoopte Geloovigen nemen wettiglijk deel aan des Heeren heilig Avondmaal.	18. *Gedoopte kinderen nemen niet wettiglijk deel aan 's Heeren heilig Avondmaal.*
19. Alle gedoopte geloovigen zijn levende steenen, geschikt voor het Huis Gods. 1 Petr. II: 5.	19. *Maar alle gedoopte kinderen zijn geen levende steenen, geschikt voor het huis Gods.*
20. Gedoopte Geloovigen bouwen op Christus door hun eigen geloof.	20. *Maar die kindertjes doopen, bouwen op een ander geloof.*
21. Zij, die op hun eigen Geloof gedoopt zijn, zullen nimmer verloren gaan. Joh. X: 28.	21. *Maar zij, die op eens anders geloof zijn gedoopt, kunnen wel verloren gaan.*
22. Gedoopte geloovigen zijn bekeerd, en zullen nimmer in de verdoemenis komen. Joh. V: 24.	22. *Maar gedoopte kinderen kunnen onbekeerd zijn, en vele van die komen in de verdoemenis.*
23. Gedoopte Geloovigen zijn geen Kinderen des toorn. Joh. V: 36.	23. *Maar gedoopte kinderen kunnen wel nog onder den toorn zijn. Joh. III: 36.*
24. Gedoopte Geloovigen weten, dat Christus dierbaar is. 1 Petr. II: 7.	24. *Maar gedoopte kinderen weten niet, dat Christus dierbaar is.*
25. Geloovigen hebben Christus lief en bewaren Zijne geboden.	25. *Maar gedoopte kinderen hebben Christus niet lief en bewaren Zijne geboden niet.*
26. Gedoopte Geloovigen aanbidden God in geest en Waarheid, en God zoekt dezulken, die Hem alzoo aanbidden. Joh. IV: 23, 24.	26. *Maar kindertjes weten niet wat te aanbidden, en kunnen niet aanbidden in geest en waarheid.*
27. De Doop der Geloovigen moet stand houden, zoo lang als Gods Woord stand houdt. Mark. V: 18.	27. *De Kinderdoop moet vallen, omdat hij niet steunt op het Woord van God.*
28. Gedoopte Geloovigen kunnen den Satan wederstaan, zoo als Christus dat deed, door te zeggen: Er staat geschreven: *zij geloofden en werden gedoopt.*	28. *Maar gij hebt niet zulk een wapen in den strijd tegen Satan; gij kunt niet zeggen: Er staat geschreven: Er werden kinderkens gedoopt, want er staat zoo niet geschreven.*

1) Althans niet in deze streken, en nergens, waar in vroeger eeuwen de Roomsche Kerk heerschende was. Waar Rome nooit geheerscht heeft, daar besprengt men niet, maar doopt, ook als men zuigelingen doopt.

Uit de Gemeenten.

GRAND-RAPIDS. Onze broeder T. A. Nienhuis aldaar schrijft: Gods zegen ruste op de broeders en zusters in het oude vaderland. Gedenk onzer in uwe gebeden!

Wij vernemen tot onze vreugde, dat de Gemeente te Amsterdam van het stedelijk bestuur, dat aanvankelijk bezwaar maakte, nu vergunning heeft gekregen op het door haar aangekocht terrein eene kapel te bouwen.

ZUTPHEN. Verleden Zaterdag-avond, tusschen 10 en 11 uren, verspreidde zich haastig de doodsmare onder ons. Geheel onverwacht werd onze zuster

BRETVELD,

op ruim 60-jarigen leeftijd, van ons weggenomen, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht. Een hartverlamming maakte in circa 10 minuten een einde aan haar aardsche leven, zoodat zij de smarten des doods niet heeft gevoeld.

Zij was eene werkzame vrouw — tot haar laatste snik heeft zij voor haar gezin gezwoegd. Ook haar pad door deze wereld was geen weg van rozen, en door de genade van Christus heeft ze Hem leeren kennen, die hare ziel liefhad.

Voor jaren werd ze gedoopt en moest daar niet weinig smaad om verduren, doch zij bleef haar beginsel getrouw tot den dood toe; zij gaf steeds vrijmoedig getuigenis van haar Heer en Heiland, en roept als zoodanig ons allen toe: „Weest getrouw en gij zult ontvangen de krone des levens."

Geen wonder, dat de Voorganger onder dezen indruk een geïmproviseerde lijkrede hield, waarin hij de overledene herdacht. Immers, God zelf had den tekst aangewezen, en uit het feit zelve sprak voor ieder onzer een ernstig vermaan: „Bereidt uw huis, want gij zult sterven."

Haar man, die vreeselijk door asthma geplaagd wordt, zal veel in haar verliezen. Mocht het hem tot eeuwigen zegen zijn, opdat hij tot Christus zijn toevlucht neme.

Haar zoon hier heeft leiding noodig, en de andere, die verre van huis in Indië dient, moge het niet alleen hem een schrik brengen, maar het tot verhooring der veler gebeden van zijne moeder leiden, opdat ook zijne ziel worde gered.

De twee jeugdige meisjes hadden nog zoo'n behoefte aan moedertroost en moederraad; doch daar wij gelooven, dat de Heere God zich nooit vergist, zal Hij, de Vader der weezen, ook voor haar zorgen. Mogen zij in het voetspoor harer moeder, om Jezus na te volgen, volharden.

Dinsdag-middag 12 uur vond de begrafenis plaats. Behalve de familie en naaste buren waren bijna alle gem.leden tegenwoordig, alsook vele belangstellenden.

Bij de geopende groeve werd gezongen Ps. 103 : 8 en gesproken door den Voorg. der gem. en door de Secretaresse der Vrouwen-vereen., die de overledene herdacht als mede-oprichter en trouw lid, en ieder aanspoorde om haar daarin te volgen.

Gez. 182 : 4 werd toen gezongen en gebeden door den Voorg., waarna de familie en genoodigden zich naar de kerk begaven om eenigen tijd samen te zijn, waar vele goede woorden werden gesproken en liederen gezongen, want de hoop des wederziens was in de meeste harten aanwezig.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Dat de feesten ter eere van onze Vorstinnen in Zeelands hoofdstad deze week belangrijk zullen zijn, is op te maken uit de vele toebereidselen, die er gemaakt zijn. De illuminatie moet bizonder prachtig wezen, gelijk er reeds proeven mede genomen zijn en de spoortram- en stoombootmaatschappijen doen alles, om het verkeer voor de Zeeuwen zoo gemakkelijk mogelijk te maken, zoo zullen er Dinsdag 21 tusschen Middelburg en Vlissingen en omgekeerd niet minder dan 26 maal een tram loopen en zoo noodig ook des nachts.

het werd verlost om tot Zijn volk te wezen en Hem te dienen. Later, bij de wetgeving, werd de stam van Levi in plaats der eerstgeboornen gesteld. (Num. 8 : 18) Waarom Egyptes eerstgeboornen werden gedood, werden de eerstgeboornen van Israël den Heer toegewijd. Ook Israël had de beschikking over zichzelven niet, maar behoorde aan den Heer toe, en Hij kon over hen beschikken naar welgevallen. Zij waren zich zelfs niet meer en het was niet hunne waardij, dat God hen redde en tot Zijn volk verhief, maar om het verbond, gesloten met Abraham en vooral ziende op het bloed van het lam. — Houden wij, gemeente des Heeren, het altijd vast voor oogen, dat het niet om onzen 't wil, maar om Zijns Naams wil is, dat Hij ons ten eigendom verkiest? — Toonen wij het steeds, dat wij den Heer geheiligd en toegewijd zijn en niet meer ons zelf? — Gevoelen wij werkelijk altijd, dat *alleen* de bedekking van het bloed van Christus ons beveiligt van den verderver onzer zielen en van den dood? Want waarin zijn wij onderscheiden van anderen als alleen daarin, dat wij, door 's Heeren genade, ons gesteld hebben onder en achter het bloed van het Lam Gods en eten van Zijn vleesch, Hem maken tot onze levenskracht?

Maar niet slechts redding en verlossing, niet alleen een toewijden aan God, ook volharding in het geloof, ook steeds en voortdurend vermijden van alles wat onrein is, beeldt ons het pascha af. — Welke geregelde volgorde teekent ons dit deze instelling! Eerst het bloed gestreken aan den dorpel, daarna eten van het vleesch, dan heiliging der eerstgeboornen, en eindelijk het feest der ongezuurde brooden gedurende een geheele week.

Wat zegt ons het eten der ongedeesemde brooden? Ze moesten een volle week worden gegeten. Niet slechts éénmaal, maar voortdurend. Niet slechts rein worden en rein zijn, maar ook blijven is de plicht, neen, het voorrecht van den verloste. Alle zuurdeeg moest uit het huis verwijderd worden. Niets onreins, waar dan ook, mocht overblijven. Van Egypte mag niets worden meegenomen als teerkost, enkel wat God zelf geeft, en later mag er geen zuurdeesem zijn in de gansche landpaal van Israël.

Wat beteekent het wegdoen van het zuurdeeg voor den Christen, voor ieder lid der gemeente onder het Nieuwe Verbond? „Wacht u voor den zuurdeesem der Pharizeën en Herodes," spreekt de Heer Jezus tot zijne discipelen in Matth. 16 : 6 en Mark. 8 : 15; „zuivert den ouden zuurdeesem uit," zegt Paulus (1 Cor. 5 : 7;) Wacht u dus voor alle besmetting, hetzij door het zondige toe te laten (2 Cor. 5), hetzij door verkeerde leering, of ook zelfs de leer, die wij vroeger hebben gevolgd, vóór dat het volle licht des Evangelies ons bestraalde, nog aan te hangen. Voorwaar, ernstige les ook in dezen tijd voor de leden der gemeente. Waar kwam de tegenstand vandaan, die de Apostel Paulus ontmoette ook bij zooveel geloovigen? — Waarom en waardoor hadden de Galatiërs den rechten weg verlaten? Was het niet, doordat ze den zuurdeesem der joodsche leeraren niet loslieten, of liever deze aannamen? Toen deze Christenen zich bogen voor het kruis, en Jezus den Heer als Messias erkenden, konden zij niet vergeten, datgeen, wat zij vroeger van de rabbijnen en joodsche wetgeleerden hadden gehoord. Des te gevaarlijker, omdat niet alles dwaasheid was, wat deze leeraars der wet zeiden, maar ook zeer veel treffelijke dingen bij hen waren. Met dit al verloren deze geloovigen juist daardoor het verheven standpunt der gemeente en moest Paulus ze toevoegen, gij zijt van de genade vervallen. Vooral geldt dit de oudere leden der gemeente, die door God verlost en uitgerukt uit de verwarring der kerken, ofschoon in veel gevallen meer bekend en geoefend in de Schriften, toch juist daardoor gevaar loopen om het nieuwe deeg des geloofs te verzuren met de leeringen der oude en nieuwe godgeleerden van de verschillende kerken. Men heeft lange jaren soms de waarheid en dwaling der kerken te zamen geleerd en verbonden en is bang de waarheid, die er soms in is, te verwerpen, alsof deze toch niet in de Schrift is vervat. Al wat de kerk nog goeds heeft; heeft zij van de gemeente des Heeren overgehouden; alwat de gemeente verkeerds en zwaks heeft, spruit daaruit voort, dat zij uit de kerk iets overneemt. Ik weet wel, dat het moeite kost, om alle kennis, die men meent te bezitten, als men tot de gemeente Gods komt, weg te rekenen, en te achten als een nietig en ijdel ding; maar moest ook Paulus niet zoowel zijn afkomst als Israëliet uit de stam Benjamin, zijn vroomheid als Phariseër, en zijn kennis als leerling van Gamaliël schade achten, opdat hij Christus mocht gewinnen? Zou hij er schade bij gehad hebben? Goed gezien, misschien is het scherp, maar het is, geloof ik, toch waar — past het de gemeente des Heeren, de bruid van Christus noch een der leden niet, om te leeren noch wijze van doen af te zien van haar, die in de Openbaring de groote hoer en haar kinderen wordt genoemd. Deze oneer en schande moeten wij onzen Heiland niet aandoen. Wij zijn niet alleen uit het Egypte der zonde-slavernij maar ook uit het Babylon der verwarring gered, laat ons geen zuurdeesem daaruit medenemen, dat is niet goed. Een weinig zuurdeeg verzuurt het geheele deeg. Zij, die in den rechten weg des geloofs (door prediking tot het geloof, en op het geloof door den doop) tot de gemeente zijn gekomen, loopen dit gevaar niet. Zij weten van geen kerkelijke leerstellingen of instellingen; hen kan de Satan niet in den weg komen hiermede. De ouderen, die soms lang in den Heer geloofd hebben, vóór zij tot de gemeente kwamen, deze verzoekt de Satan met deze list, en het zijn de gevolgen van den geestelijk onnatuurlijken toestand, waarin wij soms jaren geleefd hebben. Laat ons op onze hoede wezen „zijne listen zijn ons niet onbekend."

Gereinigd door het bloed des Heeren en beveiligd voor het verderf; Gode gewijd en geheiligd; verlost zoowel van den zuurdeesem van het Egypte der zonde als de besmetting der leeringen van het Babylon der verwarring; — een nieuw deeg, in nieuwigheid des Geestes, dat geve de Heer en Zijn genade door Zijn Geest, ziende op het Lam Gods, dat onze zonden wegnam en ons Pascha is, voor ons geslacht; opdat wij feest mogen houden den ganschen duur der levensweek totdat de groote Sabbat der rust aanbreekt voor het volk van God.

Amsterdam. OLTHUIS.

Per abuis werd het stuk over de wetgeving, dat op dit had moeten volgen, eerst geplaatst.

RED.

Aan Moeders.

De wakkere Pelgrim van Schaffhouen heeft een vriend toegestaan zijne geschiedenis te vertellen. Wij willen den wakkeren Pelgrim hooren; want wie verstaat de kunst van vertellen beter dan hij?

„De Pelgrim", zoo vangt hij aan, „is van nu aan voornemens zijn hoed op de eerbiedigste wijze af te nemen, wanneer hij eene rechtgeaarde moeder met haar kind of kinderen ontmoet; waarmede hij wil te kennen geven, dat zoodanige moeder op Gods aardbodem een even zoo gewichtige persoon is, als menig raadsheer, ja menigmaal nog veel gewichtiger. Eens had hij in zeker boek de volgende zeldzame woorden gelezen: „De geschiedenis der wereld ligt in de kinderkamer", en lang had hij maar niet kunnen begrijpen, dat dit woord waarheid behelsde.

Maar nu denk ik zoo. De gebeurtenissen der wereld liggen ten eerste in Gods handen.

Deze zijn evenwel als achter een voorhang verborgen, omdat God zijne daden meerendeels door de kracht der natuur of door het doen en dichten Zijner menschen-kinderen ten uitvoer brengt, alhoewel zij tevens voor dit hun doen verantwoordelijk zijn. De booze menschen brengen het booze voort uit den boozen schat huns harten tot onheil van anderen, zooals: onrecht, onderdrukking, krijg, moord, brand enz.; dit maakt de schaduwzijde der geschiedenis. En de goede menschen brengen uit de schat huns harten het goede voort, namelijk: recht en gerechtigheid, vrede en allerlei werken des vredes, honderden, ja duizenden tot nut; dit is de lichtzijde der geschiedenis.

Of de menschen nu goed of boos worden, dit hangt in vele gevallen af van hunne opvoeding, en dus van de kinderkamer. In de kinderkamer zijn de moeders regentessen, zielzorgeressen, en wanneer zij zulks verzuimen, laden zij eene groote verantwoordelijkheid op zich.

Er zat eenmaal in zware boeien een zondaar, die den volgenden dag de doodstraf zou moeten ondergaan. Daar gaat de deur der gevangenis open en de moeder van dien zondaar treedt binnen, om van haar ongelukkigen zoon afscheid te nemen; de zoon, vergramd zijn ketenen rammelende, strekte zijn arm uit en riep: Moeder, gij zijt schuldig aan mijnen dood! Ik ga heen en zal u voor Gods rechterstoel aanklagen, want toen ik voor de eerste maal rapen uit onzen buurmans tuin te huis bracht, hebt gij gelachen en gezegd: „je bent een slimme jongen", en ik ben op dien weg voortgegaan, die morgen aan de galg zal eindigen. Vervloekt, vervloekt zijt gij! En die moeder vliedt van daar, roepende: wee mij! wee mij!

Eene andere moeder had anders gedaan, toen haar zoontje van de jaarmarkt te huis kwam met een houten aapje op een stokje, waar hij zich recht vroolijk mede maakte en waarvoor hij geen geld besteed had. Zij ondervroeg den jongen en bemerkte al ras, dat hij het niet gekocht, maar gestolen had. Daar de jongen de daad erkent en bereid is om de kramerin het geld er voor te brengen, nam de moeder den knaap bij de hand, liet hem het begeerde speelgoed terugbrengen en vergiffenis vragen. Tehuis gekomen, legde de moeder hem het gebed uit: „gij zult niet stelen", en na hem de broek te hebben afgestreken, gaf zij hem een gevoelig aandenken voor zijne overtreding van dit gebod. Nu de jongen groot geworden is en een man, die velen tot zegen strekt, dankt hij nog immer uit den grond zijns harten zijne moeder voor den ernst harer liefde.

Welk eenen invloed heeft eene rechtgeaarde moeder niet zelfs op den ruwsten zoon! Waarom hangen de zoons veel inniger aan de moeder dan aan den vader? Ach, de naam van moeder is zoo zoet en klinkt zoo liefelijk; één woord van moeder, of een moeders gebed of moeders tranen of moeders trouw zijn nooit te vergeefsch geweest; dat zal in de eeuwigheid openbaar worden, hoewel het hier menigmaal verborgen blijft.

Voor eenige jaren geleden waren er in Noord-Amerika 120 zielzorgers bijeen, en nadat zij hunne werkzaamheden geëindigd hadden, raakten zij in meer gemeenzaam gesprek en verhaalden elkander hunne lotgevallen en wegen. Toen bleek het, dat een 100tal het aan hunne godvreezende moeders te danken hadden, dat zij van de dwaling tot de waarheid gebracht waren. Droeg een getrouwe moeder Monica meer dan twaalf jaren haar losbandigen zoon aan den barmhartigen God op in dagelijksch gebed en vele tranen, een zekere bisschop troostte haar met de woorden: „Goede moeder, bekommer u niet te zeer; een zoon door zooveel gebed en tranen kan niet verloren gaan!" Eindelijk verkreeg zij de verhooring harer gebeden. Haar zoon, de welbekende Augustinus, werd een vroom man en een groot licht der kerk van Christus. Zeker schrijver van vele godvruchtige boeken belijdt, dat zijne moeder gewoon was hem, eer hij slapen ging, de hand op het hoofd te leggen, hem zegende en met hem bad; zoodat het hem in de verzoeking tot de zonde menigmaal geweest was, alsof hij de hand zijner moeder op zijn hoofd voelde drukken, en men hem zeide: Christiaan, doe uwe brave moeder geen verdriet aan, of maak haar niet te schande.

Nu nog eene geschiedenis op de Groote Oceaan. Tusschen Europa en Amerika stormde het eens vijf dagen lang, zoo hevig, dat de bemanning van het schip Cornelia niet anders dacht, dan dat hun laatste uur geslagen had. Het schip werd geslingerd van de hoogte der baren tot in de diepte, zoodat alles kraakte, de naden vaneensprongen en de masten als gezweept werden, en dreigden met het geheele tuig neder te storten. Te midden van dat alles geraakte er iets boven in de groote mast onklaar, het moest verholpen worden. In deze oogenblikken in het want te klimmen scheen een ieder onmogelijk, althans een waagstuk op leven of dood. In weerwil van dit noodweer beval de stuurman een kleinen scheepsjongen, nauwlijks dertien jaar oud, naar boven te gaan, zonder in aanmerking te nemen, dat de jongen het eenige kind zijner moeder was, en die het eenige, wat zij had, naar zee had laten gaan, omdat voor haar als weduwe, nauwlijks zooveel te verdienen was om niet van honger om te komen. Toen de jongen dit bevel vernam, schoof hij zijne muts wat op zijde, zag omhoog naar den top van den mast en omlaag in de schuimende golven, die als woedenden over den voorboeg rolden, en hunne koude armen als het ware naar den knaap uitstaken; en staarde toen den stuurman aan, of deze zijn bevel misschien ook zou intrekken. Deze bleef echter onbewegelijk. Toen sprak de kleine Johannes: Ik kom zoo met een, en sprong gezwind in de hut. Een minuut later was hij terug en klom onverschrokken en zonder aarzelen naar boven.

De man, die ons deze geschiedenis verhaalt, stond beneden aan den grooten mast, en hield zich vast om niet door den wind of golven over boord geslagen te worden en volgde den knaap met zijn blikken tot het hem voor de oogen begon te schemeren. Toen vroeg hij den stuurman, waarom zendt gij dien jongen naar boven, hij komt niet weder levend beneden. De stuurman antwoorde droogjes: mannen vallen, jongens niet. De jongen klautert zoo goed als een eekhoorn. Inmiddels zag onze verhaler weder omhoog naar den armen jongen. De jongen is nog klimmende en klautert juist rond den mast en langs het stengenwand naar den top. Nauwlijks was een kwartier uurs verloopen, of de jongen stond behouden weder op het dek en lachte vroolijk, terwijl het hart van den toeschouwer gedurende al dien tijd scheen stil te staan van angst. Nog dienzelfden dag vroeg de verhaler aan den jongen: Johan, waart ge niet bang, toen gij zoo even naar boven moest? Ja zeker, mijnheer. Toen gij in de hut gingt, toen hebt gij u zeker bedacht, of gij gaan zoudt of niet. Dat juist niet, maar ik wilde eerst bidden, want ik dacht, ik kom niet weer levend beneden. Maar toen ik gebeden had, was de angst weg.

Waar hebt gij dat bidden geleerd? Toen ik nog tehuis was, heeft mijne moeder het mij geleerd, en toen zij mij de afscheidskus gaf, zeide ze: Johan, bid elken dag, dan zal God u in het gevaar bewaren, en nu kan ik het nimmer laten. Hebt gij het gehoord, moeders, die dit leest? Hebt gij het gehoord? Ook uwe kinderen zullen eenmaal de wijde wereld in moeten. O, wilt hen niet laten trekken, voor hun bidden geleerd te hebben. Hebt gij een moederhart, dan zult gij dit niet nalaten.

(Vertaald door wijlen br. H. G. Tekelenburg.)

VAN DEN DOOP.

VIII.

De Doop der Geloovigen en de Kinderdoop vergeleken.

1. De Doop der Geloovigen is geboden door den Heere. Matth. XXVIII: 19, 20.	*1. De Kinderdoop heeft zulk een gebod niet.*
2. De Doop der Geloovigen is naar Christus' eigen voorbeeld. Matth. III: 13 enz.	*2. De Kinderdoop kan niet wijzen op zulk een Voorbeeld.*
3. De Doop der Geloovigen heeft vele voorbeelden in de H. Schrift. Hand. VIII: 12; II: 37, 41, 42 enz.	*3. De kinderdoop heeft geen voorbeeld in de H. Schrift.*
4. De Doop der Geloovigen is uit den Hemel. Matth. XXI: 25.	*4. De Kinderdoop is uit de menschen.*
5. De Doop der Geloovigen is heerlijk verzegeld geworden door God. Matth. III: 17.	*5. In de H. Schrift wordt nergens verhaald, dat de kinderdoop ooit door God verzegeld werd.*
6. In den Doop der Geloovigen oefent de Doopeling geloof.	*6. Maar in den Kinderdoop oefent het kind geen geloof.*
7. In den Doop der Geloovigen doet de Doopeling eene daad van Gehoorzaamheid.	*7. Maar in den Kinderdoop bewijst het kind geenerlei gehoorzaamheid.*
8. In den Doop der Geloovigen weet de Doopeling, wanneer hij gedoopt werd.	*8. Maar zuigelingen weten niets van hunnen (zoogenaamden) doop.*
9. Geloovigen herinneren zich hunnen doop.	*9. Kindertjes kunnen zich niets herinneren van hunnen doop.*
10. Geloovigen worden met Christus begraven door den Doop. Rom. VI: 4.	*10. Kinderkens worden niet begraven* [1] *maar slechts besprenkeld.*
11. Alle gedoopte geloovigen zijn in het Verbond der Genade.	*11. Alle (z.g.) gedoopte kinderen zijn niet in het Verbond der Genade.*
12. Alle gedoopte geloovigen hebben vergiffenis van zonde. Hand. II: 37, 38.	*12. Maar alle (z.g.) gedoopte kinderen hebben geen vergiffenis van zonden.*
13. God heeft beloofd, dat allen die gelooven en gedoopt zijn, zullen zalig worden. Mark. XVI: 16.	*13. God heeft niet beloofd, dat alle gedoopte kinderen zullen zalig worden.*
14. Geloovigen verheugen zich, wanneer zij gedoopt zijn geworden. Hand. VIII: 39; XVI: 34.	*14. Kindertjes verheugen zich niet; maar schreien nog al dikwijls, wanneer zij besprenkeld worden.*
15. De Doop der Geloovigen heeft het duidelijke WOORD VAN GOD voor zich. Matth. XXVIII: 19.	*15. De Kinderdoop rust op menschelijke redeneering en afleiding.*
16. De geheele wereld stemt zonder tegenspraak toe, dat geloovigen gedoopt werden door den Apostel 1 Cor. I: 14, 15.	*16. Maar niemand in de geheele wereld kan in waarheid verzekeren, dat ooit een kindje is gedoopt door een van de Apostelen.*
17. Allen, die den Kinderdoop uitoefenen, erkennen, dat de Geloovigen gedoopt werden.	*17. Maar alle gedoopte geloovigen ontkennen, dat kinderkens gedoopt werden.*
18. Gedoopte Geloovigen nemen wettiglijk deel aan des Heeren heilig Avondmaal.	*18. Gedoopte kinderen nemen niet wettiglijk deel aan 's Heeren heilig Avondmaal.*
19. Alle gedoopte geloovigen zijn levende steenen, geschikt voor het Huis Gods. 1 Petr. II: 5.	*19. Maar alle gedoopte kinderen zijn geen levende steenen, geschikt voor het huis Gods.*
20. Gedoopte Geloovigen bouwen op Christus door hun eigen geloof.	*20. Maar die kindertjes doopen, bouwen op een ander geloof.*
21. Zij, die op hun eigen Geloof gedoopt zijn, zullen nimmer verloren gaan. Joh. X: 28.	*21. Maar zij, die op eens anders geloof zijn gedoopt, kunnen wel verloren gaan.*
22. Gedoopte geloovigen zijn bekeerd, en zullen nimmer in de verdoemenis komen. Joh. V: 24.	*22. Maar gedoopte kinderen kunnen onbekeerd zijn, en vele van die komen in de verdoemenis.*
23. Gedoopte Geloovigen zijn geen Kinderen des toorn. Joh. V: 36.	*23. Maar gedoopte kinderen kunnen wel nog onder den toorn zijn. Joh. III: 36.*
24. Gedoopte Geloovigen weten, dat Christus dierbaar is. 1 Petr. II: 7.	*24. Maar gedoopte kinderen weten niet, dat Christus dierbaar is.*
25. Geloovigen hebben Christus lief en bewaren Zijne geboden.	*25. Maar gedoopte kinderen hebben Christus niet lief en bewaren Zijne geboden niet.*
26. Gedoopte Geloovigen aanbidden God in geest en Waarheid, en God zoekt dezulken, die Hem alzoo aanbidden. Joh. IV: 23, 24.	*26. Maar kindertjes weten niet wat te aanbidden, en kunnen niet aanbidden in geest en waarheid.*
27. De Doop der Geloovigen moet stand houden, zoo lang als Gods Woord stand houdt. Mark. V: 18.	*27. De Kinderdoop moet vallen, omdat hij niet steunt op het Woord van God.*
28. Gedoopte Geloovigen kunnen den Satan wederstaan, zoo als Christus dat deed, door te zeggen: Er staat geschreven: *zij geloofden en werden gedoopt.*	*28. Maar gij hebt niet zulk een wapen in den strijd tegen Satan; gij kunt niet zeggen: Er staat geschreven: Er werden kinderkens gedoopt, want er staat zoo niet geschreven.*

[1] Althans niet in deze streken, en nergens, waar in vroeger eeuwen de Roomsche Kerk heerschende was. Waar Rome nooit geheerscht heeft, daar besprengt men niet, maar doopt, ook als men zuigelingen doopt.

Uit de Gemeenten.

GRAND-RAPIDS. Onze broeder T. A. Nienhuis aldaar schrijft: Gods zegen ruste op de broeders en zusters in het oude vaderland. Gedenk onzer in uwe gebeden!

Wij vernemen tot onze vreugde, dat de Gemeente te Amsterdam van het stedelijk bestuur, dat aanvankelijk bezwaar maakte, nu vergunning heeft gekregen op het door haar aangekocht terrein eene kapel te bouwen.

ZUTPHEN. Verleden Zaterdag-avond, tusschen 10 en 11 uren, verspreidde zich haastig de doodsmare onder ons. Geheel onverwacht werd onze zuster

BRETVELD,

op ruim 60-jarigen leeftijd, van ons weggenomen, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht. Een hartverlamming maakte in circa 10 minuten een einde aan haar aardsche leven, zoodat zij de smarten des doods niet heeft gevoeld.

Zij was eene werkzame vrouw — tot haar laatste snik heeft zij voor haar gezin gezwoegd. Ook haar pad door deze wereld was geen weg van rozen, en door de genade van Christus heeft ze Hem leeren kennen, die hare ziel liefhad.

Voor jaren werd ze gedoopt en moest daar niet weinig smaad om verduren, doch zij bleef haar beginsel getrouw tot den dood toe; zij gaf steeds vrijmoedig getuigenis van haar Heer en Heiland, en roept als zoodanig ons allen toe: „Weest getrouw en gij zult ontvangen de krone des levens."

Geen wonder, dat de Voorganger onder dezen indruk een geïmproviseerde lijkrede hield, waarin hij de overledene herdacht. Immers, God zelf had den tekst aangewezen, en uit het feit zelve sprak voor ieder onzer een ernstig vermaan: „Bereidt uw huis, want gij zult sterven."

Haar man, die vreeselijk door asthma geplaagd wordt, zal veel in haar verliezen. Mocht het hem tot eeuwigen zegen zijn, opdat hij tot Christus zijn toevlucht neme.

Haar zoon hier heeft leiding noodig, en de andere, die verre van huis in Indië dient, moge het niet alleen hem een schrik brengen, maar het tot verhooring der veler gebeden van zijne moeder leiden, opdat ook zijne ziel worde gered.

De twee jeugdige meisjes hadden nog zoo'n behoefte aan moedertroost en moederraad; doch daar wij gelooven, dat de Heere God zich nooit vergist, zal Hij, de Vader der weezen, ook voor haar zorgen. Mogen zij in het voetspoor harer moeder, om Jezus na te volgen, volharden.

Dinsdag-middag 12 uur vond de begrafenis plaats. Behalve de familie en naaste buren waren bijna alle gem.leden tegenwoordig, alsook vele belangstellenden.

Bij de geopende groeve werd gezongen Ps. 103 : 8 en gesproken door den Voorg. der gem. en door de Secretaresse der Vrouwen-vereen., die de overledene herdacht als mede-oprichter en trouw lid, en ieder aanspoorde om haar daarin te volgen.

Gez. 182 : 4 werd toen gezongen en gebeden door den Voorg., waarna de familie en genoodigden zich naar de kerk begaven om eenigen tijd samen te zijn, waar vele goede woorden werden gesproken en liederen gezongen, want de hoop des wederziens was in de meeste harten aanwezig.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Dat de feesten ter eere van onze Vorstinnen in Zeelands hoofdstad deze week belangrijk zullen zijn, is op te maken uit de vele toebereidselen, die er gemaakt zijn. De illuminatie moet bizonder prachtig wezen, gelijk er reeds proeven mede genomen zijn en de spoortram- en stoombootmaatschappijen doen alles, om het verkeer voor de Zeeuwen zoo gemakkelijk mogelijk te maken, zoo zullen er Dinsdag 21 tusschen Middelburg en Vlissingen en omgekeerd niet minder dan 26 maal een tram loopen en zoo noodig ook des nachts.

De inteekening op het souvenir, de Koninginnen als een volksgeschenk aan te bieden, bestaande in een fraaie schilderij van het stadhuis, dat een kunststuk van bouwkunst is, was zoo algemeen en de opbrengst zooveel, dat een belangerijk deel nog voor de armen kan worden afgezonderd. Deze gehechtheid aan het Oranjehuis doet zeker ieder christenhart goed.

Vlissingen, waar het standbeeld van den zeeheld de Ruiter opnieuw bij deze gelegenheid zal onthuld worden, wil niets onder doen in de hulde aan H.H. M.M., maar doet alles wat mogelijk is, om een aangenamen indruk en blijvende herinnering teweeg te brengen en gehechtheid en liefde aan ons Vorstenhuis te betoonen.

De schooljeugd zal zich bij deze gelegenheden laten hooren en de kinderstemmen zullen overal de tolken zijn, dat er nog warm Oranjebloed stroomt en harten zijn, die van geestdrift kloppen voor *Wilhelmina* en hare Koninklijke Moeder.

In Goes, waar de trein een wijle zal stilhouden, zal ook de jeugd gelegenheid gegeven worden, om hare jonge Koningin toe te zingen. God geve, dat er geen verstoringen zijn bij deze feestvreugde, noch door ontevreden geesten, noch door de helsche macht van Alcohol, maar dat het moge blijken, dat het Hollandsche volk zonder opwinding kan vroolijk zijn.

Naar men beweert zullen ook de Belgen uit Brugge zich niet onbetuigd laten, om hun hulde de jonge Koningin van Noord-Nederland aan te bieden; dit is zeker een zeer verrassend teeken en zal mede een spoorslag zijn, om de oude vete van 1830 uit te wisschen.

Dagelijks leest men nieuwe gevallen van cholera, die nog voortdurend van zich doet spreken en dat in verschillende plaatsen van ons land. Gelukkig bepaalt het zich overal nog bij enkele personen.

In de moord te Schagen (N. H) schijnt, hoewel er ijverig onderzoek wordt ingesteld door justitie en politie, nog maar geen licht te komen, wie de dader of daders zijn. Het is wel een vreemd verschijnsel, dat er in deze laatste tijden zoovele misdadigers onbekend blijven, wijl men meent en beweert, dat de veiligheid zoo gewaarborgd is.

Frankrijk. De vorige week, Vrijdag, is Santa Caserio terecht gesteld te Lyon. Toen hij des morgens door den gevangenbewaarder gewekt werd, verloor hij een oogenblik de kalmte en koude hardvochtigheid, die hij zich blijkbaar had eigen gemaakt en barstte in tranen uit, waarna hij zich spoedig poogde te bestillen en toen hij het schavot beklom, na elken bijstand ook die van den priester te hebben afgewezen, riep hij: „makkers! houd moed, leve de anarchie!" waarna het mes het hoofd van den romp scheidde, waarbij de omstanders een gejuich lieten hooren. Een uit de menigte riep er: Weg met Deibler! (den beul) leve de anarchie! De politie kon den dader niet ontdekken.

Over heel Frankrijk schijnt de politie zeer kras op te treden om verdachte bladen, die over anarchisme schrijven, in beslag te nemen. Haar ijver moet zelf — wat te verwachten is — zeer overdreven zijn. Men ziet het vaak: van het eene uiterste in het andere. Nu, in vele opzichten gaat het volgens het bekende spreekwoord: als het kalf verdronken is, zal de put gedempt worden. De anarchie heeft eerst welig wortelen geschoten en nu wil men die met geweld uitroeien, wat toch niet gelukken zal, eerder verergeren. Het is niettemin voor sommige geheel onschuldige personen, die verdacht worden van anarchie, zeer onpleizierig zoo maar achter slot en grendel voor eenige dagen te worden gezet totdat hun onschuld blijkt.

Engeland. Het Hoogerhuis heeft de vorige week de wet om uitgezette pachters in hunne woningen te doen terugkeeren, welke wet door het Lagerhuis was aangenomen, verworpen, zoodat een heel jaar arbeid van het Parlement nu door de Lords als nietig is verklaard. Dit zal de begeerte om voor goed het Hoogerhuis op te ruimen, weer velen doen ontwaken, toch zal het nog wel wat voeten in de aarde hebben, eer die groote heeren zich van hun zetel laten lichten.

Rusland. Bij massa's worden hier nog plattelandbewoners gevonden, die noch lezen, noch schrijven kunnen. Daar schijnt een einde aan te zullen komen, doordat een wet in bewerking is om het schoolgaan der kinderen verplichtend te stellen.

De regeering schijnt de kuiperijen tegen Servië maar niet te kunnen opgeven, want er wordt gemeld, dat ze alles doet om daar troebelen te bewerken.

Bulgarije. Nu de bevolking niet meer door strenge hand onder de tucht wordt gehouden, beginnen de partijen van Rusissch-gezinden en vaderlandsche Bulgaren scherp tegenover elkander te staan, zoodat het op vele plaatsen vrijwel moet gelijken op een burger-oorlog.

Azië. Van den oorlog tusschen Japan en China zijn de berichten zeer onvolkomen. De laatsten schijnen meer aan te sturen op een langdurigen strijd om zoodoende de Japanners af te martelen en uit te mergelen, wijl de Japanners liever een beslissenden slag zouden leveren. Rusland beweert, dat Engeland reeds pogingen aanwendt om de Europeesche mogendheden te bewegen in dezen Koreaanschen strijd zich te mengen, wat weer uit Londen wordt tegengesproken.

Noord-Afrika. De Kabijlen (bergbewoners) hebben de troepen van den Sultan aangevallen en teruggedreven, zoodat het ver van rustig moet zijn in het land der Mooren. De opstand breidt zich hoe langer hoe verder uit.

Noord-Amerika. Dat het bij de nieuwe wereld-bewoners ernst is met de anarchisten te weeren, kan hier uit blijken, dat het wetsvoorstel van het parlementslid Hill is aangenomen, zoodat nu in alle bekende havens van Europa, waar landverhuizers vertrekken, agenten zullen worden aangesteld, die nauwkeurig acht zullen geven op de namen, die ingeschreven zijn; en de verdachte personen worden opgeschreven en aan de kapitein der boot een verzegelden brief medegegeven voor de Regeering, waarin de van anarchie verdachten zijn opgeteekend, zoodat de regeering dezulken leuk weg weer terug stuurt.

Zij hebben daar dus meer dan genoeg van die onruststokers.

Z. R.

CORRESPONDENTIE.

Men verlangt het stukje Dr. Kuyper, „Over den Doop," als traktaat. Om het als zoodanig te mogen drukken, behoeven wij de toestemming van den schrijver en uitgever, die voor ons doel misschien niet gemakkelijk verkregen kan worden.

J. HORN.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Unie-cent.

Uit het busje van eene zuster te Groningen *f* 1—.

Voor de Bijbelkiosk.

als boven, J. HORN.

Van T. A. N. te Grand-Rapids voor de Unie cent *f* 1.27 — gift voor De Christen *f* 1.

J. HORN.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van E. v. d. S., Haarlem *f* 4.55.

N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 384 DONDERDAG 30 Aug. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Op den verjaardag van Koningin Wilhelmina.

(31 AUGUSTUS.)

Luid moge thans de feesttoon rijzen,
Nu Neerlands Koningin verjaart;
Elk als om strijd d' Algoede prijzen,
Die haar dit jaar weer heeft gespaard.
Lang leve zij ons land ten zegen!
God leid' haar veilig aan Zijn hand,
Besproei' haar met des Geestes regen
Tot heil van volk en vaderland!

Haar open blik voor 't goede en schoone
Blijv' haar verzellen op haar paân;
Gods Geest moog in haar harte wonen,
Dan is des christens wensch voldaan.
Zij zei gelijk aan de vorstinne,
Waarvan de wijze Koning sprak:
Een voedstervrouwe, een christinne,
Een rijk belaân Oranjetak.

Haar blik zij steeds omhoog geslagen;
Daar woont een Koning, die om niet,
Alleen om 't eeuwig welbehagen,
Haar kroon en kleed en scepter biedt.
Een kroon, wier luister niet zal tanen,
Een kleed, dat nimmer wordt verteerd,
Een scepter, die den weg zal banen,
Naar het paleis, waar Hij regeert.

(DE KINDERVRIEND.)

VAN DEN DOOP.

IX.

Klare uitspraken der Heilige Schrift, zonder eenige menschelijke afleiding, getrokken uit menschelijke wijsheid en redeneering.

Matth. III: 13, 15, 16. Toen kwam Jezus van Galiléa naar den Jordaan, tot Johannes, om van hem gedoopt te worden.

Maar Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Laat nu af; want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen.

En Jezus, gedoopt zijnde, is terstond opgeklommen uit het water.

Matth. XXI: 25. De doop van Johannes, van waar was *die?* uit den hemel? of uit de menschen? Indien wij zeggen: Uit den hemel; zoo zal Hij ons zeggen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd?

Luk. XX: 6. En indien wij zeggen: Uit de menschen; zoo zal ons al het volk steenigen.

Luk. VII: 29, 30. En de tollenaars, die met den doop van Johannes gedoopt waren, rechtvaardigden God.

Maar de Farizeën en de Wetgeleerden hebben den raad Gods tegen zich zelven verworpen, van hem niet gedoopt zijnde.

Matth. XXVIII: 19. Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve doopende in den naam des Vaders, en Zoons, en des Heiligen Geestes.

Hand. II: 38, 41. Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus.

Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt.

Mark. XVI: 16. Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.

Hand. VIII: 12. Maar toen zij geloofden, werden zij gedoopt, beide mannen en vrou-

Hand. VIII: 36, 37, 38. En de kamerling zeide: Zie daar water; wat verhindert mij gedoopt te worden?

En Filippus zeide: Indien gij van ganscher harte gelooft, zoo is het geoorloofd. En hij, antwoordende, zeide: Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is.

En hij gebood den wagen stil te houden; en zij daalden beiden af in het water, zoo Filippus als de kamerling, en hij doopte hem.

Hand. IX: 18. En Saulus stond op, en werd gedoopt.

Joh. III: 22. Na dezen kwam Jezus en zijne discipelen in het land van Judéa, en onthield zich aldaar met hen, en doopte.

Joh. IV: 1. Jezus maakte en doopte meer discipelen dan Johannes.

Hand. X: 47, 48. Kan ook iemand het water weren, dat deze niet gedoopt zouden worden, welke den Heiligen Geest ontvangen hebben, gelijk ook als wij?

En hij beval, dat zij zouden gedoopt worden in den naam des Heeren. Toen baden zij hem, dat hij eenige dagen bij *hen* wilde blijven.

Hand. XVIII: 8. En Crispus, de overste der synagoge, geloofde aan den Heere met geheel zijn huis; en vele van de Corinthiërs *hem* hoorende, geloofden, en werden gedoopt.

Rom. VI: 4. Wij zijn met Hem begraven door den doop.

Gal. III: 27. Zoovelen gij gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.

1 Petr. III: 21. Waarvan het tegenbeeld, de doop, ons nu ook behoudt, niet die eene aflegging is der vuiligheid des lichaams, maar die eene vraag is van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus.

1 Cor. XII: 13. Wij zijn allen door éénen geest tot één lichaam gedoopt.

Hand. XVI: 33, 34. En hij nam hen tot zich in dezelve ure des nachts, en wiesch *hen* van de striemen; en hij werd terstond gedoopt, en al de zijnen.

En hij bracht hen in zijn huis, en zette *hun* de tafel voor, en verheugde zich, dat hij met al zijn huis aan God geloovig geworden was.

Luk. III: 21—23. En het geschiedde, toen al het volk gedoopt werd, en Jezus *ook* gedoopt was, en bad, dat de hemel geopend werd;

En dat de Heilige Geest op hem nederdaalde, in lichamelijke gedaante, gelijk eene duive; en dat er eene stem geschiedde uit den hemel, zeggende: Gij zijt mijn geliefde Zoon, in u heb Ik mijn welbehagen.

En hij, Jezus, begon omtrent dertig jaren *oud* te wezen.

Joh. III: 23. En Johannes doopte ook in Enon bij Salim, dewijl aldaar vele wateren waren; en zij kwamen daar en werden gedoopt.

wen.

Er is zooveel te geven!

> En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen, die leven, niet meer zich zelven zouden leven, maar Dien, die voor hen gestorven en opgewekt is. 2 Cor. V: 14.

Het was op een frisschen, helderen avond in het laatst van December, dat de heer A. van zijn kantoor kwam om, in zijne gemakkelijken armstoel gezeten, het genot van een knappend kolenvuur te smaken. Hij ruilde zijne zware laarzen voor pantoffels, trok zijn slaaprok aan en vleide zich, met voldoening in het rond ziende, recht genoeglijk in zijn stoel. Nochtans was er een frons in zijne wenkbrauwen. En wat was daarvan de oorzaak? Om de waarheid te zeggen, hij had 's namiddags in zijn kantoor bezoek gehad van den agent van eene der voornaamste godsdienstige inrichtingen, die hem met warmte gedrongen had om zijne inschrijving van het laatste jaar te verdubbelen, terwijl hij aan zijne redenen klem bijgezet had door eene opgave van behoeften, welke kwalijk te weerleggen geweest was.

„De menschen denken," zeide de koopman in zich zelf, „dat ik van geld gemaakt ben; ik geloof, dat het nu al de vierde keer van het jaar is, dat mij gevraagd is om mijne inschrijving te verdubbelen; en dit jaar is er een van zware huishoudelijke verteringen! De bouw en het meubileeren van dit huis, tapijten, gordijnen — ach! er is geen eind aan al de nieuw gekochte dingen! Waarlijk, ik zie niet in, hoe het mogelijk is, nog een cent extra in liefde te kunnen geven. Daarbij komen nu ook nog de rekeningen van de meiden en knechts, die zeggen, dat ze nu meer loon moeten hebben dan zij bekwamen, vóórdat wij dit huis betrokken! 't Is waarlijk de vraag, of ik wèl gedaan heb met te bouwen!"

Zoo zat de heer A., nu eens naar de zoldering, dan weder naar beneden, dan op zijn kostbaar huisraad ziende, voor het vuur. Hij was vermoeid, afgemat en slaperig, liet het hoofd hangen, sloot de oogen en viel in slaap. Al sluimerende meende hij op de deur te hooren kloppen. Hij opende ze, en een man, zeer armoedig gekleed, stond er voor, die met eene langzame, zachte stem verzocht hem eenige oogenblikken te mogen spreken.

De heer A. bracht hem in de zijkamer en gaf hem een stoel bij het vuur. Opmerkzaam zag de vreemdeling in het rond, en zich toen tot den heer A. wendende, overhandigde hij hem een papier. "Hier is," zoo sprak hij, „uwe laatste inschrijving voor de Zendingszaak; gij zijt bekend met al de behoeften, die daaraan verbonden zijn, ik kom om u te vragen, of gij er ook nog iets zoudt willen bijvoegen en uwe inschrijven verhoogen."

Deze woorden sprak de vreemdeling steeds op denzelfden zachten en bedaarden toon, waarin echter iets vreemds en buitengewoons lag. De heer A. althans gevoelde zich door de eenvoudigheid van den zich niets aanmatigden man in

grooter verlegenheid gebracht dan hij ooit in de tegenwoordigheid van iemand anders geweest was. Hij stond eenige oogenblikken stil, eer hij eenig antwoord kon geven; toen begon hij zich te verontschuldigen en ten laatste bracht hij op eene driftigen, verlegen toon al de bezwaren te voorschijn, die hem 's namiddags zoo geldig waren voorgekomen, als: de zware tijden, de moeielijkheid van geld te bekomen, huishoudelijke uitgaven, enz.

Terwijl de koopman nog sprak, overzag de vreemdeling bedaard het ruime vertrek met zijne menigvuldige smaakvolle en overtollige meubelen en ornamenten, nam zonder eenige aanmerking het papier, dat hij hem gegeven had, terug, maar gaf hem onmiddellijk een ander daarvoor in de plaats.

„Dit is uwe inteekening voor het Traktaatgenootschap," zeide hij, „wilt gij hier niet nog iets aan toevoegen? Gij weet met hoeveel nut dat genootschap reeds gewerkt heeft, en hoeveel meer het nuttig kan zijn, indien de Christenen het slechts door middelen ondersteunen; gevoelt gij geene roeping er iets bij te voegen?"

De heer A. gevoelde zich bij deze uitnoodiging niet op zijn gemak; nochtans was er iets in de zachtmoedige bejegening van den vreemdeling, dat hem weerhield.

Eindelijk zeide hij echter, dat, hoezeer het hem bijzonder speet, zijne omstandigheden toch van dien aard waren, dat hij met fatsoen dit jaar niets meer aan eenige inschrijving hoegenaamd geven kon. De vreemdeling nam het papier zonder wederwoord terug, maar bood hem onmiddellijk in plaats daarvan de inteekening voo het Bijbelgenootschap aan; herinnerde hem met weinige doch klare en doordringende woorden de welbekende behoeften dier inrichting, en vroeg hem andermaal, of hij niet nog iets tot zijne gift zou willen toedoen.

Nu werd de koopman ongeduldig. „Heb ik niet gezegd," hernam hij, „dat ik dit jaar niets meer doen kan aan welke zaak der liefde ook? Er schijnt dezer dagen geen eind aan de inschrijvingen te komen. In den beginne waren er maar drie of vier, en hetgeen er voor gevorderd werd was matig; nu neemt het dagelijks toe; alles roept om geld, en ieder, dien wij ééns gaven, begeert nu onze inschrijvingen verdubbeld, ja verdrievoudigd te zien. Er is geen eind aan die dingen; we moeten zoowel in de eene als in de andere plaats geven!"

Bij deze woorden van den koopman nam de vreemdeling het papier terug, stond op, en terwijl hij hem ernstig in de oogen zag, zeide hij met eene zieldoordringende stem: „Hedenavond is het een jaar geleden, dat uwe dochter op sterven lag; gij kondt van angst niet slapen. Tot wien naamt gij dien ganschen avond de toevlucht?"

De koopman verschrikte en zag op; het was, alsof er eene verandering had plaats gegrepen met zijn bezoeker, wiens oogen niet van hem weken, maar hem steeds aanstaarden met een rustigen diep doordringenden blik, die hem met schrik en ontzag vervulde. Hij schoof met zijn stoel achteruit, bedekte het gelaat, en zweeg.

„Vijf jaar geleden," zeide de vreemdeling, „toen gij op den rand van het graf stondt, en meendet een huisgezin met hulpbehoevende kinderen te zullen achterlaten — herinnert ge u, hoe gij toen badt? Wie redde u toen?"

De vreemdeling wachtte op een antwoord, maar eene doodelijke stilte bleef in het vertrek heerschen. De koopman boog zich slechts voorover als iemand, die geheel overwonnen scheen en liet het hoofd in de beide handen rusten.

Nu stookte de vreemdeling het vuur nog een weinig heeter, en op een zachten, indrukwekkenden toon zeide hij:

„Herinnert ge u, vijftien jaar geleden, toen gij u zelf zoo verloren, zoo hulpeloos, zoo hopeloos gevoeldet; toen gij dagen en nachten doorbracht in het gebed; toen gij meendet alles, ja de gansche wereld te willen geven voor één uur verzekering, dat uwe zonden u vergeven waren? Wie gaf u toen gehoor?"

„Het was mijn God en mijn Zaligmaker!" barstte de koopman aangedaan en vol berouw uit; „o ja, Hij was het!"

„En heeft Hij zich ooit beklaagd van te dikwijls door u te zijn aangeroepen?" vroeg de vreemdeling, op den toon van een zacht verwijt.

„Zeg," voegde hij er bij, „neemt gij aan van hedenavond af Hem om niets meer te zullen vragen, indien Hij van nu af ook niets meer van u vraagt?"

„O Neen, o neen!" riep de koopman uit, zich voor hem op den grond werpende; maar.... terwijl hij die woorden sprak, scheen de gedaante te verdwijnen. Hij ontwaakte tot klare bewustheid en riep uit: „o Mijn Zaligmaker, wat heb ik gezegd! Wat heb ik gedaan! Neem alles, alles tot U! Want wat is al het mijne, vergeleken bij hetgeen Gij voor mij gedaan hebt!"

(Mevr. Harriet Beecher Stowe.)

De Bonds-Conferentie te Berlijn,

gehouden 20, 21, 22 en 23 Aug. l.l.

(Vertegenwoordiger der Unie W. Panjer van Amsterdam.)

„De Conferentie te Berlijn is afgeloopen," zoo hoor ik vele broeders zeggen en reeds zien zij verlangend uit naar „De Christen", teneinde iets te vernemen van dezen zoo gewichtigen arbeid. Als vertegenwoordiger onzer Unie doe ik bij deze gaarne eenige mededeelingen, doch hoop, dat de verwachting van mijn verslag als verslag niet te hoog gespannen mag zijn, daar men zich dan ongetwijfeld teleurgesteld zal zien.

Het was Zaterdag 18 Aug., des morgens te 8.36, dat ik van het centraal station te Amsterdam afreisde, om des avonds te 10.20, dus na een zit van 14 uren, aan het station „Friedrichstrasse" te Berlijn te arriveeren.

Te voren had ik reeds een schrijven ontvangen van br. Scheve, een der Voorgangers aldaar, mij meldende, dat ik gedurende de Conferentie zou logeeren bij br. Gieselbuch, Koppenstrasse 77.

Genoemde br. had ik van mijn komst verwittigd, en zijn zoon had de vriendelijkheid mij aan het station op te wachten en in een Droske (vigelante) naar mijn logies te transporteeren. Hier werd ik opgewacht door mijn vriendelijke gastvrouw en na kennis gemaakt te hebben, begaf ik mij ter ruste.

Des Zondagsmorgens had ik het genoegen br. Liebig, Voorganger der Gem. te Stettin, te ontmoeten. Na ontbeten te hebben begaven we ons naar de Kapel in de Cubnerstrasse 11, waar br. Lehman, Professor aan de Predigerschool te Hamburg, predikte over Num. 24: 5: „Hoe goed zijn uwe tenten, o Jacob; uw woning, o Israël."

Heerlijk deed spreker uitkomen het voortreffelijke van de ordeningen Gods, „Bileam zag Israël", wonend naast zijne stammen." Hij bracht het over op verschillend gebied, aantoonend, hoe goed en vast het is de ordeningen en inzettingen Gods te bewaren, zoowel in Gemeente als huisgezin. Eerst dan, wanneer we ze in toepassing brengen, ervaren we de deugdelijkheid er van en beginnen uit te roepen met den Psalmist:

„Hoe lief heb ik uw inzetting, ze zijn mijn betrachting den ganschen dag."

Des namiddags sprak br. Liebig van Stettin in de kapel in de „Smitstrasse" over het roemen in „het kruis van Christus."

Verkwikkelijk bepaalde hij ons bij „het hart van het Evangelie": Jezus Christus en dien gekruisigd.

Hoe duidelijk en eenvoudig bepaalde hij de zondaren bij de bekeering tot God en het geloof in Jezus Christus, die door Zijn lijden en sterven den weg voor hen had ontsloten, om te ontkomen van den eeuwigen toorn.

Mijn hart ging er geheel in op.

Na de prediking hadden we avondmaal, waaraan ongeveer 7 à 800 personen deelnamen. Indrukwekkend is het zulk een schare van belijders in stildheid neergezeten, om den dood des Heeren te gedenken, en wanneer dan weer het lied de stilte verbreekt, en men als met een mond dien gemeenschappelijken Heiland looft en prijst, denkt men onwillekeurig aan de schare, die niemand tellen kan, staande voor den troon en het Lam.

Nochtans drong zich ook hier, gelijk ik dat meermalen gehad heb in groote gemeenten, de gedachte bij mij op, dat het groote aantal personen, de stichting niet verhoogt. Als van zelf, vereischt het veel meer tijd, voor dat schotel en beker bij ieder is aangediend en is de indruk van het stichtend woord, dat vooraf gaat, niet zoo versch als in kleine gemeenten. Misschien ligt het aan mij, of is het de kracht der gewoonte, doch ook in Amerika is mij zulks dikwijls opgevallen.

Om vier uur was de prediking begonnen en het had al zeven geslagen voor we de kapel verlieten, om den avond verder in de kapel Cubenerstrasse 11 in een liefdemaal door te brengen.

Als ik het goed begrepen heb, geeft de Gem. voor zulk een liefdemaal enkel thee en nemen de leden ieder hun boterhammetje mee, om het daar te verorberen.

Die leden, welke afgevaardigden hadden te logeeren, brachten ook voor die een boterham mede. Ik had dan ook nog maar nauwelijks een plaats ingenomen, toen de zoon des huizes, die me scheen op te wachten, mijn komst aan zijne zuster mededeelde, welke zich dadelijk beijverde, hare goede zorgen aan den dag te leggen, door mij in de gelegenheid te stellen mijn „butterbroth" te nuttigen.

Het liefdemaal kenmerktte zich door ongedwongen levendigheid. Ongeveer twaalf broeders hebben een opwekkend woord gesproken, geen preek, maar zoo een woord uit het hart, dat de vergadering dikwijls deed schudden van lachen en toch de stichting niet weg nam.

Aangenaam was het er, maar.... warm; en geen wonder. De kerk, die ongeveer 1200 zitplaatsen aanbiedt, was zeker gevuld met meer dan 1600 personen, doe daarbij de warmte van het licht, en men kan zich begrijpen, hoe een ieder zich beijverde een waaier te maken, van het materiaal wat onder zijn bereik was.

Het Zangkoor droeg niet weinig bij tot verhooging der feestvreugde. Ieder gemeente heeft een zangkoor van meer dan 60 leden, die zich als om strijd beoefend hebben, bij de verschillende gelegenheden, proeven te geven van hun talent.

De uitvoeringen waren, voor zoo ver ik in staat ben het te kunnen beoordeelen, met één woord „*schoon*." Niet weinig droeg daartoe bij eene zuster uit „Boston," wiens krachtige, duidelijke en doordringende stem ik zelden heb hooren evenaren. Toen ik haar hoorde, en dacht aan zoovele schoone talenten, die thans nog worden besteed in den dienst der wereld, werd ik bepaald bij het woord, „wanneer de koninkrijken zullen geworden zijn onzes Heeren" en alle gaven en talent Hem zal verheerlijken, die zoo waard is te ontvangen alle lof, dank en aanbidding. Ongeveer 10 uur werd het liefdemaal besloten met dankzegging, en ging een ieder naar zijn kwartier; mij dunkt dankbaar gestemd voor al het goede, door den Heer dien dag gegeven.

Het was bepaald, dat de Conferentie zou gehouden worden in de Cubenerstrasse, welk kerkgebouw voor deze gelegenheid zeer smaakvol was versierd, met groenplanten, guirlandes rond de pilaren enz. enz.

's Maandagsmorgens 8 uur begaven we ons naar de kapel, en hadden bidstond tot 8½ uur.

Daarna sprak br. Peters (voorganger der gemeente in de Cubenerstrasse) een welkomstwoord aan de afgevaardigden, waarin hij de bede uitsprak, dat het ook op deze Conferentie weer mocht blijken, hoe Gods geest de harten vereenigt en ons in staat stelt groote dingen te kunnen, als we ons door dien Geest laten leiden. Hieraan werd nog een waardeerend woord toegevoegd door br. Scheve, ouderling dier Gemeente, waarna br. Wieler van Breemen, als voorzitter des Bonds, de Conferentie opende met gebed. Br. Wieler deelde mede verplicht te zijn eene begrafenisrede te houden. Hij gevoelde zich niet hier in staat langer deze plaats te bekleeden, en verzocht aan de afgevaardigden niet meer op hem te stemmen, aangezien hij toch de benoeming niet zou aannemen. Hierna werd de presentielijst nagezien, en was het inmiddels 10½ uur geworden; wij kregen 20 min. pauze voor ontbijt. Niet lang zal men zeggen, neen, maar toch lang genoeg.

Alles was zeer goed geregeld, kwalijk was de pauze ingetreden of, als op commando kwamen eenige jongelingen binnen met groote manden met mokken, deze werden achtervolgd door de „Martha's," die zich niet zonder inspanning een weg baanden tot de afgevaardigden om zich daar te ontlasten van de butterbroth. Daarna kwamen de theeschenkers, die de leege mokken vulden, met het dampend vocht. Het was waarlijk een aardig gezicht, dat broederlijke, dat gemeenzame, het deed zoo denken aan een groot gezin, een groote familie, wat het dan ook in den grond der zaak is. Na de pauze was het eerst verkiezing van een president en daarna van een vice-president. De tijd, dat de stembiljetten opgehaald en nagezien werden, benutte men met het voorstellen van eenige gasten.

(Wordt vervolgd.)

Besprenging van een Koninklijken Zuigeling.

Er is met eenigen ophef melding gemaakt van de bijzonderheid, dat de besprenkeling van Koningin Victoria's achterkleinzoon is geschied met water uit den Jordaan. Deze in veler oog hoogstmerkwaardige opluistering der besprenging van den zuigeling, die eenmaal Koning van het Britsche rijk zal kunnen zijn, herinnert ons een voorval in het leven van C. H. Spurgeon, dat, zoover wij weten, tot nu toe niet ter kennis van het publiek is gebracht. De beroemde prediker was uitgenoodigd tot een samenkomst ten huize van een welbekenden Wesleyaan van hoogen stand. In den loop van den avond hoorde hij, zonder het te willen, een gesprek, hetwelk tusschen twee dames gevoerd werd, die evenals hij tot de gasten behoorden. Eene van haar vroeg met groote belangstelling naar den welstand van zeker „klein manneken" dat onlangs „gedoopt" was, en hare vriendin antwoordde: „O, hebt gij gehoord, welk een vergissing bij dien doop is voorgekomen? Er was met het oog op de te verwachten gebeurtenis eenigen tijd te voren een flesch water uit den Jordaan medegebracht, door den heer N., die eene reis door Palestina had gemaakt. Maar per abuis bracht men, toen de doop zou plaats hebben, een flesch binnen, die gevuld was met water uit de Doode Zee, en de vergissing werd niet ontdekt, voordat het te laat was, om de fout te herstellen. „Was dat niet erg ongelukkig?" vroeg de verhaalster. „Ja," antwoordde Spurgeon, „het *was* te betreuren, want de kleine jongen liep daardoor gevaar om op te groeien als een uit Sodom." „O, mijnheer Spurgeon," riepen de beide dames te gelijk uit, „wij hadden er geen erg in, dat gij zoo nabij waart. Nu zult gij voortaan dit geval gaan vertellen om te dienen tot toelichting van het verkeerde der zuigeling-besprenging!"

En Spurgeon heeft inderdaad die geschiedenis menigmaal en met veel genoegen verteld. En zij is waard herhaald te worden, nu de hoogste autoriteiten in Kerk en Staat in Engeland een zoo algemeene opmerkzaamheid hebben gevestigd op wat, in alle geval, niets anders is dan menschelijke verknoeiing van Gods heilige ordinantie.

Engeland's Koningin heeft geen trouwer onderdanen dan die, welke als Baptisten bekend staan. Zij staan bij geen anderen achter in hartelijke gelukwensch aan hare Majesteit, omdat zij het voorrecht hebben mag, op den erfgenaam van haren troon, tot zelfs in het derde geslacht, te zien. Doch het zoo vaak verwenschte „Non-Conformistische *) geweten," veroorlooft hen niet van den kleinen prins Eduard te spreken, als ware hij „gedoopt." *De Christelijke Doop*, d. i. de Doop volgens de Heilige Schrift, *vereischt geloof bij den doopeling* (zie Mark. XVI: 16; Hand. VIII: 12, 37; XVI: 33, 34; XVIII: 8) en het Woord van God staat niet toe, dat in de plaats van het hulpelooze kindje een ander iets belijdt of iets belooft. *Een geldige Doop eischt ook de onderdompeling in water*, gelijk Johannes onzen Zaligmaker indompelde (Matth. III: 13—17) en gelijk Filippus den Kamerling onderdompelde (Hand. VIII: 38). Indien iemand dergenen, die deel nam aan de onschriftuurlijke ceremonie in de Witte Zaal, of iemand, die deze regelen leest, begeerig is om den zin van Christus in deze zaak te verstaan, zoo raden wij denzulken aandachtig en biddend te lezen al de plaatsen in het Nieuwe Testament, die van den Doop spreken.

Een hoogst geschikt hulpmiddel tot dit onderzoek kan verkregen worden door aanschaffing van het boekske „Een Driewerf gelukkige dag in het leven van C. H. Spurgeon," verkrijgbaar voor 30 cent aan het Bureel van „*De Boodschapper*," te Haarlem, of ook: „Wie moet gedoopt worden? en waarin bestaat de Doop?" Twee belangrijke vragen voor den Christen, prijs *f* 1.— aan hetzelfde adres. (Mede verkrijgbaar aan het Bureel van „*De Christen*," te Groningen.

(*De Boodschapper*.)

*) Non-Conformist = niet bij de Staatskerk behoorende.

De stervende zoon.

De Amerikaansche Evangelist Moody vertelde in een zijner bijeenkomsten de volgende leerrijke geschiedenis:

„Eens, na afloop der prediking, kwam een man op mij toe, zeggende: Gij zeidet gisteravond in uwe prediking, dat er niemand in geheel Londen was, die niet behouden kon worden. Daar is hier in een armzalig dakkamertje op een ellendig leger een kranke, jonge man, met wien ik niets kan beginnen; misschien zoudt gij hem kunnen redden." — Moody begaf zich den volgenden dag naar de aangewezen plaats en vond den zieke in jammerlijken toestand. Hij boog zich over hem en riep hem toe: „Vriend, vriend!" — Eindelijk draaide zich de magere gestalte om en zeide met holle stem: „Ik heb geen vriend!" — „Gij vergist u, ik ben uw vriend, en Jezus is uw beste vriend." — „Ik heb geen vriend en ben van vader, moeder en zusters verstooten." — „Nu, ik zal uw ouders gaan opzoeken." — „Neen, neen," vervolgde de kranke, „mijn vader zal u de deur wijzen, wanneer hij mijn naam hoort." — De prediker ging toch en zocht het vaderlijke huis op, dat van pracht en rijkdom getuigde. Toen mij de bediende aangemeld had, trad een rijke, trotsche koopman op mij toe en vroeg, wat ik verlangde. Ik antwoordde: „gij hebt een zoon, Jozef; ik heb u iets gewichtigs aangaande hem te vertellen." — „Als gij hier dezen naam wilt noemen, verzoek ik u de kamer te verlaten, ik heb geen zoon, die dezen naam draagt, en ik veracht hem," antwoordde hij op barschen toon. — Goed, hij is thans nog uw zoon, echter niet lang meer." — Na een kleine pauze vraagde hij: „Is Jozef ziek?" — Ja, hij ligt op sterven en ik ben slechts gekomen, om vergeving bij u voor hem te zoeken, opdat hij in vrede kan sterven. Meer verlang ik niet van u. Voor zijn begrafenis zullen wij wel zorgen. — De vader bedekte zijn aangezicht met zijne handen en tranen rolden uit zijne oogen. Eindelijk zeide hij: Wilt gij mij tot hem brengen? — Eenige oogenblikken later stond hij bij het leger zijns zoons, op wiens gelaat de zonde zoo zeer haar brandmerk had gezet. Toen de zoon zijnen vader opmerkte, riep hij: „O, vader, kunt gij mij vergeven?" „Mijn Jozef, ik had u reeds lang vergeven, zoo gij het slechts begeerd hadt." — Zoo stierf de zoon nog in vrede, na de verzoening met zijn vader.

Uit de Gemeenten.

'T ZANDT. Zondag den 19en dezer was voor onze kleine gemeente een vreugdedag. Eene jonge dochter, die Jezus Christus als haren Verlosser en Heiland had leeren kennen en beminnen, had nu ook de begeerte te kennen gegeven om naar 's Heeren Woord te mogen gedoopt worden. In onze onderlinge vergadering des morgens sprak zij hare belijdenis uit en werd door de gemeente aangenomen, om des avonds gedoopt te worden. De gemeente had br. Van Beek van Stadskanaal uitgenoodigd dien dag in haar midden te zijn en te dienen door prediking en doopsbediening, waaraan door Z.Eerw. bereidwillig gevolg was gegeven.

Jammer, dat er door zoo weinigen gebruik van gemaakt was geworden om de prediking te komen hooren. Desniettegenstaande werden wij verkwikt en gezegend.

Wij besloten ons samenzijn op dien dag met de breking des broods. Als eene bijzonderheid mag zeker hierbij vermeld worden, dat de grootouders van vaderszijde der doopelinge, die te zamen reeds 168 jaren levens achter zich hebben, en, wanneer zij nog eenige weken gespaard blijven, hun 60-jarige echtvereeniging zullen mogen herdenken, thans nog met hunne kinderen en kleinkinderen verheugd aan 's Heeren tafel mochten aanzitten.

Worde onze kleine, beproefde gemeente nog menigmaal zulk een vreugdedag bereid!

Broeders! bidt voor ons.

S. E.

GRONINGEN. Woensdag 22 Aug. mochten wij met de leerlingen onzer Zondagsscholen een aardig buitenfeest vieren. 's Namiddags twee uur kwam de blijde schare vroolijk en opgetogen in de kerk bijeen. De Voorganger wees op Gods goedheid, die dit feest bereidde en de verhooring onzer gebeden daarin, dat het zulk mooi weêr was. Na gebed en lied werden de circa 150 kinderen 3 aan 3 geplaatst (de kleinsten moesten thuis blijven), en onder het zingen onzer liederen trokken ze langs de straten, overal tal van toeschouwers lokkende. En inderdaad, het was een interessante aanblik: een vaandel voorop, waarop met groote letters: „Laat de kinderen tot mij komen!"; de kinderen in hun zondagsche kleeren, sommige van vlaggen en oranjestrikken voorzien. Een ander vaandel besloot den langen trein. De onderwijzers en onderwijzeressen vergezelden en leidden de stoet. Zoo ging het den Heereweg langs, door Helpman naar een speeltuin, ruim een half uur van de stad. Hier steeg de vreugde ten top: een zweefmolen, een schommel, een wipplank, ringen en rekstok — wat kon men meer wenschen! Koek, suikergoed, peren, pruimen en melk, ook dat viel in den smaak. Te 6 uur trok de stoet weder in de beste orde af, na een lied tot afscheid en een hoerah voor de eigenares van den tuin. Onderweg werd zoo nu en dan halt gehouden en gezongen. Ook nu waren er weder honderden toeschouwers, onder wien 300 traktaten werden uitgedeeld. In de kerk werd den Heer dank toegebracht voor het fraaie weêr, dat niets te wenschen had overgelaten, en het blijde feest, dat wij mochten vieren.

Kome het den arbeid onder de kleinen ten goede en worde 's Heeren naam er nog in verheerlijkt!

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Onze Vorstinnen zijn verleden Zaterdag uit Zeeland teruggekeerd na een hartelijk afscheid. Met geestdrift zijn ze ontvangen, en de berichten, die wij met belangstelling hebben gevolgd van hun bezoek aldaar, verzekeren ons de liefde des volks voor het aloude huis van Oranje en voor de jeugdige koningin. Zelfs is de opmerking gemaakt, dat de straten, waar de meeste socialisten woonden, de meeste versieringen waren aangebracht door de bewoners.

Geen wonder, dat in het afscheidswoord de Regentes met groote dankbaarheid melding maakte, dat de herinnering aan dit bezoek een zeer gezegenden en blijvenden indruk bij de Koningin en haar zou achterlaten; dat ze ook, steunende op de trouw der Zeeuwschen, met vertrouwen de toekomst tegemoet ging.

Wij hebben ons echter bij het vele goede, wat we over dit bezoek lazen, nochtans geërgerd over de flauwheid van sommige berichtgevers, die blijkbaar aardig wilden zijn van het door de Koningin gezegde, over namen, die op zichzelve zeer natuurlijk waren, maar de zin, waarin ze werden opgedischt door de courantiers, ons wel wat te flauw voorkwamen voor een goed ontwikkeld meisje van 14 jaar. Wilhelmina schijnt bizonder in schik te zijn met de verschillende Zeeuwsche sieraden, die haar ten geschenke zijn gegeven als aandenken.

De Belgische deputatie, die, namens koning Leopold, de Vorstinnen begroette en daardoor een blijk van hulde brachte, gaf een bewijs van den goeden geest, die bij onze Zuiderburen heerscht, en tevens de hoop, dat de wrok, die jaren voortleefde onder de bevolking, indien ze nog niet geheel is verdwenen, spoedig tot het verledene zal behooren, te meer, als de eersten van den staat daar de stoot aan geven. Moge het dan ook van weerszijden in beoefening worden gebracht: een goede buur is beter dan een verre vriend.

Aanstaanden Vrijdag zal door heel het land de verjaardag der Koningin worden gevierd; overal zal, behalve de driekleur, die van openbare als particuliere gebouwen zal wapperen, ook de oranje-

coucarde voor den dag gehaald worden, en moge bij de christenen in den lande niet zooveel uitbundigheid gezien worden, als bij de ongeloovigen, die alleen in uiterlijk betoon de gevoelens des harten openbaren, toch houden wij er ons van verzekerd, dat vooral op den 31 Augustus in de onderlinge bijeenkomsten en vooral in de binnenkamer, menig hartelijk gebed met dankzegging voor het welzijn van onze Koningin zal opstijgen tot den troon der genade, de zetel van de Koning der Koningen.

Is gebed en dankzegging eene behoefte voor de kinderen Gods, des te meer, daar zij wordt aangewakkerd door de H. Schrift, om voor Koningen en allen die hoog zijn gezeten, te bidden om een stil en gerust leven te leiden. En waarlijk, wij hebben geen reden „om naar verandering te staan", ook al is elke klacht niet ongegrond, die in ieder geval niet aan de Koningin kan worden geweten, maar ook bij anderen regeeringsvorm niet zoude worden weggenomen, of zeer zeker op andere wijze zoude te voorschijn treden. Dat bij het klimmen harer jaren de Koningin oog krijgt voor de gevaren, die haar dreigen, bleek vooral uit de gemoedsbeweging, die de moord op Carnot, den Franschen president, bij haar teweeg heeft gebracht. Men heeft getracht die voor haar verborgen te houden, doch voor een leeftijd, die Wilhelmina heeft bereikt, is dit toch niet goed mogelijk. Zij knoopte aan deze snoode daad direkt een gevolgtrekking van hetgeen zij bij het bezoek aan Amsterdam ten vorige jare door de socialisten heeft ervaren.

Des te meer is het de roeping van allen, die het welmeenen met het Huis van Oranje, om hunne gehechtheid te toonen, waarin de Koningin sterkte zal vinden bij het aanvaarden van hare waarlijk niet gemakkelijke taak.

België. De Belgen zullen spoedig een proef kunnen geven, welke uitwerking het algemeen kiesrecht heeft gebracht; er wordt vooral onder den werkenden stand door alle partijen druk gewerkt, want natuurlijk daar schuilt nu de stemmenmacht en die ze weet te veroveren is aan het bewind.

Men gelooft over 't algemeen, dat de clericalen (dat zijn de roomsch-godsdienstige, kerkelijke partij) de overhand zullen behouden.

Het schijnt, dat het Vlaamsch sprekend deel des volks dan toch spoedig een groote overwinning zal behalen met betrekking tot hun eigen taal. Steeds werd er in 't Fransch alle officieele zaken behandeld en al wat naar het Nederlandsch zweemde, verre gehouden, doch in den loop der jaren is de begeerte — die zich vooral nu krachtig laat hooren — ontwaakt om eigen volkstaal niet langer te negeeren. Trouwens een volk staat het meest krachtig en zelfstandig door zijn eigen taal.

Frankrijk. De vorige week werd een politie-agent een dolk in de borst gestoken door een slagersknecht. In het verhoor bekende de onverlaat, dat hij zich had vergist, meende Paisson te vermoorden, die Emile Henry, de ter dood gebrachte anarchist, had gevangen. Dus wraak.

Minister Dupuy, waarop het de anarchisten bizonder gemunt schijnen te hebben, is hersteld van de badplaats naar Parijs teruggekeerd. Het rijtuig, waarin hij zat, werd door een sterke politiemacht en gendarmen bewaakt; dit is in ieder geval niet een aangenaam ritje en heeft weinig benijdenswaardigs in zich, zoo de vrijheid te missen uit gevaar van aangevallen te worden.

Italië. De Koning gaf 20.000 lire, ten behoeve der slachtoffers op het eiland Sicilië.

Engeland. In Hydepark is een groote meeting gehouden tegen het Hoogerhuis, omdat een zeer groot deel des volks wil, dat dit huis der Lords worde opgeheven en het Parlement niet langer zoo stiefmoederlijk worde behandeld in de uitvoering van Regeeringszaken.

China en **Japan.** De oorlogsberichten zijn voortdurend zeer onzeker toch moet gebleken zijn, dat bij een aanval de Japanners duchtig zijn gehavend door een verlies van 1300 man bij de Tatungrivier. Het schijnt dat Engeland en Rusland zich onzijdig zullen houden en van Italië uit is een vredesgezant naar Korea gezonden.

Brazilië. De oorlog was reeds lang beslecht, zoo het heette, en nog komen er berichten van opstand en overwinning, zoodat eigenlijk blijkt, dat de partijen nog steeds krijg voerden; een zonderlinge vrede in die nieuwe Republiek, die niet veel aanlokkelijks heeft.

Nederl.-Indië. De Gouvernements-koffieoogst op Java wordt dit jaar geraamd op 329.740 pikols.

Uit Lombok komen minder gunstige berichten en wel, dat onze expoditie verradelijk is aangevallen en de verbinding is afgesneden, niettegenstaande aan ons Gouvernementonderwerping was verzekerd. Dat met spanning nadere berichten worden tegemoetgezien is te begrijpen, ook door de ouders en familiën, wier zonen dienen in de Oost.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Door br. P. de W. van de gemeente te 's Gravenhage ƒ 20.

N. v. BEEK.

Voor de Unie.

Door br. R. Klickman te Londen, van Rev. Wm. Cuff ƒ 12.60; Rev. W. R. Skerry ƒ 6.30; Dutchman (Birmingham) ƒ 3—; J. J. Amis ƒ 3—; G. Oettle ƒ 3—; Hammond ƒ 1.50; J. Paginton ƒ 1.50; Rev. J. Stephens M. A. ƒ 1.50; D. J. R. Williams ƒ 1.50; Y. Z. per Mrs. R. K. ƒ 1.50.

J. HORN.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van mej. P. M. D. te Amersfoort ƒ 0.45, van H. v. D. te 't Zandt ƒ 2.70.

N. v. BEEK.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 385 DONDERDAG 6 Sept. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . ƒ 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

VAN DEN DOOP.

X.

Overwegingen bij wijze van Besluit.

1. Overweeg, dat wanneer zielen beschaamd zijn gemaakt vanwege hare ongerechtigheden, hun dan getoond zullen worden de ordinantiën en de vormen van het huis des Heeren. Ezech. XLIII: 11: *„En indien zij schaamrood worden vanwege alles, wat zij gedaan hebben, zoo maakt hun bekend den vorm van het huis, en zijne gesteltenis, en zijne uitgangen en zijne ingangen, en al zijne vormen, en al zijne ordinantiën, ja al zijne vormen en al zijne wetten, en schrijf het voor hunne oogen, opdat zij zijnen ganschen vorm en al zijne ordinantiën bewaren, en dezelve doen."* Voorwaar de ordinantiën van de Gemeente volgens het Evangelie zijn beide waardig gekend en gehouden te worden. Wilt gij ze niet naspeuren en ze onderhouden?

2. Overweeg dat, als God iemand een nieuw hart geeft, zulks is om dien mensch vaardig te maken tot Zijne inzettingen: Ezech. XI: 19, 20: „Ik *zal eenen nieuwen geest in het binnenste van u geven; en Ik zal het steenen hart uit hen wegnemen, en zal hun een vleeschen hart geven:*

Opdat zij wandelen in mijne inzettingen, en mijne rechten bewaren en dezelve doen." Hebt gij een nieuw hart, en durft gij het bevel des Heeren uitstellen?

3. Overweeg, hoe gevaarlijk het is, eene ordonnantie van God, ook eene van minder gewicht te wederstaan; lees Rom. XIII: 2. Hoe veel te meer, waar het eene Geestelijke ordonnantie betreft.

4. Overweeg, wat oordeelen de verandering van Gods ordonnantiën gevolgd zijn. Jes. XXIV: 1: *„Zie, de Heere maakt het land ledig en Hij maakt het woest, en Hij keert zijne gestaltenis om;"* dit is een verandering tengevolge van een oordeel; maar waarom gebeurt dat! *Zij veranderen de Inzetting.* Als Christus gebiedt *te gelooven en gedoopt te worden*, en de menschen doopen kinderkens, die niet gelooven, oordeel gij zelven, of er dan al of niet verandering is van de Inzetting.

5. Overweeg wat Nadab en Abihu, de zonen van Aäron, overkwam. Lev. X: 1, 2. Zij offerden wat de Heer niet had geboden; het was te dier tijd niet uitdrukkelijk *ver*boden, maar het was niet *ge*boden, en de Heer oordeelde hen, als die Zijn bevel overtreden hadden. De Kinderdoop is niet verboden; maar de Heere verordende hem niet.

6. Overweeg dat, indien hetgeen met u geschied is in uwe kindsheid geen doop was, en gij sedert niet gedoopt werdt, gij dan in de verwaarloozing leeft van eene groote Evangelische ordonnantie. Wilt gij dat uwe gehoorzaamheid noemen, wat niet was een daad van u, wat uwe toestemming, zelfs niet uwe kennisneming had, waarvan gij u niets kunt herinneren, en waarin gij geen geloof hadt? Kunt gij dat Doop noemen, hetgeen niet voortkwam uit de bereidwilligheid van uw hart, maar alleenlijk uit den wil uwer ouders? Indien en dewijl gij dus niet gedoopt zijt, zult ge derhalve uzelven niet opwekken en zeggen met David: „Ik zal Uwe Inzettingen bewaren"?

7. Overweeg, dat de inzettingen moeten gehouden worden, gelijk zij overgeleverd werden. 1 Cor. XI: 2. Maar de Doop werd overgeleverd aan Geloovigen, en niet aan kinderen. God leverde werkelijk de Besnijdenis over aan kinderen, maar den Doop leverde Hij nooit aan kinderen over. Wie dan mag het wagen de ordonnantiën des Heeren te veranderen?

8. Overweeg, dat velen, die niet gedoopt werden, nadat zij tot het Geloof zijn gekomen, den doop aan hunne kinderen onthouden. Laat mij den zoodanigen vragen, hoe zij kunnen meenen, dat hun eigen kinderdoop voldoende is voor henzelven, terwijl ze dien niet aan hunne kinderen doen bedienen? Waarom aarzelen of twijfelen zij voor hunne kinderen in een zaak, die zij voldoende achten voor zichzelven? Zulke lieden wandelen niet getrouw bij het licht, dat hun geschonken werd. *Hoe lang hinkt gij op twee gedachten?*

9. Overweeg, dat buiten allen twijfel de Geloovigen gedoopt werden. Hand. VIII: 12. De kinderdoop is — op zijn best genomen — een twijfelachtige zaak. De Kinderdoop is veel besproken geworden. Maar wat der Geloovigen Doop aangaat, deze komt in zoo vele woorden duidelijk in de Schrift voor. *Zij geloofden en werden gedoopt.* Nu, is het niet beter in een onbetwijfelden weg te gaan, dan in een twijfelachtigen?

10. Overweeg, dat er menigten van voorbeelden zijn van den Doop der Geloovigen; zie pag. 16 e. v. van dit boekje; maar een duidelijk en onbetwijfelbaar geval van Kinderdoop is er niet in den Bijbel.

11. Overweeg, dat indien de zaligheid uwer ziel verbonden was aan de beantwoording der vraag: werden Geloovigen gedoopt, of werden Kinderkens gedoopt, gij zekerlijk zoudt antwoorden: Geloovigen. Daarom, gij weet de Waarheid heel wel. Zie toe, dat gij doet, gelijk gij weet.

12. Overweeg, dat gelijk het geboorterecht aanspraak gaf op de Besnijdenis, zoo ook het geboorterecht aanspraak gaf op het Priesterschap. En wilt ge nu den Doop vaststellen op het zaad der geloovigen, zonder er een woord voor te hebben, terwijl gij de bediening des Woords niet wilt leggen op het zaad der Predikanten? Zou dat geene vreemde redeneering zijn, te zeggen, dat de Predikers onder het Evangelie minder voorrechten hebben dan de Priester onder de Wet, tenzij elke predikantszoon ook predikant gemaakt wordt? Gij werpt daarop misschien tegen: Predikanten zijn geen priesters. Wij stemmen dit van harte toe; want wij willen niet gehouden worden voor zulken, die er anders over denken. Maar dezelfde Kerk, die het eerst den Kinderdoop ging invoeren, heeft ook den Leeraarsstand in een Priesterschap omgezet, en de eene uitvinding is even goed, beter gezegd, even slecht als de andere.

13. Overweeg, dat wij niet mogen gevoelen boven 't geen geschreven is, 1 Cor. IV: 6. Nu, indien de Kinderdoop niet beschreven staat als eene ordonnantie, zie ze dan ook niet aan als eene ordonnantie.

(*Slot volgt.*)

De Bonds-Conferentie te Berlijn,

gehouden 20, 21, 22 en 23 Aug. l.l.

(Vertegenwoordiger der Unie W. Panjer van Amsterdam.)

2.

Inmiddels was het 1 uur geworden, en hield men nu pauze tot 3½, om het middagmaal te nuttigen.

Men zal zeggen: er kan in zulk een geruimen tijd nog al wat verorberd worden; doch laat ik u zeggen, dat de zaal, die door de Gem. voor dat doel gehuurd was, ongeveer 20 min. van het lokaal verwijderd was, en er overigens gedurende dien tijd voor de verschillende commissies genoeg te doen was om de zaken te regelen.

De spijzen waren goed en ieder afgevaardigde betaalde zijn middagmaal met één mark (60 cent.)

Na de pauze werden de stemmen uitgebracht en bleek, dat Prof. Lehmann met groote meerderheid verkozen was tot voorzitter, terwijl br. Liebig (voorganger der Gemeente te Stettin tot vice-president werd benoemd. Beide broeders lieten zich hunne benoeming welgevallen en nu was aan de orde: „Regeling der werkzaamheden," n.l. wat het eerst en wat het laatst behandeld zou worden, hierover besliste de Conferentie. Als van zelf moesten nu alle zaken en voorstellen de revue passeeren, en werden bij deze gelegenheden door de inzenders toegelicht. Dit had een groot voordeel, want nu was ieder afgevaardigde beter op de hoogte van hetgeen er verhandeld zou worden, en had hij nog gelegenheid tot overdenking. Inmiddels kwamen er nog telkens nieuwe gasten, die aan de Conferentie vooorgesteld werden en verslag deden van hunne gemeenten, o.a. uit Amerika en Zuid-Engeland. Allen brachten de hartelijke groete van de zuster-Gemeenten, en bijna eenparig waren de getuigenissen, n.l. groote uitbreiding der gemeenten. Een afgevaardigdigde van Wales, zeide, dat er voor 50 jaren nog zeer weinig Baptisten daar waren, doch dat het aantal nu de 100000 had overschreden.

Volgens mededeeling van een broeder uit Amerika, hebben de Baptisten daar het plan opgevat, te Chicago een Semenarium te stichten, dat alle faculteiten zal bevatten, en waarvoor

reeds acht millioen dollars (zegge twintig millioen gulden) was toegezegd.

Een ieder begrijpt, hoe ik, na het hooren van zulke groote dingen schoorvoetend naar het platform ging, om ook iets mee te deelen aangaande de Unie.

Toch mocht ik het oog vestigen op onzen en ook hunnen Heer, die daar het geringe zoo heeft gezegend. Want ook zij waren eens klein, gering, en niet geacht; doch zij hebben geroepen tot *onzen* Heer, en hij heeft hen verhoord, dewijl ze hun talent niet in een zweetdoek verbergden, maar werkten, terwijl het dag was. Ze hebben het woord van onzen Heiland begrepen:

„Gaat heen", verkondigende het Evangelie aan alle creaturen, „die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, en ziet, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld, amen!"

Waar dat gebod betracht wordt, „Het Evangelie verkondigen", daar zal de Heer ons zijn belofte *nooit* onthouden.

Waar dat gebod wordt verwaarloosd, en men zijn tijd zoek brengt met nuttelooze dingen, daar is „de dood in de pot."

Daarna werden de zittingen voor dien dag met dankzegging gesloten. 's Avonds om 8 uur was er bidstond in de beide kerken, die druk waren bezocht. De korte, zakelijke gebeden, afgewisseld door kleine toespraken van verschillende leden, maakten het tot een uur vol stichting en bemoediging, zoodat we om 10 uur verkwikt huiswaarts keerden, dewijl ook daar de Heer in ons midden was.

Dinsdagmorgen bidstond en daarna ten 9 ure werd de 3e zitting geopend met gebed en gezang.

Aan de orde was:

„Herziening der statuten van den Bond der Baptisten-Gemeenten in Duitschland."

Alhoewel dit meest zaken gold, waar wij als Hollandsch Unie, niet in betrokken zijn en ook geen stemrecht hebben, was er toch een punt, wat ik onder de aandacht wensch te brengen n.l.

In de oude statuten stond, dat iedere gemeente welke minder als 100 leden had, twee afgevaardigden naar de Bondsconferentie kon zenden. Van 100—200 leden drie, enz.

Met het oog echter op de uitbreiding der gemeente, en het daardoor groote aantal afgevaardigden, werd besloten, dat voortaan een gemeente 200 leden voltallig moest hebben, voor zij een derde afgevaardigde mocht zenden, en zoo bij 300, vier afgevaardigden enz.

Daarna kregen we een referaat van br. Liebig (voorganger der Gem. te Stettin van de

„Helpers in de Gemeente."

Dit was inderdaad hoogst interessant en leerzaam, waarom ook besloten werd het afzonderlijk te laten drukken, en onder de Gem. leden te verspreiden. Met keurige onderscheiding toonde hij aan, hoe een ieder een roeping heeft in de Gem. en de belangen der Gem. kan bevorderen en benadeelen, bijv. Wat voor een indruk geeft een lid der Gem. aan degenen, die buiten staan, als hij zelf de vergaderingen verwaarloost, en zich geen offer kan getroosten om de wille van zijne roeping in de Gem. Doch integendeel, wanneer hen de zaak lief is, en hij het als zijn hoogste plicht beschouwt, om werkzaam te zijn tot stichting en opbouw der Gem., dan zal hij ook bij anderen belangstelling wekken. Wanneer hij dan spreekt over de liefde van zijnen Heiland, en de heerlijke toekomst der kinderen Gods, zal zelf een ongeloovige getuigenis geven, dat hij gelooft, wat hij zegt. Zelfs de deurwachter, wanneer een vreemde in het lokaal komt, en hij hem vriendelijk en bescheiden een plaats aanwijst, zal daarvoor beter getuigenis geven, dan, wanneer hij hem ongemerkt laat voorbijgaan en even koud weer laat vertrekken. Elk een in de Gem. heeft een roeping, en wie meent geen roeping te hebben, verstaat zijn dure plicht niet, en begraaft zijn talent in een zweetdoek.

Wat zal de Heer van dezulken zeggen als hij komt? Lees de gelijkenis en ge weet het.

Daarna deed br. Braun van Hamburg verslag van ontvangen gelden voor de school, en dit gaf aanleiding tot de vraag, waarom er niet meer gemeenschap onderhouden werd ook met de Baptisten buiten den Bond, zooals Zweden, Denemarken enz.

Br. Braun beantwoordde deze vraag, met er op te wijzen, dat, wanneer men den een bezoekt, men den ander niet kan voorbijgaan en het thans met de groote uitbreiding zeer kostbaar wordt. Spreker wenscht echter de Conferentie te laten beslissen, of ook in het vervolg, de uitlandsche Gemeenten op kosten van den Bond zouden bezocht worden.

Tot mijn spijt werd dit met meerderheid van stemmen verworpen, zoodat ook onze Unie-Vergaderingen niet meer door den Bond zullen worden vertegenwoordigd.

Hiermee liep de voormiddag-zitting ten einde, en kregen we na de pauze het verslag van „de Verslag-Commissie." Dit Verslaghaus (de groote boekhandel en drukkerij van den Duitschen bond), staat thans te Hamburg, doch wordt uitgeoefend in een gehuurd huis, wat in de eerste plaats te klein, en ook te oud wordt, zoodat men het over het algemeen onverantwoordelijk acht, het daar langer in uit te oefenen. Men heeft dan ook al lang getracht, gelden te verzamelen voor een nieuw huis, wat voor den Bond veel voordeeliger en voor de zaak beter zou zijn.

De bronnen beginnen echter beter te vloeien, zoodat alreeds 33000 Mark beschikbaar is, doch nu was de groote vraag: „Waar zal het gebouwd worden?" De meeningen waren hierover zeer verschillend. Twee zittingen is hierover gediscusseerd, waarna eindelijk besloten is, uit iedere vereeniging van den bond twee te kiezen, die met de bestaande Commissie zullen beraadslagen en hun besluit de volgende Conferentie meedeelen.

Deze boekhandel is nog een stichting van den ouden br. Oncken en heeft nu in de laatste drie jaren weer een schoone winst opgeleverd van meer dan 30.000 gulden. Het is dus geen wonder, dat velen er tegen opzien, zulk een zaak te verplaatsen, alhoewel anderen van meening zijn, dat het geen nadeelige gevolgen kan opleveren.

Naar het mij voorkomt, was dit ook minder het zwaarste punt, veel meer is men in Duitschland bevreesd voor centralisatie.

De school is reeds in Hamburg en men meent, nu moest de Boekhandel naar een andere stad. Moge de Heer hen ook in deze leiden, opdat ze tot eene goede keuze komen.

Toen ik het verslag las, deed zich bij mij de vraag op, zouden wij ook in onze Unie niet zoo iets kunnen stichten? Kunnen we ook niet langs dezen of genen weg bronnen openen om onzen financieelen toestand te verbeteren.

De boekhandel te Hamburg was ook in het begin niet wat er nu is, doch door den zegen des Heeren, en de ijver en toewijding der Broederen heeft ze deze afmeting gekregen. Misschien heeft iemand op de aanstaande Unie-Verg. een voorstel in dien geest.

Wordt vervolgd.

In de wereld zult gij verdrukking hebben.

Johannes XXI : 33.

Vraagt gij naar de reden daarvan, geloovige? Richt uw blik *naar boven* tot uw hemelschen Vader en zie, hoe rein en heilig Hij is. Weet gij, dat gij Hem eens gelijk zult zijn? Zult gij zijn beeld licht gelijkvormig kunnen worden? Zult gij geen menigvuldige loutering in den smeltkroes der beproeving noodig hebben om u te reinigen? Zal het eene gemakkelijke zaak zijn om van uwe verdorvenheden bevrijd te worden en u volmaakt te doen zijn gelijk uw Vader, die in den hemel is, volmaakt is? Sla daarna uw oog naar *beneden*, Christen! Weet gij, welke vijanden gij onder uwe voeten hebt? Eenmaal waart gij een dienstknecht van Satan, en geen koning zal vrijwillig zijne onderdanen afstaan. Denkt gij, dat Satan u met rust zal laten? Neen, hij zal u steeds nabij zijn, „want hij gaat om als een brieschende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden." Christen, verwacht dus de beproeving, als gij naar beneden ziet. Zie verder *rondom u*. Waar zijt gij? Gij zijt in het land eens vijands: een vreemdeling en bijwoner. De wereld is uwe vriendin niet. En is zij uwe vriendin, zoo zijt gij Gods vriend niet, want de vriend der wereld is een vijand van God. Wees vast overtuigd, dat gij overal vijanden zult aantreffen. Bedenk, terwijl gij slaapt, dat gij op het slagveld rust; en terwijl gij gaat, verwacht dan dat in elke heg eene hinderlaag verborgen is. Men zegt, dat de muskieten de vreemdelingen meer steken dan de inlanders, evenzoo zullen de moeilijkheden der aarde u het sterkste aandoen. Zie ten laatste in *u*, in uw eigen hart, en merk op wat zich daar bevindt. De *zonde* en het *eigen ik* zijn nog daarbinnen. Ach, al hadt gij geen duivel om u te verzoeken, geene vijanden om u te bestrijden, en geene wereld die u verstrikte, gij zoudt in u zelf kwaad genoeg ontdekken, dat u tot diepe droefheid zou zijn; want „het hart is arglistig, meer dan eenig ding ja doodelijk is het." Verwacht dus de beproeving, maar wanhoop daarom niet, want God is met u om te helpen en u te ondersteunen. Hij heeft gezegd: „In de benauwdheid zal Ik u bijstaan. Ik zal u er uittrekken en zal u verheerlijken."

SPURGEON.

Uit de Gemeenten.

SNEEK. In langen tijd deelden wij niets van onze gemeente mede. Nu wij de kermis weer achter den rug hebben, willen wij dan het een en ander aan onze zustergemeenten bekend maken.

De Jongelingsvereeniging „De Vriendschap", uitgaande van onze gemeente, vereenigde zich met de Jongelingsvereeniging „Timothéüs", uitgaande van de N. H. kerk, om te zamen kermis-vergaderingen te beleggen, om het volk buiten de kermis te houden en ze op den Heere Jezus te wijzen.

Beide vereenigingen behooren tot het Nederlandsch Jongelingsverbond.

Op Vrijdag-avond 17 Aug. begon de eerste verg., zijnde een bidstond in „De Vredekerk." Die bidstond was goed bezocht; daar werd veel en ernstig gebeden, en wij gevoelden, dat de Heere in ons midden was.

Zaterdag-avond, onder leiding van onzen Voorganger, was de eerste vergadering in het lokaal van den heer Vierdag op het Kleinzand. Het was een uitnemende vergadering, hoewel het lokaal niet vol was; het was Zaterdag-avond.

Zondag-avond was „De Vredekerk" vol menschen. De heer Vierdag had bij ons de leiding. Het was een heerlijke dag. Ook des voormiddags waren veel vreemden onder de prediking.

Maandag-avond was het lokaal op het Kleinzand stampvol. Onze Voorganger had de leiding. Daar heerschte zulk een goede geest, dat de ernst triumfeerende was.

Dinsdag-avond was „De Vredekerk" vol. De heer H. Stap, middernachtzendeling, sprak over „de lijmpotten onzer dagen." Die rede gaf indruk.

Woensdag-avond, 't lokaal Kleinzand te vol. Ds. Beekman had voor dien avond de leiding. Het was er genotvol.

Donderdag-avond was in „De Vredekerk" weer goed volk, en Vrijdag-avond was de dankstond zeer opgewekt.

De jongelingen hielden verschillende samenspraken, welke over het geheel zeer goed zijn uitgevoerd, en allerlei voordrachten werden gehouden, alsook solo's werden er door zr. De Hart gezongen.

Woensdag-avond vóór de kermis brachten de jongelingen door de geheele stad een traktaat, door onzen Voorganger geschreven: „De reus Alcohol op de kermis." Zondag-morgen kregen ze de schippers en Dinsdag de boeren, te zamen 2500 in getal.

Op die vergaderingen kreeg ieder der bezoekers een kop koffie met een klont en een stuk Deventerkoek. Daar heerschte steeds groote opgewektheid. Waren de uitgaven meer dan de ontvangsten, de jongelingen werden ook hierin geholpen, daar een onzer bevriende heeren hen verrastte met een gift van ƒ 10.—. Allen die medehielpen tot het goed slagen dezer vergaderingen, zij onzen hartelijken dank toegebracht; en vooral de Heere, die ons te midden van de kermis ons zoo rijkelijk Zijne genade heeft verleend.

De Knapenvereeniging vierde ook weer jaarfeest. Zij was in ledental vooruitgegaan.

Als een bewijs van de werking van Gods Geest, ook in de harten van kinderen, mogen wij noemen het heerlijk ziekbed en het zalig afsterven van een meisje der vereeniging van zr. De Hart.

Een en ander van haar had zoo gepredikt, dat op het kerkhof eene schare van menschen waren, welke op 300 personen zijn geschat. Overal, waar de lijkstoet passeerde, waren de straten vol menschen. Bij de groeve werd door eenige meisjes een graflied gezongen en door onzen Voorganger gesproken. De ouders van dat lieve kind komen nu geregeld onder de prediking; ook voor hunne toebrenging is nu hoop.

Ook een jongeling, zijnde een kleinhandelaar, kwam tot den Heere, als vrucht van het bezoeken in zijn langdurige ziekte. Ook bij zijne begrafenis waren vele menschen op het kerkhof.

STADSKANAAL. Zondag j.l. was voor de gemeente hier weder een genotvolle dag. Des morgens na de prediking, die als gewoonlijk voor een vrij goed getal hoorders kon geschieden, werd eene zuster, die den vorigen Zondag eene hartelijke belijdenis des geloofs had afgelegd, gedoopt. Het was haar en ons tot blijdschap, dat zij thans met haren man, die reeds vroeger gedoopt werd, éénen weg ging bewandelen. Op den doop volgde de breking des broods, welke door broeder De Vries van Haulerwijk, dien dag in ons midden, bediend werd. Een groot getal broeders en zusters waren aanwezig en namen er deel aan.

Eindelijk sprak br. Planting, die voorloopig weder voor het laatst in ons midden was, nog een kort, doch hartelijk afscheidswoord tot de gemeente, waarna deze vergadering met lied en dankzegging werd besloten.

Ook de onderlinge vergadering was des namiddags talrijk bezocht en gezegend.

De gemeente geniet veel goeds van den Heer, en leeft in vrede. Dit, hopende op Gods beloften, doet ons nog veel goeds verwachten in de toekomst.

Br. Planting is thans weer vol moed naar Hamburg teruggekeerd, waarheen onze gebeden hem volgen. Zijne opleiding staat in verband met onzen arbeid in Nederland, waar de behoefte aan meer of minder gevormde bedienaren des Evangelies dagelijks meer gevoeld wordt. En te wenschen ware het, dat die behoefte steeds meer gevoeld worde, zulks zou blijk geven van warme belangstelling en gezond begrip, betreffende de opvoeding en den arbeid onzer gemeenten in ons Vaderland. Bidden wij toch dagelijks, dat God ons jonge broeders moge verwekken, die met eene vurige liefde vervuld, zich geven tot het werk des Heeren, om, wanneer zij vatbaar bevonden worden om hunne kennis te vermeerderen, opgeleid te worden tot de allergewichtigste taak: die van een Evangeliedienaar.

NIEUWE-PEKELA. Naar we vernemen, is de gemeente hier hereenigd geworden. Dit is zeer verblijdend. God schenke den broeders en zusters verder genade, om in den geest des Heeren samen te wonen en te werken, zichzelven en velen ten zegen.

In GRAND-RAPIDS (N.-A.) treden onze broeders flink in het openbaar op. In „De Gids", een aldaar verschijnend blad, waarvan pag. 1 een uitgebreide lijst van kerken en predikbeurten behelst, vonden wij als een vreemde eend in het bijt het volgende:

HOLL. BAPTISTEN GEMEENTE.
Mr. D. LAANSMA, Voorganger.
Box 108, Oakdale Park.

Prediking en eeredienst, Zondagsnamiddags 2.30 in 't basement der Fountain St. Baptist kerk. Zondagsmorg. 9 uur wordt er dienst gehouden aan twee plaatsen, ten huize van J. Sijswerda, 150 McReynolds St., en ten huize van de Wed. Modderman, East St., 2de huis zuid van Powell St. Aan beide plaatsen, bij beurte, prediking of leespredikatie. Zondagsschool 's morgens aan beide plaatsen, dadelijk na den dienst. Bidstond bij beurte aan een van de beide plaatsen, 's avonds om 7 uur.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. De 31 Augustus wordt van jaar tot jaar meer een feestdag voor ons volk. Hij bepaalde zich tot hier toe tot de festiviteiten hoofdzakelijk bij de kinderen. l.l. Vrijdag begonnen ook de grooten en ouden van dagen mee blijk te geven, dat hun het feest ook aanging en de meeste steden en dorpen van eenige beteekenis werd het:

ORANJE BOVEN, LEVE WILHELMINA!"

luidkeels en van goeder harte gezongen. Dit verblijdt ons en vooral wanneer een nuchter volk dat laat hooren. Het is waar, op zulke gedenk- en feestdagen wordt het ook veel gehoord uit dronkensmanskeelen, zonder dat de beteekenis wordt gevat. Dit is hoogst treurig — daartegen betoont „de christen" en ieder, die den naam van Christus belijdt, met ernst en volharding te strijden. Dit wordt helaas! nog niet genoeg begrepen, want liefde tot een potje bier en lust in een glas wijn staat nog bij velen het krachtig protest tegen drankmisbruik in den weg. Mocht nog eens eenmaal de meerderheid van besliste onthouders den toon aangeven op zulke nationale feesten, dat zou, voor onze koningin de grootste weldaad zijn, die een getrouw volk haar kan bieden.

Het Koninginnefeest is verleden Vrijdag heel wat verzwakt door de zoo hoogst treurige berichten uit

Lombok. Ieder heeft daarvan den mond vol, zelfs in het Buitenland wordt de geleden nederlaag veel besproken en het prestige van onzen Staat onder de volken is daardoor niet verhoogd. De bevolking op het niet groote eiland zal het hard hebben te verantwoorden voor dezen onverdachten uitval. Immers zij deden zich een wijle als vrienden — althans als ondergeschikten voor — maar zoo in eens, als een onweerswolk bij mooi weer, vertoonden zij zich in hun ware gedaante en traden als vijanden op. De berichten over de eigenlijke oorzaak van dezen vijandigen uitval der Balineezen zijn wel eensluidend, maar toch niet zoo duidelijk, dat ze een voldoend licht verspreiden.

De laatste berichten, die per draad zijn ingekomen, melden gunstigen toestand, wat de gezondheid van het leger betreft, en geeft hoop, dat de opstand spoedig zal zijn overwonnen, toch geeft het weer, zelfs in het gunstigste geval, een verzwaring van lasten voor het departement van Koloniën.

De namen der 22 vermiste en 45 gesneuvelde Europesche minderen zijn bij de Regeering bekend en zullen spoedig aan de familiën bekend worden gemaakt. Tot onze blijdschap kwam het bericht in, dat de veldprediker, de zendeling Wijnveldt van de Ermeloosche Zendingsver., nog maar pas in Indië en die door de Regeering tot die ernstige taak in den rang van officier was benoemd, behouden is. God beware hem verder, en geve hem als een trouw krijgsman van Jezus Christus het levend makende Evangelie der genade te prediken, te midden van dood en verderf.

België. De vorige week vergaderde te Brussel het vrede-congres — die heeren en dames stellen zich voor, dat de oorlog moet plaats maken voor scheidsgerechten. B. v. ontstaat er een geschil tusschen de Vorsten of Mogendheden, dan zal niet lood en staal als vernielings-werktuigen dienst doen, maar een Commissie worden benoemd, die naar recht en billijkheid haar uitspraak zal geven, waaraan beide partijen zich dan hebben te houden. Het lacht ons wel tegen en dat dit congres niet zonder invloed blijkt te zijn kan duidelijk worden uit de aandacht, die er de Koning der Belgen aan schonk, door Zaterdag een deputatie ten paleize te ontvangen aan wie hij zijne ingenomenheid met het streven van het congres te kennen gaf en niet naliet te zeggen, dat vooral België als onzijdige staat er bizonder belang bij had. Zeker ook Nederland. In ieder geval, er is weer een strooming ten goede, wier invloed gezegend zal werken en al is het ook nu nog een vroege zwaluw, toch kondigt zij de naderende lente en zomer aan en daarover mogen wij ons verblijden. Moge het „vrede op aarde" spoedig in vervulling komen!

Frankrijk. De zeer waarschijnlijk doodelijke krankheid, die den graaf van Parijs, den nazaat van Lodewijk Filips, zal wegnemen, is voor een oogenblik het onderwerp van den dag geworden. De man heeft altijd nog gedroomd en gehoopt, dat zijne aanhangers, de Orleanistische partij, zooveel macht zouden verkrijgen, om de republiek weer omver te werpen en hij als wettige vorst zoude worden uitgeroepen. Dit ideaal is nooit bereikt en naar de zaken nu staan, nog veel minder te wachten voor zijn zoon, die hem in waardigheid zal opvolgen en misschien nog veel meer illusiën koestert, want zulke hooge personaadjes schijnen heel wat dwaze ideeën in hun brein rond te dragen.

De anarchist Dardare is na driejarige gevangenisstraf uit den kerker ontslagen en, naar men beweert, geheel bekeerd van zijn dwaze begrippen. Hij is de man, in wien Ravachol oorzaak tot wraakneming zocht, en zoodoende is door zijn optreden eene reeks van treurige gebeurtenissen gevolgd, zoodat de man, als hij werkelijk van gevoelens veranderd is, heel wat gewetens verwijtingen hebben zal over de toen door hem verspreide theoriën.

Italië. Koning Humbert zal — zoo men zegt — in gezelschap van Crispi, die er geboren is, Sicilië bezoeken, en zichzelf op de hoogte stellen van den treurigen toestand der bevolking.

Crispi, niettegenstaande zijn hoogen ouderdom (75 jaar), is nog een kras man en werkt bijna nog dag en nacht. Het gebeurt meer dan eens, dat hij 's nachts 6 uur reist, om slechts éénen dag in den familiekring te zijn — en dan nog worden die heeren benijd om hun gemakkelijk leventje.

Rusland. De ziekte van den Keizer moet erger zijn, als men eerst voorgaf en schijnt niet zonder zorg te wezen. Eerst heette het een lichten aanval van griep; thans loopen de geruchten van eene nierziekte en deze is niet alleen zeer pijnlijk, maar ook hoogst gevaarlijk.

Duitschland. De nieuwe kieswet, die in 't zicht schijnt te zijn en vele thans bestaande vrijheden aan banden zal leggen, brengt niet weinig bezorgdheid bij de vrijzinnigen teweeg, daar zij toch het eerst en het meest zullen worden getroffen. De pers heeft ook al wat kwaad uitgevoerd en in vele gevallen wordt er maar al te lichtzinnig over gedacht, wat ter lezing wordt aangeboden. Soms wordt men overstroomd met allerlei biljetten en geschriften, die vol giftwoorden zijn. Als christen heeft men ook een ernstige roeping, om na te gaan, wat hunne kinderen en ondergeschikten lezen.

Egypte. Niet minder dan 16 personen zullen te Alexandrië terecht staan, waaronder 4 Pachas, die deelnemen aan den slavenhandel in jeugdige meisjes uit den Soedan over hunne harems (men weet dan met welk doel). Doch de advocaten schijnen er al weer wat op gevonden te hebben om die hoogwaardigheidsbekleeders vrij uit te laten gaan, daar de wet van 1877 wel den HANDEL in slaven strafbaar stelt, maar niet het KOOPEN alleen. Een ander beroept zich op zijn Italiaansche afkomst, zoodat deze booswichten de gerechte straf wel weer zullen ontloopen.

Korea. De oorlog tusschen Japan en China levert nog weinig nieuws op. Wel komen er geregeld berichten, doch deze zijn als bijna altijd van het oorlogstooneel weinig betrouwbaar.

Toch zal een beslissende slag, zoo men meent, niet verre zijn.

„O, die oorlog!"

Z. R.

VARIA.

TOCH GEWONNEN.

Een Engelsch herbergier had dikwijls gezworen, dat niemand hem er toe brengen zou een methodisten-preek aan te hooren. Hij had echter vernomen, dat er in hunne kerken zoo schoon gezongen werd en besloot daarom, door nieuwsgierigheid gedreven, het gezang te gaan bijwonen. Van de predikatie wilde hij natuurlijk niets aanhooren. Toen het gezang ten einde was, stopte hij de ooren met zijne handen toe.

Spoedig kwam er echter eene vlieg op zijn neus, die hem heel lastig werd en niet verkoos weg te gaan. Hij moest wel zijne hand gebruiken om haar te verjagen en nu hoorde hij de woorden: wie ooren heeft om te hooren, die hoore (Matth. 11 : 15).

Gelukkig hij, die het zoover heeft gebracht, dat hij de goederen dezes levens met verstand genieten en ze weltevreden ontberen kan.

Zeker, 't leven is een zegen,
Als men wandelt in den dag,
Als men op zijn aardsche wegen
'tHemelsche bedenken mag.
Maar àltijd op aard verkeeren,
Stéeds het pelgrimspad te gaan,
Neen, ik zou het niet begeeren,
Zelfs al kon het toegestaan!

Verban de rust uit uw huis en de onrust zal er u uit verbannen.

Vlied de onrechtvaardigheid! Wil liever schuldige *heeten*
Bij *menschen*, dan voor *God* een schuldige te *zijn*.
Een zuiver hart, een rein geweten,
Zijn schatten, kostlijker dan vorstlijk hermelijn.

'k Ontving soms *minder* dan ik wachtte,
'k Ontving vaak *meerder* dan ik vroeg;
De Liefdevolle, Alwijze, Almachte,
Onthoude of geve, — 't is *genoeg!*

Die andrer wonden heelt, hij balsemt eigen wonden;
Die bittre tranen droogt, hoe wèlbeloond wordt hij!
Hij weent — maar heeft ooit vreugd zoo zoet een [traan gevonden,
Als die van 't reddend medelij?

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van W. F. H. te Amsterdam *f* 31.70; van D. O., Haarlemmermeer, *f* 1.—.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Unie-cent.

Van zr. B. te Musselkanaal door haar verzameld *f* 1.60.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 386 DONDERDAG 13 Sept. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.3
Elke regel meer. . . . . „ 0.0
Groote letters naar plaatsruimte.

UIT AFRIKA.

In het Aug. no. van de „*miss. Herald*" komt een brief voor van den zendeling W. Holman Bentley met zeer verblijdende berichten over den arbeid in den Congo-Vrijstaat, die de lezers van „*de Christen*" ongetwijfeld gaarne zullen vernemen. De heer Bentley schrijft aan den heer Baynes, secretaris van het Engelsch Baptisten-Zendinggenootschap:

„Ik hoopte u eenige bijzonderheden te kunnen mededeelen over den arbeid hier, maar ik heb weinig tijd. Gedurende de geheele maand hoopte ik tijd te kunnen vinden, maar mijne avonden zijn steeds bezet geweest door het spreken met zoekende zielen en met anderen, die zich bij de Gemeente wenschten aan te sluiten. Kon ik heerlijker verontschuldiging hebben? Gij weet, dat ik verwachtte het zoo te vinden bij mijn terugkomst hier, want mr. Davies had besloten om eenige aanvragen om den doop te laten rusten, totdat ik weêr hier zou zijn, omdat mr. Cameron naar Engeland vertrokken was, en Dr. Webb nog niet lang hier in 't land geweest is, opdat alles zeer zorgvuldig gedaan zou worden.

Weinige dagen na mijne aankomst werd er een jonge man gedoopt, en gisteren zes anderen, terwijl nog twee anderen aan de Gemeenten zullen worden toegevoegd, wier lidmaatschap van eene andere Gemeente wordt overgebracht op de onze. Behalve de reeds genoemden zijn er nog ongeveer vijf en twintig, die bij mij gekomen zijn om over hun zielstoestand te spreken, en van wie wij de beste verwachtingen mogen koesteren, hoewel niet allen even ver gevorderd zijn; sommigen hebben hun vertrouwen op Jezus gesteld, anderen zijn ernstig zoekende, nog anderen zijn bezorgd voor hun zieleheil of stellen belang in geestelijke dingen. In verscheiden gevallen hoorde ik, dat zij bezorgd waren geweest voor hun ziel, en dat zij getracht hadden om in Jezus hun vertrouwen te stellen, maar dat zij nu gevoelden, dat het alles te oppervlakkig en onvoldoende was geweest, en dat zij eene meer diepgaande verandering noodig hadden en eene meer volkomene toewijding. Zij zijn geneigd hun eerste geloof en gevoel van zonde te onderschatten, maar ik zie er geene nuttigheid in, om dat punt met hen te bespreken. Het komt mij beter voor om hun getuigenis aan te nemen, en hen aan te sporen tot meer volkomene overgave. Het is zoo heerlijk deze waarlijk geestelijke opwekking te zien, dit onderzoek des harten en de ernstige begeerte naar eene volkomene bekeering en toewijding. Ik heb nooit zulk een diepgaand gevoel gezien, zulk een besef van zonde en verkeerdheid, zulk eene vrees en bewustheid van gevaar.

Wij kunnen niet anders dan gevoelen, dat Gods Geest met zachte kracht onder onze jongelieden werkt, en dat de invloed, de ernstige woorden en het christelijke voorbeeld van de inlandsche christenen zeer gezegend is geworden, zoowel als de arbeid van ons, zendelingen. Ik kwam vol hoop hierheen, maar ik moet erkennen, dat mijne hoop meer dan verwezenlijkt is, vooral wat diepte van gevoel en ernst betreft. Terzelfdertijd achtten zij het eene zeer natuurlijke zaak voor degenen, die christenen zijn, dat zij voor Jezus spreken, en getuigen van Zijne liefde en macht en van Zijne bereidwilligheid om te redden. Een paar weken geleden had een van de jongens een versje opgegeven in het jongenshuis, het werd dadelijk gezongen, want zij zingen graag, en toen het uit was, zeide een van de groote jongens, die ongeveer 16 jaren oud is: „Hoort eens, jongens; ik heb u iets te vertellen. Toen ik nog in de stad was, was ik zeer slecht, en de menschen hielden natuurlijk niet van mij. Ik was zelfs nog slecht, vergeleken met andere in de stad, en ik was een groote dief," en toen deed hij een heel boekje open van zijne eigene goddeloosheid, „maar sedert ik hier gekomen ben, heb ik genoeg geleerd, om mij duidelijk te doen inzien, dat de hel de eenige plaats was, waar ik belanden kon. Toen ben ik zeer bang geworden, en heb ik gesproken met mr. Davies, en met de gemeenteleden. Den dag, toen wij van Underhill terugkeerden, veertien dagen geleden, was ik zeer ellendig, en gij weet, dat, toen wij dien nacht te Kimpangula sliepen, een van de christenen van Ubansa Manteke zijn mededragers en ons allen toesprak, en ik werd hoe langer hoe meer bevreesd en de tranen kwamen mij in de oogen. Den geheelen weg over was ik angstig en ik sprak met de gemeenteleden die bij ons waren. Nu weet ik, dat Jezus mijn zonden heeft weggenomen en vergeven, en ik ben gelukkig in mijn hart; ik weet, dat de Heilige Geest het kwade uit mijn hart wil wegnemen en mij heilig maken. Als wij ons schamen om Christus voor de menschen te belijden, dan zal Hij zich ons ook schamen, als Hij komt in zijne heerlijkheid. Zoo wil ik u dan alles doen weten, wat Jezus voor mij gedaan heeft, opdat gij ook weet, wat Hij voor u doen kan, en dit is mijn getuigenis."

De jongens houden onder elkander bidstond, en de gemeenteleden houden toespraken, maar de wijze, waarop deze jongen sprak, was iets nieuws.

Het is een heerlijke, hoopvolle arbeid, en al de lange jaren van zaaien en lijdzaam wachten waard, en toch is dit nog maar het begin van grootere dingen. In een van de steden, op ongeveer anderhalf uur afstand, houden drie zoekende zielen alle dagen bidstond; ik ben vol hoop voor hen, maar er is toch een groot verschil tusschen een man uit de stad en een van onze wel onderwezen jongens. Wij hebben meer dan honderd jongens, meisjes en werklieden in de school, zoowel als de vrouw van een inboorling, die zijn huis vlak naast ons gebouwd heeft; zij komt in de school met haar kind op den rug.

Deze achtermiddag werd ik verhinderd om aan u te schrijven door de aankomst van vijf van mijn koffers, met verschillende hoeveelheden water er in. De overstroomingen, drie dagen geleden, hebben twee van onze bruggen weggeslagen, en zoolang die niet hersteld zijn, is het moeilijk om ons station te bereiken langs den gewonen weg, zoodat onze dragers de koffers door het water gesleept hebben. Wij moeten ook leeren het bederven van onze goederen met blijdschap aan te nemen, maar wij kunnen toch geen natte koffers uitpakken, en doorweekte boeken voorzichtig er uit nemen, en tegelijkertijd brieven schrijven. Ik moet nu eindigen, want mr. Davies wil graag de tasch voor de mail van avond verzegelen, zoodat de koerier morgen vroeg vertrekken kan.

Eén ding moet ik echter nog opmerken: Twee van de gedoopten zijn van Tungwa, bij Makuta, waar mr. Comber in der tijd geschoten werd. Het volk van Tungwa was altijd vriendelijk, ten minste voor zoover zij durfden, en Nsusuampembe, het opperhoofd, was hartelijk en gastvrij. Hij is dood, want hij en verscheidene van de groote opperhoofden van het district, zoowel als het opperhoofd, dat bevel gaf om te schieten, zijn binnen zes maanden na die gebeurtenis gestorven. Een van zijne kinderen kwam drie jaren geleden bij ons, en werd gisteren avond gedoopt met een ander jongman uit dezelfde stad.

Het is nu acht uur, ik heb nog een kort briefje te schrijven en dan is de mail klaar, en vijf jonge lieden hebben nog gevraagd om van avond met mij te spreken. Ik heb ze allen uitgesteld tot morgen, behalve een.

Het verblijdt mij te kunnen zeggen, dat wij allen wel zijn."

Tot zoover de brief van den heer Bentley. — Zulke verblijdende berichten doen ons goed, en wekken ons op om den arbeid onder de heidenen te gedenken in onze gebeden, echter met de gedachte: Zegen anderen, maar ook ons!

F.

De Bonds-Conferentie te Berlijn,

gehouden 20, 21, 22 en 23 Aug. l.l.

(Vertegenwoordiger der Unie W. Panjer van Amsterdam.)

Het school-comité bracht daarna verslag uit van haar arbeid, waarin ze met dank constateerde: de school, trots de geldverlegenheid, waarin ze in de laatste drie jaren meermalen was geweest, staat daar als een gedenkteeken der liefde, schuld-vrij. Ze hoopt, dat de verbondene gemeenten het als een eerezaak mogen beschouwen, ook dan, wanneer de school eens vergroot zou moeten worden, het in dien staat te houden. Er is wel eens gezegd, dat de school en het verslag de twee sterke armen zijn van den bond. Hiervan is de school zeker niet de zwakste. Daarom roept ze de gemeenten toe: Ondersteunt de school, gedenkt haar in uwe gebeden,

gedenkt haar met uwe gaven. De school werkt voor de gemeenten en de arbeider is zijn loon waard.

Evenmin als de dienaar des Evangeliee „genade-brood” eet, maar het wel degelijk, eerlijk en soms zuur verdient; zoo verdient ook de school de ondersteuning eerlijk. Daarom is het een dure plicht der Gemeenten jaarlijks hunne 30 cent per lid af te zonderen voor zulk een onontbeerlijk goed. Sedert de oprichting zijn reeds 85 broeders van daar uitgegaan, die zich alle, op een enkele uitzondering na, als trouwe boodschappers des heils hebben doen kennen.

De vrees, in den beginne uitgesproken, dat er meer predikers zouden komen als er noodig waren, is tot nog toe ongegrond gebleken, aangezien er altijd meer predikers gevraagd worden, dan die de school verlaten, zoodat er nog altijd aangesteld worden, die de noodzakelijke voorbereiding voor een dienaar des Evangelies, moesten derven. Daar is altijd nog groote behoefte aan geoefende predikers. Duidelijk springt dit in het oog, wanneer we gemeenten bezoeken, die zulk een Voorganger ontberen, over het algemeen ontwikkelen zich daar treurige toestanden.

Het is daarom de roeping der Gemeenten, toe te zien, of er in hun midden broeders zijn, die de gave bezitten, anderen door *woord* en *voorbeeld* te onderwijzen. Dat dezulken voorgedragen worden om op de school geplaatst te worden, en de gemeente het zich als een eer rekent de zoodanigen ook van het noodige te voorzien.

Het comité is thans bezig onder de leden der verschillende gemeenten een paar duizend schoolvrienden te zoeken, die zich verplichten, jaarlijks drie gulden extra te geven, ten einde in staat te zijn meer broeders te gelijk op de school te kunnen plaatsen.

Ze verzocht de afgevaardigden dit plan in hunne gemeenten bekend te maken en aan te bevelen. Misschien zijn er zusters in de Gemeenten, die zich voor deze zaak zouden willen interesseeren en alzoo zich dienstbaar maken voor het Koninkrijk Gods. Daar zijn voor dit doel kaarten gedrukt, die op aanvraag gratis worden toegezonden aan iederen broeder of zuster, welke zich tot dezen arbeid voelt aangetrokken. Die leden der gemeente, welke God rijkelijk met aardsche goederen heeft gezegend, zouden de school gedenken met een legaat; en degene, die geen erfgenamen hebben en van hunne rente leven, kunnen hunne goederen aan de school vermaken, waarvoor een goede lijfrente gegeven wordt levenslang, gegarandeerd door de school.

Tot nog toe zijn de theologische leeraars gesalarieerd geworden door de broeders te Boston (N. Amerika), doch ook daarin zou eene verandering kunnen komen, om welke reden het noodig is, de school in staat te stellen zich zelf geheel te kunnen beheeren.

De eischen voor predikers worden steeds hooger, ook in de plattelands-gemeenten, en de toekomst zal nog duidelijker, de noodzakelijkheid der school aan het licht doen treden.

Onze Duitsche broeders gedenken ook aan hunne predikers en colporteurs, wanneer ze oud geworden zijn, alsmede aan hunne weduwen en weezen, wanneer de Heer hen van de strijdende in de triompheerende kerk overplaatst. Ze hebben daarvoor Invalide-fondsen en ook een fonds voor weduwen en weezen. Tot nog toe waren echter deze kassen afzonderlijk, de Comm. meende te moeten voorstellen dezelve te vereenigen, met het Jubiléumfonds, wat een gezamenlijk vermogen bedraagt van ongeveer 46.450 gulden, en hiervan een ondersteuningskas te maken voor de Invalide Evangeliedienaars, alsmede hunne weduwen en weezen van den Duitschen Bond.

Dit voorstel werd met groote meerderheid aangenomen.

De bemoeiingen van br. Haupt, die zich voornamelijk ten doel stelt, de weezen uit te bestelen bij leden der Gem. vond algemeene waardeering, waarvoor onzen broeder hartelijk dank werd betuigd, en verzocht op deze doeltreffende wijze voort te gaan.

De kassen-commissie had echter ook nog een voorstel met betrekking tot de Darlehnskas.

Deze kas, die uitsluitend is voor het bouwen van kappelen, kon door iedere gemeente van den Bond, welke een nieuwe kerk wou bouwen, of de oude vergrooten, aangesproken worden, mits men voldoende zekerheid kon geven voor de terugbetaling der gelden.

De Commissie wenschte een nieuw statuut te onderwerpen, waarin bepaald werd, dat alleen gemeenten tot het Duitsche rijk behoorende van deze kas konden profiteeren. Ze deed dit op grond, dat men in vreemde landen zoo moeilijk zekerheid kon krijgen voor de uitgezette gelden.

Het werd echter met groote meerderheid verworpen, aangezien de oude statuten voldoende borgtocht eischen, en men dan geen onderscheid meende te moeten maken tusschen Duitsche en niet Duitsche gemeenten.

Br. Scheve gaf daarna een verslag van de zending West-Afrika.

Met inbegrip van Victoria zijn er op het oogenblik te Kameran 1300 leden, die over 35 stations verdeeld zijn, 38 Evangelisten en Leeraars, die bezoldigd worden, werken op de betreffende stations. Deze worden nog ter zijde gestaan door 16 helpers, die niet bezoldigd worden, en nog 8 Bijbelvrouwen, die alleen onder haar sekse werkzaam zijn. Dan zijn er nog 4 Duitsche zusters, zoodat er in het geheel 66 arbeiders in het veld zijn. In 32 scholen worden 2300 kinderen onderwezen en aan 2500 kinderen wordt op 35 Zondagsscholen het woord Gods verkondigd, waarmee zich 100 onderwijzers en onderwijzeressen onledig houden.

In de laatste drie jaren zijn 19 Vergader-lokalen gebouwd, zoodat het geheele getal op het oogenblik 35 bedraagt. Merkwaardig is in dezen arbeid, dat de bekeering der kinderen gewoonlijk die der ouden voorafgaat, en dat de bekeering dier kinderen zich zoo goed bevestigd. Deze zending mag zich ook verheugen in algemeene waardeering. Ze telt haar vrinden in Amerika, Rusland, Engeland, Australië en Indië; de gezamenlijke opbrengst voor deze zending in de laatste drie jaren bereikte ook het aanzienlijke cijfer van ongeveer 25680 gulden. Zoo zegent de Heer den arbeid in zijn koninkrijk, en wordt Zijn woord bevestigd: „Ik ben met u al de dagen tot de voleindiging der wereld.”

Br. Scheve had dit verslag bewaard als dessert, een aardig idee. Het werd ook met de grootste belangstelling gevolgd, waarna ook deze broeder een woord van warmen dank werd toegesproken voor zijne bemoeiingen in dezen zoo gewichtigen arbeid. En hiermee was het lijstje der werkzaamheden ten einde.

We dankten den Heer voor al het goede, en baden elkander Zijnen zegen toe. Amen.

Slot volgt.

VAN DEN DOOP.

X.

(Slot.)

Overwegingen bij wijze van Besluit.

14. Overweeg, dat Christus getrouw was in geheel Zijn huis, Hebr. III: 5, 6. Indien het des Vaders wil geweest ware, dat kinderkens gedoopt zouden worden, dan zou de Heere Jezus voorzeker zoo getrouw geweest zijn van ons eenige bepaalde aanwijzingen dienaangaande te geven. Maar geen enkel woord heeft Hij daarvan gesproken gedurende Zijne gansche bediening, evenmin als Hij ons er ook maar eenen regel over heeft geschonken in al de Heilige Schriften.

15. Overweeg, dat Mozes, de dienaar, alles deed overeenkomstig het voorbeeld, dat hem op den berg getoond was, Exod. XXV: 40. En zullen nu de dienaars des Heeren niet alles doen overeenkomstig het voorbeeld, dat ons in het Nieuwe Testament wordt getoond? Het ons gestelde voorbeeld is: *Zij geloofden en werden gedoopt.* Hand. VIII: 12. Wilt gij niet naar dezen regel wandelen?

16. Overweeg, of zij die zoo te werk gaan met een steunen op hunne eigene gevolgtrekkingen zonder een duidelijken tekst, aan de Roomschen en anderen willen toestaan gelijksoortige gevolgtrekkingen te maken ter verdediging van hunne vindingen. Zij gebruiken dezelfde redeneeringen en afleidingen om hunne altaren, hun wierook, hunne priesterkleeding, hunne koorknapen, enz. goed te maken. Zij halen de woorden van den Apostel aan: *„Laat alle dingen geschieden tot stichting.”* Daarom zeggen zij dat hun sierlijk plechtgewaad stichtelijk is; het knielen voor schilderijen en verheerlijkte heiligen is stichtelijk, en zoo voort. Maar die den Heere vreest, die zal zijne toestemming niet kunnen geven aan zulke redeneering.

17. Overweeg, dat de H. Schrift zeer nauwkeurig is in de mededeeling van de verschillende omstandigheden van gedoopte personen. Lees Hand. XVI: 13, 14 en merk op, hoe daar wordt gesproken van den tijd: *de Sabbat;* de plaats: *aan de rivier;* de gewoonte: *het gebed placht te geschieden;* het gezelschap: *vrouwen;* de naam van den persoon: *Lydia;* haar bedrijf: *purperhandel;* hare woonplaats: Thyatira; haar godsdienst: *zij vreesde* (vereerde) *God;* haar manier van doen: *zij hoorde de prediking;* de werking in haar binnenste: *de Heere opende haar hart;* het werktuig: *hetgeen van Paulus gesproken werd.* Merk alzoo op de bijzonderheden, vermeld in Hand. XVI: 27—30. En toch wordt te geener plaatse een enkel woord gevonden, dat van kinderdoop rept. Waarom zou dat weggelaten zijn, indien het Gods wil ware, dat de kinderen gedoopt werden? Waar de Schrift zwijgt, daar doen wij wel met ons stil te houden.

18. Overweeg. *Er is slechts een eenig wetgever, die behouden en verderven kan.* Jac. IV: 12. *De Heere is onze wetgever, de Heere is onze behouder.* Jes. XXXIII: 12. Nu waar heeft de Heer een wet gegeven om kinderen te doopen? Wilt gij u daarin begeven zonder Zijne bevelen?

19. Overweeg, of niet het doopen van kinderen, de dooppeten (Peters en Meters) of doopheffers, het kruis bij den doop, de geloften en afzweringen voor de kinderen uitgebracht, zijn ingevoerd door menschelijke vindingen en om dezelfde redenen. Indien een daarvan zonder goddelijk gezag mag worden toegestaan, waarom niet alle?

20. Overweeg, of het een veilige weg is redeneeringen en gevolgtrekkingen toe te laten, die strijden tegen den uitdrukkelijken regel in Matth. XXVIII: 19: *Onderwijst en doopt.* Eenmaal dit pad ingeslagen zijnde, waar kunt gij dan niet komen? Sommigen zijn ver weggezworven.

21. Overweeg, of zij, die kinderen doopen, niet eenmaal een woord zich zullen hooren voorleggen van den Heere als in Jes. I: 22: *Wie heeft zulks van uwe hand geëischt?”*

22. Overweeg, of een van de evangelische ordonnantiën in zoo vele en duidelijke bewoordingen beschreven staat, als de doop der geloovigen. Heeft de Heer zooveel gezegd van het Avondmaal? Waarom de instelling zooveel besproken, indien zij van slechts weinig belang is?

23. Overweeg, of ge door u te laten doopen niet God rechtvaardigt? En Hem eert door gehoorzaamheid? Overweeg verder, of gij, door u niet te laten doopen, niet den raad Gods verwerpt? Luk. VII: 29, 30.

24. Overweeg, of zij, die den kinderdoop huldigen, den Doop niet prediken als een teeken der Wedergeboorte, en overweeg daar nevens, of alle gedoopte kindertjes of een van hen is wedergeboren.

25. Overweeg, of zij, die in 't geheel geen eerbied hebben voor Gods bevelen, niet eenmaal beschaamd zullen staan. Ps. CXIX: 6. Verkiest gij ten laatste verlegen te zullen staan in deze zaak?

26. Overweeg, of Abraham zijn zoon durfde besnijden zonder een woord of bevel Gods; hoe durft gij dan een kind te doopen zonder een woord des Heeren?

27. Overweeg, of wij niet hebben te jagen naar de reinheid der ordonnantiën, en of die ordonnantiën, welke den uitdrukkelijken Regel der Schrift hebben, niet de zuiverste zijn?

28. Overweeg, of niet zij, en zij alleen het *„Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht”* zich zullen hooren toevoegen bij Christus' komst, die hebben gedaan, wat Hij geboden heeft, en gelijk Hij het geboden heeft. Zal Christus van *goeden en getrouwen dienst* spreken, met het oog op handelingen, die Hij nooit gebood? Of zal Hij dien lof schenken aan de geheele verwaarloozing van Zijn bevel?

EN NU BID IK U WEL TE OVERWEGEN, WAT AANGAANDE DEZE ZAAK GEZEGD IS. EN DE GOD DER HEERLIJKHEID GEVE U DEN GEEST DER WAARHEID, DIE U IN ALLE WAARHEID WIL LEIDEN, EN U ZAL OPBOUWEN EN U EEN ERFDEEL GEVEN ONDER DE GEHEILIGDEN. EN DAAR DEZE DINGEN GESCHREVEN ZIJN IN OPRECHTHEID, MET ONGEVEINSDE LIEFDE TOT GOD EN UWE ZIEL, ZOO HEILIGE U DE GOD EN VADER VAN ONZEN HEER JEZUS CHRISTUS ZELVE IN LICHAAM, ZIEL EN GEEST EN GEVE U EEN HART OM DE SCHRIFTEN TE ONDERZOEKEN, OF DEZE DINGEN ALZOO ZIJN!

DE HEILIGHEID DES HEEREN.

Op zekeren tijd predikte de heer baron Stow in Boston over de woorden: „Te dien dage zal op de bellen der paarden staan: De heiligheid des Heeren.” De preek was zeer praktisch ingericht en op de verschillende affairen des levens toepasselijk gemaakt. Hij zocht de waarheid op de gewetens zijner toehoorders te drukken, dat dit beginsel nimmer uit het oog mag worden verloren.

„Schrijft deze woorden”, zeide hij, „op al uwe gereedschappen; op uwe maten, gewichten en toonbanken; de handelaars behooren aan het hoofd van elke bladzijde hunner dagboeken en grootboeken te schrijven: „De heiligheid des Heeren.” ”

Onder de toehoorders bevond zich iemand, die een groothandelaar in geestrijke dranken was. Aan het einde zijner preek zeide de heer Stow: „Iemand heeft gezegd, dat hij over de gepastheid van een denkbeeld oordeelen kan, indien hij het op den muur kan schilderen. Passen wij de woorden van den tekst dan eens aldus toe; schrijven wij boven den ingang van de kerk: „De heiligheid des Heeren.” Niemand zal genegen zijn de gepastheid dier woorden daar te betwisten. Eveneens zouden zij mogen worden geschreven boven de ingangen van onze scholen, hospitalen en liefdadigheidsgestichten. Maar gesteld, dat wij boven de deuren der kroegen en der speelhuizen schreven: „De heiligheid des Heeren”; of veronderstelt, dat wij naar de kaai gaan en op die vaten gevuld met vergif, waarmede de menschen voor tijd en voor eeuwig worden verdorven, schreven: „De heiligheid des Heeren”; zou dat gepast zijn?”

Met deze vraag besloot hij de preek. De likeurverkooper was door eenen pijl geraakt, die raak geschoten was. Die enkele vraag drong dieper in 's mans geweten, dan een lange preek had kunnen doen.

Leven en sterven.

„Want het leven is mij Christus, en het sterven gewin.” Hoe onheilspellend volgen die woorden „te leven” en „het sterven” achter elkander. Er staat slechts eene komma tusschen, en inderdaad, zooals het met die woorden is, zoo is het ook in de werkelijkheid. Hoe kort is de afstand tusschen leven en dood. Inderdaad daar is geen korter; het leven is het voorportaal van den dood, en onze vreemdelingschap op aarde is eene reis naar het graf. De pols, die ons aanzijn in stand houdt, slaat onzen doodenmarsch, en het bloed, dat ons lichaam doorstroomt, vloeit steeds naar de diepte des doods. Heden zien we onze vrienden in gezondheid, morgen vernemen wij hun afsterven. Wij drukten nog gisteren de hand van den krachtvollen man, en vandaag sluiten wij zijne oogen. Wij reden nog maar een uur in het voertuig van gemak, en weinige uren later moet de laatste zwarte wagen ons overbrengen naar het huis van alle vleesch. O, hoe nauw is de dood aan het leven gebonden! Het lam, dat zich in het veld verlustigt, zal weldra het slachtmes voelen. Het rund, dat in de weide loeit, wordt vet voor de slachtbank. De boomen wassen slechts om geveld te worden.

Ja, en grooter dingen dan zij voelen den dood. Koninkrijken rijzen en bloeien; zij bloeien slechts om te verkwijnen. Zij rijzen om te vallen. Hoe menigwerf nemen wij het geschiedboek ter hand en lezen wij den bloei en den val der koninkrijken. Wij vernemen de kroning en den dood van koningen. De dood is de zwarte slaaf, die achter den levenswagen rijdt. Aanschouw het leven en de dood is dicht op de hielen. De dood reikt ver door deze wereld heen en heeft op alle aardsche dingen den stempel gedrukt van den breeden pijl des grafs. De sterren gaan wellicht onder, men verhaalt, dat ver in den bovenlucht ontbrandingen zijn gezien, en de sterrekundigen hebben den ondergang van werelden aangeduid — den ondergang van die ontzaggelijke bollen, die wij ons verbeeld hadden voor eeuwig in hunne kassen van zilver gezet te zijn om als de toortsen der eeuwigheid te lichten. Maar God zij geloofd, waar de dood de broeder van het leven niet is — waar leven alleen heerscht; waar nimmer de doodsklok geluid wordt; waar nimmer doodskleederen worden geweven, waar nooit graven worden gedolven. Gezegend land, ver boven het uitspansel! Zullen wij er komen? Zal voor ons het sterven „gewin” zijn?

SPURGEON.

Uit de Gemeenten.

DE ENGELSCHE REIS.

Zoo de Heer wil, reis ik, met die mij vergezellen, Dinsdag 18 via Vlissingen naar Londen. Bereids zijn wij uitgenoodigd in 6 kerken en lokalen op te treden. „Komt in den naam des Heeren”, schreef br. Klickmann. Dat wenschen wij. 's Heeren naam worde er door verheerlijkt. Daartoe gevoelen wij ten zeerste behoefte aan de voorbede onzer broederen. Mogen wij daar op rekenen?

HORN.

HAULERWIJK. Vrijdag 31 Aug. mochten wij met onze Zondagsschoolkinderen den verjaardag van H. M. koningin Wilhelmina feestelijk gedenken. Te 4 uur in den namiddag kwamen de kinderen in ons lokaal bijeen, ten einde daar ons feestelijk samenzijn aan te vangen. De onderwijzers en onderwijzeressen hadden er voor gezorgd, dat ook, gelijk op andere plaatsen, de Nederlandsche driekleur op ons lokaal lustig stond te wapperen. Onze Voorganger gaf, na het openen met gebed, een korte schets uit het leven van de Oranje-helden, en wees de kinderen bovenal op de heerlijke vrijheid, waarin wij God mogen dienen, die wij naast God aan Oranje te danken hebben.

Na een oogenblik met elkander gezongen te hebben, werd eene wandeling gemaakt langs de anders zoo stille streek. Lustig klonken de liederen ter eere Gods over de velden, en men kon het den kinderen aanzien, hoe vergenoegd ze waren, wanneer het „Oranje boven!” weerklonk. Na een oogenblik gewandeld te hebben, gingen wij in den tuin van eene zuster der gemeente, de wed. Planting, waar de kinderen werden onthaald op koek, peren, suikergoed enz. Ook werd er bij afwisseling door de kinderen gespeeld.

Na zoo met elkander een genoeglijk uur te hebben doorgebracht, gingen wij weder onder het zingen van een Oranjelied naar ons lokaal, alwaar wij met dank aan den Heer ons feest besloten.

Wij wenschen en vertrouwen, dat de vruchten niet zullen achter blijven, maar dat, als de groote menschen niet willen hooren naar de stem des Heeren, nog kinderen hunne knieën zullen buigen voor Hem, die gezegd heeft: „Laat de kinderen tot Mij komen.” Dan, wanneer jonge menschen hun hart geven aan den Heer, zal onze tegenwoordige wereld afbreuk worden gedaan, en satan tot zijn spijt ten onder moeten gaan.

Daarom, de Heer, die ons in het verleden heeft gezegend, zoodat wij Bethel naast Bethel kunnen plaatsen, zal ook ons verder zegenen tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Met hartelijke groete aan al de zustergemeenten.

C. P.

HENGELOO. Moesten wij kort geleden melden het overlijden van onzen ouden br. Varenhorst te Borne, thans berichten wij het overlijden van onze oude zr. de wed. Tietshof aldaar. Zij heeft in dit ondermaansche veel moeten lijden; zij heeft een lijdensweg van meer dan acht jaren achter zich, waardoor ze geheiligd is geworden. Zij was een voorbeeld van tevredenheid, onderworpenheid en geduld; zij is in den gezegenden ouderdom van 65 jaren den 28 Augustus blijmoedig gestorven, — haar laatste woorden zijn geweest: Jezus komt om mij te halen. Z[illegible] eenige jaren als een waardig lid der gemeen[illegible] leefd en te midden van smart heeft zij de komst [illegible] haar Heiland in geloof en met geduld afgewacht. [illegible] is (dank zij den Heer) bij haar Heiland, die zij hier op aarde diende, waar al zoo velen van onze broeders en zusters vergaderd zijn.

Wij hopen hun allen daar eenmaal te ontmoeten, waar geen rouw noch gekrijt meer is; waar de knecht vrij is van zijn heer; waar wij allen gekroond zullen zijn en waar wij allen het verlossingslied zullen zingen. Amen.

J. KATUIN.

VAN WIJD EN ZIJD.

Lombok. Deze naam ligt op aller lippen — in alle kringen, standen en rangen wordt er met meer of minder enthusiasme over gesproken en daarom mag „De Christen”, naar mijn bescheiden meening, er ook niet over zwijgen, al is het ook, dat misschien de lezers, zoo niet alle, dan toch de meesten zich door andere bladen op de hoogte houden van den toestand aldaar.

Ieder gevoelt, of men het wil erkennen of niet, onze nationale eere is gekrenkt en het anders nog al hoog opgehemelde Indische leger is niet weinig vernederd door . . . . nu ja, dat is de zaak en de groote vraag is of men wel ooit achter de waarheid komt. „Verradelijk aangevallen”, dat was het eerste bericht en te hopen is, dat dit nooit op goede gronden kan worden tegengesproken. Op een afstand tusschen Lombok en Nederland kan heel wat onwaarheid worden opgedischt en leugens verzonnen, maar ook wat waarheid verborgen gehouden en dat is in de meeste gevallen ook leugen — zoo niet erger.

Was het feit niet bedroevend, zoowel voor de bewoners van het eiland zelve, als voor de gekrenke Nederl. natie — de geschiedenis zou veel stof geven om er zich eens recht vroolijk over te maken. Wat is er een manie — „opgewektheid” noemt men het — om naar het verre Oosten te gaan om daar zijne landgenooten te wreken en lauweren te behalen. Jongelieden worden opgeroepen met terugzetting van hun tegenwoordige positie om voor Indië dienst te nemen en menig onbezonnen jongeling maakt in deze opwinding banden los, waarvan hij o. i. z. later spijt zal hebben. Zelfs ouden van dagen bieden zich aan om „de gebroken eer” te herstellen. Geld wordt er gegeven, giften van 1000 gulden enz., een fonds gesticht om de nagelaten betrekkingen, vooral de kinderen der officieren eene met hun stand overeenkomende opvoeding te geven. Dat is goed, maar waarom dan minder liefde voor de gevallenen voor Atjeh?

De zaak is heel eenvoudig: men is opgeschrikt en veraltereerd; van schrik gevoelt men zich overal toe instaat, kan men overal voor gebruikt worden. Het eiland, 103½ □ mijl, is niet grooter dan een onzer grootste provinciën en telt een bevolking van zes maal honderd duizend inwoners, wordt geregeerd door een vorst, die dikwijls als een tyran zijn schepter laat vallen op de maar al te gekromde ruggen van de oorspronkelijke bewoners de Sasaks, die overheerscht worden door Balineezen, wiens voorvaderen hulp in de vorige eeuw werd ingeroepen, tegen Soembawa's en die hun bereidwilligheid zoodanig toonden, dat ze nooit weer vertrokken, maar eigenlijk de meesten gingen spelen, waaraan ook deze opstand en de onverhoedsche aanval is te danken, waarbij zoovele Holl. den dood vonden.

Lombok is een klein, maar moet een zeer vruchtbaar landje zijn, waar overvloedig rijst groeit, zoodat nog een belangrijk deel kan worden ten gelde gemaakt door uitvoering. Er moeten schatten van mineralen in zijn bergachtigen grond aanwezig zijn en vooral beste.

De Balineezen belijden de Hindoesche en de Sasaks den Mohamedaanschen godsdienst en wanneer de laatsten zich laten bekeeren tot de eersten, dan verkrijgen ze daardoor heel wat tijdelijke en maatschappelijke voorrechten. Dit is nu juist, wat wij zoo betreuren, dat het, zich zelf zoo gaarne hoog roemende christelijke volk van Nederland niet gezorgd heeft, dat in den loop der jaren dit eiland, ook aan de zorgen van ons Goevernement toevertrouwd, zendelingen met Bijbels gezonden werd, dat ongetwijfeld zou ook daar

het woord Gods zijn kracht hebben gedaan en op den duur meer hoog houden van het gezag bewerken, dan het platschieten en neersabelen. Mocht Nederland nog eens de groote verantwoordelijkheid inzien tegenover heel Indië en dat er nog eens een heilige opwekking kwam in onze christelijke jongelingen en jongedochters, die zich bereid toonen om hun Koning te dienen ten nutte van dat arme volk en dat daarvoor ook de giften eens zoo mild vloeiden, dan zouden de harten nog inniger van geestdrift kloppen bij het afscheid nemen dan verleden Zaterdag, toen een transport kolonialen met de Wilhelmina het Vaderland verliet.

Laat ons bidden, dat de Almachtige God door Zijne genade in Christus ook uit deze duistere en voor ons droeve geschiedenis het licht voortbrenge.

Frankrijk. De Graaf van Parijs, in 1838 geboren, is de vorige week te Buchingham in Engeland overleden. Zijn hoop is met hem onvervuld in het graf gedaald. Van af dat hij zelfbewustzijn kreeg, heeft zijn hart verlangd een koningskroon deelachtig te worden, doch het mocht hem niet gelukken.

In 1848, het bekende revolutiejaar, verloor zijn grootvader zijn koningskroon en schepter en werd met zijn heele familie uit Frankrijk verbannen en 1852 werd het keizerrijk gesticht onder Napoleon III, die het weer in 1870 verloor en toen werd Frankrijk tot heden weer een Republiek. Al de door de pas overleden Philippi aangewende pogingen om de eerste in Frankrijk te worden zijn mislukt, zelfs werd het hem niet eens gegund om de laagste plaats in te nemen om voor zijn vaderland te strijden in den oorlog van 1870. Zijn zoon volgt hem als pretendent op en zal misschien de voetstappen zijns vaders volgen, al hopende en uitziende naar een gunstig oogenblik.

Gelukkig die een andere kroon in 't zicht heeft, om met den gezangdichter te zingen:

Zou ik naar die kroon niet streven,
Naar die kroon, die nooit vergaat?
Ik wil ALLEEN voor Jezus leven! enz.

De sneltrein, die Zondagmiddag 12.40 uit Parijs naar Keulen vertrok, is bij het station Appilly nabij de Belgische grenzen ontspoord; men spreekt van 27 dooden en gewonden.

Duitschland. Keizer Wilhelm, die, zooals men weet, nog al durft te zeggen wat hij denkt, niet te mogen zwijgen, heeft de binnen- en buitenlandsche pers in beweging gebracht over zijn beschouwingen over den conservatieven adelstand in zijne rede te Koningsbergen.

Ook Z. M. ondervindt, dat die aan den weg timmert, beoordeeld wordt.

Bulgarije. Stambulow, die nog niet lang geleden de eerste was en alles deed om het land tot een geheel zelfstandigen staat te maken en zelfs een heel eind op weg was, is nu zoo in ongenade gevallen bij den vorst, die hij op den troon hielp, dat hij nu gevangen zit. Het schijnt, dat Rusland weer een sterke macht krijgt in dit vorstenstaatje, waar blijkbaar al de oogen van de staatkundige Europeanen op gevestigd blijven, omdat men meent, dat dit land nog eenmaal een zeer belangrijke rol zal spelen in de geschiedenis der volken.

China en **Japan.** De laatsten hebben nu een leger verzameld van circa 100000 personen op het eiland Korea, waarover de strijd gaat tusschen deze rijken — maar het schijnt dat de Chineezen zooveel mogelijk den strijd zoeken te rekken, wat voor de Japanners afmattend en kostbaar is.

Amerika. Hier geschiedt haast alles op groote schaal; zoo werd de vorige week een boschbrand vermeld, die niet minder dan voor 325 millioen gulden boomen in asch heeft gelegd en bovendien nog 7 steden en wat het allertreurigste is een 500 menschen kwamen bij dezen brand om het leven.

Het vuur was zoo snel en hevig, dat aan blusschen of tegenhouden viel niet te denken.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden Jzn, Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van F. J. de V. te Leeuwarden *f* 5.72. N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Door br. W. J. W. te Sneek van de Z.-V. „Het Mosterdzaadje" *f* 25.—.

N. v. BEEK.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 387 DONDERDAG 20 Sept. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Nieuwe Abonné's.

Allen, die ons voor 1 December e.k. *twee* nieuwe abonné's op „De Christen", voor *minstens* een jaargang, bezorgen, bieden wij aan een SCHEURKALENDER „De Olijftak" of, naar verkiezing 10 Ex. van het boekje: Doe iets voor Jezus." Wie ons *vijf* inteekenaren bezorgen, hebben het recht daarvoor een boek of eenig ander voorwerp te kiezen tot eene waarde van *een Gulden*. Wie ons een grooter aantal aanbrengen hebben natuurlijk ook recht op meer belooning.

Jongelui! doet uw best eens en zendt uwe opgaven etc. aan

den Administrateur
te STADSKANAAL.

DOOPLIED.

WIJZE: Ach, dasz mein Hertz ein altar wär.

Mijn hart verheugt zich in den Heer,
Mijn Heiland en mijn God, —
O, dat 'k Hem dank en prijz' en eer
Voor mijn volzalig lot.

God lof! ik heb op Hem gehoopt,
En Hij beschaamt niet, neen!
In Zijnen dood ben ik gedoopt,
En al mijn vrees verdween.

Waar zijn de zond' en schulden, Heer?
Bedolven in dien vloed —
Ik weet dat God geen enk'le meer
Gedenkt, om Jezus' bloed.

Nu juicht mijn hart, nu klinkt mijn lied,
Ik ben zoo welgemoed,
Mijn Jezus! U verlaat ik niet —
Gij kocht mij door Uw bloed.

De Bonds-Conferentie te Berlijn,

gehouden 20, 21, 22 en 23 Aug. l.l.

(Vertegenwoordiger der Unie W. Panjer van Amsterdam.)

(Slot.)

De klok wees reeds 1 uur des Vrijdags middags, toen de Conferentie gesloten was. Het waren dagen geweest van geestes-inspanning en strijd, zonder dat de band der eenheid verbroken werd. Het afscheid getuigde van hernieuwd kennismaking en waardeering.

De indruk, die men ook kreeg van de verschillende sprekers, bevestigde de overtuiging, dat ze niet ten Conferentie waren gegaan allen om te hooren, maar om hun oordeel over de verschillende onderwerpen ter kennis van de afgevaardigden te brengen. Men wist waarvoor men kwam, de zaak was doordacht en al zijn dan ook soms de meeningen verschillend, hij die waarlijk denkt, heeft ook een geopend oor voor de beschouwing van anderen. Immers hij herinnert zich het *voor-* en *tegen* te hebben overwogen, en heeft zich beijverd, thuis te zijn ook in de argumenten, die zijn ideaal bestrijden. Is hij dan ook doordrongen van het groote doel der Conferentie, n.l. dat ze moeten zijn tot stichting en opbouw der Gemeenten, dan zal ook het meerdere licht van anderen hem welkom zijn en een oorzaak van dank aan Hem, van wien alle goede gaven en volmaakte giften tot ons nederdalen.

„Best gedaan is wel gevochten", ook al wordt onze overtuiging niet in alles door anderen gedeeld, en meent de meerderheid onze voorstellen te moeten ter zijde stellen voor betere, men geeft toch de overtuiging, dat de zaak ons ter harte gaat, dat we ons er aan hebben gewijd, en ook dat dwingt de achting af van een eerlijken tegenstander. Hebbende nu verschillende gaven, zoo laat ons die *besteden* zegt de Apostel. O, als elk de gave, hem door God geschonken, besteedde niet alleen, maar daarmede woekerde, wat zou er dan veel meer gedaan worden voor het Koninkrijk Gods. De heerlijke belofte, die vrucht draagt, die reinigt hij, opdat ze meer vrucht drage, zouden we op velerlei gebied in vervulling zien treden en den Naam onzes Gods zou voor de oogen der wereld worden verheerlijkt.

Vader, Ik wil dat ze één zijn, gelijk wij, als wij een zijn is de bede des Heilands.

Van hoe groote beteekenis is die bede! Nooit zou de Duitsche Bond der Baptisten zulk eene uitbreiding gekregen hebben, hadden ze hunne krachten en gaven niet *vereenigd* tot het werk des Heeren. Ze hebben samen geleden en gestreden, en hoe donker ook dikwijls de toekomst was, de Heer deed altijd weer de nevelen opklaren, en betoonde telkens weer hun God te zijn, die Zijne dienstknechten niet beschaamd doet uitkomen. „Ik en de Vader zijn een", zei de Heiland; zegge en betoone ook ieder christen: „Ik en mijn Heiland zijn een." Het redden van zondaren, waarvoor Hij den hemel heeft verlaten, om hunne zonden in zijn lichaam te dragen op het hout; ook aan dat werk wensch ik mijn gaven en krachten te besteden in de verkondiging van het Evangelie en de stichting en opbouwing der gemeente.

Werd dat doel door allen nagestreefd, dan zouden er niet zoo vele christenen buiten de Gem. rondzwerven, die daardoor, misschien meer als ze zelf weten, dikwijls meer tot afbreking dan tot opbouw van het werk des Heeren zijn. Is het ons een roeping van God, nu dan weten we te voren, dat daaraan strijd, vervolging, minachting, ja dikwijls vele onaangenaamheden verbonden zijn, maar in dat alles moeten we overwinnaars zijn. Ook onze Heiland heeft dat doorleefd en roept ons toe: Volhardt tot het einde, en ik zal u geven de kroon des levens.

De strijd moet worden volstreden, willen we eenmaal als overwinnaars gekroond worden. Zijn we gevallen, richt weder op trage handen en slappe knieën, vergeet hetgeen achter is en jaag naar het ware wit, naar den prijs der roeping Gods.

Gaarne had ik ook nog eenige mededeelingen gedaan van de stad Berlijn, en zou daartoe ook gelegenheid gehad hebben. Wanneer, zooals het Programma aangaf, Woensdagavond de Conferentie afgeloopen was geweest. Doch nu het duurde tot Vrijdagmiddag, en ik volstrekt Zaterdagmiddag te Amsterdam moest zijn, bleef me niet anders over, dan de nachttrein te nemen, en zoo vertrok ik, met nog eenige broeders des nachts om 12 uur van Berlijn om des Zaterdagsmiddags te Amsterdam te arriveeren.

Niet ligt zal ik Berlijn vergeten. Met veel genoegen heb ik de Duitsche broeders leeren waardeeren, niet het minst den vrijen geest, die onder hen eerst. Ze deelen niet allen dezelfde overtuiging in de bizondere leerstukken der Schrift, doch dat is geen verhindering om te zamen te leven en samen te werken. Ze weten, dat een Christen ook verdraagzaam moet zijn.

In de grond-waarheid zijn ze één: Jezus Christus en die gekruisigd.

Ook de Gemeente te Berlijn komt een woord van lof en warmen dank toe voor de liefde en bereidwilligheid, die ze ten toon spreide. Men voelde, ze beschouwde het als een grooten zegen van God, de afgevaardigden in hun midden te mogen ontvangen.

Moge God hun dien zegen rijkelijk doen ondervinden en dat ook deze Conferentie tot een blijvende zegen mag zijn voor alles.

A. P.

DE TOEKOMST.

Hoezeer vervult de gedachte aan de toekomst dikwijls het hart. Die kleine snapster reeds maakt plannen, hoe zij moeder helpen zal, als zij „groot zal zijn." Die schoolknaap droomt reeds, dat hij met vader naar het werk stapt, of naar den werkkring, dien hij zich kiezen zal. Het meisje, dat nu volwassen is en moeder helpt, bedenkt, hoe zij eens haar eigen huishouding zal inrichten, terwijl de jongeling, man en vader, op middelen peinst om steeds hooger te stijgen op den maatschappelijken ladder. Al zijn kracht, al zijn streven is slechts daarnaar gericht om eens een rustigen ouden dag te hebben, terwijl een andere zijn gansche hart er op gezet heeft, een gezocht en geëerd man te zijn.

En toch, hoe prijzenswaardig deze gedachten en dit streven in sommige opzichten ook wezen mogen, zij mogen nooit ons geheele hart vervullen. Staat dan de toekomst ter onzer beschikking? *Hebben* we wel een toekomst? Niet tevergeefs wijst de psalmdichter er ons op: „de dagen des menschen zijn als het gras; gelijk eene bloem des velds alzoo bloeit hij." (Ps. 103: 15.)

Ach, hoevelen hebben deze liefelijke waarschuwing des Heeren de aandacht niet waardig

gekeurd en hebben gesteund op jeugd en gezondheid, zonder eene enkele gedachte aan de *eeuwigheid* te wijden; zonder zich af te vragen, wat hunne toekomst *daar* zou wezen. En hoevelen hebben het ervaren, dat tusschen het leven en den dood slechts ééne schrede ligt.

En zij, die hunne pogingen met goeden uitslag zien bekroond, waarvoor hebben zij hun geheele leven gezwoegd? Zie dien man, hij heeft zijn wensch verkregen, hij heeft een aardig kapitaaltje opgegaard en kan nu den arbeid nederleggen en rustig den ouderdom genieten. Doch dit brengt hem niet dat geluk, dat hij er van verwacht heeft. Een onbevredigd verlangen naar iets, waaraan hij zelf geen naam kan geven, overvalt hem maar al te dikwijls; hij gevoelt zich ongelukkig te midden van alles, wat zijn hart begeeren kan.

Eveneens de man, die roem en aanzien in de wereld zocht. Denkt gij, dat zijn hart bevredigd is, al ontbloot ieder voor hem eerbiedig 't hoofd, al zweeft zijn naam op ieders lippen? Denkt gij, dat hij met dat geluk het leed, dat hem treft, onder de oogen kan zien, dat hij met dat geluk juichende de eeuwigheid kan binnengaan?

De Profeet Jesaja richt tot dezen de weemoedige vraag: „waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen geen brood is, en weegt arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan"?

Hoe zien we het tegendeel in bovenstaand plaatje uitgedrukt. We zien daar eene oude, zeer oude vrouw. En ofschoon we kunnen zien, dat ze niet rijk is aan wereldsche goederen, toch straalt van haar gelaat een innige zielevrede ons tegen. Hoe rustig is haar houding, hoe helder haar blik. Die houding drukt echter de rust haars harten uit, die blik de reinheid harer ziel. Als zij haar mond kon openen, zou ze ons vertellen, wat zij deed om een rustigen ouderdom te kunnen genieten. In haar jeugd nam zij de woorden ter harte: „de dagen des menschen zijn als het gras; gelijk eene bloem des velds, alzoo bloeit hij. En deze woorden, zij leidden hare gedachten af van hare aardsche naar hare eeuwige toekomst. En ofschoon zij braaf en deugdzaam leefde, zij wist, dat haar hart een bron was van allerlei boosheid en zij met zulk een hart niet den hemel kon binnengaan, niet in Gods heilige tegenwoordigheid kon leven. Een heerlijke blijde tijding bevatten voor haar de woorden uit de H. Schr.: „Het bloed van Jezus Christus reinigt ons van alle zonden." Welk een troost was het voor haar, dat Jezns Christus in de wereld gekomen was om zondaren te zoeken en zalig te maken, ook zulk eene zondares als zij was. En aan de liefelijke uitnoodiging: „Komt allen tot mij, die vermoeid en belast zijt en ik zal u ruste geven", gaf zij gehoor; zij gaf haar hart beslist aan den Heer over en daarmee hare eeuwige en aardsche toekomst. Nu was zij niet meer bezorgd, hare zonden waren haar vergeven, hare eeuwige toekomst was verzekerd, Voortaan was de Heer haar Verzorger en Leidsman. Zij volgde slechts Zijne stem. De vrede en hoop, de blijdschap en rust, die toen haar deel werden, ze zijn met de jaren inniger, dieper en vaster geworteld en zij heeft het ondervonden, dat zij in haar Heiland een schat bezit, waarbij al de schatten der wereld niet opwegen. Want in Hem is het hart gelukkig, bevredigd, niet alleen in voorspoed, maar ook in droefenis. De Heiland geeft een geluk, dat de wereld niet geven, noch nemen kan. Zij heeft het ondervonden bij de vele stormen, die over haar hoofd zijn gegaan, dat alleen bij Jezus ware rust gevonden wordt. Ook wat hare lichamelijke behoeften betrof; zij ondervond ook door de waarheid van 's Heilands woorden: Zoek eerst het koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid en alle andere dingen zullen u toegeworpen worden.

Lieve lezer, bezit gij in uw hart ook zulk een geluk, zulk een rust en vrede, die de wereld niet nemen kan? Of ligt uw geluk in het bezit van ouders en vrienden, vrouw en kind, huis en hof; geld en kleederen; een goede betrekking in de maatschappij? O, steun daarop niet! Want in één oogenblik kan u alles ontnomen worden. Ook gij kunt weggerukt worden uit deze wereld. Uw geluk moet ge dan achterlaten en zonder geluk gaat gij de eeuwigheid binnen.

Laat het van nu aan slechts uw streven zijn om een gelukkigen ouden dag te hebben als deze oude vrouw.

Rust niet voordat uwe eeuwige toekomst verzekerd is. Dan bezit ge alles! Benijdt ge niet dikwijls het kind, dat onbezorgd daarhenen leeft, dat alles, wat het noodig is, van zijne ouders vraagt en verkrijgt? Welnu zulk een gelukkig kinderlot is dan het uwe, want God zelf is dan uw Vader, die voor u zorgt. En ge kunt er van verzekerd zijn, dat Hij het u aan niets laat ontbreken.

O, laat de Heiland dan niet langer wachten, die ook door deze woorden u weer noodigt, tot Hem de toevlucht te nemen en geef u vol vertrouwen aan Hem over. Hij maakt u waarlijk gelukkig.

„Sterven gewin."

„Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin (Filipp. 1 : 21.)

Deze ontboezeming van Paulus kwam bij mij op, toen de kinderen mij kennis gaven, dat hunne Moeder Wed. Tietshof uit Borne was gestorven. Gij vindt van haar heengaan naar den Heere, iets in het gemeentenieuws, Hengeloo van 13 Sept. l.l.

Voor haar, die groote lijderes, die 8 jaar leed aan kanker in haar hoofd, moet het een gewin zijn, zoo groot, als maar een gewin zich laat denken.

Zij was eene stille in den lande. Niet veel heeft zij gesproken; en toch zooveel. Zij sprak in haar geduldig lijden, dat zij verbonden was aan dien Heere, die krachten geeft om het grootste lijden te kunnen doorstaan. In die stille onderwerping sprak zij, dat de hoop op het ander leven haar leed verzwakte. Menigmaal heb ik haar bezocht. Ook nog den laatsten keer, toen ik in mijn oude werkkring was. Wat was haar lijden groot! „O, zonde, bron van al de ellende!" Wat zijt gij vreeselijk! De mensch, eenmaal geschapen om gelukkig te zijn, is nu het jammerlijkste schepsel geworden. Zijn leven is een gestadig lijden. Zij is nu vereenigd met de 10tallen, die in Twenthe als vrucht van onzen arbeid naar den hemel gingen. Gedurig houd ik mij met die lieve ontslapenen bezig. Kan ik ze vergeten, die voor den hemel gerijpte zielen! Nu dat zou mij onmogelijk zijn. Ik ben blijde, dat ze nu niet meer hebben te lijden en in het Paradijs Gods vergeten, dat hier op aarde voor hen geen Paradijs was.

Ik verlang ze eenmaal te zien en met hen voor Jezus neer te knielen, die ons met Zijn bloed heeft verlost en ons uit deze booze wereld trok om Zijn eigendom te zijn. O, hoe groot is die verlossing! Hoe maakt de genade den hoogmoedigen en boozen mensch tot een dienaar des Heeren en wat geeft zij hope in de donkere ure des doods.

Moeder Tietshof verliet dit pelgrimsland met de belijdenis: *„Ik ga naar Jezus."* Eenige oogenblikken te voren had haar dochter haar den 73en Psalm voorgelezen en toen zij kwam aan de woorden: „Gij hebt mijn rechterhand gevat," zeide zij: *„De Heere heeft ook mij bij de rechterhand gevat; Hij heeft mij ook liefgehad."*

Br. Varenhorst kuste mij toen de handen en bekende, hoe een tweede bekeering voor hem noodzakelijk was geweest. Vroeger had ik daar eens over gesproken, maar bij hem was daartegen verzet. Na tranen van berouw over een leven, dat beter had kunnen zijn; maar toch ook vreugde over het bezit van een Jezus, die ook de Petrussen bemint, die Hem verloochenden.

Als ik aan den hemel denk, dan komen al die vroeger en vroeg ontslapene voor mijne oogen en ik zie ze nog op hunne legersteden. Ik spreek met hen en hoor ze spreken.

Kan ik de oude Moeder Kuipers vergeten, die ook aan kanker leed en met de woorden: *„Nu verlaat ik de vreemden; en ga naar de vrienden,"* de aarde verliet. Haar zoon Willem, eertijds afkeerig, maar later de overwonnene, die in zijn lijden maar ééne belijdenis had: „Het is wel!" Zongen wij niet op Kamphorst bij het sterfbed van Br. ter Haar, 'k Zal eeuwig zingen"? Gingen er niet vanuit dat huis vijf naar den hemel?

En dan Br. Aatse, gaf hij nog niet een lied op in de grootste smarten? Onvergetelijk is Moeder Knods van Delden, over wie ik eenmaal een kerstboekje schreef: *„De oude vrouw bij den Kerstboom."*

En dan die hartelijke Broeder Flinkers op Tnickel, zag hij niet zijne beide dochters naar Jezus heengaan en later zijne vrouw? Wat is Gods genade ook in die gastvrije woning verheerlijkt. Groot Buren leverde ook eenigen voor den hemel.

Zoo zou ik kunnen doorgaan. God deed groote dingen. Velen vonden den Heiland en mochten al vroeg ondervinden, dat het sterven gewin is.

Ja, het sterven gewin.

Geeske Ter Haar, die Maria, klaagt daar niet meer over hare onvolmaaktheid.

Tante Maria werpt van pijn daar niet meer de kussens van hare legerstede.

Jan Ter Weer snakt daar niet naar wat lucht voor zijne gesloten longen.

Mina v. Krimpen heeft geen pluksel meer noodig voor haar wonden.

Neen, het sterven is hun gewin.

Gemeente te Hengeloo, vergeet uwe dooden niet, die in Jezus ontsliepen. Groot was 's Heeren zegen, dat Hij U zoovelen liet voorgaan. Zij zijn in het geloof gestorven en dat geloof is nu in aanschouwen veranderd. Vergeet ze niet. In bijna al uwe families heeft Jezus U laten zien, dat de zondaar met Hem zalig kan sterven.

Blijf in het geloof en dien Jezus, die volkomen zalig maakt.

Die van U heengegane Broeders en Zusters kennen en genieten nu dat gewin, waarvan Paulus sprak. Zij, die op aarde weinig bezaten, zijn nu rijk, volzalig en heerlijk. Geen enkele klacht komt nu meer van hunne lippen. Alleen juichen zij met de verloste schaar.

Alexander de Groote had de gansche wereld veroverd. Toen hij stierf beval hij, dat men bij zijne begrafenis zijne handen onbedekt zou laten, om te doen zien, dat zij *ledig* waren.

Toen Croesus, de rijke vorst van zijn tijd, op sterven lag, beval hij een dienaar om zijn lijkkleed op een stang te hangen, dit door de straten te dragen en daarbij uit te roepen: *„hier is alles, wat is overgebleven van den rijkdom van den rijken Croesus!"*

Buiten Christus te sterven is alles te verliezen; in Hem te sterven is al het verlies te herwinnen.

S. De H.

En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op zijn aangezicht, biddende

Matthéus XXVI : 39.

Vele leerrijke trekken zijn er in het gebed onzes Verlossers, in de ure van zijn lijden. Het was een *eenzaam gebed.* Hij onttrok zich zelfs aan zijne drie geliefkoosde discipelen. Geloovige, maak veel gebruik van het eenzaam gebed, vooral in tijden van beproeving. Het huiselijk gebed, het gezamenlijk gebed, het gebed in de kerk zal niet voldoende zijn; zij zijn zeer kostelijk, maar de best toebereide specerijen zullen in uw wierookvat bij uwe eenzame gebeden branden, waar Gods oor alleen kan hooren.

Het was een *ootmoedig gebed.* Lukas zegt, dat Hij nederknielde, maar een andere evangelist zegt, dat Hij „op zijn aangezicht viel." Waar behoort dan *uwe* plaats te zijn, gij nederige dienstknecht van den grooten Meester? Welke stof en assche moest *uw* hoofd niet bedekken? De ootmoed geeft een sterken grond in het gebed. Daar is geen hoop van verhooring bij God, tenzij wij ons vernederen, opdat Hij ons verhooge te zijner tijd.

Het was een *kinderlijk gebed.* „Abba, Vader!" Gij zult in den dag der beproeving bevinden, hoe sterk een steun het is, op uwe aanneming te pleiten. Als een onderdaan hebt gij geene rechten, gij hebt ze door uw verraad verbeurd; maar niets kan een kind het recht op zijns vaders bescherming doen verliezen. Zijt niet bevreesd om te zeggen: „Mijn Vader, hoor mijn geroep!"

Merk op, dat het een *volhardend gebed* was. Hij bad drie malen. Houd niet op, vóórdat gij verhoord zijt. Doe als de weduwe in de gelijkenis, die door haar aanhoudend wederkomen verkreeg, hetgeen zij door hare eerste smeekbede niet kon verkrijgen. Houd aan in het gebed en waak in hetzelve met dankzegging.

Ten laatste was het een *onderworpen gebed.* „Doch niet gelijk ik wil, maar gelijk Gij wilt." Onderwerp u, en God zal zich laten verbidden. Laat het aldus zijn gelijk God wil, en God zal alles ten beste beschikken. Laat het u genoeg zijn, uw gebed in zijne handen over te geven; Hij weet *wanneer* te geven, *hoe* te geven en *wat* te geven, en wat te onthouden. Zoo ernstig, dringend en toch met ootmoed en onderwerping smeekende, zult gij zeker de overhand hebben.

SPURGEON.

Gevonden paarlen.

De kracht van 'tzwijgen.

Overwin uwe tong, en gij zult een goed krijgsknecht onder de banieren des Lams zijn. Hoe meer gij uwe bedekking onder stilzwijgendheid zoekt, des te grooter is uwe kracht. Herhaal de dingen niet, omdat ze feiten zijn, maar alleen omdat ze den door u toegesprokene goed kunnen doen, en vergroot nooit een ding ten nadeele van den afwezige. Vertel nimmer iets van iemand, wat uwen hoorder een vooroordeel tegen hem kan doen opvatten. Bedenk met uwe liefde, wat uws naasten goeden naam kan schenden. Ik zeg met uwe liefde, omdat de hemelsche wet van ieder onzer eischt, de naaste zoo lief te hebben als ons zelven. De beleediging, iemand aangedaan door het kwaad, dat ge van hem weet alom te verspreiden, is zondigen tegen de wet der liefde. Waarom toch zoudt ge u als een medeplichtige van den boozen geest genaamd „de aanklager" aanstellen? God heeft menig hatelijk ding begraven, waaraan gij schuldig waard; waarom zoudt gij niet hetzelfde doen voor anderen?

Dr. JOHN PULSFORD.

Wat is het doel des levens?

Het doel des levens is maar niet in 't algemeen goed doen, al meenen velen zulks. Het is niet maar zielen te winnen, al dacht ik eens zoo. Het doel des levens is het doen van Gods wil; hetzij dit geschiede in den weg van weldoen, of in het werk van zielen winnen, of op andere wijze. Het grootste werk, dat den mensch na dit leven kan volgen, bestaat in het doen van al den wil van God. Geen man of vrouw heeft ooit meer in 't leven gedaan; geen Luther, geen Spurgeon, geen Wesley, geen Carrey hebben ooit iets grooters verricht, en een nederige dienstbode en een straatveger kunnen hetzelfde doen. Daarom laat dit ons hoogste beginsel zijn, dat we nastreven en vasthouden, onder goed gerucht en kwaad gerucht, onder tegen- en voorspoed en in beproeving, indien God het zoo wil en hoe Hij ons ook leidt. Hetzij uw weg naar China of naar Afrika moge leiden; hetzij gij daarheen zoudt gaan als een Evangelist of als een handelsman, laat het doen van Gods wil u het hoogste zijn. Er is geen geluk of goede uitkomst in het leven te verwachten, vóórdat dit beginsel is aanvaard.

Prof. DRUMMOUD.

Wat het is God lief te hebben.

God lief te hebben is Zijne eigenschappen lief te hebben. B.v. God is rein. En rein te zijn in gedachte en blik, zich af te keeren van onheilige lectuur en gesprekken, de oogenblikken te verfoeien, waarin men niet rein was, dat is God liefhebben. — God is liefde; en menschen lief te hebben, in 't verborgen zijn liefdewerk voort te zetten tot een alles omvattende philantropie en medelijden te hebben zelfs met de boozen en vijanden, dat is liefde tot God.

God is waar. Waar te zijn, te haten iederen vorm van valschheid, een deugdzaam, waar en werkzaam leven te leiden, dat is God liefhebben.

God is eeuwig en de eeuwigheid te beminnen, zich uitstrekkende van genade tot genade, voegende bij het geloof liefdedienst, en zich uit te strekken tot de dingen, die boven zijn, en te sterven onbesmet, met een innig verlangen om volmaakt te zijn, gelijk de Vader in den hemel, dat is God lief te hebben.

ROBERTSON.

St. N. v. B.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Br. C. B. te S. is een eerste vriend van de „Vragenbus." Hij komt met allerlei vragen. Zoo wil hij ook weten, hoe wij I Tim. 2 : 15 hebben te verstaan: „Doch zij (de vrouw) zal zalig worden in kinderen te baren, zoo zij blijft in het geloof, en liefde, en heiligmaking, met matigheid."

Het is verre van gemakkelijk om deze tekst op de juiste wijze te verklaren, en of het mij daarom zal gelukken, durf ik bijna niet veronderstellen.

Ten eerste wil ik enkele verschillende vertalingen noemen, eer ik begin te verklaren.

N. vertaling Voorhoeve: *„Doch zij zal gered worden in barensnood, indien zij blijven in geloof en liefde en heiligheid met ingetogenheid."*

N. vertaling N. De Jonge: *„Doch zij zal behouden worden door kinderen te baren, als zij blijven in geloof en liefde en heiligheid met ingetogenheid.*

Vertaling V. d. Palm: *„Zij nochtans, tot moederworden bestemd, is van de zaligheid niet uitgesloten: paart zij slechts met zedige ingetogenheid geloof, en liefde, en heiligmaking."*

Handboek Looman: *„Zij zal nochtans zalig worden* (zoo goed als de man) *onder kinderbaren en verplegen, indien zij althans blijft in het geloof en in de liefde, en in de heiligmaking, gepaard met zedige ingetogenheid."*

Ds. J. De Liefde: *„Doch zij zal* (in weerwil van) *kinderen te baren zalig worden"* enz.

Wanneer deze tekst verschillende vertalingen heeft, zal het ons niet verwonderen, dat hij ook verschillend is verklaard geworden, en die verklaringen zijn voor een deel afhankelijk van de opvatting, welke men heeft van de vrouw.

Wij weten, dat ook nog in onze eeuw de slavernij is verdedigd geworden met de letter des bijbels. Immers hetgeen Paulus tot de dienstknechten zegt in zijne brieven en over de heeren spreekt; alsook zijn brief aan Filemon over Onésimus, een weggeloopen slaaf; namen velen zóó op, als ware de slavernij eene door God gewilde toestand. Toch is dit zoo niet.

Het christelijk beginsel is zulk eenen macht, die de bestaande wanverhouding tusschen heeren en slaven allengskens zou wegnemen. De opvoeding des bijbels is tegen een geweldig ingrijpen van bestaande toestanden om te zetten in betere. Zoo moest het christelijk leven de menschen eerst verlichten, onderwijzen en veranderen, eer men tot die betere verhouding tusschen heer en slaaf kon komen. Eene geweldige omzetting zou een ander kwaad doen ontstaan, door revolutie in de maatschappij te brengen, waardoor eene bestaande orde geheel in *wan*orde zou verkeeren.

Wanneer nu de apostel Paulus in zijn tijd al had willen bewerken datgene, wat komen moest, n l. eene verhouding van knecht en heer, als eene *vrije verhouding,* zooals dat nu in de christelijke landen is, dan zou dit een strijd tegen het christendom in het leven hebben geroepen, tot zijn nadeel, en de slaven van zijn tijd zouden in eene *verkeerde vrijheid* zijn vervallen.

Neen, hij deed, door 's Heeren Geest verlicht, als een bekwaam opvoeder der zielen: door het zalig worden en het dienen van den Heere, als het hoogste goed voorop te stellen.

Den knecht of liever destijds slaaf, en den heer als onbepaald bezitter van zijne slaven, brengt hij beiden bij den Heere in de hemelen, opdat zij daar zouden leeren, wie zij voor elkander moesten zijn. Lees: Efez. 6 : 5—9; Coll. 3 : 22; 4 : 1; I Tim. 6 : 1, 2; Tit. 2 : 9, 10.

Wanneer nu het christelijk leven het beheerschend beginsel werd bij heeren en slaven, dan zou vanzelf de heidensche slavernij vervallen in wezen, al bleef de *vorm* nog voor een tijd uiterlijk bestaan. De heer hield op *despoot* te zijn en de slaaf verloor zijn *vreeze* en *beving,* waardoor hij alleen zijn heer diende tot ontkoming van straf. Nu kon dan ook later, als eerst dit kwam, de uiterlijke verhouding anders worden en het christelijk leven zou dan een andere wet brengen zonder botsing.

Dit is ook zoo met de veelwijverij in het O. T.

Oorspronkelijk gaf God den man maar ééne vrouw. Toch werd dit anders, zoowel onder vromen als goddeloozen. Het scheen, of de Heere daarin geene verandering wilde brengen, want eeuwen bleef dit zoo. Maar het christendom had ook hierin de roeping, om het huwelijksleven als eene verbinding van den man met eene vrouw weer tot zijn recht te brengen, en wel op zulk eene innige wijze, dat het huwelijk beeld zou zijn van Christus en Zijne gemeente.

Nu is de groote vraag, of enkele uitspraken in de brieven van Paulus over de vrouw ook niet verkeerd zijn toegepast. Moeten wij die uitspraken geheel naar de letter verklaren, of ook bij de letter op den geest des bijbels letten?

Ook hier vervallen mannen en vrouwen licht in een uiterste. De man, die meer een Oostersch-heerschenden geest heeft, verdringt de vrouw ook in het godsdienstig leven. De vrouw, die een Westersch vrije geest heeft, wil gaarne de grens tusschen man en vrouw wegnemen. Beide is verkeerd. Ook zijn er mannen, die alle verschil tusschen man en vrouw willen wegnemen; gelijk er vrouwen zijn, die volgens haar natuur er zich geheel mede kunnen vereenigen, dat zij in het godsdienstig- en gemeenteleven geheel ongenoemd blijven.

In „De Christen" van 29 Maart 1894 hebben wij alreeds over dit onderwerp gehandeld.

Wanneer nu in I Tim. 2 : 12 het verbod is: „Doch ik laat de vrouw niet toe, dat zij leere", wil dit niet zeggen, dat de vrouw niet in het openbaar mag spreken, bidden en profeteeren, en ook haar invloed niet mag gebruiken om in het huis Gods tot éenen zegen te zijn. Volstrekt niet. Hier komt het Oude en N. Test. tegen op; en dit zou geheel in strijd zijn met de N. T. bedeeling des Geestes en de verlossing der vrouw.

Dit is waar en moet bij alle ruimheid van beschouwing worden vastgehouden, dat het terrein, waar de vrouw zich volgens haar aanleg en beste meening heeft te openbaren, het huisgezin is. Haar is door den Schepper opgelegd kinderen te baren en op te voeden. Dit is het echt vrouwelijk element, waarin zij leven kan; dit is haar sfeer, waar ook haar nieuw leven kan tieren. Als nu haar nieuw leven goed blijft, zoodat haar geloof en de daaruit voortspruitende liefde, heiligmaking, met matigheid blijven, zal ze in haar moederschap „zalig" of *gelukkig* zijn. De smarten en de zorgen door den val draagt zij. Het hoogere leven is haar steun in dat drukkende van haar aardsche leven. Zelfs gebruikt de Heere de gevolgen van haar val tot hare *redding* en *behoudenis.* Dat tijdelijke lijden, met die zelfverloochening, is voor haar een *voorbereiding* tot Christus, en wanneer zij eenmaal bij Hem kwam, een *middel* in de alwijze opvoeding des Heeren, om steeds bij Hem te blijven. In haar vrouwelijke positie is zij bij Christus. Leeren in den zin van *heerschen* over den man is haar ongeoorloofd.

De Gemeente heeft een mannelijk hoofd en wel Christus. Zijn *regeermacht* brengt Hij wel over op mannen, zooals de Apostelen, Leeraars en Ouderlingen; maar niet op de vrouw. Zijn *dienende* macht brengt Hij op de beide geslachten over, van daar niet alleen diakenen, maar ook diake*nessen.* En, omdat de gemeente een algemeen priesterschap is, is de vrouw evenzeer met een priesterlijk hart gezegend als de man, zooals wij al lieten uitkomen.

Het terrein evenwel van Evangelisatie is het terrein der belijdenis van Christus. Ook daar mag de vrouw optreden. Zij mag ook de volkszonden bestrijden ja, ter wille van het huisgezin, haar terrein, moet zij tegen kroeg en bordeel te velde trekken. De mannen, de verwoesters van het huisgezin, moeten mede door haar tot hun plicht worden gebracht. Door hunne verkeerde wetten en zeden ging het huisgezin ten gronde. Wie kan beter de rechten van vrouw en kinderen bepleiten dan zij? Ook moet de vrouwelijke geest in de Evangelieverkondiging zijn. Zij, die op aarde het meest door de zonde moet lijden, kan de heerlijkheid van Christus ook het beste gevoelen. Neem de vrouw uit den dienst der Evangelisatie weg, en gij krijgt een versteend Calvinisme of een dor rationalisme. Ook hier is haar plaats. Zij, mede met den man verlost, moet ook met den man de bazuin des Evangelies blazen.

Ik ben bang te lang te worden met dit stuk. In korte stellingen wil ik zien dit te eindigen.

Als de geloovige vrouw normaal is in haar geestelijk leven, dan is zij *gelukkig* met haar kinderen en in het midden harer kinderen.

Dan dient de beantwoording aan hare vrouwelijke roeping tot haar *behoud.*

Komt haar geest daar tegen op en wil zij de plaats van den man innemen, dan wijkt haar *geluk* en komt er *gevaar* voor haar geestelijk leven. God bewaart zijne kinderen, ieder in den weg hunner roeping.

Dit geloof ik, is de bedoeling van den Apostel.

De vrouw, welke de Evangelisatie tot in haar uiterste drijft, begeert geen huiselijk leven. Zij doodt in haar de *vrouw* en *moeder* en bekomt eene natuur, welke aan de beide naturen van man en vrouw vreemd is. Zij wordt eene misgeboorte haar en anderen tot last.

Wanneer evenwel de geloovige vrouw, vrouw en moeder is en haar huis haar liefste plaats is, dan zal, wanneer zij neiging en roeping heeft om ook hare geestelijke gaven buiten haar huis te gebruiken voor den Heere, het huisgezin daardoor worden gezegend.

Onze geloovige mannen hebben wel toe te zien, dat zij niet hunne aangeborene regeergeest laten versterken door de letter der Schrift, maar laten vormen door den geest der Schrift. Ook moeten de verstandige mannen rekening houden met de eeuw, waarin wij leven. Zie, dat is goed, wanneer de mannen en vrouwen, zonder elkander te verdringen als verlosten des Heeren, Hem belijden, dienen en voor Hem leven en weldadig op elkander werken.

De man, die de gemeente wil behouden door den arbeid der vrouw te verhinderen, ondermijnt haar; de vrouw, die naar regeermacht streeft, even zeer. Maar man en vrouw, die haar willen dienen, zoeken den vrede van Jeruzalem.

S. De H.

Uit de Gemeenten.

Onze Deputatie in London.

Als de lezers van „De Christen" dit blad in handen krijgen en God ons veilig geleid zal hebben, bevindt de deputatie der Unie zich in London, waar wij Dinsdag l.l. heenreisden.

„The Freeman", een onzer Engelsche bladen bevat van ons optreden het volgende program:

Donderdag 20 Sept. in de Denmark-place Chapel. Leider de Eerw. W. R. Skerry.

Vrijdag 21 Sept. in het Bapt. Zendingshuis theemeeting, 's avonds 6.30. Welkomst-meeting 7.15. Leider Mr. H. Wood J. P.

Maandag 24 Sept. in de Walworh-road Chapel. Leider de Eerw. W. J. Mills.

Woensdag 26 Sept. in de Lordshiplave Chapel. Leider de Eerw. E. T. Mateer.

Donderdag 27 Sept. in de Bloomsbury Chapel. Leider de Eerw. J. Baillie.

Maandag 1 Oct. in het Vereinshous (Duitsch) 28 Finsbury square.

Dinsdag 2 Oct. in de Ryelane Chapel, Leider de Eerw. J. T. Briscoe.

Ons adres: Vereinshaus, 28 Finsbury square, London.

In de voorbode aller mede-verbondenen aanbevolen,

Uw broeder:
J. HORN.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. De vorige week bezochten onze Koninginnen den Helder en Nieuwediep, het was 50 jaar geleden, dat deze gemeente niet door een vorstelijk persoon was bezocht. Koning Willem III was er nimmer geweest, hoewel een belangrijk deel der Marine daar vertegenwoordigd is en voordat het IJkanaal gegraven was, de Suez booten van daar naar Indië afvoeren. Geen wonder, dat de bevolking hoogst ingenomen was met het bezoek der Vorstinnen, die algemeen zeer bemind worden. De groote reveu over de oorlogsschepen was de aanleiding van dit bezoek.

Naar bericht wordt, zullen H.H. M.M. kennis gegeven aan den Burgemeester van Breda, dat zij 25 of 26 dezes van plan zijn om die stad te bezoeken.

Verleden Zaterdag zijn de zittingen der Kamers der Staten-Generaal, namens H. M. bij monde van den Minister van Binnenlandsche zaken gesloten om Dinsdag 18 Sept. 's middags 3 uur weer te openen.

Veel kon Z.Ex. van hetgeen er verricht was door het parlement niet mededeelen, het is zelfs aller bedroevends weinig, want doordat de kieswet is ingetrokken geworden, is al dien tijd en kosten nutteloos verspild, en op slot van rekening heeft het heel wat scheuring en ellende veroorzaakt, er zijn veeten ontstaan tusschen anders warme vrienden, die misschien het heele leven niet weer worden vereffend, zoodat het zittingsjaar 1893—1894 in de geschiedboeken van vele politici treuriger gedachtenis, met eene zwarte kool staan aangeschreven.

Lombok. De pret is komende! Wat dan? Wel als naar gewoonte bij treurige gevallen van den eersten schrik en ontsteltenis bekomen, gaat men verzinnen, hoe men zich verdienstelijk zal maken voor de ongelukkigen zelf, of voor hunne betrekkingen en dan worden er Concerten, Opera's, Bals, Comedies, uitvoeringen, loterijen enz. enz. gehouden en men maakt pret tot dol worden toe en wat er dan overblijft, is ten voordeele van de bedroefden.

Op verschillende plaatsen zijn ze al aan den gang geweest en wat is dat nu aangenaam voor de weduwen en kinderen der officieren, die daar bij de overrompeling gesneuveld zijn. Stel u voor, dat zij zelf of de ouders van de gevallene vlak bij zoo'n comediezaal wonen en hooren daar de dolle vreugde, onder begeistering van Koning-alcohol, moet dat nog geen pijnlijker gevoel verwekken, als het doodsbericht zelve?

Waarlijk, Salomo heeft niets te veel gezegd, toen hij schreef: De barmhartigheden der goddeloozen zijn wreed. Onze tijd levert bij al de beschaving en humaniteit zeer weinig waar menschelijk gevoel op.

Wat ons bovendien zeer grieft en pijnlijk aandoet — om geen andere woorden te bezigen, is, dat we telkens lezen, dat het geld is ingekomen voor: „de opvoeding der wettige kinderen der gevallen officieren." Ik wil hier niet verder op ingaan, maar de toestand daardoor geteekend, schreit ten hemel en de dag der wrake kan niet uitblijven. De wetten in Nederland gemaakt ook voor Indië scheiden kinderen van eenen vader en een deel (misschien het grootste) gaan levenslang gebukt onder den smaad en worden bovendien van alle voorrechten uitgestooten, inplaats door de wet beschermd te worden.

Zaandam is deze week ook aan het feest vieren; het is 20 September 400 jaar geleden, dat de Schout (Burgemeester) van Westzaanden en Crommenye aan Oudt-Hein genaamd, vrijheid verleende om den dijk „te betimmeren en die te behuizen" en dat was de eerste stoot of daad, waardoor die bloeiende Zaanstreek wereldberoemd, is ontstaan — waar zelfs een Keizer van Rusland — Czaar Peter de Groote — het scheepstimmeren leerde.

België. Onze zuiderburen zijn nog druk bezig om zich slagvaardig te maken voor de a.s. verkiezing, die misschien heel wat verandering zal teweegbrengen in de politieke wereld aldaar. Immers algemeen stemrecht, het troetelkindje der socialisten, zal daar voor het eerst optreden en dan de gouden eieren in de schoot werpen van allen, die maar vangen willen.

Frankrijk. De zoon van den pas overleden graaf van Parijs zal, naar men zegt, niet in Engeland blijven wonen, maar zijn residentie nemen in Den Haag. Nu, zoo een hofhouding brengt voor de burgerij niet weinig voordeelen aan.

Naar de oorzaken van het spoorwegongeluk te Apilly (de vorige week medegedeeld) wordt een zeer streng ministrieel onderzoek ingesteld.

Saksen. Hier worden de wetten op vereenigingen en vergaderingen nog zeer streng gehandhaafd, in weerwil dat het Duitsche rijk de socialisten-wet heeft afgeschaft; en dat de regeering geen onderscheid maakt tusschen vergaderingen, die schadelijk geoordeeld worden, blijkt wel hieruit, dat zelfs elke spiritist, die in een séance (bijeenkomst) verklaart door den H. Geest of iets dergelijks gezonden te zijn, een bedrieger wordt genoemd en de bijeenkomsten worden verboden, en die eenmaal op zoo'n vergadering bewusteloos is geweest, mag nooit weer toegelaten worden.

Turkije. Te Constantinopel is een studentencomplot ontdekt aan de universiteit; verschillende van die heeren hebben de vlucht over de grenzen genomen; tegen 22 gevatten zal een vervolging worden ingesteld. Het doel van hun complotteeren wordt nog geheim gehouden.

Siberië. Den 14den October a.s. zal de spoorweg dwars door Siberië heen geopend worden, waardoor de krijgsmacht van Rusland niet weinig wordt vergroot.

Boven-Silezië. De regeering geeft slechts 2 cholera-gevallen op, terwijl de particuliere bladen niet minder dan 210 berichten, waarvan 80 met doodelijken afloop. Dit verschil springt nog al in 't oog en zal dan ook nader worden onderzocht.

China—Japan. Volgens de laatste berichten moeten de laatsten tweemaal geslagen zijn en groote verliezen hebben geleden.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „Beth-El" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „Rehoboth", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. Kerk Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. Silo-Kapel. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J zn., Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Noordmolenstraat 64, Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Heederik, Goudscheweg 45, *Bidstond.*

SNEEK. Vrede-Kerk. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

BERICHT.

Br. ROELES hoopt Zondag 30 Sept. in de Gemeente te Groningen te dienen en Maandag en Dinsdag daar met zijn lantaarn (even als br. Mensink) te werken. Hij is bereid in die week ook op andere plaatsen met of zonder lantaarn te dienen, doch moet daarvan tijdig bericht hebben. Adres: B. ROELES te Zutphen.

Aan de Gemeenten.

Daar de Commissie-vergadering niet verre meer is, worden de Gemeenten, in wier midden geacht wordt, eene **Unie-cent-reiziger** te zijn voor de *drie* wintermaanden, verzocht den naam op te geven en aanbeveling te zenden aan den Secretaris der Unie.

Mochten er bovendien nog voorstellen of vragen zijn aan de Commissie, die worden eveneens spoedig ingewacht.

Zutphen, Sept. '94 B. ROELES,
Secr. der U.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
Matth. XV: 9.

No. 388 DONDERDAG 27 Sept. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
Mark. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. van BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer. . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

KOMT.

Ik ben, zoo spreekt des Vaders Zoon,
Het licht verrezen in uw nacht,
Opdat Ik in genade u toon',
Wat liefde u bij den Vader wacht.
Kent Mij en leert in Mij gelooven —
'k Schenk eeuwig leven u om niet;
Ontwaakt en heft het hart naar boven,
Opdat ge in Mij uw Vader ziet.

O liefdewoord, o teeder dringen,
Ontferming zonder wederga,
Ons, die rechtvaardig straf ontvingen,
Biedt Hij het leven uit genâ.
Zou niet ons hart dat bidden hooren,
Niet nederzinken aan zijn voet?
Om niet tot zaligheid verkoren,
Weersta niet langer ons gemoed.

Hoort, zondaars! hoort, laat u verbidden,
Het geldt uw deel voor de eeuwigheid!
De Heer is reddend in ons midden,
't Is Hij, die hart en weg bereidt.
Stroomt, stroomt dan toe en neigt uw ooren,
Uw harten naar Gods liefdestem;
Komt, broeders, niemand ga verloren:
Er is voor ons genâ bij Hem.

Stroomt allen toe en neigt uwe ooren,
Uw harte naar Gods liefdestem.
Komt, zondaars, voor den Heer verloren,
Er is voor ons genâ bij Hem.
O, dat des Vaders liefde u treffe,
Zijn Woord u dringe in de ziel,
En juichend gij met ons verheffe,
Het heil, dat u te beurt ook viel.

Erkent wat oordeel uw geweten,
Wat vonnis u Gods wet verkondt;
Hoe gij de liefde hebt vergeten,
Hoe ge ied're plicht uit zelfzucht schondt.
Wat zult gij Hem ten antwoord geven,
Die eens u voor Zijn vierschaar daagt;
Die recht heeft op geheel uw leven,
En u uw hart als vader vraagt?

Waar zult ge u bergen, toevlucht vinden,
Als u de hand des doods genaakt?
't Zal vreeslijk zijn, te lang verblinden,
Als ge uit uw droom eerst dan ontwaakt!
Hoort nu, 't is de ure der genade,
't Is nú de dag der zaligheid,
Uw Heiland bidt — 't is ras te spade,
O, hoort wat heil ons is bereid.

C. S. A. v. S.

(„Mannakorrels.")

TOESPRAAK

gehouden den 20 Sept. in de Denmark Place chapel te London.

Geachte Vergadering, gel. Brs. en Zrs. in onzen Heiland!

Het is mij een voorrecht heden in uw midden te zijn, een voorrecht, waarvoor ik God dank. Naast God, gevoel ik behoefte dank te betuigen aan de Gemeente te dezer plaatse, die ons zoo welwillend in dit haar bedehuis ontvangt; aan den geachten br. Rev. Skerry, die de voorzitterstoel wil bekleeden, aan onzen beminden vertegenwoordiger br. Rudolf Klickmann, door wiens onvermoeiden ijver dit alles werd voorbereid, — en aan mijn vriendelijken tolk, die het mij mogelijk wil maken, eenige woorden tot u te spreken; en inzonderheid mijnen dank aan deze geachte vergadering, wier tegenwoordigheid te dezer plaatse mij zoo onuitsprekelijk goeddoet, omdat het van welwillendheid en belangstelling getuigt in ons optreden in u midden.

Inderdaad een liefelijke en liefderijke gedachte: ons eene ure van verwelkomst te bereiden. Zoo moedgevend met het oog op het doel van onze komst.

En als ik nu zoek naar een woord om eenigermate de gewaarwordingen mijner ziel in deze oogenblikken uit te drukken, dan dringt zich met kracht aan mij op dat woord, dat van den Apostel Paulus geschreven staat: „En Paulus, de broeders ziende, dankte God en greep moed. (Hand. 28: 15.)

Misschien vindt ge het zoeken van overeenkomst tusschen Paulus' intrede in Italië en ons verschijnen in uw midden wel wat schril. Nu, ik wil mij haasten u te zeggen, dat de aanleiding tot ons komen hier, niet was:

a. Een bende fanatieken, die ons wilde verscheuren.

b. Een Lysias, die ons uit hunne handen redde.

c. Ook dragen wij niet de boeien van het machtige Rome, noch zijn de speelbal van de onrechtvaardigheid harer Protesten. Evenmin voerde een Adramytherisch schip ons herwaarts, neen, het kleine Holland, waar een Czaar Peter eenmaal de scheepsbouw kwam leeren, verstaat de kunst prachtige stoomschepen te bouwen, met een groot stoomvermogen om in korten tijd, de wijde plas, die ons scheidt, over te steken.

Evenmin bejegende ons eenig onheil, zoodat noch een stormwind genaamd Euroclydon, noch een giftige adder te midden van barbaren, ons met verderf dreigde. — Ook zagen wij zon, maan en sterren niet van ons verdwijnen. Neen, God lof, onze reis werd zonder eenigen hinder volbracht. Desniettegenstaande gaat het ons na korte en voorspoedige reis als Paulus: de broeders ziende, danken wij God en grijpen moed.

Zeer gewichtig was de taak, waartoe Paulus opreis was. Zijn geleibrief luidde: „Gij moet ook te Rome van Mij getuigen." En hoe groot ook door genade, hij bleef in zichzelven een zwak menschenkind, die er behoefte aan had, dat in de kerker de Heer zelf en op de onstuimige baren een Engel hem verscheen, ten einde hem toe te roepen: *„Heb goeden moed, Paulus!"* — En als dan eindelijk zijne voeten den bodem van Italië betreden en de gedachten zijns harten binnen in hem vermenigvuldigen, dan ziet hij zich op eenmaal buitenmate verrast en vertroost, als de broeders uit Rome hem te gemoet gesneld zijn en hem omringen — dan ziet hij in hunne liefde de liefde zijns Gods en hunne aanschouwing is hem de waarborg, dat deze eerstelingen een rijke oogst vertegenwoordigen, waartoe zijn God hem naar Rome gezonden heeft.

G o d d a n k e n, hoe kon het anders bij den man, die God eerde als bron van al het goede, dat hij genoot, en in Wiens verheerlijking hij placht met alles te eindigen. M o e d g r ij p e n voor de toekomst uit de ervaren hulp en ondervinding van het heden. —

Is Paulus' reis naar Rome, met zijn talrijke hindernissen en doodsgevaren niet het beeld van onze reis hierheen; zij vertoont nochtans veel overeenkomst met de worsteling van het Baptisme in Holland, om te komen tot het van God voorgestelde doel.

Het Baptisme in Holland weet zich als hij:

a. Van God genadig geroepen.

b. 't Is krachteloos en onwaardig in zichzelve.

c. Vol moed om het verlorene te zoeken.

d. Den Joden eene ergernis, den Grieken eene dwaasheid.

e. Door allerlei nood bedreigd.

f. Van God beveiligd en gezegend.

g. Door de liefde der broederen vertroost.

Van God genadig geroepen, ja, dat is de onomwonden getuigenis van het hoopsken Baptisten, dat nu 49 jaar in Holland zich openbaart. De geschiedenis van ieder hunner en van allen te zamen, ook in hun eigenaardig optreden, is de geschiedenis der genade Gods met hen. Niet, alsof dat niet van elk christen waar ware, maar van de Baptisten in Holland is het dit nog in bizonderen zin. God heeft in hen iets nieuw willen scheppen. Uit het kerkendom zijn ze niet voortgekomen — een erfelijk christendom bezitten zij niet; het Reveil, de geestelijke beroering, die voor circa 50 jaar de doodsbeenderen in Holland b e r o e r d e, gaf het wel een belangrijke stoot, doch het bloeide op eigen wortel.

't Is krachteloos en onwaardig in zichzelve: 't Kan dus niet zeggen: een Hebreër uit de Hebreën, integendeel, van haar moet veeleer gezegd: *„Is Saul ook onder de profeten?"* Er zijn in Holland godsdienstige familiën als van geslacht tot geslacht; maar de Baptisten zijn aan die kringen vreemd; hun vader was een Amoriet en hunne moeder een Hetitische; toen God ze vond was er niemand, die zorgde voor hunne ziel. Onze bloei en wasdom beschouwende bij eigen onvruchtbaarheid, hebben rechtzinnige predikanten ons beschuldigd, dat wij onder hunne duiven schoten, doch dit is volstrekt onwaar, of zij moeten het onderscheid tusschen duiven en kraaien niet kennen. Zonder beeldspraak: het Baptisme komt op uit de inwendige zending, 't wordt bijeenvergaderd van de heggen en wegen; slechts zeer enkelen, op de 100 niet een, zijn aan te wijzen, dat zij christen waren, eer zij met ons in aanraking kwamen, neen, elke ziel is ons een buit na heeten strijd, ze is ons als het stuk

lands, dat Jakob aan Jozef schonk, wat hij met zijn eigen boog en zwaard had veroverd. Onze gemeenteleden behooren dan ook op zeer enkele uitzondering na, tot de arbeidersklasse en daar beneden. Ook hunne ontwikkeling is aan hun stand geëvenredigd, hoewel de geest Gods en de positie, die ze in het christelijk leven hebben te handhaven, ook beschavend op hen hebben gewerkt.

Zij zijn vol moed 't verlorene te zoeken. Dit kan, na het zoo even gezegde, geen bevreemding wekken. Is ons volk zelf door den Evangelisatie-arbeid tot Christus gebracht, onder dien arbeid is het ook opgegroeid. *Gered om te redden* is onze lijfspreuk; elke poging om het verlorene te zoeken wordt ter hand genomen. *Getuigen* en *redden* achten wij onze levenstaak. In mijn verder optreden hoop ik van een en ander breedvoerig te spreken; als in het voorbijgaan zij alleen nog dit gezegd: op dit terrein ligt onze grootste vreugde en tegelijk onze grootste smart. Smart hierover: dat wij allerwege handen naar ons uitgestrekt zien van hen, die roepen om het brood des levens en ons uit finantieel oogpunt de macht ontbreekt die roependen te bevredigen.

Het Baptisme in Holland, zeide ik, is den Joden een ergernis en den Grieken eene dwaasheid en inderdaad, als Ismaël is de hand van allen tegen ons, maar . . . . ook onze hand is tegen allen. Niet, alsof ons hart te eng was om ook kinderen Gods van anderen naam daarin een plaats te geven, of ook, dat wij niet zouden waardeeren, wat anderen voor den Heer arbeiden, dat zij verre, de geest der enghartigheid en der uitsluiting is de onze niet, maar op het stuk van beginsel bleven wij het woord van Spurgeon getrouw, dat hij ons voor 30 jaar schreef, zeggende: uw wachtwoord zij: *cedo nulli* = *„geeft niets toe."*

In het door en door kerkelijke Holland zijn de Baptisten de paria's — de landswetten dulden ons, maar anders was het: Weg met dezen — noch Herodes, noch Pilatus, noch Bethlehem, noch Jerusalem hebben plaats voor het kindeke; zoekt ge het, ge vindt het in doeken gewonden, liggende in de kribbe, terwijl Herodes' dolk en Kajafas' banbliksem het dreigen. — Hierop zijn gunstige uitzonderingen. Er zijn Evangelische christenen die, in naam althans nog tot de kerk behooren en groote sympathie met onzen Evangelisatie-arbeid toonen.

De haat der wereld tegen ons is daarom zoo fel, wijl zij op veelvuldige wijze door ons in haren zondigen weg wordt gestoord.

Door allerlei nood bedreigd. Ik zeide in den aanvang, dat Paulus' reis naar Rome zoo vol wederwaardigheden, ja, met doodsgevaar gepaard, een beeld was van de worsteling van het Baptisme in Holland, om te geraken tot het gewenschte doel. En inderdaad tegenwinden, stormen van allerlei aard en soort hebben tegen ons scheepje gewoed, zoo zelfs, dat het meermalen dreigde te breken. — God echter hield zegenend en wakend het oog over hetzelve.

In onze worsteling zijn wij thans tot een nieuw stadium gekomen, wij zien thans onze Engelsche broeders van aangezicht tot aangezicht, want, en dit had ik misschien eerder moeten zeggen, terwijl ik heden voor u sta, staan er duizend achter mij, op wier bede wij hierheen togen, en die ons met hunne gebeden van schrede tot schrede volgen.

O, hoe menigmaal hebben wij bij een blik naar boven, ook een blik naar Engeland gericht, om half moedeloos dien blik weer af te wenden en als Israël te zuchten: *Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet.* Indien wij op die klacht niet hadden kunnen laten volgen: G i j, o H e e r e ! z i j t o n z e v a d e r ! ja dan hadden wij in onzen druk versmacht.

Wij hebben geloofd en gelooven het nog, als onze broeders in Engeland en Amerika onzen strijd en nood kenden, zij zouden ons ter hulpe snellen. Reeds waren wij des wachtens en hopens moede, toen een lichtende ster ons kwam troosten. In 1886 kwam uit Cardif een jeugdige, Engelsche broeder, met name F. M. Pratt om aan het hoofd eener papier-vezelfabriek in Holland te staan, daar voor Engelsche rekening gedreven. Hij zocht en vond er zijne broeders. Toen hij ze leerde kennen en hun arbeid zag, stond zijn plan vast om voor Holland hulp te zoeken in Engeland. Met zeldzamen ijver en toewijding greep hij elke gelegenheid aan om aan den „harden bodem" (vergeef mij zulks) vrucht te ontlokken — Helaas! hij mocht die vrucht niet aanschouwen, reeds 3 jaar, nadat hij ons leerde kennen, nam eene vreeselijke krankheid (buikvlies-ontsteking) hem plotseling uit ons midden weg. 't Was of als God tot ons zeide: met het oog op de begeerde hulp uit Engeland: „Spreek mij niet meer van deze zaak." — Doch ziet, geen ding zal bij God te wonderlijk zijn, als onze Abel in het stof des doods nederligt, geeft God ons voor Engeland een ander zaad; in br. Rudolf Klickmann verscheen onze Seth. Wat deze broeder voor Holland deed, is u allen bekend en hij mocht aanvankelijk vrucht zien. Dank aan hem, dank aan u allen, die zijne bede niet afwees. Ontvang de verzekering, dat de aanvankelijk geboden hulp eerstens onze ziel verkwikte door de liefde, die er in sprak en anderdeels ons tot steun was. Doch, dat onze broeders in Engeland de Baptiste Missie in Holland zich werkelijk hebben aangetrokken kan nog niet worden gezegd, want hiervoor zijn de Engelsche Baptisten bekend: wat zij eenmaal aanvatten, vatten zij goed aan en laten het niet weer los.

Mocht onze verschijning in uw midden daartoe van God gezegend worden.

Weet het: in ons komen tot u, staan aan uw deur 18 gemeenten met circa anderhalf duizend leden. 14 gemeenten zijn aangesloten aan de Unie, die 14 jaar bestaat — bij de andere is voorbereiding en toenadering daartoe. Mede staan heden aan uw deur circa 1400 leerlingen onzer Zondagsscholen waarvan het grootste deel uit de achterbuurten is opgezocht en anders geen onderwijs in den weg des heils erlangt — bovendien nog een schare van 300 jongelingen en jongedochters, leden onzer jongel. en jongedochters-vereenigingen. En wat meer zegt, vele duizenden in Holland, die daar dolen als schapen, die geen herder hebben, wachten op hen, die ze tot den Goeden Herder zouden voeren. Intusschen trekt een heirleger van leugen-predikers in en buiten de volkskerken op, met kwistige hand het zaad van ongeloof en revolutie zaaiende. Het drankverbruik is tot een schrikbarende hoogte geklommen: 100 millioen voor een landje van $4\frac{1}{2}$ millioen inwoners. Onze gevangenissen zijn allen vol, zoo zelfs, dat aan vele veroordeelden hun straf niet kan worden voltrokken en de Minister van justitie eene aanschrijving zond aan de Politie, meer beteugelend dan straffend op te treden en helaas! ook onze krankzinnigen weet men, in weerwil van snelle aanbouw van nieuwe gestichten niet meer te bergen.

Klinkt uit dat alles u de noodkreet niet in de ooren: „Deert het u niet, dat wij vergaan?" 't Schijnt dat ik overdrijf — 'k wenschte, dat het zoo ware — toch spreek ik niet dan volle waarheid.

Met de hartelijke groete van al de broeders en zusters in Holland zijn de belangen onzer missie u hartelijk aanbevolen.

D e b r o e d e r s z i e n d e , d a n k e n w i j G o d , e n g r i j p e n m o e d . HORN.

Uit en over Londen.

LONDEN, 21 Sept. '94.

Waarde Jonathan!

Van sommige menschen zegt men: „Zij zijn niet nieuwsgierig, maar willen graag alles weten," of gij een der hunnen zijt, zullen wij nu maar in het midden laten, een „weetgraag" zijt ge, dat bewijst wel uw dringend verzoek, u iets van mijn Londensche reis te schrijven; maar ik weet toch ook, dat de achtergrond uwer weetgierigheid is, hartelijke belangstelling in onze personen en in de zaken van 's Heeren werk op aarde. En wijl gij als motief tot schrijven aanvoert, dat onze correspondentie indertijd door vele lezers van de Christen met belangstelling is gelezen, wil ik dan maar aan uw verzoek voldoen.

Dat voor „kleine luyden" als de Hollandsche Baptisten zijn, de afvaardiging van eene Deputatie naar Engelands hoofdstad nog al een ding van beteekenis was, kon men aan de wijze, waarop daarover in onze kringen gesproken werd, duidelijk merken. Ik kan u dan ook wel verzekeren, Jonathan, zoo de uitnoodiging daartoe niet uit Engeland zelve gekomen was, niemand in heel onze Unie, aan zoo iets had gedacht. Wenschelijk vonden wij het wel, doch zoolang er niemand onder ons, als eerlijk mensch, zich vermeet Ds. voor zijn naam te schrijven, laat staan van Dr., zoolang achtten wij de tijd niet gekomen, om zulke groote dingen te ondernemen. Ook zou ondergeteekende zich nimmer daarvoor hebben laten vinden, zoo de Unie hem daartoe niet bepaaldelijk had aangewezen; zoo het werk in Holland hem niet na aan het harte lag en zoo hij niet had geweten, dat de God der krachten, de sterkte vermenigvuldigt, dien die geen krachten heeft. Bij den drom van zorgen en bezwaren, die met het oog op deze taak zijn hart bestormde, was het: „de nood is mij opgelegd." Het meerendeel der onzen heeft dan ook beseft, dat zoo ergens, hier de hulpe Gods alles moest zijn. Dat besef heeft het gebed vermenigvuldigd en de Hoorder der gebeden doet zijn hulp nooit vruchteloos vergen. Daarom, mijn broeder, in welk opzicht deze arbeid 's Heeren werk onder ons te goede moge komen, het sta hier neergeschreven, als voor 's Heeren heilig aangezicht: SOLI DEO GLORIA! (*Gode alleen de eer.*)

D e r e i s.

Na een gezegenden rustdag met de gemeente te Groningen en een biddend afscheid, begaf ik mij met mijne dochter, Maandagmorgen 16 Sept. per sneltrein naar Amsterdam.

Hebt ge die rit, eerste klasse, harde banken, wel eens gemaakt Jonathan? en hebt ge het dan wel eens getroffen, dat gij in den achtersten waggon zat, die niets deed dan slingeren, als wilde hij zeggen: „ik ga wel mee, maar hoor er niet bij" — nu, dan zijt gij gewaar geworden, dat gij ribben hebt. Een onzer reisgenooten beklaagde zich dat hij, hoewel reeds 60 jaar, nu nog op zoo onzachte wijze gewiegd werd.

't Was prachtig weer — wij hadden een goed gezelschap en reisden niet in cognito, maar mochten door woord en tractaat van onzen Heiland en zijn zaligen dienst getuigen.

Aan 't Centraal-station wachtte de oude broeder Henning ons op — wij gaven onze bagage in bewaring en wandelden, ten einde meer in 't fatsoen te komen, naar de woning van onzen broeder in de Jacob van Campenstraat. Hier wachtte zijne echtgenoote, zijn schoonzoon en dochter ons op en deden ons in dezen gelukkigen familiekring de vermoeienis van de reis vergeten. Johanna van Meerloo uit Deventer en Gerarda van Leeuwen uit den Haag, waren mede gearriveerd, zoodat de deputatie, met inbegrip van genoemden broeder Henning, compleet was. Met vertrouwen mag ik neerschrijven, dat aller oog op God gericht was. Wij sterkten ons door gemeenschappelijk gebed en werden verkwikt door het bezoek veler broeders en zusters der Amsterdamsche gemeente, waaronder ook br. v. Meerloo.

Dinsdagmorgen kwart voor zeven kwam het rijtuig voor en bracht ons naar het Centraal-station „Vijf, retour Londen" wat een woord, maar ook wat een prijs, waarlijk, Jonathan, gij zoudt u er van achter de ooren gekrabd hebben even als ik. Neen, zulke dure spoorkaartjes koopt ik nimmer.

De trein stond reeds gereed, ons ijzeren paard stampte en snoof, alsof het wilde zeggen: „een heel eind van Amsterdam naar Vlissingen." Dat dit gezegde waar was, zouden wij nu ondervinden; want, hoewel ons paard zich dapper gedroeg, was het toch reeds half twaalf, toen de Conducteur riep: Vlissingen.

'k Zou haast nog vergeten te melden, dat het prachtig weer was, een zomersche dag en dat is toch wel vermeldenswaard met dank aan onzen God, die ook daarin ons Zijn gunstrijk aangezicht toonde. Ook moet ik u nog melden, dat toen wij den Haag passeerden, ook daar eenige gemeenteleden aan het station waren, om ons een vaartwel toe te roepen, dat zeer verrassend voor ons was.

In Vlissingen was volstrekt geen oponthoud, gij begrijpt, anders hadden wij even een wandeling gemaakt naar het vernieuwde monument van onzen zeeheld de Ruyter, onlangs door onze beminde Koningin heronthuld.

Nog maar pas waren wij aan boord, of de touwen werden losgemaakt en daar stevende het prachtige vaartuig heen. Vaartwel, lieb fatherland! wij gaan naar Engeland, doch weldra hopen wij uwe stranden weder te zien.

De stoombooten der Maatschappij Zeeland zijn groote en prachtige vaartuigen. Wij reisden natuurlijk tweede kajuit, doch die was in elk opzicht net en solide. Ook de eerste kajuit met zijn verschillende apartementen en salons kregen wij te zien, maar zoo gij het nimmer zaagt, zoudt gij de handen ineen slaan — gij kunt u, behalve door de schommeling, niet verbeelden in een schip te zijn.

De Noordzee leverde bij dit prachtig weer een indrukwekkend schouwspel. Ja, alles spreekt van God en roemt Zijne majesteit en macht, niet het minst de zee.

Wij konden steeds aan dek zijn. Behalve de bemanning, die uit 36 koppen bestaat, waren er 49 passagiers aan boord. Met sommigen had ik een gesprek, met twee hunner een zeer ernstig gesprek, aan allen, voor zooveel zij te bereiken waren, deelde ik traktaten uit. Ik stond dus dezen Dinsdag wel niet in mijn Bijbelkiosk op de markt te Groningen, maar ook hier had de meester werk. Ook de jongelui deden het hunne, zij zongen hunne liederen en waren daarin onvermoeid, tot groot genoegen van scheepslieden en passagiers.

Gelijk ik zeide, de blik over de zee was bekoorlijk. Statig en trots zagen wij groote driemaster schepen „wandelen" op de baren en kleine visscherspinken als zulke zeemeeuwen duiken en weer boven komen.

Allengs viel de avond, hij was kalm en plechtig. De Engelsche kust was in 't gezicht en wenkte ons met zijne vele honderden lichtjes. Een vuurschip, een boei met een brandende lantaarn en onafgebroken luidende bel er op, riep ons toe: niet te dicht bij, hier is gevaar. Ja, de menschen zijn practisch. Zij rekenen met het gevaar, zoo zelfs, dat gij op onze prachtige boot niet slechts reddingbooten vondt, maar ook een menigte gordels, waarop gij, zoo 't schip u door brand of storm niet meer kan herbergen, in de zee kunt drijven, terwijl de brandspuit dag en nacht gereed staat. En toch . . . die practische mensch, zoo bedacht op behoud van lijf en leven, bekommert zich om het heil zijner ziel voor een eeuwigheid zoo weinig, dat hij èn drijfgordel èn reddingsboot van zich stoot, ja, weigert stuurman en loods aan boord te nemen, en zonder roer en kompas op de levenszee rondzwalkt, de eeuwigheid te gemoet.

Tegen 8 uur ruim, kwam *„de Duitschland"* te Queenboro. "De Duitschland", zoo heette onze stoomboot; was het toevallig, Jonathan, dat juist de boot van dien naam ons naar Engeland bracht? Hoe 't zij, Holland, Duitschland, Engeland, is het drievoudige snoer, dat wij begeeren, de twee eerste draden zijn in elkander gestrengeld (naar wij hopen steeds vaster) ging het nu niet om de derde? Nu, worde het koord zoo sterk, dat er nog vele zielen in ons lief Vaderland mede aan de voeten van Jezus getrokken kunnen worden.

Wat een drukte en bedrijvigheid op de aanlegplaats te Queenboro. Voorwaarts met uw bagage, want tijd heeft de Engelschman niet. Jan Holland moet zich wat reppen. Met onze 9 handkoffers en tasschen stormen wij de Douanen-loods in en laten alles visiteren en dan in den trein. Daar gaat hij reeds; de conducteur heeft reeds een Hollandsche sigaar. De maan schijnt, maar wij merken er weinig van, want het gaat door vele diepten, zoodat ge de hemel ter nauwernood meer zien kunt en als gij met veel geraas door de tunnels spoort, dan is het natuurlijk pik.duister.

Oppassen is de boodschap, want het spoorpersoneel in Holland heeft u verwend. Hier roept de conducteur de plaats van aankomst niet, evenmin doet hij 't portier open; „help u zelven!" is de lijfspreuk van elk Engelschman. Eer Jan Holland goed tot besef is, heeft John Bull de portier al open en staat er buiten.

Aan het station Hernn-Hill moest Gerarda uitstappen. Toen de trein er stil hield, waren wij grootelijks verblijd niet slechts br. Klickmann te zien, maar ook Mevrouw Klickmann, benevens hun zoon Wilfried en dochter. Hoe hartelijk drukten zij ons de hand en heetten ons welkom, 't was een heldere lichtstraal na al de duisternissen van dezen laatsten spoorrit. Gerarda ging met de familie K., br. K. zelf stapte bij ons in. Weldra was Holborn-Viaduct bereikt; daar stapten wij uit, toen in den droske naar Finsbury quare 28, het Vereinshuis der Duitsche Jongelingsvereeniging, dat wij na 20 minuten rijdens bereikten.

De huisvader verwelkomde ons, presenteerde ons het boek, waarin elke gast zijn naam moest schrijven en verzocht ons toen onze kamers te willen zien, waaraan wij gewillig gehoor gaven, niet vermoedende, dat daartoe een trap van 68 treden beklommen moest worden, een ware worsteling voor doodmoede reizigers.

Doch voor dit maal moet ik eindigen, Jonathan! Blijf ons in uwen gebeden gedenken. God zegene u en allen, die de Zijnen zijn.

Ontvang met allen, die dit lezen de hartelijke groete van de Deputatie.

Uw liefhebbende broeder:
J. HORN.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

E v a n g e l i s a t i e i n p l a a t s v a n e m a n c i p a t i e.

In de rubriek "Vragenbus" kwam in de vorige week eene groote fout voor. Op de derde bladz., kolom 3, regel 11 van onderen, lezen wij:

„De vrouw, welke de Evangelisatie tot in haar uiterste drift, begeert geen huiselijk leven" enz.

„Evangelisatie" moet daar zijn: e m a n c i p a t i e. Hieronder verstaan wij de vrijmaking der vrouw uit haren gebonden staat, waarin de val en vooral de Oostersche dwang der mannen haar bracht.

Die vrijmaking nu moet binnen de grens der H. Schrift blijven. Neemt men nu naar den geest onzer eeuw alle grens tusschen man en vrouw weg, dan gaat de vrouw voor haar gezin verloren, en dit is de ondergang voor maatschappij en kerk.

Het ware zeer te wenschen, dat de vrouwen meer met Evangelisatie dan met emancipatie zich bezig hielden. Dit zou voor haar geen groote fout, maar een groote deugd zijn.

Dat de lezers van ons blad op deze rectificatie acht nemen.

S. DE H.

Uit de Gemeenten.

VALTHERMOND. Liet de gemeente Valthermond tot hiertoe niet veel van zich hooren, en kunnen we niet van bekeering van zondaars melden, toch mogen we ons verblijden een broeder, die om oorzaken eenige jaren geleden de gemeente verliet, wederom tot de gemeente te zien toetreden. Dat op deze eersteling een rijke oogst volge.

Gaan we in het geestelijke een weinig voornit, ook op stoffelijk gebied is er vooruitgang merkbaar; want waren tot nu toe onze banken niet van leunings voorzien, hetwelk het zitten moeilijk maakte, ook aan die behoefte is voldaan.

Nog zagen we gaarne wat meer licht in ons lokaal. Of ook die behoefte zal worden vervuld?

Zoo gaat de gemeente met haren voorganger in stilheid voort, ziende op den Heer, die de duisternis tot licht kan scheppen.

Brs. bidt voor ons!

Namens de Gem.:
J. R.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Verleden Dinsdag 22 Sept. zijn op de gewone wijze door H. M. de Regentes de Staten-Generaal geopend — eene plechtigheid, die steeds duizenden nieuwsgierigen lokt om getuigen te zijn van schitterende optochten, want de gala-koetsen en gala-kostumen worden dan voor den dag gehaald. Toch meene niemand, dat het alles goud is wat er blinkt.

De Minister of beter het geheele Ministerie liet H. M. heel wat beloften doen in de zoogenaamde troonrede, die in afwijking van de gewone kortheid ons nu bizonder lang toescheen en waarbij wij het lezen den indruk kregen — beloven valt gemakkelijk, maar het volbrengen is moeielijker. Wilden wij deze officieele rede in haar geheel opnemen, dan zou ze heel de ons toegeschikte plaatsruimte innemen — daarom zullen wij volstaan met te zeggen, dat opnieuw weer is aangekondigd, dat de uitbreiding van KIESRECHT zal worden voorgesteld. Ook zal er eene wet worden ingediend tot regeling van de personeele belasting, wat natuurlijk al lang is beloofd en hoogst noodig blijkt. Ook is de belofte gedaan op „Kamers van Arbeid," waarvan de bedoeling is, dat werkgevers en werklieden elkander ontmoeten om hunne geschillen te bespreken en hunne gemeenschappelijke belangen te behartigen. Wij willen hopen, dat dit jaar wat meer worde tot stand gebracht dan het vorige, dat wel wat geleek op een der magere koeien van Farao.

Zooals ook onze lezers weten, is er tegenover den revolutionairen geest der socialisten een Vereeniging gesticht die zich noemt:

„BOND VAN ORDE DOOR HERVORMING."

Zij heeft reeds hare vertakkingen door heel het land en doet gedurig van zich spreken. Zij heeft o. m. ten doel om heide of dalgronden te ontginnen, daarop arbeidswoningen te zetten en dan voor een lagen prijs te verpachten aan flinke arbeiders, die bij goed oppassen het vooruitzicht hebben het plaatsje in eigendom te krijgen.

Hoewel het niet onze bedoeling is om over moorden en doodslagen te spreken, zooals die dagelijks in de couranten worden vermeld, want dan zouden wij er geregeld deze gansche rubriek aan moeten wijden, toch hebben er gevallen plaats, waar op „de Christen" bizonder de aandacht heeft te vestigen en dit noopt ons over de moord in de vorige week te Nijmegen op de weesvader uit Scheveningen, die bij opdracht der Regentes een jongeling naar het reserve-depôt voor Indië had gebracht. Het was te laat om naar Scheveningen terug te keeren, dus besloot hij te Nijmegen te overnachten. Hij vroeg iemand op straat om hem een logement te wijzen en deze bracht hem in een hoerenwinkel, een zoogenaamde stille knip, waar hij vermoord is.

Wij vragen kort weg: is het niet meer dan tijd, dat vooral de Christenen zich opmaken om tegen deze schandholen op te treden, tot zoolang er de Regeeringen de oogen voor open gaan, en die ze met de wet in de hand verbannen? Voor elke zedelijke verbetering moet de Christen niet alleen te vinden zijn, maar er den eersten stoot aangeven.

Kroeg en Bordeel zijn zusje en broertje, waarmede de christen volstrekt geen andere aanrakingspunten mag hebben, dan hen met kracht en ernst te bestrijden.

België. Den 14 October a.s. zal de groote verkiezingsslag in België plaats hebben en met spanning wordt reeds de uitkomst te gemoet gezien.

Iedere 50 kiezers hebben het recht een candidaat te stellen, zoodat in districten, waar niet meer dan een candidaat wordt opgegeven, al is het door slechts een 50tal kiesgerechtigden, dan wordt die als gekozen beschouwd.

Frankrijk. In Nantes heeft een groote socialisten-verg. plaats gehad, waarin boven verwachting bleek, dat de parlementaire socialisten verreweg de meerderheid waren. Dat zijn dezulken, die niet door geweld, maar langs wettigen weg verbeteringen zoeken voor het volk. Eerst werd besloten om het voorstel van algemeene werkstaking te verwerpen, want zoo zeide Jules Guesde, lid der Kamers, „het stembiljet is ons eenig wapen", toch schijnt de Verg. daarop terug gekomen zijn, want het laatste bericht meldt: „Het socialisten-congres te Nantes heeft de algemeene werkstaking aangenomen. De parlementairen, die daarin niet mede gingen, werden uitgefloten.

Italië. Crispi, de minister-president, heeft eene poging gedaan om de Regeering met den Paus of omgekeerd te verzoenen, maar het is hem niet gelukt, want de kerkelijke alleen-heerscher wilde zijn wereldlijke macht terug hebben, die Victor Emmanuel hem heeft ontnomen. Daartoe is Crispi natuurlijk niet gezind en schikking konden deze twee wereldgrooten blijkbaar niet vinden, zoodat ze verder van elkander staan als ooit te voren. Het zou dan ook een ramp zijn, als de Paus de vroegere macht terug kreeg.

De jonge graaf van Parijs heeft audiëntie bij den Paus aangevraagd, zeker om een beetje te gaan klagen over den toestand.

Rusland. Ee gezondheidstoestand van den Czaar moet niet zoo gunstig zijn, als eenige dagen geleden geschreven werd en ook zijn zoon George is weer verergerd. Ook de rijken en machtigen dezer wereld zijn niet van lijden uitgesloten en bij hen is het dikwijls nog pijnlijker, dan bij een gewoon burger.

Servië. De toestand schijnt in dat land zeer ondragelijk te zijn: wie niet naar de pijpen van den ex-koning Milaan wil dansen, wordt eenvoudig achter slot en grendel gezet, zoo het heet, als gevaarlijk voor het Vorstendom. De jonge koning regeert in naam, maar de vader, die van een zeer weelderig leven houdt, bestuurt de zaken en dat schijnt Alexander evenmin te bevallen, zoodat er eene voortdurende spanning heerscht. Wat van dat ongelukkig landje nog maal moet worden?

China—Japan. De laatste berichten zijn zeer ten gunste van Japan, die hoewel zelf geen groote verliezen, toch de overhand krijgt te Korea.

Japan is al bezig in dit koninkrijk nieuwe wetten in te voeren en heeft zelfs last gegeven, dat de Koning zich moest scheiden van zijne vrouw, die Chineeschgezind is en wat al te veel de broek aan heeft.

Het was misschien goed, dat de Japanner hier ook eens kwam om de door heerschzucht gedreven vrouwtjes tot rede te brengen, of ze aan den dijk te zetten.

Lombok. Wat te verwachten was, de Baliërs moeten de vlag strijken voor de Hollanders en het zal nu misschien voor goed gedaan zijn met hun knevelarij der Sasaks. Die ongelukkige menschen hebben naamloos geleden onder het wreede bestuur van die indringers.

Het verbranden van dorpen door de Regeering, als de bevolking niet genoegzame bewijzen van slaafsche onderworpenheid gaf, behoorden tot de geregelde strafoefeningen.

Zal God geen recht doen?

Z. R.

VARIA.

IK KAN NIET.

„Hier, Daniël, daar hebt ge iets, waarin ge belang zult stellen", zeide de boer Braun, terwijl hij zijn knechtje een gebruikt briefcouvert overreikte.

„De postbeambte heeft het niet gestempeld", merkte de jongen op, terwijl hij de postzegel nauwkeurig bezag.

„Daarom kunt gij uwe moeder kosteloos een brief toezenden", voer de landman voort, „en uwe 5 cent kunt ge in uw zak houden."

De knaap was reeds bezig voorzichtig de postzegel van het couvert los te maken, toen zijn geweten hem influisterde: Die postzegel heeft reeds een brief vrij overgebracht en dus zijnen dienst gedaan.

„Hij kan zulks nog ten tweeden male doen, de stempel staat er immers niet op", redeneerde hij in zichzelf.

„Maar gij weet toch, dat hij gebruikt is", hervatte een andere stem.

„Dat is de schuld van den postbeambte", was het antwoord. „Zulk een kleinigheid beteekent voor de Regeering niets, zij zal dat gemis niet bemerken."

„Zult gij het dan ook niet bemerken? En moogt gij, om welken prijs ook, oneerlijk worden?" fluisterde de inwendige stem.

Daniël sidderde. Het was hem te moede, alsof iemand hem die waarschuwende woorden in de ooren had doen klinken. Hij wierp de postzegel in 't vuur en riep uit: „Neen, ik kan mij niet voor zulk een geringen prijs verkoopen; ik kan het niet!"

„Wat is dat?" riep de boer uit, „nu ge al die moeite gedaan hebt met het losmaken van dien zegel, werpt ge hem weg?"

„Dat is nog niet alles", was des jongens helder antwoord.

„Wat? hebt ge er uw vingers nog bij verbrand aan de theeketel?"

„Neen", gaf Daniël beslist ten antwoord, „ik was bijna gereed mijn eer te verkoopen; maar ik kan het niet doen!"

„Wat wilt ge daarmede zeggen?" vroeg Braun verrast. „De postzegel had zijn waarde nog en het zou niet aan het licht gekomen zijn, dat hij tweemaal gebruikt was."

„Maar ik zou het geweten hebben, en om 5 cent, zulk een kleine prijs, de achting voor zichzelven te verliezen; bovendien ...."

„Wat bovendien?" viel hem de huisheer in de rede.

„God weet het", hernam Daniël; „Hij is een kenner van 't hart."

„Wie zou zich nu over zulk een nietig ding verontrusten!" merkte Braun aan. „De postadministratie zou er waarlijk weinig armer door geworden zijn."

„Maar ik zou er armer door geworden zijn. Had ik voor slechts 5 cent mijn eer verkocht, dan zou ik inderdaad een slechten handel gedreven hebben."

Zoo droeg Daniël de zege weg, en het heeft hem niet berouwd, aan de stem des gewetens gehoor gegeven te hebben.

N. v. B.

(Uit „Der Wahrheitszeuge.")

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. H. M. te Hengeloo *f* 12.46.

N. v. BEEK.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J.zn., Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ADVERTENTIËN.

Na eene langdurige ziekte is onze geliefde zoon en broeder LIEUWE in den ouderdom van ruim 30 jaren uit ons midden weggenomen. 12 September, 's avonds 7 uur, is hij zacht en kalm de eeuwige rust ingegaan. Christus, die hem zocht en kocht, zijn eenig Rustpunt, heeft hem in 's Vaders huis gehaald. „Doch gij, mijne ziel, zwijgt Gode", verstaan wij. De Heere troost ons kennelijk. Één hope bezielt ons.

STAVOREN, Sept. '94.

J. VISSER.
G. VISSER—CUSVELLER
en KINDEREN.

Mede namens haar, met wie hij in het huwelijk wenschte te treden.

Ps. 62 : 5.

Het behaagde den Heer een waardig lid der gemeente, met name LIEUWE VISSER, in leven politieagent alhier, door den dood uit ons midden weg te nemen. Zaterdag den 15 September had de begrafenis plaats. Benevens de gemeente- en familieleden, waren er 4 leden van den gemeenteraad en de Burgervader aanwezig. Z.Eds. hartelijk woord, dat hij bij die gelegenheid sprak, getuigde van hoogachting voor onzen ontslapen broeder. Zijn leven was Christus, zijn sterven gewin.

STAVOREN, 19 Sept. 1894.

Namens de gem. van ged. chr.:
A. KARSSIENS.

Tot onze diepe droefheid overleed heden zacht en kalm, na een langdurig en smartelijk lijden, onze geliefde echtgenoote en moeder

HERMINA CATHARINA KUHFUS.

Uit aller naam:
N. ZERBST J.ZN.

EDE, 23 Sept. 1894.

BAPTISTE KERK te Groningen.

Prediking: Zondag voormiddag 10 uur en 's avonds 5 uur door br. ROELES.

Maandag- en Dinsdagavond 8 uur zal broeder ROELES in de kerk door middel van een SCOPTICUM **lichtbeelden** vertoonen en daarbij spreken.

Entrée 10 cent voor een weldadig doel.

Nationale Christen-Geheelonthouders-Vereeniging, Afdeeling Muntendam.

Vergadering 's Donderdags om de andere week, 's avonds te 7 ure, in het lokaal EMMANUËL.

Toegang vrij.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 389 DONDERDAG 4 Oct. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Nieuwe Abonné's.

Allen, die ons voor 1 December e.k. *twee* nieuwe abonné's op „De Christen" voor *minstens* een jaargang bezorgen, bieden wij aan een SCHEURKALENDER „De Olijftak" of, naar verkiezing, 10 Ex. van het boekje: „Doe iets voor Jezus." Wie ons *vijf* inteekenaren bezorgen, hebben het recht daarvoor een boek of eenig ander voorwerp te kiezen tot eene waarde van *een Gulden*. Wie ons een grooter aantal aanbrengen, hebben natuurlijk ook recht op meer belooning.

Jongelui! doet uw best eens en zendt uwe opgaven etc. aan den

ADMINISTRATEUR te Stadskanaal.

Uittreksel uit een Toespraak,

gehouden den 21 Sept. in het Baptiste Zendingshuis te Londen, door J. HORN.

Geachte Vergadering, gel. Brs. en Zrs. in onzen Heiland!

Wij achten het ons een voorrecht heden in uw midden te mogen optreden en de Holl. Baptisten onder u te vertegenwoordigen. 18 Gemeenten staan achter ons, met circa anderhalf duizend leden. Zij zonden ons herwaarts — zij volgen ons met hunne gebeden — wij bieden u bij deze hunne hartelijke groete.

Wij betuigen onzen dank aan de Bestuurders van dit zendingshuis, die dit huis voor ons open stelden, aan den geachten leider Mr. Wood, die den voorzitterstoel wil innemen.

De Hollandsche Baptisten in Engelands hoofdstad hulp zoekende, dit kwam nimmer voor.... Ja toch, nog eenmaal staken Hollandsche Baptisten naar Engeland over, met den uitroep: Helpt ons! Doch het was onder vrij wat ongunstiger omstandigheden, dat zij dezen bodem betraden: de geesel der vervolging deed hen hun dierbaar Vaderland ontvluchten, teneinde hier beveiliging te zoeken.

Het was ten tijde van Filips II en van zijn beul, den Hertog van Alva, dat vele kinderen Gods de Nederlanden ontvluchtten en sommige hunner naar Engeland de wijk namen. Hoe jammerlijk zagen zij zich teleurgesteld — ook hier heerschte de geest der vervolging. — Op 3 April 1570 vergaderde een klein hoopje Hollandsche Baptisten in een afzonderlijk huis even buiten Londen, buiten de Oldgate. Tijdens eene godsdienstoefening werden zij door gerechtsdienaars overvallen en 25 hunner werden in de gevangenis geworpen, waaruit ze 2 dagen later wel weder werden losgelaten, doch op hun woord van eer, dat zij zich, zoodra zij werden opgeroepen, gewillig voor den rechter zouden stellen. Zij deden hun woord gestand, verloochenden hun geloof niet, maar beleden met vrijmoedigheid, waarop toen sommige hunner opnieuw gekerkerd werden — andere verbannen en nog andere verbrand.

Hollandsche Baptisten op Engelschen bodem den marteldood gestorven. Vrijheid van geweten en levensbehoud zoekend, vonden zij er den dood. De namen van de Hollanders HENDRIK TER WOORT en JAN PIETERS, op 22 Juli 1575 te Smithfield verbrand, zijn door de geschiedenis bewaard gebleven en in deze zelfde ure zegenen wij de nagedachtenis dezer getrouwen.

Beter verging het uwe voorvaderen toen zij, met allen, die zich van de staatskerk afscheidden, het mikpunt werden van de vervolgzucht dierzelfde koningin Elisabeth en naar Holland de wijk namen, waar zij bescherming en gewetensvrijheid vonden. Onder deze Puriteinen bevond zich ook de vermaarde JOHN SMYTH, die door den Bisschop HALL het „hoofd-orakel" genoemd werd. Hij werd in Amsterdam de stichter eener Baptiste Gemeente, welke zeer bloeide en waarin hij tot zijn dood arbeidde.

Welk een samentreffen dus van Engelsche en Hollandsche Baptisten in vroeger tijd. En het moet erkend, dat de Engelsche in Holland beter ontvangst vonden, dan de Hollanders in Engeland — dit lag, wat van zelf spreekt, niet aan de broederen, maar aan de regeering. Holland bezat reeds toen zijn WILLEM VAN ORANJE, van wien de voortreffelijke Marnix van St. Aldegonde terecht zong in zijn onsterfelijk Wilhelmus-lied: *Die Willem van Oranje ontvingen wij van God.*

Hollands liefde voor Oranje wordt allerwege, maar niet het minst door Engeland, gehuldigd. Was het niet onze Prins Willem de III, die als koning van Engeland, aan de Puriteinen en Baptisten vrijheid van godsdienst schonk?

Misschien is het u niet ongevallig, dat wij een paar coupletten van ons Wilhelmus voor u zingen en wel in de oude toonzetting, zooals de Duitsche keizer het zoo gaarne hoort, zooals hij het schier bij elke gelegenheid laat spelen, tot zelfs bij de inwijding van de herstelde slotkerk in Wittenberg toe.

. . . .

. . . .

. . . .

Wij zijn dus elkander verwant. Wij zijn kinderen dier vaderen, die in dagen van smaad en kruis elkander de handen hebben gesterkt in den heiligen strijd. Dat was in de 16e eeuw. En nu in de 19e eeuw houden wij weder voeling met elkander. Immers, in den broeder is de broeder niet verstorven? Neen, dit kan niet; wij, en al Gods kinderen zijn van God geleerd elkander lief te hebben? Doch gij hebt het u zeer druk gemaakt met velerlei arbeid in 's Heeren wijngaard en het kleine Holland is vergeten. Hoe het den kinderen der martelaren ging, is de meeste uwer onbekend gebleven, hieraan wilde God een einde maken — en Hij is begonnen zulks te doen.

En vraagt ge nu, hoe het de nakomelingen dier bloedgetuigen ging in dat Holland, waarvan uw groote Dr. Clifford nog onlangs schreef: „Holland is een heilige bodem, gedrenkt met het bloed der martelaren," dan moet datzelfde Holland wel blozen voor het aangezicht van den Almachtige. Als Kapernaüm is het tot den hemel toe verhoogd; indien het zich niet bekeerd, wat God verhoede, zal het tot de hel toe nedergestooten worden.

Wel heeft Jehova er nog zijn 7000, die de knieën voor Baäl niet hebben gebogen, maar die heilige bodem is als met Baäls-altaren overdekt en zijne aanbidders zijn velen — terwijl het getal dergenen, die op twee gedachten hinken, zeer groot is.

Hoe gaarne zou ik u willen zeggen, dat in het Baptisme ELIA verschenen is, om die altaren te slechten en de onbeslisten tot God te leiden — ja, durfde ik maar op goede gronden beweeren, dat het Baptisme HET WOLKJE was als eens mans hand, hoe onbeduidend dit dan ook mocht schijnen, aan een gloeienden hemel, de geweldige regen zou volgen.

Ook het Baptisme was voor 50 jaar spoorloos verdwenen — en leefde er al eene flikkering van hunne belijdenis voort in de volgelingen van Menno Simons, het was niets meer dan eene flikkering. De toestand der Mennonieten in Holland, zoo welvarend in het stoffelijke (ongetwijfeld ten gevolge van de offervaardigheid hunner voorvaderen) is geestelijk zeer treurig. Op enkele familiën na, wordt de Doopsgezinde kerk in Holland door het ongeloof beheerscht.

Desniettegenstaande de waarheid Gods is eeuwig, ze is als een kurk, die wel onder water gedrukt kan worden, maar zoodra heft men den vinger niet op, of daar is ze weer.

Zoo ging het ook in Holland. De waarheid Gods, ook die van den doop der geloovigen, bleek onsterfelijk. Ditmaal zou het een nazaat der Hugenoten zijn, die God voor dit werk bestemde.

't Was Dr. J. E. Feisser, op 10 Dec. 1805 in Winsum, een dorpje in de provincie Groningen, geboren; na voleindigde studie werd hij predikant en Dr. in de theologie in de staatskerk. Op zijn 33e jaar bekeerd, kwam zijn eerlijk gemoed in botsing met allerlei dwalingen zijner kerk. Het eerst rezen bij hem bezwaren tegen de Avondmaalsviering met de scharen van ongeloovigen — toen protesteerde hij tegen den doop van de kinderen der onbekeerden; eindelijk zag hij, dat de kinderdoop allen grond in de Schrift miste.

Hij stopte dit niet onder stoelen en banken, maar sprak zich in een brochure uit; dit wekte niet weinig sensatie in den lande. Op het punt om aan de Universiteit te Franeker tot professor benoemd te worden, wendde men allerlei pogingen aan om hem terug te brengen, doch elke poging daartoe leed schipbreuk, zoodat hij in 1843 van zijn ambt ontzet werd.

Toen wachtten hem bange tijden. Smaad en verachting was zijn deel, zelfs van de zijde der vromen. Ook stoffelijke nood trof hierdoor hem en zijn gezin. Slechts een klein getal getrouwen

bleef hem aanhangen, doch hij ervoer dagelijks de waarheid van 's Heeren woord: *Mijne genade is u genoeg.*

Bij dat alles was hij echter zelf nog niet gedoopt, ja dacht daar niet aan, totdat hij op zekeren dag bezoek kreeg van een eenvoudig boertje, die zijn verlangen te kennen gaf om gedoopt te worden. Dit verwonderde Feisser bovenmate; hij vroeg den man, of hij dan als kind niet gedoopt was. O, zeker, antwoordde hij, doch sedert ik uw boekje las, kwam ik tot de overtuiging niet gedoopt te zijn. Toen vielen Feisser de schellen van de oogen en toen in 1845 de Duitsche broeders Köbner en Remmers hem bezochten, werd hij, met nog 6 anderen, door dezen gedoopt.

Ziedaar het eerste 7tal, waarvan 5 reeds zijn ontslapen en 2 nog leven. Feisser zelf bleek niet de man te zijn tot verdere uitbreiding van het werk. Behalve de kleine gemeente die hij leidde en die zoo nu en dan met een vermeerderde, stond het werk jaren lang nagenoeg stil; den tweeden Juni 1865 ontsliep hij in vrede.

. . . .

. . . .

Uit en over Londen.

2.

LONDEN Sept. 1894.

Mijn waarde Jonathan!

In mijnen laatsten brief hebt ge ons al zuchtende en zwoegende de 65 trappen van het Vereinshaus, ons logement, zien beklimmen en ik weet, ge hadt medelijden; wij zagen onze kamers en bedden en . . . . 't ging ons als Issaschar, wij hadden ons gaarne tusschen onze pakken gelegerd, want de rust scheen ons liefelijker. Edoch, de huisvader oordeelde het anders, hij meende, wij moesten eerst nog wat eten. Nu, onze maag was het daar wel mede eens, doch . . . . de eetzaal was beneden, och Jonathan, daar gingen wij de 65 treden weer omlaag en — ten stelligste kan ik het u verzekeren, zoo wij niet gesterkt waren geworden door brood en vleesch, dat ons heerlijk smaakte, wij hadden de reis opwaarts niet kunnen maken.

Dit Vereinshaus is, gij bemerkt het reeds aan den naam, een Duitsche stichting en wel in het bijzonder van de Duitsche, Christelijke Jongelings-Vereeniging in deze stad. De inrichting is niet weelderig, doch zeer net. Een ruime eetzaal, een onbijt en rookkamer, een confersatiekamer, een leeskamer, 13 logeerkamers, elk met twee bedden, een badkamer enz. enz. Bovendien een fraaie ruime vergaderzaal voor de Vereeniging zelve, waar orgel en piano en wat van zelf spreekt de busten van Keizer Wilhelm I en Wilhelm II niet ontbreken.

Behalve een bibliotheek van ruim 700 Nommers, vindt gij er misschien wel 50 Duitsche en Engelsche bladen en tijdschriften, meest alle van christelijken aard en onder die alle ook twee Hollandsche bladen, de Jongelings- en de Vredebode.

Bijna op elke kamer vindt gij wandteksten en een Bijbel.

De huisvader, een man van ruim 40 jaar, komt ons voor, de rechte man op de rechte plaats te zijn. Te half negen elken morgen roept hij met een bel de gasten samen in de gezelschapskamer en leidt er eene morgen-aandacht. Jammer echter, dat slechts een klein getal gasten er gebruik van maakt, want zij zijn inderdaad stichtend. Buitendien is er elken middag 1 uur, een half uur bidstond en des Zondagsavonds een afzonderlijke bijeenkomst met de gasten. Gij vindt hier mede een secretariaat, waar men u met alle mogelijke inlichtingen wil dienen. In dit huis wordt Duitsch gesproken, doch Hollandsch verstaan ze geen woord, natuurlijk wel Engelsch. Mijn duitsch doet hier, ook voor mijne reisgenooten, opgeld.

De bedden zijn goed, het eten eveneens; de prijzen voor Londen zeker laag: *f* 1.50 logies en onbijt; 70 cent het middagmaal. Daarom, Jonathan, als ge ooit of te immer naar Londen reist, vraag naar het Vereinshaus der Chr. Vereeniging van Jonge mannen, Finsbury quare 28 E. C., dan zult ge, zoo ge er eenige dagen vertoeft, gelegenheid vinden om predikanten, zendelingen enz. enz. te ontmoeten uit alle deelen der wereld. Van hoe groote waarde is toch zulk een huis in zulk een stad, vol verleiding en ongerechtigheid. Ach, dat de Christenen hun geld toch niet zoo lief hadden; hoe menig Gode welgevallige arbeid tot heil des naasten kon dan nog worden verricht.

Wij sliepen, uitgenomen mijn persoon, den eersten nacht in Londen goed, toch waren allen nog moe; hoe blijde waren wij, dat wij dien dag nog konden rusten en eerst den volgenden avond behoefden op te treden. De zon was omfloersd door mist. Gij weet, Jonathan, dat de woorden Londen en mist dikwijls samen gevonden worden, toch is onze ondervinding desbetreffende gelukkig niet zoo groot, wij hadden over het geheel mooi weer, een enkele regenachtige dag niet meegerekend.

Na 't onbijt en ook op den namiddag en avond gingen wij wandelen, doch, wijl wij geen gids hadden, waagden wij ons niet te ver van ons logement. Br. Henning evenwel bleek zeer vaardig om den rechten weg in zijn geheugen te bewaren.

Hoe stonden wij te kijken, toen wij Londen's straten zagen; zelfs in de Amsterdammers was geen geest meer, toen zij die fraaie, breede straten, die kostbare huizen, die mooie winkels zagen. Maar het meest verbaasde ons het woelige en drukke dier straten. Omnibussen, vreeselijke gevaarten, binnen in en boven op met passagiers bezet, ziet ge bestendig bij tien- en twintigtallen elkander volgen en kruissen; dan die menigte van andere rijtuigen en vrachtwagens, beladen met koopmansgoederen, en tusschen dezen de honderden en nog eens honderden van menschen, die zich voortspoeden, de een links, de ander rechts, terwijl heel dit bedrijvige tooneel, dat u aanvankelijk zenuwachtig maakt, u toeroept: „haast! haast! haast! Zie hier de zweep des drijvers! wij moeten voort!"

Wij ontvingen dien dag nog een bezoek van br. Klickmann, wat ons zeer verblijdde; wij schreven en verzonden onze brieven naar Holland, onze goede overkomst meldende. Wij besloten den dag met samen een gedeelte der Schrift te lezen en onze harten voor God uit te storten, waarbij wij, wat van zelf spreekt, onze geliefden niet vergaten. Zoo was het avond geweest en morgen geweest de eerste dag.

't Is Donderdag, de eerste dag, dat wij zouden optreden; dat dit ons allen in spanning bracht, begrijpt gij. 't Drong ons evenwel ook tot gebed en zoo ooit, dan hebben wij hier de waarheid van het woord ervaren: „Zoo Hij stilt, wie zal dan beroeren?" Als de Heere God Zijnen vrede, die alle verstand te boven gaat, Zijn rust, die heerlijk is, meedeelt aan de ziel, dan, ja dan is het wel.

Ons optreden zou zijn in Denmark-place Chapel, de gemeente, waar br. Klickmann toe behoort. De prediker, de Eerw. W. R. Skerry, had de Deputatie op de thee verzocht. Vroegtijdig (schrik niet) *spoorden* wij er heen. Zoo gaat het in deze stad, die evenveel inwoners telt als heel Nederland, men bezoekt hier zijn vrienden *per spoor*. Sporen, sporen, altijd maar sporen. Er zijn hier dan ook 400 stations, waarvan een met 20 perrons of platvormen, het grootste der wereld.

Onze vriend Wilfrid, zoon van br. Klickmann, in Holland welbekend, was onze gids. Aan hem hebben wij veel te danken; in elk uurtje, dat hij uit kon sparen, was hij bedacht ons van dienst te zijn en ons genot te bereiden.

Eindelijk kwamen wij te Denmark-place chapel aan; de prediker Skerry en echtgenoote wachtten ons reeds aan de theetafel, die keurig aangericht, met bloemen versierd, een ruime keuze van al wat tong en gehemelte kan streelen, aanbood — gij kunt krijgen, wat gij verlangt: koffij of thee. Rev. Skerry zal om en bij de 60 jaar zijn; hij heeft een scherp belijnd gelaat, dat u in hem den man van diep nadenken doet vermoeden; zijn oog is helder en weerspiegelt weldadig de liefde Gods, uitgestort in zijn hart. Zijne echtgenoote komt ons voor eene vrouw te zijn, die bij zulk een man past. 't Was wonderlijk, Jonathan, maar toen wij tien minuten in dit gezelschap getoefd hadden, hadden wij allen eene gedachte, die wij ook uitten aan elkander en wel deze: „alle vrees is geweken, ik voel mij hier gelukkig!"

Weldra zagen wij de gemeente, even hartelijk als haar prediker. Als met open armen ontving zij ons en drukte haar vreugde ons te zien, met handgeklap uit.

De meeting ving aan. Wij zaten met br. Klickmann naast Rev. Skerry op de platvorm. De Marker Visscher, de Friesche, Zuid-Hollandsche en Zeeuwsche deern zagen er in hunne fijne costumes voortreffelijk uit. Waar ik hen voorstelde, ontvingen ze één voor één eene ovatie, waarmede men hier tegenover ons niet karig is.

Rev. Skerry opende met een zeer ernstig en vurig gebed, toen sprak hij de Deputatie zoo ernstig en hartelijk toe, dat ik wel gewild had, dat al onze broeders en zusters het hadden kunnen hooren.

Toen trad br. Klickmann op en stelde ons voor. 't Bleek hier, gelijk elders, dat onze vertegenwoordiger, in de gemeenten hier algemeen geacht is, in zijne eigene gemeente niet het minst.

Toen zongen de „Young Ladys" (de jonge dames) gesteund door den Visscherman en . . . 't ging voortreffelijk zeide men.

Nadat er nog eenmaal gebeden werd, was het mijne beurt — God was met mij — zelf had ik het gevoel, dat ik het er tamelijk slecht afbracht, de vergadering evenwel onderbrak gedurig mijn spreken door handgeklap en toejuiching. Wat ik zoo ten naastenbij gezegd heb, hebt gij in 't vorige nummer van „De Christen" kunnen lezen.

Het welslagen van dit eerste optreden was in niet geringe mate te danken aan onzen voortreffelijken tolk. En wie denkt ge dat dat was? Niemand minder dan den heer W. van Oosterwijk Bruijn, zoon van den in Holland algemeen geachten Voorzitter van het Ned. Jongelingsverbond. Genoemde heer, die een broeder met een ruim en warm hart bleek te zijn, was dien dag juist 8 jaar in Londen en vertaalde ons, volgens die het konden hooren, voortreffelijk.

Na vele hartelijke handdrukken spoedden wij ons weder naar het station en kwamen eerst laat in ons logement terug; niet te laat evenwel om nog samen eene dankstond te houden.

De volgenden dag, Vrijdag, kwam onze vriend Wilfrid ons halen en bracht ons in de ST. PAUL CATHEDRAL, een reusachtige kerk, behoorende aan de Engelsche Staatskerk. Om u maar eenigszins een denkbeeld van de ruimte, die er in dit gebouw is, te geven, behoef ik u slechts mede te deelen, dat zij bij hare inwijding op 2 Dec. 1697 300.000 menschen bevatte. De bouwheer was Sir Christepher Uren, die behalve deze nog 50 kerken in Londen bouwde. Onder vele graven en praalgraven, waaronder dat van Nelson en van den uit den slag bij Waterloo bekenden Wellington, bevindt zich ook zijn graf. Ja, hij was de eerste, die er begraven werd. Op zijn graf ligt slechts een vierkante steen, waarop alleen gebeiteld is: „*Vraagt ge een monument, zie dan om u heen.*" Schoon grafschrift, niet waar? Zij het 't uwe en het mijne en dan zóó, dat wij gebouwd hebben aan dien onvergankelijken tempel, waar niet de waskaarsen en de kerkdienst van de bijna Roomsche godsdienst van de Eng. staatskerk gevonden wordt, maar waarvan het Lam de kaars is en waar God zal gediend worden *in geest en in waarheid.*

Beroemd in deze kerk is de zoogenaamde fluistergalarij, die zich hoog in den koepel bevindt, waar zulk eene merkwaardige echo is, dat een fluisterend gesproken woord aan de andere zijde der koepel verstaan wordt, hoewel hij 108 voet in doorsnede is. Ik had den moed niet het te gaan onderzoeken, want daartoe had ik een trap van 260 treden moeten beklimmen. Had ik daarna nog op de borstwering der koepel een vergezicht over Londen willen genieten, dan had ik nog weer 182 treden hooger moeten stijgen, en om dan het neusje van den zalm te hebben, had ik er nog eens 182 treden bij moeten klimmen naar de gouden galarij, dan had ik van daar het genoegen gehad 300 voet beneden mij de marmeren vloer te zien. De beeldhouwwerken in dit kunstgewrocht te zien, brengt u in verrukking.

Bij 't verlaten der Cathedral kreeg ik nog een illustratie voor mijn toespraak, ik zag er namelijk de vlag van Wellington bij Waterloo gebruikt en gedeeltelijk aan flarden geschoten. Op dien ouden lap heb ik onze Engelsche broeders gewezen en gezegd, dat het driemanschap Holland, Duitschland en Engeland, dat bij Waterloo den „geesel der volken," Napoleon overwon, weerspiegeld moest worden in een drievoudig verbond tusschen de Baptisten in de drie genoemde landen. Want dat het bij Waterloo was gebleken, dat hoewel Oranje ten bloede toe streed en Blucher als een rechte kampioen worstelde, de zege niet eerder behaald werd, dan nadat Wellington kwam. Dat de Engelschen daarover gelachen en in de handen geklapt hebben, verstaat gij.

Des avonds traden wij op in het Baptiste Zendingshuis, een zeer prachtig gebouw, zoo van binnen als van buiten, alles is er even rijk en kostbaar. In de fraaie zaal, waar de „Welkomstmeeting" gehouden zou worden, was de bibliotheek van vele duizenden nummers, een klein museum van zaken op de Heidenlanden betrekking hebbende. Behalve de portretten van nog andere merkwaardige mannen op het gebied der Zending, vondt ge er dat van William Curry, toen hij nog schoenmaker was.

't Ving aan met een theemeeting even fijn als die van den vorigen avond. Vele aanzienlijken waren genoodigd, de opkomst echter was niet groot.

Tot mijne vreugde ontmoette ik hier Mr. Wilkin, de vertegenwoordiger onzer Duitsche Broeders. Ik had hem in Hamburg ontmoet; hij draagt Holland een goed hart toe. Bij deze gelegenheid ontmoette ik ook zijne echtgenoote, die zich zeer vriendelijk met ons onderhield en hier geacht is. Ook ontmoetten wij hier een zoon van br. Bickel uit Hamburg, die hier in de Bapt. traktaatzaak werkt.

Wat ik op deze meeting sprak, daarvan vindt ge in dit nummer een fragment.

Hiermede wil ik voor dit maal eindigen.

Ontvang met al de geliefden in den Heer de hartelijke groete van de deputatie.

Uw liefh. broeder,

J. HORN.

Hein-oom op Kamphorst te Woolde.

Toen ik na het Kerstfeest van 1869 het eerst in het lokaal te Woolde, nabij Hengeloo (O.), het Evangelie verkondigde, bevond zich ook onder de hoorders, Hein-oom. Zoo werd de boer van Kamphorst, met name Hendrik Kuipers, geregeld door de familie en ook door anderen genoemd. Met groote belangstelling hoorde hij mij spreken over Luk. 2: 20. Van af dien tijd was hij steeds onder mijne prediking, en was zulk een getrouw en belangstellend hoorder, dat hij vele geloovigen beschaamde. Ten allen tijde zijn er geloovigen, die te *laat* onder de prediking des woords komen. Ook zijn er, die niet *geregeld* komen. Om de minste reden blijven ze weg. O, arme predikers! wat moet gij een geduld hebben. Gij, veelal tot de lichamelijk zwakken behoorende, gij moet door regen en wind, sneeuw en hagel; maar uwe broeders blijven dan soms te huis. Gij wilt uw gehoor niet teleurstellen, daarom gaat gij verkonden en met een half heesche keel preeken, maar uwe lieve vrienden blijven wel eens om een lichte ongesteldheid te huis. En, hebt gij in oprechtheid en liefde den een of ander vermaand, dan wordt gij, martelaar der waarheid, des Zondags daarvoor gestraft, want dan blijven ze weg. Daar zijn ook geloovigen, die meenen, zooals iemand zeide staande voor het huis Gods: „Hier houdt men slapers."

Hein-oom kwam op tijd, geregeld, sliep nooit en gaf zulk een goed voorbeeld, als ware hij de beste Christen en het beste gemeentelid. En toch was hij geen van beiden. Hij was in dezen zin een wonder. In hem had ik een warme en trouwe vriend. De grootste gastvrijheid genoot ook ik in zijne woning. Nooit liet hij mij alleen des avonds naar Hengeloo gaan, uit vreeze, dat mij leed door booze menschen zou geschieden. In de kas der Evangelisatie kwamen ook zijne bijdragen.

In een tijd van tien jaren kwamen velen tot bekeering. Ook zijne vrouw, dienstbode, andere familieleden en bekenden leerden Christus belijden. Hij daarentegen kwam niet tot overgave aan den Heere en toch was zijn huis in een huis des gebeds veranderd. De H. Schrift werd op Kamphorst het dagboek. Steeds werd door hem de tekst, waarover ik had gepredikt, nagelezen. Ook hadden de geloovigen daar een tehuis. Wat werd daar gebeden, gesproken en gezongen! Broeders uit andere plaatsen vonden daar ook warme vrienden.

En toch, hoe was het mogelijk! Met Heinoom kon ik maar zelden persoonlijk over zijne ziel spreken. Meermalen deed ik het, maar het ging zoo zwaar en nog meermalen wilde ik het doen en vermocht het niet. Daar was in hem een *aantrekkende* kracht, want hij had mij lief en ik hem. Maar ook een *afstootende* kracht, daar zijn hart gesloten bleef. De leer der verzoening, dat wij alléén door genade moeten zalig worden, had hij erkend als de leer der Schrift. Groote eerbied had hij voor God en bracht met ons hulde aan Jezus, den eenigen Zaligmaker.

De orde en regel in zijn dagelijksch leven, als zijn omgang met anderen, overtrof wel eens het leven van sommige geloovigen, die met hem omgingen. Hij had veel van den rijken jongeling. Mijn hart was bedroefd over hem en veel werd ook voor zijne overgave aan Christus gebeden. Ook geloofde ik, dat hij niet van de aarde zou gaan, zonder Christus te hebben omhelsd en diens genade te hebben verheerlijkt ook in zijne persoonlijke redding.

Zijn kwaal was eene diepingewortelde eigengerechtigheid, als eene vreeze voor verachting en smaad om 's Heeren wil. In het niet beslist worden hield hij nog eenig verband met de wereld. Voor de onbekeerden was hij de beste godsdienstige mensch, en de geloovigen behandelden hem met de grootste omzichtigheid. En deze werden door hem met adelaarsoogen bezien en zeer scherp beoordeeld. De minste vlek op hun pelgrimsgewaad ontging zijn oog niet. Ieder karakter-gebrek werd scherp door hem veroordeeld. Zij mochten nooit klagen of moedeloos zijn. Een lid der gemeente, een vierder van het Avondmaal onzes Heeren, en een aanstaande hemelburger, mocht geen gebrek meer hebben. Zij moesten volmaakt zijn en steeds luide roepen: De Heere is goed!

Hij gaf zich voor geen geloovige uit; vandaar dat men hem die levenseischen niet kon stellen.

In al die strikken werd hij jarenlang gebonden gehouden en soms leek het, dat hij nooit zou worden verlost. Toch bleef ik gelooven, dat de Heere hem zou redden. Hij, de Almachtige in liefde, zou wel een weg weten om den trotschen en eigengerechtigen man aan de voet van het kruis te brengen. Ook hij zou arm, ellendig, blind en naakt worden. Dit stond voor mij vast.

Op een' Zondagmorgen predikte ik in Woolde over Naomi. Die preek veroordeelde hem. Des avonds was er Avondmaal; die dag was steeds voor hem een zware dag. Zijne vrouw en andere huisgenooten namen plaats aan 's Heeren tafel en Hein-oom zat niet met hen aan. En toch, was hij immers veel beter dan zij. Ziehier zijn kwaal: de eigengerechtigheid. Hij zag niet in, dat hij daardoor den Christus met Zijn heilgoederen verwierp, en dat dit de grootste zonde is. Hiervoor was hij blind.

Nooit ging hij naar een andere kerk; maar dien avond besloot hij daartoe. Hij zocht vast, maar vond ze ook daar niet. Geheel onvoldaan keerde hij naar huis terug. „Nooit," zeide hij, „ga ik daar weer heen, want hier kan ik wel vijf en twintig jaar komen, eer ik den weg naar den hemel weet en bij Mijnheer hoorde ik dien al den eersten keer"!

God had besloten, dat hij zijne voeten nooit meer daar, maar in mijn lokaal zou zetten. Hij moest naar een andere school, in eene andere werkplaats des Geestes gebracht worden.

Des Dinsdags kwam ik weer in Woolde en het eerste, wat ik vernam, was, dat Hein-oom ziek was geworden. Ik er heen, en daar lag de man, mijn vriend, lijdende aan de *pleuris*. Nog nauwelijks had ik hem de hand gegeven en naar zijn toestand gevraagd, of daar ontdekte ik, dat zijn eigengerechtig hart was gebroken en de trotsche geest was verslagen. Ik gevoelde dat terstond. Hij was een zoon des vredes geworden.

Mijnheer, toen ik u tien jaren geleden voor het eerst hoorde prediken over Luk. 2 : 20:" „En de herders keerden wederom, verheerlijkende en prijzende God over alles, wat zij gehoord en gezien hadden, gelijk tot hen gesproken was," toen vernam ik al, dat ik moest bekeerd worden. O, had ik het toen gedaan; maar mijne eigengerechtigheid hield mij tegen. Zou er nu nog *genade* voor mij zijn?"

„Gewis Hein-oom", antwoordde ik, „de Heere heeft u op het krankbed geworpen om u te verteederen en te kunnen redden. Wij hebben u niet los gelaten in het gebed. De Heiland is daar en Hij roept u." Nu kon ik met hem spreken. Hij nam de genadewoorden in zich op.

Hein-oom kwam als een schuldige om genade, als een onreine tot den fontein des bloeds, als een melaatsche tot Jezus, als de slechte en doemschuldige tot den genadetroon. De Heere nam hem aan. Hij kreeg vreugdeolie voor asch, het gewaad des lofs voor een benauwden geest.

Het krankbed werd een vreugdeplaats. Voor zijne sponde zag men 's Heeren kinderen met vreugdetranen en de Engelen staarden neer op dit tooneel, en verheerlijkten, zooals wij, in hunne vreugde, den God der genade.

Al vroeger had ik zijne vrouw gezegd: „uw man sterft niet zonder Christus; maar hij komt er in een diepen weg." Nu zeide ik haar: Hij zal enkele dagen in groote vreugde zijn; maar dan zal zijn lijden zoo groot worden, dat in zijn *gevoel* alles weg is, maar de Christus blijft voor zijn *geloof* en *genade* zal zijn laatste woord zijn." Dit is letterlijk zoo geschied. Zijn lijden werd grooter. Hij kreeg een etterzak aan de long en hevig was zijne benauwdheid. Enkele weken, denkelijk drie, ben ik weer op een schemeravond bij hem. Ik vroeg, „hoe is 't Hein-oom?" „O mijnheer", in mijn gevoel heb ik niets; maar ik weet, Jezus nam mij aan; het is *genade, genade* alléén, dat ik naar den hemel ga."

„Mijn vriend! daar kan u het mede doen, u zal Hem weldra zien, die u tot Zijn genadetroon bracht." Zijn benauwdheid was groot. Ik bad voor hem om rust, dekte hem toe, leide zijn kussen te recht, nam afscheid en ging heen. In mijn hart prees ik dien lieven Heiland, die mijn vriend had gered.

Zijne vrouw liet mij uit. Ik vertelde haar zijne laatste woorden en toen zij weer bij hem kwam, lag hij heel stil, o zoo stil, stil als een lijk. Hij was niet meer. Hij was gegaan naar die plaats, waar ook hij de ontvangen kroon zou leggen aan de voeten des Lams, want de eigengerechtige boer van Kamphorst was als verloren zondaar aan Zijne voeten gekomen.

S. DE H.

Uit de Gemeenten.

HENGELOO. Drukke dagen zijn in de plaats onzer inwoning weder voorbij. Het was, zooals men dat gewoonlijk noemt, kermis; en dat kermisvieren beteekent nog al wat in een bloeiende fabrieksplaats, zooals Hengeloo dat is. De brooddronkenheid en zonde, alsmede het verschrikkelijke zwelgen, is onbeschrijfelijk. Jammer en ellende is de vrucht, die er van gezien wordt. Dat moesten wij ook nog aanschouwen bij den bouw van ons lokaal. Een kermisreiziger, die daar dronken voorbij ging, bracht een werkman een steek toe in zijn arm, zoodat de man eenige weken onbekwaam is te werken.

Toen de joelende menigte juichte en Hengeloo's straten vervuld waren met de jeneverlucht, had de gemeente zich begeven naar broeder Mokkelenkate, om daar hunne gewone vergadering te hebben in het groen. Het weêr was schoon. Ouden en jongen waren daar te zamen. De kinderen hadden daar vooral veel pleizier.

Onze jongelingen en jongedochters verhoogden het genot der kleinen. Ieder deed zijn best om het genot van allen te verhoogen. Wij waren daar recht aangenaam bijeen. De christelijke liederen klonken over het land en onze gebeden stegen op tot den God des hemels. Den Heer komt onze dank toe voor dit alles en br. Mokkelenkate voor dat hij zijne weide er voor afstond en het gereedmaken er van.

Toen het avond begon te worden, kwam de photografist en heeft oud en jong gephotografeerd.

De ouders gingen met hunne kinderen vroolijk en gelukkig naar huis, terwijl de jongelieden met onzen Voorganger gingen. Ook daar hadden wij een opgewekte vergadering; het was ons allen goed daar te zijn, want de Heer was in ons midden.

Vóór de kermis had de geheelonthoudersvereeniging 1000 traktaten aan de huizen verspreid, en op de kermis hadden ze een kraam geplaatst, die versierd was met platen en teksten, zoodat het de aandacht trok. In de kraam stonden J. Katuin, K. v. d. Vegte en Vreugdenberg, die gedurig tegen het zondige van het kermisgenot protesteerden, tevens traktaten verspreidden en boeken en platen verkochten.

Wij vonden veel sympathie en hoegenaamd geen tegenstand. Hier mochten wij het zaad zaaien. De Heere geve het ons ook te maaien.

Hartelijke groete aan de gemeenten.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Onze Koninginnen bezoeken tegenwoordig nog al eens op officieele wijze sommige plaatsen van ons land, zoo waren ze pas uit Zeeland teruggekeerd, of het ging naar Den Helder, daarna naar Breda en de vorige week naar Alkmaar, wel is waar voor een dag, maar toch werd de geestdriftvolle menigte genoegzaam in staat gesteld de jeugdige Vorstin te zien, die immer luide werd toegejuicht en zonder buitengewoon beveilingsmaatregelen vrij rond rijdt. Trouwens het zou de onverlaat, die zijne handen uitstak om haar te beleedigen of te mishandelen, ook zeer slecht afgaan, de woede des volks zou zich op hem werpen, want ons volk als volk is door en door Oranjegezind en aan zijn Vorstenhuis gehecht.

Ook al hoort men er niet zooveel meer van, toch kruipt de cholera-engel nog voort en maakt zijn slachtoffers. In de vorige week werden onder meer twee gezinnen te Amsterdam door hem bezocht, die geheel uitstierven en ook van andere plaatsen onzes lands komen nog telkens berichten van nieuwe gevallen.

Over het algemeen blijkt, ook nu de 2de Kamer der Staten-Generaal weer vergaderd is, dat, wil het Staatsschip voorwaarts gestuurd worden op de levenszee, het kiesrecht, door zoovelen begeerd en door sommigen gevreesd, moet worden uitgebreid en hoe spoediger de ure aanbreekt des te beter.

België. Het vergiftiging-proces — waarover wij eerder hebben geschreven — bedraagt een dossier (dat zijn acten van beschuldigingen) van van 8000 stukken, die natuurlijk door de Rechtbank en den advocaat, die voor die dame zal optreden, moeten worden doorgelezen en ingestudeerd. Ook een werkje!

Het is te verwachten, dat bij de verkiezing op a.s. 14 Oct. de Vlamigers belangrijke overwinningen zullen behalen en dat zal de ijveraars voor de Vlaamsche taal ten goede komen, gelijk ze dan ook reeds groote vorderingen maken om hun eigen taal als volkstaal in te voeren, inplaats van 't Fransch, dat nu nog door het allergrootste deel der Belgen wordt gesproken.

Frankrijk. Door oneenigheid in de partij der Socialisten is aan het licht gekomen, dat ze te Toulouse, waar ze verreweg de meerderheid uitmaakten in de Gemeenteraad, alle beste postjes aan geestverwanten gaven, en overigens raar huis hielden, wat volstrekt niet voor hun beginsel pleit — want „recht voor allen" was hun even vreemd als degenen, die ze beschuldigen van klassen-bevoorrechting. Om hun macht te handhaven, werden de kiezerslijsten zoodanig veranderd, dat zij zich zelven de herkiezing verzekerden. De Gemeenteraad is ontslagen, de prefect bedankt. Bovendien is het gebleken, dat juist de raad zooveel mogelijk werkstaking in de hand werkte tot groote schade van het werkvolk. Dit kan zeer leerzaam zijn.

De president heeft bepaald, de lucifersdoosjes sterker moeten zijn en dat er 60 in plaats van 50 stokjes in ieder doosje moeten zijn. Nu, zoolang als de eersten van den Staat zich met zulke kleinigheden onledig houden (ook al is het een Staatsmonopolie), dan zullen er wel geen grooter zaken aanwezig zijn.

Te Nimes in Frankrijk, is een oproer van belang ontstaan door het verbod der overheid om stierengevechten te houden, waarbij de dieren worden gedood, hetwelk met 's lands wet uitdrukkelijk in strijd is. De gemeente-overheid schijnt voor toegeven, maar de prefect handhaaft de tot nu toe herhaaldelijk op ergerlijke wijze ontdoken wet. Bloeddorstiger oorzaak hebben zeker niet veel oproeren gehad.

Italië. De Koning heeft al de veroordeelden in geldboeten en lichte straffen bij de troebelen op Sicilië kwijtschelding gegeven en heeft zich door deze daad bij zijn volk weer zeer bemind gemaakt.

De Paus schijnt pogingen in het werk te stellen om ook de Oostersch roomsche kerk, waarvan de Czaar van Rusland het hoofd is, onder één herderlijken staf te brengen en daartoe heeft hij deze maand een concilie samen geroepen en de patriarchen dier kerk uitgenoodigd. 't Valt wel te betwijfelen, of hij den keizer der Russen heeft geinviteerd. Nu hij de wereldlijke macht kwijt is, zal hij het blijkbaar op andere wijze probeeren.

Engeland. Het schijnt, dat de Britten ook in den zin hebben om expedities uit te zenden om vooral in het Nijldal de Franschen het binnendringen te beletten en voorts het onrustige volk wat te beteugelen, want in Egypte is het lang niet pluis.

Spanje. Salvodor Franch, die als anarchist van den daad te Barcelona in gevangenis is, werd bekeerd van zijne denkbeelden en werd daardoor met onderscheiding behandeld op last der Regeering, doch nu blijkt, dat de oude woede nog in zijn hart heerscht en zijne bekeering voorgewend werd, hij wordt met alle gestrengheid op last van hooger gezag behandeld.

Rusland. De Czaar schijnt erg ziek te zijn en een kwaal te hebben, die nu nog wel wordt verborgen gehouden, maar die het ergste doet vreezen. Het volk betuigt algemeene deelneming. Zoodra het weer het toelaat, zal de zieke naar de Krim vertrekken, tenzij er vooraf ernstiger gevallen zich voordoen.

Duitschland. Dat de Keizer onvermoeid is in 't reizen, blijkt wel, doordat hij van 1 Aug. 1893 tot Aug. '94 niet minder dan 199 dagen op reis is geweest; in Oost en West, Noord en Zuid was hij te vinden en heeft in dien tijd niet minder dan 20 groote legeroefeningen bijgewoond, tot op de uiterste grenzen van zijn uitgebreid Rijk. In Thorn te Polen hield hij een zeer scherpe rede, die nog al wordt besproken en waarover men nog lang niet is uitgepraat, te meer daar hij zijn ontevredenheid den Burgemeester eens goed op het hart drukte.

Krupp, de kanonnenkoning, heeft aan zijn fabriek niet minder dan een bevolking van 60854 zielen verbonden, die er van leven, de kinderen mede gerekend. Hij zal dus nog niet gemakkelijk lid worde van het vrede gericht, dat de oorlogen wil afschaffen.

China. De Keizer is zeer boos over de geleden nederlaag, vooral omdat ze het hem zoolang verborgen hielden. Vele rijksgrooten zijn in ongenade gevallen.

De soldaten en de dweepzieke godsdienstige sekten vooral te Peking moeten hun woede koelen op de vreemdelingen, zelfs de Engelsche tolk is mishandeld. Nu moeten ze de Britten ook nog ten vijand krijgen, dan zal het hemelsche rijk (zooals zij het zelf noemen) een duchtigen stoot krijgen.

Lombok. Was men eerst zeer bezorgd over het gerucht, dat de rondte deed, alsof onze Indische autoriteit den vrede zou sluiten met de regeering aldaar, zonder genoegzame bewijzen van overmacht onzerzijds; thans weerspreekt zich alles, doordat MATARAM is ingenomen door onze troepen, een sterke vesting en schoone stad. En hiermede kan de overwinning als volkomen worden beschouwd.

Den Baliërs op het eiland Bali zullen nu ook wel de schrik om het hart geslagen zijn, als het waar is, dat ze onrustig waren en er verzet broeide.

Marokko. Hier is het ook nog alles behalve rustig. De Fransche koerier met berichten op weg naar Tez, de hoofdstad, is overvallen en gedood geworden en de depeches geroofd.

Zoo zien wij, dat het bijna overal onrustig is in de wereld, niettegenstaande het vrede-evangelie voortdurend wordt gepredikt.

Z. R.

VARIA.

ZIE OMHOOG!

Een jong matroos werkte in den top van den mast. De kapitein stond op het dek en sloeg hem gade, en bemerkte, dat de jonge man duizelig werd door omlaag te zien, en riep hem toe: „Zie omhoog!" De jongen gehoorzaamde, zag omhoog in den helderen blauwen hemel, zijn zenuwen werden hierdoor versterkt, en hij kon vlijtig doorwerken en kwam veilig naar beneden, terwijl, indien hij was blijven omlaag zien, hij waarschijnlijk uit de mast zou zijn gevallen.

Zoo is ook de weg om verleiding te ontkomen, niet zoo zeer die van er tegen te strijden, maar om er onzen blik van af te wenden, en naar God op te zien.

Indien wij verleid worden tot de een of andere zonde, en wij er onze gedachten op blijven bepalen, dan worden wij er meer en meer toe verlokt, en wij komen in gevaar van in hare strikken te vallen; maar indien wij beslist er onze blikken van afwenden, en ons in een of ander werk begeven, dat God van ons verlangt, indien wij opzien tot Jezus en Zijne goddelijke heerlijkheid, dan is de verleiding gebroken en heeft geen macht meer over ons. God stelt ons in staat door Zijnen Heiligen Geest om heilig en rein te zijn. Hij geeft ons de heerschappij over onze menschelijke natuur. Dit is zelfbeheersching, dat wij ons laten beheerschen door Gods Geest.

DE GEVOLGEN DER ZONDE.

Wanneer iemand verloren gaat, heeft hij het zich zelven te wijten. Er wordt verhaald van heidenen, dat zij, om hun God te behagen, zich op de volgende wijze om het leven brengen. Zij zetten zich in een kleine boot, varen er meê naar diep water, nemen dan een kleine schaal, vullen die met water en gieten het in de boot. Zoo gaan zij voort; de boot wordt voller en voller, begint eindelijk te zinken en zoo sterven zij. Dit is hetzelfde wat de zondaar doet. Hij laat het in de zonde voor een dag. Wat doet hij? Hij schept water in de boot. Hij gaat voort eene week. Wat doet hij? Hij schept water in de boot. Hij gaat nog voort, een maand, een jaar, steeds langer. Zie toe! Zie toe! De boot wordt voller en voller, en gij zelve vult ze. Houd op! of zij zal voor eeuwig zinken!

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Van de Jongel.vereen. „Joëzer" te Groningen *f* 6.41½. N. v. BEEK.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J.zn., Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ADVERTENTIËN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 390 DONDERDAG 11 Oct. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Nieuwe Abonné's.

Allen, die ons voor 1 December e.k. *twee* nieuwe abonné's op „De Christen" voor *minstens* een jaargang bezorgen, bieden wij aan een SCHEURKALENDER „De Olijftak" of, naar verkiezing, 10 Ex. van het boekje: „Doe iets voor Jezus." Wie ons *vijf* inteekenaren bezorgen, hebben het recht daarvoor een boek of eenig ander voorwerp te kiezen tot eene waarde van *een Gulden*. Wie ons een grooter aantal aanbrengen, hebben natuurlijk ook recht op meer beloning.

Jongelui! doet uw best eens en zendt uwe opgaven etc. aan den

ADMINISTRATEUR te Stadskanaal.

TOESPRAAK

gehouden den 24 Sept. in de Walworth-road Chapel te Londen door J. Horn.

Geachte Vergadering, gel. Brs. en Zrs. in onzen Heiland!

Laat mij aanvangen met onzen oprechten dank te betuigen aan de Gemeente in wier bedehuis wij heden vergaderen, voor de welwillendheid en liefde, waarmede zij ons aan deze plaats heeft willen ontvangen, en aan den geachten leeraar die de voorzitterstoel wil bekleeden.

Ons is het voorrecht ten deel gevallen circa anderhalf duizend uwer broeders en zusters aan u voor te stellen, die de Heere God zich in het kleine Holland heeft willen vergaderen. Zij belijden met u één Heer, één geloof, één Doop. Zij belijden zij zichzelven gansch verloren te zijn, maar in Jezus Christus en dien gekruist, hun eenige hoop in leven en in sterven te bezitten.

Zij hebben ons herwaarts gezonden, zij volgen ons met hunne gebeden, zij bieden u hunnen broedergroet.

Hoe verheug ik mij Londen te zien. Niet slechts om de wonderen, die deze wereldstad den vreemdelingen te aanschouwen biedt, maar inzonderheid, omdat het de stad is van onzen grooten Spurgeon.

'k Hoop niet, dat gij mij van roof beschuldigd, als ik zeg *onzen* Spurgeon. Want hoewel het waar is, dat u het voorrecht te beurt gevallen is, dien held Gods bestendig onder u te zien, ook wij hebben mogen profiteeren, en doen zulks nog, van het licht, wat God in deze ster van zeldzame grootte aan heel de Christenheid schonk. Want zoo is het: Er zijn personen uitsluitend geschonken aan deze of die familie, gemeente, stad, provincie, koninkrijk of werelddeel, maar Spurgeon was een gift van God voor heel de Christenheid. Al wat Jezus lief heeft over het rond der aarde, erkent in hem een knecht des Heeren, een gezalfde Gods. 'k Behoef u dan ook niet te zeggen, dat zijn preeken en geschriften even goed in onze taal gedrukt zijn dan in de uwe.

Spurgeon had een ruim hart, waarin Holland ook een plaatsje had. Hij heeft voor Holland gebeden, en zijn gebed is verhoord.

Slechts éénmaal was hij in mijn goed Vaderland, nu 30 jaar geleden. Toen heeft hij de Hollanders drie dingen willen leeren:

I. Bidden.
II. Waken.
III. Strijden.

Hij predikte in de Willemskerk te 's Gravenhage. Nu moest ge weten, dat Jan Holland zeer deftig is, ja stijf, zoodat de gestes van dezen prediker aanvankelijk een zeer zonderlingen indruk maakten. Verbeeldt u, terwijl hij spreekt over het gebed als een aankloppen bij den Heer, klopt hij met den vinger op zijn bijbel, zeggende „dan moet gij niet zóó kloppen," en zich plotseling omkeerende bonst hij met beide vuisten op het achterschot der preekstoel, zóó, dat het gebouw der kerk daverde, zeggende: „zoo moet gij kloppen."

Dat was een les in het *bidden*; toen volgde die in het *waken*. Sprekende over het gevaar voor den Christen om te verflauwen, en het snelle in de verachtering, ging hij op de leuning der preekstoel zitten en liet zich naar beneden glijden. „Hoe spoedig is men beneden" riep hij zijne toehoorders toe, „maar," zoo vervolgde hij, bezwaarlijk en langzaam de trap weer oploopend, „hoe moeilijk is het de hoogte weder te bestijgen." Dat was de les in de *waakzaamheid*. Toen volgde de les in het *strijden*. 's Gravenhage, waar Spurgeon predikte, is de residentie van Holland. De vroegere Koningin Sofia was eene zeer schrandere vrouw en bij alle voorname mannen, die zij reeds gezien had, noodigde zij nu ook Spurgeon uit. Die uitnoodiging maakte Spurgeon zeer klein voor God. Vele uren bracht hij in smeekingen en gebeden door, toen ging hij naar 't paleis. Koningin Sofia wachtte hem, met den Kroonprins aan haar zijde. Zij begroette hem; vleide hem; zeide het zich een eere te rekenen den beroemden prediker van Engeland bij zich te zien. Dit schaadde Spurgeon niet; in het gebed had hij kracht en moed bekomen. Hij antwoordde; „Het is de gewoonte Mevrouw, om gekroonde hoofden te vleien, dit is echter niet de roeping van den Evangelie-dienaar; hij is geroepen de waarheid te zeggen"; toen verkondigde hij, aan zijne koninklijke hoorders, het Evangelie, en eindigde met te zeggen: „U draagt een schoone kroon, Mevrouw, doch de tijd komt, dat deze kroon u van het hoofd zal glijden in de ure de doods; moge dan de onverwelkelijke kroon uw deel zijn." Zoo onderwees hij Holland, bij dat enkele bezoek, niet slechts in het bidden en waken, maar ook in het strijden.

't Was bij die gelegenheid dat Spurgeon, die zijn broeders nimmer verloochende, naar die broeders vroeg, doch niemand wist ze hem aan te wijzen. Men bracht hem bij de Doopsgezinden of Mennoniten, sprak van den doop der *bejaarden*, maar Spurgeon liet zich in Holland geen knollen voor citroenen verkoopen, hij schudde het hoofd, evenals Samuël weleer, als Isaï hem zijne zonen toonde. En inderdaad Baptisten waren er ternauwernood; toch kwam de kleine gemeente in Amsterdam een en ander ter oore; zij gaven Spurgeon kennis van hun bestaan en noodigde hem in hun midden. Zijn tijd echter liet niet toe aan hun verzoek te voldoen, hij zond hen echter het volgende schrijven:

Aan de Gemeente te Amsterdam.

Waarde Broeders!

De weinige oogenblikken, die ik in dit land beschikbaar heb, zijn zoo bezet door bezoek van vele vrienden, dat ik u slechts met zeer korte woorden kan schrijven.

Ik verheug mij, dat in een land, zoozeer ingenomen door Rationalisme en ketterij van allerlei soort, de Heer eenige weinige, ijverige personen verwekt heeft, die den goeden, ouden weg liefhebben. Gij zult, zoo gij getrouw bevonden wordt, het zout van dit land zijn in toekomstige dagen; indien allen zich vereenigen om de waarheid voort te planten, zult gij weldra een groote menigte worden.

Onze braeder Oncken in Duitschland kan door zijn groot succes tot aanmoediging dienen om u voorwaarts te doen gaan in moed en ijver.

Vreest geene vervolging! verbergt geene waarheid! Laat uw wachtwoord zijn Cedo nulli *(geef niets toe.) Holland heeft behoefte aan moedige Christenen. Vreesachtigheid doet geen nut.*

De vrede Gods beware u allen onder Zijne vleugelen en breide u grootelijks uit.

C. H. SPURGEON.

Spurgeon is later niet weer in Holland geweest. Bij zijn vertrek noodigden zij hem eens spoedig weer te komen, doch hij antwoordde: „de Hollanders moeten eerst beter Engelsch leeren." Hij beloofde niet, dat hij Hollandsch zou leeren.

Toch vergat Spurgeon Holland niet. Toen wij in 1883 te Sneek de Vredekerk stichtten, en Spurgeon daarvan kennis gaven, schonk hij 10 pond (*f* 120). En toen op den dag der opening vele gemeenten daar vertegenwoordigd, Spurgeon een telegram zonden, kwam de volgende brief als antwoord, waarvan ik de eigenhandig door Spurgeon geschreven copy bij mij heb:

Waarde Vriend!

Uw telegram is gisteravond door mij ontvangen en ik ben er zeer dankbaar voor. Het is toch geen geringe zaak door de gemeenten van onzen Heere Jezus Christus met christelijke groeten gegroet te worden. Ik hoop, dat gij bij de opening uwer kerk een goeden dag hebt gehad, en dat groote voorspoed moge rusten op de Gemeente, die er te zamen komt, zoodat gij moogt toenemen in getal en genade, en God er grootelijks door verheerlijkt worde. Moge de goede zaak van den doop der geloovigen over geheel Nederland en het vasteland voorspoedig zijn!

Ik sluit de beloofde som hierbij in met den oprechten wensch, dat ik meer mocht hebben kunnen zenden. Ontvang het als een teeken van mijne Christelijke liefde.

Zeer hartelijk de Uwe:

C. H. SPURGEON.

LONDEN, 7 Juni 1883.

En Spurgeon's wensch is vervuld en zijn gebed verhoord; de Baptisten, toen niet te vinden, zijn nog wel niet tot duizendtallen, maar toch tot honderdtallen aangegroeid — waren er toen nog maar twee gemeenten met nog geen 100 leden samen, nu zijn er 18 gemeenten met circa anderhalfduizend leden en een even groot getal christenen nog, die geacht kunnen worden door ons optreden van de waarheid des doops overtuigd te zijn. De commando's van dezen hoofdman over duizend hebben door onze gelederen geklonken en klinken nog: *„Vreest geene vervolging! verbergt geene waarheid! Laat uw wachtwoord zijn: Cedo nulli (geef niets toe.")*

Het kenmerkende van het Baptiste in Holland is, dat God het met een zendingsgeest bezielde om uit te gaan in de heggen en wegen om het verlorene te zoeken. Onze gemeenteleden zijn dan ook zulke opgezochte en dientengevolge zoeken zij wederkeerig. Weinig middelen om de zondaren te bereiken, bleven onbeproefd. — Hier staan onze Evangelische Samenkomsten en Volksbijeenkomsten boven aan, 4 à 5 Voorgangers geven zich een week en langer tot dat werk. Waar wij geen kapellen hebben, of die te klein zijn, huren wij groote zalen; door korte toespraken, afgewisseld door het zingen van Sanckeyliederen, wordt de menigte den korsten weg naar Christus gewezen. Het publiek, door aanplakbiljetten of strooibiljetten, soms door ons zelf rondgebracht, uitgenoodigd, liet nimmer op zich wachten en grooten zegen schonk God op dezen arbeid. De gemeente, waarin ik Voorganger ben en die 270 leden telt, is bijna geheel door deze samenkomsten gebouwd. 't Was in zulk een week van Samenkomsten, dat zich een krachtige werking van 's Heeren Geest openbaarde en vele zondaren weenende en schuldbelijdende aan de voeten des Heeren zonken. Deze arbeid wekte in hooge mate de vijandschap der predikanten, doch een hunner, de vijandigste van allen, werd door wat hij zag en hoorde dermate aangegrepen, dat hij in het midden der zaal ging staan en God dankte voor de heerlijke dingen, die Hij werkte — ook bracht hij zijne catechisanten ter Samenkomst mee, waarvan velen tot den Heere bekeerd werden. Later schreef hij in een chr. tijdschrift, dat de arbeid der Baptisten deed denken aan Wesley, Finny en Moody.

De 8e der vorige maand genoot ik het voorrecht, mijn 25jarig jubileum als Evangeliedienaar te mogen vieren. Hoeveel strijd is er in dat tijdperk doorgemaakt, hoeveel lijden is er geleden, maar ook wat heerlijke overwinningen mochten wij behalen.

In Sneek, eene stad in Friesland, waar ik 21 jaar arbeidde, hield ik in een straat, voor een groot deel door dronkaards bewoond, des Zondagsavonds bijeenkomsten, waar wij de lieden lokten door hen koffij en koek te geven en zoo brachten wij hen het Evangelie. Hier mochten wij heerlijke vruchten zien.

In de zaak der drankbestrijding staan de Baptisten voor aan. Ons viel zelfs het voorrecht te beurt, dat wij in Groningen, mijn tegenwoordige woonplaats, het eerste Geheel-onthouders-koffijhuis mochten openen in deze gansche provincie. Het is met het gebruik van Sterke Drank dan ook zeer treurig gesteld in ons land. Holland toch, met zijn $4\frac{1}{2}$ millioen inwoners, geeft jaarlijks 100 millioenen guldens uit en Groningen met 58.000 inwoners verbruikt alleen voor $1\frac{1}{2}$ millioen en 8000 gulden — 26 Liter per hoofd, behalve het bier en den wijn. Welk een stroom van jammer en ellende dit over ons volk brengt, laat zich gemakkelijk verklaren.

Ook in de bestrijding der ontucht arbeiden wij door de middernachtzending. — Honderdduizenden traktaten worden door ons verspreid, op reis en in de stad. Op de groote weekmarkt te Groningen plaatste ik een Bijbelkiosk, met bijbelteksten versierd, ter verkoop van Bijbels; van uit die kiosk verspreidden wij in de laatste zes maanden 40.000 traktaten. In den aanvang betoonde het stadsbestuur veel vijandschap, zoo zelfs, dat ons een plaats op de markt betwist werd en men ons naar den rommelhoek verwees, waar karren geborgen worden, en schaarslijpers hun bedrijf uitoefenen. Nu echter hebben wij de beste plaats en bereiken veel volks. Zoo zou ik voort kunnen gaan en u nog veel van onzen Evangelisatie-arbeid onder klein en groot kunnen mededeelen, want, dat wij ook werkzaam zijn door Zondagsschool, kinderkerk, knapen-, meisjes-, jongelings- en jongedochters-vereeniging, ligt voor de hand.

In weerwil echter van al deze werkzaamheden en die van anderen staat dit werk, wat den nood van ons volk aangaat, nog als een droppel tegenover een oceaan. Zie, dit is de smart van ons leven, dat er zooveel arbeid, die geschieden moest, ongedaan moet blijven, niet altijd uit gebrek aan geschikte werkkrachten, maar uit gebrek aan geld.

De Baptisten in Holland zijn arm aan aardsche goederen; niet arm aan geloof, liefde, moed en offervaardigheid. Neen, de offervaardigheid onzer broederen is menigmaal hartroerend. 't Valt hun niet zwaar hun bete broods met hun leeraar te deelen.

Onze Voorgangers leiden dan ook een leven van opoffering en ontbering; met hun vrouwen en kinderen lijden ze soms kommer en gebrek. Het salaris van niemand hunner is vast; zij komen eerst aan de beurt, als alle uitgaven bestreden zijn; wat dan overschiet is voor hen en dat is vaak zeer sober. Ik ontken niet, dat dit menigmaal verlammend werkt en hun de energie beneemt. De kamp op dat gebied gestreden, is God alleen bekend. Maar die God zal zeker het zuchten Zijner getrouwe knechten eenmaal hooren en uitkomst geven.

Ik heb de eer Penningmeester onzer Unie te zijn, voorwaar geen aanlokkelijke betrekking onder zulke omstandigheden. Hoe dikwijls komt de vraag tot mij: „Is er ook iets," dat ik altijd moet antwoorden: niets.

. . . .

. . . .

In de laatste 13 jaar bouwden wij 8 nieuwe kapellen en 2 zijn nog in wording, maar helaas, zij hebben alle een zilveren dak, dat drukkend en zwaar is.

Broeders! helpt ons. Wij hebben geloofd, als gij onzen nood en worsteling kendet, gij ons niet langer als hulpeloos zoudt laten staan. Onze hoop is op God, wiens werk wij werken, die het gebed hoort.

Spurgeon schreef, dat het zijn oprechten wensch was meer voor Holland te kunnen doen. — Zijn dagtaak eindigde, hij ging tot zijn ruste in, zullen zijne broeders zijn nagedachtenis eeren ook daarin dat zij, wat hij wenschte, verwezenlijken? God geve zulks om zijns grooten naams wille!

J. HORN.

ZENDING.

Het lot der vrouwen in Japan.

Bij gelegenheid van de groote wereld-tentoonstelling te Chicago ten vorigen jare, had daarbij ook een zoogenaamd godsdienstig congres plaats, waarbij alle godsdiensten der wereld zouden vertegenwoordigd zijn. Onderanderen voerde daar dan ook een Buddhistische priester uit Japan het woord, en gaf met zeer veel bluf hoog op van de deugdelijkheid van het Buddhisme. En vele oppervlakkige, zoogenaamde christenen hebben er met bewondering naar geluisterd. Zelfs moet genoemde priester onder aanzienlijke lui in Amerika nog propaganda voor zijn godsdienst gemaakt hebben.

Wanneer we echter wat nader met de toestanden in Japan, die als een gevolg van het godsdienststelsel, dat daar heerscht, te beschouwen zijn, bekend worden, dan bekomt men waarlijk geen gunstig denkbeeld van de godsdienstige gezindheid des volks en van het deugdelijke van hun godsdienst, die over het algemeen Buddhistisch is. Bijzonder wordt zulks het geval, als we het lot der Japaneesche vrouwen gadeslaan.

De zendeling M. C. Harris in Japan geeft daarvan de volgende teekening:

„In Japan vindt men thans 18 millioen heidensche vrouwen, die hunne handen om hulpe uitstrekken naar hunne zusters in Europa en Amerika. De godsdienst dier vrouwen is Buddhistisch, en ten gevolge van die godsdienstige richting is hare toestand zedelijk (moralisch), lichamelijk (physisch) verstandelijk (intellectuëel) een werkelijk bedroevende. Wanneer japaneesche mannen naar eene vrouw uitzien, verwachten zij dienaressen voor zich, meer niet; gehoorzaam is een woord, dat iedere vrouw beter dan eenig ander in hunne taal verstaat; gehoorzaam in den gemeensten en meest schaamteloozen zin des woords. Wanneer de man beveelt, hetzij wat het wil — zij moet gehoorzamen, zelfs op gevaar af, vrouweneer en deugd op te offeren. Eene trouwplechtigheid in den geheiligden zin des woords heeft daar geen plaats; de bruiloftsviering bestaat daarin, dat de man eerst en de vrouw daarna uit een glas een teug uit rijst gefabriseerd bier drinkt, waarop dan gewoonlijk eenige feestelijkheid volgt. Echtscheidingen zijn aan de orde van den dag. Het recht tot scheiden berust uitsluitend aan de zijde des mans. Hij kan op het geringste voorgeven en om de lichzinnigste oorzaak echtscheiding aanvragen. Een hoofdoorzaak, waarom scheiding verlangd wordt, is dikwijls het vele praten der vrouw. Wanneer er echtscheiding plaats heeft, moet de vrouw hare tanden zwart maken, hare wenkbrauwen afscheeren en zich zoo afschuwelijk mogelijk misvormen ten teeken van trouw en verkleefdheid aan haren echtgenoot. Wanneer zij uitgaat, moet zij altijd op zekeren afstand achter den man aanloopen. Zij wordt tot slavin vernederd en mag zonder vooraf gewaarschuwd te zijn uit haar huis en familie gestooten worden, om dan veracht en verloren in de straten rond te dwalen. 't Is geen bijzonderheid, als men op straat de Japaneezen elkander hoort vragen: „Hebt gij dezelfde vrouw nog, die uwe echtgenoote was, toen ik u de laatste maal ontmoette?

Ieder halfjaar worden echtscheidingen uitgevoerd, en zij beloopen ongeveer 60 procent van de huwelijken. De Buddhisme leert, dat er een Paradijs is, ergens in het verre Westen voor alle zielen; de vrouwen kunnen daar echter niet in komen, dan door eerst te sterven en als mannen geboren te worden. Deze heidensche leer is ter onderdrukking van de vrouw, altijd en overal, op de smadelijkste wijze. De Japansche Regeering schijnt eindelijk tot meer liberale beschouwingen gekomen te zijn, daar zij eenige wetsbepalingen heeft voorgedragen, welke dienen kunnen om het lot der beklagenswaardige vrouwen eenigermate dragelijker te maken."

De geest des christendoms en de macht des Evangelies heeft ongetwijfeld in Japan reeds veel invloed uitgeoefend, waardoor er thans verbetering in de toestanden der Japaneezen en hunne vrouwen valt te bespeuren. Er is echter nog veel te doen overgebleven voor de Gemeente des Heeren, niet alleen in Japan, maar in vele landen en onder vele volken, waar nog de ellenden des heidendoms heerschende zijn.

St. N. v. B.

Uit en over Londen.

3.

GRONINGEN 7 Oct. '94.

Mijn waarde Jonathan!

Reeds hebt ge aan het poststempel gemerkt, dat mijn adres niet meer is *Finsburg square* 28, *Londen*, maar weder is *Groningen*. God zij geloofd, Hij bewaarde onzen uitgang en onzen ingang en bracht ons na eene afwezigheid van 19 dagen in het midden onzer dierbaren weer; geprezen zij daarvoor Zijnen naam! Ik wil echter de correspondentie met u voortzetten en u nog een en ander van ons wedervaren mededeelen.

't Was Zaterdag 22 Sept. wij hadden dien avond en ook den volgenden avond geen meeting. Onze vriend Wilfrid haalde ons reeds tijdig af en wij waren dien dag zijne gasten, niet dat hij ons mee naar de ouderlijke woning nam, o neen, maar naar de restauratie, waar hij gewoon is van de zeven dagen der week 5 à 6 maal te eten. Even als zijn vader en duizenden met hen, eet hij slechts eenmaal hoogstens tweemaal per week tehuis. Dit zou u niet bevallen, Jonathan, ik zie u het hoofdschudden en hoor u zeggen, neen, neen, als ik eet, wil ik het bij moeder thuis doen. Ik antwoord: dan moet gij geen Londenaar worden, want daar is het voor iemand, die zaken heeft totaal onmogelijk tehuis te eten, hij is veel te ver van huis. Gij begrijpt, welk een feestdag ook in dit opzicht de Zondag is, als de huisgenooten allen om eenen disch mogen aanzitten. Die restauraties zijn er natuurlijk in verschillende rangen en prijzen.

Door den maaltijd gesterkt geleidde onze vriend ons eerst naar *Westminster Abdey*, een prachtige kerk omstreeks 610 als klooster gewijd aan den H. Petrus. In lateren tijd is het door koningen en vorsten aanmerkelijk vergroot en verfraaid.

Van Willem den Veroveraar af, tot koningin Victoria toe, zijn alle personen, die den schepter over Engeland gezwaaid hebben, in deze kerk gekroond, en binnen diezelfde eerwaardige muren, die op hunne wijding nederzagen, rust thans het stof van velen hunner. Onder hunne vorstelijke praalgraven sluimeren daar de koningen Edward the Confessor, Edward I, III, V en VI. Richard II; Henry III, V en VII; James I; Charles II; William III; George II; en de Koninginnen Mary, Elizabeth, Maria van Schotland en Anna. Welk een vorstenstoet in het stof des doods, voorwaar, 't is als fluistert 's Heeren geest den bezoeker dezer praalgraven toe: „Alle vleesch is als gras, en zijne heerlijkheid als een bloem van het gras," alsmede dat andere woord „vertrouwt niet op Prinsen . . . . hun geest gaat uit, zij keeren weder tot hunne aarde." Ja, Hij, de Heere, snijdt de vorsten af als druiven.

Voorts vindt gij in prachtige beeldhouwwerken de gedachtenis bewaard van groote mannen en beroemde dichters. Het gedenkteeken voor Wesley en dat voor David Livingstone boeide mij het meest.

Voorts vindt gij hier vele merkwaardige handschriften bewaard van groote mannen op perkament met zegels in lood aan lint gehangen en van hun wapen voorzien. Onder deze vond ik een manuscript uit 785. Toen ik dat oude stukje papier zag, nam ik mijn hoed er voor af.

Onmiddelijk bij de Abdy bevindt zich de Westminster Hall en het Parlementsgebouw. Laatstgenoemd gebouw bevat 500 vertrekken, waaronder de vergaderzalen, waar het Hoogerhuis en het Lagerhuis vergaderen.

De aangrenzende *Victoria Tower* is de grootste vierkante toren der wereld, 75 vierk. voeten aan de basis en tot aan den knop van den vlaggenstok 400 voeten hoog. In dezen toren, die uitsluitend uit brandvrij materiaal is samengesteld, wordt het Rijks-archief bewoond. De *klokketoren* is 316 voet hoog. En wilt ge weten, hoe laat het is, dan hoeft ge uw bril niet op te zetten; denk eens, de wijzerplaten dezer reusachtige klok hebben een middellijn van ruim 22 voet en eene oppervlakte van 400 □ voeten. De getallen zijn 2 voet lang en de minuten staan 1 voet van elkaar, zoodat de 14 voet lange minuutwijzers ieder uur een afstand van 60 voeten afleggen. De groote klok, die de uren slaat, weegt ruim 13.800 K.G. en de hamer, die aanvankelijk het dubbele woog, maar tengevolge van een scheur in de klok lichter gemaakt werd, ruim 200. Het uurwerk loopt accuraat; in 83 dagen slechts 1 seconde achter, zoo precies loopt uw horloge niet, Jonathan!

Nog wachtte ons veel merkwaardigs. Onze vriend geleidde ons naar *The Tower*. Dit is een in alle opzichten merkwaardig gebouw, men noemt het de belangwekkendste plaats in Engeland. Oorspronkelijk een oud bolwerk en staatsgevangenis, waar staatsmisdadigers gevangen gezet werden, is het nu in hoofdzaak een museum van wapenen uit verschillende eeuwen. In een afzonderlijke koepel vindt ge hier tentoongesteld en bewaard de kroonjuweelen, die een waarde vertegenwoordigen van 36 millioen gulden. De kroon der koningin prijkte bovenaan, schitterende van diamanten — ook vond men hier eene diamant, ongeveer zoo groot als een duivenei, de grootste der wereld, een waarde vertegenwoordigende van 9,600,000 gulden.

Dat alles ziende, dacht ik aan de parel van groote waarde en aan de kroon der gerechtigheid, die Jezus den Zijnen heeft weggelegd. Deze schatten worden hier dag en nacht bewaakt tusschen muren, die 15 à 16 voet dik zijn; toch zullen ze eenmaal vergaan.

Onder de vier hoofdingangen van den Tower trof mij er vooral eene, n.l. *„de verraderspoort."* Zij kwam aan de Theems uit. Onze vriend wees ze ons aan en zeide in gebroken Hollands: wie door die poort binnen ging, kwam er niet weer uit, maar werd onthoofd. 'k Verviel in eene mijmering, waarin de gouden kroon, de diamant van groote waarde en de verraderspoort de hoofdrol speelden en ik ontwaakte uit die mijmering met het schriftwoord: „HOUDT WAT GIJ HEBT, OPDAT NIEMAND UWE KROON NEME!"

Onmiddelijk bij de Tower vindt gij de Towerbrug over de Theems, een meesterstuk van waterbouwkunde.

Wordt het oog niet verzadigd van zien, het lichaam wordt toch mat; reeds begon de avond te vallen, toen wij 't Vereinshaus bereikten en onze vriend van ons heenging.

't Is Zondag. Verkwikt mochten wij ontwaken. Op dezen en ook op den volgenden Zondag predikte ik niet, dat was eene zeldzaamheid, die in de 25 jaar mijner Evangeliebediening nauwelijks 25 maal is voorgekomen. Wij wenschten ter kerk te gaan, naar welke kerk denkt ge — mij dunkt, gij behoeft er niet naar te raden, wij wenschten te gaan naar Spurgeon's Tabernakel. Wij vraagden den huisvader naar den weg en te half elf (de godsdienstoefening begon elf uur) zaten wij op eene omnibus en reden er heen.

De Tabernakel is een groot gebouw, dat *vier honderd duizend gulden* heeft gekost. Hij bevat 5000 zitplaatsen. Aan het ijzeren hek wordt ge ontvangen door twee broeders die u een kleine enveloppe in de hand geven, waarin gij eenig geldstuk kunt doen om het bij den ingang van het gebouw in een daarvoor geplaatste offerbus te werpen — dat is de eenige collecte die er gehouden werd. De kerk binnen tredende, wordt gij weder door broeders ontvangen, die zich in de looppaden hebben geposteerd, en u zonder veel beweging een plaats wijzen en van een boek voorzien; zulks geschiedt meestal in al onze kerken in Engeland door de aanzienlijkste onder de gemeenteleden en de wijze, waarop zij u ontvangen, doet u aangenaam aan, 't is alsof zij u in al hunne handelingen zeggen: „gij zijt ons welkom, wij zijn blijde u hier te zien."

Dat de aanblik der kerk als de 5000 amphitheaters-gestelde zitplaatsen gevuld zijn, een indrukwekkend schouwspel oplevert, behoef ik u wel niet te zeggen. De platvorm bevindt zich boven het doopvont. Het was mij wonderlijk te moede aan die plaats, waar de groote Spurgeon voor zijn Heiland gearbeid had. Hoe gaarne had ik hem zelf daar willen zien, doch zijn dagtaak was ten einde. Zijn meester had hem afgelost. 't Was evenwel toch een Spurgeon ook een Charl Spurgeon, die dien morgen predikte. 't Was zijn zoon, een tweeling-broeder van Thomas, die de leeraar der Gemeente is, doch elders vertoefde. Deze Charl is leeraar aan Spurgeons predikerschool. Hij gaf een lied op; de gemeente stond op en zong. Dat doet men hier algemeen, staande zingen. 't Heeft wel iets voor, vooreerst kan men beter zingen, als men staat en ten andere spreekt er eerbied uit om zijn lofliederen en gebeden staande tot God op te heffen. Een weinig meer geestdrift zou ons volkje niet schaden, Jonathan! Nu geef ik wel toe, dat de vlugge wijze van zingen bij de Engelschen er zich gemakkelijker toeleent dan ons koraal. Ge komt, waar ge komt, van lang en langzaam houden de Engelschen niet. Hun muziek schijnt uitsluitend uit achtsten en zestienden te bestaan. Ons statig Psalmgezang moet den vreemdeling toch wel zonderling in de ooren klinken; de bekeerde inlander uit het Congogebied, die met den zendeling Bentley eenigen tijd geleden in ons land was, amuseerde zich tusschenbeiden met het doen hooren van eenige sleepende, trillende geluiden, en als men hem vroeg, wat doet gij, antwoordde hij zeer naif: „Ik zing Hollandsche psalmen."

Misschien denkt ge, dat er in de Tabernakel wel een reusachtig orgel zal zijn om de zang dier vijfduizend te begeleiden. Abuis vriend, er is in 't geheel geen orgel — alle muziek-instrument ontbreekt er. Spurgeon wilde dat niet, hij vond niets schooner dan de menschelijke stem. En inderdaad, het is schoon, die 5000 te hooren zingen. En het zingen laat niets te wenschen over, 't gaat opgewekt, regelmatig. Dat hier evenwel de functie van voorzanger meer dan een naam is zult gij begrijpen. Ik bewonderde de man, die bij het zingen zich mede op het platvorm plaatste en een paar krachtige longen in werking bracht.

Naar de gewoonte zijns vaders las de prediker een gedeelte der Schrift, al lezende daar eenige verklaringen aan toevoegende. Hij las Psalm 139. Toen dit geeindigd was, werd er weer gezongen, daarna een brief van den afwezigen leeraar gelezen door den secretaris, eenige mededeelingen gedaan over bijeenkomsten, die in den loop der week zouden plaats hebben enz. Toen las de prediker als zijn tekst Daniël 2 : 22 en predikte met vuur en kracht zonder stijfheid of gemaakte deftigheid. De godsdienstoefening duurde evenals bij ons anderhalf uur ruim. 'k Heb niemand zien slapen, ook zag ik niemand rookende de kerk inkomen of verlaten, verre van dat. Een groot deel der Engelsche Christenen noemt het gebruik van tabak een heidensche gewoonte, eene verkwisting, nadeelig voor de gezondheid en toen mij de opmerking gemaakt werd, dat de Holl. Baptisten vrij wat meer voor de zaken van het Koninkrijk Gods zouden kunnen doen, als zij hun tabak- en sigarengeld er voor wilden offeren, toen kon ik daarop maar weinig antwoorden. Ik spreek uit ervaring, Jonathan! en dan kan ik niet anders zeggen dan, dat het rooken eene hebbelijkheid is, die tot niets nut is, die men zich zelf opgedrongen heeft en die veel geld kost. Elke rooker make eens een balans op van wat hij in de collecte doet en wat hij aan tabak, sigaren, pijpjes etc. besteedt. 'k Heb vroeger gerookt en het deed mij geen nut; 'k rook nu al in verscheidene jaren niet meer en 't bevalt mij best — ook hoop ik mijne jongens er van terug te kunnen houden. En wat het rooken in kerken en chr. vergaderingen aangaat, daaraan denkt niemand in Engeland. De kerk is hun het huis Gods. Ook als er geen dienst is, betreedt niemand een kerk zonder zijn hoed of pet af te zetten, geen werkman, die er iets te verrichten had, zou in een kerk zijn hoofd gedekt houden.

Toen de dienst afgeloopen was, zag ik nog eens rond en toen de meesten heengegaan waren, beklom ik even de platvorm om eens even te staan, waar eenmaal de groote Spurgeon stond en tegelijk om het geheel te overzien. Br. Klickmann schudde het hoofd en dreigde met den vinger, en ook gij ziet mij ondeugend aan, Jonathan, ik ken u. 'k Vond nog gelegenheid den prediker van dien morgen de hand te drukken en toen gingen wij heen.

In den namiddag gingen wij zoeken naar het hoofdkwartier van het Leger des Heils, verwachtende het daar in zijn kracht te zien, dit gelukte ons evenwel niet.

Te huis komende woonden wij nog een godsdienstige bijeenkomst in het Vereinshaus bij en begaven ons daarna ter rust.

Voor ditmaal weer basta.

Ontvang mijne groete,

Uw broeder:

J. HORN.

Aan de Gemeenten.

Aan onze broeders en zusters berichten wij, dat de deputatie, door 's Heeren genade, Vrijdag l.l. van Engeland mocht wederkeeren in den besten welstand.

Negen maal mochten wij optreden. Veel liefde mochten wij van onze Engelsche brs. en zrs. ondervinden. Zij belastten ons hunne hartelijke groeten aan de gemeenten in Nederland over te brengen.

Onze ijverige vertegenwoordiger, br. Klickmann, die met veel energie alles voorbereidde en leidde, heeft van ons optreden goede verwachting. Hij en de zijnen hebben niets onbeproefd gelaten ons het verblijf in Londen zoo aangenaam mogelijk te maken.

Op zeer bizondere wijze mochten wij ervaren, dat de Almachtige ons ondersteunde en sterkte. Wij gevoelden ons gedragen op uwe gebeden; heb daarvoor onzen dank, maar — en dit binden wij u ten zeerste op het hart — wil nu ook met en voor ons danken.

Namens de deputatie:

J. HORN.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. De beide Zondagen, dat onze voorganger in Londen vertoefde, hadden wij het voorrecht eerst onzen ouden voorganger, br. Van Beek, en toen br. Roeles onder ons te zien optreden. De Groote Herder der schapen heeft door het Woord van deze Zijne knechten Zijn gemeente willen stichten. Onzen dank aan die broeders, die zich onzer dienstbaar stelden en aan hunne gemeenten, die ze ons afstonden.

Br. Roeles trad niet alleen des Zondags, maar ook de drie volgende avonden voor ons op, en wel met zijn lantaarn. Voor de eerste twee avonden waren kaartjes à 10 cent verkocht; een arbeid, waaruit ook nu weer bij vernieuwing bleek, hoe eendracht macht maakt, en een ieder, bij goeden wil, iets kan doen voor het Koninkrijk Gods. Want waren de hierdoor bijeengebrachte gelden (voor een weldadig doel) niet onbelangrijk, 't bracht velen weer onder het Evangelie, die men anders nooit bij ons ziet. Want bij de prachtige platen, die onzen broeder ons toonde, wist hij in treffende geschiedenissen het Evangelie aan de schare te brengen. Er is over dezen arbeid éénen roep onder ons: 't Was mooi, treffend en leerzaam! Wij kunnen elke gemeente aanraden br. Roeles eens in haar midden te nooden.

Onze voorganger keerde Zaterdag 6 October, den dag zijner verjaring, van Engeland terug. Des Zondagsavonds vierde de gemeente met hem feest in een gulle, hartelijke stemming, en vereerde hem een geschenk. God zegene voorganger en gemeente tot bloei van Zijn rijk en tot eere Zijns naams.

DEVENTER. Zondag 7 Oct. hadden wij eens weer het nooit moede wordende voorrecht om een broeder en zuster (man en vrouw) te doopen. Zij zijn nog een vrucht van de samenkomsten van verleden winter, maar wij zagen, zooals gewoonlijk met de meeste bekeerlingen plaats heeft, ook hen niet weer in de kerk. Toch heeft het Woord Gods zóó bij hen doorgewerkt — geheel buiten ons om, — dat ze met de vraag kwamen om gedoopt te worden.

Wij hopen en verwachten, dat ze steeds zoo opgewekt zullen blijven, om in nauwgezetheid der concientie voor God te leven; om als toonbeelden van de genade Christi nog leesbare brieven te zijn voor anderen, wat de waarheid der H. Schrift betreft.

STADSKANAAL. Met dank aan onzen getrouwen God kunnen wij den welstand der gemeente berichten. Op onze laatst gehouden gemeentelijke vergadering werd besloten om aan het verzoek der broederschap te Muntendam, om als afdeeling of station dezer ge-

meente opgenomen te worden, gevolg te geven, en hen als leden in de gemeenschap op te nemen.

Vervolgens werd door eene zuster eene belijdenis uitgesproken, waarop zij werd aangenomen om gedoopt te worden, dat Zondag j.l. ten aanschouwe van eene vrij groote schare plaats vond.

Worde haar voorbeeld weldra nog door velen gevolgd!

1869. 1 Thess. 5: 12, 13a. 1894.

SNEEK. Mededeeling aan onze zustergemeenten. Op 1 November a.s. is het, zoo de Heere hem het leven spaart, 25 jaar geleden, dat onze geliefde voorganger en broeder De Hart in het heerlijk dienstwerk des grooten Meesters werd ingeleid. Zijn arbeid ving aan in den achterhoek van Overijsel en wel als hoofdplaats, en tevens woonplaats Hengeloo. In verschillende plaatsen van Twenthe, alsook over de grens in Ambt Nieuwe Schans, heeft hij bijna 21 jaar het Evangelie gebracht. Nergens was aldaar het Evangelie, en nu is er niet alleen in Hengeloo eene gemeente van bijna 100 leden, maar overal is eene ontwaking gekomen, zoodat ook de vrucht van den arbeid in andere kerken zichtbaar is. God gaf hem niet weinige verdoolde schapen tot den goeden Herder te mogen brengen. Hoevelen zijn er alreeds bij Hem in den hemel op de kerkhoven te Hengeloo. Te Borne, Delden, Goor en Oldenzaal liggen tientallen geloovigen, die in die jaren voor Jezus werden gewonnen.

Hoewel ook zijn leven en arbeid niet altijd voorspoedig was, maar vaak in strijd, moeite en miskenning, ontving hij steeds van zijnen hemelschen Zender de genade, om pal te blijven staan in den strijd. Steeds hield hij de banier van het kruis omhoog en werd tot heden bewaard, om in een der uitersten te vervallen van het gemeentelijk leven op te offeren voor het praktische werk aan het verlorene, of het zoo te overdrijven, dat met het kerkisme den arbeid onder het verlorene zou ophouden.

De gemeente Hengeloo zal hem daarin nog beter kennen dan wij; maar zijn ruim vierjarigen arbeid onder ons geeft ruime stof tot dank aan den Heere, dat wij zulk een voorganger, met kostelijke gaven bedeeld, mogen bezitten. Zijn arbeid was ook onder ons niet ijdel, maar zwak zijnde naar het lichaam, gaf de Heere hem kracht en zegen.

Ook heeft hij als onthouder jaren met vrucht gestreden tegen den sterken drank — onder wat naam zij ook in den handel is. Van vier afdeelingen der N. Chr. geheelonthouders-vereeniging is hij de oprichter, en andere afdeelingen, waartoe hij ook behoort, kwamen door zijn werk mede tot bloei.

Verder is onze voorganger in al de gemeenten goed bekend, zoodat wij hier niets meer behoeven bij te doen.

Onze innige bede en wensch des harten is: och, Heere, spaar nog lang onzen voorganger voor ons, voor zijne echtgenoote en kinderen, en geef hem en ons op 1 November een rijk gezegend feest.

Hierbij noodigen wij al onze broeders en zusters uit, die nabij en verre zijn, om met ons dien dag den Heere dank te maken voor Zijne liefde.

Gaarne willen wij tijdig bericht ontvangen van die tot ons overkomen.

Namens de gemeente van gedoopte christenen te Sneek:
H. KALSBEEK, secretaris.
Wijnkanstraat.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Daar uit alles blijkt, dat onze Koningin Regentes met het volk mee leeft en dat zelden aanzoeken om hulp te vergeefs gedaan worden, is het een niet onaardige gedachte van het gemeenteraadslid te Breda om H. M. de schilderij „een markttoone in de Boterhal" voorstellende, die bij het bezoek der Vorstinnen onlangs aan de stad zooveel aandacht trok, ten geschenke aan te bieden.

De cholera laat nog steeds van zich spreken, dan hier, dan daar hoort men van enkele gevallen, doch eene epidemie kan men gelukkig zeggen is het nog niet, toch zijn reeds vele slachtoffers door deze slaande engel grafwaarts gesleept.

De Oost-Indische couranten, die pas zijn aangekomen en lange artikelen bevatten over den aanval onzer troepen op Lombok moeten het allen hierin vrijwel eens zijn, dat was er onzerzijds meer waakzaamheid geweest, de vijand zou niet zulke verwoestingen hebben aangericht. Het is in ieder geval een ernstige opwekking voor de christenen, want ieder hunner bedenke: wij zijn nog in het vijandelijke kamp en overal staat de zielevijand gereed om aan te vallen, daarom blijft steeds het wachtwoord: „Waakt en bidt!" O hoevelen, die nu geestelijk indommelen, worden opgeschrikt door den aanval des Satans en dan is het helaas! voor niet weinigen te laat om te ontvluchten, en nog veel minder om weerstand te bieden.

„Ontwaakt gij, die slaapt en staat op uit de dooden!"

België. Eindelijk zijn onze zuiderburen gereed met de candidaten voor het Parlement en de 14e zullen daaruit de leden, die zitting verkrijgen, gekozen worden. Het zal er hard doorgaan en te vreezen is, dat er niet alleen vechtpartijen en verwondingen plaats hebben, maar ook dooden vallen. Dit zou toch niet de eerste keer zijn.

Frankrijk. Hoe meer de zaak van den Gemeenteraad te Toulouse aan den dag komt, des te treuriger licht valt op de pas ontslagen vroede mannen. Uit alles blijkt, dat de kapitaalhatende socialisten, die het bewind in handen hadden, zich hebben vet gemest en rijk gemaakt van het geld der burgerij en op allerlei wijze hebben gepoogd om zich zelven te verrijken. Zoo verleende een distillateur-raadslid bescherming aan alle koffiehuishouders, die de wet overtraden, als ze maar bij hem inkoopen deden van de geestrijke dranken. Een ander met het toezicht over de politie, trok groote inkomsten van verboden speelhuizen. Is het voor de burgerij van Toulouse een schadelijke, voor heel de beschaafde wereld een leerzame les, want het schijnt den socialisten te gaan met het geld, als den tuinmansjongen met de aardbeziën: in 't bijzijn van zijn baas mocht hij ze niet zien en grieselde er van, maar o wee! als de patroon zijn hielen had gelicht, dan was zijn smaak in eens veranderd.

De stierengevechten, zoo als ze in de barbaarsche tijden der oudheid veelvuldig voorkwamen en nu ook weer in smaak komen bij een deel van het beschaafde volk in Frankrijk, nemen de harten en pennen in beslag. De regeering wil die wreede martelingen niet en heeft ze ten strengste verboden, maar het grootste deel van de burgerij te Nimes verlangt ze, omdat ze zooveel volk van buiten trekken en de neringdoenden daarvan groot profijt trekken. De socialisten uit haat tegen de Regeering steunen deze barbaarsche volksbegeerte en zoeken ook langs dien weg propaganda te maken.

Engeland. De haastige bijeenroeping van den ministerraad bracht groote ontsteltenis te weeg, die nog verergerd werd door het ontslag nemen van den Franschen gezant te Londen; men zag reeds deze machtige rijken tegenover elkander in 't vuur enz. enz. Gelukkig dat, hoewel de besprekingen van het ministerie geheim blijven, is er toch voorzeker uitgelekt, dat de zaak enkel betrof den toestand in Oost-Azië.

Men is dankbaar over deze uitlating, doch niet voldaan en geenszins volkomen gerust, want zoo wordt steeds door beweerd: er broeit heel wat! Evenwel niemand kan zeggen, waar eigenlijk de schoen wringt.

Duitschland. De onlangs openbaar gemaakte insubordinatie (verzet tegen de meerderen) op de opleidingsschool te Berlijn is van ernstiger aard, als men eerst wilde doen voorkomen. Van de in te voeren hervormingen wilden de (conservatieve?) jongelui niets weten en zij maakten het de officieren zoo lastig, dat deze zich genoodzaakt zagen een groot deel te laten oppakken en achter slot en grendel te laten zitten. De Keizer moet over een en ander zeer verstoord zijn, want als goed soldaat kan hij zulke uitingen niet verdragen en een zeer streng onderzoek is gelast. De commandant Stettin moet niet zeer geliefd zijn, door zijne gedurige uitingen tot werking te stellen.

Na een verhoor zullen vele der onderofficieren bij het garnizoen worden geplaatst en school zelf verlegd worden.

Rusland. Weer moeten nieuwe en verergerde ziekteverschijnselen zich bij den Czaar hebben voorgedaan en al de geruststellende berichten is men toch niet zeer gerust.

Turkije. Van de 40 in hechtenis zijnde studenten te Konstantinopel zullen er 10 terechtstaan. Een der beschuldigde verklaarde, dat de aanslag niet op het leven van den Sultan, maar op dat zijner omgeving was gemunt. Dit is toch ook al erg genoeg.

Hongarije. De wet op het burgerlijk in plaats van alleen het kerkelijk huwelijk is bij het huis der Magnaten met één stem meerderheid aangenomen, zoodat nu de bevestiging van den Keizer nog moet geschieden, die het burgerlijk huwelijk wel zal accepteeren.

Spanje. De roomsche geestelijkheid moet niet weinig verbitterd zijn over de inwijding van een protestantsche kerk te Madrid. De prelaat heeft over al de protestanten den banvloek uitgesproken en noemt hen ketters. Moge het maar niet een bloote en uiterlijke godsdienst-verandering zijn, maar een waarachtige bekeering des harten, opdat ook de Spanjaarden in oprechtheid leeren buigen voor den gekruisten Christus met terugzetting van alles, wat daartoe in den weg staat.

Morokko. De Spaansche Generaal Mastinos Campos, die den toestand van nabij heeft opgenomen, heeft te Madrid verklaard, dat de positie van den Sultan zeer hachelijk is.

China—Japan. De toestand van het eerste rijk is zeer betreurenswaardig — de oude Keizerin heeft het bestuur op zich genomen en telkens loopen de soldaten over naar het vijandelijke kamp, omdat hun het soldij niet wordt uitbetaald.

De houding van Japan wordt bij den dag gunstiger en hun schrikverwekkende vrees dwingt onderwerping af, ook wanneer er hierdoor op het eiland Korea vijandelijke troepen in opstand komen.

Z. R.

Aan de Gemeenten.

Zij die meenen nog een Unie-cent-reiziger voor den a.s. winter in hun midden te hebben, worden verzocht daarvan kennis te geven, opdat door de Commissie een keuze kan worden gedaan op de a.s. vergadering.

ZUTPHEN, October '94.

B. ROELES, secr. der Unie.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 391 DONDERDAG 18 Oct. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Nieuwe Abonné's.

Allen, die ons voor 1 December e.k. *twee* nieuwe abonné's op „De Christen" voor *minstens* een jaargang bezorgen, bieden wij aan een SCHEURKALENDER „De Olijftak" of, naar verkiezing, 10 Ex. van het boekje: „Doe iets voor Jezus." Wie ons *vijf* inteekenaren bezorgen, hebben het recht daarvoor een boek of eenig ander voorwerp te kiezen tot eene waarde van *een Gulden.* Wie ons een grooter aantal aanbrengen, hebben natuurlijk ook recht op meer belooning.

Jongelui! doet uw best eens en zendt uwe opgaven etc. aan den

ADMINISTRATEUR te Stadskanaal.

Onze deputatie in Londen.

In „The Freeman" vinden wij, door een reporter voor dat blad, het volgende gemeld:

Een belangrijke vergadering werd op Vrijdagavond 21 Sept. gehouden in de zaal van het Zendingshuis, Turnivalstreet, waar een deputatie der Hollandsche Baptisten Gemeenten optrad en door een aantal vrienden werd verwelkomd. Mr. W. van Oosterwijk Bruyn deed dienst als vertolker en de deputatie, geïntroduceerd door Mr. R. Klickmann, bestond uit den Rev. J. Horn, leeraar der Gemeente te Groningen, een der Diakenen van de Gem. Amsterdam, benevens drie dames, van welke twee dochters van Baptiste leeraren waren. De dames waren gekleed in verschillende Hollandsche costumes, en van tijd tot tijd zongen zij een Hollandsch lied in de Hollandsche taal en Hollandsch nationale melodiën.

Het voorzitterschap werd waargenomen door Mr. H. Wood, J. P., die, na gebed door Rev. W. H. King, een verwelkomingswoord tot de vergadering richtte. Hij sprak de hoop uit, dat hunne aanwezigheid zou mogen leiden tot een vurige belangstelling bij de Engelsche Baptisten voor hunne broederen in Holland. In eenig opzicht kwamen zij hier als vreemdelingen, doch het doet ons genoegen, zeide hij, hen te mogen begroeten als vrienden en broeders. Ze zijn door geen bijzonderen kerkvorm vereenigd geworden, de snoer, die hen samenbond, was het feit, dat ze „één Heer, één geloof en één doop" deelachtig werden.

De Rev. J. Horn maakte in zijne interessante toespraak melding van vele historische schakels tusschen de Engelsche Baptisten en Holland en wederkeerig tusschen Hollandsche Baptisten en Engeland. De Engelsche bodem was heilige grond voor de Baptisten van Holland, dewijl onder de regeering van koningin Elizabeth, die, ofschoon zelf protestant, de Puriteinen en bijzonder de Baptisten haatte, onder degenen, die om hun geloof in Christus te Smithfield gemarteld werden, ook twee Hollanders geteld werden.

De eerste van de thans bestaande Gemeenten in Holland, ontstond in het jaar 1845, nadat een Predikant in de Staatskerk (te Gasselter Nijveen) tot inzicht gekomen was, dat de kinderbesprenging niet in overeenstemming was met de leer der Schrift; en met nog zes anderen door een Duitschen leeraar werd gedoopt. Sedert heeft er eene langzame, doch voortdurende voortplanting van de beginselen der Baptisten in Holland plaats gehad.

De deputatie vertegenwoordigde thans 18 Gemeenten met te zamen 1500 leden. Zij geven een weekblad uit, genaamd „De Christen", van hetwelk nu de 13e jaargang verschijnt. Ook wordt nog een klein blaadje voor kinderen uitgegeven, genaamd „De Kindervriend." Een van de eerste nos. van dit kleine geschrift kwam in handen van de koningin van Nederland en het beviel haar zoo, dat ze terstond besloot er op in te teekenen. Spreker verheugde zich te kunnen zeggen, dat er in den Evangelisatie-arbeid der Baptisten in Holland menig teeken van zegen was aan te wijzen. Bij gelegenheid van eene reeks van Evangelische samenkomsten kwam een Predikant om het werk tegen te staan, maar werd zoo getroffen, dat hij zich gedrongen gevoelde openlijk getuigenis te geven van den ontvangen zegen, en kwam later niet alleen zelf, maar bracht ook zijne catechisanten mede.

Over het algemeen echter is de positie der Hollandsche Baptisten zeer moeielijk. Hunne gemeenten zijn arm, vele van hunne lokalen zijn met schuld bezwaard, en hunne voorgangers hebben een harde worsteling. Het samenzijn daar in het Zendingshuis, deed spr. denken aan den ijver der Baptiste Gemeenten in Engeland voor het groote werk onder de heidenen; maar hij hoopte, dat zij ook nog een plaatsje in hun ruim hart zouden hebben voor hunne zwakke en worstelende broederen in Holland.

Rev. W. R. Skerry sprak nu, op verzoek van den voorzitter, nog eenige woorden en drukte zijne diepe belangstelling uit in hetgeen hij van den heer Horn gehoord had, en sprak den wensch uit, dat de deputatie nog 13 dagen konde vertoeven om nog in de gelegenheid te zijn vele van de Gemeenten in London te bezoeken. Een woord van dank aan den voorzitter door Mr. M. Wilkin en Mr. Klickmann volgde nog daarna.

Uit en over Londen.

4.

GRONINGEN 15 Oct. '94.

Mijn waarde Jonathan!

Op Maandag 24 Sept. waren wij te eten gevraagd bij br. Beekmann. Dit was ons tot genoegen; wij zouden in den huiselijken kring vertoeven en daaraan gaven wij verre den voorkeur boven het hotel-leven. Ook waren wij zeer verlangend genoemden broeder te ontmoeten, met wien ik reeds eene enkele maal een brief wisselde.

Br. B. is een Oost-Fries, zijn echtgenoote is uit het Lunenburgsche; reeds 30 jaar woonden zij in Londen; hij oefende er het beroep van kleermaker uit. Aan den arbeid in Gods Koninkrijk nam hij een ijverig aandeel; hij bediende zelfs 6 jaar lang in Londen eeu Duitsche Baptiste gemeente, en predikte menigmaal in 't Engelsch. Ook van onze zaken bleef hij, als abonné op „De Christen", alsmede door de bemoeiingen van br. Klickmann, niet onkundig. Langen tijd zelfs bestudeerde hij gramaticaal het Hollandsch en las den Hollandschen bijbel met zijne vrouw reeds driemaal door. Hoewel zijn haar reeds wit is, is hij toch nog een krachtig man, dichter bij de 50 dan bij de 60 jaar. Wij denken, dat hij niet lang meer in Londen zal blijven wonen, en hebben hem zeer dringend gebeden, zich in een onzer herderlooze gemeenten metterwoon te vestigen, teneinde haar met zijne gaven te dienen. Wij bidden van God, dat Hij het zoo leide, tot versterking der dienende broeders onder ons.

Zuster Beekmann ontving ons zeer hartelijk en had zich beijverd om de Oost-Friesche keuken in goede reputatie te houden of te brengen. Zij vergastte ons op een keurigen maaltijd en verscheidenheid van eigen gebak.

Dat ik hier zoo in het bizonder melding van maak, Jonathan, is, omdat deze maaltijd meer Hollandsch dan Engelsch was, en wij er boven de Engelsche wijze den voorkeur aan gaven.

In onderlinge samenspreking, gezang en gebed hadden wij een zeer lieven dag en daarom verwondere het u niet, dat, toen wij op een na den laatsten dag van ons zijn in Londen, andermaal bij genoemden br. en zr. genoodigd werden, wij dit gretig aannamen en weder eenige genoegelijke uren in dit gezin doorbrachten.

Des avonds traden wij in Wal-Worth Road Chapel op voor een belangstellend publiek. De predikant W. J. Mills leidde de vergadering; ZEd. bleek met de geschiedenis van ons land en volk niet onbekend te zijn, — hij sprak met waardeering over Holland, en scheidde van ons met op indrukwekkenden toon tot ons te zeggen: „Wij willen voor u bidden!"

Wij keerden per electrische spoortrein naar ons logies terug, doch daartoe moesten wij een trap af, die ons 85 voet onder den grond bracht. Daar werden wij door een steenen tunnel, met witte tegels versierd en natuurlijk ook electrisch verlicht, per electrische trein huiswaarts gereden. Boven ons hoofd zeilden de driemastschepen en groote stoombooten, want de tunnel liep onder den Theems door. Dat de gedachte, als een mol onder den grond zich voort te bewegen, nu zoo aangenaam was, kan ik niet zeggen; ook was de atmospheer als in eenen kelder. Toen wij uitgestapt waren, maakte onze leidsman de vergissing de lift voorbij te loopen en met ons de trappen op te gaan. Denk u, Jonathan, een trapje van 85 voet uit de ingewanden der aarde op te klimmen, 't was om te bezwijken. 'k Was blijde den blauwen hemel weder te aanschouwen, en nog blijder, toen we ons op ons bed konden uitstrekken om van al de vermoeienissen te bekomen.

Dinsdag 25 Sept. was een van ons gezelschap jarig en wel Johanna. Juist dezen dag had Mevr. Klickmann uitgekozen om de Deputatie te haren huize ter maaltijd te ontvangen. Wij verlangden zeer een dagje in den huiselijken kring van onzen geachten vertegenwoordiger door te brengen. Vol vreugde betraden wij het huis, waar aller hart warm voor Holland klopt en waar menig gebed voor ons en onzen arbeid tot God opstijgt. Mevrouw K. ontving ons zeer hartelijk en wist zich in gebroken Hollandsch

zeer goed met ons te onderhouden. Om ons te verrassen onthaalde zij ons op de beroemde „Christmas-pudding" of Kerstmispudding. Op kerstmis, Jonathan, eet ieder Engelsman, arm of rijk, zijn pudding — de eigentlijke Christmas-pudding evenwel wordt alleen bij de rijken gegeten en geen wonder, als ik u zeg, dat ze uit 18 verschillende bestanddeelen is samengesteld en 8 uur moet koken. Zoo bereid kan ze een jaar duren. Dit laatste moet ge nu maar gelooven, omdat ik het u zeg, want zulks te bewijzen kan noch ik, noch Mevr. K. althans niet van de pudding op 25 Sept., want hoe zuiver Engelsch dit product ook zij, de Hollanders hebben het eene volkomene nederlaag aangedaan. Ik zie u watertanden, Jonathan, en dat is de moeite ook wel waard, en wilt gij er de proef van nemen, Mevr. K. is bereid u het recept te geven, wat ik, om meer dan eene reden, maar nagelaten heb mede te nemen.

Br. en Zr. K. hebben 3 kinderen, de u reeds bekende Wilfrid, zijne zuster Mis Flora en hun broeder Martin. Twee hunner kinderen stierven, van een dezer bleef de weduwe en haar kind achter. Er is, ook volgens het getuigenis van Gerarda, die er al dien tijd logeerde, een wedijver in dit gezin, wie de anderen het meest zal dienen door de liefde. Ziedaar het kenmerk van het ware familieleven, de type van een gelukkig gezin. Mocht dit van alle gezinnen gezegd kunnen worden, Jonathan!

De muziek staat bij de fam. K. hoog aangeschreven. Alle drie kinderen munten er in uit. Martin, de jongste, zong in het koor voor de koningin van Engeland en ontving daarvoor een aandenken. Mis Flora bespeelt meermalen het orgel in het kristallen paleis en componeert zelf en schrijft in de muzikale rubriek van een tijdschrift; ook Wilfrid zingt en speelt goed; aan zijn spel hebben wij het voor een groot deel te danken, dat onze Trio uit Jesho, waarvan ik de bas moest brommen, goed van stapel liep.

Dat wij op dit feest op menige schoone proeve door dit muzikale gezin onthaald werden, begrijpt gij, en dat wij wel in onze schelp wilden kruipen, begrijpt gij eveneens.

Eerder dan wij wenschten, sloeg het scheidsuurtje. Aan mij was het om de gastvrouw uit aller naam te danken. De onvergetelijke christmas-pudding speelde er de hoofdrol in; maar waar ik beproefde in de Engelsche taal te spreken, geleek de toespraak, wat verscheidenheid aangaat, wel wat op de pudding en welverdiend was ongetwijfeld het mislukte Hollandsch van onze gastvrouw, toen zij antwoordde: *„gij moest u schamen."* (De bedoeling was natuurlijk: spreek niet van dank.)

Den volgenden dag, Woensdag, traden wij op in Lordship Lane Chapel. Deze gemeente kenmerkte zich, naar mededeeling van br. K., door grooten ijver en liefde voor de uitbreiding van 's Heeren rijk op aarde. Met bereidwilligheid had de gemeente haar fraaie kerk beschikbaar gesteld en met verlangen zag zij ons optreden te gemoet. Uit heel de openbaring bleek ons de waarheid dezer mededeeling. Als men eenige dienstjaren in het werk des Evangelies telt, krijgt men voelhorens, en deze zeggen u zooveel. Gij kunt in kringen en vergaderingen komen, waar de kille doodsadem u tegenwaait en gij kunt in kringen komen, waar hemelsche lentelucht u weldadig aandoet. O Jonathan, God verlosse ons en al onze gemeenten van die graflucht en geve zijn hemelsche lente in ons aller boesem.

De predikant, Rev. E. T. Mateer, had te kennen gegeven, dat zijne echtgenoote en hij ons op de thee verlangden; wij hadden dit aangenomen en vonden er een zeer hartelijke ontvangst. Rev. Mateer is de zoon eens zendelings. Zijn vader was meer dan 40 jaar in het werk der zending bezig. Hij toonde ons menigen afgod en vele vreemde zaken van de volksstammen, waaronder zijn vader gearbeid had. Hij en zijne vrouw beijverden zich om het zeerst ons liefde en vriendschap te bewijzen en in de korte oogenblikken van samenzijn gevoelden wij ons door de liefde van Christus saamverbonden.

Des daags hadden wij nog eenige merkwaardigheden der stad bezien, onder deze noemen wij het wereldberoemde Museum. Dit reusachtige fraaie gebouw heeft 12 millioen gulden gekost. De voorgevel is 370 Eng. voeten lang. Wat kunstschatten, oudheden, merkwaardigheden hier bijeengebracht zijn, gaat alle beschrijving te boven. Juist tegenover den ingang bevindt zich de leeszaal en de bibliotheek des konings. De leeszaal, eene zeer groote cirkelvormige ruimte, levert een grootsch schouwspel op; denk eens: zij is 140 Eng. voeten in doorsnede en 100 Eng. voeten hoog en bergt ongeveer 6000 boekenkasten. Op de planken, die, indien ze naast elkander worden gelegd, de respectabele lengte van 30 Eng. mijlen zouden bereiken, staan ongeveer 1.600.000 boekdeelen (die der bibliotheek des konings daaronder begrepen.) Den bezoekers der leeszaal wordt ten zeerste bevolen dit in alle stilte te doen, want hij treft hier tal van lezenden aan, misschien van verschillende oorden der wereld om in deze boekenschat na te vorschen, wat zij elders niet te weten kunnen komen.

Onder al het merkwaardige hier, wordt in hooge mate de aandacht des christens getrokken door die zalen, die het opschrift dragen: EGYPTE; ASSYRIË; BABYLON. Wat men hier aantreft, zijn in hoofdzaak de steenen met hun hyroglyvenschrift. Bewonderenswaardig en kunstig zijn deze inscripties en even kunstig is zeker de ontcijfering van dit schrift, die ge bij elken steen, klein of groot, in het Engelsch daarnevens vindt. Voor mij waren deze zalen heiligdommen; elk dier duizenden steenen herinnerde mij het woord des Heilands: „Als dezen zouden zwijgen, zouden de steenen spreken." Is het niet merkwaardig, Jonathan, dat juist in deze eeuw van ongeloof en schriftbestrijding, bij de verschillende opgravingen van de steden der oudheid, die sprekende steenen uit de duisternis worden opgedolven en dat de Heere God te gelijkertijd, dat figurenschrift aan het vernuft der menschen ontdekt, zoodat zij uit de steenen lezen de bevestiging van zijn eeuwigblijvend woord? Ja waarlijk: Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar het Woord des Heeren blijft tot in eeuwigheid.

S p r e k e n d e steenen, de Heer bracht ze in verband met z w ij g e n d e discipelen. Is het onze hoogste roem, Jonathan, discipelen van Jezus te zijn, laat ons nimmer ons schamen het getuigenis onzes Heeren, maar laat ons te allen tijde en op allerlei wijze onzen Heiland belijden, opdat de steenen van het Britsch museum niet tegen ons getuigen.

Voor ditmaal moet ik weer eindigen.

Blijf Gode bevolen van

Uw broeder:

J. HORN.

Brief uit Hamburg.

Geliefde broeders en zusters!

Gedachtig aan mijn belofte, zoo nu en dan eens iets, door middel van „De Christen", van mij te laten hooren, herinner ik mij, dat, zoo mijn ja „ja" zal blijven, 'k mij haasten moet, om aan mijn belofte te voldoen.

Vooraf vergun 'k mij door dezen mijn hartelijken dank te betuigen voor de blijken der liefde, die ik tijdens mijn vacantietijd bij 't bezoeken van verschillende gemeenten mocht ondervinden. 't Was me een waar voorrecht in de gelegenheid gesteld te zijn, vele der brs. en zrs. in mijn Vaderland op nieuw te mogen bezoeken. De band der liefde, die mij aan mijn volk en land bond, is daardoor niet weinig versterkt geworden. Tevens had ik bij deze bezoekreis op nieuw gelegenheid den geestelijken nood van ons volk eenigszins te leeren kennen. Met het oog daarop, viel 't mij eensdeels zwaar weer heen te gaan; doch de wetenschap, dat God mij in mijn weg leidt, maakt mij getroost en goedsmoeds. Ook weet ik, door Gods genade, hoe noodzakelijk het voor een goeden strijder is, om, vóór dat hij in 't eigenlijk strijdperk treedt, zijne wapenen zoo goed mogelijk te leeren kennen. Het ware wapen in den strijd tegen de macht van zonde, on- en bijgeloof, is immers Gods Woord (Hebr. 4: 12). Dit Woord nu zooveel mogelijk van alle zijden te leeren kennen en daarmede op de rechte wijze anderen te leeren dienen, is de taak, die ons hier wordt voorgelegd. Met dit Woord worden we hier begroet, met dit Woord wordt ons weder uitgeleide gedaan. Met één woord, de BIJBEL is het centrum onzer studie. Ik zeg dit hoofdzakelijk met het oog op degenen, die zich — menigmaal door onbekendheid — van de school in Hamburg niet veel goeds voorstellen.

Brs. en zrs., laten we onzen God voor het bezit van de o p l e i d i n g s s c h o o l eeren, door ons erkentelijk en dankbaar te betoonen.

'k Ben nu ongeveer weer een maand hier. Doch, om de waarheid te zeggen, met mijn hart ben ik nog steeds in Holland. 'k Denk, dat dit ook wel niet anders zal worden. Doch tijd om 't heimwee te krijgen, heb ik gelukkig niet. De arbeid is voor dit jaar heel wat uitgebreid. De Heer heeft mij echter tot nu toe trouw ter zijde gestaan, en 'k geloof, dat Hij 't ook verder wel met mij maken zal.

Voor eenigen tijd vroeg mij een br. of ik de eenigste Hollander op de school was. Toen ik daarop bevestigend antwoordde, zeide hij: „Wel, daar moesten minstens 3 of 4 zijn."

Brs. en zrs., vergun mij de vraag: Zijn we naar luid des bevels van onzen grooten Meester (Matth. 9: 38) getrouw in het bidden om arbeiders? God alleen kan ze geven, en ik twijfel niet, of nog menig jongeling zal zich geven voor den Heer en Zijn dienst, indien de gemeente BIDT. Ik hoop in elk geval, en 't zal ook mijn voortdurende bede zijn, dat ik de langste tijd hier de e e n i g e Hollander geweest ben.

Ten slotte nog dit: 't Zou mij hoogst aangenaam zijn, indien deze en gene broeder in de verschillende gemeenten mij — indien 't niet te veel gevraagd is — eens zou willen schrijven. 'k Hoop, dat 't u allen welga!

Mij in uw aller voorbede aanbevelende, verblijf ik, na hartelijke groete,

Uw br. in Christus:

HAMBURG. B. PLANTING,

Prediger seminar, Rennbahnstr.

Wat Mr. H. W. Beecher aan zijn zoon schreef.

De hiervolgende brief van H e n r y W a r d B e e c h e r aan zijn zoon, is naar het oorspronkelijke, en is waard door ieder ander jongeling ernstig overwogen te worden.

BROOKLIJN 18 Oct. 1878.

Mijn waarde Herbert!

Gij zijt thans voor het eerst als voor eigen rekening de wijde wereld ingegaan. Gij verlaat uws vaders huis en familie om uw eigen weg te gaan in de wereld. Het is tijd om op uwe hoede te zijn, u beslist af te wenden van alle verkeerdheden en slechte gewoonten, van welke gij de kwade gevolgen hebt ondervonden, en een levensregel te volgen, van welke gij een gunstigen uitkomst kunt verwachten.

1. Maak nooit schuld. Schuw die als den duivel. Maak u tot een vasten regel: Geen schuld; gereed geld of niets koopen.

2. Beloof weinig. Wees nauwgezet ook met de kleinste belofte. Bedenk dat niemand, ook met de beste bedoelingen om zijn beloften te houden, uit zich zelven niet tot het vervullen van een bekwaam is.

3. Wees behoedzaam en zorgvuldig in al uwe zaken. Betracht nauwkeurigheid en blanke oprechtheid, en ga niet op gissing af. Spreek niets dan strikte waarheid.

4. Wanneer gij in anderer dienst zijt, verlies dan u zelf uit het oog en zoek hun belang. Maak u door uwen ijver, uwe getrouwheid, bedachtzaamheid en rechtschapenheid, onmisbaar voor hen, die u in hun dienst namen.

5. Neem u voor een hoogere maat van bekwaamheid te bekomen, dan iemand van u durfde verwachten. Houd uwen persoonlijken standaard hoog. Verschoon nooit u zelf voor u zelf. Heb nooit medelijden met u zelf. Wees een harde meester over u zelf; wees zacht jegens ieder ander.

6. Vereenig uwe kracht op uw eigenlijk bedrijf; ga niet van het een op het ander. Zijt standvastig en volhardend.

7. De weg om zich fortuin te verwerven is, niets te verkwisten. In dit land (Amerika) is een verstandig en ijverig jong mensch in de gelegenheid rijk te worden, als hij zich onthoudt van losbandigheid en overijling. Wees niet te haastig; maar oefen geduld.

8. Speculeer of speel niet. Gij gaat naar een land, waar ieder er op uit is en er naar streeft om binnen zeer korten tijd veel geld te verkrijgen zonder er iets voor te doen. Zij blazen zeepbellen. Standvastigheid, geduld en ijver, deze eigenschappen vormen den zekersten en veiligsten weg. Hartstocht en overhaasting zijn twee ondeugden, die jaarlijks duizenden verslinden.

9. Wat mr. B. betreft, hij is een heer uit het Zuiden; hij heeft mij door u aan te nemen eene gunst bewezen; maak dat het hem niet berouwt.

10. Ik smeek u een fout na te laten, n.l. hard oordeelen over anderen; spreek nooit van eenig mensch kwaad, in geen geval, wat het ook moge zijn, dat u tot spreken aanleiding geven zou. Beschuldiging en veroordeeling van afwezige personen is niet fatsoenlijk, is licht onjuist, snood en wreed, en verwekt u vijanden.

11. Gij moet u voorstellen, dat ge naar mr. B. gaat, niet om te leeren eene boerderij te besturen, zoo groot als de zijne. Een of twee honderd akkers, en niet veertig duizend, is uwe toekomstige boerderij: maar gij kunt er leeren te zorgen voor de koeien en de schapen, en den koornverbouw, te letten op klimaat, grondsoorten, werkzaamheden en gewoonten, benevens honderd dingen meer, die gij noodig hebt te kennen.

12. Als door volharding en ijver en door welslagen het geluk u dienstig is en gij u verdienstelijk maakt tegenover uwe medeburgers en zij u willen verheffen tot een eere-post, neem die vereering niet aan. Wijs ze af tot uwe jeugd voorbij is; maar wanneer gij eens tot een rijperen leeftijd zult gekomen zijn en u dan de eer gegund wordt tot de regeering van plaats of land geroepen te worden, doe dan uws vaders naam eer aan in de zalen der Regeering.

Eindelijk, vergeet uws vaders en moeders God niet. Omdat ge veel zult verstoken blijven van de voorrechten van het gemeentelijk leven, hebt ge zeer noodig uw hart aan God te verbinden. Doch versmaad geen kleine gemeenten en minder begaafde predikers.

„Tracht niet naar hooge dingen, maar voeg u tot de nederige."

Lees dikwijls de spreuken van Salomo, benevens de voorschriften en vermaningen des Nieuwen Testaments. Moge uws vaders God met u gaan en u beschermen!"

N. v. B.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Een broeder kwam tot mij met het verzoek om den oorsprong van het woord k e t t e r en de beteekenis daarvan te weten.

In het N. Testament komt de naam k e t t e r s c h m e n s c h maar eenmaal voor en wel in Tit. 3: 10. De naam k e t t e r ij driemaal en wel in I Cor. 11: 19; Gal. 5: 20; 2 Petr. 2: 1.

Voorhoeve heeft in zijn nieuwe vertaling voor het Grieksche woord h a i r e t i k o s in Tit. 3: 10 genomen: „s e k t a r i s c h m e n s c h en in de andere drie plaatsen voor h a i r e s i s: s e k t e n.

Het komt ons voor, dat de vertaling van s e k t a r i s c h m e n s c h beter is dan van k e t t e r s c h m e n s c h. Ook Van der Palm heeft s c h e u r i n g m a k e r vertaald.

De oorsprong van den naam k e t t e r is uit de 12de eeuw en door de Roomsche kerk gegeven aan allen, die met haar braken, en dat waren bepaald geen ongeloovigen, maar soms de ware geloovigen, zooals de K a t h a r e n (reinen), aan welker naam het woord k e t t e r ontleend is. Het is waar, zij hadden het verband met de kerk verbroken, kwamen tegen haar op en vormden eene partij, dus eene sekte van de kerk. Maar die sekte kan niet veroordeeld worden met de Schrift. Hoor eene getuigenis van de Katharen door den bisschop van Keulen, welke hij van hen gaf aan den abt Bernard:

„Men heeft onlangs onder ons ketters ontdekt. Een hunner voorgangers wederstond ons in het openbaar en verdedigde zijne ketterij met de woorden van Christus en van de Apostelen. Zij beloofden tot de kerk terug te keeren, wanneer zij overtuigd werden te dwalen, doch dat zij anders liever wilden sterven, dan van hunne gevoelens af te wijken. Zij beloofden binnen drie dagen terug te keeren; maar het volk, vervuld van ijver, greep hen en verbrandde ze; en wat bizonder treffend mag heeten, was, dat zij naar den brandstapel gingen, niet slechts met geduld, maar zelfs met vreugde: Ware ik bij U, Vader! ik zou verlangend zijn van U te hooren, hoe deze leden des satans met zulk een moed en volharding, als nauwelijks onder de meest godsdienstige belijders van het christendom gevonden worden, hunne ketterij konden aankleven. Zij zeggen, dat de kerk alleen onder hen gevonden wordt, daar zij alleen de voetstappen van Christus drukten, die zelf arm was en niet toestond dat Zijne discipelen iets bezaten. „Maar gij", zeggen zij tot ons, „voegt huis aan huis, veld aan veld, en zoekt de dingen der wereld."

Zij zeggen, dat de Apostolische waardigheid verbasterd is, daar zij zich in wereldsche zaken verdiept heeft, zittende op den stoel van Petrus. Zij gelooven niet, dat de kinderdoop geoorloofd is, omdat de kinderen buiten staat zijn de waarheid te kennen en te belijden. Zij ontkennen de werkelijke tegenwoordigheid van het lichaam van Christus in het avondmaal. Zij gelooven in geen vagevuur, zijn afkeerig van beelden en stellen geen vertrouwen in de voorspraak der heiligen, — en van al de plechtigheden der kerk is, naar hun zeggen, niets door Christus ingesteld; zij noemen ze bijgeloovigheden. Die tot onze kerk teruggekeerd zijn, melden ons, dat er bijkans overal, zelfs onder geestelijken en monniken, van deze menschen gevonden worden."

Oordeel nu zelf, die menschen waren voor Rome kettersche menschen en naar hen de Katharen, werden later door de roomsche en protestantsche kerken de afwijkers k e t t e r s genaamd. Ja, zij waren ketters in den zin van r e i n e n, omdat zij Gods Woord vasthielden; maar niet in den zin van s c h e u r m a k e r s. Dus om den oorsprong van dien naam, als om den naam zelf, welke niet juist is, verkiezen wij het woord s e k t e n, als duidelijker aangevende, wat de Schrift bedoelt.

Wanneer nu de H. Schrift spreekt van een ketterschen mensch, na de eerste en tweede vermaning te verwerpen, dan bedoelt zij een s c h e u r m a k e r in de gemeente van Christus.

De kerken hebben in den loop der eeuwen velen als scheurmakers gevonnisd, die werkelijk voor God leefden, en hebben een oordeel Gods over haar gehaald.

Uit getrouwheid aan de Schrift tegen die kerken te getuigen en zelfs uit haar te gaan, is geen zonde, maar roeping.

Maar beroering te brengen in de gemeente, als zij de waarheid Gods vasthoudt, de sacramenten rein houdt, de tucht handhaaft, het werk der Evangelisatie en zending behartigt, geen voorrang geeft aan de gegoeden enz., is een groote zonde. Zelfs als in een plaatselijke gemeente van Christus eene doodigheid komt en de zucht naar arbeid minder wordt, dan m a g en m o e t men wel in liefde en wijsheid werken om het leven te verbeteren, maar men mag geen scheurmakerij doen ontstaan. Ook mag de gemeente hen, die tegen den achteruitgang opkomen en een veroordeeling zijn voor de lauwen en tragen, in hun werk niet uitwerpen; doet ze dat, dan doet zij het werk van Rome. Neen, zij moet zich verootmoedigen en weer tot de eerste liefde komen.

Een sektarisch mensch is veelal hoogmoedig en heerschzuchtig. Hij kan door die hoogmoed de grondleer der Schrift loslaten en een partij buiten de gemeente vormen.

Ook kan het wezen, dat hij zijn zin in sommige dingen niet kan krijgen en nu, om maar te kunnen heerschen, een partij vormt. Zulke menschen vragen dan niet meer naar liefde en recht.

Die scheurmakers verdeelen de gemeente, verwoesten de kudde en zondigen tegen de éénheid. Zij zijn oorzaak, dat het Evangelie tot eene bespotting wordt voor de wereld.

De roeping der gemeente is hen terug te leiden. Gaan ze evenwel in hunne scheurmakerij voort, dan moeten zij buiten de gemeente worden gesloten. Dus, ketters zijn scheurmakers in de gemeente, die de een of andere partij buiten de gemeente vormen, welke dan eene sekte is.

Natuurlijk ligt het in den aard der zaak, dat zulk eene sekte voor de gemeente wil doorgaan. Maar dit is ze niet. Als sekte zal de Heere haar oordeelen.

S. DE H.

Uit de Gemeenten.

Brief van Mevrouw Bone.

Het was onze Deputatie geen kleine verrassing, toen zij Woensdag 2 Oct. in Rye Lane Chapel te Londen optrad, uit naam van leeraar en gemeente begroet te worden door . . . . eene landgenoote, eene Hollandsche Dame, Mevrouw Bone, in Engeland gehuwd en daar vele jaren woonachtig. Hoe aangenaam klonk ons die welkomstgroet in onze Hollandsche taal in de ooren. Ook Mevrouw Bone was verheugd hare stamgenooten te zien; in een hartelijke welkomstgroet gaf zij daarvan blijk.

Door br. Klickmann verzocht van die bijeenkomst een kort bericht voor de „De Christen" te schrijven, zond genoemde Mevr. Bone ons het volgende:

Aan de broeders en zusters in Holland.

Het is mij een vreugde aan de vrienden in Holland eenige mededeeling te doen van de gezegende vergadering, die wij met uwe Deputatie in onze kerk op 2 October hebben mogen houden.

Nadat Br. Klickmann een paar verzen uit den Bijbel gelezen had, opende een der ouderlingen de bijeenkomst met gebed. Een andere ouderling leidde de vergadering, naardien onze geachte leeraar naar New Castle was om de groote meetings aldaar bij te wonen.

Daar ik het eenigste lid onzer gemeente ben, die Hollandsch spreekt, had ZEw. mij verzocht de Deputatie het „welkom" toe te roepen.

Daarna gaf Rev. Horn vol gloed en vuur eenige mededeelingen van het werk des Heeren onder u. Jammer, dat door het vertolken (dat op uitnemende wijze geschiedde) zooveel van het schoone van onze moedertaal verloren ging.

Het was „goed nieuws", dat Rev. Horn ons bracht. Zeer verheugde het ons te vernemen, dat gij allen deelneemt in den onthoudersstrijd. Bovendien kregen wij veel belangrijks te hooren.

De nationale costuums vond men hier zeer mooi, terwijl het zingen der Holl. Psalmen en Gezangen mede met genoegen werd aangehoord. Vooral mij troffen deze zangen, daar zij mij zoo treffend aan mijne kinderjaren herinnerden.

Het spijt mij, dat de collecte niet grooter was, doch de belangstelling onzer gemeente voor uw arbeid is gewonnen, daarom, als gij eens weer komt, zullen, naar ik vertrouw, de bewijzen daarvan niet ontbreken.

In mijn welkomstgroet tot uwe Deputatie zeide ik ongeveer het volgende:

Het is met veel genoegen en dankbaarheid, lieve vrienden, dat ik u in naam van onzen geliefden leeraar Rev. Briscoe en de leden dezer gemeente, een hartelijk welkom toeroep. Het was, inzonderheid mij, eene aangename verrassing, te hooren, dat de Holl. Baptisten in Rye Lane Chapel zouden optreden en onze leeraar mij vroeg, u een woord van welkom toe te spreken. Gij merkt wel, dat ik reeds veel van onze moedertaal heb verleerd, doch het is ook reeds vele jaren geleden, dat ik in Holland geweest ben.

Ik ben van Rotterdam, waar mijn vader voor vele jaren Docter was. Mijne moeder heeft veel genoten onder de prediking van Ds. de Vries, Oosterzee, Doedes en Theesing. De laatste was onze huisvriend.

Ik ben blij eenige Hollandsche gezangen van u te zullen hooren zingen. Uit mijn kinderjaren herinner ik mij nog levendig Gezang 83: 3 en 4

Heer! waar dan heen?
Tot u alleen!
Gij zult ons niet verstooten.
Uw eigen Zoon,
Heeft tot uw troon
Den weg ons weer ontsloten.

Ja, Amen! ja,
Op Golgotha
Stierf Hij voor onze zonden;
En door Zijn bloed
Wordt ons gemoed
Gereinigd van de zonden.

Ja, lieve vrienden, als wij gereinigd zijn door dat dierbare bloed, dan zijn wij waarlijk gelukkig. En nu, ik mag u verzekeren, dat wij allen verlangend zijn om van uw werk in Holland te hooren, waar het modernisme zooveel verderf heeft teweeg gebracht. God zege u!

Tot zoover Mevrouw Bone, die door de inzending van dit bericht ons bij vernieuwing aan haar heeft verplicht.

Met vreugde vernemen wij reeds, dat H.Ed. als contribuante toetrad en wij twijfelen er niet aan, of onze br. Klickmann zal in haar een steun vinden in het behartigen van de belangen harer stamgenooten bij de Engelsche broeders en zusters. Indien zij hierin een roeping van den Heer kan erkennen en geeft zij zich daarvoor, dan zal zij veel voor haar geboorteland kunnen doen.

Zeker uit naam van alle Holl. Baptisten mogen wij bij deze Mevr. Borne onzen oprechten dank en broedergroet bieden! HORN.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Verleden Woensdag 10 Oct. werd een hoogst belangrijke vergadering gehouden in een der lokalen van de Rotterdamsche diergaarde, een vergadering, die voor heel het land en volk van de grootste beteekenis is en naar wij hopen van jaar tot jaar meer zal worden.

DE CHRISTEN NATIONAAL GEHEEL-ONTHOUDING VEREENIGING hield haar jaarvergadering en van alle oorden des lands waren de afgevaardigden opgekomen om mededeelingen te doen van den strijd en zegepraal, en om elkander de handen te sterken en de harten op te wekken tot volharding.

De vergadering was talrijker bezocht als ooit te voren en telken jare is de aanwinst van beteekenis, wat afdeelingen en ledental betreft.

De twee oude veteranen in dezen strijd, Ds. Adama van Scheltema, (de Christenlezers wel bekend) en de 80jarige prof. Valeton — de man, grijs van hoofd en zeer doof vanwege ouderdom, heeft nog een hart zoo jong en vurig, gloeiende van geestdrift, dat zijn hoofd werkelijk bezield en het hart der hoorders doet ontvlammen.

Zij, die meer van deze bijeenkomsten willen weten, schaffen zich „De Wereldstrijd" aan, officieel orgaan van de Vereeniging, en zij zullen zich niet beklagen. Dat wij ter loops onder deze rubriek hier melding van maken is ook vooral om onze jarenlange wensch en begeerte nog eens uit te drukken: „Och, dat de dag niet verre meer zij, dat al onze Baptiste broeders en zusters over heel het land met ons besliste

geheel-onthouders zijn, van al wat bedwelmt." De nood der tijden dwingt ons daartoe om uit liefde voor de naasten ook dat, wat wij voor ons zelf geoorloofd achten, op te offeren tot een goed voorbeeld voor anderen. Het leven en werken van een christen hier op aarde heeft in den grond geen andere beteekenis dan om te dienen, en die het daarin om Christus' wil het verste brengt, staat het hoogste aangeschreven in het eeuwigblijvend Koninkrijk der hemelen.

Verschillende werklieden-vereenigingen hebben in hun afgevaardigden den oud-Minister Tak van Poortvliet, in eene daartoe expres feestelijke bijeenkomst, een ALBUM aangeboden als huldeblijk voor zijne bemoeienissen tot uitbreiding van het kiesrecht, hoewel hij genoodzaakt is geworden, die wet in te trekken, waarop het ministerie ontslag heeft aangevraagd en gekregen.

De heer Tak nam dit geschenk met veel dankbaarheid aan en zeide aan 't slot van zijn toespraak, dat hij met vol vertrouwen de toekomst afwachtte. Met andere woorden: het meer uitgebreid Kiesrecht moet komen.

De 2de Kamer heeft een voorstel, van de regeering uitgaand, om aan het Indisch Weduwen- en Weezenfonds van officieren een jaarlijksche ondersteuning uit te keeren van 300.000 gulden, aangenomen. De inzamelingen voor de nagelaten betrekkingen van de gevallenen op Lombok krijgen ook een meer algemeen karakter, zoodat ook de familiebetrekkingen van de voor Atjeh en andere eilanden gesneuvelden zullen worden bedacht.

België. Verleden Zondag 14 Oct. was de dag van stemming voor leden der kamers; het moet er zeer woelig zijn toegegaan. De kiezers waren reeds maanden lang vóór den tijd gedrild en eindelijk was de dag van den strijd aangebroken, men spreekt zelfs van bloedige gevechten enz. Met spanning wordt de uitslag tegemoet gezien, omdat dit de eerste maal is onder de nieuwe, uitgebreide kieswet. Reeds nu schijnt het vast te staan, dat de zoogenaamde matige liberalen veel verliezen, terwijl de socialisten krachtig vooruit streven. En geen wonder, stilstand is ook hier niet; als er A gezegd is, is men verplicht om ook B te noemen, want de mensch wordt door het beginsel gedreven, daarom heeft jeder wel toe te zien op elk terrein, op welk pad hij zijne voeten zet.

Frankrijk. De ontdekking door de Regeering, betreffende de jarenlange, onrechtvaardige handelingen van den gemeenteraad te Toulouse, heeft heel wat hoofdbrekens teweeggebracht en zal het recht hier ten volle worden gehandhaafd, om namelijk Burgemeester en gemeenteraad onwettig te verklaren, dan is daarmede ook gezegd, dat al de genomen besluiten, de handelingen, benoemingen enz. enz. onwettig zijn en wat bovendien nog het meest ingrijpt, dan zijn ook al de huwelijken, door dien onwettigen burgervader gesloten, onwettig. Waarlijk hier is goede raad duur en daar mag en zal de zoozeer verwarde knoop wel doorgehakt moeten worden, d. w. z. zij zullen er wel een mouw aan moeten passen, om de dingen te nemen en te laten, zooals ze zijn.

Japan en China. De oorlog duurt nog steeds voort, maar de Japanners zijn nog altijd aan de winnende hand. De Europeesche mogendheden en ook Amerika hebben geweigerd de handen er in te steken en dat is zeer verstandig, want dan vocht ieder om een been en wij hadden de reeds lang verwachte wereldberoering. Wel is besloten om de vreemdelingen in China gemeenschappelijk te beschermen en, zoo noodig, handelend op te treden. Men is echter niet erg gerust over het samentrekken van het Russische leger op de grenzen van China.

Het moet nu volkomen aan het licht zijn gekomen, dat Chang, de neef van Li Hoeng Chang, de onderkoning, zijn land voor 7½ millioen gulden heeft opgelicht bij het aankoopen van geweren, waarmede hij was belast.

Madagascar. De Fransche troepen staan gereed om hunne rechten, die zij meenen te hebben op dit eiland, tegen de Hova's (dat zijn de vaderlandslievende koningsgezinden) te handhaven. Dus, ook daar is weer een bloedbad te wachten en zal bovendien een vloek zijn voor het volk, want indertijd heeft dezelfde Fransche regeering met het zwaard in de hand den brandewijn ingevoerd, niettegenstaande de smeekingen der vorstin om dit niet te doen.

Afrika. De Portugeezen zijn in groote moeielijkheid omtrent een opstand in hunne koloniën op het zwarte werelddeel. De Kaffers te Lorenzo Marquez maken het hun zeer lastig; en nu heeft de Transvaalsche regeering uit oude vriendschap zich aangeboden om Portugal in de tuchtiging der Zwarten bij te staan. Hoe of Engeland dat aanstaat, zal wel spoedig blijken.

Lombok. De Hollandsche expeditie is overwinnende, dit was te voorzien, maar zij heeft de handjes vol en het kost heel wat menschenlevens — om over geld niet te spreken. Kapitein Lindgreen, die eerst voor een lafaard werd gehouden, omdat hij met den vijand capituleerde, wordt thans beschreven als een held, die zeer wijs heeft gehandeld, doordat hij zijn eigen leven en dat van vele zijner ondergeschikten wist te redden.

Men merkt, dat heel de koloniale wereld in onrust is en dat heeft zeker gewichtiger beteekenis, als wij oppervlakkig zouden denken.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere". Woensdagavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia". Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J.zn., Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 uur *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam. 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verveen, Frederikstraat 41, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volksamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Woensdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*.

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van mej. H. te Arnhem ƒ 0.90, van Z. G. te Berkhout ƒ 1.80, van R. R. Kamp bij Oldebroek ƒ 0.45. N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

⁂ Ondertrouwd:
THEODORUS OUDHOFF
met
ELIESA FLEERS.
AMSTERDAM 11 Oct. 1894.

COMMISSIE-VERG.

6 en 7 Nov. a.s. te Haulerwijk, waarbij Evang. Samenkomsten zullen worden gehouden.

ROELES, Secr. der Unie.

Wie en waar men mij verlangd, om met de lantaarn (ninopticum) op te treden om lichtbeelden te vertoonen, waarbij tevens Evangelie wordt verkondigd, worden verzocht daarvan spoedig kennis te geven, om in nader overleg te treden, wat tijd en condities betreft.

ZUTPHEN, Oct. '94. B. ROELES.

DE OLIJFTAK, Onze Kleine Vertrooster, voor 1895.

Tot onze blijdschap kunnen we constateeren, dat de Christelijke Scheurkalender **DE OLIJFTAK, Onze Kleine Vertrooster,** van jaar tot jaar meer aftrek vindt.

We zijn overtuigd, dat het velen moeilijk valt een keuze te doen bij de enorme menigte van kalenders.

Met vertrouwen noodigen wij u uit op DE OLIJFTAK, Onze Kleine Vertrooster, in te teekenen, en voor uwe Zondagsscholen, Evangelisatie en verspreiding onder het volk uwe bestelling te doen.

Teneinde dezen kalender tegen den lagen prijs van 45 cent per stuk en bij getallen tegen belangrijk verlaagden prijs voor eigen gebruik en ter uitdeeling nog aantrekkelijker te maken, hebben we geen moeite of kosten ontzien om het **schild** extra fijn te doen zijn, voorstellende boven het blok het terrein van de geschiedenis in de deelen van CESAREA FILIPPI, zooals die in Matth. 16 en 17 beschreven staat. Bovendien zal de **rugzijde** een reeks van

boeiende en Geïllustreerde Verhalen

bevatten, hetwelk bij de uitdeeling op Zondagsscholen dezen kalender nog des te doeltreffender maakt.

Niettegenstaande dat alles blijft de prijs gelijk.

De prijs van 1 ex. is slechts 45 cent.

7 ex. kosten 40, 12 ex. 38, 25 ex. 37, 50 ex. 35, 100 ex. 30 cent per stuk.

Grootere getallen nog goedkooper. Men vrage bijzondere condities aan.

Bovendien wordt eene uitgave in

BOEKFORMAAT,

net ingebonden, uitgegeven, dienende om mede op reis te nemen of om op tafel te plaatsen of bij den huisgodsdienst te gebruiken.

Van deze uitgave in boekformaat wordt echter slechts een beperkt getal vervaardigd, waarom men wordt uitgenoodigd daarop zeer spoedig bestelling te doen.

Deze kalender in boekformaat, net gebonden met titel, kost 1 ex. à ƒ 0.75, 6 ex. à ƒ 0.65, 12 ex. à ƒ 0.60.

Proefschild en Proeve van Bewerking worden op aanvrage *franco* en *gratis* toegezonden.

DORDRECHT, Juli 1894.

Bureel De Vredebode,
E. J. MOOIJ.

Nationale Christen-Geheelonthouders-Vereeniging,

Afdeeling Muntendam.

Vergadering 's Donderdags om de andere week, 's avonds te 7 ure, in het lokaal EMMANUËL.

Toegang vrij.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 392 DONDERDAG 25 Oct. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . ƒ 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer. . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Nieuwe Abonné's.

Allen, die ons voor 1 December e.k. *twee* nieuwe abonné's op „De Christen" voor *minstens* een jaargang bezorgen, bieden wij aan een SCHEURKALENDER „De Olijftak" of, naar verkiezing, 10 Ex. van het boekje: „Doe iets voor Jezus." Wie ons *vijf* inteekenaren bezorgen, hebben het recht daarvoor een boek of eenig ander voorwerp te kiezen tot eene waarde van *een Gulden.* Wie ons een grooter aantal aanbrengen, hebben natuurlijk ook recht op meer belooning.

Jongelui! doet uw best eens en zendt uwe opgaven etc. aan den

ADMINISTRATEUR te Stadskanaal.

Brief aan de Gemeenten,

van broeder R. Klickmann te Londen.

Geliefde Broeders en Zusters!

Tot mijne vreugde vernam ik, dat de broeders en zusters, die als deputatie u van 18 September tot 5 October onder ons hier vertegenwoordigden, wel behouden tot u teruggekeerd zijn. Alzoo is een bezoek geëindigd, dat om meer dan eene reden belangrijk mag heeten voor de Baptisten in Holland en Engeland, en voor mij, uw vertegenwoordiger in dit land.

De Engelsche broeders zijn kennelijk getroffen door het vernemen van de geestelijke gemeenschap, die daar bestaat tusschen hen en u. Reeds lang gevoelde ik de wenschelijkheid van eene deputatie, als nu door u gezonden werd, en verwachtte ik, dat een persoonlijk bezoek aan eenige gemeenten hier van veel belang zou zijn. De eerste openbaarmaking van het plan echter werd hier met eene zekere mate van koelheid ontvangen; het duurde eenigen tijd en vereischte moeite en volharding, eer het programma in orde gebracht kon worden. Toen eindelijk de deputatie werkelijk in Londen arriveerde, was het verblijdend te bemerken, hoe spoedig het ijs gesmolten was, en te zien de vriendelijke handen, die van alle zijden toegestoken werden. Nieuwe aanzoeken van verschillende gemeenten kwamen nu in, om een bezoek van de deputatie. De publieke bladen, dit kan ik tot mijn blijdschap melden, waren ons allen genegen, zoowel voor als na de aankomst uwer vertegenwoordigers. Bij de samenkomsten deden reporters hun best, om in hun blad een volledig verslag te geven. Een der grootste dagbladen, o. a. „The Daily Chronicle", nam een nauwkeurig verslag van de „welkomstmeeting" op 21 Sept. in het Baptiste zendingshuis, in zijne kolommen op, in het nommer van 22 Sept.

Financieel is het bezoek van uwe deputatie eveneens beter geweest, dan verwacht was. Er was, dat begreep men, aan de onderneming een niet geringe uitgaaf verbonden; want reizen kost geld, en reis- en verblijfkosten in Londen zijn niet gering. Doch het doet mij genoegen te kunnen zeggen, dat de opbrengst der collecten zoodanig geweest is, dat het tekort minder is dan wij hadden verwacht.

De eerste meeting werd gehouden in Denmark Place Chapel, nadat de deputatie op verzoek van den voorganger der gemeente, pastor W. R. Skerry en diens echtgenoote, met deze op de thee geweest waren in het conversatielokaal der gemeente.

De meeting was recht hartelijk, vrij goed bezocht en opgewekt door de bezielende toespraak van uwen waardigen leeraar J. Horn. Mr. Skerry nam het voorzitterschap waar, en aller harten werden bewogen, toen hij in eene aangrijpende toespraak en met de meeste innigheid uwe vertegenwoordigers welkom heette in Engeland, in den naam van Jezus Christus. Mr. Horn werd zeer hartelijk ontvangen en zijn degelijk woord (vertolkt door Mr. W. van Oosterwijk Bruyn) gaf blijk van diep gevoel voor de vriendelijke ontvangst en van diep besef van het gewicht zijner zending door de Baptiste gemeenten in Holland.

Den volgenden avond was het Baptiste Zendingshuis voor ons geopend. Het optreden der deputatie had hier plaats voor een niet talrijke schare, maar gaf toch ook in deze welingerichte zaal een gunstigen indruk. Onze vriend Mr. Skerry was andermaal tegenwoordig, ditmaal als officieel vertegenwoordiger van het comité van het Baptiste Zendingsgenootschap in Engeland. Mr. Horn boeide zijne hoorders van 't begin tot het einde van eene lange toespraak, in welke hij de worstelingen der Baptisten in Holland schetste van af de 16e eeuw tot op deze dagen.

Op deze samenkomst werd der deputatie een nieuwe vriend en eene vriendin toegevoegd in mr. en mrs. Hurry van Clapton. Mrs. Hurry, die in haar eigen huis en op haar eigen kosten een tak van arbeid der Y. W. C. A. onderneemt, verzocht de zorg op zich te mogen nemen voor miss Van Meerloo en miss Horn, zoolang ze in Londen zouden verblijven. En het mag hier opgemerkt, dat die twee zusters daar onder dat gastvrij dak zooveel hartelijkheid aantroffen, dat het haar moeielijk viel, toen zij eindelijk van hare vriendelijke weldoenster moesten scheiden.

Den volgenden Maandagavond vond men de vrienden in Walworth Road Chapel, waarin rev. W. J. Mills voorganger is en ook dien avond de vergadering leidde; den dag daarna in Lordship Lane Chapel. Op beide plaatsen werd de deputatie met belangstelling ontvangen en aangehoord. De latere samenkomst, onder presidium van rev. E. T. Mateer, een vriend en broeder, die aan het einde der vergadering nog vele goede woorden tot zijne landgenooten richtte in 't belang van onze Hollandsche broeders. Mevrouw Mateer had in den namiddag uwe afgevaardigden zeer vriendelijk in haar huis ontvangen en onthaald.

De dag daarna (27 Sept.) zag ik mr. Horn optreden voor eene talrijke vergadering in Bloomsbury Chapel. Ofschoon er niets aan de hartelijkheid ontbrak, kon er, van wege eigene behoeften der gemeente, geene bijzondere collecte voor ons doel gehouden worden; nochtans waren de harten zóó opgewekt, dat pastor J. Baillie gelegenheid vond bekend te maken, dat er eene collecte zou gehouden worden aan de deuren der kerk. Het was bij deze samenkomst, dat de deputatie verrast werd door de ontmoeting van een stads-zendeling, een bekeerden Israëliet, die opstond om haar persoonlijk te verwelkomen, en bijzonder br. Horn, dien hij sedert vele jaren kende, dewijl zijne familie, die nog tot het jodendom behoort, te Sneek woonde.

Op Zaterdag 29 Sept. was de geheele deputatie door mrs. Hurry ten haren huize genoodigd en bracht daar een zeer aangenamen namiddag en avond door, in het midden van een kleinen vriendenkring. Terwijl de broeders en zusters met genoegen kennis konden nemen van den liefdearbeid in dat huis, werd er gezongen en vond de leider der deputatie andermaal gelegenheid een en ander aangaande het werk in Holland mede te deelen.

Terwijl ik dit schrijf, gevoel ik nog iets van den liefdegloed, als ik mij herinner, hoe mrs. Hurry de tekst in toepassing bracht: „Ik was een vreemdeling en gij hebt mij geherbergd."

Wij zijn genaderd tot Maandagavond 1 Oct. en samengekomen in de zaal der „German Y. M. C. A" (Duitsche Chr. Jongelingsvereeniging), 28 Finsburg Sqare. Wederom was het onze broeder Van Oosterwijk Bruyn, die vertaalde, ditmaal in het Duitsch. De vereeniging betoonde veel vriendelijkheid en ingenomenheid met het persoonlijk bezoek der Hollandsche Baptisten in Engeland om hunne belangen te bepleiten.

Een andere groote vergadering werd den volgenden avond gehouden in Rye Lane Chapel, Zuid-Londen. Mr. Horn sprak hier weder krachtig en met diepen ernst. Hier hadden wij de gelegenheid kennis te maken met eene dame, lid der gemeente, mevr. Bone, een uwer vroegere landgenooten. De gebruikelijke verwelkoming namens de gemeente geschiedde door genoemde dame in de Hollandsche taal.

Het laatste openbaar optreden van uwe deputatie had plaats in Woodburry Downs Chapel in Noord-Londen, en was van den meest bevredigenden aard. De gemeente is de vroegere werkkring van den u reeds bekenden rev. W. R. Skerry, en dat maakte, dat de verwelkoming der broeders en zusters buitengemeen hartelijk was. De gemeente werd zeer getroffen door de mededeeling aangaande het werk in Holland, en den strijd, die gevoerd wordt tegen het socialisme, de dronkenschap en zedeloosheid, die onder uw volk zoo schrikbarend toeneemt.

Terugziende op het bezoek der deputatie over 't geheel, kan ik niet anders dan er u mede féliciteeren. De bekendheid met den toestand en den arbeid der Baptisten in Holland, die tot heden hier nog zoo schaarsch was, is thans

krachtig bevorderd; en dat er geestdrift onder de Engelsche Baptisten gewekt is voor uwen arbeid, is reeds openbaar geworden, niet alleen door de nieuwe contribuanten, die zich nu opdeden ter ondersteuning van het fonds voor Holland, maar ook door de vooruitzichten, die voor de toekomst geopend werden.

Ik ben groetend,

Uw getrouwe dienaar in Christus:

R. KLICKMANN.

LONDEN, 10 Oct. 1894.

De zaak des Konings.

(1 Sam. 21 : 8.)

Wat is des Konings zaak? Denk aan Christus' laatste opdracht (Matth. 28). Zielen redden was zijne taak, toen Hij op aarde verkeerde, en toen Hij naar den hemel opvoer, droeg Hij datzelfde werk aan zijne jongeren over. Dit is de eenige zaak, een discipel des Heeren waardig, d. w. z., het is de eenige, die waard is ons bezig te houden en onzen zin, ons hart, onzen tijd en onze krachten in beslag te nemen. Wij behooren het eerst het koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid te zoeken, er n.l. naar te trachten die gerechtigheid in ons persoonlijk karakter te doen vereenzelvigen en het Godsrijk in anderer harten te vestigen.

Denk aan den eisch van spoed te maken. Wanneer een soldaat of onderdaan met zijn gehoorzamen tegen de aanwijziging van een gebieder of souverein in hunkert en het gehoorzamen uitstelt, is zulks niet alleen ontrouw en gevaarlijk, maar strafbaar en werkelijk verraad. „In het woord eens konings ligt gezag." Het gebod Gods behoort terstond opgevolgd te worden. De eisch van spoed maken houdt in, dat wij onze medemenschen naar den wil van God hebben te dienen, en wordt verscherpt door het feit, dat dit geslacht snel wegsterft en wij met hetzelve. Onze gelegenheid en de behoefte der menschheid vorderen spoed in de vervulling onzer plichten, en niet minder het snel naderend einde. De nabijzijnde wederkomst des Heeren geeft den eisch van spoed maken bijzonderen nadruk.

Dr. A. T. PIERSON.

Verzuim toch, mijn nalatig hart!
Wat gij te doen hebt niet:
Op tijdverlies volgt rouw en smart
Op traagheid volgt verdriet.

(Naar CARL GEIB.)

EEN PETRUS-LEGENDE.

De volgende legende heeft betrekking op den dood van den Apostel Petrus. Hij had eenigen tijd te Rome vertoefd, arbeidende om de kennis van den Naam zijns Meesters te verspreiden. Terwijl hij er werkzaam was, werd door Keizer Nero bevel gegeven tot eene groote vervolging tegen de Christenen. Zijne vrienden drongen er ernstig op aan, dat hij zou vertrekken, want daar hij zoo verdacht was, kon hij niet hopen te ontsnappen, indien hij bleef. Zij lieten hem rust noch duur, vóórdat hij besloten had Rome te verlaten en ver vandaar een veilige schuilplaats te zoeken, „opdat", voegden zij er bij, „uw leven nog een tijdlang gespaard moge blijven tot welzijn der kerk."

Hij bezweek voor hun volhardenden aandrang, en met een bezwaard hart reisde hij heen langs den Appischen weg, een der groote wegen buiten Rome. Maar plotseling aanschouwde hij de oude, welbekende gestalte van zijn Meester, die hem tegemoet komt. Toen hij hem wilde voorbijgaan, sprak Petrus Hem aan en vroeg: „Heer, waar gaat gij heen?" En het antwoord was: „Naar Rome om wederom gekruisigd te worden in uwe lafhartigheid!"

Nu aarzelde Petrus niet langer om te doen wat zijn plicht was. Hij zag, dat hij terug behoorde te keeren. Hij wist, dat het plechtige tijdstip, waarvan hij met blijdschap gehoord had, eindelijk gekomen was, en dat nu „de aflegging zijns tabernakels haast zijn zou, gelijkerwijs ook de Heere Jezus Christus hem had geopenbaard."

Onmiddellijk keerde hij op zijne schreden terug, trad de stad weder binnen en onderwierp zich daar aan zijn lot, aan het vonnis, dat de kroon op zijn leven zette. Door sommige oude schrijvers wordt er bij verhaald, dat hij als een gunst verzocht, met zijn hoofd naar beneden te worden gekruisigd, daar hij zich onwaardig achtte om op dezelfde wijze en in dezelfde houding te sterven als zijn Heer.

EEN ONVERWACHT BEZOEK.

God heeft vele wegen en middelen, waardoor Hij Zijne tegenwoordigheid en voorzienigheid openbaren kan aan de oprechten, die Zijnen wil wenschen te verstaan en te doen. Daarbij kunnen zij, die zich door de Goddelijke indrukken laten leiden, tot een grooten zegen verstrekken voor menschen, die nog onbeslist zijn. Deze waarheid zullen wij door het volgende voorval ophelderen.

George Dillwijn, een zeer vermaard leeraar onder de Kwakers, woonde in het begin dezer eeuw te Burlington, New-Jersey. Die man bezat de gave der geestelijke onderscheiding in een ruime mate. Onder de vele anecdoten, welke van hem verteld worden, om aan te toonen, hoe gereedelijk hij den indruk van Gods Geest ontwaarde en aan die roepstemmen gehoor gaf, vinden wij de volgende. Op zekeren dag bij zijne vrouw in de voorkamer zittende, stond hij eensklaps op, nam zijn hoed en deed als wilde hij aanstonds de deur uitgaan. Zijne vrouw poogde hem van dat voornemen af te brengen, door hem bij het feit te bepalen, dat het regende, — hetwelk hij oogenschijnlijk niet had opgemerkt, — mitsgaders dat het bijna middag was. Hij liet zich van zijn voornemen echter niet afbrengen, daarom haalde zijne vrouw hem de paraplui en hij vertrok, zonder te weten, waarheen hij gaan moest.

Nadat hij een eindweegs geloopen had, bleef hij voor een huis staan, omdat hij zich gedrongen gevoelde daarin te gaan. Den indruk gehoorzamende, deed hij de deur open en vond twee mannen in de voorkamer zitten, die zeer verbaasd over zijne binnenkomst opkeken. Een tijdlang zat hij daar stilzwijgend, doch brak de stilte eindelijk af met te zeggen, dat hij zich gedrongen gevoelde binnen te komen, hoewel hij geene reden kon geven waarom hij moest binnenkomen, doch wellicht konden zij het hem duidelijk maken.

Daarop antwoordden die mannen, dat zij een ernstig gesprek hadden gevoerd over de bijzondere voorzienigheid Gods; de eene had de leerstelling verdedigd, de andere had haar hardnekkiglijk bestreden. Eindelijk had de bestrijder gezegd, dat, als George Dillwijn op dat oogenblik in de kamer kwam, dan wilde hij in de leer gelooven. „De woorden waren nauwelijks over zijne lippen gekomen", zei de woordvoerder, „of gij kwaamt binnen." Dit voorval bood den heer Dillwijn eene goede gelegenheid aan om een woord van pas te spreken, hetwelk hij dan ook op eene indrukwekkende wijze wist te doen.

Uit en over Londen.

5.

GRONINGEN Oct. '94.

Mijn waarde Jonathan!

't Wordt tijd, dat onze correspondentie over dit onderwerp eindigt, opdat het niet vervelend worde. Ik wil daarom trachten met dezen brief te sluiten. Ter zake dan:

Op Donderdag 27 Sept. traden wij op in Bloomsbury Chapel, een fraaie kerk met twee torens. Het ontstaan dier kerk had eene eigenaardige geschiedenis. Ruim 40 jaar geleden had een vermogend christen haar uit eigen middelen gebouwd. Als aanlegger van spoorwegen had hij op een dorp een begaafden Baptiste-prediker leeren kennen; hij zeide tot hem: „gij moet naar Londen komen, ik zal een kerk voor u bouwen." Zulks geschiedde en God gaf zegen. Br. Klickmann had onder de prediking van dien dienstknecht Gods, die nu reeds bij zijn Heiland is, veel genoten. Nu was de ijverige Rev. J. Baillie de prediker der talrijke gemeente, die de Heer zich hier had vergaderd. Wat dunkt u, Jonathan, had die rijke christen niet getoond een goed rentmeester te zijn? Hoe groot zal zijn vreugde geweest zijn, toen de vrienden, die hij zich maakte uit den onrechvaardigen mammon, hem in den eeuwigen tabernakel ontvingen, zeggende, in Bloomsbury Chapel, door u gebouwd en door de prediking van den prediker, door u bezoldigd, zijn wij tot den Heiland geleid. Hoe dwaas is elke rijke, die zijn geld God onthoudt. Wat dunkt u, zou het niet een oordeel Gods zijn geweest, dat vele rijke christenen in ons land millioenen verloren in de papieren der Amerikaansche spoorwegen? Inmiddels leven en sterven duizenden in ons land, die daar doolen als schapen zonder herder.

De gemeente, zoowel als haar leeraar was zeer opgewekt en betoonde groote ingenomenheid met ons. Aan handgeklap en toejuiching ontbrak het niet. Als inleiding zeide ik: „Nimmer zag ik een Baptiste kerk met een toren; uw kerk heeft er twee. Dit te zien, gaf mij al aanstonds een goeden dunk van de gemeente, die hier vergadert, als namelijk die beide steenen vingers, die naar den hemel wijzen, aantoonen, dat zij hemelschgezind is. Is zij dat, dan is zij los van het aardsche; dan verstaat zij haar hemelsche roeping: predik het Evangelie allen creaturen en dan, ja dan stelt men er belang in, dat ook het verlorene in Holland tot Jezus geleid wordt." In den loop mijner toespraak mededeelende, dat wij in de laatste 13 jaar 8 nieuwe kapellen gebouwd hadden, zeide ik: „maar wij hebben er geen toren op als gij, neen, wij hebben er helaas een zilveren dak op." Dit verstonden ze niet; maar pas verklaarde onze tolk, dat hiermede een hypotheek bedoeld was, of de vergadering brak in gelach en handgeklap uit. Een der voorgangers knoopte daaraan zijn aanbeveling vast voor de collecte en zeide, met het oog op de houten collecte-bakjes, die men hier heeft: „Vrienden, hebben onze broeders in Holland een zilveren dak, zorgt gij in den collectebak voor een gouden bodem."

Ons wachtte hier nog eene verrassing, waarin wij later eene bizondere leiding Gods mochten erkennen. In mijne mededeelingen n.l. had ik gesproken van onze koffij- en koekvergaderingen in het zuideind, een achterbuurt van Sneek, nu stond aan het einde mijner toespraak een heer op, die eerst in het Hollandsch en later in het Engelsch zeide: „Op den hoek van die straat, waarvan Rev. Horn sprak, woonde langen tijd mijne moeder, de wed. Pino; voor twee jaar was ik in Sneek en men noemde de Baptisten aldaar nog „Hornianen."

Wat stonden wij te kijken, Jonathan, toen ons bleek, dat we hier onder goede bekenden waren. De Pino's in Sneek zijn een geachte Joodsche familie, behalve de moeder en dochter, kende ik er 3 broêrs, waarvan een nu overleden is; een zeer enkele maal kwam ik met een dier broeder's in aanraking, die mij zeide, dat hij een broêr had, die een afvallige was en ook zendeling was als ik, er niets van meende, maar het enkel om het geld deed. Hij was dus, niet wat hij wilde beweeren een slecht christen, maar een slechte jood. Wat mij nu zeer spijt om dezen lasteraar zijns broeders is dit: *dat hij beter weet.* Dat hij weet, dat zijn broeder, die 30 jaar geleden tot God bekeerd en nu stadszendeling in Londen is, juist ter wille van zijn christendom een winstgevende affaire prijs gaf.

Dat deze mededeeling een eigenaardigen indruk op de vergadering maakte, kunt gij verstaan. Ook bleek ons, dat de Heer Pino in deze gemeente bekend en geacht was, want de Voorganger had hem verzocht, bij den aanvang het gebed te doen. Later kom ik op onzen broeder uit Israël nog terug.

Vrijdag 28 Sept. hadden wij weder een feestdag. De predikant Skerry en echtgenoote, in wiens kerk wij den eersten avond in Londen optraden en die ons reeds toen de theetafel in de kapel had aangericht, hadden ons nu aan hun huis genoodigd. Helaas, onze vertegenwoordiger br. K. kon niet bij ons zijn, ook de volgende 3 dagen niet, hij was onwel. Wij vreesden het ergste, want hij zag er aangegrepen uit en had zich bovenmate ingespannen in 't belang van ons optreden. Wilfrid echter was bij ons. Rev. Skerry, echtgenoote en eenig kind (eene dochter) onthaalden de Deputatie vorstelijk, in aangenaam onderhoud, in zang en pianospel vlogen de uren. Onvergetelijk blijft ons allen de liefde van dezen dienstknecht des Heeren. Uit de verte bieden wij deze familie onzen vernieuwden dank en zegenbede.

Ook des Zaterdagsavonds waren wij besproken. Ditmaal voor een huismeeting. In Lower Clapton, in het N. O. van Londen, bestaat een Young Women's Christian Association Christelijke (Vereeniging voor jonge vrouwen.) Genoemde vereeniging heeft daar een groot vrouwen-tehuis, een zeer fatsoenlijk christelijk logies. Aan het hoofd van dat huis staat Mevrouw Hurry, bijgestaan door haren echtgenoot. Voor beiden is de kroon der grijsheid, die zij dragen, eene sierlijke, want zij dragen die, wandelende in den weg der gerechtigheid. Beter echtpaar zouden wij niet weten aan het hoofd van zulk eene inrichting. Hun godsvrucht bepaalt den geest, die in dit huis heerscht. Ook deze diamanten kwamen niet tot zulk een glans, dan na lang geslepen te zijn. Hunne 6 kinderen toch werden allen volwassen en gingen dan van hen heen naar 't Vaderhuis. Nu wijden zij zich aan de belangen van anderen. Eigenaardig was, dat zij twee doofstomme dienstmeisjes hadden, die in deze atmosfeer der christelijke liefde de vertroostingen des hemels bij hun gemis dankbaar genoten.

Gij vraagt, hoe wij hier wel kwamen? Ik wil het u zeggen. Mijnheer en Mevr. Hurry waren op de welkomstmeeting in het Zendingshuis en noodigden bij die gelegenheid Johanna en Grietje 7 dagen te logeeren, wat wij dankbaar hadden aangenomen. In dat huis, het kan wel niet anders, hadden zij zich thuis gevoeld. Hun verblijf werd niet weinig veraangenaamd, doordien zich onder de logees Miss Enslie bevond, een lid der gemeente te 's Gravenhage, die Hollandsch en Engelsch sprak en dienst deed als tolk.

Voor genoemde avond-bijeenkomst vergaderden al de logees in een ruim vertrek met vele genoodigden, waaronder ook de nieuwe predikant Rev. Bennit, die welwillend de leiding op zich nam. Ook hier trof mij eene verrassing en wel deze: Toen Rev. Bennit en ik voor elkander kwamen te staan, bemerkten wij, dat wij oude kennissen waren en elkander op de Conferentie te Hamburg in '91 hadden ontmoet, waar Z.Ed. de Engelsche Unie vertegenwoordigde. Hij gaf hierover zijn vreugde te kennen.

Doch wij hadden hier eene nog grootere verrassing: gelijk ik u melde, was br. Klickmann ongesteld, wie zou ons nu voorstellen? En ziet, daar trad Wilfrid naar voren en nam de plaats zijns vaders in en nu bemerkten wij, dat het waarheid was, wat hij ons had gezegd: „Ik ben Hollander in mijn hart!" Alzoo, Jonathan! bleek het, dat wij niet één Klickmann hebben, maar twee.

't Was een lieve avond. Miss Enslie fungeerde voortreffelijk als tolk. Mr. en Mrs. Hurry waren blijde en wij met hen. Na afloop gebruikten wij er den avondmaaltijd en kwamen eerst laat in ons Hotel terug.

Zondag 30 Sept. waren de meisjes reeds intijds bij ons. Gelijktijdig met hen stapte een nieuwe logé het Vereinshaus binnen en wel een Hollandsch Jodinnetje van omstreeks 20 jaar. Zij deelden ons zulks mede, doch weldra werd ik als tolk geroepen, want kellner en huisvader konden volstrekt niet met haar klaar worden. Zij vroeg de goedkoopste kamer enz. enz. Hoe het kwam, maar hare verschijning wekte terstond bevreemding bij ons. Doch wij spoedden ons in gezelschap van Wilfrid naar St. Paul, om er eene godsdienstoefening der Eng. Staatskerk bij te wonen, hoofdzakelijk met het doel om het schoone koorgezang te hooren.

Na de kerk in ons hotel teruggekeerd zochten we onze Joodsche landgenoote op, om iets naders van haar en het doel van haar reis te weten te komen. Spoedig zagen wij onze vrees bevestigd. Zij was van Amsterdam, eene koopmansdochter; een liefdesbetrekking met een Roomsche jongeling, deed haar haar kinderlijke plicht verzaken en bracht haar aan den rand des verderfs. Onder allerlei omstandigheden, te veel om te noemen, was zij heimelijk de ouderlijke woning ontvlucht en met de nachtboot naar Londen gereisd, dáár zou zij eene betrekking zoeken. Arme stumperd, gedachteloos trad zij het hol van den giftigen adder tegemoet. Het weinige geld, dat zij bij zich had, zou weldra verteerd zijn en dan, ja, dan zou armoede haar brengen tot noodlottige stappen. Doch de herder Israëls zag ontfermend op deze dochter Abrahams neer — reeds op de boot had een van de officieren der equipage haar het adres van het christelijk logement gegeven en haar beloofd tot haar te zullen komen, ten einde raad te verschaffen. Toen wij dat alles vernamen, huiverden wij, niet wetende, of haar nieuwe vriend ook wellicht haar ergste vijand zou zijn. Wij peinsden er over, wat voor haar te kunnen doen en toen, ja, toen kwam ons de stadszendeling, br. Pino voor de aandacht en ons besluit was genomen. Bij onze kennismaking, des Donderdags in Bloomsbury Chapel, had hij mij zijn adreskaart gegeven met verzoek hem te bezoeken. Daar viel echter voor ons niet aan te denken, zoo ver woonde hij van ons hotel af, doch ziet, nu was hij de man, dien wij behoefden en wij gingen dien Zondagmiddag er samen op af, haar in het hotel latende. Br. P. en echtgenoote ontvingen ons vriendelijk. Hij vertelde ons iets van zijn arbeid, liet ons zijn vriendelijke kapel, die hij achter zijn huis had laten bouwen, zien en . . . beloofde hulp voor ons verdwaald schaapje. Dinsdagmorgen 10 uur konden wij hem verwachten, want des Maandags moest hij ter begrafenis van een collega, die meer dan 40 jaar in de stadszending werkzaam was geweest. Ongetwijfeld werkt Satan in deze groote stad vol zonde en verleiding, maar de Heer werkt er ook. De stadszending, waartoe br. P. behoorde, werkte met 500 zendelingen. Ook vertelde hij mij, dat elken morgen 10.000 heeren en dames uit de hoogste standen uittrokken om te Evangeliseeren. Hoe heerlijk, niet waar? O, dat zulks in ons Vaderland onder die standen meer geschiede! Hoeveel ontwikkelde mannen en vrouwen weten met hun geld en tijd geen weg en zien in zich bevestigd, dat ledigheid des Duivels oorkussen is. Hoeveel gelukkiger zouden zij zijn en hoeveel geluk zouden zij om zich verspreiden, als zij zich gaven in dienende liefde.

Op dezen Zondagmiddag brachten wij ook nog een bezoek aan het fraaie *Regentspark*. Hier vondt ge de openluchtmeetings, „elk wat wils." Hier vondt ge een korps van het Leger des Heils; ginds een reclamator (een die gedichten voordroeg), elders een atheïst, die stond te bewijzen, dat er geen God was; dan weer een groepje christenen, die Sankey-liederen zongen, baden en spraken; ook de Duitsche Jongelings-Verein. vergaderde onder een breedgekruinden boom en prees Jezus, als een Heiland voor zondaren aan. Dit alles ging zonder stoornis. Ook zagen wij nog iemand staan prediken, als stond hij voor honderden, hoewel er slechts één man als toehoorder stond, die blijkbaar bij hem behoorde. Door de stad gaande, zagen wij nog eene godsdienstoefening op het bordes eener fraaie kerk. Een prediker met een witte tuniek aan en een achtkanten baret op het hoofd, stond in een katheder en predikte. Een Serafine begeleidde het gezang. Vreemd verschijnsel voor ons, die in het godsdienstige uitteraard zoo ingetogen zijn. Een onzer bezocht nog de kerk van Joh. Wesley, hoorde er prachtige solo's zingen en zag in de kerk hier en daar allerlei vruchten uitgestald, want het was oogstfeest. Al die vruchten waren bestemd voor de hospitalen etc.

Maandag 1 Oct. traden wij in ons logies op, ditmaal in 't Duitsch; de gasten van ons hotel, de bestuurders en leden der Duitsche Jongelings-Vereeniging waren daar vergaderd en de heer W. van Oosterwijk Bruyn Jr. was weder onze vriendelijke tolk, gelijk de beide eerste malen van ons optreden. Hij opende ook met gebed. Een broeder, die bij de broedergemeente in Zeist gewoond had, sprak een ernstig woord. Onze mededeelingen en onze zangen werden met veel belangstelling aangehoord en de collecte bevestigde de geopenbaarde belangstelling. De Voorzitter der Vereeniging, de heer Werner, een achtenswaardig man, eindigde met een zegenwensch, waarna de Secretaris, de heer Muller, een vurig man, met dankzegging eindigde.

Doch laat mij niet meer van uw geduld vorderen, Jonathan — 't papier is ook vol en zal ik een nieuw vel nemen, dan wordt de brief waarlijk te groot. 'k Heb me willen bekorten, doch ge weet het, als ik op mijn praalstoeltje zit, komt er haast geen eind; doch vrees maar niet, nog één brief en dan basta!

Zijt intusschen hartelijk van mij gegroet,

Uw broeder:

J. HORN.

Uit de Gemeenten.

EXLOËRMOND. „Kan uit Nazareth iets goeds komen?" Deze vraag is zeker niet ongepast met het oog op dit bericht, dat thans komt uit het hartje der Veenkoloniën, waar helaas! nog zooveel ruwheid en goddeloosheid heerscht. Er is echter ook nog wel iets van de werking der genade Gods te zien. De arbeid, uitgaande van de gemeente Stadskanaal, door wijlen br. Werkman en verschillende andere broeders, is daar niet onvruchtbaar geweest. Vandaar dat er nu eenige christenen wonen, die ook niet stilzitten; maar elke gelegenheid aangrijpen om iets voor Jezus te doen. Zoo is er eene Jongelings- en Jongedochters-Vereeniging ontstaan, waardoor een aantal jonge menschen op eenvoudige wijze met het woord Gods worden bekend gemaakt.

Deze vereenigingen hadden besloten om bij gelegenheid van de ijdelheidskermis te Musselkanaal, eene op hunne wijze feestelijke vergadering te beleggen, voor alle jongelingen en jongedochters toegankelijk, ten einde ze van de zoo gevaarlijke en zedenbedervende kermis af te houden, en werd br. Stavast van N. Buinen uitgenoodigd zich met de leiding dier samenkomst te willen belasten, hetwelk door Z.Ed. welwillend werd aangenomen. Op Donderdag 18 dezer werd die vergadering gehouden, die inderdaad aller verwachting heeft overtroffen.

Een groot 50tal bezoekers waren aanwezig, waaronder zelfs Foxhol en Weerdingerveen vertegenwoordigd waren. Nadat de leider Pred. 12 had gelezen en naar aanleiding van 1 Cor. 5 : 8 een inleidend woord gesproken had, werd er door de jongelui gesproken, voorgedragen en gezongen; alsmede gegeten en gedronken met vroolijkheid des harten. Er werd door allen genoten.

Dit moge nu schijnbaar een weinig beteekenend zaakje zijn voor hen, die aan groote dingen gewoon zijn, wie de toestanden en de omgeving in die streken kennen, zullen er iets grootsch in kunnen zien.

Laat ons de broeders aldaar in onze gebeden gedenken.

J. S.

VAN WIJD EN ZIJD.

Het is op politiek gebied zeer stilletjes, althans men werkt meer in stilte, dan door openbare vergaderingen, die echter spoedig moeten komen en dan kan men in ellenlange artikelen lezen, waar de heeren in hunne studeervertrekken hebben gedacht.

Er is voor de Regeering dikwijls voordeel aan verbonden, wanneer het raderwerk wat stroef is geworden en zij is de laatste dan ook, die met voldoend smeersel komt aandragen om de Staatsmachine flink te loopen, zoo gaat het vaak in

Nederland, immers toen voor twee jaar de nieuwe belasting op het kapitaal werd ingevoerd, was dat onder belofte, dat de directe belastingen eene verandering zouden ondergaan, een verlichting vooral voor den burgerstand — maar ja wel, de Regeering plukt nu al twee jaar dit millioenen voordeeltje en nog klaagt ze steen en been over de inkomsten en groote behoeften — en de burgers? zij betalen nog steeds door hun meubilair en zijn zij daarmee niet vlug genoeg, dan staat de deurwaarder aan de deur met eene waarschuwing, die alweer geld kost.

Op sommige plaatsen in Holland is het mond- en klauwzeer onder de beesten vrij erg uitgebroken en het schijnt ook vele menschen aan te grijpen, ja zelfs de in het wild loopende dieren als hazen moeten er aan lijden.

De cholera laat nog telkens van zich hooren. Als een sluipmoordende engel trekt ze rond en geeft van hare tegenwoordigheid blijk door een enkel persoon of soms een gezin, dikwijls twee of drie op eene plaats, die zij opeischt om te volgen in het rijk des doods.

België. Heden is de uitslag der stemming openbaar geworden onder de nieuwe wet van het algemeen kiesrecht. De clericalen (dat zijn de orthodox-roomschen, die aan hun kerk vasthouden) zijn gebleven, wat ze waren en hebben de overhand behouden, zoodat het ministerie ook in dien geest zal werkzaam blijven.

De socialisten schateren van vreugde, dat zij zoo'n belangrijke overwinning hebben behaald. Wat ijdelhoofden al niet droomen over de toekomst, die heerlijke socialistische vredestaat (vol ruzie gelijk het nu overvloedig in die partij blijkt.)

Wat niets nieuws is, maar toch ook hier weer aan het licht treedt, dat socialisten en liberalen, hoe scherp ook tegenover elkander, als het om de bestrijding van den godsdienst gaat, gaan zij arm in arm en het is nog niet uitgemaakt, wie dan de ergsten zijn; de gevaarlijksten zijn ongetwijfeld de liberalen.

Frankrijk. Een middel door inenting tegen de croup is daar ontdekt door dr. Rouse en de eene stad na de andere geeft een subsidie aan de geneeskunde om deze wetenschap zich eigen te maken en zoo ruim mogelijk toe te passen. De president der republiek schonk aan het geneeskundig bestuur 5000 francs. Men beweert, dat het een veel gunstiger succes heeft dan de vinding van dr. Koch, indertijd te Berlijn tegen de cholera-bacil.

Het zal de ijdelheid der Franschen tegen de Duitschers niet weinig streelen. Doch in ieder geval zou het een uitkomst zijn in de lijdende kinderwereld.

De Oosterrijksche Rijksraad besloot om een flinke subsidie aan de croep-inenting toe te staan.

Portugal. Het schijnt, dat de berichten omtrent den opstand in de Africaansch-Portugeesche koloniën

Lorenzo Marquez, niet zoo erg zijn, als eerst de Engelsche bladen hebben voorgegeven. Daar zal wel weer wat achter zitten.

Duitschland. De heer Leest, hoofdvertegenwoordiger of Gouverneur van het Duitsche Rijk in Kamaroen (Africa) is door het *Diciplinarhof* schuldig verklaard van wege mishandeling van Kamaroensche vrouwen, die hij heeft laten geeselen enz. enz. Maar in plaats, dat hij daarvoor een flinke straf heeft ontvangen, is hij in een andere betrekking geplaatst, die wel wat lager is en een weinig minder voordeelig, maar toch nog een hooge staatspost is.

Waarlijk, Duitschland behoeft de ellende, door der koloniale staten aangericht, niet te vergrooten en het lijden te vermeerderen van die arme vrouwen in het duistere Africa, daar hare positie niet is te benijden.

Wij kunnen ons dan ook begrijpen, dat alle Duitsche bladen vol verontwaardiging zijn over een uitspraak als deze en dat bij alle overeenstemming is in afkeuring, zoodat liberaal, conservatief en socialist hierin overeenstemmen.

Oostenrijk. Het ministerie schijnt vastelijk besloten te zijn om voort te gaan met hervormingen op politiek gebied en het wordt daartoe ook wel voortgestuurd door de werklieden-partij van alle stand. Het geroep om algem. stemrecht wordt dagelijks luider onder de bedreiging, dat, wanneer aan dezen wensch niet wordt voldaan eene werkstaking zal afgekondigd worden over heel het land onder alle vakken. Dat met spanning het besluit van den arbeidsraad te gemoet wordt gezien, laat zich begrijpen, want naamloos ellende brengt het met zich, zoowel voor den kapitalist als voor de burger- en werkmansgezinnen. Te hopen is dan ook, dat bijtijds van weerszijden wordt toegegeven, want de een is den ander noodig.

Rusland. De Czaar, zoo hij nog leeft, moet heel bedenkelijk zijn en alle hoop van herstel is opgegeven of zijn sterven nog groote veranderingen in de politiek teweeg zal brengen? zie, dat zijn gissingen, die de toekomst moet leeren. Het oordeel is daarover nu reeds zeer verschillend. Dit is zeker de tegenwoordige.

Alexander is een vredelievend man, dit wordt erkend door allen en zelfs de minder goedgezinde staten, als ook de Paus te Rome heeft vriendschappelijk zijn belangstelling betoond in den toestand des kranken.

Afganistan. De ziekte van den Emir (vorst) van dit landje (zoo groot als Nederland ongeveer) in Azië, trekt veler aandacht, want als Abdoerreman sterft, zal er weer een inlandsche oorlog uitbreken onder de kroonpretendenten en dan hangt het veel af van de houding der Engelschen en Russen. Mengen er die zich in, dan is het ergste te vreezen en de lang gevreesde Europeesche oorlog uitgebroken.

Zoo legt dat eene staatje, op zichzelf weinig te beteekenen, in verband met het geheel, groot gewicht in de politieke schaal. Immers Afganistan is de grensmuur en het evenwicht tusschen deze twee machtige Europeesche Staten?

Japan en China. De eersten werpen nu al den schuld van den oorlog op de laatsten. De Japansche parlementspresidenten hebben verzekerd, dat de Regeering aan het hoofd des volks alles zal doen om hun keizer te steunen tegen den alle beschaving vijandigen vorst van China. Wat het ergste is, dat groote inlandsche onlusten in het hemelsche rijk zijn uitgebroken, waardoor de kracht zeer wordt verzwakt.

Nederl.-Indië. Dagelijks kan men lange artikelen lezen over Lombok vooral particuliere brieven. Tot onze blijdschap wordt van den Zendeling Wijnveldt als veldprediker getuigd, dat hij moedig — ijverig en vol liefde zich wijdt aan het welzijn van den soldaat; zoodat het uit alles blijkt, dat hij is de rechte man op de rechte plaats. Bidden wij *met* en *voor* hem, dat God zijn werk zegene tot heil der zielen.

In de Preanger Regentschappen op Java is de vuurspuwende berg Gaioengoeng weer in werking. Vroeger reeds dorpen zijn verwoest enz. In 1822 werden 114 dorpen vernield en kwamen er 4011 menschen bij om.

Z. R.

INGEZONDEN.

Geachte br. Redacteur van „De Christen."

Heden, den 20en October, werd feestelijk door de gemeente der zevende dag-Baptisten herdacht, dat het den 10en October l.l. 25 jaar geleden was, dat br. Velthuijsen tot voorganger der gemeente gekozen werd, die op dienzelfden dag geconstitueerd is, en waar tevens de eerste zes personen te Haarlem in een doopvont, in den tuin van Velthuijsen, gedoopt zijn. Br. en zuster Velthuijsen en meer kennissen waren een paar weken vroeger te Franeker gedoopt.

Dat er bij den terugblik voor de leden der gemeente en haren voorganger ruime stof was den Heer groot te maken in woord en lied, vooral Zijne trouw en goedheid haar bewezen in al die jaren, die nu achter ons liggen, zullen al de brs. best kunnen begrijpen, die met ons hunne hoop op den Levenden God alleen, door Jezus Christus onzen Heer, hebben leeren stellen en uit overtuiging het houden met het Woord van God alleen: het ga zoo 't wil. En dat het dan goed gaat, daarvoor hebben we immers Gods eigen onfeilbaar Woord tot borg. En de ervaring, ook de onze in die 25 jaar, dat de gemeente te Haarlem heeft bestaan, heeft dit ook, even als altijd, bevestigd.

Vele lofliederen werden er dan ook gezongen en menig dankgebed steeg ten hemel in onze kleine, feestelijk versierde kapel.

Moge de Heer onzen br. nog lang voor de gemeente en zoovele andere goede dingen, waarin Hij ook een handje aan mee mag werken, inzonderheid de drank- en ontucht-bestrijding, sparen, was de eenparige bede van de dankbare gemeente.

A. BAKKER.

AMSTERDAM, 20 Oct.

WOORDEN DER WIJZEN.

De zonden der predikers zijn de predikers der zonde. SPURGEON.

Meteoor-Christenen zijn te kennen aan hun vallen, niet aan hun schijnen.

HANSON.

De schat van goud is een te dragen last; de schat der genade is ondersteuning.

DEZELFDE.

De liefde is de vervulling der wet, en er wordt tegen niets zoo veel en zoo dikwijls gezondigd als tegen haar.

Er zijn vele dingen in het menschelijk hart, waarmede God geduld wil hebben; maar één ding duldt Hij niet, n.l. de tweede plaats voor Zich. Wie God een tweede plaats geeft, geeft Hem *geen* plaats. RUSKIN.

De dwaas, die God als zijn Gebieder verloochent, is een slaaf van zichzelven.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere." Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J zn, Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur en 's nam 5 uur. *Bidstond* Donderdagsavonds 8 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 7 ure *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

CORRECTIE.

De lantaarn heet niet: ninopticum, maar: SCINOPTICUM.

LIEFDEGAVEN.

Door br. H. Visser te Dordrecht: voor de Unie-cent *f* 10.—, voor de verspreiding van „De Christen" *f* 1.— en 1 abonnement ¼ jaar 45 cent.

Br. A. K. te F. Uw postw. ontvangen.

J. HORN.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van S. de J. te Sneek *f* 14.50, van E. J. S. te Deventer *f* 6.04½, van K. K. te Vriescheloo *f* 3.15, van J. v. K. te Den Haag *f* 11.08. N. v. BEEK.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 393 DONDERDAG 1 Nov. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Nieuwe Abonné's.

Allen, die ons voor 1 December e.k. *twee* nieuwe abonné's op „De Christen" voor *minstens* een jaargang bezorgen, bieden wij aan een SCHEURKALENDER „De Olijftak" of, naar verkiezing, 10 Ex. van het boekje: „Doe iets voor Jezus." Wie ons *vijf* inteekenaren bezorgen, hebben het recht daarvoor een boek of eenig ander voorwerp te kiezen tot eene waarde van *een Gulden.* Wie ons een grooter aantal aanbrengen, hebben natuurlijk ook recht op meer belooning.

Jongelui! doet uw best eens en zendt uwe opgaven etc. aan den

ADMINISTRATEUR te Stadskanaal.

VERTROUWEN.

Beveel den Heer uw wegen,
Al wat u 't harte krenkt;
Hem, die zijn kind genegen,
Naar kruis ook krachten schenkt.
Hij, die millioenen starren
Bewaart in eigen baan,
Steunt u bij 't dichtste warren
Van doornen in uw gaan.

God zal een pad u banen,
God, die wat u weerstreeft,
Als zon en starren tanen,
Zijn licht tot gids u geeft,
Wie zal 't Zijn hand verhindren,
Waar vorst of legermacht
Hem tarten, om zijn kindren
Te redden onverwacht?

Mijn hart, zeg dan uw zorgen,
Zeg alle vrees vaarwel,
Opdat, in God geborgen,
U angst noch kommer kwell'.
Wees blijde, ja, wees blijde,
Want, ziende op Jezus' kruis,
Ziet ge ook ten allen tijde
De vreugd van 't Vaderhuis.

Heer Jezus, trouwe Herder,
Mijn Heiland, Hoofd en Heer!
U na, ga 'k rustig verder
En ducht geen vijand meer.
Door doornen, nacht en stormen
Sterkt gij mijn trouwbetoon,
Zal mij uw liefde vormen
Voor hemelvreugde en kroon.

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

En aldaar zal geen nacht zijn.

Openb. 21: 25 en 22: 5.

Hebt ge, waarde lezer, u wel eens in de noodzakelijkheid bevonden, in den duisteren nacht, op den eenzamen weg te moeten verkeeren? Een nacht, waarin zelfs het licht der maan zich voor uw oog verborgen hield? Dan zal het u duidelijk zijn, welk een liefelijke verschijning een lichtende ster in zulk een nacht, voor den eenzamen wandelaar zijn moet.

En zouden wij met het oog op bovenstaand getuigenis, op den vaak duisteren levensweg, met het oog op de Gemeente en haren strijd, ook niet van zulk een lichtende ster mogen spreken? Immers, zien wij op hetgeen vooraf gaat, dan bemerken wij, hoe na een nacht van strijd, een morgen van verlossing voor haar is aangebroken, die in den vollen dag van eeuwige vreugde opgaat.

Het einde aller dingen wordt ons hier kennelijk geteekend. Het groote Godsgericht, ons door den Heer in Mattheus geteekend, is geschied. Het rijk des vredes, door Paulus voor de Thessalonisencen geschetst, is reeds voorbij. De Satan, die duizend jaren gebonden was, zoodat hij zijne verleidende macht niet meer kon uitoefenen, is los gelaten.

Goy en Magoy hebben onder hem de volken verzameld. En het Lam, op den grooten, witten troon gezeten, heeft over klein en groot het oordeel uitgesproken.

En die in het levensboek niet gevonden werden, zijn geworpen in den poel des vuurs.

De hemel en aarde zijn weg gevloden voor het aangezicht desgenen, die op den troon zat.

En Johannes zag den nieuwen Hemel, en de nieuwe aarde,

Alwaar geen nacht zijn zal.

De nacht is het beeld der ellende. Geen wonder dan ook, dat zij aldaar niet wordt gevonden, wij lezen in vers 4: en de dood zal niet meer zijn. Welk eene gedachte! Toen de zonde in de wereld kwam, kwam met haar de dood. Het was het oordeel op de ongehoorzaamheid. Hoeveel teedere banden zijn door haar verscheurd, welke schoone verwachtingen als in een oogenblik door haar vernietigd. Hoevele onverhoorde smeekingen zijn op den levensweg van duizenden en tienduizenden tegen haar opgegaan, doch het onverbiddelijk vonnis: ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven, werd volvoerd. In het leven van zoovele duizenden werd het nacht; doch *aldaar* zal geen nacht zijn.

De dood is de oorzaak der rouw.

Door rouw verstaat de Heilige Schrift zeer zeker iets anders, dan hetgeen de wereld menigwerf daardoor uitdrukt. Indien zij, waarde lezer, niet meer was dan dat uiterlijk vertoon, dat maar al te vaak iets anders is, dan de tolk des harten, het zou niet veel beteekenen, als er in den nieuwen Hemel, en op de nieuwe aarde voor haar geen plaats zal zijn. Neen, in de taal der Schrift drukt het dit gevoel der innige smart uit, die zoo dikwijls ervaren wordt in die ure, waarin de innigste banden worden los gescheurd, en die aandoening des harten ontstaat, welke de ziel brengt in de stemming der smart, die alleen gekend wordt door hem of haar, die dezelve doorleefde, en het leven in die stonde in waarheid een nacht doet zijn. Maar ook in dien zin zal aldaar geen nacht meer zijn.

Wij gevoelen dan ook, waar de apostel-profeet ons bemoedigt en zegt: noch geklag zal in haar worden gevonden, dat hij ons hier wijst op eene openbaring van die smart, die uit teleurgestelde hoop voortvloeiende, het geprangd gemoed uiting geeft, en de gedachten des harten als in tolken der ziel uiting geven. Ook onze Heer zelf heeft die smart gekend. Hoe zielvol staan ons de woorden geteekend: En Jezus weende. En waar Martha het uitspreekt: Heer, waart Gij hier geweest, zoo ware mijn broeder niet gestorven; gevoelen wij het, hoe ook hier het geloof getuigenis geeft, dat, waar het leven is, dat daar dood, rouw en smart verdwijnen en alle tranen worden gedroogd. Daarom zal in den nieuwen Hemel en op de nieuwe aarde geen gekrijt meer worden gevonden.

Er zal geen nacht meer wezen.

Ja zelfs geen moeite wordt in hare straten meer gevonden. O, welk een liefelijk beeld, niet waar? van die plaats, die de Gemeente des Heeren wacht. Jacob zeide eenmaal: de dagen der jaren uws knechts zijn weinige, maar de meeste van die zijn moeite en verdriet. Is dat niet het levensbeeld van al Gods kinderen? Wie zou in staat zijn, de ellende op te sommen en de moeiten te omschrijven, die maar slechts één menschenleven met zich brengt? Wat had niet een Jacob doorleefd! Door Ezau uit 's vaders huis verjaagd, vluchtend naar Laban, 10 maal zijn loon veranderd, bedrogen dag aan dag, voor Laban vluchtend, de vrees voor Ezau, de worsteling bij den Jabbok en dan Rachel gestorven, Jozef verkocht, de honger in Kanaän, op zijn ouden dag naar Egypte, en sterven, ware het ook in Jozefs armen, toch in een vreemd land. Ja, voorwaar, de meeste van die zijn moeite en verdriet. Kunnen wij schooner beeld, lezer, u geven, om de moeiten u van éénen mensch te schetsen? Maar voorzeker, dan gevoelen wij ook, hoe heerlijk de toekomst der Gemeente zijn zal, als in dien nieuwen Hemel en op die nieuwe aarde geene moeite meer zal wezen; als daar geen nacht meer zijn zal.

Hoe klimt echter die verwachting, als wij letten op de reden, waarom aldaar geen nacht zal wezen. Johannes zegt ons: de heerlijkheid Gods verlicht haar en het Lam is hare kaars.

De oude toestanden zijn dus verdwenen.

Al wat tot den nacht behoort, behoort tot het rijk der duisternis. Maar de duivel, die haar koning is, is in den poel des vuurs, Hoofdst. 20: 10, 14, 15, waarin het beest en de valsche profeet geworpen is, Hoofdst. 19: 20.

De duivel, de listige, die door zijn listige omleiding zelfs nog vele der kinderen Gods verstikt en haar, doordat zij niet gedurig waakt en bidt, af voert zoo menigmaal, omdat hij in het arglistig hart nog steeds een bondgenoot vindt, en haar tot ontrouw verleidende, doet hij hen in

den nacht der duisternis leven. O lezer, hij is geworpen in den poel des vuurs tot in alle eeuwigheid.

Geen nood meer voor dit alles, want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, alle verzoening is daar onmogelijk geworden, daarom zal daar ook geen nacht meer zijn.

Maar ook het beest, dat op de gansche aarde de volken verleid heeft, zal niet meer worden gevonden.

O, huiveren wij niet menigmaal bij de gedachten aan het rijk van den antichrist en zijne machtsontwikkeling, wanneer wij bedenken, hoe alle godsdienstige en staatkundige macht hem zal ten dienste staan, als de openbaring van de macht der zonde, waarom hij ook terecht de mensch der zonde genoemd wordt; wanneer ze niet zullen mogen koopen of verkoopen, dan die het merkteeken heeft van het beest? Als alle burgerrecht voor den geloovige ophoudt en voor zoo verre zij zullen worden gevonden van oord tot oord en van plaats tot plaats verjaagd, geene rust zullen vinden, voor het hol van haren voet?

Maar hoe gevaarlijk moet dan de verzoeking worden, als bovendien de valsche profeet al zijne teekenen en wonderen in tegenwoordigheid van het beest verricht, waardoor hij allen schijn geeft van waarlijk de profeet Gods te zijn! Het staat ons niet omschreven, waarde lezer, welke teekenen hij zal doen. Wij kunnen hiervan echter zeker zijn, dat ze veel overeenkomst zullen hebben met de teekenen des Heeren, dewijl daardoor velen verleid worden; namelijk die het merkteeken van het beest hebben, of deszelfs beeld aanbidden.

O, als wij ons dit alles indenken, hoe zwaar wordt dan de verzoeking, niet waar? Ja, zulk een tijd mag wel waarlijk met den nacht worden vergeleken. Maar op de nieuwe aarde en in den nieuwen hemel zal geen nacht meer zijn; geene duisternis is dan meer, maar zalige verwisseling, de heerlijkheid Gods verlicht haar, en het Lam is haar kaars.

Doch niet alleen, dat het beest en de profeet hen meer zullen schaden, ook de goddeloozen znllen daar niet wezen. Is dit, waarde lezer, ook niet een heerlijke gedachte? Want al bemint het kind des Heeren ook alle schepsel om des Heeren wil, hoe eng kan het hem nochtans zijn, als de goddelooze hem omringt.

David kende reeds deze smart, als hij, ziende op den dag der verlossing, uitriep: en de goddelooze zal van de aarde verdelgd worden. Ja, ook hij wist uit ervaring, hoe bang het kind van God te moede zijn kan, indien hij daaronder moet verkeeren, en hem kwellen en benauwen, wanneer zij in de ure zijner verlatenheid, hem toeroepen: hij heeft geen heil bij God. Hoe kwelde ook niet hierdoor de rechtvaardige Lot zijne ziele, ziende den ontuchtigen wandel zijner tijdgenooten; maar in den nieuwen Hemel, en op de nieuwe aarde is geen plaats voor hen. Niets dat verontreinigt, of leugen spreekt, of gruwelijkheid doet, wordt in haar gevonden, want de heerlijkheid Gods verlicht haar, en het Lam is hare kaars.

De nacht is echter ook het beeld der rust. De moede arbeider, maar ook de zwakke en kranke, hoe lacht de nacht hem tegen, die hem de ruste biedt, maar ook in dien zin zal op de nieuwe aarde, en in den nieuwen hemel geen nacht meer zijn. Zwakheid zal aldaar niet worden gekend, want deze behoort tot de oude aarde, en het rijk der zonde. Geene zwakke nog kranke wordt in haar midden gevonden. Eeuwige kracht zal haar deel zijn, en geen inwoner zal zeggen: ik ben ziek. Men wordt daar nooit moede; dag en nacht Hem lovende, die ze verlost heeft, rust zij door dien arbeid, en neemt hare kracht toe naar die mate, welke zij ontwikkelt.

Geen wonder, lezer, want de heerlijkheid Gods heeft haar *beschenen.*

Mozes' aangezicht blonk, toen hij slechts de achterste deelen aanschouwde, hoe zal dan de gemeente blinken, waar de volle heerlijkheid haar heeft bestraald; hoe zou daar nacht zijn, waar alles licht is.

Maar hoe heerlijk wordt dan ook die toekomst voor het oog der Gemeente, als wij harentwege letten op het groote doel, dat in die verlossing bereikt wordt. In vers 4 lezen wij: en God zal alle tranen van hunne oogen afwisschen. Teedere voorstelling, nietwaar? Teeder als wij letten op hen, aan wie dit geschiedt, maar ook welk een gedachte, als wij het oog richten op dien grooten en oneindigen God, van wien hier toch wordt gesproken.

Het is de uitdrukking dier innige liefde, wien het geleden leed, en de doorgestane smart ter harte gaat, die niet kan rusten vóór alles is gedaan, wat noodig is, om het leed te verzachten, en die smart te doen vergeten.

Maar hoe zou het mogelijk zijn, dat hiervoor nog plaats werd gevonden, waar zulk een hand, door zulk een hart bestuurd wordt, om dit weg te nemen. Hier neemt dit alles dan ook een einde. Het uur der vereeniging is aangebroken, waarop geen scheiding meer volgen zal.

Neen, wij wagen het niet dezen toestand te beschrijven. Engelenwijsheid zou hier dwalen; hoeveel meer onze stamelende tong. Als koningen zullen zij heerschen tot in alle eeuwigheid.

Welk eene verwachting, lezer! Moet zij niet tot een prikkel zijn, om ons derwaarts uit te strekken? Leeren wij dan af te leggen, alles wat voor zulk een toekomst ons ongeschikt maakt, steeds indachtig zijnde, dat ook alleen de wettige strijder in waarheid wordt gekroond. De ernst der tijden roept tot ernst; moge niemand onzer vervoerd worden door de verleiding der zonde, opdat, als onze Heer komt, Hij ons wakende vinde.

Amsterdam Joh. MOLENAAR.

Uit en over Londen.

6.

GRONINGEN Oct. '94.

Mijn waarde Jonathan!

(Slot.)

Ziehier nu mijn laatste.

Het verdwaalde schaapje uit Israël, waarover de Herder Israëls zoo genadig de wacht hield, heeft uwe belangstelling gaande gemaakt, en geen wonder, ook ons hart was met haar begaan. Wij namen haar dan ook van af onze eerste kennismaking in onzen kring op en verkondigden haar den Christus. En zij gevoelde zich onder ons blijkbaar op haar gemak. Precies 10 uur kwam br. Pino, gelijk hij beloofd had. Merkwaardig was het „den Israëliet, die zijn Messias vond", te zien tegenover deze onwetende. Zeer ernstig sprak br. Pino met haar over haren zondigen weg en over de wonderlijke leiding Gods, die haar zoo kennelijk had bewaard. Toen stelde hij haar voor hem te volgen naar een christelijk tehuis voor jonge vrouwen, waar hij een plaats voor haar had besproken. Wij gingen mee, al was ook de tocht ver. Bedoelde inrichting was een groot en net gebouw; de Secretaresse ontving ons vriendelijk. Br. Pino beloofde voor haar ondergoed te zullen brengen (want in hare haast was zij in haar daagsche kleeren, zonder meer, op reis gegaan); ook beloofde hij een week kostgeld en wilde inmiddels verder zien. Toen namen wij afscheid. Dit ging bij haar en bij de meisjes, die haar kustten, niet zonder tranen. Ik liet haar mijn N. Testamentje....

Wat zou er verder van haar geworden zijn, vraagt ge wellicht. Luister. Toen br. Henning, in Amsterdam teruggekeerd, zijne reisontmoetingen in het midden der zijnen verhaalde, en hij ook van haar sprak, viel de familie hem in de rede en sprak van een advertentie in de Amsterdamsche bladen: „G. P., keer weer tot uwe diepbedroefde ouders!" Ook de politie zocht ijverig, en in en om A. werden allerlei nasporingen gedaan. Hoewel ik onze vrienden de grootste voorzichtigheid aangeraden had, konden zij het niet van zich verkrijgen, die bedroefde ouders langer in het onzekere te laten, en de jonge W. Henning, de vroegere middernachtzendeling, was de aangewezen persoon de ouders te gaan bezoeken en hen toe te roepen: „Weent niet, uw kind leeft!" Aangrijpend moet die ontmoeting geweest zijn; zij hadden de boodschapper van goede tijding wel willen omhelzen en kussen. 't Slot is, dat vader en oom naar Londen reisden en tot genoegen van br. Pino het meisje weer mede namen, en in gezelschap van haar br. Henning nog eens een bezoek brachten om hem te danken. Zal dit werkelijk het slot zijn.... wij hopen, neen! Wij hopen, dat de engelen Gods zich nog eenmaal over G. P. zullen verblijden, mede tot vreugde van onzen br. Pino, wien wij hierbij onze hartelijke groete bieden.

's Avonds traden wij op in Rye Lane Chapel, waar wij in het midden eener belangstellende gemeente de u reeds bekende Hollandsche dame, mevr. Bone, ontmoetten, die de vriendelijkheid had niet alleen tot de deputatie, maar door ons blad tot ons allen te spreken. God zegene haar en de haren, alsook de gemeente en den leeraar rev. Briscoe, dien wij niet het genoegen hadden te ontmoetten.

Op weg naar de laatste meeting, Woensdagavond, kwamen wij in perijkel. Iemand vóór ons vertrek over onze Engelsche reis sprekende, had gezegd: „er is één taal, waarmee gij overal terecht komt, n.l. de gebarentaal." Dat men daarmede wel eens ergens terecht zou kunnen komen, waar men liever niet is, zou ons zonneklaar blijken. Toen wij den trein instapten, was alles zóó bezet, dat br. Henning staan moest. Pas stond hij, of er kwam nog iemand, die ook mee wilde, achter hem; en nu wilde br. H. hem met gebarentaal duidelijk maken, dat het vol was en hij er niet meer in kon, door hem even terug te dringen; doch inmiddels zette de trein zich in beweging en zeide de Engelschman vol woede: „you will that I break my neck" (gij wilt, dat ik mijn nek breek). Onheilspellend flikkerden zijne oogen. Eene dame ruimde br. H. plaats, waardoor hij een weinig uit het gedrang kwam. De vertoornde schreef het no. van de waggon op etc. Jonathan, Jonathan, wat zaten wij in de pik. Ook zocht hij getuigen onder het gezelschap en vond er één. Wij deden niets dan zuchten en bidden; want al dachten wij nu ook al niet, dat wij Ruben in gijzeling zouden moeten laten, een tocht naar 't politiebureau had ons telaat doen komen voor de meeting. De trein stond stil; wij er uit; hij ons na, kort op de hielen; ik achter Henning, om hem voor een mogelijke kennismaking met het boksen te vrijwaren. Toen in de tram; ging die nu maar weg; de vervolger stond bij de politie, hij wees naar ons — goddank, de politie schudde het hoofd, de tram reed weg en... de Marker ontbrak aan de deputatie niet. Daarom, Jonathan, de gebarenleer heeft zijne gevaren, denk er aan!

Deze laatste meeting in Woodburry Down Chapel in Noord-Londen, op Woensdagavond, was een schoon besluit op het geheel. Er waren voor dien avond nog twee uitnoodigingen, en zoo zich al de 150 Baptiste kerken van Londen, de een na den ander voor ons geopend hadden, hadden wij wel in Londen kunnen overwinteren.

De kapel, waarvan ik sprak, was zeer fraai: mahoniehout, tapijten, rood-saaien deuren enz. enz. Zij had 900 zitplaatsen. Een zeldzaam welluidend orgel. Een kabinet voor den prediker, idem voor de ouderlingen. Afzonderlijke lokalen voor Zondagsscholen en vergaderingen. De kerk heeft dan ook 120 duizend gulden gekost.

De gemeente had vroeger de ons bekende rev. Skerry tot voorganger. Z.Ed. had ook hier alles voorbereid, en wat hij ons van de gemeente gezegd had betreffende haar liefde en ijver voor het werk Gods, bleek ons ten volle — ook uit de collecte.

Ik kan u zeggen, Jonathan, dat ik na deze laatste meeting met een verruimd hart naar ons logies terugkeerde, God lovende, die ons aan het einde van onzen taak gebracht had.

Onze begeerte was terstond den volgenden dag te vertrekken, doch br. K. en Wilfrid meenden, dat wij des Vrijdags moesten afreizen. Wij besloten daartoe.

Dat wij in den loop van genoemde dagen eenige merkwaardigheden bezichtigden, begrijpt gij. Onder deze noem ik in de eerste plaats het Bijbelmagazijn van het Britsch- en Buitenl. Bijbelgenootschap, een fraai en reusachtig gebouw met vele verdiepingen hoog. Welk een aanblik, die groote pakzolders met hunne duizenden bij duizenden bijbels, gebonden en oningebonden, in velerlei talen. Gij weet, dat de godloochenaar Voltaire, 100 jaar geleden, zeide: „Over 100 jaar is de bijbel van de aarde verbannen." Nu, dat geleek er hier nog al naar. Zij waren juist bezig een kist, van binnen met blik bekleed, dicht te spijkeren, vol bijbels voor Madagaskar. Men deelde mij mede, dat uit dit huis elken dag 6000 exempl. van de H. Schrift worden verzonden. En om op Voltaire terug te komen, is het merkwaardig, dat ook diens huis te Parijs, waar hij wellicht die godslasterlijke taal schreef, van den kelder tot den nok toe vol bijbels zit, als depôt van het Britsch genootschap. Behalve de uitgebreide kantoren, bezichtigden wij ook de bestuurskamer, versierd met de beeltenissen van groote mannen, die voor het werk der bijbelverspreiding hadden geijverd. Wij eindigden in den winkel, en ik kon niet nalaten daar een N. T. tot aandenken te koopen. Onze vriendelijke geleide bood ons als geschenk een boekje aan, waarin de tekst, Joh. 3 : 16, in 300 talen en tongvallen was gedrukt. Ja, „alzoo lief heeft God de wereld gehad"; dat riep niet slechts dat boekje 300 maal uit, maar ook wij dankten God, dat ook wij die liefde voor ons eigen hart mochten kennen.

Een ander merkwaardig gebouw is dat der Zondagsschool-Unie. Daar worden de belangen behartigd van Zondagsscholen in en buiten Engeland. Dat hier de beeltenis van Robert Raikes niet ontbrak, begrijpt gij. Voor hem, die in 1780 de eerste Zondagsschool oprichtte, is ook een prachtig standbeeld in een der parken van Londen geplaatst, bekostigd door de leerlingen der Zondagsscholen van Groot-Brittannië. Dat in genoemd gebouw een uitgebreide boek- en plaathandel, betrekking hebbende op de Zondagsschool, op zijn plaats was, ligt voor de hand. Vooral in de platen voor aanschouwelijk onderwijs had ik gaarne een greep willen doen. Juist, terwijl wij er waren, was er in een der lokalen bidstond. Men vond er ook een groote leeszaal en bibliotheek, waar men een geheel jaar vrijen toegang had voor een shilling (60 cent). Ook werd er onderwijs gegeven aan Zondagsschool-onderwijzers. Bezienswaardig was het kleine museum, waarin vele zaken uit de Oostersche landen bijeengebracht waren, om bij het onderwijs dienst te kunnen doen. Aan het einde van dat museum stond een katheder, een zeer oud stuk, afkomstig van.... nu raad eens.... van Bunjan. Met verbazing staarde ik op den preekstoel van den grooten droomer en.... ja, ik weet wel, wat gij wilt zeggen, Jonathan, gij meent, ik klom er op. Mis, vriend, ik klom er niet op en wel, omdat het trapje mij zeer bouwvallig voorkwam, en ik vreesde, aan den voet van Bunjans katheder een voorstelling te zullen geven van christen, die in den poel van mistrouwen viel.

Ook de boekhandel, waar „The Christian", de Engelsche naamgenoote van onze „Christen", wordt uitgegeven, werd door ons bezocht. Genoemd blad, dat meer op een tijdschrift, dan op een courant gelijkt, is zeer degelijk, heeft geen kerkelijk stempel, en wordt geredigeerd in Evangelische geest. De Red. had de vriendelijkheid gehad de Deputatie te bespreken en zich over ons optreden in het Bapt. Zendingshuis zeer gunstig uitgelaten en onze volgende bijeenkomsten aangekondigd.

Ook Spurgeon's boekhandel brachten wij een bezoek, d. w. z. de boekwinkel, waar al de preêken en geschriften van Spurgeon werden uitgegeven en nog worden verkocht.

Onder de bezienswaardigheden in Londen hoog geroemd, behoort niet het minst het kristallen paleis — wij bezochten het 's Donderdags. Ons beviel het daar niet. 't Was alsof Bunyan ons van uit zijn catheder de ijdelheidskermis voor oogen tooverde. De christen gevoelt zich hier niet op zijn plaats, in weerwil van veel, wat de kunst raakt en ook hem niet onverschillig laat.

Nog een nacht — reeds waren de koffers gepakt — het drosken, dat ons naar 't spoor moest brengen, besteld. Wij hadden een goede nachtrust; weer was het mooi weer, gelijk de meeste dagen van ons oponthoud in Londen. Wij namen een hartelijk afscheid van den Vader van het Vereinshaus, nog een laatste groet en voort ging het naar Holborn-viaduct station, vanwaar onze trein ten half negen naar Queenboro vertrok. Onze vriend Wilfrid kwam ons nog de hand drukken, de trein zette zich in beweging, vaarwel London, vaartwel lieve vrienden! Holland, zoet Holland, wij komen reeds. Aan een der tusschenstations kwam br. Klickmann en echtgenoote ons een laatst vaarwel toeroepen. Hoeveel hadden zij voor ons gedaan — hoeveel hadden wij hen te danken — God vergelde het hun!

Queenboro was weldra bereikt, waar de boot ons wachtte. Wat boot zou 't zijn? „DE DUITSCHLAND" wellicht, dezelfde die ons herwaarts gevoerd had? — Of zal „DE ENGELAND", de hoffelijkheid hebben ons uitgeleide te doen? — Neen! 't is „DE NEDERLAND", die ons komt halen. Welkom, welkom zijt gij ons!

Hoewel het goed weer was, was er toch nog al aardig wind en een goede kennis, een zeeman, die mij witkoppen had toegewenscht, kreeg zijn zin, de golven droegen een witte kuif en uit pure beleefdheid stortten zij die tegen onze verschansing, zoodat ze uiteen spatten en ons besproeiden. De matrozen zeiden het mij al: het zou kwaad genoeg worden.

Ik besloot, eer ik moest waggelen als een dronken man, het scheepsvolk van traktaten te voorzien. In het rustuur van een deel hunner, was ik bij hen voorin en vond een open oor. Onder de equigage trof ik zelfs een gelukkig christen aan, een Engelschman. Hij nam mij mee naar zijn kastje, toonde mij zijn veelgelezen bijbel, zijn Sankey-boek enz. Hij zal ongeveer 60 jaar geweest zijn. Toen onze meisjes in weerwil van de vrij hevige schommeling, uit volle borst hun Sankey-liederen zongen, zong onze oude Janmaat lustig mee.

Hoewel er nog al zeezieken waren, bleef het met ons gezelschap vrij goed, toch waren wij blijde Vlissingen bereikt te hebben.

't Deed ons aangenaam aan, dat alles rondom ons weer Hollandsch was. Overigens waren wij zeer afgemat, doch toen onze trein het station den Haag binnenreed, werden wij allen weer goed wakker door een luid hoera op het perron. Misschien vraagt ge, of er wellicht terzelfdertijd een Koninklijke trein aan de residentie gearriveerd was. Neen, Jonathan, 't was een goed deel van de gemeente, die de Deputatie verwelkomde, hoe vindt ge dat? Gerarda en ook Grietje stapten hier uit, ook mij wilde men Zondag overhouden, en hoewel ik daar nu wel zin in had, vond ik toch maar beter naar Groningen te reizen, teneinde daar des Zondags de gemeente te kunnen dienen. Met br. Henning en Johanna spoorde ik dus door naar Amsterdam, waar wij ten half elf aankwamen. Toen in de tram en dra waren wij weer bij de familie Henning en zaten we weer op denzelfden stoel en bij denzelfden tafel als den avond voor ons vertrek, en ook nu werden wij na al onze vermoeienissen heerlijk verkwikt door een krachtigen maaltijd.

Zaterdagmorgen per sneltrein in $4^1/_2$ uur te Groningen, waar mijne vrouw en kinderen mij bij het station reeds opwachtten.

Zoo bewaarde de Heer onzen uitgang en onzen ingang. Zijn naam zij geprezen!

Ontvang mijne hartelijke groete,

Uw liefh. broeder:
J. HORN.

Uit de Gemeenten.

Opening van het nieuw lokaal te Hengeloo.

Zoo de Heer wil, hoopt de gemeente haar nieuw lokaal te openen op Zondag 11 November. Gaarne zagen wij, dat er broeders en zusters van elders tot ons overkwamen. Door dezen noodigen wij allen vriendelijk uit.

Openingswoord des morgens door br. De Hart; des namiddags avondmaal en des avonds feestelijke vergadering.

De drie volgende avonden worden er Evangelische samenkomsten gehouden. Als sprekers zullen dan optreden de broeders De Hart van Sneek, Karssiens van Franeker, Katuin van Hengeloo en de broeders voorgangers, die tot ons mochten overkomen. Wij bevelen bovenstaande vergaderingen aan in de voorbede der gemeenten.

Zij, die tot ons wenschen over te komen, worden verzocht dit te berichten vóór 9 November aan J. Katuin.

SNEEK. Moesten wij tot onze smart twee vrouwen van wege een verkeerd leven afsnijden, het was ons eene vreugde een broeder door den doop in ons midden te kunnen opnemen. Anderen melden zich voor den doop aan.

H. KALSBEEK, secretaris.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. De vorige week werd te Beekbergen a/d Veluwe (Gelderland) de nieuwe kolonie geopend, waarin op christelijke wijze zullen verpleegd worden: landloopers en bedelaars. Tot hiertoe bestond zulk een inrichting in Nederland niet. Volgens den heer Jacob van 't Lindenhout, begonnen, 8 jaren geleden, enkele christenen in Duitschland met deze soort philantropie en thans bestaan er reeds 13 christelijke arbeiderskoloniën, waarin gemiddeld 16 à 17 honderd zwervers een toevlucht vinden.

Deze nieuwe stichting draagt den naam

— „Het Hooge Land." —

Ds. van Hooghuizen uit Nijmegen sprak een openingswoord, waarna nog verschillende sprekers het woord voerden, onder meer Graaf van Limburg Stirum, een der bestuursleden, waarna Ds. de Geer met dankzegging sloot.

De inrichting werd zeer geroemd, wat aanleg enz. betreft. Het doel is om hen, die door werkeloosheid, of op andere wijze zich aan den bedelstaf hebben overgegeven, weer op de been te helpen, door hen eerst werk te verschaffen en daaraan te gewennen, om hen aande maatschappij terug te geven.

Wij hebben alle redenen om ons ook over deze stichting te verblijden, opdat die soort menschen dikwijls door allen, zelfs door familieleden uitgestooten, nog eens op christelijke wijze behandeld, of weer voor het eerst met het Evangelie en den Heiland van ongelukkigen bekend worden.

Er zijn reeds 5 personen, die er verpleegd worden.

Onze Hooge Regeering, die namens den Staat ook philantropie beoefent en laat opleiden in christelijke en maatschappelijke deugden, geeft soms zonderlinge en hoogst treurige staaltjes te zien van opvoeding. Zoo heeft zij weer bij den heer van Marken, gistfabrikant te Delft, voor ZES DUIZEND ZEVEN HONDERD EN TIEN GULDEN, zegge *f* 6710.00 jenever gekocht, ten behoeve van de Marine, want de Regeering zelve is het, die mede doet om onze mariniers het drinken te leeren, en wanneer dan straks de leerzame Janmaats bewijzen van hun bekwaamheid afleggen in de zuiphuizen, waaraan de Staat vergunning heeft gegeven om het vocht te schenken (wat zoovele varensgezellen voor tijd en eeuwigheid ongelukkig maakt) dan worden ze met gevangenis gestraft, want dronkenschap mag bij het leger en de vloot niet voorkomen.

Reeds bij de Engelsche Marine is een krachtige werking en openbaring der geheel-onthouders-beweging en door vele autoriteiten wordt die arbeid gesteund — maar Nederland gaat liever in het oude zog voort, in plaats zich eens ernstig voor de vraag te stellen: wat is het beste? De christenen van alle kleur moesten verontwaardigd opstaan om het volk te bewerken, opdat met gepasten dwang de regeering genoodzaakt werd, niet meer zulke zondige praktijken uit te voeren.

België. De verkiezing in België heeft voor goed getoond, dat daar, waar het volk mede aan het woord komt, het liberalisme niet meer gewild is op staatkundig gebied, even min als de moderne dominé's in zake van godsdienst. Het volk scheidt zich meer en meer in twee richtingen, òf onder de godsdienstige vlag, òf geheel daarmede brekend, werpt het zich in de armen van het socialisme en straks in die van het anarchisme.

De partijverhouding in het parlement is 104 kerkelijken (gewoonlijk clericalen genoemd), 25 socialisten en 23 liberalen, en dan nog in een bonte mengeling verdeeld. Hunne beste woordvoerders zijn ter zijde gezet. Geen wonder, dat ze „ach" en „wee" roepen, en in zak en asch zittende, over hun nederlaag treuren.

Duitschland. Het Duitsche Rijk was in de vorige week het tooneel van beteekenisvolle gebeurtenissen op politiek gebied. Vooreerst was er te Frankfort een groot socialisten-congres gehouden, waar uit alle deelen des rijks, niet alleen maar van verre over de grenzen, vertegenwoordigers waren om de belangen van den werkman te bespreken. Uit alles blijkt, dat de tijd voorbij is van het spreekwoord: „*wat de heeren wijzen, moeten de gekken prijzen.*" Daar werd mede bedoeld, dat al wat de mannen, die aan het bestuur van stad en land zaten, veranderden in de wetten enz. het volk er maar mede tevreden moest zijn en er zich naar gedragen.

Het volk begint mee te praten en dat is goed ook, en te hopen is, dat de regeeringspersonen zooveel verstand zullen hebben om bij tijds de bakens te verzetten, nu het getij verloopt, want o wee! als het hun afgedwongen wordt, het natuurlijk recht, wat ieder Staatsburger toebehoort.

Caprivi, de Rijkskanselier, die zeer gematigd was jegens alle partijen, kan maar geen overeenstemming vinden met Graaf van Eulenburg, minister van Pruissen, omtrent de socialistenwet. De laatste wilde die zeer verscherpt hebben, terwijl de eerste daarvan niet wilde weten, eer verzachten en omdat zij het niet eens konden worden, hebben ze beiden ontslag aangevraagd en de keizer was genoodzaakt, hen dat te geven. Graaf Hohenlohe zal opvolger worden van Caprivi, terwijl Von Köller de plaats van Von Eulenburg zal innemen. De tijd moet het leeren, of die heeren het samen kunnen treffen. Het is natuurlijk een zeer lastige maar ook ernstige geschiedenis, vooral met het oog op de toekomst.

Rusland. Elke dag is de vraag: hoe zou het met den Czaar zijn?" De doctoren hebben reeds lang de hoop op herstel opgegeven en elk oogenblik wordt het doodsbericht ingewacht. Keizer Alexander is nog maar 49 jaar oud en moet een zeer vredelievend Vorst zijn, maar, door zijne raadsheeren misleid, dikwijls tot wreede daden, vooral in het zenden van onschuldigen naar Siberië zijn verleid geworden. Hij is zeer vreesachtig, en geen wonder, want nergens gevoelde hij zich veilig voor het anarchistisch moordwerktuig. De vraag is thans aan de orde: „Wat is de Charewitch? Een man des vredes of des oorlogs — zal hij voortgaan in de staatkunde zijns vaders of een vrijere richting inslaan? Het laatste is zeer vermoedelijk, want wat met vreugde is vernomen over heel de wereld: Pobedonoszew is reeds in ongenade gevallen. Deze man heeft al wat kwaad aangericht, hij was procureur van de zoogenaamde Heilige Synode

der Russische Staatskerk en in die betrekking heeft hij wat onheilen gesticht in de laatste jaren, tegen de joden-stundisten (waaronder ook vele Baptistische broeders, die in de zwavelmijnen van Siberië zuchten, omdat ze niet voor dien gevleeschden duivel wilden bukken en tot de Staatskerk wederkeeren.

God heeft dezen Haman den 19 dezer doen vallen en zijn ondergang zal een volkomene zijn, want God is nog een wreeker van het kwade en Hij zal op zijn tijd de ongerechtigheid bezoeken zoogoed, als Hij de onschuld zal beloonen.

China en Japan. Van het oorlogsveld hoort men weinig op 't oogenblik en het is, alsof het al in het vergeetboek begint te geraken, totdat een machtige overwinning of groote nederlaag de gemoederen weer doet opschrikken.

Lombok. Hier is het ook kalm. De onzen gaan dagelijksch voort om een volkomen nederlaag te bewerken aan de Baliërs, die zich niet zoo gemakkelijk laten verdringen — maar toch het onderspit moeten delven. Moge er vooral veel goeds uit dezen oorlog worden geboren, vooral voor die arme verdrukte Sassaks-bevolking.

Z. R.

INGEZONDEN.

SNEEK. In een van de toespraken, welke br. Horn in Londen hield, zeide hij ook dit:

„In Sneek, eene stad in Friesland, waar ik 21 jaar arbeidde, hield ik in eene straat, voor een groot deel door dronkaards bewoond, des Zondagsavonds bijeenkomsten, waar wij de lieden lokten door hen koffie en koek te geven, en zoo brachten wij hen het Evangelie. Hier mochten wij heerlijke vruchten zien."

De straat, welke br. Horn bedoelt, is het Zuid-end. Onze Voorganger als zijne Echtgenoote dachten bij hun komst alhier terstond, om vóóral ook in deze straat te arbeiden. Op zijn verzoek aan den Raad der Gemeente alhier, werd ook hem een lokaal van de Bewaarschool afgestaan. Dat lokaal werd tot heden alle Zondagen gebruikt voor kinderkerk, Zondagsschool en Knapenvereeniging. In dien tijd kwamen een paar bekeeringen in die straat voor van zeer treffenden aard, en zelfs de bewoners van de *Sok* werden op den Heere Jezus gewezen.

Nu kunnen wij met vreugde mededeelen, dat van de Notabelen onzer stad zulk eene sympathie voor onzen arbeid onder het verlorene is openbaar geworden, dat er nu een allerliefst lokaal is verrezen, sterk en net.

Dat lokaal staat vlak aan het Bolwerk, met twee kamers er achter, grenzende aan het Zuid-end. Voor den gevel prijkt met vergulde letters de aantrekkelijke naam van: *Tehuis*. Hartelijk dank en eere aan deze edele menschenvrienden, die zulk een pand gaven voor den arbeid, in de eerste plaats van zuster *de Hart*, terwijl verder voor alles kan gebruikt worden, wat maar het heil onzer medemenschen kan bevorderen.

Op Dinsdagavond 2 Oct. werd het Tehuis geopend. Voor dien avond waren alleen de geëerde stichters van het Tehuis genoodigd. Eenigen hunner waren opgekomen en vonden het lokaal eene allervriendelijkste plaats. Al de wanden zijn versierd met teksten, spreuken en platen. Ook is er een lief orgel in, ten gebruike afgestaan door een onzer warme vrienden in den arbeid.

Onze Voorganger sprak naar aanleiding van de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan, de dames en heeren toe. Met instemming werd die toespraak aangehoord. Ook de Echtgenoote van onzen Voorganger sprak woorden van vreugde en dank, zong solo's met behulp van br. Jeltema en toen werd in het gebed deze stichting den Heere opgedragen. Van af dien tijd wordt het bijna alle avonden gebruikt voor vrouwen, meisjes, jongens, breischool en volksbijeenkomst, als onthoudersvergadering. Daarbij is nu ook den arbeid van Zondag in de Bewaarschool naar het Tehuis overgegaan, zoodat er nu geregeld kinderkerk, Zondagsschool en Knapenvereeniging in gehouden wordt, zoo geheel in verband met de gemeente, als het doel van deze stichting steeds beoogde.

God vergelde de liefde van de humane gevers met zijnen vrede en stelle het Tehuis tot eenen grooten en eeuwigen zegen voor velen, tot spijt van den Duivel, die niet wil, dat Christus tot de verlorenen wordt gebracht.

Het lokaal met de twee kamers is afgestaan aan de N. Chr. G. O. Vereeniging, welke het aanvaard heeft op de voorwaarden, dat het beheer blijft in handen van onzen Voorganger en diens gade, totdat het later, wanneer zij, door sterven of andere oorzaken, het beheer niet meer kunnen hebben, dat beheer op de Afdeeling overgaat, wanneer zij rechtspersoonlijkheid heeft en haar gehalte van dien aard is, dat de Hoofdvereeniging het haar kan toevertrouwen. Ook kan alsdan het eigendomsrecht op de Afd. overgaan. Deze regeling is alzoo gemaakt, opdat deze stichting steeds zal beantwoorden aan het doel, om vooral den door zr. de Hart begonnen arbeid, ook voor de toekomst te behouden en wel om armen en verwaarloosden door dien arbeid voor kerk en gemeente voor te bereiden, daar wij in de Vredekerk veel van dien arbeid niet kunnen hebben.

Sneek. H. KALSBEEK.

CORRESPONDENTIE.

A. K. te P. Wij hebben onze redenen waarom wij aan uw verlangen niet kunnen voldoen. De twee dollars zijn bij ons ontvangen als abonnementsprijs 1893 en '94 à *f* 2.20, zoodat er met inbegrip van uw postzegels nog 55 cent overig is. RED.

Alle berichten, mededeelingen etc. voor ons blad, waarin op plaatselijke quaesties, 't zij bedektelijk of openlijk, wordt gezinspeeld, zullen, zoo wij zulks ontdekken, terzijde worden gelegd. „De Christen" strijde met open vizier, maar schiete niet in het donker.

DE REDACTIE.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van A. K. te Franeker *f* 0.90.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 394 DONDERDAG 8 Nov. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Nieuwe Abonné's.

Allen, die ons voor 1 December e.k. *twee* nieuwe abonné's op „De Christen" voor *minstens* een jaargang bezorgen, bieden wij aan een SCHEURKALENDER „De Olijftak" of, naar verkiezing, 10 Ex. van het boekje: „Doe iets voor Jezus." Wie ons *vijf* inteekenaren bezorgen, hebben het recht daarvoor een boek of eenig ander voorwerp te kiezen tot eene waarde van *een Gulden*. Wie ons een grooter aantal aanbrengen, hebben natuurlijk ook recht op meer belooning.

Jongelui! doet uw best eens en zendt uwe opgaven etc. aan den

ADMINISTRATEUR te Stadskanaal.

Over 't geven der tienden.

REFERAAT.

Weinige woorden der H. S. worden zeker wel met een fijner en practischer ongeloof bestreden, dan de woorden des Heeren Jezus: „Het is zaliger te geven, dan te ontvangen!" Nochtans wordt over 't algemeen de plicht van geven erkend. De uitspraken der H. S. zijn *te duidelijk* en de geest van den waren godsdienst is *te klaar* geopenbaard om de verplichting in dezen geheel te kunnen wegredeneeren. Hoe groot ook het onderscheid tusschen Oud- en Nieuw-Testament in andere opzichten mag zijn, hierin stemmen beide deelen volkomen overeen, dat zij uitdrukkelijk leeren, dat wij een deel onzer inkomsten zullen aanwenden tot instandhouding van den openbaren eeredienst en tot verzorging der armen. Beide deelen maken het *geven* evenzeer tot een wezenlijke eigenschap van de kinderen Gods, als het *bidden*. Zij vorderen evenwel van den mensch niet alleen, dat hij nu en dan iets bijdrage tot het werk des Heeren en tot leniging der ellende; maar veelmeer, dat hij de gezindheid van werkdadige, helpende, reddende liefde steeds vertoone door regelmatig geven.

Eene der oudste inrichtingen van regelmatige liefdadigheid was het offer der tienden voor den Heer.

Meer dan 400 jaren vóór dat aan Mozes de wet op Sinai werd gegeven, gaf Abraham reeds aan Melchisedek de tienden, Gen. 14: 20. Jakob insgelijks deed de gelofte, toen hij voor Ezau vluchtte, den Heer van alles de tienden te zullen geven, Gen. 28: 22.

In 't verdere beloop der heilige geschiedenis zien wij eene belangrijke vermeerdering van de aanspraken op 't inkomen van Gods volk tot godsdienstige doeleinden.

Volgens Lev. 27: 30 werden in de eerste plaats alle tienden, beide van den oogst des akkers en van de vrucht der boomen, den Heere geheiligd en volgens Numeri 18: 20—29, werden deze tienden den Leviten, welke geen erfdeel in 't land Kanaän ontvingen, toegekend en van deze tienden moesten weder de Leviten een tiende aan den Heere offeren en wel het beste.

Verder moest ieder Israëliet de eerstelingen zijner kudde en zijner akkers geven. De eerstelingen des oogstes waren volgens aloud gebruik een zestigste deel van 't geheel.

Bovendien werd eene somme gelds als losgeld voor den eerstgeboren zoon betaald.

Ook werden tijdens den oogst de einden des akkers voor de armen overgelaten, wat naderhand de gewone regel ook op een zestigste deel van 't geheel bepaalde. Tevens behoorde ook aan de armen, wat aan de handen des garvenbinders ontviel: in ieder zevende jaar bleef de akker onbewerkt en wat van zelf wies, behoorde weder den armen. Ook werd ieder vijftigste jaar alle eigendom aan den erfbezitter wedergegeven en daarenboven de drie jaarlijksche feestreizen naar Jeruzalem, waartoe de geheele manlijke bevolking verplicht was, vereischten ook voor velen niet geringe onkosten. Daarbij kwam dan eindelijk nog de halve sikkel voor 't heiligdom en de velerlei uitgaven ter oorzake der gastvrijheid.

Alles te zamen genomen, beliepen die uitgaven minstens een vijfde, volgens sommigen zelfs een derde van het geheele inkomen. Op alle bezit was echter 't stempel van godsdienstige toewijding gedrukt en met de regelmatige bijdragen is nog bij lange na niet gezegd, wat het volk Gods des O. T. tot godsdienstig doel bijeenbracht. Bijzondere ondernemingen werden door bijzondere liefdegaven gedekt. Toen de tabernakel gebouwd werd, daarvan lezen wij Exod. 36: 5: Het volk brengt te veel, meer dan genoeg is ten dienste des werks. Bijzondere vermelding verdient ook nog, wat tijdens Davids regeering geschiedde, nadat het volk jarenlang nevens de bovenvermelde regelmatige uitgaven ook nog de lasten der vele oorlogen en eener koninklijke hofhouding had te dragen gehad. Als n.l. David het volk tot den bouw des tempels opeischte, werd niet karig bijgedragen. Het heet daar in 1 Kron. 9: 9: En het volk was verblijd over hun vrijwillig geven, want zij gaven met een volkomen harte, den Heere vrijwillig.

De wonderlijke weldadigheid hinderde evenwel het tijdelijke welzijn des volks volstrekt niet. Zij was veeleer bevorderlijk tot tijdelijk en geestelijk welzijn en werd door het bestuur Gods zoodanig ondersteund, dat het volk Israël geluk of ongeluk had, naarmate zij gehoorzaam of ongehoorzaam waren aan dit gebod. Als zij den Heere vereerden van al hun goed en van de eerstelingen van hun inkomen, dan werden hunne schuren vol. Wanneer zij echter in de tienden en de offers God beroofden, dan ervoeren zij al spoedig, dat zij daarmede zich zelven beroofd hadden. In Mal. 3: 9, 10 heet 't uitdrukkelijk: „Met eenen vloek zijt gij vervloekt, omdat gij Mij berooft, zelfs het gansche volk. Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er spijze zij in mijn Huis en beproef mij nu daarin, zegt de Heere der heirscharen, of ik u dan niet openen zal de vensteren des Hemels en u zegen afgieten, zoodat er geene schuren genoeg wezen zullen."

Al het bovengenoemde gold voor 't oude Bondsvolk. In hoeverre echter hebben deze tiendeninzettingen geldigheid in 't Nieuwe Verbond?

Dat is nu eene vraag van 't allergrootste gewicht. Niet alles in 't Oude Testament is kortweg geldig ook in 't Nieuwe Testament; dat moeten zelfs dezulken toestemmen, die gaarne eene oudtestamentische orde in 't leven zouden roepen. Onder meer andere onmogelijkheden der overdraging van 't Oude op 't Nieuwe behoort ook de oudtestamentische godsdienst met zijn offerwezen, zijne priesters en zijne Leviten-ambten. Als echter de Levitische orde niet op 't Nieuwe Verbond is overgegaan, dan is daarmede natuurlijkerwijze ook de verzorging der Leviten opgehouden. De bijzondere voorschriften van de inrichting der tienden voor den Levitischen Stam is daarom met den geheelen vorm der oudtestamentische wetgeving verdwenen. Evenmin echter als het doel, waartoe deze orde toen werd opgericht, uit den geest des wetgevers kon verdwijnen, zoomin is ook de verplichting om door middel van giften den openbaren godsdienst in stand te houden en de armen te ondersteunen, door de volledigere ontvouwing der genade Gods in 't Evangelie, opgeheven geworden. Het Evangelie heeft veeleer, dewijl het 't O. Verbond door een Nieuw en beter vervangt; datgene, wat in 't eerste van godsdienstige beteekenis was, opnieuw geheiligd; en dat geldt in 't bijzonder van den wezenlijken inhoud van 't gebod der liefdadigheid.

Het gebod der liefde tot God en den naaste was reeds vóór de sinaitische wetgeving den mensch in 't hart gegeven en dit oorspronkelijke gebod is onveranderd gebleven, al heeft ook het Evangelie de uitdrukking der daarin gevorderde liefde nieuwe vormen gegeven.

Deze laatste bewering wordt door vele uitspraken des N. T. bevestigd. Wij lezen, Matth. 23: 23: „Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeën, gij geveinsden, want gij vertient de munt en de dille en de komijn, en gij laat na het zwaarste der wet, namenlijk het oordeel en de barmhartigheid en het geloof. Deze dingen moest men doen en de andere niet nalaten." Hier zegt alzoo Jezus zelf, dat het recht is de tienden te geven, alleen het oordeel, de barmhartigheid en 't geloof moesten daaraan toegevoegd worden. In Luk. 3: 11, zegt de Heer: „Wie twee rokken heeft, deele hem mede, die er geen heeft, en wie spijze heeft, doe desgelijks." Dit is dus niet het geven van een tiende, maar de helft; echter nog iets grooters verlangt de Heer. In Luk. 14: 33 heet het: „Een iegelijk, die niet verlaat, alles wat hij heeft, die kan mijn discipel niet zijn. Hiermede verlangt de Heer de bereidwilligheid Hem alles te geven, indien

't noodig is. In het N. T. maakt alzoo de Heer in verschillende omstandigheden ook verschillenderwijze aanspraak op de liefdadigheid, menigmaal is een tiendenoffer voldoende, menigmaal is de helft niet te veel, en ook kunnen er gevallen voorkomen, waar 't noodig is, alles te offeren. Misschien kan ook 't geval zich voordoen, waar een tiende nog te veel ware, alhoewel wij van dit laatste in den Bijbel geen voorbeeld vinden.

Niet alleen echter wordt door karig geven veel te kort gedaan aan 't werk Gods, maar ook gezondigd; de liefdegaven worden ook dikwijls te eigenwillig verdeeld. Die kolectant, die het gevoel 't beste weet op te wekken, gaat ook met den grootsten buit er van door, zonder dat bij den gever doel en bestemming in acht genomen worden. Ook in de uitdeeling der giften behoorde men steeds met overleg te werk te gaan, juist daardoor wordt 't meeste gewonnen. Het O. T. toont maar al te duidelijk, hoe God aan een ordelijk, weloverlegd geven welgevallen had, want daar is overal eene wijze verdeeling voorgeschreven. Mag 't nu meer overeenkomstig den geest des N. T. zijn, met betrekking tot bestemming der liefde-offers, de persoonlijke belangstelling te laten beslissen, wijl wij in 't N. T. hierover geene nauwkeurige voorschriften vinden, toch behoorden Gods kinderen in alle gevallen en onder alle omstandigheden den Heere offers brengen, want de Apostel Paulus zegt: 1 Cor. 16 : 1, 2: „Op elken eersten dag der week legge een iegelijk van u iets bij zichzelven weg vergaderende eenen schat, naardat hij welvaart verkregen heeft."

„Een blijmoedigen gever heeft God lief." Zulk een gever zal bijzonderen zegen hebben; geeft iemand niet blijmoedig, dan mist hij dezen zegen, maar hij is daarmee nog niet van zijne verplichting ontbonden. Verwaarloost een kind Gods nochtans dat gebod der liefdadigheid, zoo kan dat onmogelijk in zijn voordeel zijn. De Heer kan de overtreding niet zegenen en aan Gods zegen is toch alles gelegen. Door karig geven zal zelfs niemand stoffelijk voordeel genieten. De Heer neemt gewoonlijk het zijne in Zijne voorzienigheid om zijne kinderen door lijden op te voeden en op deze wijze door aanschouwelijk onderwijs te leeren. Gewis, het Evangelie is verre boven de wet verheven, maar deze voorrang moet niet in de goedkoopheid gezocht worden, want het Nieuw-Testamentische gebod der liefde is niet daartoe bestemd om de zelfzucht te bevorden.

Daarom behoort ook de Nieuw-Testamentische liefde nooit achter te staan bij het Oud-Testamentische gebod. Als de Heer echter op 't oude Verbond zijnen zegen van de gehoorzaamheid in 't geven afhankelijk maakte, dan zal Hij zeker ook de opofferende liefde in 't N. Verbond beloonen. De ervaring van vele blijmoedige gevers dient hier tot bevestiging dezer waarheid.

(Naar 't Duitsch.) K.

Drie weken met Jozef Rabinowitsch.

Aan het maandblad Le Réveil d' Israel ontleenen wij de volgende mededeeling van Dr. A. J. Gordon.

„Toen ik in Juli l.l. naar Chicago ging om er met den heer Moody te arbeiden, was ik gelogeerd naast eene kamer, waarin, naar men mij gezegd had, een Rus zijn intrek had genomen. Des avonds was ik verrast, de vurige akkoorden te hooren van een soort van Hebreeuwsch kerkgezang, maar geuit met zachte stem. Toen ik inlichtingen ging inwinnen, verhaalde men mij, dat mijn buurman Jozef Rabinowitsch heette, van Kischinew. Zoo was ik dan slechts door eene enkele deur gescheiden van den man, om wiens wil ik gaarne den Oceaan zou zijn overgestoken om met hem kennis te maken. Ik begaf mij tot hem, en nooit zal ik de drie weken vergeten, die wij in broederlijke gemeenschap samen hebben doorgebracht in de bestudeering der vragen, die betrekking hebben op het Koninkrijk Gods.

Nooit zag ik eene zoo krachtige liefde voor den Zaligmaker Jezus, of eene zoo volkomene toewijding aan Zijn persoon en voor Zijne heerlijkheid. Nog zie ik het schitterende gelaat, waarmede hij de Messiaansche Psalmen verklaarde bij de gemeenschappelijke godsdienstoefeningen, welke wij 's morgens en 's avonds samen hielden. Bij de plaatsen, waarin gesproken wordt van het lijden en van de heerlijkheid van den Messias, verhieven zich zijne handen ten hemel en riep hij als Thomas uit: „Mijn Heer en mijn God!" Hij was zoo vervuld, niet alleen met den geest, maar ook met de letter der H. Schrift, dat men, hem hoorende, zou hebben kunnen gelooven in tegenwoordigheid van Jesaja of van een ander der oude Profeten te zijn.

„Wat denkt gij van de ingeving der Heilige Schriften?" heb ik hem gevraagd.

„Dit is het Woord van God," zeide hij, den Bijbel opheffende. „Als ik er in lees, weet ik dat God tot mij spreekt, en als ik predik, zeg ik tot de menschen: „Hoort in stilte, wat de Heer tot u zeggen zal." — „Als men de ingeving van den Bijbel vergelijkt met die van Homerus of van Shakespeare, is er geen sprake van trap, maar van soort," zeide hij. „De electriciteit doordringt wel een ijzeren staaf, maar niet een van glas, hoe zuiver en schitterend het ook zij: er is geen verwantschap tusschen beide. De H. Geest doordringt en vervult de H. Schrift, omdat Hij er zelf het middelpunt van is."

Niets is aangrijpender dan Rabinowitsch het geluk en de heerlijkheid van zijn volk te hooren beschrijven, wanneer het aan het einde weder in het verbond Gods zal ingaan. De volken zullen de zegeningen niet verkrijgen, die voor hen zijn weggelegd, en de gekruisigde Messias zal het werk Zijner dienstknechten niet met volkomen voldoening zien, vóórdat Zijne broederen naar het vleesch Hem erkennen en in Hem gelooven zullen. Met eene aandoening, die onmogelijk te beschrijven is, ging hij voort: „Jezus, het verheerlijkte Hoofd der Kerk, is op weg Zijn geestelijk lichaam te vormen; denkt gij, mijn broeder! dat mijn volk er geen plaats zal innemen? Zeker. De laatste plaats is de heiligste plaats. Wanneer de laatste Heiden van de millioenen van Indië en China en van de ontelbare menigte van Afrika en van de eilanden der zee zal zijn toegedaan, en het lichaam van Christus volkomen zal zijn, zal er nog eene plaats zijn voor het kleine Israël, dat is zijne doorboorde zijde; die wonde blijft open, totdat zij, voor wie zij werd aangebracht, zullen gered zijn." Zach. 12 : 10. K.

(Uit „Ons Orgaan.")

NIET ALLEEN.

Op zekeren dag zat ik voor het raam. Mijne oogen opslaande, zag ik oogenschijnlijk niets bijzonders en toch .... o, zooveel.

Een kleine kleuter van drie jaren had zijne grootouders bezocht en ging nu weer naar zijn huis, dat enkele minuten daarvan verwijderd was. Alleen nam de kleine den terugtocht aan, doch wat zag ik? Om het hoekje van de deur stond de bezorgde grootmoeder en oogde den kleine na, totdat hij veilig thuis was.

't Was niets bijzonders en toch werd ik daardoor zoozeer versterkt en bemoedigd. Ik dacht aan Gods kinderen, die allen hun weg bewandelen naar het Vaderhuis in een wereld vol gevaren en verzoekingen. Als van dezen kleine, zijn hunne treden wankel, en klein hunne kracht. Hoe moeilijk is dikwijls hun weg, hoe duister, hoe eenzaam! Maar ik zag, dat zij niet alleen waren, dat van den hemel de Heer met een oog vol liefde en zorg op hen nederblikte, totdat zij veilig aangeland waren. Hoe heerlijk kwam die gedachte mij voor. Als onze weg moeilijk is en wij nergens uitkomst zien, hoe vertroostend is dan het bewustzijn, dat onze Hemelsche Vader ons bewaakt om dadelijk hulp te bieden, als wezenlijk gevaar ons genaakt. Als we eenzaam, ver van broeders en zusters ons pad bewandelen, als 't ware alleen de wapenen moeten opnemen tegen de wereld; hoe zalig te weten, dat God Zijn kind bewaakt en geen enkel oogenblik uit het oog verliest.

Als tal van verzoekingen ons omringen en op ons aanvallen als zoovele vijanden en wij bevreesd worden te midden daarvan, hoe gelukkig te weten, dat die Machtige ons gadeslaat en bereid is ieder oogenblik Zijne hulp te schenken.

Als we een kruis moeten torschen, dat de wereld niet ziet en waarvan niemand weet; hoe versterkt ons de gedachte, dat Gods oog met ontfermende liefde op ons nederblikt en vol zorg ons op onzen weg nastaart, totdat we veilig thuis zijn. Nietwaar, de gedachte daaraan doet ons opblikken tot den Heer om Hem in ootmoed te danken voor het voorrecht Zijn kind te mogen zijn.

Doch laten we het ook bedenken, dat Gods oog ons gadeslaat, wanneer we afwijken ter linker- of ter rechterzijde van het smalle pad, als we ons zullen doof houden voor Zijne roepstem, die dan nimmer uitblijft, want dan zijn we waarlijk in gevaar, in doodsgevaar. En evenals de zorgende grootmoeder zou toesnellen om haar lieveling te redden, indien het gevaar dreigde, met grooter, inniger liefde komt dan de Heer tot ons, biedt ons Zijne kracht en vermaant ons steeds terug te keeren op den smallen weg, die alleen ten leven, tot eeuwig geluk voort. O, dat we toch nauwkeurig acht geven op de stem van den trouwen Wachter Israëls, die niet sluimert noch slaapt en in ootmoed die stem gehoorzamen, dan komen we voorzeker veilig thuis.

St. P.

Een goede verklaring van Romeinen 8 : 28.

„Wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de Geest zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen."

Een Fransche soldaat, die wegens zijn ruwheid en onwetendheid bekend was, had, de militaire tucht moede, reeds eenige keeren om zijn ontslag uit den dienst aangevraagd, doch steeds zonder gevolg. Zoo vaak hij van 't exerceeren terug kwam, gaf hij zijn woede lucht tegen zijn huisheer, die hij met grofheden en beleedigingen overlaadde.

Eens kwam hij in kwartier bij eene vrome weduwe. Toen hij na eenige dagen, zooals gewoonlijk, luid vloekend van de kazerne terugkeerde, vond hij op de tafel van de woonkamer een bijbel. Zijn blik in het boek slaande, bleef hij rusten bij de woorden van den Heer Jezus: „Alle dingen, die gij biddende begeert, gelooft, dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden" (Mark. 11 : 24).

Deze woorden maakten indruk op den anders zoo ruwen mensch, en hij vroeg zijne huisvrouw, welk boek het was, waarin deze woorden stonden.

Weduwe: Het is de bijbel.

Soldaat: Wat is de bijbel?

Wed.: Het is Gods Woord.

Sold.: Het woord van God? Dan moet ook alles waarheid zijn, wat daarin staat?

Wed.: Gewis.

Sold.: Dan moet ook alles, wat daarin beloofd wordt, vervuld worden; de woorden, die ik straks gelezen heb, medegerekend.

Wed.: Ja, gewis; alles, wat wij in den naam van den Heer Jezus bidden, zal ons gegeven worden — indien we gelooven.

Sold.: Ik wenschte sinds lang van den militairen dienst ontslagen te zijn. Wanneer de bijbel waar is, behoef ik dus slechts God om mijn wensch te bidden, en dan zal hij vervuld worden?

Wed.: De bijbel leert ons, om aardsche wenschen altijd voorwaardelijk te bidden, om geestelijke gaven durven we onvoorwaardelijk bidden.

Sold.: Verschoon mij. Van wat gij daar juist zeidet, is in de woorden, die ik zooeven las, niets gezegd. Daar heet het, dat alles, wat wij van God bidden, ons geworden zal.

Wed.: Het kan zijn. Alles wat de bijbel zegt, is waarheid; het Woord van God kan niet liegen.

De soldaat kon de woorden der H. Schrift niet vergeten. Dag en nacht weerklonken ze door zijne ziel.

„Ik wil het in alle geval beproeven", zeide hij tot zichzelven, „ik kan er in geen geval iets bij verliezen, en wie weet, misschien wordt mijn wensch dan nog vervuld."

Hij begaf zich in zijn slaapkamer en knielde neder, met het voornemen God te bidden, hem van den dienst te bevrijden, die hem zoozeer tegenstond. Nauwelijks was hij echter begonnen, of de herinnering aan de vele zonden, die hij bedreven had, ontwaakte en beangste hem.

„Hoe", dacht hij, „kan de heilige God het gebed van zulk een groot zondaar, als ik ben, ook verhooren?" Deze bange gedachte drong het eerste onderwerp van zijn gebed geheel op den achtergrond. Hij weende, zuchtte en riep luide tot God om genade en vergeving.

En God blikte vol ontferming op hem neder en schonk hem vergeving zijner zonden; ja, Hij maakte hem tot een nieuw schepsel. Van nu aan was zijn leven in alle opzichten geheel anders dan vroeger. Was hij nog voor korten tijd een dronkaard, een wellusteling, een ruwe lasteraar, van nu aan werd hij zachtmoedig en stil, en was voor zijne kameraden een voorbeeld van godsvrucht en van een reinen levenswandel. Deze plotselinge bekeering trok algemeen de opmerkzaamheid der soldaten. Zijne oversten, zoowel als zijne kameraden, vroegen hem, wat hem zoo godsdienstig gemaakt had. Hij beleed het en loochende de waarheid niet; met vreugde getuigde hij van de groote barmhartigheid, die God aan zijne ziel had bewezen. Zijne woorden, die uit het diepst des harten opwelden, troffen ook de harten zijner kameraden en velen van hen werden over hun zieleheil bekommerd en begonnen met allen ernst naar God te vragen. Het voorbeeld des eenen oefende een sterken invloed op de anderen uit, en van dag tot dag verkreeg het Evangelie een vasteren bodem in het regement, waartoe onze vriend behoorde.

De meeste officieren zagen het werk des H. Geestes in de harten der soldaten met leede oogen aan; zij beschouwden den godsdienst als iets, dat bij den krijgsdienst niet paste, en het verdroot hun, zoovele „schijnheiligen" in hunne gelederen te zien. Zij verwittigden hunne oversten hiervan en noemden hun ook den bewerker van deze zoo „ergerlijke beweging." Men nam hem daarover nauwkeurig in verhoor, doch de eenvoudige soldaat, ver van hierdoor bevreesd te zijn, nam met vreugde deze gelegenheid te baat, om zijn geloof te belijden en van Gods genade in Christus Jezus te getuigen.

Hij voegde er echter bij, dat hij zijne kameraden niet verleid had, maar door het eenvoudige verhaal, van wat de Heer aan zijne ziel gedaan had, had hij beproefd hen van den weg der zonde op den eenigen weg, die ten leven leidt, te wijzen.

Men vroeg hem, waarom hij niet meer zoozeer naar zijn ontslag verlangde, daar hij toch zoo dringend en dikwijls daarom gevraagd had. Hij antwoordde:

„Eer ik bekeerd was, wilde ik mijn eigen zin doorzetten; doch sedert ik het eigendom mijns Heeren Jezus ben geworden, heb ik geen anderen wil als den Zijne en geef ik mij aan mijnen God over, zooals een kind, dat zich door zijnen vader leiden laat."

Daar zijne vroomheid de eenige overtreding was, waarvan men hem beschuldigen kon, beijverde men zich hem tot straf zijn ontslag zoo spoedig mogelijk te doen toekomen.

Op deze wijze leerde hij, dat alle woorden des Heeren waarachtig, al Zijne beloften ja en amen zijn; maar dat Hij alles eerst te Zijner tijd in vervulling brengt.

Uit „Der Wahrheitszeuge."

P. C.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Aan broeder C. B. te S.

Openb. 14 : 4: „Dezen zijn het, die met vrouwen niet bevlekt zijn, want zij zijn maagden; deze zijn het, die het Lam volgen, waar het ook heengaat; deze zijn gekocht uit de menschen, tot eerstelingen Gode en het Lam."

Onze broeder doet de vraag: „Hoe moet ik dit verstaan, vleeschelijk of geestelijk, en hoe is zulk eene onderscheiding te verstaan?"

Wanneer de gemeente van de aarde is opgenomen in den hemel, kan de antichrist komen, zooals wij in Openb. 13 eene beschrijving van hem vinden, als vereenigd werkende met het hersteld Romeinsche rijk. Maar ook in dien duisteren tijd zal de Heere nog Zijne dienaren hebben. Ook Zijn Naam zal nog op aarde hulde ontvangen.

In Openb. 7 vinden wij, dat Israël in dat tijdperk zijn 144.000 verzegeld zal hebben, en dat de volkeren eene ontelbare schare zullen opleveren. Zij allen komen uit de groote verdrukking van den antichrist.

Nu komen hier de 144.000 verzegelden uit Israël weer voor met den naam des Vaders op hunne voorhoofden. Over hen is een groot gejuich in den hemel.

Zij leefden buiten de afgodische vereering van het beest, en als zoodanig buiten de geestelijke hoererij. „Zij hebben zich met vrouwen niet bevlekt."

Voor wie met de doorgaande spreekmanier van de Profeten des ouden dags bekend is, is het duidelijk, dat hiermede aangeduid wordt, dat zij zich van alle afgoderij onthielden. Afgoderij wordt door de Profeten als geestelijke hoererij en overspel voorgesteld.

Deze wandelden in maagdelijke reinheid, dat wil zeggen, zij maakten zich niet aan afgoderij schuldig. En in plaats van het beest te bewonderen en na te loopen, „volgen zij het Lam, waar het ook heengaat."

Zoo zien wij, dat dit geestelijk en niet vleeschelijk moet verstaan worden.

S. De H.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Zondagavond had de gemeente het voorrecht een broeder, een jongeling, door den doop aan haar te zien toevoegen.

STADSKANAAL. Zondag j.l. ontvingen we hier het smartelijk bericht, dat een onzer, broeder F. M. De Vries, op den oceaan was omgekomen. Hij behoorde nog maar kort tot de gemeente, doch heeft zich als een oprechte, eenvoudige belijder van den Christus doen kennen. Ook de zee zal hare dooden moeten weergeven (Openb. 20 : 13), en dan zien we onzen broeder bij Jezus weer. Halleluja! De Heer trooste zijne weduwe en zegene zijne twee nagelaten kinderen.

MUNTENDAM. In overleg met de gem. Stadskanaal werden hier door en uit de broederschap twee broeders als opzieners der gemeente gekozen en wel br. J. Bosma tot ouderling en br. K. Vos tot diaken.

Zondag was onze voorganger en de broeder ouderling Dethmers van Stadskanaal in ons midden. De eerste sprak voor een flink getal hoorders, naar aanleiding van 1 Tim. 3 : 15, en daarna had, in dezelfde samenkomst, de bevestiging der beide gekozene broeders plaats.

Moge op een en ander een rijken zegen van den Heer volgen, en ons nog dikwijls zulk een opwekkend samenzijn vergund worden!

Wij bevelen ons en onzen arbeid in de voorbede der gemeente aan.

Die op den Heere vertrouwen, zullen niet beschaamd worden.

SNEEK. Dit was ook onze ondervinding op 1 Nov. l.l. Die dag blijft bij ons onvergetelijk. Hadden wij gezamentlijk den Heere gesmeekt, dat Hij ons een heerlijk feest wilde schenken, wij hebben het ook gekregen. De kerk was prachtvol versierd; alles gaf een feestelijk aanzien. Des avonds om acht uur was de gemeente en vele warme vrienden en vriendinnen samen gekomen. De kerk was propvol, zoodat, toen onzen Voorganger, zijne gade en kinderen binnengeleid werden, zij van verbazing staan bleven en met Jacob uitriepen: „Wij zijn geringer dan al deze weldaden."

Onzen br. F. Faber las den 103 psalm, en een deel daarvan werd door ons uit vollen borst gezongen. Eenig was onze vreugde van wege de goedertierenheid Gods op het feest van onzen voorganger. Op onze uitnoodiging waren verschillende broeders en zusters van elders gekomen, o. a. een br. uit Zutfen, een geestelijk kind van onzen voorganger, zes uit Heeg, een uit Leeuwarden, twee uit Franeker en twee uit Bergumerheide.

Krachtige toespraken werden er gehouden en prachtige cadeaux aangeboden van Gemeenten, Jongelings-, Knapen-, Jongedochters- en Meisjesvereenigingen, en van vele vrienden.

Aan versnaperingen was geen gebrek. De dienende Martha's hadden het zeer druk; en het was 3 uur, voordat wij het wisten. Maar toen het einde naderde, werden wij nog heerlijk verrast.

Onze br. Voorganger had, in betrekking tot zijn vijfentwintigjarig jubileum, den vorigen Zondagavond gesproken over Ps. 28 : 7, en tevens den Heere gebeden, dat Hij hem nog ééne ziel wilde geven; en lof zij den Heere, dien avond werd eene jongedochter getroffen door het Woord, en kwam in den feestnacht tot volkomen overgave aan den Heere; zij beleed, dat alle hare zonden vergeven waren.

Met vreugde kunnen wij ook van haar mededeelen, dat zij een wakkere strijdster is. Zondagavond nam zij haar vriendin mede naar de kerk en droeg deze biddend den Heere op, toen zij weenende was over hare zonden. Wij hebben ook veel geloof voor haar. De Heere had dus de beste wijn voor het laatst bewaard.

Wij gelooven, God zal nog een groot werk doen. Moge dan ook nog dit feest, wat ik u in 't kort mededeelde, de uitwerking hebben, dat vele zondaars vallen aan de voeten van Hem, die ons deze vreugde bereid heeft.

Zoo de Heer wil, hopen wij later nog iets meer omtrent het feest mede te deelen.

H. Kalsbeek, Secretaris.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Dat onze Koningin-Regentes mild is, blijkt genoegzaam uit hare vele giften aan verschillende personen en corporatien en dat H. M. haar invloed aanwend om hulpbehoevenden te helpen, dat bleek weer uit het briefje van de Schoonhovensche ouderloose jongen, nog te jong om in aanmerking te komen voor den landsdienst en niemand hebbende, die hem hierin behulpzaam kon of wilde zijn, nam hij het besluit zich regelrecht tot de Koningin te wenden, en niet te vergeefs, want nu reeds is de aanvankelijke begeerte om soldaat te worden vervuld.

Ook gaf de Vorstin — wat zeker ieder christelijk hart (natuurlijk dat niet al te veel aan de alcohol is gehecht) zal verblijden — een gift van 200 gulden voor het 2de geheel-onthouders-koffiehuis te Groningen, waaruit blijkt, dat H.M. sympathie heeft voor den christelijken arbeid, die van deze vereeniging uitgaat.

Mocht het een vingerwijzing zijn voor de Regeering om van hare zijde dien strijd meer te waardeeren en te helpen met wetten, om het groote doel van geheele ontnuchtering des volks te bereiken. Och mochten wij het nog maar van één kamerlid vernemen, die het eens voor de zaak der Christen geh. onth. in 's lands raadzalen opnam, wij zouden ons ten zeerste verblijden, en in de komst van deze eerste zwaluw, met innigen dank aan God, de naderenden zomer begroeten.

Tegen 13 Nov., dus a.s. Dinsdag, zijn de leden der 2de Kamer te samen geroepen om hunne winterarbeid aan te vangen. Spoedig zal de Indische begrooting worden behandeld en terwijl de sneeuwvlokken misschien over het Binnenhof te 's Gravenhage dwarlen, wordt in de Kamer warm gediscuseerd over de belangen der tropische gewesten. Wij verwachten dat nog wel eenige navraag zal komen over de Lombok-expeditie, den verradelijken aanval enz. enz. Te hopen is dat ook voor het volk het ware licht worde ontstoken in deze zoo droevige zaak, en dat de waarheid, zoo er strafbare fouten zijn begaan door de bevelhebbers, niet worde weggemoffeld om den wille van rang en stand.

„Het Vaderland" beweert, dat de kieswet nog voor het einde van dit jaar zal worden aangeboden bij de Raad van Staten en te hopen is het, dat spoedig het volk haar recht verkrijge om mede te stemmen of dit echter voor de Liberale partij zoo verkieselijk is, staat wel te duchten, want in

België is ze niet alleen in het Parlement, maar ook in de Provinciale Staten in een hoekje geschoven en dat kon ook hier haar lot wel eens worden en dat een partij die jaren aaneen de eerste viool speelde op een wijze om alles naar haar zin *in-* en *uit* te voeren.

Frankrijk. Het Fransche volk steld zich aan bij den dood van den Russischen Czaar als of een Fransch Keizer ware gestorven, al de vormen van rouw zijn in acht genomen en dat in de Republiek voor een vreemden alleenheerscher. Hoe is het mogelijk!? Er is natuurlijk veel overdrijving, en men zal op alle mogelijke wijze de gunst van den nieuwen Czaar afbedelen om de gezindheid des vaders op den Zoon over te brengen en zoodoende sterk te zijn tegenover het machtige Duitsche rijk.

Italië. Als in alle landen van Europa en we zouden haast kunnen zeggen — der wereld — waar de beschaving voet aan wal heeft gekregen, zijn de financieele schandalen aan de orde van den dag. Particuliere-, Gemeenteraads-, Provinciale- en Landsbankroeten volgen elkander op, de een na den ander — niet enkel in ons kleine Nederlandje hoort men van zeer treurige dingen zooals te Hilversum, Bildt, Schiedam enz., enz., maar ook in Italië is het zeer erg. Nu weer is de Banca Populare (schoone naam voorzeker) bankroet, eventjes met een schuld van twee millioen.

Engeland. De Engelsche postadministratie zal de vijf cents port ook invoeren naar hunne koloniën in Australië, waardoor de handel in de eerste plaats maar ook het volk in 't algemeen weer wordt bevoordeeld. In Nederland is een brief naar Indië nog 20 cts., ook daarin zou een belangrijke verlaging kunnen plaats hebben

wanneer de contracten met de Stoombootmaatschappijen maar wat voordeeliger waren gesloten.

Rusland. De dood van den Czaar van Rusland heeft over het algemeen zeer weinig indruk teweeg gebracht — trouwens zijn ziektestoestand was dan ook van zoodanigen aard, dat men dagelijks het doodsbericht verwachtte. Het lijk wordt te Livadia, waar de keizer is gestorven, na de balseming weer dagen tentoongesteld en daarna over Odessa, waar het ook twee dagen verblijft, vervoerd naar Moscou, de oude hoofdstad, die als een heilige plaats wordt beschouwd; 8 dagen zullen daar de Russen het kunnen zien en vervolgens in Petersburg, waar het in den Dom van den Peter-Paulsvesting wordt bijgezet onder groote praal natuurlijk, waardoor van de ernst des doods heel wat verloren gaat.

De man heeft in zijn korte regeering heel weinig rust gekend — hij was als een hert dat vervolgd werd en steeds omringd door bedienden, die hij zeer weinig vertrouwde.

Te hopen is maar, dat de zoon even vredelievend als zijn vader is en dat hij wat milder blijkt te zijn tegenover het verdrukte en in vele opzichten vertrapte volk en dat er ook in dit uitgebreide rijk een vrijheid kome, tot hiertoe ongekend. Natuurlijk kon de Czaar dat niet alleen bewerken, want ook als alleenheerscher staat hij onder den invloed van raadgevers, die dikwijls grooter tirannen zijn dan de despoot zelf.

De Bruid van den Czaar (Alice van Hessen), is met de heilige zalf gezalfd volgens de voorschriften der Orthodox Grieksche kerk en zal daarna als lid derzelve worden ingelijfd, dat gepaard zal gaan natuurlijk met veel pracht en praal — maar of de Engelen Gods daarover zullen juichen, gelijk ze doen over een arm zondaar die zich bekeert, is zeer te betwijfelen.

Ook een christen mag zich niet laten verblinden door den uiterlijken schijn en al zou ons de gelegenheid geboden worden zoo iets bij te wonen, wij zouden ons met droefheid en verontwaardiging afwenden. Hoeverre zal de tijd nog zijn, dat de waarheid en gerechtigheid elkander op de straat zullen kussen?

China. De plotselinge dood van de keizerin te China wordt toegeschreven aan vergiftiging. Herinneren wij ons goed, dan zijn ter harer eere pas millioenen ten koste gelegd om feest te vieren op haren verjaardag, en dat onder die treurige omstandigheden, waarin het land door den oorlog met Japan is gebracht.

Ook een keizerlijke zelfmoordenaar beërft niet het Koninkrijk der hemelen.

Amerika. Het huis te Wassingthon is tegenwoordig gesloten, wijl velen van het personeel door pokken zijn aangetast.

Zouden de heeren niet gevaccineerd zijn? — en dan nog wel in dienst van den Staat!

Z. R.

VARIA.

VERLANGEN NAAR HUIS.

Toen de duitsche hoogleeraar Tholuck door Itatië reisde, werd hij dagen achtereen door denzelfden koetsier gereden. Tholuck zag iets in den blik van dien ouden koetsier, dat hem aantrok, en 't scheen hem toe, dat deze een oprecht man was. Bij 't afscheid nemen vroeg hem Tholuck: *„wat is wel de hoogste wensch van uw hart?"* De koetsier liet niet lang op het antwoord wachten, en terwijl tranen langs zijne wangen vloeiden, zeide hij met een bevende stem: *„Morire in pace con dio"* — in vrede met God te sterven. Tholuck werd getroffen door dit woord van dezen eenvoudigen roomschen man. 't Was dan ook inderdaad de hoogste wensch, die alle andere wenschen overtreft.

Is het ook *uw* hoogste wensch? Verlangt gij in vrede met God te sterven? Zoo ja, dan geeft gij hierdoor te kennen, dat er bij u een begeerte is naar God, naar het Vaderland daarboven, naar ons hemelsch huis. Jung Stilling heeft eens gezegd: „Gelukkig zij, die 't heimwee kennen, want zij komen eenmaal thuis." Die dit verlangen, dit heimwee naar den hemel heeft, bereidt zich er gewis ook elken dag op voor. In 't Oosten kon men niet zonder wit kleed, dat de gastheer bereid hield, aan den bruilofsdisch aanzitten, en zoudt gij niet gaarne uw door de zonden bezoedeld kleed verwisselen met de kleederen des heils?

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

te EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere." Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J.zn., Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure Pred., daarna *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur, 's nam. 5 uur Onderl. Samenkomst. *Bidstond* Woensdagsavonds 7 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van P. M. D. te Amersfoort *f* 0.45, van J. B. te Muntendam *f* 3.50.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

EEN GROOTE RAMP.

Een broeder en zuster der gemeente Valthermond trof in den nacht van Vrijdag op Zaterdag (3 Nov.) een groote ramp, doordat hun woning met heel hun bezitting een prooi der vlammen werd. Met hunne drie kinderen hadden ze nog juist den tijd om in hun onderkleeren het huis te ontvluchten.

Daar staan ze nu, van alles beroofd. Niets was verzekerd. De kleine gemeente, waarvan zij getrouwe leden zijn, met een' onberispelijken wandel, roept door deze de hulp der broeders en zusters van elders in, opdat de zwaar beproefden getroost en geholpen mogen worden.

Bedoelden zijn br. Smit, zoon van br. H. Smit; zijne vrouw is eene dochter van br. S. Bos.

Namens de gemeente Valthermond:
K. HESSELING, Evangelist.
S. BOS, Ouderling.

Oudergeteekenden belasten zich gaarne met de ontvangst van liefdegiften.

J. HORN te Groningen.
N. VAN BEEK te Stadskanaal.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 395 DONDERDAG 15 Nov. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

De noodzakelijkheid des doops.

Ja, dat is het, waarover ik gaarne klaarheid zou hebben — of de doop, de doop der geloovigen volstrekt noodzakelijk is. Moet ik mij werkelijk laten doopen? Kan ik zonder den doop niet in den hemel komen? En waarom niet? Heeft de Heer Jezus niet zelf gezegd: „Die in Mij gelooft, die heeft het eeuwige leven?" Ik ben geloovig, reeds lang; waartoe zou ik mij nog laten doopen? „De doop is toch niet eene voorwaarde ter zaligheid", meen ik? Wel neen, dat spreekt van zelf. Wij worden zalig door het geloof, niet door den doop. Gelooven in den Heer Jezus Christus, dat is zooveel, als het leven hebben, het tegenwoordige en het toekomende leven. Zonder twijfel, de doop is *niet* noodwendig ter zaligheid. Maar de volkomene heiligmaking ook niet, en de vlekkelooze reinheid des levens ook niet. Evenmin voortdurend bijbellezen, weldadigheid, of brandende dienstijver. Ook zonder dat alles kan men nog wel in den hemel komen. Och ja, gij kunt desnoods als een misdadiger sterven en in de laatste oogenblikken boetvaardig en geloovig, een zucht tot Jezus opzenden en alzoo in 't Paradijs Gods ingaan. Althans één persoon is als zoodanig naar den hemel gegaan, zonder een goed werk gedaan te hebben, zonder zijn' levenswandel eenigerwijze te hebben veranderd, zonder aan 't heil van zijne medezondaren iets gedaan te hebben. De moordenaar aan 't kruis is niet gedoopt geworden, geene kerk heeft hem 't Paradijs binnen geholpen en hij heeft geene zoogenaamde „goede werken" verricht, of zijn geloof, zijn berouw, zijn gebed, moeten daarvoor gerekend worden. Was hij ook al een moordenaar, werd hij ook als een misdadiger gekruisigd, toch heeft hij in 't geloof den Naam des Heeren aangeroepen en hij is ongetwijfeld zalig geworden. „Wie in den Heer Jezus Christus gelooft, wordt niet veroordeeld." De Heere God is geen harde Meester. Hij zegt: „Komt tot de wateren; komt koopt en eet, zonder geld en zonder prijs." Zijn wondervol, allesomvattend Heil biedt hij op de volkomenste en geheel eenige wijze den zondaar om niet aan. Voorzeker, het is om niet te verkrijgen en gij behoeft dus volstrekt niet gedoopt te worden om zalig te worden.

Maar, lieve vriend, laat mij u dan toch ook zeggen, dat gij, met zooveel minachting en eene zoo gansch zelfzuchtige begeerte de zaligheid zoekende, op vreeselijke wijze gevaar loopt, het gewenschte Heil nooit deelachtig te worden.

Ware het niet eene erg bekrompene, jammerlijke zaak, wanneer gij nog in 't geheel niets anders wildet vragen, dan naar eigen voordeel en gemak, om u dan ten slotte nog een goede plaats in den hemel te veroveren? Is dat alles, wat gij wilt, alleen maar in den hemel te komen, nog wel met de smadelijke uitdrukking, dat gij zoo weinig mogelijk ter wille van Jezus en uwe medemenschen hebt gedaan? Wilt gij zóó hard en zóó koud u aanstellen tegenover 't gebod des Heeren, die voor u zich zelf in den dood gaf?

In het wezen der zaak, zoo al niet naar de letter, eigende zich de Bestuurder aller menschen, onzer aller Meester en Voorbeeld, het woord van Johannes den Dooper toe, en sprak: *„Mij is noodig, gedoopt te worden."* En toch was Hij niet zondig, zooals wij. Hij had *niet* noodig, gedoopt te worden, om zalig te worden, maar het betaamde Hem, het paste Hem *„alle gerechtigheid te vervullen"* en *„zoo iemand den Geest van Christus niet heeft,"* den zin, die verlangt en er naar streeft om alle gerechtigheid te vervullen, elk ons bekend gebod des Heeren te gehoorzamen, *„die komt Hem niet toe."*

„Moet ik mij volstrekt laten doopen?" O, dat was niet de taal der geloovigen op den eersten Pinksterdag. De zonden zijn hun vergeven. Hoe vroolijk zijn zij; en oogenblikkelijk zijn zij den Heer gehoorzaam. Zij schrikken voor dezen heiligen plicht geenszins terug. Plicht? Neen, voor een plicht zien zij 't nauwelijks aan. Zij spoeden zich, om dat heerlijke voorrecht zich toe te eigenen en werden dadelijk gedoopt, alle drieduizend met elkander.

Ook bij de geloovigen te Samaria bespeurt men niet het geringste wederstreven, maar zoodra zij aan den Heer Jezns geloovig waren geworden, werden zij zonder verwijl gedoopt. De rijke Kamerling uit Moorenland vraagt ook niet angstvallig: Moet ik mij nu volstrekt laten doopen? Ook Saulus van Tarsen niet; ook Cornelius niet; ook Lydia en hare huisgenooten niet, noch de stokbewaarder van Filippi, noch Crispus. Niemand hunner kwelde zich met bange vragen en kunstmatige twijfelingen, maar zij stonden op en lieten zich doopen, alsof 't hun eene groote vreugde ware, hunnen nieuwen Koning te gehoorzamen en meteen een getuigenis af te leggen van zijne genade en macht. Zie, dat is de wijze, waarop wij ons tot den doop zouden behooren te spoeden, gelijk eene gelukkige bruid tot de bruiloft; gelijk een weetgierige scholier tot zijne boeken; gelijk een Vorst tot zijnen langgewenschten troon.

Met trage, onwillige schreden langzaam komen aandrentelen, niet gedrongen van liefde tot den Heiland, maar veeleer gemarteld door een pijnigend plichtbesef, of door een opgedrongen buigen onder een vermeend, willekeurig bevel; en eerst nadat men tallooze wendingen en geweldige inspanning beproefd heeft, om zich uit den nijptang der Schriftwaarheid los te wringen; — ach, dat is den heiligen doop zijne schoonheid rooven, dat is der dierbare handeling hare bevalligheid ontnemen. O, zeg toch niet: „moet ik volstrekt?" — maar spreek liever: „wie zal mij verhinderen, gedoopt te worden in den Naam des Vaders, des Zoons en des Heil. Geestes?"

Maar nogmaals hoor ik de tegenwerping: „moet ik bepaald gedoopt, — dat wil zeggen: ondergedompeld worden in 't water?

Waarom is het besprengen of begieten met eenige droppelen op 't voorhoofd niet genoegzaam? De waardij der handeling ligt toch niet in de hoeveelheid des waters. Het geheel is toch eene uiterlijke ceremonie, waarbij een weinig water denzelfden dienst doet, als eene groote hoeveelheid. Een smalle, dunne ring beteekent bij het huwelijk hetzelfde, als een breede en zware. Het is boven alle bedenking verheven, dat juist dat genoegzaam is, wat Christus verordend heeft. 't Zij dan veel of weinig, niet meer, maar ook niet minder. Ligt er evenwel bovendien een bevel, dan moet dat ontegenzeggelijk zoodanig uitgevoerd worden, als de Gebieder het voorgeschreven heeft. Getrouwe onderdanen gehoorzamen de wetten. Zij verzwakken ze niet, noch veranderen ze naar hun goedvinden. Schrijft de wet voor, dat ik in goud- of papiergeld betalen zal, dan mag ik geen schelpen of ijzerstaven brengen. Nu heeft Christus niet eene besprenging of begieting, maar een *doopen* (onderdompelen) verordend, en er is geen geleerde van eenige beteekenis, die dit durft loochenen. De doopsbedieningen, die in 't Evangelie ons opgeteekend staan, geschiedden in de rivier. Jezus werd in den Jordaan, de hoofdrivier van Palestina gedoopt, Johannes de Dooper ging naar Enon om te doopen, dewijl aldaar vele wateren waren. Volgens de Schrift doopte men door af te gaan in het water, om daarna weer op te komen *uit* het water. Lieden, met een half verstand zelfs, hadden zooveel moeite niet gedaan, wanneer een droppel of wat uit een veldflesch of bekken voldoende geweest was.

Paulus verklaart daarenboven, dat de bedoeling van den doop is: de begrafenis en opstanding des Heeren Jezus voortestellen. Wij besprengen echter onze afgestorven niet met een weinig aarde, maar leggen ze geheel *in* 't graf. Het gezond verstand, de Sehrift en de ware wetenschap stemmen alle hierin overeen, dat geen doop kan bestaan zonder indompelen, of verzinken in 't water. „Maar," zoo voert gij mij wellicht alweer tegen," is doopen, besprengen of begieten over 't geheel wel noodzakelijk? Wij leven immers in de huishouding des Geestes. Wij staan in de genade; met vleeschelijke voorschriften en geboden hebben wij als christenen niets te maken. Noch besnijding noch voorhuid is tot iets nut, maar alleen een nieuw schepsel in Christus Jezus.

Ja, zoo spreken sommigen, en willen noch doop noch avondmaal, en dientengevolge ook geen geregelde prediking, bidden, zingen of iets van dien aard. Een ieder doe maar net, zooals hij wil. Maar, wel te verstaan, als dat de bediening des Geestes is, dan werd Jezus' doopsbevel juist in den aanvang dezes nieuwen tijds gegeven, en Zijne verordening werd daardoor eerst recht bevestigd, dat hij beloofde, in de kracht Zijns Geestes altijd tegenwoordig te zullen zijn. Zeer zeker, Hij maakte discipelen en doopte ze, ook vóór Zijne opstanding; maar in de verorde-

ningen, welke Hij naderhand gaf, wees Hij den doop eene bepaalde plaats aan, en juist die mannen, die den doop des H. Geestes in eene volle beteekenis en mate hebben ontvangen, predikten zonder terughouding den waterdoop en voltrokken hem zonder iets daaraan te veranderen, zelfs niet, waar deze heilige handeling misbruikt werd. Jezus Christus, wien den Geest gegeven was zonder mate, verklaarde: „Het betaamt ons gedoopt te worden, om alle gerechtigheid te vervullen.” En Petrus zeide zeer bepaald, dat de inwoning des H. Geestes een grond vóór, en geenszins een grond tegen den waterdoop is, als hij zegt: „Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, die den H. Geest ontvangen hebben, gelijk als ook wij?” God zegt zelf bij Ezechiël, dat de gave des Geestes zal openbaar worden in het gehoorzamen aan al Zijne geboden: „Ik zal Mijnen Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken, dat gij in Mijne inzettingen zult wandelen en Mijne rechten zult bewaren en doen”, Ezech. 36: 27. Vergelijk ook Matth. 7: 17, 24—29 en Openb. 22: 12, 14.

Maar — gij hebt nog eene andere vraag, n.l. deze: „Ik werd als kind reeds gedoopt; wat wilt gij nog meer? Is dat niet genoeg?” O neen, dat is niet genoeg, wanneer het u te doen is om den wil des Heeren uit te voeren, precies, zooals Hij bevolen heeft. Want eerstens, die handeling voldoet niet aan het gegeven voorbeeld: het was eene besprenging en geenszins eene indompeling of doop. Bovendien geschiedde ook die handeling, wat de orde betreft, niet naar het Goddelijk voorschrift. Het bevel luidt: „Predik en doop; geloof en word daarna gedoopt.” Wij zijn evenmin gerechtigd dit voorschrift te veranderen, als dat 't ons naar landswetten vrij staat, zuigelingen uit te huwelijken of een verdrag te laten onderteekenen. En buiten dat alles, hoe ook die handeling geschiedde en wanneer, het was eene eigenwillige daad, en kan derhalve in geen geval als een daad van uwe gehoorzaamheid gelden.

Wanneer een kind ingeënt wordt, kan men toch niet zeggen, dat het zich daarin volgzaam toont. De zuigeling laat het toe, omdat hij er niets tegen doen kan. Evenzoo was uw doop geenszins eene huldiging, aan Christus betoond. Gij kondt er eenvoudig niets aan doen. Wilt gij evenwel persoonlijk en grondig Christus' bevel gehoorzamen; verlangt gij elke gelegenheid waar te nemen, Hem te huldigen en Hem uwe onderdanigheid te betoonen; wilt gij getrouw, niet zoo weinig mogelijk, maar al 't mogelijke verrichten, om aan Hem uwe liefde te bewijzen, die Zichzelf geheel voor u gegeven heeft; welnu, zeg dan beslist en zonder dralen: „Ik moet mij laten doopen, niet opdat ik zalig worde, maar dewijl ik zalig gemaakt ben; en omdat 't mij eene vreugde is, zoo vaak ik kan, Christus' voorbeeld na te volgen en Zijne geboden te volbrengen.” Alzoo ten uitvoer gebracht, zal uw doop uw geloof sterken, uwe vurige liefde vermeerderen en u een blijvende bron van heilige vreugde in Christus worden, die de Schepper en Behouder des nieuwen levens is.

V. K. K.

(*Naar het Duitsch.*)

Een woord over de Hervorming.

In het weekblad „Ons Orgaan” der Vrije Evangelische broeders vonden we van de hand van br. Timmerman te Ierseke een stukje over de Hervorming, welks inhoud ons, wegens de helderheid, frischheid en waarheid der voorstelling, welke wij er in opmerkten, bijzonder aantrok. De schrijver behandelt in hoofdgedachte de vraag, in hoeverre de Hervorming der 16e eeuw werkelijk een geheel is geweest, en of zij slechts gedeeltelijk tot stand gekomen is; alsmede de vraag: „Heeft het beginsel, door Luther in de theses (stellingen) aan de slotkapel te Wittenberg uitgesproken, kunnen doorwerken, of is het in de geboorte gesmoord?”

Na er op gewezen te hebben, hoe Luther, toen hij zijn 95 stellingen openbaar maakte, de rechtvaardiging des zondaars door het geloof glashelder (?) inzag, maar de heiligmaking door Christus in ons en het Nieuw-Testamentisch gemeente-begrip nog niet vatte — gaat de schrijver voort:

„Alleen „de zondaar is door het geloof gerechtvaardigd” stond hem helder voor den geest. Al het overige was nog verborgen. En toch lag dit alles opgesloten in het alles omvattende beginsel. Vandaar, dat de Hervormer altijd verder gestuwd werd, dat hij altijd nieuwe gevolgtrekkingen maakte. Er was leven in dat beginsel; het was de waarheid, die doorwerkte; het zuurdeeg, hetwelk alles doorzuurde en doortrok.

Ofschoon Luther den paus nog erkende, werd hij, vasthoudende aan zijn beginsel, als vanzelf door den paus uitgeworpen; en ofschoon hij in de roomsche kerk bleef, wierp hem die kerk zelve weg. Daar stond Luther, los van de kerk en den pauselijken stoel te Rome, alleen met de waarheid aan zijne zijde. Wel was het tegen zijne bedoeling, maar het was de kracht van het beginsel. En juist zoo bleek het te moeten zijn. De waarheid moest vrij zijn om te kunnen werken.....

Zoo ging het van schrede tot schrede, totdat de heillooze strijd over het Avondmaal tusschen Luther en Zwinglius uitbrak, en — de Hervorming, zoo machtig werkende, toen men haar liet werken, was gestuit. Waar nooit een punt had mogen staan, werd nu een punt gezet, dat al het leven dempte.

Inplaats van het kritieke punt te laten rusten, en maar door te zuiveren, is men aan het begin blijven staan, om eerst op een hartstochtelijke wijze den strijd te volstrijden en . . . zich dood te vechten. En nu staat de Hervorming geboekt als eene heerlijke daad Gods, maar door menschelijke dwaasheid verminkt! Het is eene planting des Heeren, maar door den noordenkerkwind geknakt. Tot zuiverheid der leer is men niet gekomen; de dwalingen, die men had leeren kennen, bleven buitengesloten, maar andere nog aanwezige ontdekte men niet meer; het wijsgeerige stelsel van Anselmus, op de leer der verzoening toegepast, durfde men niet loslaten; de zuiverheid in de verzoeningsleer is in de geboorte gesmoord. Het oude denkbeeld van een zichtbare en onzichtbare kerk bleef voortbestaan, weshalve men ook nooit een recht begrip kreeg van gemeentelijk leven. Men merkte wel, dat er iets haperde, vooral als men belijdenis, avondmaal en tucht vergeleek, maar 't was nu eenmaal zoo, en veranderen durfde men niet. Het eenhoofdig bestuur, den paus, had men wel verworpen, maar, gebrekkig als de opvatting der H. Schrift was, en de toepassing van de uitspraken van Paulus aangaande de gemeente, waardoor men de innerlijke geesteseenheid miste, gevoelde men alras weer behoefte aan een bestuur, waarin alle kerken vertegenwoordigd werden, en waarin uitspraak gedaan werd over alles, wat de leer der kerken betrof. Wel was dit nu een veelhoofdig bestuur — eene Synode, — maar toch even nadeelig als het eenhoofdig voor de ontplooiing des Evangelies; het was een terugkeer tot vóór 1517. Het was eene vrucht van het slagveld der godgeleerden. God zij geloofd, dat Hij in de laatste jaren weer mannen heeft verwekt, die de H. Schrift alleen lieten spreken; braken met het veelhoofdig bestuur, of door haar werden buiten gezet; de uitspraken des N. Testaments aangaande de gemeenten in de praktijk zochten te brengen en het groote beginsel der Hervorming tot zijn recht trachtten te laten komen, wat men in de gemeente alleen kan; al het kerkisme is daarvoor een struikelblok. Dat men dat in onze Vrije Gemeenten meer leere verstaan!”

Tot zoover de aanhaling. Schrijver dezes, uit de Vrije Evangelische Gemeente voortgekomen, kan veel goeds zien en waardeeren, wat in die gemeenten aanwezig is. Maar nu hem voor meer dan 15 jaren de oogen open gegaan zijn door de genadige leiding des H. Geestes in de waarheid, voor den aard en het wezen van den christelijken doop, verwondert hij zich met groote verwondering, dat onze Vrije Evangelische broeders, bij zooveel helder inzicht en bij hun ijver voor een gezond, bijbelsch gemeentelijk leven, d. i. de samenvoeging van geloovigen, nog de oogen gesloten hebben voor een van de ergste en meest ingrijpende dwalingen onder de protestantsche christenen, n.l.: den zoogenaamden doop van zuigelingen. De protestanten hebben die dwaling uit de roomsche kerk medegebracht en aangehouden. Nog voor weinige jaren is er door een welbekende protestant in geschrifte op gewezen, dat er in het erkennen van elkanders doop *) nog eene gezegende verbintenis bestaat tusschen de roomsche en protestantsche kerk!

De christ. doop staat in nauw verband met gemeentelijke verbintenis; dit wordt door bijna de geheele christenheid erkend. En het is openbaar, dat in den apostolischen tijd geen ander toetreden tot de gemeente des Nieuwen Verbonds plaats had, dan door zich op geloof en belijdenis te laten doopen. De besprenging in de Westersche- en het doopen van onbewuste kinderen in de Oostersche kerken is eene caricatuur van den Bijbelschen doop en van de praktijk der apostelen en hunne leerlingen in hunne gemeentestichting. Het doopen of besprengen van zuigelingen, dat hetzelfde is als het kunstmatig christianiseeren dier onbewuste kinderen, maakt een gezond gemeentebegrip en eene bijbelsche gemeentevorming totaal onmogelijk.

Ook wij loven met br. Timmerman, God voor den zegen, „dat Hij in de laatste jaren weer mannen verwekt heeft, die de H. Schrift alleen lieten spreken; braken met het veelhoofdig bestuur of door haar (hetzelve) werden buiten gezet; de uitspraken des N. Testaments aangaande de gemeenten in de praktijk zochten te brengen en het groote beginsel der Hervorming tot zijn recht trachten te laten komen, wat men in de gemeente alleen kan.”

De kinderdoop is het tooversnoer, dat op bedriegelijke wijze door kerk-politiek gevlochten, op geheimzinnige wijze aan het kerkisme verbonden doet blijven. En de geschiedenis onzer Vrije Evang. Gem. heeft het openbaar in de laatste jaren bewezen, hoe weinig zij hare eigen overtuiging op gemeentelijk gebied kunnen uitwerken; hoe verwant zij zijn aan het algemeen kerkendom, en hoe gemakkelijk hare leden, ja zelfs de kinderen harer voorgangeren, weer tot eene kerk terugvallen en er hunne diensten in gaan verrichten, in welke kerk, helaas, het ongeloof en de godslasterlijkste leugen de eerste viool bespeelt, en in welke van gemeentelijk leven, zooals onze Vrije Evang. broeders bedoelen en zooals wij, Baptisten, het wenschen en beoefenen, geen sprake kan zijn.

Wij blijven dagelijks van God bidden om de opening der oogen van alle kinderen Gods, alsmede voor ons zelf, om te mogen zien, wat we nu nog niet zien en toch noodig hebben te zien; maar ook voor onze Vrije Evangelische broeders, opdat onder hen het beginsel der Hervorming: Alleen aan het Woord Gods gebonden, en vrij van pauselijke en kerkelijke overheersching — moge doorwerken en hunne gemeenten naar Gods Woord hervormen.

St. N. v. B.

*) Als een in de roomsche kerk gedoopte (besprengde) tot de protestantsche kerk overgaat, behoeft hij niet herdoopt te worden; maar gebeurt het, dat een baptist afvallig wordt en tot de kerk terugkeert, wordt zijn doop niet erkend.

Geloovige Christen!

Een christelijk tijdschrift behelst de volgende opmerkenswaardige aanteekening.

„De zucht naar rijkdom grijpt in zoo schrikwekkende mate om zich heen, dat 't wel haast schijnt, als kende de menschheid geen hooger levensdoel meer , . . .

Geene zaak in de christelijke gemeente vordert meer de opmerkzaamheid des predikers, zoowel als die van de opzieners der gemeente, dan 't gebruik en 't misbruik van 't geld. Maar wie ziet de gevaren en 't kwaad van den mammondienst klaar in? . . . .

De liefde tot het geld is volgens de leer van Jezus Christus en zijne Apostelen eene doodzonde. Is er geen geneesmiddel? Slechts de tienden voor Gods Koninkrijk te geven, is eene joodsche inzetting en staat *onder* den horizont des christendoms. Alles wat de geloovige bezit, behoort aan den grooten Gever, Jezus Christus, wien hij als huishouder, rekenschap voor de goede aanwending der toevertrouwde goederen verschuldigd is, enz.

Geen waar christen en vriend van 't Godsrijk zal de waarheid van bovenstaande regelen bestrijden; zeker vloeien zij uit de pen van een ervaren persoon.

Na langdurige ondervinding is men tot de ontdekking gekomen, dat de zucht naar rijkdom niet alleen de kinderen dezer wereld beheerscht, maar, dat de „hebzucht” ook helaas! de beheerscheres is van vele kinderen Gods, tenminste van die zich zoo noemen. Den *wereldgod Geld* dienen velen, die zich geloovig noemen; maar zij willen dit niet weten en noemen deze handelwijze „goede huishouding” en „wijze spaarzaamheid”, terwijl 't toch niets dan erge gierigheid of juister, „hebzucht” is. Zij schrapen, waar zij slechts kunnen, en persen af, wat zij krijgen kunnen, opdat 't kapitaal maar grooter worde. De hebzuchtige mensch is een geoefende roover, hij steelt in handel en wandel meesterlijk. Ach, hoe vele zuchten en tranen toch heeft de hebzucht reeds den armen naasten afgeperst?

Maar God, die harten en nieren proeft, laat de ongerechtigheid niet ongestraft. Denk daaraan, gij, hebzuchtige mensch!

De H. S. zegt: „De gierige is een afgodendienaar”, of „gierigheid, welke is afgodendienst”. (Col. 3: 5.) De gierige vereert zijn goud en zilver, gelijk weleer de joden het gouden kalf. De „gierigheid” of liever gezegd „de hebzucht” is in Gods oog een nog erger kwaad dan dronkenschap, echtbreuk, toorn en lastering, want de Schrift zegt: „De gierigheid is een wortel van alle kwaad” of nauwkeuriger vertaald: „De hebzucht, is een wortel van alle kwaad.” (1 Tim. 6: 10.)

Zij is dus de schandelijkste en verwerpelijkste van alle zonden. Daar zijn verschillende graden van gierigheid op te merken.

Niet ieder hebzuchtige overdrijft het spel uiterlijk: het verstand leert hem den afgod verbergen, gelijk Rachel haars vaders Therafim. (Gen. 31: 30—34.) Doorzoek dus nauwkeurig de schuilhoeken uws harten.

In den regel bidden de lippen des hebzuchtigen lang en voor 't uiterlijk is hij zeer ernstig en vroom gezind, maar zijn hart is vol huichelarij, ook dan als hij veel van Jezus' zondaarsliefde spreekt. Met groote oplettendheid, vaak met ontroering hoort de gewinzuchtige de vertroostingen der Evangelieprediking, terwijl hij toch op 't zijne en niet op 't geen des anderen is, ziet. Van de eerste christenen evenwel lezen wij: En niemand zeide, dat iets van hetgeen hij had zijn eigen was, maar alle dingen waren hun gemeen en daar was ook niemand onder hen, die gebrek had, want zij deelden uit, naar dat elk van noode had. De hebzuchtige verstaat ook de rekenkunst goed. Lang voorheen weet hij, wanneer 't tijd is om boter, eieren enz. te bewaren, om in duren tijd den dubbelen prijs te bekomen; ook weet hij, welke koopman of ambachtsman zich 't meeste laat afdingen en wie de hoogste renten betaalt. Inplaats van 't zijne voor den nood der armen en voor de zaak des Heeren aan te wenden, berekent hij veeleer, hoe lang 't nog zal duren, tot hij weer honderd of duizend gulden vol heeft.

De gierigheid is een gruwzame tyran; hij laat zijne slachtoffers of slaven vaak hongeren, gebrek en koude lijden. Hij vergunt hun niet, dat zij voor hunnen zuren arbeid ook eenig genot smaken, althans hij laat hen niets toekomen, geen erkentenis noch liefdebetoon; want hij bemint meer zijn geld en goed, dan zijne naasten. Wat hij heeft, is voor zijnen bevoorrechten persoon en zijne familie; wat gaan hem andere menschen aan? Ondertusschen eet hij volgaarne aan de tafel zijns naasten en versmaadt ook een kostbaar geschenk geenszins. Kortom: de hebzuchtige is een leelijk mensch, schandelijker dan ieder ander.

Betreurenswaardig is 't echter, dat onder de geloovigen zoo vele heb- en gewinzuchtigen worden gevonden, die voor 't rijk Gods een ergernis, een hindernis, een remketting zijn. Met openbare dronkaards, roovers, echtbrekers, lasteraars etc. heeft men geen gemeenschap. (1 Cor. 5) terwijl men tot groot nadeel van 't Godsrijk, die gierige huichelaars, die heimelijke afgodendienaars duldt.

De Heilige Schrift leert ons anders.

Geloovige ziele! als het geschrevene uw zwakke zijde aanroert, werp 't dan toch niet met ergernis van u, ook niet, wanneer 't uwe boezemzonde ontdekt en bestraft, hetwelk natuurlijk den ouden mensch zeer onaangenaam is. Onderzoek veel meer uw hart en leven voor God, of gij waarlijk de gierigheid, hebzucht, gewinzucht geheel afgelegd hebt, of dat die *woekerduivel* ergens in uw hart en huis nog een verborgen plaatsje inneemt. En indien 't zoo is, duld zulks dan in geen geval, evenmin als dat gij een slang in uw bed of een adder in uwen boezem zoudt dulden. Afgodsbeelden behooren in uw hart niet thuis, dat immers een tempel des H. G. wil zijn.

Als de drieeenige God: Vader, Zoon en H. Geest in uw hart zal wonen (Joh. 14: 23), dan moet elke afgod, 't zij dan geld, goed, ijdelheid, oogenlust, vleescheslust of hoogmoed uit uw hart verbannen worden; evenals de heidenen en hunne afgoden uit het heilige land Kanaän door Jozua verbannen werden.

Is dat geschied, zijt gij een vijand der gierigheid en is uw wandel zonder geldgierigheid (Hebr. 13: 5) dan zult gij niet alleen een vroolijken, maar ook een werkzamen christen worden, die alles zonder morren en zonder twijfelen doet, wat Gods Woord en de liefde tot God en de naasten eischen, gelijk de eerste christenen (Hand. 2: 42—47) die hunne have en goed en zich zelven in den dienst des Heeren Jezus opofferden. Gij zult dan met vreugde voor de redding uws naasten arbeiden en geven, alsof 't uw eigen persoon betrof. Bedenk, dat de Hemelsche Vader zijn lieven Zoon, en de Heer Jezus zijn dierbaar bloed en leven vrijwillig voor uwe verlossing gegeven heeft.

Wat doet gij voor Hem? Zie om u heen, hoeveel arbeid voor Jezus overal te doen is; hoe groot de oogst en hoe weinig de arbeiders zijn. Bloedt niet uw hart bij de gedachte, dat zoovele menschen, waaronder misschien ook van uwe geliefden, zich op den breeden weg bevinden en verloren gaan? Bewijs dan ook metter-daad, dat de redding hunner zielen u meer waard is, dan de vergankelijke mammon. Breng den grooten God echter niet iets kreupels of iets blinds ten offer, maar het beste, wat in uw bezit is.

Oefen u zelven in den arbeid voor Jezus en geef altijd rijkelijker. Wilt gij den tijdelijken en eeuwigen zegen des Heeren, vereer dan den Heere van uw goed Spr. 3: 9, 10 en wees niet karig, want „God heeft den blijmoedigen gever lief.” De rijke moest met vreugde meer geven, dan de wettische tienden en geen arme moest vergeten een offerbus in huis te hebben en van de arme weduwe te leeren: spaarpenningen ten voordeele van Gods Koninkrijk, tot redding van de zielen van den medemensch en tot verheerlijking Gods vrijwillig te offeren. Dit is de wille Gods. Matth. 25: 34—40.

Daarmede is ook het sociale vraagstuk opgelost. Een iegelijk zie niet op 't zijne, maar ook op 't geen des anderen is. Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was. Filip. 2: 4, 5.

Goddelijke vraag en antwoord.

„Wat noemt gij mij Heere, Heere en doet niet hetgeen ik zeg?” Luc. 6: 6.

„Niet een iegelijk, die tot mij *zegt*: Heere, Heere, zal ingaan in 't Koninkrijk der Hemelen, maar die daar *doet* den wil mijns Vaders, die in de Hemelen is.” Matth. 7: 21.

(*Vertaald.*) K. K.

De deugden behooren bij elkaâr.

„De deugden wilden eens een reis ondernemen over de aarde; daar zij echter veel tegenstand duchtten, gingen zij samen. Eerst reisden zij op een schip. Verstandig verdeelden zij de rollen. Wijsheid zette zich aan 't roer. Naast haar zat Ootmoed en Bedachtzaamheid. Blijmoedigheid, IJver, Geduld en Volharding grepen de riemen. Moed, Dapperheid, Vastberadenheid en standvastigheid gordden de wapenen aan tegen een mogelijken aanval. Anderen deden andere diensten. Maar Waakzaamheid stond op de plecht op den uitkijk. Nu gebeurde het, toen het vaartuig goed vorderde, dat de ondeugden, die ook een schip bestegen hadden, recht op het schip der deugden aanhielden, om het in den grond te boren. Maar dewijl Waakzaamheid vroeg genoeg waarschuwde, Ootmoed, Bedachtzaamheid en Overleg de beste voorzorgsmaatregelen namen, Wijsheid voortreffelijk stuurde, Moed en Dapperheid goed van zich afsloegen en Volharding en Standvastigheid het niet opgaven, zoo behaalden de deugden een glansrijke overwinning. Daar zij nu evenwel tot hiertoe zoo voorspoedig geweest waren, dachten zij, dat zij misschien nog meer zegen in de wereld stichten konden, als zij zich verspreidden over de aarde. Zij stuurden dan aan wal en de ééne ging hier, de andere daar. Maar dat liep treurig af. Na niet zeer langen tijd kwamen er al eenigen terug, deerlijk gehavend. Moed was met wonden overdekt, want sinds hij van Bedachtzaamheid gescheiden was, was hij Overmoed geworden. Bescheidenheid had zich van elkeen laten trappen, nu Fierheid haar niet bijstond. Dapperheid had nederlaag op nederlaag geleden, nu Waakzaamheid haar niet op tijd waarschuwde. Spaarzaamheid was tot een geraamte vermagerd, want sinds Gulheid niet aan hare zijde hing, was zij Gierigheid geworden. Milddadigheid was tot op het hemd uitgekleed. Want sinds zij den raad van Overleg miste, was zij Spilzucht geworden. Oprechtheid had alle man tegen zich in het harnas gejaagd, nu Zachtmoedigheid haar niet bijstond. Gebed en Matigheid en IJver waren in een diepen slaap gevallen, nu Volharding, Hoop en Standvastigheid niet tot voortgang prikkelden. Ach, daar hoorde wat toe, om elkander weer te vinden. Lang zocht men naar deze en naar die. Het laatst van allen werd Ootmoed gevonden, met gescheurde kleederen ergens op een mesthoop zittende. Die had niets uitgevoerd, sinds Blijmoedigheid niet meer bij hem was. Nu zij eindelijk weer allen bij elkander waren, beloofden zij elkander, nooit weer uiteen te gaan, maar elkander trouw ter zijde te blijven staan.”

(*Zondagsbode.*)

Uit de Gemeenten.

VALTHERMOND. Zondag de 4 November was wederom voor de gemeente een vreugdedag, doordat zij twee broeders en eene zuster, die geruimen tijd om bijzondere redenen de gemeente verzaakten, wederom tot haar zagen toetreden.

Met dank aan God kunnen wij melding maken, dat ons lokaal tegenwoordig vrij goed bezet is en dat de gemeente wel kan gevoelen een Voorganger te bezitten, waardoor het werk meer geregeld zijn beloop heeft.

Tevens kunnen wij melden, dat in deze week onze bijbellezingen zullen beginnen, waarvoor ons twee stations zijn aangewezen.

Ook hebben wij ons lokaal versierd met wandteksten, waarvoor wij den heer Van 't Lindenhout zeer dankbaar zijn.

Een broeder zag zich door de vlammen in een oogenblik van al zijne goederen beroofd. Zoo wisselt vreugde en droefheid zich hier gestadig af.

Laat ons, broeders en zusters, niet vertrouwen op aardsche schatten, maar op den Levenden God!

De Secr.: J. R.

HENGELOO. Gisteren, Zondag 11 Nov., had alhier de plechtige opening plaats van ons nieuw kerkje. Br. De Hart, vroeger voorganger en stichter der gemeente alhier, hield, door de gem. daartoe uitgenoodigd, de openingsrede naar aanleiding van Gen. 26: 20—22, en stond hoofdzakelijk stil bij het laatste gedeelte van het 22e vers: „De Heer heeft ons ruimte gemaakt voor eene talrijke schare.”

Daarna gaf spreker een kort overzicht van zijne komst hier aan deze plaats, hoe hij in den beginne met veel moeilijkheden had te worstelen gehad, steeds van de eene naar de andere plaats was verdreven, evenals Izaäk met zijn vee van den eenen put naar den anderen; totdat door de hulp van een paar gegoede burgers hem een lokaal was afgestaan, waarin

hij jaren het Evangelie had mogen verkondigen. Het verblijdde hem zeer, dat hij, nu het oude lokaal versleten was, voor de gem. mocht optreden in een zeer doelmatig en net kerkje; noemde verder nog Izaäk, het beeld der strijdende gem. op aarde, die eveneens met veel moeilijkheden had te kampen gehad in het land zijner vreemdelingschap, alleen kon hij voorwaarts gaan, ziende op de belofte, die God aan Zijn vader Abraham gegeven had; alzoo ook de gemeente, dewijl zij in hope zalig is, en met het geloofsoog haar Heer en Hoofd aanschouwt, verheerlijkt aan 's Vaders rechterhand.

Voorts bedankte ZEd. nog namens de gemeente allen, die door hunne komst getoond hadden belang te stellen in het werk der gemeente, en wel in het bijzonder den heer burgemeester, die met een wethouder tegenwoordig was. Verder waren er begunstigers, die door financieelen steun de gem. in staat hadden gesteld dit gebouw te doen verrijzen. Nog zeide spreker, dat een woord van warmen dank niet mocht worden onthouden aan den architect, die op een betrekkelijk kleine ruimte zulk een doelmatig gebouw heeft weten tot stand te brengen; alsmede den aannemer, op wiens werk, voorzoover het afgewerkt is, niets is aan te merken.

Het zangkoor, onder leiding van br. Hazelaar, gaf eenige liederen ten beste, die zeer goed voldeden en de feestvreugde verhoogden.

Nadat deze plechtigheid was afgeloopen, begaven we ons huiswaarts, doch om 3 uur was bijna de geheele gem. wederom tegenwoordig, om den dood des Heeren te gedenken. Het avondmaal werd bediend door br. Karssiens van Franeker, ook door de gemeente uitgenoodigd. Dat het ons ook daar goed was, te midden van zoovele broeders en zusters, met onzen vroegeren voorganger te mogen aanzitten, zal wel niet behoeven gezegd te worden. Voldaan verlieten we dan ook wederom dit samenzijn, om ten zes ure weder samen te komen met gem. en vrienden om feest te vieren. Door br. Katuin werd deze vergadering geopend, waarna br. Karssiens de gem. bedankte voor hare uitnoodiging, waaraan hij met vreugde gehoor had gegeven, daar hij de gemeente Hengeloo had liefgekregen, en deze dag door hem niet licht zou worden vergeten.

Veel werd op deze vergadering gesproken, vooral door vroegere bekeerlingen, waarvoor br. De Hart ten zegen had mogen zijn, en die hem daarvoor nu nog den warmen dank toebrachten. Dat ook br. De Hart zich gelukkig gevoelde, te midden van zoovele door hem toegebrachte zielen, zal ieder kunnen begrijpen, die weet, hoe kostelijk een menschenziel is in de oogen Gods.

Zoo is dan nu ons nieuw kerkje met doopvont, waarna we reeds zoolang reikhalzend uitzagen, in zooverre gereed. God geve, dat het verder ten zegen moge zijn voor de gemeente en de wereld om haar heen. Om elf uur was de tijd van scheiden daar en moesten we huiswaarts, zeer voldaan over het genotene van dezen dag. Een woord van dank mag hier voorzeker niet worden onthouden aan het jonge volk, door wiens bemoeiingen het lokaal netjes was versierd.

Wij mochten de vreugde smaken, dat eene ziel werd toegebracht; dus, de eersteling in de nieuwe kerk is reeds gekomen.

De Secretaris.

Door het telaat ontvangen van de drukproef was „Wijd en Zijd", benevens het „Gemeentenieuws" van het vorig No. *niet* gecorrigeerd.

De Corrector.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere." Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E v d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*, Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout (Adres D. van Velden J zn, Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure Pred., daarna *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur, 's nam. 5 uur Onderl. Samenkomst. *Bidstond* Woensdagsavonds 7 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

In dank ontvangen voor de nieuwe kerk te Hengeloo: van de gem. te Haulerwijk *f* 3.50, van de gem. te Amsterdam *f* 7.50.

J. KATUIN.

ABONNEMENTSGELDEN.

Van B. A. te Tjerkwerd *f* 0.90.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

EEN GROOTE RAMP.

Een broeder en zuster der gemeente Valthermond trof in den nacht van Vrijdag op Zaterdag (3 Nov.) een groote ramp, doordat hun woning met heel hun bezitting een prooi der vlammen werd. Met hunne drie kinderen hadden ze nog juist den tijd om in hun onderkleeren het huis te ontvluchten.

Daar staan ze nu, van alles beroofd. Niets was verzekerd. De kleine gemeente, waarvan zij getrouwe leden zijn, met een' onberispelijken wandel, roept door deze de hulp der broeders en zusters van elders in, opdat de zwaar beproefden getroost en geholpen mogen worden.

Bedoelden zijn br. Smit, zoon van br. H. Smit; zijne vrouw is eene dochter van br. S. Bos.

Namens de gemeente Valthermond:
K. HESSELING, Evangelist.
S. BOS, Ouderling.

Ondergeteekenden belasten zich gaarne met de ontvangst van liefdegiften.

J. HORN te Groningen.
N. VAN BEEK te Stadskanaal.

Met dank ontvangen bij br. Horn van mej. T. te S. *f* 5, br. G. te IJ. *f* 1, br. G. H. te D. *f* 5, br. W. J. W. te S., verzameld in een kring van brs. en zrs. ten huize van br. G., *f* 6, br. B. C. 50 ct. en van br. C. K. 50 ct., beide te Stadskanaal; van de broederschap te Muntendam *f* 2.72½.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 396 DONDERDAG 22 Nov. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

De zonde der moedeloosheid.

Naar THEODORE M. CUYLER.

Is moedeloosheid zonde? Ja, wanneer zij een christen lam, en God tot een leugenaar maakt. Hij heeft ons nooit beloofd, dat ons leven een zeilen zou zijn vóór den wind, of dat wij in den hemel zouden zijn vóór onzen tijd. Juist het tegenovergestelde. Hij heeft het zóó besteld, dat de beste zaken veel kosten, en dat het beste leven een leven is vol strijd, tegenwerking, beproeving en scherpe tucht. De belofte is echter: „Sterkte gelijk uwe dagen", zelfs de donkerste.

Er is een groot verschil tusschen bevreesd en moedeloos worden. Nadat die brandstichters op de grenzen, de Amalekieten, Ziklag hadden verwoest, welke stad Davids eigendom was, en waar hij gewoond had, lezen wij, dat David „zeer bange" was, maar dat hij „zich sterkte in den Heere, zijnen God." Hij vroeg den Heer, wat hij doen moest, en het antwoord was oogenblikkelijk: Vervolg hen. Hij monstert zijne zeshonderd dapperen, jaagt den vijand na, verslaat hen, en brengt al den buit terug, dien hij mêegevoerd had. Het ongeluk maakte hem niet moedeloos, het dreef hem tot God. Misschien dacht hij aan deze ondervinding; toen hij later zijn moedgevend woord deed klinken: „Wees goedsmoeds, en God zal uw hart versterken."

Ons christelijk leven is een gedurige strijd met vijanden van buiten en van binnen. Ons Ziklag wordt dikwijls verbrand. Er is geen einde aan de „Amalekieten," en sommige huizen in ons eigen hart. De bekeering maakt geen einde aan onzen strijd met aanklevende zonden. Dichtbij mij woont iemand, die de begeerte naar sterken drank erfde, en het zien van een karaf, of de opene deur van een kroeg wekt den ouden lust op. Een ander vriend van mij heeft een aanhoudenden strijd met een onhandelbaar karakter, en zijne vrouw met een vrij onhandelbare tong. Als andere menschen wisten, welk een moeilijken tijd dat paartje heeft met hun „Amalekieten," dan zouden zij moeten erkennen, dat hier een groote overwinning der genade behaald is. Hoogmoed is eene aanklevende zonde van broeder A. en gierigheid maakt het broeder B. altijd moeilijk om zijn beurs wijd open te doen, als de zendingsbus hem voorgehouden wordt. De staande order voor ons allen is: „Ik zeg tot u allen, Waakt!" en een ander bevel is: „Behoed uw hart boven al wat te bewaren is." Het hart te bewaren heeft veel van het huis te bewaren. Er moet aanhoudend schoongemaakt worden, en er is een voortdurende strijd tegen allerlei ongedierte. En dan wordt ook nog gedurig ons geliefd Ziklag verbrand. De vraag is dan: Zal het ongeluk ons tot wanhoop brengen, of zal het ons tot God drijven, die ons de overwinning wil schenken?

Een van de menigvuldige verzoekingen tot moedeloosheid komt door het schijnbare mislukken van onze beste pogingen en ondernemingen. Hoe dikwijls maken wij, voorgangers, eene preek gereed onder veel gebed, en maken ons zelven diets, dat zulke waarheden eenige zondaren moeten bekeeren, en harde harten breken. Geen echo weerklinkt na onze slagen; geen antwoord komt op onze roepstemmen; de preek schijnt terug te stuiten, gelijk een kogel tegen een muur van diamant.

Satan fluistert ons tergend in het oor: „Waar is uw God?" De duivel van moedeloosheid legt zijn ijskoude klauw op ons, en zegt spottend: „Heb ik het u niet gezegd?" Dit zijn eenige van de zwaarste beproevingen, die een getrouw dienaar des evangelies of zondagsschoolonderwijzer onder de oogen heeft te zien. Onder zulke omstandigheden is moedeloosheid juist datgene, wat de karaf is voor den dronkaard of de speeltafel voor den speler, het is eene aanvallende zonde. Bij zulke aanvallen moeten wij ons sterken in den Heere, onzen God, zooals David deed, wij moeten bedenken, dat wij Zijne boodschap hebben gebracht, en dat wij spraken tot Zijne kinderen, en tot Zijne eer en verheerlijking. Wij gebruikten Zijne wapenen, en Hij is verantwoordelijk voor den uitslag. Alles wat gij en ik hebben te doen, is onze plicht. Wij hebben te zaaien, en God kent den oogst. Hoe weten wij, wat goeds wij teweeg brengen, wanneer wij iets goeds doen, of de waarheid in liefde uitspreken? De eeuwigheid zal vol verrassingen voor ons zijn. Wacht en zie.

Een van de ergste dingen, die voortkomen uit de zonde der moedeloosheid is, dat wij in verzoeking komen om het op te geven juist, wanneer wij op het punt staan het voorgestelde doel te bereiken, en bijna in het gezicht zijn van de rijkste zegeningen. Dicht bij den top van den berg Washington is — of was er althans — een hoop steenen, om de plaats aan te duiden, waar een arm meisje omkwam van koude en moedeloosheid in een killen herfstnacht. Haar vader en zij hadden roekeloos beproefd den berg te beklimmen zonder gids, waren verdwaald, en door verlegenheid in de duisternis gaan zitten. Den volgenden morgen ontdekte de vader, half krankzinnig van smart, dat eenige schreden verder hem in het gezicht zouden gebracht hebben van het licht uit de vensters van het huis op den top! Dit is een kleine gelijkenis, hoe degenen, die juist geen roekelooze, maar verstandige dingen doen, in verzoeking komen om den moed te verliezen, en te verslappen in den arbeid, wanneer zij bijna in 't gezicht zijn van een goeden uitslag. Op mijn eerste standplaats in de kleine gemeente te Burlington, werd ik bevreesd voor al de moeilijkheden, die mij wachtten, en bij het schijnbare mislukken van mijn arbeid. Ik werd moedeloos, en begon er over te denken naar een of ander Tarsis te vluchten. God was beter voor mij, dan ik voor Hem. Hij sneed mij den pas af door eene wonderbare uitstorting des Geestes op die kleine gemeente, waardoor het ledental verdubbeld werd, en die mij een der meest gezegende lessen gaf, die ik ooit leerde. Ik beef, wanneer ik er aan denk, hoe ik bijna die heerlijke opwekking gemist had, die mij meer waard was, dan het beste jaar aan de hoogeschool.

De edele Dr. Adoniram Judson predikte zes jaren in Birma zonder een enkele bekeering; toen kwam een rijke oogst. Welk eene heldengeschiedenis heeft vader Paton ons verteld van zijne worstelingen met benden „Amalekieten" op die Kannibalen-eilanden van de Nieuwe Hebriden! In deze dagen, nu de twijfelzucht zich als een ziekte verspreidt, en wereldsgezindheid overvloediger is dan bekeeringen, hebben voorgangers en gemeenteleden David na te volgen, en zich te „sterken in den Heere, hunnen God!" Als wij in plaats van alle mogelijke nieuwe plannen te maken in onze gemeenten, *recht naar God gaan* op onze knieën, en de „kracht uit de hoogte", afsmeeken, zullen wij de rijke voldoening smaken van te weten, dat wij in Gods weg arbeiden, en zijnen zegen mogen verwachten. Twee derden van al de mislukkingen in deze wereld komen door gebrek aan moed. In de toekomende wereld zullen wij waarschijnlijk ontdekken, dat moedeloosheid de ziel van menigen zondaar, en de kroon van menigen christen verloren heeft doen gaan.

F.

Indische zendingsklokken.

Door zendeling HEINRICHS.

Ditmaal denk ik niet de klok te luiden over dingen, die bepaaldelijk tot mijn werkkring gerekend kunnen worden, maar wensch een meer algemeenen toon aan te slaan. Het is ons in het gewone leven heilzaam van tijd tot tijd eens van ons zelf af te zien op de algemeene belangen. Zoo dient het ook den zendeling in zijne menigerlei ervaringen ter bemoediging, wanneer hij af en toe eens de tinne van zijn Warburg besteigt, om te zien, of de dag des Heeren nog niet weldra aanbreken zal, met andere woorden: of de groote doodenakker, weldra in een rijp geworden oogstveld veranderd zal zijn. De Heer spoort zijne jongeren daartoe aan, als Hij zegt: „Heft uwe oogen op en aanschouwt de velden, want zij zijn alrede wit om te oogsten" (Joh. 4: 35.) Dat woord gold toen de Samaritanen uit Sichem. Geldt het ook heden van de 289 millioen Indiërs? God weet het. In verhouding tot die vele millioenen zielen, maakt het getal der voor den Heer gewonnenen nog slechts een klein hoopske uit. Ja, het schijnt alsof, niettegenstaande al den arbeid, die reeds sedert meer dan 200 jaar in Indië geschied is, het machtige bolwerk, het kastenwezen, nog maar niet overwonnen kan worden. Op betrekkelijk weinige uitzonderingen na zijn tot nu toe nog alleen de buiten die verschansing levenden bereikt. En toch geloof ik te mogen beweren, dat de dag der verlossing des Heeren zich baan breekt in

die duisternis; dat onze God bezig is Indië door middel van zijne knechten te veroveren; dat direkte en indirekte invloeden ook die hooge en sterke muren der Indische kasten vermurwen.

De teekenen der tijden wijzen ons op de voltrekking der raadsbesluiten des Heeren met betrekking tot de heidenen. Gods woord zegt ons niet, dat vóór de komst des Heeren alle heidenen bekeerd moeten worden, maar wel, dat het Evangelie des koninkrijks in de geheele wereld zal gepredikt worden „tot een getuigenis allen volken", en dan zal het einde komen (Matth. 24 : 14); en vervolgens, dat de wederkeerige invloed van het koninkrijk Gods de massa der menschheid doordringen zal als het zuurdeeg, hetwelk eene vrouw nam en in drie maten meel vermengde, tot het geheel gezuurd was (Matth. 13 : 31.) Dat vermengen is reeds gezien en de gisting is begonnen. Hiervan eenige voorbeelden, welke ik in mijn vergezicht als in 't voorbijgaan waarnemen mocht.

Ik zal hier niet herhalen, wat ik vroeger schreef aangaande de tusschenkomst der Engelsche Regeering, waardoor de voortdurende oorlog voor een gevestigden vrede plaats gemaakt heeft; hoe het groot aantal gruwelen, zooals de weduwenverbranding etc. afgeschaft zijn; hoe men reeds is begonnen de zwaarden tot ploegscharen om te smeden, en den akkerbouw door de beste bewateringswerktuigen bevordert; hoe door het spoorwegnet in Indië en de militaire- en handelswegen den Heer een baan bereid is, op welke de zendeling den veroveraar en de soldaten op den voet kan volgen met het Evangelie des vredes, of hoe men de gezondheid, den handel en 't bestuur des lands volgens nieuwe beginselen bevordert. Dit alles is reeds gezegd geworden. Het is het voorspel der reformatie en van een beteren tijd voor Indië. Het is naar mijn inzicht de aanvang van het einde, de lentelucht bij het aanbreken van den morgenstond, welke verfrisschend en lavend onze vensteren bevochtigt. Deze en andere teekenen, die ik denk te noemen, zijn de Herauten van den grooten Dag des Heeren — het opgaan van de Zon der gerechtigheid over Indië!

Door de „Age of consent act", welke eerst onlangs vastgesteld werd, zijn de kinderhuwelijken met één slag afgeschaft geworden, en het is voortaan geenen knaap onder 16 jaar en geen meisje beneden 13 jarigen leeftijd geoorloofd te trouwen. Toen deze wet in werking kwam, lieten de orthodoxe Hindoes allerlei profetiën rondgaan, spraken zelfs van een oproer als ten jare 1857. Doch daar bleef het bij, en het land is voor altijd van een groot kwaad verlost.

De Engelsche Regeering gedraagt zich in godsdienstige zaken uiterst neutraal, en heeft menige slechte gewoonte, die een godsdienstig stempel draagt, maar toch barbaarsch is, zooals b.v. het hakenslingeren bij de tempelfeesten, tot heden laten voortbestaan. In dit jaar echter werden in de omstreken, waar ieder jaar deze gruwel vele offers eischte, strenge orders uitgevaardigd om die wreede handelingen niet meer te herhalen. Men schold, dreigde en woedde, doch al te vergeefs. De tegenwoordige Engelsche beambten hebben in dit jaar in verschillende deelen van Zuid-Indië de barbaarschheid een geduchten knak toegebracht. Het uitzicht bestaat dat zulks door het gansche land geschieden zal. Hierbij moet nog opgemerkt worden, dat, terwijl in vroeger jaren duizenden menschen bereid waren den heiligen wagen van Jaggernaut te trekken niet alleen, maar er zich onder te werpen en verpletterd te worden, tegenwoordig tot dit laatste niemand en tot het eerste slechts een enkele tegen hoog loon te bewegen is.

Keshub Chunder Sen, die door de macht des christendoms aangegrepen werd, doch niet beslist des Heilands zijde koos, meende door de vestiging van het Bramo — Somaij (een half christelijke en half brahmaansch gezelschap) niet alleen voor Indië heil te stichten, maar ook den christelijken godsdienst te kunnen tegenwerken. Zijn volgeling, Moozundat, heeft men op het godsdienstig congres te Chicago, wegens zijne Unitarische en der zending vijandige uitingen lof toegezwaaid en hem als een quasi-profeet aangezien. Doch het gezelschap, waartoe hij behoort, is door tweedracht der leden versplinterd, zoodat sedert eenigen tijd des Zondags niemand meer hunne vergadering in Machna-Bazaar Mundi bijwoont en de prediker in iedere samenkomst openlijk beschuldigend optreedt.

Indische aalmoezen vloeien in nieuwe kanalen. Vóór 50 jaren was het nog zoo, dat, wanneer een Hindoe met zijn geld eenig nut wilde doen, dan voederde hij de Brahmanen, of bouwde zijnen bijzonderen god een tempel. Hij deed zulks, omdat zijne voorvaderen evenzoo gedaan hadden. Doch de laatste jaren hebben in de gemoederen veler Hindoe's eene revolutie te voorschijn geroepen. Een rijke Hindoe richt heden ten dage een hospitaal op in plaats van een tempel, dat wel een der redenen mag zijn, dat thans vele tempels in ruïnen veranderen. Inteekenlijsten verdringen de offers aan de priesters. Ik wil niet zeggen, dat de oude weldadigheidsvormen geheel opgeheven zijn, o neen, ze leven nog voort, maar de meeste slechts als overblijfsels uit het verleden. De nieuwe weldadigheid komt hoofdzakelijk de niet-godsdienstige opvoedingsinrichtingen ten bate, en zooals we reeds opmerkten, hospitalen of andere medische inrichtingen, zooals b.v. het Pasteur-Instituut, dat men in Indië denkt te stichten.

Het reizen over den Oceaan naar Europa neemt toe. Vóór eenige jaren kon zulks door niemand geschieden, dan ten koste van de verbintenis met zijn kaste. Thans behoort het tot den goeden smaak en de beschaving der welgestelden, Engeland of voor het minst Londen te bezoeken. Op die wijze worden de scheidsmuren en den dwang weggenomen, door welke Indië eeuwenlang ingesloten en gekluisterd was, en velen komen niet slechts verlicht, maar als ootmoedige belijders des Heeren Jezus terug. Staal en vuursteen werpen spranken uit, als ze gewreven worden. Wij verheugen ons over deze beweging; en wat zouden we liever wenschen, dan dat het vuur reeds brande!

In het laatste no. van de „Christelijke Patriot", een door de christenen van Zuid-Indië uitgeven blad, doet men in een degelijk geschreven artikel eene oproeping aan Indische mede-christenen om zich tot een inwendig Zendingsgenootschap te organiseeren. Welk een gebied opent zich hier voor den Ziener, die in de toekomst blikt! Lichtstralen aan den oostelijken horizont. Beteekenen zij niet de opgang der zon, het aanbreken van den dag des Heeren met macht?

En nu trek ik mijne blikken terug uit de verte en laat ze weiden in de onmiddelijke nabijheid van mijn wachttoren, waar onze Teloegoes zich voor eene grootsche toekomst bereiden. Op onze laatst gehouden conferentie besloten onze broeders, vereenigingen voor onze Gemeenten in de verschillende districten op te richten. De eerste vereeniging van het Kistna-Distrikt hield hier voor twee maanden, bij ons in Vinukonda, eene vergadering, en mijn hart jubelde over alles, wat ik zag en hoorde. 48 afgevaardigden en vele bezoekers verblijdden ons met hunne tegenwoordigheid, en onze Vinukonda-broederschap had, zonder dat wij het wisten of vermoedden, aan het slot allen gasten een heerlijk liefdemaal bereid naar Duitsche wijze.

Dit is nog niet alles, wat ik van mijn toren heb waargenomen. Doch het is voldoende om ieder zendingsvriend met nieuwen moed en frissche hoop te vervullen, voort te gaan in den arbeid, met het geven voor de zaak des Heeren en voorts vuriger dan ooit te bidden: Amen, ja, kom, Heere Jezus, amen!

St. „Der Wahrheitszeuge." N. v. B.

Warszawiak.

Wat er sedert lang onder de joden in Rusland geschiedt door den bekeerden israëliet Rabbinowitz, is wel bekend; maar dat er in de laatste jaren nu ook in Amerika, te New-York, eene beweging onder de joden ontstaan is, weet ik nog niet lang.

Warszawiak is daar de man.

Deze jood is, even als Rabbinowitz, door het voor de joden in het Hebreeuwsch vertaalde Nieuwe Testament een kenner en liefhebber van Jezus Christus geworden.

Men heeft hem voor den Zaterdag een der kerken van New-York afgestaan en daar predikt hij geregeld voor een schare van 900 Israëlieten. Meer plaatsen zijn er niet. En wel tweemaal zooveel moeten er buiten de deur blijven staan.

Hij doet nu een beroep op de beurs der christenen om een groote kerk te bouwen, waarin plaats zal zijn voor 3000 personen.

Deze kerk zal den naam dragen van *De Synagoge van Christus*. Er zijn 100.000 dollars voor noodig. Reeds had hij 5000 dollars en nu in Engeland collecteerde hij er 15.600 gulden bij.

Aan genoemde kerk zal eene school verbonden worden, tot opleiding van bekeerde joden, die willen uitgaan om het Evangelie aan hunne broeders te verkondigen.

Herman Warszawiak is in het bezit van eene lijst met 4300 namen van joden (allen mannen tusschen de 18 en 45 jaar), die hem hebben gemeld, dat zij lid willen worden van de Synagoge van Christus.

Voorwaar, het gezicht van den profeet Ezechiël (Cap. 37) in de valei der doodsbeenderen, begint een weinig in vervulling te gaan.

„Uit verre Landen."

Het koppensnellen op Nias, (*)

van

Zendeling FOHR in Ombolutu.

Bij ons op Nias, vooral in het binnenland en het Zuiden van het eiland, wordt, treurig genoeg, nog altijd veel handel in menschenhoofden gedreven. Daar zijn nog vele gelegenheden, waarbij men denkt deze noodig te hebben. Het zijn voornamelijk de aanzienlijke en rijke hoofden, die gaarne in het bezit komen van zulke gebleekte menschenschedels.

Wanneer een hoofd voornemens is een groot feest te geven, waartoe velen van de naburige Kampongs uitgenoodigd worden, zoo laat hij reeds lang te voren een versch menschenhoofd halen. Bouwt hij een huis voor zijne samenkomsten, zoo geschiedt hetzelfde. Sterft zulk een hoofd, die zijn leven in zonden en schande doorgebracht heeft, zoo moeten ook weder een of meer menschenhoofden voor zijne begrafenis gehaald worden. Steeds zijn er slechte menschen, die zich laten bepraten om zulke hoofden te halen, en die zich voor zulk werk goed laten betalen. Is er een buitengewoon groot feest op handen, zoo ziet de gastheer naar eenige kerels om, die zich voor zulk een duivelswerk in dienst laten nemen, vindt hij hen niet in zijn Kampong, zoo vraagt hij in een andere, totdat hij hen gevonden heeft.

Nadat dezen hem beloofd hebben, binnen een bepaalden tijd, een menschenhoofd te brengen, onthaalt hij dien in zijn huis op rijst en varkensvleesch. Zij krijgen echter geene borden, waarmede aangeduid wordt, dat zij met honden en varkens gelijk staan, wanneer zij geen hoofden medebrengen. Zij geven het Hoofd de volgende belofte: „Brengen wij geen hoofden, zoo kunt gij onze eigen hoofden halen en die van onze vrouwen en kinderen. Nu ontvangen zij eenig goud en een haan, tot teeken, dat de bond gesloten is. Vervolgens wrijven zij hun lichaam met olie in, wapenen zich met messen, speren en schilden, en nemen allerlei toovermiddelen mede, waardoor zij gelooven niet gewond te kunnen worden.

Nadat zij nog hunne vrouwen en kinderen eenen kus gegeven hebben, als laatste afscheidsteeken, in geval zij niet weder mochten terug keeren, gaan zij naar het binnenland; ongeveer 2 dagreizen ver. Hier wonen zij gewoonlijk bij lieden, die zij reeds eenmaal ontmoet hebben. Des anderen daags gaan zij door het land en loeren ter luiks op de lieden langs de wegen of op de velden. Vóór dat zij dit doen, brengen zij een soort offer, waarbij zij de hulp en den bijstand der geesten inroepen voor de uitvoering van hun moordadig plan. Ontmoeten zij nu een mensch, zoo gaan zij naar hem toe, vragen hem tabak om te kauwen, en tot welken stam hij behoort. Is hij niet van hun stam, dan vallen zij hem aan, vermoorden hem en nemen zijn hoofd mede. Nu gaat het snel, dwars door bosch en wildernis heen, ten einde niet vervolgd en aangehouden te worden. Vóór alles zoeken zij door beken en rivieren te gaan, opdat men hunne voetsporen niet volgen kan; hierin zijn de Niassers bijzonder slim en vindingrijk.

Worden zij evenwel toch ingehaald en gepakt, dan kost hun dat natuurlijk het leven, maar dit komt zeer zelden voor. Deze lieden noemt men hier emali. Zij zijn een schrik voor de gansche bevolking. In het binnenland en in het Zuiden van ons eiland zijn menschen, die zich op zulke schanddaden toegelegd hebben en een bepaalden handel in menschenhoofden drijven. Laten wij nu eens zien, wat er met zulk een hoofd gebeurt. Zoodra de moordenaars weder in hun kampong aangekomen zijn, zenden zij eene boodschap naar het Hoofd, in wiens dienst zij zijn en bestemmen den dag, waarop zij hem hun buit zullen brengen, wat zij echter nooit alleen doen. Feestelijk uitgedoscht, gaan zij op weg met hunne broeders en feestgenooten. In hunne groote verblinding en domheid zien deze arme misleide menschen zulke moorden nog als iets groots en moedigs aan. Op den ganschen weg naar het Hoofd zingen zij voortdurend: „E he Jahoi ho, e he Jahoi ho." Zijn zij in de nabijheid van de kampong aangekomen, dan komt het Hoofd hen te gemoet met de aanzienlijkste mannen van het dorp. Vrouwen en kinderen mogen in geen geval deel aan den optocht hebben.

De moordenaars worden al spoedig op palmwijn en varkensvleesch onthaald en ontvangen daarbij reeds 20 gulden. Eerst daarna gaat men naar de kampong, waarbij weder gezongen wordt. Zijn zij op de dorpstraat aangekomen, dan wordt er gedanst, men geeft hun betel te kauwen en, nadat zij weder op palmwijn en varkensvleesch onthaald zijn, ontvangen zij weder 20 gulden. Nu eerst gaan zij in 't huis van het Hoofd, waar zij wegens hunne heldendaden geëerd worden, en waar men om hen heen zingt en danst. Hier ontvangen zij 2 varkens. Het eene wordt dadelijk geslacht en het andere nemen zij levend mede. Aan deze feesten en smulpartijen neemt natuurlijk de geheele kampong deel. Den anderen morgen worden zij op een derde varken onthaald en, nadat dit ook opgegeten is, ontvangen zij weder ongeveer 100 gulden, en daarmede is deze gruwelijke zaak afgeloopen.

In het Zuiden en Westen van het eiland Nias ziet men vele zulke verbleekte menschenschedels aan de huizen hangen als overwinningsteeken van de macht der duisternis. Een rilling van ontzetting gaat door de leden, wanneer men deze dingen ziet, en bij de gedachte aan deze op heimelijke wijze vermoorde menschen. Wie zal deze misleide en verblinde menschen tegengaan in hun verschrikkelijk bloedig handwerk en hun de wapenen uit de handen nemen? Dit vermag alleen de macht van het Christendom en van het Evangelie, dat wij hun brengen moeten, opdat het ook in hunne harten zijn Goddelijke levenskracht openbare, en nieuwe menschen van hen make. Wij verheugen ons daarom met ons gansche hart en danken den Heere, dat Zijn Woord nu ook in het Westen ingang gevonden heeft, en dat nu reeds een jaar de blijde, zaligmakende boodschap daar verkondigd wordt. Maar nog meer verblijden wij ons, als wij zien en hooren, dat het Woord Gods reeds vruchten voor de eeuwigheid heeft afgeworpen. Nog kort geleden was een aanzienlijk Hoofd van de westkust eenige dagen hier. De brs. L. en R. hebben bij hem den eersten Zendingspost aangelegd. Het was een ware vreugd met dezen over de eeuwige en hemelsche dingen te spreken, omdat men zag, hoe het hart hem daarbij opende en zijn aangezicht verhelderde. Hij heeft reeds vóór eenige maanden met zijn geheele Kampong alle afgoden weggeworpen, en bezoekt geregeld met al zijne lieden het onderwijs in de godsdienstoefeningen. Nu hebben gruwelijke offers in hunne huizen en harten plaats gemaakt voor gebed en hoop des eeuwigen levens. Op dit schoon en hoopvol begin zullen weldra nieuwe zendingsposten volgen, maar voor ons allen geldt het om verder te werken en mede te bidden, opdat het oorlogvoeren en moorden meer en meer ophoude, en daarentegen hoe langer zoo meer de naam van onzen dierbaren, hooggeloofden Heiland geprezen en verheerlijkt worde. Mocht hier spoedig in vervulling treden, wat de psalmist zegt: „In de tenten der rechtvaardigen is eene stem des gejuichs en des heils; de rechterhand des Heeren doet krachtige daden.

H. S.

(*) Een eiland aan de Westkust van Sumatra.

Uit de Gemeenten.

HENGELOO. Onze Evangelische samenkomsten zijn dan nu wederom afgeloopen, en wij kunnen met dank aan God terugzien op den tijd, die achter ons ligt. Ook hebben we nog al wat publiek gehad, ofschoon niet zooveel, als wij wel hadden verwacht; de onverschilligheid omtrent waren godsdienst is hier verbazend groot, zoodat men langs gewonen weg bijna het volk niet meer kan bereiken. God geve, dat hierin eene spoedige verandering moge komen!

Met zeer veel ernst werd door de broeders getuigd van de hope, die in hen was en van de verlossende liefde Gods voor verloren zondaars. De gemeente gaf van hare belangstelling blijk door een trouwe opkomst, zoodat ons kerkje telkens goed bezet was, al waren er niet veel vreemden.

Wij gelooven en hopen, dat ook het zaad, hier wederom gestrooid, vruchten zal dragen ten eeuwigen leven, en dit zal het zeker, wanneer we als één van ziel en zin blijven pleiten voor den genadetroon.

Zoo kunnen wij dus met blijdschap des harten terugzien op den tijd die voorbij is, en we hopen, dat God ons nog vele zulke verrassingen moge bereiden!

Ook zal onze nieuwe doopvont weldra geopend worden, daar zich reeds een drietal hebben aangemeld om gedoopt te worden.

De Secret.

DEVENTER. Wij hadden weer het voorrecht Zondag 18 November ll. eene zuster door den doop in de gemeente op te nemen. Tevens werd br. H. Steenbergen door handoplegging als OUDERLING in zijn ambt bevestigd. Het was een heerlijke, zielverkwikkende dag!

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Nu de 2e kamer hare zittingen heeft aangevangen, blijkt het, dat de heeren afgevaardigden van plan zijn om zich eens duchtig te laten hooren en de Regeering kan het heusch kwaad genoeg krijgen door allerlei *op- en aanmerkingen*, zoodat het nog wel eens haar zetel kan kosten.

Allereerst was aan de orde het voorgenomen te bouwen postkantoor te Amsterdam, waartoe, behalve het oude gebouw, verscheidene huizen moesten worden aangekocht; deze zijn afgebroken en nu blijkt het, dat de ruimte nog veel te klein is, om een gebouw er op te zetten, dat aan alle eischen kan voldoen.

De heer Gerritsen, afgevaardigde van Leeuwarden, wilde, dat de Regeering den werktijd op 11 uur en de verdiensten minstens op 23 cts. per uur bepaalde voor het werkvolk en in de bestekken de aannemers daartoe te verplichten.

De heer Kerdijk wilde het gedempte Damrak voor het nieuw te bouwen postkantoor gebruiken, wat Amsterdam echter niet wil afstaan.

De rijke kapitalist Rutgers van Rozenburg bestreed den heer Gerritsen over het werkloon, dat veel te hoog was en de Minister poogde er zich voorloopig af te maken, zoodat later nog wel eens op een en ander zal worden terug gekomen.

Men verhaalt nu reeds, dat de Roomsche Kamer-club zich zal verzetten tegen de aanvraag des Ministers tot het aanschaffen van nieuwe geweren bij het leger. Het sommetje, waarover het gaat, bedraagt het bagatel van 9.000.000, zegge negen millioen gulden. Het is voor een burger mensch om van te watertanden in deze gedrukten tijd.

Lombok zal eveneens worden besproken in de Kamer en met groote belangstelling wordt een verklaring en mededeelingen van den Minister van Koloniën te gemoet gezien.

Z.Ex. heeft tegen waarschuwingen van deskundigen in, de verantwoordelijkheid van dezen oorlog op zich genomen en daar de overwinning niet zoo vlot gaat, als men zich algemeen had voorgesteld, heeft Z.Ex. niet een zeer benijdenswaardige positie in de Kamer.

De Sasaks, wien de Hollanders ter hulpe zijn gekomen als het oorspronkelijk volk, blijkens inplaats daarvoor dankbaar te zijn, verraders te zijn van hunne beschermelingen. Dit is weer droevig gebleken bij het voorgeven van een gevonden kruitmagazijn, waar de Hollanders in een nauw straatje zijn gelokt en toen geheel onverhoeds door een regen van kogels zijn beschoten, waarbij vele dooden en gekwetsten werden gemaakt. Dat dit vreeselijk gewroken zal worden is zeer verklaarbaar, maar met dit al, de hoogst treurige toestand wordt er weer duidelijk door. De Sasaks zijn in geen geval — bij al de schoone beloften, die ze doen — te vertrouwen. Als er wat valt te rooven en te plunderen zijn ze ijverig, maar overigens houden ze zich schuil.

De laatste berichten zijn weer zeer treurig, en dit kleine landje kost weer duizenden menschenlevens.

(De allerlaatste berichten zijn echter verrassend. We lezen, dat Tjakra genomen is; de Radja, die eerst nergens gevonden werd, is opgespoord, dat de bevolking zich heeft overgegeven en ƒ 700.000 aan kostbaarheden is buit gemaakt.)

België. De Minister van Binnenlandsche zaken heeft aan de Kamer vele belangrijke ontwerpen van wet beloofd — hoofdzakelijk ten doel hebbende, om de rechten van het volk te behartigen. Eindelijk zal men — gaat het ook op looden schoenen — er toe moeten komen, om met de volkspartij rekening te houden. Doch ieder weet, dat tusschen beloften en uitvoering een zeer rekbare ruimte is gelegen.

Te hopen is maar, dat ook de Belgische Regeering het geleerd hebben, dat het beter is te geven, wat billijk is, dan het zich af te laten dwingen.

Frankrijk. Het Fransche volk schijnt een weinig bekoeld in zake Madagascar. Al meer en meer gaan er stemmen op om de Regeering tot voorzichtigheid aan te sporen, waarbij ook vreeze doorschemert, wat zegt het bekende blad de *Figaro*. Men weet nooit, wat de gevolgen nog kunnen zijn van den Japansch-Chineeschen oorlog na den dood van den vredelievenden Czaar Alexander III. Het zou kunnen gebeuren, dat zelfs het zenden van een leger van 15.000 man inplaats van 20.000 wat eerst bedoeld werd, maar al te spoedig wordt betreurd. De Regeering vroeg voor deze expeditie een crediet van 65 millioen francs, hoewel Admiraal Miot, die in 1885 de expeditie mede maakte, een bedrag van 200 millioen noodig keurde.

Wat kost die oorlog toch verbazende sommen gelds en dan de vele menschenlevens en dat alles onder den schijn van RECHT te hebben.

Spanje. Het gerucht is verspreid geworden, dat de jonge Koning en zijne moeder ingeschreven zouden zijn als leden bij de vrijmetselaars, wat in het zoo door en door Roomsch Katholieke Spanje als een schande wordt beschouwd. Het werd ten stelligste door de Regeering tegengesproken en de lasteraar zal worden vervolgd.

Engeland. Koningin Victoria heeft een deputatie van Zwaziland ontvangen, die ootmoedig kwam vragen, of H. M. hun land onder hare bescherming wilde nemen. Dit is natuurlijk geschied onder invloed van de daar wonende Engelschen en zoo zal John Bul wel weer dat Koninkrijk bij zijne koloniale bezittingen inpikken en toevoegen en de Transvaalsche boeren kunnen toekijken of zij moeten hun recht met het zwaard handhaven, want er is een verdrag tusschen Engeland en Transvaal, dat Zwaziland een neutrale staat is. Maar wat beteekenen overeenkomsten, als hebzucht aan het woord is? Niet heel het Engelsche volk is gelukkig met deze wijze van doen ingenomen, zoodat het volk zich verzet tegen de handelwijze der Tories.

Japan schijnt nu voor goed de overwinning te hebben behaald en het zal niet verre meer zijn, dat ook de hoofdstad van het hemelsche rijk door hen wordt bezet en dan is de nederlaag der Chineezen volkomen. Dan zullen de Euro-

peesche mogendheden moeten spreken — want dan komt het er op aan Japan paal en perk te stellen en dat kan nog wel eens het ergste zijn.

Armenië. De berichten van daar zijn zeer treurig, meer dan 10.000 menschen moeten er door de Turken vermoord zijn. De laatsten beweeren, dat ze daartoe genoodzaakt zijn, maar het waardoor wordt niet nader vermeld.

Z. R.

INGEZONDEN.

Aan de Gemeenten.

Geliefde Broeders en Zusters!

Het is al sedert geruimen tijd, dat de gemeente te Haarlem geene bijzonderheden in „De Christen" meldde, wat geen wonder is. Ons getal is zeer klein. Aan den arbeid des Evangelies wordt gemeentelijk niets gedaan, ook al door de weinige gaven en krachten, als gebrek aan de noodige dubbeltjes. Leden worden niet tot de gemeenten toegedaan, hetgeen te begrijpen is, daar we steeds altijd in een binnenkamertje onderling vergadering houden en menigmaal met drie of vier personen te zamen zijn; we komen dus niet in aanraking met de wereld, zooals dat het geval zoude wezen in openbare samenkomsten. We mogen echter spreken van de trouw en liefde van onzen Heiland, die ons, na jaren lang zoo bij elkander te zijn geweest en veel strijd en worstelingen te hebben doorgemaakt, nog doet bestaan; ons getal wordt echter kleiner. Sommigen verhuisden naar andere plaatsen, enkelen moesten in de laatste jaren worden afgesneden. Een oude zuster werd ons kort geleden door den dood ontnomen. Ook werden wij dit jaar tot de treurige daad geroepen enkelen onder gemeentelijke tucht te plaatsen, die ons nu ook niet meer bezoeken.

Zal men dan nu nog moeten aanschouwen, dat die Haarlemsche gemeente, die zoovele jaren geworsteld heeft in de kracht haars Heeren, het hoofd boven water te houden, te midden van de vele stormen, die over haar heengingen, eindelijk nog zal te gronde gaan? Zal het ledental steeds kleiner en kleiner worden, totdat er niets meer van haar te vinden is?

Neen, dat nooit.

De bewaarder Israëls zal ook onze bewaarder zijn. Waar Zijn oog over ons waakt en Zijne trouw ons bewaart, hebben we daarvoor niet te vreezen.

Nu echter doet de ernstige vraag zich aan ons voor: „Kunnen we zelf ook de oorzaak dezer achteruitgang zijn?" Ligt het niet op onzen weg, waar we den Heere bidden om zegen, om toebrenging van zielen, om uitbreiding van Zijn Koninkrijk, dat we doen, wat onze hand vindt om te doen, en dat wel met al onze macht? Klinkt de roepstem des Heeren niet nog steeds tot Zijne gemeente: „Predik het Evangelie aan alle kreaturen?" Want hoe zullen zij gelooven zonder, die hun predikt?

Welnu, de gemeente Amsterdam verklaarde zich op onze vraag reeds bereid een broeder voor ons te willen afstaan, welke geregeld tot ons overkomen zou en ons dienen in de prediking des Evangelies; Haarlem zoude dus een station kunnen worden van Amsterdam. Het aanbod was ons zeer verblijdend, maar... nu komt het op de kosten aan. Lokalen zijn hier zeer schaarsch en daardoor ontzettend hoog in huur; reiskosten, adverteeren en meer bijkomende dingen medegerekend, leveren voor ons een groot financieel bezwaar op. Ieder, die onzen kleinen kring kent, zal dit begrijpen. Zij bestaat uit slechts twee gehuwde broeders met hunne vrouwen en een paar jonge leden, welke weinig of niets kunnen doen, benevens eene oude zuster. Nu komen we met.... een vraag om steun. Dit zoude op zeer gemakkelijke wijze kunnen, zonder iemand bepaald te bezwaren. Wanneer in alle gemeenten, alle leden, welke kunnen en willen, elke week één cent gaven, zegge één cent (het mag wel meer wezen, doch dit is de bedoeling niet), en als wij dan daar steeds naar vermogen wat doen, zouden we hier, in een gehuurd lokaal, een geregelden Evangelisatiearbeid, en wat daar meer uit voortvloeit, kunnen aanvangen. Hoe vindt ge dit plan, broeders en zusters? Wellicht wordt er onder u wel een jonge broeder of zuster gevonden, die zich met het inkasseeren en overmaken (na aftrek der onkosten) wil belasten. In Haarlem zoude in een lang gewenschte behoefte voorzien worden. Groote dingen zouden door deze kleine penningskens tot stand kunnen komen; en wellicht, wanneer we een jaar verder zijn, dat uit eigen boezem alle onkosten kunnen bestreden worden. Immers, Gods Woord luidt: „Waar ge biddende zaait, zult ge dankende maaien." Gods Woord zal niet ledig wederkeeren.

De Heer vervulle u met liefde en neige uwe harten om wekelijks uw penningske af te zonderen, hetzij voor langeren of korteren tijd, opdat we ook af en toe een verblijdend bericht in ons blad kunnen mededeelen betreffende de zegeningen, welke de Heere ons door het bijdragen uwer giften verleent.

Ondergeteekende belast zich gaarne met de ontvangst der gelden.

Wij bevelen ons dringend met al onze belangen in de voorbede der broeders en zusters aan.

Namens de Gemeente:
E. VAN DER STEUR, ouderl.
Botermarkt No. 1, Haarlem.

VARIA.

WANDELEN DOOR GELOOF.

De gidsen op de Alpen binden de reizigers, met wie ze de hooge bergen beklimmen, soms een doek voor de oogen, als ze aan eene gevaarlijke plaats zijn gekomen. Als dan het gevaar voorbij is, wordt hun de doek weer afgenomen en zij zien nu eerst den diepen afgrond, waar ze langs getrokken zijn. — Zoo verbergt ons onze Hemelsche Vader dikwijls de verzoekingen en gevaren in de toekomst, tot wij er behouden aan ontkomen zijn. Alles, wat Hij voor ons verbergt, verbergt Hij voor ons uit liefde, gelijk Hij ook alles, wat Hij ons openbaart, ons openbaart uit liefde. Wij behoeven niet alles te weten, God weet het, en dat is ons genoeg. „Wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen." „Zalig zij, die niet gezien en nochtans zullen geloofd hebben.

EEN RECEPT.

Een zendeling verhaalt, dat er in de binnenlanden van Afrika een volksstam woont, waar een gewoonte heerscht, die van eenige beschaving getuigt. Als de echtgenooten daar in een kwaden luim zijn, dan gaan ze van elkaar af en trekt ieder zich in een hoek van de hut terug. Die 't eerst tot bezinning komt, begint op eens te zingen: „Ik ben dom", enz., waarop een duet volgt: „Wij zijn beide dom". En nu vallen ze zingend en lachend elkaar in de armen, en alles is vergeten en vergeven.

Zou dat recept ook onder ons niet soms nog aanbeveling verdienen? (Chr. B.b.)

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere." Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J zn, Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure Pred., daarna *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur, 's nam. 5 uur Onderl. Samenkomst. *Bidstond* Woensdagsavonds 7 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochtersvereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Brand. — Valthermond.

Sedert de laatste opgave, ten behoeve van broeder Smit, met dank ontvangen. Van de Gemeente te Sneek *f* 7.—; van br. J. G. te B. *f* 1.—; van m. a. w. te Bloemendaal *f* 1.50; collecte in de gemeente te Heeg *f* 3.35.

Groningen. J. HORN.

Van br. P. te A. *f* 5.—; br. C. B. te S. *f* 2.50; van de gemeente te Zutphen *f* 22.10.

Valthermond. K. HESSELING.

Van zr. N. N. te Nieuwepekela *f* 2.50; van br. D. Boerv.mond *f* 3.—; van br. K. K. te Vriescheloo *f* 1.—; van br. J. D. te Foxhol *f* 2.85; van zr. P. C. te Stadskanaal *f* 0.50.

N. v. BEEK.

Van J. W. d. B., W. H., J. H. en N. N. te A. te zamen *f* 4.—.

Voor den kerkbouw te Hengeloo.

Van de gemeente N. Pekela *f* 17.—, eene collecte gehouden in het lokaal van br. Lindeman te Nieuw Weerdingen *f* 5.—, van de gemeente Groningen *f* 12.13½.

J. KATUIN.

Voor de Unie-cent.

Ameland *f* 2.—. J. HORN.

Voor de Zending.

Door J. O. te Nieuwepekela *f* 4.17.

N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van E. v. d. S., Haarlem, *f* 5.95; J. D. te Foxhol *f* 5.45.

N. v. BEEK.

BERICHT.

Het Depôt onzer Geschriften is verplaatst naar Nieuwe Pekela.

Adres:

Den heer E. H. DE GROOT.

ADVERTENTIËN.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn. MATTH. XV: 9.

No. 397 DONDERDAG 29 Nov. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post . . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

WIE

met 1 Jan. 1895 zich op dit blad abonneert, ontvangt de nog in dit jaar verschijnende Nos. *gratis.*

Geheelonthouding en Christus.

Daar zijn maar steeds geloovigen, die meenen, dat wij met de Geheelonthouding de menschen buiten Christus houden. Zij laten zich in hunne beoordeeling van ons veelal zoo uit, als zouden wij door de menschen van den drank te brengen, hen *eigengerechtig* maken. Hoe is het toch mogelijk!

Neen, wij werken juist om de arme slachtoffers van den drank voor den éénigen Heiland te winnen. De Geheelonthouding is voor ons geen *doel* maar *middel.* Hetzij verre van ons, dat wij tevreden zouden zijn, wanneer de menschen maar niet meer drinken. O, neen! maar de onbekeerde menschen worden voor een groot deel door de gedurige bedwelming buiten Christus gehouden. Preek maar toe, van week tot week, voor menschen, die blijven drinken, de Alcohol houdt de vernieuwing van den Geest van God tegen.

Grooter vijand heeft de Zaligmaker niet, dan den Alcohol. Dan zijn onder de drinkers, die heel bewogen onder het woord zitten. Hunne tranen bedriegen vele predikers. Hoe ben ook ik menigmaal door die jenevertranen bedrogen geworden. Als Bèlsazar zijn er, die de ware prediking met goud willen betalen; maar blijven toch maar drinken. Hoeveel geld geven vele Orthodoxen in ons land voor kerk, school en zending, maar tevens ook voor bedwelmende dranken. Hoewel voorstanders der waarheid, komen zij niet tot bekeering, omdat de drankgeest de werking des Geestes bij hen tegenhoudt. Zij gelooven alles; maar kunnen niet voor hen persoonlijk gelooven. Niet verder komen zij met haar geloof dan de Duivelen, want ook zij blijven „sidderen."

De afgod van den drank houdt hen buiten het aangebrachte heil, dat in Christus, door God ons werd geschonken. Het ware te wenschen, dat alle menschen er toe kwamen, zich niet meer te bedwelmen, de vruchten eener waarachtige bekeering zouden niet achterwege blijven. Wanneer alle de kenners der waarheid hun afgod verbrijzelden, zouden zij zich weldra in den God aller genade verblijden. Honderden en duizenden zouden tot Christus komen.

Daarbij komt nog, dat de drinkers over het geheel zéér eigengerechtig zijn. Erkennen, dat zij dronkaards zijn, willen velen van hen niet. Dat zij als dronkaards zullen geoordeeld worden, daar komen ze tegen op. Zelfs al hebben zij in geruimen tijd niet gedronken, is er nog zooveel stompzinnigheid bij hen, dat bijna alle gevoel ontbreekt om hun zondigen aard en leven te erkennen. Men zou meenen, dat bekeerde dronkaards een zeer diepgaand zondeberouw moesten hebben. Dit is evenwel over het geheel niet zoo. De drank heeft eene eigenschap om het gebied der werkelijkheid voor de oogen der drinkers te sluiten en hem in eene ingebeelde wereld te brengen, zoodat zij alles anders zien. Tijden zijn noodig om hen tot zich zelven te brengen. Die niet rekent, dat de drank het geweten in zijne werking uitermate verslapt, zal gedurig twijfelen of de bekeering van een dronkaard wel *echt* is, omdat hij zoo weinig zijn zonde gevoelt. Een mensch, die van der jeugd af zedig leefde en tot Christus kwam, heeft veelal meer zondekennis en berouw, dan een bekeerde dronkaard.

Tegenover de bewering: *de geheelonthouding leidt tot eigengerechtigheid* zouden wij kunnen stellen: het gebruik van bedwelmende dranken houdt de zelfkennis tegen.

Laten toch de geloovigen uit gehechtheid aan *bier* en *wijn*, niet langer spreken van eigengerechtigheid der geheelonthouders. Spreek van de eigengerechtigheid der matigheidsmannen en dronkaards. Spreek van uwe eigenliefde, van uwe hebbelijkheid, van het voeden van uwe hartstochten, van het verbergen van uw licht achter wijn- en bierglas, van de schade, die gij doet aan de onbekeerde drinkers, van uwe liefdelooze beoordeeling van uwe broeders en zusters, die uit overtuiging alle gebruik van dranken nalieten om zielen tot heil te zijn. Mochten daar eens de oogen voor open gaan, men zou ons niet langer kwellen met tegenwerking op vrome manier.

Wij gebruiken de Geheelonthouding als middel om onze medemenschen den Heiland te doen vinden. Het bierhuis, de wijnkelder en de kroeg zijn hinderpalen op den weg naar Christus. Daarom moeten ze verdwijnen, en kunnen wij ze niet wegkrijgen, dan moeten de menschen er aan gespeend worden.

Ook voor de geloovigen is de Geheelonthouding een *middel* om tot een beter geestelijk leven te komen, een leven van werkdadige liefde. Bij de geloovigen, die uit het rechte beginsel der liefde geheelonthouders worden, ontstaat eene energie om voor den Heere te werken.

Dit is bepaald geschiedenis.

Wij voor ons zijn meer dan ooit besloten om op gezonde wijze verder de Geheelonthouding voor te staan, daar wij de heerlijkste resultaten er van hebben gezien.

Op Woensdag 7 Nov. mocht ik weer een begin maken om voor de Geheelonthouding in Steenwijk te spreken. De afd. had mij daartoe uitgenoodigd. Twee personen sloten zich na afloop der lezing weer bij haar aan.

Maar vooral deel ik U mede den grooten zegen, dien de Heere ons gaf in Itens, een kleine plaats in onze Provincie.

Ds. Waardenburg, de eerste geloovige Predikant in de N. H. Kerk aldaar, een man, die het met zijne ijverige gade te doen is om menschen voor den Heiland te winnen, had mij en mijne vrouw uitgenoodigd om in zijn kerk voor de Geheelonthouding te komen spreken. Donderdagavond 15 Nov. waren wij in dat nette kerkje, dat geheel gevuld was met aandachtige hoorders.

Door gebed was alles voorbereid en de Heere betoonde zich in Zijn liefdemacht. Ds. Waardenburg opende ons samenzijn met gebed en een voorwoord, ik kreeg het hoofdwoord, mijne vrouw sprak daarna en zong Solo's met de Gitaar. Mevrouw Waardenburg sprak daarna. Ook zij dient den Heere met haar zang en spel. Bij de gewone Psalmen en Gezangen zongen wij liederen van Sankeij. Ruim 2 uur duurde onze vergadering en ik sloot met dankzegging; zeer verheugd, dat de Heere in ons midden was.

Toen naar de gastvrije Pastorie, alwaar belangstellenden waren genoodigd om te teekenen voor de Geheelonthouding. 8 personen met dominé en mevr. Waardenburg sloten zich bij ons aan. Een heerlijk begin.

Maar dit is niet het voornaamste, wat ik u heb mede te deelen.

In de Pastorie bogen dien avond drie jongedochters voor Christus. Het was aldaar een huis Gods en een poort des hemels.

Met groote vreugde gingen wij laat ter ruste.

Maar wij zijn er nog niet. Den volgenden morgen gingen wij naar een groote boerenplaats. De boer, een orthodox man, maar tevens een dronkaard, was laatst gestorven. Ik had hem gekend, daar ik meermalen met hem had gesproken. De laatste keer had ik te veel den drank aangevoerd, zoodat hij boos op mij werd. Een vroegere arbeider van den overleden boer, woont er nog met zijne familie in. Wij brachten hem een bezoek. Onder het spreken werden de drie dochters, die in de kamer waren bewogen en openbaarden hare begeerte om tot Christus te komen.

Persoonlijk spraken wij met haar en God zij geloofd, alle drie gaven zich in gebeden van veroordeeling aan den Heere over. Wat een morgen van den 16 November. De zon scheen zoo vriendelijk daar buiten en Gods Geest werkte zoo krachtig binnen in de harten.

Onvergetelijk zal dit genadewerk, vooral voor mijne vrouw zijn, daar dit juist op haar verjaardag plaats vond.

De Heere zegene Itens en beware de toegebrachte zielen in Zijne hoede en stelle de familie Waardenburg tot een groot licht in dat dorpje, waar het ongeloof lang meester was.

S. DE H.

Ik zal hun God zijn, en zij zullen mij een volk zijn.

2 Corinthe V: 16.

Welk een lieflijke naam: „Mijn volk!" Welk

eene blijde openbaring: „hun God!” Welk eene groote beteekenis ligt in deze twee woorden, „Mijn volk!” Hier is eene *onderscheiding*. De gansche wereld behoort aan God; de hemel, ja de hemel der hemelen is des Heeren, en Hij heerscht over de kinderen der menschen; maar van degenen, die Hij uitverkoren, die Hij zich zelf verworven heeft, zegt Hij, wat Hij niet van anderen zegt: „Mijn volk.” In dit woord ligt de gedachte van *eigendom*. Op eene bijzondere wijze is „des Heeren volk zijn deel en is Jakob het snoer zijner erve.” Al de natiën der aarde zijn Zijne; de gansche wereld is in zijne macht; evenwel zijn zijn volk, zijne uitverkorenen meer zijn bijzonder eigendom; want Hij heeft meer voor hen dan voor anderen gedaan; Hij heeft hen met zijn bloed gekocht; Hij bracht hen dicht in zijne nabijheid; Hij heeft zijn ruim hart op hen gezet; Hij heeft hen liefgehad met eene eeuwige liefde, eene liefde, die vele wateren niet kunnen uitblusschen, en die de tijdsomwentelingen nimmer in het allergeringste zullen kunnen doen verminderen. Geliefde vrienden! kunt gij u zelven door het geloof onder hun getal rekenen? Kunt gij ten hemel opzien en zeggen: „Mijn Heer en mijn God; de mijne door die liefelijke *betrekking*, die mij het recht geeft U Vader te noemen; de mijne door die heilige *gemeenschap*, waarin het mijne vreugde is met U te verkeeren, wanneer het U behaagt, U zelven aan mij te openbaren, zooals Gij niet aan de wereld doet?” Kunt gij het Boek der openbaring lezen en daarin de verzekering uwer zaligheid vinden? Ziet gij uwen naam met dierbaar bloed geschreven? Kunt gij door een ootmoedig geloof de kleederen des Heeren Jezus aangrijpen, en zeggen: „Mijn Christus? Indien gij dat kunt, dan zegt God van u en van anderen, gelijk gij zijt: „Mijn volk;” want indien God uw God is en Christus uw Christus, dan heeft de Heer eene bijzondere, onderscheidene genade voor u; gij zijt het voorwerp zijner keuze, begenadigd in den Geliefde.

SPURGEON.

Waaraan houdt gij u?

OF:

De geschiedenis van Marie d'Urban in Kanada.

Ongeveer tien mijlen van Montreal lag aan de rivier Châteauguay het kleine schoone dorp St. Martin. Het werd door Franschen bewoond, die allen tot de R. Katholieke Kerk behoorden. De priester was, zooals vele Fransche priesters destijds, een zeer vriendelijk man. Daar er in het dorp geene Protestanten woonden, leefde hij onverschillig daarheen, las des Zondags de mis, en was des 's namiddags met de jongelieden aan het kaatsen, zich om ketterijen niet bezorgd makende.

Na verloop van tijd echter zette zich in de nabijheid van het dorp een Protestantsch predikant neder. Daar hij een dienstmeisje zocht en geen vinden kon, die Engelsch sprak, kwam hij in het dorp om eene Fransche te zoeken.

Doch nu moet ik den lezer met eene zeer oprechte en vrome familie bekend maken, bestaande uit Vader, Moeder, twee zoons en drie dochters, die allen eerlijke, vlijtige menschen waren en zeer stipt in het vervullen van hunne godsdienstige plichten.

Vrouw d' Urban vooral was door hare strenge godsdienstigheid bekend. Op zon- en feestdagen verzuimde ze nimmer de mis, ze ging geregeld ter biecht en was zeer stipt in hare godsdienstige oefeningen. Dagelijks was zij ijverig in het bidden, boeten en vasten; met haar gansche hart hing zij aan hare kerk. Zij had een vast vertrouwen op haren priester en was bereid geweest voor haar geloof te sterven.

Marie, de oudste dochter, was een schoon, gezond en handig meisje van ongeveer negentien jaren. Hare moeder, die zij zeer liefhad, had haar zeer streng en zorgvuldig in het R. Katholieke geloof opgevoed. Haar priester was haar niet alleen een geestelijk vader, maar nam zelfs de plaats van God bij haar in, en hare godsdienst was, hem te gehoorzamen.

Een onzichtbare Hand leidde haar echter liefderijk uit die duisternis en dienstbaarheid van het Roomsche bijgeloof in het licht en de vrijheid van het heerlijk evangelie des Heeren Jezus Christus.

Zoodra Marie hoorde, dat de predikant een dienstmeisje zocht, vroeg zij hare moeder verlof, zich daarvoor te mogen aanbieden. Vrouw d' Urban achtte het onnoodig haren echtgenoot te raadplegen, maar spoedde zich naar haren priester en vroeg hem, hoe in dezen te moeten handelen. Als nu de priester zijne toestemming gaf, dan was men van die der vader zeker, omdat deze het niet zou wagen, zich tegen des priesters woord te verzetten, ook al was hij tegen de zaak. De priester zag er geen bezwaar in en dacht, dat de dienst bij de Protestantsche familie Marie niet schaden zou, indien zij geregeld ter biecht kwam en des Zondags de mis niet verzuimde. Welgemoed verliet nu Marie voor het eerst het ouderlijk huis om hare nieuwe betrekking te aanvaarden en werd hier spoedig als een vlijtig en deugdzaam meisje gewaardeerd. Eenigen tijd was haar alles nieuw en vreemd. Daar zij grooten lust tot leeren bezat, begon zij spoedig een weinig Engelsch te spreken en hare meesteres gaf zich de moeite het haar te leeren lezen. Zorgvuldig sloeg Marie haren Meester en hare Meesteres gade, en daar zij hen steeds voorkomend en vriendelijk vond, kreeg zij groote achting voor hen. Gaarne had zij ook geweten, wat boek het was, dat zij zoo dikwijls te zamen lazen en waarin men ook geregeld las 's morgens en 's avonds bij de huiselijke godsdienstoefening. Het ging de arme Marie als de meeste Franschen in Kanada destijds, zij kende den Bijbel in 't geheel niet. Het boek, dat zij als Bijbel kende, bestond uit eenige zorgvuldige uitgezochte gedeelten uit het Oude- en Nieuwe Testament tot gebruik in de scholen. Somwijlen sloop Marie zachtjes naar de kamerdeur om het gebed te hooren en verwonderde zich niet weinig, dat de goede God, zooals zij zeide, aangeroepen werd om ook haar te zegenen en tot de kennis van den Heer Jezus te brengen. Ofschoon zij nog geregeld de mis bezocht, ging zij niet gaarne meer ter biecht en toen zij den bijbel kon lezen, dacht zij onder haar werk dikwijls over het gelezene na.

Op eenen Zondagmorgen, toen zij naar de mis ging, kwam haar het vers uit de H. Schrift in de gedachte: want er is één God en er is ook één Middelaar Gods en der menschen, de mensch Jezus Christus (1 Tim. 2 : 5). Daarover nadenkende, dacht zij ook aan de woorden der H. Schrift: „Want zoodanigen Hoogepriester betaamde ons, heilig, onnoozel, onbesmet, afscheiden van de zondaren en hooger dan de hemelen geworden. Dien het niet allen dag noodig was, gelijk den hoogepriesters eerst voor zijne eigene zonden slachtofferen op te offeren, daarna voor de zonden des volks, want dat heeft Hij eenmaal gedaan, als Hij zich zelf opgeofferd heeft.” (Hebr. 7 : 26, 27.) „Als de Heilige,” zoo zeide ze tot zich zelven, „zich eenmaal voor mijne zonden opgeofferd heeft, welk nut heeft dan het misoffer voor mij. Als Hij het eenmaal gedaan heeft, dan is de Heilige Jezus mijn Hoogepriester en ik heb geen anderen meer noodig.” Met deze gedachten vervuld, trad zij de kapel binnen en voor het eerst in haar leven zag zij in den priester, die het altaar bediende, niet meer dan een gewoon mensch. De God van haar vroeger leven was verdwenen. Hare gedachten waren op den Hoogepriester in den Hemel gericht. „De Heilige Jezus,” zooals zij zich uitdrukte, werd nu niet meer in de gewijde hostie door den priester geofferd. Hij was haar Hoogepriester achter het voorhangsel.” Na afloop der godsdienstoefening bezocht zij als gewoonlijk hare ouders.

„Moeder,” zeide zij, „vergeef me, maar ik kan niet weder naar de mis gaan en voor den priester biechten. Ik heb den grooten Hoogepriester gevonden, die zich eenmaal zelf voor mijne zonden opgeofferd heeft en die ieder oogenblik bereid is mijne biecht te hooren.” Het arme meisje had niet het minste vermoeden van de uitbarsting van toorn, die hare eenvoudige belijdenis, dat zij Jezus als haren Heiland en Hoogepriester had leeren kennen, verwekken zou.

Een oogenblik was hare moeder van schrik verstomd; in het volgende echter begon zij verschrikkelijk te schimpen, vervloekte hare dochter als eene verlorene ketterin en een schandvlek der familie en joeg haar het huis uit met het bevel den drempel niet meer te betreden. Hiermede rustte zij nog niet, maar spoedde zich naar den priester om hem het vreeselijke ongeluk, dat haar getroffen had, mede te deelen. Ofschoon deze ook zeer geschrokken was, troostte hij de moeder zoo goed hij kon en vervloekte Marie den volgenden Zondag van het altaar. Hij waarschuwde zijne kudde voor ketterij en verbood allen omgang met de ketterin. Door hare moeder vervloekt, uit huis gebannen, van vrienden en bekenden veracht en verlaten waren voor Marie zware beproevingen. Daarbij kwam nog, als zou haar geloof op 't uiterste beproefd worden, dat haar vriend en leeraar, de predikant met zijne familie, bij wien zij steeds zooveel troost en deelneming had gevonden, het oord weer moest verlaten, zoodat Marie thans zonder huisvesting bleef. Zoo zonder een tehuis en zonder middelen leerde zij door ervaring de waarde kennen van de heerlijke belofte: Die tot mij komt, zal ik geenszins uitwerpen.

Velen in het dorp hadden in stilte wel medelijden met het meisje, maar niemand waagde het haar openlijk een dienst te bewijzen. De vreeselijke ban, die reeds koningen en keizers vernietigd had, was over haar uitgesproken en ofschoon velen haar beklaagden niemand had den moed haar te helpen.

Marie echter, schoon verstooten van hare aardsche ouders, kende Hem, in wien zij geloofde, en zij gevoelde zich getroost door de overtuiging, dat de groote Hoogepriester bij haar was en haar niet begeven, noch verlaten zou. Haar geloof in God als haren Vader in Christus Jezus scheen te wassen, naarmate haar nood hooger klom, en dat geloof werd niet beschaamd.

Eenige mijlen van hare geboorteplaats verwijderd, woonde een Protestantsche schoenmaker, welke zij tijdens haar verblijf bij den predikant had leeren kennen. Tot dezen ging zij en vertelde hem hare treurige omstandigheden, waarop hij haar vriendelijk opnam en haar in zijne zaak werken liet, zoodat zij eerlijk in haar onderhoud kon verzien. Schoon haar die arbeid in 't begin moeilijk viel, verheugde zij zich in den vrede, dien de Heer zijnen geloovigen kinderen geeft en dien de wereld niet geven, noch nemen kan. Over 't geheel gevoelde zij zich gelukkig in haren nieuwen kring en zij verzuimde geene gelegenheid om in hare omgeving over haren nieuwen „Biechtvader” te spreken, die tegelijk Hoogepriester en Zoenoffer is.

De tijd ging rustig voort en Marie was gelukkig in gemeenschap met haren God; slechts de gedachte aan hare moeder bedroefde haar dikwijls. Deze was intusschen weduwe geworden en was nog steeds die gestrenge Roomsche van voorheen. Met Marie was zij nog niet verzoend en had sinds den tijd, dat zij Marie had weggejaagd, nog geen woord weer met haar gesproken. Marie had echter niet opgehouden hare moeder lief te hebben. Zij bad den Heer gedurig hare moeder de oogen te openen en haar uit de duisternis der R.-Katholieke kerk tot het volle licht van het evangelie te voeren. En Marie bad niet tevergeefs. Hij, die niet slaapt noch sluimert, waakte over die verduisterde moeder en die biddende dochter en volvoerde in stilte het werk der goddelijke genade, dat priester noch duivel verhinderen kon.

Op den avond van een heeten zomerdag, terwijl Marie in de veranda ijverig zat te werken, werd zij opgeschrikt door een ruiter, die in snellen draf kwam aanrennen en uitriep: „Marie, Marie, kom spoedig! Uwe Moeder ligt op sterven en verlangt zeer u te zien!” Marie's hart klopte hevig, toen zij deze tijding ontving. Na eenige oogenblikken was zij gereed, zette zich achter den ruiter op 't paard en bereikte zoo spoedig de woning harer moeder. Doch hoe was hier alles veranderd, sinds hare moeder haar vervloekende uit huis verdreven had en thans hare hulp begeerde.

Vrouw d' Urban, weleer eene oprechte, ernstige Roomsch-Katholieke, lag nu op het sterfbed en riep in den angst der vertwijfeling om genade; terwijl haar zoon en hare andere dochter stom van vrees bij hare sponde stonden, onmachtig haar te troosten of te helpen.

„Marie, mijn kind!” kreet de stervende vrouw in doodsangst; „ik heb niets, waaraan ik mij houden kan, kom en zeg mij, waaraan gij u houdt.” Ik heb den priester geloofd, ik heb op de kerk vertrouwd en al mijne godsdienstige plichten stipt vervuld.

Ik dacht, de priester zou mij kunnen helpen en den vrede Gods geven, doch hij weigert te komen. Hij zegt, hij heeft alles voor mij gedaan, wat hij kon, hij heeft mij absolutie gegeven en de H. Sacramenten, alles wat de kerk heeft; ik moet nu op de kerk vertrouwen, stil zijn en hem niet meer lastig wezen. Doch Marie, ik sterf, en sterf in al mijne zonden en heb geen rustpunt voor het hart!” „Moeder, lieve Moeder,” zeide Marie, „bekommer u niet om den priester, maar ga tot den Heer Jezus, den grooten Hoogepriester, die voor mij en voor u eenmaal gestorven is. Zijn bloed maakt rein van alle zonden. Blik naar Hem op, Hij neemt u aan en maakt u zalig. Houdt u aan Hem vast!”

Nu knielde ze neder en schoon haar hart bijna brak, en zorg en vreugde daarin strijd voerden, bad zij met grooten ernst om de redding harer stervende moeder. Nadat zij gebeden had, opende zij haren bijbel en las die heerlijke beloften, waardoor zij tot den Heer gebracht was en ook die, waardoor haar hart zoozeer gesterkt was geworden in den tijd der vervolging en zware beproeving.

Doch terwijl Marie smeekte om het behoud harer lieve Moeder en deze van de liefde des Heeren vertelde, naderde de dood met rassche schreden. Vrouw 'd Urban kon niet meer spreken, zij kon Marie slechts begeerig en vast aanzien en intusschen ontvlood de ziel het stervende lichaam.

Weenende verhaalde Marie den schrijver van dit verhaal de geschiedenis van haar leven en van de samenkomst met hare stervende moeder. „O, mijne lieve moeder”, zeide zij, „ik hoop, zij is thans zalig bij den Heer.” Het ging echter zoo snel met haar, zij kon niet meer spreken, zij kon mij slechts aanzien. Doch Jezus kon alles voor haar doen, wat noodig was. Ik vind troost bij de gedachte, dat zij thans bij haren Heer is.”

Niet lang na den dood harer moeder huwde Marie zeer gelukkig met een' Protestant en bleef zij steeds een schijnend licht voor de verduisterde inwoners harer woonplaats.

Als gij nu, die deze geschiedenis leest, sterven moet, waaraan wilt gij u dan houden?

Waaraan wilt gij u vastklemmen, als gij de aarde verlaten moet, de wereld u ontzinkt en geen schepsel bij machte is u te helpen? Tot wien roept gij dan om hulp? Verlaat gij u, gelijk vrouw d' Urban op uw goeden levenswandel, zonder bekeerd te zijn? Zijt ge er mee tevreden in vorm slechts tot een christelijke gemeente te behooren, en van tijd tot tijd Avondmaal te houden, zonder wedergeboren te zijn door den H. Geest en zonder waarlijk in gemeenschap met Jezus te staan?

Wijst gij thans het heil van u, in de hoop later tot Jezus te komen?

Hoopt gij op uw sterfbed troost te vinden door 't geen de priester of predikant u zegt of voor u doet? Misleid u zelven niet, niets van dit alles kan u redden.

Slechts wanneer gij, zooals Marie, Jezus, den grooten Hoogepriester, kent en op Hem vertrouwt, die eenmaal gekruisigd en verhoogd is tot een Heer en Heiland om te geven vergeving der zonden, dan hebt gij een almachtigen helper in iederen nood, zelfs in de ure des doods, met wien gij eeuwig leven zult in Zijn eeuwige heerlijkheid.

KARDOE,

een Hindoe-meisje.

Het hiervolgende verhaal, dat we bij gedeelten den lezers van ons blad te lezen wenschen te geven, is eene vertaling uit het Duitsch en staat in verband met den zendingsarbeid onder de Hindoes. Dit boekje, uitgegeven eerst in Engeland, daarna ook in Duitschland door onze broeders in Hamburg, vond in beide landen veel bijval. Wij hopen, dat ook de lezers van ons blad het met aangenaamheid en ten zegen voor hen zelf en voor de Zending zullen lezen.

In een voorwoord bij de Duitsche uitgaaf wordt ons het volgende gezegd:

„Over het „vanwaar” of den oorsprong van het Engelsche origeneel „Kardoo a Hindoo girl” is ons trots alle nasporing niets gebleken.

De schrijfster schijnt eene mede-arbeidster in de Engelsche Zenana-zending te zijn, of geweest te zijn. Haar werk moge voor zichzelven spreken.”

EERSTE HOOFDSTUK.

Kardoe's ouderlijke woning.

Mijn vader was advocaat bij een Indisch gerechtshof. Hij was uit een hooge kaste en daar hij een aanzienlijk vermogen bezat, bekleedde hij wel zulk een voorname betrekking, doch bekommerde zich weinig om zijne gerechtelijke practijk.

Hij had een zorgvuldige opvoeding genoten en was trotsch op zijne kennis. Anderen hebben mij dit verteld, want zelf kan ik mij mijn vader niet levendig voorstellen, daar ik sedert mijn vierde jaar zeer weinig met hem in aanraking ben geweest. De zeden in ons land toch laten niet toe, dat vrouwelijke personen de vertrekken van een man betreden, terwijl evenmin de man den dag in de kamer zijner vrouw en kinderen mag doorbrengen.

Mijn vader had eene hooge gestalte, met een voornaam uiterlijk en edele, ernstige gelaatstrekken. Wanneer hij mij zag, sprak hij altijd vriendelijk met mij, doch nimmer heeft hij mij op den arm genomen en gekust; nimmer mij op zijne knieën geschommeld, of prenten laten kijken, of geschiedenissen verteld, zooals Europeesche vaders dit doen. Zoolang ik een klein kind was, liefkoosde hij mij somwijlen, doch hoe ouder ik werd, des te minder notitie nam hij van mij. De innige liefde en achting, die een kind voor zijn vader gevoelt, heb ik nooit gekend. Ik toch was slechts een meisje! En meisjes behoeven niets anders te kennen dan te koken en de kunst van heur haar te kappen. Alle Hindoe-vrouwen toch, ook die uit de hoogste kasten, koken zelf voor hare mannen. De kookkunst niet goed te verstaan is eene schande.

Mijne moeder echter, mijne geliefde moeder; ik kan geene woorden vinden om mijne liefde voor haar uit te drukken; was uit eene zeer hooge kaste. Zooals velen van haars gelijken was haar blik helder, haar gelaatskleur zacht bruinachtig en hare oogen, waaruit liefde en teederheid ons tegenblonken, waren door lange zijden wimpers overschaduwd. Hare stem was zacht en welluidend en hare woorden klonken als muziek. Haar hart was vol liefde voor allen, die met haar omgingen, terwijl zij tevens een diep godsdienstig gevoel bezat.

O, moeder! mijne innig geliefde moeder! hadt gij toch den Eenigen, waren God gekend en Jezus Christus, dien Hij gezonden heeft!

Ik had een broeder, die ongeveer vijf jaren ouder was dan ik. Twee andere broeders, jonger dan ik, stierven op zeer jeugdigen leeftijd. Toen ik negen jaar was, werd nog een broertje geboren. Dat lieve, kleine wezen! Hoeveel vreugde heeft hij ons bereid, doch ook hoeveel hartzeer ons veroorzaakt!

Ik wil nu beproeven ons huis te beschrijven, wat niet zulk eene gemakkelijke zaak is, daar de lezer wellicht nog nimmer zulk een gebouw heeft gezien. Het huis besloeg een groote oppervlakte en was zeer omslachtig ingericht. Het was van tichelsteenen opgetrokken en bepleisterd met een soort kalk, die men Tschunam noemt en uit mosselschelpen verkregen wordt. Zoolang die kalk frisch en nieuw is, ziet het huis er helder en netjes uit, doch zoodra de eerstvolgende regentijd voorbij is, wordt zij zwart en leelijk. Aan de straatzijde zag men niets dan een hooge, witte muur, waarin zich twee ingangen boven elkander bevonden. De bovenste deur voerde naar eene veranda, die zich aan de frontzijde van het huis bevond en waarin de heeren of baboe's hunne avonden doorbrachten. In den regel bevatten zulke huizen of in 't geheel geene of zeer weinig ramen; die dan niet van glasruiten, maar van ijzeren tralie's zijn voorzien, die in den regentijd van binnen met luiken gesloten worden.

Door den ondersten ingang kwam men in een nauwen gang, die onder het huis door naar een grooten, open hof voert. Het huis was in een vierhoek om dezen hof gebouwd. Langs de zijden liepen twee breede veranda's, een bovenste en een onderste, waarop de deuren der woonvertrekken uitkwamen. De vertrekken der benedenverdieping werden voor pakhuis, koetshuis en verder door de dienstboden gebruikt. De bovenste verdieping was voor het gebruik der baboe's bestemd. Sommige kamers waren hier zeer kostbaar ingericht met keurige stoelen, tafels, tapijten, matten, sofa's, schilderijen enz. Alles stond echter wanordelijk dooreen. Ook werden deze kamers bijna niet schoongemaakt of gestofd. Overal kon men dikke spinnewebben zien, daar het voor zonde geacht wordt, eene spin in haar werk te storen. Ook mag geen vrouwelijk wezen, boven de vijf of zes jaar een blik in deze vertrekken slaan.

Aan de vierde zijde van het gebouw ontbrak de bovenste verdieping, terwijl daar de veranda eenige trappen hooger was dan aan de andere zijden en ook veel breeder. Hier bevond zich onze huistempel, die met vele afgodsbeelden en veelarmige lichtkronen versierd was. Het dak was gewelfd als van een koepel en rustte op pilaren. In den tijd der Pujah's of godsdienstige feesten, waarvan ik meer zal verhalen, werd het beeld van den god, ter wiens eere men het feest vierde, in den huistempel ten toon gesteld.

Door een wand, van een vreemd soort vlechtwerk vervaardigd, werd een gedeelte des tempels afgescheiden. Van uit dit gedeelte mochten de vrouwelijke familieleden, in het donker zittende, daar de lichten voor hen niet mochten worden aangestoken, toeschouwers zijn van de Pujah's en Tomascha's. Het woord Tamascha beteekent alle soorten van open schouwspelen.

Door een' tweeden gang kwam men weder in een aanmerkelijk kleineren hof, welke weer aan zijne vier zijden door een gebouw was omsloten. De benedenste verdieping van dit gebouw werd voor keuken, koestallen en soortgelijke doeleinden gebruikt. De bovenste verdieping bevatte de woonkamers der vrouwen en kinderen. De vensters en deuren dezer verdieping kwamen allen uit op de binnenste veranda, zoodat de vrouwen niets konden zien van 't geen er op straat voorviel. Van ons gebouw, het vrouwenhof genaamd, kwamen we door een derde gang onder het huis door op een kleine, door hooge muren omgeven plaats, die onze tuin voorstelde. Daar bevond zich een kleine vijver en twee of drie banaanboomen en kokospalmen, verder echter bloem noch plant. Ofschoon de vijver door eene bron gevoed werd, was hij in het droge jaargetijde groen en slikkerig, terwijl hij slechts in den regentijd met frisch, helder water gevuld was. In den vijver, hoe modderig en groen hij ook wezen mocht, baadden zich dagelijks alle vrouwen, overeenkomstig de voorschriften van den Hindoeschen godsdienst.

Gij gelooft wellicht, dat de baboe's of heeren, daar zij hunne eigene kamers zoo sierlijk inrichtten, ook de vertrekken hunner vrouwen, die haar geheele leven hier, van de wieg tot het graf, moesten doorbrengen, zoo schoon zouden opsieren. In 't geheel niet. Onze vloer bestond uit hetzelfde materiaal als de muren, n.l. met Tschunam bepleisterde tichelsteenen. Hierop zaten wij zonder tapijten of matten, zonder stoelen of tafels. In de kamer bevond zich een ledikant met een matras, een deken, benevens twee of drie harde kussens, een kist voorzien van een hangslot, waarin juweelen en andere kostbaarheden bewaard werden, een kapstok en een geelkoperen drinkbeker. Dit was het geheele meubilair van de kamer, waarin eene vrouw haar geheele leven moet doorbrengen, slechts eenmaal haars vaders huis met dat van haren echtgenoot verwisseld.

Ik had geen schoonen tuin om in te spelen, geen speelgoed of fraaie boeken om mij te vermaken; in de vrije natuur mocht ik niet ronddartelen; ik kende geene school, geen kerk, waarin ik geleerd had, God te loven en te prijzen. Neen, deze dingen, ze zijn niet voor Hindoe-meisjes!

Uit de Gemeenten.

HAULERWIJK. Het zal den geachten lezers van „De Christen” niet onaangenaam zijn, wanneer wij ons ook eens weer laten hooren uit de achterhoek van Friesland. Want daar, waar de kinderen Gods van kennelijken zegen kunnen spreken, zal het zeker een ieders hart verblijden, die met hen in dezelfden weg wandelen. Nu, de laatste dagen zijn aan deze plaats niet vruchteloos voorbijgegaan. Daar wij het genoegen mochten hebben om de commissie-vergadering aan deze plaats te zien, hadden wij ook het voorrecht om met die broeders genoegelijke uren door te brengen.

Den 12den dezer hadden wij broeder Roeles met zijn' lantaarn bij ons, waarmede door Z.Ed. voortreffelijke geschiedenissen werden voorgesteld, en op die wijze voor een talrijk publiek het Evangelie kon worden verkondigd.

Den daarop volgenden avond hadden wij liefdemaal, alwaar wij heerlijk zijn verkwikt geworden. Hartelijke woorden werden er gesproken, en bovenal, wat ons allergrootste blijdschap is, zondaren kwamen tot de overgave huns harten aan Jezus.

De daarop volgende avonden, 14 en 15 dezer, werden volkssamenkomsten gehouden, die, hoewel niet talrijk waren bezocht, nochtans hunne gewenschte vruchten zullen afwerpen. Want hebben wij niet de verzekering van God zelf: „Mijn Woord zal niet ledig tot Mij wederkeeren?” En dan, waar Gods Woord gezaaid wordt, zullen er vruchten worden gezien.

Ook mochten wij den laatsten avond, na de samenkomsten, den dood des Heeren nog onderling gedenken. Br. Horn uit Groningen bediende het. Z.Ed. sprak daarbij over het groote voorrecht der kinderen Gods. O, die woorden, zij waren verkwikkend en zullen niet vergeten worden; neen, wij gelooven, dat alles ons nader heeft gebracht aan onzen God.

Den 16den dezer heeft broeder Roeles nog weer gewerkt met de lantaarn voor de Zondagsschool-kinderen, zoodat wij de gansche week niets anders hebben gedaan, als zondaren te wijzen op het groote heil, wat er is te vinden in Hem, die stierf aan het kruis.

Wij gelooven, dat het werk, door die broeders gewerkt, aan deze plaats zal bekroond worden. Laat ons voortgaan om te werken, zoolang het dag is, ook aan deze plaats; want ach, als wij deze plaats bezien, waar van de 1600 inwoners zoo weinige zijn, die in waarheid den Heer kennen, dan komen wij menigmaal tot den uitroep: O Heer, ontferm U over deze plaats! En geen wonder, waar het gewicht der eeuwigheid ons op het hart drukt, en wij het gevaar van den zondaar zien — o, dan kan het niet anders, dan ons geheel en al te geven om zondaren te wijzen op hun toestand, maar ook den heerlijken weg ter ontkoming hun voor te stellen. En dan zullen wij ook gezegend worden daarmede, dat anderen vinden, wat wij gevonden hebben, n.l. de verlossing in Jezus Christus.

Ook mocht de gemeente bij dat alles j.l. Zondag eene jonge zuster door den doop in haar midden opnemen. Langen tijd had zij met ons omgegaan, maar nog altijd stond zij op een afstand, totdat opeens de stap der gehoorzaamheid aan den Heer ook door haar gedaan werd.

En zoo kan de kleine gemeente zich hier verblijden, dat de kleine krachten, die hier kunnen besteed worden, ter bekwamer tijd groote zegeningen afwerpen!

Dat de Heer het werk aan deze plaats verder zegene, is ons aller wensch.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Onze Kamerverslagen trekken tegenwoordig al bitter weinig de aandacht. Het loopt nog altijd over de begrooting, en deze debatten laten ons in den regel al zeer koud. Enkele specialiteiten op een of ander gebied geven meer of minder blijk van hunne bekwaamheden, maar zaken, pleidooien „voor recht en rede,” vol gloed en overtuiging, waar het volk nog eens warm voor wordt, daarvan merken we zoo niets.

Wat thans meer de aandacht trekt, is de oorlog met Lombok; de bijna geëindigde, mogen we met dank aan den Heere zeggen.

In ons vorig No. gaven we den korten inhoud der laatste telegrammen. J.l. Zaterdag kwam nogmaals goede tijding. Sommige hoofden, die zich nog niet hadden willen overgeven, waaronder familieleden van den Radja, zijn tot overgave gedwongen, na een beslissenden slag.

Mocht Nederland nu eens wijs worden; door niet alleen geldelijke ondersteuning te verschaffen aan de nagelaten betrekkingen der gesneuvelden, maar door den inlander bekend te maken met

Hem, voor wien zich eenmaal buigen zal alle knie.

Italië. In Calabrië en op Sicilië zijn vreeselijke aardbevingen waargenomen.
Onder de bevolking heerschte gedurende de vreeselijke schuddingen op verschillende plaatsen een panische schrik; vele rampen waren er aan verbonden. Allerwegen worden giften verzameld en maatregelen beraamd om den nood te lenigen.

China. Uit het verre Oosten geen ander nieuws, dan dat Port-Arthur al nauwer wordt ingesloten door een Japansch leger. Het schijnt echter, dat er weer wat moed gevaren is in het hart der Chineezen, want ze bieden krachtiger tegenstand dan te voren. Met recht mag er op gewezen, dat China, nu het in nood verkeert, meer den invloed der zendelingen laat gelden. Het neemt de geboden hulp aan, waar het vroeger kwalijke bejegeningen toebracht. Het Roode Kruis heeft het eerste hospitaal gevestigd.
Volgens de laatste berichten, moet Port-Arthur door de Japanners reeds zijn genomen. Volgens sommige zal het lot van China nu beslist zijn.

Rusland. De begrafenis van den Czaar heeft de vorige week met buitengewone plechtigheid plaats gehad. De koude, dikke mist, die over Petersburg hing, verhinderde niet, dat de drukte op de hoofdwegen met elk oogenblik toenam. Vijfduizend kransen, waarvan de helft uit zilver, waren naar Petersburg gestuurd voor de begrafenis van Alexander.
Naar men verneemt, is het huwelijk van den jongen keizer Maandag l.l. voltrokken. Over de politieke verwachtingen wordt veel geschreven, doch weinig met zekerheid. Gissen doet......

Duitschland. In Duitschland heerscht nog altijd de zoo zeer gevreesde cholera. In de week van 12—19 Nov. zijn, volgens officiëele opgaaf, 21 gevallen geconstateerd. In Gallicië blijft de cholera hevig woeden, aldaar kwamen in eene week 600 gevallen voor, waarvan meer dan de helft met doodelijken afloop.

Afrika. In Engeland zijn de gezanten der koningin van Swazieland ontvangen; hunne plannen hebben tot dusver evenwel geen resultaat.
Ze kwamen n.l. met het oogmerk om de Engelsche Regeering eens in te lichten over hunne verhouding met de Transvaal. „Die Boeren," zoo beweerde het gezantschap, „wonen in een land, dat eens aan de Swazie's behoorde, en onrechtvaardig en wreed hun is ontnomen." Ze verzochten de koningin van Engeland den Boeren te beletten verder door te dringen. Het antwoord der Koningin Victoria was echter ver van gunstig. Gelukkig is hiermee voor de Transvalers een onweerswolk weer voorbij gedreven. Had Engeland toezegging van hulp beloofd, wie weet, welke jammeren dan over land en volk waren losgebarsten.

G. K.

VARIA.

DE KRACHT VAN HET KRUIS.

Ds Kapff verhaald in een zijner volksleerredenen het volgende: Er leefde een boer in de omstreken van Nagold, waar vele Hernhutters wonen, die een hartstochtelijk drinker was. Hij wist wel, dat hij hierdoor zondigde, maar hij had geen kracht, om den booze te overwinnen, en daar het leven hem ondragelijk was geworden, besloot hij zich van kant te maken. Eens zat hij weder met een boordevol glas en wilde dit juist ledigen, toen het hem was, als of iemand hem toefluisterde: „Ook deze uwe zonde heeft den Heiland aan het kruis gebracht!" Sidderende zette hij het glas weder neer en in 't zelfde oogenblik werd hij door zulk een verschrikkelijke angst aangegrepen, dat hij naar buiten liep, diep het bosch in en zich daar in de eenzaamheid op de knieën wierp en God om verlossing uit de slavernij dezer zonde smeekte. Hierdoor eenigszins verlicht, gevoelde hij behoefte een vriend te raadplegen en begaf zich naar een vrome landman, dien hij reeds sinds jaren kende en wien hij mededeelde wat hem op het hart lag. De landman hoorde alles kalm aan, en om hem te beproeven of het wel gemeend was, dat hij van den Heer alleen verlossing verwachtte, begon hij over koetjes en kalfjes te spreken, over regen en mooi weder, zaaien en oogsten, maar de boer wilde daarvan niets weten en kwam altijd weder op de verlossing, die hij zoo noodig had, neder. Toen hij de landman bespeurde, dat het den ongelukkigen man waarlijk daarom te doen was, las hij met hem een gedeelte van de lijdensgeschiedenis des Heeren en welk een smart de Heiland had doorgestaan om zondaren te behouden, — 't geen den boer andermaal zoo trof, dat hij uitriep: „Nu weet ik verlost te zijn en nimmer zal er ook weer een druppel van dat helsche vocht over mijne lippen komen!" En hij heeft woord gehouden: Niet in eigen kracht, maar door de kracht van het kruis.

BID VOOR DEGENEN, DIE U GEWELD AANDOEN.

Dod, de bekende Engelsche prediker, had eens gesproken over de woorden: „Gij zult den Naam des Heeren uws Gods niet ijdellijk gebruiken, want de Heere zal niet onschuldig houden, die zijnen Naam ijdellijk gebruikt." Toen hij na de godsdienstoefening huiswaarts keerde, liep een man, in toorn ontstoken, omdat de pijlen zijn hart hadden getroffen, hem achterop, schold den trouwen Godsman met allerlei lage woorden uit en werd, toen Dod hem niet antwoordde, zoo woedend, dat hij hem met de vuist twee tanden uit den mond sloeg.
De zachtmoedige dienaar des Heeren echter raapte, zonder de minste bitterheid tegen zijn ruwen belediger te toonen, de uitgeslagen tanden op en sprak: „Zie eens, gij hebt twee mijner tanden uitgeslagen, zonder daar den geringsten wettigen grond voor te hebben, want ik heb u niet het geringste leed gedaan, maar u slechts waarheid verkondigd en deze heeft u aangegrepen, hoewel gij haar gedurig van u stoot. Doch indien ik uwe ziel redden, of iets goeds voor haar doen kan, dan geef ik u gaarne verlof mij van al mijn overige tanden te ontdoen.
Als door het onweer getroffen, stond de booswicht eene wijle tijds als aan den grond genageld en sloop na eenige oogenblikken beschaamd weg.
Nog dienzelfden avond klopte een man aan de woning van den leeraar, en riep, toen hij bij den leeraar in de kamer werd gelaten, gelijk de mannen op het Pinksterfeest te Jerusalem: „Lieve heeren! wat moet ik doen om zalig te worden?"
Die man was niemand dan de persoon, die hem dien morgen mishandeld had. Maar Dod sprak daarover geen woord. En toen de man huiswaarts keerde, had hij niet alleen den leeraar vergeving gevraagd, maar ook God om genade gesmeekt, en er was blijdschap in den hemel, want een zondaar had zich bekeerd.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.
BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.
DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*
1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*
FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.
's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere." Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*
GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.
HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*
HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*
HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*
HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.
HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.
HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J zn., Gedempte Turfhaven 2.)
LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.
MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur
MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure Pred., daarna *Bidstond*
NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur, 's nam. 5 uur Onderl. Samenkomst. *Bidstond* Woensdagsavonds 7 uur.
ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond.*
SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.
STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*
VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.
VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.
'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*
ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*
N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Brand. — Valthermond.

Sedert de laatste opgaven ontvangen van de Gem. te Haulerwijk *f* 4.51, van de broederschap te Rotterdam *f* 5; van eene zuster te St. *f* 0.50, van br. S. E. K. te Amsterdam *f* 2.50.

N. v. BEEK.

In dank ontvangen van de gemeente te Hoorn en Berkhout *f* 2.54.

S. BOS.

Van br. S. U. Jansen te Middelstewehr 10 Mark (*f* 6.—); van br. M. te G. *f* 2.50.
Haarlem *f* 3.98.

J. HORN.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van F. J. de V. te Leeuwarden *f* 4.95; van Mej. J. V. te Meppel *f* 0.90.

N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 398 DONDERDAG 6 Dec. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

WIE

met 1 Jan. 1895 zich op dit blad abonneert, ontvangt de nog in dit jaar verschijnende Nos. *gratis.*

LIJDEN EN STRIJDEN.

Moet ge op aarde lijden,
Leun op 's Vaders hand,
Want het bitterst strijden,
Voert naar 't betere land.
Zwijg dan steeds geloovig stil
En bedenk, het is Gods wil.

Hef dan vrij uw oogen
Op tot uwen God.
Dan wacht in den Hoogen
U eens 't heerlijkst lot.
Houd dan immer goeden moed
En bedenk, Gods doen is goed.

Draag, wat God de Vader
U te dragen gaf.
Straks legt gij te gader
Zonde en lasten af.
Zwijg dan steeds geloovig stil
En berust in 's Heeren wil.

G. L. B. K.

Prediking van de daken.

„Hetgeen ik u zeg in de duisternis, zegt het in het licht; hetgeen gij hoort in het oor, predikt dat op de daken!" Dit zijn woorden van onzen Heer en Heiland, en werpen een bijzonder licht op den arbeid, die Hij zijnen discipelen aanwees, en leeren ons iets met betrekking tot de wijze, waarop zij zouden handelen en spreken.
Zij moeten prediken in het openbaar, zoo openbaar mogelijk. De Heer doet hen zulks verstaan door beeldentaal. De Oostersche huizen hadden platte daken en waren ingericht om er op te wandelen, of er te zitten, alsof men binnen op den vloer des huizes zat. Van het dak had men eene schoone gelegenheid om eene groote menigte op straten of pleinen toe te spreken. Of dit somtijds werkelijk gedaan werd, weten we niet, maar het beeld is duidelijk genoeg.
Wij vinden hier gegronde redenen om aan te nemen, dat de openbare prediking van het Woord des Heeren, niet alleen geoorloofd, maar een bevel des Heeren, en mitsdien een plicht voor Jezus' discipelen is.
Dat niet ieder geloovige tot dat werk direct bekwaam of geroepen is, is openbaar. Doch dit behoeft ook niet en mag ook niet worden geeischt; maar wel is het een eisch, dat alle geloovigen in die richting mede arbeiden en het werk helpen bevorderen. De dienaar des Woords staat niet op zich zelf of verricht zijn eigen werk, maar dat van den Heer en de Gemeente. Ieder lid der Gemeente, dat belang stelt in het werk des Heeren, zal niet nalaten den dienaar des Woords te steunen en voor hem te bidden. De Apostel Paulus wekte de Gemeente er toe op door haar te zeggen: „Bid ook voor mij, opdat mij het woord gegeven worde in de opening mijns monds met vrijmoedigheid, om de verborgenheid des Evangelies bekend te maken (Efez. 6: 19.) En aan de Gemeente te Colosse heet het: „Biddende meteen ook voor ons, dat God ons de deur des Woords opene, om te spreken de verborgenheid van Christus." (Col. 4: 3). Het ernstig en ijverig deelnemen der geloovigen aan den arbeid, blijkt in de eerste plaats in hun gebed voor hunne dienaren in het Woord en in de leer, en waar dat gezien wordt, wordt zeker een zegen genoten. Geen rampspoediger toestand is er denkbaar, dan het gemis van hartelijk vereenigd samenwerken van de Gemeente met den prediker of de predikers des Woords. In zulk een geval wordt als het ware het kanaal, waardoor den zegen vloeien kan, opgestopt. Schoon en waar is door een Engelschen broeder, naar ik meen, opgemerkt: „In de bidstonden bemerkt men den polsslag van het geestelijk leven der Gemeente." Is die polsslag krachtig, dan blijkt er uit een gezond geestelijk leven en eene warme belangstelling in het werk des Heeren, bijzonder in de prediking des Woords, die zoo een hoogst belangrijk deel van dien arbeid uitmaakt. — Wat wordt dienaangaande in onze Gemeenten openbaar?
Een gezond geestelijk leven, een werkelijke gemeenschap des geestes met den Heer en Meester, kan alleen den dienaar des Woords in staat stellen om van „de daken" te prediken, wat hij in het verborgen van den Heer geleerd heeft. En een gezonde, geestelijke toestand en openbaring in en door de Gemeente leidt er als van zelf toe, dat de leden in hartelijke vereeniging met hun leeraar samenwerken en wederkeerig elkander steunen.
Voorts zegt de Heer: predikt op de daken hetgeen IK u zeg in de duisternis, en hetgeen gij (van Mij) hoort in het oor. Er zijn vele goede uitwendige middelen ter voorbereiding van den prediker des Woords, even als er voor de Gemeente uitwendige middelen zijn tot hare leering en stichting; maar er is gevaar van te veel aan de middelen te hechten, zoodat men meer in de middelen gelooft, dan in den Heere; meer waarde hecht aan een schoonen vorm, dan aan de innerlijke kracht der prediking. De prediker moet in waarheid den Heer kunnen danken voor de hem gegeven stof tot de prediking en de gemeente voor de prediking zelf, als rechtstreeks komende van den Heer, hetzij die tot de Gemeente zelf, of ook tot degenen, die buiten zijn, gericht is. Dan eerst kan er kracht in en zegening door de predikizg verwacht worden. De prediker in zijn werk en de Gemeente in hare belijdenis en openbaring mogen en behoeven niet immer met geleende wapenen te strijden, of het door anderen overgelaten voedsel uit te reiken. Als het water des levens, dat we uitreiken willen, door verschillende goten van menschen tot ons gevloeid is, heeft het in den regel veel van zijn helderheid, smaak en kracht verloren. Versch uit de bron, dat is het ware. Dat wil nu niet zeggen, dat we dan altijd wat nieuws hebben voort te brengen, iets b.v., wat nog nimmer door eenig christen gezien of uitgesproken zou zijn. O neen, wanneer wij rechtstreeks tot de Bron gaan, waaruit millioenen vóór ons gedronken en voor anderen geput hebben, dan blijkt juist ten duidelijkste de eenheid des geestes onder alle ware heiligen uit verschillende eeuwen, en wordt het openbaar, dat één licht hen bestraalde en ééne kracht hen bezielde. Allen gevoelen zich, ook bij hunne armoede op stoffelijk gebied, zoo rijk, dat ze zich niet alleen verplicht weten, maar ook gedrongen gevoelen om van de daken te prediken, wat zij van hun Heer en Zaligmaker gehoord en geleerd hebben.
En dit is een zalige en zegenrijke arbeid! Het is naar den aard des geestelijken levens, dat het zich mededeelde, hoe meer, hoe milder, hoe gelukkiger. Dank zij onzen hooggeloofden Heiland, dat Hij gezegd heeft — predikt op de daken! Wij behoeven de voor velen nog verborgen zegeningen des Evangelies, de kracht der godzaligheid niet geheim te houden in deze wereld. Alle menschen mogen, ja moeten het weten, welk een heil er in Christus voor zondaren is en welk genot er in het gemeenschapsleven met Hem gelegen is.
Een door God gezalfde dienaar des Woords is een uitgestootene des Heeren, een gift aan de Gemeente en door deze aan de wereld.
Wij eindigen met Paulus' vermanend woord aan Timotheüs: „Predik het Woord, houd aan tijdelijk en ontijdelijk!"

St. N. v. B.

Een preek van een Kameroener uit West-Afrika.

Tien jaar geleden wist men in Europa van Kameroen zoo goed als niets. Zeer weinigen kenden het alleen bij naam. Nu is het woord in veler mond en de meesten weten nu, dat Kameroen eene Duitsche kolonie in West-Afrika is, waar twee Duitsche onderwijzers zijn en de Bazelsche zending werkzaam is om aan de zwarte bevolking het Evangelie te brengen. Hieruit blijkt bij vernieuwing, dat degenen, die ver van ons stonden, nabij kunnen worden gebracht en dat er onverwachte dingen gebeuren kunnen. Ja, het blijkt hoe de uitbreiding van het Godsrijk steeds voortgaat, dat wij in de eeuw der zending leven en ons nu met allen ernst moeten afvragen: Wat kan ik, wat moet ik voor de zending doen? Dat onze zwarte broeders in Kameroen veel goeds en groots van ons verwachten, kan men zien uit eene preek, die op het vorige Paaschfeest door een zwarten prediker aldaar gehouden werd. Deze prediker heet Koto,

was vroeger opperhoofd, had vele vrouwen, bezat vele slaven en was in groot aanzien. Toen echter het Evangelie kwam, deed hij overal afstand van en is nu een arme, maar geloovige prediker in dienst der Bazelsche zending. In de wetenschap heeft hij het niet ver gebracht, maar zijn hart is vervuld met het ééne noodige. Ziehier zijne preek:

„Lieve broeders en zusters! Het is Paschen en even als de engel de weenende vrouwen meedeelde, dat Jezus niet meer dood, maar uit het graf was opgestaan, zoo zegt ook heden het Bijbelboek dit tot ons. Ware Jezus in het graf gebleven, niemand zou heden Paschen vieren, en wij hier in Afrika wel het allerminst. Waarom zijn dan de zendelingen hierheen gekomen? Waarom hebben zij hunne vaders, moeders, broeders en zusters, hunne mooie huizen en goederen verlaten? Wat willen zij hier, wanneer de Heer Jezus niet van de dooden is opgestaan? Zijn zij niet tot ons gekomen met dit ééne doel, om ons Jezus Christus te verkondigen?

Wanneer Christus niet opgestaan was, moesten deze Europeanen het dan niet het eerst weten? Zijn zij niet veel verstandiger dan wij? Bezitten zij niet zooveel wijsheid, dat wij er verbaasd van staan? Doen wij een lendendoek om — vanwaar komt hij? Van Europa, niet waar? Nemen wij een mes of een stuk zeep, of een kam of een spiegel of een lucifer, of steken wij een pijpje in den mond en stoppen wij het met tabak — vanwaar komt dat alles? Wordt dat alles niet gemaakt door de Europeanen? Ja, hunne wijsheid is groot; en was nu de opstanding van Christus geene ware gebeurtenis, dan zou geen Europeaan er aan gelooven, laat staan tot ons komen, in dit arme land om het ons te vertellen.

Lieve broeders en zusters! De zendelingen hebben mij verteld, dat de Europeanen vroeger ook niet zooveel wijsheid bezaten als tegenwoordig, zoodat zij even ongelukkig geweest zijn als wij nu, maar toen is het Evangelie gekomen en heeft hen verblijd en daarna werd ook al die andere wijsheid hun gegeven. Hieruit zien wij, dat het Evangelie iets is, waarin kracht zit, daardoor wordt men een ander mensch en men ziet, wat kwaad en wat goed is. Men wordt dan sterk van hart, zoodat men niet meer gehecht is aan het booze, maar het goede doet. De Europeanen zijn door dat boek Gods andere menschen geworden, veel beter, veel gelukkiger, veel bekwamer en veel schooner dan wij. En niet alleen de zendelingen gelooven aan het Evangelie, maar nog vele duizenden blanken, ja zelfs de Duitsche keizer en de Engelsche koningin, die samen de geheele wereld beheerschen. De Duitsche keizer heeft veel meer tabak, kleedingstukken, pijpen en tabaksdoozen dan onze machtigste opperhoofden en toch koopt hij geene vrouwen en houdt geene slaven. Waarom niet? Antwoord: Hij gelooft aan Gods Woord, waarin staat, dat men maar ééne vrouw mag hebben. Ja, hij heeft geene slaven en maar ééne vrouw. In het huis der zendelingen hangt hare beeltenis, gij kunt het zelf zien. Wanneer nu de Duitsche keizer, die alle menschen in wijsheid overtreft, zich onder Gods Woord stelt, zullen wij dan nog meer wijsheid willen hebben en daaraan niet gelooven?

En hebben dan niet sommigen van ons reeds bemerkt, dat er kracht in dat Woord is? Lieve broeders en zusters! Gij kent mij, ik ben geen blanke, maar een Kameroener, ik was een hoofdman en gold voor een groot man — naar wat men bij ons groot noemt, dat wil zeggen, dat iemand veel vrouwen, veel slaven en veel huizen heeft, vele feesten houdt, en de leugen, de ontucht, diefstal en twist bemint. Wat van al deze dingen had ik niet? Dat was het, waaraan mijn hart hing en waaraan ik geloofde. Maar God heeft mijne oogen geopend en mij losgemaakt van deze dingen. Ik meende, en wij meenden allen, dat daarin het leven was. Maar daarin was de dood. Zijn wij, die het Evangelie aangenomen hebben, nu niet veel gelukkiger dan voorheen? Wordt gij, heidenen, niet met elken voetstap door angst en vrees gekweld? Waarom zijt gij altijd bevreesd? Gods Woord zegt u, dat gij boos zijt en den rechten weg niet gaat. O, lieve broeders, hoe lang zult gij den weg des verderfs nog gaan?

Ja, gij zegt, gij hebt ook een geloof, een godsdienst; daaraan hebben uwe vaderen geloofd en gij wilt nu geen nieuw geloof aannemen. Maar zijn onze vaderen ook beter geworden door hun geloof, evenals de Europeanen? Wij weten het, zij werden steeds slechter en wij kinderen zijn nog slechter, dan onze vaderen waren. Nu zien wij immers, dat onze godsdienst niets dan kwaad aanbrengt, maar de ware Godsdienst maakt de menschen goed. Zeggen wij niet iederen dag: wij hebben veel nood, veel honger, en moeten sterven. Maar wij met ons oud geloof brengen daarin geen verbetering, en maken het nog slechter. Sterft iemand, dan zeggen wij: die of die heeft hem behekst, en wij brengen dezen ook om en zoo hebben wij tweemaal den dood in plaats van eenmaal. Zijn wij in nood, dan loopen wij naar den waarzegger en betalen hem voor zijn uitspraak en zien wij nog dienzelfden dag, dat hij ons bedrogen heeft, dan gaan wij morgen toch weer naar hem toe!

Lieve broeders en zusters! Zoo ver ik weet, beteekent ons geloof niets en daarin is de dood; maar in het geloof aan Jezus Christus, den verrezen Heiland, daarin is kracht en het maakt levend. Niemand van ons heeft immers den dood lief? Zoo laat ons dan in Christus, die verrezen is, gelooven, opdat wij hier en hiernamaals mogen leven. Amen.”

(*Oosten.*)

Een treffend voorval.

Tot de zonderlinge middelen, welke de Heer gebruikt om het menschelijk hart voor de ontvangst Zijner waarheid te ontsluiten, behoort het volgende verhaal, hetwelk door een Engelschen stadszendeling werd medegedeeld: —

In het distrikt, waarin hij werkzaam was, stond een kosthuis, hetwelk hij niet had durven bezoeken, omdat zijne vrienden het hem hadden afgeraden, dewijl zijn leven daardoor op 't spel zou worden gezet. Doch eindelijk werd hij zoo geheel door een gevoel van plichtverzuiming overmeesterd, dat hij besloot het gevaar te moeten trotseeren. Op zekeren dag dan, nadat hij bevreesd had aangeklopt, vroeg een barsche stem: „Wie is daar?” Meteen werd de deur door eene vrouw opengedaan, die er zeer gemeen uitzag en hem beval weg te gaan. „Laat hem binnen, dan kunnen wij hem eens bekijken en hooren wat hij wil,” snauwde eene stem daar binnen. De zendeling trad binnen, maakte eene beleefde buiging voor den onbeschoften kerel, dien hij zoo pas had hooren spreken, en begon:

„Ik heb bijna al de huizen in deze buurt bezocht, om met het volk over goede dingen te spreken. Ik ben uw deur zoo vaak voorbijgegaan als ik durf, daarom zou ik ook wel eens met u en met uwe logeer-gasten willen spreken.”

„Zijt gij, wat men een stadszendeling noemt!”

„Dat ben ik,” luidde het antwoord.

„Wel,” hernam de barsch uitziende man,” ga dan zitten, en luister naar, hetgeen ik u te zeggen heb. Ik zal u eene vraag uit den Bijbel doen. Geeft ge het rechte antwoord erop, dan moogt ge, zoo vaak als ge wilt, hier komen, cm voor ons en onze logeer-gasteu te bidden en te lezen. Doch als ge mij het rechte antwoord niet geeft, dan zal ik u de kleeren van het lijf scheuren en hals over kop op de straat smijten. Nu, wat verkiest ge — want ik ben een man van mijn woord?”

De zendeling stond verlegen, doch antwoordde hem eindelijk op eene kalme wijze: „Ik neem uw voorstel aan.”

„Goed,” zeide de man, „dan aanstonds maar begonnen.” Komt het woord *meisje* ergens in den Bijbel voor? Indien ja, waar staat het, en op hoevele plaatsen? Dit is mijne vraag.”

„Wel, mijnheer, het woord *meisje* staat op slechts éëne plaats in den Bijbel; ge kunt het vinden in de woorden van den profeet Joël 3: 3. De plaats luidt aldus: „En hebben . . . een meisje verkocht om wijn, dat zij mochten drinken.”

„Wel,” hernam de man, „gij hebt het gewonnen; ik had wel vijf pond [60 gulden] durven wedden, dat gij het niet hadt kunnen zeggen.”

„En ook ik had uwe vraag gisteren niet kunnen beantwoorden,” zei de zendeling. „Ik heb den Heere verscheidene dagen lang om eenen ingang in dit huis gebeden, en toen ik van morgen, bij mijnen huisgodsdienst, de Schrift las, werd mijne aandacht getroffen bij het vinden van het woord *meisje*. Daarop sloeg ik de concordantie op, om te zien, of het ook op andere plaatsen voorkwam, doch vond, dat deze de eenigste plaats is. En nu, mijnheer, ik geloof, dat God alles wist en weet wat geschieden zal; Zijne hand is ter mijner bescherming alsmede tot bewerking van uw heil uitgestrekt.

Al de inwoners van dat huis waren diep getroffen door de klaarblijkelijke leiding der Voorzienigheid, en werden er door tot nadenken gestemd. Om kort te gaan, de uitkomst der zaak is geweest: de bekeering van den man, zijne vrouw en van twee hunner kostgangers.

KARDOE,

een Hindoe-meisje.

TWEEDE HOOFDSTUK.

De leefwijze in 't ouderlijke huis. Eene geschiedenis van eene onwetende en een Fakir.

Thans wil ik u iets vertellen van onze dagelijksche leefwijze. Het huis, 't welk ik beschreven heb, behoorde aan mijn grootvader, die zes zonen had, van welke mijn vader de oudste was. Alle zes zonen huwden en woonden met hunne vrouwen in het ouderlijk huis. Weldra hadden ook deze kinderen, die den huwbaren leeftijd hadden bereikt, daar het bij ons de gewoonte is, op zeer jeugdigen leeftijd in den echt te treden.

Ook nog andere broeders mijns grootvaders woonden bij ons in, zoodat ons huisgezin somwijlen uit meer dan zeventig personen bestond. Ofschoon echter zoovele moeders en kinderen te zamen, woonden kan ik mij niet herinneren, dat er ooit veel twist of tweedracht heeft geheerscht.

Mijne moeder was mijns vaders tweede vrouw. Hij was met haar gehuwd, tijdens het leven zijner eerste echtgenoote. Zulk een dubbele echt is geoorloofd bij de Hindoes, als de eerste vrouw kinderloos is.

De Koelin-Brahmanen maken hierop echter eene uitzondering, daar zij dikwijls twintig tot dertig vrouwen hebben.

Schoon mijns vaders eerste vrouw vóór mijne geboorte gestorven is, heb ik hooren zeggen, dat het tweede huwelijk mijns vaders haar zeer gekrenkt heeft en zij mijne moeder door haar ijverzucht veel verdriet heeft berokkend.

Ik hield van mijns vaders broeders meer, dan van mijn' vader zelf. Jongere broeders toch is het geoorloofd huns broeders vrouw te zien, ze in hare kamers te bezoeken en zich met haar te onderhouden. Een andere broeder echter mag de vrouw des jongeren niet zien.

Iedere vrouw heeft haar eigen kamer voor zich en hare kinderen. Dikwijls echter zitten de vrouwen te zamen in de veranda, die op het binnenste hof uitkomt. Wil nu een van de echtgenooten zijne vrouw spreken, dan kondigt hij zijne komst door hoesten of door eenig ander geluid aan. Dadelijk hullen zich de vrouwen in hare sluiers of tschadders, of trekken zich in hare kamers terug, totdat de man weder vertrokken is.

Mijn grootvader was het hoofd der familie. Zijn wil gold als bevel voor zijne zoons, hetzij in zakelijke-, huiselijke- of huwelijksaangelegenheden. Evenzoo was mijne grootmoeder of Takur-ma, zooals zij genoemd werd, de opperste der vrouwen. Niemand waagde het ook hare bevelen te wederstaan. Zelfs kon geen echtgenoote zijne vrouw beschermen voor onvriendelijkheid of zelfs voor beleedigingen de Takur-ma.

De kinderen worden in Indië steeds verwend, men geeft hun in alles den zin. Geen moeder toch zal haar zoon bestraffen, omdat hij „van het betere geslacht” is. Ook haar dochtertje tuchtigt zij niet, omdat zij weet, welk hard lot het lieve kind wacht, nadat ze gehuwd is. De kinderjaren worden haar nu zoo aangenaam mogelijk gemaakt en zoo groeien de kinderen zonder eenige tucht op.

In mijne eerste levensjaren droeg ik geene kleeding. Alleen had ik een gouden ketting om den hals, eenige gouden armbanden om de armen en zilveren gespen om de enkels. In mijn zesde jaar droeg ik voor het eerst eene sari. Dit is het eenige kleedingstuk, dat de vrouwen dragen. Het bestaat uit eene lange streep stof, meestal wit, die voor volwassene vrouwen ongeveer een el breedte heeft en met een gekleurde rand is versierd. Zij wordt om de heupen bevestigd en verder om borst en hoofd geslagen. Het bovenste deel, dat het hoofd bedekt, heet tschadder of sluier. Deze sluier wordt slechts door getrouwde vrouwen gedragen. Blijft eene vrouw na haar huwelijk in haar vaders huis wonen, dan mag zij ook dan het hoofd ongedekt houden.

Mijne jeugd bracht ik spelend met de andere kinderen door, al hadden wij geen speelgoed, zooals de kinderen in Europa. Ook wel hielp ik mijne moeder bij het koken, of keek ik vol bewondering, hoe zij heur schoon haar kamde en opstak; of wel zat ik op haar schoot en luisterde naar de verhalen, die zij of anderen ons vertelden. Iedere week kwam eene barbiersvrouw om de nagels van de vingers en teenen der vrouwelijke personen te knippen. Een barbier verrichtte hetzelfde werk bij de mannen. Een Hindoe toch, hoe arm ook, verricht nooit dit werk zelf. Ook verfde de barbiersvrouw ons de nagels van de vingers met een soort licht roode verf, waardoor ze eenige dagen lang gekleurd waren. Het was verschrikkelijk, zooveel onheil als dat schepsel in de familie aanrichtte, door haar babbelen en lasteren. Men kan zich nauwelijks voorstellen, welke vreeselijke geschiedenissen zij van huis tot huis droeg. En toch luisterden allen, grooten zoowel als kleinen, gretig naar haar.

De geschiedenissen, die men ons vertelde, zult ge zeker voor kinderen weinig geschikt vinden. De meesten toch handelden over goden en godinnen en over de zielenwandeling. De Hindoe's gelooven n.l. dat de ziel des menschen na den dood in een ander mensch of in een dier overgaat en dit wel zóólang, totdat zij alle booze lusten en hartstochten overwonnen heeft en hare goede werken tegen hare booze daden opwegen. Men vertelde ons geene leerzame verhalen, die een heiligenden invloed op ons leven konden uitoefenen. Eene dier geschiedenissen wil ik hier mededeelen en wel de beste, welke ik van die verhalen ken. Ik hoorde haar van mijne moeder. Zij handelt over een

Fakir en een onwetende.

Ge moet weten, dat een Fakir een bedelmonnik is, die voor zeer heilig gehouden wordt, omdat men gelooft, dat hij in voortdurende gemeenschap leeft met God en alle aardsche lusten en hartstochten overwonnen heeft.

Eens vroeg een onwetende aan een Fakir: „waarom zit gij hier en wat doet gij hier?”

De Fakir antwoordde: „ik ben een bedelmonnik en dien God.” Ik heb de wereld verlaten om alleen op Gods wegen te wandelen, al moet ik daarbij ook ontberingen en smarten lijden. Ik bestudeer de verschillende naturen der menschen, hoe sommigen de genoegens dezer wereld najagen; anderen daarentegen naar heiligheid streven en zich aan den dienst van God toewijden. Wij meenen, dat er verschillende klassen van menschen bestaan. God oordeelt echter anders en van Zijn heilig oog bestaan er slechts twee soorten n.l. boozen en goeden.”

De onwetende hernam: „Gij zegt, dat ge een dienstknecht van God zijt en dat ge Zijn Wet en natuur kent. Veroorloof me daarom u drie vragen te doen. Kunt ge die niet beantwoorden, dan zijt ge een leugenaar en veinsaard, die andere menschen bedriegt om op een gemakkelijke wijze zich een bestaan te verschaffen. En wordt dit vermoeden bevestigd, dan zal ik u wegjagen en u alles ontnemen, wat ge hebt.”

De Fakir antwoordde: „Uwe bedreiging getuigt van eene domheid; doch ter zake, deel mij mede, waarin gij mijne meening wenscht te hooren.”

De andere hernam weder: „Vader, mijne eerste vraag is: kunt gij mij God wijzen en zeggen, welke kleur Hij heeft? Mijne tweede vraag is: men zegt, Satan *) en de hel zijn beide uit vuur gemaakt; hoe kan dan het vuur den Satan pijn doen? En ten derde vraag ik u: Gij leert ons, dat alles, wat op aarde gedaan wordt, door God wordt gedaan en niet door de menschen, want gij zegt ook, dat de mensch onmachtig is iets uit zich zelf te doen. Hoe kan dan de mensch onrecht doen?”

De Fakir dacht een poos na. Toen lachte hij en vroeg, den vrager aanziende, of dit alles was, wat hij wenschte te weten. „Ja Vader”, antwoordde de andere, „ik bid u, wil mij op deze vragen antwoorden.”

Nu nam de Fakir een handvol aarde, maakte daarvan een kogel en wierp deze den vrager met zooveel kracht naar het hoofd, dat hij een oogenblik geheel bedwelmde.

De getroffene gaf een luiden schreeuw en vertelde de dorpsbewoners, die hierop waren toegesneld, hoe schandelijk en verraderlijk de Fakir hem behandeld had.

De woedende menigte sleepte den Fakir naar den kadi of rechter. Toen men dezen de zaak had uitgelegd, was hij zeer verontwaardigd. De Fakir echter sprak bedaard: „de kadi schijnt slechts weinig verstand te bezitten.”

„Vader”, sprak nu de kadi in den grootsten toorn: „gij zijt een wolf in schaapskleederen en al vertoont ge u ook nog zoo nederig en ootmoedig, uw wolvenaard komt nu genoeg aan den dag. En nu zegt ge ook nog, dat ik slechts weinig verstand bezit!

„Wees niet toornig; wil bedenken, dat de toorn een teeken van domheid is. Denk over de vragen van dien man na; ik heb met dien worp hem alle drie beantwoord. Zijne eerste vraag was: wijs mij God en zeg mij, welke kleur Hij heeft. Mijn antwoord is: wijs mij uwe pijn en zeg mij, hoe zij gekleurd is. De tweede vraag is: Satan en de hel zijn uit vuur gemaakt, hoe kan het vuur den Satan dan pijn veroorzaken? Mijn antwoord is: de mensch is uit het stof der aarde gemaakt; als nu, zooals die man beweert, het vuur den Satan niet hinderen kan, dan zal dat stuk aarde ook wel den mensch geen pijn kunnen veroorzaken, daar deze zelf ook uit die stof bestaat Ik heb hem niet met een stok of steen getroffen, maar met dezelfde stof, waarvan hij gemaakt was. Volgens zijn bewijs, kan ik hem dus geen pijn gedaan hebben. De derde vraag was deze: alles, wat gedaan wordt, geschiedt, naar men leert, door God en niet door de menschen, daar de mensch onmachtig is, iets uit zich zelven te doen; wat onrecht kan dus de mensch doen? Mijn antwoord is: als niets door de menschen gedaan wordt, dan heb ik hem niet geworpen, maar God; ik ben dus onschuldig.”

*) De Hindoe's hebben van de Mahomedanen geleerd, aan een Duivel te gelooven.

ATHEISTEN.

„Voor eenige jaren” — zoo verhaalt iemand, — „zat ik aan een tafel, waaraan een aantal jongelieden over God, over zijn of niet zijn na den dood, en soortgelijke gewichtige onderwerpen spraken. Zij noemden zich brutaalweg atheïsten. Ik nam de vrijheid een woord mede te spreken en zeide: Mijne heeren, er zijn slechts drie soorten van Godloochenaars. De eerste zijn diepe denkers, die bij het bestudeeren der wijsgeerige stelsels van vroegeren en lateren tijd op zijpaden zijn verdwaald en ten laatste aan God begonnen te twijfelen. Ik weet niet, of diepzinnige studie u van uw geloof aan God heeft beroofd. Zij ontkenden het ietwat verlegen. Nu dan, de tweede soort vormen zij, die gelijk zijn aan sommige vogels, die het lied van elken marktschreeuwer nafluiten, die als de papegaaien de woorden, welke zij gedurig hooren, nabauwen, of als de apen, die gaarne anderen nadoen. Ik hoop niet, dat gij . . . Zij ontkenden het ietwat verstoord. Nu dan, ging ik voort, de derde soort bestaat uit hen, die zulk een ellendig, zedeloos, onwaar, lasterlijk leven geleid hebben, en inwendig aan den wortel van hun hart zóó verdorven zijn, dat zij wenschen moeten, dat er geen God der gerechtigheid, waarheid, en heiligheid besta. Mijne heeren, een ander soort is er niet!” Ik stond op en ging groetende heen. Den volgenden dag groetten zij mij even welwillend als vroeger.

Uit de Gemeenten.

☞ Op heden 6 December verjaart, zoo God hem tot heden heeft gespaard, onze oude broeder C. Schoemaker, Voorganger van de kleine Hollandsche Baptiste Gemeente te Muscatine. Onze broeder, die reeds meer dan 40 jaar aan de overzijde is, draagt zijne broeders en hun arbeid in het oude Vaderland een warm hart toe. Ook de zaken van het Koninkrijk Gods in zijn tegenwoordig vaderland liggen hem nog na aan het hart, want hoewel heden 76 jaar oud, maakte hij nog onlangs eene groote reis in verband met 's Heeren werk, gelijk wij uit „Der Sendbote,” het orgaan der Duitsche Baptisten in Amerika, lazen.

Wij bieden bij dezen, zeker namens velen, aan hem onzen hartelijken gelukwensch. Worde de avond zijns levens omschenen door het licht van het vriendelijk aangezicht des Heeren en sterke de God der krachten hem om, kan het zijn, nog een wijle de Hollandsche Gemeente in Muscatine te dienen!

J. HORN.

HAULERWIJK. Met dank aan den Heer kunnen wij nog melding maken, dat ook een jonge broeder, door belijdenis en doop, in ons midden werd opgenomen. Wij hebben reden om blijde te zijn, dat er weer eenige roering komt in onzen kleinen kring. En ook blijven wij uitzien naar meer. Want dit is alleen onze blijdschap, dat zondaren met ons komen tot den uitroep: „Heer! niets van mij, maar 't al van U.”

Daarom blijft onze bede, dat God onze jonge leden moge zegenen, opdat zij mogen opwasschen tot pronkjuweelen in 't midden van 's Heeren gemeente, en de krachten, die God hun heeft geschonken, met ons mogen besteden tot eer Zijns Naams, die hen vrijkocht met Zijn bloed.

Zegene de Heer Zijn werk tot redding van zondaren, opdat wij, dankbaar, ons meer dan ooit stellen in Zijne hand voor de verhooring onzer gebeden!

Met hartelijke groete aan onze zustergemeenten.

SNEEK. Verleden Zondag werd de doopvont geopend; eene jonge dochter liet zich begraven en stond weer uit het doopwater op. Zij beleed voor vele getuigen, dat het oude was voorbijgegaan en dat alles was nieuw geworden. De kerk was vol aandachtige hoorders en het was aan de schare te zien, dat de doop indruk maakt op de gemoederen. De Heere zegene haar en stelle haar tot eenen zegen. Ook met het oog op hare toebrenging moeten wij de groote genade van den Heiland prijzen.

Weldra zal er weer doop zijn, daar eene vrouw zich aanmeldde. Zij is met een onzer broeders gehuwd.

Ook kunnen wij mededeelen, dat een afgedwaalde broeder en zuster weer tot de gemeente terugkwamen.

Tevens deelen wij mede, dat in den laatsten tijd eene werking Gods is waar te nemen. De bidstonden worden goed bezocht en er wordt veel gebeden.

Van af 3 Oct. hebben hier in Sneek 10 personen, meest jonge menschen, de knieën gebogen.

Ook is het bezoek van alle vergaderingen toenemende.

Het getal Zondagsschoolkinderen werd in dit jaar wat minder en wel vooral, doordat de rechtzinnigen in de N. H. kerk zelf met een Zondagsschool zijn begonnen. Zij namen de kinderen terug, die vroeger ons gezonden werden. Gelukkig, zij blijven onder Gods Woord.

Treuriger is het voor ons, als wij moeten melden, dat de onverschilligheid der ouders oorzaak is van het niet komen der kinderen. Daar is veel in de stad te werken; de zeden worden onder het opkomende geslacht niet beter. Doch als wij maar werken, dan kunnen wij gerust alles aan den Heere overlaten; Zijn raad zal bestaan en Hij regeert de wereld.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. In de 2de kamer zijn de beschouwingen over de Staatsbegrooting aangevangen en dat daar heel wat redevoeringen en gedachten wisselingen over plaats hebben laat zich begrijpen, want ook die heeren zijn het niet zoo spoedig eens, en ieder meent het beste en zuinigste middel te weten om de schatkist niet al te veel te plunderen, die op slot van rekening toch zoo wat altijd leêg is, en het zal nog lang duren, eer het Rijk er toe over zal gaan, evenals de Gemeente Medemblik, die den hoofdelijken omslag voor 1895 ging verlagen. Dit is voor onzen tijd zulk een vreemd en verrassend verschijnsel, dat het is der vermelding waard.

De Minister vroeg en verkreeg natuurlijk verhoor, ging voor Justitie en bovendien het recht om meer rijkspolitie aan te stellen. Niemand zal durven beweren, dat het niet noodig is, doch het is een droevig verschijnsel en wie weet, of het in ons land met al de vooruitgang der beschaving nog weer niet zoo ver komt, dat wij van de oude rooversbenden krijgen, maar dan met dit verschil, dat het nu geen woeste boschjesmannen, maar beschaafde (?) luî zijn, die alle takken en vakken van onderwijs hebben doorloopen. In de hoofdstad rooven ze al op klaar lichten dag.

Het onlangs gekozen kamerlid te Den Helder, de heer Staalman, heeft zich bij de linkervleugel van de anti-revolutionaire partij aangesloten. Wij kunnen er de partij hartelijk geluk mede wenschen, want de redacteur van „Extra Tijding” durft flink van zich af te spreken en de dingen bij name te noemen. Te hopen is het, dat hij, de man uit het volk, voor het volk, nu maar niet met de kamerkoorts krijgt, waardoor hem de vrees om het hart slaat om te spreken en daarom dan altijd maar *ja* knikt. Er is en blijft steeds behoefte aan mannen, die durven zeggen, wat ze meenen, dat niet mag gezwegen worden, die niet een baantje, maar de belangen des volks zoeken.

Onze Koninginnen, die thans weer op het Loo zijn, schijnen plan te hebben om in de maand Mei a.s. de provincie Limburg te bezoeken, waar reeds nu al subsidiën tot een waardige ontvangst zijn verleend; commissiën vormen zich om vroegtijdig gereed te kunnen zijn.

De erf-groothertog van Saksen Weimar is overleden; hij was de naaste mannelijke erfgenaam tot den Nederlandschen troon.

Frankrijk. Het pas gehouden rechtsgeding in zake de gemeenteraad te Toulouse, heeft weer aan het licht gebracht, hoe verregaand de onbeschaamdheid in het land van fijne beschaving toeneemt. Een paar bestuurders, met name Condere en Mascaras, regelden alles zoo wat naar hun zin. Zij gaven bevelen van invulling of schrapping van de kiezerslijsten, naarmate hun dat het best te pas kwam. Zij betaalden de ambtenaren en gaven hun zelfs veel geld, waar er weer grof geknoeid moest worden; en wat nu het ergste van de zaak nog is, dat de hoofdleiders vrij blijven, terwijl de handlangers gestraft worden. De justitie zelf moet hun de vrijheid hebben geschonken.

Italië. Van Regeeringswege worden vele hervormingen aangekondigd, vooral wat betreft het leger. Er kunnen en moeten een kleine duizend officieren worden ontslagen en dan nog een drie honderd civiele ambtenaren, die in het ministerie van oorlog werkzaam zijn, zoodat een sommetje van 7½ millioen jaarlijksch daardoor kan bespaard worden en het mooiste van alles is nog, dat de sterkte van het leger daardoor zal toenemen en tevens de mobilisatie bespoedigd worden. Als dit feitelijk zoo is, dan mochten ook in kleinere en minder bergachtige landen dan Italië wel eens de aandacht daar op vestigen, of misschien een opruiming niet hoogst noodzakelijk is.

Engeland. Met spanning wordt verwacht, wat de pakjes, gezonden aan de ministrieele departementen, zullen inhouden, daar er zeer veel vrees bestaat, dat het een dynamiet-aanslag zoude zijn. Althans alles kwam zoo verdacht voor, dat alle voorzorgmaatregelen zijn genomen.

Er is in de Engelsche bladen weer melding gemaakt van een manifest der Nihilisten.

Rusland, waarin op kalmer toon als men van die zijde gewoon is, wordt aangedrongen op een beter bestuur, „opdat Rusland niet langer zij een schande voor Europa en onze eeuw."

Er valt dan ook in dat Czarenrijk nog heel wat te hervormen en men hoort nog heel weinig van den tegenwoordigen Keizer.

Japan—China. Het schijnt, dat het hemelsche rijk tegen elken prijs vrede wil sluiten, doch dat de Japanners het nu volstrekt niet van zin zijn, vóór dat de hoofdstad Peking door hen is ingenomen, dan kunnen ze natuurlijk die groot sprekende langstaarten om hun vinger winden. De christen-zendelingen, die moeten nu reeds een verademing hebben verkregen en kunnen meer ongestoord werken. Te hopen is, dat die arbeid nu met kracht wordt aangegrepen, opdat ook hier weer blijke, dat uit de duisternis door Gods genade het licht voortkomt.

Morokko. Daar moet ook weer een opstand zijn losgebroken, zoodat het in dat in vele opzichten wat de natuur en gezondgesteldheid aangaat, bevoorrechte land, voor dat feitelijk zoo diep ongelukkige volk, maar niet tot rust wil komen.

Mocht de volle waarheid des Kruises spoedig het heele land en het hart des volks verlichten.

Lombok. Steeds gaat het daar voorwaarts, de bevolking is rustig en dagelijksch wordt veel, wat duister was, in dezen oorlog opgehelderd, ook wat die bewuste overal, waardoor alles werd opgeschrikt betreft.

Er is thans een bediende van de hoofden der Baliërs in onzen dienst, die belangrijke mededeelingen doet van de voorbereidende maatregels, betreffende de overvalling etc.

De vraag zal zijn, of die man is te vertrouwen en te hopen is, dat de leiders op Lombok zich niet door hem om den tuin laten leiden.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74,

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

's GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere." Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J zn, Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure Pred, daarna *Bidstond*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur, 's nam. 5 uur Onderl. Samenkomst. *Bidstond* Woensdagsavonds 7 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. S., Nieuw Buinen, *f* 7; van E. M., Wiesbaden, *f* 2.20 (voor 1895.)

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Brand. — Valthermond.

Sedert de laatste opgaaf ontvangen van br. H. S. te Ossenzijl, col. onder broederschap *f* 2.55; van een dienstmeisje *f* 0.50; van de Zendingsvereeniging *f* 4.50 samen *f* 7.55; van br. Edw. M. te Wiesbaden *f* 5.

De opgaaf van Rotterdam in ons vorig no. moest aldus luiden: gecollecteerd op het 40jarig huwelijksfeest van br. en zr. van Roen *f* 3.50 en van de broederschap *f* 1.50.

N. v. BEEK.

Van de Gemeente te 's Gravenhage *f* 9.50.

J. HORN.

Bijbelkiosk.

Van br. S. U. J. te M. *f* 5.50.

Unie-cent-Evangelist

br. G. J. v. d. Steur uit Haarlem hoopt op reis te gaan:

15 December naar Leeuwarden;
2 Januari „ Groningen;
16 Januari „ Stadskanaal;
24 Januari „ Heeg

over Workum, Stavoren, Hoorn, Berkhout naar Haarlem terug, zoodat hij D. V. half Februari weer thuis is.

Wanneer de broeders op de genoemde plaatsen daarop willen rekenen voor logies als anderszins en hem het werk aan willen wijzen, dat zal zijn reis zeer vergemakkelijken.

B. ROELES, Secretaris.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 399 DONDERDAG 13 Dec. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Trouw in 't kleine.

Die den naam van Christus dragen,
Niet als leuze, maar te recht,
Vinden in Zijn dienst behagen,
En betrachten, wat Hij zegt.
Alles, alles na te komen,
Alles, wat de Heer gebood,
Hebben zij zich voorgenomen.
Alle plichten, klein en groot.

Jezus zal het niet vergeten,
Wordt het hier al niet geteld,
Als het nauwgezet geweten
Prijs op kleine plichten stelt.
Geen geveinsde, geen onreine,
Hoe gemoedelijk hij scheen,
Toonde zich getrouw in 't kleine,
Maar de Christen, hij alleen.

Die zich wacht voor grove zonden,
Maar verfijnder niet ontvliedt,
Is aan Jezus niet verbonden,
Is zijne ware leerling niet.
Geen geloof aan Zijn genade
Heeft zijn oog en hart verlicht,
Maar alleen de vrees voor schade
Drijft en dwingt hem tot zijn plicht.

Zegt gij: ja, in groote zaken
Houde ik Jezus' woord en eed!
Denk eens: zoudt gij 't beter maken
Dan 't de zwakke Petrus deed?
Die, als hij, zich veel verstouten
Zijn den val het naast bij;
Daarom mijd de minste fouten,
Anders weent gij eens, als hij.

Ik weet overvloed te hebben.

Filipp. IV: 12.

Velen zijn er, die weten „vernederd te worden," welke niet hebben geleerd „overvloed te hebben." Wanneer zij boven op een toren worden gezet, worden zij duizelig en dreigen te vallen. De Christen maakt zijne belijdenis veel meer in voor- dan in tegenspoed te schande. Het is gevaarlijk in voorspoed te zijn. De smeltkroes des tegenspoeds is voor den Christen eene minder zware beproeving dan de beker van voorspoed. O, hoeveel magerheid der ziel en veronachtzaming der geestelijke dingen is veroorzaakt geworden, juist door de barmhartigheden en weldaden Gods! Dit is evenwel geene noodzakelijkheid; want de apostel zegt ons, dat hij wist overvloed te hebben. Als hij veel had, wist hij het te gebruiken. Overvloedige genade stelde hem in staat overvloedigen voorspoed te verdragen. Voer hij met volle zeilen, dan had hij veel ballast aan boord, en kon zoo veilig voortdrijven. Meer dan menschelijke bekwaamheid is noodig om den boordevollen beker van sterfelijk geluk met eene vaste hand te dragen. Paulus had die kunst evenwel geleerd; want hij verklaart: „alleszins en in alles ben ik onderwezen, beide verzadigd te zijn en honger te lijden." Het is eene goddelijke les om te leeren verzadigd te zijn; want eenmaal waren de Israëlieten verzadigd, maar terwijl het vleesch nog tusschen hunne tanden was, kwam de toorn Gods over hen. Velen hebben om genadegiften gevraagd, ten einde den lust hunner harten te voldoen. Overvloed van brood heeft dikwijls wulpschheid ten gevolge had. Wanneer wij veel goeds van Gods voorzienigheid ontvangen, gebeurt het dikwijls, dat wij slechts weinig van Gods genade genieten, en weinig dankbaarheid betoonen voor de ontvangene weldadigheden.

Wij zijn verzadigd, en wij vergeten God; met het aardsche voldaan, kunnen wij het best buiten het hemelsche stellen. Wees verzekerd, dat het moeilijker is te weten verzadigd te zijn, dan honger te lijden — zoo verschrikkelijk is de neiging der menschelijke natuur tot hoogmoed en vergetelheid van God. Denk er aan om in uwe gebeden te vragen, dat God u leere verzadigd te wezen.

Verhoed, dat wat Gij ons
wilt schenken in genade,
Ons hart van U vervreemde,
en dus ons zij tot schade.

SPURGEON.

INGEZONDEN.

Hollandsche Baptiste Gemeente in Grand-Rapids. (Mich.)

U. S. Amerika.

Verleden jaar hebben de lezers, van „de Christen" iets kunnen lezen, „omtrent het ontstaan" en de verdere uitbreiding der „Hollandsche Baptisten Gemeente" in deze stad. Het werd gevonden in n. 349 van den 12en jaargang. Wij strekten onze berichten uit, tot en met den 30en November 1893. Onderanderen meldden wij, dat het jaar 93, voor de gemeente, een *onvergetelijk* jaar was, 12 personen werden toen gedoopt. Wij eindigden met te betuigen, dat de Heere groote dingen had gedaan, en hoewel we een veracht hoopje volks waren, onze kracht was in den Naam des Heeren, en in de mogendheid Zijner macht. Thans komen we opnieuw, om iets van ons te laten hooren, hetgeen, naar wij vertrouwen, onze geliefden in het oude vaderland, bij vernieuwing verblijden zal, zij zelf mogen oordeelen, of wij recht hebben, of liever heilig verplicht zijn, om te roemen in den Heere onzen God. We hielden en houden nog altoos onze vergaderingen des Zondagsnamiddags in eene der Engelsche kerken, waar Br. D. Laansma dan voor de vergadering eene leerrede las.

De 24e December 1893 gebeurde het, dat het vertrek, waar wij altoos onzen Bijbel en de leerredenen geborgen hadden, gesloten was. De tijd, dat de dienst, zou en moest beginnen brak aan, doch we hadden geen Bijbel en geen leerrede. Door eenige broeders werd begeerd, dat Br. Laansma, een woord zou spreken voor de vergadering, die behalve de leden der gemeente, ook uit eenige vreemden bestond. Br. Laansma koos tot tekst, 1 Cor. I: 9*a*: God is getrouw, en sprak daarover. Dit vooral had ten gevolge, dat op de eerstvolgende gemeente-vergadering besloten werd Br. Laansma te verzoeken, om gedurende eenen bepaalden tijd, éénmaal 's Zondags voor te gaan. Na dezen bepaalden tijd werd hem verzocht, om gedurende een onbepaalden tijd verder de gemeente voor te gaan. Omstreeks dienzelfden tijd werd hem ook verzocht, om éénmaal in de twee weken te spreken in een Engelsche kerk, die in eene buurt stond, waar vele Hollanders woonden. Later werd er nog eene andere kerk in eene andere buurt om afgestaan om ook daar eenmaal in de 14 dagen voor de Hollanders te spreken, zoodat Br. Laansma de eene week hier en de andere week elders het Woord verkondigde. Des Zondags sprak hij maar éénmaal voor de gemeente. Er kwamen echter weer candidaten voor den doop, en de Gemeente besloot om onzen Br. A. Willms van Buckgrove, Iowa, te verzoeken om tot ons over te komen.

Terzelfder tijd gaf de gemeente eenparig haren wensch te kennen om georganiseerd te worden tot eene zelfstandige Gemeente. Deze wensch werd de Gemeente Buckgrove, waaraan wij hier als een station behoorden, bekend gemaakt.

En deze zond ons den ouderling en leeraar A. Wilms. In de maand Mei kwam onze Broeder tot ons over. Zondag den 13en Mei hadden wij des voormiddags Gemeentevergadering om de belijdenissen te hooren van onze 8 doopcandidaten. Allen werden toegelaten. Des namiddags werden ze door Br. Willms gedoopt, terwijl Br. Laansma sprak over 1 Joh. 3: 2.

Na den dienst hadden we Avondmaal. Hoe goed was het dien dag, de Heere was in ons midden.

Ook werd bij deze zelfde reis van Br. Willms de gemeente georganiseerd. De Gemeente werd georganiseerd met tot grondslag te hebben, de Hamburger Geloofsbelijdenis, dezelfde die de onzen in Franeker, Makkum, enz. hebben.

Tot ouderling en voorganger werd met eenparige stemmen gekozen Br. D. Laansma, tot diakenen, Br. Joh. Sijswerda en Br. F. Mos, en tot gemeenteschrijver, Br. Joh. Brouwer. Br. Laansma zou nu altijd de gemeente voorgaan, en niet meer eenmaal, maar tweemaal des Zondags spreken. Br. Willms verliet ons weder in den loop der week, en wij, wij bleven alleen? Neen, de Heere bleef met ons en liet ons niet aan ons zelven over.

Wij hielden, trots de vijandschap onzer vijanden, getrouw onze vergaderingen en bidstonden. Wij gevoelden, dat de Heere met ons was. Br. Laansma had zich nu geheel gegeven in den dienst des Heeren en der gemeente.

Den 1 Juli meldde zich eene vrouw aan om gedoopt te worden. Onze jeugdige Voorganger was wel wat in angst om voor de eerste maal

des Heeren bevel te voltrekken. De Zustervereeniging der gemeente maakte hem eenen mantel.

Den 29en Juli was de dag, waarop de belijdenis van de candidaat zou gehoord worden. Zij werd toegelaten en des namiddags zou de plechtigheid des doops plaats hebben in eene daartoe afgestane Engelsche Baptiste kerk. Het was reeds in de voorafgegane week zichtbaar, dat de gemeente biddende was; nog meer werd zulks dien Zondag duidelijk, toen onze broeder in het watergraf afdaalde; toen gingen er nog menige stille verzuchtingen hemelwaarts, dat de Heere alles mocht wèl maken, — en de Heere hoorde en gaf Zijn volk de begeerte huns harten. Het was voor de gemeente een gelukkige dag, maar in het bijzonder voor onzen broeder eene onvergetelijke.

Wederom meldden zich twee personen aan om gedoopt te worden, een echtpaar, en nog te gelijkertijd een derde, eene jongedochter, die onder de prediking was getroffen, den naam des Heeren leerde aanroepen, en nu tot de gemeente kwam, om te vertellen, wat de Heere aan hare ziel gedaan had. Deze drie werden den 26en Augustus gedoopt. De Heere was met ons.

Daarna meldden zich wederom drie vrouwen aan, die allen werden toegelaten en den 16en September gedoopt.

Nog eens klonk de stem van een doopcandidaat door de gemeente, ditmaal een jongeling; ook deze werd toegelaten en den 7en October gedoopt.

Onze lezers kunnen zich begrijpen, hoe verblijd wij waren, te meer, daar we gedurig zoo werden verrast. Reeds was de wensch geopenbaard in de gemeente-vergaderingen, dat de gemeente erkend zou worden en haren Voorganger in zijn ambt bevestigd. Het besluit werd gemaakt en met eenparige stemmen werd broeder P. J. de Neui van Parkersburg, Iowa, uitgenoodigd, om tot ons over te komen. Deze br. schreef, dat hij bereid was om te komen, en dat hij ook gaarne zag, dat we den ouden broeder C. Schoemaker, voorganger te Muscatine, Iowa, uitnoodigden. Dit gevoelden ook wij, en tevens hadden we ook gaarne br. De Weerdt van Steamboat-Rock, Iowa, en br. Willms uitgenoodigd, doch de reiskosten zouden dan te bezwaarlijk voor de gemeente worden. Deze week, vóórdat broeder De Neui kwam, hielden wij bijna iederen avond bidstond. Des Vrijdagavonds hadden wij gemeente-vergadering, n.l. den 19en October. Er werd besloten om den dag der erkenning van de gemeente en de bevestiging des Voorgangers te bepalen op Dinsdag den 23en October.

Na die gehouden gemeente-vergadering gingen vele der gemeenteleden nog naar het station, waar om 10.25 broeder De Neui met den trein zou aankomen. Blijde waren we dien broeder in een goeden welstand te ontmoeten.

Den daarop volgenden Zondag kwam de geheele gemeente bijna op éene plaats te zamen, waar br. Laansma dien morgen zou voorgaan. Hij koos tot onderwerp Hand. 18 : 9*b*. Des namiddags sprak br. De Neui over Jes. 45 : 24.

Dinsdagmorgen, den 23en October, kwam ook broeder Meier van de Eerste Duitsche Baptiste gemeente in Chicago, benevens broeder Schultz van de Duitsche gemeente in St. Joseph, nog tot ons over. Beide broeders waren voorgangers. Op de laatste gemeente-vergadering was besloten deze broeders uit te noodigen, omdat die nog het dichtst bij ons waren, wat de reis betreft. Tevens was ook besloten al de Engelsche Baptisten predikanten onzer stad uit te noodigen. Des namiddags om 2 uur vergaderden wij in een der Engelsche kerken. Bijna alle leden der gemeente, die in staat waren om op te komen, waren tegenwoordig.

De volgende predikanten waren vertegenwoordigd: Rev. P. J. de Neui, Rev. Meier, Rev. Schultz, van de Duitsche Baptisten gemeente, hoewel wij voor ons liever aan br. de Neui denken als Hollander. Verder Rev. Jackson, Rev. Mulhern, Rev. Snashall, Rev. Hewitt, Rev. Heritage en Rev. Barber van de Engelsche gemeenten in deze stad en ook nog de Rev. Sibiakoffski, van de Zweedsche Baptisten-gemeente alhier, ook waren er nog 12 afgevaardigden, die de genoemde predikanten vergezelden. Na gebed en zang, werd eveneens door br. de Neui een zakelijk en boeiend woord gesproken over den 87en Psalm. Daarna hadden de werkzaamheden plaats en met algemeene stemmen werd na een grondig onderzoek de Hollandsche Baptisten-gemeente erkend. — Thans volgde de examinatie van onzen jeugdigen Voorganger en werd hij ondervraagd en luisterden allen, ten 1en, naar zijne bekeeringsgeschiedenis, ten 2en, naar zijne roeping tot den Evangeliedienst en ten 3en, naar zijne gezichtspunten over de verschillende leerstukken der Heilige Schrift. Dit alles had plaats in de Engelsche taal, doch de Heere gaf onzen broeder vrijmoedigheid en ook de noodige bekwaamheid daartoe. Met tal van vragen werd hij door de verschillende predikanten bestormd, vooral met betrekking tot het 3e punt. Hij werd eindelijk verzocht om de vergadering even te verlaten, werd later teruggeroepen en hem medegedeeld, dat hij door allen werd erkend als van den Heere geroepen te zijn tot den predikdienst. Toen werd hem dadelijk de hand der gemeenschap gereikt. Het waren een paar bange uren voor onzen jeugdigen Voorganger, doch de Heere deed alles wel gedijen. De bevestiging zou in het publiek plaats hebben, des avonds om half acht, in de Wealthy-ave Baptiste kerk. Br. de Neui opende die vergadering, die uit eene tamelijk groote schare bestond, met het laten zingen van Ps. 138 : 1 : 2. Volgens het program, dat in den namiddagvergadering was opgemaakt, las Rev. Hewitt en opende met gebed in de Engelsche taal. Hij las 2 Tim. 2. Daarna predikte br. de Neui in de Hollandsche taal over 2 Tim. 4 : 5. Ernstig en treffend vloeiden de woorden uit het hart van onzen geliefden broeder. Welk een aandacht werd er onder de hoorders gevonden. Na de prediking liet hij zingen Ps. 134 : 1, terwijl de andere predikanten verzocht werden om onder het zingen ook hunne plaats op het platform in te nemen. Nu richtte br. de Neui de volgende vraag tot onzen br. Laansma: Belijdt gij voor God en deze vergadering met de leer der H. Schrift in deze belijdenis vervat, van harte in te stemmen en om dezelve te oefenen, zoover u Gode krachten schenken zal? Waarop br. Laansma antwoorde: Ja, door Gods genade! Daarop knielde br. Laansma en vijf predikanten schaarden zich rondom hem, terwijl broeder de Neui hen voorging in het gebed. Bij het uitspreken van den zegen, werden hem door de 5 predikanten de handen opgelegd, terwijl de schare, die ook reeds onder het gebed was opgestaan, zingende aanhief: Dat 's Heeren zegen op u daal" enz.

Deze aanblik, onze broeder daar geknield, omringd door vijf andere broeders, voorgangers, waaronder twee grijsaards, die zijn hoofd bedekten met hunne handen, terwijl de geheele schare zong, maakte eenen diepen indruk op de vergadering. Daarna rees onze broeder op, en werd toen volgens het program aangesproken door den Rev. Mulhern (een grijsaard van 85 jaar) in de Engelsche taal. Treffend, vermanend en onderwijzend waren de woorden van dezen ouden dienstknecht, die een zeer warme vriend is van onzen jeugdigen broeder.

Daarop sprak Rev. Meier tot de gemeente en bepaalde haar bij hare plichten en hare roeping tegenover haren Voorganger. — Daarna werd door Rev. Schultz, die zoowel als br. Meier in de Duitsche taal sprak, aan den pas bevestigden voorganger de hand der gemeenschap gereikt, met een zeer gepaste toespraak. Br. de Neui liet ten slotte zingen Ps. 89 : 10 en br. Laansma besloot deze gezegende vergadering met het uitspreken der zegen.

Wij allen keerden verheugd en verblijd huiswaarts, ons verblijdende over de groote daden Gods.

Zondag 28 October daaropvolgende sprak br. Laansma des voormiddags over Ps. 63 : 2 en br. de Neui des namiddags over 1 Petrus 2 : 9. Na de prediking had de bevestiging van de beide diakenen plaats. Br. de Neui sprak ook bij die gelegenheid een gepast woord tot de beide broeders en eveneens tot de Gemeente. Br. Laansma richtte daarop de volgende vraag tot de beide broeders Diakenen: „Is het uw voornemen, om dezen heerlijken dienst volgens Gods Woord en onze belijdenis met de hulpe des Heeren uit te oefenen"? welke vraag door de beide broeders bevestigend werd beantwoord. Daarop knielden de beide broeders en onder oplegging der handen van de broeders de Neui en Laansma, ging br. de Neui voor in gebed. Daarna zong de Gemeente Psalm 134 : 3 en einde br. Laansma met het uitspreken van den zegen.

Thans schaarden we ons rondom de tafel des Heeren, om Zijnen dood te verkondigen. Des avonds om zeven uur hadden wij bidstond, dewelke zich kenmerkte in een dankstond. Br. de Neui hield aan het einde nog een korte toespraak, dewelke niet in woorden kan weergegeven worden, dewijl wij allen getroffen waren en temeer, daar we hem nu naar alle waarschijnlijkheid voor de laatste maal in ons midden hadden. Hij eindigde met te zeggen, gelijk eens de oude Simeon: „Nu laat gij Heere, Uwen dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord", en gaf daarop aan onzen Voorganger de hand als bewijs van achting en liefde voor de geheele gemeente. Br. Laansma kon dat oogenblik niet spreken, maar liet staande zingen Ps. 121 : 4 en sloot met dankzegging.

Ziet, lezers van „De Christen", dit heeft de Heere gedaan in 1894, hier in ons midden. Het is een wonder in onze oogen, wij zien het, maar doorgronden het niet. Verleden jaar doopten wij 12 personen. Dit jaar tot op dezen datum 16 personen.

Op dit oogenblik telt de gemeente 43 personen als leden. Maakt den Heere met ons groot! Zingt Zijnen Naam! Prijst Hem met vroolijk geschal! De Heere gorde ons aan en schenke ons Genade en Kracht, om getrouw te zijn in den strijd des geloofs. Bidt voor ons, geliefden, die dit lezen en ons kennen. Gedenkt vooral onzen br. Voorganger, die behalve op verschillende plaatsen in de stad, ook nog in andere plaatsen buiten de stad het Woord verkondigt. Onze heilbede en groete aan al onze geliefden, die ons nog van vroeger kennen, zooals in Makkum, Franeker, Workum, Stavoren enz. De Heere zegene u allen!

In naam der Gemeente:
JOHN. BROUWER, Sect.
GRAND-RAPIDS, Mich., 21 Nov. 1894.

Vijfentwintigjarig jubilé

der Christelijke jongelings vereeniging te Hengeloo afd. van het Ned. Jongelings-verbond.

„Nu, ik zeg U, we hebben een goed feest gehad, ja dat zegt ieder", zoo hoorde ik hier en daar opmerken. Het gebeurde ook niet alle dagen, dat eene Christelijke jongelings-vereeniging feest viert, en vooral geen vijfentwintigjarig jubilé. Nu er was dan ook veel, dat meêwerkte om de feestvreugde te verhoogen, zooals het Christelijk muziekkorps „Soli Deo Gloria" van Enschedé, goed uitgevoerde samenspraken, degelijke voordrachten, en ernstige woorden uit het hart tot het hart, enz.

Als feestredenaar trad op br. Katuin, Voorganger der gemeente, die tevens heel de leiding van het feest had. De uren vlogen heen, het feest begon 6½ uur, eindigde ongeveer 1½ te middernacht, nadat nog een jongeling afgevaardigde van een andere plaats, zijne knieën voor Jezus had gebogen, om als een berouwvol zondaar bij Hem vrede en zaligheid te vinden. Lof en dank vervulde onze ziel voor zooveel genoten zegeningen. Ook daar het ons gegeven was dezen jongeling aan de voeten van Jezus te leiden.

Waarlijk de avond van 24 November zal niet licht vergeten worden, we houden ons vast overtuigd, dat het op velen eenen goeden indruk heeft gemaakt.

De geheele nieuwe kerk was tot op het laatst geheel gevuld, daar ook zeer veel belangstellenden tegen entreê aanwezig waren. Voor zoover mij bekend, waren afgevaardigden tegenwoordig van Enschedé, Delden, Goor, Zutfen, Nijverdal, Vrieseveen, Almelo, en de Gereformeerde van Hengeloo. Allen hebben verzekerd zeer goed voldaan te zijn, ook de broodjes en de chocolade waren zeer goed.

Zegene de Heer deze jongelings-vereeniging, en make Hij haar meer getrouw aan hare schoone zinspreuk: „Wij schamen ons het Evangelie van Christus niet," Rom 1 : 16. En leere Hij al hare leden kennen de kracht Gods tot zaligheid. De Uwe in Jezus:

G. H. VARENHORST, Borne.

VRAGENBUS.

(Al wat deze rubriek betreft in te zenden aan J. de Hart te Sneek.)

Een broeder, die het in zijne gemeente minder opgewekt vindt, komt tot mij met de vraag: „Wanneer is het voor een lid der gemeente geoorloofd voor haar te bedanken?"

Het spijt mij zeer, dat er zulke vragen zijn en ik die moet beantwoorden; want hier word ik met den treurigen geest van eene gemeente niet alleen bekend, maar kom ik zelf voor eene groote moeilijkheid te staan, om eene juiste beantwoording van die vraag te geven.

Ik wil dien broeder eerst eens bepalen bij de groote genade Gods, dat hij Christus mag kennen. Zeg, beste broeder, is dat niet wat grootsch en heerlijk, dat gij in onderscheiding van zoovelen uit de duisternis tot het licht zijt gekomen? Prijs den Heer! die u door den arbeid der gemeente riep. Dan waart gij door de blindheid uwer ouders vroeger verbonden geworden aan een kerk, die noch de zuivere prediking des Woords, noch het goede gebruik der bondsteekenen, noch de tucht der Schrift had. Jarenlang zijt gij medegegaan, zonder te weten of gij in dien weg God verheerlijktet of niet. Maar nu al jaren zijt gij verlicht om het onderscheid tusschen de kerken en de gemeente te zien. Wie gaf u dat licht? Immers de Heere! Met de kerken hebt gij als geloovige gebroken, daar zij niet in haar midden den eeredienst der Apostelen hebben; hoeveel goeds ook nog door haar wordt gedaan in de prediking des Woords, het onderhouden van armen en andere belangen van de menschheid en het Koninkrijk Gods. Ook in de kerken zijn vele geloovigen, die ook, mede onze gemeenten, indirect hebben gebouwd door hare liefde tot onze Voorgangers. Ook gaf het Heilsleger hier en daar een stoot ten goede, om als gemeente meer tot redding van het verlorene op te treden.

Maar hoewel wij dit steeds zullen blijven erkennen, moeten wij een ieder waarschuwen om niet weer terug te gaan. Want gaat gij van de gemeente af, dan komt gij weer in de kerken of in het leger terug. Dat is eene achteruitgang en dat mag u niet. Ook zal het u niet bevallen. In de kerken mist gij het zuiver gemeentelijk leven en in het heilsleger hebt gij het geheel niet.

Dit is evenwel niet het ergste; maar uw Heiland wil het niet. Waar Hij u bracht, wil Hij u houden, en daar wil Hij u tot eenen zegen stellen. Niet waar het u aangenaam is, maar waar God u wil hebben, moet gij zijn. Versta dit wèl.

Kort geleden hoorde ik een jongen van 16 jaar eene uitdrukking doen, die u wel een weinig zal veroordeelen. Hij zeide: „Vele geloovigen hebben het altijd over gelukkig zijn; neen, dat keur ik niet goed, het moet voor ons wezen: Gods eere te zoeken."

Zie, daar hebt gij het wezen van onzen godsdienst. Niet ons persoonlijk genot, maar de eere Gods moet door ons worden gezocht. Het zal uw leven meer zegenrijk maken, als dit door u goed wordt verstaan.

Veel hebt gij tegen uwe gemeente; ik ook. Ik heb veel tegen alle gemeenten; maar ik heb ook veel tegen mij zelf. Wij zijn niet, wat wij moeten wezen. O, daar is zoo veel, dat nog afgeleerd en aangeleerd moet worden. Daar zijn broeders in de kerken en in het heilsleger, die ik in geestelijk leven verre boven ons en mij stel. Hun leven zal voor den Heere heel wat meer waarde hebben, dan dat van velen onzer. Toch zijn wij het met hen niet eens, omdat zij als geloovigen in eene verkeerde organisatie leven tegen de Schrift. Lees eens goed uw N. Testament, en wel de Brieven. Zijn de gemeenten, die in haar voorkomen, niet in veel dingen te beschuldigen? Denk aan de gemeente van Korinthe met haar partijen en zonden. Denk aan de Galaten, aan de gemeente van Efeze en haar verlaten van de eerste liefde, om maar van de andere niet te spreken. Ik vraag u: werden de oprechte, levendige en werkzame geloovigen door de Apostelen aangeraden om de gemeenten te verlaten? Neen, maar om de gemeenten te zuiveren en tot een beter leven te brengen. Afscheiding is alleen dan geoorloofd, wanneer de gemeente tot kerk is ontaard. Hoe zal ik u dat met weinige woorden duidelijk maken!

In uwe gemeente is niet meer de eerste liefde; bij u wel? Welnu, dat vuur der liefde moet in de gemeente blijven, anders wordt ze nog kouder; begrijpt u!

In uwe gemeente neemt de mode-geest toe, zij wordt aardsch- en wereldgezind. Welnu, blijf er dan in met uw nederig gewaad en geef een voorbeeld in uw pelgrimsgewaad. Als u, pelgrim, er ook al uitgaat, dan weet de gemeente weldra niets meer van een pelgrimsleven. Begrepen?

In uwe gemeente wordt zoo weinig gebeden. Treurig! Nu gevoelt gij, dat ge altijd op de bidstond moet zijn en bidden. Die lauwe bidders moet gij door uwe bezieling opwekken. Verstaat gij dat wel?

In uwe gemeente is geen zendinggeest; gij begeert dat. Nu gevoelt gij toch, dat gij al heel dwaas zijt om buiten de gemeente te gaan. Neen, blijf er in, bid voor de zending en werk er voor, en spoor anderen aan. Wie weet, of de gemeente niet door u opgewekt wordt, om voor het heil der heidenen te bidden en te geven. Hoort gij dit?

Uwe gemeente is tegen de geheelonthouding. Zelfs de ouderlingen drinken bier en wijn niet alleen in huis, maar ook in herbergen. Dit is heel treurig en doet veel kwaad. God zal hun evenwel oordeelen. Blijf gij met uw blauwe knoop in de gemeente en wees in alles een voorbeeld, om ook anderen daarvoor te winnen. Gaat gij om die reden er uit, dan wint gij niets. Denk daar maar eens over na!

In uwe gemeente kan het bestuur eigenmachtig handelen. Het rekent niet met de gemeente als orgaan des H. Geestes. U ziet, dat dit verkeerd moet gaan; welnu, neem het voor de gemeente op en werk om het rechte verband tusschen de gemeente en het bestuur te krijgen. Dit kunt gij alleen doen als trouw gemeentelid, maar niet als gij er uitloopt. Dit behoeft immers geen toelichting? Of in uwe gemeente verdringt de ouderling of ouderlingen den Voorganger. Zij willen meesters in de gemeenten zijn, in plaats van dienaars. Waar dit zoo is, is het treurig. Daar kan het nooit goed gaan. Maar wat wilt gij nu — uw verdrukten Voorganger, door wien gij gezegend zijt, onder het despotismus van een ouderling laten? Immers, dàt wilt gij toch niet!

Welnu, een ouderling en diaken heeft een helpend ambt, dat niet blijvend is; vermaan ze en kies ze met den tijd van aftreding niet weer, — of, zoo het de tijd van aftreden niet is, maak de gemeente wakker en schors hen, die den vrede in Sion verstoren. Anders blijft immers de gemeente met hen zitten.

Maar in uwe gemeente is de Voorganger een kleine paus. Z.Eerw. handelt maar eigenwillig. Hij vraagt in sommige dingen niet naar zijn bestaan of naar de gemeente. Dit geeft allerlei verwikkelingen. Wat dan? Wel, gebruik uwen invloed, ga naar uwen Voorganger en spreek met hem met bescheidenheid daarover en werk dan voor hem ten zegen. Is hij een geroepene des Heeren, dan komt hij door den Geest tot betere inzichten. Is hij het niet, dan zal hij in dien weg van u openbaar worden, dat de gemeente met hem breekt. De gemeente blijft. Maar weet wel, dat gij hier vooral goed handelt, want in onze dagen is de revolutiegeest ook in de gemeente. Een gemeente, die door revolutiegeest haren Voorganger verwerpt, komt later onder een despotieke macht. Of laat uw Voorganger de een of andere hoofdwaarheid los en brengt hij ketterij in de gemeente, toch nog niet terstond uitgaan. Uw Voorganger moet op die dwaling, vooral door de ouderlingen, gewezen worden. Komt hij niet terug daarvan, dan moet de afsnijding komen; maar die afsnijding mag alsdan wel in verband met de Unie zijn, omdat hij leeraar is in de Unie en zijn verkeerden invloed buiten de Unie moet blijven. Ook mag een plaatselijke gemeente, zonder de Unie, niet zulk een gewichtige tuchtoefening doen. Dit is een te gewaagde daad. Of is er verschil tusschen de leeraars in de Unie — toch niet uittreden. De gemeenten moeten dan ontwaken en werken om het verschil te doen verdwijnen.

Zoo ziet u, dat het naar mijne beschouwing niet spoedig geoorloofd is om de gemeente te verlaten. Ook niet, als eene partij in de gemeente het van u zou wenschen, omdat gij het haar lastig maakt met uwe protesten.

Maar wordt de gemeente kerk, wordt het recht vertreden, wordt de leugen meester, worden de goeden buitengesloten; ontheiligt men de bondzegelen, is de grens tusschen wereld en gemeente weggenomen, dan wordt zij tuchteloos. Kunt gij niet meer verkrijgen op regelmatige wijze, wat de Heere wil, dan, ja dan moogt gij er uitgaan. Als zoodanig gaat gij er met Hem uit. „Gaat uit het midden van haar, mijn volk", wordt u dan toegeroepen.

Ik hoop, u zal mij, mijn broeder, hebben verstaan en steeds een goed gemeentelid zijn. Dat geve God!

S. DE H.

Uit de Gemeenten.

HENGELOO. Zondag 2 Dec. was voor de gemeente alhier een ware feestdag, daar op dien dag een lang gekoesterde wensch werd vervuld, doordat drie jongedochters voor het oog van eene talrijke schare (evenwel niet zoo groot, als we hadden verwacht) in het openbaar werden gedoopt. Onze Voorganger sprak bij die gelegenheid, naar aanleiding van Hand. 22 : 16, een zeer ernstig woord en wees er de zondaren op, waarom ze nog vertoefden om zich voor Jezus neer te werpen, met de vraag: Heere! wat wilt Gij, dat ik doen zal? evenals een Saulus van Tarsen; want dat bezwaren, die misschien zouden worden opgeworpen, er niet minder op zouden worden, en dat hij nooit gelezen had, dat voor een Felix ooit een „gelegener tijd" was aangebroken, evenmin van een Agrippa, dat het „bijna geheel" was geworden. Verder wees hij de kinderen Gods op het groote voorrecht om gedoopt te mogen worden, en noemde het onverantwoordelijk, om willens en wetens zich te verzetten tegen de geopenbaarde waarheid Gods.

Na afloop der prediking werd de doop voltrokken. 't Was een zielverheffend gezicht die drie jeugdige doopelingen daar te zien staan in hun helder-wit doopsgewaad, gereed om in het watergraf af te dalen. Nadat de Voorganger hun een paar vragen had gedaan, die met een duidelijk „ja" door hen werden beantwoord, werden zij gedoopt. Alles liep in de beste orde af en maakte op al de aanwezigen een diepen indruk, zoodat wij mogen gelooven, dat de nawerking niet zal uitblijven.

De Secretaris.

HEEG. Toen dezen zomer eenigen van ons te Stavoren onder de prediking van br. Karssiens waren, beloofde ZEd. ook eens bij ons te zullen komen prediken, hieraan gaf hij op 3 Dec. j.l. gevolg. Behalve onze kleine gemeente waren er ook 2 broeders uit Workum, 1 uit IJlst en 17 uit Sneek tegenwoordig. Voor ons een zeldzaam groote schare.

In de natuur heeft alles zijne vaste wetten, zoo sprak br. Karssiens zijne prediking inleidende, en door eenige voorbeelden dit gezegde bevestigende.

Dit kwam vooral duidelijk uit op het gebied des Geestes, in de ontwikkeling der gekozen tekstwoorden: Hand. IV: 19, 20. En waar de spreker ons opleide tot de bron, bepaalde bij den strijd en den zegen dezer geloofsopenbaring, werden blijkbaar de hoorders gesterkt, bemoedigd en verblijd. Dit bewees vooral ons samenzijn na de prediking, in de gevoerde gesprekken en de liederen, die gezamenlijk gezongen werden, alsmede het hartelijk dankgebed, waarmede br. Gorter, ouderling uit Sneek, dit samenzijn eindigde.

Den drang tot deze mededeeling is echter niet zoo zeer het bovenstaande, als wel dat deze waarheid, niet alleen op natuurlijk, maar ook op geestelijk gebied alles omvat. Immers wanneer deze in het onderling verkeer den br. en zr. meer tot haar recht komt, wijst dit ook een meer zuiver geestelijk standpunt van dezen aan.

En zouden we ons daarin niet verblijden? En onze Zustergemeenten niet in die blijdschap doen deelen? Is het niet heerlijk, dat broeders en zusters uit verschillende plaatselijke gemeenten, die voorheen elkander uit de hoogte konden veroordeelen, nu in hun onderling samenzijn belijden:

't Is één geloof, waardoor wij leven,
Eén Hoop op eene Zaligheid,
Eén hart wilt Gij ons allen geven,
Dat hebt Gij zelf ons toegezeid.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Bij de algemeene beschouwingen in de 2de Kamer is tot onze en, naar wij gelooven, tot aller blijdschap der christenen, een hartig woord gesproken door den heer Donner, betreffende de christelijke zending in onzen Archipel. Gaarne hadden wij die rede in haar geheel opgenomen, doch dat laat de plaatsruimte ons niet toe en moeten wij dus volstaan met het enkel te vermelden, dat in onze Staten-Generaal onomwonden is uitgesproken, dat de *Naam* van Jezus de eenige onder den hemel is tot zaligheid ook voor den Mahomedaan en dat het kruis van Christus, stelselmatig door de liberalen geweerd, de eenige hoop is voor Indië en het prestige voor Nederland. Royaal werd uitgesproken dat, de halve maan (symbool van den Mahomedaanschen godsdienst) is voorgetrokken geworden vóór de banier des kruises en daaraan moet een einde komen.

De Minister had, wat ons van die zijde der liberale partij geheel vreemd is, een woord van lof voor den christelijken zendingsarbeid, waarvan hij met dankbaarheid de gunstige resultaten erkende.

Moge het niet tot dooven gezegd zijn! Wij bedoelen, dat de christenen in den lande daarvan nota nemen en nu met meer ernst dan ooit te voren, ook den arbeid der zending in onze Oost en West bevorderen. Het ijzer begint nu te gloeien, zoodat er gesmeed moet worden — aan den arbeid dus!

Niet minder beviel ons, hetgeen de heer Heemskerk sprak over den last, die de Middernachtzendelingen nog dikwijls hebben te lijden. Hiervoor openlijk uit te komen en hun partij te kiezen, zijn wij nu wel van den heer Heemskerk gewoon, maar is niet zonder beteekenis in onze landszaken, wijl er nog zoo vele christenen gevonden worden, die geen courage hebben om daarover een woord ten goede te spreken, om den smaad en den spot, die nog aan dat werk kleeft, en het zijn maar heel weinigen, die moed bezitten en lust en liefde hebben, om dit werk mede te doen.

Daarom een woord van hartelijken dank aan beide heeren voor hun moedig optreden.

Dat de heer Heemskerk ook nog een woordje sprak over de weder invoering van den doodstraf, kunnen wij begrijpen en gaarne plaatsen wij ons aan zijn zijde, vooral bij de toenemende moorden. Toch is het van deze Regeering en Volksvertegenwoordiging niet te verwachten, evenwel is het goed, dat ze daaraan telkens worden herinnerd.

Frankrijk. De Engel des doods heeft ook de hand gelegd op een van Frankrijks grootste mannen, de wereldberoemde en helaas! — de laatste jaren wereldberuchte Ferdinant de Lesseps, de ontwerper en uitvoerder van het Sueskanaal, die eveneens het grootsche plan op touw zette om Amerika te doorgraven en de Oceanen met een kanaal, het veel besproken Panama-kanaal te verbinden. Hij was eigenlijk al gestorven, voordat de doodsengel zijne vensteren binnen klom, want de man was reeds 2 jaar kindsch, zoodat hij van den laatsten treurigen toestand ten gevolge der allerschandelijkste gevolgen geen begrip heeft gehad. Hij is 89 jaar geworden. Evenwel is het schriftwoord ook aan hem vervuld, „zijn zon ging onder, toen het nog dag was."

Te hopen is, dat zijne rekening voor God beter in orde is, dan zijne boeken omtrent het meer genoemde Panama-kanaal. Daarop komt het vooral aan, geachte Lezers! laat ons daarom daar bovenal rekening mede houden.

Thans is er weer een schandaal aan de loop, en dagelijks worden er arristatie's gedaan.

In Frankrijk zijn de speelhuizen verboden, die echter ter sluiks worden gehouden; om groote sommen wordt er gedobbeld. Dit wist de pers en inplaats nu het publiek en de Justitie daarmede in kennis te stellen, lieten de Redacties van groote bladen zich ruim betalen en zwegen; zoo ook omtrent het bedrog der leveranties aan het Rijk enz. enz. Het goud deed de heeren courantschrijvers zwijgen, die echter bij den dag overmoediger werden in hun eischen en steeds meer vroegen, totdat de kurk barste en nu is alles in rep en roer en het eene schandaal openbaart het andere. Waar zal het einde zijn?

Sardinië. Ook hier wordt het welbekende spreekwoord van groote en kleine stelen bevestigd, gelijk uit het volgende blijken kan:

Te Launsei werden dezer dagen twaalf personen uit Arcina geboeid naar de gevangenis overgebracht, als verdacht deelgenomen te hebben aan de overvallen der roovers. Onder de gearresteerden behooren Pietro Melis, oud-overste der karibiniers, thans adjunct-burgemeester en lid van de officieele commissie voor gerechtelijke schatting van roerend goed; Luigi Stocchino oud-officier en gedecoreerd met het kruis van verdienste, tegenwoordig gemeenteraadslid; de ridder Suddo Pongiano, evenzoo lid van den gemeenteraad en zwager van den burgemeester van Ancina.

Al deze personen zijn rijk en zeer gerespecteerd. Ancina en Agliartra zijn altijd de kantons geweest, die het grootste contigent aan de gevangenissen, de galeien en vroeger ook aan het schavot geleverd hebben. Men moet dan toch ook een optimist zijn, die zich nooit laat overtuigen, als men blijft durven beweeren, dat de wereld in beschaving en eerlijkheid vooruit gaat, want 't bovengenoemde zijn slechts staaltjes van de bedriegingen en oplichterijen onzes tijds

Armenië. De gruwelen, die de Turksche generaal Zekki heeft uitgevoerd, werden eerst als overdreven beschouwd, doch nu de Europesche Regeeringen zich daarmede heeft bemoeid, is gebleken, dat er niet minder dan 30 dorpen totaal zijn uitgemoord en dat de afschuwelijkste tooneelen daarbij hebben plaats gehad, waarvoor eerst de soldaten terugdeinsden. Eindelijk heeft Turkije een commissie van onderzoek uitgezonden, die zeker wel weer zoolang werk zal hebben, dat deze gruwelen wat verkoeld zijn, om dan de schuldigen ongestraft te laten, om straks weer dezelfde wandaden toe te laten.

Lombok. De oorlog is ten einde, de expeditie wordt in deze maand teruggezonden, slechts blijft er een bezetting achter, die de zaken voor 't vervolg zal regelen.

Z. R.

VARIA.

PAARLEN.

Een verzamelaar van zeldzaamheden in Engeland had een Chineesch afgodsbeeld met het opschrift: „Heidensch afgod," en een gouden dollar met het opschrift: „Christenafgod."

Welke van deze twee afgoden is de grootste en richt het meeste onheil aan?

Een heilig leven is samengesteld uit vele kleine dingen. Kleine woorden, niet welsprekende toespraken of preeken; kleine daden, niet wonderen, noch veldslagen, noch een groote heldendaad of een gloeiend martelaarschap maken het ware leven des Christens uit. De kleine bestendige zonnestraal, niet de bliksem, de wateren van Siloa, die zachtkens gaan, niet de stroomen die met geweld bruischen, zijn de ware zinnebeelden van een heilig leven. De vermijding van kleine ondeugden, kleine zonden, kleine zwakheden, kleine lusten des vleesches, draagt er veel toe bij om tenminste de negatieve schoonheid van een heilig leven in het licht te stellen.

Zoolang wij niet waken met Christus, zoolang slapen wij met de wereld.

Wij moeten naar onzen inwendigen mensch in Gods gemeenschap leven, als de visch in 't water, en de vogel in de lucht.

Het altijddurend gebed is de strooming des gemoeds naar God; de bizondere gebeden zijn de golven op dien stroom.

Innige christenen leven met een zachten en stillen geest in een eenvoudigen, gelaten, onschuldigen, kinderlijken zin voor het aangezicht Gods.

Mijn oogen zagen nooit, o Heer,
Uw aangezicht in heerlijkheid,
Er hangt een floers der zinnen neer,
Dat uw gelaat nog van mij scheidt.
Ik zie u niet, ik hoor u niet,
Toch zijt Gij dikwijls aan mijn zij:
De schoonste plek, die de aard mij biedt,
Is waar ik *U* vind en Gij mij.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL" a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

1e EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH", *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking*. Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere." Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond*.

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia." Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking*. Jongelings-vereeniging „Joëzer" Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond*.

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking*. Dinsdagavond 8 uur *Bidstond*.

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden J.zn., Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure Pred, daarna *Bidstond*.

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur, 's nam 5 uur Onderl. Samenkomst. *Bidstond* Woensdagsavonds 7 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst*. Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond*.

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering*. Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond*.

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking*. Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond*.

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Brand. — Valthermond.

Sedert de laatste opgaaf ontvangen door br. C. P. van de gemeente te Deventer *f* 9.35; door br. K. K. te Vriescheloo, coll. der gemeente aldaar en te Bellingewolde, *f* 3.05, en van br. G. F. te Tjerkwerd *f* 1.00; door br. Ph. V. te Groningen, van de vereeniging voor colportatie met „De Blijde Boodschap", *f* 5.—.

N. v. BEEK.

Voor de Zending.

In dank ontvangen van br. A. K. te Franeker *f* 3.—.

Groningen; uit de bus der gemeente *f* 7.53.

N. v. BEEK.

Weezenfonds.

Van de gemeente te Deventer *f* 6.40.

J. HORN.

Anti-Kermisadres.

Nu de vereeniging PATRIMONIUM in onze stad een adres laat circuleeren, waarin zij de Gemeenteraad verzoekt de kermis af te schaffen, zal het wel niet noodig zijn, al onze gemeenteleden en vrienden dringend aan te raden daarop te teekenen.

J. HORN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 400 DONDERDAG 20 Dec. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

Een Engelsch Kerst-koraal.

Ziet, Hij komt, de Vredekoning,
Wensch der Heid'nen, eeuwen lang!
Ieders hart zij Hem een woning,
Ieders stem een welkomstzang!

Kind, aan 't harte van een moeder,
Wordt Hij aller kind'ren vrind,
Blijft Hij steeds een hulp en hoeder,
Waar Hij een Maria vindt.

Arm wordt Hij, de Vriend der armen,
Toch al 's Hemels schatten rijk,
En in goddelijk erbarmen
God, de Liefde zelf, gelijk.

Louter zegen zal Hij spreken,
Bange slaven maakt Hij vrij.
IJz'ren grendels zal Hij breken,
Kop'ren deuren brijzelt Hij.

Het verloor'ne zal Hij vinden,
En wat viel wordt opgericht.
In het donker oog der blinden
Werpt Hij 't eeuwig, hemelsch licht!

Hij geneest gebroken harten,
Wie er dwalen wijst Hij 't spoor;
In het schaduwdal der smarten
Gaat Hij triumfeerend vóór.

't Licht der wereld is geboren
In een donk'ren herdersstal.
Mensch en Engel, paart uw kooren
Tot een eenig lofgeschal!

Ja, zoo ver de starren blinken,
Moeten aarde en hemel saâm
Tot in eeuwigheid weerklinken
Van de glorie van Gods naam!

TEN KATE.

Nieuws van den Congo.

Het Dec. no. van „The Missionary Herald", het zendingsblad van de Engelsche Baptisten, bevat weder goed nieuws van den arbeid onzer broeders in het donkere Afrika. Wij geven hier eene vertaling van een brief van den zendeling W. Holman Bentley aan zijn vader, Rev. W. Bentley te Clopton. De heer B. schrijft van het station Wathen, aan de beneden-rivier:

„Ik heb het nog zeer druk om het Aanhangsel van de Congo-taalkunde en syntaxis (woordvoeging) klaar te krijgen, welk werk gij weet, dat reeds lang onderhanden is. Het heeft mij langer opgehouden, dan ik verwacht had, maar ik had nooit gedacht, dat ik alles zoo duidelijk had kunnen maken als het geworden is. Ik ben er zeer blij om, maar het heeft veel arbeid en moeite gekost. Alles is nu klaar, en ik hoop het te verzenden met de Portugeesche mail, die in de helft der maand vertrekt. Het werkje neemt al de moeilijkheden (in de taal) weg, die mij tot nog toe bekend zijn, en zal mij in vele kleine dingen helpen bij de vertaling van het Oude Testament, die mij bij de overzetting van het Nieuwe verlegen deden staan. Het plaatsen of weglaten van het lidwoord was zeer moeilijk te vatten, maar drieënveertig regels helderen nu alles op. Ik ben voor niets teruggedeinsd en alles heeft nu een vasten vorm aangenomen. Als alles in orde is, moet ik op reis naar het Zuiden, waarvoor ik bijna eene maand noodig zal hebben.

Op drie van de laatste vijf Zondagen ben ik van Zaterdag tot Maandag uit geweest. Eén Zondag volgde wat al te spoedig op een koorts, en de volgende was 't Avondmaalsdag. A.s. Zondag is 't ook Avondmaalsdag, en ik zal dan slapen in een stad op anderhalf uur afstand, ten einde tegen den middag tehuis te kunnen zijn, dewijl het mijne beurt is om den dienst te leiden.

De ezel, dien ik van den heer Gordon gekocht heb, is een groote aanwinst. Hoewel ik hem juist in het begin van het drooge seizoen kocht, is hij door goede zorg en elken dag wat maïs goed vooruit gegaan, en ziet hij er veel beter uit, dan toen ik hem kocht. Hij is mij van veel dienst, want dit is een moeilijk land om in te arbeiden, dewijl men elke mijl te voet moet afleggen.

De laatste twee Zondagen hebben wel getoond, wat er in één dag gedaan kan worden. Op den voorlaatsten Zondag sliep ik te Kumbi. De stad is negen mijlen van hier. Ik stond vroeg op, want ik had eene extra aansporing om te vertrekken, al was ik ook lui geweest dien morgen. De voorloopers van een schare mieren waren dien nacht in het huis gekomen, hoewel niet in groot getal, en hadden het den jongens lastig gemaakt, maar tegen den morgen kregen zij versterking, zoodat, toen ik onder mijn muskies-gordijn van daan kwam, ik begreep, dat onnoodig oponthoud niet raadzaam was. *) Om half negen had ik dus mijn ontbijt genoten, en een dienst met het volk uit de stad gehouden, was de ezel gezadeld, en vertrok ik langs een bergrug naar Zonzo, een stad op een half uur afstand. Hier was ik voor 't eerst sedert mijn terugkeer (uit Europa.) Het volk was hartelijk, en kwam bij elkander, en ik heb heel aardig met hen gesproken; zij luisterden zeer oplettend. Na den dienst hoorde ik, dat een opperhoofd, die altijd vriendelijk en gastvrij geweest was, ziek was, en ik besloot hem eens te gaan zien. Zijn stad lag op niet veel meer dan een half uur afstand. Ik vroeg een van onze vroegere leerlingen, die in de stad (Zonzo) woonde, mij een eind weegs te vergezellen, dan kon ik wat met hem praten. Onderweg vroeg ik hem, of hij in zijn stad geen school oprichten kon. Hij heeft mij beloofd het te zullen doen, als hij van de beneden rivier terug is, waarheen hij van daag vertrekt; op zijn terugreis zal hij komen om de noodige boeken te halen. Wij doen ons best om onze vroegere leerlingen op die wijze aan het werk te zetten. Vier zulke scholen zijn er in den laatsten tijd opgericht, behalve onze twee buitenstations; dit zal de vijfde worden. Een is er opgericht te Tungeva Makuta. Ik verlang er zeer naar om daar heen te gaan, ten einde alles goed voor elkaar te krijgen. Wij hebben hier in onze school ook 113 jongens. Toen ik in Diamànama's stad aankwam, vond ik, dat hij juist naar Wathen vertrokken was, om zich onder behandeling te stellen van Dr. Webb, ik ging dus naar een ander deel van de stad, op ongeveer vijf minuten afstand, en vond daar volk en sprak tot hen. Toen keerde ik naar huis terug, kwam er tegen twee uur aan, wel wat hongerig, maar niet vermoeid. Ik vond den maaltijd klaar, zoodat ik dadelijk kon gaan zitten. De ezel werd ook gevoederd, en drie kwartier later stond hij weêr gezadeld, en vertrok ik in een andere richting. Ik had gehoord, dat Mowala, vroeger Mr. Whitley's jongen, gestorven was, terwijl ik in Engeland was, ik wenschte dus eerst naar de plaats te gaan, waar hij gewoond had, om er zooveel van gewaar te worden als ik kon. Zijne moeder was ook dood, maar zijn oude tante, zijne vrouw en zuster waren er, en vertelden mij hoe het gekomen was; verwaarloosde koude was de oorzaak van beider dood geweest.

Deze menschen hebben niet het flauwste begrip over de oorzaak van eene ziekte; zij beschouwen tocht en koude alleen als onaangenaam, maar volstrekt niet als gevaarlijk. Zij hebben er veel pret van, als men hun zegt, dat gevatte koude een ziekte heeft veroorzaakt, en vinden het bepaald grappig.

Verleden Zondag ging ik naar eene stad, Nsundi genaamd, vier of vijf mijlen oostwaarts van Kumbi, en kon Zaterdagavond goed tot hen spreken. Het opperhoofd is een belangrijk persoon in den omtrek. Ik was daar nog maar eens geweest, het is juist over de grens in Dr. Webb's district, †) waar vroeger de zendeling Percy Cornber werkte. De broeder van het opperhoofd is eenige weken op het station geweest onder behandeling van den doctor. Hij was zeer ziek geweest, en juist vóór hij bij den doctor kwam, had hij een heele poos bewusteloos gelegen. Het volk dacht, dat hij dood was; zij gingen hem dus een poosje later wasschen, en wikkelden hem in zijn doodkleed, waaromheen nog weêr laken en strengen kralen gewikkeld werden. Een weinig later begon het lichaam te bewegen en te wringen, toen maakte zij spoedig de windsels los en nu is de man bijna her-

*) In den Congo-staat trekken de mieren dikwijls bij scharen van de eene plaats naar de andere. De voorloopers gaan voorop, en wanneer deze een huis binnentrekken, volgt de heele schare, en millioenen bij millioenen van deze kleine diertjes noodzaken de bewoners het huis voor een tijd te verlaten, totdat zij alles leeggesnoept hebben, wat van hun gading is, dan trekken zij weêr verder. (VERT.)

†) De zendelingen hebben de streek daar onder zich verdeeld, en ieder heeft zijn eigen gedeelte, dat hij meer bepaald bearbeidt, hoewel er twee of meer op één station wonen.

steld. Zij hadden gehoord, dat ik te Kumbi geweest was, vroegen of ik hen wilde komen bezoeken, en dewijl de doctor juist na een lange afwezigheid teruggekeerd was, kon hij niet gaan, en dus ging ik er heen. Zij ontvingen mij hartelijk en 's avonds heb ik tot hen gesproken. Den volgenden morgen was er eenige verwarring, dewijl eene karavaan uit de stad naar de benedenrivier vertrekken zou. Ik kon dus het volk niet bij elkander krijgen, en ging dus voor anderhalf uur naar eenige plaatsen zuidelijk van Kumbi. In de verst afgelegene plaats had ik eene zeer belangwekkende vergadering. Het opperhoofd is een man, van wien ik goede verwachting heb. Eenige jaren geleden, toen hij een van zijne jongere broeders bij ons op school zond, zeide hij hem, dat hij vooral acht moest geven op het onderwijs aangaande God, want hij geloofde dat dit goed was, en dan moest hij het hem ook leeren. De jongere broeder woont nu op eene andere plaats. Ik heb altijd van genoemd opperhoofd gehouden, en zal niet gelukkig zijn, totdat hij ook in Christus gelooft.

Op de eerste plaats van mijn terugweg, was er een groepje luidruchtige jongelui, die juist begonnen waren een potje palmwijn te drinken. Zij vroegen mij om mee te doen. Ik weigerde natuurlijk, en nu wenschten zij te weten, wat ik dan doen wou. „Kom van uw ezel af, en vertel ons wat van Jezus, waarover gij op uw station spreekt!" Ik steeg dus af, en sprak met hen over Jezus. Na een half uur vertrok ik weer, en twintig minuten later had ik nog een gesprek te Kiwembo, en kwam om 3.45 te Nsumbi aan. Na het eten kwam het volk bijeen, en ik heb ernstig met hen gesproken. Den volgenden dag had ik tegen elf uur een aangenamen rit naar huis, en was ik gereed voor het werk in den achtermiddag.

Den tweeden Zondag in de maand bracht ik op een van onze buitenstations door; Tungeva, maar ik moet daar nu niet meer over schrijven.

Ik begin nu de goede gevolgen te zien van menigen vermoeienden tocht door den omtrek, die toen ter tijd van weinig nut scheen. Nu ga ik naar deze kleine plaatsjes, en terwijl vroeger mijn blank gezicht, of de toebereidselen voor mijn maaltijden, of het vreemde over 't geheel van een blanke bij zich te hebben, aller aandacht tot zich trok, kan ik nu hun gedachten bepalen bij de groote boodschap, die ik kom brengen, en wat meer is, zij hebben zooveel gehoord, dat zij begeerig zijn naar meer. Over het geheel ben ik vol hoop over alles wat ik zie, en ik wensch slechts, dat wij een groote schare inlandsche evangelisten hadden, die wij in het district konden rondzenden. Ter zijner tijd zullen wij maaien, zoo wij niet verslappen.

Hiermede moet ik eindigen.

Uw liefhebbende zoon:

W. HOLMAN BENTLEY.

Dient elkander.

Kaartjes heeren!

Zoo riep de conducteur van den sneltrein op H. terwijl hij een oogenblik aan het station S. ophield.

Allen zochten naar de vereischte bewijzen. De een voelde in zijn broekzak, een ander in zijn jas- of vestzak, een ander weer in portemonnaie of portefeuille. Eenige heeren grepen naar hun hoed, waar zij het kaartje tusschen het lint hadden gestopt, zelfs eene dame opende haar redicule en haalde daaruit het verlangde te voorschijn. Wie echter zijn kaartje niet kon vinden, was de jonge groothandelaar B.

Hoe hij ook al zijn zakken doorzocht, het kwam niet te voorschijn.

U heeft het zooeven nog in uw portemonnaie gesloten, zij een reiziger. Het viel mij op om dat hij bijzonder klein was.

Dat is ook zoo, het is een kleine, zwarte portemonnaie van mijne vrouw, ik had de mijne vergeten, maar waar is die, ik heb hem verloren.

Kom mijnheer, wij kunnen hier niet wachten, wat gauw, als u blieft!

Ja conducteur, maar ik heb het verloren.

Ja, dat kennen wij, misschien uw portemonnaie ook, zoo als gisteren een mijnheer zei, maar het kwam spoedig uit; zonder geld wil men reizen en dat gaat niet.

Maar u wilt toch niet, sprak de jonge man, mij beschuldigen van....

Ik beschuldig niemand, ik vraag alleen van u het kaartje.

Dat heb ik niet, ik heb het verloren en moet juist hier uitstappen.

Begrepen. Bij de controle is bekend, dat er een reiziger meer in zit als er kaartjes zijn uitgegeven en dus vermoed ik, dat u die persoon zijt.

De jongman was zeer bleek geworden.

U verdenkt mij.

Ik verdenk niemand, maar ik vraag uw kaartje; u heeft het niet, ik maak proces-verbaal op. Mag ik u verzoeken uit te stappen en mij naar den chef te volgen?

Hier hielp geen tegenstribbelen. De heer B. verklaarde zijn toestand, maar werd niet geloofd.

Op dit oogenblik trad een medepassagier binnen, die voor den heer B. aanbood te betalen en hem een klein voorschot daarboven te geven.

Spoedig was nu de zaak in orde.

Hoe komt u er toe mijnheer, vroeg de heer B., voor mij in de bres te springen.

Omdat ik duidelijk zag, dat u de waarheid sprak.

Op dit oogenblik floot de locomotief en een oogenblik later, zat onze passagier weer in den trein, dien hij bijna gemist had, den heer B. op het perron achterlatende, die nu zelf noch naam, noch adres van zijn helper wist.

Eenige dagen later ontving den heer B. zijn portemonnaie terug. Er waren slechts eenige letters bij. Uw portemonnaie vonden wij tusschen de bank en de leuning, wat ik u verschoot nam ik er uit, ziehier het overige.

Tien jaren waren voorbij gegaan. In het vroegere bloeiende huis van den koopman R. zag het er slecht uit. Door een druk der tijden was het huis zeer treurig gegaan. Indien binnen vier en twintig uur een zekeren wissel niet betaald werd, zou het zich failliet moeten geven.

Lusteloos was de koopman R. uit zijn kantoor naar huis gegaan, waar hij met zijn vrouw alles besprak.

Maar ga gij zelve, goede man, sprak zijne vrouw, naar A om het huis S uitstel te vragen.

Maar wat baat mij dat, over eenige weken zal het weer zoo zijn.

O, sprak zij, de Heere regeert, wie weet, op hoe wonderlijke wijze hij u zal helpen. Ik heb straks den Heere gebeden en ik gevoel mij zoo opgewekt, alsof er redding in het vooruitzicht was.

Meer om zijne vrouw genoegen te doen, dan omdat hij dacht geholpen te worden, spoorde hij van R. naar A.

In het kantoor gekomen, vernam hij, dat de heer S. zelve op reis was, maar de jongste firmant was te spreken. Aan hem legde hij zijn toestand voor en vroeg uitstel. Mijnheer R., vroeg de firmant, hebt gij niet voor ongeveer tien jaren iemand geholpen, die zeer verlegen was in den sneltrein naar H.

O ja, een heer die zijn portemonnaie verloren had, maar ik heb het teruggekregen.

Dat is mij bekend, want ik was die persoon, u heeft mij geholpen, ik zal u nu helpen.

Wel eenige uren zaten deze twee te spreken, en toen de koopman R. 's avonds naar huis ging, wist hij, dat hij voor goed geholpen zou worden.

Bij zijne vrouw aangekomen vroeg deze: Welnu, hoe is het u gegaan?

Vrouwlief, gij hebt gelijk gehad, de Heere heeft uw gebed verhoord; op wonderlijke wijze heeft Hij mij gered. Wij zijn geholpen en voor goed ook. Nu vertelde hij het gebeurde en beiden gaven den Heere de eere van hunne ongedachte uitredding.

KARDOE,

een Hindoe-meisje.

DERDE HOOFDSTUK.

Allerlei zeden en gebruiken. Godsdienst en godsdienstige feesten. Verhalen van Jaggernath.

Ge zult wellicht, lieve lezer, gaarne eens willen weten, welke spijzen wij alzoo aten en hoe het bij onze maaltijden toeging. Hadt ge dat gezien, dan waart ge misschien niet meer verwonderd geweest dan ik, toen ik voor het eerst christenen om den disch zag geschaard.

Bij ons zitten niet vader en moeder met hunne kinderen om een helder gedekte tafel en bidden, dankbaar hunne handen vouwend, om een' zegen van den Grooten Gever van al het goede. Neen, niets daarvan. Hoort slechts! Het beste deel van den hoofdschotel, dat uit een visch- of groentenkarri (*) bestond, (Hindoe's eten geen vleesch) en dat moeder steeds tweemaal daags bereidde, werd op een koperen schotel gedaan en in de kamer mijns vaders gebracht. Eerst als hij verzadigd was, werd van het overige een groote schotel gevuld en bij ons op den vloer neergezet. Om deze hurkten wij neder, n.l. de moeder en hare kinderen. Ieder taste nu met de hand in den schotel en nam eenig karri, draaide het met rijst tot een bal en at die op. Die verzadigd was, nam de lota met water, doch zette die niet, zooals gij doen zoudt, aan de lippen, maar wierp het hoofd achterover, hield den beker in de hoogte en liet het water zoo in den mond loopen. Messen, vorken of lepels kenden we in 't geheel niet. Zoo genoten we onzen maaltijd, zonder eenigen dank aan Hem, die ons al dat goede schonk.

Mijne moeder bracht, ofschoon we tamelijk veel dienstmaagden hadden, een groot gedeelte van den dag in de keuken door met het bereiden van allerlei karri's en zoetigheden. Zooals ik u reeds gezegd heb, stond er voor een Hindoe-vrouw geen ander arbeidsveld open dan de kookkunst.

Behalve de hoofdgerechten, karri en rijst hadden we verschillende zoetigheden, die we iederen dag eten mochten. Zij werden meest uit boter, suiker, melk, kokosnoten en allerlei specerijen bereid. Hiervan aten wij dagelijks veel en gaarne. Vele onzer vruchten zijn ook in Europa bekend, zooals bijv.: de bananen, dadels, oranje- en granaatappels. Doch vele zijn er ook onbekend, als de guava's, mango's, lietchi's, jakvruchten en andere. God heeft mijn vaderland met allerlei soort heerlijke vruchten gezegend. Maar, helaas, mijn arm volk kent Hem niet, van wien alle goede gaven en zegeningen nederdalen!

Nimmer heeft men mij geleerd, den naam mijns Hemelschen Vaders aan te roepen! Mijne moeder kon mij niet vertellen van den lieven Heiland, van den goeden Herder, die de lammeren in zijne armen neemt en huiswaarts draagt.

Ge zult wel vragen, of ik wel eens bidden geleerd heb. Toen ik nog een zeer klein kind was, vertelde men mij, dat er vele goden en godinnen waren. Ik hoorde dan ook vele wonderlijke verhalen van hen en wij hadden ook vele afgodsbeelden in huis.

Echter behoefde ik niet voor mijn zesde jaar Pujah of godsdienst te verrichten, ofschoon mijne moeder dit elken dag deed. — Mijne Moeder! — O, welk een bitter wee doorvlijmt mijne ziel, als ik aan haar denk! Alles, wat rein en lieflijk is, is verbonden met mijne herinnering van haar! Zooals ik reeds gezegd heb, bezat zij een diep, godsdienstig gevoel, was zij in waarheid vroom. De god, dien zij diende, heet S c h i w a. Deze god werd door alle Hindoevrouwen vereerd, door de meesten echter, slechts bij sommige gelegenheden, of op zijne jaarlijksche feestdagen. Iedere god had n.l. zijne bijzondere jaarlijksche feestdagen, op welken hij dan afzonderlijk werd vereerd, terwijl men den overigen tijd des jaars dikwijls niet aan hem dacht. Geen Hindoe is er, die alle goden tegelijk dient of aanbidt, maar ieder voor zich kiest een god, dien hij vereeren wil. De Hindoe's gelooven, dat er in werkelijkheid slechts weinige goden en godinnen zijn, doch dat ieder van hen dikwijls onder verschillende gestalten verschijnt.

Naar de gave, waarom gebeden wordt, moet de god nu ook in een dezer gestalten aangebeden worden. Zooals men bijv. in de R. C. kerk de beeltenis der jonkvrouw meer genezende kracht beschrijft dan de anderen, zoo ook houdt men denzelfden god onder den eenen vorm machtiger dan onder den anderen.

Mijne moeder wijdde aan de vereering van Schiwa dagelijks een uur. Haar gebed echter was geheel anders dan dat der christenen tot God, den Vader van onzen Heer Jezus Christus. Den kinderen der christenen wordt geleerd eenvoudig tot God te spreken, Hem voor Zijne goedheid te danken, Hem om Jezus' wil om vergeving hunner zonden te bidden, en Hem te smeeken, hen rein te willen maken en voor hen te willen zorgen. Men kan dat begrijpen, ook wanneer men nog een klein kind is.

Ik echter had langen tijd noodig om te leeren, hoe men Schiwa eigenlijk Pujah toebrengt. Ik zat bij mijne moeder en zag, hoe zij van dag tot dag, van week tot week, ja van maand tot maand dit werk verrichtte, eer ik het goed leerde doen. Zij had een uit leem vervaardigd, ongeveer drie duim hoog beeld van Schiwa. Hiervoor zat zij dan en besprengde het vele malen met water uit den Heiligen Ganges, gaf hem bloemen, rijstkorrels, kleine stukjes suikergoed en noten, terwijl zij bij ieder dier ceremoniën geen gebeden uitsprak, maar slechts enkele woorden prevelde. Het Pujah is geheel zonder waarde, als een der woorden, vergeten of niet op den bepaalden tijd uitgesproken, of eene bloem rechts in plaats van links wordt gelegd. Er moesten meer dan honderd houdingen geleerd worden, doch mijne moeder rustte niet eerder, vóór ik de geheele ceremonie goed volbrengen kon. Andere vrouwen achtten het reeds voldoende, haar voorhoofd met de hand aanrakende, zich voor het afgodsbeeld te buigen en bloemen of rijstkorrels voor hem neder te leggen.

Men is in het geloof, dat Schiwa groote macht bezit. Tot hem bidt iedere Hindoevrouw om den grootsten zegen, n.l. om nakomelingschap; en de liefhebbende moeder gaat voort hem te vereeren, om hem daardoor gunstig voor hare kinderen te stemmen.

Behalve Schiwa, werden Kali en Jaggernath door onze familie vereerd. Hunne jaarfeesten werden op de kostbaarste wijze gevierd. Dan werden groote beelden der goden gemaakt en in den huistempel tentoongesteld. Voor Jaggernath werd een kleinen wagen gemaakt, die dan door alle knapen van onze familie en door de dienstboden juichende door den hof en door de naastbijzijnde straten werd getrokken.

Ik herinner mij, dat ik eens mijne moeder vroeg, waarom Jaggernath zoo leelijk was. Als antwoord verhaalde zij mij de volgende geschiedenis:

„Een rijke Rajah (d. i. een edelman) bouwde eens een' grooten, prachtvollen tempel en wijdde hem aan een der grootste goden. Een nieuw, schoon beeld van dien god zou vervaardigd en in dien tempel tentoongesteld worden. De Brahmanen zouden dan den grooten god bidden in dat beeld te komen wonen en het wonderdadig te doen worden. De Rajah liet nu bekend maken, dat hij een beeldhouwer zocht om dat beeld te vervaardigen. Het moest echter schooner worden dan alles, wat tot hiertoe gemaakt was; als de meester dit gelukte, dan zou hij een groote belooning ontvangen; indien niet, dan wachtte hem de dood. Geen meester waagde het onder zulk eene voorwaarde het werk te ondernemen, zoodat de schoone tempel van den god onbewoond bleef.

Eindelijk meldde zich een oude man, eenig timmergereedschap met zich voerende, bij den Rajah aan om het beeld te vervaardigen. Eenige oogenblikken zag de Rajah hem aan en zeide toen: „Gij kunt voorzeker niets schoons tot stand brengen." De man was oud, leelijk en vuil; hij lonkte met beide oogen, had rood haar, kromme beenen en een bochel in 't kort; hij was een toonbeeld van leelijkheid. Toch hield hij vol, dat hij het schoonste beeld, dat ooit was gezien, maken konde. Ten laatste nam de Rajah hem aan, daar er zich toch niemand anders aanbood. „Doch bedenk", zoo waarschuwde nogmaals de Rajah, „als ge niet het allerschoonste beeld maakt, dan zal het u het leven kosten."

De meester was hiermede tevreden, doch maakte zijnerzijds de voorwaarde, dat hij, zoolang hij aan het beeld werkte, in den tempel opgesloten wenschte te blijven en in geen enkel opzicht gestoord mocht worden. Als de deur des tempels ook slechts éénmaal geopend werd, of hij op eenige andere wijze in 't minst werd gestoord, hij dan niets meer aan het beeld zou doen en zijn werk onafgewerkt zoude verlaten. Dit beviel den Rajah in 't geheel niet, daar hij gaarne den meester bij zijn werk wilde gadeslaan. Doch deze wilde slechts onder deze voorwaarde met het werk beginnen en een andere meester was er niet te vinden. Zoo sloot hij zich dan in den tempel op en werd in drie maanden niet meer gezien. Niemand wist, vanwaar hij voedsel en drank bekwam, daar hij er niet uit kwam en er niemand tot hem ging. Echter hoorde men dag en nacht onophoudelijk slaan en kloppen, nu aan het eene, dan aan het andere einde des tempels. De arme Rajah werd ten laatste bevreesd, want het was, alsof de tempel gesloopt werd. Nadat er nu weer eenige maanden verloopen waren, klopte de Rajah op zekeren dag aan de deur des tempels. Eindelijk gaf de meester antwoord en verzekerde hem, dat het werk goed vorderde, echter waarschuwende, hem in geen geval meer te storen. Hierop werd het alarm in den tempel zoo groot, dat het was, alsof er wel honderd arbeiders in den tempel aan het werk waren. Dit duurde weer geruimen tijd, doch nu was het geduld van den Rajah ten einde, want hij vreesde, dat zijn schoone tempel geheel bedorven werd. Nadat hij een tijdlang aan de deur geklopt had, liet hij hem eindelijk met geweld openen. De tempel zag er geheel als vroeger uit, doch in het midden stond de meester voor een leelijken, misvormden klomp, zonder handen of voeten. Ten zeerste verontwaardigd, vroeg de Rajah of dit het beloofde schoone beeld was.

„Gij hebt mij gestoord, eer ik gereed was", antwoordde de meester en niemand zal het wagen, er nu iets aan te veranderen, of toe te voegen. Zoo leelijk als het is, zal het den grooten god Jaggernath voorstellen, in deze gestalte zal hij in geheel Indië vereerd worden. In de grootste woede sloeg de Rajah naar den meester om hem te dooden, doch plotseling veranderde deze in een zeer schoone jongeling en zweefde door het dak des tempels naar buiten met de woorden: „Allen zullen dit beeld als den grooten god Jaggernath vereeren."

Zoo verdween hij, den Rajah in de grootste vertwijfeling achterlatend. Thans wist men, dat de oude man niemand anders geweest was dan de groote god Mahodiwa; niemand mocht dan ook het werk aanroeren en het beeld werd gelaten, zooals het was."

Een anderen keer vroeg ik mijne moeder, waarom Jaggernath zulk een prachtigen wagen had en dikwijls uitreed, terwijl dit toch geen der andere goden deed. Zij wist het echter niet. Later ben ik het te weten gekomen, Ook deze geschiedenis zal ik u vertellen.

Als de Hindoe's den eenen of anderen god een bijzondere hulde willen toebrengen, doen zij een bedevaart naar den tempel, die afzonderlijk aan dien god gewijd is, ook al hebben zij zelf het beeld van dien god in huis. In de nabijheid van zulk een tempel wonen vele Brahmanen (Priesters) die de geschenken der pelgrims in ontvangst nemen en ze onder het opzeggen van vele gebeden den god offeren.

Jaggernath is een liefhebber van baden, daarom wordt zijn tempel ook steeds aan eenen vijver gebouwd. De priesters baden hem, d. i. zijn beeld dagelijks en kleeden hem. Bij het begin van elk koud jaargetijde vat hij echter koude en wordt hij door eene hevige koorts aangetast. Dat is dan de gouden tijd voor de priesters. Immers dan komen zijne vereerders dagelijks naar zijnen welstand vragen en offeren hem hunne gaven, zooals bloemen, boter, vruchten, rijst of geiten. Ook alle soorten kari's en zoetigheden worden hem gebracht om zijnen eetlust op te wekken. Natuurlijk nemen de priesters al die gaven voor zich. Na drie of vier weken verklaart men, dat de toestand eenigszins beter wordt en dat nu eene verandering van lucht hem goed zal doen. Eenige mijlen van zijn tempel verwijderd is een andere, die aan zijne zuster gewijd is. Nu wordt een groote wagen aangebracht, waarop men den god plaatst en met zeer veel pracht en praal gaat het nu naar den tempel zijner zuster. Vele priesters rijden mede om den god te beschermen. De lieden, buiten zich zelve van vreugde over de herstelling van den god, trekken zelf den wagen, anderen strooien bloemen of spreiden kleederen op den weg, ja sommigen willen zich, heden zoowel als vroeger, voor de raderen van den wagen werpen, om hun leven zoo den god te offeren. Doch de Engelsche politie verhindert dit thans. Jaggernath blijft nu acht of veertien dagen bij zijne zuster en wordt dan weer onder veel vreugdebetoon naar huis teruggebracht.

In ons huis werd ook op zijne jaarlijksche feestdagen zijn beeld van leem op een afzonderlijk daarvoor vervaardigden wagen geplaatst en jubelende rondgetrokken. 's Avonds werden hem offers gebracht en den volgenden morgen beeld en wagen beide in den Ganges geworpen. Hierdoor blijven zij, eens bij zulk een heilig feest gebruikt, voor ontwijding behoed. Nu bekoelt de feestelijke opwekking en Jaggernath wordt door de meesten weer voor een jaar vergeten.

Iedere fatsoenlijke familie heeft een Goeroe of huispriester, een Brahmaan, die bij de godsdienstige feesten, bruiloften en lijkdiensten de hoofdpersoon is. Deze heeft toegang tot de Zenana of woning der vrouwen, om hen in den godsdienst te onderwijzen. Telkens, wanneer hij wenscht, dat een der vrouwen zijne vrouw zal bezoeken, zendt hij zijn draagstoel en hij zoude het zeer euvel duiden, zoo men voor die uitnoodiging bedankte. De bezoekster ziet hem in zijn huis echter niet, alleen zijne vrouw en kinderen.

Deze Goeroe's hebben bij ons evenveel zoo niet meer macht over de gemoederen der menschen, als de Katholieke priesters, naar ik hoor, op hunne gemeenteleden.

Toen ik een klein meisje was, ging ik een- of tweemaal met mijne moeder mede naar des Goeroe's huis en tweemaal brachten wij een bezoek aan mijns moeders vader. Iederen keer werden wij in een palakin of palki gedragen. Een palki is eene lange vierhoekige houten kast, juist hoog genoeg, dat een volwassen persoon daarin zitten kan. Zij is zwart geverfd. Aan de zijden bevinden zich schuifdeuren, waardoor men binnen kan gaan, doch als deze gesloten zijn, is het geheel eene gesloten houten kast. Zij wordt door vier mannen aan een stang, die in de lengte door de palki gaat, op de schouders gedragen. Zulk eene palki werd op onze veranda gezet, mijne moeder en ik stegen in en nadat de deuren gesloten waren, werd een dikke roode deken over het geheel geworpen, zoodat geen enkel tochtje of lichtstraal naar binnen dringen kon. Hoe goed herinner ik mij, hoe bevreesd ik was en mij aan mijne moeder vastklemde, toen de dragers ons ophieven en ons door de woelige straten voerden, zoodat wij wel alles hooren, doch niets zien konden.

Bij zulke bezoeken droeg ik eene sori van het fijnste gaas; mijn armen en beenen, hoofd en hals waren met juweelen halskettingen en armbanden zoo zwaar beladen, dat het mij pijn veroorzaakte. Doch hoe trotsch was ik nochtans op dit tooisel.

De vrienden, die wij bezochtten, overvoerden ons met zoetigheden. Daarna keerden wij op dezelfde wijze naar huis terug. Bezocht mijne moeder hare ouders, dan bleef zij gewoonlijk eenige dagen bij hen. Onze bloedverwanten bezochten mijne moeder en de andere schoondochters op dezelfde wijze.

En daarmede heb ik u iets van ons dagelijksch leven verteld.

(*) Karri is eigenlijk eene scherpe, uit vele prikkelende specerijen bereide saus voor vleesch, visch of groenten, welke aldus toebereid met rijst gegeten worden.

Uit de Gemeenten.

STAVOREN. Was ons doopvont voor een tijd gesloten geweest, Zondag de 9e December was voor de gemeente alhier weer een feestdag. Twee zusters — waarvan een thans wonende te Workum — werden op dien dag, door den doop de gemeente toegevoegd.

Het lokaal was bij die gelegenheid eivol.

Ook mochten wij des avonds nog eene heerlijke samenkomst hebben, waar de gemeente zich flink vertegenwoordigde; en tevens een aandachtig gehoor, van geen klein getal buitenvolk.

De Heer, die Jerusalem bouwt, zegene het, en bereide ons spoedig een dergelijk feest.

F. A. K.

VRIESCHELOO. Vele eersten zullen de laatsten zijn en vele laatsten de eersten.

Hoewel niet als op den eersten Pinksterdag bij duizenden, en gelijk in de eerste gemeente, dagelijks tot de gemeente werden toegedaan, die zalig worden, zullen we toch ook den dag der kleine dingen niet verachten, en ook van de geringere zegeningen des Allerhoogsten melding maken tot Zijne eer.

Mochten wij in de maand Augustus l.l. een broeder door den doop in ons midden opnemen, die al met Pinksteren zulks verlangd had, en hoewel eerst afgewezen, toch bij zijn verlangen bleef volharden, zoodat wij hem getrouw achtende, het water niet langer konden weren; tot hiertoe betoont genoemde broeder zich een vroolijk christen, waarvoor wij ons niet behoeven te schamen. Moge de Heer bij voortduring hem genade schenken, opdat hij een van die laatsten blijke, die de eersten worden, door een vurig liefhebben en ijverig volgen van zijnen Heiland.

Ook gisteren, den 16en dezer, bereidde de Heer ons een aangenamen dag, doordat een jonge broeder door den doop in de gemeente werd opgenomen. Hij was zeker wel een der eersten, die door middel van onzen Voorganger een zegen voor zijn hart ontving; leefde, sedert afgezonderd van de wereld, bijna in alles met ons mede, wijl hij getrouw onze bijeenkomsten bijwoonde en een ijverig lid der Jongel.-vereen. was; maar bleef zich, hoewel goed overtuigd, tot hiertoe van den doop der Schrift terugtrekken, ter wille van zijne ouders, wien hij ongaarne smart veroorzaakte. Eindelijk evenwel overwon de wil des Heeren die zijner ouders en meldde hij zich tot opname aan — zeker mede om den 34sten verjaardag van onzen Voorganger tot een vreugdedag te maken.

Ons kerkgebouw was geheel gevuld en onze Voorganger sprak bij die gelegenheid een kort woord over Job 9 : 4: „Wie heeft zich tegen Hem verhard en vrede gehad?" welke ingrijpende vraag hem zelven den doorslag had gegeven tot den doop — en welke waarheid op nieuw bevestigd was in den jongen broeder; terwijl een ieder 't zou moeten toestemmen, die nog tegen beter weten in, den wil Gods in een of ander verzaakte, omdat 't vruchteloos, gruwelijk en schadelijk was, zich tegen God te verharden.

Deze eerste werd alzoo in toetreden tot den doop een laatste. Moge de Heere geven, dat in een nauwgezet christenleven hij ook een eerste mag blijken te zijn.

VAN WIJD EN ZIJD.

Nederland. Hebben wij er met blijdschap op gewezen de vorige week, dat de heer Donner bij de algemeene beschouwingen den fieren moed had om eens flink een lans te breken in de 2de Kamer voor de nog voortdurende stiefmoederlijk behandelde christen-zending in onze Oost; en dat de heer Heemskerk met kracht opkwam tegen de wijze, waarop de ontucht in ons land nog steeds op verschillende wijze wordt beschermd en dat degenen, die haar bestrijden, dikwijls bloot staan aan zeer groote gevaren; de heer Goeman Borgesius (liberaal) drong bij den Minister aan om vooral verscherping van de drankwet en een strengere toepassing der reeds bestaande. Wij zijn spreker recht dankbaar en al zal zijn woord nog schijnen „eene stem des roepende in de woestijn", toch weten we, dat de voortdurende drop den steen uitholt en dat ook onze Regeering zal gedrongen worden, waar ze het niet vrijwillig doet, eens met meer ernst dat

drankmonster onder de oogen te zien. Het is dan ook in vele opzichten schande, hoe men de wet laat ontduiken en hoe flauw sommige rechters zijn, wanneer het betreft straffen tengevolge of in verband met dronkenschap.

Het spijt ons zeer, dat de anti-revolutionaire partij niet flinkweg den strijd aanbindt tegen koning alcohol — maar natuurlijk dan moet ook het glas wijn — het cognac enz. enz. worden geofferd ter wille van den naaste. Wij zijn er ten volle van overtuigd, dat het voortbestaan in ons midden, van de mensch-verdierlijkende drankzuchten, de vloek der afschuwelijke ontucht niet in de eerste plaats op rekening kan geschoven worden van de Regeering, maar wel van de Christus-belijders, want maakten zij zich op als een eenig man tot den strijd der zelfverloochende liefde; in een spanne tijds zouden de drankduivel en ontucht-demon zich niet meer op de openbare straat vertoonen. Maar ook de Regeering zou door zachten dwang en daardoor des te krachtiger worden genoodzaakt om dit *twee*hoofdig monster den oorlog te verklaren en een vijand, hoe sterk en woest, ook in 't front en den rug aangevallen MOET bezwijken.

In dezen moge het apostelenwoord nog eenigen invloed hebben: *„Ontwaakt, gij die slaapt en staat op uit de dooden en Christus zal over u lichten.”*

Frankrijk. Het land der beschaving van waar de godin der mode haar algebied en de scepter zwaait over bijna de geheele aarde is een hoogst treurige phrase ingetreden, die haar nog veel meer vermeerderd dan de nederlaag door de Duitschers hen in 1870 toegebracht — het mag dan ook nu wel genoemd worden het land der SCHANDALEN. Wat de eene schandelijke handeling verdringt den ander, zoodat er wel een nieuwe rechtbank mag benoemd worden voor 1895 uit solide personen, indien er die te vinden zijn, die zich enkel met schandaden van waardigheidsbekleeders bezig houden en ach! stond Frankrijk in deze geheel op zich zelven, het zou nog eenige verademing zijn, maar helaas! wat hoort men niet in onzen tijd en geeft de geschiedenis ons een hoogst treurigen blik op de hoogere standen. Men zoekt en jaagt naar hooge eere-posten, waar geld is af te strijken om in de kortst mogelijken tijd rijk te worden en het woord EERLIJK is bij velen uit het woordenboek geschrapt.

Duitschland. De oneerbiedige houding, die de socialisten aannamen tegenover den keizer (zij bleven zitten toen al de leden opstonden) bij de jongste opening van den Rijksdag, schijnt niet alleen den keizer te hebben verstoord, maar ook de anti-partijen dringen op een verscherping der wet aan, om meer eerbied te betoonen tegen het hoofd des Rijks. De Nationaal-Zeitung wil het niet opstaan bij huldebetuiging aan den Keizer strafbaar gesteld hebben.

Rusland. Een dreiging van Rothschild heeft den nieuwen czaar aller Russen den schrik om het hart doen slaan. Hij heeft gedreigd, wanneer voortaan zijn geloofsgenooten, de Israëlieten, niet fatsoenlijker worden behandeld, hij zijn millioenen zal inhouden. De keizer moest zich verbinden door zijn eere-woord, dat de joden op een menschelijker behandeling konden rekenen. Dus de geldvorst heeft ook hier getriomfeerd, en geen wonder, voor het gouden kalf buigt zich alles, tenzij men door genade heeft afgeleerd te knielen voor den Mammon.

Turkijë. Den sultan wordt het vuur aan de voeten gelegd wegens zijn houding tegenover de wreedheden, gepleegd in Armenië, waar honderden slachtoffers op de laagste wijze zijn onteerd en vermoord door zijne soldaten. Met spanning wordt verwacht, wat licht de halve maan zal laten schijnen in deze zoo hoogst treurige en gruwelijke zaak en of de schuldigen zullen gestraft worden.

Syrië. Hoewel de samenzweerders zijn ontdekt en terecht hebben gestaan en voorbeeldig zullen worden gestraft, blijkt het toch, dat ook de jonge koning geen benijdenswaardige positie heeft, daar zijn troon, kroon en leven wordt bedreigd, waaraan zelfs Ministers van Staat hebben geholpen.

Spanje. Daar heeft men weer — waarvan men lang niets hoorde — dynamietbommen en wel 5 kisten vol gevonden. Uit een en ander blijkt, dat „het vrede op aarde” nog niet is gekomen in dien algemeenen zin. Doch wij hopen en wenschen, dat de Lezers van ons blad denzelve in overvloedige mate mogen genieten, ook op het a.s. Kerstfeest.

Z. R.

Geregelde Bijeenkomsten der Gemeenten van Gedoopte Christenen.

AMSTERDAM, Rozengracht 166. Zondagsvoormiddags 10 uur *prediking*, 's avonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Vrijdagsavonds 9 uur *Bidstond*, ten huize van br. Kamstra, Frans Halsstraat 74.

BELLINGWOLDE. *Prediking* (bij A. Geertsema) meestal Zondagsavonds 5 uur en Woensdagsavonds 6 uur.

DEVENTER. Kerk „BETH-EL” a/h Singel. Zondagsvoorm. 10½ uur *pred.*, 's nam. 5 uur *Onderl. verg.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

le EXLOËRMOND des Zondagsvoormidd. *Pred.*

FOXHOL. Kerk „REHOBOTH”, *Onderl. verg.* Zondagvoorm. 9½ uur, *Pred.* 's nam. 5 uur. *Bidstond* Vrijdagavond 7 uur.

'S GRAVENHAGE, Van Dijckstraat 115/17. Elken tweeden en vierden Zondag der maand, 's avonds 6 uur *Prediking.* Zondagsmorgens 10 uur en Zondagsavonds 6 uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds half negen oefening der Zangvereeniging: „Looft den Heere.” Woensdagsavonds 9 uur *Bidstond.*

GRONINGEN. KERK Meeuwerderweg. *Prediking* Zondagsvoormidd. 10 uur, 's nam. 5 uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 8 uur. Woensdagsavonds 8 uur Jongedochters-vereeniging „Lydia.” Donderdagsavonds 8 uur *Bijbelbespreking.* Jongelings-vereeniging „Joëzer” Maandagsavonds 8 uur.

HAARLEM. E. v. d. Steur, Botermarkt 1. Zondagsvoorm. 10 en 's nam. 6 uur *Onderl. verg.* Woensdagsavond 8 uur *Bidstond.*

HAULERWIJK. Zondagsvoormidd. 9½ uur *Pred.* Zondagsavonds 6 uur *Jong.-Vereen.*

HENGELOO. Zondagsvoorm. 10 en 's avonds 5 uur *Prediking.* Dinsdagavond 8 uur *Bidstond.*

HEEG. SILO-KAPEL. *Onderl. verg.* Zondagsvoorm. 9 en 's nam. 1½ uur. *Bidstond* Dinsdagsavonds 7 uur. *Prediking* Donderdagsavonds 7 uur.

HEIDENSCHAP. Op onbepaalde tijden.

HOORN en BERKHOUT. Onderlinge vergadering des Zondags om de beurt te Hoorn en te Berkhout. (Adres D. van Velden Jzn., Gedempte Turfhaven 2.)

LEEUWARDEN. Elken tweeden Zondag der maand 's avonds 5 uur *Prediking* lokaal Heerestraat 17, 's avonds 8½ uur Avondmaal ten huize van F. J. de Vries, Schrans.

MUNTENDAM. Zondagsvoormiddags 9½ uur en 's avonds 5 uur *Pred.* en Zaterdagsavonds *Bidstond* te 8 uur.

MUSSELKANAAL. Zondagsavonds te 6 ure *Pred.* Woensdagsavonds te 6 ure Pred., daarna *Bidstond.*

NIEUWE PEKELA. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur, 's nam. 5 uur Onderl. Samenkomst. *Bidstond* Woensdagsavonds 7 uur.

ROTTERDAM. Zondagsmorgens 10 uur bij br. v. Ree, Zwarteweg 13. Zondagsavonds 6 uur bij br. Brandt, van Benthemdwarsstraat 4, *Onderl. Samenkomst.* Woensdagsavonds 8½ uur bij br. Verroen, Frederikstraat 41, *Bidstond.*

SNEEK. VREDE-KERK. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ en 's avonds 5 uur. *Volkssamenkomst* Zondags- en Woensdagsavonds 8 uur. *Bidstond* Vrijdagsavonds 8½ uur.

STADSKANAAL Zondagsvoormidd. 9½ uur *Prediking*, 's nam. 1½ uur *Onderl. vergadering.* Dinsdagsavonds 7 uur Jongel.-vereen. Woensdagsavonds 7 uur Jongedochters-vereen. Donderdagsavonds te 6 ure Volkssamenkomst, daarna *Bidstond.*

VALTHERMOND. *Prediking* Zondagsvoorm. 9½ uur in 't lokaal.

VRIESCHELOO. *Prediking* Zondagsvoormidd. 9½ uur, 's avonds 5 uur en Dinsdagsavonds 6½ uur.

'T ZAND. Zondagsvoorm. 10 uur *Onderl. verg.*

ZUTPHEN. Baptiste Kerk 10 uur *Onderl. verg.*, 's avonds 5 uur *Prediking.* Maandagavond 8 uur Jongel.-vereen. Dinsdagavond 7½ uur, Kleine Meisjes-vereen. Woensdagavond 8 uur, Groote Meisjes-vereen. Donderdagsavonds 8½ uur *Bidstond.*

N.B. De *Onderlinge Vergaderingen* in deze lijst genoemd, zijn ook voor 't publiek toegankelijk.

LIEFDEGAVEN.

Ontvangen voor de Evangelisatie te Haarlem: van een broeder *f* 1.—.

Een broeder te Berkhout deelde mij mede, dat aldaar in de gemeente acht personen waren, die elke week een cent zouden geven.

Doen alle gemeenten naar verhouding zoo, dan zijn we spoedig klaar.

Wij wachten op mededeeling dienaangaande, opdat we weten den arbeid te kunnen aanvangen. Het zou zoo gewenscht zijn onze Evangelisatie aan te vangen door met eene week Evangelische samenkomsten te houden.

Broeders! maakt ons het werk gemakkelijk; bidt en werkt met ons mede.

Uw broeder:
E. VAN DER STEUR.

Voor br. Smid te Valthermond in dank ontvangen *f* 5.50 uit de Gemeente te Amsterdam.
K. HESSELING.

Voor de Unie-cent.

Van N. N. *f* 12.—; deze gave heeft ons zeer verrast; onzen dank en vriendelijke groete aan de gevers.
HORN.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. N., Assen, *f* 0.90; van R. v. D. te Zutphen, *f* 6.63; van A. H. te Workum, *f* 1.—.
N. v. BEEK.

*** Door 's Heeren goedheid voorspoedig bevallen van een welgeschapen *ZOON*, A. KAMP, geliefde Echtgenoote van
R. ENGELSMAN.
GRONINGEN den 11 Dec. '94.

LICHTBEELDEN.

Ondergeteekende stelt zich in 't begin van '95 beschikbaar met zijn lantaarn te werken voor Evangelisatie (met Bijbelsche platen) als voor de zaak der geheel-onthouding met treffende geschiedenissen.

Liefst spoedige aanmelding om over tijd en conditiën te kunnen correspondeeren.

ZUTPHEN Dec. '94. B. ROELES.

Traktaat-depôt.

Naar aanleiding van het genomen besluit der Algem. Verg. tot het oprichten van een eigen TRAKTAAT-DEPÔT, heeft de Commissie met de uitvoering belast ondergeteekende, bij wien goed geschreven evangelische traktaten kunnen worden ingezonden, die ze daar zal laten drukken en verkrijgbaar stellen. Dat ieder zich beijvere.

ZUTPHEN. B. ROELES.

Bijbelkiosk te Groningen.

Wilt ge de Traktaatverspreiding bevorderen, koop dan Uw KERKBOEKEN en TRAKTATEN aan onze Bijbelkiosk.

Kerkboeken met en zonder overslag.

De prijzen zijn zeer billijk. Die voor buiten de stad met eene kleine verhooging voor port.

TRAKTAATJES MET PLAATJES

Prijs 100 Ex. 35 cent, franco per post 40 cent.

Tegen toezending van postwissel of postzegels te bekomen aan het Bureel van „De Christen” te Groningen.

Ons Depôt.

Voorhanden:

1. Wie moet gedoopt worden en waarin bestaat de doop? twee belangrijke vragen voor den christen, prijs . . . . *f* 1.—.
(Een zeer belangrijk boek. Elke tekst, den doop betreffende, wordt er in behandeld en tal van tegenwerpingen weerlegd.)

2. „Daar staat geschreven”, prijs . 15 cent.
(Een degelijk pleidooi voor het goed recht van den doop der geloovigen van wijlen br. H. Willms.)

3. Een Driewerf gelukkige dag, prijs 30 cent.
Verhaal van Spurgeons' doop en eene heldere uiteenzetting van den schriftuurlijken doop.)

4. Uit Spurgeons' nalatenschap, prijs 10 cent, bij 25 ex. 6 cent.

5. De wonderlijke gebeurtenis (2e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)

6. De begrafenis van den Moorman, prijs 3 cent.
('t Verhaalt de doop van den Moorschen kamerling in zijne beteekenis.)

7. Wat doet gij voor Jezus? prijs 10 cent, 10 ex. à 7½, 25 ex. à 5 cent.
(Dit boekje moet elk christen lezen) 't bepaalt hem bij zijn roeping.)

8. Unie-cent-Blaadjes.

9. Unie-cent-Busjes.
(Voor hen, die voor de Unie-cent willen werken, gratis verkrijgbaar.)

10. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks *f* 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden.)

11. Statuten der Unie . . . . 5 cent.

Men bestelle per postwissel en voege er 5 cent voor vracht bij. 't Is voldoende op de strook der postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Alleen verkrijgbaar bij den Depôt-houder E. H. DE GROOT te Nieuwepekela.

De Christen,

Weekblad voor Gemeente en Huisgezin.

Orgaan der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

No. 401 DONDERDAG 27 Dec. 1894. 13de Jaarg.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per kwartaal, franco per post. . . *f* 0.45
Voor 't Buitenland per jaar . . . . „ 2.20
De betaling geschiedt per kwartaal.

Adres voor de Redactie: J. HORN, *te Groningen.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Stadskanaal.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

OUDEJAARSAVOND.

Weêr een jaar is heengevlogen
Als de rimp'ling op den stroom,
Weggezwindeld uit onze oogen
Als de schaduw van een droom.
Toch — schoon ik op de oude paden
Niet één voetstap wederkeer', —
Al mijn woorden, al mijn daden,
Vind ik bij mijn Rechter weêr!

Weêr een jaar werd mij geschonken:
Als mijns levens zonneschijn
Eens ter kimme waar' gezonken,
Waar zou thans mijn ziele zijn?
Ben ik zeker, dat ik heden,
Zonder wroeging, zonder rouw,
In dat heerlijk Hemelsch Eden
't Hallelujah zingen zou?

Zocht ik steeds dien God van zegen,
Die het kind der aard behoeft?
Sprak ik nooit Uw wijsheid tegen?
Heb ik nooit Uw geest bedroefd?
Was mijn wandel zonder vlekken?
Volgde ik Jezus onverdeeld?
En vertoonde ik al de trekken
Van Zijn god'lijk deugdenbeeld?

Neen, ik tel ze niet, Alreine!
Al mijn zonden van dit jaar.
Klein in 't groote, zwak in 't kleine,
Louter zwakheid sta ik daar.
Weg is al mijn valsche vrede!
Al mijn deugden zijn te licht...
Ach, ik heb maar ééne bede:
Treed met mij niet in 't gericht!

Neen! ik tel ze niet, Algoede!
Al Uw weldaân van dit jaar,
Als mijn Hulp, mijn Heil, mijn Hoede,
Louter Liefde, staat Gij daar.
Levend water, hemelmanna,
Daalde voor mijn voeten neêr...
Ach, ik heb maar één hozannah:
Abba, Vader, U zij de eer!

Sla mij in ontferming gade,
God van eeuw en eeuwigheên!
Geef, vermeêr mij Uw genade
Voor de toekomst en 't verleên!
Voor 't verleden, weggegleden
Als de schaduw aan den wand:
Voor het morgen, nog verborgen
In Uw milde Vaderhand!

In genade wil ik leven
In dit aardsche pelgrimsdal.
In genade wil ik sneven,
Als me Uw engel wenken zal.
Schenk ze mij en al den mijnen!
Schenk ze 't menschelijk geslacht,
Tot de Groote Dag zal schijnen
Na den allerjongsten nacht!

(TEN KATE, naar LAVATER.)

Een zegenrijke nawerking van de Kerstfeestviering.

Luk. 2: 17—19. — „En als zij het gezien hadden, maakten zij alom bekend het woord, dat hun van het kindeken gezegd was.
En allen die het hoorden, verwonderden zich over hetgeen hun gezegd werd door de herders.
Doch Maria bewaarde deze woorden alle te zamen, overleggende die in haar hart.”

De gelukkige herders uit de velden Bethlehems hebben het kindeke gevonden. En ziet daarom zijn zij zoo gelukkig. Zij zijn niet teleurgesteld, waar zij zich in geloofsgehoorzaamheid op reis begeven hebben, om „te zien” het woord, dat hun verkondigd was. Zij hebben waarlijk Kerstfeest gevierd, omdat ze de hemelsche boodschap hebben geloofd en overeenkomstig hun geloof hebben gehandeld. Zij zijn de eersten geweest, die zich tot den in het vleesch verschenen Zaligmaker hebben gewend, en dat heeft hunne Kerstvreugde volmaakt doen worden. Als zoodanig staan zij als voorbeelden van allen, dien het Kerstevangelie gebracht wordt. De boodschap alleen kon hen niet gelukkig of tot belijders maken, maar wel de toepassing en uitkomst der prediking — het vinden van Jezus. Hadden zij zich al voor eene wijle verblijd over het verrassende der Engelen-verschijning en het treffende der boodschap, hunne vreugde zou weldra verdwenen zijn geweest, hadden zij geen gevolg aan de prediking gegeven. Maar nu, zij vonden, wat zij zochten, en dat kon hen niet ledig of onvruchtbaar laten.

Zij beginnen met een blijmoedig getuigenisgeven van den Geborene. Anderen moeten mede in hunne vreugde deelen. Dat is de rechte geloofsvrucht. Zij genoten zelve die vrucht, en deze maakt hen mild, ja overvloedig in vrucht dragen. Het bleek, dat hunne harten gansch vervuld waren van hetgeen zij ervaren hadden. Van traagheid of vrees is bij hen geen sprake; zij verkondigen alom, wat zij van het kindeken weten. Hun toog werd als de pen eens vaardigen schrijvers, want zij konden spreken over de vervulling van het Woord des Heeren, waarnaar koningen en profeten zoo vurig hadden verlangd. Iemand, die Jezus gevonden heeft kan eenmaal niet anders denken dan dat hetgeen hem zoo gelukkig maakt, ook anderen, als zij er maar van weten, eveneens zoo gelukkig zal maken. Dit is zeer natuurlijk.

De herders werden trouwe, ware predikers; want let wel, zij verkondigden niet wat *zij* van dat kindeken dachten, maar „het Woord, dat hun van dat kindeken gezegd was.” Dat Woord was het middel geweest om het te doen gelooven, en dat geloof had hen in dat kindeke den Zaligmaker, den Christus, den Heere doen aanschouwen. Zonder dat Woord en zonder dat geloof, hadden zij in het kind van Maria, niet de minste heerlijkheid gezien. Het moge een lief, bevallig kindje geweest zijn, maar zulke kleinen zijn er immers meer. De stralenkrans die het hoofdje van „het kindeken in de kribbe” tooide en zoo aantrekkelijk maakte, was het getuigenis Gods aangaande hetzelve.

Niet wat menschen aangaande Jezus denken en weten te zeggen, maar wat God van Hem getuigd, is alleen waard geloofd te worden; doet een hemelschen glans op den nedrige in Bethlehem geborene vallen en de geloovigen in dien glans wandelen. — Zie, dat is eene zegenrijke, heerlijke vrucht, van het Kerstfeest.

Hebt gij als de herders Jezus gevonden, lezer? Zoo ja, belijdt gij Hem getrouw? helpt gij de getuigenis Gods aangaande Hem alom bekend maken?

De prediking der herders vond gehoor. Er waren zeker, evenals het nu nog gaat, verschillende hoorders. Lukas zegt: „allen, die het hoorden verwonderden zich. Verwonderen, ja zelfs bewonderen is nog geen geloof. Als Jezus later onder het volk optreedt, wekt Hij bij velen die aandoeningen op; maar daar bleef het met velen bij, en werden Zijne discipelen niet. Maar toch waar de aandacht gaande gemaakt en op Jezus gevestigd is, kan er geloof volgen. 't Geloof is uit het gehoor.

Of velen in Bethlehem op de prediking der herders geloofd hebben, weten we niet, vruchteloos zal ze niet geweest zijn. Van eene weten we zeker, dat zij er door gezegend werd. Van Maria lezen wij, dat ze de woorden alle te zamen in haar hart opnam en overlegde. Begrijpen deed ze alles nog niet, maar zij *geloofde*, en wachtte geloovig de oplossing af. Dat is het rechte hooren, en zulk hooren maakt de prediking vruchtbaar voor eigen hart. De vrucht is niet terstond rijp als ze zich gezet heeft; maar zoodra zij er is verblijdt zij het hart.

Maria was een toonbeeld van die geloovige vrouwen, die zonder woorden door haren wandel anderen winnen (1 Petr. 3: 1.) Zij bewaarde de woorden Gods in het hart. Zoo wordt ons hart een ware schatkamer. Wie de Waarheid Gods in zich opneemt, neemt Christus in zich op, en zoo kan Christus door het geloof in onze harten wonen. Er blijft dan geene plaats meer in over voor zondige overleggingen, kwade practijken of vleeschelijke begeerlijkheden. Alleen door het Woord Gods in ons hart te overleggen kunnen we den schat der Goddelijke genade, ons in Christus geschonken, dankbaar waardeeren. Wie het Woord in een eerlijk hart bewaard, die draagt volstandig vrucht. Bekeering d. i. verootmoediging of vernedering des harten gaat steeds met het ware hooren en gelooven gepaard.

Ons is thans meer aangaande Jezus geopenbaard dan de herders konden verkondigen of Maria wist. Wij vertoeven niet meer uitsluitend bij Jezus kribbe, maar ook bij zijn kruis, waar

Hij de wereld met God verzoende, ja wij blikken naar Hem op tot in den troon der heerlijkheid in de hoogste hemelen, vanwaar Hij eens tot ons afdaalde. Welk eene openbaring! Welk een getuigenis Gods van Zijn zoon! Doch wat is er in ons van die wetenschap, door die openbaring verkregen, openbaar? Volgen wij het voorbeeld der herders na? Is de ernstige overlegging van Maria ook de bezigheid van ons hart? Zoo ja, o dan zal ook ons de nawerking van de kerstfeestviering zegenrijk zijn, en de Engelenzang zal voortdurend weerklinken in ons hart!

St. N. v. B.

Tot hiertoe heeft de Heer geholpen.

1 Samuel VII: 12.

De woorden „tot hiertoe" is als eene hand, die naar het verleden wijst. Twintig jaar of zeventig jaar, en toch „tot hiertoe heeft de Heer geholpen." Door armoede, door overvloed, in ziekte en gezondheid; te huis en in den vreemde, op land en op zee; in eer en oneer, in benauwdheid en vreugde, in beproeving en overwinning, in gebed en verzoeking, „tot hiertoe heeft de Heer geholpen!"

Wij scheppen er behagen in, eene lange laan met boomen te overzien. Het is als eene soort van groenenden tempel, met pilaren van takken en bogen van loof; overzie evenzoo de lange gangen uwer jaren, het groene dak van genade boven uw hoofd en de sterke pilaren van goedertierenheid en getrouwheid, die uwe vreugde dragen. Zijn er geen vogels, die in deze takken zingen? Gewis, er zijn er velen, en zij zingen allen van de „tot hiertoe" ontvangen genade.

Maar het woord wijst ook *voorwaarts*. Want wanneer iemand eene zekere grens bereikt en schrijft „tot hiertoe", dan is hij nog niet aan het eind, maar heeft nog een afstand te doorloopen. Meer beproevingen, meer vreugd; meer verzoekingen, meer overwinningen; meer gebeden, meer verhooringen; meer moeite, meer kracht; meer strijd, meer zegepraal; en dan komt de ziekte, de ouderdom, de zwakheid, de dood. Is het nu voorbij? Neen! er is nog meer — een ontwaken naar Jezus' beeld, tronen, harpen, gezangen, psalmen, witte kleederen, het aangezicht van Jezus, de gemeenschap der heiligen, de heerlijkheid Gods, de volheid der eeuwigheid, eene oneindige zaligheid. O, geloovige, heb goeden moed, en bouw uw Eben-Haëzer met dankbaar vertrouwen, want:

Die u dusver geholpen heeft,
Vrees niet, dat Hij u ooit begeeft.

En welk een heerlijk en wonderbaar schouwspel zal uw „tot hiertoe" voor uw dankbaar oog ontrollen, wanneer gij het in het licht des hemels zult aanschouwen.

SPURGEON.

ZENDING.

KORTE BERICHTEN.

Japan. Van hier wordt bericht, dat de president van het hoogste gerechtshof christen geworden is. Hij woont in de hoofdstad Tokio en neemt een werkzaam aandeel in de verbreiding des Evangelies in zijn land. Hij staat aan het hoofd van een christelijken Jongelingsbond, woont niet alleen de vergaderingen van dien bond bij, maar steunt ook krachtig al de werkzaamheden.

Zuidzee-eilanden. Huahine, Rajatea, Barabora en Tahaa zijn onder bescherming van Frankrijk gekomen; maar daarmede is ook de godsdienstvrijheid op die eilanden geëindigd. De Franschen, die zoo gaarne en luide van vrijheid, vrijheid roepen, hebben den Engelschen Zendelingen, die gedurende een halve eeuw het Evangelie op die eilanden gepredikt hebben, het langer verblijf onder hunne geliefde eilanders ontzegd. Het Evangelisch zendingsgenootschap te Parijs heeft nu deze zending overgenomen, en daartegen kan wel niets ingebracht worden. Volgens het „Journal des Miss. evang." heeft het Londensche Zendingsgenootschap alles, wat op die eilanden tot de zending behoorde, behalve het meubilair der zendelingen, aan het Parijsche genootschap geschonken. Dit is inderdaad eene royale gift, die te meer waardeering verdient, naarmate de behandeling der Fransche Regeering tegenover de Engelsche Zendelingen, minder hoffelijk geweest is.

br. Mensink is nog niet naar zijn vroegeren werkkring in Tetuan teruggekeerd, maar bevindt zich nog altijd te Tanger. Uit een particulier schrijven van Mr. Glenny weten, wij dat hij voorloopig in laatsgenoemde stad en van daar uit zal blijven arbeiden, wijl hij daar zeer noodig is. N. v. B.

O God, uw weg is het heiligdom.

Ziedaar een uitroep van Asaf, den zeer geliefden dichter van en 12tal psalmen, waaronder de welbekende Ps. 73, 74, 81, door de gemeente gaarne aangeheven. Bovenstaande woorden vindt men in den zoo vaak gezongen Psalm 77: 14.

Toch is er tweeërlei vertaling van deze bede. De een leest, zooals hier boven staat, de ander: „Uw weg is in het heilige". Onze psalmberijming koos ook de laatste vertaling en laat ons zingen: *„Heilig zijn o God! Uw wegen"*. Waarschijnlijk is de laatste vertaling beter, maar daar Asaf in Psalm 73: 17 zeer beslist zegt, dat hij zijn twijfelingen over den voorspoed der goddeloozen bleef koesteren; „tot dat ik in Gods heiligdommen inging", zoo mag men veilig aannemen, dat de tweeërlei opvatting in zijn geest is. Kiest men voor Ps. 77 dan de tweede, de eerste heeft steun in den anderen Psalm 73.

Wij houden ons daarom aan deze dubbele verklaring en lezen eerst: „Uw weg is in het heiligdom" en daarna: „Uw weg is in het heilige".

I. *Uw weg is in het heiligdom.* Is dat zoo, dan wordt Gods weg juist in het duister duidelijk. Het Heilige en het Heilige der heiligen waren schaarsch verlicht. De flauwe schemering in het heilige mocht door den gouden kandelaar eenigszins worden weggenomen, zoodra de Hoogepriester het voorhangsel oplichtte, stond hij in het vierkant Allerheiligste van den tabernakel, zoo goed als in donker, terwijl ook in den tempel van Salomo slechts kleine vensters met zonneblinden boven aangebracht zeer weinig licht toelieten. In dat donkere woont God, daar wordt Hij begrepen en worden Zijn wegen duidelijk aan het hart, dat Hem zoekt. Waar het vleeschelijk oog niet meer ziet, opent God de oogen des geestes en doet ons dingen aanschouwen, die het felle licht der zon ons belet te zien. Evenals des avonds, als het daglicht verdwijnt, de heerlijkheid van Gods donkeren hemel ons verschijnt, evenzoo gaat het in het rijk der genade.

De ziel, door twijfel verscheurd, vindt daar hare kalmte weder. Het duister van Gods nabijheid werkt vertroostend en vermanend (want vermanen en vertroosten zijn nauw verwant) op het gemoed. Over dag gebruikt de mensch het vergrootglas, om de kleine dingen der schepping te kunnen nagaan en te bestudeeren, des nachts gebruikt hij den sterrekijker, om de diepten des heelals te doorgronden. Zoo komt de zondaar ook in het duister tot zich zelven en daarmede tot zijn God weder, daar Gods tegenwoordigheid zich eerst recht voelbaar maakt, als al wat kon aftrekken, van ons wijkt. Hoe menigeen heeft met een hart vol stormen, vol opstand, vol bittere klachten, daar leeren inkeeren en beschaamd gestaan over zijn ongeloof.

Jesaja, toen hij profeet werd en Gods heerlijkheid aanschouwde in Zijn tempel; de tollenaar, die er zijn zonde beweende en vergiffenis vond; Hizkia, die daar den brief voor Gods aangezicht uitspreidde, waarin de vijanden des Heeren hun lastertaal hadden uitgebracht; Hanna, die haar zwaren nood daar klaagde in de stille avonduren en weldra antwoord kreeg op hare beden; vooral Mozes, die in de tent der samenkomst tredende den Heere ontmoette in een wolk. — zij zijn allen, met Asaf, zoovele getuigen, hoezeer juist het duister God openbaart. Daar rukt Hij den mensch uit zijn zondige zelfzucht, zijn toorn en ijdelheid, zijn inbeelding en onbillijkheid en spreekt tot de ziel, die vertwijfelt, woorden van troost en verheffing.

Wij behoeven dus waarlijk niet te vreezen voor het duister, ook op onzen levensweg. Als de Heere God ons daarin voert, is Zijn doel ons met het goddelijk licht in aanraking te brengen, dat onmiddellijk van Hem uitstraalt. Met peinzen en redeneeren, met overdenkingen en wetenschap komen wij al verder van God af, maar zoodra wij in de binnenkamer van onze eigene ziel afdalen, vinden wij Hem weder. Liefst stel ik het eigen hart voor als in een aantal kamers verdeeld, waarvan ééne kamer de meest geheime overwegingen en ondervindingen onzer persoonlijke geschiedenis inhoudt. Die kamer openen wij niet gaarne en niet dikwijls, wij zijn er huiverig voor in dat binnenste heiligdom te treden en redeneeren alles behalve juist daarover. Maar als wij door den zachten doch ernstigen drang des Geestes die kamer openen, vinden wij er o gewis veel ellende, maar niet minder ook de nabijheid onzes Gods. Het Evangelie is daar geen dwaasheid meer, maar de hoogste wijsheid; het geeft ons antwoord op de vragen, die daar het meest gevoeld worden; het straalt met een bovenaardsch licht in de donkerste schuilhoeken en doet ons zien èn wie wij zijn èn wie de Heere God voor ons zijn wil in Jezus Christus, Zijnen Zoon.

II. *Uw weg is in het heilige!* Niet minder waar is deze opvatting van den text. Zij zegt ons, dat de sleutel van alle raadselen des levens gevonden wordt in *het heilige*. Menigmaal zoekt men Gods weg in het willekeurige, grillige, in het zonderlinge en raadselachtige, of bij grooten voorspoed in het teedere en goedertierene. Maar ons textwoord leert het ons beter en zegt: in het heilige loopt Gods weg. Met andere woorden: wij behooren den gouden draad te vatten, die van den Heilige afdalende weder tot het heilige leidt. Wij zijn evenals de man, die in de onderaardsche gangen van Rome alleen intredende een draad vasthechtte aan den ingang en zich dapper waagde in den zonderlingen en verbijsterden doolhof. Maar toen hij tot diep in de holen voortgetreden, op eens bemerkte, dat de draad ergens was losgeraakt, stond hij weldra wanhopig met zijn kleine lamp en trachtte vergeefs zijn weg terug te vinden. Hij zocht, hij tastte, hij doorvorschte elken gang, dien hij meende doorgegaan te zijn, maar vergeefs: hij vond zijn draad niet. Zijn licht brandde op en reeds begaf hem het laatste schijnsel, plotseling grijpt hij de koorde weder en is gered. Al gaat de lamp uit, voorzichtig hand voor hand den draad opnemende, aarzelt hij niet langer en vindt den uitgang weder.

Zoo ook gaat het de ziel, die den gouden draad van Gods heiligheid heeft gevonden. Al de lasten, die God ons oplegt, al de lessen, die Hij ons toebedeelt, geheel de loop van ons leven, geen andere bedoeling hebben zij voor de ziel, die God zoekt, dan ons haar tot heiligheid te brengen. Zoodra wij dat ontdekt hebben, is er geen dwaalweg, geen twijfel meer mogelijk. Wij hebben dan ook dien waren troost, die niet in eenige teedere en aandoenlijke gedachten bestaat, tot niets nut dan om het harte week te maken, maar den troost die ons staalt en sterkt tot onze dagelijksche roeping.

„Naar de heiligheid" — zoo wijst ons die gouden draad als een goede wegwijzer en zalig de man, die dezen weg heeft gezien maar ook heeft gekozen. Hij behoeft daarbij niet te wandelen als een, die in het volle licht staat, want de donkerheid van zijn leven belet hem dit gedurig. Het is voldoende dien draad te volgen, voorzichtig aanhoudend, met rustige hand maar zoo, dat men bij elke wending van de gangen in den doolhof des levens, weet waar de draad heenwijst.

Het doel van ons leven te *zien* is voor ons onmogelijk, men behoort het te *voelen*. En voorwaar niemand grijpt vergeefs, die dezen draad tot zijn richtsnoer kiest, want „in het heilige loopt Gods weg." Het einde is vastgegeheel in het licht, maar wij zien er niets van, wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen.

(Bode) H. PIERSON.

KARDOE,

een Hindoe-meisje.

VIERDE HOOFDSTUK.

Het feest van de godin Kali.

Toen ik omstreeks acht jaren oud was, begon ik over sommige dingen na te denken. Mijn oom Tschandroe was een deftige, jonge man van ongeveer zeventien jaren. Ik hield veel van hem en na zijne schooluren bezocht hij ons dikwijls in de kamer mijner moeder en speelde dan met mij. Oom Tschandroe was een jongere broeder en mocht dus de vrouwenveranda bezoeken. Eens gaf hij mij eenige schoone bloemen, waarmede ik zeer blij was. Ik kuste ze, drukte ze aan mijn borst en lachte en praatte met hen. Mijne moeder maakte zich juist gereed ons Schiwa Pujah te brengen. Zij riep mij tot zich en beval mij mijne bloemen den god te offeren. Ik weigerde dit echter hardnekkig, doch mijne moeder herhaalde haar bevel op zulk een gestrengen toon, als ik nimmer te voren hoorde. Weenend en snikkend wierp ik nu mijne bloemen den god voor de voeten, doch noch bevelen, noch smeekingen mijner moeder konden mij bewegen den god te aanbidden.

Ik ging naar mijn oom Tschandroe en klaagde hem mijn verdriet. Hij zocht mij te troosten en naar den blauwen hemel wijzend, zeide hij: „Zie kleine Kardoe, daar boven in den schoonen hemel woont de groote God. Als ge een lief en aardig meisje zijt en Hem liefhebt, zult ge eens tot Hem komen en daar boven bij Hem wonen."

„Ik heb in 't geheel geen lust, daar heen te gaan, antwoordde ik, „want als Hij zoo is, als de Thakoer (afgodsbeeld) mijner moeder, zal Hij mij al mijne schoone dingen afnemen en mij daarvoor niets terug geven."

„Maar Hij is niet, zooals de Thakoer," antwoordde mijn oom, „Hij is de groote God, die alles gemaakt heeft. Hij heeft de kleine Kardoe gemaakt en haar alles, wat zij heeft, gegeven. Hij heeft ons lief als een Vader, en gij moet leeren Hem boven alles lief te hebben en te doen, wat Hem welgevallig is."

„Maar, oom Tschandroe, moeder zegt, dat ik kleeding en voedsel en alles, wat ik heb, van mijn' vader krijg en gij zegt, dat de groote God het mij geeft?"

„God geeft het uwen vader en deze geeft het u." Ik weet niet veel van den grooten God, doch ik bejver mij om Hem beter te leeren kennen en ik wil u ook van Hem vertellen, als ge het hooren moogt."

Daar juist een andere knaap ons naderde, sloot mijn oom een boek, dat hij in de hand hield, en ging weg.

Den volgenden dag beknorde mijne moeder mij om de bloemen en zeide, dat wij bereid moesten zijn den god alles te offeren. „Schiwa is een groote god, mijn kind, hij is de Schepper, *) die u en alle dingen gemaakt heeft.

„Heeft hij de bloemen gemaakt," vroeg ik?

„Ja, hij kan scheppen, wat hij wil."

„Als hij telkens zooveel bloemen kan maken, als hij wil, waarom neemt hij dan mijne bloemen weg?" Hij is dan zeer begeerig. Oom Tschandroe heeft echter gezegd, dat Schiwa maar leem is en dat hij breekt, als ik hem omwerp. Hij heeft ook gezegd, dat de groote God, die alle dingen gemaakt heeft, in den hemel woont."

„Heeft hij dat gezegd?" O, kind, kind! Heeft hij u geleerd onze goden te verachten? Hoor toch niet naar hem! O, hij heeft voorzeker in de schandelijke boeken der christenen gelezen en ik vrees, ik vrees, dat deze hem van den heiligen godsdienst onzer vaderen afkeerig make. Gij moogt niet meer dat hem alleen zijn, als hij u zulke dingen vertelt."

Ik had mijn oom zeer lief, daarom vertelde ik van toen af mijne moeder niets meer, van hetgeen hij over den godsdienst met mij sprak. Het boek, waarin ik hem had zien lezen, was de Bijbel. Hij waagde het echter niet met anderen daarover te spreken. Hij nam mij nu somtijds op zijn' schoot en vertelde mij zeer schoone verhalen, dat, zooals mij later bleek, bijbelsche geschiedenissen waren. Ik weet niet, hoe het kwam, doch in mijn kinderlijk gemoed werd eene diepe overtuiging gevestigd, dat ik eene zondares was en ik voor eeuwig ongelukkig zou zijn, als ik geen middel ter vergeving mijner zonden vond.

In dien tijd vierden we juist een groot feest van de godin Kali. Zij is de godin der wraak en wordt algemeen door de Hindoe's vereerd. Men gelooft, dat zij alle leed zendt; in tijden van rampspoed en droefheid worden haar groote zoenoffers gebracht en belooft men haar groote geschenken.

Het was eene gewoonte, dat bij elk jaarfeest het beeld der godin in ieder eenigszins gegoede familie, in den huistempel werd tentoongesteld en alle vrienden en arme buren werden genoodigd. Ofschoon op dit feest allen welkom waren (n.l. de mannen, de vrouwen werden zelden of nooit genoodigd) en ook allen verkwikkingen werden aangeboden, werd er toch onderscheid gemaakt. De vertrouwdste vrienden en de Brahmanen werden in de vertrekken van den heer des huizes, de minder intieme vrienden op de bovenste veranda ontvangen, terwijl de arme naburen in den hof moesten vertoeven. Als een goede vriend den hof binnenkwam, kreeg een bediende dadelijk de opdracht, hem naar boven te geleiden. Bevond zich boven echter iemand, die daar niet gaarne gezien werd, dan werd hem zonder omwegen te kennen gegeven, zich naar beneden te begeven.

De geheele week vóór het feest waren alle huisgenooten eenparig bezig, toebereidselen daarvoor te maken. De vrouwen bereidden een groote hoeveelheid van allerlei zoetigheid en karri's. De buitenste hof van ons huis werd feestelijk ingericht. Ieder oogenblik, dat mijne moeder mij missen kon, ijlde ik achter den gevlochten spaanschen wand om te zien, hoe het beneden toeging. De buitenste hof was ongeveer vijftig voet in 't vierkant. Hij werd gereinigd, opnieuw gewit en met zeildoek overspannen. Voorts werden er armlichters in gebracht en maakte men standers voor het ophangen van lampen. Van groot gewicht was destijds voor mij het vervaardigen van de Thakoers of afgodsbeelden. Voor die beelden (er werden er twee gemaakt, zooals ik aanstonds verhalen zal) werden eerst geraamten van hout gemaakt. Deze werden geheel met stroo omwonden en daarna met gewijde schlamm of leem uit den Heiligen Ganges bedekt en gevormd. Vele Hindoe's toch zijn zeer bedreven in het vormen van leemfiguren. — De zoo versch gevormde beelden moesten nu twee tot drie dagen drogen, werden dan zeer bont beschilderd en eindelijk voor het Pujah in den huistempel tentoongesteld.

Kali is, zooals ik reeds zeide, de godin der wraak. Zij wordt voorgesteld als eene reuzin van donkerblauwe kleur, staande op een wit mannenbeeld, dat aan hare grootte beantwoordt. Zij heeft vier handen, in de eene houdt zij een bloedend hoofd, met de tweede zwaait zij een groot mes, terwijl zij de beide andere in de hoogte houdt. Om den hals draagt zij eene ketting van veertig bloedende hoofden en om haar middel een gordel van menschenhanden. Zij is met juweelen beladen en met het bloed harer tropheeën bevlekt. De tong hangt haar tot op de borst neder. Als geheel ontsteld staat zij op de mannenfiguur achterovergebogen.

Zulk een beeld baden wij aan! Kali wordt slechts uit vrees vereerd. Haar beeld en de geschiedenissen daaraan verbonden hebben ten doel heilzame vrees en schrik in te boezemen; inderdaad echter kunnen de Hindoe's nauwelijks hunnen afkeer bedwingen, als zij deze geschiedenissen hooren.

Een er van wil ik u mededeelen.

Een sterke reus verzette zich tegen de godin en wilde haar niet aanbidden. Nu ging zij heen om hem te bestraffen. Zij doodde hem en zijn veertig zonen en keerde huiswaarts. Hunne hoofden droeg zij als halsketting, hunne handen als een gordel; in de eene hand hield zij het bloedende hoofd des vaders. Zoo schreed zij in triumph voort, zonder op den weg te letten. Daar zette zij plotseling den voet op een man, die slapend op den grond lag. Vol ontzetting schrikte zij terug, want het was haar echtgenoot, wien zij toch verplicht was te achten.

Doch genoeg hiervan, ik wil van onzen Pujah verder vertellen. Op den morgen van den feestdag werden groote hoopen vruchten en zoetigheden in den huistempel gebracht om eerst den goden geofferd en dan onder de feestgenooten verdeeld te worden. Om zeven uur 's avonds komen de Goeroe's en een aantal andere priesters. Zij namen op het platvorm tegenover de afgodsbeelden plaats en begonnen moentra's, d. i. gebeden voor de goden op te zeggen. Zij hielden hiermede aan tot na tien uur. Tusschen acht en twaalf uur 's avonds kwamen de gasten. Zij namen weinig of geen aandeel aan het Pujah; dit scheen alleen het werk der priesters te zijn. In de nabijheid van dezen stond een schaal met bloemen, een beker met heilig water uit de Ganges en een schotel met brandend reukwerk. — Een der Goeroe's nam nu eene bloem, besprengde haar met wijwater en legde haar onder het murmelen van gebeden op of in de nabijheid van de godin neder. Dit herhaalde hij wel honderd maal, terwijl hij voor afwisseling eene kleine schel liet klinken, waarbij alle priesters zich dan zoo diep nederbogen, dat hunne voorhoofden de aarde raakten. De overige gasten zagen toe en behalve, dat af en toe de een of de ander naar de trap des huistempels ging, zich daar diep boog, scheen niemand aan het Pujah deel te nemen.

Intusschen sloegen zes mannen onophoudelijk op een grooten trommel en beijverde zich een ieder zooveel leven te maken, als mogelijk was. Dit alles werd zonder eenig opzicht, maat of harmonie uitgevoerd.

Tegen elf uur werden drie zulke groote witte trommels aangebracht, dat de dragers er bijna onder verscholen waren. Nu kwamen daarbij nog groote trompetten en twee of drie „gongs." Een andere man sloeg met een zwaren, ijzeren hamer op een groot ijzeren schild, waardoor er een diepe toon, als van een klok, ontstond. Een der dienstdoende priesters daalde nu in den hof af, waar men hem een groote komkommer, een kalebas en een bundel suikerriet gaf. Met een scherp mes sneed hij deze dingen in stukjes, welke hij dan onder het volk wierp, dat ze gretig opraapte. Daarna begon men een zeldzamen dans met de wildste gebaren uit te voeren en na eenige oogenblikken dansten ook alle trommelslagers en muziekanten, behalve de man met het ijzeren schild, rondom hunne instrumenten, daarop zooveel leven makend, als mogelijk was. Eindelijk ging de Goeroe met een tienarmige lamp voor het afgodsbeeld op en neder en rondom hetzelve en wierp zich daarna plotseling voor het beeld op de aarde. Oogenblikkelijk volgden alle Brahmanen en Baboe's, die in of in de nabijheid des huistempels waren, zijn voorbeeld; de muziek hield op en maakte voor een algemeen geroep en handgeklap plaats.

In dit oogenblik was oom Tschandroe in mijne nabijheid gekomen en ik vroeg hem, wat dit geroep beteekende?

„Luister aandachtig toe, Kardoe, of ge het begrijpen kunt. Vroeger was ons volk zeer onwetend en dom; het geloofde, dat het beeld daar de god zelve was, doch zoo dom is het nu niet meer. De menschen kunnen niet gelooven, dat deze beelden, die zij met hunne eigen handen maken, goden zijn kunnen, doch zij gelooven wel, als zij deze beelden maken en de priesters ijverig de goden aanroepen, deze dan van den hemel nederdalen en voor een tijd in de beelden gaan wonen om dan het huis, waarin zij vertoeven, te zegenen. Nu heeft de goeroe de godin Kali gebeden in dit beeld te komen wonen en toen hij die lamp in de hoogte hief, onderzocht en verklaard, dat zij daarin gekomen is. Daarom wierp zich al het volk op de aarde, niet om het beeld, maar de godin, die er in woont, te aanbidden.

„En gelooft gij dit ook, oom Tschandroe?"

„Neen, Kardoe, ik niet." Ik geloof, dat er maar één God is, die in den hemel woont. En als het boek der christenen waarheid zegt, verbiedt Hij ons een beeld van Hem te maken!

„Maar, oom Tschandroe, waarom zal men nu morgen het beeld in den Ganges werpen?"

Hij antwoordde: „morgen vroeg zal de goeroe de godin in een gebed bedanken en haar zeggen, dat zij weer vertrekken kan, waarop, naar men gelooft, zij weer naar den hemel terug keert. Het beeld echter, ofschoon slechts leem, houdt men voor heilig, door het bezoek der godin en om het voor latere ontwijding te behoeden, werpt men het in den heiligen stroom."

Mijn oom werd nu weggeroepen, en ik zag hem dien avond niet weder.

De gansche nacht werd feestelijk doorgebracht. Ook wij vrouwen mochten naar de danseressen en naar eene tooneel-uitvoering zien. Het godsdienstige feest was geëindigd, zoodra de godin onder het vreugdegejuich der menigte in het beeld was gekomen. Gedurende het overige deel van den nacht dacht men niet weder aan haar.

In vroegere tijden had men de godin Kali, behalve bloemen en zoetigheden, op haar feest ook geiten, ja zelfs menschenoffers gebracht. Geiten worden haar nog heden in haren tempel geofferd. Menschenoffers zijn in lang niet meer gebracht.

Dit nu is het Kali-Pujah, een der grootste godsdienstige feesten der Hindoe's.

*) Menigmaal wordt Brahma de schepper, Wischnoe de onderhouder en Schiwa de verwoester genoemd, doch deze onderscheidingen zijn niet duidelijk uitgedrukt. De werken dezer goden worden in de legenden der inboorlingen nu eens zoo, dan weer anders voorgesteld.

Matsuna Okuno,

Evangelieprediker in Japan.

De predikant Matsuna Okuno werd in 1822 in de stad Yedo, die nu den naam Tokio draagt, geboren. Zijn vader was krijgsoverste in dienst van den Shogun, die toen Japan regeerde. Toen hij vijf jaren oud was, verloor hij zijne moeder, en was door zijn weerbarstigen aard in ongunst bij zijne stiefmoeder, hetgeen tengevolge had, dat hij het ouderlijk huis verliet en in een der Bhoedistentempels in Uyenzo werd opgenomen.

Daar met de priesters levende maakte hij eene studie van het Bhoedisme, geraakte geheel thuis in hunne boeken, maar zonder aan de waarheid van den inhoud te gelooven. Ook bestudeerde hij China's klassieken en was hij spoedig dezer wijsheid machtig. Hij was een groot liefhebber van muziek en werd als fluitspeler zulk een meester, dat hij veelvuldig in komedies en andere plaatsen van openbaar vermaak uitgenoodigd werd. In